

ഭാരതത്തിന്റെ ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനവും സാംസ്കാരികപൈതൃകവും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, അവയുടെ മൂല്യവും വ്യക്തതയും ഒട്ടും ചോർന്നുപോകാതെതന്നെ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് പരിരക്ഷിക്കുകയും ജിജ്ഞാസുകൾക്ക് സൗജന്യമായി പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ലക്ഷ്യ സാക്ഷാത്കാരമാണ് ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി.

ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സഹകരണത്തോടെ കോർത്തിണക്കിയിരിക്കുന്ന ഈ ഓൺലൈൻ ലൈബ്രറിയിൽ അപൂർവ്വങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്കാൻ ചെയ്ത് മികവാർന്ന ചെറിയ പി ഡി എഫ് ഫയലുകളായി ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവ കമ്പ്യൂട്ടറിലോ പ്രിന്റ് ചെയ്തോ എളുപ്പത്തിൽ വായിക്കാവുന്നതാണ്.

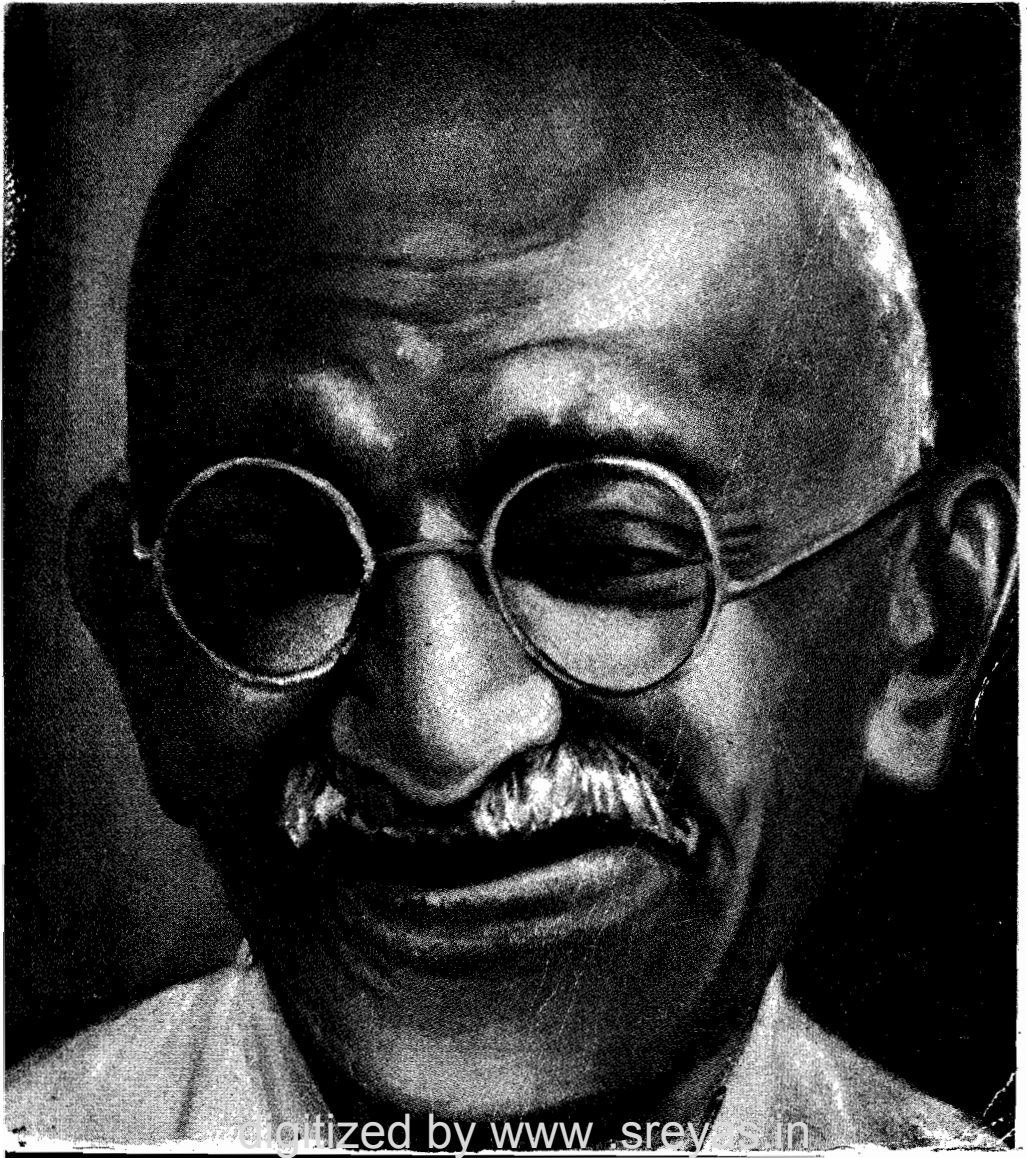
ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയിൽ ലഭ്യമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വ്യക്തിപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സൗജന്യമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ വാണിജ്യപരവും മറ്റുമായ കാര്യങ്ങൾക്കായി ഇവ ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തീർച്ചയായും അനുവദനീയമല്ല.

ഈ ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടായ ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രചയിതാവിനും പ്രകാശകർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ശ്രേയസ് ഓൺലൈൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചും ശ്രേയസ് ഫൗണ്ടേഷനെക്കുറിച്ചും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയാനും പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകാനും ശ്രേയസ് വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.

2

മാനധീസാഹിത്യം സാമൂഹ്യജീവിതം







ശാസ്ത്രസാഹിത്യം - വാചസ്പത്യം രണ്ടും

സാമൂഹ്യജീവിതം

This book has been printed on the paper supplied
by the Government of India at concessional rate

MALAYALAM

Saamohyajeevitham

Gandhian Literature Series—Vol. II

by Mahatma Gandhi

Edited by G. Kumara Pillai

Translated by A. P. Vasu Nambisan

First Published October 1962

Reprinted February 1982

Cover design: Asok

© Kerala Gandhi Smarak Nidhi, Trivandrum

Mahatma Gandhi's Writings reproduced with the permission of
The Navajivan Trust, Ahmedabad

Published by

Kerala Gandhi Smarak Nidhi, Trivandrum

Printed at Ashram Press, Kottayam for D. C. Press, Kottayam

Distributors:

CURRENT BOOKS

Kottayam, Trivandrum, Ernakulam,

Trichur, Kozhikode, Tellicherry, Alleppey

Rs. 30.00

GSN S No. 58 B No. 52 (2) CB - D - 95 - 3000 - 1281

മഹാത്മാ ഗാന്ധി

സാമൂഹ്യജീവിതം

എഡിറ്റർ

ജി. കുമാരപിള്ള

വിവർത്തകൻ

എ. പി. വാസുനമ്പീശൻ

പ്രകാശകർ

കേരള ഗാന്ധിസ്മാരകനിധി

തിരുവനന്തപുരം

വില 30.00

പ്രസ്താവന

(ഒന്നാം പതിപ്പിനെഴുതിയത്)

മഹാത്മജിയുടെ വീരചരമംകൊണ്ടു് അസ്സപ്രജ്ഞരായ ഭാരതജനത ഭക്തിപ്രശ്രയപൂർവ്വം ആ ചരണങ്ങളിലുപിച്ച ശ്രദ്ധാഞ്ജലിയാണ് ഗാന്ധിസ്താരകനിധി. ടു:വാർദ്ദമായ ആ ഹൃദയങ്ങളിലെല്ലാം ഒരേ ഒരു വികാരമാണു് അലതല്ലിയിരുന്നതു്. അതു് പ്രധാനമന്ത്രി നെഹ്റുവിന്റെ വാക്കുകളിൽക്കൂടി ഇപ്രകാരം പുറത്തുവന്നു: 'നമുക്കു പ്രചോദനം നല്ലി നയിച്ചിരുന്ന ആചാര്യൻ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇനി നാംതന്നെയാണു് ഈ ഭാരം ചുമക്കേണ്ടതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദർശങ്ങളിലും പരിപാടികളിലും നാം ഉറച്ചു നില്ക്കുമോ, അതോ, പുതിയ മാർഗ്ഗങ്ങളിലേക്കു വഴുതിപ്പോകുമോ?' ഒരു പുതിയ രാഷ്ട്രം കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനായി രാഷ്ട്രപിതാവു് ചില നിർദ്ദേശങ്ങളും, വ്യക്തവും വിശദവുമായ പരിപാടികളും രാജ്യത്തിനു സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ പരിപാടികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിലാണു് അദ്ദേഹം അഹോരാത്രം ഏറ്റെടുത്തിരുന്നതു്. ആ പ്രവർത്തനം മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാൻതന്നെ ജനങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചു. അതിലേക്കു രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട 'നിധി'യെ ദരിദ്രരുടെ ചില്ലിക്കാതും, ധനാധ്യരുടെ ലക്ഷങ്ങളും ഒന്നിനൊന്നു മത്സരിച്ചു നാട്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ പൊതുനിധിയാക്കിത്തീർത്തു.

സ്താരകനിധിയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ പരിപാടിയായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതു് ഗ്രാമങ്ങളിലെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനമാണു്. ചില പ്രധാന സ്ഥലങ്ങളിൽ സ്താരകമന്ദിരങ്ങൾ പണിയുക, കഷ്ടരോഗനിവാരണഫൗണ്ടേഷൻ ഏറ്റെടുത്തുക, ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതത്തെ അധികരിച്ചുള്ള ചലച്ചിത്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക, ജനക്ഷേമകരമായ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു ധനസഹായം ചെയ്യുക എന്നിവയ്ക്കും പ്രത്യേകം തുകകൾ നീക്കിവെക്കപ്പെട്ടു. ഇവയെപ്പോലെതന്നെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നതാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ തത്ത്വസംഹിതയുടെ പഠനത്തിനും പ്രചാരണത്തിനും സൗകര്യമുണ്ടാക്കുക—പ്രത്യേകിച്ചും ബുദ്ധിജീവികൾക്കു്. ഈ കാര്യം അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതു് അല്പം വൈകിയാണ് സമുദായത്തിലെ ഏറ്റവും താണ ശ്രേണിയിലുള്ളവർക്കു് എല്ലാവരുടേയും പുണ്യവികാസത്തിനതകുന്ന ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു സ്വപ്നം കാണുകയും അതിലേക്കു നയിക്കുന്ന പരിപാടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്ന ആ മനുഷ്യസ്നേഹി ചിന്തനത്തിനും പരീക്ഷണത്തിനും വിധേയമാക്കാത്ത ഒരു വിഷയവുമില്ല. അവയെക്കുറിച്ചെല്ലാം വളരെ വ്യക്തവും ദൃഢവുമായ വേഗയങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ആ ആശയങ്ങൾ എത്ര ആശത്തിൽ വ്യാപകമായി അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നുവോ, അതിന്നനുസരി

പുനഃനിർമ്മിക്കും ഒരു പുതിയ വ്യവസ്ഥിതി രൂപംകൊള്ളുന്നതു്. അതു കൊണ്ടു് എല്ലാ പ്രാദേശികഭാഷകളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖന സമാഹാരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതാണെന്നു തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടു. അഖിലേന്ത്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ തീരുമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതിനു വളരെ മുമ്പുതന്നെ ഇതിലേക്കു് ഒരു പദ്ധതി കേരളശാഖ കേന്ദ്രത്തിനു സമർപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, അവരുടെ അംഗീകാരം കിട്ടിയതു് 1959-ൽ മാത്രമാണു്.

മറ്റു പ്രദേശങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു നിധിസംഭരണം കുറവായിരുന്ന കേരളത്തിനു് ഇതു ദുർവഹമായ ഒരു പദ്ധതിയാണു്. അതുകൊണ്ടു് ചെലവു് കഴിയുന്നിടത്തോളം ചുരുക്കിയും, എന്നാൽ ഗുണത്തിനു് അല്പംപോലും ഗ്ലാനി സംഭവിക്കാത്ത വിധത്തിലും ഈ ജോലി നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിവന്നു. ഭാഗ്യവശാൽ ഈ പദ്ധതിയിൽ നിധിയെപ്പോലെതന്നെ താല്പര്യമുള്ള പല സുഹൃത്തുക്കളേയും ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടി. ഈ പദ്ധതിയുടെ ചുമതലകൾ മുഴുവൻ വഹിക്കുവാൻ സർവ്വഥാ യോഗ്യനും പ്രാപ്തനുമായ ശ്രീ കൈനിക്കര കമാരപിള്ളയെ ചീഫ് എഡിറ്ററായി ലഭിച്ചതാണു് ഞങ്ങളുടെ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടം. ഗാന്ധി സാഹിത്യ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാർത്ഥമായ താൽപര്യം അന്യത്ര ചേർത്തിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു വ്യക്തമാണു്. ഔദ്യോഗികജീവിതത്തിൽനിന്നു വിരമിച്ചുവെങ്കിലും, ആകാശവാണിയിൽ വഹിച്ചുവരുന്ന ചുമതലയേറിയ ഉദ്യോഗത്തിനിടയ്ക്കു കിട്ടാവുന്നിടത്തോളം സമയം ലഭിച്ചെടുത്തും, രാത്രിയിലെ നിദ്രയേയും വിശ്രമത്തേയും അപഹരിച്ചുമാണു് ഈ ഭാരിച്ച ജോലി അദ്ദേഹം നിർവ്വഹിച്ചതു്. ചീഫ് എഡിറ്റർ ജോലിക്കോ, ഗ്രന്ഥപ്രസാധനത്തിനോ യാതൊരു പ്രതിഫലവും പറുകില്ലെന്ന നിബന്ധനയായ നിബന്ധനയോടുകൂടിയാണു് അദ്ദേഹം സേവനമനുഷ്ഠിച്ചതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ മഹാമനസ്സുതയിൽ ഗാന്ധിസ്മാരകനിധിക്കുള്ള കടപ്പാടു് അവാച്യമാണു്.

മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയ സുഹൃത്തുക്കളെല്ലാവരുംതന്നെ അതതു വിഷയങ്ങളിൽ അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യം നേടിയവരാണ്. ഗാന്ധിജിയോടുള്ള ഭക്ത്യാദരങ്ങൾകൊണ്ടും, ഇക്കാര്യത്തിലുള്ള തീവ്രമായ താൽപര്യംകൊണ്ടു മാത്രമാണു് ഞങ്ങളുടെ ഔദ്യോഗികവ്യഗ്രതകൾക്കിടയ്ക്കും അവർ ഈ ജോലി നിർവ്വഹിച്ചതു്. അവരോടെല്ലാമുള്ള നിസ്സീമമായ കൃതജ്ഞത ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ഈ പദ്ധതിക്കു രൂപംകൊടുക്കാനും, നേതൃത്വം നല്കാനും രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ഉപദേശകസമിതി നിർവ്വഹിച്ച സ്തുത്യർഹമായ സേവനത്തിനു് അതിലെ ഓരോ അംഗത്തോടും ഗാന്ധിസ്മാരകനിധിക്കു് അളവറ്റ നന്ദിയുണ്ടു്.

ഈ ഗ്രന്ഥാവലി ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ഭംഗിയായി മുദ്രണം ചെയ്യാൻ സമ്മതിച്ച 'ഇൻഡ്യാപ്രസ്സി'നോടും, ഇതിന്റെ വിതരണം ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്ന

'സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘ'ത്തോടും ഞങ്ങൾക്കു് അനല്പമായ നന്ദിയുണ്ടു്.

ലാഭേച്ഛകൂടാതെ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കു് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വില്പനാനാണു് ഗാന്ധിസ്റ്റാരകനിധി തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മനുഷ്യജന്മത്തിന്റെ പരമമായ ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കാൻ ആശിക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്കും, ഒരു നവലോകം സൃഷ്ടിക്കാൻ കൊതിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകർക്കും, വികസനപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും, നാട്ടിന്റെ ഭരണസാരഥ്യം വഹിക്കുന്ന നേതാക്കന്മാർക്കും എല്ലാം ഒരുപോലെ മാർഗ്ഗംതെളിക്കുന്ന ഒരനശ്വരദീപമായിരിക്കും ഈ ഗ്രന്ഥാവലി. ഇതു് എല്ലാ കേരളഗൃഹങ്ങളിലും, വിദ്യാലയങ്ങളിലും, സ്ഥാപനങ്ങളിലും, ആഫീസുകളിലും അമൂല്യമായ ഒരു നിധിയായി സൂക്ഷിക്കപ്പെടുമെന്നാണു് ഞങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷ. സ്നേഹത്തിന്റെയും സത്യത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു പുതിയ സമുദായം രചിക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്ന ഈ യത്നത്തിൽ സഹകരിക്കുവാൻ ഓരോ കേരളീയനും ആവേശപൂർവ്വം മുന്നോട്ടു വരമെന്നുള്ള പ്രത്യാശയോടുകൂടി ഈ ഗ്രന്ഥം കൈരളിയുടെ പാവനചരണങ്ങളിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം
2-10-1961

ഗാന്ധിസ്റ്റാരകനിധിക്കുവേണ്ടി,
കെ. ജനാർദ്ദനൻപിള്ള
(സഞ്ചാലകൻ)

ആമുഖം

ഗാന്ധിസ്റ്റാർകനിധിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്, ഗാന്ധി സാഹിത്യം ഭാരതത്തിലെ പ്രാദേശിക ഭാഷകളിലെല്ലാം അവതരിപ്പിക്കുക എന്നത്. ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വരൂപം മനസ്സിലാക്കിയാൽ മാത്രമേ ഈ അവതരണസംരംഭത്തിൽ അന്തർവേദിച്ചിരിക്കുന്ന യത്നത്തിന്റെ സ്വഭാവം വ്യക്തമാകൂ.

മഹാത്മാഗാന്ധി ഒരു സാഹിത്യകാരനോ, ഗ്രന്ഥകർത്താവോ ആയിരുന്നു എന്ന് പറയുന്നത് അത്ര ശരിയാവിരിക്കുകയില്ല. സാഹിത്യവ്യവസായം അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു ഉപകരണം മാത്രമേ ആയിരുന്നുള്ളൂ; ഒരിക്കലും ഒരു ലക്ഷ്യമായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഉണർത്താരായ പല സാഹിത്യകാരന്മാരേയുംകാൾ കൂടുതൽ എഴുതിയ ആളാണദ്ദേഹം. അദ്ദേഹം എഴുതിയതെല്ലാം സാഹിത്യവുമാണ്.

ഗാന്ധിജിയുടെ സാഹിത്യം, കത്തുകൾ ഒഴിച്ചാൽ, ഒട്ടേറെക്കുറും 'ഇന്ത്യൻ ഒപ്പിനിയൻ', 'നവജീവൻ', 'യങ്ങ് ഇന്ത്യ', 'ഹരിജൻ'—ഈ വാരികകളിലാണ്— പ്രധാനമായും അവസാനത്തെ രണ്ടെണ്ണത്തിലാണ്—ആദ്യം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. ഗ്രന്ഥരൂപത്തിൽ അദ്ദേഹം രചിച്ച കൃതികൾ വളരെ കുറവാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളായി 'നവജീവൻ പ്രസിദ്ധീകരണശാല' ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള മിക്ക പുസ്തകങ്ങളും ആ രൂപത്തിൽ അദ്ദേഹം രചിച്ചവയല്ല. അന്ത്യർ ആ വാരികകളിൽനിന്നു സഞ്ചയിച്ച് ആ രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ളവയാണ്. 'നവജീവൻ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ' തന്നെ ആകെ അറുപതിൽപരമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. അവരുടേതല്ലാതെയും ഗാന്ധിസാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഭാരതസർക്കാരിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ് ഈ അടുത്തകാലത്തു കിട്ടാവുന്നിടത്തുനിന്നെല്ലാം കിട്ടാവുന്നതെല്ലാം സമ്പാദിച്ച സമാഹരിച്ച കാലാനുകൂലം ക്രോഡീകരിച്ച വിപുലവും സമഗ്രവുമായ രൂപത്തിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ കൃതികൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതേവരെയായി അതിന്റെ അഞ്ചു ഭാഗങ്ങളേ പുറത്തായിട്ടുള്ളൂ. ഈ അഞ്ചു ഭാഗങ്ങളിലുംകൂടി 1906 വരെയുള്ള കൃതികളേ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളൂ.

ഈ വസ്തുതകളിൽനിന്ന് ഒരു കാര്യം വ്യക്തമാകും. പ്രാദേശിക ഭാഷകളിൽ ഗാന്ധിസാഹിത്യം അവതരിപ്പിക്കുന്നത് ഇപ്പോൾ ഭാരതസർക്കാർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള സമ്പൂർണ്ണഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിന്റെ പരിഭാഷയുടെ രൂപത്തിലാകും. പക്ഷേ, അതു പുത്തിയാകാൻ വളരെ വർഷങ്ങൾ വേണ്ടിവരും. പോരെങ്കിൽ സാധാരണ വായനക്കാർക്ക് അതു ദുഷ്പ്രാപമായിരിക്കും. മിക്കവാറും നിഷ്പ്രയോജനമായിരിക്കും. അതല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ അവശേഷിക്കുന്നത് 'നിർധാരണം' (Selection) അതിന്റേയും പ്രസാധന(editing) അതിന്റേയും മാത്രം അവലംബിക്കുക മാത്രമാണ്.

ഒരു സംശയം സംഗതമാണ്. 'നവജീവൻ' പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ ഉണ്ടല്ലോ. ഗാന്ധിമംഗ്ലാപാരികളും ഗാന്ധിസാഹിത്യ പണ്ഡിതന്മാരായ പ്രഗത്ഭന്മാരാണ് അവ പ്രസാധനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അങ്ങനെയെന്ന അങ്ങു പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയാൽ ചോരോ? വിവർത്തനാഹ്മാണ് ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്ന് ആരും സമ്മതിക്കും. ന്യായമായുണ്ടാകാവുന്ന ഒരു സംശയമാണിത്. പക്ഷേ, ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം ശ്രദ്ധിച്ചു വായിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാൾക്ക്, ഗാന്ധിസാഹിത്യം പ്രാദേശികഭാഷകളിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയുടെ പരിമിതി അറിയാമെങ്കിൽ, ആ സംശയം ഉണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഒന്നാമത് ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെയൊണ്. അതെല്ലാം വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനു വമ്പിച്ച ശ്രമവും, ധനവ്യയവും ആവശ്യമാണ്. കൂടാതെ, ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തന്നെയും പല്യ് ആളുകൾ അവരവരുടേതായ ഉദ്ദേശ്യത്തെ മുൻനിർത്തി നടത്തിയ

നിർധാരണത്തിന്റേയും, പ്രസാധനത്തിന്റേയും ഫലങ്ങളാണ്. വ്യക്തമായ ഒരേ ലക്ഷ്യത്തേ മുൻനിർത്തി പരസ്പരധാരണയോടുകൂടി എല്ലാവരും ചേർന്ന് അംഗീകരിച്ച ഒരു സാമാന്യ പദ്ധതിയനുസരിച്ചല്ല അവ തയ്യാർ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് അതതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രസാധനോദ്ദേശ്യം അനുസരിച്ച പല ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഒരേ ലേഖനങ്ങൾതന്നെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു കാണാം. പ്രവർത്തനവ്യാപ്തിയിലും ധനവ്യയത്തിലും പരിമിതിയുള്ള ഒരു പ്രസിദ്ധീകരണ സംരംഭം വിജയിക്കണമെങ്കിൽ, അതുകൊണ്ട് ഉണ്ടാകാവുന്ന പ്രയോജനത്തിന്റെ പരമാവധി ഉദാഹരണമെങ്കിൽ, കൂടുതൽ വിവേകപൂർവ്വകമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പും സംഗ്രഹണവും അനിവാര്യമാണെന്നും അല്ലും ആലോചിച്ചാൽ ആർക്കും ബോധ്യമാകും.

ഗാന്ധിസ്വാമിയിലൂടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഏതാനും പ്രാദേശിക ഭാഷകളിൽ ഗാന്ധിസാഹിത്യ പ്രസിദ്ധീകരണം ആരംഭിച്ചിട്ടു കറുപ്പു കാലമായിരിക്കുന്നു. ചിലതിൽ—തെന്നിന്ത്യൻഭാഷകളിൽ കണ്ണടകവും, തമിഴും പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്—ആ യത്നം വളരെ പുരോഗമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭാരതത്തിനു പൊതുവായ ഒരു പദ്ധതി അനുസരിച്ചല്ല ഈ പ്രവർത്തനം നടക്കുന്നത്. ഓരോ ഭാഷയിലും അതിനു ചുമതലപ്പെട്ട ഒരു വിദഗ്ദ്ധസമിതി ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പദ്ധതി അനുസരിച്ചാണ് പ്രസാധനം നടക്കുന്നത്. പക്ഷേ, എല്ലാവരും ലഭ്യമായ ഗാന്ധിസാഹിത്യ സമുച്ചയത്തിൽനിന്നും ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടത്താൻ നിർബന്ധമായിട്ടുണ്ട്. മിക്കവാറും വിഷയപരമായി അപഗ്രഥിച്ച്, ഓരോ വിഷയത്തേയും അധികരിച്ച് അദ്ദേഹം എഴുതുകയും, പറയുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതിൽനിന്നും ഏറ്റവും പ്രധാനമെന്നും പ്രയോജനകരമെന്നും അവർക്കു തോന്നിയതു തിരഞ്ഞെടുത്തു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനാണ് എല്ലാവരുടെയും യത്നം.

ഇതിൽനിന്നെല്ലാം ഭിന്നമായ രീതിയിൽ ഗാന്ധിസാഹിത്യം പ്രസാധനം ചെയ്യാൻകൊള്ളാമെന്നും എനിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങിയിട്ടു വളരെക്കാലമായി. ഗാന്ധിസാഹിത്യ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുമായി എനിക്കുണ്ടായ പരിചയമാണ് ആ വഴിക്ക് എന്നെക്കൊണ്ടു ചിന്തിപ്പിച്ചത് ആ പരിചയം കൂടുതൽ വ്യാപകവും ഗാഢവും ആയതോടുകൂടി ആ പ്രത്യേക പ്രസാധനരീതിയുടെ രൂപം എന്റെ മനസ്സിൽ കൂടുതൽ തെളിയാനും ഉറങ്ങാനും ഇടയായി.

1957 ഉത്തരാഖണ്ഡിലാണെന്നു തോന്നുന്നു, ഗാന്ധിസ്വാമിയിൽ കേരളശാഖയുടെ സഞ്ചാലകനായ ശ്രീ കെ. ജനാർദ്ദനൻപിള്ള ഗാന്ധിസാഹിത്യം മലയാളത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു പദ്ധതി ഉണ്ടാക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി എന്തോടു സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനോടുകൂടിത്തന്നെ ഗാന്ധിസാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രധാന ചുമതല ഞാൻ ഏറ്റെടുത്താൽ കൊള്ളാമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതിന് അനുകൂലമായ ഒരു മറുപടി പറയാൻ എനിക്കു വിദ്വേഷ സഹായമോ വലിയ ആലോചനയോ വേണ്ടിവന്നില്ല, മൂന്നു കാരണങ്ങൾകൊണ്ട്. ഒന്ന്, മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ആദർശങ്ങളും ആശയങ്ങളും ഏതൊരു മലയാളിക്കും വ്യക്തമായി ഗ്രഹിക്കത്തക്ക രൂപത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നു ബോധം. രണ്ട്, ഗാന്ധിസാഹിത്യപ്രസാധനത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ സങ്കല്പത്തിൽ രൂപംകൊടുത്തിരുന്ന പദ്ധതിയുടെ പ്രായോഗിക പരീക്ഷണത്തിനു കിട്ടുന്ന ആ അവസരം, വിധികല്പിതമാണെന്നു തോന്നൽ. മൂന്ന്, ഇതാദ്യം ഏറ്റവും പ്രധാനം—മഹാത്മാഗാന്ധിയോടു വ്യക്തിപരമായി എനിക്കുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്ന നിസ്സീമമായ കടപ്പാട്.

ഒരു കാര്യം ഇവിടെ അസന്ദിഗ്ധമാംവണ്ണം വ്യക്തമാക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഞാൻ മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ശിഷ്യനല്ല; ശിഷ്യനായിരുന്നിട്ടില്ല; അനുയായിയുമല്ല. ശിഷ്യനെന്നോ അനുയായിയെന്നോ അർത്ഥം വരത്തക്ക രൂപത്തിൽ ചിലർ എന്നെപ്പറ്റി പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിലെല്ലാം ഞാൻ ലജ്ജകൊണ്ടു ചൂളിയിട്ടേയുള്ളു; അഭിമാനിച്ചിട്ടില്ല. ആ പദത്തിനു ഞാൻ അർഹനല്ല; അർഹിയുമല്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തോടു് എനിക്കു കടപ്പാടുണ്ട്—ഒരു

മഹാനന്ദിനന്ദം, അതിൽനിന്നും കൈക്കെടുത്തിട്ടുള്ള കൈകൾക്കുവന്നിടത്തോളം മാത്രം നവം കോരി മതിയാവാതെ കടിച്ചു ആശ്വാസമടയുന്ന ഒരു വിപാസന വിനയം കടപ്പാട്—മാതാമൃഗബിംബത്തോടു അതിൽനിന്നും തന്റെ കൊച്ചു ജീവൻ ആവശ്യമുള്ളിടത്തോളം മാത്രം, താങ്ങാവുന്നിടത്തോളം മാത്രം വെട്ടി നശിപ്പിച്ചു. ആശ്വാസം ചെയ്തു ജീവസന്ധാരണം നിർവഹിക്കുന്ന ഒരു കാട്ടു പൂവിനുള്ള കടപ്പാട്! എടുത്തു കൊടുത്ത ഉള്ളൂ, എടുക്കാനുള്ള കഴിവിന്റെ കറുപ്പുകൊണ്ട്. എങ്കിലും കടപ്പാട് അനല്പമാണ്, പരിപൂർണ്ണമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എടുക്കാവുന്നതിന്റെ, പരിമിതമായ കഴിവിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നതിന്റെ പരമാവധിതന്നെ എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രസാധനഭാരം ഏല്ക്കുന്നത് എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അനുപേക്ഷണീയമായ ഒരു കർത്തവ്യമാക്കിത്തന്നത് ആ കടപ്പാടാണ്. ഞാൻ നല്ലീയ ഉറപ്പിന്മേൽ ജനാർദ്ദനൻപിള്ള മുമ്പോട്ടു പോയി. ആലോചനകളുടേയും ഒരുക്കങ്ങളുടേയും പുരോഗതി അദ്ദേഹം എന്നെ മുറയ്ക്കി അറിയിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. അതു സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രാരംഭനടപടികൾ പൂർത്തിയായത് 1959 മദ്ധ്യത്തിലാണ്.

ഗാന്ധിസാഹിത്യപ്രസിദ്ധീകരണകാര്യം തിരുവനന്തപുരത്തു ഗാന്ധി സ്മാരകനിധിയുടെ കാര്യം ഇട്ടിരിക്കുന്ന കെട്ടിടത്തിൽത്തന്നെ സജ്ജീകരിച്ചു. ആകാശവാണിയൽ ഉത്തരവാദിത്തമുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന എനിക്കു ഗാന്ധിസാഹിത്യപ്രസാധനം സംബന്ധിച്ചുള്ള ജോലിക്കായി വളരെ സമയം വിനിയോഗിക്കുക സാധ്യമല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് കാര്യം തിരുവനന്തപുരത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നതിന് ഒരു അസിസ്റ്റന്റ് എഡിറ്ററുടെ നിയമിച്ചു. കിട്ടാവുന്നിടത്തോളം ഗാന്ധിസാഹിത്യ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സംഭരിച്ചു ഒരു ഗ്രന്ഥശാലയുണ്ടാക്കി. പ്രസാധനവും പ്രസിദ്ധീകരണവും സംബന്ധിച്ചു വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് ഒരു പദേശകസമിതിയെയും നിയമിച്ചു. അങ്ങനെ, ജോലി ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള സന്നാഹം പൂർത്തിയായി.

1959 ജൂലൈ 18-ാം തീയതി ഉപദേശകസമിതിയുടെ ആദ്യത്തെ യോഗം കൂടി. അതിൽ എന്റെ പ്രസാധനപദ്ധതിയുടെ സാമാന്യസ്വരൂപം സമർപ്പിച്ചു വിശദീകരിച്ചു. അതിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ചു തിരുത്തലും ഉപദേശകസമിതി അതു പൂർണ്ണമായി അംഗീകരിച്ചു.

ഇനി ആ പദ്ധതിയെപ്പറ്റി പറയാം. പ്രസാധനത്തിന് വ്യക്തമായ ഒരു ലക്ഷ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അതായിരിക്കുമല്ലോ പ്രസാധനത്തിന്റെ സ്വഭാവം നിർണ്ണയിക്കുന്നതു്. എനിക്കു പ്രസാധനം സംബന്ധിച്ച വ്യക്തവും പ്രത്യേകവുമായ ഒരു ലക്ഷ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതു്, ചുരുക്കത്തിൽ, ഇതാണ്—ഗാന്ധിജിയുടെ ആശയപ്രപഞ്ചം ഏറ്റവും സാദൃശ്യം സമഗ്രവും, സുഗ്രഹവുമായ രൂപത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുക—അന്യരുടെ വാക്കുകളിലല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെതന്നെ വാക്കുകളിൽ.

ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പ്രക്രിയ എന്താണെന്നു് ഒരുഭാവനംകൊണ്ടു വ്യക്തമാക്കാൻ ശ്രമിക്കാം. മഹാത്മാഗാന്ധി ഏറ്റവും കൂടുതൽ പറയുകയും എഴുതുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതു മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പാര്യന്തികലക്ഷ്യമായ സത്യസാക്ഷാത്കാരത്തിനുള്ള ഏകവും അപരിത്യജ്യവുമായ ഉപാധിയായി അദ്ദേഹം കരുതിയ അഹിംസയെക്കുറിച്ചാണ്ല്ലോ. ജീവിതം ആസക്തം, ജീവിതത്തിന്റെ സകല മണ്ഡലങ്ങളിലും, സകല അംശങ്ങളിലും, അദ്ദേഹം അഹിംസയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ദർശിച്ചു. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിൽ വെച്ചു് അദ്ദേഹം പൊതുജീവിതം, അഥവാ ലോകസേവനം, ആരംഭിച്ചു—1893 മുതൽ 1948 ജനുവരി 30-ാം തീയതി സായംകാലത്തു തന്റെ ഘാതകന്റെ മുഖിൽ മുക്തപാണിയായി സർവ്വപാപഹരമായ രാമനാമം അവസാനമായി ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു നിലംപതിച്ചു ആ അന്തിമ മുഹൂർത്തംവരെ അദ്ദേഹം എഴുതിയതു പഠിക്കുന്നതല്ലോ ഒരുതരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ അഹിംസയെപ്പറ്റിയാണ്. ജീവിതത്തിലെ

സകല പ്രവൃത്തികൾകൊണ്ടും ഉദാഹരിച്ചതു് അഹിംസയാണു്. എന്നാൽ ഈ അഹിംസയെപ്പറ്റിപ്പോലും അദ്ദേഹം സമഗ്രമായ ഒരു ഗ്രന്ഥം രചിച്ചിട്ടില്ല എന്നു നാം ഒരഭിപ്രായം.

അഹിംസയെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി തുടർച്ചയായി ഏകാഗ്രമായി സമഗ്രമായി ഒരു പ്രബന്ധം രചിച്ചു എന്നു നമുക്കു് ഒന്നു സങ്കല്പിക്കാം. ഏതാണ്ടു് അമ്പതില്ലാമു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ അസംഖ്യം സന്ദർഭങ്ങളിലായി അദ്ദേഹം അഹിംസയെപ്പറ്റി എഴുതിയ ലേഖനങ്ങളുടെയും ചെറു ചോദ്യങ്ങളുടെയും ആകെത്തുകയുടെ വലുപ്പമോ രൂപമോ അതിനുണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നു തീർച്ചയാണല്ലോ. തൃപ്തമായ ഒരംശത്തിന്റെ വലുപ്പമേ അതിനുണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ. ലേഖനങ്ങളിൽ അനിവാര്യമായി കടന്നുകൂടിയുള്ള ബഹുലമായ ആശയാവർത്തനങ്ങൾ അതിൽ കാണുകയില്ല. എന്നാൽ അവയിൽ എല്ലാറ്റിലുംകൂടി ലയിച്ചുകിടക്കുന്ന പ്രധാനങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ സർവ്വവും യുക്തമായ പരസ്പരബന്ധത്തോടുകൂടി, അതിൽ തീർച്ചയായി ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽനിന്നു പ്രസക്തമായ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും സഞ്ചയിച്ചു്, സൂക്ഷ്മമായി അപഗ്രഥിച്ചു പ്രധാനങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ വേർതിരിച്ചെടുത്തു പരസ്പരം യുക്തപൂർവ്വം ഘടിപ്പിച്ചു സമന്വയിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ സാങ്കല്പിക പ്രബന്ധത്തിന്റെ ഏകദേശമായ ഒരു മായയെങ്കിലും നിർമ്മിക്കുക എന്നുള്ളതാണു് ലക്ഷ്യം.

വായനക്കാർ തെറ്റിദ്ധരിക്കാതിരിക്കാൻ ഒരു കാര്യം ഇവിടെ സ്പഷ്ടമാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ. അഹിംസയെപ്പറ്റി ഒരു പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥം ഞങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ല. 'തത്ത്വചിന്തയും മതവും' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഒരു ഭാഗം മാത്രമാണു് അതു്. ഉദാഹരണത്തിനുവേണ്ടി അതിന്റെ പ്രസാധനവിധി വിശദീകരിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ.

ഞങ്ങൾ തയ്യാർ ചെയ്യുന്ന പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽകൂടി മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ആശയപ്രപഞ്ചം മുഴുവൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനു കരേക്കൂടി സ്ഥൂലമായ വിഭജനവും കരേക്കൂടി കൃപണമായ സംക്ഷേപണവും ആവശ്യമായിരുന്നു. അതു കൊണ്ടു് ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധ മണ്ഡലങ്ങളെ അവലംബിച്ചാണു ഞങ്ങൾ വിഷയവിഭജനം ചെയ്തതു്— 1. ഗാർഹികജീവിതം. 2. സാമൂഹ്യജീവിതം. 3. രാഷ്ട്രതന്ത്രം. 4. അന്താരാഷ്ട്രം. 5. വിദ്യാഭ്യാസം. 6. തത്ത്വചിന്തയും മതവും— പരസ്പരബന്ധങ്ങളായ ഈ ആറു ഭാഗങ്ങൾ കൂടതെ ഗാന്ധിജിയുടെ വിവിധ തരത്തിലുള്ള പരശതം കത്തുകളിൽനിന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബഹുമാനമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ, ലോകവ്യാപകമായ സൗഹൃദം, വ്യക്തിഗതങ്ങളായ സ്നേഹബന്ധങ്ങൾ, ഹൃദയാവർജ്ജകമായ നർമബോധം—ചുരുക്കത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണവും അസാമാന്യവുമായ സത്യാപ്രഭാവം—ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന കത്തുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു സമാഹരിച്ചു് ഒരു പ്രത്യേക ഭാഗവും. അങ്ങനെ ഏഴു ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണു് ഗാന്ധിസാഹിത്യം ഞങ്ങൾ തയ്യാർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഗാന്ധിജിയുടെ കൃതികളിൽ സർവ്വപ്രധാനമെന്നുതന്നെ പറയാവുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മകഥ ഈ പരമ്പരയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താതിരുന്നതു മലയാളത്തിൽ ആ ഗ്രന്ഥം ഇതിനു മുന്പുതന്നെ ഒന്നിലധികം രൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണു്.

ഈ രൂപത്തിലുള്ള വിഭജനം പലതരത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുമെന്നാണു ഞങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷ. കാര്യമായ യാതൊന്നും വിട്ടുപോകാൻ അനുവദിക്കാത്ത നിരന്വ്രഥമായ ഒരു രക്ഷാവലയമാണതു്. അതിൽ പെടാത്തതായി ഒരു ജീവിതപ്രശ്നവും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല; അതുകൊണ്ടു് അതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാൻ വയ്യാത്തതായി ഒരാശയവും അവശേഷിക്കുകയുമില്ല. ആശയങ്ങളുടെ ഗ്രഹണത്തിനും പരീക്ഷണത്തിനും ജീവിതസംബന്ധമായ ആ വിശകലനം അനുവാചകരെ വളരെ സഹായിക്കുമെന്നും ന്യായമായി പ്രത്യാശിക്കാം. ഇതിന്നൊക്കെപ്പറ്റമേ ഒരോ അനുവാചകനും തന്റെ പ്രത്യേക താല്പര്യത്തിനു പാത്രമായ ഭാഗമോ

മരണശ്യാമാത്രം അനാശംസകളായിട്ടു തൃപ്തിയടയാനുള്ള സൗകര്യം അതു നൽകുന്നു.

ആദ്യത്തെ ഉപദേശകസമിതിയോഗം ഈ പദ്ധതി അംഗീകരിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. ആ യോഗത്തിൽവെച്ചുതന്നെ ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തയ്യാർ ചെയ്യുന്നതിനു പ്രാപ്തമായ പ്രസാധകന്മാരെയും നിശ്ചയിച്ചു. അതതു വിഷയങ്ങളിൽ അവഗണനയും മറ്റാത്താഗാന്ധിയുടെ ആശയങ്ങളുമായി ഏറെക്കുറെ ഗാഢമായ പരിചയവും ഉള്ള ആളുകളായിരുന്നു അതിലേക്ക് ആവശ്യം. കൂടെക്കൂടെ തമ്മിൽ കാണുന്നതിനും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും ഉള്ള സൗകര്യവും അവർക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഇതെല്ലാം പരിഗണിച്ചതിനുശേഷം വിവിധ ഭാഗങ്ങളുടെ പ്രസാധനത്തിന്റെ ചുമതല താഴെപ്പറയുന്നവരെ ഏൽപ്പിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചു. അവർ ഒരു പ്രസാധകസമിതിയായി പ്രവർത്തിക്കണമെന്നും തീരുമാനിച്ചു.

1. ഗവർണ്ണറുടെ അംഗീകാരം. — സി. ഉത്തമകുമാർ (അസി. എഡിറ്റർ)
2. സാമൂഹ്യജീവിതം. — ജി. കമാരപിള്ള, യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ്, തിരുവനന്തപുരം.
3. രാഷ്ട്രതന്ത്രം. — ഡോ. വി. കെ. സുകുമാരൻനായർ, കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി.
4. അന്തർഗാത്രം. — പ്രൊഫസ്സർ കെ. എസ്. ലക്ഷ്മണപ്പണിക്കർ, യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ്.
5. വിദ്യാഭ്യാസം. — ഡോ. എൻ. പി. പിള്ള, കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി.
6. തത്ത്വചിന്തയും മതവും. — കൈനിക്കര കമാരപിള്ള (ചീഫ് എഡിറ്റർ).
7. കത്തുകൾ. — പി. ശിവരാമയ്യർ, അഡ്വക്കേറ്റ്, എറണാകുളം.

പ്രസാധകസമിതിയിലെ അംഗത്വം സ്വീകരിച്ചു അവരവർക്കു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ചുമതല നിർവ്വഹിക്കാമെന്നും അവരെല്ലാവരും സന്തോഷപൂർവ്വം സമ്മതിച്ചു. ഈ പ്രസാധക സമിതി 1959 ജൂലായ് അവസാനത്തിൽ സമ്മേളിച്ചു അവരുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ രീതി നിർണ്ണയിച്ചു. എല്ലാ മാസത്തിലും ആദ്യത്തെ ഞായറാഴ്ച ഒരുമിച്ചു കൂടണമെന്നും പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പുരോഗതിയും പ്രവർത്തനത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന പ്രസക്തങ്ങളായ മറ്റു കാര്യങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യണമെന്നും തീരുമാനിച്ചു.

ആദ്യമായി ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നതു് ഓരോ വിഷയത്തെയും അധികരിച്ചു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതുകയോ പറയുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെല്ലാം പ്രസിദ്ധീകൃതങ്ങളായിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽനിന്നും ശേഖരിക്കുകയായിരുന്നു. ശേഖരണത്തിന്റെ കൂടെത്തന്നെ വിഷയപരമായ ഒരു വിഭജനംകൂടി നടത്തുന്നതിനു സഹായിക്കത്തക്കതരത്തിൽ ഓരോ പ്രസാധകനും താൻ പ്രസാധനം ചെയ്യാൻ പോകുന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന ഉള്ളടക്കം അപഗ്രഥനം ചെയ്തു് ഒരു താല്ക്കാലിക വിഷയസൂചിക തയ്യാറാക്കി. ഈ വിഷയസൂചികകൾ പ്രസാധക സമിതി ചർച്ച ചെയ്തു വേണ്ട ഭേദഗതികളോടെ അംഗീകരിച്ചു. അവയെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ടു് ശേഖരണവും ആരംഭിച്ചു.

ലേഖനങ്ങളും ലേഖന ഭാഗങ്ങളും സഞ്ചയിച്ചു തുടങ്ങിയതോടുകൂടി ഞങ്ങളുടെ വിഷയസൂചികളും അനിവാര്യമായി രൂപഭേദം പ്രാപിച്ചു തുടങ്ങി. ചില വിഷയ വിഭാഗങ്ങൾ ആവശ്യമില്ലാതെ ആയി. ചിലതു പുതുതായി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടി വന്നു.

ഏറ്റവും കൂടുതൽ വൈഷമ്യം അനുഭവപ്പെട്ടതു് ശേഖരിക്കുന്ന ലേഖനങ്ങളുടെ നിഷ്കൃഷ്ടമായ വിശകലനത്തിലാണ്. ഗാന്ധിജിയുടെ ചിന്തയുടെയും ആശയങ്ങളുടെയും ഒരു പ്രത്യേകത അവയുടെ ഉദ്ഗ്രഥന സ്വഭാവമാണ്. യഥാർത്ഥ ജീവിതത്തിൽ, അനുഭവത്തിൽ വസ്തുതകളും ആശയങ്ങളും പരസ്പരബദ്ധങ്ങളായിട്ടാണ്, സങ്കീർണ്ണനിബദ്ധങ്ങളായിട്ടാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു്. എ

ന്നാൽ അവ സാമാന്യബുദ്ധിക്ക് സുഗ്രഹമാകുന്നമെങ്കിൽ അപഗ്രഥനം കഠിന ആവശ്യമാണ്. അപഗ്രഥനത്തിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ അവയുടെ ജൈവമായ സങ്കീർണ്ണസത്ത ശിഥിലമാകുകയും ചെയ്യും. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു മദ്ധ്യമാർഗ്ഗം അവലംബിക്കാനാണ് ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആശയത്തിന്റെ ജീവൻ ഹാനി സംഭവിക്കാത്തവിധത്തോളമുള്ള വിശകലനത്തിന് ഞങ്ങൾ പ്രായേണ മുതിർന്നിട്ടുള്ള.

ഓരോ ഭാഗത്തിന്റെയും വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച ഗാന്ധിജി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതെല്ലാം ലഭ്യമായ സകല പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽനിന്നും സഞ്ചയിക്കാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു കാര്യത്തിലേ ഞങ്ങൾക്ക് അല്പം വേദമുള്ള. 'യംഗം ഇന്ദ്രിയം' 'ഹരിജന'മാണല്ലോ ഭൂരിഭാഗം ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രമാണരേഖകൾ. വളരെയാർക്കെ ശ്രമിച്ചിട്ടും അവ വിലയ്ക്കോ കടമയോ സമ്പാദിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ട് 'ഗവർണ്ണി'ന്റെയും മറ്റു പ്രസിദ്ധീകരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഗാന്ധിസാഹിത്യ സഹായങ്ങളിലെ 'പകർപ്പ്'കളാണ് ഞങ്ങൾക്ക് ആശ്രയമായിത്തീർന്നത്. പക്ഷേ, അതുകൊണ്ടു കാര്യമായ ഒരു കുറവും ഞങ്ങൾ സഞ്ചയിച്ച ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മതയ്ക്കോ വിശ്വാസ്യതയ്ക്കോ സംഭവിച്ചിരിക്കയില്ലെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ പ്രത്യാശ. അവയെല്ലാം വിദഗ്ദ്ധന്മാർ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പ്രസാധനം ചെയ്തു ഗ്രന്ഥങ്ങളാക്കുകൊണ്ട്, ഞങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള നിർദ്ധാരണങ്ങളെയെല്ലാം പ്രമാണ ഗ്രന്ഥങ്ങളും മൂലരേഖകളും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഏകദേശം ഒരു കൊല്ലംകൊണ്ടു സംഭാവനം മിക്കവാറും പൂർത്തിയായി. ഞങ്ങളുടെ ജേതലിയുടെ അടുത്ത ഘട്ടമേയിരുന്ന ഏറ്റവും ശ്രദ്ധാർഹം—പ്രസാധനം. വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ ആലോചനയോടുകൂടി വേണ്ടിയിരുന്ന അതു നിർവഹിക്കാൻ. സംഭാവനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ടൈപ്പ് ചെയ്ത ആയിരവും രണ്ടായിരവും താളുകളാണ് ഓരോ പ്രസാധകന്റെയും കൈയിൽ വന്നുചേർന്നത്. അതെല്ലാം തിരിഞ്ഞു, കടഞ്ഞു സന്ദർശം സമാഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരേ വിഷയത്തെ അധികരിച്ചു വളരെക്കൊല്ലങ്ങളിലായി നടത്തിയിട്ടുള്ള വളരെ വളരെ പരാമർശങ്ങളുണ്ടാവും. അവയിൽ അനേകം ആശയങ്ങൾ അനേകം പ്രാവശ്യം ആവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടാവും. അതേ സമയംതന്നെ ചില പുതിയ ആശയങ്ങളോ വിശദീകരണങ്ങളോ ചിന്നിച്ചിതറി കിടക്കുന്നുമുണ്ടാവും. ചില ആശയങ്ങൾക്കു കാലാന്തരത്തിൽ അല്പം പരിണാമംതന്നെയും സംഭവിച്ചിരിക്കാം. പ്രസാധകൻ ചെയ്യേണ്ടതു് ഒരു വിഷയത്തെ അധികരിച്ചു് അദ്ദേഹം ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെല്ലാം അപഗ്രഥിച്ചു്, കേവലമായ ആവർത്തനങ്ങൾ പരിത്യജിച്ചു്, കാലപര്യയ ഭാഗങ്ങൾ വ്യവച്ഛേദിച്ചെടുത്തു് ആശയത്തിനു കാലക്രമത്തിൽ വ്യത്യസ്തമോ വികാസമോ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതുകൂടി വ്യക്തമാകത്തക്ക രീതിയിൽ കാലാനുകൂലമായി—ആശയ വൈശദൃത്തിനുവേണ്ടി ചിലപ്പോൾ കാലക്രമം വിഗണിച്ചു്—പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിച്ചു. ആ ആശയനിബന്ധത്തിന്റെ പൂർണ്ണമായ സ്വരൂപം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം വാക്കുകളിൽ—അതായതു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനങ്ങളും ലേഖനഭാഗങ്ങളും കൊണ്ടുതന്നെ നിർമ്മിക്കുകയാണു്.

ഈ രീതിയിലുള്ള പ്രസാധനത്തിൽ പല ലേഖനങ്ങളുടെയും പ്രസക്തങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾ മാത്രമേ വിഷ്കാരണം ചെയ്യാൻ പറ്റുകയുള്ളുവെന്നു് സ്പഷ്ടമാണു്. അപ്പോൾ, അതു് ആ ലേഖനങ്ങളോടു ചെയ്യുന്ന കടുകൈയാകയില്ലേ? ഒരുതരത്തിൽ അതു് ഒരു കടുകൈയാണെന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. പ്രത്യേകിച്ചു് ആശയങ്ങളുടെ ഏകാഗ്രതയും വൈശദൃത്തിനും നിർഭരനങ്ങളായ ഗാന്ധിജിയുടെ ലേഖനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു്. പക്ഷേ, ഒന്നു നാം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഈ ബന്ധദർശ്യവും ആശയവൈശദൃ്യവും ഓരോ പ്രബന്ധത്തെ സംബന്ധിച്ചു് അനുഭവപ്പെടുന്ന ഗുണങ്ങളാണു്. ഘര വിഷയത്തെ അധികരിച്ചു പല പ്രാവശ്യം രചിച്ചിട്ടുള്ള അനേകം ലേഖനങ്ങൾ ഒരുമിച്ചെടുക്കുമ്പോൾ അവയിൽ ആകെക്കൂടി ഈ ഏകാഗ്രതയോ വൈശദൃ്യമോ അനുഭവപ്പെടുകയില്ല.

കാരണം സ്പഷ്ടമാണ്. ആ ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയല്ല അവ എഴുതപ്പെട്ടത്. ഞങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച പ്രസാധന ലക്ഷ്യം അവയ്ക്ക് അകെക്കൂടി ഏകാഗ്രതയും വൈശിഷ്ട്യവും നല്കുകയാണ്. അഥവാ, അവയിൽ ആകെക്കൂടി രൂപംകൊണ്ടിട്ടുള്ള ആശയം തെളിച്ചെടുക്കുകയാണ്. ബഹുലമായ ആവർത്തനങ്ങളും മുഖ്യമായ ആശയത്തിന്റെ വികാസത്തിൽ അപ്രസക്തങ്ങളായിത്തീരുന്ന അംശങ്ങളും ഒഴിവാക്കുക മാത്രമാണ് അതിനുള്ള മാർഗ്ഗം. ചില ലേഖനങ്ങളുടെ അപഗ്രഥനവും കൃന്തനവുംകൊണ്ട് അവയുടെ സംയുക്ത ചൈതന്യത്തിന്റെ ഉദ്ഗ്രഥനവും പുരണവും പ്രകാശനവുമാണ് ഞങ്ങൾ സാധിക്കാൻ യത്നിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതു മാത്രമാണ് ഞങ്ങളുടെ സമധാനം.

ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിനുള്ളിൽ ഒരേ ആശയത്തിന്റെതന്നെ കേവലമായ ആവർത്തനം ഉണ്ടാവാതിരിക്കാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ശ്രമത്തിൽ ഞങ്ങൾ സാമാന്യം വിജയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും തോന്നുന്നു. വിഷയവിഭജനത്തിന്റെ രീതികൊണ്ട് ഒന്നിലധികം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒരേ നിർമ്മാണങ്ങൾ കടന്നുകൂടുന്നതിനെ തടയാൻ ഏറ്റെടുക്കുക കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും പുണ്യമായി ഒഴിവാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ ഏതു മണ്ഡലവും അതിന്റെ ഏതു അവന്തര ഭാഗവും ഗാന്ധിജിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സാത്യം, അഹിംസ ഇവയുടെ പരീക്ഷണ രംഗമാണ്. അങ്ങനെയാണ് അദ്ദേഹം ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ളതും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതും. ആ നിലയ്ക്ക് പല മണ്ഡലങ്ങൾക്കും പൊതുവായ ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ ഒന്നിലധികം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചു എന്നുവരാം. ഒഴിവാക്കാവുന്ന ഒരാവർത്തനമല്ല അത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതതു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രൂപംകൊള്ളുന്ന ആശയത്തിന്റെ പുണ്യതയ്ക്ക് അവ അനുപേക്ഷണയുമായിരിക്കും.

ഇതുവരെ പറഞ്ഞതു പ്രസാധന ലക്ഷ്യത്തേയും, പ്രസാധനവിധത്തേയും സംബന്ധിച്ച് ഞങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച ആദർശമാണ്. അതു മാത്രം പറഞ്ഞുനിൽക്കിയാൽ ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പറ്റി അമിതമായ പ്രതീക്ഷകൾ വായനക്കാരിൽ ഉണ്ടായേക്കാം. ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വരേണ്ടിപ്പോൾ ആ പ്രതീക്ഷകൾക്കു ഭംഗം നേരിട്ടുവെന്നും വരാം. അതൊഴിവാക്കുവാൻ ചില വസ്തുതകൾ ഇവിടെ തുറന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ആശയപ്രപഞ്ചം സമഗ്രമായി, സാദ്രമായി, സുഗ്രഹമായി ആവിഷ്കരിക്കുക എന്ന പ്രധാന ലക്ഷ്യം നിറവേറാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നു ഞങ്ങൾ തെല്ലും അഭിമാനിക്കുന്നില്ല.

ഒന്നാമതായി അങ്ങനെ അവികലമായ ഒരു നവീനശില്പം കൂട്ടിയീണക്കത്തക്ക തരത്തിലല്ല അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന് നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള സാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വരൂപം. പല തരത്തിലും വലുപ്പത്തിലുമുള്ള അനേകം കെട്ടിടങ്ങളുടെ സാമഗ്രികൾ സഞ്ചയിച്ച് അവ മാത്രം ഉപയോഗിച്ച്, പുറത്തുനിന്നു പുതുതായി ഒരു സാമഗ്രിയും ഉപയോഗിക്കാതെ, ആ കെട്ടിടങ്ങളെല്ലാറ്റിനെയുംകാലം വലുതും ഭിന്നമാതൃകയിലുള്ളതുമായ മറ്റൊരു കെട്ടിടം കെട്ടാൻ ശ്രമിച്ചാൽ ആ ശില്പത്തിനു ചില കുറവുകളും കുറവുകളും ഉണ്ടാകാതെ തരമില്ല. അതു പണിയാൻ ഉപയോഗിച്ച സാധനങ്ങൾ ആ വലുപ്പത്തിലും മാതൃകയിലുമുള്ള ഒരു കെട്ടിടം പണിയാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവയായിരുന്നില്ല, എന്നുള്ളതുതന്നെയാണ് അതിന്റെ കാരണം. അതുപോലെയാരുദ്യമമായിരുന്നു ഞങ്ങളുടേത്. അതിന്റെ നിർവഹണത്തിൽ അനിവാര്യമായ ആ കുറവുകളും കുറവുകളും കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്.

പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച ശില്പത്തിലെ വൈകല്യങ്ങൾ എല്ലാം ആ ഇനത്തിൽപ്പെട്ടവയാണെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധ്യമല്ല. അവയിൽ ഭൂരിഭാഗത്തിനും ഞങ്ങൾതന്നെയാണ് അനുവാദികൾ. ആ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽനിന്ന് ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ഒഴിയുവാൻ ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.

ഈ പ്രസാധനം കയ്യേറുവരിൽ അസി. എഡിറ്റർ ശ്രീ ഉത്തമക്കുറുപ്പ് ഒഴിച്ച് എല്ലാവരുംതന്നെ നിയമേന ചുമതലയുള്ള മറ്റു ധാരാളം ജോലികൾ

ഉള്ളവരായിരുന്നു. ഇത്രമാത്രം ശ്രദ്ധയും, ശ്രദ്ധയും ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു യത്നത്തിന് വേണ്ടുന്ന സാധകാശം ആർക്കുതന്നെ കിട്ടിയിട്ടില്ല. അവരവർക്കു കിട്ടിയ സാധകാശം ഉപയോഗിച്ച് അവരവരുടെ കഴിവനുസരിച്ചു ചെയ്ത പ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമാണ് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ഞങ്ങൾ ആരംഭത്തിൽ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതു്, ഓരോ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെയും പ്രസാധനത്തിന് അതിനു ചുമതലപ്പെട്ട ആരും മാത്രം പ്രധാന ഉത്തരവാദി ആയിരിക്കുമെങ്കിലും മറ്റുള്ളവരിൽ ആരെങ്കിലും കൂടി അതു പരിശോധിച്ച് അംഗീകരിക്കണം എന്നായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ ഒരു പ്രസാധക സമിതിയായി പ്രവർത്തിക്കണം എന്ന തീരുമാനത്തിന്റെ അർത്ഥം തന്നെ അതായിരുന്നു. ചീഫ് എഡിറ്റർ എന്ന നിലയിൽ, എല്ലാ ഗ്രന്ഥങ്ങളും സശ്രദ്ധം വായിച്ച് എനിക്ക് ആവശ്യമെന്നോ അഭിലഷണീയമെന്നോ തോന്നുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കണമെന്നു തോന്നും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഞങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും നേരിട്ട സമയദുർലഭ്യംകൊണ്ടു് അവരവർ ഏറ്റെടുത്ത ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രസാധനംതന്നെയും കഴിച്ചു നിർവഹിക്കുന്നതിന്നേ ഞങ്ങൾക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളു. പരസ്പരം പരിശോധിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നതിനും ഞങ്ങൾക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു് ഓരോ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെയും ഇപ്പോഴത്തെ രൂപത്തിനു പുണ്ണിമായും ഉത്തരവാദി പ്രായേണ അതിന്റെ പ്രസാധകൻ മാത്രമാണ്. ഈ നിലയ്ക്കു് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നുപോലും കുറ്റമറ്റതാണെന്നോ ഞങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം തികച്ചും സഫലീകരിക്കുന്നതാണെന്നോ ഞങ്ങൾ അവകാശപ്പെടുന്നില്ല.

ഒരാൾ മാത്രമേ ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം ആശ്വാസം തരുന്നുള്ളു. ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് അനേകം കുറ്റകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും മഹത്താഗന്ധിയുടെ പ്രാധാന്യം മഹിക്കുന്ന ആശയങ്ങളൊന്നും അതിൽ വിട്ടുകളഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നാണു് ഞങ്ങളുടെ വിശ്വാസം. അതുകൊണ്ടു് പുണ്ണിതയെത്താത്ത ഈ രൂപത്തിൽപോലും അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹനീയങ്ങളായ ആശയങ്ങളും, ആശയങ്ങളും വിശദമായി ഗ്രഹിക്കാൻ മലയാളികളെ സഹായിക്കുമെന്നു ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ആ പ്രതീക്ഷ സാമാന്യമായിട്ടെങ്കിലും ഫലിച്ചാൽ ഞങ്ങൾക്കും ഗാന്ധിസ്മരകനിധിക്കും അല്പം ചാരിതാർത്ഥ്യത്തിനു വകയുണ്ടു്.

ഞങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷിൽ തയ്യാർ ചെയ്ത മൂലരൂപങ്ങൾ മലയാളത്തിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തതു ഞങ്ങളല്ല. അതിനു നിയുക്തരായ വേറെ ആളുകളാണ്. ആ വിവർത്തനങ്ങളെല്ലാം അ.സി. എഡിറ്റർ ശ്രീ ഉത്തമകുമാറു് അതിലേക്കു പ്രത്യേകം നിയമിതനായ ശ്രീ പി. കെ. പരമേശ്വരൻനായരും ചേർന്നു സശ്രദ്ധം പരിശോധിച്ച് ആവശ്യാനുസരണം പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മലയാളത്തിലേക്കുള്ള ഈ രൂപാന്തരത്തിൽ ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിന്റെ അഴകിനും പൊരുളിനും പറയത്തക്ക ഗ്യാനിയൊന്നും സംഭവിച്ചിരിക്കയില്ലെന്നു ഞങ്ങൾ പ്രത്യംഗിക്കുന്നു.

ഇനി എനിക്കു ചില കുറ്റസമ്മതങ്ങളും ക്ഷമപണങ്ങളും കൃതജ്ഞതാവചസ്സുകളും മാത്രമേ രേഖപ്പെടുത്താനുള്ളൂ.

ചീഫ് എഡിറ്റർ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ ചെയ്യാനുദ്ദേശിച്ചിരുന്നതും, ആവശ്യം ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നതുമായ പല കാര്യങ്ങളും എനിക്കു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ ഗാന്ധിസാഹിത്യപരമ്പരയിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ — തയ്യാർ ചെയ്യാൻ ഒരു തരത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കും ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ — പ്രസാധനം എനിക്കു് ഏല്ക്കേണ്ടിവന്നു. എന്റെ മറ്റു ബുദ്ധിപ്പാടുകളിൽനിന്നു പിടിച്ചെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞ സമയം മുഴുവൻ അതപഹരിച്ചുകളഞ്ഞു. എന്നിട്ടും എനിക്കു സമൃദ്ധി തോന്നത്തക്കവണ്ണം അതു ചെയ്തു തീർക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുമില്ല. ഈ പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ മറ്റു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രസാധനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കാര്യമായി എനിക്കു യാതൊന്നുംതന്നെ ചെയ്യാൻ സാധ്യമായില്ല. എന്റെ ഈ കഴിവുകേടിൽ എനിക്കു വേദമുണ്ടു്.

എന്റെ സഹപ്രസാധകന്മാർ, പ്രസാധനത്തിലും ആഫീസ് കാര്യങ്ങളുടെ നിർവഹണത്തിലും ശ്രദ്ധയോടും കൃത്യനിഷ്ഠയോടും വിശ്വസ്തയോടുംകൂടി

പ്രവർത്തിച്ചുപോന്ന അസി. എഡിറ്റർ ശ്രീ. സി. ഉത്തമക്കുറുപ്പ്, ഞങ്ങൾ തയ്യാർ ചെയ്ത ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മലയാളത്തിലേക്കു ചുരുങ്ങിയ സമയംകൊണ്ടു വിവർത്തനം ചെയ്തതന്നെ മിത്രങ്ങൾ, പല സന്ദർഭങ്ങളിലും വളരെ കൃത്യകരമായ ആഫീസ് ജോലികൾ യാതൊരു വൈമനസ്യവും കാണിക്കാതെ നിർവ്വഹിച്ച ആഫീസിലെ പ്രവർത്തകന്മാർ ഇവരോടൊന്നും ഞാൻ കൃതജ്ഞനാണ്. ഞാൻ അവരിൽ ചിലരോടൊക്കെ പരിചേരിച്ചിട്ടുണ്ട്, ചിലരെ ദയവിലാതെ തിരഞ്ഞെടുക്കിയിട്ടുണ്ട്. അപൂർവ്വം സന്ദർഭങ്ങളിൽ മയമില്ലാതെ കാര്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുപോലുമുണ്ട്. അവരെല്ലാവരും സ്നേഹപൂർവ്വം അതെല്ലാം സഹിച്ചു ആവുവണ്ണം അധ്വാനിച്ച കൃത്യശ്രദ്ധയോടെ ഈ സംരംഭം വിജയിപ്പിച്ചവരാണ്. അവരെ ഉപദ്രവിച്ചതിന് മാപ്പ്! അവരുടെ സ്നേഹത്തിനും സഹകരണത്തിനും നന്ദി!

ഈ വലിയ ജോലിയുടെ ഭാരം എന്നെ ഏല്പിച്ച ഗാന്ധിസ്മാരകനിധിയുടെ കേരളശാഖ, പ്രത്യേകിച്ചു അതിന്റെ സഞ്ചാലകനായ ശ്രീ കെ. ജനാർദ്ദനൻ പള്ളി അതിരുകവിഞ്ഞ വിശ്വാസമാണ് എന്നിൽ അർപ്പിച്ചത്. ആ ജോലി ചെയ്തുതീർന്നതിനു വേണ്ടെ എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളും ചെയ്തുതന്നു. സർവ്വോപരി അതിന്റെ നിർവ്വഹണത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും എനിക്ക് അനുവദിച്ചുതന്നു. ഇതിനൊന്നും ഗാന്ധിസ്മാരകനിധിയോടും ശ്രീ ജനാർദ്ദനൻപള്ളിയോടും എനിക്ക് അളവറ്റ കൃതജ്ഞതയുണ്ട്. ഗാന്ധിസ്മാരകനിധികാര്യാലയത്തിലെ മറ്റു പ്രവർത്തകന്മാരും ഞങ്ങളെ പലവിധത്തിൽ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്കും എന്റെ കൃതജ്ഞത.

എന്റെ ഔദ്യോഗിക കൃത്യങ്ങൾക്കു വിറ്റുപോകാതെ വരാത്ത തരത്തിൽ ഈ ജോലി കൂടി ഏറ്റെടുത്തുകൊള്ളാൻ ആകാശവാണി ഔദ്യോഗികപൂർവ്വം എന്നിങ്ങനെ നല്ല ഒരു അനുവാദമാണ് മഹത്തരമായ ഈ യത്നത്തിന്റെ ചുമതല ഏല്പിക്കണം. ഈ മട്ടിലെങ്കിലും അതു നിർവ്വഹിക്കാനും എന്നിങ്ങനെ സൗകര്യം തന്നെന്ന്. ആകാശവാണിയോട് എന്നിങ്ങനെ കൂടപ്പാടും കൃതജ്ഞതയും അനല്പമാണ്.

ഈ ചിലപ്പോഴോടൊപ്പം ഈ ആമുഖം നിറുത്തുന്നു. ഞങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത ജോലി മഹത്തരവും കഠിനവുമായിരുന്നു. അതിൽ വേണ്ടിടത്തോളം സമയവും ശ്രദ്ധയും ചെലുത്താൻ കഴിയാത്തതിൽ ഞങ്ങൾക്കൊല്ലാവർക്കും കണ്ണിതമുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും ഈ വിധത്തിലെങ്കിലും അതു പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ അല്പം ചാരിതാർത്ഥ്യം ഇല്ലാതെയുമില്ല.

മഹാത്മാഗാന്ധിയെപ്പോലെ ലോകശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരാൾ മഹാൻ ഈ അടുത്തകാലത്തെങ്ങും ജീവിച്ചിട്ടില്ല; അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ, സ്വജീവിതത്തെ, അതിന്റെ സകല അംശത്തിലും, സമ്പന്നതയോടെ സത്യംപോലെ നന്നായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിയ മറ്റൊരാളെ ലോകചരിത്രം ആകെത്തിരഞ്ഞാലും കണ്ടെത്താൻ സംഭവ്യമല്ല. ഈ ഗാന്ധിസ്മാരകനിധിഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹനീയവും പാവനവുമായ ആശയപ്രപഞ്ചത്തിലേക്കു കേരളീയരെ ആകർഷിക്കുകയും നയിക്കുകയും ചെയ്യുമെങ്കിൽ, ഭൗതികവും ധാർമികവും ആദ്ധ്യാത്മികവുമായ സകല ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളേയുംപറ്റി അദ്ദേഹം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള സൂചിതങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രായോഗികപരിഹാരങ്ങളും ഗ്രഹിക്കുവാൻ സാമാന്യമായെങ്കിലും അവരെ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ, പ്രസാധകസമിതിയുടേയും ഗാന്ധിസ്മാരകസമിതിയുടേയും പരിശ്രമം പാഴിലായില്ലെന്നു സമാധാനിക്കാം.

തിരുവനന്തപുരം
2-10-1961

കൈനിക്കര എം. കുമാരപിള്ള
ചീഫ് എഡിറ്റർ

മുഖപുര

സാമൂഹ്യജീവിതം എന്ന പദം വളരെ വിശാലമായ അർത്ഥമുള്ള ഒന്നാണ്. മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളേയും അതു സ്വർശിക്കുന്നു. അതിനാൽ സാമൂഹ്യബന്ധത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളേയും കുറിച്ചു ഗാന്ധിജി പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച സാമൂഹ്യജീവിതത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിനങ്ങായിരുന്ന സങ്കല്പത്തിന്റെ ഒരു സമഗ്ര ചിത്രം വരയ്ക്കുക എന്നതായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഉദ്ദേശ്യം. എന്നാൽ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ ഗാർഹികം, ആത്മികം, രാഷ്ട്രീയം എന്നീ മുഖ്യ മണ്ഡലങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകം വാല്യങ്ങൾ ഉള്ളതിനാൽ ആ പദ്ധതി ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവന്നു. അങ്ങനെ പരിമിതമായ അർത്ഥത്തിലാണ് സാമൂഹ്യജീവിതം എന്ന പദം ഈ വാല്യത്തിൽ എടുക്കേണ്ടിവന്നത്. ഈ പരിമിതമായ അർത്ഥത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ വിഷയത്തിന് ഒരു രൂപരേഖ ഉണ്ടാക്കുവാൻ വളരെ വിഷമിച്ചു. കാരണം, വിശദാംശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അടുക്കും ചിട്ടയും പുണ്യതയും ഉള്ള ഒരു തത്ത്വസംഹിത അല്ലെങ്കിൽ അഭിപ്രായസമുച്ചയം ഗാന്ധി സംഹിതയ്ക്കുതീർച്ച ഇല്ലെന്നുള്ളതുതന്നെ. സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്ത്വങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഗാന്ധിജിയെ അഭിമുഖീകരിച്ച മുഖ്യ സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ക്രോഡീകരിക്കുകയാണ് പ്രായോഗികം എന്നു് ഒടുവിൽ തോന്നി. ആ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഈ വാല്യം നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ഗാന്ധിജിയുടെ എല്ലാ അഭിപ്രായപ്രകടനങ്ങളുടേയും ആധാരമായി നില്ക്കുന്ന ചില അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളെല്ലാം—ആദ്യപേഗത്തിൽ ഈ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളെ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. സത്യം, അഹിംസ എന്നീ അപഞ്ചലങ്ങളായ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളെ മുൻനിർത്തി സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുകയും പരീക്ഷണങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കുകയുമാണ് ഗാന്ധിജി ചെയ്തതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളുടെ മുഖ്യ ധാര എന്താണ്? സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ആദ്ധ്യാത്മികമാണ്, ഭൗതികമല്ല. ഭദ്രമായ സാമൂഹ്യജീവിതം അഹിംസയലും സത്യത്തിലും അധഃസ്ഥിതമായിരിക്കും. അതിൽ വ്യക്തസംഘട്ടനത്തിനും വ്യക്തസമരത്തിനും സ്ഥാനമില്ല. സഹകരണമാണ് അതിന്റെ ജീവൻ. പരിഷ്കാരവും പുരോഗതിയും അളക്കേണ്ടതു ഭൗതികമാനദണ്ഡങ്ങൾ വെച്ചല്ല, ധാർമികമാനദണ്ഡങ്ങൾ വെച്ചാണ്. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ അവകാശങ്ങളെ ഉന്നയിപ്പുന്നതിനു പകരം കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനാണ് ഓരോരുത്തരും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതു്. അല്ലെങ്കിൽ സംഘട്ടനം അനിവാര്യമാണ്. വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം അനുപേക്ഷണീയമാണെങ്കിലും വ്യക്തി സമൂഹത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമാണെന്നതു വിസ്മയിച്ചുകൂടാ. വ്യക്തിയും സമൂഹവും തമ്മിലുള്ള സമഞ്ജസമായ അനുരഞ്ജനമാണ് ആവശ്യം.

ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് ഗാന്ധിജി സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലെ പ്രായോഗികപ്രശ്നങ്ങളെ എങ്ങനെ വീക്ഷിച്ചുവെന്നാണു രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ കാണിക്കുന്നതു്. മുൻപാലു ഗംഭീര പ്രശ്നങ്ങളിലാണു് ഗാന്ധിജി ഈ രംഗത്തു ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചതു്. വിവിധമതസ്ഥരായ ജനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സമൂഹം ഭദ്രമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുന്നോട്ടു പോകുന്നതു് എങ്ങനെ? ഇതു് ഇന്ത്യയിലെ ഹിന്ദു മുസ്ലിം സംഘർഷത്തിന്റെ ഫലമായി അദ്ദേഹത്തെ ആദ്യനും മഥിച്ച ഒരു പ്രശ്നമായിരുന്നു. രാജ്യത്തിന്റെ വിഭജനത്തിനും ഗാന്ധിജിയുടെതന്നെ രക്തസാക്ഷിത്വത്തിനും വഴിതെളിച്ച ഈ പ്രശ്നം ദേശീയമായ ഐക്യദാർഢ്യത്തിനുവേണ്ടി കിണഞ്ഞു ശ്രമിക്കുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ നമ്മുടെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളുടെ ക്ഷേമത്തിനു

വേഷി ഗാന്ധിജിയെപ്പോലെ നിരന്തരം പ്രചർത്തിച്ചിട്ടുള്ളവർ ആധുനിക ഭാരതത്തിൽ ഇല്ലാത്തതാണ്. സ്രീകൃഷ്ണ സമൂഹത്തിലുള്ള സ്ഥാനം, സ്രീപുരുഷ ബന്ധം എന്നീ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സുചിന്തിതങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ശ്രദ്ധയെ അർഹിക്കുന്നു. ലഹരി സാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന കൈതകളെക്കുറിച്ചും ഗാന്ധിജി അവഗാഹമായി ആലോചിച്ചിരുന്നു. മദ്യനിരോധനം അതിപ്രധാനമായ ഒരു വാദവിഷയമായി അവശേഷിക്കുന്ന ഇന്ന് അദ്ദേഹം ഈ മണ്ഡലത്തിൽ ചെപ്പിട്ടുള്ള സേവനം പ്രത്യേകം വിശകലനം ചെയ്തു പറിക്കേണ്ടതാണ്. സമത്വ സുന്ദരമായ ഒരു സമൂഹത്തെയാണ് ഗാന്ധിജി രചിച്ചു കണ്ടിരുന്നതും. അതിനാൽ നൂററണ്ടുകളായി ഇന്ത്യയുടെ ശാപമായിരുന്ന അധിത്തത്തിനെതിരായി അദ്ദേഹം ആദ്യതം പൊരുതി. ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിലെ ഒരു വമ്പിച്ച ഭാഗം ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരോത്തേജകങ്ങളും ഹൃദയസ്സർശകങ്ങളുമായ നിബന്ധങ്ങളും പ്രസംഗങ്ങളുമാണ്. മൗൽപറഞ്ഞ നാലു മുഖ്യ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധിജി പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ഓരോ അദ്ധ്യായത്തിലായി ഇവിടെ വിശകലനം ചെയ്തു ശ്രോധിക്കാൻ ചിരിക്കുന്നു.

മതസൗഹാർദ്ദം എന്ന സുന്ദരമായ ആദർശത്തിന്റെ ആകർഷകത്വം, അതിനെതിരായുള്ള ദേഷിച്ച പരിതഃസ്ഥിതികൾ, അവയ്ക്കുള്ള പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ— ഇങ്ങനെ നമ്മുടെ വമ്പിച്ച സാമൂഹികപ്രശ്നത്തെ സാമാന്യമായി സമീപിക്കാം. സന്യസ്തമതസൗഹാർദ്ദമാണ് ഗാന്ധിജിയുടെ ആദർശം. കട്ടിക്കാലം മുതൽക്കുള്ള പശുശീലനവും പഠനവും സഹിഷ്ണുതയുടെ മാഹാരത്ഥ്യമാണ് അദ്ദേഹത്തെ പഠിപ്പിച്ചത്. എല്ലാ മതങ്ങളും അടിസ്ഥാനപരമായി ഒന്നുതന്നെയുണ്ട്. കൂടാതെ ഇന്ത്യയിൽ ദേശീയമായ ഐക്യദാർഢ്യത്തോടു ഹിന്ദുവും മുസ്ലിമും തമ്മിലുള്ള ഐക്യം അത്യന്താപേക്ഷിതവുമാണ്. മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷമെന്നും ന്യൂനപക്ഷമെന്നും ഉള്ള ചേരിതീർത്ത്വം അർത്ഥശൂന്യമാകുന്നു. ദേശീയത്വവും മതവും തമ്മിൽ കൂട്ടിക്കുഴയ്ക്കുന്നതു തെറ്റാണെന്നു. കോൺഗ്രസ്സ് വിവിധ മതസ്ഥരെ തുല്യമായി പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ഒരു സംഘടനയായിരിക്കണം. സ്വതന്ത്രഭാരതം ഒരു മതേതരരാഷ്ട്രമായി മുന്നോട്ടു പോകണം. ഇപ്രകാരമായി ഗാന്ധിജിയുടെ സങ്കല്പം. ഈ സങ്കല്പം സാക്ഷാൽകരിക്കുവാൻ സംഘട്ടനത്തിന്റെ കാരണങ്ങളും സ്വഭാവവും ആരാധക ആവശ്യമായിരുന്നു. ഹിന്ദുവും മുസ്ലിമും തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനം ഒരുതരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരുതരത്തിൽ ഏകദേശം സമ്യംസാധാരണമായിട്ടാണ് ഗാന്ധിജി കണ്ടത്. വിദേശീയശക്തിയുടെ 'വിഭജിച്ച ഭരിക്കുക' എന്ന നയമാണു സംഘട്ടനത്തിനു വിത്തുപാകിയതെന്നു ഗാന്ധിജി വിശ്വസിച്ചു. ഉദ്യോഗമണ്ഡലത്തിലും വ്യാപാരത്തിലും ഉള്ള മത്സരം ഇതിനെ വളർത്തി. പത്രങ്ങൾ ഈ ദേഷിച്ച പ്രവണതയെ സഹായിച്ചു. അവശ്വാസം വളർന്നു. മുസ്ലിങ്ങൾ ഗോവധംമൂലം ഹിന്ദുക്കളെ കപിത്തരാക്കി. ഹിന്ദുക്കൾ പള്ളിക്കു മുമ്പിൽകൂടി സംഗീതാലാപത്തോടെ ഘോഷയാത്ര നടത്തി മുസ്ലിങ്ങളെ പൊടിപ്പിച്ചു. മതപരിവർത്തനവും പ്രതിപരിവർത്തനവും സ്ഥിതിഗതികൾ കൂടുതൽ വഷളാക്കി. ദേവാലയങ്ങളുടെ വിശുദ്ധി അവഹേളിക്കപ്പെട്ടു. സ്രീകൃഷ്ണമേൽ മതംതിരിഞ്ഞുള്ള ആക്രമണമായി. ഗുണ്ടകൾ തക്കംപോക്കി ചൂഷണത്തിനു മുന്നോട്ടു വന്നു. യേങ്കു കൊലപാതകങ്ങളായി. അവസാനം വിഭജനവും വന്നു. ഓരോ ഘട്ടത്തിലും ഇതിനെതിരായി, പലപ്പോഴും ഏകനായി, ഗാന്ധിജി ശബ്ദമുയർത്തി. പരസ്പരബഹുമാനവും ധാരണയും സാമ്യജനീനമായ സത്യാചരണവുംകൊണ്ടു മാത്രമേ ഈ പ്രശ്നത്തിനു പരിഹാരം ഉണ്ടാവുകയുള്ളുവെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. ഭൂരിപക്ഷസമുദായം ഹൃദയവിശാലതയും ന്യൂനപക്ഷസമുദായം ധീരതയും കാണിക്കണം. മിശ്രഭോജനം, മിശ്രവിവാഹം, വേഷത്തിലുള്ള ഐക്യരൂപം ഇവയൊന്നും പ്രശ്നത്തിനു ശരിയായ പരിഹാരമായി അദ്ദേഹം കരുതിയില്ല. പ്രത്യേക രാഷ്ട്രീയാവകാശങ്ങൾ ന്യൂനപക്ഷത്തിനു നല്കുന്നതുകൊണ്ടോ സാമ്പത്തിക

സമത്വം കൈവരുത്തുന്നതുകൊണ്ടോ ശാശ്വതമായ ഒരു പോംവഴി പ്രശ്നത്തിനുണ്ടാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചില്ല. പരസ്പരസഹിഷ്ണുതയും ധാരണയും വ്യക്തതയുമാണു മൗലികമായ ആവശ്യമെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതി. മുസ്ലിംപ്രശ്നമായ വിവാഹത്തിനു പിന്നിൽ ഹിന്ദുക്കളെ അദ്ദേഹം അണിനിരത്തിയത് ഈ മുദ്രയുടേതാണെന്നാണ്. സമൃദ്ധതപ്രാർത്ഥനകൾ നടത്തുന്നതും വളരെ ഉപകാരപ്രദമെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതി. മുസ്ലിങ്ങളുടെ ഭാഷയ്ക്കും ലിപിക്കും ഹിന്ദുക്കളും ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭാഷയ്ക്കും ലിപിക്കും മുസ്ലിങ്ങളും അംഗീകാരം നല്കണം എന്ന് അദ്ദേഹം ഉൾബോധിപ്പിച്ചു. സംഘട്ടനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ധീരമായ അഹിംസകൊണ്ടു ചെറുത്തുനില്പുവാൻ അദ്ദേഹം ജനങ്ങളെ ആഹ്വാനം ചെയ്തു. പക്ഷേ, ഭീരുത്വം ഹിംസയേക്കാൾ മൃഗീയമായി അദ്ദേഹം കരുതി. ആത്മാഹുതി ചെയ്യാൻ തയ്യാറുള്ള വിശിഷ്ടവ്യക്തികൾക്കു ജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. ഗാന്ധിജിതന്നെ നിർണ്ണായകങ്ങളായ ഘട്ടങ്ങളിൽ സ്വജീവനെ ഉപവാസത്താൽ ബലികഴിക്കുവാൻ തയ്യാറായി. പക്ഷേ, ആത്യന്തികമായ പരിഹാരം ഈ പ്രശ്നത്തിനു കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അങ്ങനെ ഗാന്ധിജി എത്തിയിട്ടും ഭാരതം വിഭജനമായി. അതിഭയങ്കരമായ വർഗ്ഗീയലഹളകൾ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു അവസാനത്തേതായ ആ ഐതിഹാസിക തീർത്ഥയാത്രയിൽ നവംബറിയിലും ബംഗാളിലും ബീഹാറിലും അദ്ദേഹം സാഹോദര്യത്തിന്റെ സന്ദേശവുമായി സഞ്ചരിച്ചു. പക്ഷേ, തന്റെ ശബ്ദം ഒരു വനരോദനമാണെന്നും താൻ വെളിച്ചം കാണുന്നില്ലെന്നും അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും ദുഃഖിച്ചു അവസാനം സമുദായസൗഹാർദ്ദമെന്ന ആ സുന്ദരസപ്തത്തിന് അദ്ദേഹം തന്നെ രക്തസാക്ഷിയായി.

സ്രീകൾക്കു സമൂഹത്തിൽ പുരുഷനെന്നു തുല്യമായ സ്ഥാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നാണ് ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായം. പുരുഷനെന്നു തുല്യമായ അവകാശങ്ങൾക്കു സ്രീ എല്ലാ രംഗത്തും അർഹയാണ്. സ്രീകളെ പട്ടയ്ക്കു പുറകിൽ അടച്ചിടുന്ന സമ്പ്രദായം അപലപനീയമാണ്. സ്രീപുരുഷബന്ധത്തിൽ ലൈംഗികാക്ഷണത്തിനുള്ള സ്ഥാനം തുല്യം പരിമിതമായിരിക്കണം. അതാണു സ്വാഭാവികം. ബ്രഹ്മചര്യത്തിൽ അസാധാവികമായി ഒന്നുമില്ല. വിവാഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം തന്നെ സന്തതൃൽപാദനം മാത്രമായിരിക്കണം. ഇന്നു ലൈംഗികാകർഷണത്തിനു സമൂഹത്തിൽ കാണുന്ന സ്ഥാനം കൃത്രിമവും അനുരോധ്യകരവും ആണ്. ഭോഗാസക്തിയല്ല, ആത്മനിയന്ത്രണമാണ് സ്രീപുരുഷബന്ധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായിരിക്കേണ്ടത്. അങ്ങനെയാകുമ്പോൾ അശ്ലീലവാസനകൾ, വ്യഭിചാരം, ബാല്യവിവാഹം തുടങ്ങിയ കെട്ടുതകൽ ഇല്ലാതെയൊക്കും. പുരുഷത്തിൽ സ്രീയെ ദേവിയായി ആരാധിക്കുകയും സ്രീപുരുഷബന്ധം അത്യന്തം പവിത്രമായി കരുതുകയും ചെയ്യണം എന്നതാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ നിലപാട്.

ലഹരിസാധനങ്ങളുടെ വഴ്ജനം സൃഷ്ടിപരപരിപാടിയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഇനമായി ഗാന്ധിജി കരുതിയിരുന്നു. മദ്യവും മറ്റു ലഹരിസാധനങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്റെ ആരോഗ്യപരവും ധാർമികവും സാമ്പത്തികവും ആയ കെട്ടുതകൽ അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. മദ്യനിരോധനമുലമുണ്ടാകുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയ്ക്കും അദ്ദേഹം പ്രായോഗികനിർദ്ദേശങ്ങൾ നല്കുന്നു. സർക്കാരിന്റെ വരുമാനം കുറയുന്നതു തടയുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു നിർദ്ദേശങ്ങളുണ്ട്. ഇൻഡ്യയിലെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് ഒരു ശാപമായ മദ്യപാനം നിർത്തുവാൻ നിയമനിർമ്മാണം തന്നെ വേണമെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നു. നിയമനിർമ്മാണമില്ലാത്ത സഹനസമരമുറകൾ അദ്ദേഹം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു. ലഹരിസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് അനുകൂലമായ വാദമുഖങ്ങളെ മറോന്നായി അദ്ദേഹം ഖണ്ഡിക്കുന്നത് അത്യധികം കൗതുകകരമായ ഒരു കാര്യമാണ്.

പരിപൂർണ്ണമായ സാമൂഹ്യസമത്വത്തിൽ ഗാന്ധിജി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ അധഃകൃതരെന്നു വിളിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന നിർഭാഗ്യവാന്മാരുടെ ഉന്നതിയിൽ അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു. അവരെ സ്നേഹാദരപൂർവ്വം ഹരിജനങ്ങൾ

എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിളിച്ചിരുന്നതു്. അവരോടൊപ്പം അവരിലൊരാളായി ജീവിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചു; പലപ്പോഴും അങ്ങനെ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അയിത്തത്തെ മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അനുകൂലിക്കുന്ന ഏതു വാദത്തെ യും അദ്ദേഹം ഖണ്ഡിച്ചു. തുഗ്രതല്യരായി ജീവിക്കുവാൻ നൂററാണ്ടുകളായി വിധിക്കപ്പെട്ട അയിത്തജാതിക്കാരെ പൂണ്ണമായും ഉദ്ധരിക്കുവാനുള്ള പരിപാടികൾ അദ്ദേഹം ആസൂത്രണം ചെയ്തു. സവണ്ണരെ ഉൽബുദ്ധരാക്കുവാനും അവണ്ണരുടെ ജീവിതരീതികളിൽ കൂടുതൽ ശുചിത്വം വരുത്തുവാനും അദ്ദേഹം യത്നിച്ചു. സംസ്ഥാനികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവും ആയ പുരോഗതി ഹരിജനങ്ങൾക്കു കൈവരുത്തുകയും അങ്ങനെ അവരെ ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുവാൻ അദ്ദേഹം ഉപവാസം അനുഷ്ഠിച്ചു. വൈക്കം സത്യാഗ്രഹംപോലുള്ള സത്യാഗ്രഹപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ അനുകൂലിച്ചു. പക്ഷേ, മതപരിവർത്തനം അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കൊരു പരിഹാരമായി അദ്ദേഹം കരുതിയില്ല. ഹരിജനങ്ങൾക്ക് വിദ്യാലയങ്ങളിലും ദേവാലയങ്ങളിലും തൊഴിൽരംഗത്തും രാഷ്ട്രീയരംഗത്തും എന്തുവേണ്ടു, എവിടെയും പൂണ്ണമായ സമത്വം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. അയിത്തം പോകാതെ സ്വരാജ്യംതന്നെ ലഭ്യമല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചു. തന്നെയുമല്ല, ഹരിജനോദ്ധാരണപ്രസ്ഥാനത്തെ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നു് ഷീലനിർത്തുവാനും അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ മുഖ്യമായ ആശയഗതി മേൽപറഞ്ഞ തരത്തിലാണു്. സത്യത്തിലും അഹിംസയിലും അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു സാമൂഹ്യജീവിതം വിഭാവനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് അതിനനുസരണമായി ഓരോ പ്രാധ്യാഗിക പ്രശ്നത്തെ യും അഭിമുഖീകരിക്കുകയാണു ഗാന്ധിജി ചെയ്യുന്നതു്. ഓരോ കാര്യത്തിലും ഏറ്റയപരിവർത്തനത്തിന്റെയും ധാർമികമായ സമീപനത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം അദ്ദേഹം ഉന്നിപ്പറയുന്നു. സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്കു താല്പാലിക പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുകയല്ല, ചിരസ്ഥായിയായ സാമൂഹ്യദ്രേത കൈവരുത്തുകയാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉന്നം. ആ ആദർശാത്മകത്വത്തിന്റെ ഗുണഭോഷവിചിന്തനം ഇവിടെ പ്രസക്തമല്ല; അതിന്റെ സത്യസന്ധമായ ഒരു ചിത്രീകരണം മാത്രമാണു് ഈ ഗ്രന്ഥം.

ഈ ഗ്രന്ഥം തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പല പരിമിതികളും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു് ആദ്യം പറഞ്ഞല്ലോ. ആ പരിമിതികൾ മാറ്റിവെച്ചാൽതന്നെ ഏറ്റവും കഠിന ക്ഷമമായ രീതിയിൽ ഈ കൃത്യം ചെയ്തുവെന്നു് എനിക്കു് അഭിമാനമില്ല ഒരു പക്ഷേ, ഇതിലും വിശാലവും ദ്രേവ്യം ആയ ഒരു ചട്ടക്കൂട്ടങ്ങളിൽ ഈ വാല്യം നിബന്ധിക്കാമായിരുന്നു. ചില ആശയങ്ങൾ വിട്ടുപോയിരിക്കാം; ആവർത്തനങ്ങളും കണ്ടെന്നു വരാം. എങ്കിലും സാമൂഹ്യജീവിതത്തെക്കുറിച്ചു പൊതുവേയും താൻ അഭിമുഖീകരിച്ച മുഖ്യ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചു പ്രത്യേകിച്ചും ഗാന്ധിജിക്കുണ്ടായിരുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ആശയങ്ങൾ സാമാന്യമായി വിശകലനം ചെയ്തു് ഏതാണ്ടൊരു ചിട്ടയിൽ ഇവിടെ കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു താൻ കരുതുന്നു. കഴിയുന്നതും ആത്മാർത്ഥമായി ശ്രമിച്ചെങ്കിലും അത്രമാത്രമേ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളു. അതു കറെയൊക്കെ പ്രയോജനകരമാകുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ ബൃഹത്തായ ജോലിയിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ അവസരം ലഭിച്ചതിൽ എനിക്കു വളരെ ചാരിതാർത്ഥ്യമുണ്ടു്. ചീഫ് എഡിറ്റർ ശ്രീ കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള, ഗാന്ധിസ്മാരകനിധി സഞ്ചാലകു് ശ്രീ കെ. ജനാർദ്ദനൻപിള്ള എന്നിവരുടെ സൗമനസ്സും അസിസ്റ്റന്റ് എഡിറ്റർമാരായ ശ്രീ സി. ഉത്തമക്കുറുപ്പു്, ശ്രീ പി. കെ. പരമേശ്വരൻനായർ എന്നിവരുടെ സഹായവും നന്ദിപൂർവ്വം സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു്,

തിരുവനന്തപുരം
29-10-1962

ജി. കുമാരപിള്ള

ഉള്ളടക്കം

ഭാഗം ഒന്ന്

മൗലികദർശനം

എ. ആദ്ധ്യാത്മികാസ്പദം	33
ബി. അഹിംസ	37
സി. സത്യം	39
ഡി. വഗ്ദാനമരത്തിന്റേയും സംഘട്ടനത്തിന്റേയും നിരസനം	40
ഇ. പരിഷ്കാരത്തിന്റേയും പുരോഗതിയുടേയും അർത്ഥം	43
എഫ്. അവകാശത്തിനെതിരെ കർത്തവ്യം	57
ജി. സമുദായത്തിനെതിരെ വ്യക്തി	58

ഭാഗം രണ്ട്

പ്രായോഗികപ്രശ്നങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം ഒന്ന്

മതപരമായ ജീവിതം

1. സാമുദായികമൈത്രി

എ. സഹിഷ്ണുതയിൽ ആദ്യകാലപരിശീലനം	59
ബി. എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും ഏകത്വവും സഹിഷ്ണുതയുടെ ആവശ്യകതയും	60
സി. ഐക്യത്തിന്റെ ആവശ്യകത	66
ഡി. ഐക്യവും സ്വരാജ്യവും	73
ഇ. സഹിഷ്ണുതയുടെ പാരമ്പര്യം	75
എഫ്. പൊതുജനസ്വഭാവങ്ങളും താല്പര്യങ്ങളും	77
ജി. ന്യൂനപക്ഷത്തിനെതിരെ ഭൂരിപക്ഷം	79
എച്ച്. മതവും ദേശീയബോധവും	79
ഐ. കോൺഗ്രസ് ആദർശം	81
ജെ. സ്വതന്ത്രഭാരതം—മതേതരരാഷ്ട്രം	94

2. സാമുദായികസംഘർഷത്തിന്റെ കാരണങ്ങളും പ്രത്യക്ഷഭാവങ്ങളും

എ. കാരണങ്ങളുടെ പൊതുവിവരണം	102
ബി. വിദേശീയശക്തിയുടെ പങ്ക്	103
സി. പത്രങ്ങളുടെ പങ്ക്	109
ഡി. സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അവിശ്വാസം	112
ഇ. ഗോരക്ഷ	118
എഫ്. മുസ്ലിംപള്ളികളുടെ മുമ്പിൽ സംഗീതം	125
ജി. ഗവണ്മെന്റുദ്യോഗങ്ങളിൽ പ്രാതിനിധ്യം	128

എച്ച്. വാണിജ്യത്തിൽ സാമുദായികമനോഭാവം	129
ഐ. വിഗ്രഹാരാധനയും ആരാധനാസ്ഥലങ്ങൾ	
അശുഭമാക്കലും	130
ജെ. സാമൂഹ്യസമ്പർക്കം	133
കെ. മതപരിവർത്തനം	135
എൽ. സ്രീകളുടെമേൽ കയ്യേറ്റം	138
എം. തെമ്മാടികൾ	140
എൻ. ഭയങ്കര കൊലപാതകങ്ങൾ	142

3. പരിഹാരമാർഗ്ഗം

എ. പരിഹാരം—സാമാന്യപ്രസ്താവന	143
ബി. ധീരതയുടേയും സത്യസന്ധതയുടേയും മാർഗ്ഗം	145
സി. സർവ്വമതപ്രാർത്ഥന	170
ഡി. മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും	172
ഇ. വേദവൈകൃതം	177
എഫ്. സാമ്പത്തികമായ മാറ്റം	178
ജി. ഭാഷയും ലിപിയും	178
എച്ച്. നിഷ്കർഷാപേഷണം	180
ഐ. ഗവണ്മെന്റിന്റെ പങ്ക്	183
ജെ. ഭൂരിപക്ഷസമുദായത്തിന്റെ കർത്തവ്യം	185
കെ. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ മനോഭാവം	190
എൽ. പോലീസ്, പട്ടാളം,	
സിവിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ എന്നിവരുടെ പങ്ക്	194
എം. ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്ത ആളുകളുടെ ആവശ്യം	197
എൻ. ശാന്തിസേന	203
ഒ. പ്രാതിനിധ്യവും ഭരണഘടനാനിർമ്മാണവും	207
പി. വിവാഹമത്ത്	214
ക്യൂ. ഒഴിഞ്ഞുപോകും ജനങ്ങളെ കൈമാറ്റം ചെയ്യലും	219
ആർ. വിഭജനം	223
എസ്. ഉപവാസം	241
ടി. പ്രാർത്ഥന	255
യു. അഭയാർത്ഥികൾ	256
വി. ഐതിഹാസികയാത്ര	265
ഡബ്ല്യൂ. തോല്പിക്കുന്ന പ്രശ്നം	275

അദ്ധ്യായം രണ്ട്

സ്രീകളുടെ സ്ഥിതിയും സ്രീപുരുഷബന്ധം, വിവാഹം
എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രശ്നങ്ങളും

1. സ്രീകളുടെ സ്ഥിതി

എ. സ്രീകളുടെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയും	
പുനരുജ്ജീവനത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും	293

ബി. സ്രീയൈക്കുറിച്ചുള്ള പരമ്പരാഗതമായ ധാരണ	295—298
i സ്മൃതികളിൽ സ്രീകളുടെ സ്ഥാനം	
ii സ്രീകളും വണ്ണവും	297
iii മനവിന്റെ സങ്കല്പം	298
സി. സ്രീപുരുഷസമത്വം	299—304
i സ്ഥാനസമത്വം	
ii അന്തരം	301
iii സമത്വം—സംബന്ധികവും രാഷ്ട്രീയവും	304
ഡി. സ്രീകളുടെ അന്തഃപുരവാസം	306
ഇ. സ്രീകളും ആദരണങ്ങളും	313

2. സ്മൃതിപുരുഷബന്ധം, വിവാഹം എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ

എ. ലൈംഗികാകർഷണം	318
ബി. ആത്മനിയന്ത്രണം (ബ്രഹ്മചര്യം)	319
സി. സന്താനനിയന്ത്രണം (ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം)	323
ഡി. നിഷിദ്ധവിവാഹങ്ങളും വിവാഹവിലക്കുകളും	326
ഇ. സ്രീകളുമായുള്ള സാമൂഹ്യസമ്പർക്കം	328
എഫ്. ശിശുവിവാഹം	333—342
i ശിശുവിവാഹത്തിന്റെ യേകരത	
ii വിവാഹസമ്മതപ്രായം സംബന്ധിച്ച നിയമനിർമ്മാണം	339
ജി. വിധവാവിവാഹം	343—362
i വിധവകളുടെ ഗതി	
ii ശിശുവിധവകളും പ്രായമായ വിധവകളും	348
iii ആക്ഷേപങ്ങളും മറുപടികളും	348
iv പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ കടമ	356
എച്ച്. സ്രീധനവും ക്രയപരമായ വിവാഹവും	362
ഐ. വ്യഭിചാരം	370—383
i ദേവദാസികളും വ്യഭിചാരവും	
ii വ്യഭിചാരനിർമ്മാജനത്തിൽ വേണ്ട കരുതൽ	376
iii പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ	379
iv നിയമനിർമ്മാണം	381
ഐ. ലൈംഗികവൈകൃതങ്ങൾ	383
കെ. സ്രീകളെ അലട്ടൽ	389—396
i ദുഷ്യാന്തങ്ങൾ	
ii പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്റെ ആവശ്യകത	391
iii സ്രീകളുടെ മനോഭാവം—അഹിംസാമാർഗ്ഗം	392
എൽ. വിവാഹകർമ്മം ലഘൂകരിക്കൽ	396
എം. ലൈംഗികവിദ്യാഭ്യാസം	398
എൻ. അശ്രീലപരസ്യങ്ങൾ	402

അദ്ധ്യായം മൂന്ന്
 ഖഹരിവർണ്ണം

1. മദ്യനിരോധം എന്തിനു?

എ. പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധത്തിന്റെ ആവശ്യകത	406
ബി. സാമാന്യകാരണങ്ങൾ	415
സി. മാനുഷികാടിസ്ഥാനം	416
ഡി. ധാർമികാടിസ്ഥാനം	418
ഇ. സാമ്പത്തികവും ധാർമികവുമായ ആവശ്യം	419
എഫ്. ഇന്ത്യയ്ക്കു മദ്യനിരോധം ആവശ്യമോ?	421
ജി. കുടിയും രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ നാശവും	423
എച്ച്. കുടിയും ഉഷ്ണകാലാവസ്ഥയും	423
ഐ. കുടിയും തണുപ്പുകാലാവസ്ഥയും	423
ജെ. മതത്തിന്റെ സമ്മതി	424—430
i യഹൂദന്മാർ	
ii ക്രിസ്ത്യാനികൾ	425
iii കത്തോലിക്കർ	428
iv ഹരിജനങ്ങൾ	429
v മുസ്ലിങ്ങൾ	429
vi പാശ്ചാതികൾ	429

2. പ്രവർത്തനസമ്പ്രദായങ്ങൾ

എ. നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യകത	430
ബി. പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുവുമുഖ്യ നിയമനിർമ്മാണം.	431
സി. കോൺഗ്രസ്സും സമാനഗവണ്മെന്റുകൾക്കും സമഗ്രമായ ഒരു പരിപാടി	435
ഡി. മദ്യമുക്തമായ ഇന്ത്യയെ സൃഷ്ടിക്കാൻ പററിയ ഉപാധികൾ	439
ഇ. നിർമ്മാണപരിപാടി	440
എഫ്. തിരുവിതാംകൂറിലെ മദ്യപാനശാപവും പൊതുജനങ്ങളുടെ കടമയും.	441
ജി. സ്ത്രീകളുടെ കടമ	443
എച്ച്. പുരുഷന്മാരുടെ പങ്കും	444
ഐ. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കടമ	445
ജെ. വർത്തമാനപത്രങ്ങളുടെ കടമ	446
കെ. സാഹചര്യങ്ങൾ മാറ്റേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത	447
എൽ. സമ്പൂർണ്ണ പഠനത്തിന്റെ ആവശ്യകത	449
എം. പിന്നോക്കിന്റെ ആവശ്യകത	450
എൻ. പിന്നോക്കിന്റെ അഹിംസയും	454

3. പ്രയാസങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും

എ. തൊഴിലില്ലായ്മ—മറ്റു ജോലികൾ ഏറ്റെടുക്കുകയും	458
ബി. കുടിനീർത്തിയവർക്കു തൊഴിലിന്റെ ആവശ്യകത	460

സി. സാമ്പത്തിക നഷ്ടം	461
ഡി. മദ്യത്തിനു പകരം	465
ഇ. തൊഴിൽവ്യവസ്ഥകളിൽ മാറ്റങ്ങൾ	466
എഫ്. മദ്യനിരോധവും സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളും	466
ജി. പാഴ്സികളുടെ എതിർപ്പ്	468
എച്ച്. മതപരമായ ചടങ്ങുകൾക്കു മദ്യമുപയോഗിക്കൽ	475
ഐ. മാഹൂരയെ ഒഴിവാക്കൽ	476
ജെ. ഗവണ്മെന്റിന്റെ മനോഭാവം	477-483
4. മയക്കുമരുന്നുകളുടെ നിരോധം	
i അവിൻ (കറപ്പ്)	484*
ii മയക്കുമരുന്നുകളും മദ്യവും പിശാചും	487
iii ചായയും കാപ്പിയും പുകയിലയും	491
അദ്ധ്യായം നാല്	
സാമൂഹ്യസമതപവും അയിത്തോച്ചാടനവും	
1. സാമൂഹ്യസമതപമെന്ന ആദർശം	
എ. അയിത്തക്കോട്ട തകർക്കൽ	496
ബി. എന്റെ ആശയങ്ങളുടെ ഉറവിടം	497
സി. അയിത്തവും സ്വരാജ്യം തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തക്കേട്	499
ഡി. അയിത്തോച്ചാടനവും കോൺഗ്രസ് പരിപാടിയും	503
ഇ. അയിത്തവും ജാതിയും വണ്ണവും	505
2. അയിത്തക്കാരുടെ ഗതി	
എ. അയിത്തമനോഭാവത്തിന്റെ രണ്ടു വശങ്ങൾ	509
ബി. അയിത്തസങ്കല്പത്തിലെ യുക്തിരാഹിത്യം	511
സി. മനുഷ്യനെ മൃഗമാക്കുന്ന അയിത്തം	511
ഡി. നഗരപ്രാന്തങ്ങളിലെ തോട്ടികൾ	514
3. മതസമ്മതി	
എ. ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ സാരം	516
ബി. അയിത്തവും ശുചിത്വവും	517
സി. സ്തുതികളുടെ സാധ്യത	519
4. അയിത്തോച്ചാടനത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ	
എ. അഹിംസാമാർഗ്ഗം	522
ബി. ഗ്രാമങ്ങളിലെ സവണ്ണഹിന്ദുക്കളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം	526
സി. സവണ്ണഹിന്ദുക്കളുടെ ഹൃദയപരിവർത്തനം	528
ഡി. ഹരിജനങ്ങളുടെ ശീലങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കൽ	540
ഇ. സത്യാഗ്രഹം	545

എഫ്. ഉപവാസം	552
ജി. നാടുവിട്ടുപോകൽ	554
എച്ച്. ഹരിജനങ്ങളും പട്ടാളപരിശീലനവും	555
ഐ. ഹരിജനങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം	556
ജെ. സാമ്പത്തികനിലയുയർത്തൽ	563
കെ. നിയമസഹായവും അവകാശസ്ഥാപനവും	565
എൽ. ഗവണ്മെന്റിന്റെ പങ്ക്	567
എം. അഹിന്ദുക്കളുടെ പങ്ക്	568
എൻ. മതപരിവർത്തനസമ്പ്രദായങ്ങൾ	571-581
i മതംമാറ്റത്തിനുള്ള ആഗ്രഹം സ്വാഭാവികം	
ii മതപരിവർത്തനമല്ല പരീഹാസം	571
iii ഡോ. അംബേദ്കറുടെ പ്രസ്താവനയെപ്പറ്റി	574
iv ക്രിസ്ത്യൻ മതപ്രചരണസംഘടനയുടെ മനോഭാവം	578

5. എല്ലാ രംഗങ്ങളിലും സമത്വം പ്രാപിക്കൽ

എ. പേരിന്റെ കളങ്കം	581
ബി. തൊഴിൽമൂലമുള്ള കളങ്കം	584
സി. കുടുംബരംഗം—മിശ്രഭോജനം, മിശ്രവിവാഹം മുതലായവ	590
ഡി. സ്കൂളുകളും ഹോസ്റ്റലുകളും	597
ഇ. ക്ഷേത്രങ്ങൾ	599-608
i ക്ഷേത്രപ്രവേശനാവകാശം	
ii ക്ഷേത്രപ്രവേശബില്ലിന്റെ ആവശ്യകത	605
എഫ്. രാഷ്ട്രീയരംഗം	608
ജി. പലവക	614-619
i ജലസൗകര്യം	
ii പൊതുവായ പാർപ്പിടങ്ങൾ	616
iii പൊതുശ്മശാനം	617
iv ഹോട്ടലുകളും, ക്ഷേത്രങ്ങൾ, അലക്കുകാർ മുതലായവരുടെ സേവനം	618

6. ഹരിജനപ്രവർത്തനം—സംഘടനാപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ

എ. ഹരിജനപ്രവർത്തനം രാഷ്ട്രീയമല്ല	619
ബി. പ്രവർത്തകരുടെ യോഗ്യതകൾ	619
സി. ഭരണച്ചെലവ്	621
ഡി. ഹരിജൻസേവകുസംഘവും സവണ്ണരും	622
ഇ. ഹരിജൻസേവകുസംഘവും ഹരിജനങ്ങളും	624
എഫ്. ഫണ്ടുകൾ	626
ജി. പ്രവർത്തനപരിവാടികൾ	629
എച്ച്. പ്രചാരവേലകൾ	634
ഐ. പ്രവർത്തനപുരോഗതി	636

രണ്ടാം പതിപ്പിനെക്കുറിച്ച്

ഗാന്ധിജി ലോകരംഗത്തുനിന്നും തിരോധാനം ചെയ്തിട്ട് ഇപ്പോൾ 33 വർഷം തികയുന്നു. ഒരു സത്യയുഗത്തിനുവേണ്ടി ജീവിക്കുകയും അന്ത്യശ്വാസംവരെ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്ത ആ മഹാപുരുഷന്റെ കാലത്തിനുശേഷം ഇന്ത്യയിലും ലോകത്തും എത്ര സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു പരിശോധിക്കുന്നവർക്ക് ആശ്വാസത്തിന് എന്തെങ്കിലും അവകാശമുണ്ടോ? ഇല്ലെന്നായിരിക്കും സാധ്യതകരമായി ലഭിക്കാവുന്ന ഒരു ഉത്തരം. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ ജീവിതവും സന്ദേശവും ലോകജീവിതരംഗത്തും കാര്യമായ ചലനങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യം സൂക്ഷ്മപഠനത്തിനും വിലയിരുത്തലിനും വിഷയമാക്കേണ്ട ഒന്നാണു്. ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചലനങ്ങൾ എത്ര ചെറുതായാലും വലുതായാലും ആ ജീവിതസന്ദേശത്തെ ജനഹൃദയങ്ങളിൽ കൊണ്ടെത്തിക്കുക എന്ന മഹത്തായ ഒരു നിശ്ചിത കർത്തവ്യമാണു്, എത്ര ദേശത്തും എത്ര ഭാഷയിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഗാന്ധിസാഹിത്യകൃതികൾ നിർവഹിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഗാന്ധിജിയുടെ ആശയപ്രപഞ്ചത്തെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ഭാരതത്തിൽ പ്രമുഖമായ ഒരു സ്ഥാനം അഖിലേന്ത്യാ ഗാന്ധിസ്റ്റാറുക നിധിക്കുണ്ടു്. മലയാളത്തിൽ കേരള ഗാന്ധിസ്റ്റാറുക നിധിയും എളിയതോതിലാണെങ്കിലും ഇത്രയും കാലത്തിനകം 57 ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രകാശനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഇത്രയുംകൊണ്ടു് സ്വന്തം കർത്തവ്യം സമർത്ഥമായി നിർവ്വഹിച്ചുവെന്നവകാശപ്പെടുവാൻ സാധ്യമല്ലെന്നു് ഞങ്ങൾക്കു തികച്ചും ബോദ്ധ്യമുണ്ടു്. പല പരിമിതികളുടെയും പരാധീനത ഈ വിഷയത്തിൽ സംഘടനയെ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും കേരള ഗാന്ധിസ്റ്റാറുക നിധിയുടെ ഒരു പ്രമുഖ പ്രസിദ്ധീകരണമായ ഏഴു വാല്യങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ഗാന്ധിസാഹിത്യ കൃതികളുടെ ഒരു രണ്ടാം പതിപ്പു് ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ സാധിച്ചുവെന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്കു് അതിയായ ചാരിതാർത്ഥ്യമുണ്ടു്.

ഈ ഏഴു വാല്യങ്ങളുടെയും ഒന്നാം പതിപ്പിൽ അവ തയ്യാറാക്കിയ പ്രസാധക സമിതിയുടെ നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്ന ശ്രീ കൈനിക്കര കമാരപിള്ള അവാർകളുടെ വിശദമായ ആമുഖവും ഈ വാല്യത്തിന്റെ പ്രസാധകനായ ജി.കമാരപിള്ളു് തയ്യാറാക്കിയ പ്രസാധക കുറിപ്പും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അന്യത്ര ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. അതിൽനിന്നും ഈ ഗ്രന്ഥാവലി വെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ ചിത്രം എല്ലാവർക്കും ലഭിക്കുമെന്നതിനാൽ പ്രത്യേകമായ ഒരു വിശദീകരണക്കുറിപ്പിന്റെ ആവശ്യം ഇനി ഉദിക്കുന്നില്ല. ഈ രണ്ടാം പതിപ്പിനു് ഒരു പ്രത്യേകമായ അവതാരികയുടെ പ്രസക്തിയും തീരെ ഇല്ലെന്നതന്നെ പറയാം.

എങ്കിലും ഇരുപത്തൊൻപതു വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പു് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആദ്യമായി പ്രകാശനം ചെയ്തതിനുശേഷം ഒരു പുനഃപ്രസിദ്ധീകരണത്തിനു തയ്യാറാകുമ്പോൾ പ്രകാശകന്മാരുടെ ആശയും ആശങ്കകളും സംക്ഷിപ്തമായി ധരിച്ചുപ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ഭാരതത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ സാക്ഷരതയുള്ള പ്രബുദ്ധമായ കേരള ജനതയുടെ ഹൃദയത്തെയും ബുദ്ധിയെയും സ്വർശിക്കുന്നതിനുള്ള രാജപാത വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലൂടെയാണു് പടുത്തുയർത്തേണ്ടതെന്ന കാര്യം നിസ്സംശമാണു്. കേരളം ശങ്കരാചാര്യരുടെ നാടാണെന്നും

കേരളജനതയെ സ്വാധീനിക്കുന്നതിനു ബുദ്ധിയുടെ മണ്ഡലത്തിലാണ് മുഖ്യമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്നും പലതവണ ആചാര്യ വിനോബാ ഓവേ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു് ഇത്തരങ്ങത്തിൽ ഞാൻ ഓർത്തുപോകുന്നു. എന്നാൽ, ഇന്ന് മലയാളഭാഷയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, പത്രങ്ങൾ, വാരികകൾ, മാസികകൾ എന്നിവയുടെ എണ്ണവും പ്രചാരവും അവയുടെ നിലവാരവും നോക്കുമ്പോൾ ഉൽക്കണ്ഠയും ഒരു നിസ്സഹായതരം ബോധവുമല്ലാതെ മനസ്സിലവശേഷിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇത്തരം പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ പ്രതിച്ഛാപനീയാണു് കേരളീയ ജനജീവിതത്തിലിന്നു പ്രമുഖമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു കാണുന്നതു്. ആദർശനിഷ്ഠയും സന്മാർഗ്ഗപരതയും ഉള്ള ഒരു ചെറിയ ശതമാനം പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും അവയുടെ ആകർഷണവലയം ചെറുതാണു്. ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം ഒരുവശത്തു നടക്കുമ്പോൾ അവയെ സ്വീകരിച്ചു് അവയ്ക്കിടയിലിരിക്കുന്ന തത്ത്വസംഹിതകൾക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കാനും ജനജീവിതത്തെ അതിനനുഗുണമായി സംഘടിപ്പിക്കാനും കർമ്മനിഷ്ഠരായ ചീന്തകർ, മൂലമതതു് മുന്നോട്ടു വരാതിരുന്നാൽ ഇത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ചിലരുടെ മനോരമങ്ങളിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങിപ്പോകുമെന്നുള്ളതാണു് ആത്യന്തികമായി സംഭവിക്കുക.

ഗാന്ധിസാഹിത്യത്തിനും ഇതേ ദൂരന്തം ഭാഗികമായിട്ടെങ്കിലും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലേ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വ്യക്തിയിലും സമൂഹത്തിലും ഉള്ള നന്മയുടെ ശക്തിയെ ഉണർത്തി, വികസിപ്പിച്ചു്, സംഘടിപ്പിക്കാനും അങ്ങനെ തിന്മയായ പരാജയപ്പെടുത്താനുമുള്ള ഒരു കർമ്മപരിപാടിയായാണു് ഗാന്ധിജി ആവിഷ്കരിച്ചതും വിജയപൂർവ്വം പരീക്ഷിച്ചതുമെന്ന് നിഷ്കൃഷ്ടമായ അർത്ഥത്തിൽ മനസ്സിലാക്കിയവർ ചുരുക്കമാണെന്നു തോന്നുന്നു. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ നാം മുഖ്യമായ ഒരു നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന. ഗാന്ധിജിയെപ്പറ്റി കുറെ കാര്യങ്ങൾ ജനങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെ ധരിച്ചിട്ടുള്ളവർ പല തരക്കാരാണു്. ഇന്ത്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം ചെയ്ത മഹത്തായ സേവനത്തിൽ ഒതുങ്ങുന്ന ഉപരിതലത്തിലുള്ള ഒരു ജീവചരിത്ര പഠനം ഒരുപക്ഷേ, തൊട്ടും തെറിച്ചും ആഴ്ചകൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. താത്ത്വികമായി അല്പംകൂടി മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിച്ച ചിലർ ആ താത്ത്വികവശത്തിന്റെ മഹത്വം അംഗീകരിച്ചുവെങ്കിലും അവ അപ്രായോഗികമെന്നു ചിന്തിച്ചു് പ്രായേണ ഉപേക്ഷിക്കുകയായിരിക്കും ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. അങ്ങനെ അപ്രായോഗികവും പഴഞ്ചെന്നും പിന്തിരിപ്പനും, എന്നാൽ മഹത്തുമായ തത്ത്വസംഹിതകളുടെ ആചാര്യനായിട്ടാണു് ഒരുപക്ഷേ, അവർ ഗാന്ധിജിയെ കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളതു്. ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു സാമൂഹ്യ പരിഷ്കർത്താവായി കാണുമ്പോൾ മറ്റു ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു മതനിഷ്ഠനായി മാത്രം കണക്കാക്കുന്നു. ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും വ്യവസായ യുഗത്തിന്റെയും ഒരു ശത്രുവായി പലരും അദ്ദേഹത്തെ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ ഗാന്ധിജി പലർക്കും പലതാണെന്നതു് ഒരു വസ്തുതയാണു്. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് നിഷ്കൃഷ്ടമായി പഠിക്കാനും മനസ്സിലാക്കാനുമുള്ള സന്നദ്ധതയുടെ കവാടാണു് ഇതിനു കാരണമെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഈ സന്നദ്ധത സാർവത്രികമായി എല്ലാ തലങ്ങളിലും ഉണ്ടാവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന കാര്യം ഇവിടെ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. ഗാന്ധിജിയുടെ മാർഗ്ഗം സത്യനിഷ്ഠമായ, സ്നേഹനിഷ്ഠമായ ഒരു വിമോചനമാർഗ്ഗമാണെന്നു കാണുന്നവർ ഗാന്ധിജിയെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനത്തിനും പ്രചാരണത്തിനും പൂർവ്വതംശക്തിയോടെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു മാത്രം ഇവിടെ അനുസ്മരിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഈ കൃതികളുടെ ഒന്നാം പതിപ്പു് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയശേഷം കാലം വളരെ വേഗം കടന്നുപോയി. കാലം പലതിനെയും ഹനിക്കുന്നു, പുറം

തള്ളുന്നു. ഗാന്ധിജിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, കാലം ലോകത്തിന്റെ സുരണമണ്ഡലത്തിൽ എത്ര മറ്റൊരാൾ വരുന്നതിനേക്കാൾ പരമപ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്. ഏതായാലും ഗാന്ധിജി വിസ്മരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. മാത്രമല്ല, ജീവിതരീതിയുടെ അടിസ്ഥാനങ്ങൾ പരിഹാരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്ക് ഗാന്ധിജിയുടെ സന്ദേശത്തിന്റെ വെളിച്ചം മുമ്പാകെ പോലെ വഴി കാണിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രശ്നം വ്യക്തിജീവിതത്തിലായാലും, അന്തർദ്ദേശീയ തലത്തിലായാലും ചെറുതായാലും വലുതായാലും അവിടെ യാതൊരു ഭയത്തരം കണ്ടെത്തുവാൻ ഗാന്ധിജിനൽകുന്ന വെളിച്ചം പലപ്പോഴും സഹായമാകുമെന്ന് ഇന്നു കൂടുതൽ കൂടുതൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഇന്നു ലോകത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന മുഖ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹാരം ചെയ്യാൻ അവയെല്ലാം യുക്തിയുക്തവും അനിഷേധ്യവും സത്യനിഷ്ഠവും മാനുഷികവുമായ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ ഗാന്ധിജി കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. യുദ്ധംകൊണ്ടു യാതൊരടിസ്ഥാന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കാൻ സാധ്യമാവാത്ത ഒരു പദ്ധതിയിലാണ് ലോകം ഇന്നു പെണ്ണെത്തിയിരിക്കുന്നത്. യുദ്ധത്തിന്റെ പരമാപരാധമാർഗ്ഗങ്ങളും സമ്മതിക്കുന്നു. അക്രമത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം പ്രായോഗികമല്ലെന്നു തെളിഞ്ഞാൽ മനുഷ്യൻ മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ ശരിയായ മാർഗ്ഗത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരാതെ സാധ്യമല്ല. സത്യംഗ്രഹമാർഗ്ഗമല്ലാതെ മറ്റൊരു പ്രായോഗിക മാർഗ്ഗമില്ലെന്നു ലോകം സമ്മതിക്കുന്നതായാലും കാലം വളരെ വിട്ടുപോയില്ല. മതത്തിന്റെ ഇടയിൽ ഭിന്നിതരായ പുറത്തുവരാതെ ലോകത്തിനു ഗതിയില്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കി മതസാഹോദര്യത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം വെട്ടിത്തുറക്കുകയാണ് ഗാന്ധിജി ചെയ്തത്. ജനസംഖ്യാപ്രശ്നത്തിന്റെയും സമാഹാരത്തിന്റെയും മാർഗ്ഗം രണ്ടാവാൻ സാധ്യമല്ല. പ്രകൃതിയോടു ഇണങ്ങിച്ചേർന്ന്, പ്രകൃതിനിയമങ്ങളിലും ജീവിതനിയമങ്ങളിലും കൂടി പ്രകടമാകുന്ന സത്യത്തിന്റെ നിയമത്തെ അനുസരിക്കുവാനാണ് ഗാന്ധിജി മാർഗ്ഗം ചെയ്തത്. ഇങ്ങനെയുള്ള ഗാന്ധിമാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഉദാത്തഭാവങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വഷംതോറും നൂറുകണക്കിനു ലോകസാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നു.

ശാസ്ത്രയുഗത്തിൽ ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രസക്തി എന്തെന്ന് ഇത്തരം മഹത്ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൂടെ ചിന്തകന്മാർ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതലാണ് ഈ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം. അത്തരം മഹത്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൂടി വായിച്ചുപഠിക്കുവാൻ കേരളീയർക്കു കഴിയണം. ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കുമേലും അവയെംബം ഗാന്ധിജിയുടെ സ്വന്തം ലേഖനങ്ങളും പ്രസ്താവങ്ങളുമാണ്. അവയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് ചിന്തകന്മാർ സ്വന്തം ചിന്തകളെ വളർത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഗാന്ധിജിതന്നെ എഴുതിയ ഏറ്റവും സാഹിത്യത്തിന്റെയും സമാഹാരമാണ് ഈ സപ്തഗ്രന്ഥങ്ങൾ. സുഹൃത്തുക്കൾ ഇവയെ ഒരമൂല്യ നിയമിതയായി കരുതി സ്വീകരിക്കുമെന്നുതന്നെ ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു.

നേരത്തെ പറഞ്ഞതുപോലെ 1941-ലാണ് ഈ ഗ്രന്ഥസമുച്ചയത്തിന്റെ ഒന്നാം പതിപ്പ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. അവ നേരത്തെ വികേന്ദ്രീകൃതവെങ്കിലും ഒരു രണ്ടാം പതിപ്പിന് ഇത്രയും വൈകി. കടലാസ് വിലയും അച്ചടിക്കുവാനും അനുനിമിഷമെന്നപോലെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഇക്കാലത്തു ഇത്ര മിതമായ നിരക്കിൽ ഈ പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞത് ഒരു മഹാഭാഗ്യമായി ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു.

നിയന്ത്രിതവിലയ്ക്കു കടലാസ് അനുവദിച്ചതനു് ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് സഹായിച്ചു. അങ്ങനെ മാക്ഹാൻ റോറിൽ, 350 ക. വില വെക്കേണ്ട ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്ക് 175.ക വില നിശ്ചയിക്കാനും അതിൽത്തന്നെ ഭീമമായ

ഇളവു വരുത്തി പ്രിപബ്ലിക്കേഷൻ വില നിശ്ചയിക്കാനും അതുതന്നെ ഗഡുക്കളായി അടച്ചു സഭയാരങ്ങളെക്കൊണ്ടുപോലും ഈ മഹത്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കാൻ അവസരമുണ്ടാക്കാനും സാധിച്ചു. ഈ സന്ദർഭം ബഹുജനങ്ങൾ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതായി കാണുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്ക് അതിയായ ചാരിതാത്മ്യമുണ്ട്.

ഈ രണ്ടാം പതിപ്പിന്റെ അച്ചടിയുടെ ചുമതല കോട്ടയത്തു് ഡി. സി. പ്രസ്സാണ് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളതു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അവർ പ്രത്യേകം കൃതജ്ഞതയ്ക്ക് അർഹാണ്.

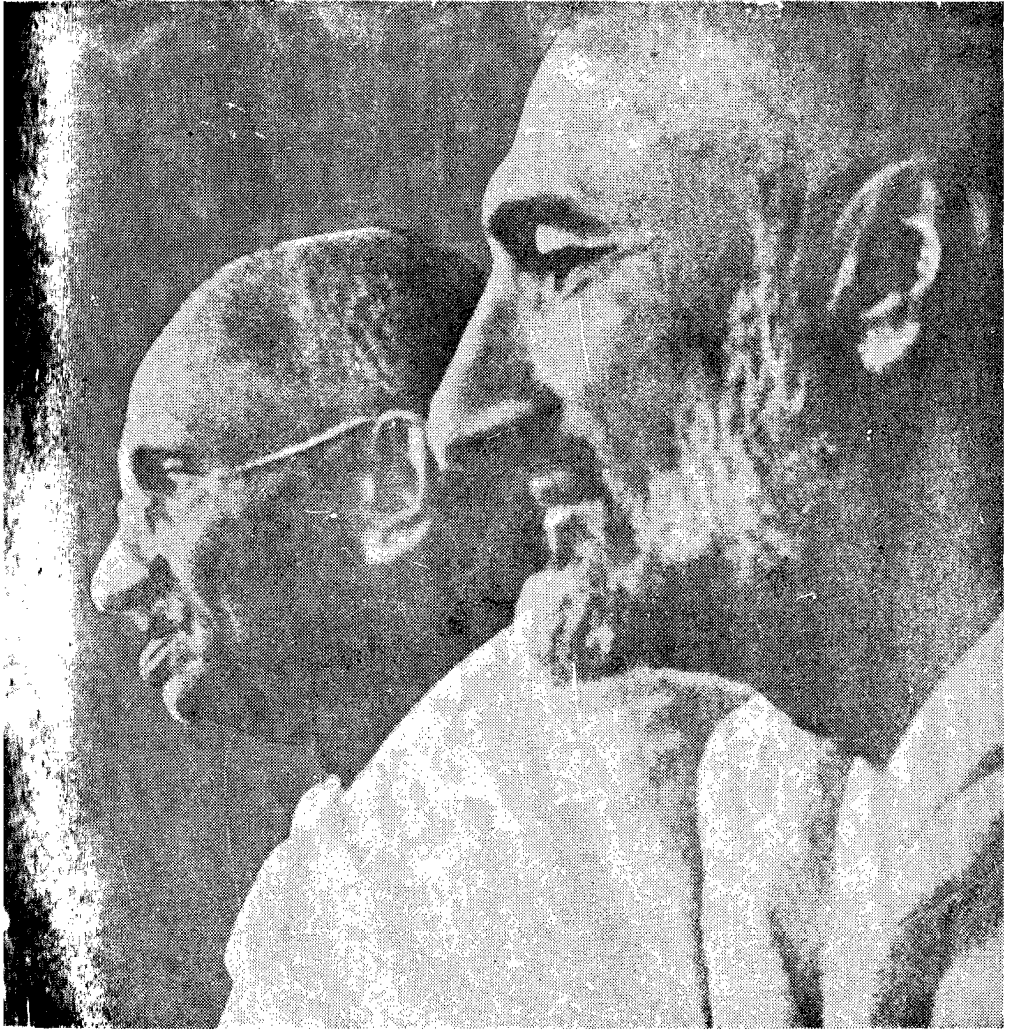
വിതരണച്ചുമതലകളും പ്രിപബ്ലിക്കേഷൻ സംബന്ധിച്ച ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും കാൻറം ബുക്സ് ഏറ്റെടുത്തു. ഈയവസരത്തിൽ അതിന്റെ ഭാരവാഹികളെല്ലാം ഞങ്ങൾ കൃതജ്ഞതപൂർവ്വം സ്മരിക്കുന്നു.

ഗാന്ധിസ്മാരക നിധി കേന്ദ്രങ്ങളും പ്രമുത്തകൾക്കും കേരള സർവ്വോദയ സംഘത്തിലെയും ഗാന്ധി പീസ് ഫൗണ്ടേഷനിലെയും പല പ്രവർത്തകരും വലിയ താല്പര്യം കാണിക്കുകയും സഹകരിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രിപബ്ലിക്കേഷൻ സൗകര്യം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഈ ബൃഹദ്ഗ്രന്ഥം സ്വന്തമാക്കാൻ ബഹുജനങ്ങളും മുന്നോട്ടു വന്നു.

എല്ലാവർക്കും കേരള ഗാന്ധിസ്മാരക നിധിയുടെ കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തട്ടെ.

ഗാന്ധിഭവൻ
17-12-81

പി. ഗോപിനാഥൻ നായർ
സെക്രട്ടറി



മഹാത്മാഗാന്ധിയും
അതിർത്തിഗാന്ധി ഖാൻ അബ്ദുൾ ഗാഫർ ഖാൻ.

ഒന്ന്

മൗലികദർശനം

എ. ആദ്ധ്യാത്മികാസപദം

1

ആദ്ധ്യാത്മികനിയമം അതിന്റേതായ ഒരു പ്രത്യേകരംഗത്തിലാണു പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. നേരെ മറിച്ചു ജീവിതത്തിലെ സാധാരണകർമ്മങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ അതു സ്വയം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. തന്നിമിത്തം സാമ്പത്തികസാമൂഹ്യരാഷ്ട്രീയരംഗങ്ങളെ അതു ബാധിക്കുന്നു.

2

ചരിത്രത്തിൽ എന്തെങ്കിലും രേഖയുള്ള കാലം മുതൽ നമ്മുടെ കാലം വരെ നാം കണ്ണോടിക്കുമെങ്കിൽ മനുഷ്യൻ അഹിംസയുടെ നേർക്കു സ്ഥിരമായി പുരോഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതായി കാണാം. നമ്മുടെ വിദൂരസ്ഥ പൂർവികർ നരമാംസഭക്ഷകളായിരുന്നു. പിന്നെ നരമാംസഭക്ഷണം മടുത്തു, അവർ വേട്ടയാടിപ്പിടിച്ച ജന്തുക്കളെ കൊണ്ടു ജീവിക്കുന്ന ഒരു കാലം വന്നു. തെണ്ടിനടക്കുന്ന നായാട്ടുകാരുടെ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചു മനുഷ്യൻ ലജ്ജതോന്നിയ ഒരു ഘട്ടം പിന്നീടെത്തി. തന്മൂലം അവർ കൃഷി തുടങ്ങുകയും തന്റെ ഭക്ഷണത്തിനു മുഖ്യമായി ഭൂമാതാവിനെ ആശ്രയിച്ചു പോരുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ സഞ്ചാരിയെന്ന നിലവിട്ടു പരിഷ്കൃതമായ സുസ്ഥിരജീവിതത്തിൽ അവർ ഉറച്ചുനിൽക്കുകയും, ഗ്രാമങ്ങളും പട്ടണങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. കുടുംബാംഗമെന്ന നിലവിട്ടു; അവൻ സമുദായത്തിലെയും രാഷ്ട്രത്തിലെയും അംഗമായിത്തീർന്നു. ഇതെല്ലാം വർദ്ധിച്ചുവന്ന അഹിംസയുടെയും ക്ഷയിച്ചുവന്ന അഹിംസയുടെയും ലക്ഷണങ്ങളാണു്. അന്യഥാ ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇങ്ങനക്കു മനുഷ്യവർഗം നശിച്ചുപോകേണ്ടതായിരുന്നു, ക്ഷുദ്രജന്തുവർഗങ്ങൾ പലതും രിരോവേിച്ചതുപോലെ.

1. Young India, 3-9-1925 (Sarvodaya, p. 29)
 2. Harijan, 11-8-1940 (Sarvodaya, pp. 9-10)

പ്രവാചകന്മാരും അവതാരങ്ങളും ഏറെക്കുറെ അഹിംസയുടെ പരംതന്നെ പഠിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരിൽ ആരുംതന്നെ ഹിംസ പഠിപ്പിക്കുവാൻ മുതിർന്നിട്ടില്ല. എങ്ങനെയൊണ് മറിച്ചാവുക? ഹിംസ പഠിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഒരു ജന്തുവെന്ന നിലയിൽ മനുഷ്യൻ ഹിംസകനാണ്, എങ്കിലും ആത്മാവെന്ന നിലയിൽ അഹിംസകനും. അന്തര്യാമിയായ ആത്മാവിനെക്കുറിച്ചു ബോധമുണ്ടാകുന്ന നിമിഷമുതൽ അവൻ ഹിംസകനായി തുടരുക സാധ്യമല്ല. ഒന്നുകിൽ അവൻ അഹിംസയുടെ നേക്കു പുരോഗമിക്കുന്നു; അല്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം വിനാശത്തിലേക്കു കുതിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു പ്രവാചകന്മാരും അവതാരങ്ങളും അഹിംസയുടെ ഗുണങ്ങളായ സത്യം, രണ്ടന, സാഹോദര്യം, നീതി മുതലായവയുടെ പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

മനുഷ്യജാതി ക്രമേണ അഹിംസയുടെ നേർക്കു പുരോഗമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നാം വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതിന്റെ നേരെ ഇനിയും അതു പുരോഗമിച്ചു തീരൂവെന്നതു വ്യക്തമാണ്. ഈ ലോകത്തിൽ യാതൊന്നും നിശ്ചലമല്ല, എല്ലാം ചലനാത്മകമാണ്. പുരോഗതിയില്ലെങ്കിൽ പശ്ചാൽഗതി അനിവാര്യമാണ്.

3

ആത്മാവിന്റെയോ സത്യത്തിന്റെയോ ശക്തിതന്നെയാണു സ്നേഹശക്തി. അതിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ തെളിവു് ഓരോ കാൽവെപ്പിലും നമുക്കുണ്ടു്. ആ ശക്തിയുടെ നിലനിൽപ്പില്ലെങ്കിൽ ഈ വിശ്വാസം തിരോഭവിക്കും. ആയിരക്കണക്കിൽ പോരാപതിനായിരക്കണക്കിൽ ആളുകൾ അവരുടെ നിലനിൽപ്പിനു് ഈ ശക്തിയുടെ തുലോം സജീവമായ പ്രവർത്തനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നു. ലക്ഷോപക്ഷം കുടുംബങ്ങളുടെ നിത്യജീവിതത്തിലുണ്ടാകുന്ന ചില്ലറ കലഹങ്ങൾ ഈ ശക്തിയുടെ പ്രയോഗത്തിന്റെ മുമ്പിൽ അപ്രത്യക്ഷങ്ങളാകുന്നു. നൂറുകണക്കിൽ രാഷ്ട്രങ്ങൾ ശാന്തിയിൽ ജീവിക്കുന്നു. ചരിത്രം ഈ വസ്തുത ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല. അതിനതു സാധ്യവുമല്ല. ചരിത്രം വാസ്തവത്തിൽ സ്നേഹശക്തിയുടെ അഥവാ ആത്മശക്തിയുടെ അനുസ്യൂതപ്രവർത്തനത്തിനു സംഭവിക്കുന്ന ഓരോ തടസ്സത്തിന്റെയും രേഖയാണു്. രണ്ടു സഹോദരന്മാർ കലഹിക്കുന്നു. അവരിൽ ഒരാൾ പശ്ചാത്തപിച്ചു്, തന്നിൽ ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന സ്നേഹത്തെ വീണ്ടും ഉണർത്തുന്നു, രണ്ടുപേരും വീണ്ടും സമാധാനത്തിൽ ജീവിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. ആരും ഇതു ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ആ രണ്ടു സഹോദരന്മാർ വക്കീൽമാരുടെ ഇടപെടൽകൊണ്ടോ മറ്റൊന്നെങ്കിലും കാരണംകൊണ്ടോ ആയുധമെടുക്കുകയോ

3. Hind Swaraj, ch. XVII (1908) For Pacifists, p. 7)

ജഗീയശക്തിയുടെ പ്രകടനത്തിന്റെ മറ്റൊരു രൂപമായ കോടതി കയറുകയോ ചെയ്താൽ, അവരുടെ പ്രവൃത്തികൾ ഉടൻ പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെടും, അവർ അയൽപക്കക്കാരുടെ സംഭാഷണ വിഷയമായിത്തീരും, ചരിത്രത്തിൽ സ്ഥാനം നേടിയെന്നും വരും. കുടുംബങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും സമുദായങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും സത്യമായിട്ടുള്ളതു രാഷ്ട്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും സത്യമാണ്. കുടുംബങ്ങൾക്കു നിയമമൊന്നും, രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു മറ്റൊന്നും എന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ന്യായമില്ല. പ്രകൃതിയുടെ പ്രവാഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന വിപ്ലവങ്ങളുടെ രേഖയാണ് അപ്പോൾ ചരിത്രം. ആത്മശക്തി പ്രകൃതിസിദ്ധമാകുകൊണ്ടു ചരിത്രത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

4

മാർഗത്തെ വിത്തിനോടും ലക്ഷ്യത്തെ മരത്തിനോടും ഉപമിക്കാവുന്നതാണ്; വിത്തിനും മരത്തിനും തമ്മിലുള്ള അതേ അഭേദ്യബന്ധം മാർഗലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു തമ്മിലുണ്ട്. ഈശ്വരാധന കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഫലം ചെകുത്താന്റെ മുമ്പിൽ നമസ്കരിച്ചാൽ എനിക്കു കിട്ടാനിടയില്ല. അതിനാൽ 'എനിക്കു ഈശ്വരനെ ആരാധിക്കണമെന്നുണ്ട്', ചെകുത്താനെക്കണ്ടു ഞാൻ ആ കാര്യം കഴിച്ചാലും തരക്കേടൊന്നുമില്ല' എന്നും ആരെങ്കിലും പറയുകയാണെങ്കിൽ അതു് അറിവില്ലാത്തവന്റെ വക്രതയായി കണക്കാക്കപ്പെടും. വിതച്ചതുതന്നെയാണു നാം കൊയ്യുക.

നിങ്ങളുടെ വാചു തട്ടിയെടുക്കണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, തീർച്ചയായും ഞാൻ അതിനുവേണ്ടി പൊരുതെണ്ടിവരും. നിങ്ങളുടെ വാചു വാങ്ങണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതിനു ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു വിലതരേണ്ടിവരും; ദാനംകിട്ടണമെന്നാണു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഞാൻ അതിനു് അപേക്ഷിക്കേണ്ടിവരും; ഞാൻ സ്വീകരിക്കുന്ന മാർഗമനുസരിച്ചു് ആ വാചു മോഷ്ടിച്ചു മുതലോ എന്റെ സ്വന്തം സ്വത്തോ സംഭാവനയോ ആയിരിക്കും. ഇങ്ങനെ മൂന്നു വ്യത്യസ്ത മാർഗങ്ങളിൽ മൂന്നു വ്യത്യസ്തഫലങ്ങൾ ഉളവാകുന്നതു നാം കാണുന്നു. ഇനിയും നിങ്ങൾ പറയുമോ മാർഗം നിസ്സാരമാണെന്നു്?

നമുക്കു കുറച്ചുകൂടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങുക. നല്ലവണ്ണം ആയുധധരിച്ച ഒരാൾ നിങ്ങളുടെ സ്വത്തു മോഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു, അയാളുടെ പ്രവൃത്തിയെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു നിങ്ങൾ കോപാവിഷ്ടനായിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടിയല്ല. നിങ്ങളുടെ അയൽവാസികളുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി ആ കള്ളനെ ശിക്ഷിക്കണമെന്നു നിങ്ങൾ വാദിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ കറെ ആയുധധാരികളെ ശേഖരിച്ചി

4. Hind Swaraj, (1908) ch. XVI (For Pacifists, pp. 25-26)

ട്ടുണ്ട്; അക്രമംകൊണ്ട് അവന്റെ വീടു കയ്യേറണമെന്നു നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു; യഥാകാലം അവൻ വിവരം അറിയുന്നു. അവൻ ഓടിപ്പോകുന്നു; അവനും കപിതനായിരിക്കുന്നു. അവൻ തന്റെ കൂട്ടുകാരായ കൊള്ളക്കാരെ ശേഖരിച്ചു പട്ടാപ്പകൽ താൻ കൊള്ളനടത്തുമെന്നു ധിക്കാരപൂർവ്വം നിങ്ങളെ അറിയിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ശക്തനാണ്, അവനെ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടുത്തില്ല, അവനെ സ്വീകരിപ്പാൻ നിങ്ങൾ സന്നദ്ധനാണ്. ഇങ്ങനെയിരിക്കെ ആ കൊള്ളക്കാരൻ നിങ്ങളുടെ അയൽവാസികളെ ഉപദ്രവിക്കുന്നു. അവർ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ പരാതിപറയുന്നു. താൻ എല്ലാം അവർക്കുവേണ്ടിയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നും സ്വന്തം മുതൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടതു താൻ അത്ര സാരമായി കരുതുന്നില്ലെന്നും നിങ്ങൾ മറുപടി പറയുന്നു. ആ കൊള്ളക്കാരൻ മുന്പൊരിക്കലും തങ്ങളെ ഉപദ്രവിച്ചിട്ടില്ലെന്നും നിങ്ങൾ അവന്റെ നേരെ ശത്രുത പ്രഖ്യാപിച്ചതിനുശേഷമാണ് അവന്റെ ദ്രോഹങ്ങൾ തുടങ്ങിയതെന്നും അയൽവാസികൾ മറുപടി പറയുന്നു. നിങ്ങൾ വിഷമംലട്ടത്തിലായി. ആ സാധുക്കളോടു നിങ്ങൾക്കു തികഞ്ഞ അനുതാപമുണ്ട്. അവർ പറയുന്നതു നേരാണ്. നിങ്ങളെന്താണ് ചെയ്യുക? കള്ളനെ വെറുതെ വിട്ടാൽ നിങ്ങൾ അവമാനിതനാകും. തന്നിമിത്തം നിങ്ങൾ ആ സാധുക്കളോടു പറയുന്നു: 'സാമമില്ല, വത്ര. ഏന്റെ സ്വത്തു നിങ്ങളുടേതാണ്. ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ആയുധങ്ങൾ തരാം. അവയെങ്ങനെയാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കാം. ആ കള്ളനെ നിങ്ങൾ മർദ്ദിക്കണം. അവനെ വെറുതെ വിടരുത്.' അങ്ങനെ ആ യുദ്ധം വളരുന്നു. കൊള്ളക്കാരന്റെ എണ്ണം കൂടുന്നു. നിങ്ങളുടെ അയൽവാസികൾ മനഃപൂർവ്വം തങ്ങളെത്തന്നെ വിഷമത്തിലാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. അപ്പോൾ കള്ളനോടു പ്രതികാരം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിച്ചതിന്റെ ഫലം ഇതൊക്കെയാണ്: നിങ്ങൾ സ്വന്തം മനസ്സുമാധാനത്തിനു ഊനം തട്ടിച്ചു; നിങ്ങളുടെ സ്വത്തു അപഹരിക്കപ്പെടുകയും, നിങ്ങൾ ഉപദ്രവിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തേക്കാമെന്ന നിത്യയേത്തിൽ നിങ്ങൾ പെട്ടു; നിങ്ങളുടെ ധൈര്യം ഭീരുതയായി മാറി. ഇതൊക്കെ ക്ഷമയോടുകൂടി പരിശോധിച്ചാൽ ഞാൻ അതിശയോക്തി പ്രയോഗിച്ചിട്ടില്ലെന്നു കാണാം. മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇതു.

ഇനി നമുക്കു മറ്റൊരു പരിശോധിക്കാം: ആയുധധാരിയായ ഈ കൊള്ളക്കാരനെ നിങ്ങൾ മൂഢനായ ഒരു സഹോദരനായി കരുതുന്നു. തക്കസന്ദർഭത്തിൽ അയാളുമായി ന്യായവാദം നടത്തുവാൻ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. എന്തൊക്കെയായാലും അപനൊരു സഹോദരനാണെന്നു നിങ്ങൾ വാദിക്കുന്നു. കക്കാൻ എന്താണ് അവനെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങൾക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിനാൽ ആ മനുഷ്യന്റെ കക്കാനുള്ള വാസന അവസരംകിട്ടുമ്പോൾ നശി

പ്പിക്കുമെന്നു നിങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, അവൻ വീണ്ടും കക്കാൻ വരുന്നു. അവനോടുകൂടാതെ തോന്നുന്നതിനു പകരം നിങ്ങൾക്ക് അവനോടു് അനുകമ്പതോന്നുന്നു. കക്കുന്ന ഈ ശീലം അവന്റെ ഒരു രോഗമായിരിക്കണമെന്നു നിങ്ങൾ കരുതുന്നു. അതിനാൽ അന്നു മുതൽ നിങ്ങൾ സ്വന്തം വാതിലുകളും ജനാലകളും തുറന്നിടുന്നു. നിങ്ങൾ കിടന്നുറങ്ങുന്ന സ്ഥലം മാറുന്നു. അവൻ ഏറ്റവും അഭിഗമ്യങ്ങളായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിങ്ങളുടെ സഹായങ്ങൾ വയ്ക്കുന്നു. കള്ളൻ പിന്നെയും വരുന്നു; ഇതെല്ലാം പുതുമയാകുകൊണ്ടു് അവൻ അമ്പരക്കുന്നു എന്നാലും നിങ്ങളുടെ സഹായങ്ങൾ അവൻ എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുന്നു; പക്ഷേ, അവന്റെ മനസ്സു് പ്രക്ഷുബ്ധമായിരിക്കുന്നു. അവൻ ഗ്രാമത്തിൽ നിങ്ങളെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുന്നു നിങ്ങളുടെ വിശാലവും സ്നേഹമസ്പന്നവുമായ ഹൃദയത്തെപ്പറ്റി അറിയാൻ ഇടവരുന്നു; അവൻ പശ്ചാത്തപിച്ചു നിങ്ങളോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്യുന്നു; നിങ്ങളുടെ സഹായങ്ങൾ മടക്കിത്തരുന്നു; കളവുശീലം കൈവെടിയുന്നു. അവൻ നിങ്ങളുടെ കിങ്കരനായിത്തീരുന്നു, ഇതാണു രണ്ടാമത്തെ മാർഗം.

ഇങ്ങനെ വ്യത്യസ്തമാർഗങ്ങൾ പാടേ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ഫലങ്ങൾ ഉളവാക്കിയതു നിങ്ങൾ കാണുന്നു. ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽനിന്നു കള്ളന്മാരെല്ലാം മുകളിൽ പറഞ്ഞ മട്ടിൽത്തന്നെ പെരുമാറുമെന്നോ എല്ലാവർക്കും നിങ്ങളെപ്പോലെ അനുകമ്പയും സ്നേഹവും ഉണ്ടാകുമെന്നോ ഞാൻ അനുമാനിക്കുന്നില്ല. നല്ല മാർഗങ്ങൾക്കു മാത്രമേ നല്ല ഫലങ്ങൾ ഉളവാക്കുവാൻ കഴിയുള്ളൂവെന്നും, എല്ലാ സംഗതികളിലുമില്ലെങ്കിലും ഭൂരിപക്ഷം സംഗതികളിലെങ്കിലും സ്നേഹാനുതാപങ്ങളുടെ ശക്തി ആയുധശക്തിയേക്കാൾ എത്രയോ അധികമാണെന്നും കാണിപ്പാനേ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ. മൃഗീയശക്തിയുടെ പ്രയോഗത്തിൽ ആപത്തുണ്ടു്; അനുകമ്പയുടേതിൽ ഒരിക്കലുമില്ല.

ബി. അഹിംസ

5

ഞാനൊരു സ്വപ്നോപജീവിയല്ല. ഒരു പ്രായോഗികാദർശവാദിയാണു ഞാനെന്നു ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. അഹിംസാധർമ്മം ഗ്രന്ഥിമാർക്കും പുണ്യവാളന്മാർക്കും മാത്രമായി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതല്ല. സാമാന്യജനങ്ങൾക്കുംകൂടി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണതു്. അഹിംസ നമ്മുടെ വർഗധർമ്മമാണു്, ഹിംസ മൃഗധർമ്മമാണെന്നതു്

5. Young India, 11-8-1920 (For Pacifists, P. 4.)

പോലെ. മൃഗത്തിൽ ആത്മശക്തി സുപ്താവസ്ഥയിൽ കിടക്കുകയാണ്. കായികശക്തിയുടേതല്ലാത്ത മറ്റൊരു ധർമ്മവും അവൻ (മൃഗത്തിന്) അറിഞ്ഞുകൂടാ. കൂടുതൽ സമുൽകൃഷ്ടമായ ഒരു ധർമ്മത്തെ ആത്മശക്തി അനുസരിക്കൽ മനുഷ്യന്റെ അന്തസ്സിനാവശ്യമാണ്.

തന്നിമിത്തം ആത്മത്യാഗമാകുന്ന പ്രാചീനധർമ്മം ഇന്ത്യയുടെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സത്യഗ്രഹവും അതിന്റെ ശാഖകളായ നിസ്സഹകരണവും സഹനസമരവും ക്ഷേത്രംവേദധർമ്മത്തിന്റെ പുതിയ നാമധേയങ്ങളല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ഹിംസയുടെ നടുക്ക് അഹിംസാധർമ്മം കണ്ടുപിടിച്ച ഗുഹിമാർ നട്ടുനേക്കാം മികച്ച പ്രതിഭാശാലികളായിരുന്നു. അവർ തന്നെ വെല്ലിംഗ്നേക്കാം മികച്ച യോദ്ധാക്കളുമായിരുന്നു. ആയുധപ്രയോഗം സ്വയം അറിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ട്, അവർ അതിന്റെ നിഷ്പ്രയോജനത മനസ്സിലാക്കുകയും പരിക്ലാപനമായ ഒരു ലോകത്തിന് അതിന്റെ മോചനം ഹിംസയിലൂടെയല്ല; അഹിംസയിലൂടെയാണു തരപ്പെടുകയെന്നു പഠിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

അഹിംസയ്ക്ക് അതിന്റെ പ്രവർത്തനാത്മകമായ അവസ്ഥയിൽ ബോധപൂർവ്വമായ ക്ഷേത്രസഹനം എന്നാണർത്ഥം. ദുഷ്കർമ്മിയുടെ ഇഷ്ടത്തിനു ദുർബലമായി വഴങ്ങുകയെന്നല്ല, ദുഷ്ടാസനം നടത്തുന്നവന്റെ ഇച്ഛയ്ക്കെതിരെ ഒരുവന്റെ ആത്മശക്തി മുഴുവൻ പ്രയോഗിക്കുകയെന്നാണ് അതിനർത്ഥം. നമ്മുടെ അസ്തിത്വത്തിന്റേതായ ഈ ധർമ്മമനുസരിച്ച പ്രവർത്തിച്ചാൽ നീതികെട്ട ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ മുഴുവൻശക്തിയേയും ധിക്കരിക്കുവാൻ, തന്റെ അഭിമാനത്തേയും മതത്തേയും ആത്മാവിനെയും രക്ഷിക്കുവാൻ ഹിംസയെ ഒരു വ്യക്തിക്കുപോലും സാധ്യമാണ്.

6

അഹിംസ, അതു ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുപോലെ പ്രാകൃതമായ ഒന്നല്ല. യാതൊരു ജീവിയെയും ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കൽ അഹിംസയുടെ ഒരു ഭാഗമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. പക്ഷേ, അത് അതിന്റെ ഏറ്റവും ലഘുവായ ഭാവമാണ്. ഓരോ ദുഷ്ടവിചാരംകൊണ്ടും, അമിതമായ അനവധാനതകൊണ്ടും, അസത്യവാദംകൊണ്ടും, വിദ്വേഷംകൊണ്ടും, ആർക്കെങ്കിലും അശുഭം നേരുന്നതുകൊണ്ടും അഹിംസാതത്വം ഭഞ്ജിക്കപ്പെടുന്നു. ലോകത്തിന്നെന്താവശ്യമുണ്ടോ അതു നാം അടക്കിവയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ടും അതു ഭഞ്ജിക്കപ്പെടുന്നു.

6. From Yaravda Mandir, (1930) Sarvodaya, pp-8-9

7

അഹിംസ ജീവിതനിയമമായി സ്വീകരിക്കപ്പെടുകഴിഞ്ഞാൽ അതു നമ്മുടെ സത്തയിൽ മുഴുവൻ വ്യാപിക്കണം; അങ്ങിങ്ങ ചില കർമ്മങ്ങളിൽ മാത്രം പ്രയോഗിച്ചാൽ പോരാ. ഒരു നിയമം വ്യക്തികൾക്കു വേണ്ടത്ര നല്ലതായിരിക്കെ മനുഷ്യജാതിക്കു പൊതുവേ അപ്രകാരമല്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു ഭീമാബദ്ധമാണ്.

8

അഹിംസ വ്യക്തിയുടേതു മാത്രമായ ഒരു സദാചാരമല്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. മറ്റു സദാചാരങ്ങളെപ്പോലെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടതായ ഒരു സാമൂഹ്യസദാചാരംകൂടിയാണതു്. തീർച്ചയായും സമൂഹം അതിന്റെ പരസ്പരവ്യാപാരങ്ങളിൽ അഹിംസാപ്രകടനംകൊണ്ടാണു മിക്കവാറും നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്നതു് ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതു കൂടുതൽ വിശാലമായ ദേശീയവും അന്താരാഷ്ട്രീയവുമായ തോതിൽ അതിനെ വ്യാപിപ്പിക്കണമെന്നാണ്.

സി. സത്യം

9

നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെല്ലാം സത്യത്തിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കണം, സത്യമായിരിക്കണം. നമ്മുടെ പ്രാണവായു. തീർത്ഥാടകന്റെ പുരോഗതിയിൽ ഈ ഘട്ടം എത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ സുബദ്ധമായ ജീവിതത്തിന്റെ മറ്റൊല്ലാ നിയമങ്ങളും നിഷ്പ്രയാസം വന്നുചേരുകയും, അവയെ അനുസരിക്കൽ സ്വാഭാവികമായിത്തീരുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ സത്യംകൂടാതെ ജീവിതത്തിനു ഏതെങ്കിലും തത്ത്വങ്ങളോ നിയമങ്ങളോ അനുഷ്ഠിക്കുക സാധ്യമല്ല.

സത്യമാണ് ഈശ്വരന്റെ ശരിയായ നാമധേയം. അതിനാൽ സ്വന്തം വെളിച്ചമനുസരിച്ച് ഓരോരുത്തനും സത്യത്തെ അനുസരിക്കുന്നതിൽ തെറ്റൊന്നുമില്ല; എന്നല്ല അങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടതു് അവന്റെ കടമയുമാണ്. എന്നാൽ സത്യത്തെ അനുസരിക്കുന്നവന്റെ ഭാഗത്തു് എന്തെങ്കിലും തെറ്റുണ്ടെങ്കിൽ അതു തനിയെ ശരിപ്പെടുകൊള്ളും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സത്യാനുപേക്ഷണത്തിൽ തപസ്സ് ആത്മപീഡനം, ഉൾപ്പെടുന്നു—ചിലപ്പോൾ മരണപര്യന്തമുള്ളതു പോലും. സ്വാർത്ഥത്തിന്റെ കണികയ്ക്കുപോലും അതിൽ സ്ഥാനമുണ്ടാകാൻ തരമില്ല. ഇത്തരം നിസ്വാർത്ഥമായ സത്യാനുപേക്ഷണത്തിൽ ആർക്കും ഏറെനാൾ നിലതെറ്റുകയില്ല. തെറ്റായ വഴിയിൽ കടന്നാൽ ഉടനെ അവൻ ഇടറിവീഴുകയായി. അങ്ങനെ ശരിയായ വഴിയിലേക്കു തിരിച്ചുവീടപ്പെടുന്നു.

- 7. Harijan, 5-9-1936 (Sarvodaya, p.9)
- 8. Harijan, 7-1-1939 (Sarvodaya, p. 59)
- 9. From Yaravda Mandir (1930) Sarvodaya, p.8)

ഡി. വർഗസമരത്തിന്റേയും സംഘട്ടനത്തിന്റേയും നിരസനം

10

സമാധാനനീതിയിന്മേൽ ഉറപ്പിക്കപ്പെട്ട എല്ലാവരുടേയും മൗലികാവകാശങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു കമ്മ്യൂണിസം രൂപപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിവുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ആന്തരപ്രകൃതിക്കു നിരക്കാത്തതാണ് വർഗസമരം. എന്റെ ഭാവനയിലുള്ള രാമരാജ്യം രാജാവിന്റെയും യാചകന്റെയും അവകാശങ്ങളെ ഒരുപോലെ സംരക്ഷിക്കുന്നു.

എന്റെ സ്വാധീനശക്തിയുടെ കനം മുഴുവൻ ഞാൻ വർഗസമരത്തിനെതിരെ പ്രയോഗിക്കുമെന്നു നിങ്ങൾക്കു് ഉറപ്പിരിക്കാം.

നമ്മുടേതല്ലാത്ത മൗലികമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ചില ധാരണകളിൽ അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ടവയാണു പാശ്ചാത്യരുടെ സോഷ്യലിസവും കമ്മ്യൂണിസവും. ഈ ധാരണകളിലൊന്നു മനുഷ്യപ്രകൃതിയുടെ സഹജമായ സ്വാർത്ഥതൽപരതയിൽ അവർക്കുള്ള വിശ്വാസമാണു്. ഞാനിതിനോടു യോജിക്കുന്നില്ല; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മനുഷ്യനും മൃഗത്തിനും തമ്മിലുള്ള പ്രധാന വ്യത്യാസം തന്നിലുള്ള ആത്മാവിന്റെ വിളി കേൾക്കാനും മൃഗങ്ങളോടൊപ്പം തനിക്കുമുള്ള വികാരങ്ങളിൽനിന്നും തന്നിമിത്തം മൃഗപ്രകൃതിക്കു ചേർന്നതും മനുഷ്യന്റെ അനുഭവരാത്മാവിന്നു ചേരാത്തതുമായ സ്വാർത്ഥതയിൽനിന്നും ഹിംസയിൽനിന്നും ഉയർന്നുനിൽക്കുവാനും മനുഷ്യനു കഴിയുമെന്നതാണെന്നു് എനിക്കറിയാം. ഇതാണു ഹിന്ദുമതത്തിലെ മൗലികാവകാശം; ഈ സത്യത്തിൽ എത്തിച്ചേരാൻവേണ്ടിച്ചെല്ലു ചിരകാലതപസ്സിന്റേയും വ്രതങ്ങളുടേയും ചരിത്രം അതിന്റെ പുറകിലുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടാണു് ആത്മതത്ത്വാനുഭവത്തിനുവേണ്ടി കായക്രേശങ്ങൾ സഹിക്കുകയും ജീവൻ വെടിയുകയും ചെയ്തു മഹഷിമാർ നമുക്കുണ്ടായതു്. തന്നിമിത്തം നമ്മുടെ സോഷ്യലിസം അഥവാ കമ്മ്യൂണിസം അഹിംസയിന്മേൽ, തൊഴിലാളിയും മുതലാളിയും തമ്മിലും ജന്മിയും കടിയാനും തമ്മിലും ഉള്ള സ്വരച്ചേർച്ചയോടുകൂടിയ സഹകരണത്തിന്മേൽ അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ടതാകണം.

11

* ജന്മികളേയും മുതലാളിമാരേയും ജനതതിയുടെ സേവനത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്. ജനതതിയുടെ താൽപര്യങ്ങളെ നാം മുതലാളിമാർക്കായി ബലികഴിക്കരുതു്.

10. അമൃതബസാർ പത്രിക, 2-8-1934 (Sarvodaya, p. 94.)
11. അമൃതബസാർ പത്രിക, 3-8-1934 (Sarvodaya, pp. 96-98.)
* വിദ്യാർത്ഥികൾ ഉന്നയിച്ച ഒരു ചോദ്യത്തിനുത്തരമായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞതു്.

അവരുടെ കളി നാം കളിക്കരുത്. ജനതതിയുടെ സേവനത്തിനായി സ്വന്തം ലാഭങ്ങൾ വിട്ടുകൊടുക്കുവാനുള്ള അവരുടെ പ്രാപ്തിക്കനുസരിച്ചു നാം അവരെ വിശ്വസിക്കണം. ഉൽകൃഷ്ടതരമായ അർത്ഥന ഏശാത്തവരല്ല അവർ. ദേയ്യോടുകൂടിപ്പറഞ്ഞ വാക്ക് അവർ ചെവിക്കൊള്ളുമെന്നത് എന്റെ നിത്യാനുഭവമാണ്. നാം അവരുടെ വിശ്വാസം നേടുകയും അവർക്ക് സൈപരം കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാൻ ക്രമേണ തങ്ങളുടെ സമ്പത്തു ജനങ്ങൾക്കു അധികമധികം പങ്കിടുവാൻ മടിയുള്ളവരല്ല അവരെന്നു നമുക്കു കാണാം.

മാത്രമല്ല, ജനങ്ങളുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ നാം എന്തൊക്കെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു നാം നമ്മോടുതന്നെ ചോദിച്ചുനോക്കേണ്ടതുണ്ട്. അലയടിച്ചേറുന്ന ജനകോടികളും നാമും തമ്മിലുള്ള വിടവു നാം നികത്തിയിട്ടുണ്ടോ? സ്ഫടികഗൃഹങ്ങളിൽ പാർക്കുന്ന നാം കല്ലെറിയാതിരിക്കുക. ജനതതിയുടെ ജീവിതത്തിൽ നിങ്ങൾ എത്രകണ്ടു പങ്കുകൊള്ളുന്നുണ്ട്? എന്നെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഇന്നും അതൊരഭിലാഷം മാത്രമാണെന്നു ഞാൻ തുറന്നു സമ്മതിക്കുന്നു. ഏതൊരുതരം ജീവിതരീതികൾക്കു മുതലാളിമാർ കപ്രസിദ്ധരാണെന്നു നാം പറയുന്നുവോ, അവ മുഴുവൻ നാം തന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടില്ല.

വർഗസമരമെന്ന ആശയം എനിക്കു പിടിക്കുന്നില്ല. അഹിംസാസന്ദേശം നാം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വർഗസമരം ഇന്ത്യയിൽ കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നുള്ളതല്ലെന്നു മാത്രമല്ല, കൂടാതെ കഴിക്കാവുന്നതുമാണ്. അനിവാര്യമെന്ന നിലയ്ക്കു വർഗസമരത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നവർ ഒന്നുകിൽ അഹിംസയുടെ അന്തരാർത്ഥങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. അല്ലെങ്കിൽ അവയെ തൊലിപ്പുറമെയെ ധരിച്ചിട്ടില്ല.

പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു ഇറക്കുമതിചെയ്ത പ്രലോഭനീയങ്ങളായ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ കേട്ടു നാം ഭ്രമിക്കാതിരിക്കുക. നമ്മുടെ പ്രത്യേകമായ പൗരസ്ത്യപാരമ്പര്യം നമുക്കില്ലേ? മുതലാളിത്തം ടിപ്പിലാളിപ്രശ്നത്തിനു നമ്മുടേതായ ഒരു പരിഹാരം കണ്ടെത്തുവാൻ നമുക്കു കഴിവില്ലേ? ഉയർന്നവരും താഴ്ന്നവരും തമ്മിലും അതുപോലെ മുതലാളിയും തൊഴിലാളിയും തമ്മിലും ഉള്ള വ്യത്യാസം മൈത്രിപൂർവ്വം പരിഹരിക്കാനുള്ള ഒരു ഉപായമല്ലാതെ മറ്റെന്താണു വർണാശ്രമം? ഈ വിഷയം സംബന്ധിച്ച പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്നതെല്ലാം ഹിംസയാകുന്ന ബ്രഹ്മ്കൊണ്ടു കരിപൂശിയവയാണു്. ഈ വഴിയുടെ അവസാനത്തിൽ കിടക്കുന്ന നാശം കണ്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണു ഞാനിതിനെ എതിർക്കുന്നതു്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽപോലും ചിന്താശീലം അധികമുള്ളവർ ഏതൊരു നാശഗർഭത്തത്തിലേക്കാണോ അവരുടെ ഈ സമ്പ്രദായം കുതിക്കുന്നതു് അതിന്റെ വക്കത്തു് അവരുന്നനിൽക്കുകയാണു് ഇന്നു്. ഹിംസയുടേതും ചൂഷണത്തിന്റേററുമായ വിഷമവലയത്തിൽനിന്നു് ഒരു

മോചനം വാശാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു പരിഹാരം കണ്ടുപിടിക്കുവാനുള്ള എന്റെ അവിരത പരിശ്രമമാണു പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ എനിക്കു വല്ല സ്വാധീനശക്തിയുമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനു കാരണം. പാശ്ചാത്യ സാമൂഹ്യക്രമം ദാക്ഷിണ്യപൂർവ്വം പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരുവനാണു ഞാൻ; തൽഫലമായി പാശ്ചാത്യരുടെ ആത്മാവിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന ജ്വരത്തിനടിയിൽ അശ്രാന്തമായ സത്യാന്വേഷണമുണ്ടെന്നു ഞാൻ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. ആ സത്യാന്വേഷണമെന്തായി വിലമതിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രീയജീജ്ഞാസയോടു കൂടി നമുക്കു പൗരസ്ത്യസ്ഥാപനങ്ങൾ പഠിക്കുക; എന്നാൽ ലോകം ഇന്നേവരെ സ്വപ്നം കണ്ടതിനേക്കാളും യഥാർത്ഥമായ ഒരു സോഷ്യലിസവും കമ്മ്യൂണിസവും നമുക്കു വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരാം. വൻതോതിലുള്ള ദാരിദ്ര്യത്തിന്റേതായ പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ച അവസാനവാക്കാണു പാശ്ചാത്യസോഷ്യലിസമോ കമ്മ്യൂണിസമോ എന്നു കരുതുന്നതു തീർച്ചയായും തെറ്റാണു്.

12

(ഒരു) വർഗത്തെ (മറ്റൊരു) വർഗത്തിനെതിരായി നിർമ്മൂകയെന്നതല്ല, തൊഴിലാളികളു തൊഴിലിന്റെ മാനുഷതയെക്കുറിച്ചു ബോധമുണ്ടാവാൻ വേണ്ട ശീക്ഷണം നൽകുകയെന്നതാണു പ്രശ്നം. എന്തൊക്കെപ്പറ്റത്താലും പണക്കാർ ലോകത്തിൽ വളരെ വളരെ ചെറിയൊരു വിഭാഗമാണു്. തൊഴിലാളി അവന്റെ ശക്തി മനസ്സിലാക്കുകയും എന്നിട്ടും സത്യസന്ധമായി പെരുമാറുകയും ചെയ്യാൻ ഉടനെ അവരും (പണക്കാരും) സത്യസന്ധതയോടെ പ്രവർത്തിക്കും. തൊഴിലാളികളെ പണക്കാരുടെ നേരെ ഇളക്കിവിടുകയെന്നതിൻ്റെ മം വർഗവിദ്വേഷവും അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന എല്ലാ ദുഷ്ടഫലങ്ങളും എന്നെന്നും നിലനിൽക്കുകയെന്നാണു്. എന്തുചെയ്യും വർജിക്കപ്പെടേണ്ടതായ ഒരു വിഷമവലയമാണു് ആ കലഹം. അതൊരു ദുർബലസമ്മതമാണു്—അധമബോധത്തിന്റെ ലക്ഷണം. തൊഴിലാളി തന്റെ അന്തസ്സു മനസ്സിലാക്കുന്ന അതേ നിമിഷത്തിൽ പണം അതിന്റെ ശരിയായ സ്ഥാനം കണ്ടെത്തിക്കൊള്ളും—അതായതു് അതു തൊഴിലാളികളുവേണ്ടി ട്രസ്റ്റ് മുതലെന്ന നിലയിൽ സൂക്ഷിക്കപ്പെടും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പണത്തേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണു് തൊഴിൽ.

13

മുതലാളിമാരെ തങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളായി കരുതുവാൻ ജനതതികളെ ഞാൻ പഠിപ്പിക്കുന്നില്ല; എന്നാൽ അവർതന്നെയാണു് അവരുടെ ശത്രുക്കളെന്നു ഞാൻ അവരെ പഠിപ്പിക്കുന്നു.

12. Harjan, 16-10-1945 (Sarvodaya, p. 96)
 13. Young India, 56-11-1931 (Sarvodaya, p. 6)

ഇ. പരിഷ്കാരത്തിന്റെയും പുരോഗതിയുടെയും അർത്ഥം

14

സാമ്പത്തികപുരോഗതി യഥാർത്ഥ പുരോഗതിക്കു പ്രതിബന്ധമാകാറുണ്ടോ? സാമ്പത്തിക പുരോഗതിക്കു നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥം അളവറ്റ ഭൗതികാഭിവൃദ്ധിയെന്നാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. യഥാർത്ഥ പുരോഗതിക്കു ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥം ധാർമികപുരോഗതിയെന്നും. ഇതുതന്നെയാണു നമ്മളിലുള്ള ശാശ്വതാംശത്തിന്റെ പുരോഗതി. അതുകൊണ്ടു് ഈ കാര്യം ഇങ്ങനെ പറയാം: ഭൗതികപുരോഗതിയുടെ അതേ തോതിൽ ധാർമികപുരോഗതി വർദ്ധിക്കുന്നില്ലേ? ഇതു് ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ളതിനേക്കാൾ വിശാലമായ ഒരു പ്രമേയമാണെന്നു് എനിക്കറിയാം. എങ്കിലും ചെറിയതു നിർദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ പോലും നാം എപ്പോഴും വലിയതിനെയാണു് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നമ്മുടെ ഈ ദൃശ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽ പരിപൂർണ്ണവിശ്രാന്തി അല്ലെങ്കിൽ വിശ്രമം എന്നൊന്നില്ലെന്നു ഗ്രഹിക്കത്തക്ക ശാസ്ത്രജ്ഞാനം നമുക്കുണ്ടു്. അതിനാൽ ഭൗതികപുരോഗതി ധാർമികപുരോഗതിക്കു പ്രതികൂലമാകുന്നില്ലെങ്കിൽ അതു രണ്ടാമതു പറഞ്ഞതിനെ സഹായിച്ചു തീരൂ. കൂടുതൽ വിശാലമായ പ്രമേയത്തെ നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയാത്തവർ തങ്ങളുടെ വാദം ഉന്നയിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന വികൃതരീതികൊണ്ടു നാം സംരൂപ്തരാകാനും പാടില്ല. ദിവസേന ഒരു നേരത്തെ ക്ഷേണംകൊണ്ടു ജീവിക്കുന്നവരെന്നു പരേതനായ സർ വില്യം വിൽസൺ ഹണ്ടർ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ഇന്ത്യയിലെ 300 ലക്ഷം ജനങ്ങളുടെ വ്യക്തമായ ഉദാഹരണത്താൽ വലയിതരാനു് അവരെന്നു തോന്നുന്നു. അവരുടെ (300 ലക്ഷത്തിന്റെ) ധാർമികക്ഷേമത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവാനോ പറയുവാനോ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു് അവരുടെ ദൈനംദിനാവശ്യങ്ങൾ നാം നിറവേറ്റണമെന്നു് ഇക്കൂട്ടർ പറയുന്നു. അവരെ (300 ലക്ഷത്തെ) സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭൗതിക പുരോഗതിയാണു ധാർമിക പുരോഗതിയെന്നും ഇവർ പറയുന്നു. പിന്നെ പെട്ടെന്നൊരു ചാട്ടം ചാടുകയാണു്, 300 ലക്ഷത്തെക്കുറിച്ച് എന്തു സത്യമാണോ അതു വിശ്വത്തെക്കുറിച്ച് മുഴുവൻ സത്യമാണു്. ദുർഘടമായ കാര്യങ്ങൾ അബദ്ധനിയമങ്ങളെയുണ്ടാക്കുന്നുവെന്നു് അവർ മറന്നുകളയുന്നു. അവരുടെ ഈ അനുമാനം എത്രയേറെ അപഹാസ്യമാണെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ചതച്ചുരയ്ക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യം ധാർമികാധിപത്യം

14. ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രസംഗങ്ങളിൽനിന്നും ലേഖനങ്ങളിൽനിന്നും. പ്രസാധകന്മാർ, നടേശൻ, 4-ാം പതിപ്പു്. 1915 ഡിസംബർ 22-ാം തീയതി അലഹാബാദിലെ മുയർസെൻസിൽ കോളേജിലെ ആത്മീകസമാജത്തിൽവെച്ചു ഗാന്ധിജിചെയ്ത പ്രസംഗം.

നന്തലേക്കല്ലാതെ മറെറന്തിലേയ്ക്കെങ്കിലും നയിക്കുമെന്ന് ആരും ഒരിക്കലും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഓരോ മനുഷ്യനും ജീവിക്കാൻ അവകാശമുണ്ട്; തന്നിമിത്തം ഉണ്ണാനും ഉടക്കാനും പാക്കാൻമുള്ള വക കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനും, ഈ ലഘുവായ കാര്യത്തിന് നമുക്ക് അത്ഥം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെയോ അവരുടെ നിയമങ്ങളുടെയോ സഹായം ആവശ്യമില്ല.

ലോകത്തിലെ മിക്കവാറും എല്ലാ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പ്രതിധ്വാനിക്കുന്ന അനുശാസനമാണ് നാളെയെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കരുത് എന്നത്. സുവ്യവസ്ഥിതങ്ങളായ എല്ലാ സമുദായങ്ങളിലും ഒരുത്തന്റെ ഉപജീവനമാർഗം നേടുകയെന്നത് ലോകത്തിൽവെച്ച് ഏറ്റവും എളുപ്പമുള്ള പണിയായിരിക്കണം, അങ്ങനെയാണു കാണുന്നതും. എന്നല്ല ഒരു രാജ്യത്തിലെ സുവ്യവസ്ഥയുടെ ലക്ഷണം അതിലെ കോടീശ്വരന്മാരുടെ എണ്ണമല്ല. ജനങ്ങളുടെ പട്ടിണിയില്ലായ്മയാണ്. ഭൗതികപുരോഗതിയുടെ അർത്ഥം ധാർമികപുരോഗതിയെന്നാണെന്ന വാദം ലോകത്തിന് മുഴുവൻ ബാധകമായ ഒരു നിയമമായി നിർദ്ദേശിക്കാമോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ ഇവിടെ പര്യായോചിക്കേണ്ടതുളളൂ.

അതിനാൽ, നമുക്ക് ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുക്കുക. റോമിന് ധാർമികാധഃപതനം സംഭവിച്ചത് അതു മികച്ച ഭൗതികാഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ച കാലത്താണ്. ഈജിപ്തിനും അങ്ങനെതന്നെ. എന്തെങ്കിലും ചരിത്രരേഖകളുള്ള മിക്ക രാജ്യങ്ങളുടെയും കഥ ഇതുതന്നെ. രാജകീയവും ദൈവികവുമായ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്ന കൃഷ്ണന്റെ പിന്തുടർച്ചക്കാരും ബന്ധുക്കളും നശിച്ചു. അവർ സമൃദ്ധിയിൽ കിടന്നുരുളുന്നകാലത്തുതന്നെ. റോക് ഫെല്ലർമാർക്കും കാർണിഗിമാർക്കും സാമാന്യസദാചാരമില്ലെന്നു നാം പറയാറില്ല. പക്ഷേ, ദാക്ഷിണ്യത്തോടുകൂടിയാണ് നാം അവരെപ്പറ്റി അഭിപ്രായപ്പെടാറുള്ളത്: അതായത് ഏറ്റവും ഉയർന്ന സദാചാരനിയമങ്ങൾ അവർ അനുസരിക്കണമെന്ന് നാം പ്രതീക്ഷിക്കുകതന്നെ ചെയ്യാറില്ല. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഭൗതികപുരോഗതി എന്നു വെച്ചാൽ ധാർമികപുരോഗതി തന്നെയാണെന്നുവന്നിട്ടില്ല. തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ നമ്മുടെ രാജ്യക്കാരായ അനേകായിരം ആളുകളുമായി അടുത്തിടപെടാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്; അവിടെ അവർക്ക് ധനം കൂടുതലോടും ധർമ്മക്ഷയവും കൂടുകയാണെന്നു ഞാൻ മിക്കവാറും നിത്യേന കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. സത്യാഗ്രഹമാകുന്ന ധാർമികസമരത്തെ ഏറ്റവും മിതമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ, ദരിദ്രർ ചെയ്തതുപോലെ ഒരൊറ്റ പണക്കാരനും സഹായിച്ചിട്ടില്ല. പണക്കാരുടെ ആത്മാഭിമാനബോധം പരദേശിഭ്രാന്തയോടു പോലെ പ്രണപ്പെട്ടില്ല. അപകടംപിടിച്ച സ്ഥലത്തു കാൽവയ്ക്കുന്നതിൽ എനിക്കു യേശുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ; ഇന്നാട്ടിലെ സ്ഥിതിയെത്തന്നെ അടിപഥാനമാക്കി, സമ്പത്തു യഥാർത്ഥ പുരോഗ

നീക്ക പ്രതിബന്ധമാണെന്നു ഞാൻ തെളിയിക്കും. അർത്ഥശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആധുനിക പാഠപുസ്തകങ്ങളെക്കാൾ എത്രയോ അധികം അനപായങ്ങളും ആരോഗ്യകരങ്ങളും ലോകത്തിലെ മതഗ്രന്ഥങ്ങളാണെന്നു കരുതുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. ഈ രാത്രി നാം സ്വയം ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യം പുത്തനായ ഒന്നല്ല. രണ്ടായിരം കൊല്ലം മുൻപു ഇതു യേശുവിനോടു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. ആ രംഗം വിശുദ്ധ മർക്കൊസു വ്യക്തമായി വർണിച്ചിട്ടുണ്ട്. യേശു തന്റെ ഉദാത്തമായ ഭാവത്തിൽ ഇരിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം ഗൗരവനിഷ്ണനാണ്. നിത്യതയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം സംസാരിക്കുന്നു. തന്റെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള ലോകം അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. തന്റെ കാലത്തെ ഏറ്റവും മികച്ച അർത്ഥശാസ്ത്രജ്ഞൻ അദ്ദേഹം തന്നെയാണ്. സ്ഥലകാലങ്ങൾ മിതമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം വിജയിച്ചു. അദ്ദേഹം അവയ്ക്കു അതീതനായി നിലകൊണ്ടു. ഇങ്ങനെ പരമൗന്നത്യം പ്രാപിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്താണ് ഒരുത്തൻ ഓടിയെത്തി മുട്ടുകുത്തി ചോദിക്കുന്നത്: 'നല്ലവനായ ഗുരോ, അനശ്വരജീവൻ അവകാശിയായിത്തീരാൻ എന്താണു ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതു?' യേശു അവനോടു പറഞ്ഞു: 'നീയെന്തിനാണ് എന്നെ നല്ലവനെന്ന് വിളിക്കുന്നത്? ഒരുത്തനല്ലാതെ നല്ലവനായിട്ടു ആരുമില്ല. അതു ഈശ്വരനാണ്. നിനക്കു കൽപ്പനകൾ അറിയാം. വ്യഭിചരിക്കരുതു്, കക്കരുതു്, കൊല്ലരുതു്, കള്ളസാക്ഷി പറയരുതു്, വഞ്ചിക്കരുതു്, നീന്റെ അച്ഛനെയും അമ്മയെയും ബഹുമാനിക്കണം.' അപ്പോൾ അവൻ അദ്ദേഹത്തോടു മറുപടി പറഞ്ഞു: 'ഇതൊക്കെ ചെയ്തപ്പോൾ മുതൽക്കേ ഞാൻ അനുഷ്ഠിക്കുന്നുണ്ടു്.' അപ്പോൾ യേശു അവനെ നോക്കുകയും സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്തു പറഞ്ഞു: 'ഒരുകാര്യം നിനക്കു കറവുണ്ടു്. നീ തിരിച്ചുപോയി നിനക്കുള്ളതെല്ലാം വിറ്റു ദരിദ്രർക്കു കൊടുത്താലും. എന്നാൽ നിനക്കു സ്വർഗരാജ്യത്തിൽ നിധിയുണ്ടാവും. വരൂ; ഈ കരിശെടുത്തു് എന്നെ പിന്തുടർന്നാലും.' ആ മൊഴി കേട്ടു് അവൻ ദുഃഖമുണ്ടായി. സങ്കടംപൂണ്ടു് അവൻ പോയി; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവനു വളരെ സമ്പത്തുണ്ടായിരുന്നു. യേശു ചുറ്റും നോക്കി തന്റെ ശിഷ്യന്മാരോടു പറഞ്ഞു: 'സമ്പത്തുള്ളവൻ ദൈവരാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ എങ്ങനെ തരപ്പെടും!' അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടു് ശിഷ്യന്മാർ അത്ഭുതപ്പെട്ടു. എന്നാൽ യേശു വീണ്ടും അവരോടു പറഞ്ഞു: 'സമ്പത്തുകളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കു് ദൈവരാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നത് എത്ര ദുഷ്കരമാണു്. ധനവാൻ ദൈവരാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയെന്നതിനെക്കാൾ എളുപ്പമാണു് ഒരൊട്ടകം ഒരു സൂചിക്കഴയിലൂടെ കടന്നുപോവുക എന്ന കാര്യം.' ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയ്ക്കു് ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിൽവെച്ചു് ഏറ്റവും വിശിഷ്ടങ്ങളായ വാക്കുകളിൽ പറയപ്പെട്ട ഒരു ശാശ്വത ജീവിതനിയമമാണിതു്. പക്ഷേ, ആ ശിഷ്യ

ന്മാർ തലകലുക്കി അവിശ്വാസം പ്രകടിപ്പിച്ചു. നാം ഇന്നും ചെയ്യുന്നതുപോലെ. നാം ഇന്നും പറയുന്നതുപോലെ അവർ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു: 'എന്നാൽ നോക്കൂ, ഈ നിയമം അനുഷ്ഠാനത്തിൽ പരാജയപ്പെടുകയാണ്. എല്ലാം വിററു' ഞങ്ങൾക്കൊന്നുമില്ലാതായാൽ ഞങ്ങൾക്കു ഭക്ഷിക്കാനൊന്നുമുണ്ടാവുകയില്ല. ഞങ്ങൾക്കു പണം വേണം, അല്ലെങ്കിൽ സാമാന്യനിലയിൽ സഭാചാരനിഷ്ഠരാകാൻപോലും ഞങ്ങൾക്കാവില്ല.' ഇങ്ങനെ തങ്ങളുടെ കാര്യം അവർ പറയുന്നു, എന്നിട്ട് നിലവിട്ടവരാണ് അവർ പറസ്പരം പറയുന്നു: 'എന്നാൽ പിന്നെ ആരെയാണ് രക്ഷിക്കാൻ കഴിയുക!' അപ്പോൾ യേശു അവരെ നോക്കിപ്പറഞ്ഞു; 'മനുഷ്യർക്ക് ഇതസാധ്യമാണ്.' എന്നാൽ ഈശ്വരനല്ല. കാരണം ഈശ്വരനെല്ലാം സാധ്യമാണ്.' അപ്പോൾ പീറ്റർ അദ്ദേഹത്തോടു പറയാൻ തുടങ്ങി: 'ഇതാ എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് ഞങ്ങൾ അവിടുത്തെ പീറ്റർക്കുനിന്നിരിക്കുന്നു.' യേശു മറുപടി പറഞ്ഞു: 'സത്യമായി ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു—എനിക്കുവേണ്ടിയോ സുവിശേഷത്തിനുവേണ്ടിയോ, വീടിനെയോ സഹോദരീസഹോദരന്മാരെയോ, മാതാപിതാക്കളെയോ; ഭാര്യസന്താനങ്ങളെയോ; ഭ്രമിയേയോ വെടിഞ്ഞവരിൽ ഇന്ന്, ഇപ്പോൾ നൂറിരട്ടി വീടുകളേയും, സഹോദരീസഹോദരന്മാരെയും, മാതാപിതാക്കളെയും; ഭ്രമിയേയും വരാൻപോകുന്ന ലോകത്തിൽ അനശ്വരജീവിതത്തെയും കിട്ടാത്തവരായി ആരുംതന്നെയില്ല. എന്നാൽ ആദ്യത്തിലുള്ള പലരും അവസാനത്തിലാകും. അവസാനത്തിലുള്ളവർ ആദ്യത്തിലും.' ധർമ്മം അനുഷ്ഠിച്ചതിന്റെ ഫലം—സമ്മാനമെന്ന വാക്കാണു് നിങ്ങൾക്കു് അധികം ഇഷ്ടമെങ്കിൽ അതു് ഇവിടെ കാണാം, ഹിന്ദുക്കളുടേതല്ലാത്ത മറ്റു പ്രസിദ്ധ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു് ഇത്തരം വരികൾ പകർത്തുവാൻ ഞാൻ മെനക്കെട്ടിട്ടില്ല. യേശു ഉപദേശിച്ച ധർമ്മത്തിനു് ഉപോൽബലകമായി നമ്മുടെ സ്വന്തം മഹർഷിമാരുടെ വചനങ്ങൾ; ഒരുപക്ഷേ. ബൈബിളിൽനിന്നു ഞാൻ എടുത്തുകാണിച്ചവയെക്കാൾ ശക്തിയേറിയ വചനങ്ങൾ, ഉദ്ധരിച്ചു് നിങ്ങളെ ഞാൻ അവമാനിക്കുകയില്ല. നമ്മുടെ മുമ്പാകെയുള്ള പ്രശ്നത്തിന്റെ സുദൃഢമായ ഉത്തരത്തിനു താങ്ങായി കാണിക്കാവുന്നതിൽവെച്ചു് ഒരുപക്ഷേ, ഏറ്റവും ബലംകൂടിയ തെളിവു് ലോകത്തിലെ ആചാര്യവരന്മാരുടെ ജീവിതങ്ങളാണ്. യേശു, മൊഹമ്മദ്, ബുദ്ധൻ, നാനാക്കു്, കബീർ. ചൈതന്യൻ, ശങ്കരൻ, ദയാനന്ദൻ, രാമകൃഷ്ണൻ—ഇവരെല്ലാം അനേകായിരം ആളുകളുടെമേൽ സ്വാധീനത പ്രയോഗിച്ചവരും അവരുടെ സ്വഭാവം കരുപ്പിടിപ്പിച്ചവരുമായിരുന്നു. അവർ ജീവിച്ചതുകൊണ്ടു് ഈ ലോകം ധന്യതരമായിരിക്കുന്നു. മനഃപൂർവ്വം ദാരിദ്ര്യം വരിച്ചവരായിരുന്നു അവരെല്ലാം. ആധുനികശൗചികാല്പ്യയെത്ത നാം നമ്മുടെ ലക്ഷ്യമാക്കിയേടത്തോളം പുരോഗതിയുടെ മാർഗത്തിൽ നാം

അധഃപതിക്കുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഈ കാര്യം ഇത്ര വിസ്ഫുരിച്ചു ഇവിടെ പ്രതിപാദിക്കുമായിരുന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞ അർത്ഥത്തിലുള്ള സാമ്പത്തിക പുരോഗതി യഥാർത്ഥ പുരോഗതിയുടെ ശത്രുവാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടാണു സമ്പത്തു വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന പരിശ്രമങ്ങൾ ചുരുക്കുകയെന്നതു പണ്ടത്തെ സമ്പ്രദായമായിത്തീർന്നതു്. എല്ലാ ഭൗതികവിജിഗീഷകൾക്കും ഇതറ്റതിവരത്തുകയില്ല, ധനാർജ്ജനം ജീവിതലക്ഷ്യമാക്കിയവർ, എന്നും ഉണ്ടായിരുന്നതുപോലെ, മേലിലും ഉണ്ടാവും നമ്മുടെയിടയിൽ. എങ്കിലും ആദർശത്തിൽനിന്നുള്ള വീഴ്ചയാണു് അതെന്നു് നാം എന്നും സമ്മതിച്ചു പോന്നിട്ടുണ്ടു്. സ്വേച്ഛയാ നിർദ്ധനരായിരിക്കലാണു് കൂടുതൽ ഉയർന്ന നിലയെന്നു നമ്മുടെയിടയിലുള്ള ധനാധ്യക്ഷ പലപ്പോഴും തോന്നിട്ടുള്ളതു് രസാവഹമായ ഒരു സംഗതിയത്രേ. ഈശ്വരനെയും ധനദേവതയെയും ഒരേസമയത്തു് സേവിക്കാനാവില്ലെന്നതു് അതിപ്രധാനമായ ഒരു സാമ്പത്തിക പരമാർത്ഥമാണു്. ഏതെങ്കിലുമൊന്നു നാം തെരഞ്ഞെടുത്തേ തീരൂ. ഭൗതികവാദമാകുന്ന അസുരന്റെ കാലടിക്കീഴിൽ കിടന്നു ചതഞ്ഞരയുകയാണു് ഇന്നു് പാശ്ചാത്യരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കും അവരുടെ ധാർമിക ജീവിതം മുരടിപ്പിരിക്കുന്നു. അവർ പുരോഗതിയുള്ളെന്നതു് പവൻ, ഷില്ലിംഗ്, പെനിക്കണക്കിലാണു്. അമേരിക്കൻ സമ്പത്തായിരിക്കുന്നു ഇന്നത്തെ മാനദണ്ഡം. അവൾ മറ്റു രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ അസുയാപാത്രമായിരിക്കുന്നു. നാം അമേരിക്കയുടേതുപോലെ സമ്പത്തു നേടുകയും പക്ഷേ, അതിന്റെ പ്രവർത്തനരീതികൾ ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നു നമ്മുടെ നാട്ടുകാരിൽ പലരും പറയുന്നതു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇത്തരമൊരു ശ്രമം എന്നെങ്കിലും ചെയ്തുനോക്കിയാൽ പരാജയത്തിലേ പരിണമിച്ചു എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഒരേസമയത്തു വിവേകിയും സൗമ്യനും ക്രൂദ്ധനുമായിത്തീരാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാവില്ല. ലോകത്തിൽ ധാർമികമായി മികച്ചു നിൽക്കുവാൻ നമ്മുടെ നേതാക്കന്മാർ നമ്മെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. നമ്മുടെ രാജ്യം ഒരുകാലത്തു് ഈശ്വരന്മാരുടെ നിവാസസ്ഥാനമായിരുന്നെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. മിക്കവാറും ലക്ഷ്യബോധമില്ലാത്തവരും, സ്വബോധമില്ലാത്തവരും, പെട്ടികളിൽ കത്തിനിറച്ച മത്തിപോലെ അസുഖകരമായ വിധം തള്ളിക്കയറിയതുകൊണ്ടു ശൂണ്ണിമാരാത്തവരും തനി അപരിചിതരുടെ ഇടയിൽപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു തരംകിട്ടിയാൽ അവരെപ്പിടിച്ചു പുറംതള്ളുന്നവരും, പകരം അവരാൽ പുറംതള്ളപ്പെടുന്നവരും ആയ ആളുകളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ എണ്ണമറ്റ വണ്ടികളെ വലിച്ചുകൊണ്ടു കരിച്ചുപായുന്ന യന്ത്രശക്തങ്ങൾ ഓടുന്ന റോഡുകളോടുകൂടിയതും മില്ലുകളിലെ പുകക്കുഴലുകളിലേയും യന്ത്രശാലകളിലേയും പുകകൊണ്ടും ബഹളംകൊണ്ടും യോനകമാക്കപ്പെട്ടതും ആയ ഒരു രാജ്യത്തെ ഈശ്വരന്മാർ അധിവ

സിക്കമെന്നു വിചാരിക്കുക സാധ്യമല്ല. ഇതൊക്കെ ഞാനിവിടെ പറഞ്ഞത് ഇവയെല്ലാം ഭൗതികപുരോഗതിയുടെ ചിഹ്നങ്ങളായി കരുതപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടാണ്. എങ്കിലും ഇതൊന്നും പരമാൺവോളം സൗഖ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നില്ല. മഹാശാസ്ത്രജ്ഞനായ വാല്യസ് തന്റെ സുചിന്തിതാഭിപ്രായമായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇതാണ്:

‘സാമാന്യനൈതിക പരീഗണനകളും ധാരണകളും സദാചാരത്തിന്റെ സ്വീകൃതമാനദണ്ഡവും ഇവയുടെ ഫലമായുണ്ടായ പെരുമാറ്റവും പണ്ടു ഇന്നുള്ളവയെക്കാൾ ഒട്ടുംതന്നെ താഴെയായിരുന്നില്ലെന്നു ഭൂതകാലത്തുനിന്നും നമുക്കു കിട്ടിയ രേഖകളിൽ ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ളവ തെളിയിക്കുന്നു.’

സാമ്പത്തികാഭിവൃദ്ധി നേടിയ ഇംഗ്ലീഷ്ജനതയുടെ നില പിന്നീടു കറെ അധ്യായങ്ങളിലായി അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

‘സമ്പത്തിന്റെ സത്പരവികാസവും പ്രകൃതിയുടെമേൽ നമുക്കുള്ള ആധിപത്യത്തിന്റെ വളർച്ചയും നമ്മുടെ പ്രാകൃതപരിഷ്കാരത്തിനു നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ഉപരിപഠനമായ ക്രിസ്തുമതത്തിനു അമിതഭാരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു; മിക്കവാറും ഇത്രതന്നെ അതുതോവഹവും അഭൂതപൂർവ്വമായ പലതരം സാമൂഹ്യദുരൂഹാരങ്ങളും ഇവയോടൊന്നിച്ചു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്.’

സ്രീപുരുഷന്മാരുടെയും കുട്ടികളുടെയും ശവങ്ങളിന്മേൽ ഫാക്ടറികൾ പൊന്തിവന്നതും സമ്പത്തു വർദ്ധിക്കുന്നതോടും രാജ്യത്തിന്റെ സദാചാരം ക്ഷയിച്ചതും പിന്നീടു അദ്ദേഹം എടുത്തുകാണിക്കുന്നു. അശുചി, ജീവൻ നശിപ്പിക്കുന്ന തൊഴിലുകൾ, മായംചേർക്കൽ, കൈക്കൂലി, ചുരുക്കളി-ഇവയെ ഉദാഹരിച്ചാണ് അദ്ദേഹം ഇതു തെളിയിച്ചിട്ടുള്ളത്. സാമ്പത്തികാഭിവൃദ്ധിയോടുകൂടി നീതിദൃഷ്ടമായതും, മദ്യപാനംകൊണ്ടും ആത്മഹത്യകൾകൊണ്ടും മരണങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചതും, അകാലപ്രസവങ്ങളുടെയും ജന്മസിദ്ധവൈകല്യങ്ങളുടെയും ശരാശരി കൂടിവന്നതും, വ്യഭിചാരം ഒരു സ്ഥാപനമായിത്തീർന്നതും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. അർത്ഥഗർഭങ്ങളായ ഈ അഭിപ്രായങ്ങളോടുകൂടിയാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ പരിശോധന ഉപസംഹരിക്കുന്നത്:

‘വിവാഹമോചനക്കോടതികളിലെ നടപടികൾ സ്വത്തിന്റെയും ഒഴിവുസമയത്തിന്റെയും ഫലങ്ങളുടെ മറ്റു ഘടങ്ങളെ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. ഏറെക്കാലം ലണ്ടൻസമുദായത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ഒരു സുഹൃത്തു എനിക്കു ഉറപ്പുതരികയുണ്ടായി, നാട്ടിൻപുറത്തും ലണ്ടനിലും പലതരം പേക്കുത്തുകളും കൂടക്കൂടെ കാണാമെന്നും; ഏറ്റവും ദുർവൃത്തരായ ചക്രവർത്തിമാരുടെ കാലത്തുപോലും ഇവയിൽ കൂടിയിട്ടൊന്നും സംഭവിക്കുക സാധ്യമായിരുന്നില്ല. യുദ്ധത്തെക്കു

റിച്ചും ഞാൻ ഒന്നും പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല, റോമൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഉദയം മുതൽ ഏറക്കുറെ ഇതെന്നും മാറാതെയുണ്ടു്. എങ്കിലും ഇന്നു പരിഷ്കൃതജനങ്ങൾക്കിടയിൽ യുദ്ധത്തോടു് ഒരനീഷും നിസ്സംശയം കാണാം. എന്നാലും ആയുധങ്ങളുടെ വമ്പിച്ച ഭാരവും സമാധാനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള വെറും പ്രഖ്യാപനങ്ങളും ഭരണാധിപ വർഗങ്ങൾക്കിടയിൽ മാർഗദർശകത്വമെന്ന നിലയിൽ സദാചാരത്തിന്റെ അഭാവത്തെയാണു തെളിയിക്കുന്നതെന്നു് കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ബ്രിട്ടീഷ് ആധിപത്യത്തിൻകീഴിൽ നാം പലതും പഠിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും യഥാർത്ഥ സദാചാരത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ബ്രിട്ടനിൽനിന്നു നമുക്കു് ഏറെയൊന്നും പഠിക്കാനില്ലെന്നും നാം മനസ്സിലാക്കാത്ത പക്ഷം ബ്രിട്ടൻ ഏതെല്ലാം ദുർവൃത്തികളുടെ ഇരയായിത്തീർന്നുവോ അവയെല്ലാം നമ്മളും നടപ്പിൽവരുത്തുമെന്നുമാണു് എന്റെ ഉറച്ച വിശ്വാസം. നമ്മുടെ പരിഷ്കാരത്തെയും സദാചാരങ്ങളെയും നേരെനിർത്തിയെങ്കിൽമാത്രമേ ആ ബന്ധംകൊണ്ടു ലാഭമുണ്ടാക്കാൻ നമുക്കു കഴിയൂ, അതായതു് ശ്രേയസ്കരമായിരുന്ന നമ്മുടെ ഭൂതകാലത്തെക്കുറിച്ച് ഉറ്ററംകൊള്ളുന്നതിനുപകരം ആ പ്രാചീനധർമികളെപെട്ടെന്നുതന്നെ നാം സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചാൽമാത്രം. നമ്മുടെ അഭിമാനത്തിനു നമ്മുടെ ജീവിതം സാക്ഷ്യം വഹിക്കട്ടെ. എന്നാൽ ബ്രിട്ടനും നമുക്കുതന്നെയും നാം ഗുണം ചെയ്യേ. ഭരണാധികാരികളെ തരുന്നവെന്ന കാരണംകൊണ്ടു് നാം ആ രാജ്യത്തെ അനുകരിച്ചാൽ അവർക്കും നമുക്കും അധഃപതനം സംഭവിക്കും. ആദർശങ്ങളെക്കുറിച്ചോ അവ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനെക്കുറിച്ചോ നാം യേശുസേനയെപ്പോലെ സ്പർണത്തെക്കാളേറെ സത്യവും, അധികാരശൈലികളുടെ പ്രതാപത്തേക്കാളേറെ നിർഭയത്വവും, സ്വാർത്ഥത്തെക്കാളേറെ ദാനശീലവും നാം എന്നു കാണിക്കുന്നുവോ, അന്നേ നമ്മുടേതു് ഒരു ആദ്ധ്യാത്മിക രാഷ്ട്രമായിത്തീരുകയുള്ളൂ. നമ്മുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽനിന്നും കൊട്ടാരങ്ങളിൽനിന്നും ക്ഷേത്രങ്ങളിൽനിന്നും സമ്പത്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങൾ നീക്കംചെയ്തു് സദാചാരത്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങൾ അവയിൽ കാണിക്കുവാൻ നമുക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ ശത്രുശക്തികളുടെ ഏതു സമൂഹത്തോടും കനത്ത സേനയുടെ ഭാരം വഹിക്കാതെതന്നെ നമുക്കു യുദ്ധം ചെയ്യാം. ദൈവത്തിന്റെ രാജ്യവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മവും നാം നേടുക. എന്നാൽ എല്ലാം നമ്മിൽ വന്നുപേരമെന്നു് അലംഘനീയപാഗ്ഭാനം. ഇതാണു് യഥാർത്ഥമായ അർത്ഥശാസ്ത്രം. നിങ്ങളും ഞാനും ഇതു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു നമ്മുടെ നിത്യജീവിതത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുമാറാകട്ടെ!

15

വായനക്കാരൻ: പരിഷ്കാരം എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ട് എന്താണ് നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കേണ്ടതായി വരും.

പത്രാധിപർ: ഞാനെന്തു ഉദ്ദേശിക്കുന്നു എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു കാര്യമല്ല അതു്. പരിഷ്കാരമെന്ന പേരിൽ അറിഞ്ഞുവരുന്നതെന്തോ അതിനെ പരിഷ്കാരമെന്നു വിളിക്കാൻ പല ഇംഗ്ലീഷുകാരും കൂട്ടാക്കുന്നില്ല. ആ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു വളരെ പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പരിഷ്കാരത്തിന്റെ തിന്മകളിൽനിന്നു രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ പല സംഘങ്ങളും രൂപവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. * 'പരിഷ്കാരം: അതിന്റെ നിദാനവും ചികിത്സയും.' എന്ന പേരിൽ പ്രശസ്തനായ ഒറി.ഗ്ളീഷ്വഗ്രന്ഥകാരൻ ഒരു പുസ്തകമെഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ അദ്ദേഹം അതിനെ ഒരു രോഗമെന്നാണു വിളിക്കുന്നതു്.

വായനക്കാരൻ: എന്തുകൊണ്ടാണ് സാമാന്യമായി ഇതു നാം അറിയാത്തതു്?

പത്രാധിപർ: ഉത്തരം വളരെ ലഘുവാണു്. തങ്ങൾക്കെതിരായിത്തന്നെ വാദിക്കുന്ന ആളുകളെ നാം വളരെ വിരളമായിട്ടേ കാണാറുള്ളൂ. നവീന പരിഷ്കാരംകൊണ്ടു മദോന്മത്തരായവർ അതിനെതിരായി എഴുതാനിടയില്ല. അതിനനുകൂലമായ വസ്തുതകളും വാദങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കുവാനായിരിക്കും അവരുടെ ശ്രമം; ഇതു ബോധപൂർവമല്ലാതെ അവർ ചെയ്യുന്നു, ശരിയാണെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു്. സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരാൾ, സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കെ അതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു; ഉറക്കത്തിൽനിന്നു ഉണർത്തപ്പെടുമ്പോൾമാത്രമേ അയാൾ മോഹമുക്തനാകുന്നുള്ളൂ, പരിഷ്കാരമാകുന്ന ശാപത്തിൽ കുടുങ്ങിയവൻ സ്വപ്നം കാണുന്നവനെപ്പോലെയാണു്. നാം സാധാരണ വായിക്കാറുള്ളതു് നവീന പരിഷ്കാരത്തെ നീതീകരിക്കുന്നവർ എഴുതിയ കൃതികളാണു്. അതിന്റെ അനുകൂലികളിൽ വളരെ ബുദ്ധിമാന്ദരങ്ങളു്. വളരെ നല്ലവർപോലും കുറച്ചുണ്ടു്. അവരുടെ (നവീനപരിഷ്കാരത്തെ നീതീകരിക്കുന്നവരുടെ) കൃതികൾ നമ്മെ വശീകരിക്കുന്നു. ക്രമേണ ആ ചൂഴ്ചിയിലേക്കു നാം ഓരോരുത്തരായി വലിച്ചിഴുത്തപ്പെടുന്നു.

വായനക്കാരൻ: ഇതു പുറമെ വളരെ ശരിയായിത്തോന്നുന്നു. ഈ പരിഷ്കാരത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ വായിച്ചതിനെയും ചിന്തിച്ചതിനെയുംപറ്റി ഇനി വല്ലതും ഏനോടു പറയാമോ?

15. ഹിന്ദുസ്വരാജ് അഥവാ ഇൻഡ്യൻ സ്വയംഭരണം (1908) പേജ്, 34-38; * 'Civilization: Its Cause and Cure'

പത്രാധിപർ: ഏതു സ്ഥിതിവിശേഷത്തെയാണു് 'പരിഷ്കാരം' എന്ന വാക്കുകൊണ്ടു് വർണിക്കുന്നതെന്നു നമുക്കു് ആദ്യം പരിശോധിക്കുക. അതിൽ ജീവിക്കുന്നവർ ശാരീരികക്ഷേമത്തെ ജീവിതലക്ഷ്യമാക്കുന്നുവെന്നതാണു് അതിന്റെ മുഖ്യലക്ഷണം.

നമുക്കു ചില ഉദാഹരണങ്ങളെടുക്കാം. യൂറോപ്പിലെ ജനങ്ങൾ ഇന്നു് അവർ നൂറുകൊല്ലം മുമ്പു താമസിച്ചിരുന്നവരെക്കാൾ നന്നായി പണിചെയ്തു വീടുകളിലാണു താമസിക്കുന്നതു്. ഇതു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഒരു മുദ്രയായിട്ടാണു കരുതപ്പെടുന്നതു്. ഇതു ശരീരസുഖം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാര്യവുമാണു്. പണ്ടു് അവർ തോലാണു ധരിച്ചിരുന്നതു്. കന്തങ്ങളാണു് ആയുധങ്ങളായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതു്. ഇപ്പോൾ അവർ നീണ്ട കാലുകൾ ധരിക്കുന്നു, ശരീരം അലങ്കരിക്കാനായി പലതരം ഉടുപ്പുകൾ വേറെയും ധരിക്കുന്നു. കന്തങ്ങൾക്കു പകരമാകട്ടെ അഞ്ചോ ആറോ അറകളുള്ള കൈത്തോപ്പുകൾ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു. ഇതുവരെ അധികം ഉടുപ്പുകളും സൂട്ടും മറ്റും ധരിക്കാത്ത ഏതെങ്കിലും രാജ്യത്തിലെ ജനങ്ങൾ യൂറോപ്യൻ ഉടുപ്പുകൾ സ്വീകരിച്ചാൽ അവർ കാടത്തംവിട്ടു് പരിഷ്കൃതരായിത്തീർന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നു. പണ്ടു് യൂറോപ്പിൽ ജനങ്ങൾ നിലം ഉഴുതിരുന്നതു് മുഖ്യമായി ശരീരപ്രയത്നംകൊണ്ടാണു്. ഇന്നു് ആവിയെഞ്ചിനുകൾകൊണ്ടു് ഒരാൾക്കു വളരെയേറെ നിലം ഉഴുവാനും, അങ്ങനെ വളരെ ധനം സമ്പാദിക്കുവാനും കഴിയും. ഇതു പരിഷ്കാരമാണെന്നു പറയുന്നു. പണ്ടു കുറച്ചുപേർ വിലപ്പെട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഏഴുതിപ്പോന്നു. ഇന്നു് ഏതൊരാൾക്കും അയാൾക്കു തോന്നിയതെല്ലാം ഏഴുതി അച്ചടിച്ചു ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ വിഷം ചെലുത്തുന്നു. പണ്ടു് ആളുകൾ കുതിരവണ്ടികളിലാണു യാത്ര ചെയ്തിരുന്നതു്. ഇന്നു് അവർ തീവണ്ടികളിൽ ദിവസേന നാനൂറോ അതിലധികമോ ദൂരം പാറുന്നു. ഇതു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ അത്യന്തതനിലയായി കരുതപ്പെടുന്നു. മനുഷ്യർ പുരോഗമിക്കുംതോറും ആകാശമണ്ഡലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു് അല്പം മണിക്കൂറുകൾകൊണ്ടു് ലോകത്തിന്റെ എത്ര ഭാഗത്തും എത്താൻ കഴിയുമെന്നു പറയുന്നു. മനുഷ്യനു് അവരുടെ കൈകാലുകളുടെ ഉപയോഗം ആവശ്യമുണ്ടാവില്ല. അവർ ഒരു ബട്ടൻ അമർത്തും; അപ്പോൾ അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ അടുത്തത്തും. വേറൊരു ബട്ടൻ അമർത്തും അപ്പോൾ അവരുടെ വർത്തമാനപ്പത്രം കിട്ടും, മൂന്നാമതൊന്നു്. അപ്പോൾ മോട്ടോർ കാർ അവരുടെ കാത്തുനില്ക്കുന്നുണ്ടാവും. ഹൃദയമായി പാകം ചെയ്ത പലതരം ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ അവർക്കുണ്ടാവും. എല്ലാം യന്ത്രം ചെയ്യും. പണ്ടു ജനങ്ങൾ പരസ്പരം പൊരുതാൻ ആഗ്രഹിച്ചാൽ, അവർ പരസ്പരം ശരീരബലമാണു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിയിരുന്നതു്, ഇന്നു പരസ്പരം കന്നിൻമുകളിൽ ഒരു തോക്കിന്റെ പിന്നിൽനിന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരാൾക്കു് അനേകായിരംപേരുടെ ജീവനൊടുക്കാൻ കഴിയും.

ഇതു പരിഷ്കാരമാണ്. പണ്ടു ആളുകൾ തുറന്ന സ്ഥലത്തു നിന്നു തങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ളതോളമേ പണിയെടുത്തിരുന്നുള്ളൂ. ഇന്ന് അനേകായിരംപേർ ഒന്നിച്ചുചേർന്ന് ജീവിതോപായത്തിനുവേണ്ടി ഫാക്ടറികളിലും ഖനികളിലും പണിയെടുക്കുന്നു. അവരുടെ സ്ഥിതി മൃഗങ്ങളുടേതിനെക്കാൾ മോശമാണ്. കോടീശ്വരന്മാരുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി ഏറ്റവും അപകടംപിടിച്ച ജോലികളിൽ സ്വന്തം ജീവൻ ആപത്തിലാക്കി പ്രവർത്തിപ്പാൻ അവർ നിർബന്ധരാണ്. പണ്ടു ജനങ്ങൾ അടിമകളാക്കപ്പെട്ടിരുന്നത് ബലപ്രയോഗംകൊണ്ടാണ്. ഇന്നു പണക്കൊതിയാലും പണംകൊണ്ടു വാങ്ങാവുന്ന ആഡംബരങ്ങളുടെ പ്രലോഭനത്താലും അവർ അടിമകളാക്കപ്പെടുന്നു. പണ്ടു ജനങ്ങൾ സ്വപ്നം കാണാത്ത രോഗങ്ങൾ ഇന്നുണ്ടു്. ഡോക്ടർമാരുടെ ഒരു പട അവയുടെ ചികിത്സ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു വ്യാപൃതരായിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെ ആശുപത്രികൾ വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഒരു ലക്ഷണമാണ്. പണ്ടു കത്തുകളയ്ക്കുവാൻ പ്രത്യേക ദൂതന്മാർ വേണം; അതിനു വളരെ ചെലവും വേണ്ടിവന്നിരുന്നു. ഇന്ന് ഒരു പെനി ചെലവാക്കിയാൽ ആർക്കും ഒരേഴുത്തുമൂലം തന്റെ സഹോദരനെ ചീത്ത പറയാം. നേരുതന്നെ. ഇതേ ചെലവുകൊണ്ടു കൃതജ്ഞതയും അറിയിക്കാം. കടുബത്തുണ്ടാക്കിയ അപ്പവും പച്ചക്കറികളും ഉൾപ്പെട്ട രണ്ടോ മൂന്നോ ഭക്ഷണമേ പണ്ടു ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇന്ന് ഇതരണ്ടു മണിക്കൂർ കൂടുമ്പോൾ അവർക്കു് എന്തെങ്കിലും തിന്നണം. തന്നിമിത്തം മരൊറാന്നിനും സമയമില്ല. ഇതിലേറെ എന്താണു് ഞാൻ പറയേണ്ടതു്? ഇതൊക്കെ നിരവധി അധികൃതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു നിങ്ങൾക്കു ഗ്രഹിക്കാം. ഇതൊക്കെയാണ് പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ശരിയായ ലക്ഷണങ്ങൾ. മറിച്ചാറെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ, ധരിച്ചോളൂ, അയാൾ അറിവില്ലാത്തവനാണ്. ഈ പരിഷ്കാരം സദാചാരത്തെയോ മതത്തെയോ ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല. അതിന്റെ അനുയായികൾ ശാന്തമായി പറയുന്നു. മതം പഠിപ്പിക്കലല്ല തങ്ങളുടെ പണിയെന്നു്. മതം അന്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ വളർച്ചയാണെന്നുപോലും ചിലർ കരുതുന്നു. മറ്റു ചിലർ മതത്തിന്റെ ഉടുപ്പണിഞ്ഞു് സദാചാരത്തെപ്പറ്റി ജല്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇരുപതു കൊല്ലത്തെ അനുഭവത്തിനുശേഷം മിക്കപ്പോഴും സദാചാരത്തിന്റെ പേരിൽ ദുരാചാരമാണു് പഠിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതെന്ന നിഗമനത്തിൽ ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. ഞാൻ മുകളിൽ വണ്ണിച്ചതിലൊന്നും സദാചാരത്തിലേക്കുള്ള യാതൊരു പ്രേരണയും ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ലെന്നു് ഒരു കുട്ടിക്കുപോലും മനസ്സിലാക്കാം. ശരീരസുഖങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനാണു് പരിഷ്കാരം തുനിയുന്നതു്; ഇക്കാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽപോലും അതു പാടേ പരാജയപ്പെടുകയാണ്.

ഈ പരിഷ്കാരം മതരാഹിത്യമാണ്. യൂറോപ്പിലെ ജനങ്ങളെ അതത്രയേറെ പിടികൂടിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അതിൽപ്പെട്ടവർ അധിപ്രാന്തന്മാരാണെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. യഥാർത്ഥമായ കായികശാസ്ത്രിയോ ധൈര്യമോ അവർക്കില്ല. ഏകാന്തതയിൽ സത്തുഷ്ഠരാകാൻ അവർക്കു വയ്യ. കുടുംബങ്ങളിൽ രാജ്ഞിമാരായിരിക്കേണ്ട സ്ത്രീകൾ സന്തതവുകളിൽ അലഞ്ഞുനടക്കുകയോ, ഫാക്ടറികളിൽ അടിമകളായി പീഠിതരുകയോ ചെയ്യുന്നു. തൃപ്തമായ വരുമാനത്തിനുവേണ്ടി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ അഞ്ചുലക്ഷം സ്ത്രീകൾ ഫാക്ടറികളിലോ അതുപോലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിലോ വിഷമം പിടിച്ചു ചുറ്റുപാടുകളിൽ പണിയെടുക്കുന്നുണ്ട്. നിത്യം വളർന്നുവരുന്ന 'വനിതാവോട്ടവകാശപ്രസ്ഥാന'ത്തിന്റെ കാരണങ്ങളിലൊന്നു് ഈ യേകര വസ്തുതയാണു്.

നാം ക്ഷമിച്ചിരിക്കുകമാത്രം ചെയ്യാൽ സ്വയം നശിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന തരത്തിൽ പെട്ട ഒന്നാണു് ഈ പരിഷ്കാരം. മൊഹമ്മദിന്റെ ഉപദേശങ്ങളനുസരിച്ചു് ഇതൊരു പൈശാചിക(ഇബിലിസിന്റെ) പരിഷ്കാരമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതാണു്. ഹിന്ദു മതം ഇതിനെ കലിയുഗമെന്നു വിളിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ തക്കതായ ഒരു ബോധം നിങ്ങൾക്കുണ്ടാക്കിത്തരുവാൻ എന്തെങ്കൊണ്ടാവില്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ജീവചൈതന്യത്തെത്തന്നെ കാർന്നു തിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണതു്. അവ വർജിക്കപ്പെടണം. പാർളിമെന്റുകൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ അടിമത്തത്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങളാണു്. ഇതിനെപ്പറ്റി വേണ്ടത്ര ചിന്തിച്ചാൽ നിങ്ങളും ഈ അഭിപ്രായംതന്നെ പുലർത്തുകയും ഇംഗ്ലീഷുകാരെ അധികേഷപിക്കുന്നതു നിർത്തുകയും ചെയ്യും. അവർ കൂടുതൽ അർഹിക്കുന്നതു നമ്മുടെ അനുകമ്പയാണു്. അവർ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയുള്ള ഒരു ജനതയാണു്. തന്നിമിത്തം ഈ തിന്മയെ അവർ വലിച്ചെറിയുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അവർ ഉത്സാഹികളും അദ്ധ്വാനശീലന്മാരും. അവരുടെ ചിന്താരീതി സഹജമായി അധർമ്മികമല്ല. അവരുടെ ഹൃദയം ദൃഷ്ടവുമല്ല. തന്നിമിത്തം അവരെ ഞാൻ ബഹുമാനിക്കുന്നു. പരിഷ്കാരം അചികിത്സ്യമായ ഒരു രോഗമല്ല. എങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഇപ്പോൾ അതുകൊണ്ടു സന്തപ്തരാണെന്ന സംഗതി ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കരുതു്.

16

വായനക്കാരൻ: റെയിൽവേകളേയും വക്കീൽമാരേയും ഡോക്ടർമാരേയും നിങ്ങൾ അധികേഷപിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ എല്ലായത്രങ്ങളേയും നിരാകരിക്കുമെന്നു എന്നിങ്ങ കാനാൻ കഴിയും. പിന്നെ എന്താണു പരിഷ്കാരം?

16. ഹിന്ദുസ്വാരാജ് അഥവാ ഇൻഡ്യൻ സ്വയം ഭരണം (1908), പേജ് 60-63

പത്രാധിപർ: ഈ പോദ്യത്തിനുള്ള ഉത്തരം ദുഷ്കരമല്ല. ഇൻഡ്യ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്ന പരിഷ്കാരം ലോകത്തിൽ പരാജയപ്പെടുത്താവുന്നതല്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ വിതച്ച വിത്തിനോടു കിടപിടിക്കാവുന്നതായി യാതൊന്നുമില്ല. റോം നശിച്ചു. അതേ ഗതിയിൽ ഗ്രീസും ഭാഗഭാക്കായി. ഫരോവന്മാരുടെ ശക്തി തകർന്നപ്പോൾ ജപ്പാൻ പാശ്ചാത്യരീതികൾ കൈക്കൊണ്ടുകഴിഞ്ഞു. ചൈനയെപ്പറ്റി ഒന്നും പറയാൻ വയ്യ. എന്നാൽ എങ്ങനെയോ ഇന്നും ഇന്ത്യയുടെ അടിസ്ഥാനം ഭദ്രമാണ്. പഴയ മഹിമ നശിച്ചുപോയ ഗ്രീസിലേയും റോമിലേയും ആളുകൾ എഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നാണ് യൂറോപ്പിലെ ജനങ്ങൾ അവരുടെ പാഠങ്ങൾ പഠിക്കുന്നത്. അവയിൽനിന്നു പഠിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ യൂറോപ്യന്മാർ വിചാരിക്കുന്നു ഗ്രീസിൽനിന്നും റോമിൽനിന്നും തെറ്റുകൾ തങ്ങൾ കൂടാതെ കഴിക്കുമെന്ന്. ഇങ്ങനെയാണ് അവരുടെ ദയനീയസ്ഥിതി. ഇതിൽനിന്നു നമുക്ക് ഇന്ത്യ അപണ്ഡലമായി നിൽക്കുന്നു. അതാണവളുടെ മഹിമ. പരിവർത്തനങ്ങളൊന്നും സ്വീകരിപ്പാൻ കഴിയാതെവണ്ണം ജനങ്ങൾ അത്ര അപരിഷ്കൃതരും അജ്ഞരും ബുദ്ധിശൂന്യരുമാണെന്നാണ് ഇന്ത്യയ്ക്കു തിരായ ഒരു പരാതി. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇതു നമ്മുടെ യോഗ്യതയ്ക്കു തിരായുള്ള ഒരു പരാതിയാണ്. അനുഭവമാകുന്ന അടകല്ലിൽ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കി ശരിയാണെന്നു കണ്ടതു മാറ്റുവാൻ നാം ധൈര്യപ്പെടുന്നില്ല. പലരും അവരുടെ ഉപദേശം ഇന്ത്യയുടെമേൽ വച്ചുകെട്ടുന്നു, അവർ ഉറച്ചുനിൽക്കുകയാണ്. ഇതാണവളുടെ സൗന്ദര്യം; ഇതാണു നമ്മുടെ ആശയുടെ പ്രധാന നങ്കൂരം.

മനുഷ്യർക്കു കർത്തവ്യമാർഗ്ഗം കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ചര്യാശ്രമമാണ് പരിഷ്കാരം. കർത്തവ്യനിർവ്വഹണവും സദാചാരാനുഷ്ഠാനവും പര്യായപദങ്ങളാണ്. സദാചാരം അനുഷ്ഠിക്കുകയെന്നുവെച്ചാൽ നമ്മുടെ മനസ്സിൽനിന്നും വികാരങ്ങളുടെയുംമേൽ വിജയം നേടുകയെന്നാണ് അർത്ഥം; അങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ നാം നമ്മെത്തന്നെ അറിയുന്നു. പരിഷ്കാരത്തിനു തുല്യമായി ഗുജറാത്തിയിലുള്ള ഒരു നല്ല വാക്കിനു 'സുസ്ഥിതി' എന്നാണ് അർത്ഥം.

ഈ നിർവ്വചനം ശരിയാണെങ്കിൽ വളരെയേറെ എഴുത്തുകാർ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇന്ത്യയ്ക്കു മറ്റൊരിൽനിന്നും ഒന്നുംതന്നെ പഠിക്കാനില്ല, അങ്ങനെയാണ് വേണ്ടതും. മനസ്സ് സ്വസ്ഥതയില്ലാത്ത ഒരു പാവയാണെന്നു നമുക്കറിയാം. എത്രയേറെ കിട്ടുന്നുവോ അത്രയേറെ അതിനു പിന്നെയും വേണം, എന്നാലും അസംതുപ്തമായിട്ടാണ് നിൽപ്പ്. എത്രയേറെ നാം നമ്മുടെ വികാരങ്ങൾക്കു അധീനരായിത്തീരുന്നവോ അത്രയേറെ അവ അനിയന്ത്രിതങ്ങളായിത്തീരുന്നു. അതിനാൽ നമ്മുടെ പൂർവികന്മാർ സുഖാനുഭവങ്ങൾക്കു ഒരതിർത്തിവെച്ചു. സൗഖ്യം മിക്കവാറും ഒരു മാനസികാവസ്ഥ

യാണെന്നും അവർ കണ്ടു. ധനികനായതുകൊണ്ടു് ഒരാൾ സുഖിയാക്കിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല, ദരിദ്രനായതുകൊണ്ടു സുഖചിഹ്നനായിക്കൊള്ളണമെന്നുമില്ല. ധനികർ പലപ്പോഴും അസന്തുഷ്ടരായും ദരിദ്രർ സന്തുഷ്ടരായും കാണപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ലക്ഷോപലക്ഷം ജനങ്ങൾ എന്നും ദരിദ്രായിത്തന്നെയിരിക്കും. ഇതെല്ലാം കണ്ടറിഞ്ഞു നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ ആഡംബരങ്ങളിൽനിന്നും സുഖാനുഭവങ്ങളിൽനിന്നും നമ്മെ വിലക്കി. അനേകായിരം കൊല്ലം മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന കലപ്പുകളെക്കൊണ്ടുതന്നെയാണു നാം കാര്യം കഴിച്ചുകൂട്ടിപ്പോന്നിട്ടുള്ളതു്. പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന മാതിരി കുടിലുകൾതന്നെ നാം നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നു. നമ്മുടെ നാടൻ വിദ്യാഭ്യാസം ഇന്നും പണ്ടത്തേതുതന്നെയാണു്. ജീവനെ കാർന്നുതിന്നുന്ന മത്സരസമ്പ്രദായം നമുക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഓരോരുത്തനും തന്റെ തൊഴിലേറ വ്യാപാരമോ ചെയ്തുപോന്നു. അതിനൊരുനിശ്ചിത കൂലിയും ചുമത്തിയിരുന്നു. യന്ത്രങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ നമുക്കു് അറിയാഞ്ഞിട്ടല്ല, പക്ഷേ നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർക്കറിയാമായിരുന്നു, ഇത്തരം സംഗതികളിൽ മനസ്സുവെച്ചാൽ നാം അടിമകളായിത്തീരമെന്നും നമ്മുടെ ധാർമികബലം ക്ഷയിക്കുമെന്നും. തൻമൂലം വേണ്ടത്ര ആലോചനയുണ്ടാകാതെ അവർ തീരുമാനിച്ചു, നമ്മുടെ കൈകാലുകൾകൊണ്ടു ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതേ നാം ചെയ്യാവൂ എന്നു്. നമ്മുടെ കൈകാലുകൾ ഉചിതമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിലാണു നമ്മുടെ യഥാർത്ഥസുഖവും ആരോഗ്യവും കിടക്കുന്നതെന്നു് അവർ കണ്ടു. വലിയ നഗരങ്ങൾ ഒരു കെണിയും നിഷ്പ്രയോജനഭാരവുമാണെന്നും ജനങ്ങൾ അവിടെ സന്തുഷ്ടരാവുകയില്ലെന്നും കള്ളന്മാരും കൊള്ളക്കാരും വ്യഭിചാരവും ദുർവൃത്തിയും അവിടെ നടമാടുമെന്നും പണക്കാർ ദരിദ്രരെ പിടിച്ചുപറിക്കുമെന്നും അവർ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടു. തൻമൂലം ചെറിയ ഗ്രാമങ്ങൾകൊണ്ടു് അവർ സംരൂപിതരായി. രാജാക്കന്മാരും അവരുടെ വാളുകളും നീതിയുടെ വാളിനെക്കാൾ താഴെയാണെന്നും അവർ കണ്ടു. തന്നിമിത്തം ഭൂമിയുടെ അധീശ്വരന്മാരെ അവർ ധ്വജിമാരുടെയും ഫക്സീർമാരുടെയും താഴെയായി കരുതി. ഇത്തരം ഘടനയോടുകൂടിയ ഒരു രാഷ്ട്രം മറ്റുള്ളവരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനാണു മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു പഠിക്കുന്നതിനേക്കാൾ അധികം യോഗ്യം. ഈ രാഷ്ട്രത്തിൽ കോടതികളും വകീൽമാരും ഡോക്ടർമാരും ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അവരെല്ലാം പരിധികൾക്കുള്ളിലായിരുന്നു. ഈ ജോലികൾ സവിശേഷയോഗ്യത (മാന്യത)യുള്ളവയല്ലെന്നു് എല്ലാവർക്കും അറിയാമായിരുന്നു. എന്നല്ല, ഈ വകീൽമാരും വൈദ്യന്മാരും ജനങ്ങളെ കൊള്ളയടിച്ചിരുന്നുമില്ല. അവരെയെല്ലാം ജനങ്ങളുടെ ഒരു ഭാഗമായിട്ടാണു വെച്ചിരുന്നതു്. ജനങ്ങളുടെ യജമാനന്മാരായിട്ടില്ല. നീതി ഒരുവിധം ന്യായമായിരുന്നു. സാധാരണപതിവു കോടതി കയറാതിരിക്കുകയെന്നതായിരുന്നു. കോടതിക

ളിലേക്കു് ആളുകളെ ആകർഷിക്കുവാൻ ഒല്ലാളിമാരുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ തിന്മപോലും തലസ്ഥാനങ്ങൾക്കു ചുറ്റുമേ കാണപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. സാമാന്യജനങ്ങൾ സ്വതന്ത്രരായി ജീവിച്ചു തങ്ങളുടെ കൃഷിപ്പണി നോക്കിപ്പോന്നു. യഥാർത്ഥ സ്വയംഭരണം അവർ അനുഭവിച്ചിരുന്നു.

ഈ ശപിക്കപ്പെട്ട പരിഷ്കാരം എത്താത്തേടത്തു് ഇന്ത്യ ഇന്നും പണ്ടത്തെപ്പോലെതന്നെ വർത്തിക്കുന്നു. ആ പ്രദേശത്തെ ഇന്ത്യക്കാർ പുതുതോടിയിലുള്ള നിങ്ങളുടെ ഈ അഭിപ്രായങ്ങളെ പരിഹസിക്കും, അതു് ഉചിതമാണു താനും. ഇംഗ്ലീഷുകാർ അവരെ ഭരിക്കുന്നില്ല, നിങ്ങളും ഒരിക്കലും അവരെ ഭരിക്കുകയില്ല. ആരുടെ പേരിലാണോ നാം സംസാരിക്കുന്നതു് അവരെ നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ; അവർക്കു നമ്മളേയും അറിഞ്ഞുകൂടാ. നിങ്ങളേയും നിങ്ങളെപ്പോലെ മാതൃഭൂമിയെ സ്നേഹിക്കുന്നവരേയും റെയിൽവേകളാൽ ഇനിയും അശുഭമാക്കപ്പെടാത്ത നാട്ടിൻപുറത്തു ചെമ്പു് അവിടെ ആദ്യമാസം താമസിക്കുവാൻ തീർച്ചയായും ഞാൻ ഉപദേശിക്കും. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ സ്വരാജ്യസ്നേഹികളാവുകയും സ്വയം ഭരണത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യും.

എന്താണു യഥാർത്ഥ പരിഷ്കാരമായി ഞാൻ കരുതുന്നതെന്നു നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ മനസ്സിലായി. ഞാൻ വർണിച്ചമാതിരിയുള്ള സ്ഥിതികൾ മാറ്റാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ രാജ്യശത്രുക്കളും പാപികളുമാണു്.

വായനക്കാരൻ: ശരിക്കും നിങ്ങൾ വർണിച്ച മാതിരിയെക്കെത്തുന്നതായിരുന്നു ഇന്ത്യയെങ്കിൽ തരക്കേടൊന്നുമില്ല. പക്ഷേ, അനേകശതം ശിശുവിധവകളുള്ളതും രണ്ടു വയസ്സായ കുട്ടികൾ വിവാഹം ചെയ്യപ്പെടുന്നതും പത്രങ്ങളു വയസ്സായ പെൺകുട്ടികൾ അമ്മമാരും ഗൃഹിണിമാരുമായിത്തീരുന്നതും സ്ത്രീകൾ ബഹുഭർത്തൃത്വം പുലർത്തുന്നതും നിയോഗസമ്പ്രദായം നിലവിലുള്ളതും മതത്തിന്റെ പേരിൽ ബാലികമാർ വേശ്യവൃത്തിക്കു സ്വയം ഉഴിഞ്ഞുവെക്കുന്നതും മതത്തിന്റെ പേരിൽ ചെമ്മരിയാടുകളും കോലാടുകളും വധിക്കപ്പെടുന്നതും ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെയാണു്. നിങ്ങളു വർണിച്ച പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങളാണു് ഇവയെന്നു നിങ്ങൾ കരുതുന്നുണ്ടോ?

പത്രാധിപർ: നിങ്ങൾക്കു തെറ്ററിപ്പോയി. നിങ്ങൾ എടുത്തു കാണിച്ചു ദോഷങ്ങൾ ദോഷങ്ങൾതന്നെയാണു്. അവയെ പ്രാചീനപരിഷ്കാരമായി ആരും തെറ്ററുധരിക്കുന്നില്ല. അതുണ്ടായിട്ടും അവ നിലനിൽക്കുകയാണു്. അവയെ നീക്കംചെയ്യാൻ എന്നും ശ്രമങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്, എന്നും ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. നമ്മളിൽ ജനിച്ച നവചൈതന്യത്തെ നമ്മുടെ ഈ ദോഷങ്ങൾ അകറ്റാൻ നമുക്കു് ഉപയോഗിക്കാം. എന്നാൽ എന്തെല്ലാം നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങളാണെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുവോ അവയെല്ലാം

അങ്ങനെതന്നെയാണെന്നു് അതിന്റെ അനുയായികൾ സമ്മതിച്ചിരിക്കുകയാണു്. ഇന്ത്യൻപരിഷ്കാരത്തെ ഞാൻ വർണിച്ചതുപോലെതന്നെയാണു് അതിന്റെ അനുയായികൾ വർണിച്ചിട്ടുള്ളതു്, ലോകത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു. ഒരു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ കീഴിലും ജനങ്ങൾ മുഴുവൻ പൂർണ്ണതപ്രാപിച്ചിട്ടില്ല. ഇന്ത്യൻപരിഷ്കാരത്തിന്റെ പ്രവണത സഭവൃത്തിക്കു് ഉൽകർഷകമുണ്ടാക്കുവാനാണു്; പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിന്റേതു ഓരോപാദം പ്രവരിപ്പിക്കുവാനും. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞതു നിരീശ്വരമാണു്, ആദ്യത്തേതു് ഈ ശ്വരവിശ്വാസത്തിൽ അധിഷ്ഠിതവും. ഇങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടും ഇങ്ങനെ വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടും, ഒരു കട്ടി അമ്മയുടെ മാറിൽ എന്നപോലെ പണ്ടത്തെ ഇന്ത്യൻ പരിഷ്കാരത്തിൽ മുറുകെപ്പിടിച്ചുനിൽക്കേണ്ടതു് ഇന്ത്യയെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഓരോരുത്തന്റേയും കടമയാണു്.

എഫ്. അവകാശത്തിനെതിരെ കർത്തവ്യം

17

എല്ലാവരും കർത്തവ്യങ്ങൾവിട്ടു് അവകാശങ്ങൾക്കു വാശി പിടിച്ചാൽ തികഞ്ഞ കഴപ്പവും കലാപവും ഉണ്ടാകും. അവകാശങ്ങൾക്കു വാശിപിടിക്കാതെ ഓരോരുത്തനും സ്വന്തം കർത്തവ്യം അനുഷ്ഠിച്ചാൽ മനുഷ്യജാതിയിൽ ഉടനെ വ്യവസ്ഥിതിയുടെ പാശ്ചാത്യസംസ്ഥാപിതമാകും. ലാലുവും സാർവത്രികവുമായ ഈ നിയമം തൊഴിൽ കൊടുക്കുന്നവർക്കും തൊഴിലാളികൾക്കും, ഭൂവുടമകൾക്കും കടിയന്മാർക്കും, രാജാക്കന്മാർക്കും അവരുടെ പ്രജകൾക്കും ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ലീങ്ങൾക്കും ബോധകമാക്കിയാൽ, ഇന്ത്യയിലും ലോകത്തിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളും ജീവിതവ്യാപാരങ്ങളിൽ കാണുന്ന അസ്വസ്ഥ്യവും അവി്യവസ്ഥിതിയും സൃഷ്ടിക്കാതെ ഏറ്റവും സന്തോഷപ്രദങ്ങളായ ബന്ധങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാമെന്നു നിങ്ങൾക്കു കാണാം. സത്യഗ്രഹനിയമം എന്നു ഞാൻ വിളിക്കുന്നതു കർത്തവ്യങ്ങളുടെയും തൽഫലങ്ങളായ അവകാശങ്ങളുടേയും സൂക്ഷ്മജ്ഞാനത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കപ്പെടേണ്ടതാണു്.

ഉദാഹരണത്തിനു്, അയൽവാസിയായ മുസ്ലീമിനോടു ഹിന്ദുവിന്റെ കർത്തവ്യമെന്താണു്? അവന്റെ കർത്തവ്യം ഒരു മനുഷ്യനെന്ന നിലയിൽ അയാളെ സഹൃത്തായി കരുതുകയും അയാളുടെ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുകയും ആപത്തിൽ അയാളെ സഹായിക്കുകയുമാണു്. അപ്പോൾ ഇത്തരം പെരുമാറ്റം അയൽവാസിയായ മുസ്ലീമിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുവാൻ അവനു് അവകാശമു

17. Harijan, 6-7-1947, (Sarvodaya, pp. 6-7)

ണ്ടാകും. പ്രതീക്ഷിച്ച പ്രതികരണം (ഫലം) കിട്ടിയെന്നും വരാം. എന്നാൽ വളരെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ശരിയായ പെരുമാറ്റത്തിനനുസരിച്ചു കുറച്ചു മുസ്ലീങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു പെരുമാറിയില്ലെന്നും, ഏതു പ്രവൃത്തിയിലും ശബ്ദകാണിക്കുന്നുവെന്നും വിചാരിക്കുക. എന്നാൽ അതു് ആണത്തമില്ലായ്മയുടെ ലക്ഷണമായിരിക്കും. അപ്പോൾ ഭൂരിപക്ഷമായ ഹിന്ദുക്കളുടെ കർത്തവ്യമെന്താണ്? തീർച്ചയായും ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ മൃഗീയബലംകൊണ്ടു് അവരെ കീഴ്മർത്തുകയല്ല; അനർഹമായ അവകാശം പിടിച്ചുപററലാവും അതു്. അവരുടെ കർത്തവ്യം മുസ്ലീങ്ങളുടെ മനുഷ്യാചിതമല്ലാത്ത പെരുമാറ്റത്തെ ചെറുക്കലായിരിക്കും. സ്വന്തം സഹോദരന്മാരുടേതിനെ ചെറുക്കുന്നതുപോലെ.

ജി. സമുദായത്തിനെതിരെ വ്യക്തി

18

വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഞാൻ വിലമതിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും മനുഷ്യൻ മുഖ്യമായി ഒരു സാമൂഹ്യജീവിയായെന്നു നിങ്ങൾ മറക്കരുതു്. തന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെ സാമൂഹ്യപുരോഗതിയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു് ഒതുക്കിനിർത്തുവാൻ പഠിച്ചുകൊണ്ടാണു ഇന്നത്തെ പദവിയിലേക്കു അവൻ ഉയർന്നതു്. അനിയന്ത്രിതവ്യക്തിത്വം കാട്ടിലെ മൃഗത്തിന്റെ ധർമ്മമാണു്. വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും സാമൂഹ്യനിയന്ത്രണത്തിന്റെയും ഇടയിൽ ഒരു മധ്യപ്രമാണം ഉണ്ടാക്കാൻ നാം പഠിക്കണം. മുഴുവൻ സമുദായത്തിന്റെയും ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി സ്വമനസ്സാലേ സാമൂഹ്യനിയന്ത്രണത്തിനു വഴങ്ങൽ വ്യക്തിയേയും അവൻ ഏതു സമുദായത്തിലെ അംഗമാണോ ആ സമുദായത്തെയും ധന്യങ്ങളാക്കുന്നു.

18. Harijan, 27-8-1939 (Sarvodaya, p. 55)

രണ്ടു്

പ്രായോഗികപ്രശ്നങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം ഒന്നു്

മതപരമായ ജീവിതം

I

സാമുദായികമൈത്രി

എ. സഹിഷ്ണുതയിൽ ആദ്യകാലപരിശീലനം

1

രാജകോട്ടിൽവെച്ചു് എനിക്കു ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ എല്ലാ ശാഖകളോടും മറ്റു മതങ്ങളോടും സഹിഷ്ണുത കാണിക്കുന്നതിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എന്റെ അമ്മ ശിവന്റെയും രാമന്റെയും ക്ഷേത്രങ്ങളെന്നപോലെ ഹാവേലി*യും സന്ദർശിക്കുകയും, കട്ടികളായ ഞങ്ങളെ അവിടേക്കൊക്കെ കൂടെ കൊണ്ടുപോകുകയോ പറഞ്ഞയയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുകയും പതിവായിരുന്നു. ജെയിനസന്യാസിമാരും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് അച്ഛനെ സന്ദർശിക്കുകയും ജെയിനന്മാരല്ലാത്ത ഞങ്ങളുടെ ക്ഷണം പോലും കഴിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. മതപരങ്ങളും ലൗകികങ്ങളുമായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു് അവർ അച്ഛനുമായി സംഭാഷണം നടത്തുമായിരുന്നു.

ഇതിനുപുറമെ, അദ്ദേഹത്തിനു മുസൽമാൻ സുഹൃത്തുക്കളും പാഴ്സിസുഹൃത്തുക്കളുമുണ്ടായിരുന്നു; അവർ അദ്ദേഹത്തോടു് ഞങ്ങളുടെ മതത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കും; അദ്ദേഹം അതൊക്കെ ബഹുമാനത്തോടുകൂടി പലപ്പോഴും താൽപര്യത്തോടുകൂടിപ്പോലും, ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശുശ്രൂഷകനാകുകൊണ്ടു് ഈ സംഭാ

1. An Autobiography, p.24
 * വൈഷ്ണവക്ഷേത്രം.

ഷണങ്ങൾ കേൾക്കാൻ പലപ്പോഴും എനിക്കു അവസരം ലഭിക്കാറുണ്ട്. എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും നേരെയുള്ള സഹിഷ്ണുത .എന്നിൽ ഉളവാക്കാൻ ഇങ്ങനെ പലതും കൂടിച്ചേർന്നു.

ബി. എല്ലാ മതങ്ങളുടേയും ഏകത്വവും സഹിഷ്ണുതയുടെ ആവശ്യകതയും

2

കാര്യങ്ങൾ തെറ്റാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതല്ലെന്ന് ആഗ്രഹമില്ലാത്തവർ വ്യാപാരികളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു; ഹിന്ദുക്കൾക്കു സ്വീകാര്യമായ പരസ്പരം വ്യതിയാനം അവർ അതിൽ കാണും. ഒരൊറ്റ മൊഹമ്മദീയനും എതിർപറയാൻ കഴിയാത്ത വാക്യങ്ങൾ ഭഗവദ്ഗീതയിലുണ്ട്. എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാത്തതോ ഞാനിഷ്ടപ്പെടാത്തതോ ആയ വാക്യങ്ങൾ വ്യാപാരികളുള്ളതുകൊണ്ടു ഞാൻ മൊഹമ്മദീയരെ വെറുക്കണമോ? ഒരു ലഹളയുണ്ടാക്കാൻ രണ്ടാം വേണം. ഒരു മൊഹമ്മദീയനുമായി കലഹിക്കണമെന്ന് എനിക്കാഗ്രഹമില്ലെങ്കിൽ എന്റെ മേൽ ഒരു കലഹം വെച്ചുകൊടുക്കാൻ അയാളെക്കൊണ്ടാവില്ല. ഇതുപോലെതന്നെ കലഹത്തിന് ഒരു മൊഹമ്മദീയൻ എന്നെ സഹായിക്കാതിരുന്നാൽ ഞാനും നിസ്സഹായനായിത്തീരും. വായുവിൽ അടിക്കുന്ന ആയുധത്തിന്റെ അലകും പിടിയും വേറെയാകും. സ്വന്തം മതത്തിന്റെ സാരം ധരിച്ച് അതിനോടു ചേർന്നതിൽക്കാൻ ഓരോരുത്തരും ശ്രമിക്കുകയും തന്നെ ശാസിക്കുവാൻ കപടഗുരുനാഥന്മാരെ അനുവദിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കലഹത്തിന്നിടവരികയില്ല.

3

പരസ്പരസഹിഷ്ണുത എല്ലാ കാലത്തും എല്ലാ വർഗ്ഗങ്ങൾക്കും ആവശ്യമാകയാൽ ഹിന്ദുക്കളായ നാം മൊഹമ്മദീയരുടെ ഈ ശ്വപരാധനാരീതിയും അവരുടെ ആചാരസമ്പ്രദായങ്ങളും പൊറുക്കാതിരുന്നാൽ അഥവാ മൊഹമ്മദീയർ ഹിന്ദുക്കളുടെ ബിംബാരാധനയുടെയും ഗോസംരക്ഷണത്തിന്റെയും നേരെ പൊറുതികേടു കാണിച്ചാൽ നമുക്കു സ്വൈര്യമായി ജീവിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല, ഞാൻ പൊറുക്കുന്നതിനെ ഞാൻ അംഗീകരിക്കുകയെന്നതു സഹിഷ്ണുതയ്ക്കുവശ്യമില്ല. മദ്യപാനം, മാംസഭക്ഷണം, പുകവലി ഇവയെ ഞാൻ ഏറ്റവുമധികം വെറുക്കുന്നു; എന്നാലും ഹിന്ദുക്കളിലും മൊഹമ്മദീയരിലും ക്രിസ്ത്യാനികളിലും കാണുന്ന ഇതെല്ലാം ഞാൻ പൊറുക്കുന്നു—ഞാനിതിൽനിന്നെല്ലാം വിട്ടുനിൽക്കുന്നത് അവർക്കിഷ്ടമല്ലെങ്കിലും അവർ പൊറുക്കണമെന്നു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു

2. Hind Swaraj, p. 62
3. Young India, 25-2-1920. (Communal Unity, pp. 8-9)

തുപോലെതന്നെ. തന്റെ അഭിപ്രായം നിർബന്ധിച്ചു മറുത്തവരെ കൊണ്ടു സ്വീകരിപ്പിക്കണമെന്ന് ഓരോരുത്തരും കരുതുന്നതുകൊണ്ടാണു ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഈ ലഹളയൊക്കെ ഉണ്ടാകുന്നത്.

4

ഇന്നത്തെ ആവശ്യം ഒരൊറ്റ മതമല്ല, ഭിന്ന മതഭേതന്മാരുടെ പരസ്പരബഹുമാനവും സഹിഷ്ണുതയുമാണ്. നിർജ്ജീവമായ ഐക്യരൂപ്യമല്ല; നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വമാണു നമുക്കാവശ്യം. പാരമ്പര്യങ്ങളും പൈതൃകഫലങ്ങളും കാലാവസ്ഥയും മറ്റു ചുറ്റുപാടുകളും വേരറ്റത്തുകളയാനുള്ള ഏതു ശ്രമവും വിഫലമാകുമെന്നു മാത്രമല്ല. ധർമ്മലംഘനംകൂടിയാണ്. മതങ്ങളുടെ ആത്മാവൊന്നാണ്, എങ്കിലും നിരവധി രൂപങ്ങളിലാണ് അതുതരംകൊള്ളിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഈ രൂപങ്ങൾ കാലാവസാനംവരെ നിലനിൽക്കും. അറിവുള്ളവർ പുറംകൂടിനെ മറന്ന്, പല ജാതി കൂടുകളുടെ അടിയിലുള്ള ഒരേ ആത്മാവിനെ ദർശിക്കും. ഇസ്ലാമിനേയും ക്രിസ്തുമതത്തേയും സൊറോസ്ട്രിയൻ മതത്തേയും ഇന്ത്യയിൽ നിന്നാട്ടിയോടിക്കണമെന്നു ഹിന്ദുക്കൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്, സ്വാസങ്കല്പത്തിലുള്ള ഇസ്ലാം ലോകം ഭരിക്കണമെന്നു മുസ്ലീങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ വെറുതെ സ്വപ്നംകാണലാണ്. എന്നാൽ ഏക ഈശ്വരനിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുരോഹിതന്മാരുടെ മുറിയാത്ത പരമ്പരയിലുള്ള വിശ്വാസവുംമതി ഇസ്ലാമിനെങ്കിൽ നമ്മെല്ലാം മുസൽമാരാണ്. എങ്കിലും നമ്മെല്ലാം ഹിന്ദുക്കളും ക്രിസ്ത്യാനികളും കൂടിയാണ്. സത്യം ഒരൊറ്റ മതഗ്രന്ഥത്തിന്റേയും കൺകയല്ല.

5

ഹിന്ദുവും മുസൽമാനും ക്രിസ്ത്യാനിയുമായ നമ്മെല്ലാം ആരെ വിവിധ പേരുകൾകൊണ്ടറിയുന്നുവോ, ആ ഏകപിതാവിന്റെ സന്താനങ്ങളാണ്. ശങ്കരൻ 'ഏകമേവാദിതീയം' (ഒന്നേയുള്ള, രണ്ടാമതൊന്നില്ല) എന്ന സൂക്തംകൊണ്ടും, രാമാനുജൻ തന്റെ ദൈവതവാദംകൊണ്ടും, മൊഹമ്മദ് 'ലാ ഇല്ലാഹ് ഇല്ലല്ലാഹ്' എന്ന വാക്കുകൾകൊണ്ടും (ഒരീശ്വരനല്ലാതെ മറ്റൊന്നില്ല) തന്റെ വിശ്വാസം പ്രഖ്യാപിച്ചെങ്കിലെന്താണ്? എല്ലാറ്റിന്റെയും അർത്ഥം ഒന്നുതന്നെ. നാം നമ്മുടെ ഹൃദയം ശുദ്ധമാക്കിയാൽ നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും, സ്വാമിജി തന്റെ ജീവിതംകൊണ്ടെന്നപോലെ മരണംകൊണ്ടും നമ്മെ സേവിച്ചുവെന്ന്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രക്തംകൊണ്ടു നാം നമ്മുടെ ഹൃദയം ശുദ്ധീകരിച്ചു നമ്മുടെ അവകാശങ്ങൾക്കു

4. Young India, 25-9-1924 (Communal Unity, p. 99)
5. Young India, 13-1-1927 (Communal Unity, pp. 127-128)

വേണ്ടി ആവശ്യമാണെങ്കിൽ ശാന്തമായും സത്യഗ്രഹിയുടെ മട്ടിലും പൊന്തുക.

6

അയിത്തരാക്ഷസന്റെ കഥകഴിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിനടിയിലുള്ള ആഗ്രഹം ഹിന്ദുക്കളുടെ സാഹോദര്യം മാത്രം നേടണമെന്നല്ല, മുഖ്യമായി മനുഷ്യസാഹോദര്യം—അവൻ ഹിന്ദു വായാലും, മുസൽമാനായാലും ക്രിസ്ത്യനോ പാഴ്സിയോ യഹൂദനോ ആയാലും—സാക്ഷാൽകരിക്കപ്പെടണമെന്നതന്നെയാണു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ലോകത്തിലെ എല്ലാ ശ്രേഷ്ഠമതങ്ങളുടേയും മൗലികസത്യത്തിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അവയെല്ലാം ഈശ്വരദത്തങ്ങളാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു; ഈ മതങ്ങൾ ആർക്കുവേണ്ടിയാണോ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടതു് അവ ആവശ്യമായിരുന്നെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഭിന്നമതക്കാരുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആ മതാനുയായികളുടെ നിലയിൽനിന്നു വായിക്കുമെങ്കിൽ അടിയീൽ അവയെല്ലാം ഒന്നാണെന്നും അവയെല്ലാം പരസ്പരം സാഹായ്യപ്രദങ്ങളാണെന്നും നാം കാണുമെന്നും കൂടി ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ 'തൊട്ടുകൂടാവാദം' ഹിന്ദുമതത്തിൽ മാത്രമുള്ളതല്ല, ജാതികൾ തമ്മിലും മതങ്ങൾ തമ്മിലും അതുണ്ടു്. ഈ രാജ്യത്തെ അധി വസിക്കുന്ന വിവിധ വർഗങ്ങളുടെയും സമുദായങ്ങളുടെയും ഇടയിൽ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഫലമായി ഏദയൈക്യം സംജാതമാകുന്നതു വരെ സ്വന്തം നിലയ്ക്കു ഞാൻ സംതൃപ്തനാവുകയില്ല; അതുകൊണ്ടാണു് ഇന്ത്യയ്ക്കുള്ളിലും പുറത്തുപോലും ജീവിക്കുന്ന എല്ലാ വർഗങ്ങളുടേയും സമുദായങ്ങളുടേയും സഹകരണം ഞാൻ ക്ഷണിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

7

ഇസ്രാമീനെ ഈശ്വരപ്രചോദിതങ്ങളായ മതങ്ങളിലൊന്നായും, ഖുറാനെ ഈശ്വരപ്രചോദിതമായ ഗ്രന്ഥമായും, മൊഹമ്മദിനെ പ്രവാചകരിൽ ഒരാളായും ഞാൻ തീർച്ചയായും കരുതുന്നു. എന്നാൽ ഇതുപോലെതന്നെ ഹിന്ദുമതത്തെയും ക്രിസ്തുമതത്തെയും സൊറോസ്ത്രിയൻ മതത്തെയും (പാഴ്സികളുടേതു്) ഈശ്വരപ്രചോദിതമതങ്ങളായി ഞാൻ കരുതുന്നു. അവയിൽ പലതിന്റേയും പേരുകൾ വിസ്മൃതങ്ങളായിരിക്കുന്നു; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആ മതങ്ങളും ആ പ്രവാചകന്മാരും അവരുടെ കാലത്തേക്കും അവരുടെ കാലത്തെ ആളുകൾക്കും വേണ്ടിയായിരുന്നു ജീവിച്ചതു്. ചില

6. Harijan, 16-2-1934 (The Removal of Untouchability, p. 287)
7. Harijan, 13-7-1940 (Communal Unity, pp. 268-269)

മുഖ്യമതങ്ങൾ ഇന്നുമുണ്ട്. ഈ മതങ്ങളെല്ലാം എന്റെ കഴിവനുസരിച്ചു പഠിച്ചതിന്റെ ഫലമായി, എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും അടിയിലുള്ള ഏകത്വം കണ്ടെത്തുന്നത് ഉചിതവും ആവശ്യവുമാണെങ്കിൽ, ഒരു വിശേഷപ്പെട്ട താക്കോൽ കൂടിയേ കഴിയൂ എന്ന നിഗമനത്തിൽ ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. ആ വിശേഷപ്പെട്ട താക്കോൽ സത്യവും അഹിംസയും ചേർന്നതാണ്. ഈ വിശേഷപ്പെട്ട താക്കോൽകൊണ്ട് ഒരു മതത്തിന്റെ പെട്ടി തുറക്കുമ്പോൾ, മറ്റു മതങ്ങളുമായി അതിനുള്ള സാദൃശ്യം കണ്ടെത്താൻ എനിക്കു പ്രയാസം തോന്നുന്നില്ല. ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ അസംഖ്യം ഇലകളെന്ന നിലയ്ക്ക് ഈ മതങ്ങളെ വീക്ഷിക്കുമ്പോൾ അവ തുലോം വ്യത്യസ്തങ്ങളായിത്തോന്നുന്നു; എങ്കിലും തടി ഒന്നാണ്. മഴലികമായ ഈ ഏകത്വം നാം മനസ്സിലാക്കാതിരുന്നാൽ, മനസ്സിലാക്കുന്നതുവരെ, മതങ്ങളുടെ പേരിലുള്ള കലഹം അവസാനിക്കുകയില്ല. ഈ കലഹങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ലീമാന്മാർക്കും ഇടയ്ക്കുമാത്രമുള്ളവയല്ല. ലോകപരിത്രത്തിന്റെ ഏടുകൾ മതകലഹങ്ങളുടെ നിന്നംപുറങ്ങളുടേ വിവരണങ്ങൾകൊണ്ട് മലീമസങ്ങളാണ്. മതങ്ങളെ തന്മയായികളുടെ വിശുദ്ധികൊണ്ടും സൽകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടും മാത്രമേ രക്ഷിക്കാനാകൂ. മറ്റു മതാന്തരയായികളുമായി കലഹിച്ചുകൊണ്ടു ഒരിക്കലും പററില്ല.

8

നമ്മളെല്ലാവരും—ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീമുകളും പാഴ്സികളും ക്രിസ്ത്യാനികളുമെല്ലാം—ഈശ്വരന്റെ മുമ്പിൽ സമന്മാരാണ്, ഒരേ ഈശ്വരന്റെ മുമ്പിൽ സമന്മാരാണ്, ഒരേ ഈശ്വരന്റെ ആരാധകരാണ്. പിന്നെ എന്തിനാണ് നാം തമ്മിൽത്തന്നെ സമരം?

9

ജബൽപൂരിൽ ബാലികമാർക്കുള്ളവേണ്ടിയുള്ള ഒരു കോൺവെൻറിന്റെ സഹായാർത്ഥം പണപ്പിരിവിനുവേണ്ടി നടത്തിയ ഒരു കളിയുടെ സമയത്ത് ഒരു വിഭാഗം ഹിന്ദുക്കൾ കാണിച്ച തെമ്മാടിത്തം ഒരു ലേഖകൻ എഴുതി അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു ഹിന്ദു സൂത്രത്തുതന്നെയാണ് കളിക്കു ഏർപ്പാടു ചെയ്തത്. ആ ചെറിയ നാടകത്തിലെ അഭിനയക്കാരെല്ലാം കോൺവെൻറിലെ ചെറിയ ബാലികമാരായിരുന്നു. ഒരനാഥബാലിക, ഈ ലോകം മടുത്തു്, ഈ ശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന ഒരു രംഗം അവസാനമുണ്ടായിരുന്നു. ദൈവഭൃതന്മാർ വന്നു് ക്രിസ്തുവിൽ വിശ്വസിക്കുവാൻ അവളെ ഉപദേശിച്ചു. നാടകം അവസാനിച്ചതു് ക്രിസ്തുവിനെ സ്തുതിക്കുന്ന ഒരു ഗാനത്തോടുകൂടിയാണ്. ഇതു് കഴിഞ്ഞു ആരംഭിക്കാനുള്ള സൂചന

8. Harijan, 30-3-1940 (Communal Unity, P. 291)
 9. Harijan, 13-10-1946 (Communal Unity, P. 378)

യായിത്തീർന്നു. ലഹളയ്ക്കൊരുമ്പെട്ടവർ ക്രിസ്തുമതത്തിനെതിരെ കൂക്കിവിളിച്ചു. കളി ഏർപ്പാടു ചെയ്ത ആൾക്ക് പ്രസംഗിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ടിക്കറ്റിന്റെ പണം പലരും മടക്കിച്ചോദിച്ചു. ഗാനം യേശുവിനെക്കുറിച്ചാകുന്നതിനുപകരം ശ്രീകൃഷ്ണനെക്കുറിച്ചായിരുന്നെങ്കിൽ, ഈ ബഹളമൊക്കെ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നുവോ എന്നു ലേഖകൻ ചോദിക്കുന്നു.

ലേഖകൻ പറയുന്നതു ശരിയാണെങ്കിൽ, മുകളിൽ പറഞ്ഞ പെരുമാറ്റം മാനന്ദേശമായിപ്പോയി. കഠിനമായ അസഹിഷ്ണുതയാണു് ഇതു കാണിക്കുന്നതു്. സ്വാഭിപ്രായങ്ങളോടു യോജിക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടാൻ വയ്യാത്തവർ അവയെ സഹായിക്കാൻ പോകേണ്ട ആവശ്യമില്ല; എങ്കിലും ഇഷ്ടമില്ലാത്ത കാര്യങ്ങളുടെനേരെ മനുഷ്യാചിതമല്ലാത്തവിധം പെരുമാറുന്നതു് മാനുന്മാർക്കു ചേർന്നതല്ല.

10

ചോദ്യം: ഒഴിശ്വരനെയുള്ളവെങ്കിൽ, ഒരൊറ്റ മതമല്ലേ ഉണ്ടാകാവൂ?

ഉത്തരം: ഇതു വല്ലാത്ത ഒരു ചോദ്യമാണു്. ഒരു വൃക്ഷത്തിനു് ലക്ഷോപലക്ഷം ഇലകളുള്ളതുപോലെ, ഈശ്വരൻ ഒന്നേയുള്ളവെങ്കിലും എത്ര സ്രീപുരുഷന്മാരുണ്ടോ അത്ര മതങ്ങളുണ്ടു്—അവയുടെയെല്ലാം വേർ് ഒരേ ഈശ്വരനിലാണെങ്കിലും, അവർ വ്യത്യസ്ത പ്രവാചകരുടെ അനുയായികളാകുകൊണ്ടും, എത്ര പ്രവാചകരുണ്ടോ അത്ര മതങ്ങളുണ്ടെന്നു് അവകാശപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടും ഈ സ്പഷ്ടമായ സത്യം അവർ കാണുന്നില്ല. വാസ്തവം പറഞ്ഞാൽ, താനൊരു ഹിന്ദുവാണെന്നു് അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും താൻ ഈശ്വരനെ ആരാധിക്കുന്നതു് അവരിൽ ആരെങ്കിലുമോ അവരൊക്കെയോ ആരാധിക്കുന്ന രീതിയിലല്ലെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നറിയാം.

11

സ്വയം ഒരു സനാതനി ഹിന്ദുവാകുകൊണ്ടാണു് താനൊരു ക്രിസ്ത്യാനിയും ബുദ്ധമതക്കാരനും മുസ്ലീമുമാണെന്നു് അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നതു്. ഖുറാനിലെ അറബികപട്യങ്ങൾ വായിക്കാൻ തനിക്കധികാരമില്ലെന്നു ചില മുസ്ലീം സുഹൃത്തുക്കൾക്കും അഭിപ്രായമുണ്ടു്. ഇവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ യഥാർത്ഥ മതം ഭാഷയേയും മതഗ്രന്ഥങ്ങളേയും അതിശയിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നു്. തനിക്കെന്തു കൊണ്ടു കല്പമ വായിച്ചുകൂടെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു് അല്ലാഹീനെ സ്തുതിച്ചുകൂടാ? എന്തുകൊണ്ടു മൊഹമ്മദിനെ തന്റെ പ്രവാചകനായി അവകാശ

10. Harijan, 16-3-1947 (Communal Unity, p. 542)
 11. Harijan, 27-4-1947 (Communal Unity, pp. 588-589)

പ്പെട്ടുകൂടാ? മഹാനാരായ എല്ലാ പ്രവാചകരിലും, എല്ലാ മതങ്ങളിലേയും മഹർഷിമാരിലും അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നു. കുറം പറയുന്നവരുടെ നേരെ കോപിക്കാതിരിക്കുവാനുള്ള ശക്തി നൽകാൻ ഈശ്വരനോടു് അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും: അവർക്കു അമംഗളം നേരാതെ അവരുടെ കൈകൊണ്ടു മരിക്കാനും അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനായിരിക്കും. ഹിന്ദുമതം എല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒന്നാണെന്നു് അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നു. തന്റെ വിശ്വാസങ്ങളനുസരിച്ചു ജീവിച്ചാൽ താൻ, ഹിന്ദുമതത്തെ മാത്രമല്ല, ഇസു്ലാമിനേയും സേവിക്കുകയായിരിക്കുമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നറിയാം.

12

പിന്നീടു തനിക്കു കിട്ടിയ രണ്ടെഴുത്തുകൾ ഗാന്ധിജി വായിച്ചു. എല്ലായിടത്തും എല്ലാവരിലും ഈശ്വരനെ കാണുകയും ഈശ്വരനിൽ എല്ലാം കാണുകയും—അതായതു്, ഓരോ മതഗ്രന്ഥത്തിലും, ഓരോ മതത്തിലേയും ഓരോ മനുഷ്യനിലും ഈശ്വരനെ കാണുക—ചെയ്യുന്നവനു് ഈശ്വരൻ എന്നെന്നും അനുകൂലമാണു് എന്നു പറയുന്ന സന്ധ്യതദ്ദേശകത്തിന്റെ* അർത്ഥം വിശദമാക്കാൻ ഒരു സുഹൃത്തു് ഗാന്ധിജിയോടാവശ്യപ്പെട്ടു. ഈശ്വരനു് ഒരിക്കലും അയാളിൽ മടുപ്പില്ല. അയാൾ എപ്പോഴും ഈശ്വരന്റെറകൂടെയാണു്. താനൊരു സനാതനിഹിന്ദുവാണെന്നും എങ്കിലും തന്നെ ഒരു മുസ്ലീമെന്നു വിളിക്കുന്നതു ശരിയാണെന്നും താൻ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം, ആ രീതിയിൽ പറഞ്ഞാൽ എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലാക്കാൻ എളുപ്പമുണ്ടാകും. തലേന്നു് താൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണെന്നും, താനൊരു സനാതനിഹിന്ദുവാണെന്നു് അവകാശപ്പെട്ടു നന്നുകൊണ്ടു താൻ ഒരു മുസ്ലീംകൂടിയായാണെന്നു പറഞ്ഞതിൽ താൻ ലജ്ജിക്കുന്നില്ലെന്നും ഗാന്ധിജി സമർത്ഥിച്ചു. എവിടെയെങ്കിലും ഒരു ന്യൂനപക്ഷമെന്ന നിലയിൽ ജീവിക്കാൻ യേശുണ്ടെങ്കിൽ, ജനങ്ങൾ എവിടേയ്ക്കാണ് പോകേണ്ടതെന്നും ആ സുഹൃത്തു ചോദിച്ചു. ഇന്ത്യ മുഴുവൻ അവർക്കായി തുറന്നുകിടക്കുന്നുണ്ടെന്നാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടി; എവിടെ ചെന്നാലും അവർ യാചകരായിത്തീരരുതെന്നു മാത്രം.

റഹിമു രാമനും ഒരു ഈശ്വരന്റെ പേരുകളാണെങ്കിൽ, എന്തിനു രണ്ടും ഉപയോഗിക്കുന്നുവെന്നായിരുന്നു രണ്ടാമത്തെ ലേഖകന്റെ ചോദ്യം. എന്തുകൊണ്ടു രാമൻ മാത്രം പോരാ? ഈശ്വരനു് ആയിരം പേരുകളുണ്ടെന്നു ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറയുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു 40 കോടി പേരുകളുണ്ടെങ്കിലെന്താണു്? തന്റെ ആത്മസംരൂപ്തിക്കു് ആവശ്യമുള്ളത്ര പേരുകൾകൊണ്ടു് ആർക്കും അദ്ദേഹത്തെ വിളിക്കാവുന്നതാണു്.

12. Harijan, 27-4-1947 (Communal Unity, P. 592)

* "യോമാം പശ്യതി സർവ്വത്ര സർവ്വം ച മയി പശ്യതി തസ്യോഹം ന പ്രണശ്യാമി സ ച മേ ന പ്രണശ്യാതി" (ഗീത)

13

മുസ്‌ലീങ്ങളുടെ സുഹൃത്തായി പ്രവർത്തിച്ച് ഞാൻ ഹിന്ദു താൽപര്യങ്ങളെ തുലയ്ക്കുകയാണെന്നു് എന്തെങ്കിലും കറുപ്പുപുഴുപുഴുക്കൾ എന്നിങ്ങനെ കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് അറിയുന്നതു് നിങ്ങൾക്കു് ആശ്ചര്യകരമായേക്കാം. മുസ്‌ലീങ്ങളുടെ സുഹൃത്താകാൻ ശ്രമിക്കുകകൊണ്ടു് ഞാനൊരു യഥാർത്ഥ ഹിന്ദുവാണെന്നു തെളിയിക്കുക മാത്രമാണു് ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നും, അങ്ങനെ ഹിന്ദുക്കളെയും ഹിന്ദുമതത്തെയും ഞാൻ വഴിപോലെ സേവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അറുപതു കൊല്ലത്തെ എന്റെ പൊതുജീവിതം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ വെറും വാക്കുകൊണ്ടു് ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ എന്നിങ്ങനെയൊന്നു കഴിയും? യഥാർത്ഥ മതോപദേശങ്ങളുടെ സാരം നാം എല്ലാവരെയും സേവിക്കുകയും സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നാണു്. എന്റെ അമ്മയുടെ മടിയിൽ കിടന്നാണു് ഞാനിതു പഠിച്ചതു്. നിങ്ങൾക്കു് എന്നെ ഹിന്ദുവെന്നു വിളിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കാം. ഇഖ്‌ബാലിന്റെ സുപ്രസിദ്ധ ഗാനത്തിൽനിന്നു് ഒരു വരി ഉദ്ധരിക്കുകയല്ലാതെ എന്റെ ഭാഗം വാദിക്കുവാൻ എന്നിങ്ങനെ വഴിയൊന്നുമില്ല. 'മജ്‌ബാബ്-നഹിൻ സിഖിതാ ആപസ'മെൻ ബെർ രഖ്-നാ.' പരസ്പരം വിദ്വേഷം പുലർത്താൻ മതം നമ്മെ ഉപദേശിക്കുന്നില്ല. സ്വന്തം സുഹൃത്തുക്കളോടു സൗഹൃദം കാണിക്കുക വളരെ എളുപ്പമാണു്. എന്നാൽ നിങ്ങളെ ശത്രുവായി കരുതുന്നവനോടു സ്നേഹം കാണിക്കലാണു് യഥാർത്ഥ മതത്തിന്റെ സാരം. മറ്റേതു വെറും കച്ചവടമാണു്.

14

ഹിന്ദുക്കളോടു് വ്യാൻകൂടി പഠിക്കാൻ അങ്ങു് ആവശ്യപ്പെടുന്നതെന്തിനാണു്? അവർ അവരുടെ മതംതന്നെ പഠിച്ചാൽ പോരേ? മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: തന്റേതല്ലാത്ത മതങ്ങളിലെ പുണ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിക്കേണ്ടതു് ഓരോരുത്തന്റെയും കടമയാണു്. സ്വമതം ശുദ്ധമാക്കിവെക്കാനും അതിലെ കളങ്കങ്ങൾ അകറ്റാനും ഇതു സഹായിക്കുന്നു. എന്നല്ല, ക്രിസ്ത്യാനികളും മുസ്ലീങ്ങളും പാഴ്സികളും മറ്റു മതാനുയായികളും നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ടു്. അവരെ സഹോദരരായി കരുതുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അവരുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിക്കേണ്ടതു് ഹിന്ദുക്കളുടെ കടമയാണു്.

സി. ഐക്യത്തിന്റെ ആവശ്യകത

15

ഈ ഐക്യത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് എല്ലാവർക്കും യോജിപ്പുണ്ടു്. എങ്കിലും ആ ഐക്യം പുറമേനിന്നു വച്ചുകെട്ടി

13. Harijan, 11-5-1947 (Communal Unity, p. 607)
 14. Harijan, 25-5-1947 (Communal Unity, p. 623)
 15. Constructive Programme, p. 8.

യേക്കാവുന്ന രാഷ്ട്രീയയെകൃമല്ലെന്നു എല്ലാവർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിനർത്ഥം തകർക്കാൻ വയ്യാത്ത ഹൃദയെകൃമെന്നാണു്. ഇത്തരം ഐക്യത്തിനു് ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒന്നാമത്തെ കാര്യം ഓരോ കോൺഗ്രസ്സുകാരനും അയാളുടെ മതമെന്തായാലും ഓരോ ഹിന്ദുവിനും മുസ്ലീമിനും ക്രിസ്ത്യനും പാഴ്സിക്കും യെഹൂദനും മറ്റും—ചുരുക്കത്തിൽ ഓരോ ഹിന്ദുവിനും അഹിന്ദുവിനും പ്രതിനിധീ ഭവിക്കലാണു്. ഹിന്ദുസ്ഥാനിലെ കോടാനുകോടി നിവാസികളുമായി അയാൾക്കു താദാത്മ്യം അനുഭവപ്പെടണം. ഇതു സാധിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഓരോ കോൺഗ്രസ്സുകാരനും തന്റേതല്ലാത്ത മതക്കാരുടെ നേരെ സുഹൃൽഭാവം വളർത്തിക്കൊണ്ടുപരണം. തന്റേ മതത്തിനോടുള്ളത്രതന്നെ ബഹുമാനം മറ്റു മതങ്ങളോടു അയാൾക്കുണ്ടായിരിക്കണം.

ശോഭനമായ ഇത്തരമൊരു വ്യവസ്ഥയിൽ റെയിൽവേസ്റ്റേഷനുകളിൽവെച്ചു 'ഹിന്ദുപാനി, മുസ്ലീംപാനി, ഹിന്ദുചായ്, മുസ്ലീംചായ്' എന്നു വിളിച്ചുപറയൽ കേൾക്കാനിടവരികയില്ല. സ്ത്രീകളിലും കോളേജുകളിലും ഹിന്ദുക്കൾക്കും അഹിന്ദുക്കൾക്കും വേറെ വേറെ മുറികളോ പാത്രങ്ങളോ ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല, സാമുദായിക സ്ത്രീകളും കോളേജുകളിലും ആശുപത്രികളും ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. ഇത്തരമൊരു വിപ്ലവത്തിന്റെ നാനി, ആ ശരിയായ പെരുമാറ്റത്തിന്റെ പിന്നിൽ രാഷ്ട്രീയോദ്ദേശ്യങ്ങളൊന്നും കൂടാതെ, ഹിന്ദുക്കൾ കുറിക്കണം. രാഷ്ട്രീയയെകൃമയായിരിക്കും അതിന്റെ സ്വാഭാവികഫലം.

16

പരസ്പരസൗഹാർദമാകുന്ന ഒരൊറ്റക്കെട്ടുകൊണ്ടു് ഹിന്ദു, മുസ്ലീം സമുദായങ്ങളെ ഏകീകരിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ഏകോദര സഹോദരന്മാരെപ്പോലെ അവർക്കു പരസ്പരം പെരുമാറാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അതു സർവ്വമാ അഭിലഷണീയമായ ഒരു സിദ്ധിയായിരിക്കും. പക്ഷേ, ഈ ഐക്യം യാഥാർത്ഥ്യമായിത്തീരുന്നതിനുമുമ്പു രണ്ടു സമുദായങ്ങളും വളരെ ത്യാഗങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതായിവരും. ഇതുവരെയുള്ള അവരുടെ ആശയങ്ങളിൽ മൗലികപരിവർത്തനങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടതായിവരും. രണ്ടു സമുദായങ്ങളും തമ്മിലുള്ള അസുഖബന്ധങ്ങളെ പ്രബലങ്ങളാക്കാൻ തക്കവിധം അത്ര അസഭ്യമായ ഭാഷയിലാണു് ഒരു സമുദായം മറേതറിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്നതു്. ഹിന്ദുക്കളായ നാം മൊഹമ്മദീയരെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ സഭ്യമല്ലാത്ത ഭാഷ ഉപയോഗിക്കാൻ മടിക്കാറില്ല, മറിച്ചും ജന്മസിദ്ധവും തീർത്താൽ തീരാത്തതുമായ ശത്രുത ഹിന്ദുക്കളും മൊഹമ്മദീയരും തമ്മിലുണ്ടെന്നു വളരെപ്പേർ വിശ്വസിക്കുന്നു. പലേ

16. Young India, 7-5-1919 (Communal Unity, p. 981)

ടത്തും ഒരു സമുദായം മരണത്തിനെ അവിശ്വസിക്കുന്നതായി നാം കാണുന്നു. ഓരോന്നും മരണത്തിനെ ഭയപ്പെടുന്നു. ഇതു നിസ്സംശയമായ ഒരു പരമാർത്ഥമാണ്.

17

കാലത്തിനു യോജിക്കാത്തതും ദുഷ്ടവുമായ ഈ സ്ഥിതിവിശേഷം ക്രമേണ ദേശപ്പെട്ടവരെന്നുണ്ടെന്നതു തർക്കമറ്റ സംഗതിയാണ്. കാലസ്വഭാവം അനിയന്ത്രിതമായി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. വല്ലവിധത്തിലും നാം ഒന്നിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടിയേ തീരൂ. എങ്കിലും ഈ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം തക്ക കാലത്തു മാത്രം സംഭവിക്കുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കാൻ സ്ഥിതി സ്വാർത്ഥത്യാ ഗംകൊണ്ടു വേഗത്തിൽ വരുത്തിത്തീർക്കലാണ്. ഇതെങ്ങനെ സാധിക്കും? ഹിന്ദുക്കളുടെ-സനാതനഹിന്ദുക്കളുടെ യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂട്ടി, അവയിൽവെച്ച് ഈ വിഷയം സഗൗരവം ചർച്ചചെയ്യപ്പെടണം.

18

മംഗളകരമായ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ-രാജ്യത്തിൽ സർവത്ര സത്യശ്രദ്ധത്തിന്റെ അലയടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ സന്ദർഭം തീർച്ചയായും മംഗളകരമായേ തീരൂ-ഈ ഐക്യപ്രതിജ്ഞ നമുക്കെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയണമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. പ്രധാനമായ ഹിന്ദുക്കളും മൊഹമ്മദീയരും സമ്മേളിച്ചു ഈ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു സഗൗരവം ചർച്ചചെയ്തു, ഒരു പൊതുയോഗത്തിൽവെച്ച് സർവസമ്മതമായ ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കേണ്ടതും ഇതിനാവശ്യമാണ്. നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പരിശ്രമങ്ങൾ ഊർജിതമായി തുടർന്നാൽ, ഈ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി സാധ്യമാണ്. ഈ പ്രതിജ്ഞ വ്യക്തികൾക്ക് ഇപ്പോൾത്തന്നെ ചെയ്യാവുന്നതാണെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു. അസംഖ്യംപേർ ദിവസേന അപ്രകാരം ചെയ്യുമെന്നു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ജനങ്ങൾ കൂട്ടം കൂട്ടമായി പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ് എന്റെ മുന്നറിയിപ്പുകൾ. ജനങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു അപ്രകാരം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ പ്രതിജ്ഞ ഇപ്രകാരമായിരിക്കട്ടെ:

'ഞങ്ങൾ ഒരേ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ സന്താനങ്ങളെപ്പോലെ പരസ്പരം പെരുമാറുമെന്നും ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഭിന്നതകൾ ഉണ്ടാകുന്നതല്ലെന്നും ഓരോരുത്തന്റെ ദുഃഖം മാറ്റുള്ളവരുടെയും ദുഃഖമായിരിക്കുമെന്നും അതു നീക്കം ചെയ്യാൻ ഓരോരുത്തനും സഹായിക്കുമെന്നും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളുമായ ഞങ്ങൾ ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയായി പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു. ഓരോരുത്തരുടെയും മതത്തെയും മതപരങ്ങളായ വികാരങ്ങളെയും ഞങ്ങൾ പരസ്പരം മാനിക്കുന്ന

17. Young India, 7-5-1919 (Communal Unity, p. 980)
18. Young India, 7-5-1919 (Communal Unity, p. 981)

താണ്; ഞങ്ങളുടെ പ്രത്യേകാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു ഞങ്ങൾ പരസ്പരം തടസ്സമായി നിലകുന്നതല്ല. മതത്തിന്റെ പേരിൽ പരസ്പരം ഹിംസ കാണിക്കുന്നതിൽനിന്നു ഞങ്ങൾ വിരമിക്കുന്നതാണ്.'

19

'ടെംസ' ഓഫ് ഇന്ത്യ'യുടെ പത്രാധിപർക്ക് ഗന്ധിജി ഇപ്രകാരമൊരു കത്തെഴുതി:

സർ, കുറച്ചുനാൾ മുമ്പു ഹിരംഗി മഹലിലെ മൗലാനാ അബുൾ ബാരിയുടെ അതിഥിയാകാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കുണ്ടായി. ഇന്ത്യയുടെ ഈ ഭാഗത്തു താമസിക്കുന്ന മുഹമ്മദീയരല്ലാത്ത നമുക്ക് മഹാനം നല്ലവനുമായ ഈ മനുഷ്യനെപ്പറ്റി അധികമൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അദ്ദേഹം ഇസ്ലാമിലെ മികച്ച മതോപദേശകളിൽ ഒരാളാണ്; ഇന്ത്യയിൽ സർവത്ര അനേകായിരം അനുയായികൾ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെ അറിയാൻ തുടങ്ങിയാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഹന്തയില്ലാത്തതും സത്യസന്ധവുമായ സ്വഭാവം എതിരാളികളെപ്പോലും മിത്രങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്നു. പരസ്പരം താത്പര്യമുള്ള വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹവും ഞാനുംകൂടി ചർച്ച നടത്തുകയുണ്ടായി; തദവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തോടു ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായി; ഹൈന്ദവാഭിപ്രായത്തെ എനിക്കു വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ കഴിയുന്നിടത്തോളം, തുർക്കിയുടെ അവകാശം സംബന്ധിച്ച നീതി സമ്പാദിക്കുകയെന്ന ദുഷ്കരമായ പണിയിൽ അതു് (ഹൈന്ദവാഭിപ്രായം) ഒറ്റക്കെട്ടായി മൊഹമ്മദീയരുടെ പിന്നിലുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന്; ദുഷ്കരമെന്നു പറയാൻ കാരണം, ആ പ്രശ്നം യൂറോപ്യൻ കഴപ്പങ്ങൾനിറഞ്ഞ ഒന്നാകയാൽ സഖ്യശക്തികൾ ഒരു ദുർബല നിമിഷത്തിൽ നീതിയെമാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി തീരുമാനം ചെയ്യുന്നതിൽ തോറ്റുപോയെക്കാമെന്നതാണ്. അദ്ദേഹം മനസ്സീരുത്തി ആലോചിച്ച ശാന്തമായി ഇങ്ങനെ മറുപടി പറഞ്ഞു; 'നിങ്ങളെ, ഹിന്ദുക്കളെ, ഞങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങളോടു നീതി ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം നിലയ്ക്കു നിങ്ങളുടെ സഹായം അവകാശപ്പെടുവാനോ എന്റെ മതക്കാർക്കുവേണ്ടി അതു സ്വീകരിക്കുവാനോ എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല.' ഞാൻ പറഞ്ഞു: 'ഞാൻ വില്ലപേശുന്ന മനോഭാവത്തോടുകൂടിയാണു സംസാരിക്കുന്നതെന്നു തീർച്ചയായും ഒരു നിമിഷംപോലും നിങ്ങൾ വിചാരിക്കരുത്. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രകടിപ്പിച്ച വിചാരത്തിന്റെ പിന്നിലുള്ള പ്രശ്നം—അതായതു് ഗോവധം അതിന്റെ ഗുണഭോഷങ്ങളനുസരിച്ച തീരുമാനിക്കപ്പെടാവുന്നതാണെന്നും നാം തമ്മിലുള്ള സൗഹൃദം പരിപകമാകുന്നതുവരെയും ഒരു നിഷ്പക്ഷചർച്ചയ്ക്കു്'

19. Young India, 10-9-1916 (Communal Unity, pp. 987-988)

അതിനു കാത്തുനില്ക്കാവുന്നതാണെന്നുള്ള പ്രശ്നം....'ഞാനിത്രയും പറഞ്ഞപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം ഇടയിൽ കടന്നു പറഞ്ഞു; 'സഭയം ക്ഷമിക്കൂ. നിങ്ങൾക്കു സഹായിക്കണമെന്നുണ്ടെന്നു എനിക്കറിയാം. കാരണം, ഞങ്ങളുടെ കാര്യം ന്യായമാണു'; നമ്മൾ ഒരേ നാടിന്റെ മക്കളാണു്. അല്ലാതെ, പ്രത്യുപകാരം വേണമെന്നു നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾക്കു ഞങ്ങളോടു തന്നെ ഒരു കടമയില്ലേ? എന്നും കൈക്കൊള്ളുക, ഒരിക്കലും കൊടുക്കാതിരിക്കുക—ഇങ്ങനെയായാൽ ഇസ്രായേൽ നശിക്കും. സർവ്വോപരി അതു വിശ്വാസ്യതയുള്ളതായിരിക്കണം. ഞങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ കലീനത (ഖണ്ടാനി എന്നാണു് അദ്ദേഹം ഉപയോഗിച്ച വാക്കു്) അയൽപക്കക്കാരോടു കണിശമായി നീതി ചെയ്യാൻ ഞങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ സേവനം കൈക്കൊള്ളുന്നതിന്റെ കാര്യമാണു്. ഹിന്ദുക്കൾ ഞങ്ങളുടെ മതത്തെപ്പറ്റി വിധി പറയുക, അവരോടുള്ള ഞങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണു്. അതുകൊണ്ടാണു് ഞാൻ പറയുന്നതു് ഞങ്ങൾ നിങ്ങളിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു തന്നെ കഴിയു എന്ന്.' പാണ്ഡിത്യവും ശരിയായ ജ്ഞാനവും വിനയവുമുള്ള ഒരു പുരോഹിതനായി നടത്തിയ ആശ്ചര്യകരമായ സംഭാഷണത്തിന്റെ ഒരു ചെറിയ ശകലം മാത്രമേ ഞാനിവിടെ ചേർത്തിട്ടുള്ളൂ. ആ മൗലാനാ തന്റെ വാക്കു പാലിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിനുശേഷം തന്റെ മതാനുയായികളോടും സ്നേഹിതന്മാരോടും അദ്ദേഹം ഗോപധം ചെയ്തതെന്നു് ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. ഇസ്രായേലിനു് ഏറ്റവും പുണ്യമായ ദിവസങ്ങളിൽ ഒന്നായ ഇന്നു് അദ്ദേഹം ഹിന്ദുക്കളെ ഓർക്കുകയും എനിക്കു് ഇപ്രകാരമൊരു കമ്പി അടിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു:

ഹിന്ദു മുസുളീംമൈത്രി ആഘോഷിക്കാൻവേണ്ടി ഈ ബക്രീദിനു് ഹിരംഗി മഹലിൽ ഗോവധമില്ല—അബുൾബാരി' ഇതിനു ഞാൻ താഴെപ്പറയുന്ന മറുപടി അയച്ചു. 'നിങ്ങളുടെ മഹത്തായ ഈ ത്യാഗകർമ്മത്തിൽ ആനന്ദിക്കുന്നു. ഈട് മുബറാക് സ്വീകരിക്കാൻ അപേക്ഷ.'

ഒന്നവർഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരായ നമ്മൾക്കെല്ലാം ഹിന്ദുക്കൾക്കും മൊഹമ്മദീയർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പാഴ്സിക്ൾക്കും യെഹൂദന്മാർക്കുമെല്ലാം ഇത്ര ഒഴുക്കും നീതിനിഷ്ഠയും വിശ്വാസവീക്ഷണവും ഉണ്ടാകുമാറാകട്ടെ എന്ന് ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

20

നാം അഭിലഷിക്കുന്ന ഐക്യം ഏച്ചുകെട്ടി ഉണ്ടാക്കിയ ഒന്നല്ല ഹിന്ദുക്കളും ഇന്ത്യയിലെ മുസുളീങ്ങളും തമ്മിലുള്ള നശിപ്പിക്കാനാ

20. Young India, 6-10-1920 (Communal Unity, pp. 3-4)

വാത്ത കൈതാരമയില്ലെങ്കിൽ ഇന്ത്യയ്ക്കു സ്വരാജ്യം അസാധ്യമാണെന്ന അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ അഭിപ്രായത്തിന്റെ വ്യക്തമായ അംഗീകാരത്തിന്മേൽ അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ട ഘട്ടമെന്നു കരുതണം. അതു വെറുമൊരു ഇടക്കാലസന്ധിയായിരിക്കരുത്. പരസ്പരയേതിന്മേൽ അടിയുറപ്പിക്കാനാവില്ല. ഇരുകൂട്ടരുടെയും മതങ്ങളെ പരസ്പരം ബഹുമാനിക്കുന്ന സമന്വർ തമ്മിലുള്ള ഒരു പങ്കാളിത്തമായിരിക്കണം അതു്.

ഇസ്ലാമിന്റെ അനുയായികൾ ഹിന്ദുക്കളെ ആജ്ഞശത്രുക്കളായി കരുതണമെന്നു ശാസിക്കുന്ന എന്തെങ്കിലും വിശുദ്ധ പുറാനിൽ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടു കൂട്ടരും തമ്മിൽ ശാശ്വത വൈരമുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ തക്ക എന്തെങ്കിലും ഹിന്ദുമതത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഇത്തരമൊരു ഐക്യം ഉണ്ടാവുകയില്ലെന്നു് ഞാൻ തുറന്നു സമ്മതിക്കും. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഭീമമായ തോതിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന രക്തച്ചൊരിച്ചിലിന്റെയും ശൂന്യവാദത്തിന്റെയും വഞ്ചനയുടെയും നടുക്കു മനുഷ്യജാതി മുഴുവനും കൂടുതൽ നല്ല ഒരു കാലത്തിന്റെ നേരെ പുരോഗമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അനശ്വരമായ ഹിന്ദുമുസ്ളീം മൈത്രിയിലൂടെയും അഹിംസാമാർഗങ്ങളിലൂടെയും—അതായതു്, കലർപ്പറ്റി ആത്മബലി—യഥാർത്ഥ സ്വാതന്ത്ര്യവും ആത്മാവിഷ്ണുണവും പ്രാപിക്കുന്ന ഇന്ത്യയ്ക്കു് ഇന്നത്തെ അന്ധകാരത്തിൽനിന്നൊരു പോംവഴി കാണിക്കാൻ കഴിയും.

21

'ഐക്യമത്യം മഹാബലം' എന്നതു് കോപ്പിപുസ്തകത്തിലെ ഒരു പഴമൊഴി മാത്രമല്ല, ഒരു ജീവിതനിയമമാണു് എന്ന സംഗതി, ഹിന്ദുമുസ്ളീം മൈത്രിയുടെ കാര്യത്തിലെന്നപോലെ മറ്റൊന്നും അത്ര സ്പഷ്ടമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഫിദ്ദിച്ചാൽ നാം നശിച്ചു തീരും. ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും പരസ്പരം കഴുത്തറക്കാൻ തയ്യാറാകുന്നേടത്തോളം കാലം ഏതൊരു മൂന്നാം ശക്തിക്കും ഇന്ത്യയെ നിഷ്പ്രയാസം അടിയൊക്കാൻ കഴിയും. ഹിന്ദുമുസ്ളീം മൈത്രിയെന്നുവെച്ചാൽ, ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ളീങ്ങളും തമ്മിൽ മാത്രം മൈത്രി എന്നല്ല അർത്ഥം, ഇന്ത്യ മാത്രഭൂമിയായെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവരെല്ലാം തമ്മിൽ അവരുടെ മതമെന്തായാലും മൈത്രി എന്നാണു്.

22

നാം ഉന്നം വയ്ക്കുന്ന സമാധാനം ഏച്ചുകെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു സമാധാനമല്ല. ഗവർണ്മെന്റിന്റെ സഹായംകൂടാതെ, അതിനെതി

21. Young India, 11-5-1921 (Communal Unity, p. 4)
22. Young India, 24-11-1921 (Communal Unity, p. 34)

രായ അവരുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽപോലും അതു കരകൊലം തുടരുന്ന ഉറപ്പു വേണം. ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും പാഴ് സികളും ക്രിസ്ത്യാനികളും യഹൂദന്മാരും തമ്മിൽ ഹൃദയൈക്യം വേണം. അവസാനം പറഞ്ഞ മൂന്നു സമുദായങ്ങൾ ആദ്യംപറഞ്ഞവരുടെയും പിന്നെയും അവിശ്വാസിച്ചുകൊണ്ട്. ഇയ്യടത്തെ സംഭവങ്ങൾ ആ അവിശ്വാസത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകതന്നെ ചെയ്യും. അവരുടെ അവിശ്വാസം ഇല്ലാതാക്കാൻ സവിശേഷശ്രമം നടത്തണം. അവർ തികഞ്ഞ നിസ്സഹകരണക്കാരായി തീരാതിരിക്കുകയോ സ്വദേശി സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുകയോ അതിന്റെ ചിഹ്നമായ വെള്ള ഖാദിത്തൊപ്പി ധരിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യാൽ നാം അവരെ ഉപദ്രവിക്കരുത്. അവരെപ്പോഴും ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്നാൽ നാം അവരുടെ നേരെ ശ്രദ്ധിക്കുകയോ. സ്നേഹപൂർവ്വമായ സേവനംകൊണ്ടു നാം അവരെ നമ്മുടെ പക്ഷത്തിൽ വരുത്തണം. ഇതാണ് ഇന്നത്തെ ആവശ്യം. അല്ലെങ്കിൽ ആഭ്യന്തരകലഹമാണുണ്ടാവുക. ഇപ്പോൾ ഒരു കക്ഷിയെയും പിന്നെ മറ്റൊന്നിനേയും സഹായിച്ചു സ്വന്തം നില ഉറപ്പിക്കുവാൻ വെമ്പുന്ന ഒരു മൂന്നാം ശക്തിയുള്ള സ്ഥിതിക്ക് ഒരാഭ്യന്തരകലഹം അടുത്ത ഭാവിയിൽ സംഭവിക്കാതെ കഴിച്ചുകൂടുകതന്നെ വേണം.

23

എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഉടനെ പരിഹരിക്കേണ്ടതായി രാജ്യത്തിന്റെ മുമ്പാകെയുള്ള പ്രശ്നം ഹിന്ദുസ്ഥി. പ്രശ്നമാണ്. ഹിന്ദുസ്ഥി-മൈത്രി എന്നുവെച്ചാൽ സ്വരാജ്യം എന്നാണ് അർത്ഥമെന്നു മി. ജിന്നയുടെ അഭിപ്രായത്തോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നു. ഹിന്ദുക്കളും ഇന്ത്യയിലെ മുസൽമാന്മാരും തമ്മിൽ സ്ഥിരമായ ഹൃദയൈക്യമുണ്ടാകാതെ ഈ ദുരിതംപിടിച്ച രാജ്യത്തിൽ എന്തെങ്കിലും നേടാനുള്ള ഒരു വഴിയും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ഉടനെ ഞാനേടാൻ കഴിയുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു; കാരണം അതു സ്വാഭാവികമാണ്; രണ്ടുകൂട്ടർക്കും അത്യാവശ്യമാണ്; ഞാൻ മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുവെന്ന കാരണവുമുണ്ട്.

24

അദ്ദേഹം ഹിന്ദുക്കളുടെയും മറ്റുമെന്നപോലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെയും സുഹൃത്താണ്. യൂനിയനോടു കൂറുള്ള പൗരനായി ജീവിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന യൂനിയനിലെ ഓരോ മുസ്ലീമും അയാളുടെ കടുംബത്തിൽ ശാന്തിയോടും സുരക്ഷിതത്വത്തോടുംകൂടി ജീവിക്കുന്നതുവരേയും ഹിന്ദുക്കളേയും ശിഖരേയും ഇതുപോലെ അവരുടെ കടുംബങ്ങളിലേയ്ക്കു

23. Young India, 22-5-1924 (Communal Unity, p. 61)
 24. Harijan, 28-9-1947 (Communal Unity, pp. 766-767)

മടക്കി അയയ്ക്കുന്നതുവരെയും അദ്ദേഹം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതല്ല. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലും ഇന്ത്യയിലുമായി അദ്ദേഹം ഒരു ജീവകാലം മുഴുവൻ മുസ്‌ളീങ്ങളെ സേവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിലാഹത്തംകാലത്തെ ഐക്യം അദ്ദേഹത്തിന് ഒരിക്കലും മറക്കാനാവില്ല. അതു നിലനിന്നില്ല. എങ്കിലും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്‌ളീങ്ങളും തമ്മിൽ ചിരസ്ഥായിയായ ഐക്യം സാധ്യമാണെന്നു അതു തെളിയിച്ചു. അദ്ദേഹം ജീവിക്കുന്നതും പ്രയത്നിക്കുന്നതും അതിനുവേണ്ടിയാണ്.

25

എന്റെ ചെറുപ്പകാലത്തു രാജ്യകാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും അറിയുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ഹൃദയപൂർവ്വമായ സാമുദായികമൈത്രി ഞാൻ സ്വപ്നം കാണുകയുണ്ടായി. ആ സ്വപ്നം ഈ ജീവിതത്തിൽ സഫലമായെന്നറിഞ്ഞാൽ ഈ ജീവിതസാധാരണത്തിൽ ഒരു കട്ടിയെപ്പോലെ ഞാൻ പാടും. പണ്ടത്തെ മഹർഷിമാർ വിധിച്ചതും 125 വർഷം എന്നു നിശ്ചയിക്കാൻ നമ്മെ അനുവദിച്ചതുമായ ആ ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ ജീവിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹം അപ്പോൾ പുനർജീവിക്കും. ഇത്തരമൊരു സ്വപ്നത്തിന്റെ സാഫല്യത്തിനുവേണ്ടി ആർതന്നെ തന്റെ ജീവൻ ബലികഴിക്കാൻ മുതിരുകയില്ല? അന്നു നമുക്കു യഥാർത്ഥ സ്വരാജ്യമുണ്ടാകും. അന്നു നിയമപരമായും ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായും നാം രണ്ടു സ്റ്റേറ്റുകളായിരിക്കുമെങ്കിലും നിത്യജീവിതത്തിൽ നാം രണ്ടു സ്റ്റേറ്റുകളാണെന്നു ആരും വിചാരിക്കുകയില്ല. ഞാൻ കാണുന്ന ഈ കാഴ്ച നേരാകാൻ വയ്യാത്തവണ്ണം അത്ര തേജോമയമാണെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു, നിങ്ങൾക്കും അങ്ങനെ തോന്നുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. എന്നാലും ഒരു പ്രസിദ്ധ ചിത്രത്തിലെ കട്ടിയെപ്പോലെ അതു കിട്ടുന്നതുവരെ ഞാൻ സത്തുഷ്ടനാവുകയില്ല. ഇതിലും കുറഞ്ഞ ഒരു ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടിയല്ല ഞാൻ ജീവിക്കുന്നതു്, ജീവിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്.

ഡി. ഐക്യവും സ്വരാജ്യവും

26

ഹിന്ദുമുസ്‌ളീം മൈത്രി ചർക്കയേക്കാൾ പ്രാധാന്യം കുറഞ്ഞുവന്നു. അതു നമ്മുടെ പ്രാണവായുവാണു്. ഇക്കാര്യത്തിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങളുടെ സമയം അധികം ഞാൻ ചെലവാക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സ്വരാജ്യത്തിനു് അതു കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നു മിക്കവാറും പരക്കെ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. 'മിക്കവാറും' എന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു തനി ഹിന്ദുഗവർണ്മെന്റോ തനി മുസ്‌ളീം ഗവണ്മെന്റോ ഉണ്ടാകാത്തപക്ഷം ഗ്രേറ്റ് ബ്രിട്ടനെ ആശ്രയിക്കുകയെന്ന

25. Harijan, 18-1-1948. (CommunalUnity p. 932)
26. Young India, 26-12-1924 (Communal Unity. p. 103)

ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന കുറെ ഹിന്ദുക്കളും കുറെ മുസ്ലീമാന്മാരുമുണ്ടെന്നു് എന്നിക്കറിയാവുന്നതുകൊണ്ടാണു്. ഭാഗ്യവശാൽ അവരുടെ എണ്ണം ചെറുതാണു്.

ഇന്നത്തെ സംഘർഷം വെറുമൊരു താൽക്കാലിക അസ്വരസമാണെന്ന മൗലാനാ ഷൗക്കത്തലിയുടെ ഉറച്ച ശുപ്രേതീക്ഷയിൽ ഞാൻ പങ്കുകൊള്ളുന്നു. ഏതൊന്നിൽ ഹിന്ദുക്കൾ തങ്ങളുടെ മുസ്ലീമാൻ സഹോദരരുമായി സഹകരിച്ചുവോ ആ വിചാരത്തു് പ്രക്ഷോഭണവും അതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ നിസ്സഹകരണപ്രസ്ഥാനവും ഇതുവരെ ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന ജനതതിയിൽ ഒരുണർവുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടു്.

27

യു. പി. യിലെ ലഹളകൾ എന്നെ വല്ലാതെ വേദനിപ്പിച്ചു. അഹിംസയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ മൗലാനാ ആസാദുമായും ബോസു് സഹോദരന്മാരുമായും ചർച്ച നടത്തി. നാം നമ്മുടെ ലക്ഷ്യത്തോടടുക്കുകയല്ല, അതിൽനിന്നകന്നുപോവുകയാണെന്നു് എന്നിക്കു തോന്നി. നമുക്കു ശക്തി വർധിക്കുകയാണെന്നും പല ന്യൂനതകളുണ്ടെങ്കിലും നമുക്കു് എന്റെ ജീവകാലത്തുതന്നെ സ്വരാജ്യം കാണാൻ കഴിയുമെന്നും ആശിക്കുവാൻ ഹരിപുര(കോൺഗ്രസ്സ് സമ്മേളനം) എന്നിക്കു വക നൽകി. ആ ശക്തി ഒരു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ നാം നേടുമെന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചതു്. പക്ഷേ അലഹബാദിലേയും മറ്റും ലഹളകൾ എന്നിക്കു വലിയൊരു ഞെട്ടലുണ്ടാക്കി.

28

നിങ്ങൾക്കെന്റെ ഹൃദയം പിളർന്നുനോക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, ഹിന്ദുസമൂഹം ഐക്യപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രാർത്ഥനയും ആത്മീയ യത്നവും ഒരു നിമിഷംവിടാതെ 24 മണിക്കൂർ നേരവും—ഞാൻ ഉണർന്നിരിക്കുമ്പോഴും അല്ലാത്തപ്പോഴും—അവിടെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾ കാണും. ഹിന്ദുസമൂഹംമൈത്രി അതില്ലാതെ സ്വരാജ്യമുണ്ടാകാൻ തരമില്ലെന്നു അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ എന്നിക്കു് ആവശ്യമുണ്ടു്. ഹിന്ദുക്കൾ ഭൂരിപക്ഷസമുദായമാകുകൊണ്ടു മറ്റു സമുദായങ്ങളുടെ പിന്തുണയോ ആനുകൂല്യമോ കൂടാതെ സിവിൽ നിയമലംഘനം സംഘടിപ്പിച്ചു് അവർക്കു് ഇന്ത്യയ്ക്കു വേണ്ടിയോ തങ്ങൾക്കു മാത്രമായോ സ്വരാജ്യം നേടാൻ കഴിയുമെന്നു് ആരും വിചാരിക്കാതിരിക്കട്ടെ.

27. Harijan, 2-4-1938 (Communal Unity, p. 221)
28. Harijan, 5-8-1932 (Communal Unity, p. 229)

ഇ. സഹിഷ്ണുതയുടെ പാരമ്പര്യം

29

നാം പരസ്പരം കഴുത്തറക്കുന്നതു ബ്രിട്ടനെപ്പോലെ കരുത്തുള്ള ഒരു രാജ്യം തടയാതിരിക്കുന്നപക്ഷം പണ്ടു നാം കലഹിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു്, മേലിലും നാം കലഹിക്കുമെന്നു് ഉറപ്പിച്ചാൽ നാം ചരിത്രം പഠിച്ചതു പിഴച്ചിട്ടാവും. ഇത്തരം വിശ്വാസത്തിനു് ഇസുളാമിലോ ഹിന്ദുമതത്തിലോ യാതൊരാസുപദ്യമില്ലെന്നു് എന്നിങ്ങ ഉറപ്പുണ്ടു്. രണ്ടു മതങ്ങളിലേയും തത്പരപുരോഹിതന്മാർ അഥവാ ട്രാൻസ്പിരിച്ച പുരോഹിതന്മാർ ആളുകളെ പരസ്പരം ശത്രുക്കളാക്കുന്നുണ്ടെന്നതു നേരുതന്നെ. ക്രിസ്ത്യൻ ഭരണാധികാരികളെപ്പോലെതന്നെ മുസ്ളീം ഭരണാധികാരികളും അവരുടെ മതങ്ങൾ പ്രചരിക്കുവാൻ വാഠ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതും നേരുതന്നെ. എന്നാൽ ആധുനികകാലത്തു ഏഷ്യതകൾ പലതുമുണ്ടെങ്കിലും നിർബന്ധപൂർവമായ അടിമത്തത്തെയെന്നപോലെ നിർബന്ധപൂർവമായ മതം മാറ്റത്തെയും അതു പൊറുക്കുകയില്ല. ഇക്കാലത്തെ ശാസ്ത്രീയമനോഭാവത്തിന്റെ ഏറ്റവും സഫലമായ സംഭാവന ഒരുവേള ഇതാണു്. ഇസുളാമിനെതന്നെപ്പോലെ ക്രിസ്തുമതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിരവധി അബദ്ധധാരണകളെ ഈ മനോഭാവം മാറ്റിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. മതപരിവർത്തനത്തിനുവേണ്ടി ബലം പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെ നീതീകരിക്കുന്ന ഒരൊറ്റ ഇസുളാമിക് എഴുത്തുകാരനേയും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇന്നു പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്ന സ്വാധീനശക്തികൾ വാളിന്റേതീനേക്കാൾ കൃത്രിമതരങ്ങളാണു്.

30

ഇയ്യുടെയായി പ്രാർത്ഥനായോഗങ്ങളിൽ ബഹളമുണ്ടാകാറില്ല. മതപരമായ സഹിഷ്ണുതയും ആരോടു സമ്പർക്കം ചെയ്യുന്നുവോ അവരിലുള്ള നല്ല സംഗതികൾ ഗ്രഹിക്കാനും സ്വീകരിക്കാനുമുള്ള കഴിവും പ്രാചീനകാലം മുതൽക്കു ഹിന്ദുമതത്തിന്റേയും ഹിന്ദുസംസ്കാരത്തിന്റേയും സവിശേഷതകളായിരുന്നു. ഗാന്ധിജി തന്റെ പ്രാർത്ഥനായോഗങ്ങളിലൊന്നിൽ അള്ളോപനിഷത്തിനെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞ ഭാഗം വായിച്ച ഒരൊരു അദ്ദേഹത്തിനു് അതിന്റെ ഒരു കൈയെഴുത്തുകോപ്പി അയച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. 'അതിൽ ഏഴു ശ്ലോകങ്ങളാണുള്ളതു്, അഥർവ വിഭാഗത്തിൽ പെട്ടതുമാണതു്. പിന്നീടു അച്ചടിച്ച കോപ്പികളും കിട്ടി. ആധികാരികമായ സമാഹാരത്തിൽ പെട്ടതല്ല അതെന്ന താക്കീതു് ഇവ അയച്ചവർ നൽകിയിട്ടുണ്ടു്.

പ്രൊഫസർ ജയചന്ദ്രവിദ്യാലങ്കാർ, റാണാ കുംഭനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജിക്ക് എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. റാണാകുംഭൻ റാണാസംഘന്റെ

29. Your g India, 6-10-1920 (Communal, Unity, p. 3)
 30. Hariian, 22-6-1947 (Communal Unity, p. 643)

പിതാമഹനായിരുന്നു. റാണാ സംഘൻ മഹാനായ റാണാപ്രതാപിന്റെ പിതാമഹനും. ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ളീം ആധിപത്യത്തെ ചെറുത്ത ആദ്യത്തെ ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു റാണാകുംഭൻ. മാവയലിലേയും ഗുജറാത്തിലേയും സുൽത്താനാതെ അദ്ദേഹം തോല്പിക്കുകയും ചിത്തോതരിൽ ഒരു വിജയസ്തംഭം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. ആ വിജയസ്തംഭത്തിന്മേൽ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാരുടെ നാമങ്ങളോടൊപ്പം അള്ളാവിൻറനാമവും വലിയ അറബി അക്ഷരങ്ങളിൽ കൊത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

തന്റെ ഹിന്ദുപ്രജകളൊന്നിച്ചു തീർത്തയാത്രയ്ക്കു പോകുക പതിവായിരുന്ന കാശ്മീരിലെ ജെയിനുബിദിൽ സുൽത്താനെപ്പറ്റി- റാണാകുംഭന്റെ സമകാലീനൻ-പ്രൊഫസർ പറയുന്നുണ്ട്. പല ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങളും അദ്ദേഹം പുതുക്കിപ്പണി ചെയ്തിച്ചു. അവയിൽ ചിലതു ഇന്നും നിലവിലുണ്ട്. മുസ്ളീം-രേണാധികാരികളുടെ നേരെ പൊരുതിയെങ്കിലും മരൂപതി ശിവാജിയും മഹാരാജാജി തംസിംഗും ഇസ്ലാമിനെ മാനിച്ചിരുന്നു.

31

ഇന്ത്യ വീണാൽ ഏഷ്യ നശിക്കും. സമ്മിളിതങ്ങളായ വളരെ സംസ്കാരപരിഷ്കാരങ്ങളുടെ പരിപോഷണശാല എന്നു അതു സമചിതമായി വിളിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഏഷ്യയിലായാലും ആഫ്രിക്കയിലായാലും ലോകത്തിന്റെ മറ്റേതു ഭാഗത്തായാലും ലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ മർദ്ദിതവർഗങ്ങളുടെയും ആശങ്കകരമായിരിക്കട്ടെ, ആശങ്കകേന്ദ്രമായിത്തന്നെ തുടരട്ടെ, ഇന്ത്യ.

32

ഹിന്ദുമുസ്ളീ, ഭരണത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുകയേ വേണ്ട. പത്രങ്ങളിൽനിന്നു മുറിച്ചെടുത്ത ഈ ഭാഗങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ളീങ്ങളും കലഹം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നും, അവർ അവസാന ബലപരീക്ഷയ്ക്കു തയ്യാറായേ കഴിയുവെന്നും വ്യക്തമാക്കുന്നു.

മുസ്ളീങ്ങൾ ഹന്ദികളുടെ ജന്മശത്രുക്കളാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഹിന്ദുമതത്തിലെ പതിവനുസരിച്ച് അവസാനം അതു ശത്രുക്കളുമായി ഒതുതീർപ്പിലെത്തുകയും, അവരുടെ സുഹൃത്തുക്കളായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഈ നടപടി പൂർത്തിയാക്കപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. പ്രതികാരമൂർത്തി ഹിന്ദുമതത്തെ ബാധിച്ചിട്ടോ എന്നു തോന്നുമാറ്, മുസ്ളീം-ലീഗ് അതേകളിൽ തുടങ്ങുകയും രണ്ടു സംസ്കാരങ്ങളും തമ്മിൽ ഇണങ്ങാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു പറിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതു സംബന്ധിച്ച ശ്രീ അതുലാനന്ദ

31. Harijan, 5-10-1947 (Communal Unity, p. 780)
 32. Harijan, 4-5-1940 (Communal Unity, p. 310)

ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു ചെറിയ പുസ്തകം ഞാൻ വായിക്കുകയുണ്ടായി. ഇസ്ലാം ഹിന്ദുമതവുമായി സമ്പർക്കം ആരംഭിച്ചതു മുതൽ രണ്ടിലെയും ഏറ്റവും നല്ലവർ മാത്രമെങ്കിലും പരസ്പരം നന്മ കാണാനും പുറമെ കാണുന്ന വൈധർമ്യങ്ങൾക്കു പകരം സഹജങ്ങളായ സാധർമ്യങ്ങളെപ്പറ്റി ഊന്നിപ്പറയുവാനും ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നുവെന്ന് അതിൽ പറയുന്നു. ഇസ്ലാമികചരിത്രത്തെ ഗ്രന്ഥകർത്താവു അനുകൂലമായ നിലയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു സത്യമാണെങ്കിൽ, സത്യം മാത്രമാണെങ്കിൽ എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും വായിക്കേണ്ട ഒരു പുസ്തകമാണതു്. സർഷഫാത്തു് അഹമ്മദ്ഖാന്റെ ഒരു മുഖവുരയും മറ്റു പല മുസ്ലീങ്ങളുടേയും അനുമോദനങ്ങളും അതിലുണ്ടു്. അതിൽ ശേഖരിച്ച തെളിവുകൾ ഇന്ത്യയിൽ ഇസ്ലാമിന്റെ വളർച്ചയെ ശരിയായി പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിഭജനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രചാരവേല ഇസ്ലാമിനു വിരുദ്ധമാണു്.

എഫ്. പൊതുജനസംഭാവങ്ങളും താത്പര്യങ്ങളും

33

അപ്പോൾ പിന്നെ ഹിന്ദുമുസ്ലീംചൈത്രിയെന്നു വെച്ചാലെന്നാണു്? ഏറ്റവും നന്നായി അതെങ്ങനെ വളർത്താൻ കഴിയും? ഉത്തരം ലഭ്യമാണു്. പൊതുവായ ഒരുദേശ്യവും പൊതുവായൊരു ലക്ഷ്യവും പൊതുവായ സങ്കടങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കണം. പൊതുവായ ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി സഹകരിച്ചും, സങ്കടത്തിൽ പരസ്പരം പങ്കുകൊണ്ടും, പരസ്പരം സഹിഷ്ണുത കാണിച്ചും അതേറ്റവും നല്ല നിലയിൽ വളർത്താവുന്നതാണു്. പൊതുവായ ഒരു ലക്ഷ്യം നമുക്കുണ്ടു്. നമ്മുടെ മഹത്തായ ഈ രാജ്യം മഹത്തരവും സ്വയംഭരിക്കുന്നതുമായിത്തീരണമെന്നു നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പങ്കിടാൻ നമുക്കു ധാരാളം ദുഃഖങ്ങളുണ്ടു്. ഖിലാഫത്തു് പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ചു മുഹമ്മദീയർക്കു വലിയ വേദനയുണ്ടെന്നും അവരുടെ വാദം ന്യായമാണെന്നും കാണുന്നതുകൊണ്ടു ഹിന്ദുക്കൾക്കു മുഹമ്മദീയരുടെ സൗഹാർദം നേടാൻ; അവരുടെ അവകാശത്തിനു ഹൃദയപൂർവ്വമായ പിന്തുണ നൽകുന്നതിനേക്കാൾ ശക്തമായ വഴി വേറെയില്ല. ഒരേ കപ്പിൽനിന്നു ഏത്രതന്നെ കടിച്ചാലും ഒരേ പാത്രത്തിൽനിന്നു് ഏത്രതന്നെ ഭക്ഷിച്ചാലും അതൊന്നും ഖിലാഫത്തു് പ്രശ്നത്തിൽ നൽകുന്ന സഹായത്തിനു കഴിയുന്നതുപോലെ രണ്ടു സമുദായങ്ങളേയും തമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കുകയില്ല.

33. Young India, 25-2-1920 (Communal Unity, p. 8)

34

നമുക്കു പൊതുവായി ബ്രിട്ടൻതന്ന സമാധാനമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഞങ്ങളുതന്നെ പലപ്പോഴും ഏതോട് ചോദിക്കാറുണ്ട്. കറാച്ചിയിലെ 'ഡെയ്'ലി ഗസറ്റ്'ന്റെ പത്രാധിപരാണ് അവസാനം അതെന്നോട് ചോദിച്ചത്. എന്റെ മറുപടി വേണ്ടത്ര സമഗ്രമായിരുന്നെങ്കിലും വിസ്തരിച്ചു മറുപടി പറയാൻ സമയം കിട്ടിയില്ലെന്നതിൽ എനിക്കു വേദമുണ്ട്. ജനനം, മര്യദേഹം, കഷ്ടതകൾ, അടിമത്തം. ഇവ ബ്രിട്ടൻ നൽകിയ സമാധാനത്തേക്കാൾ പൊതുവായി ഉള്ളവയാണെന്നു ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ എന്താണ് ബ്രിട്ടൻ നൽകിയ സമാധാനം? വിദേശീയാക്രമണത്തിൽനിന്നു നമ്മെ രക്ഷിക്കുന്നതിനേക്കാളേറെ നാം പരസ്പരം പൊരുതുന്നതു കൂടാതെ കഴിക്കുന്നുവെന്നല്ലേ അതിനർത്ഥം? ആ ഒരൊറ്റ വ്യവസ്ഥപോലും അനുസരിക്കപ്പെടുന്നതിനേക്കാളേറെ ലംഘിക്കപ്പെടുന്നതു നാം കാണുന്നില്ലേ? ഹിന്ദു മുസ്ലീം വഴക്കുകൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ ബ്രിട്ടൻ നൽകിയ സമാധാനത്തിനു സാധിക്കുകയില്ല. സൈനികവും മറ്റുമായ അസാമാന്യ സജ്ജീകരണങ്ങൾകൊണ്ട് അതു വിജയപൂർവ്വം ചെയ്യുന്നതു ഈ രാജ്യത്തെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്ന യൂറോപ്യന്മാരുടെ സംരക്ഷണമാണ്. തന്നിമിത്തം ബ്രിട്ടൻ നൽകിയ സമാധാനം രാജ്യത്തിനു മുഴുവൻ പൊതുവായുള്ള ഒന്നാണെങ്കിലും രാജ്യത്തെ സാമ്പത്തികമായോ രാജ്യതന്ത്രപരമായോ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാൻ പറ്റിയ ഒരനുഗ്രഹമല്ല അത്. അതു ജനങ്ങളുടെ പൗരസ്വം കെടുത്തി അവരെ നിസ്സഹായാവസ്ഥയിൽ ആക്കിയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ബ്രിട്ടൻ നൽകിയ സമാധാനമല്ല, പൊതുവായ ജനനവും, പൊതുവായ കഷ്ടപ്പാടുകളും, മര്യദേഹങ്ങളും പൊതുവായ അടിമത്തവുമാണ് ഒറ്റയ്ക്കും ഒന്നിച്ചും നമ്മെ കൂട്ടിയിണക്കുന്ന യഥാർത്ഥ ശക്തിയെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. കഷ്ടപ്പാടുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവും അടിമത്തബോധവും ജനങ്ങളെ ഇന്നു പണ്ടോരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്തവിധം ഏകീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവ നാമാവശേഷങ്ങളായിത്തീരുമ്പോൾ—തീർന്നു കഴിയും—പൊതുവായ ജനനം രാജ്യത്തെ അധ്യക്ഷമാക്കുന്ന ഒരു ശക്തിയാണെന്നു തെളിയും.

35

മാറ്റം സംഭവിച്ചേക്കാവുന്ന മതത്തെ ഹേതുവാക്കി മനുഷ്യരെ തമ്മിൽ ഭിന്നിപ്പിക്കുന്നതു തീരെ തെറ്റാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. നികുതി, ശുചീകരണം, പോലീസ്, നീതിന്യായം, പൊതുസൗകര്യങ്ങളുടെ ഉപയോഗം എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച കാര്യത്തിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ലീങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ എന്തൊരു താൽപര്യവൈരുദ്ധ്യമാണുണ്ടാകാൻ ഇടയുള്ളതു? മതപരമായ ആചാരാനുഷ്ഠാന

34. Young India, 14-2-1929 (Communal Unity, p. 156)
 35. Harijan, 25-1-1942 (Communal Unity, p. 319)

ങ്ങളിൽ മാത്രമേ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാകാൻ തരമുള്ളൂ; ഒരു മതേതരരാഷ്ട്രത്തിനാകട്ടെ അവയുമായി യാതൊരിടപാടുമില്ല.

36

മതപരമായ ഭൂരിപക്ഷങ്ങളുടേതും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടേതുമായ ഈ വിഷയവായുവിൽനിന്നും നാം പുറത്തു കടക്കണം. സ്റ്റേറ്റിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു പാഴ്സിയുടെ താൽപര്യം ഹിന്ദുവിന്റേതിൽനിന്നും മുസ്ലീമിന്റേതിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമാകുന്നതെന്തിന്? ഭാദാഭായ് നവറോജിയും ഫെറോസുഷാ മേത്തയും അവരുടെ ജീവിതകാലത്തു കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ദയകൊണ്ടോ സേവകൊണ്ടോ അല്ല, സേവനത്തിന്റെയും യോഗ്യതയുടേയും അധികാരംകൊണ്ടുമാത്രം കോൺഗ്രസ്സിനെ ഭരിച്ചില്ലേ? അവരുടെ ഭരണം വല്ല ഹിന്ദുതാൽപര്യത്തെയോ മുസ്ലീം താൽപര്യത്തെയോ ഭ്രോഹിച്ചുവോ? കോൺഗ്രസ്സിൽ എപ്പോഴെങ്കിലും വല്ല താൽപര്യസംഘട്ടനവുമുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? കോൺഗ്രസ്സ് നമ്മുടെ ഇച്ഛാനുസരണം നാംതന്നെ സൃഷ്ടിച്ച ഒരു സ്റ്റേറ്റിലേ?

ജി. ന്യൂനപക്ഷത്തിനെതിരെ ഭൂരിപക്ഷം

37

ഹിന്ദുക്കളെപ്പറ്റി ഭൂരിപക്ഷസമുദായമെന്നു പറയുന്നതു് ഒരു ഫാഷനായി(പതിവായി)ത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ, ഹിന്ദുമതമെന്നതു് അയവുള്ളതും അനിർവചനീയവുമായ ഒന്നാണു്. ഹിന്ദുക്കളാകട്ടെ, മുസ്ലീങ്ങളെയും ക്രിസ്ത്യാനികളെയുംപോലെ ഒരൊറ്റ ജാതിയല്ല. എതു സംസ്ഥാനനിയമസഭയിലെ ഭൂരിപക്ഷത്തെ അപഗ്രഥിച്ചാലും അതു കരെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ സമൂഹമാണെന്നു കാണാം. മറ്റു വാക്കുകളിൽ പറഞ്ഞാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളെ ഉണ്ടാകാൻ തരമുള്ളൂ, ഭൂരിപക്ഷ ന്യൂനപക്ഷസമുദായങ്ങളുണ്ടാകാൻ വയ്യ. ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ സുഗ്രീവശാസനം എന്ന മുറവിളി നിരന്തരമായ ഒന്നാണു്.

എ.ച്ചു. മതവും ദേശീയബോധവും

38

വായനക്കാരൻ: പക്ഷേ, എന്റെ ചോദ്യത്തിനുള്ള നിങ്ങളുടെ ഉത്തരം കേൾക്കാൻ എനിക്കു തിരക്കായി. മൊഹമ്മദീയരുടെ പ്രവേശനം രാഷ്ട്രത്തെ നശിപ്പിച്ചില്ലേ?

- 36. Harijan, 25-1-1942 (Communal Unity, p. 320)
- 37. Harijan, 21-10-1939 (Communal Unity, p. 238)
- 38. Hind Swaraj, pp. 48-49

പത്രാധിപർ: വ്യത്യസ്തമാതക്കാർ അതിൽ താമസിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഇതുകൊണ്ട്, ഇന്ത്യ ഒരു രാഷ്ട്രമല്ലാതായിത്തീരുന്നില്ല. വിദേശീയരുടെ പ്രവേശനം രാജ്യത്തെ നശിപ്പിക്കണമെന്നില്ല; അവർ അതിൽ ലയിക്കുന്നു. ഒരു രാജ്യം ഒരു രാഷ്ട്രമായിത്തീരുന്നത് ഇത്തരം സ്ഥിതി അതിലുള്ളപ്പോൾ മാത്രമാണ്. ആ രാജ്യത്തിന് സ്വാംശീകരണത്തിനുള്ള കഴിവുണ്ടായിരിക്കണം. ഇന്ത്യ എന്നും അത്തരമൊരു രാജ്യമായിരുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ എത്ര വ്യക്തികളുണ്ടോ അത്ര മതങ്ങളുണ്ട്; എങ്കിലും ദേശീയ ബോധമുള്ളവർ മതത്തിൽ പരസ്പരം കൈകടത്താറില്ല. അങ്ങനെ കൈകടത്തിയാൽ അവർ ഒരു രാഷ്ട്രമെന്നു കരുതപ്പെടുവാൻ അർഹരല്ല. ഇന്ത്യയിൽ ഹിന്ദുക്കൾ മാത്രമേ ഉണ്ടാകാവൂ എന്നു ഹിന്ദുക്കൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ജീവിക്കുന്നതു സ്വപ്നലോകത്തിലാണ്. ഇന്ത്യയെ സ്വരാജ്യമാക്കിയ ഹിന്ദുക്കളും മൊഹമ്മദീയരും പാഴ്സിക്ളും ക്രിസ്ത്യാനികളുമൊക്കെ ഒരേ രാജ്യക്കാരാണ്; പൊതുതാൽപര്യത്തിനുവേണ്ടിയെങ്കിലും അവർ മൈത്രിയോടുകൂടി ജീവിക്കേണ്ടതായിവരും. ലോകത്തിൽ ഒരിടത്തുംതന്നെ ഏകരാഷ്ട്രത്വവും ഏകമതവും പരയാശബ്ദങ്ങളല്ല; ഇന്ത്യയിലും അതൊരിക്കലും അങ്ങനെയായിട്ടില്ല.

വായനക്കാരൻ: പക്ഷേ, ഹിന്ദുക്കളും മൊഹമ്മദീയരും തമ്മിലുള്ള സഹജവൈരത്തെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു?

ഇന്ത്യയുണിയുന്നില്ലെങ്കിലും അവരുടെ മതങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യരായിത്തീരമെന്നും, നിയമദൃഷ്ടിയിൽ പരിപൂർണ്ണസമത്വം അവകാശപ്പെടുകൊണ്ടു തങ്ങളെല്ലാം ഒരേ മണ്ണിന്റെ മക്കളാണെന്നു പറയുന്നതിൽ അവർക്കു അഭിമാനമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. മതം ദേശാഭിമാനത്തിന്റെ ചിഹ്നമല്ല, മനുഷ്യനും ഈശ്വരനും തമ്മിലുള്ള വ്യക്തിപരമായ ഒരു കാര്യമാണ്. ദേശീയത്വത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവരെല്ലാം ആദ്യവും അവസാനവും ഇന്ത്യാക്കാരാണ്, അവരുടെ മതമെന്തായാലും.

39

ദേശാഭിമാനത്തെയും മതത്തെയും തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ആദ്യത്തേതാണ് രണ്ടാമത്തേതിനേക്കാൾ വിശിഷ്ടം എന്ന അഭിപ്രായത്തോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു ഇയ്യുടെ ഒരു സൂചനയ്ക്ക് എനോടു പോലീക്കുകയുണ്ടായി. രണ്ടും അസമാനങ്ങളാണെന്നും അസമാനങ്ങളായവയെ തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞു. ഓരോന്നും സ്വന്തം നിലയ്ക്കു മറ്റേതിനോടു തുല്യമാണ്. തന്റെ മതത്തെയും ദേശാഭിമാനത്തെയും

39. Harijan, 7-12-1947 (Communal Unity, p. 884)

വിലമതിക്കുന്ന ഒരാൾക്കു ഒന്നിനുവേണ്ടി മറ്റൊരു വിട്ടുകളയാൻ കഴിയുകയല്ല, രണ്ടും അയാൾക്കു ഒരുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ടതാണ്. സീസറിനു അവകാശപ്പെട്ടതു അയാൾ സീസറിനു കൊടുക്കുന്നു, ഈ ശ്വരണവകാശപ്പെട്ടതു ഈശ്വരനും; എന്നാൽ സീസർ തന്റെ അതിർത്തികൾ മറന്നു അവയെ അതിലംഘിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഈശ്വരൻ വിശ്വാസി തന്റെ കൂറ് മറ്റൊരു സീസറിൽ അർപ്പിക്കുകയല്ല. അയാൾക്കറിയാം ആ കൈയേറ്റത്തെ എങ്ങനെയാണു നേരിടേണ്ടതെന്ന്. ഈ വൈഷമ്യത്തിന്റെ ചൊല്ലിയാട്ടമാണു സത്യഗ്രഹം ഉണ്ടാകാൻ കാരണം.

സുപരിചിതമായ ഒരു ഉദാഹരണമെടുക്കുക. എന്നിക്കു അമ്മയും ഭാര്യയും പുത്രിയുമുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുക. ഈ മൂന്നുപേരും അവരുടെ സ്വന്തം നിലകളിൽ എന്നിക്കു ഒരുപോലെ പ്രിയപ്പെട്ടവരായിരിക്കണം. തന്റെ ഭാര്യയ്ക്കുവേണ്ടി ഒരാൾക്കു അമ്മയേയും പുത്രിയേയും ഉപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു അസഭ്യമായതെന്താണു്. മറിച്ചും അയാൾ ചെയ്യരുതു്. ഈ മൂന്നുപേരിൽ ആരെങ്കിലും അതിർക്കുന്നു പെരുമാറിയെങ്കിൽ സത്യഗ്രഹധർമ്മം അയാളുടെ സഹായത്തിനെത്തുന്നു, ആ മൂന്നു ശക്തികളുടെ സമസ്ഥിതി വീണ്ടെടുക്കുവാൻ.

ഐ. കോൺഗ്രസ്സ് ആദർശം

40

സാമൂഹികപ്രമേയവും* ഇത്രതന്നെ പ്രധാനമാണു്. സിങ്കു കാക്കുവേണ്ടിയാണു അതംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതെങ്കിലും, അതിനു അടി

40. Young India, 9-1-1930 (Communal Unity, pp. 157-159)

* ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്ന പ്രമേയം താഴെ കൊടുക്കുന്നു:
 ..നെഹ്റുറീപ്പോർട്ട് കാലഹരണപ്പെട്ടുപോയിരിക്കയാൽ, സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നയം പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല- സ്വന്തം ഇന്ത്യയിൽ സാമൂഹികപ്രശ്നങ്ങൾ ദേശീയമായ രീതികളിലേ പരിഹരിക്കാൻ പാടുള്ളവെന്ന് കോൺഗ്രസ്സ് വിശ്വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു്. എങ്കിലും, സിങ്കു കാർ വിശേഷിച്ചും, മുസ്ലീങ്ങളും മറ്റു ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും സാമാന്യമായും, നെഹ്റുറീപ്പോർട്ടിൽ നിർദ്ദേശിച്ച സാമൂഹികപ്രശ്ന പരിഹാരത്തിൽ അസംതൃപ്തി പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ. ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കു് പൂർണ്ണസംതൃപ്തി നൽകാത്തവിധം ഭാവിഭരണഘടനയിൽ ചെയ്യുന്ന യാതൊരു സാമൂഹികപ്രശ്നപരിഹാരവും കോൺഗ്രസ്സിനു സ്വീകാര്യമായിരിക്കയില്ലെന്ന് ഈ കോൺഗ്രസ്സുസമ്മേളനം ശിഖർക്കും മുസ്ലീങ്ങളും മറ്റു ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കും ഉറപ്പു നൽകിക്കൊള്ളുന്നു.

ഇതിൻഫലമായി സാമൂഹികപ്രശ്നത്തിനു് സാമൂഹികമായ എന്തെങ്കിലും പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കുവാൻ കോൺഗ്രസ്സിനു നിവൃത്തിയില്ലാതെ വന്നിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും രാഷ്ട്രപരിഷ്കരണത്തിലെ ഈ വിഷമസന്ധിയിൽ പ്രവർത്തകസമിതി രാജ്യത്തിന്റെ സ്വീകാരത്തിനായി, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ സാമൂ

സ്ഥാനഭ്രതമായ തത്വം വ്യക്തമാക്കാൻ മറ്റുവിധത്തിലും അതു ആവശ്യമായിരുന്നു. സാമൂഹികപ്രാതിനിധ്യം അനുവദിക്കാൻ സ്വതന്ത്രരേതരത്തിനു നിവൃത്തിയില്ല; എങ്കിലും എല്ലാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളേയും അതു സന്തോഷിപ്പിക്കണം--സ്വാതന്ത്ര്യഭരണം ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെമേൽ നിർബന്ധം ചെലുത്തുന്നതിൽ അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ടതല്ലെങ്കിൽ. എന്നാൽ ഇപ്പോഴാകട്ടെ, കോൺഗ്രസ്സ് പൊതുവായ ദേശീയ ത്വത്തിന്റേതായ ഒരു മനോഭാവം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരികയും സാമൂഹികപ്രശ്നംപോലെ അത്ര പ്രധാനമായ ഒരു കാര്യത്തിൽ പ്രച്ഛന്നോപായത്തേയോ നില്ക്കുന്നതിന്റെയോ ആശ്രയിക്കാതിരിക്കുകയും വേണം. കോൺഗ്രസ്സുകാരായ നാം മറ്റൊരാളാവരേയും പുറംതള്ളുന്ന ഹിന്ദുക്കളോ, മുസൽമാന്മാരോ, സിക്കുകാരോ, പാഴ്സി കളോ, ക്രിസ്ത്യാനികളോ, യഹൂദന്മാരോ അല്ലാതായിത്തീരണം. സ്വന്തം വിശ്വാസങ്ങളെ നമുക്കു മുറുകെ പിടിക്കാമെങ്കിലും കോൺ

ട്രാക്ടുകൾ തോന്നുന്നതാണെങ്കിലും, കഴിയുന്നത്ര ദേശീയവും ബന്ധപ്പെട്ട സമുദായങ്ങൾക്കു കഴിയുന്നത്ര സ്വീകാര്യവുമായ ഒരു പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടതാണെന്നു തോന്നുന്നു. തന്നിമിത്തം, പ്രവർത്തകസമിതി പൂർണ്ണവും സ്വതന്ത്രവുമായ ചർച്ചയ്ക്കുശേഷം താഴെ പറയുന്ന പദ്ധതി സർവ്വസമ്മതമായി പാസ്സാക്കിയിരിക്കുന്നു.

1. (എ) ബന്ധപ്പെട്ട സമുദായങ്ങളുടെ സംസ്കാരങ്ങൾ, ഭാഷകൾ, ലിപികൾ, വിദ്യാഭ്യാസം, മതവിശ്വാസം, മതാനുഷ്ഠാനം, ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങൾ ഇവയ്ക്കു നൽകുമെന്ന ഭരണപ്ലാൻ ഭരണഘടനയിലെ മൗലികാവകാശവകുപ്പുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

(ബി) ഭരണഘടനയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന പ്രത്യേക വകുപ്പുകൾമുഖേന വ്യക്തിപരമായ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

(സി) വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയവും മറ്റുമായ അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഫെഡറൽ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ചുമതലയും അതിന്റെ അധികാരപരിധിയിൽ പെട്ടതുമായിരിക്കും.

2. വോട്ടവകാശം പ്രായപൂർത്തിയാകുന്ന എല്ലാ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർക്കും നൽകുന്നതാണ്.

(കുറിപ്പ്: കുറച്ചി കോൺഗ്രസ്സിലെ പ്രമേയം മുഖേന പ്രായപൂർത്തിയാകുന്നവോട്ടവകാശം സ്വീകരിക്കുവാൻ പ്രവർത്തകസമിതി ബാധ്യസ്ഥമാണ്; അതിനാൽ മറ്റൊരു തരം വോട്ടവകാശം നിലനിർത്താൻ നിർദ്ദേശമില്ല. എങ്കിലും ചില ലേഖനങ്ങളിൽ അബദ്ധധാരണകളുള്ളതുകൊണ്ട് എങ്ങനെയായാലും വോട്ടവകാശം ഐക്യരൂപമുള്ളതായിരിക്കുമെന്നും, ഓരോ സമുദായത്തിനും ജനസംഖ്യയിലുള്ള അനുപാതം വോട്ടർമാരുടെ പട്ടികയിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം അത്രയ്ക്കു വ്യാപകമായിരിക്കുമെന്നും വ്യക്തമാക്കുവാൻ സമിതി ആഗ്രഹിക്കുന്നു.)

3. (എ) ഭാവിഭരണഘടനയിൽ പ്രാതിനിധ്യത്തിന്റെ ആസ്പദം സംയുക്ത നിര്യോജകമണ്ഡലങ്ങളായിരിക്കും.

(ബി) സിന്ധിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കും, ആസ്സാമിലെ മുസ്ലീങ്ങൾക്കും, പഞ്ചാബിലേയും വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തിസംസ്ഥാനത്തിലേയും സിക്കുകാർക്കും

ഗ്രന്ഥിൽ അംഗമായാൽ നാം ആദ്യവും അവസാനവും ഇന്ത്യക്കാരായിരിക്കണം. ഒരു നല്ല ഹിന്ദുവോ നല്ല മുസൽമാനോ സ്വരാജ്യസംനേഹിയായിത്തീർന്നതുകൊണ്ട് അധികം നല്ല ഹിന്ദുവോ അധികം നല്ല മുസൽമാനോ ആയിത്തീരും. ഒരുവന്റെ യഥാർത്ഥ രാജ്യതാൽപര്യവും യഥാർത്ഥ മതതാൽപര്യവും തമ്മിൽ യാതൊരു സംഘട്ടനവും ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ല. എവിടെ അങ്ങനെയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നുവോ, അവിടെ ഒരുവന്റെ മതത്തിൽ, അതായത് സഭാചാരങ്ങളിൽ എന്തോ തകരാറുണ്ട്. യഥാർത്ഥ മതമെന്നുവെച്ചാൽ, നല്ല വിചാരമെന്നും നല്ല പ്രവൃത്തിയെന്നുമാണർത്ഥം. യഥാർത്ഥ സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെ അർത്ഥവും നല്ല വിചാരമെന്നും നല്ല പ്രവൃത്തി എന്നുംതന്നെയാണ്. ഒരുപോലെയുള്ള രണ്ടെണ്ണങ്ങളെ തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നതു

കാർക്കും, ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും 25 ശതമാനത്തിൽ കുറവാണെങ്കിൽ അവർക്കും ജനസംഖ്യ അടിസ്ഥാനമാക്കി സീററുകൾ സംവരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നതാണ്. -കൂടുതൽ സീററുകളിൽ മത്സരിക്കാനുള്ള അവകാശത്തോടുകൂടി.

4. നിയമനങ്ങൾ നടത്തുന്നതു് ഒരു കക്ഷിയിലും പെടാത്ത പബ്ളിക് സർവീസ് കമ്മീഷനായിരിക്കും; ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ യോഗ്യതകൾ അതു നിശ്ചയിക്കും.; പബ്ളിക് സർവീസുകളുടെ കാര്യക്ഷമതയിലും, രാജ്യത്തിലെ പബ്ളിക് സർവീസുകളിൽ എല്ലാ സമുദായങ്ങൾക്കും ന്യായമായ ഓഹരി ലഭിക്കാൻ തുല്യാവസരമുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന തത്വത്തിലും അതു് യഥോചിതം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

5. ഫെഡറൽ മന്ത്രിസഭയും സംസ്ഥാനമന്ത്രിസഭകളും രൂപീകരിക്കുമ്പോൾ ന്യൂനപക്ഷതാല്പര്യങ്ങൾ കീഴ്വഴക്കംകൊണ്ടു മാനിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

6. മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളുടേതുപോലെതന്നെയുള്ള ഗവർണ്മെണ്ടും ഭരണവും വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തി സംസ്ഥാനത്തിനും ബലുചിസ്ഥാനും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

7. വേർതിരിക്കപ്പെട്ട സിന്ധ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക ക്ഷേത്രങ്ങൾ സഹിക്കുവാൻ അവിടത്തെ ജനങ്ങൾ തയ്യാറാണെങ്കിൽ സിന്ധ് ഒരു പ്രത്യേക സംസ്ഥാനമാക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

8; രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവിഭരണഘടന ഫെഡറലായിരിക്കണം. അ വശിഷ്ടാധികാരങ്ങൾ, ഒന്നിച്ചുചേരുന്ന ഘടകങ്ങൾക്കായിരിക്കണം-കൂടുതൽ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ അതു് ഇന്ത്യയുടെ ഉത്തമതാല്പര്യത്തിനു വിരുദ്ധമാണെന്നു തെളിയാത്തപക്ഷം.

കലർപ്പാറ്റ സാമുദായികവാദത്തെയും കലർപ്പാറ്റ ദേശീയവാദത്തെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെ പൊരുത്തപ്പെടുത്തൽ എന്ന നിലയ്ക്കാണ് പ്രവർത്തനസമിതി മുകളിൽ ചേർത്ത പദ്ധതി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. രാഷ്ട്രമുഴുവൻ ഈ പദ്ധതിയെ അനുകൂലിക്കുമെന്ന് ആശിക്കുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ എല്ലാ കക്ഷികൾക്കും സ്വീകാര്യമായിത്തോന്നുന്ന മറ്റൊരതൊരു പദ്ധതിയും സ്വീകരിക്കാൻ ലാഹോർപ്രമേയംമുഖേന സമിതി ബാധ്യസ്ഥമാകുകൊണ്ടു് അങ്ങനെയൊന്നു് യാതൊരു കലവറയുംകൂടാതെ സസന്തോഷം സ്വീകരിക്കുന്നതാണെന്നു്, തീവ്രവാദംനിമിത്തം ഇതു സ്വീകരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവർക്കു്, സമിതി ഉറപ്പുനല്കിക്കൊള്ളുന്നു. "

തെറ്റാണ്. എങ്കിലും സാമൂഹ്യവായനകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ഒരു പരിഹാരത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സ് എപ്പോഴെങ്കിലും നിർബന്ധമായിത്തീരുകയാണെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താത്ത എത്രയും നിരസിക്കുവാൻ ആ പ്രമേയം കോൺഗ്രസ്സിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നു. എന്നാലും ഒരു സാമൂഹ്യവായന പരിഹാരം ആവശ്യമായിത്തീരുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷത്തെ കോൺഗ്രസ്സിനു നേരിടേണ്ടിവരുന്നതു കൂടാതെ കഴിക്കുവാൻവേണ്ടി ഇന്ത്യ അവിഭാജ്യമായ ഒരൊറ്റ ഘടകമായിരിക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന മുസൽമാന്മാരും സിക്കുകാരും മറ്റും അതിൽ ധാരാളമായി ചേരണം. കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു വെറും വിഭാഗീയസംഘടനയായിത്തീരുന്നതിനേക്കാൾ അതു മുസൽമാന്മാരുടേയോ സിക്കുകാരുടേയോ പാഴ്സികളുടേയോ ക്രിസ്ത്യാനികളുടേയോ ജൂതരുടേയോ കൈകളിലായിത്തീരുന്നതിനെയാണ് സ്വന്തം നിലയ്ക്കു ഞാൻ കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുക. സേവനസൗകര്യമുള്ള ആർക്കും കോൺഗ്രസ്സിനെ സ്വാധീനിക്കാവുന്നതാണ്. ഏറ്റവും ജനകീയമായ വോട്ടവകാശമാണ് അതിനുള്ളതു്. സേവിക്കാനാഗ്രഹമുള്ളവർക്കെല്ലാം അതിന്റെ വാതിലുകൾ സദാ തുറന്നാണു കിടക്കുന്നതു്. ഏറ്റവും ദരിദ്രരും ഏറ്റവും ദുർബലരും ഏറ്റവും മർദ്ദിതരുമായവർക്കുവേണ്ടി പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യം നേടുവാനായി നമ്മളെല്ലാം അതിൽ ചേർന്നു അതിനെ ഒരു സുശക്ത ഉപകരണമാക്കിത്തീർക്കുക.

41

സ്വാതന്ത്ര്യപ്രസ്ഥാനം സ്വരാജിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രസ്ഥാനമല്ലെന്നും, ഹിന്ദുരാജിനു(ഭരണത്തിനു)വേണ്ടിയുള്ള പ്രസ്ഥാനമാണെന്നും അതു മുസ്ലീങ്ങൾക്കെതിരായിരുന്നെന്നും മുസ്ലീങ്ങൾ അതിൽ സഹകരിക്കരുതെന്നും മൗലാനാ ഷൗക്കത്തലി പറഞ്ഞതായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ റിപ്പോർട്ട് വായിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ ശരിക്കുതന്നെയാണോ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നറിയാൻ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കമ്പിയടിച്ചു. ശരിക്കുതന്നെയാണെന്നു അദ്ദേഹം സഭയം അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനെതിരെ വല്ലാത്ത ഒരു കുറ്റാരോപണമാണ് മൗലാനാ നടത്തിയിട്ടുള്ളതു്. എന്നേക്കുമായി അതു നിഷേധിക്കപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനം എത്രതന്നെയായാലും അതു ഹിന്ദുരാജിനുവേണ്ടിയുള്ളതല്ല, മുസ്ലീങ്ങൾക്കെതിരല്ല. ആ പ്രസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെയുണ്ടു്; ഈ കുറ്റാരോപണത്തിനെതിരായ പൂർണ്ണമായ ഉത്തരം. പരമമായ നിസ്സഹകരണത്തിലേക്കുള്ള ആദ്യത്തെ പടിയാണ് കോൺഗ്രസ്സ് കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. ഒരൊറ്റ കോൺഗ്രസ്സുകാരനും നിയമസഭകളിൽ പ്രവേശിക്കാൻ പാടില്ല. ഗവർണ്മെന്റിന്റെ കീഴിൽ

41. Young India, 12-3-1940 (Communal Unity, pp. 160-163)

ഉദ്യോഗം സ്വീകരിക്കാൻ അത്രയും പാടില്ല. ഒരൊറ്റ കോൺഗ്രസ്സുകാരനും ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നും ആനുകൂല്യങ്ങൾ തേടുകയോ സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ല. രാഷ്ട്രീയാധികാരം—ഉദ്യോഗപാടങ്ങൾ—പങ്കിടുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒന്നല്ലേ ഹിന്ദു മുസ്ലിം പ്രശ്നം? സ്വാതന്ത്ര്യപ്രാപ്തിവരെ രാഷ്ട്രീയാധികാരം സമ്പാദിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി കോൺഗ്രസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവർക്കെങ്കിലും തന്നെ ആലോചിക്കാൻ തീരെ നിവൃത്തിയില്ലെന്നിരിക്കെ, ഈ പ്രസ്ഥാനമെങ്ങനെയാണെന്ന് ഹിന്ദുരണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ളതോ, മുസ്ലിങ്ങൾക്കെതിരായിട്ടുള്ളതോ ആയിത്തീരുന്നതു്? ലോക്കൽബോർഡുകളിൽ പ്രവേശിക്കാമെന്നു കോൺഗ്രസ്സ് സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതു ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, ഇന്നു കൽക്കത്തായിട്ട് ഉണ്ടായിരിക്കാണ്ടിരിക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ, വിട്ടുവീഴ്ച കാണിക്കുന്നതിനു പകരം ഈ ബോർഡുകളെക്കൂടി ബഹിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ നിർബന്ധിക്കേണ്ടതായിരുന്നുവെന്ന് എനിക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഈ പ്രലോഭനങ്ങളില്ലെങ്കിലാണ്, കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നില അധികം നന്നാവുക. അവ ഇന്നു സ്വരാജ്യസ്നേഹികൾക്കു രാജ്യസേവനത്തിനുള്ള ഉപകരണങ്ങളായിരിക്കുന്നതിനു പകരം കരുതിയിരിക്കാത്തവർക്കോ സ്വാർത്ഥികൾക്കോ ഉള്ള കെണികളാണ്. എങ്കിലും, ഈ പ്രസ്ഥാനം മുസ്ലീങ്ങൾക്കെതിരാണ് എന്നു മൂലാനാ പറഞ്ഞപ്പോൾ, ലോക്കൽബോർഡുകളെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ആലോചിച്ചിരിക്കാനിടയില്ലെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്, ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവർ, സ്വാഭാവികമായി കൂടുതൽ ആത്മവിശ്വാസമുള്ളവരും കൂടുതൽ ധൈര്യമുള്ളവരും, തങ്ങളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമേൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഏതൊരു മുന്നേറ്റവും ചെറുക്കാൻ പണ്ടത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ കരുത്തുള്ളവരും ആയിത്തീരണമെന്നതും അവരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഹിന്ദുക്കളാകുകൊണ്ടു കാലക്രമേണ ഹിന്ദുക്കൾ മുസ്ലീങ്ങളെക്കാൾ ശക്തിയുള്ളവരായിത്തീരണമെന്നതും മാത്രമാണ് എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിടത്തോളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്തുത വിശ്വാസത്തിനു കാരണം. പക്ഷേ ഇത്തരം വിചാരം ധീരനാണെന്ന് എനിക്കറിയാവുന്ന മൂലാനാജി ചേർന്നതല്ല. അതിനാൽ ഗുരുതരമായ ഈ കുറ്റാരോപണംകൊണ്ടു താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്താണെന്ന് അദ്ദേഹം പൊതുജനങ്ങളോടു പറയേണ്ടതാണ്.

ഈ അദ്ധ്യായത്തിന്റെ അവസാനംവരെ ഹിന്ദുക്കൾ മാത്രമാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ചേരുന്നതെങ്കിൽ, അവർ ശരിയായ, അതായത് അഹിംസാനിഷ്ഠമായ, തരത്തിലുള്ള ഒരു അധ്യക്ഷതയായിത്തീരണമെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഈ വസ്തുതയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന വ്യക്തമായ നിഗമനം, പ്രസ്ഥാനത്തിൽനിന്നും അകന്നുനിൽക്കുന്നവരെല്ലാം കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിൽ അതിൽ ചേരണമെന്നാണ്. പ്രസ്ഥാനം നിശ്ചിതമാർഗ്ഗത്തിലൂടെതന്നെ പുരോ-

ഗമിക്കുകയാണെങ്കിൽ മൂലാനായും മറ്റു മുസൽമാന്മാരും, സിക്കകാരും, ക്രിസ്ത്യാനികളും, യഹൂദന്മാരും മറ്റും അതിൽ ചേരുമെന്നു ഞാൻ പ്രവചിക്കുന്നു.

ഉപ്പുനികതി റദ്ദുചെയ്തു കിട്ടുന്നതിൽ എല്ലാവർക്കും തുല്യ താൽപര്യമാണുള്ളതെന്നതിനു സംശയമില്ല. എല്ലാവർക്കും ഒരുപോലെ ഉപ്പാവശ്യമല്ലേ? ആരോടും പ്രത്യേക ബഹുമാനം കാണിക്കാത്ത ഒരൊറ്റ നീകതി ഇതാണ്.

സിവിൽ നിയമലഘനം ആത്മശക്തിയെ വികസിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രക്രിയയാണ്; തന്നിമിത്തം ജൈവമായ വളർച്ചയാണത്. ഉപ്പുനികതിയെ ചെറുക്കൽ, ഒരു സാമൂഹികതാല്പര്യത്തിനും ഹാനികരമാവുകയില്ല. നേട്രമറിപ്പ്, അതു വിജയിച്ചാൽ പങ്കെടുത്തവർക്കും അകന്നുനിന്നവർക്കും അതൊരുപോലെ ഗുണംചെയ്യും.

നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം നേടാനുള്ള തികച്ചും ദേശീയമായ ഈ മാർഗത്തിനെതിരെ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ താൽപര്യങ്ങൾക്കു തൽപരകക്ഷികൾ പ്രാതിനിധ്യം നൽകുന്നതും, എല്ലാ ഇന്ത്യൻ ഗ്രൂപ്പുകളേയും ശാശ്വതവും സർവശക്തവുമായ ബ്രിട്ടീഷ് ഗ്രൂപ്പ് ചലിപ്പിക്കുകയും കീഴ്പ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതുമായ ഒരു വ്യക്തമസമ്മേളനത്തിന്റേതായ അസ്വാഭാവികവും കൃത്രിമവും ന്യായാപാഠകല്പനവുമായ മാർഗ്ഗത്തെ നിർത്തിനോക്കൂ. ജനകീയ ശക്തിയുടെ പിൻബലമില്ലാത്തതും ബലവാന്മാരും ബലഹീനരും ഉൾപ്പെട്ടതുമായ ഈ സമ്മേളനം സ്വരാജ്യമൊഴിച്ചു മറ്റെന്തും നമുക്കു തരും. ഇന്നത്തെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ ബ്രിട്ടീഷ് ശക്തിയെ കൂടുതൽ ഉറപ്പിക്കുവാനേ അതു ഉപകരിയ്ക്കൂ.

ഇത്തരമൊരു സമ്മേളനവുമായി സിവിൽ നിയമലഘനകർമ്മം യാതൊരു ബന്ധവും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. ദേശീയ ശക്തിയെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുകയും സംഭരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് അവരുടെ ജോലി. സാമൂഹികതാവുമായി അവർക്കു യാതൊരിടപാടുമില്ല. എങ്കിലും, ചുറ്റുപാടുകളുടെ സമ്മർദ്ദംകൊണ്ട്, സാമൂഹികമായ ഒരു പരിഹാരം അവർക്കു കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നു വരികയാണെങ്കിൽ, തൽപരകക്ഷികൾക്കു തൃപ്തികരമായ ഒന്നിനെപ്പറ്റി മാത്രം ആലോചിക്കുവാൻ അവർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരാണ്. ഇത്തരം ഒരു പ്രസ്ഥാനം മുസ്ലീങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമാണെന്ന്, അഥവാ, ഹിന്ദുരാജീനവേണ്ടിയുള്ളതാണെന്ന് മൂലാനാ എങ്ങനെ പറയുന്നുവെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവരിൽ ഏറിയകൂറും ഹിന്ദുക്കളാണെന്നതു് ഒർഭാഗ്യവശാൽ നേരാണ്. അതിനെ ബഹിഷ്കരിക്കാൻ മൂലാനാ ആവശ്യപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഈ പോക്കിനെ സഹായിക്കുകയാണ്. എന്നാലും ഹിന്ദുക്കളായ സിവിൽ നിയമലഘകർ അവർക്കു മാത്രമായിട്ടല്ല, ഭാവിരാഷ്ട്രത്തെ സ്വതന്ത്രഭാരതമാക്കിത്തീർക്കുന്ന എല്ലാവർക്കും—മുസ്ലീങ്ങൾക്കും സിക്ക

കാർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പാഴ്സികൾക്കും എല്ലാം—വേണ്ടിയാണ് സമരം ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ ദോഷമൊന്നും ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ല.

സ്വശക്തി അറിയിപ്പിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം സിവിൽനിയമലഘകർ സ്വാധീനത നേടിക്കഴിഞ്ഞാൽത്തന്നെയും, ഭരണഘടന നിർമ്മിക്കുന്ന സമയത്തു് പ്രതിബന്ധമുണ്ടാക്കാൻ ആർക്കും കഴിയുമെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ വലിയ ഭാവനാശക്തിയൊന്നും ആവശ്യമില്ല. അകന്നുനിൽക്കുന്നവർ, അവർ മുസൽമാന്മാരായാലും ഹിന്ദുക്കളായാലും, സിവിൽനിയമലഘകർക്കെതിരെ നിസ്സഹായരായിത്തീരുന്ന ഏകഘട്ടം, അവർ ഇംഗ്ലീഷ്കരെ പുറത്താക്കുകയോ ഇംഗ്ലീഷ്കാർ ശൂന്യിയെടുത്തോ മടുത്തോ ഒഴിഞ്ഞുപോവുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമാണു്. ഒന്നാമതു് അവരുടെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നും ഒരുപോലെ സമാധാനപരമായിത്തന്നെ തുടരുകയാണെങ്കിൽ, ഇതൊരിക്കലും സംഭവിക്കുകയില്ല. രണ്ടാമതു്, മുസൽമാൻമാർക്കു് സമരത്തിൽ ചേർന്നു് തങ്ങളെത്തന്നെയും രാജ്യത്തെയും സഹായിക്കാവുന്നതാണു്. മൂന്നാമതു്, ജനങ്ങളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നു് അക്രമമൊന്നും ഉണ്ടാവാതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, സിവിൽനിയമലഘനം ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ മാനസികപരിവർത്തനത്തെ മാത്രമായിരിക്കും ഉന്നം വരുന്നതു്. അപ്പോൾ തങ്ങൾതന്നെ സൃഷ്ടിച്ചവയെന്നു് അവർ സമ്മതിക്കുന്ന അസംഖ്യം വിഷമതകൾക്കു പരിഹാരമുണ്ടാക്കുവാൻ ചേതങ്ങൾ സഹിച്ചു നമ്മെ സഹായിക്കേണ്ടതു് സ്വന്തം കടമയായി—അതവരുടെ പ്രായശ്ചിത്തമാണു്— അവർ കരുതും. സ്വതന്ത്രവും സുസംഘടിതവുമായ ഒരു ഗവണ്മെണ്ടു് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുവാൻ പൂർണ്ണ സമതമുള്ളവരെന്ന നിലയ്ക്കും സുഹൃത്തുക്കളെന്ന നിലയ്ക്കും അവർ നമ്മെ സഹായിക്കും.

വ്യക്തിപരമായി എൻ്റെനേരെ മൗലാനായ്ക്കു തോന്നുന്ന ശൂന്യിയെപ്പറ്റി ഞാൻ അധികമൊന്നും പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ നേരെ എനിക്കു ശൂന്യീ തോന്നുന്നതുകൊണ്ടു് ഞാൻ പ്രവചിക്കുന്നു, അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ രോഷം ശമിക്കുകയും, താൻ സങ്കല്പിക്കുന്ന പല സംഗതികൾക്കും ഞാൻ തെറ്റുകാരനല്ലെന്നു് അദ്ദേഹം കാണുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, അടുത്ത നാൾവരെ എനിക്കു് സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്ന 'അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ പോക്കറി'ലേക്കു അദ്ദേഹം എന്നെ വീണ്ടും സ്വീകരിക്കുമെന്നു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ പോക്കറിൽനിന്നു കടന്നുപോവുകയല്ല ഉണ്ടായതു്. അദ്ദേഹം എന്നെ അതിൽനിന്നു വലിച്ചെറിയുകയാണു ചെയ്തതു്. 1921-ലെ അതേ ചെറിയ മനുഷ്യൻ്റെതന്നെയാണു് ഞാനിന്നും. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പ്രതിനിധികൾ സൃഷ്ടിച്ചുകഴിഞ്ഞ അപരാധങ്ങളുടേതായ എവറസ്റ്റിന്മേൽ ഇനിയും അവർ അപരാധങ്ങൾ റാരികളാക്കുകയാണെങ്കിൽപോലും അവരുടെ ശത്രുവാകാൻ എനിക്കു് ഒരിക്കലും കഴിയാത്തതുപോലെതന്നെ, മുസൽമാന്മാരുടെ ശത്രുവാ

കാനം എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല—അവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരുവനോ അധികംപേരോ എന്നോടോ എന്റെ ആരാധനയോടോ, എന്തുതന്നെ ചെയ്യാം. മനുഷ്യജാതിയിലെ ഒരൊറ്റ അംഗത്തോടുപോലും ശൂണ്ണി എടുക്കാതിരിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം ആ ജാതിയുടെ അപൂർണ്ണതയെപ്പറ്റി എനിക്കു് അത്ര നന്നായി അറിയാം. എന്റെ വഴി, തെറ്റുകാണുമ്പോൾ അതു പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കലാണു്, തെറ്റു ചെയ്തവനെ ദ്രോഹിക്കലല്ല—ഞാൻ തുടർച്ചയായി ചെയ്യുന്ന തെറ്റുകൾക്കു് ഞാൻ ദ്രോഹിക്കപ്പെടുന്നതു് എനിക്കിഷ്ടമില്ലാത്തതു പോലെതന്നെ.

42

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ അഹിംസാനയം അതിന്റെ ഉത്തമവിശ്വാസത്തിനു് ഏറ്റവും നല്ല ഉറപ്പാണെന്നും, തന്നിമിത്തം കോൺഗ്രസ്സ് തങ്ങളെ വഞ്ചിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കാൻ സിക്കുകാർക്കു യാതൊരു കാരണവുമില്ലെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കോൺഗ്രസ്സ് വഞ്ചിച്ചാൽ, സ്വന്തം നാശത്തെ മാത്രമല്ല, രാജ്യത്തിന്റെ നാശത്തേയും അതു് ഉറപ്പിക്കുകയായിരിക്കും ചെയ്യുന്നതു്. എന്നല്ല, സിക്കുകാർ ധീരന്മാരാണ്. വേണ്ടിവന്നാൽ, ആയുധം ഉപയോഗിച്ചും, സ്വന്തം അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുവാൻ അവർക്കറിയാം.

സിക്കുകാരുടെ ആനുകൂല്യം കോൺഗ്രസ്സിന്നില്ലാതാക്കിത്തീർക്കുന്ന യാതൊന്നുംതന്നെ കോൺഗ്രസ്സ് ചെയ്യുന്നതല്ലെന്ന ഒരുറപ്പു്, സർദാർ മധുസൂദൻ സിംഗ് തന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഏതൊന്നിനും തൃപ്തികരമല്ലാത്ത ഒരൊത്തുതീർപ്പു് സാമുദായികപ്രശ്നം സംബന്ധിച്ചു ചെയ്യുന്നതല്ലെന്ന ഒരു പ്രമേയം ലാഹോർ കോൺഗ്രസ്സ് പാസ്സാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. നിങ്ങളെ സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻ ഇതിലധികം എന്താണു കോൺഗ്രസ്സിനു ചെയ്യാൻ കഴിയുക എന്നു് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

പിന്നെ, സിക്കുകാരുടെ വർണ്ണം ദേശീയപതാകയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള തർക്കമുണ്ടു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിനു് ഒരു കുറവുമുണ്ടെന്നു വരാൻ തരമില്ല. ഇന്നത്തെ അതിന്റെ രൂപം നിർദ്ദേശിച്ചതു് ഞാനാണു്. കോൺഗ്രസ്സ് അതു് ഒഴുപചാരികമായിപ്പോലും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. അവരുടെ അഭിപ്രായം എന്നെ അറിയിച്ചാൽ, അതു ഞാൻ എ. ഐ. സി. സി. യുടെ മുമ്പാകെ വക്കാമെന്നു് സിക് സുഹൃത്തുക്കളോടു ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ, എ. ഐ. സി. സി. ക്കു പിന്നീടു സമ്മേളിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഇനി അതിനു സമ്മേളിക്കുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽത്തന്നെ അതെന്നാണെന്നു് ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇന്നു പ്രവർത്തക

42. Young India, 19-3-1931 (Communal Unity, p. 166)

സമിതിപോലും നിഷ്ക്രിയമായിരിക്കുകയാണ്. കോൺഗ്രസ്സ് അതിന്റെ വെറും നിലനിൽപ്പിനുവേണ്ടിത്തന്നെ സമരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഈ തക്കം ഉന്നയിക്കുന്നത്, ഏറ്റവും മിതമായി പറഞ്ഞാൽ ഭംഗിയില്ലാത്ത ഏർപ്പാടാണ്. സഹായിക്കാൻ കഴികയില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ തടസ്സമുണ്ടാക്കാതിരിക്കുകയെങ്കിലും വേണം.

കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു ഹിന്ദുസംഘടനയാണെന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. മുസ്ലീങ്ങൾ അതിൽ ചേരാൻ ഭാവമില്ലെങ്കിൽ, കോൺഗ്രസ്സ് എന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു്? പ്രായപൂർത്തി വോട്ടവകാശത്തിന്മേലാണ് കോൺഗ്രസ്സ് അടിയറപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. പ്രായപൂർത്തിവന്ന ഏതു ഹിന്ദുവീരും മുസൽമാനും അതിൽ ചേരാം. ഒരു സമുദായത്തേയും പുറംതള്ളിയിട്ടില്ല. കോൺഗ്രസ്സുഗങ്ങളായ മുസ്ലീം സുഹൃത്തുക്കളോടു ചോദിച്ചുനോക്കൂ. അവർ പറയും, കോൺഗ്രസ്സിൽ ചേർന്നതുകൊണ്ടു്, അവർക്കു വേദിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടില്ലെന്നു്. അതിനാൽ കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു ഹിന്ദുസംഘടനയാണെന്നു സംശയിക്കരുതെന്നു് ഞാൻ നിങ്ങളോടു് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിൽ ചേർന്നു് അതിന്റെ ചുമതല വഹിക്കാൻ നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനോടും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ ബലംപ്രയോഗംകൊണ്ടു് അതിനെ സ്വാധീനമാക്കാൻ ആർക്കും സാധിക്കുകയില്ല. സ്വമനസ്സാലെ ചെയ്യുന്ന സേവനംകൊണ്ടേ അതു സാധിക്കൂ. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ആരംഭംമുതൽ അതിനെ സേവിച്ചവരാണ് അതിന്റെ ചുമതല വഹിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ളതു്. എന്നാലും കോൺഗ്രസ്സ് അവർക്കു മാത്രമായി ഉള്ളതല്ല; അവർക്കു മാത്രമായി നിലകൊള്ളുന്ന ഒന്നല്ല. അതെല്ലാവരുടേയുമാണു്; എല്ലാവർക്കുമായി നിലകൊള്ളുന്നതാണു്. ദ്രുണാവസ്ഥയിലുള്ള സ്വരാജു് ഗവണ്മേണ്ടാണതു്. അതിന്റെ പ്രശസ്തി എന്നും ബ്രിട്ടീഷു്ഗവർണ്മേണ്ടിനെക്കാൾ മികച്ചതാണു്; കോൺഗ്രസ്സ് പ്രസിഡണ്ടു് വൈസ്രോയിയേക്കാൾ ഉയർന്നവനാണു്. പണക്കാർക്കും ഉയർന്ന പദവിക്കാർക്കും മാത്രമേ വൈസ്രോയിയെ അറിയാവൂ. വൈസ്രോയിയുടെ വസതിയിൽ ചെല്ലാൻ മോട്ടോർകാർ വേണം. എന്നാൽ കോൺഗ്രസ്സ് പ്രസിഡണ്ടിനെയാകട്ടെ, ഏതു ദരിദ്രനും അറിയാം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ (ഇപ്പോൾ സർദാർ വല്ലഭായു്) അടുത്തേക്കു് ആർക്കും നടന്നുചെല്ലാം. സർദാർ കോൺഗ്രസ്സിനെ സേവിക്കാൻവേണ്ടി ആത്മാർപ്പണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ദരിദ്രരെ സേവിക്കുന്നവൻ ഈശ്വരദൃഷ്ടിയിൽ മഹാനാണു്. സ്വരാജ്യത്തിൻകീഴിൽ അധികാരത്തിൽ വരണമെന്നു് നിങ്ങൾക്കുഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, കോൺഗ്രസ്സിൽ ധാരാളമായി ചേർന്നു്, അതിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിക്കാൻ ഞാൻ നിങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഈ രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും ശക്തിമത്തായ സംഘടന അതാണു്. അതിൽ ചേരൂ. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ സ്വാഗതം ചെയ്യും.

43

അവസാനമായി ഈ പര്യാലോചനകളിൽ ഞാൻ സന്നിഹിതനാകാനുള്ള ഏകകാരണം, ഞാൻ ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസിനെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് അതിന്റെ നിലപാടു ഞാൻ വ്യക്തമാക്കിയേ തീരൂ. രാഷ്ട്രത്തിനു മുഴുവനും, ഏറ്റവും സംശയാതീതമായ നിലയിൽ മുകലക്ഷങ്ങൾക്കു, പ്രതിനിധിയായെന്നു കോൺഗ്രസ് അവകാശപ്പെടുന്നു. ഈ മുകലക്ഷങ്ങളിൽ അധഃപതിച്ചവരേക്കാളധികം അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവരായ എണ്ണമറ്റ 'അയിത്തക്കാരും, ഒരതരത്തിൽ കൂടുതൽ നിർഭാഗ്യവാന്മാരും അവഗണിക്കപ്പെട്ടവരുമായ പിന്നണിജാതിക്കാരും ഉൾപ്പെടുന്നു—മറിച്ചാണു സ്ഥിതിയെന്ന തോന്നൽ വിശേഷിച്ചു. ഇംഗ്ളണ്ടിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും.

ചുരുക്കത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നിലപാടു ഇതാണ്: കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രമേയമാണു ഞാൻ വായിക്കുന്നത്. കോൺഗ്രസ്സ് പ്രാരംഭം മുതൽ തനിദേശീയത്വമാണു അതിന്റെ ആദർശമായി കരുതിപ്പോന്നിട്ടുള്ളതു്. സമുദായികഭിത്തികളെ തട്ടിനിരത്താൻ അതു ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ദേശീയത്വത്തിന്റെ നേക്കുള്ള അതിന്റെ പുരോഗതിയിലെ അവസാനഘട്ടം താഴെ ചേർന്ന ലാഹോർ പ്രമേയമായിരുന്നു.*

44

പിന്നെ, ന്യൂനപക്ഷപ്രശ്നമെന്ന ഈ ഇമ്പാച്ചി എന്താണു്? എനിക്കിതു തീരെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. കോൺഗ്രസ്സ് വളരെ സംഘടനകളിൽ ഒന്നാണെന്നോ, ഏറ്റവും വലിയ സംഘടനയാണെന്നോ നിങ്ങൾ പറയുന്നു. ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു കോൺഗ്രസ്സ് ഏറ്റവും വലിയ സംഘടന മാത്രമല്ല, ഏറ്റവും പ്രമുഖമായ സംഘടനകൂടിയാണെന്നു്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടി സമരം ചെയ്തു ഏക സംഘടനയാണെന്നു് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ആചാനമനുസരിച്ചതുകൊണ്ടാണു് അനേക ശതം ഗ്രാമീണരുടെ ജീവിതം തന്നെ മിക്കവാറും നശിച്ചതു്, അനേകായിരം ഉറപ്പിക വിലപിടിച്ച വിളകൾ തിയ്യിന്നിരയാക്കപ്പെട്ടതു്, അഥവാ നിസ്സാരവിലയ്ക്കു വിൽക്കപ്പെട്ടതു്, അനേകലക്ഷം ഉറപ്പിക വില വരുന്ന ഭൂമികൾ പിടിച്ചടക്കി വിറ്റുകളയപ്പെട്ടതു്. ഈ യാതനകളെല്ലാം ഞങ്ങൾ അനുഭവിച്ചതു് ഒരപ്പകർഷണത്തിനുവേണ്ടിയാണെന്നു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു ഹിന്ദുസംഘടനയാണെന്നു

43. Young India, 29-10-1931 (Communal Unity, p. 184)
 * 40-ാമത്തെ ഖണ്ഡത്തിനു കീഴിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന പ്രമേയം നോക്കുക
 44. Young India, 5-11-1931 (Communal Unity, p. 190)

കെട്ടുകഥ പറയുന്നു. കഴിഞ്ഞകൊല്ലം സമരം ചെയ്തവരും ജയിലിൽ പോയവരും മരിച്ചവരുമെല്ലാം ഹിന്ദുക്കളാണെന്നു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? അനേകായിരം മുസൽമാന്മാർ അവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. സിക്കുകാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും പാഴ്സികളുമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ഭൂരിപക്ഷ സമുദായത്തെപ്പറ്റിയോ ന്യൂനപക്ഷ സമുദായത്തെപ്പറ്റിയോ പറയരുത്. ഏറ്റവും വലിയ ഭൂരിപക്ഷ സമുദായം കോൺഗ്രസ്സ് മാത്രമാണ്

45

നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സ് ഹിന്ദുക്കൾ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു സംഘടനയാണെന്നും തന്നിമിത്തം പേരിന്നുമാത്രം നാഷണൽ (ദേശീയം) ആണെന്നും യഥാർത്ഥിൽ സാമുദായികമാണെന്നുമുള്ള സെററു്ലണ്ടു് പ്രളപിന്റെ ആരോപണത്തെപ്പറ്റി കേൾക്കാനുള്ള മുഴുവൻ നാം ഇനിയും കേട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതിനേക്കാൾ വലിയ ഒരപഖ്യാതി കോൺഗ്രസ്സിനുണ്ടാകാനില്ല. പ്രരുംഭം മുതലേ അതു ദേശീയമായിരുന്നു. അതിന്റെ ജനയിതാവു് ഒരിംഗു്ളീഷു്കാരനായിരുന്നു. പരേതനായ എ. ഓ. ഹ്യൂം അതിന്റെ സെക്രട്ടറിമാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു മുസു്ളീമും ഇംഗു്ളീഷു്കാരനും ക്രിസ്ത്യാനിയും പാഴ്സിയും അതിന്റെ പ്രസിഡണ്ടുമാരായിട്ടുണ്ടു്. വാർദ്ധ്യക്യംകൊണ്ടു് അവഗനായിത്തീരുന്നതുവരെ ദാദാഭായു് അതിന്റെ ആത്മാവായിരുന്നു. എല്ലാ സംഗതകളിലും നയിക്കുന്ന കരവും ആജ്ഞാപിക്കുന്ന മസ്ലിഷു്കവും അദ്ദേഹമായിരുന്നു. സർ ഫെറോസു്ഷാമേത്ത ബോംബെ സംസ്ഥാനത്തിലെ കിരീടം വസ്ത്രാത്ത രാജാവായിരുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിന്റേയും ബോംബെ കോർപ്പറേഷൻറേയും പ്രസിഡണ്ടുമാരെ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതു് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. ബ്രദ്രിൻ തയാബു്ജി വളരെ കൊല്ലങ്ങളോളം കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചർച്ചകളിൽ ഒരു നിർണായകഘടകമായിരുന്നു ഹാക്കിം സാഹിബു് അജു്മൽഖാൻ ജീവനോടു കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നേടത്തോളം കാലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതി കൂടാതെ കോൺഗ്രസ്സിനു യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നു് ആക്കാണറിയാത്തതു്? ഡോക്ടർ അൻസാരി കുറേക്കാലം ജോയിൻറു ജനറൽ സെക്രട്ടറിയായിരുന്നു. ഖിലാഫത്തു് കാലത്തു അലിസഹോദരന്മാർക്കു കോൺഗ്രസ്സിലുണ്ടായിലുണ്ടായിരുന്ന സ്വാധീനശക്തിയെപ്പറ്റി വായനക്കാർക്കറിയാം. ഇന്നു മൗലാനാ അബുൾകലാം ആസാദിന്റെ സഹകരണവും വിവേകപൂർവമായ ഉപദേശവും കൂടാതെ പ്രവർത്തകസമിതിയാതൊന്നും ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല. ഹിന്ദുമുസ്ലീം കാര്യങ്ങളിൽ നിണ്ണായകമായ വാക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെതാണു്. അര നൂറ്റാണ്ടിലേറെ ദൈർഘ്യമുള്ള കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം മറ്റൊരാൾ

45. Harijan, 11-18-1939 (Communal Unity, pp. 249-251)

സംഘടനയും ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തവിധം ഇന്ത്യയുടെ മുഴുവൻ പ്രതിനിധിയായിരിക്കുവാൻ പരിശ്രമിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ട്. കോൺഗ്രസ്സ് നേടിയ ഓരോ വിജയവും എല്ലാ സമുദായങ്ങൾക്കും ഗുണകരമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

‘ഇതാണു യഥാർത്ഥ സ്ഥിതിയെങ്കിൽ കോൺഗ്രസ്സ് എന്തിനു അഖിലേന്ത്യാ ഹിന്ദു മഹാസഭയുടെ ചുമതല കടന്നെടുത്തു?’ എന്നു കോപാവിഷ്ണുനായ ഒരു ലേഖകൻ ചോദിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ യുക്തിഹീനത എന്നു പത്രാധിപർക്കു തോന്നിയതിനെ ‘ദി ട്രൈബ്യൂൺ’ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. യുക്തിഹീനത സമ്മതിക്കപ്പെടുകതന്നെ വേണം, പക്ഷേ ജീവിതമാകട്ടെ, സ്ഥാപനങ്ങളാകട്ടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതു യുക്തിയാലല്ല. ജനതയുടെ രാഷ്ട്രീയപുരോഗതിക്കുവേണ്ടി സാമുദായികമായ ഒരൊത്തുതീർപ്പാവശ്യമാണെന്നു കോൺഗ്രസ്സിനു തോന്നിയെന്നതു വ്യക്തമാണ്. ഇതിൻഫലമാണു 1916-ലെ സാമുദായിക സന്ധി. ആ കാലത്തിനു ശേഷം എന്നും കോൺഗ്രസ്സ് ഹിന്ദു മുസ്ലീം മൈത്രിയെ കോൺഗ്രസ്സ് പരിപാടിയിലെ ഒരിനമായി കരുതിപ്പോന്നിട്ടുണ്ട്. യുക്തിയുക്തമായി ആ ചുമതല സാമുദായിക സംഘടനകളുടേതാണെങ്കിലും സമുദായങ്ങൾ കലഹിക്കുമ്പോഴും രാജ്യതാൽപര്യത്തിനുവേണ്ടി ഒരു പരിഹാരം ആവശ്യമായിത്തീരുമ്പോഴും മിഴിച്ചുനിൽക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സിനെപ്പോലുള്ള ഒരു ജനകീയ സംഘടനയ്ക്കു സാധ്യമല്ല. തന്നിമിത്തം ഒരു ധർമ്മകാഹളമെന്ന നിലയിൽ അടുത്തെത്തിയതിനെ ഒഴിച്ചുവിടാൻ കോൺഗ്രസ്സിനു കഴിഞ്ഞില്ല. സമുദായികപ്രശ്നങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചു തന്നി ദേശീയവും നിഷ്പക്ഷവുമായ ഒരു പ്രായം സ്വീകരിക്കാൻ പററിയ ഏക സംഘടന കോൺഗ്രസ്സാണ്. മറിച്ച് എന്തൊക്കെത്തന്നെ പറഞ്ഞാലും ഇന്ത്യയുടെ ആശാഭിലാഷങ്ങൾക്കു കോൺഗ്രസ്സ് രൂപം നൽകുന്നുവെന്നു ഞാൻ സമർത്ഥിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയാഭിലാഷങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം ഇന്ത്യയെ മുഴുവൻ അതു പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ ആരുമായും സഖ്യം ചെയ്യാൻ അതിനു സാധിക്കുകയില്ല. മുസ്ലീങ്ങൾക്കെതിരായി ഹിന്ദുക്കളുടെ പ്രതിനിധിയാകാനും നേരേമറിച്ചു ചെയ്യാനും അതിന്റെ പാരമ്പര്യം അതിനെ അസമർത്ഥമാക്കുന്നു. ഹിന്ദുസ്ഥാനിലെ എല്ലാവരുടെയും പൊതുതാൽപര്യങ്ങളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുവാൻ അതു സമർത്ഥമാണ്. പൊതു താൽപര്യത്തിനുവേണ്ടി ആളുകളുമായോ സംഘടനകളുമായോ സന്ധി ചെയ്യാൻ അതു ശ്രമിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു തെറ്റും കാണാൻ എനിക്കു കഴിയുന്നില്ല. അവയെല്ലാം പരസ്പരം സഹായകങ്ങളായിരിക്കണം. വിരുദ്ധങ്ങളായിരിക്കരുത് എന്നു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ. ഇതു പ്രയാസമുള്ള കാര്യമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. എന്നാൽ ജനങ്ങളും സംഘടനകളും അവയുടെ സൗമനസ്യം കോൺഗ്രസ്സിൽ അർപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ ജോലി

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പരിധിക്കോ കഴിവിന്നോ അപ്പുറമല്ല. സാർവത്രികമായ ആ വിശ്വാസം ഇന്ന് അതു ജനിപ്പിക്കുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം അതിന് ആ കാലംവരെ കാത്തിരിക്കേണ്ടിവന്നേക്കാം. മറ്റേതെങ്കിലും സംഘടനകൾ ആ ജോലി ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, കോൺഗ്രസ്സ് അതിനെ സ്വാഗതം ചെയ്യും.

46

മുസ്ളീം പരാതികളെ കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിമാർ വേണ്ടത്ര ചെവികൊണ്ടില്ലെന്നു കോൺഗ്രസ്സ്കാർദ്ദാത്ത പല മുസ്ളീങ്ങളും നിർവ്യാജമായി വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. അഹിംസാനിഷ്ഠരായ കോൺഗ്രസ്സ്കാർ, കോൺഗ്രസ്സ്കാർദ്ദാത്ത മുസ്ളീങ്ങളുടെ പരാതികളെ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു തീരൂ. അവയെല്ലാം നിസ്സാരങ്ങളാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. പല പരാതികളും നിസ്സാരങ്ങളായിരുന്നെന്ന് എനിക്കുതന്നെ അറിയാം. എങ്കിലും അവയെ സഗൗരവം സ്വീകരിക്കാനും അവ നിസ്സാരങ്ങളെന്നു വ്യക്തമാക്കാൻ ശ്രമിക്കാനും തക്കവണ്ണം നാം ക്ഷമയും മര്യാദയും ഉള്ളവരായിരിക്കണം. ഇന്നും പരാതികളുണ്ടെന്നു വസ്തുതയെക്കുറിച്ചു മാത്രമാണു ഞാനിപ്പോൾ പറയുന്നതു്. അതിനാൽ അവയിൽ ഒരു കാമ്പുമില്ലെന്നു തെളിയിക്കാൻ നാം സമയം നൽകണം. കൂടുതൽ അന്വേഷണങ്ങളുടെ ഫലമായി തെറ്റുകൾ കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ നാം തിരുത്തണം. മുസ്ളീങ്ങളുടേതായാലും മറ്റൊരാൾക്കുതായാലും ന്യായമായ ഒരൊറ്റ താത്പര്യത്തേയും ബലികഴിച്ചു സ്വാതന്ത്ര്യം നേടാൻ നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്നു് ഈ രാജ്യത്തിലെ മുസ്ളീങ്ങൾക്കും ലോകത്തിനും നാം തെളിയിച്ചുകൊടുക്കണം. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ നമ്മുടെകൂടെ നിർത്തുവാൻ നാം സാധ്യമായതെന്തും ചെയ്യാതിരിക്കരുതു്. നമ്മളിൽ ഏറ്റവും ചുളിയവരുടെ അവകാശങ്ങളെ കണിശമായി ശ്രദ്ധിക്കുകയെന്നതു് അഹിംസയുടെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഉപാധിയത്രേ.

സാമുദായികമെത്രിയുടെ അഭാവം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു തടസ്സമായി ബ്രിട്ടീഷ്ഗവർണ്മെന്റ് എടുത്തുകാണിക്കുന്നതു തെറ്റാണെന്നതു ശരിതന്നെ. എന്നാലും ഈ അസ്വരസംസ്വരാജ്യത്തിന്റെ നേർക്കുള്ള നമ്മുടെ പ്രയാണത്തിനു ഗുരുതരമായ ഒരു പ്രതിബന്ധമാണെന്നതു് ഇത്രതന്നെ ശരിയത്രേ. മുസ്ളീംലീഗും മറ്റും നമ്മുടെ ഒന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ആവശ്യം തടുത്തുകൂടാത്തതായേനെ.

നൗബാലിയിലെ അഭിമുഖസംഭാഷണക്കാർ പിന്നീടു് കോൺഗ്രസ്സിലെ ഭിന്നിപ്പുകളെപ്പറ്റി ചർച്ചചെയ്യുകയും വളരെ ഹിന്ദുക്കൾ കോൺഗ്രസ്സ് സഹായത്തെപ്പറ്റി നിരാശരായി ഹിന്ദുമഹാസഭയിൽ ചേർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് എന്നോടു പറകയും അവർക്കും അപ്രകാരം ചെയ്യാമോ എന്നു ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ അവരോടു്

46. Harijan, 2-12-1939 (Communal Unity, p. 255)

പറഞ്ഞു. സിദ്ധാന്തപരമായി ഒരു വിരോധവും ഞാൻ കാണുന്നില്ലെന്ന്. പ്രാദേശിക ചുറ്റുപാടുകൾ ആ നടപടിയെ നീതീകരിക്കുമോ എന്ന് എനിക്കു പറയാനാവില്ല. എങ്കിലും ഒരു കോൺഗ്രസ്സ് കാരണമെന്ന നിലയ്ക്കു സഹലമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കുന്നില്ലെന്നു കണ്ടാൽ, സഹലമായ സഹായം ചെയ്യുന്ന ഒരു സംഘടനയിൽ ചേരാൻ ഞാൻ മടിക്കുകയില്ല. പക്ഷേ കോൺഗ്രസ്സ് സംഘടനയിൽ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുകയും അതോടൊന്നിച്ച് ഒരു തനി സാമൂഹ്യാധിപത്യസംഘടനയായ ഹിന്ദു മഹാസഭയിൽ അംഗമാവുകയും ചെയ്യുകയെന്നതു് ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ഒരൊറ്റ കോൺഗ്രസ്സുകാരനും ചെയ്യാതെത്തന്നെല്ലെന്നു കൂടി ഞാൻ പറഞ്ഞു. ശാന്തതയും സത്യസന്ധതയും ധൈര്യവും ഇതുസന്ദർഭത്തിൽ ആവശ്യമാണ്. കോൺഗ്രസ്സിനു ഫലപ്രദമാവണമെന്നും അഹിംസാനിരതമാകാൻ കഴിയുകയില്ലെങ്കിൽ, സാമൂഹ്യാധിപത്യം ജയിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. അഹിംസകൊണ്ടു കളിച്ചാൽ, അതുതന്നെ (കോൺഗ്രസ്സ്) അനുഭവത്തിൽ സാമൂഹ്യാധിപത്യമായിത്തീരും. അതുകൊണ്ടു്, അഹിംസയുടെ സഹലമായ പ്രയോഗം അറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ ഹിന്ദുക്കളായ ഭൂരിപക്ഷം കോൺഗ്രസ്സുകാർ ഹിംസയിലേക്കു വഴുതിവീഴും. എല്ലാ സംഗതികളിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ അഹിംസാനിനിഷ്ഠമായാലേ കോൺഗ്രസ്സിനു സാമൂഹ്യാധിപത്യമല്ലാത്ത ഒരു സംഘടനയായിത്തീരാൻ കഴിയൂ എന്നതിൽ എനിക്കു സംശയം തീരെയില്ല. ഭരണകർത്താക്കളോടു മാത്രം ഹിംസ കാണിക്കാതിരിക്കുക, മറ്റൊല്ലാവരോടും ഹിംസ കാണിക്കുക—ഇങ്ങനെയൊക്കെ അതിനു സാധ്യമല്ല. ആ വഴിയിൽ അപമാനവും ആപത്തുമുണ്ടു്.

ജെ. സ്വാതന്ത്ര്യഭാരതം—മതേതരരാഷ്ട്രം

47

ഇന്ത്യയെ ഉടൻതന്നെ—പല ഘട്ടങ്ങളിലായിട്ടല്ല—പാരതന്ത്ര്യത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുന്നതാണ് എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നെ ഒരിടക്കാല പരിഹാരം എളുപ്പമാണെന്നു കാണാം. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ അവകാശസംരക്ഷണം, അപ്പോൾ സുകരമായിത്തീരും. ഒളിച്ചുകളി അവസാനിക്കും. ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ സംരക്ഷണത്തിനർഹരാണ്, പല ഘട്ടങ്ങളിലായിട്ടല്ല, പരിപൂർണ്ണമായിട്ടും, ഒന്നിച്ചും. ഭൂരിപക്ഷത്തിനുള്ളത്രതന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യം ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കും നല്കമെന്നു നിശ്ചയിക്കാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യപ്രമാണം കാണാൻപോലും കൊള്ളരുതാത്തതാണ്. ഭരണഘടനാനിർമ്മാണത്തിൽ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ തികഞ്ഞ പങ്കാളികളായിരിക്കണം. ഭരണഘടനാനിർമ്മാണമെന്ന പരിപാവന ധർമ്മം നിർവഹിക്കാൻ ചുമത

47. Harijan, 11-11-1939 (Communal Unity, p 248)

ലപ്പെടുത്തപ്പെട്ടവരുടെ വിവേകത്തെ ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കും, ഇതെങ്ങനെ സാധിക്കാമെന്ന കാര്യം.

48

പാക്കിസ്ഥാൻ ഒരു മതാധിഷ്ഠിതരാഷ്ട്രമല്ലെന്നും തനി മതേതര രാഷ്ട്രമാണെന്നും കപായിദ്—ഇ—ആസാം പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ? ഈ അവകാശവാദത്തെ എപ്പോഴും പ്രവൃത്തികൊണ്ടു നീതീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നത്, നിർഭാഗ്യവശാൽ വളരെ പരമാർത്ഥമാണ്. യൂണിയൻ ഒരു മതാധിഷ്ഠിതരാഷ്ട്രമായിത്തീരുകയും ഹിന്ദുമതത്തുപണ്ടും അഹിന്ദുക്കളുടെമേൽ വച്ചുകെട്ടുകയും ചെയ്യണമോ? അങ്ങനെ വരില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഇന്ത്യാ യൂണിയൻ ആശയം വാഗ്ദാനവും ഉൾക്കൊണ്ട ഒരു രാജ്യം—ഏഷ്യയിലേയും ആഫ്രിക്കയിലെയും രാജ്യങ്ങൾ, എന്നല്ല ലോകം മുഴുവനും, ഉററുനോക്കുന്ന ഒരു രാജ്യം—അല്ലാതായിത്തീരും. യൂണിയനെന്ന നിലയ്ക്കോ, പാക്കിസ്ഥാൻ എന്ന നിലയ്ക്കോ, ഇന്ത്യയിൽനിന്നു ചെറുത്തവും മതഭ്രാന്തുമല്ല ലോകം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഏതൊന്നിൽനിന്നു ലോകത്തിന് ഒരു പാഠവും എങ്ങും പരന്ന ഇരുട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുകടക്കാനുള്ള വെളിച്ചവും നേടാമോ ആ മഹത്വവും നന്മയുമാണ് ഞാൻ ഇന്ത്യയിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

49

വൈസ്രോയ് കൂടിയാലോചനയ്ക്കായി ഇടക്കാലഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു നേതാക്കന്മാരെ ക്ഷണിക്കുമ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹം ഹിന്ദുക്കളേയും മുസ്ലീങ്ങളേയും സിക്കുകാരെയുമാണു ക്ഷണിക്കുന്നതെന്ന് ഒരു ലേഖകൻ ഗാന്ധിജിക്ക് എഴുതിയിരുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ അവരെ സമുദായങ്ങളില്ലേ? പാഴ്സികളുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും യെഹൂദന്മാരുടെയും മറ്റും കഥയോ? അവർ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഒന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. അധികം ഒച്ചയുണ്ടാക്കുന്നവരാൽ അവർ അമർത്തപ്പെടണമോ? സിക്കുകാർ ഒരു ധീരവർഗമാണ്. മുസ്ലീങ്ങൾ കുറെക്കാലമായി ബഹളം കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അവരുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തുന്നു. രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗധേയം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നല്ലതായ പൗരന്മാർക്കു മിണ്ടാൻ തരമില്ലെന്നാണോ വന്നുകൂടുന്നത്?

ഈ ചോദ്യം പ്രസക്തവും പ്രധാനവുമാണെന്ന് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. പ്രധാനർ തങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നും മറ്റുള്ളവരുടെ അവകാശങ്ങൾ തങ്ങളുടേതിനെക്കാൾ താഴെയാണെന്നും സിക്കുകാരും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും കരുതിയാൽ തങ്ങൾ കൊള്ളരുത്താവരാണെന്ന് അവർ തെളിയിക്കും. സാധുക്കളുടെ ശാപങ്ങൾ അവരെ നശി

48. Harijan, 16-11-1947 ((Communal Unity, pp. 603-604
49. Harijan, 8-6-1947 (Communal Unity, P. 635)

പ്പിക്കും. ഇത്തരമൊരു ഗവർണ്മെന്റ് ഒരിക്കലും രാമരാജ്യമോ ഭൂമിയിലെ സ്വർഗരാജ്യമോ ആവുകയില്ല.

ഏറ്റവും എളിയവരെ മറ്റുള്ളവരോടു തുല്യരായി കരുതേണ്ടതു് ഓരോ പൗരന്റെയും കടമയാണ്. ചിലർ ഭ്രാന്തരായിത്തീർന്നെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവരും അവരെ അനുകരിക്കുന്നതിൽ ന്യായമില്ല. സ്വതന്ത്രരായി ജീവിക്കുവാൻ ഇന്ത്യക്കാർ തീരുമാനിച്ചാൽ ലോകത്തിൽ ആർക്കും—മഹാശക്തികളുടെ ഒരു സമവായത്തിനുപോലും—അവരെ പരാജയപ്പെടുത്താനാവില്ലെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു.

50

ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായി ഇന്ത്യയിൽ ചില മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുകയെന്നുവെച്ചാൽ, രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങൾ ഉണ്ടാവുക എന്നാണോ അർത്ഥം? വിഭജനം സമ്മതിച്ചുകഴിഞ്ഞ സ്ഥിതിക്കു്, ഇനി ഐക്യം കരം വിഷമമാണെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലീങ്ങൾ ബാക്കിയുള്ളവരിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു രാഷ്ട്രമോണുതങ്ങളെന്നു വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവർക്കു അപ്രകാരമായിത്തീരാൻ കഴിയുകയില്ല. അമുസ്ലീങ്ങളും സഹകരിക്കാതിരുന്നാൽ. മുസ്ലീംഭൂരിപക്ഷ പ്രദേശങ്ങൾക്കു സ്വയം പാക്കിസ്ഥാനെന്നു വിളിക്കാം; എന്നാലും ബാക്കിഭാഗം, ഏറ്റവും വലിയ ഭാഗം ഹിന്ദുസ്ഥാനെന്നു വിളിക്കപ്പെടേണ്ട ആവശ്യമില്ല. പാക്കിസ്ഥാനിനെതിരായി ഹിന്ദുക്കളുടെ രാജ്യം എന്നാവും അപ്പോൾ അർത്ഥം. ഹിന്ദുക്കൾക്കു് അങ്ങനെ തോന്നുന്നുണ്ടോ? ഇന്ത്യയിൽ ജനിച്ച പാഴ്സികൾക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും യഹൂദന്മാർക്കും വെളുത്ത തൊലിയില്ലാത്ത ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യക്കാർക്കും വേറെ സ്വരാജ്യമുണ്ടോ? തൽക്കാലം ഞാൻ മുസ്ലീങ്ങളെ വിട്ടുകളയുന്നു. പാക്കിസ്ഥാനല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളെ ഹിന്ദുസ്ഥാനെന്നു വിളിക്കാൻ പണ്ഡിറ്റ്ജി കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുന്നതും, (മുസ്ലീം ഭൂരിപക്ഷപ്രദേശങ്ങൾ വിട്ടുപോയി) ഇന്ത്യയുനിയൻ റിപ്പബ്ലിക് എന്ന അഭിമാനകരമായ പേരു കൊണ്ടു അതിനെ വിളിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതും ഈ കാരണംകൊണ്ടാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അഭിമാനങ്ങളായ പേരുകൾ അവയുള്ളവരെ മഹാന്മാരാക്കുന്നില്ലെന്നു ചരിത്രം തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മനുഷ്യരും ഗ്രൂപ്പുകളും അറിയപ്പെടുന്നതു് അവരുടെ പേരുകൾകൊണ്ടല്ല പ്രവൃത്തികൾകൊണ്ടാണു്. ഈ യുനിയൻ എങ്ങനെയാണു പെരുമാറേണ്ടതു്? ഇതിനു മുമ്പു ഒരു പ്രസംഗത്തിൽ ഞാൻ വെളിവാക്കിയതുപോലെ, നന്ന ചെറിയ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമായതുലോ. അധികേഷപിക്കപ്പെട്ടവരായ സവർണഹിന്ദുക്കൾ പട്ടികജാതികളിൽപ്പെട്ട ലക്ഷോപലക്ഷം ആളുകളേയും (ഞാൻ കൂട്ടത്തിൽ

50. Harijan, 22-6-1947 (Communal Unity, pp. 641-643)

പറയട്ടെ) അത്രതന്നെ ശുഭരെയും ഗിരിവർഗ്ഗക്കാർക്കു വിളിക്കപ്പെടുന്നവരെയും സമുദായഭ്രഷ്ടന്മാർക്കുമെന്ന ആക്ഷേപം ഇപ്പോൾതന്നെ യൂനിയനെതിരെ പ്രയോഗിച്ചതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ പിന്നെ മറ്റു നിസ്സാര ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ കാര്യം പറയാനുണ്ടോ? അവർക്കു ഹിന്ദുക്കളെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവർ ഒരു പരീക്ഷാഘട്ടത്തിലാണ്. അവർ യൂനിയനിലെ ഏറ്റവും എളിയവരോടു തങ്ങൾക്കുള്ള കടമ മനസ്സിലാക്കി അങ്ങേ അറ്റത്തോളം ഉയരുവാനുള്ള എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളും അവർക്കു നൽകി ആ കടമ നിറവേറ്റുമോ? മുസ്ലീം ന്യൂനപക്ഷങ്ങളോടും അവരെന്താണു ചെയ്യുക? അവർ വിദേശികളായി കരുതപ്പെടുമോ? അതോ സ്വരാജ്യത്തു തങ്ങൾ വിദേശികളായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ലെന്നും യൂനിയനിലെ എത്രതന്നെ ഉറ്റപ്പെട്ടവർക്കുമുള്ള അവസരങ്ങൾ തങ്ങൾക്കും ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നും ഉള്ളതോന്നൽ അവരിലുണ്ടാക്കുമോ! മുസ്ലീങ്ങളും ഹിന്ദുക്കളും വ്യത്യസ്ത ജനതകളാണെന്നു ക്വാർട്ടിംഗ്-ഇ-ആസാമിന്റെ വാദം ശരിയാക്കാൻ തക്കവണ്ണം സവർണഹിന്ദുക്കൾ പെരുമാറുന്നതിനെ ഈശ്വരൻ തടയുമാറാകട്ടെ. അവർ സന്ദർഭത്തിനു തക്കവിധം ഉയരുകയും യൂനിയനിൽ മതത്തെയോ ജാതിയെയോ നിറഞ്ഞയോ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളയാതൊരു തരം വിവേചനവുമില്ലെന്നും യോഗ്യതമാത്രമാണ് ഏക മാനദണ്ഡമെന്നും, അതു നേടുവാൻ ഉത്സാഹശീലമുള്ള ഏതു പൗരനും യൂനിയനിൽ ധാരാളം സൗകര്യമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും തങ്ങളുടെ സ്വഭാവശുദ്ധികൊണ്ടും ധൈര്യംകൊണ്ടും കളങ്കമേശാത്ത നിലപാടുകൊണ്ടും സഹിഷ്ണുതകൊണ്ടും പാക്കിസ്ഥാനിലെ മുസ്ലീങ്ങൾക്കു തെളിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുമോ?

ഇനി ഹിന്ദുസ്ഥാനിക്ക്—ഹിന്ദിയുടേയും ഉൾഭൂവിന്റേയും പൊരുത്തമുള്ള ഒരു കലർപ്പ്—സ്ഥാനമില്ലെന്ന നിഗമനത്തിൽ യൂനിയനിലെ ചില ആളുകൾ അബദ്ധമായി എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നു. യൂനിയനിൽ ഇസ്ലാമിന്റെ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്. മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ അവയെയും മാനിക്കുമോ? മുസ്ലീം വിദ്യാലയങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും ഇങ്ങനെതന്നെയാക്കിയിരിക്കുമോ? ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഇതുപോലുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉചിതമായ മറുപടി നൽകുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കും ഇന്ത്യയുടെ ഐക്യം—ഞാൻ പറയുന്നു, പാക്കിസ്ഥാനിൽ എത്രതന്നെ ചെയ്യാലും പറഞ്ഞാലും 'അടിക്കു പകരം അടി' എന്ന നിയമം ഉൾത്തിന്റെയോ അസംസ്കൃതമനുഷ്യന്റെയോ ആണ്. അത്തരക്കാരുടെ കാലം കഴിഞ്ഞുപോയി. കാട്ടിലെ നിയമത്തിന്റെ പ്രയോഗം ലോകത്തിനു മടുത്തിരിക്കുന്നു. വെറുപ്പിനുപകരം സ്നേഹം, അസത്യത്തിനു പകരം സത്യം, അസഹിഷ്ണുതയ്ക്കു പകരം സഹിഷ്ണുത എന്ന ധീരനിയമത്തിനു ലോകം ദാഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സംസ്കൃതമനുഷ്യന്റെ ഈ നിയമമല്ല ലോകത്തെ രേിക്കാൻ ഭാവമെങ്കിൽ അതു നശിച്ചുവെന്നതു മൂന്നുതരം.

51

അപ്പോൾ പാക്കിസ്ഥാനിലെ ഹിന്ദുക്കളും സിക്കുകാരും അമുസ്‌ളീങ്ങളും എന്താണു ചെയ്യേണ്ടത്? അവർ ആപത്തു പ്രതീക്ഷിക്കുകയും അതു സംഭവിക്കുമെന്നു ഭയന്നു സ്വഗൃഹം വിട്ടുപോകുമെന്നു ഭയപ്പെടും. സാമാന്യമായ സത്യസന്ധതയും മനുഷ്യോചിതമായ പെരുമാറ്റവും മുസ്‌ളീങ്ങളുടെയടുത്തു അദ്ദേഹം വകവെച്ചുകൊടുക്കും. പാക്കിസ്ഥാൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങളും സിക്കുകാരുടെ ഗുരുദാരകളുമുണ്ട്. അവയെല്ലാം നശിപ്പിക്കപ്പെടുമോ? അവയിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കും സിക്കുകാർക്കും മറ്റും പ്രവേശനം നിഷേധിക്കപ്പെടുമോ? അങ്ങനെ ഭയപ്പെടാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടോവില്ല; മറിച്ച് ഉള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുക്കുക: ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മനോഹരങ്ങളായ ജൂമാ മസ്‌ജിദുകളിലൊന്നു ഇന്ത്യയിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്; താജ് ഉണ്ട്; അലിഗർ സർവകലാശാലയുണ്ട്. ഈ ശ്രേഷ്ഠസ്ഥലങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു പേർ പറയാൻ കഴിയുന്ന മറ്റു പലതും മുസ്‌ളീങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്നതിൽ വിജ്ഞനംകൊണ്ടു ലേശമെങ്കിലും മാറ്റം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ലെന്നാണു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം.

ഇനി അയഥാർത്ഥമോ യഥാർത്ഥമോ ആയ ഭയംനിമിത്തം പാക്കിസ്ഥാനിലെ സ്വഗൃഹങ്ങളിൽ താമസിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഹിന്ദുക്കളുടേതായ പ്രശ്നമുണ്ട്. അവരുടെ തൊഴിലോ സഞ്ചാരമോ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുകയും അവർ സംസ്ഥാനത്തിൽ വിദേശീയരായി കരുതപ്പെടുകയും ചെയ്യാൻ സ്വഗൃഹങ്ങളിൽ താമസിക്കാൻ അവർക്കു സാധ്യമല്ല. ഇത്തരം അഭയാർത്ഥികളെ തുറന്നുകൊടുക്കാനുണ്ടു സർവ്വകലാശാലകളും അവിടെ ന്യായമായ എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളും നൽകേണ്ടതും ഇന്ത്യയിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ കടമയാണെന്നതിൽ സംശയമില്ല. അന്യരാജ്യത്തിലേക്കല്ല വന്നിട്ടുള്ളതെന്നു അവർക്കു തോന്നാൻ കഴിയണം. ഇന്ത്യക്കാരനാണെന്നു കരുതുകയും ആ നിലയ്ക്കു പെരുമാറ്റവും ചെയ്യുന്ന ഓരോ ഇന്ത്യക്കാരന്റെയും സ്വരാജ്യമാണു ഇന്ത്യ-അയാളുടെ മതമെന്നായാലും. താൻ ഹരിദ്വാറത്തിൽ വെച്ചു പറഞ്ഞതുപോലെ നവാഗതർക്കുള്ള ഉപാധി ഇതാണു: അവർ പാലിൽ പഞ്ചസാരയെന്നപോലെയായിത്തീരണം. ചുറ്റുപാടുമുള്ള ജീവിതത്തിന്റെ മാധുര്യവും ധന്യതയും അവർ വർദ്ധിപ്പിക്കണം.

52

എന്തെല്ലാം പ്രകോപനങ്ങളുണ്ടായാലും, ഇന്ത്യക്കാർ അവരുടെ തന്റേടം വിടാതിരിക്കുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യം അവരെ ധരിപ്പിക്കുവാൻ ഗാന്ധിജി ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പാക്കിസ്ഥാന്റെ നയം

51. Harijan, 20-7-1947 (Communal Unity, pp. 671-672)
 52. Harijan, 27-7-1947 (Communal Unity, p. 672)

എന്തുതന്നെയായാലും ഇന്ത്യ ഒരുപോലെ ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും സിക്കുകാരുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും പാഴ്സികളുടെയും മറ്റും സ്വരാജ്യമായിരുന്നു, മേലിലും ആയിരിക്കണം. ഇന്ത്യയെ മാതൃഭൂമിയായി കരുതുന്നവരെല്ലാം തുല്യ പൗരാവകാശങ്ങളോടുകൂടിയ ഇന്ത്യക്കാരാണ്. ഒരു കണ്ണിനു ഒരു കണ്ണ്, ഒരു പല്ലിനു ഒരു പല്ല് എന്ന സിദ്ധാന്തം ശരിവക്കാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് ഒരിക്കലും ആവില്ല—നൂറു കണ്ണിനു ഒരു കണ്ണ് എന്ന നിയമം പോലും ശരിവക്കാനാവില്ല. ഇക്കാര്യത്തിലുള്ള തന്റെ വാശി വളരെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു മുഷിച്ചിലുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ചിലർ ശകാരിക്കുന്നു. മറ്റു ചിലർ ഹിമാലയത്തിലേക്കു മാറിപ്പോകാൻ സൗമ്യമായി ഉപദേശിക്കുന്നു. എങ്കിലും താൻ പറയുന്നതിൽ വിശ്വസിക്കുകയും അതനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവളരെപ്പേരുണ്ട്.

53

ഇങ്ങനെ, എല്ലാ പ്രജകളും നിയമദൃഷ്ടിയിൽ സമന്മാരായിരിക്കും. എങ്കിലും പൊതുവായ നിയമത്തെ അതിലംഘിക്കാത്തിടത്തോളംകാലം, യാതൊരു തടസ്സവുമില്ലാതെ സ്വമതം അനുസരിക്കുവാൻ ഓരോ വ്യക്തിക്കും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും. 'നൂതനപക്ഷസംരക്ഷണ'മെന്ന പ്രശ്നം അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടത്ര നല്ലതായിത്തോന്നുന്നില്ല. ഒരേ സ്റ്റേറ്റിലെ പൗരന്മാർ മതപരമായി ഗുർവ്വുതിരിഞ്ഞു നിൽക്കുകയെന്നതാണ് അതിന്റെ അടിസ്ഥാനം. ചെയ്യണമെന്നു അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നതു മതവിശ്വാസസ്വാതന്ത്ര്യം ഓരോ വ്യക്തിക്കും അനുവദിക്കുകയെന്നതാണ്. എന്നാലേ ഇന്ത്യ മഹിമയുററതാകൂ; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പ്രാചീനലോകത്തിൽ സാംസ്കാരികസമത്വം സമ്മതിച്ചുകൊടുത്ത ഏക രാഷ്ട്രം, ഒരുപക്ഷേ അതായിരുന്നു. ഈശ്വരൻ ഏകനും അദിതീയനും ആകുകൊണ്ട് ഈശ്വരനിലേക്കുള്ള വഴി പലതാണെങ്കിലും, ലക്ഷ്യമൊന്നാണെന്ന അഭിപ്രായം ഇതുകൊണ്ട് ഉണ്ടായിത്തീർന്നു. വാസ്തവത്തിൽ ലോകത്തിൽ എത്ര വ്യക്തികളുണ്ടോ അത്ര വഴികളുണ്ട്.

54

മൂന്നു തെറ്റു ചെയ്തുകഴിഞ്ഞ കോൺഗ്രസ്സ് ഏറ്റവും വലിയ നാലാമത്തെ തെറ്റു ചെയ്യാൻ ഭാവികകയയാണെന്നറിയിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സിങ്ക സുഹൃത്തയച്ച എഴുത്തിനെപ്പറ്റി പിന്നീടു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഹിന്ദുക്കളുടെയും സിക്കുകാരുടെയുംകൂടെ ഹിന്ദുസ്ഥാനിൽ മുസ്ലീങ്ങളേയുംകൂടി താമസിപ്പിക്കുവാനുള്ള കോൺഗ്രസ്സ്

53. Harijan, 31-8-1947 (Communal Unity, p. 722)
 54. Harijan, 5-10-1947 (Communal Unity, p. 787)

സ്സിന്റെ ആഗ്രഹത്തിലാണ് ഈ തെറ്റു കിടക്കുന്നത്. കോൺഗ്രസ്സിനുവേണ്ടിയല്ല താൻ സംസാരിക്കുന്നതെങ്കിലും. ലേഖകൻ തെറ്റൊന്നു കരുതിയ ആ കാര്യം ചെയ്യാൻ താൻ തന്നെ സന്നദ്ധനാണെന്നു ഗാന്ധിജി സയെര്യം പറഞ്ഞു. പാക്കിസ്ഥാനു ഭ്രാന്തുപിടിച്ചെന്നു വിചാരിക്കുക; എന്നാൽ നമ്മൾക്കും ഭ്രാന്തുപിടിക്കണമോ? അതൊരൊന്നാത്തരം തെറ്റും കുറ്റവുമായിരിക്കും. ഭ്രാന്തു ശമിച്ചാൽ, താൻ (ഗാന്ധിജി) പറഞ്ഞതു ശരിയാണെന്നും, തെറ്റും അവരുടേതാണെന്നും അവർക്കു മനസ്സിലാകും.

55

ദൈവരാജ്യത്തിനടുത്തു എവിടെയോ വെച്ച ഒരു പ്രമുഖ മുസ്ളീമിനെ വധിച്ചതിനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി തന്റെ പ്രാർത്ഥനാനന്തര പ്രസംഗത്തിൽ വ്യസനപൂർവ്വം പ്രസ്താവിച്ചു. ഇന്ത്യയുനിയനിലെ ലക്ഷോപലക്ഷം മുസ്ളീങ്ങളോടു് ഇന്ത്യ വിട്ടുപോകാൻ അദ്ദേഹം പറയണമോ? തീവണ്ടികളിൽപോലും അവർക്കു രക്ഷയില്ല! അവരെവിടേക്കാണ് പോവുക? പാക്കിസ്ഥാനിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെയാണെന്നതു നേരുതന്നെ. രണ്ടു തെറ്റുചേർന്നാൽ ഒരു ശരിയാവുകയില്ല. യൂനിയനിലെ മുസ്ളീങ്ങളോടു പ്രതികാരം ചെയ്യാൽ അതു പാക്കിസ്ഥാനിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കും സിക്കുകൾക്കും സാഹായമാവുകയില്ല. സ്വന്തം മതത്തെയും കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രമാണങ്ങളെയും അനുസരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം അവരോടു് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. രാജ്യതാൽപര്യങ്ങൾക്കു ദ്രോഹമാകത്തക്ക വല്ലതും കഴിഞ്ഞ അറ്റപതു കൊല്ലക്കാലത്തു കോൺഗ്രസ്സ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ? അവർക്കിപ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സിൽ വിശ്വാസമില്ലാതായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിമാരെ നീക്കം ചെയ്തു് മറ്റുള്ളവരെ അധികാരത്തിൽ വാഴിക്കുവാൻ അവർക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടു്. അവർ നിയമം സ്വയം കൈയിലെടുക്കരുതെന്നുമാത്രം.

56

ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പണമെടുത്തു സോമനാഥക്ഷേത്രം പുതുക്കിപ്പണിവാൻ പാടില്ലെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് ഒരു ക്രിസ്ത്യാനി ഒരു പത്രത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനത്തെപ്പറ്റി പിന്നീടു ഗാന്ധിജി പറയുകയുണ്ടായി. ഈ എതിർപ്പിനോടു് അദ്ദേഹത്തിനു അനുഭാവമുണ്ടു്. സർക്കാർ ഇയ്യുടെ അദ്ദേഹമൊന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. ആ ലേഖനം അദ്ദേഹത്തിനു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയുണ്ടായി. ഇത്തരം ആവശ്യങ്ങൾക്കുജനഗഡു് സ്റ്റേറ്റ് ഫണ്ടിൽനിന്നോ, കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റിന്റെ ഫണ്ടിൽനിന്നോ ഒരൊറ്റ പൈ ചെയ്യാവുന്നതല്ലെന്നു

55. Harijan, 19-10-1947 (Communal Unity, p. 806)
 56. Harijan, 7-12-1947 (Communal Unity, p. 865)

സർക്കാർ പറഞ്ഞു. ഈ പുതുക്കിപ്പണിയലിൽ താൽപര്യമുള്ള ഹിന്ദുക്കളും മറ്റുള്ളവരും സംഭാവനചെയ്യുന്ന പണംകൊണ്ടാണു സോമനാഥക്ഷേത്രം പുതുക്കിപ്പണിയുക. ഇന്ത്യായൂനിയൻ ഒരു മതേതര രാഷ്ട്രമാണു്. മതാധിഷ്ഠിതരാഷ്ട്രമല്ല. ജനഗവിയലെ താൽക്കാലികഗവർണ്മെന്റിൻറെ തലവൻ ശ്രീ ശമൽദാസുഗാസ്വിയായാണു്. താൻ പിരിച്ചുണ്ടാക്കിയ പൊതുഫണ്ടിൽനിന്നു് അമ്പതിനായിരം ഉറപ്പിക കൊടുക്കാമെന്നു് അദ്ദേഹം ഏറ്റിട്ടുണ്ടു്. ജാംസാഹിബു് തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരുലക്ഷം ഉറപ്പിക കൊടുക്കാമെന്നും ഏറ്റിട്ടുണ്ടു്.

57

അടുത്തു സമ്മേളിക്കാൻപോകുന്ന എ. ഐ. സി. സി.യുടെ മുമ്പാകെവെക്കാൻ പ്രവർത്തകസമിതി പ്രമേയമൊന്നും പാസ്സാക്കിയിട്ടില്ലെങ്കിലും അതിൻറെ ആരംഭം മുതൽ അറുപതുകൊല്ലത്തോളം തികഞ്ഞ സാമുദായികമെത്രീകളുവേണ്ടി നിലകൊണ്ടു കോൺഗ്രസ്സു്, പലപ്പോഴും കനത്ത വിഷമതകൾ ഉണ്ടായിട്ടും കോട്ടംതട്ടാതെ നിലനിന്നുപോന്ന സാമുദായിക രണ്ടിപ്പിനെതിരായി യാതൊന്നും തന്നെ ചെയ്തുപോകരുതെന്നാണു് അംഗങ്ങളുടേയം പ്രത്യേകം ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടവരുടേയും ഐക്യകണ്ഠേനയുള്ള അഭിപ്രായമെന്നു ഗാസ്വിയജി പറഞ്ഞു. കുറച്ചുകാലത്തേക്കു കോൺഗ്രസ്സു് ന്യൂനപക്ഷമായിത്തീരുമെങ്കിൽപ്പോലും ഇന്നത്തെ ഭ്രാന്തിനു കീഴടങ്ങുന്നതിനുപകരം, അവർ ആ അഗ്നിപരീക്ഷയെ നേരിടുകയാണു വേണ്ടതെന്നു അവർക്കു വ്യക്തമായ ബോധമുണ്ടു്.

വർഗവ്യത്യാസമോ മതവ്യത്യാസമോ നോക്കാതെ എല്ലാവർക്കും സമത്വം അനുവദിക്കാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യം കോൺഗ്രസ്സിനു പുലർത്താൻ പറിയതല്ല. മറ്റു വാക്കുകളിൽ കോൺഗ്രസ്സും കോൺഗ്രസ്സിലെ ഏതു ഗവർണ്മെന്റു് പ്രതിനിധിയും, തികച്ചും ജനകീയവും ജനസമ്മതിയുള്ളതുമായ ഒന്നായിരിക്കണം—ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു യാതൊരിടപെടലും കൂടാതെ തനിക്കു് ഏറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ള മതം അനുസരിക്കുവാൻ ഓരോ വ്യക്തിയെയും അനുവദിച്ചുകൊണ്ടു്.

എ. ഐ. സി. സി. സമ്മേളനം അടുത്ത ശനിയാഴ്ച കൂടും. കോൺഗ്രസ്സിൻറെ ഉത്തമപാരമ്പര്യങ്ങൾക്കു ചേർന്ന പ്രമേയങ്ങൾ അംഗങ്ങൾ പാസ്സാക്കുമെന്നും, അവ ജനങ്ങളുടെ മുഴുവൻ—ധനികൻറെയെന്നപോലെ ദരിദ്രൻറെയും രാജാവിൻറെയും കൃഷിക്കാൻറെയും—ക്ഷേമം വളർത്താൻ ഉതകുമെന്നും അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു. അപ്പോൾ, അപ്പോൾമാത്രം, കോൺഗ്രസ്സിനു തങ്ങു മുഖാന്തരം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഇന്ത്യയുടെ പ്രശസ്തി നിലനിർത്താൻ സാധിക്കും. ഈ പ്രശസ്തിയാകട്ടെ, ഇന്ത്യയെ ലോകത്തിലെ സകല മർദ്ദിതരാഷ്ട്ര

57. Harijan, 30-11-1947 (Communal Unity, pp. 872-873)

ങ്ങനെയുള്ള അന്തസിന്റെയും അവകാശങ്ങളുടെയും രക്ഷാകർത്താവാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

58

കന്യാകുമാരി മുതൽ കാശ്മീർവരെയും കറാച്ചിയിൽനിന്നും (ആസാമിലെ) റിബ്റുഗാർവരെയും ഈ ഉപവൻകരയെ അധിവസിക്കുന്നവരും അതിനെ മാതൃഭൂമിയായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവരായ എല്ലാ ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും സിക്കുകാർക്കും പാഴ്സികൾക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും യഹൂദർക്കും അതിൽ തുല്യാവകാശമുണ്ട്. അതു ഭൂരിപക്ഷസമുദായത്തിന് മാത്രമുള്ളതല്ലെന്നും ന്യൂനപക്ഷസമുദായം അവിടെ അടിമകളെപ്പോലെ മാത്രം ജീവിച്ചുകൊള്ളണമെന്നും, പറയുവാൻ ആർക്കും അധികാരമില്ല. ആർ അതിനെ പരിശുദ്ധഭക്തിയോടുകൂടി സേവിക്കുന്നുവോ അവർക്കതിൽ പ്രഥമാവകാശമുണ്ടായിരിക്കണം. അതിനാൽ എല്ലാ മുസൽമാന്മാരെയും—അവർ മുസൽമാന്മാരാകുകൊണ്ടും—ദർഹിയിൽനിന്നും ഓടിക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന ഏതൊരുവനും ദർഹിയുടെ ഒന്നാംനമ്പർ ശത്രുവാണു്. തന്നിമിത്തം ഇന്ത്യയുടെയും ഒന്നാം നമ്പർ ശത്രുവാണു്. ആ വിപത്തിന്റെ നേർക്കാണു് നാം കൂതിക്കുന്നതു്. അതകറ്റുന്നതിൽ തന്റെ പൂർണ്ണമായ പങ്കു വഹിക്കേണ്ടതു് ഇന്ത്യയുടെ ഓരോ പുത്രന്റെയും പുത്രിയുടേയും ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത കടമയത്രെ.

II

സാമൂഹ്യജീവിതസംഘർഷത്തിന്റെ കാരണങ്ങളും പ്രത്യക്ഷഭാവങ്ങളും

എ. കാരണങ്ങളുടെ പൊതുവിവരണം

1

ദേശഭിമാനമുള്ള ഭാരതീയനു് പരമപ്രാധാന്യമുള്ള ഈ പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ചു് കഴിഞ്ഞൊട്ടു പുറപ്പെടുവിച്ച ആ നീണ്ട പ്രസ്താവന ഞാനിവിടെ സംഗ്രഹിക്കട്ടെ. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഓരോരുത്തനും ഏങ്ങനെ പെരുമാറുന്നുവെന്നതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഭാവിതലമുരരണ്ടു മതങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിധിപറഞ്ഞുകൊള്ളും. ഹിന്ദുമതവും ഇസ്ലാമും താത്വികമായി എത്രതന്നെ നല്ലതായിരുന്നുവെന്നും ഓരോന്നിനെക്കുറിച്ചും വിധിപറയാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം ഓരോന്നും അതിന്റെ അനുയായികളിൽ ഉളവാക്കിയ ഫലം മാത്രമാണു്.

58. Harijan 18-1-1948 (Communal Unity p. 924)
2. Young India, 5-6-1924 (Communal Unity, P. 63)

ആ പ്രസ്താവനയുടെ ചുരുക്കം ചുവടെ ചേർക്കുംപ്രകാരമാണ്: **കാരണങ്ങൾ:**

1. സംഘർഷത്തിന്റെ വിദൂരകാരണം മാപ്പിളലഹളയാണ്.
2. വിദ്യാഭ്യാസ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ ഉദ്യോഗങ്ങൾ പഞ്ചാബിലെ മുസ്‌ളിം ജനസംഖ്യയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കിടുവാൻ മി. ഫസൽ ഹുസൈൻ നടത്തിയ ശ്രമവും അതിനെത്തുടർന്നുണ്ടായ ഹിന്ദുക്കളുടെ എതിർപ്പും.
3. ശുദ്ധിപ്രസ്ഥാനം.
4. അഹിംസയുടെ തളർച്ചയും; അഹിംസയുടെ ചിരകാല പരിചയംകൊണ്ട് പ്രതികാരധർമ്മവും ആത്മരക്ഷാധർമ്മവും സമുദായങ്ങൾ മറന്നുകളഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന യേവുമാണ് ഏറ്റവും ശക്തിമത്തായ കാരണം.
5. മുസൽമാന്റെ ഗോവധവും ഹിന്ദുവിന്റെ സംഗീതവും.
6. ഹിന്ദുവിന്റെ ഭീരുത്വവും തന്നിമിത്തം മുസ്‌ളീങ്ങളെക്കുറിച്ച് അയാൾക്കുള്ള ശങ്കയും.
7. മുസൽമാന്റെ ഭീഷണി.
8. ഹിന്ദു നീതിചെയ്യുമോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് മുസൽമാനുള്ള സന്ദേഹം.

ബി. വിദേശീയ ശക്തിയുടെ പങ്ക്

2

പരസ്പര ഭയം നിമിത്തം വിദേശാധിപത്യം ആവശ്യമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും ഇപ്പോഴും ഉണ്ടെന്നത് നിർഭാഗ്യവശാൽ, സത്യമാണ്. നമ്മുടെ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കു വിളംബം സംഭവിക്കുന്നതിന് ഇതു കുറച്ചൊന്നുമല്ല കാരണമാകുന്നതു്. രണ്ടു സമുദായങ്ങളും തമ്മിൽ യഥേഷ്ടം പൊരുതിയേക്കാമെന്ന കാര്യം വിദേശാധിപത്യത്തോളം കനത്ത തിന്മയല്ലെന്ന് നാം ഇപ്പോഴും സ്‌പഷ്ടമായി ധരിക്കുന്നില്ല. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റ് ഇടയിൽ നിൽക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് നാം പരസ്പരം കലഹിക്കാതിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ യഥേഷ്ടം കലഹിക്കുവാൻവേണ്ടി എത്രവേഗം നമ്മെ സ്വതന്ത്രരാക്കുന്നുവോ അത്രയും അത് നമ്മുടെ പൗരജാതിനും നമ്മുടെ വ്യത്യസ്തമതങ്ങൾക്കും നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനും നല്ലതാണ്. സ്വബോധം ഉദിക്കുവോളം നാം പരസ്പരം പൊരുതിയെങ്കിൽ അതൊരു പുതിയ സംഭവമാവുകയില്ല. സമാധാനപരമായ പ്രയത്നത്തിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഇംഗ്ലീ

2. Young India, 20-10-1921 (Communal Unity, pp. 26—27)

ഷുകാർ ഇരുപത്തിയൊന്നുകൊല്ലം അഭ്യന്തരസമരം നടത്തി. അടുത്തകാലത്തൊന്നും കാണാത്തത്ര ഉഗ്രിയമായ ക്രൂര്യത്തോടുകൂടി ഫ്രഞ്ചുകാർ പരസ്പരം യുദ്ധംചെയ്തു. തങ്ങളുടേതായ ഐക്യസംസ്ഥാനം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുമ്പ് അമേരിക്കക്കാർ ചെയ്തതും ഇതിലും ഭേദമൊന്നും ആയിരുന്നില്ല. പരസ്പരം പൊരുതാനുള്ള യുദ്ധംകൊണ്ടു നാം നമ്മുടെ ആണത്തമില്ലായ്മ വെച്ചുപുലർത്താതിരിക്കുക.

3

ഹിന്ദു മുസ്ളീം മൈത്രി, അയിത്തം സ്വരാജ് മുതലായവയെക്കുറിച്ചു ഒരു ബെങ്കാളിസെമിനാർ എന്നിക്കൊരു നീണ്ട കത്തയച്ചിരിക്കുന്നു. ആ കത്തു് പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ വയ്യാത്തവണ്ണം അത്ര നീണ്ടതാണു്; അതിൽ പുതിയ കാര്യങ്ങളൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടുമില്ല. എങ്കിലും അതിൽനിന്നു് ദൃഷ്ടാന്തത്തിനു ഒരു വാചകം ഞാനിവിടെ ചേർക്കാം. അതിതാണു്:

'500 കൊല്ലത്തിലേറെ കാലമായി ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ശത്രുക്കളുടേതായിരുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണം വന്നശേഷം, ഒരു നയമെന്ന നിലയിൽ, തങ്ങളുടെ വർഗ്ഗീയവിഭേദം മറക്കുവാൻ ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും നിർബദ്ധരായി; ആ കടുത്ത ശത്രുതയുടെ പൗരസ്ത്യം ഇന്നില്ല. എന്നാലും ഈ രണ്ടു വർഗ്ഗങ്ങളുടെയും പ്രകൃതിയിലെ മൗലിക വ്യത്യാസം ഇന്നുമുണ്ടു്. ഇന്നത്തെ സൗഹാർദ്ദബന്ധത്തിനു കാരണം ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണമാണെന്നും ആധുനിക ഹിന്ദു മതത്തിന്റെ ഹൃദയവിശാലതയല്ലെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.'

ഈ പ്രസ്താവന വെറും അന്ധവിശ്വാസമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. മുസ്ളീം വാഴ്ചക്കാലത്തു് ഈ രണ്ടു വർഗ്ഗങ്ങളും സൈപരമായി ജീവിച്ചിരുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ മുസ്ളീം വാഴ്ച ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ വളരെ ഹിന്ദുക്കൾ ഇസ്ലാം സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായെന്ന സംഗതി ഓർക്കേണ്ടതാണു്. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണമുണ്ടായില്ലെങ്കിലും ഇന്ത്യയിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നതുപോലെ, മുസ്ളീം ഭരണമുണ്ടായില്ലെങ്കിലും ഇവിടെ മുസൽമാന്മാരുണ്ടാകുമായിരുന്നെന്നു് ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിനുമുമ്പ് ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും പരസ്പരം കലഹിച്ചാണു ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ യാതൊന്നും തന്നെയില്ല. 'വിഭജിച്ചു ഭരിക്കുക' എന്ന ബ്ിട്ടീഷ് നയം നമ്മുടെ ഭിന്നിപ്പുകാർക്കു് കാഠിന്യം കൂട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നും ആ നയമുണ്ടായിട്ടും നാം യോജിക്കണമെന്നു് നാം മനസ്സിലാക്കുന്നതുവരെ ആ നില തുടരണമെന്നാണു് എന്റെ വിശ്വാസം. സ്ഥാനത്തിനും അധികാരത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള വഴക്കുകളിൽനിന്നു നാം വിരമിക്കാതിര

3. Young India 26-2-1956 (Communal Unity, P. 109)

ന്നാൽ; യോജിപ്പുണ്ടാകാൻ തരമില്ല. ഉണ്ടാവുകയുമില്ല. ഇതിന്റെ ആരംഭം കുറിക്കേണ്ടതു് ഹിന്ദുക്കളാണു്.

4

ബംഗീട്ടീഷ് ഭരണത്തിന്റെ രൂപത്തിലുള്ള പൂർണ്ണ സമുദായങ്ങളേയും വർഗ്ഗങ്ങളേയും ഭിന്നിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം ശാശ്വതമായ പരിഹാരമുണ്ടാവുകയില്ലെന്നു്, ഈ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിൽ ശാശ്വതമായ സൗഹാർദ്ദമുണ്ടാവുകയില്ലെന്നു്, മറ്റൊരറിടത്തു പഠഞ്ഞതു് ഞാൻ ആവർത്തിക്കുന്നു.

എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും പരമാവധി അതു് ഏട്ടിലെ പരിഹാരമേ ആവുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ ആ പൂർണ്ണ നീക്കംചെയ്യുകഴിഞ്ഞാൽ—കുടുംബ ബന്ധങ്ങൾ കുടുംബസ്നേഹങ്ങൾ, പൊതുവായ പിറവിയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവു്—ഇതൊക്കെ വെറുതെയാകുമെന്നു് നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇന്ത്യയിൽ ബംഗീട്ടീഷ് ഭരണമില്ലാതിരുന്ന കാലത്തു്; ഇംഗ്ളീഷുകാരുടെ മുഖം കാണാതിരുന്ന കാലത്തു് ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും സിക്കകാരും പരസ്പരം യുദ്ധംചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ? അന്നു നാം താരതമ്യേന ശാന്തിയിൽ ജീവിക്കുകയായിരുന്നെന്നു് തെളിയിക്കുവാൻ ഹിന്ദുചരിത്രകാരന്മാരും മുസ്ളീംചരിത്രകാരന്മാരും ധാരാളം എഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇന്നും ഗ്രാമങ്ങളിലെ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ളീങ്ങളും പരസ്പരം കലഹിക്കുകയല്ല. അന്നു് അവർ തീരെ കലഹിച്ചിരുന്നതായി കേട്ടിട്ടില്ല. പരേതനായ മൗലാനാ മുഹമ്മദാലി—അദ്ദേഹം ചെറിയമട്ടിൽ ഒരു ചരിത്രകാരനായിരുന്നു—പലപ്പോഴും എന്നോടു പറയാറുണ്ടു്: ‘ഈ ശ്വരൻ—അല്ലാഹു എന്നിടേ് ആയുസ്സു തന്നാൽ; ഇന്ത്യയിലെ മുസൽമാൻഭരണത്തിന്റെ ചരിത്രമെഴുതാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. അതിൽ ബംഗീട്ടീഷുകാർ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള രേഖകൾകൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ തെളിയിക്കും. ബ്രിട്ടീഷുകാർ ചിത്രീകരിച്ചപോലെ അത്ര ദുഷ്ടനായിരുന്നില്ല അറംഗ്സീബെന്നും, ബംഗീട്ടീഷ്ചരിത്രത്തിൽ കാണിച്ചപോലെ അത്ര മോശമായിരുന്നില്ല മുഗൾഭരണമെന്നും മറ്റും.’ ഇങ്ങനെതന്നെ ഹിന്ദുചരിത്രകാരന്മാരും എഴുതിട്ടുണ്ടു്. ഈ കലഹം പഴക്കമുള്ളതല്ല; ബംഗീട്ടീഷുകാർ വന്നതു മുതൽ ആരംഭിച്ചതാണു്. ഈ ബന്ധം, ഗ്രേറ്റു ബ്രിട്ടനും ഇന്ത്യയും തമ്മിലുള്ള നിർഭാഗ്യകരവും കൃത്രിമവും അസ്വാഭാവികവുമായ ഈ ബന്ധം, ഒരു സ്വാഭാവികബന്ധമായി മാറപ്പെട്ടാൽ അതു രണ്ടു കക്ഷികളിൽ ഏതിന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരവും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടാവുന്ന, ഇല്ലാതാക്കപ്പെടാവുന്ന ഒരു സ്വാഭാവികബന്ധമായിത്തീർന്നാൽ, ഏനെങ്കിലും അങ്ങനെയായിത്തീരുമെങ്കിൽ, ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും സിക്കകാരും യൂറോപ്യന്മാരും ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യക്കാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും

4. Young India, 24-12-1931 (Communal Unity p. 200)

'അയിത്തക്കാരുമെല്ലാം ഒന്നിച്ചു ഒരൊറ്റ വ്യക്തിയെപ്പോലെ ജീവിക്കുന്നതു നിങ്ങൾ കാണും.

5

'ഇന്നലെവരെ അങ്ങ' പറഞ്ഞു, ഹിന്ദു മുസ്ലിം. മൈത്രിയില്ലാതെ സ്വരാജ്യമുണ്ടാവുകയില്ലെന്ന്. സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുന്നതുവരെ മൈത്രി ഉണ്ടാവുകയില്ലെന്ന് ഇപ്പോൾ അങ്ങ' പറയുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണു?' ഹിന്ദുവിന്റെ നാഗപൂർ ലേഖകൻ ഇന്ത്യയിലെ യോഗിമാർ. ഗാന്ധിജിയോടു ചോദിച്ചു.

ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു. 'കാലം ദയാലുവായ ഒരു സൃഷ്ടിയും വൈദ്യന്മാരെക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ശത്രുവുമാണ്. ഹിന്ദു മുസ്ലിം. മൈത്രിയുടെ ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ള കാമുകന്മാരിൽ ഒരുവനാണ് ഞാനെന്നു ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. ഇന്നും ഞാൻ അങ്ങനെയൊന്നാണ്. ഐക്യത്തിനുവേണ്ടി ഞാനുംപ്പെടെ എല്ലാവരും ഏകദേശം ഏകദേശമായ ശ്രമങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ടു പരാജയപ്പെടുത്തണം, ഞാൻ തീരെ അനുഗ്രഹഭ്രഷ്ടനായിത്തീരുകയും ഇന്ത്യയിലെ ഇസ്ലാമിന്റെ പരമശത്രുവെന്നു ചില മുസ്ലിം. പത്രങ്ങളാൽ വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതെല്ലാം അത്ര പൂർണ്ണമായി എന്തുകൊണ്ടു അവ പരാജയപ്പെടുത്തണം; ഞാൻ സ്വയം ചോദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മൂന്നാംശക്തി, അതു മനുഷ്യർ. ആഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, യഥാർത്ഥ ഐക്യം ഉണ്ടാകാൻ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്ന പരമാർത്ഥം മാത്രമേ ഇതിനു കാരണമായി എനിക്കു പറയാനുള്ളൂ. അതിനാൽ ഇന്ത്യയിൽ ബ്രിട്ടീഷ് ശക്തിക്ക് അവസാനമായി അറുതിയുണ്ടായാൽ സമുദായങ്ങൾ യോജിക്കുമെന്ന തീരുമാനത്തിൽ ഞാൻ വൈമനസ്യത്തോടെയാണെങ്കിലും, എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസിന്റെയും ലീഗിന്റെയും ഏറ്റവും അടുത്ത ലക്ഷ്യം സ്വാതന്ത്ര്യമാണെങ്കിൽ, അടിമത്തത്തിൽനിന്നു മോചനം കിട്ടാൻ ഒത്തുതീർപ്പാണു. ആവശ്യമായിത്തീരാതെ തന്നെ, എല്ലാവരും യോജിച്ചു സമരം ചെയ്യും. അടിമത്തം അകറ്റപ്പെട്ടാൽ, ഇന്ത്യയുടെ സ്വഭാവത്തിന്നിണങ്ങിയ ഒരു ദേശീയ ഗവൺമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കാൻവേണ്ടി യോജിച്ചുനിൽക്കുന്നതും ആ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതും ആവശ്യമാണെന്നു ആ രണ്ടു സംഘടനകൾ മാത്രമല്ല എല്ലാ കക്ഷികളും മനസ്സിലാക്കും. അതിന്റെ പേരേന്തെന്നയാലും എനിക്കു വിരോധമില്ല. അതെന്നയാലും ഇന്ത്യയിലെ ജനതകൾക്ക് അതു തികച്ചും പ്രതിനിധീഭവിക്കണം.—അതു സ്ഥിരമായി നിലനിൽക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ജനകീയേച്ഛ എന്ന വിശാലമായ അടിസ്ഥാനം അതിനുണ്ടാകണമെങ്കിൽ, അതു അഹിംസാത്മകമായിരിക്കണം. എങ്ങനെയായാലും എന്റെ അവസാനശ്വാസംവരെ, അതിനു

5. Harijan, 21-6-1942 Communal Unitv. pp. 338—339)

വേണ്ടി ഞാൻ പ്രയത്നിക്കുന്നതു കാണാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അഹിംസയില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യജാതിക്കു യാതൊരാശാമാർഗ്ഗവും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ഹിംസയുടെ പാപ്പരത്വം നാം ദിവസേന കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അത്മശൂന്യമായ യേക്കുമായ ഈ പരസ്പരസംഹാരം തുടരുകയാണെങ്കിൽ മനുഷ്യജാതിക്ക് ആശി ക്കാനൊന്നുമില്ല.

6

നിങ്ങൾ ഇവിടെ കാണുന്ന സാമൂഹിക വൈരങ്ങൾക്കു കാരണം; ഏന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ബ്റിട്ടീഷുകാരുടെ സാന്നിധ്യമാണ്. ബ്റിട്ടീഷുകാർ ഇവിടെയുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും നാം ആ അഗ്നിയിൽക്കൂടി കടന്നുപോകുമായിരുന്നുവെന്നതിനു സംശയമില്ല; പക്ഷേ, ആ അഗ്നി നമ്മെ വിശുദ്ധരാക്കും.

7

ഇന്നു ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ രക്തത്തിന്റേയും തീവെപ്പിന്റേയും ഇവയേക്കാൾ മോശമായ പലതിന്റേയും വിളയാട്ടംകൊണ്ടു നാം ധർമ്മഭ്രഷ്ടരായിത്തീരുകമാത്രമാണു ചെയ്യുന്നതു് അതു പിൻവലിക്കപ്പെട്ടാൽ, യോജിപ്പോടുകൂടി പിന്തിക്കുവാനും ഇന്ത്യയെ ഒന്നാക്കി നില നിർത്തുവാനും രണ്ടോ മൂന്നോ ആയി വെട്ടി മുറിക്കാതിരിക്കുവാനുമുള്ള വിവേകം നമുക്കുണ്ടാകുമെന്നാശിക്കുക. അപ്പോഴും നാം കലഹിക്കുവാൻ ഒരുവെട്ടുകയാണെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ പോലെ നാം ധർമ്മഭ്രഷ്ടരായിരിക്കുകയില്ലെന്നു് ഏനിക്കുറപ്പുണ്ടു്. ഏതു ഹിംസയോടൊന്നിച്ചും കറെ ധർമ്മഭ്രംശമുണ്ടെന്നതു പരക്കെ സമ്മതിക്കപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും ഹിംസകൊണ്ടു് ലോകം ഇപ്പോൾത്തന്നെ മാറുകമാംവണ്ണം രോഗാർത്തമായിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഹിംസയിൽ ലോകത്തിനു കൂടുതലായൊരു സാധനപാഠം സ്വതന്ത്രാരേതം നൽകയില്ലെന്നു ഞാൻ ആശയ്ക്കുതിരായും ആശിക്കുന്നു;

8

ഇന്നു വൈകുന്നേരം പതിവിലും വലിയൊരു സദസ്സുണ്ടായിരുന്നു. വിശുദ്ധ ഖ്യാതിൽനിന്നുള്ള സൂക്ഷ്മങ്ങൾ ചൊല്ലി പ്രാർത്ഥന നടത്തുന്നതിൽ ആകെങ്കിലും വിരോധമുണ്ടോ എന്നു ഗാന്ധിജി ചോദിച്ചു. പ്രതിഷേധസൂചകമായി രണ്ടുപേർ കൈപൊക്കി. ബാക്കിയുള്ളവർക്കു കലശലായ നിരാശതയുണ്ടാകുമെന്നു തന്നിക്കറിയാമെങ്കിലും ആ രണ്ടുപേരുടെ വിരോധത്തെ താൻ മാനിക്കുമെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അഹിംസയിൽ ഉറച്ചു വിശ്വാസമുള്ള ഒരാളെന്നു

6. Harijan, 18-5-1947. (Communal Unity p-616)
7. Harijan, 8-6-1947 (Communal Unity, p. 634)
8. Harijan, 5-10-1947 ((Communal Unity, pp. 794-795)

നിലയിൽ തനിക്കു മറിച്ചുചെയ്യാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും ബഹുശ്രമപക്ഷത്തിന്റെ അഭിലാഷങ്ങളെ അവരിങ്ങനെ ധിക്കരിക്കുന്നതു് ഉചിതമല്ലെന്നു പറയാതിരിപ്പാൻ നിർവാഹമില്ലെന്നു് എതിർപ്പുകാരോടു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഈ എതിർപ്പുകാരെ അകപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന അസഹിഷ്ണുത ഇന്നു രാജ്യത്തിൽ നീളെ കാണുന്ന പതികേടിന്റെ ചിഹ്നമാണെന്നും ഇതാണു മി. വിൻസ്റ്റൻ ചർച്ചിലിന്റെ തുലോം കടുത്ത അഭിപ്രായപ്രകടനങ്ങൾക്കു കാരണമെന്നും ഇനി പറയാൻ പോകുന്ന വാക്കുകളിൽനിന്നു് അവർക്കു മനസ്സിലാകും. റോയിട്ടർ അയച്ചതു് അന്നു രാവിലെപത്രങ്ങളിൽ കണ്ടതുമായ താഴെ ചേർക്കുന്ന പ്രസംഗച്ചുരുക്കം; പിന്നീടു് അദ്ദേഹം ഹിന്ദുസ്ഥാനിയിൽ തർജമ ചെയ്തു.

‘ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന യേജരങ്ങളായ കൂട്ടക്കൊലകൾ തനിക്കു് ആശ്ചര്യകരമല്ലെന്നു് ഇന്നുരാത്രി ഒരു പ്രസംഗത്തിൽ മി. ചർച്ചിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

‘പരമോന്നതമായ സംസ്കാരത്തിനുള്ള കഴിവുകൾകൊണ്ടു് അനുഗൃഹീതരും ബ്രിട്ടീഷുരാജാവിന്റേയും പാർലമെന്റിന്റെയും വിശാലമനസ്കവും സഹിഷ്ണുതാപൂർണ്ണവും നിഷ്പക്ഷവുമായ ഭരണത്തിൻ കീഴിൽ വളരെ തലമുറക്കാലമായി ഒരുവിധം സമാധാനത്തോടുകൂടി ഒന്നിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്നവരുമായ വർഗങ്ങൾ നരഭുക്കുകളുടെശ്രമത്തോടുകൂടിപരസുപരം നടത്തുന്ന കശാപ്പുപണികളുടേയും ഭീകരകൃത്യങ്ങളുടേയും ആരംഭേശയിൽ മാത്രമാണു നാം ഇപ്പോൾ എത്തിട്ടുള്ളതു് എന്നുപറയേണ്ടതില്ലല്ലോ’, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

‘കഴിഞ്ഞ 60—70 കൊല്ലത്തോളം ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ശാന്തമായ ഒരു ഭാഗമായിരുന്നേടത്തു ജനസംഖ്യ വമ്പിച്ചനിലയിൽ കറയുന്നതു ഭാവിയിൽ കാണാമെന്നും അതോടൊന്നിച്ചു് ഈ വിപുലപ്രദേശങ്ങളിൽ പരിഷ്കാരത്തിനു് ഒരു പശ്ചാൽഗതി സംഭവിക്കുമെന്നും അതു് ഏഷ്യ എന്നു കണ്ടതിലുംവെച്ചു് ഏറ്റവും വേദകരമായ വിപത്തായിത്തീരുന്നമെന്നും ഉള്ളതിൽ എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.’

മി. ചർച്ചിൽ ഏതൊരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മഹാനായ സേവകനാണോ അതിനോടു് അദ്ദേഹം അപകാരമാണു ചെയ്തതെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഇന്ത്യ ബ്രിട്ടീഷു് ‘നക്’ത്തിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രയായ ശേഷം സംഭവിക്കുന്ന യോഗം ഇതാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് അറിയാമായിരുന്നെങ്കിൽ അതിന്റെ തെറ്റു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ‘പരമോന്നത സംസ്കാരത്തിനുള്ള കഴിവുകൾകൊണ്ടു അനുഗൃഹീതരായ വർഗങ്ങളുടേതല്ലെന്നും സാമ്രാജ്യനിർമാതാക്കളുടേതാണെന്നും ആലോചിക്കാൻ ഇത്തിരിനേരമെങ്കിലും അദ്ദേഹം നില്ക്കുകയുണ്ടായോ? പരക്കെ അടിച്ചു തുത്തുകൊണ്ടുള്ള ഈ അഭിപ്രായ

പ്രകടനത്തിൽ മി. ചർച്ചിലിന് അവിവേകം പിണഞ്ഞുപോയെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഇന്ത്യ അനേകം കോടി ജനങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒന്നാണ്. ഇവരിൽ കുറച്ചുലക്ഷംപേർ കാടന്മാരായിത്തീർന്നെങ്കിൽ അതു സാരമില്ല. പൂർവ്യാരണകളുള്ള ഒരു പക്ഷപാതിയെന്ന നിലയ്ക്കല്ലാതെ അഭിമാനം കക്ഷിയേക്കാം വിലപ്പെട്ടതായി കരുതുന്ന ബ്രിട്ടന്റെ നേട്ടങ്ങൾ നിസ്സൂലങ്ങളാക്കാൻ വെമ്പുന്ന നിഷ്കപടനം നിഷ്പക്ഷനുമായ ഇംഗ്ലീഷ്കാരനെന്നനിലയിൽ ഇന്ത്യയിൽ വന്നു കാര്യങ്ങൾനേരിട്ടുപറിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം സഭയെയും മി. ചർച്ചിലിനെ ക്ഷണിച്ചു. ഇന്ത്യയെ വെട്ടിമുറിച്ചതു പരസ്പരം കലഹിക്കാൻ രണ്ടു കക്ഷികൾക്കും നൽകിയ അബോധപൂർവ്വമായ ഒരു ക്ഷണമായിരുന്നു. ഡൊമിനിയനുകളെന്ന നിലയിൽ രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾക്കും നൽകിയ സ്വാതന്ത്ര്യം ആ ഭാഗത്തെ മലിനമാക്കിയതായി തോന്നുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് രാഷ്ട്രങ്ങളുടേതായ കടുംബത്തിൽനിന്നു വിട്ടുനിൽക്കാൻ രണ്ടു ഡൊമിനിയനും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്നു പറയുന്നതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. പറയുന്നതുപോലെ എളുപ്പമല്ല അതു ചെയ്യൽ. ഈ വാദം ഇനിയും അദ്ദേഹം തുടരുന്നില്ല. മി. ചർച്ചിൽ കൂടുതൽ കരുതലോടുകൂടി സംസാരിക്കണമെന്നു കാണിപ്പാൻ വേണ്ടത്ര അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. സ്ഥിതികൾ നേരിട്ടു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹം കക്ഷികളെ കുറപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. തന്റെ പ്രസംഗം ശ്രദ്ധിച്ച സഭസ്സിനോടു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, ശ്രോതാക്കളിൽ പലരും മി. ചർച്ചിലിനെ ആക്ഷേപിക്കാൻ ഹേതുവുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തവരാണെന്നു്. സ്വന്തം സമ്പ്രദായങ്ങൾ മാറ്റി മി. ചർച്ചിലിന്റെ അശുഭപ്രതീക്ഷകൾ നിഷ്ഫലങ്ങളാക്കാൻ ഇനിയും സമയമില്ലായ്കയില്ല. തന്റെ വാക്കു വന്നരോദനമാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. അതങ്ങനെയല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ സ്വാതന്ത്ര്യചർച്ചകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ശക്തി പിന്നെയുമതിന്നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ മി. ചർച്ചിൽ ഇത്ര രസത്തോടുകൂടിയും പെരുപ്പിച്ചും വർണിച്ചുകാട്ടാളത്തമൊന്നും ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ലെന്നും സാമ്പത്തികവും മറ്റുമായ 'കടുംബശ്ലേശങ്ങൾ' പരിഹരിക്കുന്നതിൽ അവർ പുരോഗമിക്കുമായിരുന്നെന്നും അദ്ദേഹത്തിനറിയാം.

സി. പത്രങ്ങളുടെ പങ്ക്

9

ഇരുഭാഗത്തേയും തത്പരീക്ഷയില്ലാത്ത പത്രങ്ങൾ സാധുക്കളായ ഹിന്ദുക്കളുടേയും സാധുക്കളായ മുസൽമാന്മാരുടേയും മനസ്സിൽ വിഷം ചെലുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണോ എന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

9. Young India, 18-9-1924 (Communal Unity, p. 84)

സ്വകാര്യസംഭാഷണങ്ങൾ മുഖേനയാണോ കൂടുതൽ വിഷം ചെലുത്തുന്നതെന്നും സംഭവങ്ങളെ കുറിച്ച് അവയെ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാതെ വരുമാറ് അതിശയോക്തി പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അന്ധകാരവും ശങ്കയും നിരാശതയും നിറഞ്ഞ ഈ സമുദ്രത്തിനടിയിലെത്താൻ ഞാൻ എന്നെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നതെല്ലാം ചെയ്യാതിരിക്കുകയില്ല. ആരോഗ്യകരമായ എല്ലാ പൊതുപ്രവർത്തനത്തെയും തകർത്തുകൊടുക്കുന്ന ഈ സമൂഹത്തിന്റെ ശരിയായ പരിഹാരത്തിന് ആദ്യം ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതു് ഇന്നുവരെയുണ്ടായ സംഭവങ്ങളുടെ സത്യസന്ധമായ ഒരു വിവരണമാണ്.

10

തന്നിമിത്തം സ്വാമി ശ്രദ്ധാനന്ദജിയുടെ സ്മരണ നിങ്ങൾ പ്രിയപ്പെട്ടതായി കരുതുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു വിദ്വേഷവും പരദൂഷണവും അകറ്റാൻ നിങ്ങൾ സഹായിക്കണമെന്നു വിദ്വേഷവും അവാസ്തവങ്ങളും പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന പത്രങ്ങളെ നിങ്ങൾ ബഹിഷ്കരിക്കണമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. പത്രങ്ങളിൽ 90 ശതമാനവും ഇന്നു നിന്നുപോയാൽ ഇന്ത്യയ്ക്കു ഒരു ചേതവും വരാനില്ലെന്നു് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. പല മുസ്ളീം പത്രങ്ങളും ഇന്നു നിലനിൽക്കുന്നതു ഹിന്ദുക്കളോടു കാട്ടുന്ന വിദ്വേഷംകൊണ്ടാണു്, പല ഹിന്ദുപത്രങ്ങളും ഇന്നു നിലനിൽക്കുന്നതു് മുസ്ളീങ്ങളുടെനേരെ കാട്ടുന്ന വിദ്വേഷംകൊണ്ടു്.

11

വർത്തമാനപത്രക്കാരൻ ഒരു സഞ്ചരിക്കുന്ന ഏഗ്രായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. നന്നെയും പരദൂഷണവുമാകുന്ന വ്യാധി അവൻ പരത്തുന്നു. തന്റെ ഭാഷയിലെ മലിനശബ്ദങ്ങൾ മുഴുവനെടുത്തുപയോഗിച്ചു് ആ വിഷം എന്തും വിശ്വസിക്കുന്ന മിക്കപ്പോഴും എന്തും സ്വീകരിക്കാൻ ഒരുങ്ങിനിൽക്കുന്ന വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽ ചെലുത്തുന്നു. 'സ്വന്തം ഭാഷയുടെ പൗഷ്കല്യംകൊണ്ടു മതിമറന്ന നേതാക്കന്മാർ അവരുടെ നാവിനോ തുലികയ്ക്കോ കടിഞ്ഞാണിടവാൻ പഠിച്ചിട്ടില്ല. രഹസ്യവും കപടവുമായ പ്രചാരവേല നിരങ്കുശമായും നിർല്ലജ്ജമായും അതിന്റെ കരാളവും യോനകവുമായ പണി ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അബ്ദുറഷീദിനെ പിടികൂടിയ തീവ്രജ്വരത്തിനു് അഭ്യസ്തവിദ്യരും അദ്ധ്വൈസ്തവിദ്യരുമായ നമ്മളാണു് ഉത്തരവാദികൾ.

10. Young India, 13-1-1927 (Communal Unity, p. 126)
 11. Young India, 30-12-1926 (Communal Unity, p. 137)

12

ചില വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ ജനങ്ങളിൽ വിഷം ചെലുത്തുന്നതിൽ ഗാന്ധിജി വേദം പ്രകടിപ്പിച്ചു. ബൈബിൾ, ഖുറാൻ, ഗീത മറ്റു മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇവയുടെയെല്ലാം സ്ഥാനം ഇന്ന് വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതു തെറ്റാണ്, എന്നാലും പരമാർത്ഥങ്ങളെ നേരിട്ടേ കഴിയൂ. കാര്യങ്ങൾ ഇങ്ങനെയിരിക്കേ വായനക്കാർക്കു ശരിയായ വിവരങ്ങൾമാത്രം നൽകേണ്ടതു പത്രങ്ങളുടെ കടമയാണെന്നു് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

13

'ഡോണി'നേടും മറെറൊരു വർത്തമാനപത്രങ്ങളോടും അവയുടെ നിറമെന്നായാലും അദ്ദേഹം ഒരു കാര്യം നിർദ്ദേശിച്ചു; അവ എല്ലാ അതിശയോക്തിയും കൂടാതെ കഴിക്കണം. ഈ അഭിപ്രായം നടപ്പിൽ വരുത്താൻവേണ്ടി അവ ഒരു സംയുക്തബോർഡിനെ നിയമിച്ച സാമൂഹ്യനിയമസംഗ്രഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളും അതിനു സമർപ്പിക്കണം. ചുമതലപ്പെട്ട മന്ത്രിമാർക്കുപോലും അയച്ചുകൊടുക്കണം. എന്നിട്ടു് ആവശ്യമാണെങ്കിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം. പൊതുജനങ്ങളോടുള്ള തങ്ങളുടെ കടമ പത്രാധിപന്മാർ മനസ്സിലാക്കുകയും എല്ലാ സാമൂഹ്യനിയമനോഭാവത്തിനും ഉടൻ അറുതി വരുത്തണമെന്നു് അവർ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ഈ അഭിപ്രായം സ്വീകാര്യമാകാനിടയുള്ളൂ. വിജേനം ഒരു റപ്പ കാര്യമായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുകൊണ്ടു വേണ്ടത്ര ഊണും ഉടുപ്പുമില്ലാത്ത ജനകോടികൾക്കു ഭക്ഷണവും വസ്ത്രവും നൽകുകയെന്ന നിർമാണാത്മകമായ ജോലിയിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കാൻ രാജ്യത്തെ അനുവദിക്കുന്നതിനു സമയമായിരിക്കുന്നു. ഈ വിശിഷ്ടജോലിയിൽ പത്രാധിപന്മാർക്കു ഭാരിച്ച പങ്കു വഹിക്കാൻണ്ടു്. കഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരിക്കുകയെന്നതു നിന്ദ്യകർമ്മമാണു്.

14

പാററനയിലുള്ള എൻ്റെ സെക്രട്ടറി, ദേവപ്രകാശു്, കമ്പിയടിക്കുന്നു: 'പഞ്ചാബിലെ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു ജനങ്ങൾ പ്രക്ഷുബ്ധരായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. പൊതുജനങ്ങളുടെയും പത്രങ്ങളുടെയും കടമയെക്കുറിച്ചു് ഒരു പ്രസ്താവന ആവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു.' —ശ്രീ. ദേവപ്രകാശു് ഒരിക്കലും നിലതെറ്റി ക്ഷോഭിക്കാറില്ല. പത്രങ്ങൾ ആലോചനയില്ലാതെ വല്ലതും പറഞ്ഞിരിക്കണം.

- 12. Harijan, 9-2-1947 (Communal Unity, p. 517)
- 13. Harijan, 27-7-1947 (Communal Unity, p. 680)
- 14. Harijan, 14-9-1947 Communal Unity, pp. 740-741)

അങ്ങനെയൊന്നിനെക്കുറിച്ച് നാം ഒരു വെടിമരുന്ന്റയുടെ മുക്തിലിരിക്കുന്ന ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പത്രങ്ങൾ അസാമാന്യ വിവേകവും മൗനവും പാലിക്കേണ്ടതാണ്. കൂസലില്ലായ്മ; കത്തിച്ച തീപ്പെട്ടിക്കൊള്ളിയായിത്തീരും. ഓരോ പത്രാധിപരും റിപ്പോർട്ടരും അയാളുടെ കടമ പൂർണ്ണമായി മനസ്സിലാക്കുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

15

വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ വമ്പിച്ച ഒരു സ്വാധീനശക്തിയാണ്. വ്യാജറിപ്പോർട്ടുകളോ, ജനങ്ങളെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കുവാൻതക്ക റിപ്പോർട്ടുകളോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാതിരിക്കേണ്ടതു പത്രാധിപന്മാരുടെ ചുമതലയാണ്. റിവാറിയിലെ ഹിന്ദുക്കളെ മിയോമാർ ആക്രമിച്ചുവെന്ന വാർത്ത ഒരു പത്രത്തിൽ ചേർത്തിരുന്നതിനെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഇതു വായിച്ചപ്പോൾ ഗാന്ധിജി അസ്വസ്ഥനായി. പക്ഷേ, പിറേറന്നു ഈ വാർത്ത കളവാണെന്നു പത്രത്തിൽ വായിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം സന്തോഷിച്ചു. ഇതു പല ഉദാഹരണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. പുറത്തുവിടുന്ന വാർത്തകളെക്കുറിച്ചും അതു പുറത്തുവിടുന്ന രീതിയെക്കുറിച്ചും പത്രാധിപന്മാരും അവയുടെ സഹായികളും അത്യന്തം ശ്രദ്ധയുള്ളവരായിരിക്കണം. സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള കാലത്തു പത്രങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുക ഗവർണ്മെന്റുകൾക്കു മിക്കവാറും അസാധ്യമാണ്. പത്രങ്ങളിന്മേൽ സശ്രദ്ധം കണ്ണുവെയ്ക്കേണ്ടതും അവയെ നേർവഴിയിൽ നിർത്തേണ്ടതും പൊതുജനങ്ങളുടെ കടമയാണ്. പ്രക്ഷോഭജനകങ്ങളോ മാനേന്ദ്രതരങ്ങളോ ആയ പത്രങ്ങളെ പ്രബുദ്ധമായ ഒരു ജനത സഹായിക്കുകയില്ല.

ഡി സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അവിശ്വാസം

16

വളരെ, വളരെയേറെ അവിശ്വാസം പരസ്പരമുണ്ടെന്നു എനിക്കറിയാം. മുസ്ലീങ്ങളുടെ ആർജ്ജവത്തെ വളരെ ഹിന്ദുക്കൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അവർ വിശ്വസിക്കുന്നു; സ്വരാജ്യമെന്നുവെച്ചാൽ മുസൽമാൻ ഭരണമെന്നാണർത്ഥമെന്നു; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ബ്രിട്ടീഷ് കാർ പോയാൽ ഇന്ത്യയിൽ ഒരു മുസ്ലീം സാമ്രാജ്യം കെട്ടിപ്പടുക്കുവാൻ ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലീങ്ങൾ ഒരു മുസൽമാൻ ശക്തിയെ സഹായിക്കുമെന്നു അവർ വാദിക്കുന്നു. നേരേമറിച്ച് മുസൽമാന്മാർ ഭയപ്പെടുന്നു. ഹിന്ദുക്കൾ ബഹുഭൂരിപക്ഷമാകുകൊണ്ടു്, അവർ തങ്ങളെ അടക്കിവയ്ക്കുമെന്നു്. ഇത്തരമൊരു മനോഭാവം രണ്ടുഭാഗത്തിന്റെയും അശക്തിയെയാണ് സൃഷ്ടിക്കുന്നതു്. അവരുടെ കലീനതയല്ലെങ്കിൽ സൈപരമായി ജീവിക്കാനുള്ള അവരുടെ

15. Harijan, 19-10-1947 Communal Unity, p. 808)
 16. Young India, 11-5-1921 (Communal Unity, p. 5)

ആഗ്രഹമെങ്കിലും പരസ്പരം വിശ്വസിക്കുന്നതും പരസ്പരം പൊറുക്കുന്നതുമായ ഒരു നയം സ്വീകരിക്കാൻ അവരെ നിർബന്ധിക്കും. രണ്ടു കൂട്ടരേയും പരസ്പരം അകറ്റിനിറുത്തുന്നതായി രണ്ടു മതത്തിലും ഒന്നുംതന്നെയില്ല. ബലംപ്രയോഗിച്ച് മതം മാറ്റുന്ന കാലം പോയി. പശുവിനെ ഒഴിച്ചാൽ പിന്നെ, ഹിന്ദുക്കൾക്ക് മുസൽമാന്മാരുമായി കലഹിക്കാൻ കാരണമൊന്നുമില്ല. പശുവിനെ കൊല്ലാൻ മതപരമായ യാതൊരു സാധ്യതയും മുസൽമാന്മാർക്കില്ല. യോജിക്കുവാനും ഭിന്നതകൾ തീർക്കുവാനും ഒരേ പുണ്യഭൂമിയുടെ സന്താനങ്ങളെന്ന നിലയിൽ സുഹൃത്തുക്കളായി ജീവിക്കാനും നാം ഇതിനുമുമ്പ് ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലെന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. ഒരു ജീവിത കാലത്തു ലഭിക്കുന്ന ഒരവസരം നമുക്കിപ്പോൾ കൈവന്നിരിക്കുന്നു. വിലാഹത്തു് പ്രശ്നം ഇനി ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകാലത്തേക്ക് ഉണ്ടാവുകയില്ല. മുസൽമാന്മാരുമായി ശാശ്വത സൗഹാർദ്ദം വളർത്തണമെന്ന ആഗ്രഹം ഹിന്ദുക്കൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ, ഇസ്‌ലാമിന്റെ മാനം രക്ഷിക്കാൻ അവർ മുസ്‌ളീങ്ങളോന്നിച്ചു മരിക്കണം.

17

'മോഡേൺ റിവ്യൂ'വിന്റെ ഈ മാസത്തെ ലക്കത്തിലെ പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകളിൽ ഹിന്ദുമുസ്‌ളീ മൈത്രിയെക്കുറിച്ച് ശ്രദ്ധേയങ്ങളായ ചില അഭിപ്രായങ്ങളുണ്ട്. പ്രശ്നനോയ പത്രാധിപർ അതിനു 'സമരജാലവിദ്യ' എന്നാണ് തലക്കുറിപ്പെഴുതിയിട്ടുള്ളതു്. മൈത്രി യഥാർത്ഥമല്ലെന്ന നിഗമനത്തിൽ അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അതൊരു 'സമരജാല'മല്ലെന്നു മാത്രമല്ല, സ്ഥിര യഥാർത്ഥ്യമായിത്തീരാൻ വെമ്പുന്ന ഒന്നുകൂടിയാണ്. ഇന്നും താലോലിച്ചു വളർത്തേണ്ട ഒരിളംതൈയാണതെന്നു് ഈ ഏടുകളിൽ ഞാൻ സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. പൊതുവായ അപകടമുണ്ടെന്ന പരമാർത്ഥം രണ്ടു സമുദായങ്ങളും ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു മാത്രമെങ്കിലും, അതു തീർച്ചയായും ഒരു നാട്യമോ കാട്ടിക്കൂട്ടലോ അല്ല.

സാമുദായികമായ അഥവാ വിഭാഗികമായ മനോഭാവം ഇന്നും മുഴുച്ചുനിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നതു് ഔദ്യോഗികമാണ്. പരസ്പരവിശ്വാസം ഇപ്പോഴുമുണ്ട്. പഴയ ഓർമ്മകൾ ഇന്നും സജീവമായി നിൽക്കുന്നു. തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ യോഗ്യതയെക്കുറിച്ചല്ല, മതത്തെക്കുറിച്ചാണ്, ഇന്നും ആലോചനയെന്നുള്ളതും നേരത്തന്നെ. പക്ഷേ, ഈ വസ്തുതകൾ കാണുകയെന്നുവെച്ചാൽ, യോജിപ്പിനുള്ള പ്രയാസം കാണുകയെന്നാണർത്ഥം. എന്നാൽ രണ്ടുകക്ഷികളും ഇവ മനസ്സിലാക്കുകയും ഇവ വകവെക്കാനാവാതെ ഐക്യത്തിനു് ആത്മാർത്ഥമായി ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ആ പരിശ്രമത്തെ അപരിമിതമായ നേട്ടത്തെ സമരോപായം എന്നു വിളിക്കുന്നതു് നീതിയല്ല.

17. Young India, 20-10-1921 (Communal Unity, pp. 25-26)

ഗോവധത്തിനെതിരായി വിലാഹത്തം സംഘങ്ങൾ ചെയ്ത അഭ്യർത്ഥനകൾ മുസൽമാന്മാർ കേട്ടു ഭാവമില്ലെന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല. ഒന്നാമത്ത്; മുസൽമാന്മാരായ വിലാഹത്തം പ്രവർത്തകർ തന്നെ ഗോവധം തടയാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു സന്തോഷപ്രദമായ ഒരു കാഴ്ചയല്ലേ? രണ്ടാമത്ത്; ആ അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കു ഇന്ത്യയുടെ മിക്കവാറും എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും ആശ്ചര്യകരമായ ഫലമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു ആ പത്രാധിപർക്കു ഞാൻ ഉറപ്പു നൽകിക്കൊള്ളുന്നു. ഗോരക്ഷയുടെ ഭാരം മുഴുവൻ മുസൽമാൻപ്രവർത്തകർ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളതു് ഒരു ചെറിയ കാര്യമാണോ? ബോംബെയിലെ മെ. ഷോട്ടാനിയും വത്രിയുംകൂടി നൂറുകണക്കിൽ പശുക്കളെ സ്വന്തമാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു രക്ഷിച്ച കൃതജ്ഞരായ ഹിന്ദുക്കൾക്കു് ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തതു് ഹിന്ദുക്കൾക്കു ഹൃദയാവർജകമായ ഒരു കാഴ്ചയായിരുന്നില്ലേ?

മൗലാനാ മൊഹമ്മദാലിയും ഞാനും 'ഓരോരുത്തരുടെയും വിളയിൽ പരസ്പരം കാൽ കത്താതിരിക്കുവാൻ' മനസ്സിലുത്തുന്നുണ്ടെന്നതു നേരാണ്. എങ്കിലും തുറന്നു കാര്യം പറയുന്നതിൽ ആർക്കും ഞങ്ങളെ തോല്പിക്കാനാവില്ല. ആ ലേഖകൻ ക്രൂരമായി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതുപോലെ മൈത്രി 'കാർഡുകൾകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു വീട്'ല്ല. അതത്രയ്ക്കു കട്ടിയുള്ള ഒന്നാകുകൊണ്ടു്, അതിനെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി ഞങ്ങൾ ജീവൻകളയും. ഞങ്ങളുടെ ഈ സഞ്ചാരകാലത്തൊരിക്കലും ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ അസുഖമോ, മനസ്സിൽ എന്തെങ്കിലും കലവറയോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു വായനക്കാരെ ഞാൻ അറിയിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഏറ്റവും നിർഭയമായ പ്രഹരം താഴെപ്പേർത്ത വാക്യത്തിലാണ്: 'അവരുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചു വായിച്ചാൽ ഒരാൾക്കു വിദൂരസ്ഥമായ തൂർക്കിയിലെ വിലാഹത്തിന്റെ ദുരവസ്ഥയാണ് മുഖ്യകാര്യമെന്നും മറ്റൊരാൾക്കൊക്കട്ടെ ഇവിടെ ഇന്ത്യയുടെ സ്വരാജ്യപ്രാപ്തിയാണ് പ്രഥമലക്ഷ്യമെന്നും കാണാൻ പ്രയാസമില്ല.' ഞങ്ങൾക്കു രണ്ടുപേർക്കും വിലാഹത്തം മുഖ്യകാരണമാണെന്നു ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു; മൗലാനാ മൊഹമ്മദാലിക്ക് അതു തന്റെ മതമാകുകൊണ്ടു്, എന്നിക്കൊക്കട്ടെ വിലാഹത്തിനുവേണ്ടി എന്റെ ജീവൻ ഉഴിഞ്ഞുപയ്ക്കുന്നതിനാൽ മുസൽമാന്റെ കത്തിയിൽനിന്നു് എന്റെ പശുവിന്റെ, എന്റെ മതത്തിന്റെ, രക്ഷ ഞാൻ ഉറപ്പിക്കുന്നുവെന്നതുകൊണ്ടും. രണ്ടുപേരും സ്വരാജ്യ പ്രിയപ്പെട്ടതായി കരുതുന്നു. കാരണം അതുകൊണ്ടുമാത്രമേ ഞങ്ങളുടെ രണ്ടുപേരുടെയും മതങ്ങളെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയൂ. ഇതൊരു താണ ആദർശമാണെന്നു തോന്നിയേക്കാം. എങ്കിലും അതിൽ ഒളിച്ചുപയ്ക്കലൊന്നുമില്ല. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇന്ത്യയുടെ ശക്തികൊണ്ടു നേടുന്ന വിലാഹത്തം വിജയം സ്വരാജ്യപ്രാപ്തിയാണ്. മതത്തിന്റെയെന്നപോലെ ഞങ്ങളുടെ സൗഹാർദത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനം സ്നേഹമാണ്. ഞാൻ മുസൽമാന്റെ സൗഹാർദം

നേടാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് സ്നേഹത്തിന്റെ അധികാരംകൊണ്ടാണ്. രണ്ടു സമുദായങ്ങളിൽ ഒന്നിനേർ ഭാഗത്തെങ്കിലും സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഐക്യമത്യം നമ്മുടെ ദേശീയജീവിതത്തിൽ ഉറപ്പു യാഥാർത്ഥ്യമായിത്തീരും. ഭൂരിപക്ഷം ബങ്കാളിമുസൽമാന്മാർക്കു മനസ്സിലാകാത്ത ഭംഗിയുള്ള ഉർദ്ദാഷയിലാണ് മൗലാനാ മൊഹമ്മദാലി സ.സാരി ക്കുന്നതെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തോടു ചെയ്യുന്ന അനീതിയാണ്. തന്റെ ഉർദ്ദപ്രസംഗം ആവുന്നത്ര സരളമാക്കാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു എനിക്കറിയാം.

18

രണ്ടു സമുദായങ്ങളും വെറുപ്പോടും ശത്രുതയോടുംകൂടി പരസ്പരം വീക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് (സ്വാമി ശ്രദ്ധാനന്ദജിയുടെ) വധം സാധ്യമായിത്തീർന്നതു്. ലാലാജിയും മാളവ്യജിയും—അവരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ സ്വാമിജിയും അങ്ങനെയായിരുന്നു—ഇസ്ലാമിന്റെ പരമശത്രുക്കളാണെന്നു വളരെ മുസൽമാന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതുപോലെ വളരെ ഹിന്ദുക്കൾ സർ അബ്ദുൾഹിമിയെയും മറു മുസൽമാന്മാരെയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ശത്രുക്കളായി കരുതുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ രണ്ടും തീരെ തെറ്റാണ്. സ്വാമിജി ഇസ്ലാമിന്റെ ശത്രുവായിരുന്നില്ല. ലാലാജിയും മാളവ്യജിയും ശത്രുക്കളല്ല. ലാലാജിക്കും മാളവ്യജിക്കും അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ തുറന്നു പറയാൻ അവകാശമുണ്ടു്; അവരോടു നാം യോജിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും, അവരുടെ നേരെ വിദ്വേഷവികാരങ്ങൾ ആരും ഇളക്കിവിടരുതു്. എങ്കിലും നാം ഇന്നു കാണുന്നതെന്താണ്? ഈ ദേശാഭിമാനികൾക്കെതിരെ മലിനഭാഷ ഉപയോഗിക്കാത്ത മുസ്ലീംപത്രങ്ങൾ ഇന്നു ധികമില്ല. ഞാൻ സവിനയം ചോദിക്കട്ടെ, അവർ ചെയ്ത തെറ്റെന്താണ്? അവരുടെ പ്രവർത്തനരീതിയോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നില്ലായിരിക്കാം. എങ്കിലും ഭാരതഭ്രഷണം എന്ന പേർ മാളവ്യജിക്കു നേടിക്കൊടുത്തതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹത്തായ സേവനമാണു് എന്നെനിക്കു് ഉറപ്പുണ്ടു്. ലാലാജിക്കും സേവനത്തിന്റെതായ മഹത്തായ ഒരു ചരിത്രമുണ്ടു്. ഇനി മുസൽമാൻ നേതാക്കന്മാരെ നോക്കുക. ഹിന്ദുക്കൾ എല്ലാംകൊണ്ടും മുസൽമാന്മാരെക്കൊണ്ടും പുരോഗമിച്ചവരാണെന്നും, അവർ പണക്കാരാണു് പഠിച്ചുള്ളവരാണു് എന്നും, മുസൽമാന്മാർ ദരിദ്രരും പഠിപ്പില്ലാത്തവരുമാണെന്നും സർ അബ്ദുൾഹിം വിചാരിക്കുന്നുണ്ടാവാം. ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ തന്റെ സമുദായത്തോടു കൂടുതൽ ആനുകൂല്യം കാണിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം വിചാരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ശരിയല്ലെന്നു സമൂഹം തോന്നാം, പറയാം. പക്ഷേ, സ്വന്തം അഭിപ്രായം പറഞ്ഞു്

18. Young India, 13-1-1927 (Communal Unity, pp. 125-126)

തിനു നാം അദ്ദേഹത്തെ ശകാരിക്കുന്നതെന്തിനു? ഗാന്ധിയോടു തനിക്കു ബഹുമാനമുണ്ടെങ്കിലും ഖുറാനിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു മുസ്ലീമിന്റെ മതം ഗാന്ധിയുടെ മതത്തേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞാൽ നാം എന്തിനു കോപിക്കുന്നു? മുടങ്ങാതെ പള്ളിയിൽ പോവുകയും യേശുവിനെ സേവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ക്രിസ്ത്യാനി എത്രതന്നെ ഭക്തനായ ഹിന്ദുവിനേക്കാളും നല്ലവനാണെന്നു ചില ക്രിസ്ത്യൻപുരോഹിതന്മാർ പറയുന്നില്ലേ?

19

ഭൂമിയിലെ യാതൊരു ശക്തിക്കും ഹിന്ദുമുസ്ലീം കലഹം കത്തിപ്പൊന്തിക്കാൻ സാധ്യമല്ലാത്തതെന്നു സാഭിമാനം പറയാവുന്ന ഒരു സംസ്ഥാനമോ ഒരു ജില്ലയോ ഒരു സബ് ഡിവിഷനെങ്കിലുമോ ഈ വിശാലമായ രാജ്യത്തിൽ ഉണ്ടാകേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. നാം ജീവനുളളവരാണെന്നു നാം കരുതുന്നുണ്ടാവാം. എങ്കിലും ഐക്യമില്ലെങ്കിൽ നാം ചത്തവദരക്കാൾ മോശമാണ്. ഹിന്ദു വിചാരിക്കുന്നു മുസ്ലീമുമായി കലഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടു താൻ ഹിന്ദുമതത്തിനു ഗുണം ചെയ്യുകയാണെന്നു; ഹിന്ദുക്കളോടു കലഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടു താൻ ഇസ്ലാമിനു ഗുണം ചെയ്യുകയാണെന്നു മുസ്ലീമു വിചാരിക്കുന്നു. പക്ഷേ ഓരോരുത്തരും തന്റെ മതത്തെ നശിപ്പിക്കുകയാണു്. ഈ വിഷം ഇരു സമുദായംഗങ്ങളിലും പരന്നിരിക്കുന്നു. അതുതമൊന്നുമില്ല. ജീവിതത്തിലെ ഒരു രംഗത്തിൽ തെറ്റു ചെയ്യുന്ന ആൾക്കു മറ്റൊരു രംഗത്തിൽ ശരിയായതു ചെയ്യാനൊക്കില്ല, ജീവിതം അവിഭാജ്യമായ ഒരൊറ്റ സത്തയാണു്.

20

ഇന്നുള്ള വിഭേദവും പ്രതികാരകമനോഭാവവും കാരണങ്ങളിവിന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് (ഗാന്ധിജിക്കു്) ദുഃഖമുണ്ടു്. അവർ ശാന്തരായി സ്വഹൃദയങ്ങളെ സംശ്രദ്ധമാക്കാതിരുന്നാൽ അവരെയെല്ലാം ദഹിപ്പിച്ചുകളയുന്ന ഒരഗ്നിയെ രാജ്യത്തിൽ ഉടനീളം അവർ കൊളുത്തിവിടുമെന്നു് അദ്ദേഹം താക്കീതുചെയ്തു. ഇന്ത്യയുടെയെല്ല, മനുഷ്യന്റെതന്നെ ചരിത്രമായ മഹാഭാരതകഥ അദ്ദേഹം ഓർമ്മപ്പെടുത്തി. രക്തബന്ധമുള്ള സഹോദരരായ പാണ്ഡവന്മാരും കൗരവന്മാരും തമ്മിൽ പൊരുതി. എന്തായിരുന്നു ഫലം? തിന്മ തീർച്ചയായും നശിപ്പിക്കപ്പെടുവെങ്കിലും ജയിച്ചവരിൽ ഏഴുപേരെ ആ കഥ പറയാൻ ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇതാണു് ഇന്നു ഓരോ രാജ്യത്തിന്റെയും സ്ഥിതിയെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു.

19. Young India, 27-1-1927 (Communal Unity, p. 136)
 20. Harijan, 20-4-1947 (Communal Unity, p. 587)

21

തന്നോടു ചോദിച്ച രണ്ടു ചോദ്യങ്ങൾക്കു മറുപടി പറയാൻ ഗാസിജി ഒരുങ്ങി:

ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യം ഇതായിരുന്നു: ഹിന്ദുക്കളും മുസ്‌ളീങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വിരോധം ദിവസേന വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതായിത്തോന്നുന്നതുകൊണ്ട് അവർക്കു സുഹൃത്തുക്കളായിത്തീരുക സാധ്യമാണോ? ശത്രുത എന്നെന്നും നിലനില്ക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു ഗാസിജി ഉറപ്പിച്ചുപറഞ്ഞു. അവർ സഹോദരരാണ്; തല്ലാലം തന്റേടം നശിച്ചെങ്കിലും അവർ സഹോദരരായിത്തന്നെ തുടർന്നു കഴിയും. എങ്കിലും വ്യക്തികൾ തമ്മിലെന്നപോലെ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലും എന്നെന്നും പകയുണ്ടായിക്കൂടെന്നില്ല, എന്നാലും അങ്ങനെ സംഭവിക്കയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അങ്ങനെ സംഭവിച്ചാൽ രണ്ടു മതങ്ങളേയും ഇന്ത്യയിൽ അവർ കഴിച്ചു മുട്ടുമെന്നും ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം ഒരു കഷണം അപ്പത്തിനുവേണ്ടി അവർ വിൽക്കുമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനുറപ്പാണ്.

22

ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ഹിന്ദുക്കളുടേതു മാത്രമാണെന്നും മുസ്‌ളീങ്ങൾക്കു അതിൽ സ്ഥാനമില്ലെന്നും വിചാരിക്കുന്നതിനേക്കാളും മറ്റുഭാഗത്തു പാക്കിസ്ഥാൻ മുസ്‌ളീങ്ങൾക്കു മാത്രമുള്ളതാണെന്നും ഹിന്ദുക്കൾക്കു സിക്കുകാർക്കും അതിൽ സ്ഥാനമുണ്ടായിക്കൂടെന്നും വിചാരിക്കുന്നതിനേക്കാളും തെറ്റായി മറ്റൊന്നുമില്ലെന്നും ഗാസിജി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടതുപോലെ അവർ ദൽഹിയിലെ കാര്യങ്ങൾ ശരിപ്പെടുത്തുമെങ്കിൽ പാക്കിസ്ഥാനിലെ കാര്യങ്ങൾ നേരെയൊക്കാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം അതാണെന്നു അഭയാർത്ഥികൾ ധരിക്കണം. ഉപവാസം അകാലികമാലി വേണ്ടെന്നുവെച്ചതുകൊണ്ടു താൻ വെച്ചിട്ടില്ലെടുവെന്നോ, താൻ തന്നത്താൻ വെച്ചിട്ടുവെന്നോ കണ്ടെത്തിയാൽ മറ്റൊരു ഉപവാസം ആരംഭിക്കുവാൻ മടിക്കുന്നവനല്ല താനെന്നു അദ്ദേഹം അവരെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ അവർ കരുതലോടും 100 ശതമാനം ആത്മാർത്ഥതയോടുംകൂടി പെരുമാറണം. താൻ ഉപവാസം നിർത്തുന്നതിനെ നീതീകരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം ദൽഹിയിലെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്താതിത്തോന്നുന്നുണ്ടോ എന്നു തന്നോടു പറയാൻ അദ്ദേഹത്തെ കൂടെക്കൂടെ സന്ദർശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മുസ്‌ളീ പ്രതിനിധികളെ അദ്ദേഹം ക്ഷണിച്ചു.

പിന്നീടു മുസ്‌ളീങ്ങളോടു മാത്രമായി ചിലതു പറയുന്നകൂടുത്തിൽ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. [മുസ്‌ളീങ്ങൾ ഇന്ത്യയെ സ്വരാജ്യമാ-

21. Harijan, 25-5-1947 (Communal Unity, p. 619)
22. Harijan, 25-1-1948 (Communal Unity, pp. 951-952)

യി കരുതുന്നില്ലെന്ന സംശയത്തിന് വല്ല കാരണവുമുണ്ടോ എന്ന്. ഗത്യന്തരമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവരിവിടെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ ജീവിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഒരിക്കൽ വേർപിരിയേണ്ടിവരും—ഈ സംശയം അടിസ്ഥാനരഹിതമാണെന്ന് അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു. ഇതു പോലെതന്നെ മുസ്ലീങ്ങൾ ഈശ്വരസാക്ഷാൽക്കാരത്തിന് അർപ്പിക്കുന്ന യവനന്മാരോ അസുരന്മാരോ ആണെന്നു കരുതുന്ന ഒരു ഹിന്ദുവുണ്ടെങ്കിൽ ഏറ്റവും വലിയ ഈശ്വരനിന്ദയാണ് അയാൾ ചെയ്യുന്നത്. അവർ ഒപ്പുവച്ച സഖ്യത്തിൽ അതിനു സ്ഥാനമുണ്ടാകാൻ പാടില്ല.

പിന്നീട് അദ്ദേഹം പാറന്തിയിൽ വെച്ചു ഒരു മുസ്ലീം സമൂഹത്തെ തനിക്കു സ്നേഹപൂർവ്വം സമ്മാനിച്ച ഒരു പുസ്തകത്തെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞു. കാഹർമാർ (ഹിന്ദുക്കൾ) നശിപ്പിക്കപ്പെടാൻ മാത്രം കൊള്ളാവുന്ന വിഷപ്പാമ്പിനേക്കാൾ അപകൃഷ്ടരാണെന്നു ഖുറാനിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് ആ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ആ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി ഏതുതരം ക്രൂരതയും വഞ്ചനയും പ്രയോഗിക്കുന്നതു പാപമല്ലെന്നുമാത്രമല്ല, ഈശ്വരദൃഷ്ടിയിൽ അതു പുണ്യംകൂടിയാണ്—ഈ വിശ്വാസത്തോടു യോജിക്കുവാനോ രഹസ്യമായെങ്കിലും അതിനെ അനുകൂലിക്കുവാനോ ഈശ്വരയുമുള്ള ഒരൊറ്റ മുസ്ലീമിനും സാധ്യമല്ലെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റൊപ്പിന്റെ, ചിലർ ഹിന്ദുക്കളെ ബിംബാരാധകരെന്നു വിളിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ കൽപ്രതിമയെല്ല, ഏതൊന്നില്ലാതെ ഒരു പരമാൺവീരപോലും നിലനില്ക്കാൻ കഴികയില്ലയോ ആ ഈശ്വരനെയാണു ബിംബമുഖേന അവർ ആരാധിക്കുന്നത്. ഒരു ഭക്തൻ ബിംബത്തിൽ ഈശ്വരനെ കണ്ടെങ്കിൽ, അതു ഭക്തിക്കുവേണ്ടെ ഒരു കാര്യമല്ല. അതു വ്യാമോഹമാണെന്നു സമ്മതിച്ചാൽതന്നെ അതയാളെയല്ലാതെ ധരാരേയും വ്യാമോഹിപ്പിക്കുന്നില്ല. മറ്റുള്ളവരുടെ മതവിശ്വാസങ്ങളേയും ആചാരങ്ങളേയും മനസ്സിലാക്കാനും മാനിക്കാനും ഔദാര്യവും വിശാലവീക്ഷണവും വേണം. ഖുറാനേയോ ഗ്രന്ഥസാഹിബിനെയോ ഈശ്വരനായി കരുതിയാൽ അതും ബിംബാരാധനതന്നെയാണ്.

ഇ. ഗോരക്ഷ

23

മുസ്ലീങ്ങളെപ്പറ്റി ഹിന്ദുക്കൾക്കുള്ള സ്ഥിരം പരാതി മുസ്ലീങ്ങൾ ഗോമാംസം തിന്നുന്നവരാണെന്നും അവർ ബക്രീഭംഭിനത്തിനാൽ മനഃപൂർവ്വം പശുക്കളെ കൊല്ലുന്നവരാണെന്നുമാണ്. പശുവിനെ സംരക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി ഹിന്ദുക്കൾ മുസ്ലീംസഹോദരന്മാരെ

23. Young India, 7-5-1919 (Communal Unity, p. 1980)

കൊല്ലുന്നതോളം കാലം ഹിന്ദു മുസ്‌ളീം മൈത്രി സാധ്യമല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നമ്മുടെ ഹിംസ ഗോപധത്തിൽനിന്നു പിന്തിരിയുവാൻ മുഹമ്മദീയരെ നിർബന്ധിക്കുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു ചെറുതെയാണു്; അങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ യാതൊരു കാരണവും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഞാൻ സനാതനി ഹിന്ദുവാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഹിന്ദുമതം സനിഷ്കർഷം അനുസരിക്കുന്ന യാതൊരാളും പശുവിനെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി പശുവിനെ കൊല്ലുന്നവനെ കൊല്ലാൻപാടില്ലെന്നാണു് എന്റെ വിശ്വാസം, പശുവിനെ രക്ഷിക്കാൻ ഒരു ഒരു വഴിയേയുള്ളു; ഹിന്ദുവിനു പശുഹിംസ സഹിച്ച കൂടെകിൽ ഹിംസിക്കപ്പെടുവാൻ തന്നെത്താൻ സമർപ്പിക്കുക. പ്രബുദ്ധരായ അല്പം ഹിന്ദുക്കളെങ്കിലും ഇപ്രകാരം ആത്മബലിയർപ്പിച്ചാൽ മുസ്‌ളീം സഹോദരന്മാർ പശുഹിംസ ഉപേക്ഷിക്കുമെന്നതിൽ എനിക്കു സംശയമില്ല. പക്ഷേ ഇതു സത്യഗ്രഹമാണു്. അതായതു്, ധർമ്മസിദ്ധാന്തം, എന്റെ സഹോദരൻ ഒരു തെറ്റിന്നു പരിഹരം ചെയ്യണമെന്നു് എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതു് അയാളെ ദ്രോഹിക്കുകയല്ല, കുറെയൊക്കെ ത്യാഗം ഞാൻ തന്നെ വഹിക്കുകയാണു്. ഒരവകാശമായി ഞാനതു് ആവശ്യപ്പെടുട്ടുകൂടാ. ബലിയായി സ്വയം അർപ്പിക്കാമെന്നതുമാത്രമാണു് എന്റെ സഹോദരനെതിരേയുള്ള എന്റെ അവകാശം. ഇത്തരം വിശുദ്ധസ്നേഹം ഹിന്ദുക്കൾക്കുണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ ഹിന്ദു മുസ്‌ളീം ഐക്യം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൂടു.

24

പ്രൊഫസർ വാസുദാനി പശുവിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പതാക ഉയർത്തിയിരിക്കുന്നു. അപകടം ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചതിലും നേരത്തെ എത്തി. ഇന്ത്യയ്ക്കു സമചിത്തതയോടുകൂടി വീക്ഷിക്കാവു സകാലത്തു് അതു വരുമെന്നായിരുന്നു എന്റെ ആശം. എന്റെ വിനീതാഭിപ്രായത്തിൽ പ്രൊഫസർ വാസുദാനിക്ക് ഈ പ്രസ്ഥാനം കരേക്കൂടി നല്ല സാഹചര്യങ്ങളിൽ ആരംഭിക്കാമായിരുന്നു. പശുവിനെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി ഹൃദയപൂർവമായ മുസ്‌ളീം സഹകരണമില്ലാതെ ഹിന്ദുക്കൾ തനിച്ചാകരുതെന്നു് ഏതു പ്രസ്ഥാനവും പരാജയപ്പെടാതിരിക്കുകയില്ല.

വിലാഹത്തിൽ ഹിന്ദുക്കൾ പങ്കുകൊണ്ടതാണു ഗോരക്ഷയുള്ള ഏറ്റവും മഹത്തും നല്ലതുമായ പ്രസ്ഥാനം. അതിനാൽ വിലാഹത്തിനെ ഞാൻ നമ്മുടെ കാമധേനുവെന്നു വിളിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ഹിന്ദുക്കൾക്കു ജീവന്മരണപ്രശ്നമായ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ വികാരങ്ങളെ മാനിക്കുവാൻ മുസൽമാന്മാർ പരമാവധി ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടു്. ഹാക്കിംജി അജ്മൽഖാന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിലുള്ള

24. Young India, 8-6-1921 (Communal Unity, pp. 12-13)

മുസ്ലീം ലീഗ് രണ്ടുകൊല്ലം മുൻപ് അമൃതസാറിൽ വെച്ച ഒരു ഗോസംരക്ഷണപ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയുണ്ടായി. മൗലാനാ അബ്ദുൾ ഘാഫിർ അതിനെപ്പറ്റി എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അലിസഹോദരന്മാർ ഹിന്ദുതാൽപര്യത്തെ മുൻനിർത്തി അവരുടെ വീട്ടിൽ ഗോമാംസം ഉപയോഗിക്കുന്നതു നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ ബ്രിട്ടീഷ് കാലത്തു മിയാൻ ഫോട്ടാനി തനിച്ചു ബോംബെയിൽ അനേകശതം പശുക്കളെ രക്ഷിച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ അശ്രദ്ധ കാട്ടുന്നുവെന്നു മുസ്ലീം സഹോദരരെ കുറിച്ചെടുത്താൻ നമുക്കു വില്ല.

നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യം വിഹലമാക്കാനുള്ള ഉറച്ച വഴി മുസ്ലീങ്ങളെ തെരുക്കുകയാണ്. സത്യസന്ധത മുസൽമാന്മാർക്കു കുറവായിക്കണ്ടതായി എന്നിരിക്കാറില്ല. നമ്മളിലെന്നപോലെ അവരിലും അബദ്ധധാരണകൾ വേഗത്തിൽ ശക്തിപ്പെടുന്നു. പ്രബലമായ മുസ്ലീം അഭിപ്രായം നമ്മുടെ ഭാഗത്തുണ്ട്. അതു മുസ്ലീം ജനതയിൽ പരക്കുവാൻ കുറച്ചുകാലം വേണ്ടിവരും. അതിനാൽ ഹിന്ദുക്കൾ ക്ഷമയുള്ളവരായിരിക്കണം.

ഷിക്കാർപുരിലെ ഹിന്ദുക്കൾ ഗോവധനിരോധത്തിന്നു കൂലമായി ഐക്യകണ്ഠേണ വോട്ടുചെയ്തതിൽ അസാധാരണമായി ഒന്നു തന്നെയില്ല. അതിനുവേണ്ടി വോട്ടുചെയ്യാത്തവനായി ഒരു ഹിന്ദുവുണ്ടാകുമോ? മുസ്ലീങ്ങളുടെ എതിർപ്പില്ലാതാക്കാൻ ആ ഏകണ്ഠമായ അഭിപ്രായത്തെ ഉപയോഗിക്കുകയെന്നു വെച്ചാൽ അതിനു ശക്തികൂട്ടുകയെന്നാണർത്ഥം. ഹിന്ദുചമ്പർമാർ മുസ്ലീം അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞിരിക്കണം, അന്വേഷിച്ചു അറിഞ്ഞിരിക്കണം. മുസ്ലീം അഭിപ്രായം തങ്ങൾക്കെതിരായിരിക്കുന്നേടത്തോളംകാലം അവർ ഒരു വോട്ടെടുപ്പു കൂടാതെ കഴിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

നമ്മളെ—ഹിന്ദുക്കളേയും മുസ്ലീങ്ങളേയും—അകറ്റിനിർത്താൻ ഒരു തത്പരകക്ഷി ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിം അറിഞ്ഞിരിക്കുക. ആ തത്പരകക്ഷി തന്നെ അതിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ വൈകാരികമായ ചായ്വുകൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ വളർത്തുവാൻ തികച്ചും കഴിവുള്ളതാണ്. തങ്ങളുടെ മുസ്ലീം സഹോദരർക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കാൻ ഷിക്കാർപുരിലെ ഹിന്ദുക്കളെത്താൻ ശക്തിപൂർവ്വം ഉപദേശിക്കുന്നു.

മറ്റു മാംസങ്ങൾ മുസ്ലീങ്ങൾക്കു കുറഞ്ഞവിലയ്ക്കു കിട്ടാൻ വേണ്ടി നാം എല്ലാത്തരം മാംസവും വർജ്ജിക്കുക. ഒരൊറ്റ പശുവിന്നോ കിടാവിന്നോ കഷ്ടപ്പാടുണ്ടായിരിക്കുന്നതു്, ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നു ദ്രോഹം സഹിക്കാൻ ഇടവരുന്നതു്, നാം ലജ്ജാവഹമായി കരുതുക. ഒരു മാതൃകാ ഡയറിഫാമു. പ്രായം ചെന്നു വയ്യാതായ പശുക്കളുടെ രക്ഷാസങ്കേതവുമായിത്തീരത്തക്കവണ്ണം അവർ അവരുടെ ഗോശാലകൾ വികസിപ്പിക്കട്ടെ. ഗോശാലകളിൽ ഒന്നാത്തരം പശുക്കളെ അവർ വളർത്തട്ടെ. ഇതാണ് ഗോമാതാവിനോടു ചെയ്യുന്ന യഥാർത്ഥസേവനം. ഷിക്കാർപുരിക്കാരും എല്ലാവരും നിസ്സഹകരണക്കാരും

രായിത്തീർന്നു വിലാഹത്തിനോടു ചെല്ലു തെറ്റു വേഗം തിരുത്തിക്കട്ടെ. വിലാഹത്തിനെ രക്ഷിക്കാൻ പരമാവധി യത്നിച്ചാൽ അവർ പശുവിനെ രക്ഷിക്കുമെന്നു ഞാൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.

മുസ്ളീം സൗഹാർദംകൊണ്ടു മാത്രമേ പശുവിനെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയൂ എന്നതു ഹിന്ദുക്കളുടെ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കട്ടെ. പശുക്കളുടെ പൂർണ്ണമായ രക്ഷ മുസ്ളീം സൗമനസ്യത്തെ ആശ്രയിച്ചാണു നിൽക്കുന്നതെന്നു നാം വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കുക. അവർക്കു യഥേഷ്ടം നമ്മെപ്പിടിച്ചു വളയ്ക്കാൻ കഴിയാത്തതു പോലെ അവരെ യഥേഷ്ടം വളയ്ക്കാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടും ആവില്ല. സമതന്ത്രോടുകൂടിയ സ്വതന്ത്രമായ പങ്കാളിത്തമാണു നാം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നതു്. ഡയറിസത്തോടാണു്-ഭീഷണിപ്പെടുത്തുക എന്ന സിദ്ധാന്തത്തോടാണു്-നാം പൊരുതുന്നതു്.

ഗോരക്ഷ ഹിന്ദുഹൃദയത്തിലെ ഏറ്റവും വിലപ്പെട്ട സമ്പത്താണു്. എല്ലാ ഹിന്ദുക്കൾക്കും പൊതുവിലുള്ള ദൃഢമായഏകവിശ്വാസമാണതു്. അതു് ഒരുത്തരു വിശ്വാസമാണു്. പശുവിനെ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടു പ്രൊഫസർ വാസ്വാനി പറഞ്ഞ ഓരോ വാക്കിനോടും ഞാൻ യോജിക്കുന്നു. പശുപൂജ എന്നുവെച്ചാൽ നിഷ്കളങ്കതയെ പൂജിക്കുക എന്നാണു് എന്നിങ്ങർത്ഥം. എന്നിങ്ങ പശു നിഷ്കളങ്കതാമൂർത്തിയാണു്. പശുസംരക്ഷണമെന്നുവെച്ചാൽ ദുർബലരേയും നിസ്സഹായരേയും രക്ഷിക്കുക എന്നാണർത്ഥം. പ്രൊഫസർ വാസ്വാനി ശരിയായി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതുപോലെ പശുസംരക്ഷണമെന്നുവെച്ചാൽ മനുഷ്യനും മൃഗവും തമ്മിലുള്ള സാഹോദര്യം എന്നാണർത്ഥം. ക്ഷമാപൂർവ്വമായ പ്രയത്നംകൊണ്ടും തപസ്സുകൊണ്ടും വളരേണ്ട ഒരഭിപ്രായമാണതു്. അതാരുടേയും മേൽ വെച്ചുകെട്ടാൻ വയ്യ. വാളുകൊണ്ടു ഗോരക്ഷ നടത്തുകയെന്നതു് ഒരു വമ്പരോധാഭാസമാണു്. ഋഷിമാർ പണ്ടു ഗോരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി തപസ്സു ചെയ്തതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. പശുവിനേയും പശുസംരക്ഷണസിദ്ധാന്തം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും ഉദ്ദേശിക്കുന്നതുമായ എല്ലാറ്റിനേയും രക്ഷിക്കാൻ തക്കവണ്ണം വിശുദ്ധരായിത്തീരാൻവേണ്ടി ആ ഋഷിമാരെപ്പോലെ നാമും തപസ്സുചെയ്യുക.

25

ഹിംസകൊണ്ടു പശുസംരക്ഷണത്തിനു ശ്രമിക്കുന്നതു ഹിന്ദുമതത്തെ പൈശാചികമതമാക്കി മാറ്റലും പശുസംരക്ഷണത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠമായ അർത്ഥത്തെ ഒരു നീചകാര്യത്തിനുവേണ്ടി വ്യഭിചരിപ്പിക്കലുമാണു്. ഹിന്ദുക്കൾ നിർബന്ധത്തെ ആശ്രയിച്ചാൽ ഒരു

25. Young India, 18-5-1921 (Communal Unity, p. 11)

മുസ്ലീം ലേഖകൻ എഴുതുന്നതുപോലെ ഇസ്ലാമിൽ അനുവദിക്കുകമാത്രം ചെയ്തിട്ടുള്ള മാ.സക്ഷേണം ഒരു കർത്തവ്യമായിത്തീരും. മരിക്കാനുള്ള ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കാനുള്ള ശക്തി ചുറ്റുതൂണുകളാകാണ്ടു മാത്രമേ ഹിന്ദുക്കൾക്കു പശുവിനെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയൂ. അറവുകാരന്റെ കത്തിയിൽനിന്നു പശുവിനെ രക്ഷിക്കാൻ ഹിന്ദുക്കൾക്കു ഏകമാർഗം. ആസന്നമായ ആപത്തിൽനിന്നു ഇസ്ലാമിനെ രക്ഷിക്കാൻ ശ്രമിക്കലും മുസൽമാന്മാരായ നാട്ടുകാർ ഇങ്ങോട്ടും മഹാമനസ്സുത കാട്ടുമെന്നു ഹിന്ദുക്കളായ നാട്ടുകാരോടുള്ള ആദരവിന്റെ ഫലമായി അവർസ്വപേക്ഷയായ പശുവിനെ രക്ഷിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കലുമാണു്. മുസ്ലീങ്ങളുടെ നേരെ യാതൊരു ഹിംസയും കാണിക്കാതിരിക്കാൻ ഹിന്ദുക്കൾ സശ്രദ്ധം മനസ്സുരുത്തണം. ക്ലേശസഹനവും വിശ്വാസവും ആത്മശക്തിയുടെ ലക്ഷണങ്ങളാണു്. വലിയ ഉത്സവങ്ങളിൽ പശുവോ ആടുപോലുമോ കൈവശമുള്ള മുസ്ലീമിനെകണ്ടാൽ അയാളിൽനിന്നു ബലം പ്രയോഗിച്ചു് അതിനെ പിടിച്ചുപററാറുണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഹിന്ദുക്കളാണെന്നു് അവകാശപ്പെട്ടു് ഇങ്ങനെ ഹിംസ കാണിക്കുന്നവർ പശുവിന്റേയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റേയും ശത്രുക്കളാണു്. പശുവിനെ രക്ഷിക്കാനുള്ള ഏറ്റവും നല്ല ഏകമാർഗം. വിലാപത്തിനെ രക്ഷിക്കലാണു്. അതിനാൽ പശുവിനേയോ മറ്റേതെങ്കിലും ജീവിയേയോ രക്ഷിക്കുവാനോ മറ്റേതെങ്കിലും ആവശ്യത്തിനോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ഹിംസ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള വാസന തടയുവാൻ ഓരോ നിസ്സഹകരണക്കാരനും പരമാധി ശ്രമിക്കുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

26

പശുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ എന്താണു ഹിന്ദുക്കളുടെ വികാരങ്ങളെ സമാധാനിപ്പിക്കുക എന്നു് എനിക്കറിയാം. ബലിക്കോ ക്ഷണത്തിനോ വേണ്ടി പശുവിനെ അറക്കുന്നതു മുസൽമാന്മാർ സ്വപേക്ഷയായ നിർത്തുകയെന്നതാണതു്. ആയുധബലംകൊണ്ടു പശുവിനെ കശാപ്പിൽനിന്നു രക്ഷിക്കാൻ ഏതെങ്കിലും ദൃഷ്ടന്നു സാധിച്ചാൽ ഹിന്ദുവിനു് നിറവേററപ്പെടുകയില്ല. സ്വമനസ്സാലെ ചെയ്യുന്ന ഈ സ്വർഗ്ഗമത്യാഗത്തേക്കാൾ കവിഞ്ഞ സംഭാവനയൊന്നും ഇന്ത്യയിലെ ഇസ്ലാമിനു ഹിന്ദുക്കൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്യാനാവില്ല. ഇസ്ലാം ഗോവധം ശാസിക്കുന്നില്ലെന്നും മനുഷ്യസാധ്യമാണെങ്കിൽ അയൽപക്കക്കാരുടെ വികാരങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തണമെന്നും മാനിക്കണമെന്നും അതു ശാസിക്കുന്നുണ്ടെന്നും പറയാൻ തക്കവണ്ണം ഇസ്ലാമിനെപ്പറ്റി എനിക്കറിവുണ്ടു്. എന്നെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം പള്ളിയുടെ മുമ്പിലെ സംഗീതവും ഗോവധവും ഒരുപോലെയാണു്. എങ്കിലും ഇതിൽ ആദ്യം പറഞ്ഞതു് ഒരു പ്രധാനസംഗതിയായിത്തീ

26. Young India, 5-1-1928 (Communal Unity, p. 18)

ന്നിരിക്കുന്നു; അതിനെ അവഗണിക്കുന്നത് വ്യഡ്ഡിത്തമാകും. മുസ്ലീം വികാരങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുവാൻ എന്തുചെയ്യണമെന്നു പറയേണ്ടതു് മുസ്ലീങ്ങളാണു്. പള്ളിയുടെ മുമ്പാകെ സംഗീതം നടത്തുന്നതു് തീരെ നിന്തിയാൽ മാത്രമേ മുസ്ലീം വികാരങ്ങൾ ശമിക്കൂ എന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു നിമിഷനേരത്തെ ആലോചനകൂടാതെ അപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടതു് ഹിന്ദുക്കളുടെ കടമയാണു്. ഹൃദയൈക്യമാണെന്നു കൂടെ പ്രാപിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ വേണ്ടത്ര ത്യാഗം ചെയ്യാൻ നമ്മളിൽ ഒരോരുത്തരും സന്നദ്ധരാകണം.

27

ഇന്ത്യയുനിയനിൽ ഗോവധം നിരോധിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടുള്ള 50,000 കാർഡുകളും 30,000 എഴുത്തുകളും അടങ്കലായിരം കമ്പികളും തനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു് രാജേന്ദ്രബാബു തന്നോടു പറയുകയുണ്ടായെന്നു് പ്രാർത്ഥനാനന്തര പ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഈ കാര്യം സംബന്ധിച്ചു് കാൺപൂരിൽ ഒരു പണ്ഡിതർ ഉപവാസം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നറിയിക്കുന്ന ഒരു കമ്പി ഇന്നു കിട്ടി. ഹിന്ദുക്കൾ ഗോവധം ചെയ്യരുതെന്നു് ഹിന്ദുമാരും ശാസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ലോകത്തിലാരും അതു ചെയ്യരുതെന്നു വിധിച്ചിട്ടില്ല. മതശാസനം ഉള്ളിൽനിന്നു വരുന്നതാണു്. പുറമെനിന്നു വെച്ചുകൊടുത്തു നിർബന്ധമാണു്. ഇത്തരം നിർബന്ധം മതത്തിന്നു ചേർന്നല്ല. ഇന്ത്യ ഹിന്ദുക്കളുടെ മാത്രം രാജ്യമല്ല, മുസ്ലീങ്ങളുടെയും സിക്കുക്കരുടെയും പാഴ്സിക്കളുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും ധർമ്മന്മാരുടെയും ഇന്ത്യക്കാരനാണെന്നവകാശപ്പെട്ടു് യൂനിയനോടു് കൂറുകാണിക്കുന്നവരുടെയുമൊക്കെ രാജ്യമാണു്. മതപരമായ കാരണങ്ങളാൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കു് ഇന്ത്യയിൽ ഗോവധം നിരോധിക്കാമെങ്കിൽ, അതേ കാരണങ്ങളാൽ പാക്കിസ്ഥാനു് എന്തു കൊണ്ടു് പാക്കിസ്താനിൽ ബിംബാരാധന നിരോധിച്ചുകൂടാ? അദ്ദേഹം ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകുന്നവനല്ല. എന്നാലും പാക്കിസ്ഥാനിൽ തനിക്കു ക്ഷേത്രപ്രവേശം നിരോധിച്ചാൽ, തന്റെ തല പോകുമെങ്കിൽപോലും താൻ ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകാൻ തുടങ്ങും. ഷെറിയാത്തു് അമുസ്ലീങ്ങളുടെമേൽ വെച്ചുകൊടുത്തു വയ്യാത്തതുപോലെ, ഹിന്ദു മതനിയമം അഹിന്ദുക്കളുടെമേലും വെച്ചുകൊടുത്തു വയ്ക്കു. പശുക്കളെ സാവധാനം ദ്രോഹിച്ചു കൊല്ലുകയെന്ന കുറ്റം പല ഹിന്ദുക്കളും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു് അദ്ദേഹം സദസ്സിനോടു പറഞ്ഞു. ഗോമാംസസാരം എടുക്കാൻവേണ്ടി കൊല്ലാനാണെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടു് പശുക്കളെ ഇന്ത്യയിൽനിന്നു പുറമേക്കു കയറ്റി അയയ്ക്കുന്നതു് ഹിന്ദുക്കളാണു്; ഈ ഗോമാംസസാരം (extract) ഇന്ത്യയിലേക്കു പിന്നെ വരുന്നുണ്ടു്. വൈദ്യോപദേശമനുസരിച്ചു് യാതൊരു സങ്കോചവും കൂടാതെ

27. Harijan, 10-8-1947 (Communal Unity, p. 600)

ഹിന്ദുക്കൾ അതു വാങ്ങിക്കഴിക്കുന്നു. ഗോവധത്തിൽ സഹകരിക്കുന്നവരല്ലേ അവർ?

28

ചോദ്യം: ഒരു പ്രധാന കാര്യത്തിൽ മുസ്‌ളീങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പു കിട്ടേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു ഹിന്ദുഭൂരിപക്ഷ ഗവർണ്മെന്റിൻകീഴിൽ തങ്ങളുടെ ദേശീയ ക്ഷേണപദാർത്ഥമായ ഗോമാംസം കഴിക്കുവാൻ മുസ്‌ളീങ്ങൾ അനുവദിക്കപ്പെടുമോ? ഈ സർവ്വപ്രധാനമായ കാര്യത്തിൽ മുസ്‌ളീങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ അങ്ങേയ്ക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ, വളരെ കെട്ടുകൾ അഴിയും. അങ്ങയുടെ 'ഹരിജൻ' പത്രത്തിൽ ഇതിനു വ്യക്തമായ ഒരു ഉത്തരം താങ്കൾ പറയണം.

ഉത്തരം: ഈ ചോദ്യം എങ്ങനെ ഉത്ഭവിക്കുന്നുവെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കോൺഗ്രസ്സ് കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നകാലത്തു മുസ്‌ളീങ്ങളുടെ ഗോമാംസ ക്ഷേണത്തിൽ അവർ ഇടപെട്ടതായി അറിവില്ല. ചോദ്യം വിഭാവനപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാത്രം ശരിയായിട്ടില്ല. ഹിന്ദുഭൂരിപക്ഷ ഗവർണ്മെന്റിനെപ്പറ്റി സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യ സൈപരമായി നിലനിൽക്കണമെങ്കിൽ, മതപരങ്ങളായ വിഭാഗങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്തു മതപരങ്ങളല്ലാത്ത ചിന്തകളിന്മേൽ അറിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ട രാഷ്ട്രീയവിഭാഗങ്ങൾ വരണം. ഇന്നുതന്നെ മതപരങ്ങളായ ഭിന്നതകൾ മികച്ച നിലയിൽ കണക്കാക്കേണ്ടതില്ല. മിക്ക കക്ഷികളിലും പല മതക്കാരായ അംഗങ്ങളുമുണ്ട്. ഗോമാംസം മുസ്‌ളീങ്ങളുടെ ഒരു ദേശീയ ക്ഷേത്രമാണെന്നു പറയുന്നതും നേരല്ല. ഒന്നാമതു്, ഇന്ത്യയിലെ മുസ്‌ളീങ്ങൾ ഇനിയും ഒരു പ്രത്യേക രാഷ്ട്രമായി കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. രണ്ടാമതു്, ഗോമാംസം അവരുടെ സാധാരണ ക്ഷേത്രമല്ല. അവരുടെ സാധാരണ ക്ഷേത്രം കോടാനുകോടികളുടേതുതന്നെയാണു്. മതപരമായ ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ സസ്യഭക്ഷകളായ മുസ്‌ളീങ്ങൾ വളരെക്കുറച്ചേയുള്ളുവെന്നതാണു് പരമാർത്ഥം. അതിനാൽ അവർ കിട്ടുമ്പോൾ ഗോമാംസം ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ മാംസവും ക്ഷേരിക്കും. എന്നാൽ കൊല്ലത്തിൽ അധികദിവസവും ദാരിദ്ര്യനിമിത്തം ലക്ഷോപലക്ഷം മുസ്‌ളീങ്ങൾ ഒരുതരം മാംസവും ക്ഷേരിക്കാറില്ല. ഇതൊക്കെയാണു് വസ്തുതകൾ. ഏകിലും സിദ്ധാന്തപരമായ ആ ചോദ്യത്തിനു് സ്പഷ്ടമായ ഒരു ഉത്തരം ആവശ്യമുണ്ടു്. ഉറച്ച സസ്യഭക്ഷകളായ ഒരു ഹിന്ദുവെന്ന നിലയ്ക്കും എന്റെ അമ്മയുടെ (കഷ്ടം അവരിനു് ഇഹത്തിലില്ല!) നേരെ കാണിക്കുന്ന അതേ ബഹുമാനത്തോടുകൂടി പശുവിനെ ആരാധിക്കുന്ന ഒരുവനെ നിലയ്ക്കും ഞാൻ പറയുന്നു മുസ്‌ളീങ്ങൾക്ക് അവരംഗഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഗോവധത്തിനു് പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു്—ആരോഗ്യശാസ്ത്രപരമായ നിയമം

28. Harijan, 27-4-1940 (Communal Unity, p. 598)

ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമായ നിലയിലും അയൽപക്കക്കാരായ ഹിന്ദുക്കളുടെ വികാരങ്ങളെ പ്രണപ്പെടുത്താത്ത മട്ടിലും എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഗോവധത്തിനുള്ള മുസ്ളീങ്ങളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം അംഗീകരിക്കൽ സാമുദായികരഞ്ചിപ്പിന് ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാണ്. പശുവിനെ ഭക്ഷിക്കാനുള്ള ഏകമാർഗവും അതാണ്. 1921-ൽ മുസ്ളീങ്ങളുടെതന്നെ സന്തോഷപൂർവമായ ശ്രമംകൊണ്ടു് അനേകായിരം പശുക്കൾ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ തലയ്ക്കുമീതെ കാർമേഘങ്ങൾ തടിച്ചുകൂടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അവ തിരോഭവിക്കുമെന്നും ഈ നിർഭാഗ്യം പിടിച്ചു രാജ്യത്തിൽ സാമുദായികമൈത്രി ഉണ്ടാകുമെന്നുള്ള ആശയം വെടിയാൻ ഞാൻ ഭാവമില്ല. എന്നോടു തെളിവാവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ പറയും എന്റെ ആശയുടെ ആസ്പദം വിശ്വാസമാണെന്നും വിശ്വാസത്തിനു തെളിവാവശ്യമില്ലെന്നും.

എഫ്. മുസ്ളീംപള്ളികളുടെ മുമ്പിൽ സംഗീതം

29

എന്തെങ്കിലും സമ്മർദ്ദം താങ്ങാൻ കഴിയത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഐക്യം നാം ഇനിയും നേടീയിട്ടില്ലെന്നു് എന്നിടം തികച്ചും അറിയാം. നിത്യപരിലാളനയും ശ്രദ്ധയും ആവശ്യമുള്ളതും ഇന്നും ശൈശവാവസ്ഥയിലിരിക്കുന്നതും നിത്യം വളരുന്നതുമായ ഒരു ചെടിയാണതു്. നെല്ലൂരിൽ ഈ പ്രശ്നം വ്യക്തമായ ഒരു രൂപത്തിൽ എന്തെ നേരിട്ടപ്പോൾ ഈ കാര്യം എന്നിട വ്യക്തമായി. രണ്ടുകൂടരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങൾ സന്തോഷപ്രദമായിരുന്നില്ല. നിസ്സാരമെന്നു് എന്നിട തോന്നിയ ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി അവർ കലഹിച്ചതു് രണ്ടുകൊല്ലംമുമ്പു മാത്രമാണു്. പള്ളിയുടെ മുമ്പിൽകൂടി കടന്നുപോകുമ്പോൾ സംഗീതാലാപനം നടത്തുന്നതിന്റെ മാറ്റപ്രശ്നമായിരുന്നു അതു്. ഓരോ നിസ്സാരകാര്യവും നാം അഗാധമായ മതകാര്യമായി വലുതാക്കരുതെന്നു് ഞാൻ പറയുന്നു. അതിനാൽ പള്ളിയുടെ മുമ്പിൽകൂടെ പോകുമ്പോൾ വാദ്യം കൂടിയെ കഴിയു എന്നു ഹിന്ദുവാശി പിടിക്കരുതു്. വാദ്യം നടത്താൻവേണ്ടി തന്റെ ദിക്കിലേയോ മറ്റു ദിക്കിലേയോ മുൻനടപടി അയാൾ എടുത്തുകാണിക്കരുതു്. പള്ളിയുടെ മുമ്പിലൂടെ പോകുമ്പോൾ വാദ്യം നടത്തുന്നതു് അയാൾക്കു് സുപ്രധാനമായ ഒരു സംഗതിയല്ല. 24 മണിക്കൂർ നേരവും പള്ളിയുടെ സമീപം ശാന്തമായ നിശ്ശബ്ദതയുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന മുസ്ളീങ്ങളുടെ അഭിലാഷം നിഷ്പ്രയാസം മനസ്സിലാക്കാം. ഹിന്ദുവിനു് അപ്രാധാനമായതു് മുസ്ളീമിനു് പ്രധാനമാണെന്നു വരും. അപ്രാധാന സംഗതികളിലെല്ലാം ഹിന്ദു

29. Young India, 11-5-1921 (Communal Unity, p. 4)

ചോദിച്ച ഉടൻ വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യണം. നിസ്സാരസംഗതികൾക്കു വേണ്ടി കലഹിക്കുന്നതു വകത്തമാണ്.

30

പിന്നെ സംഗീതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കഴപ്പുമുണ്ട്. അതു ദിവസേന വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സുറത്തിൽവെച്ചു എനിക്കു കിട്ടിയ ഒരേഴത്തിൽ പറയുന്നു. സംഗീതം നടത്തുന്നതു ഹിന്ദുക്കൾക്കു നിർബന്ധമല്ലാത്തതിനാൽ, മുസ്ളീം വികാരങ്ങളെ വേദനിപ്പിക്കാതിരിക്കാൻവേണ്ടി അയാൾ അതു പള്ളിയുടെ മുമ്പിൽവെച്ചു നിർത്തിക്കളയണമെന്ന്. ഈ കാര്യം ലേഖകൻ വിചാരിക്കും പോലെ ലഘുവായിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുകയാണ്. പക്ഷേ, അതു ലഘുവിന്റെ വിപരീതമാണ്. സംഗീതമില്ലാതെ ഒരൊറ്റ ഹിന്ദുക്കൾക്കു നടത്തപ്പെട്ടുകൂടാ. ചില കർമ്മങ്ങൾക്കു ഇടവിടാതെ സംഗീതം വേണം. ഇവിടെയും മുസ്ളീം വികാരങ്ങളെ വേണ്ടത്ര മാനിക്കണമെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഇത്തരം അവസരങ്ങളിൽ സംഗീതത്തിന്റെ ശബ്ദം കറുത്തുപോകണം. പക്ഷേ, ഇതെല്ലാം വിട്ടുവീഴ്ചയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ചെയ്യേണ്ടതാണ്. പള്ളിയുടെ അടുത്തുവെച്ചു അമൂസ്ളീം സംഗീതം നടത്തുന്നതിനെ മുസ്ളീം തടയണമെന്ന് ഇസ്ലാം ശാസിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഏതാനും മുസ്ളീങ്ങളുമായി സംസാരിച്ചതിന്റെ ഫലമായി ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അമൂസ്ളീം അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതു ഇസ്ലാമിനു ദ്രോഹമാകാനിടയുമില്ല. അതിനാൽ സംഗീതം ഒരു വാദവിഷയമാകാൻ പാടില്ല.

എങ്കിലും പലസ്ഥലത്തും ഹിന്ദുക്കളുടെ സംഗീതം ബലം പ്രയോഗിച്ചു തടയാൻ മുസ്ളീങ്ങൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതു വ്യക്തമായും പൊറുത്തുകൂടാത്തതത്രേ. മദ്യാദ കാണിച്ചാൽ മടിക്കാതെ വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതു, ബലംപ്രയോഗിച്ചാൽ വിട്ടുകൊടുക്കുകയില്ല. സമര്യമായ അപേക്ഷയ്ക്കു വഴങ്ങുന്നതു ധർമ്മമാണ്, ബലത്തിനു വഴങ്ങുന്നതു അധർമ്മവും. മുസ്ളീങ്ങളുടെ അടി ഭയന്ന് ഹിന്ദുക്കൾ സംഗീതം നിർത്തിയാൽ, അവർ ഹിന്ദുക്കളല്ലാതായിത്തീരുന്നു. ഇതിൽ സാമാന്യനിയമം ഇതാണെന്നു പറയാം: പള്ളിയുടെ മുമ്പിൽ സംഗീതം നിർത്തുകയെന്ന പതിവ് ഹിന്ദുക്കൾ മനഃപൂർവ്വം ദീർഘകാലമായി തുടർന്നുവരുന്നേടത്തു, അവരതു ലഘിക്കരുതു. എന്നാൽ തടസ്സംകൂടാതെ സംഗീതം നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നേടത്തു ആ പതിവ് തുടരണം. കഴപ്പും ഉണ്ടാകാൻ ഇടയുള്ളേടത്തും വസ്തുതകളെപ്പറ്റി തർക്കമുള്ളേടത്തും രണ്ടു സമുദായങ്ങളും കാര്യം മദ്ധ്യസ്ഥതീരമാനത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കണം.

80, Young India. 18-9-1924 (Communal Unity, p. 79)

കോടതി സംഗീതം നിരോധിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഹിന്ദുക്കൾ തോന്നിയതു കാട്ടരുത്. ബലപ്രയോഗിച്ച സംഗീതം നിർത്താൻ മുസ്ലീങ്ങൾ തുനിയുകയുമാരും.

സംഗീതത്തിന്റെ പ്രശ്നം ആളെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്റെ പ്രശ്നത്തെക്കാൾ വളരെ ലഘുവാണ്. ഇടവിടാതെയുള്ള സംഗീതമോ ആരതിയോ രാമായണപാരായണമോ ഒന്നുകിൽ മതപരമായ ഒരാവശ്യമാണ്, അല്ലെങ്കിൽ അല്ല. മതപരമായ ആവശ്യമാണെങ്കിൽ കോടതിയുടെ നിരോധകല്പന അനുസരിച്ചുകൊള്ളണമെന്നില്ല. സംഗീതം നടത്തണം, ആരതി ചെയ്യണം, രാമായണം—എന്തു വന്നാലും കൊള്ളാം. എന്റെ ഈ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടാൽ ലാഭത്തിലോടും ധരിക്കാത്ത ഏറ്റവും ദുർബലരുടെതായ ഒരു ഘോഷയാത്ര രാമായണം ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു—അതാണു തർക്കവിഷയമെങ്കിൽ—മുന്നോട്ടു നീങ്ങുകയും മുസ്ലീങ്ങളുടെ ക്രോധം മുഴുവൻ സ്വന്തം ശിരസ്സുകളിന്മേൽ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ അവർ എന്റെ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്നു കരുതുക; എന്നാലും പുണ്യനാമങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു മുന്നേറി ഓരോ ഇഞ്ചു സ്ഥലത്തിനുവേണ്ടിയും പൊരുതണം. എന്നാൽ ലഹളയെ യെന്നോ കോടതി വിധിയെ യെന്നോ സംഗീതം നിർത്തുന്നതു സ്വമതനിഷേധമാണ്.

31

എങ്കിലും ഈ പ്രശ്നത്തിന് ഒരു മറുവശംകൂടിയുണ്ട്. പള്ളിയുടെ സമീപത്തുകൂടി പ്രാർത്ഥനാസമയത്തുപോലും സംഗീതം നടത്തി കടന്നുപോകുന്നത് ഒരു മതശാസനമാണോ? രാമായണപാരായണവും ഇത്തരമൊരാവശ്യമാണോ? മുസൽമാന്മാരെ ശ്രദ്ധിപ്പിപ്പിക്കാൻവേണ്ടിമാത്രം ഘോഷയാത്രകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതും പ്രാർത്ഥനാസമയത്തു ആരതി ചെയ്യുന്നതും മതാവശ്യമാകുകൊണ്ടല്ലാതെ കലഹസന്ദർഭമുണ്ടാക്കാൻവേണ്ടി രാമായണം വായിക്കുന്നതും ഇന്നു പതിവായിത്തീർന്നിരിക്കയാണെന്ന ആക്ഷേപത്തെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു? സ്ഥിതി ഇതാണെങ്കിൽ അതിന്റെ ലക്ഷ്യത്തെ അത്രതന്നെ പരാജയപ്പെടുത്തും; അഭിരുചിയില്ലാത്തതായതുകൊണ്ടു കോടതിയുടെ ഒരു കല്പനയോ, ഒരു പട്ടാളപ്രകടനമോ, കുറെ കല്ലെറൊ ധർമ്മവിരുദ്ധമായ ആ കാട്ടിക്കൂട്ടലിന് അറുതിവരുത്തുകയും ചെയ്യും.

അതിനാൽ മതപരമായ ആവശ്യമുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമായി തെളിയിക്കണം. ശ്രദ്ധിപ്പിപ്പിക്കലിന്റെ യാതൊരു ഛായയും ഉണ്ടാകരുത്. പരസ്പരം ഒത്തുതീർപ്പിന് ആത്മാർത്ഥമായി ശ്രമി

31. Young India, 22-10-1925 (Communal Unity, p. 120)

ക്കണം. ഇതു സാധ്യമല്ലാത്തേടത്തു് എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിലാഷങ്ങളെ വേണ്ടത്ര മാനിച്ചുകൊണ്ടു് ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ ആവശ്യം എന്താണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു് കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ തേടാതെ അഥവാ നിരോധകല്പന ഉണ്ടായാലും ആ ചുരുങ്ങിയ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി സമരം ചെയ്യണം. താത്ത്വീകകാര്യങ്ങളിൽ ഒഴർബല്യത്തെയോ കീഴടങ്ങലിനെയോ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുവെന്ന, ഉപദേശിച്ചുവെന്ന, പരാതി എന്നെപ്പറ്റി ആരും പറയരുതു്. എങ്കിലും ഓരോ നിസ്സാരകാര്യത്തെയും ഒരു തത്ത്വമാക്കി വലുതാക്കരുതെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്, വീണ്ടും പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

ജി. ഗവർമെൻറു് ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ പ്രാതിനിധ്യം

32

ഗവർമെൻറു ഡിപ്പാർട്ട്മെൻറുകളിലെ നിയമനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നാം അവിടെ സാമുദായികമനോഭാവം അവതരിപ്പിക്കുന്നതു ഗവർമെൻറിനു വിനാശകരമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ഭരണം നിപുണമാകണമെങ്കിൽ അതു് ഏറ്റവുമധികം കഴിവുള്ളവരുടെ കൈകളിൽത്തന്നെയായിരിക്കണം. സ്വജനപക്ഷപാതം പാടില്ല, തീർച്ച. നമുക്കു് അഞ്ചു് എഞ്ചിനീയർമാരെ ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ, ഏറ്റവും പ്രാപ്തിയുള്ള അഞ്ചുപേരെ എടുക്കണം—അഞ്ചുപേരും മുസൽമാന്മാരോ പാഴ്സികളോ ആണെങ്കിൽ പോലും. വേണ്ടിവന്നാൽ ഏറ്റവും താണ ഉദ്യോഗത്തിനുപോലും വ്യത്യസ്തസമുദായാംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു നിഷ്പക്ഷബോർഡു നടത്തുന്ന പരീക്ഷ മുഖേന നിയമനം നടത്തണം. എങ്കിലും ഉദ്യോഗങ്ങൾ പങ്കിടുന്നതു് ഒരിക്കലും ഓരോ സമുദായത്തിലെയും ജനസംഖ്യയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാകരുതു്. വിദ്യാഭ്യാസപരമായി പിന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്ന സമുദായങ്ങൾക്കു ദേശീയഗവർമെൻറിൽ നിന്നു വിദ്യാഭ്യാസകാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകാനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കും. ഇതു സഫലമായ രീതിയിൽ നേടാവുന്നതാണു്. എന്നാൽ രാജ്യത്തിലെ ഗവർമെൻറിൽ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്ഥാനങ്ങൾ ലഭിക്കണമെന്നു് ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കു്, ആവശ്യമുള്ള പരീക്ഷ പാസ്സായെങ്കിൽ മാത്രമേ അവ കിട്ടാവൂ.

33

എന്നാലും കഴപ്പത്തിൻറെ ഇരിപ്പിടം പഞ്ചാബാണു്. ഗവർമെൻറുദ്യോഗങ്ങളിൽ ന്യായമായ ഒരംശം മുസൽമാന്മാർക്കു കൊടുക്കാൻ മി. ഫസൽ ഹുസൈൻ വളരെ സങ്കോചത്തോടുകൂടി ശ്രമിക്കുന്നതിൽ ഹിന്ദുക്കൾ പ്രതിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു മുസൽമാന്മാർ പ

32. Young India, 29-5-1924 (Communal Unity, p. 61)
 33. Young India, 29-5-1924 (Communal Unity, p. 44)

പരാതി പറയുന്നു. ആ ഏഴത്തിൽ കഠിനമായി പരാതിപ്പെടുന്നു, ഒരു ഹിന്ദു ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിന്റെ തലവനാണെങ്കിൽ അയാൾ ഗവർണ്മെന്റുദ്യോഗങ്ങളിൽനിന്നു മുസൽമാന്മാരെ പുറംതള്ളുകയാണെന്നു്.

ഈ വടംവലിക്കുള്ള കാരണം കേവലം മതപരമല്ല, ഞാൻ ഉദ്ധരിച്ച ആക്ഷേപങ്ങൾ വ്യക്തിപരങ്ങളാണു്. എങ്കിലും പൊതു ജനമനസ്സ് വ്യക്തിപരമായ അഭിപ്രായത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമത്രേ.

34

എവിടെയെങ്കിലും ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിനു സേവനത്തിൽനിന്നോ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നോ ഉള്ള ലാഭത്തിന്റെ ന്യായമായ ഓഹരിയിൽ കുറച്ചുകൊടുക്കുക കിട്ടിപ്പോയാൽ എന്താണു്? ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കു പരിപൂർണ്ണമായ നീതിക്കു് അവകാശമുണ്ടു്. പ്രാപ്തിയും യോഗ്യതയും മാത്രമായിരിക്കണം അടിസ്ഥാനം. സ്വന്തം താൽപര്യത്തെ മുൻനിർത്തി ബ്രിട്ടീഷ്കാർ വളരെക്കാലമായി ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കു കൊടുത്തുപോന്ന ഉദ്യോഗങ്ങൾകൊണ്ടുള്ള ലാഭം ഇനിമേലിൽ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ പ്രലോഭിപ്പിക്കരുതു്. ഇതൊക്കെ കൈക്കൂലിയുടെ രൂപത്തിലായിരുന്നുവെന്നു് അവർ മനസ്സിലാക്കണം.

എച്ച്. വാണിജ്യത്തിൽ സാമുദായിക മനോഭാവം

35

പിന്നീടു ഗാന്ധിജി കൽക്കത്തയിലെ മുസ്ളീം വാണിജ്യമണ്ഡലത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ റെപ്പോർട്ടിനെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞു. ആ മുസ്ളീം ചേമ്പറിന്റെ അംഗീകരണം പിൻവലിക്കുവാൻ ഗവർണ്മെന്റു തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു സെക്രട്ടറി പരാതി പറയുന്നു. മുസ്ളീം ചേമ്പറിനോടു മാത്രമാണു് അങ്ങനെ ചെയ്തതെങ്കിൽ, പരാതി ഉചിതമാകും. എന്നാൽ യൂറോപ്യന്മാരുടെയും മാർവാറികളുടെയും മറ്റും വാണിജ്യമണ്ഡലങ്ങളുടെകൂടി അംഗീകാരം പിൻവലിച്ചെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ആ നടപടിയെ നീതികരിക്കേണ്ടതാണു്. ഒരു മതേതരസ്റ്റേറ്റിൽ സമുദായപരിഷ്കരണത്തിനല്ലാതെയുള്ള സാമുദായികസംഘടനകൾക്കു തീർച്ചയായും സ്ഥാനമില്ല. മുന്പത്തെ വിദേശഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു യൂറോപ്യൻ വാണിജ്യമണ്ഡലത്തിനു് അനർഹമായ അംഗീകരണം ലഭിച്ചുപോന്നു. അതിന്റെ വാഷികസമ്മേളനം ഒരു മഹാമഹമായിരുന്നു. വൈസ്രോയുമാർ അതിൽവെച്ചു പ്രധാന പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ ചെയ്യാറുണ്ടു്. വമ്പിച്ച യൂറോപ്യൻ കച്ചവടസ്ഥാപനങ്ങൾ ഇവിടത്തെ ജനങ്ങളുമായി ഇണങ്ങി

34. Harijan, 27-4-1947 (Communal Unity, p. 675)
5. Harijan, 7-12-1947 (Communal Unity, p. 875)

പ്രേരണയും, ഇന്ത്യയുടെ മുഴുവൻ അഭിവൃദ്ധിയോടൊന്നിച്ചു സ്വന്തം അഭിവൃദ്ധിയും നേടുവാൻ അവ ശ്രമിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ പ്രത്യേകമായ ചേമ്പർ പിരിച്ചുവിടുവാൻ അദ്ദേഹം അവരെ ഉപദേശിച്ചു. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും സിക്കുകാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും പാഴ്സികളും യെഹൂദന്മാരും ആദ്യവും അവസാനവും ഇന്ത്യക്കാരായിരിക്കണം. മതം വ്യക്തിയുടെ സ്വന്തം കാര്യമാണ്; രാഷ്ട്രീയത്തിലോ ദേശീയ കാര്യങ്ങളിലോ അതു ചെലുത്തരുത്.

ഐ. വിഗ്രഹാരാധനയും ആരാധനാസ്ഥലങ്ങൾ അശുദ്ധമാക്കലും

36

ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങളെ അശുദ്ധമാക്കാനുള്ള ഈ ഭ്രാന്തിന്റെ പിന്നിൽ വ്യക്തമായും ഒരു സംഘടനയുണ്ടെന്നു കഴിഞ്ഞാഴ്ച ഞാൻ സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിനു് ഒടുവിലത്തെ ഉദാഹരണം ഗുൽബർഗിലാണ്. ഹിന്ദുക്കളുണ്ടാക്കിയ പ്രകോപനം—അങ്ങനെ വല്ലതുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ—എന്തുതന്നെയായാലും, മുസൽമാന്മാർ കാട്ടിയ അക്രമത്തിൽ ഒഴുകുന്ന സൂചകമായി ഏതോ ഉണ്ട്. ക്ഷേത്രങ്ങളെ അലങ്കോലപ്പെടുത്തൽ ഒരു ചുരുപാടിലും നീതികരിക്കപ്പെട്ടുകൂടാ. ഷംഭാറിലെയും അരേമിയിലെയും അക്രമങ്ങളെപ്പറ്റി കേട്ടപ്പോൾ മൗലാനാ ഷൗക്കത്തലി രോഷാകലനായി പറയുകയുണ്ടായി, ഹിന്ദുക്കൾ പ്രതിക്രിയയ്ക്കു് ഒരുങ്ങി എന്നെങ്കിലും മുസ്ലീം പള്ളികളെ മലിനപ്പെടുത്തിയെങ്കിൽ മുസൽമാന്മാർക്കു് അതിൽ ആശ്ചര്യം തോന്നരുതെന്നു്. മൗലാനയുടെ ശുണ്ഠിപിടിച്ച അഭിപ്രായം കേട്ടു് ഹിന്ദുക്കൾക്കു് അഭിമാനിക്കുകയോ സന്തോഷിക്കുകയോ ചെയ്യാം. എങ്കിലും ഞാൻ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നില്ല, ചെയ്യരുതെന്നു് ഹിന്ദുക്കളെ ഉപദേശിക്കുന്നുമുണ്ട്. മുസൽമാന്മാരുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകുന്ന മതഭ്രാന്തോടുകൂടിയ ഓരോ അക്രമത്തെക്കുറിച്ചും അവരിൽ മിക്കവർക്കും തോന്നുന്നതിലുമധികം വേദന എനിക്കു തോന്നുന്നുണ്ടെന്നു് അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ. ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്റെ ചുമതല എനിക്കു തികച്ചും അറിയാം. ഈ ലഹളകൾക്കു് ഞാനാണു കാരണമെന്നു് വളരെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു തോന്നുന്നുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മുസ്ലീങ്ങളുടെ ഉൽബുദ്ധതയ്ക്കു് ഞാനാണു് ഏറ്റവുമധികം സഹായിച്ചതെന്നു് അവർ വാദിക്കുന്നു. ഈ ആക്ഷേപത്തെ ഞാൻ മാനിക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തെപ്പറ്റി എനിക്കു പശ്ചാത്താപമില്ലെങ്കിലും ഈ വാദത്തിന്റെ ശക്തി ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടു്. തന്നിമിത്തം മറ്റു കാരണമൊ-

36. Young India, 28-8-1924 (Communal Unity, p. 71)

നമില്ലെങ്കിൽ കൂടുതൽ ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ടെന്ന ഈ കാരണം കൊണ്ടെങ്കിലും ഈ അലങ്കോലപ്പെടുത്തലുകളെക്കുറിച്ച് എനിക്കു മിക്ക ഹിന്ദുക്കളേക്കാളും വേദന തോന്നേണ്ടതാണ്. ആ ശബ്ദത്തിന്റെ ശരിയായതെന്നും എനിക്കു തോന്നുന്ന അർത്ഥത്തിൽ ഞാൻ ഒരു വിഗ്രഹാരാധകനും വിഗ്രഹധാരകനുമാണ്. വിഗ്രഹത്തിന്റെ പുറകിലുള്ള ചൈതന്യത്തെയാണ് ഞാൻ വിലമതിക്കുന്നത്. മനുഷ്യജാതിയുടെ സമുദായത്തിൽ അതിനു സുപ്രധാനമായ ഒരു പങ്കുണ്ട്; നമ്മുടെ ഈ രാജ്യത്തെ പുണ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്ന അനേകായിരം പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങളെ എന്റെ ജീവൻകൊണ്ട് രക്ഷിക്കാനുള്ള ശക്തി എനിക്കുണ്ടായാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്റെ വിഗ്രഹങ്ങളോടും ക്ഷേത്രങ്ങളോടും പരിപൂർണ്ണമായ സഹിഷ്ണുത കാണിക്കണമെന്ന നിശ്ചയം മുസൽമാന്മാരുമായുള്ള എന്റെ സഖ്യത്തിന്റെ പുറകിലുണ്ട്. ഈശ്വരനെ സ്വന്തം രീതിയിലല്ലാതെ ആരാധിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു പുണ്യവും കാണാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുകയെന്ന മതദ്രാഹിന്റെ രൂപത്തിലുള്ള സൂക്ഷ്മതരമായ വിഗ്രഹാരാധനയെ തകർക്കുന്നു എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് ഞാനൊരു വിഗ്രഹധാരകനായിട്ടുള്ളതു് ഈശ്വരനെ വെച്ചാൽ ഒരു കഷണം കല്ലോ ഒരു സ്വർണ്ണപ്രതിമയോ ആണെന്നു കരുതുന്നതിലുള്ള സ്ഥൂലമായ വിഗ്രഹാരാധനയെക്കാൾ എത്രയോ അധികം മാരകമാണ് ഇത്തരം വിഗ്രഹാരാധന. കാരണം ഇതു കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മവും പിടികിട്ടാത്തതുമാണ്.

മുസൽമാന്മാർ, തത്കാലം ആവശ്യമുള്ളതുകൊണ്ടോ ഒരു നയമെന്ന നിലയ്ക്കോ അല്ലാതെ, മറ്റുള്ളവരുടെ മതത്തോടു് അവർ അതുശരിയായ മതമാണെന്നു കരുതുന്നിടത്തോളം കാലം സഹിഷ്ണുത കാണിക്കേണ്ടതു് ഹിന്ദുസമൂഹം മൈത്രിക്ക് ആവശ്യമാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ മതങ്ങൾ തങ്ങൾക്കെത്രത്തന്നെ അരോചകമായിത്തോന്നിയാലും അവയോടു സഹിഷ്ണുത കാണിക്കേണ്ടതു് ഇതുപോലെ തന്നെ ഹിന്ദുക്കളുടെയും ചുമതലയാണ്. അതിനാൽ പ്രതികാരം ചെയ്യുകയെന്ന വിചാരം ഹിന്ദുക്കൾ ഉപേക്ഷിക്കണം.

37

ചോദ്യം: ഞാനൊരു ഹിന്ദുവിദ്യാർത്ഥിയാണ്. ഞാനൊരു മുസ്ലിമുമായി വലിയ സ്നേഹത്തിലായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ വിഗ്രഹാരാധനയുടെ കാര്യം സംബന്ധിച്ചു ഞങ്ങൾ പിണങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വിഗ്രഹാരാധനകൊണ്ട് എനിക്കു വലിയ മനസ്സുമാധാനം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാലും എന്റെ മുസ്ലീംസുഹൃത്തിനു രൂപംതികരമായ മറുപടി നൽകാൻ എനിക്കു കഴിയുന്നില്ല. വിഗ്രഹാരാധനയെപ്പറ്റി താങ്കൾ ഹരിജനിൽ എന്തെങ്കിലും എഴുതുമോ?

37. Harijan, 9-3-1940 (Communal Unity, p. 285)

ഉത്തരം: എനിക്കു നിങ്ങളോടും നിങ്ങളുടെ മുസ്ലീം സുഹൃത്തിനോടും സഹഗാപമുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ യങ്ങ് ഇന്ത്യയിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ളതു വായിക്കാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. എന്നിട്ടു നിങ്ങൾക്ക് അല്ലെങ്കിലും രൂപ്തിവന്നെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ മുസ്ലീം സുഹൃത്തും അതു വായിക്കട്ടെ. നിങ്ങളുടെ സ്നേഹിതൻ നിങ്ങളോടു് അല്പമെങ്കിലും സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ വിഗ്രഹാരാധനയെക്കുറിച്ചുള്ള അവജ്ഞ അയാൾ ഇല്ലാതാക്കും, അഭിപ്രായത്തിലും പെരുമാറ്റത്തിലും ഐക്യം വേണമെന്നു നിർബന്ധിക്കുന്ന സൗഹാർദം ഏറെ വിലപ്പെട്ട ഒന്നല്ല. ജീവിതരീതികൾ വിഭിന്നങ്ങളാണെങ്കിലും സുഹൃത്തുക്കൾ പുരസ്കാരം അവയെ പൊറുക്കണം—അവ മൗലികങ്ങളല്ലെങ്കിൽ. നിങ്ങൾ വിഗ്രഹാരാധനകൊണ്ടു്, നിങ്ങളുമായുള്ള സമ്പർക്കം പാപകരമാണെന്നു നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തു കരുതുന്നുണ്ടാവാം. വിഗ്രഹാസക്തി നന്നല്ല, വിഗ്രഹാരാധന അങ്ങനെയല്ല. വിഗ്രഹാസക്തൻ വിഗ്രഹത്തെ അന്ധമായ ആരാധനയ്ക്കു് പാത്രമാക്കുന്നു; വിഗ്രഹാരാധകൻ കല്ലിൽപ്പോലും ഈശ്വരനെ കാണുന്നു; തന്നിമിത്തം ഈശ്വരനുമായുള്ള തന്റെ ഐക്യം ഉറപ്പിക്കുവാൻ വിഗ്രഹത്തിന്റെ സഹായം തേടുന്നു. വാരാണസിയിലെ വിദ്യാതമയ ക്ഷേത്രത്തിലെ ആ ശിലയല്ലാ കാശിവിശ്വനാഥനെന്ന് ഓരോ ഹിന്ദുബാലനും അറിയാം. എന്നാലും വിശ്വനാഥൻ ആ കല്ലിൽ കടികൊള്ളുന്നുണ്ടെന്ന് അവൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ സങ്കല്പം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. ആരോ ഗൃകരവുമാണ്. പുസ്തകശാലയിൽ കാണുന്ന ഗീതയുടെ ഓരോ കോപ്പിക്കും എന്റെ കോപ്പിക്കു ഞാൻ ആരോപിക്കുന്ന പരിപാവനത്വമില്ല. മറ്റേതു കോപ്പിക്കുമുള്ളതിലേറെ പരിപാവനത്വം എന്റെ കോപ്പിക്കില്ലെന്നു യുക്തി നമ്മോടു പറയുന്നു. പരിപാവനത എന്റെ സങ്കല്പത്തിലാണ്. എങ്കിലും ആ സങ്കല്പം അത്യന്ത ഫലങ്ങൾ ഉളവാക്കുന്നു. അതു മനുഷ്യജീവിതങ്ങളെ മാറ്റിമറിക്കുന്നു. നാം അതു സമ്മതിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും എന്റെ അഭിപ്രായം നമ്മളെല്ലാം വിഗ്രഹാരാധകരാണെന്നാണ്, അഥവാ, ഞാൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച വ്യത്യസ്തം അനുവദിക്കപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, വിഗ്രഹാസക്തരാണെന്നാണ്. ഒരു പുസ്തകം ഒരു കെട്ടിടം, ഒരു ചിത്രം ഒരു കൊത്തുപണി—ഇവയെല്ലാം ഈശ്വരൻ അധിവസിക്കുന്ന വിഗ്രഹങ്ങളാണ്; എങ്കിലും അവ ഈശ്വരനല്ല. അങ്ങനെയൊന്നെന്നു പറയുന്നവർ തെറ്റാണു ചെയ്യുന്നതു്.

38

നാം നമ്മുടെ മനുഷ്യത്വം മറന്ന് അടിക്കു പകരം അടി കൊടുക്കണമോ? വഴിപിഴച്ച ഒരു വ്യക്തി ക്ഷേത്രം മലിനമാക്കുകയ്ക്കു്.

38. Harijan, 30-3-1947 (Communal Unity, p. 559)

ബിംബങ്ങൾ തകർക്കുകയും ചെയ്യാൻ അതിനു പ്രതികാരമായി ഹിന്ദു, പള്ളിയെ അശുഭമാക്കണമോ? ക്ഷേത്രത്തെ രക്ഷിക്കുവാനോ ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഗുണം രക്ഷിക്കുവാനോ അതു വല്ല പ്രകാരത്തിലും സഹായിച്ചുവോ? വ്യക്തിപരമായി താനൊരു വിഗ്രഹാരാധകനും വിഗ്രഹഭജകനുമായിരിക്കണം ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. സദസ്സിലുള്ളവർ മുഴുവൻ, അവർ ഹിന്ദുക്കളായാലും മുസ്ലീങ്ങളായാലും മറ്റൊരാളായാലും അപ്രകാരമാണെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു—അവർ അതു സമ്മതിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും. മനുഷ്യജാതി പ്രതിരൂപങ്ങൾ അവേണ്ടി ഭാഹിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നറിയാം. മുസ്ലീം പള്ളികളും ക്രിസ്ത്യൻപള്ളികളും ക്ഷേത്രങ്ങളെപ്പോലെതന്നെയല്ലേ? ഈശ്വരൻ സർവത്രയുണ്ട്. മരത്തിലും കല്ലിലും മനുഷ്യശരീരത്തിലെ ഓരോ രോമത്തിലും. എങ്കിലും ചില സ്ഥലങ്ങൾക്കും സാധനങ്ങൾക്കും മനുഷ്യൻ കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം കൽപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ മനോവൃത്തി ബഹുമാനാർഹമാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ ഇത്തരം സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അതു കുറയ്ക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എവിടെയെങ്കിലും നിർബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ അവർ സൗമ്യമായും സുദൃഢമായും അവിടെ അതിനു വഴങ്ങാതിരിക്കണമെന്നാണ് ഓരോ ഹിന്ദുവിനും മുസ്ലീമിനും ഗാന്ധിജി നൽകുന്ന ഉപദേശം. സ്വന്തം നിലയ്ക്കു വിഗ്രഹാരാധനയ്ക്കുള്ളതന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനെ പൊറുക്കുന്നതിനേക്കാൾ അദ്ദേഹം ചെയ്യുക വിഗ്രഹത്തെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് അതിനെ രക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി സ്വജീവൻ ബലിയർപ്പിക്കുകയാണ്. ഹിന്ദുസാമ്രാജ്യമായ ചെറുക്കലിന് ആവശ്യമുള്ളതിലുമധികം ധൈര്യം ഇതിനുവേണം.

ജെ. സാമൂഹ്യസമ്പർക്കം

39

മുസൽമാനെ അധിത്തക്കാരനായി ഹിന്ദുക്കൾ കരുതുന്നതു പാപമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു; ഹിന്ദുക്കൾ അപ്രകാരം ചെയ്യരുത്. മുസൽമാൻ പശുവിനെ കൊല്ലുന്നവനായാലും, കൊല്ലാത്തവനായാലും ഹിന്ദുക്കളിൽപ്പെട്ട നാലു വണ്ണക്കാർ പരസ്പരം എത്രമാത്രം അധിത്തക്കാരായി കരുതുന്നുവോ അതിലേറെ ഒരു ഹിന്ദുവിനു മുസൽമാൻ അധിത്തക്കാരനായിരിക്കരുത്; ഈ സംഗതികൾ മൗലികപ്രമാണങ്ങളാണെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇസ്ലാമിനെപ്പോഴോ അഹിന്ദുക്കളെയോ വെറുക്കണമെന്നു ഹിന്ദുമതം പഠിപ്പിച്ചാൽ ഹിന്ദുമതം നശിക്കും. ഓരോ സമുദായവും മറ്റുള്ളവയോടു വിലപേശാതെ സ്വന്തം നില പരിശുദ്ധമാക്കിവയ്ക്കണം.

39. Young India, 18-9-1924 (Communal Unity, p. 78)

മുസ്‌ളീം ലീഗ് എന്തു ചെയ്യാലും ചെയ്തില്ലെങ്കിലും ചിന്താശീലരായ ഹിന്ദുക്കൾ അപരർക്കിടയിൽ ശകാരം ശ്രദ്ധിക്കുകയും മറ്റൊരാളാവരേയും പുറംതള്ളുന്ന ഹിന്ദു മതത്തിന്റെ ഈ രീതി ഉപേക്ഷിക്കുകയും വേണം. പ്രാചീന ഹിന്ദു മതത്തിലോ യുക്തിയിലോ സ്ഥാനമില്ലാത്ത ബാഹ്യ പ്രാകാരങ്ങൾകൊണ്ടു ഹിന്ദു മതം സംരക്ഷിക്കപ്പെടുകയില്ല; ഹിന്ദു ചായ മുസ്‌ളീം ചായ എന്നും അഥവാ ഹിന്ദു 'പാണി' മുസ്‌ളീം 'പാണി' എന്നും റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനുകളിൽ വിളിച്ചു പറയുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ തനിക്കു വലിയ വേദന തോന്നാറുണ്ടെന്നു മൂലാനാ അബ്ദുൾകലാം ആസാദ് ഇയ്യുടെ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. ഇന്ന് ആചരിച്ചുവരുന്ന ഹിന്ദു മതത്തിൽ ഈ തെറ്റു കൂടാമെന്നോലോ. രൂഢമൂലമാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. എങ്കിലും കോൺഗ്രസ്സ് കാർ അതു ചൊറുക്കുന്നതിനു യാതൊരു ന്യായവുമില്ല. അവർ വേണ്ടതുപോലെ പെരുമാറിയാൽ ഹിന്ദു സമുദായത്തിന്റെ മൂലികമായ രൂപാന്തരീകരണത്തിനുള്ള വഴി അവർ ഉറപ്പിക്കും. അയിത്തോച്ചാടനസന്ദേശം അയിത്തക്കാരെ വിളിക്കപ്പെടുന്നവരെ തൊട്ടുകൊണ്ടുമാത്രം അവസാനിക്കുന്നില്ല. അതിനു കൂടുതൽ അഗാധമായ ഒരർത്ഥമുണ്ട്.

റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനുകളിൽ ഹിന്ദു ചായയും മുസ്‌ളീം ചായയും വിൽക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഈ രണ്ടു സമുദായങ്ങൾക്കും ക്ഷേണത്തിന് വേറെവേറെ ഏർപ്പാടുകൾ ചിലപ്പോൾ ചെയ്യാറുണ്ട്. ഹരിജനങ്ങൾക്ക് ഒന്നുമുള്ളതായിത്തോന്നുന്നില്ല. ഇതെല്ലാം നമ്മുടെ ശോച്യവസ്ഥയുടെ അടയാളമാണ്; ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിനൊരു കളങ്കമാണിതു്. മതകാര്യങ്ങളിൽ അവർ ഇടപെടാതിരിക്കുന്നതിന്റെ കാരണം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ രണ്ടു സമുദായങ്ങൾക്കു് ഇങ്ങനെ പ്രത്യേക ചായയും പ്രത്യേക വെള്ളവും ഏർപ്പാടു ചെയ്യുന്നതു ഛിദ്രവാസനയെ അനുഗ്രഹിക്കലാണ്. റെയിൽവേകളും റെയിൽവേ യാത്രയും ഒരു സുവർണാചസരം നൽകുന്നുണ്ട്. സമുദായപരിഷ്കരണത്തിനും ജനങ്ങളെ ആരോഗ്യശാസ്ത്രവും ശുചീകരണവും സദാചാരങ്ങളും സാമൂഹികമൈത്രിയും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും അതു് ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. അതിനുപകരം ഈ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത കാര്യങ്ങളുടെ നേരെ തനി അശ്രദ്ധയും ഉദാസീനതയുമാണുള്ളതു്. ദുശ്ശീലങ്ങളുടെയും ദുരാചാരങ്ങളുടെയും ശക്തി കൂടുവാനാണ് കറയുവാനല്ല റെയിൽവേയാത്ര ഉപകരിക്കുന്നതു്. ഒന്നും രണ്ടും ക്ലാസ്സുകാരെ അത്യന്തം താലോലിക്കുകയാണ്. ആഡംബരശീല

-40. Harijan, 1-6-1940 (Communal Unity, p 314)
 -41. Harijan, 17-3-1946 (Communal Unity, p. 393)

ങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെടുകയാണ്. ആരെ ആശ്രയിച്ചാണോ റെയിൽവേയുടെ മുതലെടുപ്പ് നിൽക്കുന്നത്, ആ മൂന്നാം ക്ലാസ്സുകാർക്ക് പ്രാഥമിക സൗകര്യങ്ങൾ പോലുമില്ല. എല്ലാത്തരം ബുദ്ധിമുട്ടുകളുമുണ്ടാകുന്നു. രണ്ടിടത്തും ദുർബലവും ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുകയാണ്. ഇതിനുപുറമെ റെയിൽവേ അധികൃതന്മാർ ചിദ്രവാസനയേയും അധിത്തന്തേയും അംഗീകരിക്കുമ്പോൾ സ്ഥിതി പാടെ ദുസ്സഹമാണ്. നിയന്ത്രണങ്ങൾ തന്റേതേതെന്നെ വച്ചുകെട്ടാൻ ഏതെങ്കിലും യാത്രക്കാരൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അയാൾക്കു യഥേഷ്ടം അപ്രകാരം ചെയ്യാം. വേണമെങ്കിൽ പട്ടിണിയും ദാഹവും സഹിക്കാം. പക്ഷേ അയാൾ റെയിൽവേ അധികൃതന്മാരിൽനിന്ന് പ്രത്യേക സൗകര്യങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടരുത്.

സന്ധ്യകൾക്കകലുക സന്ധ്യക്ഷണം കിട്ടണമെന്നതു വേറെ കാര്യം. അതിപ്പോഴും കൊടുത്തുപോരുന്നുണ്ട്.

കെ. മതപരിവർത്തനം

42

മാപ്പിളലഹള ഹിന്ദു മൂസ്ലീം മൈത്രിയെ എങ്ങനെ ബാധിക്കുന്നുവെന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു സൂചനയായ എഴുത്തു ഞാൻ എന്റെ ഭാഷയിൽ ഇപ്രകാരം മാറ്റിയെഴുതുന്നു.

ഹിന്ദു മൂസ്ലീം മൈത്രിയിൽ ഉറച്ച വിശ്വാസമുള്ള ഒരുവനാണു ഞാൻ. പക്ഷേ ഈ മാപ്പിളലഹള എന്നിൽ സംശയങ്ങൾ ഉളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. വിലാഹത്തിൽ വിജയമെന്നുവെച്ചാൽ ഇസ്ലാമിനു ശക്തിയെന്നാണർത്ഥം. ഇസ്ലാമിനു ശക്തിയെന്നുവെച്ചാൽ മതം മാറ്റാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ എന്നും അർത്ഥമാണ്. വാളോ ഇസ്ലാമോ വേണ്ടതു് എന്നു നമ്മോടു പലപ്പോഴും ചോദിച്ചിട്ടില്ലേ? മാപ്പിളമാരെപ്പോലുള്ളവർക്ക് അഹിംസയുടെ സൗന്ദര്യം കാണാൻ കഴിയുമോ? സ്വന്തം മതതാൽപര്യത്തിനുവേണ്ടി അവർ അഹിംസയെ മാനിച്ചാൽത്തന്നെ മതം പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി അവർ ഹിംസ പ്രയോഗിക്കുകയില്ലേ? ഹിന്ദു മൂസ്ലീം മൈത്രിയുടെ ആവശ്യകതയിൽ എനിക്കിപ്പോഴും വിശ്വാസമുണ്ട്. എങ്കിലും ഞാൻ ഉന്നയിച്ച ചോദ്യങ്ങൾ പ്രസക്തങ്ങളാണെന്നു താങ്കൾക്കു തോന്നുന്നില്ലേ?

ഈ ലേഖകനേപ്പോലെ തന്റേറടുമുള്ള ഒരാൾക്കു തോന്നിയവയാണ് എന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമെങ്കിലും ഈ ചോദ്യങ്ങൾ പ്രസക്തങ്ങളാണ്. എങ്കിലും ഈ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച് ആകമാനം ഒരബദ്ധധാരണയുണ്ട്. ഇസ്ലാമിന്റെ അടിസ്ഥാനം ബലപ്രയോഗമാണെങ്കിൽ വിലാഹത്തിനുവേണ്ടി നാം വാദിച്ചതു തെറ്റാവും. മതം

42. Young India, 29-9-1921 (Communal Unity, p. 19)

മാറ്റത്തിനുവേണ്ടി ബലം പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെ അനുകൂലിക്കുന്നതായി ഖുറാനിൽ യാതൊന്നുംതന്നെയില്ല. ആ പുണ്യഗ്രന്ഥം ഏറ്റവും വ്യക്തമായ ഭാഷയിൽ പറയുന്നു: 'മതത്തിൽ നിർബന്ധമില്ല.' മതകാര്യത്തിൽ നിർബന്ധം ചെലുത്തുന്നതിനെ നിഷേധിക്കുന്ന മട്ടിലുള്ളതാണ് പ്രവാചകന്റെ ജീവിതം മുഴുവൻ. എന്റെ അറിവിൽപെട്ടിടത്തോളം ഒരൊറ്റ മുസൽമാനും നിർബന്ധത്തിന് അനുമതി നൽകിയിട്ടില്ല. ഇസ്‌ളാം അതിന്റെ പ്രചരണത്തിന് ബലപ്രയോഗത്തെ ആശ്രയിച്ചാൽ അതു ലോകത്തിലെ പ്രധാന മതങ്ങളിൽ ഒന്നല്ലാതായിത്തീരും.

രണ്ടാമത്ത്, ചരിത്രപരമായി പുറകയാണെങ്കിൽ, ബലം പ്രയോഗിച്ച് ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് മതംമാറ്റം നടത്തിയെന്ന ആക്ഷേപം അതിന്റെ അനുയായികളുടെ പേരിൽ പരക്കെ തെളിയിക്കാനാവില്ല. ബലം പ്രയോഗിച്ച് മതംമാറ്റാൻ ശ്രമങ്ങളുണ്ടായിട്ടുള്ളപ്പോഴെല്ലാം ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട മുസൽമാന്മാർ അത്തരം മതംമാറ്റങ്ങളെ എതിർത്തിട്ടുണ്ട്.

43

ശുദ്ധി അഥവാ മതംമാറ്റപ്രസ്ഥാനം നടത്തപ്പെടുന്ന രീതിയാണ് സംഘർഷാവസ്ഥയെ നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നതു്. ക്രിസ്തു മതത്തിലോ കറെ ചുരുങ്ങിയ തോതിൽ ഇസ്‌ലാമിലോ അറിയപ്പെടുന്നതുപോലുള്ള മതപരിവർത്തനമെന്നോ, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഹിന്ദു മതത്തിലില്ല. ആര്യസമാജം അതിന്റെ പ്രചാരവേലയിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളെ അനുകരിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഈ പുതിയ സമ്പ്രദായം എനിക്കു പിടിക്കുന്നില്ല. എന്റെ ഹിന്ദുബുദ്ധി എന്നോടു പറയുന്നു, എല്ലാ മതങ്ങളും ഏറെക്കുറെ സുബദ്ധങ്ങളാണെന്ന്. എല്ലാം ഒരേ ഈശ്വരനിൽ നിന്നുണ്ടായവയാണ്; അപൂർണ്ണരായ മനുഷ്യരിലൂടെ കൈവന്നവയാകകൊണ്ട് എല്ലാം അപൂർണ്ണങ്ങളുമാണ്. സ്വന്തം മതത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പരിപൂർണ്ണതയിൽ എത്താനുള്ളതായിരിക്കണം ശുദ്ധിപ്രസ്ഥാനം. ഇത്തരമൊരു പദ്ധതിയിൽ സ്വഭാവശുദ്ധിയുണ്ടോ എന്നുമാത്രമായിരിക്കും നോട്ടം. ധർമികോൽകർഷമുണ്ടാകുന്നില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഒരു മതത്തിൽനിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് കടന്നുകൊണ്ടെന്താണ് പ്രയോജനം? എന്റെ സമുദായത്തിൽപ്പെട്ടവർ ദിവസേന സ്വകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട് ഈശ്വരനെ നിഷേധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഈശ്വരസേവനത്തിനുവേണ്ടി എന്റെ മതത്തിലേക്ക് ആളുകളെ മതംമാറ്റുന്നതിനെന്താണർത്ഥം? (ഈശ്വരസേവനമായിരിക്കണമല്ലോ ശുദ്ധിയുടെ ആന്തരോദ്ദേശ്യം). 'വൈദ്യരേ, സ്വന്തം രോഗം മാറ്റൂ' എന്ന ചൊല്ലു് ലൗകികകാര്യങ്ങളിലേക്കുള്ളൊരു മത

43. Young India, 29-5-1924 (Communal Unity, pp. 56-75)

പരമായ കാര്യങ്ങളിൽ സത്യമാണ്. പക്ഷേ, ഇതെല്ലാം എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളാണ്. സ്വന്തം മനസ്സാക്ഷിയുടെ ആഹ്വാനമുണ്ടെന്ന് ആര്യസമാജക്കാർക്കു തോന്നുകയാണെങ്കിൽ, ആ പ്രസ്ഥാനം നടത്താൻ അവർക്കു പൂർണ്ണാവകാശമുണ്ട്. ഉജ്ജ്വലമായ അത്തരം ഒരാഹ്വാനം യാതൊരതിർത്തിയേയും അനുഭവം ഉളവാക്കുന്ന യാതൊരു നിയന്ത്രണത്തേയും മാനിക്കുകയില്ല. ഓരാര്യസമാജക്കാരനോ ഒരു മുസൽമാനോ ആത്മാവിന്റെ വിളിയനുസരിച്ചു തന്റെ മതം പ്രസംഗിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഹിന്ദു മുസ്ലീം മൈത്രിയ്ക്കു കോട്ടം തട്ടുമെങ്കിൽ, ആ മൈത്രി തൊലിപ്പറ്റുമേയുള്ളതാണ്.

44

'സ്വന്തം ഇഷ്ടത്തിനെതിരായി നിർബന്ധപ്രകാരം തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകപ്പെടുകയോ, മതംമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുകയോ, വിവാഹം നടത്തപ്പെടുകയോ ചെയ്തവരുടെ കാര്യമോ?' ഈ ചോദ്യം മറ്റു നേകം ആളുകളെയെന്നപോലെ ഗാന്ധിജിയേയും അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്... തന്നോടു ചോദിച്ച ഈ ചോദ്യത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി ഓക്ടോബർ 20-ാം തീയതി ഞായറാഴ്ച പ്രാർത്ഥനയോഗത്തിൽ വെച്ചു പറഞ്ഞു, നിർബന്ധിച്ചു ചെയ്ത മതംമാറ്റം മതംമാറ്റമല്ലെന്നും, തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകൽ അപ്രകാരം ചെയ്യപ്പെട്ട പെൺകുട്ടിക്കു സ്വന്തം കുടുംബത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരാൻ തടസ്സമല്ലെന്നും ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ശുദ്ധീകരണം, പ്രായശ്ചിത്തമോ ഒന്നും ആവശ്യമില്ലെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഇത്തരക്കാർ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണമെന്ന് ഹിന്ദുസമുദായം വിധിച്ചതു തെറ്റായിപ്പോയി. അവർ അപരാധമൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം വളരെക്കാലം മുസ്ലീങ്ങളുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും ഇടയിൽ താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിനോടു് ഉന്നിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് മതത്തിൽ നിർബന്ധം പാടില്ലെന്നും. നിർബന്ധം പ്രയോഗിക്കുന്നവർ മതവിശ്വാസികളെന്നു വിളിക്കപ്പെട്ടവാൻ അർഹരല്ല. ഈശ്വരൻ ഒന്നേയുള്ളവെന്നും, രണ്ടാമതൊന്നില്ലെന്നും, മൊഹമ്മദ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൂതന്മാരിൽ ഒരുവനാണെന്നും വിശ്വസിക്കുന്ന അദ്ദേഹവും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പാകെയുള്ള സദസ്യരുമെല്ലാം ഒരർത്ഥത്തിൽ മുസ്ലീങ്ങളാണ്. എന്നാൽ കല്മാ ചൊല്ലുവാൻ ആരെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെയോ അവരെയോ നിർബന്ധിച്ചാൽ, അവർ അതിനു പാടേ വിസമ്മതിക്കുകയും അതിന്റെ ഭവിയ്യത്തുകൾ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യും.

കിഴക്കൻ ബങ്കാളിലെ ലഹളബാധിതപ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട തരത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തികളെ നല്ല മുസ്ലീങ്ങളെല്ലാം എതിർക്കുമെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയപൂർവ്വമായ പ്രതീക്ഷ.

44. Harijan, 3-11-1946 (Communal Unity, p. 401)

എൽ. സൗത്രികളുടെമേൽ കൈയേറ്റം

45

ഹിന്ദു സ്ത്രീകളുടെമേൽ നടത്തിയ അക്രമങ്ങളെപ്പറ്റി കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽനിന്നു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ പകുതി സത്യമാണെങ്കിൽത്തന്നെ അസാധാരണമാകുന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഇത്തരം പൊട്ടിത്തെറിക്കലിന്റെ കാരണം മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. ഈ സഹോദരിമാരുടെ സംരക്ഷകരായ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭീരുത്വത്തെപ്പറ്റി അടക്കത്തോടുകൂടി (മിതമായ ഭാഷയിൽ) എന്തെങ്കിലും പറയാനും പ്രയാസമുണ്ട്. നിദ്ദോഷരായ സ്ത്രീകളെ ആക്രമിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം ആളുകളെ ഭ്രാന്തരാക്കിത്തീർത്ത ക്രമവികാരത്തെ വർണ്ണിക്കലും എളുപ്പമല്ല. ശിക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിത്തന്നെ വേണമെന്നില്ല, ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ ആവർത്തിക്കാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയെങ്കിലും ഈ തെമ്മാടികളെ കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതു് സ്ഥലത്തെ മുസൽമാന്മാരുടെയും ബങ്കാളിലെങ്ങുമുള്ള മുസ്ലീം നേതാക്കന്മാരുടെയും കടമയാണ്. കുറെ കുറവാളികളെ അവർ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നേടങ്ങളിൽനിന്നു തിരഞ്ഞുപിടിക്കുക എളുപ്പമാണ്. പക്ഷേ, ഇത്തരം സംഭവങ്ങളുടെ ആവർത്തനത്തിൽനിന്നു സമുദായത്തെ അതു രക്ഷിക്കുകയില്ല. സമൂലമായ സമുദായപരിഷ്കരണത്തിലൂടെ ഇതിന്റെ കാരണങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. താരതമ്യേന സ്വഭാവശുദ്ധിയുള്ളവരായിത്തീർന്നു് ഇത്തരക്കാരുടെ ഇടയിൽ പണിയെടുക്കുന്നവർ ഇസു്ലാമിലും ഹിന്ദുമതത്തിലും ഉണ്ടാകണം. കാബൂളിപ്പീഷണിയെപ്പറ്റിയും ഇങ്ങനെയൊക്കെത്തന്നെ പറയാം. ഇതിനു ഹിന്ദുമുസ്ലീം സംഘർഷവുമായി ബന്ധമില്ല. എങ്കിലും നിസ്സഹായരായി പോലീസിനെ ആശ്രയിക്കുന്നതുകൂടാതെ കഴിക്കണമെങ്കിൽ ഇത്തരം സംഗതികളിലും നാം വേണ്ടതു ചെയ്യണം.

46

തന്നെ കഠിനമായി വേദനിപ്പിച്ച ചില എഴുത്തുകളെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ പറയുകയുണ്ടായി. പാക്കിസ്ഥാനിൽ വളരെ സ്ത്രീകൾ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരിൽ ചിലർ ക്രൂരമായി ദ്രോഹിക്കപ്പെടുകയും അവമാനിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവരെ വളർത്തിയ രീതിയുടെ പ്രത്യേകത നിമിത്തം ശത്രുക്കളിൽനിന്നു മോചിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾക്കു നാനും തോന്നുന്നു. സമുദായവും അവരെ അപകൃഷ്ടകളായി കരുതുന്നു. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു ക്രൂരമാണ്. സീതയുടെ വിശുദ്ധിയും തേജസ്സുമുള്ള ഒരു സ്ത്രീയെ ആർക്കും തൊടുവാൻ കഴികയില്ലെന്നതു നേരമാണെങ്കിലും ഇക്കാലത്തു ഒരു സീതയെ കണ്ടെ

45. Young India, 29-5-1924 (Communal Unity, p. 55)
 46. Harijan, 7-12-1947 (Communal Unity, p. 885)

ത്തുക വിഷമമാണ്. എന്തായാലും എല്ലാ സ്ത്രീകൾക്കും ആ പദവിയിലേക്കു ഉയരാനാവില്ല. ബലംപ്രയോഗിച്ചു മാനംഗം ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു സ്ത്രീക്ക് ലജ്ജിക്കാനൊന്നുമില്ല. അവൾ അശുഭയോ സദാചാരമില്ലാത്തവളോ അല്ല. ദുരാചാരങ്ങളുള്ള സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ശിക്ഷിക്കപ്പെടാതെപോകയും മേലേക്കിടയിലുള്ള സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ തെറ്റുകൾ പുറത്തുവരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, മൃഗീയതയ്ക്കു വിധേയരായ നിദ്ദോഷകരെ ഭ്രഷ്ടരാക്കുവാൻ സമുദായം ഒരു വെട്ടുന്നതു അതുതമത്രേ. ഇത്തരം മനോഭാവം അദ്ദേഹത്തെ വേദനിപ്പിക്കുന്നു. ഇത്തരം ചീത്ത പെരുമാറ്റത്തിനു വിധേയയാക്കപ്പെട്ടശേഷം രക്ഷ പ്രാപിക്കുകയോ മോചിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തു എന്റെ മകളേയോ ഭാര്യയേയോ പുറംതള്ളുവാനോ നിന്ദിക്കുവാനോ എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. ഇത്തരം സ്ത്രീകളെ, ഹിന്ദുക്കളെയും മുസ്ലീങ്ങളെയും അദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവർക്കു ലജ്ജിക്കത്തക്കതായി യാതൊന്നുമില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം അവരോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

47

അനേകായിരം ഹിന്ദുബാലികമാരേയും സിക്കുബാലികമാരേയും മുസ്ലീങ്ങൾ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ഇവരിൽ ചിലർ എവിടെയാണെന്നറിയാം. അധികംപേരെക്കുറിച്ചും ഒരു വിവരവുമില്ല എന്നു പ്രാർത്ഥനാസമയം പ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ചിലരോടു അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ മടങ്ങിവരാൻ അവർക്കു ഗ്രഹമില്ലെന്നു പറഞ്ഞതായി കേട്ടു. സമുദായം തങ്ങളെ തിരികെ സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്നാണ് അവരുടെ ഭയം. ഭർത്താക്കന്മാരും മാതാപിതാക്കന്മാരും ചങ്ങാതിമാരും അവരെ നിന്ദിക്കും. ഇത്തരം പെൺകുട്ടികളെ സമുദായം സ്വാഗതംചെയ്യണമെന്ന്, തന്റെ സർവശക്തിയും ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട്, ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അവരിൽ ചിലർ ഗർഭിണികളാണ്. അതവരുടെ കുറ്റമല്ല. പ്രസവിച്ചാൽ അവരുടെ കുട്ടികളെ മറ്റേതു കുട്ടികളെയുംപോലെ ശ്രദ്ധയോടും ബഹുമാനത്തോടുംകൂടി വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരണം. ഈ കുട്ടികളുടെ മതം അമ്മയുടെ മതമായിരിക്കും. പ്രായം ചെന്നാൽ അവർക്കു വേണമെങ്കിൽ മതം മാറാം. ഇത്തരം വല്ല പെൺകുട്ടികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തു വന്നെങ്കിൽ, തന്റെ സംഘത്തിലെ മറ്റു പെൺകുട്ടികളോടൊന്നുപോലെതന്നെ അവരോടും അദ്ദേഹം പെരുമാറും. ഏതോ രാക്ഷസന്റെ കാമത്തിന് ഇരയായിത്തീർന്നതുകൊണ്ട് ഇവരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതു മനുഷ്യാചിതമല്ല. അവർക്കൊരു വമാനവും പറ്റിയിട്ടില്ല.

പാട്യാലയിലെയും കാശ്മീരിലെയും വളരെ മുസ്ലിംബാലികമാരെ ഹിന്ദുക്കളും സിക്കുകാരും തട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നിട്ടുണ്ടെന്നു

47. Harijan, 4-1-1948 (Communal Unity, pp.887-888)

ഗാന്ധിജി കേൾക്കുകയുണ്ടായി. അവരിൽ ചിലർ പ്രസിദ്ധ കടം ബങ്ങളിൽ പെട്ടവരാണ്. ഈ പെൺകുട്ടികളുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശബ്ദം എത്തുമെങ്കിൽ അവരെ വിളംബരമെന്നിയെ തിരികെ ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ തെറ്റു ചെയ്യാവരോട് അദ്ദേഹം ശക്തിപൂർവ്വം അഭ്യർത്ഥിക്കും. അവരുടെ കടംബങ്ങൾ അവരെ സ്വീകരിക്കുമെന്നതിനു സംശയമില്ല.

ഒരു മുസ്ലിംപീറ്റിന്റെ പക്കൽ കുറെ ഹിന്ദുബാലികമാരും സിക്ഖബാലികമാരും ഉണ്ടെന്നും, അവരെ താൻ ഉപദ്രവിക്കുകയല്ലെങ്കിലും മുസ്ലിംബാലികമാരെ തിരികെ കൊടുക്കുന്നതുവരെ അവരെ വിട്ടുകൊടുക്കുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുവെന്നും കേൾക്കുകയുണ്ടായി. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ വിലപേശൽ പാടുണ്ടോ? രണ്ടു ഭാഗക്കാരും മറ്റുഭാഗം എന്തു ചെയ്യുന്നുവെന്നു നോക്കാതെ അപഹൃതസ്രീകളെ മോചിപ്പിച്ച് തിരിച്ചേൽപ്പിക്കണം. എന്നാലേ മാന്യരും മാനിതരുമായ പൗരന്മാരായി അവർക്കു ജീവിക്കാൻ കഴിയൂ. അല്ലെങ്കിൽ അവർ നാല്പതു കോടി തെമ്മാടികളുടേതായ ഒരു രാഷ്ട്രമായിത്തീരും. ഇത്തരം കുറ്റങ്ങൾ പൊറുക്കുന്ന സമുദായം തെമ്മാടികളുടേതായിത്തന്നെ കരുതപ്പെടും.

എം. തെമ്മാടികൾ

48

തെമ്മാടികളെ (ഗുണ്ടകൾ) കുറംപറയുന്നതു തെറ്റാണ്. അവർക്കു നാം അന്തരീക്ഷമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ അവരൊരിക്കലും തെമ്മാടിത്തം കാട്ടുകയില്ല. 1921-ൽ 'പ്രിൻസസ് ദിന'ത്തിനാഃ ബോംബെയിലുണ്ടായ സംഭവങ്ങൾക്കു ഞാൻ ദ്രക്സാക്ഷിയായിരുന്നു. നാം വിത്തു വിതച്ചു, തെമ്മാടികൾ വിള കൊയ്ത്തു. നമ്മുടെ ആളുകൾ അവരുടെ പിന്നിലുണ്ടായിരുന്നു. മുട്ടാനിലും സഹറാൻപുരിലും മറ്റുമുണ്ടായ അക്രമങ്ങൾക്കു ബഹുമാന്യരായ മുസൽമാന്മാരെ ഉത്തരവാദികളാക്കുവാൻ (ഒരിടത്തും എല്ലാവരെയുമില്ല) എനിക്കു യാതൊരു സങ്കോചവുമില്ല—കടാർപുരിലും അറായിലുമുണ്ടായ അക്രമങ്ങൾക്കു ബഹുമാന്യരായ ഹിന്ദുക്കളെ ഉത്തരവാദികളാക്കുവാൻ എനിക്കു സങ്കോചമില്ലാത്തതുപോലെതന്നെ. പൽവാളിൽ ഒരു ചെറിയ പള്ളിയുടെ ഫുറാനത്തു് ഒരു വലിയ പള്ളി നിർമ്മിക്കുന്നതിനെ നാം തടഞ്ഞുവെന്നതു നേരാണെന്നതിൽ, തെമ്മാടികളല്ല അതു ചെയ്തതു്, മാന്യരായ ഹിന്ദുക്കളെയും മാനിതരായ ഉത്തരവാദികളാക്കേണ്ടതു്. ബഹുമാന്യരുടെ വർഗത്തെ പറ്റാത്തതിൽനിന്നു ഒഴിവാക്കുന്നപതിവു നാം നിസ്സംശയം നിർത്തണം.

48 Young India, 29-5-1924 (Communal Unity, pp. 49-50)

അതിനാൽ ഹിന്ദുക്കൾ ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി തെമ്മാടികളെ സംഘടിപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു ഗുരുതരമായ ഒരു തെറ്റാകുമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പൊരിയുന്ന ചട്ടിയിൽനിന്നു് അവർ എറിയുന്ന തീയിലേക്കു വീഴും. ബാനിയനും ബ്രാഹ്മണനും, അഹിംസാപൂർവമല്ലെങ്കിൽ ഹിംസാപൂർവമെങ്കിലും ആത്മരക്ഷയെ യ്യാൻ പഠിക്കണം; അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെയും സ്വത്തുക്കളെയും തെമ്മാടികൾക്കു് അവർ അടിയറവയ്ക്കണം. തെമ്മാടികൾ ജാതിയൊന്നു വേറെയാണു്—അവരെ വിളിക്കുന്നതു മുസൽമാൻ എന്നായാലും അഥവാ ഹിന്ദുവെന്നായാലും. 'അയിത്തക്കാരാൽ' സംരക്ഷിതമായ (എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവർക്കു മരണഭയമില്ല) ഒരു ഹിന്ദുഘോഷയാത്ര (വിജയഗീതം പാടിക്കൊണ്ടു്) ഉപദ്രവമൊന്നും തട്ടാതെ പള്ളികടന്നുപോയെന്നു ഇയ്യുടെ വലിയ ആസ്വാദപൂർവം പറയപ്പെടുകയുണ്ടായി.

ഒരു പാവനശബ്ദത്തിന്റെ തുലോം ലൗകികമായ ഒരു പ്രയോഗമാണതു്. നമ്മുടെ 'അയിത്തക്കാരെ' ഇങ്ങനെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു പൊതുവിൽ ഹിന്ദുസമുദായത്തിന്നും വിശേഷിച്ചു മർദ്ദിതജാതികൾക്കും യാതൊരു ഗുണവുമുണ്ടാകാനില്ല. ഇങ്ങനെ സന്ദിഗ്ദ്ധമായി സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഏതാനും ഘോഷയാത്രകൾ രക്ഷയോടുകൂടി ഏതാനും പള്ളികളെ കടന്നുപോയെന്നു വരാം. ഏകിലും അതു വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന സംഘർഷത്തെ കൂടുതൽ ഗുരുതരമാക്കുകയും ഹിന്ദുമതത്തെ അധഃപതിപ്പിക്കുകയും മാത്രമേ ചെയ്യൂ. എതിർപ്പിനെ വകവെക്കാതെ സംഗീതവുമായിപ്പോകുവാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഇടത്തരക്കാർ അടികൊള്ളാൻ തയ്യാറാകണം. അല്ലെങ്കിൽ ആത്മാഭിമാനത്തിന്നു ചേർന്നമട്ടിൽ അവർ മുസ്ലീങ്ങളുടെ സൗഹാർദം നേടണം.

മർദ്ദിതസഹോദരരുടെമേൽ പണ്ടു വച്ചുകെട്ടിയതും ഇപ്പോഴും വച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ അവശതകൾക്കു ഹിന്ദുക്കൾ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണം. തന്നിമിത്തം കടം വീട്ടിയതിന്നു പ്രതിഫലം ചോദിക്കുന്ന പ്രശ്നമില്ല. നമ്മുടെ ഭീരുത്വം മുടിവെക്കാൻ നാം അവരെ ഉപയോഗിച്ചാൽ, നമുക്കൊരിക്കലും നിറവേറാനാവാത്ത ആശങ്കകൾ നാം അവരിൽ വളർത്തും; പിന്നെ പ്രതികാരം ഉണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ നാം അവരോടു മനുഷ്യാചിതമല്ലാതെ പെരുമാറിയതിനുള്ള ന്യായമായ ശിക്ഷയായിരിക്കും അതു്. പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന മുസ്ലീം ആക്രമണത്തിൽനിന്നു രക്ഷ കിട്ടാൻ അവരെ ഉപയോഗിക്കരുതെന്നു ഹിന്ദുക്കളോടു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു—ഞാൻ പറഞ്ഞതു് അവർ അനുസരിക്കുമെങ്കിൽ.

എൻ. ഭയങ്കര കൊലപാതകങ്ങൾ

49

ഞാൻ വെറുക്കുന്നതു രണ്ടു കക്ഷികളിലെയും തെമ്മാടികൾ തമ്മിൽ ഏറ്റുമുട്ടുന്നതിനെയാണ്. ബലപരീക്ഷണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സമാധാനസഖ്യം അവസാനം വിഭോഷമായിത്തീരുന്നതിരിക്കുകയില്ല. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭീരുത്വം അകറ്റാനുള്ള വഴി അഭ്യസ്തവിദ്യർ തെമ്മാടികളെ എതിർക്കുകയെന്നതാണ്. വടികളും മറ്റു തനി ആയുധങ്ങളും നമുക്കു ഉപയോഗിക്കാം. അവയുടെ ഉപയോഗത്തെ എന്റെ അഹിംസ അനുവദിക്കും. സമരത്തിൽ നാം കൊല്ലപ്പെടും. പക്ഷേ, ഹിന്ദുക്കളേയും മുസ്ലീങ്ങളേയും അതു മയപ്പെടുത്തും. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭീരുത്വത്തെ ഒരു നിമിഷംകൊണ്ട് അതു നശിപ്പിക്കും. ഇന്നത്തെ നിലയ്ക്ക് ഓരോ കക്ഷിയും അതി ളെ തെമ്മാടികളുടെ അടിമകളായിത്തീരും. അതിനർത്ഥം പട്ടാളശക്തിയുടെ അധിപത്യമെന്നാണ്. പൗരശക്തിയുടെ ആധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി ഇംഗ്ലണ്ട് പൊരുതി, വിജയിച്ചു; തന്നിമിത്തം ജീവിച്ചു. കഴ്സൻപ്രള നമുക്കു പല ദ്രോഹവും ചെയ്തു. എങ്കിലും സിവിൽ അധികാരത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി നിലകൊണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം തീർച്ചയായും ധീരതയാണു കാണിച്ചത്; ചെയ്യേണ്ടതാണു ചെയ്തത്. റോം പട്ടാളക്കാരുടെ കൈകളിലായതോടെ അതു അധഃപതിച്ചു. എന്റെ മതസംരക്ഷണകാര്യം തെമ്മാടികളുടെ കൈകളിലാവുക എന്നതിനെ ഞാൻ സർവാത്മനാ എതിർക്കുന്നു. അതിനാൽ തൽക്കാലം ഹിന്ദുക്കളുടെ കാര്യംമാത്രം പറയുന്നതുകൊണ്ട്, അവരിൽ ചിന്താശീലരായവരെ ഞാൻ ബഹുമാനപൂർവ്വം, ഹൃദയപൂർവ്വം താക്കീതുചെയ്യുന്നു, തങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രങ്ങളെയും തങ്ങളെത്തന്നെയും തങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരെയും കുട്ടികളെയും രക്ഷിക്കുവാൻ അവർ തെമ്മാടികളുടെ സാഹായത്തെ ആശ്രയിക്കരുതെന്നും. ദുർബലശരീരങ്ങളോടുകൂടിയ അവർ സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്ന് പൊരുതിയോ പൊരുതാതെയോ മരിക്കുവാൻ ഉറങ്ങണം. സമാധാനം വീണ്ടെടുക്കാൻവേണ്ടി മരിച്ചുപോയെങ്കിൽ അതു ജ്ഞലാൽ ജിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹപ്രവർത്തകർക്കും ശ്രേയസ്കരമായ മരണമായിത്തീർന്നേനെ. ഒറ്റത്തുനിന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളെ രക്ഷിക്കുമ്പോൾ ഡോ. മുഞ്ചയ്ക്കോ എന്നിക്കോ സംഭവിക്കുന്ന മരണം ശ്രേയസ്സരമായ മരണമായിരിക്കും. അതുതന്നെയാണ് ആത്മയെര്യം.

50

തെമ്മാടികളുടെമേൽ കുറും ആരോപിച്ചു നാം ധർമ്മികളുടേയും രക്ഷപ്രാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിനെ അദ്ദേഹം അധിക്ഷേപിച്ചു.

49. Young India, 18-9-1924 (Communal Unity, p. 84)
 50. Harijan, 17-11-1946 (Communal Unity, p. 412)

'നാം എപ്പോഴും കുറും തെമ്മാടികളുടെമേൽ വെച്ചുകെട്ടുകയാണ്. എങ്കിലും അവരെ സൃഷ്ടിച്ചതിനും, പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതിനും നാംമാണ് ഉത്തരവാദികൾ. അതിനാൽ ചെയ്ത തെറ്റുകളെല്ലാം തെമ്മാടികളുടേതാണെന്നു പറയുന്നതു ന്യായമല്ല.'

51

സാഹിദ്സാഹിബും ശ്രീ എൻ. സി. ചാറൻജിയും സർദാർ നിരഞ്ജൻസിംഗ് തലിബും ഉൾപ്പെട്ട എല്ലാ സമുദായങ്ങളുടെയും പ്രാതിനിധ്യമുള്ള കൽക്കത്തയിലെ പൗരപ്രധാനരുടെ മറ്റൊരു നിവേദകസംഘം വൈകുന്നേരം അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു. നഗരത്തിൽ ലഹള ബാധിച്ച എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും തങ്ങൾ പോയെന്നും എല്ലായിടത്തും സമാധാനമുണ്ടെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. കുഴപ്പം യഥാർത്ഥത്തിൽ സാമുദായികമല്ലെന്നും, തെമ്മാടികളുടെ പണിയാണെന്നും അതിനി ഉണ്ടാകാൻ വഴിയില്ലെന്നാശിക്കുവാൻ എല്ലാ കാരണവുമുണ്ടെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. ഉപവാസം നിർത്തുവാൻ അവർ അദ്ദേഹത്തോടപേക്ഷിച്ചു. എപ്പോഴും തെമ്മാടികളെ കുറുംപറഞ്ഞു ധർമ്മികൃഷ്ടയാ രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിനു് അദ്ദേഹം അവരെ സൗമ്യമായി ശകാരിച്ചു. അതു് ആപൽക്കരമായ ഒരു നിൽക്കക്കുള്ളിയാണ്. അകൃത്യങ്ങൾ കാട്ടാൻ തെമ്മാടികൾക്കു ശക്തിയുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതു സാധാരണ പൗരന്മാരുടെയോ, പണമോ പദവിയോ ഉള്ളവരുടെയോ ഭീരുത്വമോ രഹസ്യാനുകൂല്യമോ ആണെന്നു് തന്റെ കട്ടിക്കാലത്തെ അനുഭവങ്ങൾ വിവരിച്ചു് അദ്ദേഹം തെളിയിച്ചു. 'എന്റെ ഉപവാസം നിങ്ങളെ കൂടുതൽ ജാഗ്രൂകരും കൂടുതൽ സത്യസന്ധരും വാക്കിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധയും സൂക്ഷ്മതയുമുള്ളവരുമാക്കിത്തീർക്കണം' അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

III

പരിഹാരമാർഗ്ഗം

എ. പരിഹാരം—സാമാന്യപ്രശ്നതാവന

1

1. വാൾമുറിയ്ക്കു പകരം മദ്ധ്യസ്ഥതീരുമാനത്തിന്റെ മുറുപ്പി കരിക്കുകയെന്നതാണ് ഉത്തമമായ പരിഹാരമാർഗം.

സങ്കടമുള്ള കക്ഷികൾ തോന്നിയതു കാട്ടുന്നതു സത്യസന്ധമായ പൊതുജനാഭിപ്രായംകൊണ്ടു് അസാധ്യമായിത്തീർക്കണം. കക്ഷി

51. Harijan, 14-9-1947 (Communal Unity, p. 747)
1. Young India, 5-6-1924 (Communal Unity, pp. 63-64)

കൾ നിസ്സഹകരണത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഓരോ കേസും നിയമക്കോടതിമുഖേന സ്വകാര്യമധ്യസ്ഥതീരുമാനത്തിന് വിട്ടുകൊടുക്കുകയും വേണം.

2. ഭീരുത്വത്തോടുകൂടിയ അഹിംസ—അങ്ങനെ വിളിക്കുന്ന തൂതനെ തെറ്റാണു്—ഹിംസയുടെ സ്ഥാനം കൈക്കലാക്കും എന്ന അജ്ഞാതജന്യമായ ഭയം അകറ്റപ്പെടണം.

3. നേതാക്കന്മാർ തമ്മിലുള്ള വളർന്നുവരുന്ന അവിശ്വാസം അവർ ഐക്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിശ്വാസമായി മാറണം.

4. കലഹകാരികളായ മുസ്ളീങ്ങളെ ഹിന്ദുക്കൾ പേടിക്കാതാകണം. തങ്ങളുടെ ഹിന്ദുസഹോദരന്മാരെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നതു സ്വന്തം അന്തസ്സിന് ചേർന്നല്ലെന്നു മുസൽമാന്മാർ കരുതുകയും വേണം.

5. ഗോവധം വെടിയുവാൻ മുസൽമാന്മാരെ നിർബന്ധിക്കുവാൻ തങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്നു ഹിന്ദുക്കൾ വിചാരിക്കരുതു്. ഹിന്ദുക്കളായ അയൽപക്കക്കാരോടുള്ള ആദരംകൊണ്ടു മുസൽമാന്മാർ സ്വമേധയാ ഗോവധം ഉപേക്ഷിക്കുമെന്നു്, മുസൽമാന്മാരുടെ സൗഹാർദം സമ്പാദിച്ചു്, അവർ വിശ്വസിക്കണം.

6. പള്ളിയുടെ മുമ്പാകെവെച്ച സംഗീതമോ, ആരതിയോ നടത്തുന്നതു നിർത്തുവാൻ ഹിന്ദുക്കളെ നിർബന്ധിക്കുവാൻ തങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്നു മുസൽമാന്മാരും വിചാരിക്കരുതു്. അവർ ഹിന്ദുക്കളുടെ സൗഹാർദം നേടുകയും മുസൽമാന്മാരുടെ ന്യായമായ അഭിലാഷത്തെ മാനിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുകയും വേണം.

7. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രാതിനിധ്യത്തിന്റെ കാര്യം ഹിന്ദുക്കൾ, മുസൽമാന്മാർക്കും മറ്റു ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കുമായി വിട്ടുകൊടുക്കണം; മധ്യസ്ഥന്റെ തീരുമാനങ്ങൾക്കു സൗമനസ്യപൂർവ്വം സർവാത്മനാ വഴങ്ങുകയും വേണം. യഥേഷ്ടം ചെയ്യാൻ എനിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഹാക്കിം സാഹിബ് അജ്മൽഖാണെ ഞാൻ ഒരു ഒരു മധ്യസ്ഥനായി നിയമിക്കും—തനിക്കിഷ്ടമുള്ള മുസൽമാന്മാരോടും സിക്കകാരോടും ക്രിസ്ത്യാനികളോടും പാഴ്സികളോടും മറ്റും കൂടിയായാലോചന നടത്തുവാൻ അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചുകൊണ്ടു്.

8. വ്യത്യസ്തസമുദായങ്ങൾക്കു പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ഒരു പരീക്ഷാ ബോർഡ് നിശ്ചയിക്കുന്ന യോഗ്യതകളനുസരിച്ചായിരിക്കണം ദേശീയ ഗവർണ്മെന്റിൻകീഴിൽ ഉദ്യോഗങ്ങൾ നൽകപ്പെടുന്നതു്.

9. ശുദ്ധി അഥവാ തബ്‌ലൈ തടയപ്പെടരുത്; രണ്ടും തെളിഞ്ഞ സ്വഭാവശുദ്ധിയുള്ളവർ നിഷ്കപടമായി നടത്തണം. മറ്റു മതങ്ങളെ കുറ്റപരയൽ അതിൽ തീരെ ഒഴിവാക്കണം. രഹസ്യമായ പ്രചാരവേലയോ, ഭൗതികലാഭവാഗ്‌ദാനമോ ഉണ്ടായിരിക്കരുത്.

10. എല്ലാത്തരം അസഭ്യലേഖനങ്ങളെയും—വിശേഷിച്ചും ഒരു വിഭാഗം പഞ്ചാബ്‌പത്രങ്ങളിൽ കാണുന്നവ—തടയുവാൻ ശ്രമം ചെയ്യണം. പൊതുജനാഭിപ്രായം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരണം.

11. ഹിന്ദുക്കൾ അവരുടെ ഭീരുത്വം ഉപേക്ഷിക്കാതെ യാതൊന്നും തന്നെ സാധ്യമല്ല. ഏറ്റവും മധികം നഷ്ടപ്പെടാനുള്ളത് അവർക്കാണ്. അതിനാൽ ഏറ്റവും വലിയ ത്യാഗത്തിന് അവർ സന്നദ്ധരാകണം.

ബി ധീരതയുടേയും സത്യസന്ധതയുടേയും മാർഗ്ഗം

2

നാം പരസ്പരം പ്രകൃത്യാശക്തരായി കരുതുകയാണെങ്കിൽ ശാശ്വതമായ വിഭേദശ്യാധിപത്യത്തിൽനിന്നു നമുക്കെന്നെങ്കിലും മോചനമുണ്ടോ? നിർബന്ധപൂർവ്വമായ മതംമാറ്റത്തേക്കാളും, അതിലും ചീത്തയായ വല്ലതിനേക്കാളും മോശമല്ലേ ഇന്നത്തെ ഈ ആധിപത്യം? ബലത്തെ അതിജീവിക്കുവാൻ കഴികയില്ലെങ്കിൽ ഹിന്ദുമതത്തിനെത്തു വിലയാണുള്ളത്? ഈ സുഹൃത്തു ചോദിച്ച അതേ ചോദ്യം മുൻപുമാന്മാർക്കും ചോദിക്കാൻ കഴികയില്ലേ? മൂന്നുകൊല്ലം മുമ്പു ഷഹാബാദിൽ ഹിന്ദുക്കൾ നടത്തിയമാതിരി കൊള്ളയും കൊലയും ആവർത്തിക്കാൻ സാധ്യതയില്ലേ? അതിനാൽ എന്തു സഹിച്ചു ഹിന്ദുമുസ്‌ളീം മൈത്രിയുണ്ടാക്കുകയല്ലേ ഏക പരിഹാരമാർഗ്ഗം? ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്‌ളീംമാന്മാർക്കും—അവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു കൂട്ടർ ഭ്രാന്തപിടിച്ചാൽ—രണ്ടു പേരും വഴികളുണ്ടു്. ഒന്നുകിൽ പ്രതികാരം ചെയ്യാതെ സന്ധ്യയും മരിക്കുക—അനന്തങ്ങളുടെ പുരോഗതിയെ അതു ഉടൻ തടയും, അല്ലെങ്കിൽ പ്രതികാരം ചെയ്തു ജീവിക്കുകയോ മരിക്കുകയോ ചെയ്യുക. ലോകം നിലനിൽക്കുന്നേടത്തോളം കാലം വ്യക്തികൾക്കു് ഈ രണ്ടു വഴിയും ഉണ്ടായിരിക്കും. ചോദ്യങ്ങളൊക്കെ ഉണ്ടാകുന്നതു നാം നിസ്സഹായരാകുകൊണ്ടാണ്. നമ്മുടെ വിശ്വാസങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാതെ മരിക്കുകയെന്ന ദൈവികമാർഗ്ഗം നാം വിസ്മരിച്ചിരിക്കുന്നു; ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി ജീവനെ അപകടത്തിലാക്കി ബലംപ്രയോഗിക്കുകയെന്ന വിദ്യയും നാം ഇത്രതന്നെ മാനുഷകളുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

2. Young India, 29-9-1921 (Communal Unity, pp. 19-20)

യൈര്യമുള്ള സ്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള ഒരു പങ്കാളിത്തമല്ലെങ്കിൽ ഹിന്ദു മുസ്ലീം മൈത്രിയ്ക്കു ഒരു വിലയുമില്ല. നാം എന്നും പരസ്പരം വിശ്വസിക്കണം. പക്ഷേ, അവസാനമായി നാം നമ്മെത്തന്നെയും നമ്മുടെ ഈശ്വരനെയും വിശ്വസിക്കണം.

3

നിയമപ്രകാരമുള്ള ചുമതല എന്താണെന്നല്ല ഞാനിവിടെ ആലോചിക്കുന്നത്. മനുഷ്യർക്കു തമ്മിൽ തമ്മിലുള്ള ചുമതല എന്താണെന്നാണ്. കുറ്റത്തിൽ തങ്ങൾക്കു പങ്കുണ്ടെന്നു പാഴ്സികൾക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ ശാശ്വതസമാധാനം സ്ഥാപിക്കുക ദുഷ്കരമാണ്. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും ഹിന്ദു തുടങ്ങിയപ്പോൾ പാഴ്സികളും ക്രിസ്ത്യാനികളും പ്രതികാരം ചെയ്തിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവർ ദൈവഭൃതന്മാരായി കരുതപ്പെട്ടേനെ; തങ്ങളുടെ ആത്മശക്തിയുടെ ആശ്ചര്യകരമായ ഒരു തെളിവ് അവർ ലോകത്തിനു നൽകുകയെന്നതും ഉണ്ടായേനെ. പക്ഷേ, അവർ ആത്മരക്ഷ ചെയ്തവെന്നുമാത്രമല്ല—അങ്ങനെ ചെയ്തതു തികച്ചും ശരിയായിരുന്നു—ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ആത്മരക്ഷയുടെ അതിർത്തികളെ ലംഘിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരിൽ ചിലർ ആവശ്യമുള്ളതിലും അധികം ഹിന്ദു പ്രയോഗിച്ചു. ഇത്രയും അവർ സമ്മതിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഹാർദ്ദമായ സമാധാനം ഉടനെ പ്രാപിക്കുക ദുഷ്കരമായിത്തീരും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പ്രകോപനത്തിനുശേഷംപോലും അവർ തികച്ചും നിരപരാധരായിരുന്നുവെന്നു ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും സമ്മതിക്കുകയില്ല. ഒരു കക്ഷിമാത്രം കുറ്റം തുടരുകയും മറ്റൊരു കക്ഷി ഉറച്ചുനിന്നു ക്ഷമകൊണ്ടിട്ടു ക്ഷേമങ്ങൾ സഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ കുറ്റം ചെയ്യുന്ന കക്ഷി അതുകൊണ്ടുതന്നെ തളരും. ക്രിയയ്ക്കു പ്രതിക്രിയയില്ലെങ്കിൽ ലോകത്തിനു മോക്ഷമായി. സാധാരണമായി നാം ശകാരത്തിനുപകരം അടികൊടുക്കും. ഒരടിക്കു രണ്ടി കിട്ടും. ഈ രണ്ടടിക്കു പകരം ചവിട്ട്, പിന്നെ വെടിയുണ്ടു—അങ്ങനെ വലുതായി വലുതായിപ്പോകുന്നു പാപഗതി. എങ്കിലും സാമാന്യമായി: ഒരു പല്ലിനുപകരം ഒരു പല്ലു എന്നതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ കുറച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പരസ്പരം പൊറ്റത്തു ചങ്ങാതിമാരായിത്തീരും. ഈ പതിവു പിന്തുടരുവാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാവില്ലേ? അതിനാൽ പരസ്പരം പൊറ്റക്കുകയെന്ന മുറയെ മാനിക്കുവാനും പരസ്പരം ചെയ്ത തെറ്റുകൾ വിസ്മരിക്കുവാനും പാഴ്സീസുഹൃത്തുക്കളോടും ക്രിസ്ത്യാനീസുഹൃത്തുക്കളോടും ആവശ്യപ്പെടുവാൻ ഞാൻ മടിക്കുന്നില്ല.

എങ്കിലും ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസൽമാന്മാരുടെയും പ്രത്യേക ചുമതലയെപ്പറ്റി ഞാൻ ഊന്നിപ്പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. പാഴ്സികളും ക്രി

3. Young India, 1-12-1921 (Communal Unity, pp. 37-38)

സ്കാനികളും പൊരുകൾക്കെങ്കിലാകട്ടെ, ഇല്ലെങ്കിലാകട്ടെ സ്വന്തം കറം സമ്മതിച്ചും ഈശ്വരനോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്തും സമാധാന നിരതരായി വർത്തിച്ചും സ്വയം ശുദ്ധീകരിക്കേണ്ടതു ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും കടമയാണ്.

4

ചിന്തിക്കുന്ന വിഭാഗത്തിൽ അഹിംസ മട്ടത്തിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു. അഹമ്മദബാദിലെയും വിരംഗത്തെയും അത്യാഹിതങ്ങൾക്കുശേഷം, ബോംബെയിലെ തെമ്മാടിത്തങ്ങൾക്കുശേഷം അവസാനമായി ചൗരീചൗരയിലെ അക്രമണത്തിനുശേഷം ഞാൻ സത്യഗ്രഹം നിർത്തിവെച്ചതിന്റെ അർത്ഥം അവർക്കിനിയും മനസ്സിലായിട്ടില്ല. ഒടുവിൽ പറഞ്ഞതാണ് അവസാനത്തെ അടിയായിത്തീർന്നത്. സത്യഗ്രഹത്തെക്കുറിച്ചും തന്നിമിത്തം അടുത്ത ഭാവിയിൽ സ്വരാജ്യം കിട്ടുന്നതിനെക്കുറിച്ചുമുള്ള സർവ ആശങ്കകളും നശിച്ചുവെന്നു വിചാരിച്ചുവെന്ന് വിചാരിച്ചു. അവരുടെ അഹിംസാവിശ്വാസം തൊലിപ്പുരമേയുള്ളതായിരുന്നു. രണ്ടുകൊല്ലം മുസ്ലീം ഭരണമുസൃതം സുഹൃത്തു തുലോം നിഷ്കളങ്കമായി എന്നോടു പറഞ്ഞു: 'അങ്ങയുടെ അഹിംസയിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല, മുസൽമാന്മാർ അതു പഠിക്കണമെന്ന വിചാരം എനിക്കു തീരെയില്ല. എന്നെങ്കിലും പറയാം. ഹിംസയാണ് ജീവിതധർമ്മം. അങ്ങു നിർവചിച്ച മട്ടിലുള്ള അഹിംസകൊണ്ടു് എനിക്കു സ്വരാജ്യം വേണ്ട. എന്നിക്കെന്റെ ശത്രുവിനെ വെറുക്കണം.' ഈ സുഹൃത്തു സത്യസന്ധനാണ്. എനിക്കുദ്ദേഹത്തോടു വലിയ ബഹുമാനമാണ്. എന്റെ മഹാനായ മരണാരു മുസ്ലീം സുഹൃത്തു ഇങ്ങനെതന്നെ പറഞ്ഞതായി കേട്ടു. ഈ റിപ്പോർട്ടു ശരിയല്ലായിരിക്കാം; എങ്കിലും അതു തന്നെ ആരും അസത്യവാദിയല്ല.

5

ഭൂരിപക്ഷം കലഹങ്ങളിലും ഹിന്ദുക്കൾക്കു രണ്ടാംതരം വിജയമേയുള്ളവെന്നതിൽ എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, മുസൽമാൻ കലഹകാരിയും ഹിന്ദു ഭീരുവുമാണെന്ന അഭിപ്രായത്തെ എന്റെ സ്വന്തം അനുഭവം സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. തീവണ്ടികളിൽനിന്നും പൊതുനിരത്തുകളിൽനിന്നും ഞാൻതന്നെ തീർക്കാനിടവന്ന കലഹങ്ങളിൽനിന്നും ഇതു ഞാൻ കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. സ്വന്തം ഭീരുത്വത്തിനു ഹിന്ദു മുസൽമാനെ കുറംപറഞ്ഞിട്ടാവശ്യമുണ്ടോ? ഭീരുക്കളുള്ളതെല്ലാം കലഹകാരികളും ഉണ്ടാവും. സഹറാൻപുരിയിൽ മുസൽമാന്മാർ വീടുകൾ

4. Young India, 29-5-1922 (Communal Unity, pp. 43-44)
5. Young India, 24-5-1924 (Communal Unity, pp. 47-48)

കൊള്ളയടിച്ചുവെന്നും, സേഫുകൾ കത്തിപ്പൊളിച്ചുവെന്നും, ഒരു ഹിന്ദുസ്ത്രീയെ മാനഭംഗപ്പെടുത്തിയെന്നും പറയുന്നു. ഇതാരുടെ കുറ്റമാണ്? ഇതു നേരാണെങ്കിൽ ഈ നികൃഷ്ടകർമ്മത്തെ നീതീകരിക്കാനായി മുസൽമാന്മാർക്ക് ഒന്നുതന്നെ പറയാനില്ല. എങ്കിലും ഒരു ഹിന്ദുവെന്ന നിലയ്ക്ക് എന്നിങ്ങനെ മുസൽമാന്റെ ശല്യത്തെക്കുറിച്ചു കോപമുളവാകുന്നതിലേറെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭീരുതയെക്കുറിച്ചു ലജ്ജതോന്നുകയാണ്. കൊള്ളചെയ്യപ്പെട്ട വീടുകളുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ, സ്വന്തം മുതൽ രക്ഷിക്കാനുള്ള പരിശ്രമത്തിൽ എന്തു കൊണ്ടു മരിച്ചില്ല? മാനഭംഗം ചെയ്യപ്പെട്ട ആ സഹോദരിയുടെ ബന്ധുക്കൾ ആ അക്രമം നടക്കുമ്പോൾ എവിടെയായിരുന്നു? അവർക്കു ഇക്കാര്യത്തിൽ ചുമതലയെപ്പറ്റി ഒന്നും പറയാനില്ലേ? ആപത്തിൽനിന്നു ഓടിപ്പോവുക, പ്രിയപ്പെട്ടവരെ അരക്ഷിതരായി വിടുക—ഇതൊക്കെ അനുഭവിക്കുന്ന ഒന്നല്ല എന്റെ അഹിംസ. ഹിംസയോ, ഭയം കൊണ്ടുള്ള ഓട്ടമോ ഏതുവേണമെന്ന നിലവന്നാൽ, ഞാനിഷ്ടപ്പെടുമെന്ന് ഹിംസയാണെന്ന്, ഭീരുത്വമല്ല. ആരോഗ്യകരങ്ങളായ ദൃശ്യങ്ങൾ കാണാൻ ഒരന്ധനെ എത്രമാത്രം പ്രേരിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമോ, അതിലേറെ ഒരു ഭീരുവിനോടു് അഹിംസ ഉപദേശിക്കാൻ എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. അഹിംസ ധീരതയുടെ പാരമ്യമാണ്. ഹിംസയിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ചവർക്കു ഹിംസയെ അപേക്ഷിച്ചു അഹിംസയ്ക്കുള്ള ഔന്നത്യം തെളിയിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ എന്നിങ്ങനെ സ്വന്തം അനുഭവത്തിൽ പ്രയാസമുണ്ടായിട്ടില്ല. ഭീരുത വെടിയാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴേ ഞാൻ അഹിംസയുടെ വിലയറിയാൻ തുടങ്ങിയുള്ളൂ. ആപത്തുണ്ടെന്നു കണ്ടപ്പോൾ സ്വധർമ്മസ്ഥാനത്തുനിന്നു് ഓടിപ്പോയ ഹിന്ദുക്കൾ അപ്രകാരം ചെയ്തതു്, അവർ അഹിംസാനിരതരാകുകൊണ്ടോ അടിക്കാൻ ഭയമുള്ളതുകൊണ്ടോ അല്ല, ചത്തുപോകാനോ പരുക്കേൽക്കാൻതന്നെയോ ഇഷ്ടമില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരുന്നു. ചെന്നായയെ കാണുമ്പോൾ ഓടിപ്പോകുന്ന മുയൽ അഹിംസാപ്രതംകൊണ്ടല്ല അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതു്. അതു പേടിച്ച് ജീവൻ കിട്ടാൻ പേണ്ടി ഓടുകയാണ്. ജീവനെ രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി ഓടിപ്പോയ ഹിന്ദുക്കൾ മാറുകാണിച്ചു്, പുഞ്ചിരിയുക്ത സാമൂഹ്യനന്മയിൽനിന്നു മരിച്ചുപോയെങ്കിൽ ശരിക്കും അഹിംസാനിഷ്ഠരാവുകയും ശ്രേയസ്സു് നേടുകയും സ്വമതത്തിന്റെ കീർത്തി വളർത്തുകയും മുസ്ലീം അക്രമികളുടെ സൗഹാർദം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തേനെ. സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നു അടിക്കപകരം അടികൊടുത്തെങ്കിൽ ഇത്രതന്നെ നന്നല്ലാത്ത ഒരു കാര്യം നന്നായിച്ചെയ്തു എന്നെങ്കിലും പറയാമായിരുന്നു. കലഹകാരിയായ മുസൽമാനെ ബഹുമാനമുള്ള സ്നേഹിതനാക്കി മാറ്റണമെന്നു ഹിന്ദുക്കൾക്കു് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഏറ്റവും കനത്ത വൈഷമ്യത്തെ ചെറുത്തുനിന്നു മരിക്കുവാൻ അവർ പഠിക്കണം.

6

ഹിന്ദു മതം പ്രസ്താവനയെക്കുറിച്ച് വളരെ എഴുത്തുകൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ എഴുത്തുകാരായവരായതായോ ഒന്നുംതന്നെയില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവ ഞാൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല. എങ്കിലും ബാബു ഗോപാലാചാരിയുടെ എഴുത്തു ഞാൻ സസന്തോഷം അച്ചടിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം പറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

ആദ്യത്തെ രണ്ടു ചോദ്യങ്ങൾക്കു ലേഖകൻതന്നെ ഉത്തരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അവ മുഴുവനും സത്യമല്ല. ഒരേ വംശത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷമാണെങ്കിലും മതപരമായ ചുരുറ്റുപാടുകൾ അവരെ വ്യത്യസ്തരാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു. വിചാരം മനുഷ്യന്റെ രൂപവിശേഷങ്ങളെയെന്നോണം സ്വഭാവത്തെയും മാറ്റിത്തീർക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു; ഇതു ഞാൻ കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുള്ള ഏറ്റവും അടുത്തകാലത്തെ ഉദാഹരണം സിങ്കാപൂർ കാരാണ്. മുസൽമാന്മാർ പൊതുവേ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമാകുകൊണ്ടു മൊത്തത്തിൽ കലഹകാരികളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എന്നല്ല, പുതിയ പാരമ്പര്യങ്ങളുടെ അവകാശിയാകുകൊണ്ടു, മുസൽമാന്മാർ താരതമ്യേന പുതുതായ ഒരു ജീവിതരീതിയുടെ ഊക്കു കാണിക്കുന്നുമുണ്ട്. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അഹിംസയ്ക്കു പുറകിൽ ഒരു പ്രമുഖസ്ഥാനമുണ്ടെങ്കിലും, 1300 കൊല്ലത്തെ സാമ്രാജ്യവികാസം മുസൽമാന്മാരെ മൊത്തത്തിൽ പോരാളികളാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം അവർ അക്രമാസക്തരാണ്. ഈ അക്രമാസക്തിയുടെ സ്വാഭാവികലക്ഷണമാണു ശല്യപ്പെടുത്തൽ. ഹിന്ദുവിനു യുഗങ്ങളോളം പഴക്കമുള്ള ഒരു നാഗരികതയുണ്ട്. അയാൾ മുഖ്യമായി അഹിംസാനിരതനാണ്. അടുത്തകാലത്തുണ്ടായ രണ്ടു പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഇന്നും ഏതനുഭവങ്ങളിലൂടെയാണോ കടന്നുപോകുന്നതു്, അവയിലൂടെ അവന്റെ പരിഷ്കാരം കടന്നുപോയിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുമതം ആധുനികാർത്ഥത്തിൽ എന്നെങ്കിലും സാമ്രാജ്യമനോഭാവത്തോടുകൂടിയതായിരുന്നെങ്കിൽതന്നെ അതു് ആ സാമ്രാജ്യതാൽപര്യത്തെ അതിജീവിക്കുകയും, മനഃപൂർവ്വമായോ അല്ലാതെയോ അതിനെ കൈവെടിയുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അഹിംസാമനോഭാവത്തിന്റെ മികവു് ആയുധപ്രയോഗത്തെ ഒരു ചെറിയ ന്യൂനപക്ഷത്തിനുമാത്രമുള്ളതാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു; ഈ ന്യൂനപക്ഷമാകട്ടെ, അത്യന്തം ആദ്ധ്യാത്മികവും അജ്ഞവും നിസ്വാർത്ഥവുമായ ഒരു സിവിൽ അധികാരത്തിനു വിധേയമായിരിക്കുകയും വേണം. അതിനാൽ പൊതുവേ ഹിന്ദുക്കൾ യുദ്ധസന്നദ്ധരല്ല. എന്നാൽ ആത്മീയശിക്ഷണം നിലനിർത്തിപ്പോരാത്തതു്

6. Young India, 19-6-1946 (Communal Unity, pp. 66-67)

കൊണ്ടു് ആയുധങ്ങൾക്കു പകരം സഹലമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഒന്നിന്റെ പ്രയോഗം വിസ്മയിപ്പിരിക്കുന്നു; ആയുധപ്രയോഗം അറിയാത്തതുകൊണ്ടു് ആയുധങ്ങളിൽ താൽപര്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് അവർ പേടിയുടെയോ ഭീരുതയുടെയോ വക്ത്തെത്തുമാറു് സൗമ്യന്മാരായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഈ തിന്മ വിനയത്തിന്മേൽ സ്വാഭാവികമായി വളർന്ന ഇത്തിക്കണ്ണിയാണു്. ഈ അഭിപ്രായമുണ്ടെങ്കിലും മറ്റൊരാളിൽനിന്നും അകന്നുനിൽക്കുന്ന ഹന്ദുക്കളുടെ ശീലം തീർപ്പായാലും ചീത്തയാണെന്നിരുന്നാലും, ഭീരുതയുമായി അതിനു ബന്ധമുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് ആത്മരക്ഷോപായമെന്ന നിലയിൽ അഖദാസിൽ (Akhadas) എനിക്കുള്ള അവിശ്വാസവും. കായിക സംസ്കാരത്തിനു പറ്റിയവയെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ അവയെ വിലമതിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആത്മരക്ഷയ്ക്കു് ആത്മീയ സംസ്കാരത്തെത്തന്നെ ഞാൻ പുനരുദ്ധരിക്കും. ഇന്നത്തെ ഇമ്പാച്ചിപേടികൾകൊണ്ടു നിലതെറ്റാൻ ഞാൻ ഭാവമില്ല. ഹിന്ദുക്കൾ തങ്ങളിൽത്തന്നെ വിശ്വാസിക്കുകയും അവരുടെ പാരമ്പര്യങ്ങളനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യാൽ അവർ ശല്യപ്പെടുത്തലുകളെ പേടിക്കേണ്ട യാതൊരാൾക്കുമില്ല. യഥാർത്ഥമായ ആത്മീയശിക്ഷണം അവർ പുനരാരംഭിക്കുന്ന നിമിഷമുതൽ മുസൽമാന്മാർ അവരെ അനുക്രമിക്കും. അല്ലാതെ അവനു ഗത്യന്തരമില്ല. തങ്ങളിൽത്തന്നെ തന്നിമിത്തം മുസൽമാന്മാരിലും വിശ്വാസമുള്ള ചെറുപ്പക്കാരായ കുറച്ചു ഹിന്ദുക്കളെ എനിക്കു കിട്ടുമെങ്കിൽ അവർ ദുർബലമാരുടെ രക്ഷാകവചമായിത്തീരും. കൊല്ലാതെ ചാവുക എങ്ങനെയാണെന്നു് അവർ പഠിപ്പിക്കും. വേറെ ചഴിയൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ആപത്തുകൾ ചുറ്റും അടിഞ്ഞുകൂടുന്നതായി കാണുമ്പോൾ നമ്മുടെ പൂർവികർ തപസ്സു്—ശുദ്ധീകരണം—അനുഷ്ഠിക്കുകയായിരുന്നു പതിവു്. ശരീരത്തിന്റെ നിസ്സഹായത അവർ കണ്ടറിഞ്ഞു. നിസ്സഹായതനിമിത്തം അവർ പ്രാർത്ഥിച്ചു—തങ്ങളുടെ ഇച്ഛയെ അനുസരിക്കുവാൻ സ്രഷ്ടാവിനെ നിർബന്ധിക്കുന്നതുവരെ എന്റെ ഹിന്ദുസുഹൃത്തു പറയുന്നു: 'ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, അന്നു് ഈശ്വരൻ ആയുധം പ്രയോഗിക്കുവാൻ ആരെയെങ്കിലും അയച്ചിരുന്നു.' ഈ കൊള്ളിവാക്കിലെ പരമാർത്ഥം നിഷേധിക്കുവാൻ ഞാൻ നിൽക്കുന്നില്ല. ഇതുമാത്രമേ ഞാൻ ആ സ്നേഹിതനോടു പറയുന്നുള്ളൂ—ഹിന്ദുവെന്ന നിലയിൽ കാരണത്തെ അവഗണിച്ചു കാര്യം നേടാൻ അയാളെക്കൊണ്ടാവില്ല. വേണ്ടത്ര തപസ്സനുഷ്ഠിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ, പൊരുതാറായി എന്നു പറയാം. നാം വേണ്ടത്ര സംശുദ്ധരാണോ? ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു. വ്യക്തികളുടെ ശുദ്ധിയുടെ കാര്യം നിൽക്കട്ടെ—അയിത്തമാകുന്ന പാപത്തിനു നാം മനഃപൂർവ്വം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്തുവോ? നമ്മുടെ മതാചാര്യന്മാർ ഇന്നു ലക്ഷണമൊത്തവരാണോ? മുസൽമാ

ന്മാരുടെ ദോഷങ്ങൾ പറയുന്നതിൽമാത്രം ദത്തശ്രദ്ധരായിത്തീരുന്നവരും നാം തനി പാഴ്വേലയാണു ചെയ്യുന്നതു്. ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ കഥയെന്നോ അതുതന്നെ മുസൽമാന്മാരുടെതു, നമ്മുടെ വീരവാദങ്ങളൊക്കെ ശരിയാണെന്നിൽ ഇംഗ്ലീഷ്കാരെ ജയിക്കുന്നതിനേക്കാൾ എത്രയോ എളുപ്പമാണു മുസ്ലീങ്ങളെ ജയിക്കൽ. പക്ഷേ, ഹിന്ദു എന്നോടുമന്ത്രിക്കുന്നു, ഇംഗ്ലീഷ്കാരെക്കുറിച്ച് ആശങ്ക വഴിയുണ്ടു്. മുസൽമാന്മാരെക്കുറിച്ച് അതു തീരെയില്ലെന്നു്. ഞാൻ അവരോടു പറയുന്നു. ‘‘മുസൽമാനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കു് ആശങ്കയില്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരെക്കുറിച്ചുള്ള നിങ്ങളുടെ ആശങ്ക നിഷ്ഫലമായേ തീരൂ.’’

7

ഇപ്പോൾ സിന്ധികളെ സഹായിക്കുവാൻ എന്റെ പക്കലുള്ള ഏകോപായം അവർക്കു് അ.മി.സാ.മാർഗം കാണിച്ചുകൊടുക്കലാണു്. പക്ഷേ, അതൊരൊറ്റ ദിവസംകൊണ്ടു പഠിക്കാൻ പറ്റില്ല. മറ്റേ വഴി ലോകം ഇന്നേവരെ നടന്നതാണു്—ജീവനും സ്വത്തും ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു രക്ഷിക്കുക. തന്നത്താൻ സഹായിക്കുന്നവരെമാത്രമേ ഈശ്വരൻ സഹായിക്കൂ. സിന്ധികൾ ഇതിൽ നിന്നു് ഒഴിവല്ല. കൊള്ളക്കാരെയും അക്രമികളേയും ചെറുത്തുനിൽക്കുന്ന വിദ്യ അവർ പഠിക്കണം. അവർക്കു രക്ഷയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആത്മരക്ഷനേടാനുള്ള കഴിവില്ലെങ്കിൽ തുലോം ഔദാര്യശൂന്യമെന്നു തെളിഞ്ഞ ആപ്രദേശം അവർ വിട്ടുപോകണം.

8

ഒരു സുഹൃത്തു് എഴുതുന്നു:
‘ലഹളക്കാലത്തു് അ.മി.സ. എങ്ങനെയൊരു സഹലമാവുക? നാം അവരോടു സജീവസമ്പർക്കം പുലർത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ, അവരിൽ മാത്രമേ ആത്മബലികൊണ്ടു സ്വാധീനം ചെയ്യുവാൻ കഴിയൂ. ലഹളക്കാലത്തു് അക്രമം കാട്ടുന്ന തെമ്മാടികളാകട്ടെ, പൊതുവേ പുറമേനിന്നു കൂലിക്കു കൊണ്ടു പരപ്പെടുന്നവരാണു്. തങ്ങൾക്കു് അപരിചിതരായവരേയും ആരോടു തങ്ങൾക്കു ബഹുമാനവും ദാക്ഷിണ്യവും ഇല്ലയോ അവരേയും ഉപദ്രവിക്കുന്നതിൽ അവർക്കു് ഒന്നിന്നെ സങ്കോചമുണ്ടാകും?’

ഈ ചോദ്യം സശ്രദ്ധമായ പരിഗണന അർഹിക്കുന്നു. ഒരു ലഹളക്കാലത്തു് ഏതാണ്ടു ജീവൻ പോയെന്ന നിലയിലെത്തിയ

7. Harijan, 2-12-1939 (സിന്ധിലെ ലഹളകളെക്കുറിച്ച്), (Communal Unity, p. 270)
8. Harijan, 15-9-1940 (Communal Unity, pp. 227-228)

ഒരു ധീരപ്രവർത്തകനാണ് ഇതു ചോദിച്ച സുഹൃത്തു്. ഞാൻ മുമ്പു പലതവണ ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. ലഹളകൾ ശമിപ്പിക്കുവാൻ പററിയ ഒരഹിംസാമാർഗത്തെപ്പറ്റി കോൺഗ്രസ്സ് കാർ ഒരിക്കലും സഗൗരവം ചിന്തിച്ചിട്ടില്ലെന്നതാണു കഷ്ടം. അധികൃതരോടു് അക്രമരഹിതമായി പൊരുതുക എന്നതിനു മാത്രമുള്ളതായിരുന്നു അവരുടെ അ.ഹിം.സ. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഇതിനുമാത്രം പററുന്നതും ഇതിലപ്പുറം കടക്കാത്തതുമായ അഹിംസ 'അഹിംസ'യെന്ന പേരർഹിക്കുന്നില്ല. നിരായുധസമരം എന്നു വേണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കതിനെ വിളിക്കാം, ഗവർണ്മെൻറിനെ അവരപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു സൂത്രമെന്ന നിലയിൽ അതൊരുതരം ഹിംസയാണു്. ലഹളകളെ അക്രമരഹിതമായി ശമിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ, ഹൃദയത്തിൽ യഥാർത്ഥമായ അഹിംസയുണ്ടായിരിക്കണം.—തെറ്റു ചെയ്യുന്ന തെമ്മാടികളെപ്പോലും സന്യേഹം ആശ്രയിക്കുന്ന അഹിംസ. ഇത്തരമൊരു മനോഭാവത്തെ ദത്തെടുക്കാൻ ഒക്കില്ല. സുദീർഘവും ക്ഷമാപൂർവമായ പരിശ്രമംകൊണ്ടു അതുണ്ടാകൂ, ഈ പരിശ്രമം സമാധാനകാലത്തു ചെയ്യപ്പെടണം. ശാന്തിസേനയിലെ അംഗങ്ങളാകാൻ പോകുന്നവർ തങ്ങളുടെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള തെമ്മാടികളുമായി അടുത്ത ബന്ധം പുലർത്തി പരിചയപ്പെടണം. അവർ എല്ലാവരെയും അറിയണം, അവരെ എല്ലാവർക്കും അറിയണം, സജീവവും നിസ്വാർത്ഥവുമായ സേവനംകൊണ്ടു് എല്ലാവരുടെയും ഹൃദയങ്ങളെ സ്വാധീനമാക്കണം. ഒരൊറ്റ വിഭാഗവും ഇടപെടാൻ പററാത്തവിധം നിന്ദ്യരോ നീചരോ ആയി കരുതപ്പെടരുതു്. തെമ്മാടികൾ ആകാശത്തിൽനിന്നു വീഴുന്നവരല്ല, ദുർഭൂതങ്ങളെപ്പോലെ ഭൂമിയിൽനിന്നു പൊന്തിവരുന്നവരുമല്ല. ദുഷിച്ച സമുദായഘടനയുടെ ഫലങ്ങളാണവർ. തന്മൂലം അവരുടെ നിലനിൽപ്പിനു സമുദായമാണു് ഉത്തരവാദി മറ്റുവാക്കുകളിൽ പറഞ്ഞാൽ രാഷ്ട്രശരീരത്തിലെ മാലിന്യത്തിന്റെ ചിഹ്നമായി അവർ വീക്ഷിക്കപ്പെടണം. രോഗം മാറ്റാൻ ആദ്യം നിദാനം അറിയണം, പിന്നെ ചികിത്സ കണ്ടെത്തുക താരതമ്യേന എളുപ്പമാണു്. ഇതുവരെ നാം വേണ്ടവിധത്തിൽ പ്രാരംഭം കുറിച്ചിട്ടുപോലുമില്ല. എന്നാലും നേരയാക്കാൻ സമയം തെറ്ററിയിട്ടില്ല. നാം അതിന്റെ ആവശ്യം മനസ്സിലാക്കുകയെങ്കിലും ചെയ്യാൽ ധാരാളമായി. അതിനുശേഷം ഉടനെ വേണ്ടതു ചെയ്യുകയും വേണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ താൽപര്യമുള്ളവരെല്ലാം ഉടനെ സ്വന്തം ചുറ്റുപാടുകളിൽ പണി തുടങ്ങിവെക്കട്ടെ. ശരിയായ മനോഭാവത്തോടുകൂടി പരിശ്രമം തുടർന്നാൽ എന്റെ ലേഖകൻ പറഞ്ഞ വൈഷമ്യം തനിയെ തീരും.

9

ചോദ്യം: പല പ്രശ്നങ്ങളുടെയും പരിഹാരത്തിനു് ഏക
 9. Harijan, 1-2-1942 (Communal Unity, p. 323)

ഘടകാത്മക സമ്പ്രദായം എന്ന് അങ്ങു വിളിക്കുന്ന ഒന്നിനുവേണ്ടി അങ്ങു വാദിക്കുന്നതായിത്തോന്നുന്നു. ഇതു്, അങ്ങു് ഇതുവരെ വിശദീകരിച്ചതിലും പൂർണ്ണമായി ഒന്നു വ്യക്തമാക്കിത്തരുമോ?

ഉത്തരം: അതുറച്ചുവഴിയാണെന്നതുപോലെതന്നെ സരളവുമാണ്. ഒരു കരാറോ സന്ധിയോ രണ്ടു കക്ഷികൾ തമ്മിലാണ്. ഒരു കക്ഷി മറെറ കക്ഷിക്കു പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്നുമുണ്ട്. കോൺഗ്രസ്സും മുസ്ലീംലീഗും തമ്മിൽ ചെയ്ത ലക്നോ സന്ധി ഇത്തരമൊന്നായിരുന്നു. ഏകഘടകാത്മകസമ്പ്രദായംകൊണ്ടും ഇക്കാര്യം നേടാമായിരുന്നു. ഭയവും അവിശ്വാസവും നിർബന്ധിച്ചുണ്ടാക്കിയ വിട്ടുവീഴ്ചകൾ അപ്പോൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുമില്ല. സ്വന്തം ധാരണയനുസരിച്ചുള്ള പരിപൂർണ്ണനീതി ചെയ്യുവാൻ അപ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സിനു കഴിയുമായിരുന്നു; അതായതു ലീഗിൽനിന്നു യാതൊരു പ്രതിഫലവും പ്രതീക്ഷിക്കാതെ, രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മുഴുവൻ താൽപര്യത്തിനു യോജിച്ച പരമാവധി ആനുകൂല്യങ്ങൾ അനുവദിക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. സുവ്യവസ്ഥിതമായ ഒരു കുടുംബത്തിൽ പരസ്പരബന്ധങ്ങളുടെ ആസ്പദം ഏകഘടകാത്മകസമ്പ്രദായമാണ്. അച്ഛൻ മകനെത്തെങ്കിലും കൊടുക്കുന്നതു കരാർപ്രകാരമല്ല. പ്രതിഫലം ഇച്ഛിക്കാതെ അദ്ദേഹം കൊടുക്കുന്നതു സ്നേഹംകൊണ്ടും നീതിബോധംകൊണ്ടുമാണ്. പ്രതിഫലംമൊന്നുമില്ലെന്നല്ല. എങ്കിലും എല്ലാം സ്വാഭാവികമാണ്, ഒന്നും നിർബന്ധംകൊണ്ടല്ല. ഭയംകൊണ്ടോ അവിശ്വാസംകൊണ്ടോ അല്ല ഒന്നും ചെയ്യുന്നതു്. സുവ്യവസ്ഥിതമായ ഒരു കുടുംബത്തിൽ എന്തു സത്യമാണോ, അതു് ഒരു വിപുലീകൃതകുടുംബം മാത്രമായ സുവ്യവസ്ഥിതമായ ഒരു സമുദായത്തിലും സത്യമാണ്, ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും രണ്ടു ലിപികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന എന്റെ ഉപദേശം ഏകഘടകാത്മകസമ്പ്രദായത്തിന്മേൽ അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ടതാണ്. എല്ലാ സമുദായങ്ങളോടുമുള്ള എന്റെ തുല്യസ്നേഹം ഇതു സ്വീകരിക്കണമെന്നു ശാസിക്കുന്നു. ശരിക്കു പ്രയോഗിച്ചാൽ ഈ വഴി ഒരിക്കലും പിഴയ്ക്കുകയില്ല. വിമർശനത്തെയും എതിർപ്പിനെയും അതു് അശക്തമാക്കുന്നു. ശുദ്ധമായ മനസ്സാക്ഷിയും ശുദ്ധമായ കർമ്മവും ഇതിനു കൂടിയേ തീരൂ. എല്ലാ സാമുദായികബന്ധങ്ങളിലും ഈ സമ്പ്രദായം എങ്ങനെ പ്രയോഗിക്കാമെന്ന് ഈ പംക്തികളിൽ വിവരിക്കുവാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ എനിക്കു മാത്രം ബാധകമായിരിക്കും.—ബർദോളി പ്രമേയത്തിനുശേഷം എന്റെ മറെറല്ലാ അഭിപ്രായങ്ങളുമെന്നപോലെ. തങ്ങളുടെ യുക്തിക്കു ചേർന്നെങ്കിൽമാത്രം കോൺഗ്രസ്സുകാർ അവ സ്വീകരിക്കണമെന്നു ഉദ്ദേശ്യമുള്ളൂ.

10

ഇന്ന് അന്തരീക്ഷമാകെ വിഷമയമാണ്. ഇന്ന് എല്ലാത്തരം തീപ്പിടിച്ച കിംവദന്തികളേയും പത്രങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ജനങ്ങൾ വിവേചനം കൂടാതെ അവ വിഴുങ്ങുന്നുമുണ്ട്. ഇതിൻ ഫലമായി പരിഭ്രമമുള്ളവരാണ്: ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും അവരുടെ മനുഷ്യത്വം മറന്ന് കാട്ടുജഗങ്ങളെപ്പോലെ ചരസ്പരം പെരുമാറുന്നു. മറ്റുള്ളവർ എന്തുചെയ്യാലും ചെയ്തില്ലെങ്കിലും, മാനുഷമായി പെരുമാറേണ്ടത് മനുഷ്യന്റെ ധർമ്മമാണ്. മര്യാദയ്ക്കു പകരം മര്യാദകൊടുത്താൽ, അതു കച്ചവടമാണ്. കള്ളന്മാരും കൊള്ളക്കാരും കൂടി ഇതു ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ പുണ്യമൊന്നുമില്ല. മനുഷ്യത്വം ലാഭചേതങ്ങൾ നോക്കാറില്ല. താൻ സ്വന്തം നിലയ്ക്ക് മാനുഷമായി പെരുമാറണമെന്ന് അതു മനുഷ്യനെ ശാസിക്കുന്നു. ഹിന്ദുക്കളെല്ലാം എന്റെ ഉപദേശം അനുസരിച്ചാൽ, അഥവാ മുസ്ലീങ്ങൾ അനുസരിച്ചാൽ, വാളിനോ ലാത്തിക്കോ ഭേദിക്കാനാകാത്ത ശാന്തി ഇന്ത്യയിലുണ്ടാകും. പ്രതികാരമോ, മറുപടിയെന്നിവ പ്രകോപനമോ ഇല്ലാതായാൽ ഗതികെട്ട കത്തിപ്രയോഗം തെമ്മാടികൾക്കു മടുക്കും. അവന്റെ ഉയർത്തപ്പെട്ട കൈയെ ഏതോ അദൃശ്യശക്തി തടയും. ആ കൈയ്ക്ക് അവന്റെ ദുഷ്ടവിചാരത്തെ അനുസരിക്കാതാകും. നിങ്ങൾക്കു സൂര്യന്റെ നേരേ പൊടിവാരി എറിയും; അതുകൊണ്ട് അതിന്റെ ശോഭ കുറയുകയില്ല. ഹൃദയത്തിൽ വിശ്വാസവും ക്ഷമയും ഉണ്ടായിരിക്കുക മാത്രമേ വേണ്ടൂ. ഈശ്വരൻ നല്ലവനാണ്; കുറച്ചുദൂരത്തിലപ്പുറം കടക്കാൻ ദുഷ്ടതയെ അദ്ദേഹം അനുവദിക്കുകയില്ല.

11

സാമൂഹികലഹള നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ എന്റെ അഹിംസയെ പരീക്ഷിക്കാനുള്ള അവസരം ഇന്നേവരെ എനിക്കു കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഞാനിത്തരം ഒരുവസരം തേടിപ്പോകാതിരുന്നത് പേടികൊണ്ടാണെന്നു വാദിക്കാം. അതെങ്ങനെയെങ്കിലുമാകട്ടെ, ഈശ്വരശക്തിയെങ്കിൽ ആ അവസരം ഇനിയും വരാം. തിന്മയിലെടുത്തിട്ട് അദ്ദേഹം എന്നെ ശുദ്ധീകരിക്കും. അഹിംസാമാർഗത്തെ തെളിയിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്റെ ജീവൻ ബലികഴിച്ചാൽ എല്ലാ അഹിംസയും നിലയ്ക്കുമെന്ന് ഇതിന്നർത്ഥമുണ്ടെന്ന് ആരും വിചാരിക്കരുത്. സർവ്വത്ര പരന്നുകിടക്കുന്ന വളരെ ജീവൻ നശിക്കണം; എന്നിട്ട് അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു് അഹിംസ സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായി വാഴണം. കവി പാടിയിരിക്കുന്നു, 'സത്യമാർഗം ധീരന്മാർക്കുള്ള

10. Harijan, 28-4-1946 (Communal Unity, p. 357)
 11. Harijan, 24-8-1946 (Communal Unity, p. 365)

നാണ്, ഒരിക്കലും ഭീരുക്കൾക്കുള്ളതല്ല. സത്യമാർഗ്ഗമാണ് അഹിംസാമാർഗ്ഗം.

12

കൽക്കത്തയിലെ ഹിംസ നിർത്തപ്പെടുകയും, അതു് രാജ്യത്തിൽ സർവത്ര ഹിംസ പരക്കാനുള്ള ഒരു കൊടിയടയാളമായി രതീരാതിരിക്കുകയും ചെയ്തുകിട്ടി! മുസ്ളീംലീഗ് നേതാക്കന്മാരെ ആശ്രയിച്ചാണ് അതു നിൽക്കുന്നതെന്നതിൽ സംശയമില്ല. എങ്കിലും മറ്റുള്ളവരും ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽനിന്നു മുക്തരാവുകയില്ല. അവർക്കു പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാം. ചെയ്യാതിരിക്കാം. ചെയ്യാതിരിക്കൽ സുകരമാണ്. ലഘുവാണ്—മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ. പ്രതികാരം കഴുപ്പുപിടിച്ചതാണ്. ഒരു പല്ലിന് ഒരു പല്ല്, അഥവാ ഒരുത്തനെയൊന്നിനെ വളരെപ്പേർ എന്നാകുമോ കഥ?

13

ചോദ്യം: ഹിന്ദുസംഘം പ്രശ്നം എങ്ങനെ പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നു?

ഉത്തരം: ഇക്കാര്യത്തിൽ ഞാൻ പരാജയം സമ്മതിച്ചേ തീരൂ. എന്റെ വാക്ക് ഇന്നു വനരോദനമാണെന്നും, ഏകിലും പ്രായോഗികമായ ഏക പരിഹാരമാർഗ്ഗം എന്തൊന്നാണെന്നും എനിക്കറിയാം. ഒരു പ്രത്യേക സമുദായത്തിലെ ചില അംഗങ്ങൾ മനുഷ്യോചിതമല്ലാത്ത കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടു ആ സമുദായത്തെ മുഴുവൻ ശപിച്ചു ബഹിഷ്കരിക്കണമെന്ന അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുവാൻ എന്നെക്കൊണ്ടോവില്ല. മുസ്ളീംലീഗ് ഹിന്ദുക്കളെ ശകാരിച്ചെന്നു ചരം. ജഹാദ് നിയമം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ദാർ ഉ ഹാർബാണ് ഇന്ത്യയെന്നും, കോൺഗ്രസ്സിനോടു സഹകരിക്കുന്ന മുസ്ളീങ്ങളെല്ലാം നശിപ്പിക്കപ്പെടാൻ മാത്രം പറ്റിയ അഞ്ചാംപത്തികളാണെന്നും പ്രഖ്യാപിച്ചെന്നുവരാം. എന്നാലും സംഭ്രമജനകമായ എന്തൊക്കെ സംസാരമുണ്ടെങ്കിലും, എല്ലാ മുസ്ളീങ്ങളുടെയും സൗഹാർദ്ദം നേടണമെന്നും, അവരെ നമ്മുടെ സ്നേഹത്തിന്റെ തടവുകാരാക്കി ഉറപ്പിച്ചുനിർത്തണമെന്നും നാം അഭിലഷിക്കാതിരിക്കരുതു്. പ്രതികാരമോ ഹൃദയത്തിൽ വിദ്വേഷമോ കൂടാതെ വെട്ടിമുറിക്കപ്പെടുവാൻ ലക്ഷക്കണക്കിൽ ഹിന്ദുക്കൾ സന്നദ്ധരായാൽ, ഇതു് ഇന്നു സാധ്യമാണ്. കേവലം ആദർശാത്മകമെന്നു പറഞ്ഞു് അഹിംസ ഇന്നു്, ഏറെക്കുറെ ശരിയായിത്തന്നെ അവഹേളിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നാലും ഹിന്ദുമാതത്തെ സജീവവും ഇന്ത്യയെ അവിഭക്തവുമാക്കി നിലനിർത്തുവാൻ ഒരേ ഒരു വഴി അതാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ

12. Harijan, 25-8-1946 (Communal Unity, p. 367)
13. Harijan, 27-10-1946 (Communal Unity, p. 384)

അഹിംസയുടെ കഴിഞ്ഞ ഇരുപത്തഞ്ചുകൊല്ലത്തെ ചരിത്രം നമ്മെ ഇതു പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, ഒന്നുംതന്നെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

14

എന്നെ ആരെങ്കിലും കൊല്ലുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുക. പകരം വേറെരാളെ കൊന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു ലാഭവുമില്ല. പിന്നെ ആലോചിച്ചുനോക്കിയാൽ, ഗാന്ധിയെ കൊല്ലാൻ ഗാന്ധിക്കല്ലാതെ മറ്റാർക്കാണ് കഴിയുക? ആത്മാവ് എന്ന നശിപ്പിക്കാൻ ആരെക്കൊണ്ടുമാവില്ല. അതിനാൽ പ്രതികാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സർവ്വ വിചാരവും നാം മനസ്സിൽനിന്നു ദൂരീകരിക്കുക. ഇതു വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കിയാൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെനേരെ നാം നീണ്ട ഒരു കാൽവയ്പ്പ് നടത്തിയെന്നു പറയാം.

15

പരേതനായ ബാബു ഹർദ്ദയാൽ നാഗിന്റെ പുത്രനും, പല ദുരിതാശ്വാസസംഘടനകളുടെ പ്രതിനിധികളും ഉൾപ്പെടെ 20-25 പേർ ചേർന്ന ഒരു സംഘം പ്രവർത്തകർ നവമ്പർ 7-ാം തീയതി രാവിലെ ചന്ദപ്പുരിൽ, കിവിയുടെ ക്ഷേണശാലയിൽവെച്ച് ഗാന്ധിജിയെ സന്ദർശിച്ചപ്പോഴാണ് ആദ്യത്തെ പാഠം പറഞ്ഞു കൊടുത്തത്. ഗാന്ധിജി അവരോടു പറഞ്ഞു: 'ഒരൊറ്റ വ്യക്തിയെയെങ്കിലും നിർബന്ധിച്ചു മതംമാറ്റാൻ കഴിയും. ഒരൊറ്റ സ്ത്രീയെയെങ്കിലും തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാനോ ബലാൽക്കാരം ചെയ്യാനോ കഴിയും, എന്ന സംഗതിയാണ് എനിക്ക് അസഹ്യമായിത്തീർന്നത്. നമ്മെ ഇത്തരം അവമാനങ്ങൾക്കു വിധേയരാക്കാൻ കഴിയുമെന്നു നമുക്കു ഭയപ്പെടുന്നതോടുകൂടിയും നാം അവർക്കു വിധേയരാക്കപ്പെടും. പോലീസിന്റെയോ പട്ടാളത്തിന്റെയോ സഹായമില്ലാതെ നമുക്കു കഴിയാനൊക്കുകയില്ലെന്നു നാം പറയുകയാണെങ്കിൽ നാം യഥാർത്ഥത്തിൽ യുദ്ധം ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ പരാജയം സമ്മതിക്കുകയാണ്. ലോകത്തിൽ ഭീരുക്കളായവരെ രക്ഷിക്കുവാൻ ഒരു പോലീസിനും പട്ടാളത്തിനും സാധ്യമല്ല. ഇന്നു നിങ്ങൾ പറയുന്നു, അനേകായിരംപേർ ചേർന്ന് കുറച്ചുപേരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയാണെന്നു്. അപ്പോൾ ഈ കുറച്ചുപേർക്കു് എന്തുചെയ്യുവാൻ കഴിയും? പക്ഷേ, തങ്ങൾ നിസ്സഹായരാണെന്നു തോന്നൽ വളരെപ്പേർക്കുണ്ടെങ്കിൽ, അവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുവാൻ കുറച്ചുപേരായാലും മതി. നിങ്ങളുടെ കഴപ്പം എണ്ണത്തിന്റെ കുറവല്ല; നിങ്ങളെ പിടികൂടിയ നിസ്സഹായതാബോധവും പരാശ്രയരീതിയും പരിഹാരമാർഗ്ഗം നിങ്ങളിൽത്തന്നെയാണ്. അതു കാണുന്നതാണ് നിങ്ങൾ കൂട്ടത്തോടെ കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽ നിന്നു് ഒഴിഞ്ഞുപോകണമെന്ന അഭിപ്രായത്തെ ഞാൻ എതിർക്കു്

14 Harijan, 17-11-1946 (Communal Unity, p. 383)
15 Harijan, 1-12-1946 (Communal Unity, pp. 444-445)

നന്ദം. അതു ബലഹാനിക്കോ നിസ്സഹായതയ്ക്കോ ചികിത്സയാവുകയില്ല.

16

കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽ ഒരൊറ്റ ഹിന്ദുമാത്രമേ ഉള്ളവെങ്കിൽ പോലും മുസൽമാന്മാരുടെ നടുവിലെന്ന് താമസിക്കാനുള്ള ധൈര്യം അയാൾക്കുണ്ടാകണമെന്നും, മരിച്ചു കഴിയു ഏകദേശം അയാളൊരു വീരപുരുഷനെപ്പോലെ മരിക്കണമെന്നും താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്ന് ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു. ഒരു ഹിന്ദുജന്മവിനെപ്പോലെയും അടിമയെപ്പോലെയും അയാൾ ജീവിക്കരുത്. യുദ്ധം ചെയ്യാതെ മരിക്കാനുള്ള അഹിംസാശക്തി അയാൾക്കില്ലെന്നുവരാം. എങ്കിലും അപരാധങ്ങൾക്കു വഴങ്ങാതെ ഒരു പുരുഷനെപ്പോലെ പൊരുതി മരിച്ചാൽ അവരുടെ ബഹുമതിക്കു് അയാൾ പാത്രമാകും. 'ഒരു ധീരനെ മാനിക്കാത്ത മനുഷ്യനില്ല—അയാൾ എത്രതന്നെ ക്രൂരനും കഠിനഹൃദയനുമായാലും. ഒരു തെമ്മാടി; അവൻ കരുതപ്പെടുന്നതുപോലെ, നീചനല്ല. അവനിലും ചില നല്ല ഗുണങ്ങൾ ഇല്ലാതില്ല.'

17

തന്നിമിത്തം; നവ്വാലി സംഭവങ്ങൾക്കു് പ്രതികാരം ചെയ്യാനുള്ള വഴി, നവ്വാലിക്കു് കാട്ടാൻ കഴിയുമെന്നു തെളിയിച്ച മ്ളേച്ഛകർമ്മങ്ങളെ അനുകരിക്കലല്ല, മ്ളേച്ഛതയ്ക്കു പകരം മനുഷ്യത്വം കൊടുക്കലാണ്; ഇതാകട്ടെ, പ്രതികാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരം കൂടാതെയും ആത്മാഭിമാനം കളയാതെയും മരിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാകലത്രേ. ഇന്ത്യ യഥാർത്ഥത്തിൽ സ്വതന്ത്രയായി കാണണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, മ്ളേച്ഛകർമ്മങ്ങളെ അനുകരിക്കരുതെന്ന് അദ്ദേഹം സഭസ്യരെയും അവർ മുഖേന എല്ലാ ഇന്ത്യക്കാരെയും താക്കീതു ചെയ്തു. മ്ളേച്ഛമാർഗങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നവർ കണ്ടെത്തും. തങ്ങൾ ഇന്ത്യയുടെ മോചനനിന്തെവിളംബിപ്പിക്കുകയാണെന്ന്.

18

പഞ്ചാബിലെ ജനങ്ങൾക്കെതിരായി ഉപയോഗിച്ച ബലാധിക്യംകൊണ്ടാണ് പഞ്ചാബു് ശാന്തമാകുന്നതെങ്കിൽ, ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലിങ്ങളുമായ സഹോദരീസഹോദരന്മാർ തമ്മിൽ കൂടുതൽ കലഹവും വിദ്വേഷവും ഉണ്ടാകുന്ന വിത്തു് കൂടുതൽ ആഴത്തിലേക്കു് ഇറങ്ങിപ്പോവുകയേ ചെയ്യൂ. ഹിംസയെ ഹിംസകൊണ്ടു നശിപ്പിക്കുവാൻ പറ്റില്ല. സഫലമായ ഏക പോംവഴി അഹിംസയാണ്. 1917-ൽ ഇതിന്റെ ഒരു പാഠം ചമ്പരാനിൽവെച്ചു് ബീഹാർ പഠിച്ചു. പക്ഷേ ഇംഗ്ലീഷ്കാരായ തോട്ടക്കാരുമായി നിസ്സഹകരിക്കു

16. Harijan, 1-12-1946 (Communal Unity, p. 446)
17. Harijan, 23-2-1947 (Communal Unity, p. 546)
18. Harijan, 30-3-1947 (Communal Unity, p. 594)

മ്പോൾ അക്രമം കാണിക്കാതിരിക്കുവാൻ ആ പ്രസമാനത്തിനുത്തരവാദികളായ കൃഷിക്കാരെ വേഗം പഠിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, അവരുടെ അഹിംസ ദുർബലരുടെ അഹിംസയായിരുന്നുവെന്നു് ഈ വിദൂര കാലത്തുനിന്നുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു പറയാൻ കഴിയും. സഹോദരന്മാർ തമ്മിലെന്നപോലെ, ഇന്നു് ഇന്ത്യാക്കാർ തമ്മിൽ പൊരുതുന്പോൾ, ഇത്തരം അഹിംസ നിഷ്പ്രയോജനമാണു്: ബലവാൻ്റെ അഹിംസ മാത്രമേ ഇന്നു ഫലിക്കൂ.

വീരവാദത്തിന്മേലല്ല, നമ്മുടെ ക്ഷണികമായ ഭ്രാന്തുകൊണ്ടു സങ്കടം അനുഭവിച്ചുവരോടു നീതി ചെയ്യണമെന്ന ശരിയായ തോന്നലിന്മേൽ അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ട പശ്ചാത്താപമാണു് ഇതിനാദ്യം വേണ്ടതു്. തൻ്റെ സ്വാധീനശക്തികൊണ്ടോ, പണ്ടു താൻ ചെയ്ത സേവനങ്ങൾ ഓർത്തോ ഒന്നും ചെയ്യാതെ ശാന്തമായും വേണ്ടത്ര നിസ്സംഗതയോടേയും ഓരോരുത്തനും ചിന്തിക്കണമെന്നും തത്ഫലമായി അഹിംസാമാർഗം അവരുടെ ബുദ്ധിക്ക് ഹൃദയത്തിനും രുചിച്ചുവെങ്കിൽ മുസ്ളീംസഹോദരനോടു ചെയ്ത ദ്രോഹത്തിനു പരിഹാരമുണ്ടാക്കാൻ മുന്നോട്ടു വരണമെന്നും ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു.

19

തൊട്ടടുത്ത ദിവസം ദേശീയവാരത്തിലെ അവസാനദിവസമാണെന്നു് ഓർമ്മപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണു് ഗാന്ധിജി പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചതു്. ആസ്സാം മുതൽ വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തിവരെയും തെക്കു കന്യാകുമാരിവരെയും ഈ ദിവസം ആചരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടു്. യഥാർത്ഥ ഇന്ത്യയായ ഗ്രാമങ്ങളിലെ ഉണർവിനെയാണിതു കാണിക്കുന്നതു്. ഒന്നാം ദിവസം പ്രബുദ്ധതയെ സൂചിപ്പിച്ചു. അവസാനദിവസം—ജാലിയൻവാലബാഗു് ദിനം—ആത്മാർപണത്തിൻ്റെ പ്രതീകമാണു്. അന്നത്തെ അത്യാഹിതങ്ങളൊന്നും അനുസ്മരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല: അന്നു് ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ളീങ്ങളുടെയും സിക്ഷകാരുടെയും രക്തം ഒരൊറ്റ ധാരയായി ഒഴുകി എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞാൽ മതി. നിർഭാഗ്യവശാൽ തകർന്നുപോയ ആ ഐക്യം ഇന്നു വീണ്ടും ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഏപ്രിൽ 13—ൻ്റെ സ്മാരകമായി പ്രതിജ്ഞചെയ്യേണ്ടതു് എല്ലാവരുടെയും കടമയാണു്. ഈ ഏഴു ദിവസം അവർ വേണ്ടതുപോലെ ജീവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ദേശീയവാരത്തിൻ്റെ ആന്തരാത്മം അവർ ശരിക്കു ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഇനിയൊരിക്കലും പരസ്പരം പൊരുതുകയില്ലെന്നു് അവർ നിശ്ചയിക്കുമെന്നു് അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു.

20

താൻ ഒൽഹിയിലായിരുന്നപ്പോൾ വൈസ്രോയിയുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചു താൻ ഒപ്പുവച്ച ഒരു പ്രസ്താവനയെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി

19. Harijan, 27-4-1947 (Communal Unity, p. 597)
 20. Harijan, 4-5-1947 (Communal Unity, p. 605)

പറഞ്ഞു. പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്രുവിന്റെയും പ്രവർത്തകസമിതിയിലെ മറംഗങ്ങളുടെയും അനുമതിയോടുകൂടിയാണ് അപ്രകാരം ചെയ്തത്. കപായിട്—ഇ—ആസാം ജിനയും അതിൽ ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ രേഖയിലെ നിശ്ചയങ്ങൾ ഇപ്രകാരമാണ്:

‘ഇന്ത്യയുടെ സൽപ്പേരിന് കളങ്കം ചേർത്തതും, അക്രമിച്ചതു ആരായാലും, അക്രമം സഹിച്ചതു ആരായാലും നിർദ്ദോഷിക്കു ഏറ്റവും വലിയ അനർത്ഥം ചെയ്തതുമായ ഈയിടത്തെ നിയമവിരുദ്ധങ്ങളും ഹിംസാപരങ്ങളുമായ കർമ്മങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ വേദിക്കുന്നു.

‘രാഷ്ട്രീയലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടാൻവേണ്ടി ബലംപ്രയോഗിക്കുന്നതിനെ ഞങ്ങൾ എന്തെന്നേക്കുമായി അധികേഷപിക്കുന്നു. എല്ലാ ഹിംസാകർമ്മങ്ങളിൽനിന്നും അക്രമങ്ങളിൽനിന്നും വിരമിക്കുവാൻ മാത്രമല്ല, ഇത്തരം കർമ്മങ്ങൾക്കു പ്രേരകമായ ഏതു വാക്കും സംഭാഷണത്തിലും ഏഴുത്തിലും ഒഴിവാക്കുവാൻകൂടി ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ സമുദായങ്ങളോടും, അവരുടെ മതവിശ്വാസങ്ങൾ എന്തുതന്നെയായാലും, ഞങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു ‘

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒപ്പിനെക്കുറിച്ചു പറയുകയാണെങ്കിൽ അതിനൊരു വിലയുമില്ല; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും ഹിംസയിൽ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ, കപായിട്—ഇ—ആസാം ജിന അതിൽ ഒപ്പുവെച്ചതു അർത്ഥവത്താണ്. ഒപ്പുവെച്ചവർ ആ അഭ്യർത്ഥനയിലെ മനോഭാവം പുലർത്തിപ്പോന്നാൽ—അവർ അപ്രകാരം ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻ കാരണമൊന്നുമില്ല—എല്ലാ കഴപ്പുവും നിണച്ചൊരിച്ചലും അവസാനിക്കുമെന്നാശിക്കാം. ബീഹാറിൽനിന്നു പോയി മറ്റു ജോലി ചെയ്യാൻ അവർ അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചെന്നു വരാം.

21

ഇന്നു വൈകുന്നേരം ഗാന്ധിജി പ്രാർത്ഥന നടത്തിയതു ഹിൽസയിൽവെച്ചായിരുന്നു—ലഹളക്കാലത്തു ഏറ്റവും മധ്യകനാശം പറ്റിയ സ്ഥലങ്ങളിലൊന്നും. ഈ ലഹളകൾ ഏറ്റവും മധ്യകം ലജ്ജാവഹവും ദുഃഖകരവുമായ ഒന്നായിരുന്നെന്നു പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ‘വലിയ പാപി വലിയ തപസ്വി’ എന്ന പ്രമാണത്തെ തെളിയിക്കുന്ന കഥകൾ നിറഞ്ഞവയാണ് അദ്ദേഹം പഠിച്ച മതങ്ങളെല്ലാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അപരാധം ഉളവാക്കുന്ന വേദനയുടെ കാഠിന്യം അതിന്റെ പുറകെ വരുന്ന നിഷ്കളങ്കജീവിതത്തിന്റെ ആനന്ദം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഹിൽസയിലെ ജനങ്ങളുടെ പുതിയ ജീവിതത്തിൽ രൂപാന്തരം പ്രാപിച്ച ജീവിതത്തിൽ, മേൽപറഞ്ഞ പ്രമാണം ദേവരാണെന്നു

21. Harijan, 1-6-1947 (Communal Unity, p. 627)

തെളിയിക്കപ്പെടുമെന്നു് അദ്ദേഹം ആശിച്ചു. ശാരീരികമാലിന്യത്തിൽ അവർക്കു വെറുപ്പുതോന്നും. ഹിൽസയിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭ്രാന്തു് സൂചിപ്പിക്കുന്ന മാനസികമാലിന്യം ഉളവാക്കുന്ന വെറുപ്പു് എത്രതന്നെ കലശലായ ശാരീരികമാലിന്യം ഉളവാക്കുന്ന വേദനയേക്കാളും വലുതാണു്. ഹിൽസയിലെ ഹിന്ദുക്കളിൽ യഥാർത്ഥമായ പശ്ചാത്താപം എങ്ങനെയുണ്ടാക്കാമെന്നു് ആലോചിക്കുകയാണു് താനെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. താൻ ഹിൽസയിൽ താമസിച്ചു് ഓരോ വീട്ടിലും കയറിയിറങ്ങിയാൽ ഉട്ടിപ്പടം ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിയുമെന്നു് ആരോ പറയുകയുണ്ടായി. ഇപ്പറഞ്ഞതിൽ പരമാർത്ഥമുണ്ടാകാമെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിനു ശരീരക്ഷീണമുണ്ടു്. തന്മൂലം ഈ ഉപദേശം അനുസരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. പക്ഷേ താനിങ്ങനെ ഒർബല്യം സമ്മതിച്ചതുകൊണ്ടു് ആർക്കും ഗുണമൊന്നുമില്ല. അതിനാൽ തന്റെ വാക്കുകൾ ആ വലിയ സഭസ്സിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ തുളഞ്ഞുകടക്കുമെന്നും, മടങ്ങിവരാൻ അവർ മുസ്ളീങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു.

22

അടിക്കുപകരം അടികൊടുക്കുകയെന്ന ലേഖകന്റെ ഉപദേശത്തെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അക്കാത്യത്തെപ്പറ്റി ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. തന്നെ കടിച്ച ഒരു തേളിനെ വെള്ളത്തിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെടുത്തിയതിനു് ഒരു നല്ല മനുഷ്യൻ ആക്ഷേപിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി, അയാളുടെ സൗമ്യമെങ്കിലും കുറിക്കുകൊണ്ടു മറുപടി, തേൾ അതിന്റെ പ്രകൃതിയനുസരിച്ചാണു് പ്രവർത്തിച്ചതെന്നായിരുന്നു. സദാ ദയാലുവായിരിക്കുക എന്നതാണു് മനുഷ്യന്റെ സഹജപ്രകൃതി. കാടത്തും വിളയാടുമ്പോൾ മൗനംപൂണ്ടിരിക്കണമെന്ന ഉപദേശം കപടനായിത്തീരാൻകൂടി ക്ഷണമാണു്, ഭീരുതയോടുകൂടി വഴങ്ങുന്നതിനെക്കാൾ ഭേദം തിരിച്ചടിക്കലാണെന്നു് അദ്ദേഹം മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്; ഇപ്പോഴും അതു് ആവർത്തിച്ചുപറയുന്നു. എങ്കിലും തിരിച്ചടിക്കൽ യഥാർത്ഥ ധൈര്യത്തിന്റെ ലക്ഷണമല്ലെന്നും, അതൊരിക്കലും ശത്രുതയെ ശമിപ്പിക്കുകയല്ലെന്നുംകൂടി പറയാതിരിക്കാൻ തരമില്ല.

23

വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തിസംസ്ഥാനത്തിലെ ദയനീയ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു വേദം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ, ഗാന്ധിജി കോപംകൊണ്ടു് യാതൊരു നന്മയും ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നില്ലെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു. കോപം പ്രതികാരത്തെ ഉളവാക്കും. പ്രതികാരമനോഭാവമാണു് അതിർത്തിയിലും മറ്റും

22. Harijan, 22-6-1947 (Communal Unity, p. 644)
 23. Harijan, 21-9-1947 (Communal Unity, p. 761)

ഉണ്ടായ ദാരുണസംഭവങ്ങൾക്കു ഹേതു.ദർശിയിലെ സംഭവങ്ങൾക്കു പകരം വീട്ടിയതുകൊണ്ടു് മുസ്ളീങ്ങൾക്കു് എന്തു ഗുണമാണുണ്ടാകാൻപാകുന്നതു്? അഥവാ അതിർത്തിയിലേയും പഞ്ചാബിലേയും ഹിന്ദുക്കളോടും സിക്കുകാരോടും കാണിച്ച ഭൂതത്ത്വം പ്രതികാരം ചെയ്തതുകൊണ്ടു് സിക്കുകാർക്കും ഹിന്ദുക്കൾക്കും എന്തു ഗുണമാണുണ്ടാവുക? ഒരാൾക്കോ ഒരു സംഘം ആളുകൾക്കോ ഭ്രാന്തുപിടിച്ചതുകൊണ്ടു്, എല്ലാവരും ഭ്രാന്തരാകണമോ? കൊല, കൊള്ള, തീവെപ്പു് ഇവകൊണ്ടു് സിക്കുകാരും ഹിന്ദുക്കളും അവരുടെ മതങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുകയാണെന്നു ഗാന്ധിജി താക്കീതു ചെയ്തു. താനൊരു മതവിദ്യാർത്ഥിയാണെന്നു് അദ്ദേഹം അവകാശപ്പെട്ടു. ഒരു മതവും ഭ്രാന്തു പഠിപ്പിക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇസ്ളാമിന്റെ സ്ഥിതിയും ഇതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമല്ല. തന്റേടമില്ലാതെ ചെയ്യുന്ന പണികളെല്ലാം ഉടനെ നിർത്തുവാൻ അദ്ദേഹം അവരോടു് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. 'ദേഹിപ്പിക്കാനുള്ള കഴിവില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് സ്വാതന്ത്ര്യമാകുന്ന മധുരപലഹാരം നിങ്ങൾക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്നു ഭാവിതലമുറകൾ പറയാൻ ഇടവരാതിരിക്കട്ടെ. ഈ ഭ്രാന്തു് നിങ്ങൾ നിർത്താതിരുന്നാൽ, ഇന്ത്യയുടെ പേർ ലോകദൃഷ്ടിയിൽ ചെളിയായിത്തീരുമെന്നു് ഓർക്കുക.'

24

മനോഹരമായ ജാമസുജിദ് താൻ സന്ദർശിച്ചതിനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു—ലോകത്തിൽ അഭിപ്രായസ്ഥാനമുള്ള ഒരു പള്ളി. മുസ്ളീം സ്രീപുരുഷന്മാർ അവിടെ സങ്കടപ്പെട്ടു കഴിയുന്നതുകണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു വേദന തോന്നി. മരണം എല്ലാവർക്കും സംഭവിച്ചേ തീരൂ എന്നു പറഞ്ഞു് അവരെ സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചുനോക്കി. മരിച്ചവർക്കുവേണ്ടി കരഞ്ഞിട്ടു കാര്യമില്ല. മരിച്ചവർ അതുകൊണ്ടു മടങ്ങിവരുകയില്ല. മഹത്തായ ഈ രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവിയെ രക്ഷിക്കേണ്ടതു് എല്ലാവരുടെയും കടമയാണു്. ദിവസേന തന്നെ കാണാൻ വളരെ മുസ്ളീം സുഹൃത്തുക്കൾ വരാറുണ്ടു്. സ്വാഭിപ്രായം പൂർണ്ണമായും വ്യക്തമായും പറയുവാൻ അദ്ദേഹം അവരോടു് ആവശ്യപ്പെടാറുണ്ടു്. ദർശിയിലോ ഇന്ത്യയുടെ മറ്റേതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ മുസ്ളീങ്ങളുടെ ജീവൻ അപകടത്തിലാകുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു വ്യസനമുണ്ടു്. അതൊരു ദുരന്തമാണു്. തന്റെ ദീർഘകാലജീവിതത്തിനിടയിൽ പല അനുഭവങ്ങളിലൂടെയും കടന്നുപോന്ന ഒരു വയസ്സന്റെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക എന്നു് അദ്ദേഹം അവരോടാവശ്യപ്പെട്ടു. തിന്മയ്ക്കു പകരം തിന്മ കൊടുത്തതുകൊണ്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ലെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് ഉറച്ച വിശ്വാസമുണ്ടു്. തിന്മയ്ക്കു പകരം നന്മ ചെയ്യു

24. Harijan, 21-9-1947 (Communal Unity, p. 762)

ലാബ് ശരിയായ വഴി. പല മുസ്ളീം സുഹൃത്തുക്കളും സഹായിക്കുവാൻ ഒരുക്കമാണ്. പക്ഷേ, അവരുടെ സേവനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക ഒൻഹിയിൽ ഇന്നു സാധ്യമല്ല.

25

പേരുകൊണ്ടു മാത്രമോഷ ഹിന്ദിയാണെന്നു കരുതാവുന്ന ഒരാൾ (ഇംഗ്ളീഷിൽ) എഴുതുന്നു:

'മുസ്ളീങ്ങളെ സഹോദരന്മാരെപ്പോലെ കരുതുവാനും, അവർ പാക്കിസ്ഥാനിലേക്കു പോകാതിരിക്കുമാറു് അവരുടെ രക്ഷയ്ക്കു് ഉറപ്പു നല്കുവാനും താങ്കൾ തുടരുന്നതുടരെ ചെയ്യുന്ന നിരവധി അഭ്യർത്ഥനകളെക്കുറിച്ചാണ് ഇതെഴുതുന്നതു്. നല്ല തണുപ്പുള്ള ഒരു ദിവസം രാവിലെ ഒരാൾ തനിച്ചു നടന്നുപോവുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു പാമ്പു് തണുത്തു മരവിച്ചു കിടക്കുന്നതായി കണ്ടു. ദയ തോന്നി അതിനെ എടുത്തു് തണുപ്പുമാറ്റാൻ അതിനെ തന്റെ പോക്കറ്റിലിട്ടു. ചുടു തട്ടിയപ്പോൾ ആ സർപ്പത്തിനു ജീവൻവെച്ചു. അപ്പോൾ അതാദ്യം ചെയ്ത പണി തന്നെ രക്ഷിച്ചവനെ കടിച്ചുകൊല്ലുകയാണ്.'

യേക്കരമായ ഒരു ഉപമ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ശ്രോധം ഈ ലേഖകനെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യാചിരമല്ലാത്ത പെരുമാറ്റത്തെ നീതികരിക്കാൻവേണ്ടി ഒരു മനുഷ്യനെ അവനെത്രയെങ്കിലും അധഃപതിച്ചവനാകട്ടെ, സർപ്പത്തോടു് ഉപമിക്കുന്നതു് തീർച്ചയായും കൊള്ളരുതാത്ത പണിയാണ്. ഒരു പ്രത്യേക മതക്കാരായ വളരെപ്പരിൽ കുറച്ചുപേർ ചെയ്ത തെറ്റുകൾക്കു കോടാനുകോടി ആളുകളെ ശപിക്കുന്നതു് മികച്ച ഭ്രാന്താണ്. തനി മതഭ്രാന്തരായ മുസ്ളീങ്ങൾ ഈ ഉപമ ഹിന്ദുക്കളെ സംബന്ധിച്ചും പ്രയോഗിക്കാറുണ്ടെന്നും ആ ലേഖകൻ ഓർക്കണം. ഒരു സർപ്പമായി കരുതപ്പെടുവാൻ ഒരു ഹിന്ദുവും ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ലല്ലോ.

ഒരു മനുഷ്യനെ സഹോദരനായി കരുതണമെന്നു പറയുന്നതിനു്, അയാൾ വിശ്വാസയോഗ്യനല്ലെന്നു തെളിഞ്ഞാലും അയാളെ വിശ്വസിക്കണമെന്നർത്ഥമില്ല. ഒരാൾ വിശ്വാസയോഗ്യനല്ലെന്നു വരാമെന്നു ഭയംകൊണ്ടു് അയാളെ വധിക്കുന്നതു ഭീരുത്തയുടെ ലക്ഷണമല്ലേ? തന്റെ സഹോദരനെപ്പറ്റി വിധിപറയാൻ ഓരോ അംഗത്തെയും അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സമുദായത്തെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു നോക്കൂ. എങ്കിലും ആ അവസ്ഥയിലേക്കാണ് ഇന്ത്യയുടെ പല ഭാഗത്തും നാം അധഃപതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്.

അവസാനമായി സർപ്പജാതിക്കുവേണ്ടി നൂറു സർപ്പങ്ങളിൽ എൺപതും നിരപദ്രവങ്ങളാണെന്നും അവ പ്രകൃതിയിൽ ഉപയോഗ-

25. Harijan, 12-10-1947 (Communal Unity, p. 801)

പ്രമോയ സേവനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും കൂടിപ്പറഞ്ഞു പരക്കെയുള്ള രെബഡധാരണ ഞാൻ തിരുത്തിക്കൊള്ളട്ടെ.

26

ഈ ആത്മബലം പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിവില്ലാത്ത ഹിന്ദുക്കൾക്ക് ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി കയ്യുൾക്കൂട്ടേണ്ട പ്രയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ചെറുക്കലിനു മുമ്പു മരണം, അഥവാ ചെറുക്കലിനുശേഷം മരണം—ഇതേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ എന്നു വരുന്നേടത്തു കോടതികളെ ആശ്രയിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയോ ഗവണ്മെന്റിൽനിന്നു സഹായം തേടുന്നതിനെപ്പറ്റിയോ ഇരകക്ഷികളും ആലോചിക്കരുത്. ഒരു കക്ഷി ഇത്തരം സഹായത്തെ ആശ്രയിച്ചാലും മറേ കക്ഷി അങ്ങനെ ചെയ്യരുത്. കോടതിയെ ആശ്രയിക്കാതെ തരമില്ലെന്നു വന്നാൽപ്പോലും കള്ളത്തെളിപ്പിക്കുകയല്ല.

നല്ലൊരടി കൊടുക്കുകയും വാങ്ങുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ രണ്ടു കക്ഷികളും അടങ്ങുകയും പുറമെനിന്നു ബലം ശേഖരിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നുള്ളതു മാനുഷമായ ഒരു യുദ്ധമുറയാണ്. പിന്നെ വിദ്വേഷവും പ്രതികാരച്ചെയ്യലും ഉണ്ടാവുകയുമരുത്.

ഒരു കലഹം ഒരു തെരുവിൽനിന്നു മററൊന്നിലേക്കു കൊണ്ടുപോകരുത്. സ്രീകളേയും വൃദ്ധരേയും അവശരേയും യുദ്ധത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാത്തവരേയും ദ്രോഹിക്കരുത്. ഈ നിയമങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടാൽ യുദ്ധം ഫുട്ബോളോ ക്രിക്കറ്റോ കളിക്കുന്നതുപോലെ കരുതപ്പെടും.

ഗുജറാത്തിലെ ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും ശാന്തരായി വർത്തിച്ചു സമാധാനം നിലനിർത്തുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ഉറേത്തിൽ കഴപ്പമുണ്ടായേക്കാമെന്നു ആശങ്കയ്ക്കു് അടിസ്ഥാനമില്ലെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. അവിടത്തെ രണ്ടു സമുദായങ്ങളും പരസ്പരം കൂടിയായാലോചിച്ചു് അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ സൗഹാർദ്ദപൂർവ്വം പരിഹരിക്കട്ടെ.

മരണഭയം കൊണ്ടുപാഞ്ഞുപോവുക, പ്രിയപ്പെട്ടവരെയോ ക്ഷേത്രങ്ങളെയോ സംഗീതത്തെയോ രക്ഷയില്ലാതെ വിട്ടുകൊടുക്കുക—ഇതൊക്കെ അധർമ്മമാണ്, ഭീരുത്വമാണ്. ഇതു് ആണത്തമല്ല, ആണിനു ചേരാത്തതാണ്. ആണത്തമുള്ളവരുടെ ഗുണമാണ് അഹിംസ; ഭീരുവിൽ അതില്ല.

ശരാശരി ഹിന്ദു ഭീരുവും ശരാശരി മുസൽമാൻ കലഹകാരിയുമല്ലാതായിത്തീരുവാൻ കുറച്ചുകാലം പിടിക്കും. അതുവരെ രണ്ടുസമു

26. Young India, 18-9-1924 (Communal Unity, pp. 80-88)

ദായത്തിലേയും വിചാരശീലർ കഴപ്പമുണ്ടാകുമ്പോഴെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ മദ്ധ്യസ്ഥതീരമാനത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. അവരുടെ പണി ഒട്ടും രസമുള്ളതല്ല; എന്നാലും സമാധാനം നിലനിർത്താൻ സർവ്വ കഴിവും അവർ ഉപയോഗിക്കണം.

27

എന്റെ മകളെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിനെ ഞാൻ അനുവദിക്കുകയും പിന്നീട് രക്ഷകിട്ടാൻ കോടതിയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്യാൻ കോടതിക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയുകയ്യില്ല; അഥവാ എന്റെ ഭീരുത്വംകൊണ്ടു കചിതനായ ജഡ്ജി തന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു കടന്നുപോകുവാൻ ഞാനർഹിക്കുന്ന അവജ്ഞയോടുകൂടി, എന്നോടവശ്യപ്പെട്ടേക്കാം. കോടതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതു സാധാരണ കുറ്റങ്ങളാണ്. ആൺകുട്ടികളേയോ പെൺകുട്ടികളേയോ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതു സാധാരണ കുറ്റമല്ല. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ജനങ്ങൾ അവരവരുടെ രക്ഷ നോക്കണമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. മിക്കവാറും തന്നത്താൻ സഹായിക്കാൻ കഴിവുള്ളവരൊക്കെ കോടതികൾ സഹായിക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ കറവു നികത്തുകയേ അവ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ദുർബലന്മാരുള്ളടത്തോളം കാലം ദുർബല്യത്തിന്മേൽ ചാടിപ്പിടിക്കുവാൻ ആരെങ്കിലുമുണ്ടാകും. തൻമൂലം ആത്മരക്ഷയ്ക്ക് ഏർപ്പാടു ചെയ്യുകയാണു ശരിയായ പരിഹാരമാർഗ്ഗം. അഹിംസകൊണ്ട് ആത്മരക്ഷ നേടാനുള്ള കഴിവില്ലെങ്കിൽ ആളുകൾ ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ഏറ്റവും കടുത്ത ഹിംസ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനേയും നീതികരിക്കാൻ എന്നിങ്ങ കഴിയും. സാധുക്കളും നിസ്സഹായരമായ മാതാപിതാക്കളുടെ ബാലികാബാലന്മാരെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയാൽ കാര്യം കഴപ്പമുള്ളതാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. അപ്പോൾ പരിഹാരം കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതു വ്യക്തികൾ തനിച്ചല്ല ജാതിയോ സമുദായമോ ഒറ്റക്കെട്ടായി നിന്നുകൊണ്ടാണ്. എങ്ങനെയായാലും പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെവേണ്ടതുപോലെ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കണമെങ്കിൽ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകലിനെക്കുറിച്ചുള്ള ശരിയായ കണക്കുകൾ ശേഖരിക്കണം.

28

ഞാൻ മാലികണ്ടയിൽ താമസിക്കുമ്പോൾ തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെപ്പറ്റി എന്നോടു പറയുവാൻ മനോരഞ്ജൻ ബാബുവും സുഹൃത്തുക്കളും നവംബറിയിൽനിന്നുവന്നു. മനോരഞ്ജൻ ബാബു കുറച്ചുനാളായി ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് ഞാനു

27. Young India, 22-10-1925 (Communal Unity, p. 118)
28. Harijan, 2-3-1940 (Communal Unity), pp, 283-284)

മായി കത്തിടപാടുകൾ നടത്തിപ്പോരുന്നുണ്ട്. പരാതികൾ ഞാൻ പരിശോധിച്ചിട്ടില്ല. എനിക്കതിനു സമയമോ മനസ്സോ ഇല്ല. അതു സംസ്ഥാനകോൺഗ്രസ്സ് കമ്മിറ്റിയുടേയും അവസാനം കേന്ദ്ര സമിതിയുടേയും ചുമതലയിൽപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. എങ്കിലും സാമാന്യമായ ഒരുപദേശം നൽകാൻ എനിക്കു വിഷമം തോന്നിയില്ല. സൂക്ഷ്മിന്റെ കഥപോലെതന്നെയായിരുന്നു ഏകദേശം അപര്യയേ കഥ. മാത്രയിൽ വലിയ വ്യത്യാസമുണ്ട്. നവംബറിയിൽ ഉണ്ടായെന്നു പറയപ്പെടുന്നതുപോലുള്ള പരക്കെ ബാധിച്ച തെമ്മാടിത്തത്തെ വിജയപൂർവ്വം നേരിടുവാൻ ജനങ്ങളാൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗവണ്മെണ്ടിനും സാധ്യമല്ലെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. മുഖ്യമായി അതാത്മരക്ഷയുടെ പ്രശ്നമാണ്. ആത്മാഭിമാനത്തെയും അന്തസ്സിനേയും മററാക്കും രക്ഷിക്കാനാവില്ല. ഇവയെ ഓരോ ആണും പെണ്ണുതന്നെ രക്ഷിക്കണം. കുറും ചെയ്തശേഷം കുറിക്കാരെ ശിക്ഷിക്കുകയെന്നതുമാത്രം ഏറിയതു ഗവണ്മെന്റിനു ചെയ്യാം. ശിക്ഷയെ ഭയന്നു കുറും ചെയ്യാതിരിക്കുക ഇതിനു വേണ്ടതേ ഗവണ്മെന്റിനു ചെയ്യാൻ പറ്റൂ. ആത്മരക്ഷ ഹിംസാപരമോ അഹിംസാപരമോ ആകാം. പക്ഷേ ഹിംസാപരമായ ആത്മരക്ഷയെപ്പോലെ അഹിംസാപരമായതും പഠിക്കണം. ഇതിനു ഹിംസാപരമായതിനെ അപേക്ഷിച്ചു വ്യത്യസ്തമായ ഒരു പരിശീലനമാണു വേണ്ടതു്. അതിനാൽ അഹിംസാപരമായ രക്ഷണത്തിനു കഴിവില്ലെങ്കിൽ, ഹിംസാമാർഗം ഉപയോഗിക്കാൻ യാതൊരു സങ്കോചവും ഉണ്ടാകേണ്ട ആവശ്യമില്ല. പക്ഷേ, ഒരു പഴയ കോൺഗ്രസ്സുകാരനാകുകൊണ്ടു മനോരത്ത് ജൻബാബു പറഞ്ഞു: 'ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിപ്പോലും തിരിച്ചടിക്കരുതെന്നു് അങ്ങു പറയുന്നു', തീർച്ചയായും അതാണെന്റെ അഭിപ്രായമെന്നു ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. 'എങ്കിലും ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി കോൺഗ്രസ്സുകാർക്കു ഹിംസ ഉപയോഗിക്കാമെന്നു ഗയാ കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആ പ്രമേയത്തെ ഞാൻ ഒരിക്കലും നീതീകരിച്ചിട്ടില്ല. ആത്മരക്ഷയ്ക്കു ഹിംസ അനുവദിക്കപ്പെട്ടാൽ അഹിംസയ്ക്കു അർത്ഥമില്ലാതായിത്തീരും. അക്രമരാഷ്ട്രത്തിനെതിരെയുള്ള ദേശീയപ്രതിരോധത്തിൽ അതു് ആത്മരക്ഷയല്ലാതെ മറ്റൊന്നാണു്? അതിനാൽ നിങ്ങൾ വിവരിച്ചമാതിരി ചുറ്റുപാടുകളിൽ ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി ഹിംസ പ്രയോഗിക്കണമെന്നു് ആലോചനയുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്സിൽനിന്നു രാജിവയ്ക്കണമെന്നു ഞാൻ ഉപദേശിക്കും'.

29

ധീരന്മാരുടേതായ അഹിംസ പ്രയോഗിക്കുവാൻ ഒരുപക്ഷേ, ജനങ്ങൾ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി

29. Harijan, 6-9-1946 (Communal Unity, p. 369)

ഹി.സ പ്രയോഗിക്കാൻ അവർ തയ്യാറാകണം. ഒളിച്ചുകളിയൊന്നുമരുത്. ആത്മരക്ഷ സരളവും ശുദ്ധവുമായിരിക്കണം. എന്നാൽ തന്നെയും അതിൽ ഭീരുത്വമോ പാരുഷ്യമോ പാടില്ല. തന്നിമിത്തം അതൊരിക്കലും രഹസ്യമാകരുത്. പുറത്തുകുത്തൽ, ഒളിച്ചിരിക്കൽ ഇതൊക്കെ അത്തരത്തിൽപ്പെട്ടതാണ്. നാം നിരായുധരും ആയുധാഭ്യോസം ശീലിച്ചിട്ടില്ലാത്തവരുമാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. ആനിലയിൽ പെട്ടതു നന്നായോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകാം, ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി ആയുധം ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ ആർക്കും പരിശീലനം ആവശ്യമില്ലെന്ന കാര്യം ആർക്കും നിഷേധിക്കാനാവില്ല. ബലമുള്ള ആയുധം, അതിലും ബലമുള്ള മനസ്സ് ഇതേ അതിനു വേണ്ടു.

മറ്റൊരുത്തനെ ദ്രോഹിക്കൽ സ്വപ്നമായും ഹി.സയാണ്. എന്നാൽ ദ്രോഹിക്കണമെന്ന വിചാരമുണ്ടാവുക, ഭീരുത്വംനിമിത്തം തന്നെയോ അയൽപക്കക്കാരനെയോ രക്ഷിക്കാൻ മടി തോന്നുക, ഇതും ഹി.സയാണ്, ഒരുപക്ഷേ ആദ്യത്തേതിനേക്കാൾ മോശമായതും.

30

ഗാന്ധിജി തുടർന്നു: 'ഇപ്പോഴത്തെ നമ്മുടെ ചർച്ചയുടെ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി, ആയുധപ്രയോഗം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണം. നിങ്ങൾക്ക് ആയുധം തരാൻ എന്തെങ്കൊണ്ടാവില്ല. ചിററുഗോങ്ങു ആയുധശാലകൊള്ളച്ചെസ്സുവർക്കു ഞാൻ ആയുധം തരേണ്ട ആവശ്യമില്ല.' അദ്ദേഹം അവർക്കു വേദനിക്കുമാറു പറഞ്ഞു: 'ആയുധശാലകൊള്ളച്ചെസ്സുവരെക്കുറിച്ചുള്ള ഏറ്റവും ദയനീയമായ സംഗതി തങ്ങളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻപോലും അവർക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നതാണ്, അവരുടെ ധൈര്യം തലകീഴായിത്തീർത്തതാണ്; അതു മറ്റുള്ളവരിൽ കടക്കുന്നില്ല.'

ചിററുഗോങ്ങു ആയുധശാലകൊള്ളച്ചെസ്സുവരെപ്പറ്റി ചർച്ച ചെയ്യാൻ ഇതിടയാക്കി.

'അതിനു അതു സാധിച്ചില്ലെന്നതിൽ അതൃപ്തമില്ല,' ആ സംഘത്തിലെ ഒരാൾ പറഞ്ഞു. 'അവർ കുറിക്കാരാക്കപ്പെട്ടു'.

'ആരാൽ? ഞാൻ കുറപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടാകാം. അതു വേറെ കാര്യം.'

30. Harijan, 1-12-1946 (Communal Unity, p. 447)

‘ജനങ്ങളും കുറപ്പെടുത്തി. ഞാൻതന്നെ ആയുധശാല കൊള്ള ചെയ്തവരിൽ ഒരുവനാണ്.’

‘അവർ കുറപ്പെടുത്തിയില്ല നിങ്ങൾ കൊള്ളചെയ്തവരിൽ ഒരുവനല്ല. എന്നാൽ ഇതൊക്കെപ്പറയാൻ നിങ്ങളില്ലാതെ ഇവിടെ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. അവരിൽ ഇത്രയധികംപേർ ഈ സംഗതികളൊക്കെ ജീവനോടെ കണ്ടുനിന്നുവെന്നത് എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഒന്നാന്തരമൊരാപത്താണ്. ആ കൊള്ള നടത്തിയപ്പോഴെന്നപോലെ ഈ വിഷമഘട്ടത്തിലും മരണത്തെ നേരിടാനുള്ള നിർഭയത്വവും ധൈര്യവും അവർ കാണിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, വീരപുരുഷന്മാരെന്ന നിലയിൽ അവർക്ക് ചരിത്രത്തിൽ സ്ഥാനം ലഭിക്കുമായിരുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ അവർ ചരിത്രത്തിന്റെ ഏടിൽ ഒരു ചെറിയ കുറിപ്പ് എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടേയുള്ളൂ. ആയുധാപായം മരണമെന്നോ, ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്ന മാതൃക ശത്രുക്കളോട് കാണിക്കാനോ അല്ലത്താനിപ്പോൾ നിങ്ങളോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നതെന്ന് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. ഞാൻ ഉപദേശിച്ച മാതൃക ശത്രുക്കളോട് തന്നെ സഹലമാക്കിയിട്ടില്ല. കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽ അതു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാനാണ് ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ പണ്ടത്തെ ജാതിശൂന്യതയെന്ന കാണിച്ചാൽ മതി. മരിക്കാതിരുന്നാൽ അനുഭവം അപകീർത്തിയും അപമാനവും ആണെന്നുവന്നാൽ മരണത്തെ നേരിടാനുള്ള ധൈര്യവും നിർഭയത്വവും നിങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരിൽ—സ്രീകളിലും പുരുഷന്മാരിലും—ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം. എന്നാൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കു ബങ്കാളിൽ ജീവിക്കാൻ മറിയാണെങ്കിൽ വയ്യ. എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും മുസൽമാന്മാർ നമ്മുടെ രക്തത്തിന്റെ രക്തവും അസ്ഥിയുടെ അസ്ഥിയുമാണ്.’

31

‘ഹിന്ദുക്കൾ കടന്നുകൂടുന്നതിനെ അങ്ങു അനുവദിക്കുമോ?’
‘ബീഹാറുകാർ അപ്രകാരം ചെയ്ത അവർക്കും ഇന്ത്യയ്ക്കും അപകീർത്തി വരുത്തി. ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യമാകുന്ന ക്ലോക്കിനെ അവർ പിന്നോക്കം നടത്തിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ബീഹാറിനെപ്പറ്റി പറയുവാൻ എനിക്കൊരവകാശമുണ്ട്. അഹിംസയുടെ അസാമാന്യമായൊരു ഉദാഹരണം ചമ്പാണിയിൽ വെച്ചു കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ ഭാഗ്യം എന്നെ പ്രാപ്തമാക്കിയതുകൊണ്ട്, എനിക്കു ഒരർത്ഥത്തിൽ ബങ്കാളിനോടുള്ളതിലും അധികം അടുപ്പം ബീഹാറിനോടു തോന്നുന്നുണ്ട്. ബീഹാറിലെ പ്രതികാരം മുസളിങ്ങളെ ‘ശാന്തരാക്കി’യിരിക്കുന്നുവെന്നു പറയുന്നത് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. തത്കാലം അവരെ അടക്കിനിർത്തി എന്നാണിതിന്റെ അർത്ഥം. ഒരു കളി രണ്ടാൾക്കു കളിക്കാമെന്നു അവർ മറന്നുകൊടുത്തു. അടിമ

31. Harijan, 1-12-1946 (Communal Unity, pp. 448-449)

ത്തപ്പങ്ങളയിൽ ബീഹാർ ഒരു കണ്ണികൂടി ചേർത്തിരിക്കുന്നു. ബീഹാറിലെ പണി ആവർത്തിക്കപ്പെട്ടാൽ, അഥവാ ബീഹാർ മനോഭാവം മാറുന്നില്ലെങ്കിൽ ഈ വാക്കുകൾ, നിങ്ങൾക്കു ഡയറിയിൽ കുറിച്ചിടാം: ഏതൊരുമന്ദിയാതെ ഇന്ത്യ മൂന്നു വൻശക്തികളുടെ നകത്തിനടിയിൽപ്പെടും, ഒരുപക്ഷേ, അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നായിരിക്കും അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്ന ശക്തി. ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം ഇന്നു ബങ്കാളിലും ബീഹാറിലും അപകടത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റ് കോൺഗ്രസ്സിന് അധികാരം ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തത് കോൺഗ്രസ്സിനോടുള്ള സ്നേഹംകൊണ്ടല്ല, കോൺഗ്രസ്സ് അതു വേണ്ടതുപോലെ നന്നായി ഉപയോഗിക്കുമെന്നു—ഒരുപയോഗപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്നു—വിശ്വാസംകൊണ്ടാണ്. ഇന്നാകട്ടെ തന്റെ കാലടികളിൽനിന്നു ഭൂമി വഴുതിപ്പോകുന്നതായി പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്രുവിനു തോന്നുന്നു. എങ്കിലും അതു സംഭവിക്കാൻ അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ബീഹാറിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നത്. ആവശ്യമുള്ളത്രകാലം താനിവിടെ താമസിക്കാൻ പോകയാണെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.'

ബീഹാറുകാർ ഭീരുക്കളെപ്പോലെ പെരുമാറിയിരിക്കുന്നു. വലിയ വ്യസനത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. 'കൂടിയേ കഴിയൂ എങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ആയുധങ്ങൾ ഭംഗിയായി ഉപയോഗിക്കൂ, അവയെ ഒരപയോഗപ്പെടുത്തരുതു്. ബീഹാർ അതിന്റെ ആയുധങ്ങളെ വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗിച്ചില്ല. പ്രതികാരം ചെയ്യണമെന്നു ബീഹാറുകാർക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, നവംബറിയിൽ ചെന്നു് ഒറ്റപ്പെട്ടായി നിന്നു മരിക്കാമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഒരായിരം ഹിന്ദുക്കൾകൂടി അറുതടയുടെ ഇടയിൽ ജീവിക്കുന്ന കുറച്ചു മുസ്ലീങ്ങളുടെമേൽ—ആബാലവൃദ്ധം സ്രീപുരുഷന്മാരുടെമേൽ—ചാടി വീഴുന്നതു് പ്രതികാരമല്ല, മൃഗീയതയാണ്. ഒർബലരെയും നിസ്സഹായരെയും രക്ഷിക്കുകയെന്നതാണ് ആയുധങ്ങൾക്കു ഭൂഷണം. ബീഹാറിനു കിഴക്കൻ ബങ്കാളിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു് നല്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്ന ഏറ്റവും നല്ല സഹായം തങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പാകുന്ന മുസ്ലീങ്ങളുടെ സംപൂർണ്ണരക്ഷയ്ക്കു് സ്വജീവൻകൊണ്ടു് ഉറപ്പു നല്കുകയെന്നതായിരുന്നു. അവരുടെ മാതൃക ഫലിച്ചുവെന്നു. ഇന്നത്തെ ഭ്രാന്തു് അടങ്ങിയാൽ അവർ പശ്ചാത്താപപുരസ്സരം അപ്രകാരം ചെയ്യുമെന്ന വിശ്വാസം എനിക്കുണ്ടു്. എങ്ങനെയായാലും, ഞാൻ ജീവിക്കണമെന്നു അവർക്കാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, എന്റെ ജീവിതത്തിനു ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള വില അതാണു്. ഒന്നാമത്തെ പാഠം ഇങ്ങനെ അവസാനിക്കുന്നു.'

32

ചോദ്യം. സഹോദരന്മാർ തമ്മിൽ ഇങ്ങനെ കശാപ്പു നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കെ, അതതു സമുദായങ്ങളുടെ പേർ പറയാതിരിക്കുന്നത് എന്തിനാണെന്നു പറയാൻ താങ്കൾക്കു കഴിയുമോ?

ഉത്തരം: ഈ ചോദ്യം പലപ്പോഴും ചോദിക്കാൻ എനിക്കും തോന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പണ്ടത്തെ സേപ്റ്റാഭരണത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയതാണെന്നതൊഴിച്ചു, ഈ മുടിവയ്ക്കൽ നയത്തിനു് ഒരു ന്യായവും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പ്രസ്തുത നയമാകട്ടെ, ദേശീയഗവർണ്മെന്റു മാറിയിരിക്കുന്നുവെന്നു നമുക്കു് ആശ്ചക്യാം. ആർ അറിയാൻ പാടില്ലയോ അവർക്കറിയാം. ആർ ആരെയാണു കത്തുന്നതെന്നു്. ആരറിയണമോ, അവരെ അറിയിക്കുന്നമില്ല. സ്വന്തം മതങ്ങളുടെ ഉറച്ച അനുയായികളാണെന്ന നില വിടാതെതന്നെ തങ്ങൾ ആദ്യവും അവസാനവും ഇന്ത്യക്കാരാണെന്നതിൽ അഭിമാനംകൊള്ളുന്ന വളരെ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും മറ്റു സമുദായക്കാരുമുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം. തെമ്മാടിത്തം കാട്ടുന്നതിൽനിന്നു് അന്ധരായ മതഭ്രാന്തന്മാരെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി കഴിയുന്നതൊക്കെച്ചെയ്യാൻ ഇവർക്കു സന്തോഷമേയുള്ളൂ. ഇത്തരം വളരെപ്പേരെ എനിക്കറിയാം. അവർക്കു പത്രങ്ങൾ മുഖേനയല്ലാതെ വിവരങ്ങൾ അറിയാൻ യാതൊരു വഴിയുമില്ല. ഇരുട്ടിനെ വെളിച്ചത്തിൽ തുറന്നു കാട്ടട്ടെ. അതു് അധികം വേഗം നീക്കപ്പെടും.

33

'നവ്വാലിയിലെ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് എന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ ഞാനാവുന്നതും ഒന്നും പറയാതിരിക്കുകയാണു പതിവു്. എന്നാൽ നവ്വാലിയെപ്പറ്റി പറയേണ്ടിവന്നപ്പോഴെല്ലാം വളരെ നിയന്ത്രണത്തോടുകൂടിയാണു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്നും ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. നവ്വാലിയിൽ മുസ്ലീങ്ങൾ ചെയ്ത പാപങ്ങളെപ്പറ്റി ഞാനൊന്നും പറയരുതെന്നും ബീഹാറിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെ പാപങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ ഞാൻ പറയാവൂ എന്നും മുസ്ലീങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടോ? ഞാനങ്ങനെ ചെയ്താൽ, ഞാൻ ഭീരുവായിത്തീരും. എനിക്കു നവ്വാലി മുസ്ലീങ്ങളുടെയും ബീഹാർ ഹിന്ദുക്കളുടെയും പാപങ്ങൾ തുല്യവലിപ്പമുള്ളവയും തുല്യനിലയിൽ അധിക്ഷേപാർഹവുമാണു്.' ഇവിടെ താമസിക്കുന്ന കുറെ മുസ്ലീം അഭയാർത്ഥികൾ ഇന്നുരാവിലെ ഗാന്ധിജിക്ക് ഒരു മെമ്മോറാണ്ടുമായി ഏഴുതിക്കൊടുത്ത കുറെ പരാതികൾക്കു മറുപടിയായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

32. Harijan, 20-10-1946 (Communal Unity, p. 397)
33. Harijan, 13-4-1947 (Communal Unity, p. 573)

നവ്വാലി സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഗന്ധിജി തന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ പറയുന്നത് ഹിന്ദുക്കളുടെ രോഷത്തെ അമർത്തുന്നതിനുപകരം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയേയുള്ളുവെന്ന് ഒരു മെമ്മോറാണ്ടത്തിൽ പറഞ്ഞിരുന്നു. തന്നെ മുസ്ലീങ്ങൾ ഇന്ന് അവരുടെ ശത്രുവായി കരുതുന്നതുകൊണ്ട്, നിയന്ത്രണത്തോടുകൂടി സംസാരിക്കുവാൻ ചിലപ്പോൾ താൻ നിർബദ്ധനാകുന്നുണ്ടെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. പഞ്ചാബിൽ കൂടുതൽ വഷളത്തങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ആദ്യം വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളിലെ കഥകൾ അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചില്ല. പക്ഷേ പിന്നീട് അന്വേഷണം നടത്തിയപ്പോൾ മനസ്സിലായി പത്രങ്ങളിൽ കാണുന്നതിലും കവിഞ്ഞ അതിക്രമങ്ങൾ പഞ്ചാബിൽ നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന്. ഒരു പ്രത്യേക സമുദായക്കാർ ചെയ്യുന്നതാകുകൊണ്ട്, തനിക്കറിയാത്തവർക്കറിയാതെ മിണ്ടിക്കൂടെ? ഇത്തരം പുഴുത്തിവെപ്പുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യമം സഫലമാവുകയില്ല.

34

ഇടക്കാലഗവർണ്മെന്റിന് ഒരു ചീത്ത പാരമ്പര്യം കിട്ടിയെന്നതു, തന്നിമിത്തം ആർ ആരെക്കൊന്നുവെന്ന് നമുക്കറിയാൻപറ്റാത്തതു നിർഭാഗ്യകരമാണ്. അത് 'ഏതോ സമുദായത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെ പണിയാണ്. എന്തുകൊണ്ട്' ആരാണു കശാപ്പുകാരനെന്നു തുറന്നുപറഞ്ഞുകൂടാ?

സി. സർവമതപ്രാർത്ഥന

35

ആശ്രമപ്രാർത്ഥനയ്ക്ക് എങ്ങനെയാണ് അതിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ രൂപമുണ്ടായതെന്ന് ഇന്നത്തെ പ്രാർത്ഥനായോഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി വിവരിച്ചു. 1915-ൽ അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്നപ്പോൾ ഹീനികസ് സെററൽമെന്റിലെ അന്തേവാസികളൊന്നിച്ചു ശാന്തിനികേതനത്തിൽ താമസിക്കുവാൻ ഗുരുദേവ്, പരേതനായ ദീനബന്ധു ആൻഡ്രൂസ് മുഖേന അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണിച്ചു. കാകാസാഹിബും ഹരിഹരശർമയും അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ, പരേതനായ ദീനബന്ധു ആൻഡ്റൂസും പിന്മുറക്കാരും. ഈ സുഹൃത്തുക്കൾ ഒരുതരം തെക്കെ ആഫ്രിക്കൻ ക്യാമ്പ് അവിടെ ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അക്കാലത്തു് ആ ചെറിയ സംഘം നടത്തിപ്പാന്ന പ്രാർത്ഥന അതിലെ സംസ്കൃതവിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇന്നും മാറ്റമില്ലാതെ തുടരുന്നു.

34. Harijan, 8-6-1947 (Communal Unity, p. 632)
 35. Harijan, 5-1-1947 (Communal Unity, p. 471)

തിരുവിതാംകൂറിൽ ഹരിജൻ പര്യടനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കെ അദ്ദേഹം ഈശ്വരോപനിഷത്തിലെ ആദ്യത്തെ മന്ത്രംകൂടി അതിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തു—അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഹൈന്ദവോല്പാത്തികചിന്തയുടെ സത്തു് അതിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ടു്. പിന്നീട്, സംഗീതവിദ്യയായ റെയ്ഹാനാ തയാബ്ജി ഖുറാൻ ശരീഫിൽനിന്നു് ഒരു ഭാഗം കൂട്ടിച്ചേർക്കണമെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഇതും ചെയ്തു. അവസാനമായി ആഗാഖാൻ കൊട്ടാരത്തിൽവെച്ചു കസു്തുർബാ മരിച്ചപ്പോൾ ഡോക്ടർ ഗിൽഡർ സൊറൊസു്ഭിയൻ വേദത്തിൽനിന്നു ഒരു ഭാഗം ചൊല്ലി. അതിനുശേഷം അതും ആശ്രമപ്രാർത്ഥനയുടെ അംശമായിത്തീർന്നു. ഇതിനു പുറമെ ഏതെങ്കിലും ഇന്ത്യൻഭാഷയിൽനിന്നു് ഒരു ഭജനയും ഒരിംഗ്ലീഷ് ഗാനവും രാമധനും ചൊല്ലാറുണ്ടു്.

ഇങ്ങനെ രൂപംപുണ്ടു ഈ പ്രാർത്ഥന ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക ജാതിയുടെയോ സമുദായത്തിന്റെയോ ആണെന്നു കരുതേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അതു ലോകത്തിനു മുഴുവൻ രചിക്കുന്നതാണു്. ആർക്കും, അവർ ഏതു മതക്കാരായാലും അതിൽ പങ്കുകൊള്ളാൻ സങ്കോചം തോന്നേണ്ടതില്ല.

36

ഒന്നുകിൽ ഖുറാനിൽനിന്നുള്ള വരികൾ ചൊല്ലുന്നതു വേണ്ടെന്നുവെണ്ണം. അല്ലെങ്കിൽ വാൽമീകീക്ഷേത്രം വിട്ടുപോകണം (അവിടെയാണദ്ദേഹം താമസിച്ചിരുന്നതു്) എന്നാവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരേഴുത്തു തനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രാർത്ഥനയാരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഖുറാനിൽനിന്നുള്ള വരികൾ ചൊല്ലുന്നതിനെ എതിർക്കുന്നവരായി ആരെങ്കിലും അവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടോ എന്ന് അവിടെയുള്ളവരോടു ഗാന്ധിജി ചോദിച്ചു. കുറെ കൈകൾ ഉയർത്തപ്പെടുകയും ഖുറാനിൽനിന്നുള്ള വരികൾ ചൊല്ലിയാൽ പ്രാർത്ഥന നടത്താൻ തങ്ങൾ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നു് അവർ പറകയും ചെയ്തപ്പോൾ പ്രാർത്ഥന വേണ്ടെന്നു വക്കുവാൻ ഗാന്ധിജി തീരുമാനിച്ചു.

ഇന്നലെ പറഞ്ഞതിന്റെ സൗന്ദര്യവും സത്യവും അവർ മനസ്സിലാക്കിയോ എന്നു തന്റെ പ്രസംഗത്തിനിടയിൽ ഗാന്ധിജി ചോദിച്ചു. തന്റെ ധർമ്മമാണെന്നു തനിക്കു തോന്നിയതു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നവനല്ല തന്നെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. എങ്കിലും പ്രാർത്ഥനയോഗം നടത്തുന്നതിനെ ഒരു കട്ടിപോലും എതിർത്താൽ അതു നടത്താതിരിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഹിംസ ശാസിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഇതു ഭീരുത്വമായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടരുതു്. വിവാദവും ഹിംസയും കൂടാതെ കഴിക്കാൻവേണ്ടിയാണ് അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥന

36. Harijan, 20-4-1947 (Communal Unity, pp. 582-583)

നടത്താതിരിക്കുന്നത്. ഫി.സ പിശാചിന്റെ പണിയാണ്. തന്റെ ജീവകാലം മുഴുവൻ അദ്ദേഹം അതിനെതിരായി പൊരുതിട്ടുണ്ട്.

അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥനായോഗം നടത്തുന്നതിനെ എതിർക്കുവാൻ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു വരരുത്. അഥവാ അവർ മാത്രം വന്നു വേണമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കണം. താൻ കൊല്ലപ്പെട്ടാൽപോലും, തന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഒരേ ഒരീശ്വരന്റെ നാമങ്ങളായ രാമ, റഹിം എന്നീ ശബ്ദങ്ങൾ ഉരുവിടാതിരിക്കുകയില്ല, എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഈ നാമങ്ങൾ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പ്രസന്നതയോടെ മരിക്കും.

രാമന്റെയും റഹിമിന്റെയും നാമങ്ങൾ ജപിക്കുന്നതു താൻ നിന്തിയാൽ താനെങ്ങനെയാണു നവ്വാലിയിലെ മുസ്ലീങ്ങളേയും ബീഹാറിലെ ഹിന്ദുക്കളേയും നേരിടുകയെന്നു ഗാന്ധിജി ചോദിച്ചു. പ്രാർത്ഥന നടത്തണമെന്നു ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കു തടസ്സക്കാരുടെ നേരെ കോപമോ വെറുപ്പോ തോന്നരുതെന്നും അന്തഃപമാണു തോന്നേണ്ടതെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. കോപവും പ്രതികാരേച്ഛയും ഹിന്ദുമതത്തിനുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന സേവനങ്ങളാവില്ല.

ഗാന്ധിജി സ്ഥലംവിട്ടുപോകാൻ ഭാവികൾക്കും സദസ്സിലെ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ തമ്മിൽ കലഹിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹം നിന്നുകൊണ്ടു 15 മിനുട്ടുനേരം സംസാരിച്ചു, കോപംകൊണ്ടു ഒരു ഗുണവും കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ലെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. പഞ്ചാബിലെ പ്രണങ്ങൾ എങ്ങനെ ഏറ്റവും നന്നായി ഉണ്ടാക്കുന്നു അവാർ ആലോചിക്കണം. ശകാരം മതവിരുദ്ധമാകുകൊണ്ടു അതിനെന്താവെടുക്കരുത്.

ഡി. മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും

37

ഹിന്ദു-മുഹമ്മദൻ മൈത്രിയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ പറയുന്നതെല്ലാം ഹൃദയപൂർവ്വമാണെങ്കിൽ ഞാനൊരു മുഹമ്മദനാണിച്ഛിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും മുഹമ്മദനു എന്റെ പുത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുമോ എന്നു കാണ്ടാലർ കുറച്ചുനാൾ മുമ്പു സാങ്കല്പികമായ ഒരുമുഖസംഭാഷണത്തിൽ എന്നോടു ചോദിച്ചു. ഈ ചോദ്യം വേറെ രൂപത്തിൽ മറ്റു സുഹൃത്തുക്കളും ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹിന്ദു-മുഹമ്മദൻ മൈത്രിയ്ക്കു മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും ആവശ്യമാണോ? ഇതു രണ്ടും ആവശ്യമാണെങ്കിൽ യഥാർത്ഥ മൈത്രി ഒരുകാലത്തും ഉണ്ടാകയില്ലെന്നു ചോദ്യകർത്താക്കൾ പറയുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മിശ്രഭോജനത്തിനു സമ്മതമില്ലാത്ത കോടാനു

37. Young India, 25-2-1920 (Communal Unity, pp. 6-7)

കോടി സനാതനഹിന്ദുക്കളുണ്ട്—മിശ്രവിവാഹത്തെപ്പറ്റി പറയുകയേ വേണ്ട.

ജാതി ദോഷകരമായ ഒരേർപ്പാടാണെന്നു കരുതാത്തവരിൽ പെട്ടവനാണു ഞാൻ. ജാതി അതിന്റെ ആദ്യരൂപത്തിൽ ഗുണകരമായിരുന്നു. രാജ്യക്ഷേമത്തെ വളർത്തിയിരുന്നു. രാജ്യാഭിവൃദ്ധിക്ക് മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും വേണമെന്ന ആശയം എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, പാശ്ചാത്യരിൽനിന്നു കടംവാങ്ങിയ ഒന്നാണു്. ജീവിതത്തിലെ മറ്റു ശുചീകരണവ്യവസ്ഥകളെപ്പോലെ തുലോം പ്രധാനമായ ഒന്നാണു ഭക്ഷണംകഴിക്കൽ. മനുഷ്യജാതി ഭക്ഷണത്തെ അന്ധമായ ആരാധനയ്ക്കു പാത്രവും ഒരു ഭോഗസാധനവുമാക്കിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ മറ്റു ജീവിതാവശ്യങ്ങളെന്നോണം ഭക്ഷണം കഴിക്കലും നാം സ്വകാര്യമായി നടത്തിയേനെ. ഹിന്ദുമതത്തിലെ സമനന്തസംസ്കാരം ഭക്ഷണത്തെ വീക്ഷിക്കുന്നതു് ഈ വെളിച്ചത്തിലാണു്. മറ്റൊരടേയും സാന്നിധ്യത്തിൽ ഭക്ഷണം കഴിക്കാത്ത അനേകായിരം ഹിന്ദുക്കൾ ഇന്നുമുണ്ടു്; ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതു വളരെ സ്വകാര്യമായിട്ടാണെങ്കിലും ആരോടും യാതൊരു വിഭോഷവുമില്ലാത്ത എല്ലാവരോടും അന്ത്യസൗഹാർദത്തിൽ കഴിയുന്ന വളരെ സംസ്കൃതമതികളുടെ പേരുകൾ എനിക്കു പറയാൻ കഴിയും.

മിശ്രവിവാഹം ഇതിലും വൈഷമ്യമുള്ള പ്രശ്നമാണു്. പരസ്പരം വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാതെ സഹോദരീസഹോദരന്മാർക്കു തമ്മിൽ തികഞ്ഞ സൗഹാർദ്ദത്തോടുകൂടി ജീവിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, എന്റെ മകൾ ഓരോ മുഹമ്മദീയനെയും സഹോദരനായി കരുതുന്നതിൽ—അയാൾ അവളെ സഹോദരിയായി കരുതുന്നതിലും—യാതൊരു വൈഷമ്യവും എനിക്കു കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല. മതത്തെക്കുറിച്ചും വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചും എനിക്കു പ്രബലാഭിപ്രായങ്ങളുണ്ടു്. നമ്മുടെ ആഗ്രഹങ്ങളിന്മേൽ ഭക്ഷണമായാലും വിവാഹമായാലും നാം എത്രയേറെ നിയന്ത്രണം ചെയ്യത്തക്കതുവോ അത്രയേറെ നല്ലവരായിത്തീരുകയാണു നാം.—ധാർമികദൃഷ്ടിയിൽ ഏതുതരം ചെറുപ്പക്കാരനും എന്റെ മകളെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ മുന്നോട്ടു വരുവാനുള്ള അവകാശം അഥവാ അതിലുള്ള ഔചിത്യം ഞാൻ സമ്മതിക്കണമെങ്കിൽ അഥവാ ഞാൻ ആരുടെ കൂട്ടത്തിലിരുന്നു. ഭക്ഷിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെങ്കിൽ ലോകവുമായി എന്നെങ്കിലും ഇണങ്ങിപ്പോകാൻ എനിക്കു കഴിയുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ലോകത്തോടു മുഴുവനും സൗഹാർദം പുലർത്തിക്കൊണ്ടാണു ഞാൻ ജീവിക്കുന്നതെന്നു ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. ഒരൊറ്റ മുഹമ്മദീയനോടോ ക്രിസ്ത്യനോടോ ഞാൻ ഒരിക്കലും കലഹിച്ചിട്ടില്ല. എങ്കിലും വളരെ കൊല്ലക്കാലമായി ഞാൻ മുസ്ലീംകുടുംബങ്ങളിൽനിന്നും ക്രിസ്ത്യൻകുടുംബങ്ങളിൽനിന്നും ഫലങ്ങളല്ലാതെ മറ്റു യാതൊന്നും കഴിച്ചിട്ടില്ല. എന്റെ പുത്രനോടുകൂടിയിരുന്നു് ഒരേ പാത്രത്തിൽനിന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കാനും അവൻ മോന്തിയ പാത്രത്തിൽനിന്നു്

(അതു കഴുകാതെ) വെള്ളം കുടിക്കാനും ഞാൻ തീർച്ചയായും തയ്യാറാ
 റില്ല. എങ്കിലും ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ഞാൻ കാണിക്കുന്ന നിയന്ത്രണം അഥവാ ഒറ്റപ്പെട്ട നിൽപ്പു മുഹമ്മദീയരുമായും ക്രിസ്ത്യാനി
 കളുമായും എന്റെ മക്കളുമായുള്ള ഏറ്റവും അടുത്ത ബന്ധത്തിനു യാ
 തൊരു കോട്ടവും തട്ടിച്ചിട്ടില്ല.

എന്നാൽ മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും അനൈക്യത്തി
 നും കലഹങ്ങൾക്കും ഇതിലും ചീത്തയായ കാര്യങ്ങൾക്കും ഒരിക്ക
 ലും ഒരിക്കലും തടസ്സമായിട്ടില്ല. പണ്ഡവന്മാരും കൗരവന്മാരും
 തമ്മിൽ മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കി
 ലും അവർ പരസ്പരം കഴുത്തുറത്തു. ഇംഗ്ലീഷുകാരും ജർമ്മന്മാരും
 തമ്മിലുള്ള ശത്രുത ഇന്നും മാറിയിട്ടില്ല.

മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും പലപ്പോഴും സൗഹാർദ
 ത്തിന്റെയും ഐക്യത്തിന്റെയും ചിഹ്നങ്ങളാണെങ്കിലും ഈ രണ്ടി
 നും അവ കൂടിയെ കഴിയു എന്നില്ലെന്നതാണു പരമാർത്ഥം. എങ്കി
 ലും ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നു വേണമെന്നു ശാഠ്യം പിടിച്ചാൽ
 ഹിന്ദു മുഹമ്മദൻ മൈത്രിക്ക് അതു തടസ്സമാകും, ഇന്നു തടസ്സമാണു്.
 മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും നടത്താതിരുന്നാൽ, ഹിന്ദുക്കൾ
 ക്കും മുഹമ്മദീയർക്കും ഒന്നാകാൻ കഴികയില്ലെന്നു നാം വിശ്വസിച്ചാൽ
 മിക്കവാറും നീക്കം ചെയ്യാനാവാത്ത ഒരു മതിൽക്കെട്ടായിരി
 ക്കും നാം നമ്മുടെ ഇടയിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതു്. ഹിന്ദുബാലികമാ
 രോടു വിവാഹാഭ്യർത്ഥന ചെയ്യുന്നതു ന്യായമാണെന്നു മുഹമ്മദൻ
 യുവാക്കൾ കരുതിയാൽ, വളർന്നുവരുന്ന ഹിന്ദു മുഹമ്മദൻ മൈത്രി
 ക്ക് അതു വലിയ പ്രതിബന്ധമായിത്തീരും. ഹിന്ദുമാതാപിതാ
 കന്മാർ അവർക്കിത്തരം വല്ല സംശയവുമുണ്ടെങ്കിൽപോലും മുഹമ്മ
 ദീയരെ അവരുടെ കുടുംബങ്ങളിലേക്കു കടത്തുകയില്ല—ഇന്നു ചെ
 യ്യാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതുപോലെ. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഹി
 ന്ദു യുവാക്കളും മുഹമ്മദൻ യുവാക്കളും ഈ അതിർത്തി അറിഞ്ഞിരി
 ക്കുന്നതാവശ്യമാണു്.

മിശ്രവിവാഹം നടത്തിയിട്ടും സ്വന്തം മതം ഭദ്രമാക്കിവയ്ക്കുക
 ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുഹമ്മദീയർക്കും തീരെ അസാധ്യമാണെന്നു ഞാൻ
 കരുതുന്നു. സ്വന്തം മതത്തോടു് ഓരോരുത്തനും കൂറു കാണിക്കുക,
 എന്നിട്ടു പരസ്പരം കൂറുള്ളവരായിരിക്കുക എന്നതിലാണു ഹിന്ദു
 മുഹമ്മദൻ മൈത്രിയുടെ യഥാർത്ഥസൗന്ദര്യം കിടക്കുന്നതു്.

38

ഈ കുറിപ്പുകളുടെ കർത്താവായ നിപുണനായ എഴുത്തുകാരൻ
 നമ്മളിൽ ആരേയുംപോലെ ഐക്യം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. 'ഒരു സമൂല

38. Young India 20-10-1921, (Communal Unity, p. 27)

പരിവർത്തനം മൗലികമായ രൂപാന്തരീകരണവും അടിത്തറമുതൽ പുനർനിർമ്മാണവും' വേണമെന്നു് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും നിവൃത്തിമാർഗം എന്താണെന്നു് ഉറപ്പിക്കുവാൻ വായനക്കാരനെ വിട്ടിരിക്കുകയാണു്. അദ്ദേഹം വ്യക്തമായ നിദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയെങ്കിൽ, അധികം നന്നായേനെ. ഒരു തുടക്കമെന്ന നിലയ്ക്കെങ്കിലും നാം മിശ്രവിവാഹവും മിശ്രഭോജനവും നടത്തണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു വിചാരമുണ്ടു്. അതാണു് അദ്ദേഹം കൊതിക്കുന്ന മൗലികരൂപാന്തരീകരണമെങ്കിൽ സ്വരാജ്യപ്രാപ്തിക്കു് അതൊരു ഉപാധിയാണെങ്കിൽ നാം ഒരു നൂറ്റാണ്ടെങ്കിലും കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരുമെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. ഹിന്ദുക്കളോടു് അവരുടെ മതം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ പറയുന്നതുപോലെയാണതു്. അതു തെറ്റാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല, എങ്കിലും പ്രായോഗികമല്ലാത്ത ഒരു പരിഷ്കാരമാണതു്. ആ പരിഷ്കാരം എന്നെങ്കിലും വന്നാൽ അതു ഹിന്ദുമുസ്ലീം മൈത്രിയായിരിക്കുകയില്ല. ഇന്നത്തെ പ്രസ്ഥാനം ഉന്നംവരുന്നതു ഭക്തനായ മുസൽമാൻ അവന്റേയും ഭക്തനായ ഹിന്ദു അവന്റേയും മതം നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ ഐക്യം നേടുവാനാണു്. അതിനാൽ അലി സഹോദരന്മാരും ഞാനും ഹിന്ദുമുസ്ലീം മൈത്രിയുടെ കാര്യത്തിൽ എല്ലാ മുസൽമാന്മാർക്കും ഹിന്ദുക്കൾക്കും മാതൃകയാണെന്നു് എന്റെ ശ്രോതാക്കളോടു ഞാൻ പറയാറുണ്ടു്. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഞങ്ങളുടെ പ്രത്യേക മതങ്ങളോടു ഭക്തിയുള്ളവരാണു് എന്നവകാശപ്പെടുന്നു. അലിസഹോദരന്മാരോടു് ഏറ്റവും ധികം ബഹുമാനമുണ്ടെങ്കിലും എന്റെ മകളെ ഞാൻ അവരുടെ പുത്രന്മാരിൽ ഒരാൾക്കു വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയില്ല. അവരുടെ മകളെ അവർ എന്റെ മകനു കൊടുക്കുകയില്ലെന്നും എനിക്കറിയാം—ഒരു ഹിന്ദുവാണെങ്കിലും അവൻ അവരുടെ മകളെ ആഗ്രഹിക്കാൻതക്കവണ്ണം പ്രാജ്ഞനായിത്തീർന്നാൽത്തന്നെയും. ഞാൻ അവരുടെ മാംസഭക്ഷ്യം കഴിക്കുകയില്ല. എന്റെ ഈ മതഭ്രാന്തിനെ,—ആ സ്വാർത്ഥത്യാഗത്തെ അങ്ങനെ വിളിക്കാമെങ്കിൽ—അവർ കണിശമായി മാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലും മൂന്നുപേരുടെ ഹൃദയം അലിസഹോദരന്മാരുടെയും എന്റേയുംപോലെ ഇണങ്ങിയിട്ടുള്ളതായി എനിക്കറിവില്ല. എന്നാലും ഈ ഐക്യം വെറും കാവട്യമല്ലെന്നും, അഭിപ്രായങ്ങളെയും ശീലങ്ങളെയും അത്യധികമായ ആദരത്തോടെ പരസ്പരം മാനിച്ചുകൊണ്ടും പൊറ്റത്തുകൊണ്ടുമുള്ള ശാശ്വതസൗഹാർദമാണെന്നും വായനക്കാർക്കു ഞാൻ ഉറപ്പുനൽകിക്കൊള്ളുന്നു.

39

ഓരോരുത്തനും സ്വന്തം മതമനുസരിക്കുവാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതോളംകാലം മിശ്രവിവാഹത്തിനു ധർമ്മികമായ ഒരു തടസ്സവും

39. Young India, 4-6-1931 (Communal Unity, p. 9)

ഞാൻ കാണുന്നില്ല. എങ്കിലും ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾകൊണ്ടു സമാധാനം ഉണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. സമാധാനത്തിന്റെ പുറകെ അവ വന്നേക്കാം. ഹിന്ദു മുസ്ലീം ബന്ധങ്ങൾ അസ്വസ്ഥങ്ങളായി കിടക്കുന്നേടത്തോളംകാലം അവർ തമ്മിൽ വിവാഹം നടത്തിക്കൊള്ള ഏതു ശ്രമവും ആപത്തിലേ പരിണമിക്കൂ. വല്ല പ്ലോഴ്സ്മോരിക്കൽ ഇത്തരം വിവാഹം സുഖപ്രദമായേക്കാമെന്ന സംഗതി അതു പറക്കെ വേണമെന്നു പറയാൻതക്ക കാരണമല്ല. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും തമ്മിൽ മിശ്രഭോജനം ഇപ്പോഴും ധാരാളം നടക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, അതു സമാധാനം വളർത്താൻ സഹായിച്ചിട്ടില്ല. മിശ്രവിവാഹത്തിനും മിശ്രഭോജനത്തിനും സമുദായമൈത്രിയുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നാണ് എന്റെ ദൃഢാഭിപ്രായം. വഴക്കിന്റെ കാരണങ്ങൾ സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമാണ്. ഇവയാണു നീക്കം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതു്. യൂറോപ്യന്മാരുടെ ഇടയിൽ മിശ്രവിവാഹവും മിശ്രഭോജനവുമുണ്ട്. എന്നിട്ടും ചരിത്രത്തിൽ ഒരു കാലത്തും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളുമായ നാം കലഹിച്ചിട്ടില്ലാത്തത്ര അവർ പരസ്പരം കലഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ ജനതതികൾ അകന്നുനിൽക്കുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

40

ചോദ്യം: ഭിന്നജാതിക്കാർ തമ്മിൽ വിവാഹം വേണമെന്നു താങ്കൾ പറയുന്നു. വ്യത്യസ്തമതക്കാരായ ഇന്ത്യക്കാർ തമ്മിലും വിവാഹം വേണമെന്നു അഭിപ്രായം താങ്കൾക്കുണ്ടോ? തങ്ങൾ ഒരു മതത്തിലും പെട്ടവരല്ലെന്ന് അവർ പറയണമോ? അതോ സ്വന്തം മതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ തുടർന്നും അവർക്കു മിശ്രവിവാഹം ചെയ്യാമോ? അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ വിവാഹച്ചടങ്ങിന്റെ രൂപമെന്തായിരിക്കണം? അതു വെറുമൊരു സിവിൽ ചടങ്ങായാൽ മതിയോ, അതോ മതപരമായ ചടങ്ങാകാമോ?

മതം കേവലം വ്യക്തിപരമായ ഒരു കാര്യമാണെന്നു താങ്കൾ കരുതുന്നുണ്ടോ?

ഉത്തരം: എന്നും തനിക്കു് ഈ അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം സമ്മതിച്ചുവെങ്കിലും ഭിന്നമതക്കാർ തമ്മിലുള്ള മിശ്രവിവാഹം സ്വാഗതാർഹമാണെന്നു നിഗമനത്തിൽ കുറെമുമ്പു് അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേർന്നിരുന്നു. ഇത്തരം വിവാഹം വിഷയാസക്തിയുടെ ഫലമാകരുതെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിശ്ചയം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ വിവാഹം ഒരു വിശുദ്ധകർമ്മമാണ്. അതിനാൽ പരസ്പരസൗഹാർദ്ദമുണ്ടായിരിക്കണം. ഓരോ കക്ഷിക്കും

40. Harijan, 16-3-1947 (Communal Unity, p. 542)

മറ്റൊരു കക്ഷിയുടെ മതത്തിന്റെ നേരെ ബഹുമാനമുണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിൽ മതംമാറ്റത്തിന്റെ പ്രശ്നമേ ഇല്ല. അതിനാൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു മതത്തിലെ പുരോഹിതൻ വിവാഹക്രിയകൾ നടത്തിക്കണം. സമുദായങ്ങൾക്കു പരസ്പരശത്രുത ഇല്ലാതായിത്തീരുകയും ലോകത്തിലെ മതങ്ങളോടു ബഹുമാനമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യാൻ ഇതു നടക്കും.

ഇ. വേദവൈകൃതം

41

ചോദ്യം: കഴിഞ്ഞ നാലാഴ്ചക്കാലത്തു ഞാൻ വളരെയധികം രക്തച്ചൊരിച്ചിലും വെടിവെപ്പും കണ്ടു. ഇവ വല്ലാത്തൊരു വെറുപ്പ് എന്നിൽ ഉളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. ലഹളകൾ ആരംഭിച്ചുശേഷം ഓരോ ദിവസവും ഞാൻ സമാധാനം നിലനിർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഓരോ ഇന്ത്യക്കാരനും ഒരു ദേശീയ ഉടുപ്പു ധരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ഇന്ന്, മറ്റേതുകാലത്തേക്കാളുമേറെ എനിക്കു ബോധ്യപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. കുറച്ചുകാലം മുമ്പു ഞാൻ ഈ അഭിപ്രായം ഉന്നയിക്കുകയുണ്ടായെന്നു അങ്ങ് ഓർക്കുന്നുണ്ടാവും. അന്നു താങ്കൾ അതിനോടു യോജിച്ചില്ല. ഈ കത്തിക്കത്തുകൾ നടത്തിയതൊന്നും ഷർട്ടും കാലുറയും ധരിക്കുന്നവരല്ല—എന്തുകൊണ്ടു? മതവ്യത്യാസം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഉടുപ്പു സഹായിക്കുന്നുവെന്നതിനു് അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ തെളിവാണ്. നമ്മളെല്ലാം ഒരേജാതി ഉടുപ്പു ധരിച്ചാൽ സാമുദായികലഹളകൾ കുറച്ചുകാലത്തിനുള്ളിൽ തിരോധിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കുവേണ്ടി അങ്ങ് ഹരിജ്ജ്നിൽ ഇതിനു മറുപടി പറഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം.

ഉത്തരം: നല്ല അറിവും ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയുമുള്ള ഒരു സുഹൃത്തിന്റെ ഈ എഴുത്തു ഞാൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു ഈ ഗുണങ്ങളുണ്ടായതുകൊണ്ടു വിചാരസൂചകത ഉണ്ടായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. ആവശ്യമുള്ളതു് ഉടുപ്പിന്റെ ഐക്യമല്ല; ഹൃദയൈക്യമാണ്. നമ്മുടേതു പോലുള്ള കഴപ്പത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്രാപിക്കാൻ ഉടുപ്പിന്റെ ഐക്യം മതിയെന്ന അഭിപ്രായത്തിന്റെ കാമ്പില്ലായ്മ കണ്ടെത്താൻ യൂറോപ്പിന്റെ നേരെ നോക്കുകയേ വേണ്ടൂ. വിദ്വേഷം ഭൂഷിച്ച വായുപോലെയാണ്. അതു പോകണം. അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു സൗമനസ്യമാകുന്ന ശുദ്ധവായു വരണം.

41. Harijan, 20-10-1946 (Communal Unity, p. 396)

എഫ്. സാമ്പത്തികമായ മാറ്റം

42

ചോദ്യം. ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് വിപ്ലവമുണ്ടായാൽ, സാമൂഹ്യ ക്രമസംഹാരം പുറന്തള്ളിക്കൊണ്ടു സാമ്പത്തികപ്രശ്നം മുന്നോട്ടു വരുമെന്നു ഭ്രൂരിപക്ഷം സോഷ്യലിസ്റ്റുകാർ അവകാശപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെയോജിക്കുന്നുണ്ടോ? അങ്ങനെ ഒരു വിപ്ലവമുണ്ടായാൽ അങ്ങനെയോജിക്കുന്നുണ്ടോ? എന്നു വിളിക്കുന്ന ഈശ്വരരാജ്യം സ്ഥാപിക്കുവാൻ അതു സഹായിക്കുമോ?

ഉത്തരം: നിങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തികസംഘർഷം ഹിന്ദു മുസ്ലീം സ്പർദ്ധയുടെ ശക്തി കുറച്ചെന്നുവരാം. ഹിന്ദു മുസ്ലീം സംഘട്ടനം തീർന്നാലും നമ്മുടെ വിഷമതകളെല്ലാം തീരുകയില്ല. ഇന്നു സംഭവിക്കുന്നതു് ഇതാണ്. അടിമത്തത്തിനു് അറുതിവരുകയും സ്വാതന്ത്ര്യം ഉടിക്കുകയും ചെയ്താൽ. സമുദായത്തിലെ ദുർബലതകളെല്ലാം പൊന്തിവരും. ഇതിൽ വല്ലാതെ പരിശ്രമിക്കാനൊന്നും ഞാൻ കാരണം കാണുന്നില്ല. നാം തന്റേടം വിടാതെ നിന്നാൽ, ഓരോ പ്രശ്നവും പരിഹരിക്കപ്പെടും. സാമ്പത്തികപ്രശ്നം എങ്ങനെയായാലും പരിഹരിച്ചേ തീരൂ. ഇന്നു വല്ലാത്ത സാമ്പത്തികസമത്വമുണ്ട്. സോഷ്യലിസ്റ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനം സാമ്പത്തികസമത്വമാണ്. കുറച്ചുപേർ സമ്പത്തിൽ കിടന്നുരുളുക, ജനതതിക്കു ഭക്ഷിക്കാൻവേണ്ടതുപോലും കിട്ടാതിരിക്കുക എന്ന നിലയുള്ള ഇന്നത്തെ അന്യായമായ അസമത്വങ്ങളുടെ നടുക്കു് രാമരാജ്യമുണ്ടാകാൻ തരമില്ല. തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലായിരുന്നകാലത്തുതന്നെ ഞാൻ സോഷ്യലിസ്റ്റിനായിരുന്നെന്ന് സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശാശ്വത സമാധാനത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗമെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ ഹിംസയെ എതിർക്കുന്നു, ഇതുതന്നെയാണു് സോഷ്യലിസ്റ്റുകാരുടേതു് എനിക്കുള്ള എതിർപ്പും.

ജി. ഭാഷയും ലിപിയും

43

സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു പൊതുവെ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഒരു ഭാഷയുണ്ടായിരുന്നാൽ വേണം. രണ്ടു സ്റ്റേറ്റുകൾ സുഹൃത്തുക്കളാണെങ്കിൽ, അവയുടെ പൊതുഭാഷ ഹിന്ദുസ്ഥാനിയിലായിരിക്കണമെന്നുകൂടി ഞാൻ പറയും. പ്രത്യേക ഭാഷകളെന്ന നിലയിൽ ഉർദുവും ഹിന്ദിയും നിലനിൽക്കുകയില്ലെന്നു് ഇതിനർത്ഥമില്ല. അവ മേലിലും ജീവിക്കണം. പുരോഗമിക്കണം. എങ്കിലും, ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും എന്നല്ല ഇന്ത്യയിലെ ഭിന്ന മതാനുയായികളായ ജനങ്ങളെല്ലാം

42. Harijan, 1-6-1947 (Communal Unity, p. 625)
43. Harijan, 5-10-1947 (Communal Unity, p. 686)

സുഹൃത്തുക്കളാണെങ്കിൽ ഹിന്ദിയിൽനിന്നും ഉർദുവിൽനിന്നുമുണ്ടായ ഒരു പൊതുഭാഷ അവർ സ്വീകരിക്കണം. അവർ രണ്ടു ലിപികൾ പഠിക്കണം. ഇതു ഇന്ത്യാ യൂണിയനിലെ മുസ്ളീങ്ങൾക്കും ഹിന്ദുക്കൾക്കും ഒരു പരീക്ഷയായിരിക്കും.

യൂണിയനിലെ മുസ്ളീങ്ങൾ നാഗരിലിപി പഠിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതിരുന്നാൽ, ഹിന്ദുസ്ഥാനിക്കു ദേശീയഭാഷയാക്കാൻ കഴികയില്ലെന്നു പറയുന്നതു തെറ്റാവും. മുസ്ളീങ്ങൾ നാഗരിലിപി പഠിക്കുന്നവെങ്കിലാകട്ടെ, ഇല്ലെങ്കിലാകട്ടെ ഹിന്ദുക്കളും മറ്റൊരാൾമാരും രണ്ടു ലിപികൾ പഠിക്കണം. ഇന്നത്തെ വിഷമയമായ അന്തരീക്ഷം നിമിത്തം ജനങ്ങൾ ഈ ലഘുവായ കാര്യം മനസ്സിലാക്കിയില്ലെന്നുവരാം. ഹിന്ദുക്കൾക്കു വേണമെങ്കിൽ ഉർദുലിപിയും ഉർദുഭാഷയും ബഹിഷ്കരിക്കാം. പക്ഷേ, അതുകൊണ്ടല്ലാ വർക്കും ചേതമേയുള്ളു. അതിനാൽ ഹിന്ദുസ്ഥാനി പ്രചാരണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരുടെ വിശ്വാസമോ പരിശ്രമമോ തളരരുതു്. മൂലാനു ആസാദിനെയും മറ്റു പ്രധാന മുസ്ളീങ്ങളെയും പോലുള്ളവരാണ് ആദ്യം ഹിന്ദുസ്ഥാനിയും രണ്ടു ലിപികളും സ്വീകരിക്കേണ്ടതെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. അവരല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ആരാണ് നേതൃത്വം വഹിക്കുക? ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാലമാണ് വരാൻ പോകുന്നതു്. ഈശ്വരൻ നമ്മെ വേണ്ടവിധത്തിൽ നയിക്കട്ടെ!

44

മേലിൽ യു. പി. യിലെ ഔദ്യോഗികഭാഷ ദേവനാഗരിലിപിയോടുകൂടിയ ഹിന്ദിയായിരിക്കുമെന്ന ഒരു വാർത്ത താൻ പത്രത്തിൽ വായിച്ചുവെന്നു് പ്രാർത്ഥനാനന്തര പ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഇതദ്ദേഹത്തെ വേദനീപ്പിച്ചു. ഇന്ത്യായൂണിയനിൽ ഒട്ടാകെയുള്ള മുസ്ളീങ്ങളിൽ നാലിലൊരാൾഭാഗം യു. പി. യിലാണ് നിവസിക്കുന്നതു്. സർ തേജ്ബഹദൂർ സപ്രുവിനെപ്പോലെ ഉർദുപണ്ഡിതന്മാരായ വളരെ ഹിന്ദുക്കളുണ്ടു്. അവർ ഉർദുലിപി മറക്കണമോ? രണ്ടു ലിപികളും നിലനിർത്തുക. എല്ലാ ഔദ്യോഗിക കാര്യങ്ങൾക്കും രണ്ടും സ്വീകാര്യമായി കരുതുക— ഇതാണ് ശരിയായ വഴി. രണ്ടു ലിപികളും പഠിച്ചേ തീരൂ എന്നുവരും ഇതുകൊണ്ടു്.

പിന്നീടു് ഭാഷ സ്വന്തംകാര്യം നോക്കിക്കൊള്ളും, ഹിന്ദുസ്ഥാനി സംസ്ഥാനഭാഷയായിത്തീരുകയും ചെയ്യും, ഇങ്ങനെ രണ്ടു ലിപികൾ അറിയുന്നതു വ്യർത്ഥമാവുകയില്ല. ഇതവരെ സമ്പന്നരാക്കും. അവരുടെ ഭാഷയെ സമ്പന്നമാക്കും. ഇത്തരമൊരു നടപടിയെ ആരും ആക്ഷേപിക്കരുതു്.

44. Harijan, 26-10-1947 (Communal Unity, p. 687)

മുസ്‌ളീങ്ങളെ അവർ തുല്യപൗരരായി കരുതണം. സമത്വം വേണമെങ്കിൽ ഉർദ്ദലിപി സ്വീകരിക്കണം. മാനുഷമായ ജീവിതം അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിതി അവർ ഉളവാക്കരുത്; ഉളവാക്കിയിട്ട് മുസ്‌ളീങ്ങൾ പോകണമെന്നു തങ്ങൾക്കാഗ്രഹമില്ലെന്നു പറയുകയുമരുത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ സമനിലയിൽ പെരുമാറിയിട്ടും അവർ (മുസ്‌ളീങ്ങൾ) പാക്കിസ്ഥാനിലേക്കു പോകാനിഷ്ടപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അതവരുടെ (മുസ്‌ളീങ്ങളുടെ) ഇഷ്ടം. മുസ്‌ളീങ്ങളെ ആട്ടിയോടിക്കാൻ തക്ക യാതൊന്നും അവരുടെ പെരുമാറ്റത്തിലുണ്ടാകരുത്. മുസ്‌ളീങ്ങളെ കൊല്ലുകയോ, ആട്ടിയകറ്റുകയോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അടിച്ചമർത്തുകയോ ചെയ്താൽ, അവർക്ക് ഇക്കാര്യം സാധിക്കുകയില്ല.

എച്ച്. നിഷ്‌പക്ഷാനുഭവങ്ങൾ

45

പൂർണ്ണവും പരസ്യവും സ്വതന്ത്രവുമായ അനുഭവങ്ങളുണ്ടാകുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതു്. പക്ഷേ, പൊതുജനങ്ങൾക്കു പ്രാതിനിധ്യമില്ലാത്ത ഒരു ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ അനുഭവങ്ങളിൽക്കു വിഞ്ഞൊന്നുമുണ്ടായില്ല. അതിന്റെ തീരുമാനങ്ങൾക്കു പൊതുജനവിശ്വാസം ആർജ്ജിക്കുവാൻ കഴികയില്ല. എന്റെ മുസൽമാൻ സഹപ്രവർത്തകരും ഞാനുംകൂടി കണ്ട റായ്ബഹദൂർ സർദാർ മഖൻസിംഗ് മുതൽക്കുള്ള അധികാരികൾ, വളരെ അവമാനകരങ്ങളായ വരികൾ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു ലഘുലേഖ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടുവെന്നു സമ്മതിച്ചുവെങ്കിലും, ഇതിനു തക്ക പരിഹാരം ഹിന്ദുക്കൾ ചെയ്തുവെന്നും ഹിന്ദുക്കളുടെ വെടിവെപ്പ് ആത്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയായിരുന്നുവെന്നും മുസൽമാന്മാർ നശീകരണപ്രവൃത്തികൾ തുടങ്ങിയതിനുശേഷമായിരുന്നുവെന്നും പറഞ്ഞു. ലഘുലേഖയെ സംബന്ധിച്ച ഹിന്ദുക്കൾ വേണ്ടത്ര പരിഹാരം ചെയ്തില്ലെന്നും, നശീകരണവും വെടിവെപ്പും മുസൽമാന്മാർ തുടങ്ങിയതു് ഹിന്ദുക്കൾ വെടിവെച്ച് മുസൽമാന്മാർ കൊല്ലപ്പെട്ടതിനുശേഷമാണെന്നും കോഹട്ടിലെ മുസൽമാന്മാർക്കുവേണ്ടി വാദിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. നിർഭാഗ്യവശാൽ, കോഹട്ടിലെ മുസൽമാന്മാർ റാവൽപിണ്ടിയിലേക്കു വരാത്തതുകൊണ്ടു ശരിയായ വസ്തുതകൾ മനസ്സിലാക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. അതിനാൽ ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റ് കഠിനം പങ്കിട്ട രീതി തെറ്റാണെന്നു പറയാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. എങ്കിലും അതിന്റെ തീരുമാനം നിഷ്‌പക്ഷമോ സ്വീകാര്യമോ ആണെന്നു പറയാൻ വയ്യ. കോഹട്ടിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്ക് ആ തീരുമാനം സ്വീകരിക്കാനോ അതിനു വഴങ്ങാനോ നിവൃത്തിയില്ല. അത്തരം ഒരു തീരുമാനം

-45. Young India, 18-12-1924 (Communal Unity, pp. 100-101)

അതു മുസ്‌ളീങ്ങളെ അനുകൂലിക്കുന്നതാണെന്നതുകൊണ്ടു്, മുസൽമാന്മാർക്കു ചാരിതാർത്ഥ്യജനകമാകാനും പാടില്ല. ഇന്ത്യഗവർമെന്റിന്റെ തീരുമാനം തൽക്കാലം മുസ്‌ളീംവാദത്തെ പിൻതാങ്ങുന്നതായിത്തോന്നുന്നതുകൊണ്ടു് അതിനെ മുസ്‌ളീംപൊതുജനങ്ങൾ പ്രശംസിക്കുന്നതു തെറ്റാവും. ഏതു തീരുമാനവും രൂപ്തികരമാകണമെങ്കിൽ സംയുക്തമായിരിക്കണം. തെളിഞ്ഞ നിഷ്പക്ഷതയുള്ള ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരുംകൂടി ചെയ്യാതായിരിക്കണം. അതിനാൽ ഇന്ത്യഗവർമെന്റിന്റെ തീരുമാനം രണ്ടു സമുദായങ്ങൾക്കും ഒരു വെല്ലുവിളിയാണ്. അവമാനകരങ്ങളായ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായ നിലയിൽ കോഹട്ടിലേക്കു മടങ്ങിച്ചെല്ലുവാൻ അതു ഹിന്ദുക്കളോടു പറയുന്നു. ഹിന്ദുസഹോദരന്മാരുടെമേൽ അവമാനം വച്ചുകെട്ടുവാൻ അതു മുസ്‌ളീങ്ങൾക്കു കൈക്കൂലി കൊടുക്കുന്നു. കോഹട്ടിൽ അവമാനത്തോടുകൂടി സമൃദ്ധിയിൽ കഴിയുന്നതിനു പകരം കോഹട്ടിനു പുറത്തു് അവമാനം കൂടാതെ ദാരിദ്ര്യത്തിൽ കഴിയുവാനാണ് ഹിന്ദുക്കൾ അധികം ഇഷ്ടപ്പെടുകയെന്നു് ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ഗവർമെന്റു നൽകിയ പ്രലോഭനം വിഴുങ്ങാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം മുസൽമാന്മാർ ആണത്തമുള്ളവരായിരിക്കുമെന്നും, കോഹട്ടിൽ ഒരു നിസ്സാര ന്യൂനപക്ഷമായ ഹിന്ദുക്കളുടെമേൽ അവമാനം വെച്ചുകെട്ടുന്നതിൽ പങ്കാളികളാകാൻ അവർ വിസമ്മതിക്കുമെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ തെറ്റും പ്രകോപനവും എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും, ഹിന്ദുക്കളെ കോഹട്ടിൽനിന്നോടിച്ചുവെന്ന വസ്തുത അവശേഷിക്കുന്നു. അതിനാൽ റാവൽപിണ്ടിയിൽചെന്നു്, സൗഹാർദത്തോടു ജീവനും സ്വത്തിനും രക്ഷ നൽകാമെന്ന വാഗ്ദാനത്തോടുംകൂടി ഹിന്ദുക്കളെ കോഹട്ടിലേക്കു തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോകേണ്ടതു് മുസൽമാന്മാരുടെ കടമയാണ്. മുസൽമാന്മാർക്കു് ഈ സമീപനം സ്വീകരിക്കുവാൻ കോഹട്ടിനു പുറത്തുള്ള ഹിന്ദുക്കൾ എളുപ്പം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കണം. കോഹട്ടിലുള്ളവർ ഹിന്ദുന്യൂനപക്ഷത്തോടു തങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാഥമികബാധ്യത മനസ്സിലാക്കണമെന്നു പുറമെയുള്ള മുസൽമാന്മാർ നിർബന്ധിക്കണം. ഈ ദുർഘടപ്രശ്നത്തെ ഉചിതമായും അഭിമാനകരമായും പരിഹരിക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് ഹിന്ദുമുസ്‌ളീം മൈത്രിക്കുവേണ്ടിയുള്ള പരിശ്രമങ്ങളുടെ വിജയം മിക്കവാറും നിൽക്കുന്നതു്.

46

ബിദാറിലെ (ഹൈദരാബാദ് സ്റ്റേറ്റ്) ദാരുണമായ അത്യഹിതത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ മൗനംപൂണ്ടതിൽ ഒരു ലേഖകൻ പരിതപിച്ചിരിക്കുന്നു. ചില തെറ്റുകളെപ്പറ്റി ഞാൻ പരസ്യമായി ഒന്നും പറയാത്തതുകൊണ്ടു് എനിക്കവ അറിഞ്ഞുകൂടുന്നോ ഞാനെന്നും

46. Harijan, 4-5-1940 (Communal Unity, p. 306)

ചെയ്യുന്നില്ലെന്നോ വിചാരിക്കരുതെന്നും. മറ്റൊരു സന്ദർഭത്തിൽ, ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ചില ചുറ്റുപാടുകളിൽ ഏറ്റവും നല്ലതെന്താണെന്നു നിശ്ചയിക്കാൻ എന്നെ അനുവദിക്കണം. ബിദാറിനെപ്പറ്റി ഞാൻ കേട്ടതെല്ലാം നേരാണെങ്കിൽ (എല്ലാം പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല). അതുപോലെ യാതൊന്നും ഇന്ത്യയിൽ മറ്റൊരിടത്തും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല. ഹൈദരാബാദ് സ്റ്റേറ്റിനെ അരാജകത്വത്തിന് ഒഴിഞ്ഞുകൊടുക്കാതിരിക്കണമെങ്കിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ ജീവനും സ്വത്തും വിലകെട്ടതായിത്തീരാതെ കഴിയണമെങ്കിൽ പൂർണ്ണവും നിഷ്പക്ഷവും വിശ്വാസം ആർജ്ജിക്കുന്നതുമായ ഒരു ജൂഡീഷ്യൽ അന്വേഷണം നടത്തുകയും പെട്ടെന്നു ഭവനരഹിതരായിത്തീർന്നവർക്കു തികച്ചും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയും വേണം. ഈ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു പൂർണ്ണമായ അന്വേഷണം നടത്തണമെന്നു ഹൈദരാബാദിനു പുറമെയുള്ള പൊതുജനാഭിപ്രായം ആവശ്യപ്പെടുമെന്നു ആശിക്കുന്നു.

47

ചോദ്യം: ബിദാറിനെപ്പറ്റി അങ്ങേയ്ക്കു കഠിനവേദനയുണ്ട്. അങ്ങു് അക്കാര്യത്തിൽ നീതി ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഹൈദരാബാദിനു പുറത്തുള്ള മുസ്ലീം പൊതുജനാഭിപ്രായം നീതി ചെയ്യിക്കണമെന്നും അങ്ങു് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ബീഹാറിലെപ്പോലെ മുസ്ലീങ്ങളെ ഉപദ്രവിച്ചാൽ താങ്കൾക്കിത്ര വേദന തോന്നുമോ?

ഉത്തരം: ബീഹാറിനെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞതു ശരിയെന്നാണെന്നു് എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. മുസ്ലീങ്ങളെ ഹിന്ദുക്കൾ ഉപദ്രവിച്ചതിനെപ്പറ്റി എനിക്കു കിട്ടിയ ഒരൊറ്റ റിപ്പോർട്ടിനെക്കുറിച്ചു് അന്വേഷണം നടത്താതിരുന്നിട്ടില്ലെന്നുമാത്രമേ എനിക്കു പറയാൻ കഴിയൂ. വിലാഹത്തുകാലം മുതൽ എന്റെ പതിവിതാണ്. സത്യാവസ്ഥ കണ്ടെത്തുവാനോ സങ്കടമുള്ള കക്ഷിക്ക് ആശ്വാസം നൽകുവാനോ എല്ലായ്പ്പോഴും എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ബീഹാറിനെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞതു സ്പഷ്ടമല്ല. അതിനാൽ അതിനെക്കുറിച്ചു കൂടുതലായി ഒന്നും പറയാൻ തരമില്ല. ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക സംഭവമെടുത്തുകാണിച്ചാൽ ഞാൻ അതിൽ ഏതു ചെയ്തവെന്നു പറയാം. എന്നാൽ നീതിചെയ്യാനുള്ള എന്റെ ചുമതലയിൽ വിഴ്ചവന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുക, 'മുസ്ലീങ്ങളോടു ഹിന്ദുക്കൾ കാണിച്ച അനീതിയെപ്പറ്റി എനിക്കിത്രതന്നെ വേദന തോന്നിയില്ല' എന്നും വിചാരിക്കുക; ബിദാറിനെപ്പറ്റി ഉദാസീനരാകുന്നതിനെ ഇതു നീതീകരിക്കുമോ? കേട്ട പരാതികളെല്ലാം ശരിയാണെങ്കിൽ ബിദാറിലേതുപോലുള്ള ഒരു ഹിന്ദുമുസ്ലീ സംഘട്ടനം

47. Harijan, 11-5-1940 (Communal Unity, p. 307)

മുമ്പുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായി. നിഷ്പക്ഷമെന്നു സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഒരു ട്രൈബ്യൂണൽ മുഖേന തീരുമാനം നീതിയും നഷ്ടപരിഹാരവും നൽകണമെന്നുമാത്രമേ ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. ബി. ടി. ടി. നെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ ഈ അഭിപ്രായം ഇത്തരം എല്ലാ സംഗതികൾക്കും, ബാധകമാണ്.

ഐ. ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പക്ഷം

48

കൊഹട്ടിലെ അത്യാഹിതത്തിന്മേൽ ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റ് തീർപ്പിലായിട്ടിരിക്കുന്നു. പണ്ഡിതമാളവ്യജിക്ക് 'വൈസറോയ്' അയച്ച മറുപടിയിൽ ഗവർണ്മെന്റ്, 'ഇപ്പോൾ പൊതുജനങ്ങളുടെ മുമ്പാകെയുള്ളതു പോലുള്ള വല്ല തീരുമാനവുമാണുണ്ടാവുകയെന്നു' ഉറപ്പിക്കാൻ വക നൽകിയിരുന്നു. ഈ തീരുമാനം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭൗമബലത്തിന്റെയെന്നപോലെ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ അനിഷ്ടധ്യമായ പരമാധികാരത്തിന്റെയും പൊതുജനാഭിപ്രായനിന്ദയുടേയും തെളിവാണു്. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ കൊഹട്ടിലെ അത്യാഹിതം നിന്ദുര്യം വടംവലിയുടെ ഫലത്തേക്കാളേറെ പ്രാദേശികരണത്തിന്റെ കൊള്ളരുതായ്മയുടേയും അപ്രാപ്തിയുടേയും ഫലമാണു്. ജീവനും സ്വത്തും രക്ഷിക്കുകയെന്ന പ്രാഥമിക കർത്തവ്യം അധർ നിർവഹിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ പട്ടാപ്പകൽ ആരംഭിച്ചതും തുടർന്നുവരുന്ന അനാവശ്യമായ വിനാശനം തടയാമായിരുന്നു. പക്ഷേ, റോം കത്തി നശിക്കുമ്പോൾ നീറോ ചെല്ലുതുപോലെ, അധികൃതർ നോക്കിനിന്നു നൃത്തംവച്ചു. ഗത്യന്തരമില്ലായിരുന്നെന്ന് അധികൃതർക്കു പറയാൻ വയ്യ. അവരുടെ അധീനതയിൽ ധാരാളം കഴിവുകളുണ്ടായിരുന്നു. കുറുകരമായ സ്വന്തം ഉദാസീനതയും ഹൃദയശൂന്യതയുമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും അധികാരികളെ ഒരിക്കലും ഗ്രസിച്ചിട്ടില്ല.

ഇപ്പോഴാകട്ടെ, അവിടത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെമേൽ വെള്ളപ്പുഴിയും അവരുടെ അശ്രദ്ധയും അതിലും കവിഞ്ഞ ദോഷങ്ങളേയും 'കലുക്കിപ്പായ'യും 'ഡെറൂവു' എന്നു പറഞ്ഞു മുടിവെച്ചു. ഇന്ത്യാ ഗവർണ്മെന്റ് ആ അപരാധത്തിൽ പങ്കാളികളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

49

ബീഹാർ ലഹളകളുടെ വർത്തമാനം പത്രങ്ങളിൽ കണ്ട ഉടനെ ഗാന്ധിജി, കൽക്കത്തയിൽനിന്നു തന്റെ മൂന്നു സഹപ്രവർത്തകരോടു

48. Young India, 18-12-1924 (Communal Unity, p. 100)
49. Harijan, 17-11-1946 (Communal Unity, pp. 413-414)

കൂടി പാഠനയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടിരുന്ന പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവിനു മുഖ്യമന്ത്രി മുഖേന ഒരു കമ്പിയടിച്ചു. പലേടങ്ങളിലും സ്ഥിതി പ്രക്ഷുബ്ധവും ഗുരുതരവുമാണെന്നും അതിനെ നിയന്ത്രണാധീനമാക്കാൻ ഗവർണ്മെന്റു കഴിയുന്നതൊക്കെ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം കമ്പിമാർഗം മറുപടി നൽകി. ആവശ്യമുള്ളത്ര കാലം തന്റെ സഹപ്രവർത്തകരോടുകൂടി ബീഹാറിൽ താമസിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ഉറച്ചിരിക്കുകയാണ്. മൗനഭിനമാകുകൊണ്ടു പ്രാർത്ഥനാനന്തരയോഗത്തിൽ വായിക്കാൻ എഴുതിക്കൊടുത്തു സന്ദേശത്തിൽ ഗാന്ധിജി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. കോൺഗ്രസ്സ് ജനങ്ങളുടേതാണ്. മുസ്ലീംലീഗ് നമ്മുടെ മുസ്ലീം സഹോദരീസഹോദരന്മാരുടേതാണ്. കോൺഗ്രസ്സ് അധികാരത്തിലുള്ളതായാ മുസൽമാന്മാരെ രക്ഷിക്കുവാൻ കോൺഗ്രസ്സുകാർക്കു കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ ഒരു കോൺഗ്രസ്സ് പ്രധാനമന്ത്രി ഉണ്ടായതുകൊണ്ടെന്താണു പ്രയോജനം? ഇതുപോലെതന്നെ ഒരു ലീഗ് സംസ്ഥാനത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളെ രക്ഷിക്കാൻ ലീഗ് പ്രധാനമന്ത്രിയ്ക്കു കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തിനാണു ലീഗ് പ്രധാനമന്ത്രി? സ്വന്തം സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മുസ്ലീങ്ങളേയോ ഹിന്ദുക്കളേയോ രക്ഷിക്കാൻ അവർക്കു പട്ടാളസഹായം വേണമെന്നു വരികയാണെങ്കിൽ വിഷമഘട്ടമുണ്ടാകുമ്പോൾ സാമാന്യജനങ്ങളുടെമേൽ അവർക്കു യാതൊരു നിയന്ത്രണവും ഇല്ലെന്നു മാത്രമാണ് അതിനർത്ഥം. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ഇന്ത്യയിൽ പരമാധികാരം നിലനിൽക്കുവാൻ നാം ബ്രിട്ടീഷുകാരെ ക്ഷണിക്കുന്നു എന്നു മാത്രമാണ് അതിന്റെ താൽപര്യം. നമ്മളെല്ലാവരും അഗാധമായി ആലോചിക്കേണ്ട ഒരു വിഷയമാണിതു്.

50

ബീഹാറിലെ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ നേരമേണെങ്കിൽ അവ യോനകങ്ങളാണ്. കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റ് ഇത്തരം കാടത്തത്തെ ഒരിക്കലും പൊറുക്കുകയില്ലെന്നു പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്റു കുറും ചെയ്യുന്നവരോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അതിനെ അമർത്താൻ അവർ ആകാശത്തിൽനിന്നു ബോംബെറിയുകപോലും ചെയ്യും. പക്ഷേ, അതു ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ വഴിയാണ്. കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു ജനകീയസംഘടനയത്രേ. ആരുടെ പ്രതിനിധികളാണോ കോൺഗ്രസ്സ്, അവരുടെനേരെ അതു (കോൺഗ്രസ്സ്) വിദേശീയരുടേതായ സംഹാരരീതി പ്രയോഗിക്കണമോ? പട്ടാളത്തെക്കൊണ്ടു ലഹള അമർത്തിയാൽ, അവർ ഇന്ത്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അടിച്ചമർത്തുകയായിരിക്കും ചെയ്യുന്നതു്. പക്ഷേ, കോൺഗ്രസ്സിനു ജനങ്ങളുടെ മേൽ പിടിച്ചിട്ടില്ലാതായാൽ പണ്ഡിത നെഹ്റു എന്താണു ചെയ്യുക?

50. Harijan, 17-11-1946 (Communal Unity pp.413-414)

ജനങ്ങൾ അച്ചടക്കത്തിനും വിവേകത്തിനും വിധേയരാകുന്നില്ലെങ്കിൽ ഭരണഭാരം ഒഴിയുകയാണ് അധികം നല്ല വഴിയെന്നു പറയാനില്ലല്ലോ.

തെറ്റു ചെയ്തവരുടെ മതത്തിൽ പെട്ടവരോടു പ്രതികാരം ചെയ്യുന്നതു ഭീരുത്വമാണ്. അവർ അങ്ങനെയുള്ള പ്രവൃത്തികളിൽ മുഴുകിയാൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനോടു അവർ വിടവാങ്ങേണ്ടിവരും.

ജെ. ഭൂരിപക്ഷസമുദായത്തിന്റെ കർത്തവ്യം

51

ഉയർന്നു തരക്കാക്കുന്നപോലെ തന്നെ സാമാന്യജനങ്ങൾക്കും അതു (വിലാപത്തം) ഒരു പുതിയ ബോധം ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. നിസ്സഹകരണത്തിന്റെ മുർദ്ധന്യദശയിൽ നിരാശരായിത്തീർന്ന തൽപരകക്ഷികൾ ഇപ്പോൾ അതിന്റെ പുതുമ പോയതുകൊണ്ടു് തങ്ങളുടെ തഞ്ചം കണ്ടെത്തുകയും രണ്ടു സമുദായങ്ങളുടേയും മതഭ്രാന്തു കൊണ്ടും സ്വാതന്ത്ര്യകൊണ്ടും ലാഭമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലം കഴിഞ്ഞ രണ്ടു കൊല്ലത്തെ കടിപ്പകകളുടെ ചരിത്രത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. മതം ഉന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിസ്സഹകാര്യങ്ങൾ മതസിദ്ധാന്തങ്ങളായി വെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവ എന്തു സഹിച്ചും നടപ്പിൽ വരുത്തിയേ തീരൂ എന്നു മതഭ്രാന്തന്മാർ അവകാശപ്പെടുന്നു. കഴപ്പമുണ്ടാക്കാൻവേണ്ടി രാഷ്ട്രീയങ്ങളും സാമ്പത്തികങ്ങളുമായ കാരണങ്ങൾ ഇളക്കിവിടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ പര്യവസാനഘട്ടം കോഹട്ടിയിലായിരുന്നു. അവിടത്തെ അധികൃതന്മാരുടെ ഉദാസീനതകൊണ്ടു് ആ അത്യാഹിതം കൂടുതൽ ഗുരുതരമാക്കപ്പെട്ടു. കാരണങ്ങൾ പരിശോധിക്കുവാനോ കുറ്റം പങ്കിടാനോ ഞാൻ നിൽക്കേണ്ടതില്ല. അതിനു മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ വേണ്ടത്ര തെളിവു് എന്റെ പക്കലില്ല. ജീവനിലുള്ള കൊതികൊണ്ടു ഹിന്ദു അയോർത്ഥികൾ ഓടിപ്പോയെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി. കോഹട്ടിൽ മുസൽമാന്മാർക്കു വമ്പിച്ച ഭൂരിപക്ഷമുണ്ടു്. ഒരു വിദേശാധിപത്യത്തിൻകീഴിൽ ഉണ്ടാകാവുന്നേടത്തോളം രാഷ്ട്രീയാധികാരം അവർക്കുണ്ടു്. അതിനാൽ കോഹട്ടിലെ ജനസംഖ്യ മുഴുവൻ ഹിന്ദുക്കളായിരുന്നെങ്കിൽ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നേടത്തോളം രക്ഷ തങ്ങൾ ഭൂരിപക്ഷമായിരിക്കുമ്പോഴും ഉണ്ടാകുമെന്നു് ഹിന്ദുക്കൾക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതു് അവരുടെ കടമയാണു്. അയോർത്ഥികളിൽ ഓരോരുത്തരേയും കോഹട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു കൊണ്ടു പരന്നുതുവരെ കോഹട്ടിലെ മുസൽമാന്മാർ കൃതാർത്ഥരാകരുതു്. ഗവർണ്മെന്റു ഹിന്ദുക്കൾക്കായി വെച്ചു കെണിയിൽ അവർ വീഴുകയി

51. Young India, 26-12-1924 ((Communal Unity, pp. 103-104)

ല്ലെന്നും, കോഹട്ടിലെ മുസൽമാൻമാർ ജീവനേയും സ്വത്തിനേയും സംബന്ധിച്ചതികഞ്ഞ ഉറപ്പു നൽകുന്നതുവരെ തിരിച്ചുപോകാൻ അവർ കൂട്ടാക്കുകയില്ലെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

മുസൽമാന്മാർ ന്യൂനപക്ഷമാണെങ്കിൽ ഹിന്ദുഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ നടുവിൽ മാനുഷമായ ജീവിതത്തിനു ഹിന്ദുക്കളുടെ സൗഹാർദത്തെ ആശ്രയിക്കണമെന്നതുപോലെ തന്നെ സുഹൃത്തുക്കളായും സമന്മാരായും ഹിന്ദുക്കളെ കരുതുവാനും സ്വീകരിക്കുവാനും മുസൽമാന്മാർ തയ്യാറുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ വമ്പിച്ച മുസ്ളീംഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ നടുക്കു് അവർക്കു ജീവിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. കള്ളന്മാരിൽനിന്നും കൊള്ളക്കാരിൽനിന്നും രക്ഷ നൽകാൻ ഒരു ഗവർണ്മെന്റിനു സാധിക്കും; എന്നാൽ ഒരു സമുദായത്തെ മറ്റൊരു സമുദായം അടച്ചു ബഹിഷ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവരെ അതിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാൻ ഒരു സ്വരാജ്യഗവണ്മെന്റിനുപോലും സാധിക്കുകയില്ല. അസാധാരണ ചുറ്റുപാടുകളെ നേരിടാനേ ഗവണ്മെന്റുകൾക്കു കഴിയൂ. കലഹങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ സാധാരണമായിത്തീരുമ്പോൾ അതാഭ്യന്തരയുദ്ധമാണു്. കക്ഷികൾതന്നെ അതു പൊരുതി അവസാനിപ്പിക്കണം. ഇന്നത്തെ ഗവണ്മെന്റു വിദേശ്യമാകുകൊണ്ടും യഥാർത്ഥത്തിൽ ആച്ഛാദിതമായ പട്ടാളഭരണമാകുകൊണ്ടും നമ്മളിൽ ആരൊക്കെ കൂടിച്ചേർന്നാലും അതിനെതിരെ ആവശ്യക്കാർക്കു രക്ഷ നൽകാനുള്ള കഴിവുകൾ അതിനുണ്ടു്; തന്നിമിത്തം ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിൽ നമ്മുടെ വർഗ്ഗകലഹങ്ങളെ നേരിടാനുള്ള ശക്തിയും ഉണ്ടു്. പക്ഷേ, ജനകീയഗവണ്മെന്റാണെന്നു എന്തെങ്കിലും നാട്യമുള്ള ഒരു സ്വരാജ്ഗവണ്മെന്റിനേയും യുദ്ധാടിസ്ഥാനത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കുവാനോ നിലനിർത്തുവാനോ സാദ്ധ്യമല്ല. സ്വരാജ്ഗവണ്മെന്റനുവച്ചാൽ ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസൽമാന്മാരുടെയും മറ്റും സ്വതന്ത്രവും സംയുക്തവുമായ ഇച്ഛകൊണ്ടു സ്ഥാപിച്ച ഗവണ്മെന്റന്നാണർത്ഥം. സ്വരാജ്യം വേണമെന്നു ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ സൗഹാർദ്ദപൂർവ്വം തങ്ങളുടെ ഭിന്നിപ്പുകൾ തീർത്തേ തീരൂ.

52

ഹിന്ദുക്കളായ നാം ഭൂരിപക്ഷമാണെന്നു് കറിയൊക്കെ ശരിയായ മട്ടിൽ പറയപ്പെടുന്നു. ആവട്ടെ. 1921-ൽ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്ന അതേ സംഗതിതന്നെ ഇപ്പോഴും പറയുന്നു; അതായതു്, ഏതെങ്കിലും ഒരു സമുദായം—ഭൂരിപക്ഷസമുദായമാണു വേണ്ടതു്—സ്വന്തസ്സാലെ എല്ലാ അവകാശാധികാരങ്ങളും അടിയറവുചാൽ, ഈ ഐക്യം കരഗതമാകും. ഈ സ്വാർത്ഥത്യാഗം ഹിന്ദുക്കൾ ചെയ്യുന്നതു് ഒരു വലിയ കാര്യമാവും, സുധീരമായ ഒരു നടപടിയാകും. അവർ മുസൽമാന്മാരോടു പറയട്ടെ: 'ലാത്തീൽ ഇഷ്ടമുള്ള

52. Young India, 12-3-1931 ((Communal Unity, pp. 172-173)

പക്ഷം എടുത്തോളൂ. ഞങ്ങൾക്കു നിങ്ങളെ സേവിച്ചാൽ മതി.' വാസ്തവത്തിൽ എന്തിനൊക്കെ വേണ്ടിയാണു നിങ്ങൾ കലഹിക്കുന്നതു്? വായുവിനും വെള്ളത്തിനും വേണ്ടിയല്ല തീർച്ച. നിയമസഭകളിലെയും പ്രാദേശികസമിതികളിലേയും സീററുകൾക്കു വേണ്ടിയാണു്. നിങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിനു് അതുമായി എന്തു ബന്ധമാണുള്ളതു്? നിങ്ങളിൽ എത്രപേർക്കു് അവയിൽ പ്രവേശിക്കാൻ കഴിയും? എന്താണു നിങ്ങൾക്കവിടെ ചെയ്യുവാൻ കഴിയുക? നിയമസഭകളുടെ പുറത്തുനിന്നു നിങ്ങൾ ആശ്ചര്യകരങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തു. നിങ്ങൾ ഓർഡിനൻസുകളെ ധിക്കരിച്ചു, ലാത്തിച്ചാർജ്ജകളെ ധിക്കരിച്ചു, വെടിവെക്കാനുള്ള കല്പനകളെ ധിക്കരിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടു്? നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ ശക്തിയെക്കുറിച്ചു ബോധമുണ്ടായിരുന്ന. അതേ ബോധം നിങ്ങൾ നിലനിർത്തിയാൽ, നിങ്ങളുടെ പാർലിമെൻറിൽ മുസൽമാന്മാർ മാത്രമേയുള്ളൂ, റിന്ദുക്കളില്ല എന്നു വന്നാലെന്താണു്! സീററുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഈ വക്കാനം, അധികാരത്തിന്റെ നിഴലിനുവേണ്ടിയുള്ള ഈ വക്കാനം, കണ്ടു് എനിക്കു മടുത്തു. ഈ നിയമസഭകളുമായി യാതൊരു ഇടപാടുമുണ്ടാകരുതെന്നു് കോൺഗ്രസ്സുകാരെ മുഴുവൻ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ! സ്വന്തസ്സിലെ ചെയ്യുന്ന ആ ത്യാഗം പണ്ടു സ്വപ്നം കാണാത്ത ശക്തി നിങ്ങൾക്കുണ്ടാക്കിത്തീർക്കും.

53

ഈയിടെ ഒരു സന്ദർശകൻ വന്നുപറഞ്ഞു: 'സാമുദായികമെത്രീകൂടാതെ സ്വരാജ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു് അപരിഹാര്യമായ ഒരു ദ്രോഹമാണു് അങ്ങു് ഇന്ത്യയ്ക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. അതിനു പകരം വ്യത്യസ്ത സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലും വ്യത്യസ്ത സമുദായങ്ങളോടും നീതിയില്ലെങ്കിൽ സ്വരാജ്യമില്ലെന്നായിരുന്നു നിങ്ങൾ പറയേണ്ടിയിരുന്നതു്.' ഈ സന്ദർശകനുമായി ഞാൻ വാദിച്ചു. എങ്കിലും അദ്ദേഹം സംതുപ്തനായില്ല. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'അങ്ങയുടെ മുസ്ലീം സുഹൃത്തുക്കളുടെ ആനുകൂല്യം കൂട്ടാൻവേണ്ടി സ്വന്തം ആത്മാവിനെ വിലക്കുമാണു് അങ്ങു സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.' പ്രതിഷേധിച്ചുകൊണ്ടു് ഞാൻ പറഞ്ഞു; 'ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം വാങ്ങാൻവേണ്ടി ഞാൻ എന്റെ ആത്മാവിനെ വിലക്കുകയില്ലെന്നു തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്കറിയാം, ലോകത്തിനറിയാം. മുസ്ളീം സൗഹാർദം എനിക്കു വേണമെങ്കിൽ, അതെന്റെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയല്ല, ഇന്ത്യയ്ക്കു വേണ്ടിയാണു്. നിങ്ങൾ എന്നോടു് അനീതി കാണിക്കുകയാണു്.' ആ സന്ദർശകൻ വികാരാവേശത്തോടെ മറുപടി പറഞ്ഞു: 'അങ്ങയുടെ രാജ്യസ്നേഹം എനിക്കറിയാം. അതറിഞ്ഞുകൂടെങ്കിൽ, ഞാൻ അങ്ങയെ കാണാൻ വരുകയില്ലായിരുന്നു. എങ്കിലും അങ്ങു്

53. Harijan, 27-1-1940 ((Communal Unity, p. 257)

യുടെ സ്നേഹം നിമിത്തം അങ്ങു ചെയ്ത തെറ്റും, ചെയ്യുന്ന തെറ്റും അങ്ങു കാണുന്നില്ല. ഹിന്ദുക്കൾ എന്താണു പറയുന്നതും, ചെയ്യുന്നതും എന്നും അങ്ങേക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. മുസ്ലീങ്ങളുടെ നീരസത്തെ ഭയന്നും അവർ ക്ലേശിക്കുന്നു; അവർ അങ്ങയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതാണു് ഇതിനു കാരണം. 'ഐക്യം' എന്നതിനു പകരം 'നീതി' എന്ന വാക്കു് ഉപയോഗിക്കുവാൻ അങ്ങയോടു് ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു.' ഈ സ്നേഹിതനോടു വാദിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എനിക്കു സമയമുണ്ടായിരുന്നുമില്ല. ഈ പ്രശ്നത്തെപ്പറ്റി ഈ പംക്തികളിൽ എഴുതാമെന്നു് ഞാൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തെ സമാശ്വസിപ്പിച്ചു. എന്റെ മറുപടി അദ്ദേഹത്തെ സമാശ്വസിപ്പിക്കുമോ എന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

സാമൂഹികമൈത്രികൂടാതെ അഹിംസയിലൂടെ സ്വരാജ്യം പ്രാപിക്കാനാവില്ലെന്ന എന്റെ വിശ്വാസത്തിനു് ഇളക്കം തട്ടിയിട്ടില്ല. പക്ഷേ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിൽ നീതിയില്ലാതെ ഈ മൈത്രി നേടാനാവില്ല. മുസ്ലീങ്ങളുടെയോ മറ്റൊരുതരത്തിലെയോ സൗഹൃദം കൈക്കൂലികൊണ്ടു വാങ്ങുക സാധ്യമല്ല. കൈക്കൂലിക്കു തന്നെ അർത്ഥം ഭീരുത്വമെന്നാണു്, തന്നിമിത്തം ഹിംസയെന്നും. എന്നാൽ എന്റെ സഹോദരനു് അവൻ അർഹിക്കുന്നതിലുമധികം ഞാൻ കൊടുത്താൽ, അതു കൈക്കൂലിയല്ല, ഞാൻ ആരോടും അനീതി ചെയ്യുന്നുമില്ല. ഔദാര്യംകൊണ്ടു സംശയമില്ലാതാക്കാൻ എനിക്കു കഴിയും. ഔദാര്യമില്ലാത്ത നീതി നിഷ്പ്രയാസം ഷൈലോക്കിന്റെ നീതിയായിത്തീരാം. പക്ഷേ ഏതൊരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടിയാണോ ഔദാര്യം കാണിക്കുന്നതു് ആ കാര്യത്തിനുതന്നെ ഔദാര്യം കോട്ടം തട്ടിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഞാൻ മനസ്സിരുത്തണം.

54

തന്നെ 'ഷഹാൻഷാ-ഇ-പാക്കിസ്ഥാൻ' (പാക്കിസ്ഥാനിലെ ചക്രവർത്തി) എന്നു വിളിച്ചതിനു് ജിന്നാസാഹിബ് തന്റെ അനുയായികളെ ശകാരിച്ചിരിക്കുന്നു. പാക്കിസ്ഥാനിൽ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കു തുല്യപദവി ലഭിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. താൻ പറഞ്ഞതനുസരിച്ചു് അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിച്ചാൽ, കാര്യങ്ങൾ നേരെയൊക്കും. ആഗ്രഹിച്ചതു കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞതുകൊണ്ടു് അവരിനി തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തെ അമുസ്ലീങ്ങളുമായി സമാധാനരതിൽ വർത്തിക്കുമെന്നാണു പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്. പാക്കിസ്ഥാനിൽ അവർ മതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും എല്ലാവർക്കും തുല്യാവകാശങ്ങൾക്കും ഉറപ്പു നല്കണം. ഉദാഹരണത്തിനു് സിന്ധിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു് എന്തുകൊണ്ടു് അവിടെ സമാധാനത്തോടും രക്ഷയോടുംകൂടി ജീവിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല? ഒരൊറ്റ ഹിന്ദു സിന്ധു വിട്ടുപോയെങ്കിൽ, അവർ അരു

E4. Harijan, 22-6-1947 ((Communal Unity, p. 646)

തന്നെ പറഞ്ഞു് അയാളെ തിരികെ കൊണ്ടുവരണം. ഹിന്ദുക്കളോടു ഗാന്ധിജിക്കു പറയാനുള്ളതു് അവർ സർവ്വയേവും വെടിയണമെന്നാണു്. സ്വന്തം മതമോ പദവിയോ മാറ്റാൻ അവരെ ആരും നിർബന്ധിക്കുകയില്ല.

ഹിന്ദുഭൂരിപക്ഷ പ്രദേശത്തെ ഹിന്ദുക്കളോടു് അദ്ദേഹം പറയുന്നു, മുസ്ലീങ്ങൾ എന്തുചെയ്തുവെന്നു നോക്കാതെ അവർ ശരിയായതു ചെയ്യണമെന്നു്. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ മാത്രമേ ജിന്നാസാഹിബിന്റെ ദ്വീരാഷ്ട്രവാദം ശരിയല്ലെന്നു തെളിയിക്കാൻ അവർക്കു കഴിയൂ.

55

എല്ലാവരും അവകാശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാത്രം വാദിക്കുകയും ചുമതലയെപ്പറ്റി പറയാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ, തനി കഴപ്പും കലാപവും ഉണ്ടാകും. അവകാശങ്ങൾക്കു വാശിപിടിക്കുന്നതിനു പകരം എല്ലാവരും സ്വധർമ്മം നിർവ്വഹിച്ചാൽ, മനുഷ്യജാതിയിൽ സ്വാസ്ഥ്യം ഉടൻ സംസ്ഥാപിതമാകും. തന്റെ മുസ്ലീം അയൽവാസിയോടു് ഹിന്ദുവിനുള്ള കടമ എന്താണു്? മനുഷ്യനെന്ന നിലയ്ക്കു് അയാളെ സുഹൃത്താക്കുക, അയാളുടെ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുക, സങ്കടത്തിൽ അയാളെ സഹായിക്കുക. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ, തന്റെ മുസ്ലീം അയൽവാസിയെപ്പറ്റി നന്നു് ഇത്തരം പെരുമാറ്റം പ്രതീക്ഷിക്കുവാൻ അയാൾക്കു് അവകാശമുണ്ടാകും. പ്രതീക്ഷിച്ച ഫലം കിട്ടിയെന്നും വരാം. ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷം ഹിന്ദുക്കളാണെന്നും അല്പം മുസ്ലീങ്ങൾ അവരുടെ ഇടയിലുണ്ടെന്നും വിചാരിക്കുക; അപ്പോൾ ഹിന്ദുഭൂരിപക്ഷത്തിനു മുസ്ലീം അയൽപക്കക്കാരോടുള്ള കടമ വളരെ വർദ്ധിക്കുന്നു. തത്ഫലമായി ഹിന്ദുക്കൾക്കു് തങ്ങളോടുള്ള പെരുമാറ്റത്തിൽ മതംനിമിത്തം ഒരു വ്യത്യസ്തമുണ്ടാകുന്നില്ലെന്നു ന്യൂനപക്ഷത്തിനു തോന്നണം. ഹിന്ദുക്കൾക്കു് അന്നു് അവകാശമുണ്ടാകും, അതുവരെയില്ല. അപ്പോൾ മുസ്ലീങ്ങൾ അവരുടെ സ്വാഭാവിക സുഹൃത്തുക്കളായിത്തീരും. ആപൽക്കാലത്തു് രണ്ടുകൂടരും ഒരുമിച്ചു പ്രവർത്തിക്കും. എന്നാൽ ഭൂരിപക്ഷം ഹിന്ദുക്കളുടെ ശരിയായ പെരുമാറ്റമനുസരിച്ചു മുസ്ലീങ്ങൾ ഇങ്ങോട്ടു പെരുമാറുന്നില്ലെന്നും അവർ കലഹത്തിനു തുനിയുകയാണെന്നും വിചാരിക്കുക; അതു മനുഷ്യത്വമില്ലായ്മയായിരിക്കും. അപ്പോൾ ഹിന്ദുഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ കടമയെന്താണു്? ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ മൃഗീയബലംകൊണ്ടു് അവരെ കീഴ്മർത്തുകയല്ല. അനർഹമായ അവകാശം പിടിച്ചുപററലാകും അതു്. സ്വന്തം സഹോദരന്മാരുടെ മനുഷ്യത്വമില്ലാത്ത പെരുമാറ്റത്തെത്തന്നെപ്പോലെ അതിനെ നിയന്ത്രിക്കുകയാണു് അവരുടെ കടമ. ഈ ഉദാഹരണത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ വിസ്തരിച്ചുപറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. സ്ഥിതി മറി

55. Harijan, 6-7-1947 (Communal Unity, pp. 656-657) (ജൂൺ 28, 29 തീയതികളിൽ ചെയ്ത പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗങ്ങളിൽനിന്നു്)

പ്രായാലും ഇതൊക്കെത്തന്നെയാണ് വേണ്ടതെന്നു പറഞ്ഞു ഞാൻ നിർത്തട്ടെ.

കെ. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ മനോഭാവം

56

പാക്കിസ്ഥാനിലെ ഹിന്ദുക്കളും സിക്ഷകാരും ഭയങ്കരമായ ഒരു വിഷമസന്ധിയിലായിരുന്നു. ഒഴിഞ്ഞുപോവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള പണിയായിരുന്നു. വഴിക്കു വളരെപ്പേർ ചാവുകയേ തരമുള്ളൂ. ഇന്ത്യയുണിയനിലേക്കുവന്നശേഷം അയോർത്ഥികയാമ്പുകളിൽ അവരുടെ നില രെല്ലും അസൂയാവഹമായിരുന്നില്ല. കരുക്ഷേത്രക്യാമ്പിൽ അനേകായിരംപേർ വെളിസ്രദേശങ്ങളിലാണ് കിടന്നിരുന്നത്. വൈദ്യസൗകര്യങ്ങൾ പോരാ, ആഹാരം മോശം. ഗവർമെൻറിനെ കുറ്റം പറയുന്നതു തെറ്റാവും. ജനങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം എന്തുപദേശമാണു നല്കേണ്ടതു്? പശ്ചിമ പാക്കിസ്ഥാനിൽ നിന്നുവന്ന കുറച്ചു സുഹൃത്തുക്കൾ അദ്ദേഹത്തെ ഇന്നു കാണുകയുണ്ടായി. തങ്ങളുടെ ദുഃഖകഥ അവർ വിവരിക്കുകയും പിന്നിൽ വിട്ടുപോന്നവരെ ഉടനെ ഒഴിച്ചുകൊണ്ടുപോരണമെന്നു് അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. താനല്ല ഗവർമെൻറു്, എന്നാൽ എത്ര നല്ല വിചാരമുണ്ടായാലും ഏതു ഗവർമെൻറിനും ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹമുള്ളതെല്ലാം ഇത്തരം ചുറ്റുപാടുകളിൽ ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയില്ല എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽനിന്നും ആളുകൾ ഓടാൻ തുടങ്ങിയെന്ന വർത്തമാനമെത്തി. കാരണമെന്താണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹപ്രവർത്തകരായ സതീശ് ബാബുവും (ഖാദിപ്രതിഷ്ഠാനിലെ) പ്യാരെലാൽജിയും കന്യാഗന്ധിയും അ.തുൽ സലാംബഹനും സർദാർ ജീവൻസിംഗ്ജിയും ഇപ്പോഴും അവിടെയുണ്ടു്. അദ്ദേഹവും നവ്ഖാലിയിൽ സഞ്ചരിച്ച യേം വെടിയുവാൻ ജനങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുകയുണ്ടായി. ജനങ്ങളുടെയും ഗവർമെൻറിന്റെയും കടലയെന്താണെന്നു നവ്ഖാലിയാത്ര അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു് ആലോചിപ്പിച്ചു. ഒരു ഡൊമിനിയനിൽനിന്നു് ഓടിപ്പോകുന്നവർക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോവാം അപ്പുറത്തെ സ്ഥിതി വളരെ മെച്ചമാണെന്നു്. പക്ഷേ അവർക്കു തെറ്റി. എത്രനല്ല വിചാരമുണ്ടായാലും ഇത്രയേറെ അയോർത്ഥികളെ വേണ്ടതുപോലെ നോക്കി രക്ഷിക്കുവാൻ അധികൃതരെക്കൊണ്ടാവില്ല. ആദ്യത്തെ സ്ഥിതിയൊക്കെ വീണ്ടും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കാൻ അവർക്കു കഴികയില്ല. സ്വസ്ഥാനത്തു് ഉറച്ചുനിന്നു സഹായത്തിനു് ഈശ്വരന്റെ നേർക്കല്ലതെ മറ്റൊരുവരുടെ നേർക്കും നോക്കാതിരിക്കണമെന്നാണു് ജനങ്ങളോടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശം. വേണ്ടിവന്നാൽ സ്വഗൃഹങ്ങളിലിരുന്നു് അവർ സധൈര്യം മരിക്കണം. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം.

56. Harijan, 19-10-1947 (Communal Unity, pp.809-810)

ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതു് ഗവർണ്മെന്റിന്റെ കടമയാണെന്നതിന്നു സംശയമില്ല. ശരിയായും സഹകരണത്തോടുകൂടിയും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതു് രണ്ടു ഗവർണ്മെന്റുകളുടെയും കടമയാണ്. അഭിലഷണീയമായ അക്കാദമി സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ, യുക്തിയുക്തമായ ഫലം യുദ്ധമാണ്. അതു വേണമെന്നു പറയുന്ന അവസാനത്തെ ആളായിരിക്കും അദ്ദേഹം. എങ്കിലും ആയുധങ്ങളും സൈന്യങ്ങളുമുള്ള ഗവർണ്മെന്റിന്നു മറ്റുതരത്തിൽ ചെയ്യാനാവില്ലെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നറിയാം. യുദ്ധമെന്നുവെച്ചാൽ സംഹാരമാണ്. ജനങ്ങളെ ഒത്തുമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന്നിടയ്ക്കു സംഭവിച്ച മരണം ആർക്കും ഒരു നന്മയും ചെയ്തില്ല. ദുരിതാശ്വാസം, പുനരധിവാസം മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ച നിരവധി പ്രശ്നങ്ങൾ ഒത്തുമാറ്റംമൂലം ഉണ്ടായി.

'അയിത്തക്കാരാ'ണെന്നു കാണിക്കുന്ന ഒരു ബാഡ്ജ് ഹരിജനങ്ങൾ ധരിക്കണമെന്നു മണ്ഡൽസാഹിബും പാക്കിസ്ഥാനിലെ മറ്റുചില അംഗങ്ങളുംകൂടി തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു് ഒരു പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു ഗാന്ധിജി കഴിഞ്ഞദിവസം മനസ്സിലാക്കുകയുണ്ടായി. ബാഡ്ജിന്മേൽ ചന്ദ്രക്കലയുടെയും നക്ഷത്രത്തിന്റെയും അടയാളമുണ്ടായിരിക്കണം. ഹരിജനങ്ങളെ മറ്റു ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നു തിരിച്ചറിയാനാണു് ഇതു്. ഇതിന്റെ യുക്തിയുക്തഫലം അവിടെ താമസിക്കുന്ന ഹരിജനങ്ങൾ അവസാനം ഇസ്ലാം സ്വീകരിക്കേണ്ടതായി വരുമെന്നുള്ളതാണെന്നാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. ഏതെങ്കിലും മതംമാറുന്നതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്നൊന്നും പറയാനില്ല. സേപച്ഛയാ ഒരു ഹരിജനായിത്തീർന്നുകൊണ്ടു്, ഹരിജനങ്ങളുടെ മനസ്സു് അദ്ദേഹത്തിന്നറിയാം. ഇത്തരത്തിൽപ്പെട്ട ഒരൊറ്റ ഹരിജൻ ഇന്നില്ല. അവർക്കു് ഇസ്ലാമിനെപ്പറ്റി എന്തറിയാം? എന്തുകൊണ്ടാണു് തങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കളായതെന്നും അപർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എല്ലാ മതാന്തരയായികളുടെയും കഥ ഇതാണു്. അവർ ഏതെങ്കിലും മതക്കാരായിത്തീർന്നതു് ആ മതത്തിൽ പിറന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമാണു്. അവർ മതം മാറിയെങ്കിൽ, അതു് ഒന്നുകിൽ നിർബന്ധംകൊണ്ടാവും. അല്ലെങ്കിൽ വല്ല പ്രലോഭനവും പ്രതിഫലമായി നൽകിയതുകൊണ്ടാവും. ഇപ്പോഴത്തെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ സ്വമനസ്സാലെയുള്ള മതംമാറ്റത്തിന്നു യാതൊരു സാധ്യതയുമുണ്ടാവാകയില്ല. മതം ജീവനെക്കാൾ പ്രിയപ്പെട്ടതായിരിക്കണം. ഹിന്ദു മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിച്ചെങ്കിലും വിഷമഘട്ടത്തിൽ ഉറച്ചു വിശ്വാസമില്ലാതായിത്തീരുന്നവരെക്കാൾ നല്ലവർ ഈ സത്യമനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാണു്.

57

കിഴക്കൻ പാക്കിസ്ഥാനിൽനിന്നു കുറച്ചൊക്കെ ഗാന്ധിജിയെ കാണാൻ വന്നിരുന്നു. അനവധി ഹിന്ദുക്കൾ കിഴക്കൻ ബങ്കാൾ വിട്ടുപോകുകയാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശം ഈ സുഹൃത്തുക്കൾ ആരാഞ്ഞു. പലപ്പോഴും താൻ പറഞ്ഞത് ആവർത്തിക്കാനേ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. യേശുക്രിസ്തു ഓടിപ്പോകാൻ ഇടവരുക്കുന്നതു് ധീരരായ സ്രീപുരുഷന്മാർക്കു ചേർന്നതല്ല. അവർ സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നു് അയശസ്സോ ആത്മാഭിമാനനാശമോ സഹിക്കുന്നതിനുപകരം മരണം വരിക്കണം. ഈശ്വരനെയല്ലാതെ മറ്റാരെയും അവർ ഭയപ്പെടരുതു്. അവർ സ്വമതത്തേയും അഭിമാനത്തേയും പൗരാവാകാശങ്ങളേയും സ്വജീവൻകൊണ്ടു രക്ഷിക്കണം. ആ ധൈര്യമില്ലെങ്കിൽ, ഒഴിഞ്ഞുപോരുന്നതാണ് നല്ലതു്. കിഴക്കൻ ബങ്കാൾ വിട്ടുപോരാൻ അവർ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, സാധുക്കളായ പട്ടികജാതിക്കാരെ സുരക്ഷിതരായി ആദ്യം പറഞ്ഞയയ്ക്കുകയെന്നതു് തങ്ങളുടെ കർത്തവ്യമായി ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ, ഡോക്ടർമാരും വക്കീൽമാരും കച്ചവടക്കാരും മറ്റും കരുതണം. ഇവർ അവസാനമേ പോരാവൂ. ആദ്യം പോരരുതു്. ഒരേ സമയത്തു് എല്ലാ ദിക്കിലും എത്താൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടാവില്ല. എങ്കിലും തന്റെ ശബ്ദം അവരുടെയെല്ലാം അടുത്തെത്തിക്കുവാൻ കഴിയും. തങ്ങളുടെ മതത്തിനും അഭിമാനത്തിനുംവേണ്ടി മരിക്കുവാൻ പട്ടികജാതിക്കാരോടു് ആവശ്യപ്പെടുവാൻ ഡോക്ടർ അംബേദ്കറോടും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഗാന്ധിജി സസന്തോഷം അപ്രകാരം ചെയ്തതു് ഒരു സമ്മേളനം മുഖേനയാണ്.

58

യു. പി. യിലെ നാലു മുസ്ലീം സുഹൃത്തുക്കൾ സമാധാനദൂതന്മാരായി പശ്ചിമപഞ്ചാബിലേക്കു പോയിരുന്നു. ഇന്നു രാവിലെ അവർ ഗാന്ധിജിയെ കാണാൻ വന്നിരുന്നു. ഹിന്ദുക്കൾക്കു് ഇപ്പോൾ ലാഹോറിൽചെന്നു് രക്ഷയോടുകൂടി പാർക്കാമെന്നു് അവർ പറഞ്ഞു. അവരും ഹിന്ദുക്കളുടെകൂടെ പോവുകയും, അവരുടെ ഒരു മുടിയിഴപോലും തൊടുന്നതിനുമുമ്പു് സ്വജീവൻ കളയുകയും ചെയ്യും. അവർ അപ്പോൾ പറഞ്ഞതു്, പൊതുയോഗത്തിൽ വായിക്കാൻവേണ്ടി എഴുതിക്കൊടുക്കുവാൻ ഗാന്ധിജി അവരോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അവർ താഴെ ചേർക്കുന്ന കത്തെഴുതി ഗാന്ധിജിക്കു കൊടുത്തു:

'യു. പി. സമാധാനദൂതസംഘം രണ്ടുതവണ പശ്ചിമപഞ്ചാബിൽ സഞ്ചരിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ തവണ ഒരുമാസവും,

57. Harijan, 27-10-1947(Communal Unity, p. 829)
 58. Harijan, 21-12-1947 (Communal Unity, pp. 893-894)

രണ്ടാംതവണ ഒരാളെയും അവരവിടെ ചെലവഴിച്ചു. സ്ഥിതിഗതികൾ ഇപ്പോൾ വളരെ മെച്ചപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗവർണ്മെന്റും ജനങ്ങളും സമാധാനം സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

1. ഇന്നവിടെ താമസിക്കുന്ന അമുസുളീങ്ങൾ അവിടെ തുടരണമെന്നും, വിട്ടുപോയവർ മടങ്ങിവരണമെന്നും പശ്ചിമപഞ്ചാബ് ഗവർണ്മെന്റ് ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

2. മടങ്ങിവരുന്ന അമുസുളീങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കൾ അപർക്ക തിരികെ കൊടുക്കണമെന്നും ഗവർണ്മെന്റ് നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു.

3. പശ്ചിമപഞ്ചാബിലേക്കു മടങ്ങിവരുന്ന അമുസുളീങ്ങൾക്കു പൂർണ്ണരക്ഷയും വ്യാപാരസൗകര്യങ്ങളും നൽകപ്പെടണം.

4. തങ്ങളുടെ (ഗവർണ്മെന്റിന്റെ) എല്ലാ ശ്രമങ്ങളുമുണ്ടായിട്ടും വല്ല അമുസുളീങ്ങളും പശ്ചിമപഞ്ചാബിലേക്കു വരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, സ്വന്തം സ്വത്തു വിൽക്കാനോ ഒത്തുമാറ്റം ചെയ്യാനോ അവർക്കു പൂർണ്ണാവകാശമുണ്ടായിരിക്കും.

5. ലഹളയുണ്ടാക്കുന്നവർക്കു ഗവർണ്മെന്റ് മാതൃകാപരമായ ശിക്ഷ നൽകുന്നുണ്ട്, കഴപ്പും ആവർത്തിക്കാതിരിക്കുവാൻ എല്ലാ മുൻകരുതലുകളും ചെയ്യുന്നുമുണ്ട്. അമുസുളീങ്ങളുടെ ജീവനും അഭിമാനത്തിനും സ്വത്തിനും രക്ഷ നൽകേണ്ട ചുമതലയേൽക്കാൻ ജനങ്ങളേയും ഗവർണ്മെന്റിനെയും സമാധാനഭ്രത്യസംഘം സന്നദ്ധരാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം കുടുംബങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന അമുസുളീങ്ങളൊന്നിച്ച് തങ്ങൾ പോകാമെന്നും, പുനരധിവാസത്തിന് അവരെ സഹായിക്കാമെന്നും യു. പി. ഭ്രത്യസംഘം ഏൽക്കുന്നു. അവരെ സ്വജീവൻകൊണ്ട് അവർ (ഭ്രത്യസംഘം) രക്ഷിക്കും, അവർക്കു രക്ഷയാണെന്നു തോന്നുന്നതുവരെ അവരെ വിട്ടുപോരുന്നതുമല്ല.

ലഹളക്കാലത്തു മുഴുവൻ താൻ ലാഹോറിൽ താമസിക്കുകയായിരുന്നു എന്നറിയിക്കുന്ന ഒരഭ്യന്തര ഒരു ഹിന്ദുവും അദ്ദേഹത്തിന് (ഗാന്ധിജിക്ക്) കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അയാൾ ഒരു റെസ്റ്റോറണ്ടു നടത്തുകയായിരുന്നു. ദിവസേന ഏതാണ്ടു ആയിരംപേർ അതിൽ വരാറുണ്ട്. അക്രമങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ ഗവർണ്മെന്റ് ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. ലാഹോർ വിട്ടുപോയ അമുസുളീങ്ങളോടു മടങ്ങിച്ചെല്ലാൻ അയാൾ അപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇതൊക്കെ നേരാണെങ്കിൽ, തനിക്കു അളവറ്റ സന്തോഷമുണ്ടെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. എങ്കിലും ഈ സുഹൃത്തുക്കളുടെ പ്രസ്താവന ശരിയാണെന്നും അനുഭവംകൊണ്ടു തെളിയണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നു നോക്കാൻ അദ്ദേഹം ഭാവികയാണ്.

59

ഇന്നു വൈകുന്നേരം ഗാന്ധിജി പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗം നടത്തിയതു് ചില ചോദ്യങ്ങൾക്കു മറുപടി പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണു്. സിന്ധിൽപോലും ഹിന്ദുക്കൾക്കും സിക്കുകാർക്കും സമാധാനത്തോടും അഭിമാനത്തോടുംകൂടി ജീവിക്കാൻ വയ്യെന്നിരിക്കെ പശ്ചിമ പഞ്ചാബിൽനിന്നുവന്ന അയോർത്ഥികളോടു മടങ്ങിപ്പോകാൻ പറയാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നെങ്ങനെ സധിച്ചു എന്ന ചോദ്യത്തിന്നു മറുപടിയായി, ആ ചോദ്യം ഉൽഭവിക്കുന്നില്ലെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ചില മുസ്ളീം സുഹൃത്തുക്കൾ അങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും. അയോർത്ഥികളോടു പശ്ചിമപഞ്ചാബിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകാൻ ഉപദേശിക്കുന്നതിന്നു തൽക്കാലം തനിക്കു തരമില്ലെന്നു് ഇയ്യുടെ ഒരു സമ്മേളനത്തിൽവെച്ചു് അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. ഡൊമിനിയൻകൾ (ഇന്ത്യയും പാക്കിസ്ഥാനും) ഒരു പുതിയ അധ്യായം ആരംഭിക്കാതിരുന്നാൽ, രണ്ടുംനശിച്ചു. കഴപ്പും ആരംഭിച്ചതു പശ്ചിമപാക്കിസ്ഥാനിലാണെന്നതു ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, ഇന്ത്യാ യൂണിയനിലെ ചില പ്രദേശങ്ങൾ പ്രതികാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. തന്നിമിത്തം എപ്പോൾ എത്ര എന്ന ചോദ്യം ഇപ്പോൾ അപ്രസക്തമാണു്. ഏതെങ്കിലും ഒരു ഡൊമിനിയൻ ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്താൽ, മറ്റേതും ചെയ്യും; രണ്ടും അങ്ങനെ രക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

ജനങ്ങളെ എന്നെന്നേക്കുമായി ഒത്തുമാറ്റം ചെയ്യുക എന്ന അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുവാൻ ഗാന്ധിജിക്കു് ഒരുകാലത്തും നിവൃത്തിയില്ല. അയോർത്ഥികളുടെ ഇവിടത്തെ താമസം സുഖകരമായി കഴിഞ്ഞാൽപോലും അവരുടെ വിചാരം മടങ്ങിപ്പോകുന്ന മെന്നായിരിക്കും. അതിനാൽ കക്ഷികൾ സ്വകടംബങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകുന്നതുവരെ യഥാർത്ഥ സമാധാനമുണ്ടാകുമെന്നു വിചാരിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു വയ്യ.

എൽ. പോലീസു്, പട്ടാളം, സിവിൽഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ എന്നിവരുടെ പങ്കു്

60

അഹമ്മദബാദിലേക്കു പോകുന്നതിന്നുമുമ്പു തന്നെ കാണാൻ വന്ന ബോംബെ അഭ്യന്തരകാര്യമന്ത്രി ശ്രീ മൊറാർജി ദേശായി യോടു ഗാന്ധിജി പറയുകയുണ്ടായി, അദ്ദേഹം ലഹളകളെ നേരിടാൻപോകുന്നതു് ഈശ്വരൻ്റെമാത്രം രക്ഷയോടുകൂടിയായിരിക്കണമെന്നും, പോലീസിന്റേയോ പട്ടാളത്തിന്റേയോ രക്ഷയോടുകൂടി

59. Harijan, 11-1-1948 (Communal Unity, p. 399)
 60. Harijan, 16-7-1946 (Communal Unity, p. 358)

യാകരുതെന്നും പരേതനായ ഗണേശശങ്കർവിദ്യാർത്ഥി ചെയ്തതുപോലെ വേണ്ടിവന്നാൽ ലഹളയമർത്താനുള്ള ശ്രമത്തിൽ അദ്ദേഹം നശിച്ചുപോകണം എന്നും ശ്രീ. മൊറാർജി ദേശായി ഒരു കൂടിയായലോചനയ്ക്കായി മുസൽമാന്മാരുടെയും ഹിന്ദുക്കളുടെയും മറ്റും പ്രതിനിധികളെ അഹമ്മദബാദിലേക്കു ക്ഷണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്കുണ്ടെന്നു ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ പോലീസിനെയും പട്ടാളത്തേയും പിൻവലിക്കുവാൻ താൻ തയ്യാറാണെന്നും അദ്ദേഹം അചരോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

61

ഗാന്ധിജി തന്റെ പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ ബോംബെയിലെ ലഹളകളെപ്പറ്റി വേദനയോടുകൂടി സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. ആർ ആരെയാണു കൊല്ലുന്നതെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. എങ്കിലും തങ്ങളെ കൊല്ലാൻ ശ്രമിക്കുന്നവരെ കൊല്ലാൻ തക്കവണ്ണം ഹിന്ദുക്കൾ ഇപ്പോൾ ശക്തരാണെന്നതിൽ ചിലർ സന്തോഷിക്കുന്നുവെന്നത് ദുഃഖകരമാണ്. പ്രതികാരം ചെയ്യാതെ ഹിന്ദുക്കൾ മരിക്കുന്നതാണ് തനിക്കിഷ്ടം. കാരണം വിഭേഷണം ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം അതാണ്. എങ്കിലും ഇന്ന് അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ ആ ധൈര്യമോ, ആ അഹിംസയോ, സ്നേഹമോ ഇല്ല. പട്ടാളമോ പോലീസോ നൽകുന്ന സംരക്ഷണം അധികമായികം വേണമെന്ന ആവശ്യം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പരസ്പരം കലഹിക്കുന്നതുതന്നെ മോശം. എങ്കിലും ബ്രിട്ടീഷുകാർ പരിശീലനം നൽകിയവരും ബ്രിട്ടീഷ് രാജാവിനോടു കൂറുപ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളവരുമായ പട്ടാളക്കാരെ വിളിക്കുന്നത് അതിലും മോശമാണ്. പട്ടാളവും പോലീസും നൽകുന്ന രക്ഷ ജനങ്ങൾ ഗവർണ്മെന്റിനോടു ആവശ്യപ്പെടുന്നതു തനിക്കിഷ്ടമല്ല. അവർ സ്വശക്തിയുണ്ടാക്കണം. മറ്റൊരേയും ആശ്രയിക്കരുത്. പട്ടാളത്തിന്റെയും പോലീസിന്റെയും സഹായം വേണമെന്ന് അവർ വാശിപിടിച്ചാൽ, ആരുംദേശയിൽതന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ശ്വാസം മുട്ടിക്കുന്നതിനുപകരം മന്ത്രിമാർക്കു രാജിവയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ, അവർതന്നെ ലഹളയിലേയ്ക്കുചെന്നു ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും അഭിമാനം രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി ജീവൻ കളയണം. പട്ടാളത്തെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുത്തണം. അതിലവർ സമർത്ഥരാണ്. അവർ ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾ കൃഷിചെയ്യട്ടെ. ചെയ്യാൻ ബാക്കിയുള്ള ഇത്തരം മറ്റുകാര്യങ്ങളും ചെയ്യട്ടെ.

പൊന്തിവരുന്ന സാമുദായികവിഭേഷണത്തിന്റെയും വികാരത്തിന്റെയും ഹിംസയുടെയും തൽഫലമായ കള്ളപ്രചാരവേലയുടെയും അലകൾ പിറേറുന്നു തന്റെ ഹൃദയം തുറന്നു സംസാരിക്ക

61. Harijan, 15-6-1946 (Communal Unity, p. 378)

വാൻ ധാന്ധിജിയെ നിർബന്ധിച്ചു. ക്വായിട്-ഇ-ആസാമിന്റെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില അനുയായികളുടെയും ഇയ്യിടത്തെ പ്രസ്താവനകൾ തന്നെ വേദനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. തങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ളതു ബലംപ്രയോഗിച്ചെടുക്കുമെന്നാണ് അവർ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. രാഷ്ട്രമാകുന്ന നുകയെ ഇതെവിടെയെത്തിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം ആശ്ചര്യപ്പെടുകയാണ്.

62

പോലീസിലും പട്ടാളത്തിലും തനിക്കു വലിയ ഭ്രമമാണം ഇല്ലെന്നും താൻ ഏതു നിമിഷത്തിലും അവയെ പിൻവലിപ്പിക്കുമെന്നും ഗാന്ധിജി പ്രധാനമന്ത്രിയോടു പറഞ്ഞു. ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ലീങ്ങൾക്കും വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ പരസ്പരം തലതല്ലിത്തകക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണം. അതു താൻ സഹിക്കും. പക്ഷേ, അവർ എന്തെന്നും സഹായത്തിനു പട്ടാളത്തിന്റെയും പോലീസിന്റെയും നേരെ നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അവർ അടിമകളായിത്തന്നെയിരിക്കും. സ്വാതന്ത്ര്യത്തേക്കാളേറെ സുരക്ഷിതത്വമാണു വേണ്ടതെന്നുള്ളവർക്കു ജീവിക്കാൻ അവകാശമില്ല.

63

പുതിയ താനുകളിൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിലും കോൺസ്റ്റബിൾമാരിലും 50 ശതമാനം മുസ്ലീങ്ങളായിരിക്കണമെന്ന ആവശ്യത്തെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു; 'നവംഖാലി ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇതേ ആവശ്യത്തെ ഞാൻ എതിർത്തു. ഇതെന്റെ സമാധാനജന്യതയിനു വിരുദ്ധമാണെന്നു തോന്നി. ഇതനുവദിക്കപ്പെട്ടാൽ ചെറിയ ചെറിയ വളരെ പാക്കിസ്താനുകളുണ്ടായിത്തീരും. ബീഹാർ വിഭജിക്കപ്പെടേണ്ടതായും വരും. നിങ്ങൾ എവിടെ താമസിച്ചാലും അയൽപക്കക്കാരുമായി പരസ്പരസൗമനസ്യവും സൗഹാർദ്ദബന്ധങ്ങളും വളർത്തിക്കൊണ്ടു ജീവിക്കേണ്ടതുണ്ട്', പാക്കിസ്താനിൽ ഭൂരിപക്ഷം ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ വിശ്വാസം സമാർജിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം ജീവിക്കണമെന്നു ക്വായിട്-ഇ-ആസാംപോലും ഒരിക്കൽ പറയുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസം നേടുവാൻ ഇവിടെയുള്ള ഹിന്ദുക്കളോടു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയാണ്. പാക്കിസ്താനോ ഹിന്ദുസ്താനോ ഏതു സ്ഥാപിതമായാലും നീതിയിന്മേലും ന്യായത്തിന്മേലും ഉറപ്പിക്കപ്പെട്ടതാകണം.'

64

പത്രങ്ങൾ സ്റ്റേറ്റിൻ്റെ സുശക്തമായ ഒരംഗമാണെന്നതുപോലെ തന്നെയാണു പട്ടാളവും പോലീസും. അവ ഭാഗം പിടിക്കാറില്ല.

62. Harijan, 8-12-1946 (Communal Unity, p. 459)
 63. Harijan, 13-4-1947 (Communal Unity, p. 574)
 64. Harijan, 19-10-1947 (Communal Unity, p. 808)

പട്ടാളത്തേയും പോലീസിനേയും സാമുദായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഭജിക്കുന്നതു വേദകരമാണ്. പക്ഷേ പട്ടാളവും പോലീസും സാമുദായിക മനോഭാവമുള്ളവയായിത്തീർന്നാൽ, അതാപല്ലഭമാണ്. യൂണിയനിലെ പട്ടാളവും പോലീസും സ്വജീവൻ വെടിഞ്ഞു ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ രക്ഷിക്കണം. ഈ ഒന്നാമത്തെ കടമ അവർ ഒരൊറ്റ നിമിഷംപോലും വിസ്മരിക്കരുത്. പാക്കിസ്ഥാനിലെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടവരായ പട്ടാളത്തോടും പോലീസിനോടും ഗാന്ധിജി ഇതുതന്നെ പറയും. അവർ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു കേട്ടാലും ഇല്ലെങ്കിലും, യൂണിയനിലുള്ളവരെക്കൊണ്ടു വേണ്ടതു ചെയ്യിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചാൽ, പാക്കിസ്ഥാനിലുള്ളവരും അപ്രകാരം ചെയ്യുമെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ഉറപ്പുണ്ട്.

രക്തച്ചൊരിച്ചിൽ കൂടാതെ ഇന്ത്യ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയെന്ന സംഗതി ലോകത്തെ മുഴുവൻ ആകർഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വന്തം പെരുമാറ്റംകൊണ്ട് അവർ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് അർഹരായിത്തീർന്നു. എന്നല്ല പോലീസും പട്ടാളവും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻകീഴിൽ അഴിമതികൾ തീണ്ടാത്തതായിരിക്കണം. ഓരോ പൗരനും സ്റ്റേറ്റിനോടുള്ള കടമ നിറവേറാതിരുന്നാൽ ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യഗവൺമെന്റിനും നിലനിൽക്കാനാവില്ല. അവർ അഹിംസ കൈക്കൊള്ളണമെന്നല്ല താൻ ഇപ്പോൾ പറയുന്നതെന്നദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. അഹിംസയില്ലെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിലും അവർ ശരിയായി പെരുമാറണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിക്കാതിരുന്നാൽ അവർക്കു പിന്നീട് പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ടതായിവരും.

എം. ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്ത ആളുകളുടെ ആവശ്യം

65

നമ്മുടെ ഐക്യം, ജീവശ്വാസംപോലെതന്നെ നമുക്ക് ആവശ്യമാണെന്ന് ഉയർന്ന വർഗക്കാരാകട്ടെ സാമാന്യജനങ്ങളാകട്ടെ, സഹജാവബോധേന കരുതുന്നില്ല.

ഈ ഫലപ്രാപ്തിക്കു നാം എണ്ണത്തേക്കാളേറെ ഗുണത്തെ ആശ്രയിക്കണമെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീമാന്മാരും രമ്മിൽ ശാശ്വതസൗഹാർദ്ദമുണ്ടാകുമെന്നു മിക്കവാറും മതദ്രാഹു കൊണ്ടെന്നപോലെ വിശ്വസിക്കുന്ന കുറെ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീമാന്മാരും ഉണ്ടായിത്തീർന്നാൽ, ജനതയിൽ ഐക്യം പരക്കുവാൻ പിന്നെയധികം താമസിക്കേണ്ടിവരില്ല. നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയലോചനത്തിന്റെ സാക്ഷാൽക്കാരത്തിനു വിചാരത്തിലും വാക്കിലും കർമ്മ

65. Young India, 16-3-1922 (Communal Unity, p. 40)

ത്തിലും അഹിംസയില്ലാതെ, ഒന്നും ചെയ്യാനാവില്ലെന്നു നമ്മളിൽ കുറച്ചുപേർ ആദ്യം വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കണം. തന്നിമിത്തം ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കാൻ ശ്രമിച്ച മുഖ്യസത്യം പൂർണ്ണമായി ധരിക്കാത്ത യാതൊരു പ്രവർത്തകരും നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടാകരുതെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടും പ്രവർത്തകസമിതിയംഗങ്ങളോടും അഖിലേന്ത്യാ കോൺഗ്രസ്സ് കമ്മിറ്റിയോടും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. ഭൂരിപക്ഷഭരണംകൊണ്ട് ഒരു സജീവവിശ്വാസം നിർമ്മിക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയില്ല.

66

പ്രതീക്ഷിച്ചതു സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വാമി ശ്രദ്ധാനന്ദജി ഏതാണ്ട് ആറുമാസംമുമ്പ് ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസം സബർമതിയിലെ സത്യഗ്രഹശ്രമത്തിൽ താമസിക്കുകയുണ്ടായി; തന്നെ വധിക്കുമെന്നു ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന എഴുത്തുകാരെ കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായി. തന്റെ തലയെടുക്കുമെന്ന ഭീഷണി ലഭിക്കാത്ത പരിഷ്കർത്താവു എവിടെയുണ്ട്? അതിനാൽ ഈ എഴുത്തുകാരെ കിട്ടിയതിൽ അസാധാരണമായി യാതൊന്നും തന്നെ ഇല്ലായിരിക്കുന്നു.

സ്വാമിജി ഒരു പരിഷ്കർത്താവായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കർമ്മനിഷ്ഠനായിരുന്നു. വികത്മനൻ ആയിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെതു സജീവമായൊരു വിശ്വാസമായിരുന്നു. അതിനുള്ളതു അദ്ദേഹം അനുഭവിച്ച അദ്ദേഹം ധൈര്യമൂർത്തിയായിരുന്നു. ആപത്തിന്റെ മുമ്പിൽ അദ്ദേഹം ചൂളാറില്ല. അദ്ദേഹം ഒരു യോഗാധിപതിയായിരുന്നു, അഗ്നിയായി കിടന്നില്ല. അടർക്കളത്തിൽവെച്ചു മരിക്കലാണ് ഒരു യോഗാധിപതിയുടെ.

ഏതാണ്ട് ഒരുമാസം മുമ്പു ശ്രദ്ധാനന്ദജി കഠിനമായ രോഗം ബാധിച്ചു കിടപ്പിലായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈദ്യനെന്ന നിലയിൽ ഡോക്ടർ അൻസാരി തന്നെക്കൊണ്ടാകാവുന്നേടത്തോളം മനസ്സിരുത്തി സ്നേഹപൂർവ്വം ചികിത്സിച്ചുപോന്നു. ഈ മാസം ആദ്യം എന്റെ അന്വേഷണത്തിനു മറുപടിയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ, ഇന്ദ്രൻ എന്നുകയച്ച കമ്പിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും എന്റെ 'സ്നേഹവും പ്രാർത്ഥനയും' അദ്ദേഹത്തിനു വേണമെന്നും പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇതു രണ്ടും ചോദിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു രക്തസാക്ഷിയുടെ മരണമാണു് ഈശ്വരൻ വിധിച്ചിരുന്നതു്. തന്നിമിത്തം അഗ്നിയായി ശ്രീതനായിരുന്നുവെ

66. Young India, 30-12-1926 (Communal Unity, p. 129-130)

കിലും ഇസ്രായേലിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കാൻ അകത്തു കടത്തിവിടണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട ഒരു കൊലയാളിയുടെ കൈകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം മരിച്ചു. സ്വാമിജിയുടെ അനുവാദപ്രകാരം അകത്തേക്കു പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെട്ട അയാൾ ദാഹം തീർക്കാൻ കുറച്ചു വെള്ളം വേണമെന്ന നാട്യത്തിൽ സ്വാമിജിയുടെ വിശ്വസ്തദാസനായ ധരംസിംഗിനെ വെള്ളമെടുക്കാൻ പുറത്തേയ്ക്കയച്ചു്, ആ ദാസന്റെ അഭാവത്തിൽ, കട്ടിലിൽ കിടക്കുന്ന രോഗിയുടെ മാറിൽ രണ്ടു മരണക്കത്തു കത്തി. സ്വാമിജിയുടെ അന്ത്യമൊഴി നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടില്ല. എങ്കിലും എനിക്കദ്ദേഹത്തെ അറിയാമെങ്കിൽ ഞാൻ തെറ്റായ എന്തെങ്കിലുമാണു ചെയ്യുന്നതെന്നറിയാത്ത കൊലയാളിക്കു മാപ്പു നൽകണമെന്നു് അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടാവുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. തൻമൂലം ഗീതയുടെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ "ഇപ്രകാരമുള്ള അനുഗൃഹീതമായ മരണം നേടുന്ന പോരാളി സത്തുഷ്ടനാണു്".

മരണം എന്നും അനുഗൃഹീതമാണു്; തന്റെ കാര്യത്തിനു്, സത്യത്തിനു വേണ്ടി മരിക്കുന്ന യോദ്ധാവിന്റെ മരണം ഭേദയാ അനുഗൃഹീതമാണു്. മരണം ശത്രുവല്ല, ഏറ്റവും യഥാർത്ഥമായ സുഹൃത്താണു്. അതു നമ്മെ വേദനയിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായിപ്പോലും അതു നമ്മെ സഹായിക്കുന്നു. പുതിയ അവസരങ്ങളും പുതിയ ആശങ്കയും അതെപ്പോഴും നമുക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. ഉറക്കത്തെപ്പോലെ അതൊരു മധുരാസവമാണു്. എന്നാലും ഒരു സുഹൃത്തു മരിക്കുമ്പോൾ വിലപിക്കുക പതിവത്രേ. മരണം രക്തസാക്ഷിയുടേതാകുമ്പോൾ ഈ പതിവാചരിക്കാൻ പാടില്ല. അതിനാൽ ഈ മരണത്തെപ്പറ്റി ദുഃഖിക്കാൻ എനിക്കു തരമില്ല. അദ്ദേഹത്തേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉറവരേയും കുറിച്ച് അസൂയ തോന്നുകയാണു വേണ്ടതു്.

എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ശ്രദ്ധാനന്ദജി മരിച്ചുവെങ്കിലും അദ്ദേഹം ഇപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നു. തന്റെ ഭീമകായത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം നമ്മുടെ ഇടയിൽ സഞ്ചരിച്ചിരുന്നതിനേക്കാളും യഥാർത്ഥമായ നിലയിൽ ഇന്നദ്ദേഹം ജീവിക്കുന്നുണ്ടു്. അദ്ദേഹം പിറന്ന കുടുംബത്തേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രത്തേയും, ഇത്ര ശ്രേയസ്കരമായ ഒരു മരണത്തിൽ അനുമോദിക്കണം. അദ്ദേഹം വിരപുരുഷനായി ജീവിച്ചു, വിരപുരുഷനായിത്തന്നെ മരിച്ചു.

എങ്കിലും ഇതിനു മറ്റൊരു വശമുണ്ടു്, ഞാൻ സ്വയം മുസൽമാന്മാരുടെ ഒരു സുഹൃത്തായി കരുതുന്നു, അവരെന്റെ ഏകോദരസഹോദരങ്ങളാണു്. അവരുടെ തെറ്റുകൾ എന്റെ തെറ്റുകളാണു്. അവരുടെ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ ഞാൻ പങ്കുകൊള്ളുന്നു. ഒരു മുസൽമാൻ ചെയ്ത ഏതു ദുഷ്കർമ്മവും ഒരു ഹിന്ദുവിന്റേതെന്നപോലെ എന്തെ വേദനിപ്പിക്കുന്നു. മുസൽമാന്റെ പേരുള്ള ഒരാളാണു് ഈ ഹിന്ദു

കമ്മം ചെയ്തതു്. തൻമൂലം മുസൽമാന്മാരുടെ ഒരു സുഹൃത്തെന്ന നിലയിൽ ഞാനതിൽ അഗാധമായി വേദിക്കുന്നു; അങ്ങനെ മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സന്തോഷം വഴിപിഴച്ച ഒരു സഹോദരനാണ് അതിന്റെ കാരണമെന്നതിനാൽ കുറയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ രക്തസാക്ഷിത്വം ഒരിക്കലും അഭിലഷിക്കപ്പെടുമല്ലോ. അയാചിതമായി വരുമ്പോൾ മാത്രമേ അതാനന്ദസന്ദായകമായിത്തീരുകയുള്ളൂ. നമ്മുടെ സഹോദരരിൽ ഏറ്റവും നിസ്സാരനായവന്റെ തെറ്റുകളെക്കുറിച്ചായാലും നാം ആറ്റാദിക്കരുതു്

പക്ഷേ, ഒരു തെറ്റു് ഒരു കടംകൈയായിത്തീരുന്നതുവരെ വ്യക്തമാകുന്നില്ലെന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. തികച്ചും അപമാനിതമായതിനു ശേഷം മാത്രമേ അതു മാഞ്ഞുപോകുന്നുള്ളൂ.

ഈ അത്യാഹിതത്തിനു് ഒരു ദേശീയപ്രധാനുമുണ്ടു്. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ ജീവനെ കാർന്നുതിന്നുന്ന ഒരു തിന്മയുടെനേരെ അതു വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസൽമാൻമാർക്കും രണ്ടു കൂട്ടർക്കും ഇഷ്ടമുള്ളതു ചെയ്യാം. നമ്മൾ രണ്ടുപേരും ഒരു പരീക്ഷാഘട്ടത്തിലാണ്.

ഹിന്ദുക്കൾക്കു് അമർഷം കാണിച്ച ഹിന്ദുമതത്തെ അവഹേളിക്കുകയും കൂടാതെ കഴിയാത്ത ഐക്യത്തിനു കാലതാമസം വരുത്തുകയും ചെയ്യാം. ഉപനിഷത്തുകളുടേയും ക്ഷമാമൂർത്തിയായിരുന്ന യുധിഷ്ഠിരന്റെയും സന്ദേശത്തിനു് അർഹരാണ് തങ്ങളെന്നു് ആത്മനിയന്ത്രണംകൊണ്ടു് അവർക്കു തെളിയിക്കാം. ഒരു വ്യക്തിയുടെ കുറ്റം നാം ഒരു സമുദായത്തിന്റെമേൽ മുഴുവൻ ആരോപിക്കാതിരിക്കുക. നമുക്കു പ്രതികാരമനോഭാവം പുലർത്താതിരിക്കുക, ഈ അപരാധം ഒരു മുസൽമാൻ ഹിന്ദുവിനോടു ചെയ്തതാണെന്നു് നാം കരുതാതിരിക്കുക. വഴിപിഴച്ച ഒരു സഹോദരൻ ഒരു വീരപുരുഷനോടു ചെയ്തതാണെന്നു കരുതുക.

67

ശ്രീ ഗണേശശങ്കർ വിദ്യാത്ഥിയെ കാണാനില്ല, അഥവാ അദ്ദേഹം കൊല്ലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് റിപ്പോർട്ടുണ്ടെന്നു നിങ്ങളെ അറിയിക്കേണ്ടിവന്നതിൽ എനിക്കു വ്യസനമുണ്ടു്. ഇത്ര നിഷ്കപടനും ഉത്സാഹിയും നിസ്വാർത്ഥനുമായ ഒരു സഹപ്രവർത്തകന്റെ മരണത്തെക്കുറിച്ച് ആർതന്നെ വ്യസനിക്കാതിരിക്കും? എങ്കിലും ഇതിനു് ഒരു മറുപടിയുണ്ടു്. അപ്രധാനരും സാധുക്കളുമായ കുറെ ഹിന്ദുക്കൾ കൊല്ലപ്പെടുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലതല്ലേ ഗണേശശങ്കർവിദ്യാത്ഥി

67. Young India, 2-4-1931 (Communal Unity, pp. 174-175)

യെപ്പോലുള്ള ഒരു നേതാവു കൊല്ലപ്പെടുന്നതു്. സാധുക്കളും നിസ്സഹായരമായ കുറെ മുസൽമാന്മാരുടെ മരണത്തിനുപകരം സമാധാനത്തിനോ ഐക്യത്തിനോവേണ്ടി ഡോക്ടർ അൻസാരി മരിക്കുന്നതല്ലേ കൂടുതൽ സ്വാഗതാർഹമാവുക? എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഡോക്ടർ അൻസാരിയുടെ ദേഹത്തിൽ ആഴ്ത്തപ്പെട്ട കത്തി നമ്മുടെയെല്ലാം ദേഹത്തിൽ ഇറക്കിയതിന്റെ ഫലം ചെയ്യും. തൻമൂലം സാമുദായികപക്ഷപാതം തീരെ ഇല്ലാതിരുന്നവനും, താൻതന്നെ ഒരു സ്ഥാപനമായിത്തീർന്നിരുന്നവനും, ആ സ്ഥലത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാന പ്രവർത്തകനായിരുന്നവനുമായ ഗണേശശങ്കർ വിദ്യാർത്ഥി സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി തന്റെ ജീവൻ വെടിഞ്ഞതു ഭാഗ്യമായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതൃക നമുക്കെല്ലാം ആവേശമായിത്തീരട്ടെ. അതു നമ്മെ സ്വധർമ്മബോധത്തിലേക്കു് ഉണർത്തട്ടെ. ഈ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് സോൽകണ്ഠം പിന്തിക്കുവാനും ഈ കഴപ്പം പിടിച്ച പ്രശ്നത്തിനു ഒരു പരിഹാരം കണ്ടെത്താനും ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. 300 സ്രീപുരുഷന്മാരുടെ മരണംപോലും ശാശ്വതസമാധാനത്തിനു കൊടുക്കാവുന്ന അമിതമായ വിലയല്ലെന്നു നമുക്കു തോന്നാൻ തക്കവണ്ണം കോൺപൂരിന്റെ അവമാനം നമ്മെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കുമാറാകട്ടെ.

68

ഗണേശശങ്കർ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ മരണം നമ്മളെല്ലാം അസൂയപ്പെടേണ്ട ഒന്നാണു്. അവസാനം രണ്ടു സദ്യായങ്ങളെയുംതമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കുന്ന സിമിൻറാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രക്തം. ഒരു സന്ധിക്കും നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളെ ഇണക്കാനാവില്ല. എന്നാൽ ഗണേശശങ്കർ വിദ്യാർത്ഥി കാണിച്ചതുപോലുള്ള ശൂന്യ ട്രേപ്പിൽ ഏതു കരിങ്കൽഹൃദയത്തേയും അലിയിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. അലിയിച്ചു് ഒന്നാക്കാതിരിക്കുകയില്ല. വിഷം ഇന്നു് അത്രയേറെ ആഴത്തിൽ ഇറങ്ങിയിരിക്കുകൊണ്ടു് ഗണേശശങ്കർ വിദ്യാർത്ഥിയെപ്പോലെ അത്ര മഹാനും അത്ര സ്വാർത്ഥത്യാഗിയും അത്ര ധീരനുമായ ഒരാളുടെ രക്തംപോലും അതു മുഴുവൻ കഴുകിക്കളയാൻ മതിയായില്ലെന്നു വരാം. സന്ദർഭമുണ്ടായാൽ ഇതുപോലെ ചെയ്യാൻ ഈ ശ്രേഷ്ഠമാതൃക നമുക്കു പ്രചോദനം നൽകട്ടെ. വിരഹദുഃഖിതയായ വിധവയ്ക്കും അവരുടെ സന്താനങ്ങൾക്കും ഞാൻ അനുശോചനമല്ല അനുമോദനമാണു് അയയ്ക്കുന്നതു്—ഗണേശശങ്കർ വിദ്യാർത്ഥിയെ അർഹിക്കുന്നവരായിത്തീർന്നതിനു്. അദ്ദേഹം മരിച്ചിട്ടില്ല. ശരീരത്തോടുകൂടിനാം അദ്ദേഹത്തെ കാണുകയും എങ്കിലും അറിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന കാലത്തെ അപേക്ഷിച്ചു് ഇന്നാണു് അദ്ദേഹം കൂടുതൽ യഥാർത്ഥമായി ജീവിക്കുന്നതു്.

68. Young India, 9-4-1931 (Communal Unity, p. 176)

69

മുസ് ഐ. എൻ. എ. യിൽ ഉണ്ടായിരുന്നയാളും ഇപ്പോൾ ഒരു കമ്പനിയിൽ ജോലിചെയ്യുന്നയാളുമായ ഒരു പമാൻ പത്തു വയസ്സായ ഒരു ബാലനെ രക്ഷിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അയാളുടെ അപേക്ഷ നിഷ്ഫലമായി. അക്രമികൾ കട്ടിയേയും പമാനേയും കത്തി കട്ടി മരിച്ചു. പമാൻ ജീവിക്കുന്നു. ഈ ധീരതയ്ക്കു സമ്മാനമായ 4,000 ക.കൊടുക്കാമെന്നു തരിച്ചുപോയ കട്ടിയുടെ അച്ഛൻ അറിയ. ചു. താൻ തന്റെ കടമയാണു നിറവേറിയതെന്നും അതിനു പ്രതിഫലം സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്നും പറഞ്ഞു ആ പമാൻ സമ്മാനി നിരസിച്ചു. ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ കൂടുതൽ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ

70

ഇയ്യുടെ ബോംബെയിൽ ഒരു ഹിന്ദു ഒരു മുസ്ലീം സുഹൃത്തിനു് അഭയം നൽകി. ഒരു ഹിന്ദുജനക്കൂട്ടത്തെ ഇതു കോപാവിഷ്ടമാക്കി. ആ മുസ്ലീം സുഹൃത്തിന്റെ തല കിട്ടണമെന്നു് അവരാവശ്യപ്പെട്ടു. ഹിന്ദു ആ സ്നേഹിതനെ വിട്ടുകൊടുക്കുകയില്ല. അങ്ങനെ രണ്ടുപേരും കെട്ടിപ്പണർന്നുകൊണ്ടു മരിച്ചു. എന്നിങ്ങു ശരിയായ രൂപത്തിൽ ആ സംഭവം വിവരിച്ചതന്നതു് ഇങ്ങനെയാണു്. ട്രാന്റിന്റെ നടുക്കു പതന്തും കളിയാടുന്നതിന്റെ ആദ്യത്തെ ഉദാഹരണമല്ലിതു്. ഇയ്യുടെ കൽക്കത്തയിലുണ്ടായ നിണസ്സാനത്താൽ മുസ്ളീങ്ങൾ സ്വജീവൻ അപകടത്തിലാക്കി ഹിന്ദുക്കൾക്കു് അഭയം നൽകിയതിന്റേയും ഹിന്ദുക്കൾ മുസ്ളീങ്ങളെ ഇങ്ങനെ രക്ഷിച്ചതിന്റെയും കഥകൾ രേഖപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. മനുഷ്യനിലുള്ള ഇൗശ്വരാംശം എന്നും എവിടെയും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ, മനുഷ്യജാതി നശിക്കും.

ഒരു മുസ്ളീംജനക്കൂട്ടത്തിന്റെ കോപം അടക്കാൻ രണ്ടു യുവാക്കന്മാർ ഓടിപ്പെന്നതിന്റേയും, പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെ അവർ മരണം വരിച്ചതിന്റേയും കഥ ബോംബേ പ്രധാനമന്ത്രി ബാലസാഹിബ് വെർ ഭംഗിയായി വിവരിക്കുകയുണ്ടായി. യഥാർത്ഥ സുഹൃത്തിനെയാണെന്നപോലെ അവർ മരണത്തെ നേരിട്ടു. ഇത്തരം ബലിയുടെ-പുണ്യകർമ്മത്തിന്റെ- അപ്രമേയമൂല്യം പരിഹാസപ്രിയർ ആരും നിഷേധിക്കാതിരിക്കട്ടെ. ഇത്തരം ഒരോ ബലിയും വിജയമെന്നു പറയപ്പെടുന്നതിൽ ചെന്നെത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ അതു വ്യാജബലിയായിത്തീർന്നേനെ. ഇതിൽനിന്നു പഠിക്കാനുള്ള ശരിയായ പാഠം ഇതാണു്; ഇത്തരം ഉദാഹരണങ്ങൾ വേണ്ടത്ര വർദ്ധിച്ചാൽ മരണത്തിന്റെ പേരിൽ രണ്ടുഭാഗത്തുമുണ്ടാകുന്ന ബുദ്ധിശൂന്യമായ

69. Harijan, 26-10-1946 (Communal Unity, p. 388)
 70. Harijan, 20-10-1946 (Communal Unity, p. 398)

കശാപ്പ് നിലയ്ക്കും. കാപട്യമുണ്ടായിരിക്കരുത്; വ്യാജധീരതയുണ്ടായിരിക്കരുത്—ഇതാണ് ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഉപാധി. നാം നമ്മുടെ തനിമിറത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുക.

71

ജനസംഖ്യയിൽ ഒരൊറ്റ ശതമാനം മാത്രമേ തെമ്മാടിത്തം കാണിച്ചിട്ടുള്ളൂവെന്ന് നിവേദകസംഘത്തിലെ മരൊരംഗം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ബാക്കി 99 ശതമാനവും നല്ലവരാണ്. ഈ സംഭവങ്ങൾക്ക് ഒരുതരത്തിലും ഉത്തരവാദികളല്ല.

‘ഇതു ശരിയായ ഒരു നിരീക്ഷണമല്ല.’ ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു. 99 ശതമാനം നല്ലവരായിരുന്നെങ്കിൽ, ഈ സംഭവങ്ങളുടെനേരെ അവർ സുശക്തമായ വിധേയജിപ് പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ഒരൊറ്റ ശതമാനത്തിനു യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. എല്ലുപ്പത്തിൽ അതിനെ അമർത്താൻ കഴിയുമായിരുന്നു താനും. നല്ലവർ പേരിന്നർഹരായിത്തീരണമെങ്കിൽ, തിന്മയെ ശക്തിപൂർവ്വം എതിർക്കണം. അതിർത്തിവേലിയിന്മേൽ ഇരുന്നതുകൊണ്ടു കാര്യമില്ല. അവർക്ക് ആ വിചാരമില്ലെങ്കിൽ, അവരതു പറയണം. മുസ്ലീംഭൂരിപക്ഷപ്രദേശത്തുള്ള എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളോടും ഒഴിഞ്ഞുപോകാൻ പരസ്യമായി പറയണം. എങ്കിലും താൻ മനസ്സിലാക്കിയവിധം അവരുടെ നിലപാട് അല്ല. പാക്കിസ്ഥാനിലെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് കലർപ്പിനെ നീതി പാക്കിസ്ഥാനിൽ ലഭിക്കുമെന്ന് കപയിദ്—ഇ—ആസാം ജിന്ന പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ആ നീതി എവിടെ? പാക്കിസ്ഥാനിൽ കിട്ടാൻപോകുന്നതിന്റെ സൂചനയാണോ നവ്വാലിയെന്ന് ഇന്നു ഹിന്ദുക്കൾ അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഇസ്ലാം പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുസ്ലീം സുഹൃത്തുക്കൾ ചോദിക്കാറുണ്ട്: ‘എന്തുകൊണ്ട് കലമ് ചൊല്ലി ഹിന്ദു മതത്തെ വിസ്മരിച്ചുകൂടാ?’ താൻ കലമ് ചൊല്ലാമെന്നും പക്ഷേ, ഹിന്ദു മതത്തെ ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കുകയില്ലെന്നുമാണ് അദ്ദേഹം മറുപടി പറയാറുള്ളത്. ഹസ്രാത്ത് മൊഹമ്മദിനോടു ‘അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ബഹുമാനം അവർക്കുള്ളതിലും കുറവല്ല. പക്ഷേ, അധികാരപ്രമത്തതയും നിർബന്ധവും മതത്തെ ദുഷിപ്പിക്കാനുള്ള വഴിയാണ്. അതിനെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാനുള്ളതല്ല.’

എൻ. ശാന്തിസേന

72

പതിനേഴു കൊല്ലത്തെ അഹിംസാനഷ്ടാനത്തിനുശേഷം ഇപ്പോൾ, പോലീസിന്റെയും പട്ടാളത്തിന്റെയും ആവശ്യം വരുന്ന

71. Harijan, 24 11-1946 (Communal Unity, p. 430)
72. Harijan, 2-3-1938 (Communal Unity, p. 219)

ഏതു ഘട്ടത്തെയും നേരിടാൻ പററിയ ഒരു ശാന്തിസേനയെ— ആയിരക്കണക്കിൽ ഭേദമാരുള്ളതല്ല. ലക്ഷക്കണക്കിലുള്ളതു്— തയ്യാറാക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സിനു സാധിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെ, സമാധാനമുണ്ടാക്കാൻവേണ്ടി മരണംവരിച്ച ഒരു പശുപതിനാഥ് ഗുപ്തസ്തു പകരം നൂറുകണക്കിൽ ഗുപ്തമാരെ സൃഷ്ടിക്കാൻ നമുക്കു കഴിയണം. ഒരു ശാന്തിസേനയാകട്ടെ, അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങളുടെ കാലത്തെപ്പോലെ സമാധാനകാലത്തും നന്നായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ലഹളകളെ അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്ന നിർമാണപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അവർ സദാ ഏർപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. കലഹിക്കുന്ന സമുദായങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കുക. സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി പ്രചാരവേല നടത്തുക, സ്വന്തം പ്രദേശത്തെ ആബാലവൃദ്ധം സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുമായി ബന്ധം പുലർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുക—ഇതൊക്കെ അവരുടെ ചുമതലയാണ്. ഏതൊരടിയന്തരഘട്ടത്തെ നേരിടാനും ഇത്തരമൊരു സേന തയ്യാറായിരിക്കണം. ജനക്കൂട്ടങ്ങളുടെ ഭ്രാന്തമത്ത്യാനായി, വേണ്ടത്രപേർ ചേർന്നു്, മരണം വരിക്കാനും അവർ സന്നദ്ധരാകണം. ഇത്തരം നിഷ്കളങ്കമരണങ്ങൾ നൂറുകണക്കിൽ, അഥവാ ആയിരക്കണക്കിൽ ഉണ്ടായാൽ ലഹളകൾ എന്നന്നേക്കുമായി ശമിക്കും. ഇങ്ങനെ ഏതാനുംശതം യുവതീയുവാക്കന്മാർ ജനക്കൂട്ടത്തിന്റെ ക്രോധത്തിനു തങ്ങളെത്തന്നെ ഇരയാക്കുന്നതു് പോലീസിനെയും പട്ടാളത്തെയും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനെക്കാളും ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെക്കാളും ആദായകരവും ധീരോചിതവുമായിരിക്കും.

73

ലഹളകളിൽ, വിശേഷിച്ചും സാമുദായികലഹളകളിൽ, സ്വജീവൻ ബലിയർപിക്കുന്ന അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു ശാന്തിസേന രൂപവൽക്കരിക്കപ്പെടണമെന്നു് കുറച്ചുദിവസംമുമ്പു് ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. പോലീസിന്റെയും പട്ടാളത്തിന്റെയും ചുമതല ഈ സേന നിർവഹിക്കണമെന്നായിരുന്നു ഉദ്ദേശ്യം. ഇതു് അമിതമായ മോഹമാണെന്നു തോന്നിയേക്കാം. ഇക്കാര്യം സാധിച്ചില്ലെന്നും വരാം. എന്നാലും അഹിംസാസമരത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സ് വിജയിക്കണമെങ്കിൽ, ഇത്തരം ഘട്ടങ്ങളെ സമാധാനപരമായി നേരിടാനുള്ള ശക്തി അതു് വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരണം. സാമുദായികലഹളകളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതു് 'രാഷ്ട്രീയ'ക്കാരാണ്. അവയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവരിൽ പലരും ഇവരുടെ ചൊൽപടിയിലുള്ളവരാണ്. കാണാൻ കൊള്ളരുതാത്ത സാമുദായികസ്ഥിതിവിശേഷങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതു് സമാധാനമാർഗങ്ങളിലൂടെ കൂടാതെകഴിക്കുകയെന്നതു് കോൺഗ്രസ്സുകാരുടെ ബുദ്ധിശക്തിക്കു് സാധിക്കാത്ത പണിയായിരിക്കുകയില്ല, തീർച്ച. സാമുദായികസന്ധി ഉണ്ടാകുമോ ഇല്ലാതിരിക്കുമോ ഏതെന്നും നോക്കാതെയാണ് ഞാനിതു്

73. Harijan, 18-6-1938 (Communal Unity, pp. 224-225)

പറയുന്നതു്. ഹിംസാപരമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾകൊണ്ടു് സന്ധിയുണ്ടാക്കാൻ ഒരു കക്ഷിയും ശ്രമിക്കാനിടയില്ല. അത്തരമൊരു സന്ധി സാധ്യമായാൽത്തന്നെ, അതേഴുതിയ കടലാസ്സിന്റെ വിലകൂടി അതിനുണ്ടാവുകയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അതിന്റെ പിന്നിൽ പരസ്പരധാരണയുണ്ടാകാൻ തരമില്ല. എന്നല്ല, ഇത്തരമൊരു സന്ധി ഉണ്ടായാൽത്തന്നെയും പിന്നീടു് സാമുദായികലഹങ്ങളുണ്ടാവുകയില്ലെന്നു കരുതുന്നതു് അതിമോഹമായിരിക്കും.

തന്നിമിത്തം ഉദ്ദിഷ്ടമായ ശാന്തിസേനയിലെ ഒരംഗത്തിനു് എന്തെല്ലാം യോഗ്യതകളുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് ആലോചിക്കുക.

1. അവനു് അഥവാ അവൾക്കു് അഹിംസയിൽ സജീവ വിശ്വാസമുണ്ടായിരിക്കണം. ഈശ്വരനിൽ സജീവവിശ്വാസമില്ലാതെ ഇതു സാധ്യമല്ല. ഈശ്വരശക്തിയും അനുഗ്രഹവും കൂടാതെ ഒരു അഹിംസാനിരതനു് യാതൊന്നും ചെയ്യാനാവില്ല. ക്രോധമില്ലാതെയും ഭയമില്ലാതെയും പ്രതികാരമില്ലാതെയും മരിക്കാനുള്ള ധൈര്യം ഇതില്ലെങ്കിൽ അവനുണ്ടാവുകയില്ല. എല്ലാവരുടെയും ഹൃദയത്തിലും ഈശ്വരനുണ്ടെന്നും, ഈശ്വരസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഭയമുണ്ടാകരുതെന്നുമുള്ള വിശ്വാസത്തിൽ നിന്നാണു് ഇത്തരം ധൈര്യം സംജാതമാകുന്നതു്. ഈശ്വരന്റെ സർവ്വവ്യാപിതം അറിയുകയെന്നുവെച്ചാൽ, എതിരാളികളെന്നും തെമ്മാടികളെന്നും വിളിക്കപ്പെടുന്നവരുടെപോലും ജീവനോടു് ബഹുമാനം എന്നാണർത്ഥം. മനുഷ്യനിലെ മൂലം അവനെ സ്വാധീനമാക്കുമ്പോൾ അവന്റെ ക്രോധം അടക്കലാണു് ഉദ്ദിഷ്ടമായ ഈ ഇടപെടൽ.

2. ഈ സമാധാനദൂതനു് ലോകത്തിലെ എല്ലാ മതങ്ങളോടും തുല്യബഹുമാനമുണ്ടായിരിക്കണം. ഇങ്ങനെ, അയാൾ ഒരു ഹിന്ദുവാണെങ്കിൽ ഇന്ത്യയിലുള്ള എല്ലാ മതങ്ങളേയും അയാൾ ബഹുമാനിക്കണം. അതിനാൽ ഈ രാജ്യത്തിൽ സ്വീകരിച്ചുപോരുന്ന എല്ലാ മതങ്ങളിലേയും സാമാന്യതത്വങ്ങളുടെ ജ്ഞാനം അയാൾക്കുണ്ടായിരിക്കണം.

3. സാമാന്യമായിപ്പറഞ്ഞാൽ ഈ സമാധാനജോലി അതതു സ്ഥലത്തെ ആളുകൾക്കു് അതതു സ്ഥലങ്ങളിലേ ചെയ്യാനൊക്കൂ.

4. ഈ പണി ഒറ്റയ്ക്കോ സംഘംചേർന്നോ ചെയ്യാം. അതിനാൽ ആരും ചങ്ങാതിമാരെ കാത്തുനിൽക്കേണ്ടതില്ല. എന്നാലും സ്വന്തം ചുറ്റുപാടുകളിലെ ചങ്ങാതിമാരെ കൂടി ഒരു പ്രാദേശിക സംഘമുണ്ടാക്കണം.

5. വഷളായ പരിതസ്ഥിതികളെ നേരിടേണ്ടിവരുമ്പോൾ സംശയിക്കപ്പെടുന്നവനോ അഹിതനോ എന്ന നിലയിൽ ലഹളക്കാരുടെ ഇടയിൽ ചെന്നുപെടാതിരിക്കുവാൻവേണ്ടി ഈ സമാധാനദൂതൻ വ്യക്തിപരമായ സേവനത്തിലൂടെ തന്റെ ദിക്കിലെ,

അഥവാ താൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത ദിക്കിലെ, ജനങ്ങളുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കണം.

6. സമാധാനദാതാവിനു് അധിക്ഷേപാതീതമായ സ്വഭാവ ശുദ്ധിയുണ്ടായിരിക്കണമെന്നും കണിശമായ നിഷ്പക്ഷതയ്ക്കു് അയാൾ കേൾവിക്കേട്ടവനായിരിക്കണമെന്നും പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

7. പൊതുവേ പറഞ്ഞാൽ, വരാൻപോകുന്ന കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ മുന്നറിയിപ്പുകളുണ്ടാവും. ഇതു കിട്ടിയാൽ ശാന്തിസേനാംഗങ്ങൾ ലഹള പൊട്ടിപ്പറപ്പെടുന്നതു പരെ കാത്തിരിക്കരുതു്. കാലേ കൂട്ടി വേണ്ടതൊക്കെ ചെയ്യണം.

8. ഈ പ്രസ്ഥാനം വികസിച്ചാൽ, മുഴുപൻസമയവും ജോലി ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തകരുണ്ടാകുന്നതു് നല്ലതാണെങ്കിലും, അവർ കൂടിയേ കഴിയുന്നില്ല. നല്ലവരും സത്യസന്ധരമായ സ്രീപുരുഷന്മാർ കിട്ടാവുന്നേടത്തോളം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണു് വിചാരം. പല ജീവിതംഗങ്ങളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നവരും, എന്നാലും ചുറ്റുപാടുമുള്ളവരോടു് സൗഹാർദ്ദബന്ധം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരാൻ തക്ക ഒഴിവുസമയമുള്ളവരും മറ്റുതരത്തിൽ ശാന്തിസേനാംഗങ്ങൾക്കു വേണ്ട യോഗ്യതകളെല്ലാമുള്ളവരുമായവരുടെ ഇടയിൽനിന്നു സന്നദ്ധഭാവമുള്ളവരെ ചേർത്താലേ ഇതു സാധിക്കയുള്ളൂ.

9. കാലക്രമേണ യാതൊരു വിഷമവും കൂടാതെ തിരിച്ചറിയപ്പെടുവാൻ കഴിയുന്നതിനുവേണ്ടി ആലോചനയിലുള്ള ഈ ശാന്തിസേനാംഗങ്ങൾക്കു് പ്രത്യേകമായൊരു ഉടുപ്പുണ്ടായിരിക്കണം.

ഇതൊക്കെ സാമാന്യനിർദ്ദേശങ്ങളാണു്. ഇവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോ കേന്ദ്രത്തിനും അതിന്റേതായ ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണു്.

ഈ ശാന്തിസേനയുടെ രൂപവൽക്കരണത്തിൽ കൃത്യമായ കമ്മറായി എനിക്കെന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന വിചാരം ഉണ്ടാകരുതെന്നു്, നിഷ്പഫലാശങ്കയോടുകൂടി തടയാൻവേണ്ടി, പ്രവർത്തകർക്കു് ഞാൻ മുന്നറിയിപ്പു നൽകിക്കൊള്ളട്ടെ. അതിനുവേണ്ട ആരോഗ്യമോ ശേഷിയോ സമയമോ എനിക്കില്ല. എനിക്കു് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ജോലികൾ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞുതന്നെ പ്രയാസമായിത്തോന്നുന്നു. എഴുത്തുകൾ മുഖേനയോ ഈ പംക്തികൾ മുഖേനയോ ഉപദേശിക്കാൻ മാത്രമേ എന്നെക്കൊണ്ടാവുകയുള്ളൂ. അതിനാൽ ഈ അഭിപ്രായം നല്ലതാണെന്നു തോന്നുന്നവരും കഴിവുള്ളവരുംതന്നെ മുൻകൈയെടുത്തു പ്രവർത്തിക്കട്ടെ. നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഈ ശാന്തിസേനയ്ക്കു പലതും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നും അതിന്റെ പുറകിലെ ആശയം തികച്ചും പ്രായോഗികമാക്കാവുന്നതാണെന്നും എനിക്കറിയാം.

ഒ. പ്രാതിനിധ്യവും ഭരണഘടനാനിർമ്മാണവും

74

ഇവിടെ ഇന്ത്യയിൽ, കൃത്രിമങ്ങളായ പൊരുത്തക്കേടുകളെ സൃഷ്ടിച്ച പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ കീഴിൽ പാർലിമെൻ്റ് റി സമ്പ്രദായം നടപ്പിൽവരുത്തുകയാണ് എന്ന് നാം നടിച്ചുകൊണ്ടു പോന്നു. ഈ കൃത്രിമ സത്തുകളെ ഒരു പൊതുവേദിയിൽ കൊണ്ടു വന്നു നിർത്തിയതുകൊണ്ടു് സജീവമായ ഐക്യം ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ല. ഇത്തരം നിയമസഭകൾ പ്രവർത്തിച്ചേക്കാം. എങ്കിലും അവ വക്കാണത്തിനും, ഭരണാധികാരികളിൽനിന്നു്—അവരാരായാലും—കിട്ടുന്ന അപ്പകുഷണങ്ങൾ പങ്കിടാനുമുള്ള രംഗമേ ആകൂ. ഈ ഭരണാധികാരികൾ ഒരു ലോഹദണ്ഡുകൊണ്ടാണ് ഭരിക്കുന്നതു്. എതിരാളികൾ പരസ്പരം കഴുത്തറക്കുന്നതു് അവർ തടയുന്നുണ്ടു്. ഇത്തരം ഗതികേടിൽനിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യം സംജാതമാവുക സാധ്യമല്ലെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.

ഇത്തരം സുഗർക്കാലിപ്രായങ്ങൾ എനിക്കുണ്ടെങ്കിലും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടേണ്ട സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കു് അനലിലഷണീയരായ സ്ഥാനാർത്ഥികൾ ഉള്ളേടത്തോളം കാലം, പിന്തിരിപ്പന്മാർ അവയിൽ കടന്നുകൂടാതിരിക്കുവാൻവേണ്ടി കോൺഗ്രസ്സുകാർ സ്ഥാനാർത്ഥികളെ നിർത്തണമെന്ന തീരുമാനത്തിൽ ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു.

75

ദൽഹിയിലെ ഐക്യസമ്മേളനം മതപരങ്ങളായ ഭിന്നിപ്പുകൾ തീർക്കാൻ ഒരു വഴിയുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും തമ്മിൽ മാത്രമല്ല, എല്ലാ വർഗങ്ങളും ജാതികളും വിഭാഗങ്ങളും തമ്മിലുമുള്ള രാഷ്ട്രീയ ഭിന്നതകൾക്കു് അഖിലകക്ഷിസമ്മേളനത്തിൻ്റെ കമ്മിറ്റി പ്രായോഗികവും ന്യായവുമായ പരിഹാരം കാണണമെന്നാണ് വെച്ചിട്ടുള്ളതു്. സാമുദായികമോ വിഭാഗീയമോ ആയ പ്രാതിനിധ്യത്തെ ആവുന്നത്ര വേഗം നീക്കം ചെയ്യുകയെന്നതായിരിക്കണം നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം. ഒരു പൊതുനിയോജകമണ്ഡലം അതിലെ പ്രതിനിധികളെ യോഗ്യതമാത്രംനോക്കി നിഷ്പക്ഷമായി തിരഞ്ഞെടുക്കണം. നമ്മുടെ ഉദ്യോഗങ്ങളിലും ഏറ്റവുമധികം യോഗ്യരായുള്ള സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെമാത്രം നിയമിക്കണം. പക്ഷേ, ആ കാലം വരുന്നതുവരെ, സാമുദായികങ്ങളായ അസൂയകളും

74. Constructive Programme (1945), p. 9
75. Young India, 26-12-1924 (Communal Unity, pp. 104-105. ബൽഗാമിത്വച്ചു നടന്ന ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സിൻ്റെ 39-ാം വാർഷിക സമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്)

സേവകാണിക്കലുകളും നാമാവശേഷങ്ങളായിത്തീരുന്നതുവരെ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെപ്പറ്റി ശങ്കകളുള്ള ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളതൊക്കെ കൊടുക്കണം. സ്വാർത്ഥത്യാഗത്തിന്റെ മാതൃക ഭൂരിപക്ഷങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കണം.

76

പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലത്തിനുവേണ്ടി പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലം.—ഇതല്ല മുസൽമാന്മാർക്ക് വേണ്ടത്. നിയമസഭകളിലേക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും തങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥ പ്രതിനിധികളെ അയയ്ക്കാൻ അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. നിയമത്തിന്റെ വച്ചുകെട്ടൽകൂടാതെ, സ്വകാര്യ ഒത്തുതീർപ്പുകൊണ്ട് ഇതു സാധിക്കും. സ്വകാര്യഒത്തുതീർപ്പിൽ നിയമനിശ്ചയത്തിലുള്ളതിലുമധികം വിട്ടുവീഴ്ചകൾക്ക് സൗകര്യമുണ്ട്. നിയമത്തിന്റെ നിശ്ചയം ക്രമേണ അധികമധികം കഠിനമായിത്തീരും. സ്വകാര്യമായ ഒത്തുതീർപ്പ് ഓരോ കക്ഷിയുടെയും മാന്യതയെയും വിശ്വാസയോഗ്യതയെയും പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടേയിരിക്കും. മാന്യതയുടെയും വിശ്വാസ്യതയുടേയും ആവശ്യകതയെ നിയമത്തിന്റെ നിശ്ചയം ഇല്ലാതാക്കും. സ്വീകാര്യമായ ഒത്തുതീർപ്പെന്നുവെച്ചാൽ, വഴക്കുകളെ ഒരു കുടുംബം പരിഹരിക്കുന്നതുപോലെ പരിഹരിക്കുകയെന്നും പൊതുശത്രുവിനെതിരെ—വിദേശവാഴ്ചയ്ക്കെതിരെ—കനത്ത മതിൽപോലെയുള്ള ഏകീകൃതമായ ഒരേതീർക്കുവയെ ഉണ്ടാക്കുകയെന്നുമാണർത്ഥം. ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്ന മട്ടിലുള്ള സ്വകാര്യ ഒത്തുതീർപ്പിന് നിയമം എതിരാണെന്നു പറയുന്നു. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ആ നിയമതടസ്സം തീർത്ത് നാം പുതിയൊരു നിയമമുണ്ടാക്കണം. അതിനാൽ പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങൾ വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കുകയും, എന്നാൽ ഒത്തുതീർപ്പുപ്രകാരം വേണ്ടത്ര മുസൽമാൻ സ്ഥാനാർത്ഥികളെയും സംയുക്താടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്നുള്ളതാണ് എന്റെ പദ്ധതി. എണ്ണത്തിൽ കവിഞ്ഞ പ്രാതിനിധ്യത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ ഇപ്പോഴൊന്നും പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. സ്വകാര്യ ഒത്തുതീർപ്പ് എന്ന തത്ത്വം എല്ലാവരും സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാം. ആ വഴിക്കുള്ള വിഷമതകൾ നീക്കം ചെയ്യാം.

സ്വരാജ്യത്തിനുവേണ്ടി ഒരൊത്തുതീർപ്പു വേണമെന്ന ആഗ്രഹം എല്ലാ 'തത്പരകക്ഷികൾക്കുമുണ്ടെന്നു വിചാരം എന്റെ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിയിലുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. സാമൂഹ്യയികത്വമാണ് ലക്ഷ്യമെങ്കിൽ എല്ലാ സ്വകാര്യ ഒത്തുതീർപ്പുകളും തകർന്നുതീരും. പക്ഷേ, സ്വരാജ്യമാണ് ലക്ഷ്യമെങ്കിൽ, കക്ഷികൾ ഈ പ്രശ്നത്തെ സമീപിക്കുന്നത് ഒരു ദേശീയമനോഭാവ

76. Young India, 19-2-1925 (Communal Unity, pp. 108-116)

ത്തോടുകൂടിയാണെങ്കിൽ തകർച്ചയെപ്പറ്റി ഭയപ്പെടാനില്ല. നേരെ മറിച്ച്, കൂറോടുകൂടി അതു നടപ്പിൽവരുത്തുന്നതിൽ ഓരോ കക്ഷിക്കും താത്പര്യമുണ്ടായിരിക്കും.

എങ്കിലും നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതു് ന്യായമായ വോട്ടവകാശത്തിനാണു്. ഇപ്രകാരം ഓരോ സമുദായത്തിനും അതിലെ ജനസംഖ്യയനുസരിച്ച് പട്ടികയിൽ വോട്ടർമാരുണ്ടായിരിക്കണം. ജനസംഖ്യയുടെ തോതിൽ എത്ര പ്രതിനിധികൾ വേണമെന്നു് വോട്ടർമാരുടെ പട്ടിക വ്യക്തമാക്കണം. പക്ഷേ, അതിനു് ഇന്നത്തെ വോട്ടവകാശസമ്പ്രദായത്തെ കൂലംകഷമായി പരിശോധിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഇന്നത്തെ വോട്ടവകാശം ഏതു സ്വരാജ്യവ്യവസ്ഥയിലും നിലനിർത്താൻ പറ്റാത്തതാണു്.

77

ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങളെ കോൺഗ്രസ്സു് മാനിക്കണമെന്നു നിങ്ങൾ (ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെൻ്റു്) ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യക്കാർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും, അവരിൽത്തന്നെ പുത്തൻകൂറുകാർക്കും കത്തോലിക്കർക്കും യൂറോപ്യന്മാർക്കും പിന്നെ ഹിന്ദുക്കളിലെ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങൾക്കും, ജെയിനന്മാർക്കും, ബുദ്ധമതക്കാർക്കും, സനാതനികൾക്കും, സമാജക്കാർക്കും മറ്റും മറ്റുമായി കോൺഗ്രസ്സു് ഇന്ത്യയെ തുണ്ടുതുണ്ടാക്കി മുറിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നാണോ നിങ്ങൾ പറയുന്നതു്? ഏദയശ്ശുന്യമായ വെട്ടിമുറിക്കലിൽ ഞാൻ പങ്കാളിയാവുകയില്ല, തീർച്ച. വിഭജിച്ച ഭരിക്കുകയെന്ന നയംകൊണ്ടു് നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെയൊന്നോ ഒരു രാഷ്ട്രത്തെ നിർമ്മിക്കാൻ ഭാവം? ചെറിയ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കു പൂർണ്ണമായ പൗരാവകാശങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുവാൻ തികച്ചും അധികാരമുണ്ടു്. എങ്കിലും പ്രത്യേക പ്രാതിനിധ്യം ആവശ്യപ്പെടുവാൻ അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കരുതു്. തിരഞ്ഞെടുപ്പാകുന്ന തുറന്ന വാതിലിലൂടെ അപർക്ക നിയമസഭകളിൽ പ്രവേശിക്കാവുന്നതാണു്. തങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ അവഗണിക്കപ്പെടുമെന്നു് ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യക്കാർ എന്തിനു ഭയപ്പെടണം? അവർ ആംഗ്ളോ ഇന്ത്യക്കാരാകുകൊണ്ടോ? അല്ല, അവർ ഇന്ത്യയെ സേവിക്കാത്തതുകൊണ്ടു്. ഇന്ത്യയെ സേവിക്കുകയും പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യാത്ത പാഴ്സികളെ അവർ അനുഗമിക്കട്ടെ. സേവനമെന്ന യോഗ്യതകൊണ്ടുതന്നെ തങ്ങൾ നിയമസഭകളിലുണ്ടാകുമെന്നു് അവർക്കറിയാവുന്നതുകൊണ്ടാണതു്. ദാദാഭായ് നവറോജിയുടെ ജീവകാലം മുഴുവൻ ഇന്ത്യയെ സേവിക്കാൻ വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ നാലു പത്നീമാർ—എല്ലാവരും ഏതു് ഇംഗ്ളീഷ് ബാലികമാരെയുംപോലെ പഠിപ്പും സംസ്കാരവുമുള്ളവർ—ഇന്ത്യ

77. Young India, 5-11-1931 (Communal Unity, pp. 190-191)

യിലെ കർഷകർക്കുവേണ്ടി പാടുപെടുകയാണ്. അവരിൽ ഒരു വലുതായ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ ഏകാധിപതി ആയിരുന്നു. അവർ സംസ്ഥാനനിയമസഭയിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു നിന്നപ്പോൾ ഏറ്റവും മികച്ച വോട്ടുകൾ കിട്ടി. ഇന്നവർ അതിർത്തിയിലെ പട്ടണങ്ങൾക്കിടയിൽ ചർക്ക സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിച്ചു അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ വാഴുകയാണ്. സേവനമാകുന്ന തുറന്ന വാതിലിലൂടെ ആംഗ്ളോ ഇന്ത്യക്കാരുടെ നിയമസഭകളിൽ പ്രവേശിക്കട്ടെ. അങ്ങനെ നെതന്നെ ഇംഗ്ളീഷുകാരുടെ. ഏതൊരു രാജ്യത്തെ ഭരിച്ചാൽക്കാർ ഇംഗ്ളീഷുകാർ സഹായിച്ചുവോ അതിൽനിന്നു അവരിന്നു പ്രത്യേകാനുകൂല്യങ്ങൾ അവകാശപ്പെടുകയാണെന്നതും, ഒരു ഭരിച്ചാൽ രാജ്യത്തിന്റെ നിയമസഭകളിലേക്കു പ്രത്യേക തിരഞ്ഞെടുപ്പു അവകാശപ്പെടുകയാണെന്നതും ലജ്ജാവഹമല്ലേ? ഇല്ല, ഈ വിഭാഗങ്ങൾക്കു ഇന്ത്യയെ മുറിച്ചുകൊടുക്കുകയെന്ന കുറ്റം ഒരു കാലത്തും ഞാൻ ചെയ്തില്ല. ഒരു രാജ്യത്തെ മുഴുവൻ കുത്തിക്കീറുകയെന്നതിൽ കുറ്റത്തെ യാതൊന്നുമാവില്ല അതു്.

78

ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ലീംമാന്മാർക്കും സിക്കർക്കും സ്വീകാര്യമായ ഏതു പരിഹാരവും കോൺഗ്രസ്സ് എന്നും സ്വീകരിക്കുമെങ്കിലും മറ്റു ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കു പ്രത്യേക സംവരണവും പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളും നല്കുന്നതിൽ കോൺഗ്രസ്സ് പങ്കാളിയാവുകയില്ലെന്നു് ഇതിനുമുമ്പു് ഞാൻ പറഞ്ഞതു് ഞാൻ ആവർത്തിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. മൗലികാവകാശങ്ങളെയും പൗരസ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള വകുപ്പുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിനോടു് കോൺഗ്രസ്സ് എന്നും യോജിക്കും. വോട്ടർമാരുടെ പട്ടികയിൽ സ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ വോട്ടർമാരോടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുവാനും ആർക്കും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കും. സർ ഫ്യൂബർട്ടു് കാറിന്റെ നിർദ്ദേശം എന്റെ വിനീതാഭിപ്രായത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ഗവർണ്മെന്റിന്റെ തനി നിഷേധമാണു്. ഒരു ശരിയായ യൂറോപ്യൻ പ്രതിനിധി നിയമസഭയിലുണ്ടാകണമെങ്കിൽ അയാളെ യൂറോപ്യന്മാർതന്നെ തിരഞ്ഞെടുക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം പറയുന്നു. ഈ അറുത്തുമുറിച്ചു പ്രത്യേക വിഭാഗങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രതിനിധികൾ ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായേ കഴിയുമെങ്കിൽ ഈശ്വരൻ ഇന്ത്യയെ രക്ഷിക്കട്ടെ എന്നേ പറയാനുള്ളൂ. യൂറോപ്യന്മാരുടെ മന്ത്രമല്ല പൊതുവിൽ എല്ലാ വോട്ടർമാരുടെയും സമ്മതിനേടുന്ന യൂറോപ്യനെ, ആ യൂറോപ്യൻ മാത്രമേ, ഇന്ത്യയെ ഒട്ടാകെ നോവിക്കൂ. ദേശീയ മനോഭാവത്തിനു്— ജനസംഖ്യയിൽ 85 ശതമാനം വരുന്ന ഈ കൃഷിക്കാർക്കു്—എന്നും

78. Young India, 26-11-1931 (Communal Unity, pp. 198-199 1931-ലെ വട്ടമേശസമ്മേളനത്തിൽ ന്യൂനപക്ഷ കമ്മിറ്റിയുടെ അവസാനയോഗത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്)

എതിരായി നിൽക്കുന്ന ഈ താൽപര്യങ്ങളോടു് ഉത്തരവാദരേണത്തിനു സദാ പൊരുതേണ്ടിവരുമെന്നാണു് ഇതു സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. എനിക്കു ആലോചിക്കാൻ വയ്യാത്ത ഒരു സംഗതിയാണിതു്. നാം ഉത്തരവാദരേണം നടപ്പിൽ വരുത്താൻ പോകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ നമുക്കു യഥാർത്ഥ സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടാൻപോകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തുറന്ന വാതിലിലൂടെ—സാമാന്യവോട്ടർമാരുടെ അനുമതിയും അവർ നടത്തുന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പുമുഖേന—നിയമസഭകളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു അഭിമാനകരമായ അവകാശവും കടമയുമായി പ്രത്യേകവിഭാഗങ്ങളിൽ ഒരോന്നും കരുതണമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊള്ളട്ടെ. പ്രായപൂർത്തി വോട്ടവകാശം കോൺഗ്രസ്സ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാം. പ്രായപൂർത്തിവോട്ടവകാശപ്രകാരം വോട്ടർമാരുടെ പട്ടികയിൽ എല്ലാവരും ചേർക്കപ്പെടും. ഇതിലധികം ആരും ചോദിച്ചുകൂടാ.

79

സാമുദായികപ്രശ്നങ്ങൾക്കു ന്യായമായ പരിഹാരം കണ്ടെത്താനുള്ള ഏറ്റവും എളുപ്പവഴി കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളിയിലുണ്ടു്. ഇന്നു് ആർ ആരെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നുവെന്നു ഗണിതശാസ്ത്രത്തിന്റെ കണിശതയോടുകൂടി പറയാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാവിലു. രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും മധ്യം പഴക്കമുള്ളതും ഏറ്റവും വിപുലവുമായ പ്രതിനിധിസംഘടന കോൺഗ്രസ്സാണെന്നതു വ്യക്തമാണെങ്കിലും അതിന്റെ തികഞ്ഞ പ്രാതിനിധ്യസ്വഭാവത്തെ രാഷ്ട്രീയസംഘടനകൾക്കും അദ്ധ്യോഗികസംഘടനകൾക്കും ഇന്നു അവ ചെയ്യുന്നതു പോലെ ചോദ്യം ചെയ്യാവുന്നതാണു്. മുസ്ലീങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ഏറ്റവും വലിയ സംഘടന മുസ്ലീം ലീഗാണെന്നതിനു സംശയമില്ല; എങ്കിലും പല മുസ്ലീം സംഘങ്ങളും—ഇവയെല്ലാം തന്നെ അപ്രധാനങ്ങളല്ല—തങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യം വഹിക്കാൻ അതിനുള്ള അവകാശത്തെ നിഷേധിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളിയിലാകട്ടെ എല്ലാ സമുദായങ്ങൾക്കും അതിന്റെ ശരിയായ അനുപാതമനുസരിച്ചു പ്രാതിനിധ്യമുണ്ടായിരിക്കും. പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ അവകാശവാദങ്ങളോടു നീതിചെയ്യാൻ ഇതല്ലാതെ വേറെ വഴിയില്ല. അതില്ലെങ്കിൽ സാമുദായികവും മറ്റുമായ അവകാശങ്ങൾക്കു ഒരവസാനവുമുണ്ടാവുകയില്ല

80

ഞാൻ സങ്കല്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളി ആരേയും ശാസിക്കുവാനുള്ളതല്ല. സമുദായപ്രശ്നങ്ങൾക്കു യോജിപ്പോടുകൂടിയുണ്ടാക്കുന്ന പരിഹാരമായിരിക്കും അതിന്റെ

79. Harijan, 25-11-1939 (Communal Unity, p. 253)
 80. Harijan, 30-3-1940 (Communal Unity, p. 288)

ഏക പിൻബലം. യോജിപ്പുണ്ടായില്ലെങ്കിൽ കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലി പിരിച്ചു വിടപ്പെടും. കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലിക്കോ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളുടെ സംഘത്തിനോ മാത്രമേ തികഞ്ഞ പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ഒരു പദവി ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രാതിനിധ്യസ്വഭാവത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യാം, ചോദ്യം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലിയിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളുടെ പ്രാതിനിധ്യനിലയെ ആർക്കും ചോദ്യം ചെയ്യാം? ഉദ്ദിഷ്ടമായ കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലിയെ മുസ്ലീം അസംബ്ലിയെ എതിർക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥം എന്തിനെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല മുസ്ലീം ലീഗ് പ്രതിനിധികളെ മുസ്ലീം വോട്ടർമാർ തിരഞ്ഞെടുത്തതായ്ക്കുകയില്ലെന്നാണോ അവരുടെ ഭയം? മുസ്ലീം പ്രതിനിധികൾ ഉന്നയിക്കുന്ന ഏതു മുസ്ലീം ആവശ്യവും തട്ടത്തുകൂടാത്ത തായിരിക്കുമെന്ന് അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടേ? ഹിന്ദുസഹോദരന്മാരും മറ്റും കൂട്ടത്തിൽ ചേർന്നാൽ തങ്ങൾ ഏകരാഷ്ട്രമാവുകയില്ലെന്ന ഭ്രാന്തപക്ഷം ഇന്ത്യൻ മുസ്ലീം അസംബ്ലിക്ക് തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ എതിർക്കാൻ ആർക്കു കഴിയും? പക്ഷേ, ക്വായിട്ട്—ഇ—ആസാം പറഞ്ഞതു കേൾക്കുന്ന 50,000 മുസ്ലീം അസംബ്ലിക്ക് എടുക്കോടി ഇന്ത്യൻ മുസ്ലീം അസംബ്ലിയുടെ പ്രതിനിധിത്വം വേർതിരിക്കാനുള്ള അധികാരം ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.

81

കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലിയെക്കുറിച്ചു മുസ്ലീം ലീഗ് പാസ്സാക്കിയ പ്രമേയത്തെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി തന്റെ പ്രാർത്ഥനാപത്രപ്രസംഗത്തിൽ സങ്കോചത്തോടുകൂടി സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രമേയം കപടമാണെന്നും, പറയുന്നതല്ല അതിലെ ഉദ്ദേശ്യമെന്നും അതു പറയുന്നു. അസംബ്ലിയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പും മറ്റിടപാടുകളും നിയമവിരുദ്ധമാണെന്നും അതിൽ പറയുന്നുണ്ട്. ഒരു കക്ഷി മറ്റൊരു കക്ഷിയുടെമേൽ കാപട്യം ആരോപിക്കരുതെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. മഹത്തായ ആ രണ്ടു സംഘടനകൾക്കും ഭ്രഷണമല്ലതു്. അപേക്ഷപരം ശത്രുക്കളായി കരുതാൻ യാതൊരു ന്യായവുമില്ല. ആ പണി അവയെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്കു നയിക്കുകയില്ല. തിരഞ്ഞെടുപ്പും മറ്റു നടപടികളും നിയമവിരുദ്ധമാണെങ്കിൽ അക്കാര്യം ഒരു കോടതിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ആ പരാതിക്കു യാതൊരു തർക്കവുമില്ല. താൻ 1920-ൽ ചെയ്തതുപോലെ അവർ കോടതികളെ അംഗീകരിക്കാൻ ഭാവമില്ലെങ്കിൽ നിയമവിരുദ്ധതയെക്കുറിച്ചുള്ള സംസാരം നിർണ്ണയമെന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ലീഗ് കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലി

81. Harijan, 23-2-1947 (Communal Unity, pp. 526-527)

യിൽ പ്രവേശിക്കണമെന്നും തങ്ങൾക്കു പറയാനുള്ളതു പറയണമെന്നും നടപടികളിൽ പങ്കുകൊള്ളണമെന്നും അദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നു. അവരതിനു ഭാവമില്ലെങ്കിൽ അസംബ്ളിയുടെ ആത്മാർത്ഥതയെ അവർ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കണമെന്നും, അതു മുസ്ളീം പ്രശ്നത്തെ എങ്ങനെയാണു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതെന്നു കണ്ടറിയണമെന്നും അദ്ദേഹം ഉപദേശിക്കുന്നു. വാളിന്റെ നിയമത്തെ ആശ്രയിക്കാൻ അവർക്കാഗ്രഹമില്ലെങ്കിൽ—ആഗ്രഹമില്ലെന്നു താൻ വിശ്വസിക്കുന്നു—ഇപ്രകാരം ചെയ്യുകയെന്നതു തങ്ങളോട്തന്നെയും രാജ്യത്തോടും അവർക്കുള്ള കടമയാണ്. പിന്നെ ലീഗ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു, സുവർണഹിന്ദുക്കളുടെ പ്രാതിനിധ്യം മാത്രമേ കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ്റെ അസംബ്ളിക്കുള്ളൂവെന്ന്. അസംബ്ളിയിൽ പട്ടികജാതിക്കാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും പാഴ്സികളും ആംഗ്ലോഇന്ത്യക്കാരും ഇന്ത്യയുടെ സന്താനങ്ങളാണെന്നു തങ്ങളെപ്പറ്റി കരുതുന്ന എല്ലാവരും ഉണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. അസംബ്ളിയിൽ സന്നിഹിതനാകാൻ ഡോ. അംബേദ്കർക്കു സന്നതസ്സുണ്ടായി—മറ്റു പട്ടികജാതിക്കാരെപ്പറ്റി പറയാനില്ല. സിക്കുകാരും അതിലുണ്ടു്. ലീഗിനു് അതിനുള്ളിൽച്ചെന്നു പൊരുതാവുന്നതാണ്.

ലീഗ് വാദിച്ചപ്രകാരം അസംബ്ളി പിരിച്ചുവിടേണ്ടവരായ ബ്രിട്ടീഷുഗവർണ്മെൻറിനെപ്പറ്റിപ്പറയുകയാണെങ്കിൽ, അദ്ദേഹമിപ്പോഴും ആശിക്കുന്നു—ആശയ്ക്കു തെല്ലു ഇളക്കം തട്ടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും—സ്വമേധയാ തയ്യാറാക്കിയ ആ രേഖയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അവർ അവസാനംവരെ നിർവ്യാജം നടപ്പിൽ വരുത്തുമെന്ന്. ആ രേഖയനുസരിച്ചു ചില സംസ്ഥാനങ്ങൾ സ്വന്തം സ്വാതന്ത്ര്യം സംസ്ഥാപിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചാലും ആ രേഖയനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാൻ ബ്രിട്ടീഷുഗവർണ്മെൻറിനു ബാധ്യതയുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഇന്ത്യയോടു സത്യസന്ധമായി പെരുമാറുകയെന്നതിനുള്ള വ്യാതി മുഴുവൻ അവർ കളഞ്ഞുകളിക്കുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം ആശിക്കുന്നു.

ലീഗിന്റെ 'രാഷ്ട്രീയ'ത്തെപ്പറ്റിപ്പറയാൻ താൻ നിർബദ്ധനായെങ്കിലും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ളീങ്ങളും പരസ്പരം ശത്രുക്കളാണെന്നു കരുതരുതെന്നു സദസ്യർക്കു മുന്നറിയിപ്പു നല്കിക്കൊണ്ടാണു ഗാന്ധിജി പ്രസംഗം ഉപസംഹരിച്ചതു്. ലീഗ് അത്തരം പ്രഖ്യാപനമൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. രാഷ്ട്രീയകലഹം തലപ്പത്തുള്ള കുറച്ചു രാഷ്ട്രീയനേതാക്കന്മാർമാത്രം നടത്തട്ടെ, കലഹം ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു പരന്നാൽ തനി ആപത്താകും. ഇന്ത്യൻസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള വഴി വാളിലൂടെയല്ല, പരസ്പര സൗഹാർദത്തിലൂടെയും ഒത്തുതീർപ്പിലൂടെയുമാണു കിടക്കുന്നതു്, യഥാർത്ഥ പാക്കിസ്ഥാനെന്നുവെച്ചാൽ എന്താണെന്നു കാണിച്ചുകൊടുക്കാനാണു താൻ നവഖാലിയിലേക്കു പോയതെന്നുദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

അതു പ്രകടമാക്കാവുന്ന ഏക ഇന്ത്യൻസംസ്ഥാനം. ബങ്കാളാണ്. യോഗ്യന്മാരായ ഹിന്ദുക്കളും യോഗ്യന്മാരായ മുസ്‌ളീങ്ങളും ബങ്കാളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്‌ളീക്കൾക്കും സുഹൃത്തുക്കളെന്ന നിലയ്ക്കും സഹോദരന്മാരെന്ന നിലയ്ക്കും എങ്ങനെ ജീവിക്കാമെന്ന് ഇപ്പോൾ ബങ്കാൾ കാണിച്ചുകൊടുത്താൽ അതു് ഉചിതമായി എന്നാൽ പിന്നെ ബങ്കാളിന് ഒരു കമ്മിസംസ്ഥാനമായി കഴിയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അതു സമൃദ്ധിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനമായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

പി. വിലാഹത്തം

82

ഒരു ഹിന്ദുവായ ഞാൻ മുസ്‌ളീംകാര്യത്തിൽ തലപുകയ്ക്കുന്നതെന്തിനാണെന്നു ചോദിക്കാവുന്നതാണ്. നിങ്ങൾ എന്റെ അയൽപക്കക്കാരും രാജ്യക്കാരുംകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ ദുഃഖങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളേണ്ടതു് എന്റെ കടമയാണെന്നാണ് മറുപടി. ഹിന്ദുമുസ്‌ളീം മൈത്രിയെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുക, പരീക്ഷണപട്ടം വരുമ്പോൾ ആ ആശയം നടപ്പിൽ വരുത്താതിരിക്കുക—ഇതെന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. ഡൽഹിയിൽ നടത്തപ്പെട്ട യുദ്ധസമ്മേളനത്തെത്തുടർന്നു വൈസ്രോയിക്കു ഞാനയച്ച പരസ്യമായ എഴുത്തിൽ മുഹമ്മദൻപ്രശ്നത്തെ ഞാൻ സ്പർശിച്ചിരുന്നുവെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാം. പിന്നെ അവസരം കിട്ടുമ്പോഴെല്ലാം ഈ സമുചിതപ്രശ്നത്തെപ്പറ്റിയുള്ള എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഞാൻ പറയാതിരുന്നിട്ടില്ല. നിങ്ങളുടെ വാദം എങ്ങനെ അനുവദിക്കാമെന്ന് എനിക്കിപ്പോൾ ആലോചിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഗവർണ്മെന്റിനു നിവേദനങ്ങൾ അയയ്ക്കുകയെന്നതാണ് ഇതുവരെ സ്വീകരിച്ച വഴി. ചിലപ്പോൾ ഗവർണ്മെന്റ് നമ്മോടു യോജിക്കാറില്ല. ഇത്തരം ചുറ്റുപാടുകളിൽ നാമെന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു്? നമുക്കു വോട്ടവകാശവും ഉത്തരവാദരണവും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ വോട്ടുകൾകൊണ്ടു നമുക്കു ഗവർണ്മെന്റിനെ അധികാരത്തിൽനിന്നു പുറംതള്ളാം. പക്ഷേ, നമ്മുടെ അഭിപ്രായം സാധിക്കാൻ സഹലമായ ഇത്തരം മാർഗങ്ങളില്ലാതിരിക്കെ നാമെന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു്? സ്വാഭാലക്ഷണങ്ങൾ നിറവേറുന്ന കാര്യത്തിൽ മനഃപൂർവ്വം വീഴ്ചവരുത്തിയതിനു ജനങ്ങൾ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ നേരെ കപിതരായിത്തീരുന്നപോൾ അവർ ഹിംസ പ്രയോഗിക്കാറുണ്ട്. സാധാരണ പ്രക്ഷോഭം നിഷ്ഫലമായിത്തീർന്നാൽ ഹിംസയാണു ഏക പൊംവഴിയെന്നു പലരും കരുതുന്നതായി എനിക്കറിയാം. ഇതു ചിരപുരാതനമായ ഒരു പ്രതിവിധിയാണ്. ഇതു് അപരിഷ്കൃതമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ഹിംസയെ ഏതു രൂപത്തിലും

82. Young India, 14-5-1919 (Communal Unity, p. 985)

തരത്തിലും ഒഴിവാക്കുന്നതും ഹി.സയെക്കാരും വളരെയേറെ വിജയകരമായ മറ്റൊരു മാർഗം ജനങ്ങളുടെയും ഗവർണ്മെന്റിന്റെയും മുമ്പാകെ വയ്ക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ അവകാശങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻവേണ്ടി നാം ഹി.സയെ ആശ്രയിക്കുന്നത് നീതീകരിക്കാവുന്നതല്ലെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു. കൊല്ലുന്നതിനെക്കാൾ എത്രയോ ശ്രേയസ്സുമാണു മരിക്കുന്നത്. ബാറിസാഫിബു മായി ഞാൻ സംഭാഷണം നടത്തിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ തുലോം മതപരമായ ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു ഇന്നു നിങ്ങളോടു സംസാരിക്കാൻ എനിക്കു സങ്കോചമുണ്ടായേനെ. പക്ഷേ, വിശുദ്ധ ഖ്യാനിലും സത്യഗ്രഹത്തിനു ധാരാളം പിന്തുണയുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം എനിക്കു ഉറപ്പുതന്നു. നന്നായി നിർവചിക്കപ്പെട്ട ചില ചുറ്റുപാടുകളിൽ ഹി.സ പ്രയോഗിക്കാമെങ്കിലും ഈശ്വരൻ ഹി.സയെക്കാരും പ്രിയംകരം ആത്മസംയമനമാണെന്നും അതാണു സ്നേഹനിയമമെന്നും അർത്ഥം വരുന്ന ഖുറാൻ വ്യാഖ്യാനത്തോടു അദ്ദേഹം യോജിച്ചു. അതാണു സത്യഗ്രഹം. ഹി.സ മനുഷ്യന്റെ ഭൗമബല്യത്തോടുകാണിച്ച ഒരു വിട്ടുവീഴ്ചയാണ്. സത്യഗ്രഹം കർത്തവ്യമത്രേ. യാതൊരു നന്മയും ചെയ്യാൻ ഹി.സയ്ക്കു കഴികയില്ലെന്നും അളവറ്റ അദ്ദേഹം ചെയ്യാനേ കഴിയൂ എന്നും, പ്രായോഗികമായ നിലപാടിൽ നിന്നു നോക്കിയാലും നിശ്ചയാസം കാണാം. അഹമ്മദാബാദിലും വീരംഗാവിലും നാം കണ്ടതിതാണ്. ഞായറാഴ്ച മറ്റൊരു ഉദാഹരണംകൂടി നിങ്ങൾക്കു കാണാം. ഉപവാസത്തോടും പ്രാർത്ഥനയോടുംകൂടിയ ഒരു സത്യഗ്രഹഹർത്താൽ ഞാൻ വേണമെന്നു ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ബഹുമാനത്തിന്റെയും ദുഃഖത്തിന്റെയും പ്രതിഷേധത്തിന്റെയും പ്രകടനത്തിൽ നിങ്ങളെല്ലാം ചേരുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ബഹുമാനം, ഇത്രയേറെ നന്നായും വിശ്വസ്തയോടുകൂടിയും ഇന്ത്യയെ സേവിച്ച ഒരിംഗ്ലീഷ് കാരനോടുള്ളതാണ്.* ദുഃഖം അദ്ദേഹത്തെ നാടുകടത്തിയതിലാണ്; പ്രതിഷേധം ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ഭരണപരിഷ്കാര ആ നടപടിയെപ്പറ്റിയും. ഇതൊക്കെ നമുക്കെല്ലാം ബാധകമായ കാര്യങ്ങളാണ്. അതിനാൽ ഈ പ്രകടനത്തിൽ നിങ്ങൾ പൂർണ്ണമായ പങ്കു വഹിക്കുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. വിജയം കിടക്കുന്നതു അതു തികച്ചും സമാധാനപരവും സ്വയേയാ ഉള്ളതും ആയിരിക്കുന്നതിലാണ്. നമ്മൾ ഇങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ പിന്നെ പോലീസിനെക്കൊണ്ടോ പട്ടാളത്തെക്കൊണ്ടോ ആവശ്യമില്ല. സത്യഗ്രഹം ഇന്ത്യയുടെ സ്വീകൃതപ്രമാണമായിത്തീർന്നാൽ വിമാനങ്ങൾ നമ്മെ യെപ്പെടുത്താതാകും. കൊളാബയിലോ മറ്റൊവിടെയെങ്കിലുമോ യന്ത്രങ്ങളാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ നാം അവസരമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ അവ തുരുമ്പുപിടിക്കും. പൂല്പ് അവയുടെ മേൽ മുളയ്ക്കും, നമ്മുടെ കട്ടികൾ അവയുടെമേൽ കയറിക്കളിക്കും.

* മി. ഹോർണിമാനെപ്പറ്റിയാണ് ഈ പരാമർശം.

‘ഇന്നത്തെ ഈ സമ്മേളനത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാൻ സാധിച്ചതിൽ എനിക്കു സന്തോഷമുണ്ട്. എന്നെ ക്ഷണിച്ചതിനു ഞാൻ നിങ്ങളോടു നന്ദി പറയുന്നു. നാം ഇവിടെ സമ്മേളിച്ചതു ഏതു കാര്യം പർച്ച ചെയ്യാനാണോ അക്കാര്യം എനിക്കു പുത്തനല്ല. ഇവിടെ എത്തിയതിനുശേഷം എല്ലാ അഭിപ്രായക്കാരായ മുസൽമാന്മാരുമായും ഞാൻ ഇടപഴകിപ്പോരുന്നുണ്ട്. ഇക്കാര്യം അതിപ്രധാനമായ ഒന്നാണെന്നു എനിക്കറിയാം. അതിന്റെ ശരിയായ പരിഹാരത്തെ ആശ്രയിച്ചാണു ഈ രാജ്യത്തിലെ സമാധാനം നിൽക്കുന്നതു്. തന്നിമിത്തം അതു ഇന്ത്യയിലെ മുസൽമാന്മാരെമാത്രമല്ല, ഹിന്ദുക്കളേയും മറെറല്ലാവരേയും ബാധിക്കുന്ന ഒന്നാണു്. ഇതു മഹത്തായ ഒരു സാമ്രാജ്യകാര്യമാണു്. തന്മൂലം നിയമസഭയിൽ ഒട്ടാകെ 55-മിനിറ്റുനേരം പ്രസംഗിച്ച വൈസ്രോയിക്കു ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി ഒരു മിനിറ്റുനേരമെ പറയാനുണ്ടായുള്ളവെന്ന സംഗതി എന്നെ വേദനിപ്പിച്ചു. ഈ കാര്യത്തിന്റെ ഗൗരവത്തെക്കുറിച്ച് പരസ്യമായും ബഹുമാനപരസ്സരമായും ഞാൻ വൈസ്രോയിക്കു മുന്നറിയിപ്പു നൽകിയിട്ടുണ്ടു്. ഈസൂളാമിൻ ഏറ്റവും പുണ്യമായ ഔല്ലാം ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണു കിടക്കുന്നതു്. മതാഭിമാനം അപകടത്തിൽ പെട്ടാൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കു എന്തു ഭോഷണമെന്നു എനിക്കറിയാവുന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ വികാരങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ എനിക്കു കഴിയും. ഇന്നു നിങ്ങൾക്കു വിലാപത്താണു സർവപ്രധാനമെന്നു എനിക്കറിയാം. അതിനാൽ നിങ്ങളുടെ ന്യായമായ ഈ സമരത്തിൽ ഹിന്ദുക്കൾ മുഴുവൻ നിങ്ങളുടെ പുറകിലുണ്ടെന്നു എനിക്കുറപ്പുണ്ടു്. വൈസ്രോയി നിങ്ങളുടെ കാര്യം അറിയിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം, സമാധാനസമ്മേളനത്തിൽ പ്രാതിനിധ്യം നേടിത്തന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം മതിയായില്ലെന്നു ഈയിടെ ഒരു ലേഖനം മുഖേന ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഇതൊക്കെ നല്ലതുതന്നെ. പക്ഷേ, ഇതു പോരാ. നിങ്ങളെപ്പോലെ അദ്ദേഹത്തിനും തോന്നണം. നിങ്ങളുടെ കാര്യം അദ്ദേഹം സ്വന്തകാര്യമാക്കണം. വൈസ്രോയിക്കും മി. മൊണ്ടേഗുവിനും നിങ്ങളുടെ വികാരങ്ങൾ ശരിക്കറിയാമെങ്കിൽ ഈ മഹത്തായ പ്രശ്നം നിങ്ങൾക്കു തൃപ്തിയാകമാറു പരിഹരിക്കപ്പെടാതിരുന്നാൽ തങ്ങളെ ഭരണഭാരത്തിൽനിന്നു ഒഴിവാക്കണമെന്നു അവർ രണ്ടുപേരും ചക്രവർത്തിയോടാവശ്യപ്പെടണമെന്നു

83. Young India 20-9-1919 (Communal Unity, pp. 988-990.). വിലാപത്തു് കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും ഇസ്ലാമിന്റെ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനേപ്പറ്റിയും ഇസ്ലാമിന്റെ തത്കാലസ്ഥിതിയെപ്പറ്റിയും ആലോചിക്കുവാൻ വേണ്ടി ബോംബെയിലെ മുസൽമാന്മാരുടെ ഒരു ചൊതുരോഗം 1919 സെപ്റ്റമ്പർ 18-ാംനു വൈകുന്നേരം 8.30നു് മസൂതാൻഷാടാകിൽ (നാഗ്പദ) വച്ചു കൂടി. തുട്തിയെ വെട്ടിമുറിക്കാൻ പോകുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രമേയത്തെപ്പറ്റി, സഭസ്യരും അദ്ധ്യക്ഷനും ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ചു്, ഗാന്ധിജി ഗുജറാത്തിയിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു് എടുത്തതാണു് ഈ ഭാഗം.

ഞാൻ സബഹ്മാനം അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊള്ളുന്നു. തങ്ങൾക്കു മഹത്തായ ഒരു മുഹമ്മദൻ താൽപര്യത്തിന്റെ പ്രാതിനിധ്യമുള്ളതുകൊണ്ടു ചക്രവർത്തിയുടെ മന്ത്രിമാർ ഇക്കാര്യത്തിൽ സമുചിതമായ ഒരൊത്തുതീർപ്പുണ്ടാക്കുവാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. കുറെ ഉത്തരവാദിത്വം ലഭിക്കുന്ന കാലത്തോടു് അടുത്തത്തിയിരിക്കുകയാണ് നാം. മുഹമ്മദൻ അഭിലാഷങ്ങളെ അവഗണിക്കുന്നതു ഇതിനു വിരുദ്ധമായിത്തീരും. പക്ഷേ, മന്ത്രിമാർ അവരുടെ ചുമതല അവഗണിക്കുന്നതിനെ നിങ്ങൾ—ഇവിടെയിരിക്കുന്ന നേതാക്കന്മാരും ഈ വമ്പിച്ച സദസ്സും—നിങ്ങളുടെ ചുമതല അവഗണിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുപോലെ അത്രയേറെ ഞാൻ യേശുപ്പട്ടണിപ്പെന്നു തുറന്നു സമ്മതിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഞാനും നിങ്ങളും ഇന്നു നമ്മുടെ കടമ നിർവഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എങ്ങനെയെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ ശരിപ്പെടുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന ലക്ഷ്യാപലക്ഷം മുഹമ്മദീയരുടെ ശാപം നാം ശരിയായും അർഹിക്കും. കാര്യങ്ങൾ ശരിയായില്ലെന്നറിഞ്ഞാൽ അവരുടെ നൈരാശ്യം അഗാധമായിരിക്കും. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണാധികാരികൾ സമർത്ഥരാണ്. ബുദ്ധിമാന്മാരാണ്. നമ്മൾക്കു ഗൗരവമുണ്ടോ അതോ നാം കളിക്കുകയോണോ എന്നു കണ്ടെത്താൻ അവർക്കു അധികം സമയമൊന്നും വേണ്ട. അതിനാൽ ഗുരുതരമായ ഈ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾക്കു ശുഷ്കാന്തിയുണ്ടോ എന്നു സ്വയം ചോദിക്കുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. ശുഷ്കാന്തിയുണ്ടെങ്കിൽ ഇതുവരെ ഒന്നും നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു വിശ്വസിക്കുക. നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി വാദിക്കുന്ന ആംപ്ലിൽ പ്രഭുവിനെയും മറ്റുംപോലുള്ള മഹാനഭാവന്മാരോടു നാം കൃതജ്ഞരായിരിക്കണം. ആ നല്ല ഇംഗ്ലീഷ് കാരനായ മി. ആൻഡ്രൂസിന്റെ ഒരൊറ്റ എഴുത്തേ നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അദ്ദേഹം ചെയ്യുന്ന അശ്രാന്തപരിശ്രമങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ലഘുവായ ഒന്നാണതു്. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്കു ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉത്സാഹമില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെയും ഞാൻ പറഞ്ഞ മറ്റു് ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെയും പരിശ്രമങ്ങൾ വ്യർത്ഥങ്ങളായിത്തീരും. പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടിയാണു സമ്മേളനം ആരംഭിച്ചതു്, ഒരു പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടിത്തന്നെ അതവസാനിപ്പിക്കണം. സദാ ജാഗ്രതകനും, സർവ്വവ്യാപിയുമായ ഈ ശ്വരനെ വഞ്ചിക്കാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാവില്ല. നീതിമാന്മാരുടെ പ്രാർത്ഥനകളെ അദ്ദേഹം തീർച്ചയായും സഹമലമാക്കും. നിങ്ങൾ നീതിയുള്ളവരാണോ? നിങ്ങൾ നിഷ്ഠജകരാണോ? ഇതു പരീക്ഷിക്കാൻ പ്രയാസമില്ല. നിഷ്ഠജകനും സത്യസന്ധനുമായ ഒരാൾ തന്റെ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി തന്നെത്താൻ ബലിയർപ്പിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായിരിക്കും. നിങ്ങൾ ആത്മബലിയർപ്പിക്കുവാൻ സന്നദ്ധരാണോ? നിങ്ങളുടെ സുഖസൗകര്യങ്ങളും കച്ചവടവും ജീവൻപോലും ഉപേക്ഷിക്കാൻ നിങ്ങൾ സന്നദ്ധരാണോ? എന്നാൽ നിങ്ങൾ സത്യഗ്രഹികളാണ്. നിങ്ങൾ വിജയിക്കും. രഹസ്യമായ ഹിംസ

ചിലപ്പോൾ സത്യഗ്രഹണവുമായില്ലെ എന്നു ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും ഇടയ്ക്കു് എന്നോടു ചോദിക്കാറുണ്ടു്. ഹിംസ, രഹസ്യമായാലും അല്ലെങ്കിലും സത്യഗ്രഹണത്തിന്റെ നിഷേധമാണെന്നു ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഒരു കാര്യത്തിന്റെകൂടെ പൂർണ്ണമായ ശാന്തിയും ദ്രവ്യാനിശ്ചയവുമുണ്ടെങ്കിൽ, വിജയം ഉറച്ചതാണു്: ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി മരിക്കുകയെന്നതു മനുഷ്യധർമ്മമാണു്, കൊല്ലൽ മൃഗധരമവും.

84

ഹിന്ദുസമൂഹം പ്രശ്നത്തെപ്പറ്റി സർവസമ്മതമായ ഒരു തീരുമാനം ചെയ്യാൻ അഖിലേന്ത്യാ കോൺഗ്രസ്സ് കമ്മിറ്റിക്കു സാധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു കോൺഗ്രസ്സ് പ്രസിഡണ്ടു കമ്പിയടിച്ചപ്പോൾ നിലവിട്ടു സന്തോഷിക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. പ്രമേയത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തെപ്പറ്റി ആ കമ്പിയിൽ വേണ്ടത്ര ചർച്ചയുണ്ടായിരുന്നു. പ്രസിഡണ്ടു നന്ദിയിൽവെച്ചു് എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ ഞാൻ അതിനെപ്പറ്റി എഴുതുമോ എന്നു ചോദിച്ചു. സഹായകരമായി ഏതെങ്കിലും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു. ഇതിനുശേഷം കുറച്ച ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ഒരു സുഹൃത്തിൽനിന്നു് എനിക്കൊരു സന്ദേശം കിട്ടി. അതിന്റെ സാരം ഇതായിരുന്നു: 'നമ്മുടെയിടയിൽ ഇന്നു നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തകരാറുകൾക്കു് അങ്ങാണം ഉത്തരവാദി. വിലാഹത്തു് കാര്യത്തിലേക്കു് അങ്ങു ഹിന്ദുക്കളു വലിച്ചിടിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഇയിടത്തെ ഭാരണ സംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ, അങ്ങേക്കു മാത്രമേ ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിയൂ.'

ഈ സന്ദേശം തർജമ ചെയ്യുമ്പോൾ മൂലത്തിലെ പാഠഭേദം കണ്ണാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഹിന്ദുസമൂഹം മൈത്രിയെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ നിലപാടു് ആവർത്തിച്ചുപറയുന്നതു് ഇപ്പോൾ ആവശ്യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നു.

വിലാഹത്തു് പ്രക്ഷോഭണത്തിലെ എന്റെ പങ്കിനെപ്പറ്റി ഞാൻ പശ്ചാത്താപിക്കുന്നില്ല. എന്റെ രാജ്യക്കാരായ മുസൽമാന്മാരോടു് എനിക്കുള്ള ഒരു കടമ നിർവഹിക്കലായിരുന്നു അതു്. സങ്കടത്തിൽപ്പെട്ട സഹോദരന്മാരെ ഹിന്ദുക്കൾ സഹായിച്ചില്ലെങ്കിൽ അതൊരു തെറ്റായതല്ല. കാര്യങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ മട്ടു് എത്രതന്നെ വിരൂപമായാലും, ഹിന്ദുക്കൾ സൗഹാർദ്ദപൂർവ്വം ചെയ്തു ഈ കൃത്യത്തെ മുസൽമാന്മാരുടെ ഭാവിതലമുറകൾ കൃത്യത്തോടുകൂടിയും അനുസ്മരിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ ഭാവി എന്തെങ്കിലുമൊക്കട്ടെ, സൽകർമ്മംതന്നെയാണു് സൽകർമ്മത്തിന്റെ ഫലം എന്നു പഴമൊ

84. Young India, 16-6-1927 (Communal Unity, p. 140)

ഴിയിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നതുകൊണ്ട്, വിലാപത്ത് കാര്യത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തതിനെ ഏതുകാലത്തും ഞാൻ നീതീകരിക്കും. അതിനാൽ ഈ സ്നേഹിതന്റെ ശകാരം ഞാൻ കേട്ടതു തികഞ്ഞ ശാന്തതയോടുകൂടിയായിരുന്നു.

ക്യ. ഒഴിഞ്ഞുപോകും ജനങ്ങളെ കൈമാറ്റം ചെയ്യലും

85

നാടുവിട്ടുപോകാമെന്നു (Hijrat) ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. ആ അഭിപ്രായം ഞാൻ ആവർത്തിക്കുന്നു. അത് അപ്രായോഗികമല്ല അതിന്റെ വില ജനങ്ങൾക്കറിയാം. കേമന്മാരും ശക്തന്മാരും അതു ചെയ്തതായി അറിവുണ്ട്. ആസൂത്രണത്തോടുകൂടിയ നിർഗമനത്തിനു ധൈര്യവും മൂന്നാലോചനയും വേണം. പഴയ സുവിശേഷത്തിലെ രണ്ടാം പുസ്തകത്തിനു നിർഗമനം (Exodus) എന്നാണ് പേർ. ഇസ്രായേലുകാർ ആസൂത്രിയായ രീതിയിൽ നാടുവിട്ടതിന്റെ കഥയാണത്. വിപ്രവാസകാലത്തു അവർ യുദ്ധമുറ പഠിച്ചു. അടുത്തകാലത്തു മർദനം ന്യമിത്തം ഡൽഹൗസെർ മാർ രഷ്യ വിട്ടുപോയതിന്റെ മാതൃക നമുക്കുണ്ട്. അപര്യടതു സൈനികജീവിതമായിരുന്നില്ല. നേരെമറിച്ചു, അവർ അഹിംസാനിരതരായിരുന്നു. അതിനാൽ, സ്വമേധയാ ചെയ്യുന്ന വിപ്രവാസത്തിൽ തെറ്റൊ, അവമാനമോ, ഭീരുത്വമോ കലർന്നതായി യാതൊന്നും തന്നെയില്ല. ഇന്ത്യ വിശാലമായ ഒരു രാജ്യമാണ്. ദരിദ്രമാണെങ്കിലും അതിലെ ഒരിടത്തെ ജനങ്ങൾക്കു മറ്റൊരിടത്തുമാറിത്താമസിക്കാവുന്നതാണ്—വിശേഷിച്ചും അവർ പ്രാപ്തം പ്രയത്നശീലരും സത്യസന്ധരമാണെങ്കിൽ. സൂക്ഷ്മരിലെയും ശിഖർ പുരിയിലെയും ജനങ്ങൾക്കു ഈ മൂന്നു ഗുണങ്ങളുമുണ്ട്. അവർ ഗവർണ്മെന്റിനോടു അഭ്യർത്ഥിക്കണം. നിസ്സാരസഹായം നൽകാനേ ഗവർണ്മെന്റിനു കഴിയൂ എന്നുമാത്രം. രാഷ്ട്രീയമായ സഖ്യങ്ങൾ എന്തു തന്നെയായാലും ഹിന്ദുക്കളുടേയും മുസ്ലീങ്ങളുടേയും പ്രാദേശിക തലവന്മാർ കൂടിയായാലോചിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ലാഭമേയുള്ളൂ. പരസ്പരസംഹാരവും തൽഫലമായുണ്ടാകുന്ന വിഭേദവർദ്ധനയും അധികമാക്കിയതുകൊണ്ടു ആർക്കും ഒരു ഗുണവും കിട്ടാൻ പോകുന്നില്ല. എന്നാൽ മാന്യമായ ഒത്തുതീർപ്പൊന്നും ഉണ്ടാകാതിരിക്കുകയും, ഒരു ദിക്കിലെ ജനങ്ങൾക്കു തങ്ങളെത്തന്നെയും തങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങളെയും സ്വത്തുകളേയും അഹിംസാപരമായോ ഹിംസാപരമായോ രക്ഷിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു തോന്നുകയും ചെയ്താൽ, സ്വന്തം ജീവനേയും സ്വന്തം സ്ത്രീകളുടെ മാനത്തേയും ഓർത്തു സഭാ യെപ്പെട്ടു

85. Harijan, 1-1-1640 (Communal Unity, p. 273)

കഴിയേണ്ടിവരുന്ന ആ ദിക്കിൽനിന്നും അവർ ഒഴിഞ്ഞുപോകണമെന്നതിൽ എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

86

ചോദ്യം: 'സിന്ധിലെ അത്യാഹിതം' എന്ന താങ്കളുടെ ലേഖനത്തിൽ സിന്ധിലെ മർദ്ദിതരായ ഹിന്ദുക്കൾക്ക് അവിടെ പാർത്താൽ തങ്ങളുടെ മാനുഷതയും ആത്മാഭിമാനവും സംരക്ഷിക്കാൻ കഴികയില്ലെങ്കിൽ അവർ നാടുവിട്ടുപോകണമെന്നു താങ്കൾ ഉപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരെവിടേയ്ക്കാണ് പോകേണ്ടത്? ശരണം പ്രാപിച്ച ദിക്കിൽ ആരാണവർക്കു ജീവിക്കാൻവേണ്ടതു കൊടുക്കുക? ഈ നിർഗമനോപായം ഹിന്ദുക്കൾക്കു മാത്രമുള്ളതാണോ എന്നും കൂടി ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെയോ? 'മർദ്ദന'ത്തെപ്പറ്റി ഉച്ചൈസ്കരം ഉൽഘോഷിക്കുന്ന കോൺഗ്രസ്സ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മുസൽമാന്മാരോടു താങ്കളെന്താണ് ഇതു ഉപദേശിക്കാത്തതു്? ഇന്നത്തെ നിലയ്ക്കു്, അവർ ന്യൂനപക്ഷമായേടത്തു് താങ്കൾ അവർക്കു കൂടുതൽ പ്രാതിനിധ്യം നൽകിയിരിക്കുന്നു, എണ്ണത്തിൽ അവർ ഭൂരിപക്ഷമുള്ള പഞ്ചാബിൽ നിയമപ്രകാരം ഭൂരിപക്ഷവും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ഉത്തരം: നാടുവിട്ടുപോകാനുള്ള എന്റെ ഉപദേശം, മർദ്ദിതരാണെന്നും ഒരു പ്രത്യേക ദിക്കിൽ ആത്മാഭിമാനത്തോടുകൂടി ജീവിക്കാൻ വയ്യെന്നും തോന്നുന്ന എല്ലാവർക്കുമായുള്ളതാണ്. തങ്ങൾ ന്യൂനപക്ഷമായ ഒരിടത്തെ മുസ്ലീങ്ങൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ മർദ്ദിതരാണെങ്കിൽ, അവരെന്റെ ഉപദേശം നേടിയെങ്കിൽ, സിന്ധിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു കൊടുത്ത അതേ ഉപദേശം അവർക്കും ഞാൻ കൊടുക്കും. എന്നാൽ പൊതുവേ പറഞ്ഞാൽ, ന്യൂനപക്ഷമാണെങ്കിലും സ്വന്തം കാര്യം നോക്കാനുള്ള കെൽപ്പു അവർക്കുണ്ടു്. ഒരുപിടി ആളുകൾ മാത്രമാണെങ്കിലും സിന്ധിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു് ആത്മരക്ഷ ചെയ്യാനുള്ള ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ, സ്ഥിരമായി താമസിക്കുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നും അവർ വിട്ടുപോകരുതെന്നു ഞാനവരോടു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആത്മാഭിമാനബോധമുള്ളവരാണെങ്കിലും അഹിംസയിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന ശക്തിയോ, അടിക്കുപകരം അടികൊടുക്കാനുള്ള കഴിവോ ഇല്ലാത്തവർക്കുള്ളതാണ് എന്റെ ഉപദേശം.

നാടുവിട്ടുപോയശേഷം അഭയാർത്ഥികൾ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന ചോദ്യം രണ്ടാംതരം പ്രാധാന്യം മാത്രമുള്ളതാണ്. അവരിൽ കുറെ ആയിരം പേരെ ഈ വിശാലമായ രാജ്യത്തിൽ എവിടെയും താമസിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. സിന്ധികൾ പരിശ്രമശീലരാണ്. അവർ

86. Harijan, 3-2-1940 (Communal Unity, p. 274)

ലോകത്തിൽ സർവത്രയുണ്ടു്. പരസ്യമായ അഭ്യർത്ഥനയൊന്നും ആവശ്യമായി വരുമെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ധൈര്യത്തോടുകൂടിയും നിശ്ശബ്ദമായും വിപ്രവാസം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന ലിംബുഡി അയോർത്ഥികൾ ഇപ്പോഴുമുണ്ടെന്നു് അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ. നിശിതമായ അഭിമാനബോധം ഏതു ദുഃഖത്തെയും ആനന്ദമാക്കി മാറ്റുന്നു. ഒരുപക്ഷേ, നാടുവിട്ടുപോകൽ വേണ്ടിവന്നില്ലെന്നു വരാം. മുസ്ലീം നേതാക്കന്മാർ അവരുടെ ചുമതല മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്നേറയും ഹിന്ദുക്കളിൽ രക്ഷാബോധം ഉളവാക്കാൻവേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യുന്നതിന്നേറയും ലക്ഷണങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടു്. ഇതു സംഭവിക്കുമെങ്കിൽ, വേണ്ടതു ചെയ്തുവെന്നു പറയാം.

87

‘ജനങ്ങളെ ഒത്തുമാറ്റം ചെയ്യൽ ആലോചിക്കാൻ വയ്യാത്തതും അപ്രായോഗികവുമാണു്’ എന്നു തന്റെയൊന്നിച്ചു ശ്രീരാംപുരിയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന പത്രലേഖകന്മാരുടെ ചോദ്യത്തിനുത്തരമായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു.

‘ആ വിചാരം എന്റെ മനസ്സിലൂടെ കടന്നുപോയിട്ടേ ഇല്ല’ എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ‘ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിലും ഓരോരുത്തരും ഇന്ത്യാക്കാരനാണു്—അയാൾ ഹിന്ദുവായാലും മുസ്ലീമായാലും മറ്റൊരാളായാലും. പാക്കിസ്ഥാൻ പൂർണ്ണമായി വന്നാലും സ്ഥിതി മറിച്ചാവുകയില്ല,’ അദ്ദേഹം തുടർന്നു.

‘എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ജനങ്ങളെ ഒത്തുമാറ്റം ചെയ്യൽ ഇന്ത്യയുടെ വിവേകത്തിന്റെ, അഥവാ രാജ്യതന്ത്രജ്ഞരുടെ അഥവാ രണ്ടിന്റേയും കലാശത്തെയായിരിക്കും കുറിക്കുന്നതു്. ഇത്തരം ഏതു നടപടിയുടേയും യുക്തിയുക്തമായ ഫലം ആലോചിക്കാൻ വയ്യാത്തവണ്ണം അത്ര യോനകമാണു്. ഇന്ത്യ നിരവധി മതമേഖലകളായി വിഭജിക്കപ്പെടേണ്ടതായി വരില്ലേ?’ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

ഇന്നത്തെ അനിശ്ചിതാവസ്ഥ നിമിത്തം ജനങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞുപോവുകയെന്ന ഒരു നയം സ്വീകരിക്കുന്നതല്ലേ അധികം നല്ലതു് എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: ‘ഇത്തരം ഒരു നയം ആവശ്യമായിത്തീരത്തക്ക യാതൊന്നും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. അതു നിരാശയുടെ നയമാണു്; തന്നിമിത്തം, അപൂർവ്വഘട്ടങ്ങളിൽ അവസാനിക്കേയെന്ന നിലിൽ മാത്രമേ അതു സ്വീകരിക്കാവൂ.

88

ചോദ്യം: ലീഗ് ഗവർണ്മെന്റു് അഥവാ ഭൂരിപക്ഷസമുദായം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാമെന്നൊരാൽ, ലഹളസ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു ഹിന്ദുക്കൾ ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതിനെ താങ്കൾ അനുകൂലിക്കുന്നുണ്ടോ?

87. Harijan, 19-1-1947 (Communal Unity, p. 483)
88. Harijan, 16-3-1947 (Communal Unity, p. 538)

ഉത്തരം: അദ്ദേഹം ഈ അഭിപ്രായത്തെ അനുകൂലിച്ചതു് അഹിംസയെ ആസ്പദമാക്കിയാണ്. ഭൂരിപക്ഷം ഹിന്ദുവായാലും മുസ്ലീമായാലും, എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും ഇതു ബാധകമാണ്. ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തെ പൊറുപ്പിക്കാത്തവിധം ഭൂരിപക്ഷം ശത്രുതയുള്ളതായാൽ ഗവർണ്മെന്റിനു് എന്താണു ചെയ്യാൻ കഴിയുക? തന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അവർ ഭൂരിപക്ഷത്തെ മുട്ടുകുത്തിക്കുന്നതു് അനുചിതമായിരിക്കും. തോക്കുകൊണ്ടു ന്യൂനപക്ഷത്തെ രക്ഷിക്കാമെന്നു് അവർക്കു് ഏൽക്കാനും തരമില്ല. ഉദാഹരണത്തിനു്, രാമധൻ പാടുന്നതിനേയോ കൈകൊട്ടി താളംപിടിക്കുന്നതിനേയോ ഭൂരിപക്ഷം പൊറുക്കുകയില്ലെന്നു വിചാരിക്കുക; അല്ലെങ്കിൽ രാമനൊരു മനുഷ്യനല്ലെന്നും ഈശ്വരനാമമാണെന്നും പറഞ്ഞാൽ വിശ്വസിക്കുകയില്ലെന്നു വിചാരിക്കുക: ഹിന്ദുക്കൾക്കു താളം പിടിച്ചു കഴിയുവെന്നും മുസ്ലീങ്ങൾ അതു സമ്മതിക്കുകയില്ലെന്നും വിചാരിക്കുക; എന്നാൽ നഷ്ടപരിഹാരം കിട്ടിയാൽ ന്യൂനപക്ഷം ഒഴിഞ്ഞുപോകണമെന്നു പറയാൻ അദ്ദേഹത്തിനു തെല്ലും മടിയില്ല.

89

സിന്ധിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെ നിലയെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി തക്കസമയത്തു നൽകിയ വിശദീകരണം ഭാവിയെ ധൈര്യത്തോടും സ്ഥിരതയോടുംകൂടി നേരിടുവാൻ അവരെ ശക്തരാക്കിയിരിക്കുന്നു. വിഭജനം ഉണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ, സിന്ധിലെ ഹിന്ദുക്കൾ ഒഴിഞ്ഞുപോരണമെന്ന ഉപദേശത്തെവിശദീകരിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ തന്നെ ന്യൂനപക്ഷം ഹിന്ദുക്കൾക്കു കണ്ട ഭായം പ്രതാൻ ദയാൽഭാസിയോടു ഗാന്ധിജി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:

'നിങ്ങൾ മരണംവരെ സധൈര്യമെങ്കിലും ഹിംസ കൂടാതെ ക്ഷേമങ്ങൾ സഹിക്കണമെന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞതു്. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്കതു ചെയ്യാൻ വയ്യെങ്കിൽ, അഭിമാനം, സ്രീകരം, മതം ഇവയുടെ നീങ്ങളുടെ സർവസ്വവും മാനംകെട്ട നിലയിൽ അടിയറവയ്ക്കണമെന്നുവരികയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു സ്വീകരിക്കാവുന്ന രക്ഷയുള്ളതും ഉചിതവുമായ ഒരൊറ്റവഴി ഒഴിഞ്ഞുപോരലാണ്—ഒരറയ്ക്കല്ല്. ഹിന്ദുക്കളും അമുസ്ലീങ്ങളുമെല്ലാം ഒന്നിച്ചു്.'

ഇന്ത്യയെ വിഭജിച്ചാൽ സിന്ധിലെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയെന്തായിരിക്കുമെന്നു പിന്നെയും ചോദിച്ചപ്പോൾ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു:

'ഈ ചോദ്യം കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂവൻറു് അസംബ്ളിയിൽ ചർച്ച ചെയ്തു തീരുമാനിക്കേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും മനുഷ്യസാധ്യമായ

89. Harijan, 25-5-1927 (Communal Unity, p. 616)

എല്ലാ രക്ഷകർക്കും വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു് എനിക്കുറപ്പുണ്ടു്. നിങ്ങൾ ബലഹീനരാകരുതു്.

90

എന്റെ ഉപദേശം കണിശവും ദൃഢവുമാണു്. അതിന്റെ യുക്തിയുക്തം സ്പഷ്ടമത്രേ; തെറ്റു ചെയ്യുന്നവരിൽനിന്നു്, അവരെത്ര നന്നായി ആയുധം ധരിച്ചവരാണെങ്കിലും ഓരോ പൗരനെയും ഗവർണ്മെന്റു രക്ഷിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുക. സ്വത്തുക്കൾ അപഹരിക്കപ്പെട്ട ഓരോ ന്യൂനപക്ഷത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരം ചോദിക്കാനും കിട്ടാനും വേണ്ടതു് അതു ചെയ്യുമെന്നും വിശ്വസിക്കുക. മുരിച്ചവരെ ജീവിപ്പിക്കുകയെന്നതു മാത്രമാണു് രണ്ടു ഗവർണ്മെന്റിനും ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്തതു്. പാക്കിസ്ഥാൻ ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു നീതി ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനെ ഡൽഹിയിലെ ജനങ്ങൾ ഓഷ്കരമാക്കിത്തീർക്കു. നീതി ചോദിക്കുന്നവർ നീതി ചെയ്യണം. അവരുടെ കൈകൾ ശുദ്ധമായിരിക്കണം. ഹിന്ദുക്കളും സിക്കുകാരും ചെയ്യേണ്ടതു് ചെയ്യുകയും അവർ ആട്ടിയോടിച്ച മുസ്ലീങ്ങളെ മടങ്ങിവരാൻ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ. ഏതു നിലയ്ക്കു നോക്കിയാലും ഭ്രഷണമായ ഈ ധീരക്രമം അവർ ചെയ്യുമെങ്കിൽ, അഭയാർത്ഥിപ്രശ്നം ഏറ്റവും സരളമായിത്തീരും. പാക്കിസ്ഥാൻ, അല്ല, ലോകം മുഴുവനും അവരെ ബഹുമാനിക്കും. അവർ ഡൽഹിയെയും ഇന്ത്യയെയും അകീർത്തിയിൽനിന്നും നാശത്തിൽനിന്നും രക്ഷിക്കും; കോടാനുകോടി ഹിന്ദുക്കളെയും സിക്കുകാരെയും മുസ്ലീങ്ങളെയും ഒത്തുമാറ്റം ചെയ്യൽ എനിക്കു് ആലോചിക്കാൻ ഹൃദയാന്തരമാണു്. അതു തെറ്റാണു്. ഉറച്ചുനിന്നു് ജനങ്ങളെ കൈമാറ്റം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ ആ ശരിയായ നടപടികൊണ്ടു് പാക്കിസ്ഥാന്റെ തെറ്റു് തിരുത്തപ്പെടും ഇതിനനുക്രമമായി ഞാനെങ്കിലും ഒറ്റയ്ക്കുനിന്നു വാദിക്കുമെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു.

ആർ. വിഭജനം

91

ഇന്ത്യ എന്തുകൊണ്ടു് ഒരു രാഷ്ട്രമല്ല? മുഗൾവാഴ്ചക്കാലത്തു് അതൊരു രാഷ്ട്രമായിരുന്നില്ലേ? ഇന്ത്യ രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങൾ ചേർന്നതാണോ? അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ടു് രണ്ടുമാത്രം? ക്രിസ്ത്യാനികൾ മൂന്നാമതൊന്നും, പാഴ്സികൾ നാലാമതൊന്നുമല്ലേ? അങ്ങനെ പലതുമല്ലേ? ചൈനയിലെ മുസ്ലീങ്ങൾ മറ്റു ചൈന

90. Harijan, 28-9-1947 (Communal Unity, p. 769)
91. Haijan, 28-10-1939 (Communal Unity, p. 236)

ക്കാരിൽനിന്നു വേറിട്ട ഒരു രാഷ്ട്രമോണോ? ഇംഗ്ളണ്ടിലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെ മററിംഗ്ളീഷുകാരിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായ ഒരു രാഷ്ട്രമോണോ? പഞ്ചാബിലെ മുസ്ളീങ്ങളുടെ അവിടത്തെ ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നും സിക്കുകാരിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തരാകുന്നതെങ്ങനെ? ഒരേ വെള്ളം കുടിക്കുകയും ഒരേ വായു ശ്വസിക്കുകയും ഒരേ മണ്ണിൽനിന്നു ഭക്ഷണം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പഞ്ചാബികളല്ലേ അവരെല്ലാം? അവർക്കു താന്താങ്ങളുടെ മതാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ നടത്താൻ എന്താണു തടസ്സം? ലോകത്തിൽ എല്ലായിടത്തും മുസ്ളീങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേക രാഷ്ട്രമോണോ? അതോ ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെ മാത്രം മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു പ്രത്യേക രാഷ്ട്രമോണോയെന്നാൽ മതിയോ? ഇന്ത്യയെ മുസ്ളീമും അമുസ്ളീമുമായ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായി ചേർക്കണമോ? ഹിന്ദുഭൂമിപക്ഷമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന ഒരു പിടി മുസ്ളീങ്ങളുടെയും, മുസ്ളീം ഭൂമിപക്ഷമുള്ളതും—അതിൽനിന്നും സിന്ധിലുടനീളം—താമസിക്കുന്ന ഒരു പിടി ഹിന്ദുക്കളുടെയും കഥ എന്താവും? ലേഖകൻ സൂചിപ്പിച്ച വഴികളിൽനിന്നു വഴിയൊഴിയാൻ. ജീവിക്കുക. ജീവിക്കാനനുവദിക്കുക, അഥവാ പരസ്പരം ക്ഷമയും സഹിഷ്ണുതയും കാണിക്കുക. ഇതാണ് ജീവിത ധർമ്മം. ഖുറാനിൽനിന്നും ബൈബിളിൽനിന്നും സെന്റ് അപസ്തലിൽനിന്നും ഗീതയിൽനിന്നും ഞാൻ പഠിച്ചു പഠിക്കാൻ.

92

രാഷ്ട്രങ്ങളെപ്പറ്റി ഈ ലേഖകൻ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായം നടുക്കുണ്ടാക്കുന്ന ഒന്നാണ്. ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ളീങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേക രാഷ്ട്രമോണോണെന്നു വാദിക്കാൻ കാരണങ്ങളുണ്ടാകാം. എങ്കിലും ലോകത്തിൽ എത്ര മതങ്ങളുണ്ടോ അത്ര രാഷ്ട്രങ്ങളുമുണ്ടെന്നു ഞാനിതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ല. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ഒരോരുത്തന്റെ മതം മാറ്റിയാൽ തന്റെ രാഷ്ട്രം മാറ്റിയെന്നർത്ഥമാകും. എന്റെ ലേഖകന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ഇംഗ്ളീഷുകാരും ഇന്ത്യക്കാരും അമേരിക്കക്കാരും ജപ്പാൻകാരും മറ്റും രാഷ്ട്രങ്ങളല്ല; എന്നാൽ, മുസ്ലീങ്ങളും പാഴ്സികളും സിക്കുകാരും ഹിന്ദുക്കളും ക്രിസ്ത്യാനികളും എവിടെ പിറന്നാലും വ്യത്യസ്ത രാഷ്ട്രങ്ങളാണ്. രാഷ്ട്രങ്ങൾ മതങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണു്, അഥവാ വിഭജിക്കപ്പെടണം എന്നു് എന്റെ ലേഖകൻ പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദം വളരെ ദുർബലമാണെന്നു് എനിക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു. നിലനിൽക്കാത്ത ഒരു വാദം തെളിയിക്കാനുള്ള ഉത്സാഹത്തിൽ അദ്ദേഹം ഹാജരാക്കിയ തെളിവു് അധികത്തെളിവായിപ്പോയി.

മുസ്ളീംരാജവംശങ്ങൾ ഇന്ത്യയെ രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങളായി വിഭജിച്ചുവെന്നു പറയുന്നതിനെ നിഷേധിക്കാതെ തരമില്ല.

92. Harijan, 11-11-1939 (Communal Unity, p. 263)

അക്ബറുടെ ഉദാഹരണം അപ്രസക്തമാണ്. മതങ്ങളെ സംയോജിപ്പിക്കുവാനാണ് അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചുനോക്കിയത്. അത് സാക്ഷാല്പരീകപ്പെടാത്ത ഒരു സ്വപ്നമായിരുന്നു. മറ്റു മുസ്ലീം പത്രവർത്തിമാരും രാജാക്കന്മാരുംകൂടെ, ഇന്ത്യയെ അവിഭാജ്യമായ ഒരു രാഷ്ട്രമായിട്ടാണ് കരുതിയത്. ഇങ്ങനെയാണ് കട്ടിക്കാലത്തു് ഞാൻ ചരിത്രത്തിൽ പഠിച്ചത്.

ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും മറ്റുമായ നമുക്കു ജനകീയഭരണം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഏറ്റവും വിപുലമായ വോട്ടവകാശപ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾ മുഖേന മാത്രമേ അതു സാധിക്കൂ; അതും ഒന്നുകിൽ ബ്രിട്ടീഷ് സൗമനസ്യംകൊണ്ടു്, അല്ലെങ്കിൽ എതിർപ്പിനെ വകവക്കാതെ ചെയ്യണം. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റിനുവേണ്ടിച്ചെയ്ത പ്രഖ്യാപനത്തിൽ ബ്രിട്ടീഷ് സൗമനസ്യത്തിന്റെ യാതൊരു സൂചനയുമില്ല, ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്വം ഇന്നും കരുത്തുള്ളതാണ്. സർ സാമുവൽ ഹോർ മറിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും.. അതു് അവസാനശ്വാസവുംകൂടി വലിച്ചുപാകൂ. ഇന്ത്യയെ ഛേദിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം സാമ്രാജ്യവളർച്ചയിലേക്കുള്ള ഒരു സംഭാവനയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ബ്രിട്ടീഷ് തോക്കുകൊണ്ടോ ഭയങ്കരമായ ആഭ്യന്തരസമരംകൊണ്ടോ മാത്രമേ വിച്ഛേദനം സാധിക്കൂ. ഈ രണ്ടു കളിയിലും കോൺഗ്രസ്സ് പങ്കുകൊള്ളുകയില്ലെന്നു് ഞാനാശിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ബ്രിട്ടന്റെ യുദ്ധോദ്ദേശ്യങ്ങൾ ബ്രിട്ടീഷുകാർ പ്രഖ്യാപിക്കാതിരുന്നതു് ഉർവശീശാപം ഉപകാരം എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെയായിട്ടുണ്ടു്. ഇന്ത്യയെ ഛേദിച്ചു ബ്രിട്ടീഷ്നുക. ഇവിടെ നിലനിർത്തണമോ അഥവാ അവിഭക്തഭാരതത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടി പൊരുതണമോ എന്നു്, എട്ടു സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ കോൺഗ്രസ്സു്ഭരണത്തിന്റേതായ തടസ്സംകൂടാതെ, യഥേഷ്ടം തീരുമാനിക്കാൻ മുസ്ലീം ലീഗിനു കഴിവുണ്ടാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അതു കോൺഗ്രസ്സിനെ വഴിയിൽനിന്നു മാറ്റിനിർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയെ വെട്ടിമുറിക്കാൻ ലീഗ് ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ വളരെയധികം മുസ്ലീങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തെ എന്റെ ലേഖകൻ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു. ജനാബ് ജിനാ സാഹിബു പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണങ്ങൾ അടുത്താരുഭിക്കും. സാമുദായിക കഴപ്പത്തിന്റെ ശാശ്വതപരിഹാരത്തിനുള്ള അടിസ്ഥാനം ഉളവാകുകയായിരിക്കും അതിന്റെ ഫലമെന്നു് നമുക്കാശിക്കുക.

93

മതങ്ങളുടെ എണ്ണമനുസരിച്ചു രാഷ്ട്രങ്ങളുള്ള ഒരു വൻകരയുണു് ഇന്ത്യയെന്ന മി. ജിനായുടെ അഭിപ്രായം അരന്തറാണ്ടിലേറെ

93. Harijan, 27-1-1940 (Communal Unity, p- 258)

കാലമായി കോൺഗ്രസ്സ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന പരിശ്രമങ്ങളെ നിഷ്ഫലമാക്കും. പക്ഷേ, ക്വയിറ്റ്-ഇന്ത്യാം ജിന്നയുടെ അഭിപ്രായം മുസ്ലീംലീഗിന്റെ ചരിത്രത്തിലെ ഒരു താത്കാലിക ഘട്ടമാത്രമാണെന്നും ഞാനാശിക്കുന്നു. വ്യത്യസ്ത സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെ അവരുടെ ഹിന്ദുസഹോദരന്മാരിൽനിന്നോ ക്രിസ്ത്യൻസഹോദരന്മാരിൽനിന്നോ വേറിട്ടുനില്ക്കുക സാധ്യമല്ല. മുസ്ലീങ്ങളും ക്രിസ്ത്യാനികളും രണ്ടുപേരും ഹിന്ദുജനത്തിൽനിന്നു മതം മാറിയവരാണ്, അഥവാ മതം മാറിയവരുടെ സന്തതികളാണ്. മതം മാറിയതുകൊണ്ട് അവർ അവരുടെ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരല്ലാതാകുന്നില്ല. ഇസ്ലാമിലേക്കു മതം മാറിയ ഇംഗ്ലീഷുകാർ അവരുടെ രാഷ്ട്രം മാറിയതായി വിചാരിക്കുന്നില്ല. തന്റെ സഹപ്രവർത്തകരുടെപോലും സുചിന്തിതാഭിപ്രായത്തെ ക്വയിറ്റ്-ഇന്ത്യാം ജിന്ന പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നില്ലെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു.

94

എങ്കിലും ശരിക്കു തീരുമാനത്തിന്റെ ഘട്ടത്തിലെത്തുമ്പോൾ വിച്ഛേദനം വേണമെന്നും മുസ്ലീങ്ങളുടെ ആവശ്യപ്പെടുമെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ സൽബുദ്ധി അതു തടയും, വിഭജനത്തിന്റെ അർത്ഥമായ വ്യക്തമായ ആത്മഹത്യയെ അവരുടെ മതം വിലക്കും. ദ്വൈതത്വം ഒരസത്യമാണ്, ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലീങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഇസ്ലാമിലേക്കു മതം മാറിയവരാണ്, അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ സന്തതികളാണ്. മതം മാറിയതുകൊണ്ട് അവർ പ്രത്യേക രാഷ്ട്രമായില്ല. ഒരു ബങ്കാളി ഹിന്ദു സംസാരിക്കുന്ന അതേ ഭാഷ തന്നെയാണ് ബങ്കാളി മുസ്ലീയും സംസാരിക്കുന്നത്, അയാൾ അതേ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നു, തന്റെ ഹിന്ദു അയൽവാസിയുടെ വിനോദങ്ങൾതന്നെയാണ് അയാളുടേതും. അവർ ഒരുപോലെ വസ്രധാരണം ചെയ്യുന്നു. ബാഹ്യചിഹ്നങ്ങൾകൊണ്ട് ഒരു ബങ്കാളി ഹിന്ദുവിനെയും ബങ്കാളി മുസ്ലീമിനെയും തിരിച്ചറിയാൻ എനിക്കു വിഷമം തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ ദരിദ്രരുടെ ഇടയിലും—ഇന്ത്യ ദരിദ്രജനതയുടേതാണല്ലോ—ഇതേ സ്ഥിതിവിശേഷം കാണാവുന്നതാണ്. പരേതനായ ശ്രീ അലി ഇമാമിനെ ഞാൻ ആദ്യമായി കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഹിന്ദുവല്ലെന്നും എനിക്കു തോന്നിയില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാഷണവും ഉടുപ്പും നടപടിയും ഭക്ഷണവുമൊക്കെ തന്റെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള ഭൂരിപക്ഷം ഹിന്ദുക്കളുടേതുപോലെതന്നെയായിരുന്നു. പേർ പറഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമാണ് കാര്യം വെളിപ്പെട്ടത്. ക്വയിറ്റ്-ഇന്ത്യാം ജിന്നയെപ്പറ്റി ഇതുപോലും പറയാൻ വയ്യ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ ഏതു ഹിന്ദുവിന്റെയും പേരും

94. Harijan, 6-4-1940 (Communal Unity, pp. 294-295)

കാവുന്നതാണ്. ഞാൻ ആദ്യം അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം മുസ്ളീമാണെന്നു ധരിച്ചില്ല. മുഴുവൻ പേരറിഞ്ഞപ്പോഴാണ് അദ്ദേഹം മുസ്ളീമാണെന്നു എന്നിങ്ങനെ മനസ്സിലായതു്. അദ്ദേഹം ഇന്ത്യക്കാരനാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖവും നടപടിയും കണ്ടാൽ അറിയാമായിരുന്നു. പരേതനായ വിതൽഭായു് പട്ടേലിനു നീണ്ട രാടിയും തലയിൽ തൂക്കിത്തൊപ്പിയും ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു്, കറെ മാസക്കാലമില്ലെങ്കിൽ കറെ ദിവസമെങ്കിലും അദ്ദേഹം മുസ്ളീമാണെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതെന്നറിഞ്ഞാൽ വായനക്കാർക്കു് ആശ്ചര്യം തോന്നും. ഹിന്ദുക്കളുടെ പിൻതുടർച്ചാവകാശം പല മുസ്ളീം വിഭാഗങ്ങളും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇന്ത്യയിലെ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ളീങ്ങളും രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങളല്ല; ഈശ്വരൻ ഒന്നാക്കിയിട്ടുള്ളവരെ രണ്ടാക്കാൻ ഒരിക്കലും മനുഷ്യനെക്കൊണ്ടാവില്ല.

പിന്നെ കപയിദ്—ഇ—ആസാം പറയുന്നതുപോലെ ഇസ്ലാം അത്രയേറെ ഒറ്റപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്ന ഒരു മതമാണോ? ഇസ്ളാമിനും ഹിന്ദുമതത്തിനും തമ്മിൽ—അഥവാ മറ്റേതെങ്കിലും മതത്തിനും തമ്മിൽ—പൊതുവേയുള്ള യാതൊന്നും തന്നെയില്ല? അതോ ഇസ്ളാം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ശത്രു മാത്രമാണോ? അലിസഹോദരന്മാരും അവരുടെ കൂട്ടുകാരും ഹിന്ദുക്കളെ കെട്ടിപ്പണയകയും, രണ്ടു കൂട്ടർക്കും തമ്മിൽ പൊതുവിൽ പലതുമുണ്ടെന്നു കാണുകയും ചെയ്തതു് തെറ്റായിരുന്നവോ? മുസ്ളീം സുഹൃത്തുക്കൾക്കു മോഹഭംഗം വരുത്തിയിട്ടുണ്ടായേക്കാവുന്ന ഹിന്ദുവ്യക്തികളെപ്പറ്റിയല്ല ഞാൻ പറയുന്നതു്. കപയിദ്—ഇ—ആസാം ഒരു മൗലികപ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതാണദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദം:

‘ഇസ്ളാമിന്റെയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെയും യഥാർത്ഥ സ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കാൻ എന്തുകൊണ്ടു് ഹിന്ദുസുഹൃത്തുക്കൾക്കു സാധിക്കുന്നില്ലെന്നതു് അത്യന്തം ദുർഗ്രഹമാണു് അവ കണിശമായ അർത്ഥത്തിൽ മതങ്ങളല്ല, യഥാർത്ഥത്തിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളും വിഭിന്നങ്ങളുമായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥകളാണു്. ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ളീങ്ങളും പൊതുവായ ഒരു രാഷ്ട്രം എന്നെങ്കിലും വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരാമെന്ന വിചാരം വെറും സ്വപ്നമാണു്. ഇന്ത്യ ഏകരാഷ്ട്രമാണെന്ന അബദ്ധധാരണ അതിർകടന്നതായിരിക്കുന്നു; നമ്മുടെ മിക്ക കഴപ്പങ്ങൾക്കും ഇതാണു കാരണം; നമ്മുടെ ഈ ധാരണകൾനാം തക്കസമയത്തു ശരിപ്പെടുത്താതിരുന്നാൽ, ഇന്ത്യയെ അവനാശത്തിലേക്കു നയിക്കും.

ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസ്ളീങ്ങളും മതപരമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ രണ്ടു ദർശനങ്ങളും സാമൂഹ്യവിചാരങ്ങളും സാഹിത്യങ്ങളുമുണ്ടു്. അവർ പരസ്പരം മിശ്രവിവാഹമോ മിശ്രഭോജനമോ നടത്താറില്ല. പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ ആശയങ്ങളിന്മേലും സങ്കല്പങ്ങളിന്മേലും അധിഷ്ഠിതമായ രണ്ടു വ്യത്യസ്ത പരിഷ്കാരങ്ങളിൽ

പെട്ടവരാണവർ. അവരുടെ ജീവിതവീക്ഷണങ്ങൾ വ്യതിരിക്തങ്ങളാണ്. ചരിത്രത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തോൽഭവസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നാണ് ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും ആവേശം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമത്രേ. അവരുടെ ഇതിഹാസങ്ങൾ വ്യത്യസ്തങ്ങളാണ്, അവരുടെ വീരപുരുഷന്മാർ വ്യത്യസ്തരാണ്. വ്യത്യസ്തങ്ങളായ പുരാണകഥകളാണ് അവർക്കുള്ളത്. പലപ്പോഴും ഇവയിൽ ഒന്നിലെ വീരപുരുഷൻ മറേറ്റിന്റെ ശത്രുവാണ്. ഇതുപോലെതന്നെ അവരുടെ വിജയപരാജയങ്ങളും മേൽക്കുമേൽ കയറിനിൽക്കുന്നു. ഇത്തരം രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങളെ, ഒന്നിനെ എണ്ണുകൊണ്ടു ന്യൂനപക്ഷമെന്ന നിലയ്ക്കും മറേറ്റിനെ ഭൂരിപക്ഷമെന്ന നിലയ്ക്കും; ഒരേ സ്റ്റേറ്റിന്റെ കീഴിൽ നുകം കൊള്ളത്തിവിട്ടാൽ വളർന്നുവരുന്ന അസംതുപ്തിക്കും അത്തരമൊരു സ്റ്റേറ്റിന്റെ ഭരണത്തിനായി നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന ഏതു ഘടനയുടെയും വിനാശത്തിനും അതു കാരണമാകാതിരിക്കുകയില്ല.

ചില ഹിന്ദുക്കൾ മോശക്കാരാണെന്നു അദ്ദേഹം പറയുന്നില്ല; ഹിന്ദുക്കൾക്കു ഹിന്ദുക്കളെന്ന നിലയിൽ മുസ്ലീങ്ങളുമായി യാതൊരു പൊരുത്തവുമില്ല. അദ്ദേഹവും അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ വിചാരിക്കുന്നവരും ഇസ്രാമിന് നന്മയല്ല ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. ഇസ്രാമും എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ സഹജമായ സന്ദേശത്തെ അവർ ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുകയാണ്. മുസ്ലീംലീഗിന്റെ പേരിൽ ഇന്നു നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സംഗതികളെക്കുറിച്ച് എനിക്കു കഠിനമായ വേദന തോന്നുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാനിതു പറയുന്നത്. ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലീങ്ങൾക്കെതിരായി ഇന്നു പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അസത്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ അവർക്കു താക്കീതു നൽകിയില്ലെങ്കിൽ എന്റെ കടമ നിർവഹിക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തുകയായിരിക്കും ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്. ഈ താക്കീതു ഒരു കടമയാണ്; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവർക്കാവശ്യംവന്ന സമയത്തു ഞാൻ അവരെ വിശ്വസ്തയോടുകൂടി സേവിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല, ഹിന്ദുമുസ്ലീം മൈത്രി എന്റെ ജീവിതധർമ്മമായിരുന്നു; ഇന്നുമാണതാനും.

95

വിഭജനം വേണമെന്നു ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലീങ്ങൾ വദശിപിടിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതിനെ ബലംപ്രയോഗിച്ചു ചെറുക്കാൻ അഹിംസാനിരതനാകുകൊണ്ടു എനിക്കു സാധ്യമല്ല. എങ്കിലും സ്വമനസ്സാലേ ഒരിക്കലും ഞാൻ വിച്ഛേദനത്തിൽ പങ്കാളിയാവുകയില്ല. അതിനെ തടയാൻ അഹിംസാപരമായ സർവ്വ ഉപായങ്ങളും ഞാൻ പ്രയോഗിച്ചുനോക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഒരു രാഷ്ട്രമെന്ന നിലയിൽ ജീവിക്കുവാൻ അസംഖ്യം ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും

95. Harijan, 13-4-1940 (Communal Unity, pp. 289-290)

അനേകം നൂറ്റാണ്ടുകളായി ചെയ്തുപോന്ന പ്രയത്നത്തെ നശിപ്പിക്കലാവും അതു്. വിഭജനമെന്നുവെച്ചാൽ സ്പഷ്ടമായ ഒരു തത്വമെന്നാണർത്ഥം. പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ രണ്ടു സംസ്കാരങ്ങൾക്കും സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കും ഹിന്ദുമതവും ഇസ്ലാമും പ്രതിനിധീഭവിക്കുന്നുവെന്ന ആശയത്തെ ഞാൻ സർവാത്മനാ എതിർക്കുന്നു. ഇത്തരമൊരു സിദ്ധാന്തത്തോടു യോജിക്കുകയെന്നുവെച്ചാൽ, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഈശ്വരനെ നിഷേധിക്കുകയെന്നാണർത്ഥം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പൂരാനിലെ ഈശ്വരൻതന്നെയാണു് ഗീതയിലേയും ഈശ്വരനെന്നും, പേരെന്തായാലും നമ്മളെല്ലാം, ഒരേ ഈശ്വരന്റെ സന്താനങ്ങളാണെന്നും ഞാൻ സർവാത്മനാ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇന്നലെവരെ ഹിന്ദുക്കളായിരുന്ന ലക്ഷോപലക്ഷം ഇന്ത്യക്കാർ സ്വമതമായി ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചതോടെ അന്യരാജ്യക്കാരായിത്തീർന്നുവെന്ന ആശയത്തെ ഞാൻ ചെറുത്തേ തീരൂ.

പക്ഷേ, അതെന്റെ വിശ്വാസമാണു്. തങ്ങൾ ഒരു വ്യത്യസ്തരാജ്യക്കാരാണെന്നു വിചാരിക്കുന്ന മുസ്ളീങ്ങളുടെ വാതിൽ അതു കത്തിത്തീരുകാൻ എന്തെങ്കൊണ്ടാവില്ല. എങ്കിലും ഹിന്ദുക്കളുമാ യോ മറ്റു സഹോദരന്മാരുമായോ പൊരുത്തപ്പെടാവുന്ന യാതൊന്നും തങ്ങൾക്കില്ലെന്നു് എട്ടുകാടി മുസ്ളീങ്ങൾ പറയുമെന്നു് വിശ്വസിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. ഈ വ്യക്തമായ വാമുഖത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു റെഫറണ്ടും നടത്തിയാലേ അവരുടെ മനസ്സറിയാൻ കഴിയൂ. ആലോചനയിലുള്ള കോൺസ്റ്റിറ്റുവൻറു് അസംബ്ലിക്കു് ഈ പ്രശ്നം തീരുമാനിക്കാൻ കഴിയും. സ്വഭാവികമായി, ഇത്തരമൊരു കാര്യം സംബന്ധിച്ച് മദ്ധ്യസ്ഥതീരുമാനം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാ. ഇതു കേവലം സ്വയം നിർണയിക്കപ്പെടേണ്ടതായ ഒരു പ്രശ്നമാണു്. എട്ടുകാടി മുസ്ളീങ്ങളുടെ മനസ്സറിയാൻ വേറെ ഉറച്ച വഴിയൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

96

ചോദ്യം: ഇന്ത്യാവിഭജനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മുസ്ളീം ലീഗിന്റെ പ്രമേയത്തിനു് ഇടവരുത്തിയതു കോൺഗ്രസ്സിന്റെ മനോഭാവമാണെന്നു് പലരും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ?

ഉത്തരം: ഞാനങ്ങനെ വിചാരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ, അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ അതു് ഒന്നാംതരം ഒരു നേട്ടമാണു്. അകത്തുണ്ടായിരുന്നതു് പുറത്തുവന്നതു നന്നായി. ഇപ്പോൾ ഈ പ്രശ്നത്തെ നേരിടാൻ എളുപ്പമധികമുണ്ടു്. അതു സ്വയം പരിഹരിക്കപ്പെടും. ദേശീയമുസ്ളീങ്ങൾ സ്വന്തം ചുമതലയെക്കുറിച്ച് ഉണർന്നുവശായിട്ടുണ്ടെന്നതാണു് വ്യക്തമായ ഒരു നേട്ടം.

96. Harijan, 4-5-1940 (Communal Unity, pp. 303-304)

ചോദ്യം: താങ്കൾ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തെക്കാളേറെ മുസ്ളീം ഭരണത്തെ ഇഷ്ടപ്പെടുമോ?

ഉത്തരം: വികലമായിട്ടാണ് ആ ചോദ്യം ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ ബ്രിട്ടീഷ് കാരനാകുകൊണ്ട്, ഇന്ത്യയ്ക്ക് മറ്റൊരുകിലും ഭരിക്കപ്പെടുവാൻ മാത്രമേ അർഹതയുള്ളൂ എന്ന് വിചാരിക്കുന്ന ശീലത്തിൽനിന്നു പുറത്തുകടക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുന്നില്ല. മുസ്ളീം ഭരണം ഇന്ത്യൻ ഭരണത്തിനു തുല്യമാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തെക്കാളേറെ ബങ്കാളി ഭരണമോ മറ്റൊരാൾ ഭരണമോ ഞാനിഷ്ടപ്പെടുമോ എന്നും ഇതുപോലെ നിങ്ങൾക്കെന്നോടു ചോദിക്കാം. മറാഠ, ബങ്കാളി, സഖ്, ദ്രാവിഡൻ, പാഴ്സി, ക്രിസ്ത്യൻ ഇന്ത്യൻ മുസ്ളീം—ഈ ഭരണമൊക്കെ ഇന്ത്യൻ ഭരണമായിരിക്കും. ചില മുസ്ളീങ്ങൾ തങ്ങളോടു പ്രത്യേക രാഷ്ട്രമാണെന്നു കരുതുന്നതുകൊണ്ടു എനിക്കു വ്യത്യസ്തമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഞാനവരെ അങ്ങനെ കരുതാതിരുന്നാൽ മതി. അവർ ഈ രാജ്യത്തിന്റെ മക്കളാണ്. വ്യതിരിക്തരാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്ന മുസ്ളീങ്ങൾക്കു ഇന്ത്യയിൽ സർവ്വത്ര പരന്നുകിടക്കുന്ന നിരായുധരായ എട്ടുകോടി മുസ്ളീങ്ങളുടെ കാര്യം ആലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കാകട്ടെ ബ്രിട്ടീഷ് രാഷ്ട്രം മുഴുവനും ഇവിടത്തെ അധീശസൈന്യവും; പിന്നിലുണ്ട്. നിങ്ങൾ ഭരിക്കുന്ന പട്ടണങ്ങളുടെ വർഗത്തിൽപ്പെട്ടവനാണ്, നിങ്ങൾ ഭരിക്കുന്ന 3500 ലക്ഷം ആളുകളുടെ ഇടയിൽ നിങ്ങൾ ഒരു ലക്ഷത്തിൽ കുറവാണ്. ഇതു നിങ്ങൾക്കും എനിക്കും ഒരുപോലെ ലജ്ജാവഹമാണ്. ആരുടെ ലജ്ജയാണു് കനം കൂട്ടുകയെന്നു് ഞാൻ രൂക്ഷിനോക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എത്ര വേഗം നാം ഇതിൽനിന്നു പുറത്തുകടക്കുന്നുവോ അത്രയും നല്ലതാണ്. നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കും.

97

പാക്കിസ്ഥാന്റെ ഭീഷണിയിൻ കീഴിൽ എന്താണ് ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതു്? അതൊരു ഭീഷണിയല്ല, അഭിലഷണിയുമായ ലക്ഷ്യമാണ്. എങ്കിൽ അതെന്തിനു് തടയപ്പെടണം? അതു് അനഭിലഷണിയമാണെങ്കിൽ അതിന്റെ നിഴലിൽനിന്നു മുസ്ളീങ്ങൾക്കു് അധികം ചെല്ലും നേടുവാൻ മാത്രമാണ് അതുദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ, ഏതു പരിഹാരവും അന്യായപരിഹാരമായിരിക്കും. അതു പരിഹാരത്തെക്കാൾ വഷളാകും. തന്നിമിത്തം ഈ ഭീഷണി നീങ്ങുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കാൻ ഞാനൊരുകക്കാണ്. ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം സജീവമായ ഒന്നാണ്. ഒരുതരം വഞ്ചനയും പറ്റില്ല. ലോകം മുഴുവൻ ഒരു നവപ്രസൂതിയുടെ വേദനയനുഭവിക്കുകയാണ്. താൽക്കാലിക ലാഭത്തിനുവേണ്ടി ചെയ്യുന്നതെന്തും ദ്രുണഹൃത്യപോലെയായിത്തീരും.

97. Harijan, 4-5-1940 (Communal Unity, p. 305)

സങ്കീർണ്ണമായ ഹിന്ദുതയെയോ സങ്കീർണ്ണമായ ഇസ്ലാമിനെയോ അടിസ്ഥാനമാക്കിയിരിക്കുവാൻ എനിക്കു വയ്യ. തൂണി കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പരിഹാരത്തിൽ എനിക്കു യാതൊരു താൽപര്യവുമില്ല. ഇന്ത്യ ഒരു മഹാരാഷ്ട്രമോ—ഓരോന്നും മറ്റൊന്നും പറ്റാറിന്റേയും കറവുകൾ തീർത്തുകൊണ്ട് ഒന്നിച്ചുചേരാൻ ഭാവി കണ, വ്യത്യസ്തസംസ്കാരങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു മഹാരാഷ്ട്രം. ഈ പ്രക്രിയ പൂർണ്ണമാകാൻ ഞാൻ കാത്തുനിന്നു തീർച്ചവെങ്കിൽ ഞാൻ കാത്തുനിൽക്കണം. അതെന്റെ കാലത്തു പൂർണ്ണമാക്കപ്പെട്ടില്ലെന്നുവരാം. യഥാകാലം അതുണ്ടാകുമെന്ന വിശ്വാസത്തോടുകൂടി മരിക്കുക എനിക്കിഷ്ടമാണ്. അതിനെ തടസ്സപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാനൊന്നും ചെയ്തില്ലെന്ന വിചാരം എനിക്കു സന്തോഷപ്രദമായിരിക്കും. ഈ ഉപാധികളെ വിധേയമായ നിലയിൽ, രണ്ടിപ്പിറന്നുവേണ്ടി ഞാനെന്നും ചെയ്യും. എന്റെ ജീവിതം വിട്ടുപോകുക നിറഞ്ഞതാണ്, പക്ഷേ; ആ വിട്ടുപോകുക എന്നെ ലക്ഷ്യത്തോടുള്ളിടുന്നവയായിരുന്നു. പാക്കിസ്ഥാൻ വിഭജനം വിധേയമായി പതയ്ക്കപ്പെടാതെ മോശമാവില്ല. ഇഷ്ടമില്ലെങ്കിലും വിഭജനം വിധേയമായി പതയ്ക്കപ്പെട്ടതിൽ ഞാൻ ജീവിച്ചു. ഈശ്വരൻ അങ്ങനെയൊന്നിൽ എന്റെ സ്വപ്നം വിഫലമാകുന്നതിനു ഞാൻ നിസ്സഹായനായ സാക്ഷിയാകേണ്ടിവന്നേക്കാം. ഇന്ത്യയെ കൊത്തിമുറിക്കാൻ മുസ്ലീങ്ങൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.

98

വിഭജനനിർഭരം ഹിന്ദുജന്മം പ്രശ്നത്തിന്റെ രൂപമാകെ മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. അതിനെ ഒരു സത്യമെന്നു ഞാൻ വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനോടു വിട്ടുപോകുവാൻ നിർവാഹം വില്ല. ഇതോടൊന്നിച്ചുതന്നെ, ഇന്ത്യയിലെ എട്ടുകോടി മുസ്ലീങ്ങൾ അതാഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഹി.സാ.പരമോ അഹി.സാ.പരമോ ആയ ഏതിർപ്പുണ്ടായാലും ലോകത്തിലെ ഒരു ശക്തിക്കും അതു തടയാനാവില്ലെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മാനുഷമായ ഒത്തുതീർപ്പിലൂടെ അതുണ്ടാകാൻ തരമില്ല.

99

ചോദ്യം: ഹിന്ദുക്കൾ, സിക്കുകാർ മുതലായ മറ്റുള്ളവരേയും സാരമായി ബാധിക്കുന്ന ഒരു കാര്യത്തിൽ താങ്കൾ മുസ്ലീങ്ങൾക്കു സ്വയം നിർണയാവകാശം അനുവദിക്കുന്നതു ന്യായമാണോ? മുസ്ലീം ലീഗിന്റെ പ്രമേയമനുസരിച്ച ഭൂരിപക്ഷം മുസ്ലീങ്ങൾ വിഭജനം വേണമെന്നു തീരുമാനിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുക; അപ്പോൾ മുസ്ലീം സ്റ്റേറ്റുകളിൽ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളായിത്തീരുന്ന ഹിന്ദുക്കളുടേയും സിക്കുകാരുടേയും മറ്റും സ്വയംനിർണയാവകാശത്തിന്

98. Harijan, 4-5-1940 (Communal Unity, p. 309)
 99. Harijan, 18-5-1940 (Communal Unity, p. 311)

എന്തു സംഭവിക്കും? അങ്ങു ഈ നിലയ്ക്കു പോയാൽ, എവിടെയാണു വസാനം?

ഉത്തരം: തീർച്ചയായും ഹിന്ദുക്കൾക്കും സിക്സുകാർക്കും ഇതേ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കും. ഈ പ്രശ്നത്തെ നേരിടാൻ അഹിംസാപരമായ മറ്റു മാർഗ്ഗമൊന്നുമില്ലെന്നേ ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. ഇന്ത്യയുടെ ഓരോ ഘടകവും അതിനു സ്വയംനിർണയാവകാശം ആവശ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ പിന്നെ ഏക രാഷ്ട്രമില്ല, സ്വാതന്ത്ര്യവുമില്ല. പാക്കിസ്ഥാൻ ഒരസത്യമാണെന്നും അതു നിലനിൽക്കാൻ വയ്യെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ കർത്താക്കൾ അതു ശരിപ്പെടുത്താൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ കാണാം. അതു പ്രായോഗികമല്ലെന്നു എങ്ങനെയായാലും ഏന്റേതു വ്യക്തിപരമായ അഭിപ്രായമാണു് വിപുലമായ ഹിന്ദുജനതയും മറ്റും എന്താണു പറയുക, ചെയ്യുക എന്നെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എല്ലാവരുടേയും മൈത്രിക്കുവേണ്ടി, എല്ലാവരുടേയും തുല്യനന്മയ്ക്കുവേണ്ടി, പ്രയത്നിക്കുകയാണു് എന്റെ ജീവിതോദ്ദേശ്യം.

100

ചോദ്യം: 'എട്ടുകോടി മുസ്ലീങ്ങൾ വിഭജനം ആഗ്രഹിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ലോകത്തിൽ ഒരു ശക്തിക്കും അതു തടയാനാവില്ല' എന്നു് അങ്ങു് 'ഹരിജ'നിൽ പറയുകയുണ്ടായി. അമുസ്ലീങ്ങളായ 25 കോടിക്കും ഇതിൽ എന്തെങ്കിലും പറയാനാണോകമെന്നു് അങ്ങേയ്ക്കു തോന്നുന്നില്ലേ? അങ്ങു് മുസ്ലീങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിനു് അധികവില കല്പിക്കുകയും, ഹിന്ദുക്കളുടേതിന്റെ വില താഴ്ത്തുകയുമാണു ചെയ്യുന്നതു് എന്നല്ലേ അങ്ങയുടെ പ്രസ്താവനയ്ക്കു് അർത്ഥം?

ഉത്തരം: ഞാനെന്റെ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞുവെന്നുമാത്രം. ഹിന്ദുക്കളുടേയോ ക്രിസ്ത്യാനികളുടേയോ സിക്കുകാരുടേയോ എണ്ണത്തിൽ കുറഞ്ഞ പാഴ്സിക്ളുടേയോ ഭൂരിപക്ഷം, എട്ടുകോടി മുസ്ലീങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളുടെ വ്യക്തമായ അഭിപ്രായത്തെ വാശിയോടുകൂടി ചെറുക്കുകയാണെങ്കിൽ, ആഭ്യന്തരസമരമായിരിക്കും ഫലം. ഇതു ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെയോ ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെയോ കാര്യല്ല. നമ്മുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ അഹിംസാപരമായി പരിഹരിക്കണമെങ്കിൽ, വേറെ വഴിയൊന്നുമില്ല. എട്ടുകോടിയോളം മുസ്ലീങ്ങളായതുകൊണ്ടല്ല ഞാനിതു പറയുന്നതു് എട്ടുകോടി വേറെ ഏതു സമുദായമായാലും ഞാനിതു പറയും.

101

ഓരോ മുക്കിലും മൂലയിലും ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും മറ്റും പാർക്കുന്ന ഒരു ദരിദ്രരാജ്യമാണിന്ത്യ, അതിനെ രണ്ടായി പങ്കിടാൻ

100. Harijan, 25-5-1940 (Communal Unity, p. 312)
101. Harijan, 28-8-1940 (Communal Unity, p. 318)

അരാജകത്വത്തെക്കുറിച്ചു മോശമാണ്. പൊറുപ്പിച്ചുകൂടാത്ത വിച്ഛേദനമാണിത്. ഞാൻ ഹിന്ദുവായതുകൊണ്ടല്ല ഇങ്ങനെ പറയുന്നതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഞാനിവിടെനിന്നു സംസാരിക്കുന്നതു് ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും മറ്റൊരാളുടെയും പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയ്ക്കാണ്. പക്ഷേ, ഞാനവരോടു പറയും; 'ഇന്ത്യയെ മുറിക്കുന്നതിനുമുമ്പു എന്നെ മുറിക്കൂ. രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടുകാലം ഇന്ത്യയെ ഭരിച്ച മുഗ്ഗലന്മാർപോലും ചെയ്യാത്തതു നിങ്ങൾ ചെയ്യരുതു്.' മുസ്ലീങ്ങളെപ്പറ്റി ഞാൻ പറഞ്ഞതു സിക്കകാക്കും ഇത്രതന്നെ ബാധകമാണ്. മുസ്ലീമുകൾ സിക്കകാർ ഇന്ത്യൻസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു തടസ്സമുണ്ടാക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ അക്രമരഹിതമായി അവരെ നേരിടും. അക്രമരഹിതമായ സ്വരാജ്യത്തെ അക്രമരഹിതമായിട്ടല്ലാതെ നേടാനാവില്ല. വിദേശശക്തി ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്ത മറ്റു പ്രതിബന്ധങ്ങളുമുണ്ട്. എന്നാലും സാമൂഹികസമാധാനം നേടാൻ നാം സർവകഴിവു ഉപയോഗിക്കണം. ഇസ്ലാം എന്നുവെച്ചാൽ ശാന്തിയെന്നാണർത്ഥം. ആ ശാന്തി മുസ്ലീങ്ങൾക്കു മാത്രമുള്ളതല്ല. ലോകത്തിനു മുഴുവൻ ശാന്തി എന്നാകണം അതിനർത്ഥം.

102

ചോദ്യം: എതിർപ്പുകാർ യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറില്ലെങ്കിൽ മുസ്ലീങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം സാധിക്കുന്നതിനെ തടയുവാൻ യാതൊന്നിനും സാധ്യമല്ലെന്നു് അങ്ങു പലപ്പോഴും പറഞ്ഞ ഒരഭിപ്രായം ഇയിടെ പത്രങ്ങൾക്കു നൽകിയ ഒരഭിമുഖസംഭാഷണത്തിനിടയിൽ ബോംബെയിൽവെച്ചു ആവർത്തിക്കുകയുണ്ടായി. അങ്ങയുടെയും ശ്രീ രാജഗോപാലാചാരിയുടെയും നിലപാടുകൾക്കു തമ്മിലെന്താണു വ്യത്യാസം?

ഉത്തരം: തനിക്കു പിന്തുണയായി അദ്ദേഹം എന്റെ അഭിപ്രായം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ചോക്കിനു പാൽക്കട്ടിക്കും തമ്മിലുള്ള അതേ വ്യത്യാസം അദ്ദേഹത്തിനും എനിക്കും തമ്മിലുള്ളതായി ഞാൻ കാണുന്നു. ജപ്പാൻകാരെ അകറ്റിനിർത്താമെന്ന ആശയോടുകൂടി ഐക്യം വിലയ്ക്കുവാങ്ങാൻവേണ്ടി അദ്ദേഹം ഇന്നു ഭിന്നിച്ചുപിരിയലിനെ അനുവദിക്കുകയാണ്. ഇന്ത്യയെ ഭേദിക്കാൻ ഒരു പാപമായി ഞാൻ കരുതുന്നു. എന്റെ അയൽവാസി ഒരു പാപം ചെയ്യുന്നതു തടയാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നു പറയുന്നതിനോടു തുല്യമാണു എന്റെ പ്രസ്താവന. അയൽവാസി പാപം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ശ്രീ രാജഗോപാലാചാരി അതിൽ പങ്കാളിയാകും. എനിക്കതു വയ്യ. എന്നല്ല, ഐക്യത്തെ തടയുവാൻ മൂന്നാമതൊരു കക്ഷിയുള്ളിടത്തോളം ഐക്യമുണ്ടാവുകയില്ലെന്ന അഭിപ്രായം എനിക്കുണ്ടു്

102. Harijan, 24-5-1942 (Communal Unity, pp. 332-333)

താനും. കൃത്രിമമായ ഭിന്നിപ്പു ഉണ്ടാക്കുന്നതും നിലനിർത്തുന്നതും അതാണ്. അതുള്ളേടത്തോളംകാലം ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും പ്രത്യക്ഷത്തിൽ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളെന്നു തോന്നുന്ന താൽപര്യങ്ങളുള്ളവരും അസംതൃപ്തരും പിന്തുണയ്ക്കുന്ന അതിന്റെ നേരെ നോക്കുന്നവരും പിന്തുണ ലഭിക്കുന്നവരും ആയിരിക്കും. അവരുടെ താൽപര്യം രാജ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെക്കാരും വലുതാണ്; ഐക്യമില്ലാതെ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലെന്ന എന്റെ മറ്റേ പ്രസ്താവന ആരും എന്റെ മുഖത്തേക്കു എറിയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അതിലെ ഒരറ്റം വാക്കും ഞാൻ പിൻവലിക്കുന്നില്ല. അതു സ്പഷ്ടമായ സത്യമാണ്. അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചിട്ടാണ് പിൻവാങ്ങാൻ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടാവശ്യപ്പെടണമെന്ന സിദ്ധാന്തം കണ്ടെത്തിയത്. അവർ പിൻവാങ്ങിയതുകൊണ്ടുമാത്രം സ്വാതന്ത്ര്യം സംജാതമാവുകയില്ല; അതു ഐക്യത്തിനോ കലാപത്തിനോ ഹേതുവായേക്കാം. മറ്റൊരു ശക്തി ഈ വിടവിൽ കയറിക്കൂടിയേക്കാമെന്ന അപകടവുമുണ്ട്. എന്നാൽ പിൻവാങ്ങൽ സമാധാനപരവും സ്പഷ്ടമാണെന്നു സത്യമാണെങ്കിൽ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ധർമ്മനിലവാരം ഉയരണമെന്നുമാത്രമല്ല, ഒരു മഹാരാഷ്ട്രത്തിന്റെ നിർലോപമായ സൗഹൃദം അതിനു ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും, വിദേശാധിപത്യത്തിൽനിന്നു ഇന്ത്യയെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ ഘടകങ്ങളും താൽപര്യങ്ങളുമെല്ലാം ഒന്നിച്ചു ചേരണമെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു. അവ യോജിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവയുമായുണ്ടാക്കുന്ന ഏതു ഒത്തുതീർപ്പും പുഴിയിൽ പണിത വീടുപോലിരിക്കും. ജപ്പാൻ ഇന്ത്യയെ ആക്രമിക്കുമെന്ന ഭയം സി. ആറിനെ സ്പഷ്ടമായ സത്യം കാണാൻ കഴിവില്ലാത്തവനാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു. ജപ്പാൻകാരെക്കുറിച്ചോ അരാജകത്വത്തെക്കുറിച്ചോ ബ്രിട്ടീഷു സിംഹാസനത്തിന്റെ ക്രോധത്തെക്കുറിച്ചോ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ഭയമില്ല.

103

ഇന്ത്യാവിഭജനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിനു മാറ്റമൊന്നും വന്നിട്ടില്ല, ഏതുകാലത്തുമെന്നപോലെ അത്ര ദുഃഖമായും പലപ്പോഴും സുഹൃത്തുക്കളോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇപ്പോഴും അദ്ദേഹം അവിഭക്തഭാരതത്തിനുവേണ്ടിത്തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നു. വിഭജനമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾ പങ്കിടലോ വേണമോ എന്ന അവസാനതീരുമാനവും മറ്റു കാര്യങ്ങളുമെല്ലാം ബ്രിട്ടീഷുകാർ അവരുടെ അധികാരം പിൻവലിച്ചശേഷം ജനങ്ങൾ രാജിയിൽ ശരിപ്പെടുത്തേണ്ടവയാണ്. എന്തിനും ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ നേരെ നോക്കൽ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലെ നിരാശാജനകവും അനൈക്യഹേതുക്രമമായ ഒരു സംഗതിയാണ്.

103. Harijan, 18-5-1947 (Communal Unity, p. 610)

104

കപായിട്-ഇ-ആസാമിനെയും സർദാർ ബലദേവ്സിംഗിനെയും തുടർന്നു വൈസ്രോയ് അഖിലേന്ത്യാ റേഡിയോവിൽ സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. ചക്രവർത്തിയുടെ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രഖ്യാപനത്തിനുണ്ടായ പ്രതികരണങ്ങൾ പലതരത്തിൽ പെട്ടവയായിരുന്നു. ഹിന്ദുക്കളിൽ മിക്കവരും സന്തോഷമായി. പണ്ഡിതജിയുടെ പ്രക്ഷേപണം ഏതെങ്കിലും പക്ഷമായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ വിച്ഛേദത്തെ അവരും ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. എങ്കിലും ഇന്ത്യയിൽ എന്തും നിന്നൊഴുകുന്നതു അനുഭവിക്കാൻ അവർക്കു തരമില്ല. ആ നിലയ്ക്കു ഒരു ശത്രു ക്രിയയെന്നയാണു അധികം നല്ലതു്. മൂന്നു ലോറി നിറയെ മുസ്ളീങ്ങൾ പാക്കിസ്ഥാൻ സിന്ധാബാദ് എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു കപായിട്-ഇ-ആസാമിന്റെ വസതിയിലേക്കു പോയിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു. എങ്കിലും വളരെ മുസ്ളീങ്ങൾ ഗാന്ധിജിയെ വന്നുകണ്ടു സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ചു വേദം പ്രകടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. പഞ്ചാബിലും ബങ്കാളിലും വളരെയേറെ മുസ്ളീങ്ങൾ അതുപുതരായിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു. ചക്രവർത്തിയുടെ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രഖ്യാപനത്തെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ബലപ്രയോഗത്തിനു വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നതു ഇഷ്ടപ്പെടാതെ വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതു പാടുകൊടുക്കുന്നതു പലതവണ താൻ അവരെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു്. ആയുധശക്തികൾക്കു വഴങ്ങിയിട്ടില്ലെന്നും പക്ഷേ, ചുറ്റുപാടുകളുടെ നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങേണ്ടിവന്നുവെന്നും പ്രവർത്തകസമിതി കരുതുന്നു. സമ്മതമില്ലാത്ത പങ്കാളികളെ ഭൂരിപക്ഷം കോൺഗ്രസ്സുകാർക്കാവശ്യമില്ല. അവരുടെ മുദ്രാവാക്യം അഹിംസയാണു്, ശാസനയല്ല. തന്നിമിത്തം കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളിയെ ബഹിഷ്കരിച്ചു ഭാഗങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു ഉണ്ടാക്കുന്ന യൂണിയനിൽനിന്നു അകന്നുപോകാൻ തർക്കത്തിൽപ്പെട്ട മുഖ്യകാര്യങ്ങളുടെ ഗുണഭോജിതത്വംകുറിച്ചു സശ്രദ്ധം പര്യായോചിച്ചശേഷം അവർ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

105

ജൂൺ 3-ാം തീയതി പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്രുവിനെയും കപായിട്-ഇ-ആസാമിനെയും സർദാർ ബലദേവ്സിംഗിനെയും തുടർന്നു വൈസ്രോയ് അഖിലേന്ത്യാ റേഡിയോവിൽ സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. ചക്രവർത്തിയുടെ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രഖ്യാപനത്തിനുണ്ടായ പ്രതികരണങ്ങൾ പലതരത്തിൽ പെട്ടവയായിരുന്നു. ഹിന്ദുക്കളിൽ മിക്കവരും സന്തോഷമായി. പണ്ഡിതജിയുടെ പ്രക്ഷേപണം ഏതെങ്കിലും പക്ഷമായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ വിച്ഛേദത്തെ അവരും ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. എങ്കിലും ഇന്ത്യയിൽ എന്തും നിന്നൊഴുകുന്നതു അനുഭവിക്കാൻ അവർക്കു തരമില്ല. ആ നിലയ്ക്കു ഒരു ശത്രു ക്രിയയെന്നയാണു അധികം നല്ലതു്. മൂന്നു ലോറി നിറയെ മുസ്ളീങ്ങൾ പാക്കിസ്ഥാൻ സിന്ധാബാദ് എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു കപായിട്-ഇ-ആസാമിന്റെ വസതിയിലേക്കു പോയിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു. എങ്കിലും വളരെ മുസ്ളീങ്ങൾ ഗാന്ധിജിയെ വന്നുകണ്ടു സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ചു വേദം പ്രകടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. പഞ്ചാബിലും ബങ്കാളിലും വളരെയേറെ മുസ്ളീങ്ങൾ അതുപുതരായിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു. ചക്രവർത്തിയുടെ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രഖ്യാപനത്തെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ബലപ്രയോഗത്തിനു വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നതു ഇഷ്ടപ്പെടാതെ വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതു പാടുകൊടുക്കുന്നതു പലതവണ താൻ അവരെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു്. ആയുധശക്തികൾക്കു വഴങ്ങിയിട്ടില്ലെന്നും പക്ഷേ, ചുറ്റുപാടുകളുടെ നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങേണ്ടിവന്നുവെന്നും പ്രവർത്തകസമിതി കരുതുന്നു. സമ്മതമില്ലാത്ത പങ്കാളികളെ ഭൂരിപക്ഷം കോൺഗ്രസ്സുകാർക്കാവശ്യമില്ല. അവരുടെ മുദ്രാവാക്യം അഹിംസയാണു്, ശാസനയല്ല. തന്നിമിത്തം കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളിയെ ബഹിഷ്കരിച്ചു ഭാഗങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു ഉണ്ടാക്കുന്ന യൂണിയനിൽനിന്നു അകന്നുപോകാൻ തർക്കത്തിൽപ്പെട്ട മുഖ്യകാര്യങ്ങളുടെ ഗുണഭോജിതത്വംകുറിച്ചു സശ്രദ്ധം പര്യായോചിച്ചശേഷം അവർ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

104. Harijan, 18-5-1947 (Communal Unity, p. 613)
105. Harijan, 15-6-1947 (Communal Unity, pp. 636-637)

മുസ്ളീംലീഗിന്റെ പിഴച്ച നയമെന്നു താൻ ഏതിനെ കരുതുന്നു വേറു അതിൽ ഗാന്ധിജി വേദം പ്രകടിപ്പിച്ചു. അവർ ഹിന്ദു ആധിപത്യത്തെ യേശുപ്പടകയാണു്. സ്വന്തം മാതൃഭൂമികൾ എന്നു തെറ്റായി അവർ വിളിക്കുന്നവയിൽ ഭരണം നടത്താൻ അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. വാസ്തുവത്തിൽ ഇന്ത്യ അതിൽ പിറന്നു വളർന്നവരുടെ യെല്ലാം മാതൃഭൂമിയാണു്. മുസ്ളീംമാതൃഭൂമി ഒറ്റപ്പെട്ടു നിൽക്കുമോ? പഞ്ചാബിലെ ഹിന്ദുക്കളുടെയും സിക്കുകാരുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും യഹൂദന്മാരുടെയും പാഴ്സികളുടെയും കൂടി മാതൃഭൂമിയല്ലേ പഞ്ചാബു്?

സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനു വൈസ്രോയിയെ കുറുംപറയാൻ ഗാന്ധിജി ഒരുക്കമില്ല. കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും ലീഗിന്റെയും പണിയാണതു്. അവിഭക്തമായ ഇന്ത്യയാണു താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്നും, പക്ഷേ, ലീഗിന്റെ ആവശ്യം കോൺഗ്രസ്സ് സ്വീകരിച്ചതു കൊണ്ടു തനിക്കൊന്നും ചെയ്യാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നും വൈസ്രോയി പരസ്യമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

യീരരായ സിക്കുകാരുടെ നേതാക്കന്മാർ ഗാന്ധിജിയെ കാണാൻ വരികയുണ്ടായി. ഒരു സിക്കുകാരൻ ഒന്നേകാൽ ലക്ഷം ആളുകൾക്കു തുല്യനാണെന്നു താൻ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. അത്യുന്നതവും അത്യന്തശുദ്ധവുമായ ധൈര്യം എന്നേ ഇതിനർത്ഥമുള്ളൂ. ആ പിശ്ചാസവും വിശ്വാസജന്യമായ ധൈര്യവും അവർക്കുണ്ടെങ്കിൽ ഖാൽസാ എന്ന ശ്രേഷ്ഠനാമത്തിനു് അവർ അനുയോജ്യരായിത്തീരും. ഗ്രന്ഥ്സാഹിബ്ബിൽനിന്നും ഖാൽസാ ചരിത്രത്തിൽനിന്നും അദ്ദേഹം പഠിച്ച പാഠം അതാണു്.

ക്യാബിനറ്റു് മിഷന്റെ മെയ് 16-ാം തീയതിയിലെ പ്രസ്താവന ജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്വീകരിപ്പിക്കുവാൻ താൻ കഴിയുന്നതെല്ലാം ചെയ്തുവെങ്കിലും സാധിച്ചില്ല എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, സ്വീകൃതമായ ഒരു വസ്തുതയുടെ മുമ്പിൽ അവരുടെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെയും കടമയെന്താണു്? അദ്ദേഹം രാജ്യത്തിന്റെ സേവകനാകുകൊണ്ടു കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും സേവകനാണു്. രണ്ടിനോടും കൂറില്ലാത്തവനാകാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടാവില്ല. ആരുടെയും മേൽ ഒന്നും വച്ചുകെട്ടിയിട്ടില്ലെന്നു പണ്ഡിതജിയും വൈസ്രോയിയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. പ്രഖ്യാപനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഒത്തുതീർപ്പു കക്ഷികൾ സേപ്താസ്മയം ചെയ്തുകൊണ്ടു അതിൽ അവർക്കു പരസ്പര സമ്മതം മുഖേന മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താവുന്നതാണു്. മുസ്ളീംലീഗിന്റെ ആഗ്രഹം ഇപ്പോൾ സാധിച്ചതിനാൽ കക്ഷികളുടെ ഇടയിൽ ഭയ്യവർത്തിയാവുകയെന്ന കനത്ത പണ്ഡിയിൽനിന്നു വൈസ്രോയിയെ ഒഴിവാക്കണമെന്നു അദ്ദേഹം ലീഗിനോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. കക്ഷികൾ രമ്മിലുള്ള അവസാനത്തെ ഒത്തുതീർപ്പാണതെന്നു അദ്ദേ

ഹം ആശിക്കുന്നു. അതിനാൽ എല്ലാ ഫിംസയും അവസാനിക്കുകയും മേലിൽ വേണ്ട നടപടികളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവാൻ ക്യായിറ്റ്-ഇ-ആസാം ജിന്ന കോൺഗ്രസ്സ് നേതാക്കന്മാരെ ക്ഷണിക്കുകയും വേണം. ഇങ്ങനെ അവരിനി വിഭക്തമായ പഞ്ചാബിന്റെയും ബങ്കാളിന്റെയും അതിർത്തികൾ പരസ്പരം യോജിപ്പോടു കൂടി നിർണ്ണയിക്കാതിരിക്കുന്നതിനു കാരണമൊന്നുമില്ല.

106

ക്യായിറ്റ്-ഇ-ആസാമിനു ഇപ്പോൾ പാക്കിസ്ഥാൻ കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുകൊണ്ടു പാക്കിസ്ഥാന്റെ രൂപം ലോകത്തെ അറിയിക്കേണ്ടതും അതിനെ വാക്കിലും പ്രവൃത്തിയിലും ആകർഷകമാക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടമയാണ് എന്ന് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം മുസ്ലീങ്ങളെയെല്ലാം ക്ഷണിച്ചു, പാക്കിസ്ഥാനിൽ അവർ മുസ്ലീങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ സത്തുഷ്യരായിരിക്കുമെന്നു കാണിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടമയല്ലേ? അതിർത്തിസംസ്ഥാനത്തെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു? അതൊരു കോൺഗ്രസ്സ് സംസ്ഥാനമായിരുന്നു. അതു പാക്കിസ്ഥാന്റെ ഭാഗമായിത്തീരാൻപോകയാണെങ്കിൽ ഇന്ത്യയുണിയുന്നില്ലെന്നപോലെ പാക്കിസ്ഥാനിലും പമാന്മാർക്കു സുഖമായിരിക്കുമെന്നു അവരോടു പറയേണ്ടതു ക്യായിറ്റ്-ഇ-ആസാം ജിന്നയുടെ കടമയാണ്. റെഫറണ്ടം ഇപ്പോൾ അപകടംപിടിച്ച മാർഗ്ഗമാണ്. അതിനാൽ പമാന്മാരെ ന്യായത്തിലൂടെയും സ്നേഹത്തിലൂടെയും ആകർഷിക്കുകയെന്ന മാർഗ്ഗം അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

നന്മചെയ്യുന്നതിൽ പാക്കിസ്ഥാനും ഇന്ത്യയും പരസ്പരം മത്സരിക്കുക—ഇതാണിനി ഉണ്ടാകേണ്ടതു്. പാക്കിസ്ഥാൻ അധികം നന്മചെയ്യാൽ, ഇന്ത്യ മുഴുവൻ പാക്കിസ്ഥാനായിത്തീരും. അതിൽ പിന്നെ ഭൂരിപക്ഷമോ ന്യൂനപക്ഷമോ ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. എല്ലാവരും സമന്മാരായിരിക്കും. താൻ മുസ്ലീംലീഗിന്റെ പ്രസിഡണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ താൻ പാക്കിസ്ഥാനെ തിരശ്ശീലയിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചു നിരപമസൗന്ദര്യംകൊണ്ടു അതിനെ ആകർഷകമാക്കിത്തീർക്കും എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ആദ്യം തെറ്റു സമ്മതിക്കുന്നതും പാക്കിസ്ഥാനെ എല്ലാവർക്കുമായി വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതും അദ്ദേഹമായിരിക്കും. ക്യായിറ്റ്-ഇ-ആസാം ഇതു ചെയ്യുമോ?

പ്രവർത്തകസമിതിയുടെ തീരുമാനത്തോടു ഗാന്ധിജി യോജിച്ചിട്ടില്ലെന്നും എ. ഐ. സി.സി. ആ തീരുമാനത്തെ എതിർക്കുമെന്നുമുള്ള പത്രറിപ്പോർട്ടിനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു, പ്രവർത്തക

106. Harijan, 15-6-1947 (Communal Unity, pp. 639-640)

സമിതിയെ നിയമിച്ചതു എ. ഐ. സി. സി.യാണെന്നും അതിന്റെ തീരുമാനങ്ങളെ വെറുതെയങ്ങു തള്ളിക്കളയാൻ എ.ഐ. സി. സി.കു നിയമിച്ചിട്ടില്ലെന്നും. എ. ഐ സി. സി.കുവേണ്ടി പ്രവർത്തകസമിതി ഒരു പ്രോനോട്ടിൽ ഒപ്പുവച്ചുവെന്നു വിചാരിക്കുക; എ. ഐ. സി. സി.അതിനെ മാനിക്കണം; പ്രവർത്തകസമിതിക്കു തെറ്റുപറ്റിയെന്നുവരാം. അതിനെ നീക്കം ചെയ്തു അവർക്കതിനെ ശിക്ഷിക്കാം. എങ്കിലും ചെയ്തു തീരുമാനത്തിനെതിരായി പ്രവർത്തിപ്പാൻ തരമില്ല.

കോൺഗ്രസ്സ് മനഃപൂർവ്വം ജനങ്ങളെ വഴിപിഴപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലേ ജനങ്ങൾ അതിനെ എതിർക്കാവൂ എന്നു അദ്ദേഹം പറയും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമരരീതി അവർക്കറിയാം. എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും അധിപതിക്കാര്യത്തിൽ സുശക്തമായ സന്നാതനഹിന്ദു സമുദായത്തോടു് അദ്ദേഹം യുദ്ധം പ്രഖ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. അതിന്റെ ഫലം തികച്ചും തൃപ്തികരമായിരുന്നു.

പ്രവർത്തകസമിതിയോടു അദ്ദേഹം യോജിച്ചില്ലെന്നുവരാം. എങ്കിലും അക്കാര്യം വെളിവാക്കിയശേഷം അവരുടെ തീരുമാനം സ്വീകരിക്കണമെന്നു അദ്ദേഹം ശുപാർശചെയ്യും. കാര്യങ്ങൾ ഇനിയും കറിയൊക്കെ ശരിപ്പെടുത്താമെന്ന അഭിപ്രായമാണു തനിക്കുള്ളതു എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

107

ഇന്ത്യയുടെ വിച്ഛേദനം തന്റെ വിച്ഛേദനമായിരിക്കുമെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ച ഗാന്ധിജിയുടെ നിലപാടു ദുർബലമായിരിക്കുന്നുവെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് ഒരു ലേഖകൻ അദ്ദേഹത്തിനെഴുതിയിരിക്കുന്നു. നിർദ്ദിഷ്ടമായ വിഭജനത്തെ എതിർക്കാൻ ഗാന്ധിജി നേതൃത്വം നൽകണമെന്നും ആ ലേഖകൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഈ ശകാരത്തിൽ പറഞ്ഞ കുറ്റം സമ്മതിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു നിർവാഹമില്ല. ആ പ്രസ്താവന ചെയ്തുകാലത്തു പൊതുജനാഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കുകയാണു് അദ്ദേഹം ചെയ്തതു്. എന്നാൽ, പൊതുജനാഭിപ്രായം തനിക്കെതിരായിത്തീർന്നാൽ, താൻ അതിനെ അമർത്തുകയാണോ വേണ്ടതെന്നദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. തിന്മയോടോ അസത്യത്തോടോ ഒരിക്കലും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലെന്നു് അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും പറഞ്ഞിരുന്നതായും ലേഖകൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്പറഞ്ഞതു ശരിയാണു്. പക്ഷേ, അതിന്റെ പ്രയോഗവും ശരിയാകണം. അമൃസു്ളീ. ഇന്ത്യ മാത്രമെങ്കിലും തന്റെ ഭാഗത്തായിരുന്നെങ്കിൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ വിഭജനം കൂടാതെ കഴിക്കാനുള്ള വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കാൻ തനിക്കു കഴിയുമെന്നു് അദ്ദേഹം സധൈര്യം പറയുന്നു. പക്ഷേ, താനൊരു പിൻപന്തിക്കാരനായിരിക്കുന്നു; അഥവാ

107. Harijan, 22-6-1947 (Communal Unity, pp. 644-645)

താനങ്ങനെ കരുതപ്പെടുന്നു എന്നു സമ്മതിക്കുവാൻ ഗാന്ധിജിക്കു യാതൊരു സങ്കോചവുമില്ല. കഴിഞ്ഞ മുപ്പതു കൊല്ലക്കാലത്തു പഠിച്ച പാഠം നാം മറന്നിരിക്കുന്നു. അസത്യത്തെ സത്യംകൊണ്ടും, ഹിംസയെ അഹിംസകൊണ്ടും, അക്ഷമയെ ക്ഷമകൊണ്ടും, ചൂടിനെ തണുപ്പുകൊണ്ടും ജയിക്കാമെന്നും നാം മറന്നു. നാം നമ്മുടെ നിഴലുകളെത്തന്നെ പേടിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. എതിർപ്പിന്റെ നേതൃത്വം വഹിക്കാൻ പലരും അദ്ദേഹത്തോടാവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും അവർക്കും അദ്ദേഹത്തിനും പൊതുവായി എതിർപ്പില്ലാതെ മററാനും തന്നെയില്ല. എതിർപ്പിന്റേതായ അടിസ്ഥാനങ്ങൾ—അദ്ദേഹത്തിന്റെയും അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണിക്കുന്നവരുടെയും—പാടേ ഭിന്നങ്ങളാണ്. സ്നേഹത്തിനും വിദ്വേഷത്തിനും തമ്മിൽ യോജിക്കാൻ കഴിയുമോ?

108

മനുഷ്യനു കാണാൻ കഴിയുന്നേടത്തോളം, ഇന്ത്യയുടെ വിഭജനം ഒരുപക്ഷേ കാര്യമായി കഴിഞ്ഞുവെന്ന് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അതിനെപ്പറ്റി വ്യസനിക്കാതിരിക്കാൻ അവരോട് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. കപായിദ്—ഇ-ആസാം ജിനയുടെ ദ്വിരാഷ്ടവാദത്തിൽ താൻ ഒരുകാലത്തും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. വിശ്വസിക്കുകയുമില്ല എന്നദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. മതം മാറിയതുകൊണ്ടു രാഷ്ട്രം മാറുകയില്ല. അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയിലെ എന്നപോലെതന്നെ പാക്കിസ്ഥാനിലെയും ആളാണ്. അവർ ഈ നിലയ്ക്കു പെരുമാറിയാൽ, ഇന്ത്യയെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായി വിഭജിച്ചാലും, ജിന്നാസാഹിബിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം തെളിയിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

109

വിഭജനം സഹോദരമനോഭാവത്തോടുകൂടി നടത്തപ്പെടുന്നതാണെന്ന് വിഭജനക്കമ്മറ്റിയിലെ മുസ്ളിംലീഗ് മെമ്പർമാരും ട്രാൻസ്കാൻഡ് മെമ്പർമാരും വൈസ്രോയിയുടെ മുമ്പാകെ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന് ഒരു പത്രക്കുറിപ്പ് കാണുകയുണ്ടായി. വൈസ്രോയിക്ക് ഇതു നേടാൻ സാധിച്ചതു നന്നായി. എങ്കിലും മധുരവാക്കുകൾകൊണ്ടു മാത്രം പ്രയോജനമില്ലെന്നു തനിക്കറിയാം. എന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഇതനുസരിച്ചുള്ള കുറെ പ്രവൃത്തികൾ കണ്ടാൽ അദ്ദേഹം സന്തോഷഭരിതനായി നൃത്തംവയ്ക്കും. വാഗ്വിലാസമുള്ള പ്രസംഗങ്ങളും ലേഖനങ്ങളും ലോകത്തിനു മടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇതു രണ്ടും അമിതമായിരിക്കുകയാണ്. വെണ്ണകൂടാതെ ഒരു കഷണം.

108. Harijan, 22-6-1947 (Communal Unity, p. 645)
 109. Harijan, 29-6-1947 (Communal Unity, p. 652)

അപ്പം കിട്ടിയാലും വിശപ്പുമാറ്റം: തേൻതുളുമ്പുന്ന വാക്കുകൾകൊണ്ടു് അതു മാറില്ല.

110

താൻ എല്ലാത്തരം യുദ്ധത്തിന്റെയും എതിരാളിയാണെന്നു പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പ്രസ്താവിച്ചു. എങ്കിലും പാക്കിസ്ഥാനിൽനിന്നു നീതി കിട്ടാൻ വേറെ വഴിയൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ, തെളിയിക്കപ്പെട്ട തെറ്റു് സമ്മതിക്കാൻ പാക്കിസ്ഥാൻ കൂട്ടാക്കാതെ നിൽക്കുകയും അതു ലഘൂകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യാൽ, ഇന്ത്യ യൂണിയൻ ഗവർണ്മെന്റിനു പാക്കിസ്ഥാന്റെ നേരെ യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതായി വരും. യുദ്ധം നേരംപോക്കല്ല. ആർക്കും അതിഷ്ടമല്ല. ആ വഴി നാശത്തിന്റേതാണു്. എന്നാലും അനീതി സഹിക്കാൻ ആരോടും പറയാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടാവില്ല. ന്യായമായ ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി ഹിന്ദുക്കൾ മുഴുവൻ സംഹരിക്കപ്പെട്ടാലും അദ്ദേഹമതു് വകവെക്കില്ല. യുദ്ധമുണ്ടായാൽ പാക്കിസ്ഥാനിലെ ഹിന്ദുക്കൾ അവിടെ അത്യാം പത്തിക്കാരാകാൻ പാടില്ല. ആരും അതു പൊറുക്കുകയില്ല. പാക്കിസ്ഥാനോടു അവർക്കു കൂറില്ലെങ്കിൽ അവർ അവിടംവിട്ടു പോരണം. അതുപോലെ പാക്കിസ്ഥാനോടു കൂറുള്ള മുസ്ളീങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ താമസിക്കരുതു്; ഹിന്ദുക്കൾക്കും സിക്കുകാർക്കും നീതി നേടിക്കൊടുക്കേണ്ടതു പാക്കിസ്ഥാൻ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ കടമയാണു്. ജനങ്ങൾക്കു ഗവർണ്മെന്റിനെക്കൊണ്ടു അവരുടെ ഇഷ്ടം ചെയ്യിക്കാം. തന്റെ കാര്യം പറകയാണെങ്കിൽ തന്റെ വഴി വേറെയാണു് എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. സത്യവും അഹിംസയുമാകുന്ന ഈശ്വരനെയാണു് അദ്ദേഹം ആരാധിക്കുന്നതു്.

111

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ അഭിപ്രായപ്രകടനത്തിനു പ്രേരകമായ ചുറ്റുപാടുകൾ അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ജനങ്ങൾ തോന്നിയതു കാട്ടരുതെന്നും. നീതി കിട്ടാൻ അവരുടെ ഗവർണ്മെന്റിനെ ആശ്രയിക്കണമെന്നും ഡൽഹിയിൽവെച്ചു താൻ ചെയ്ത മിക്ക പ്രാർത്ഥനാപ്രസംഗങ്ങളിലും പറയുകയുണ്ടായി എന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അതിക്രമങ്ങളെ ഒഴിവാക്കുന്ന യുക്തിയുക്തമായ നടപടികളെന്തെല്ലാമാണെന്നും അദ്ദേഹം വിവരിച്ചു. അതിക്രമങ്ങൾ ന്യായമായ രേണത്തെ അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കും. അഹിംസയിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനം അൽപമെങ്കിലും കുറഞ്ഞുവെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല.

110. Harijan, 5-10-1947 (Communal Unity, p. 789)
111. Harijan, 5-10-1947 (Communal Unity, p. 790)

112

രണ്ടു സഹോദരീസ്തോറുകളുടെയും നില പരിശോധിക്കുകയും അവ തമ്മിൽ എപ്പോൾ യുദ്ധകാരണമുണ്ടാകുമെന്ന് വ്യക്തമായി പറയുകയും ചെയ്തു. ഒരാൾ, ഒരു സേവനമാണ് ഞാൻ ചെയ്തതെന്ന് ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. യുദ്ധമുണ്ടാക്കാൻ വേണ്ടിയല്ല, കഴിയുന്ന തും അതിനെ തടയാൻ വേണ്ടിയാണ് ഇതു ചെയ്തത്. ജനങ്ങൾ നടത്തുന്ന ബുദ്ധിശൂന്യമായ കൊലയും കൊള്ളയും കൊള്ളിവെപ്പും തുടർന്നാൽ, അവരുടെ ഗവർണ്മെന്റുകൾക്കു ഗത്യന്തരമില്ലാതെ വരുമെന്ന് കാണിക്കാനും ഞാൻ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. ഒന്നിനു പിന്നാലെ മറ്റൊന്നായി വരുന്ന അനിവാര്യസംഭവങ്ങളിലേക്ക് പൊതു ജനശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിക്കുന്നത് തെറ്റാണോ?

എസ്. ഉപവാസം

113

നിസ്സഹകരണം ആപൽക്കരമായ ഒരു പരീക്ഷണമാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. നിസ്സഹകരണം സ്വതവേ അസ്വാഭാവികവും ദുഷ്ടവും പാപമയവുമാണ്. എങ്കിലും അഹിംസാത്മകമായ നിസ്സഹകരണം ചിലപ്പോൾ ഒരു പാവനധർമ്മമാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഇക്കാര്യം ഞാൻ തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, വിപുലമായ ജനതതികളിൽ അതു പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ തെറ്റുപറ്റാൻ എല്ലാ സാധ്യതയുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാലും കഠിന രോഗങ്ങൾക്കു കഠിനചികിത്സ വേണം. അരാജകത്വത്തിനും, അതിലും വഷളായ സ്ഥിതിക്കും പകരം ഉണ്ടാകാവുന്ന ഏക കാര്യം നിസ്സഹകരണമായിരുന്നു. അത് അഹിംസാത്മകമാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു എനിക്കെന്റെ ജീവൻ തുലാസ്സിൽ നിർമ്മാണമായി വന്നു.

രണ്ടുകൊല്ലം മുമ്പുവരെ സുഹൃത്തുക്കളെപ്പോലെ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും ഇപ്പോൾ ചിലേടങ്ങളിൽ നാശമേറ്റും പൂജകളെയും പോലെ കടിപിടി കൂട്ടുകയാണെന്ന വസ്തുത അവർ അനുഷ്ഠിച്ച നിസ്സഹകരണം അഹിംസാത്മകമായിരുന്നില്ലെന്നു നിസ്സംശയം തെളിയിക്കുന്നു. ബോബെയിലും പൗരീപൗരയിലും നിസ്സാരങ്ങളായ മറ്റനവധി സംഗതികളിലും ഞാൻ ഇതിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടു. അന്നു ഞാൻ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്തു. അതനുസരിച്ചു അതിനു ഫലമുണ്ടായി. എങ്കിലും ഈ ഹിന്ദു മുസ്ലീം വടംവലി ആലോചിക്കാൻ വയ്യാത്തതായിരുന്നു. കോഹട്ടിലെ അത്യഹിതത്തെപ്പറ്റി കേട്ടപ്പോൾ അത് ദുസ്സഹമായിത്തീർന്നു. ഞാൻ സബർമതിയിൽനിന്ന് ഒഴിയിലേക്കു പോകുന്നതിനു

12. Harijan, 12-10-1947((Communal Unity, p. 791)
 113. Young India, 25-9-1924 (Communal Unity, p. 86-87)

മുന്യ സരോജനീദേവി എന്നിങ്ങനെ, സമാധാനത്തെപ്പറ്റി പ്രസംഗങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും ചെയ്യാൻ മാത്രം പോരണം. പററിയ ഒരു പോംവഴി ഞാൻ കണ്ടുപിടിക്കണം. ചുമതല അവർ എന്റെമേൽ ചുമത്തിയതു ന്യായമായിരുന്നു. ജനങ്ങളുടെ വിപുലമായ ശക്തി രൂപംപ്രാപിച്ചതിനു ഞാനല്ലേ കാരണക്കാരനായിത്തീർന്നതു്? ആ ശക്തി ആത്മവിനാശകരമായെങ്കിൽ ഞാൻ അതിനു പരിഹാരമുണ്ടാക്കണം. അതിപ്രയത്നംകൊണ്ടേ ഇതു സാധിക്കൂ എന്നു ഞാൻ മറുപടിയെഴുതി. പൊള്ളയായ പ്രാർത്ഥന മദ്ദളവും എലത്താളവും കൊട്ടുന്നതുപോലെയാണു്. ഈ നീണ്ട ഉപവാസമായിരിക്കും പരിഹാരമെന്നു് അന്നു ഞാനറിഞ്ഞില്ല. എന്നാലും ഈ ഉപവാസം എന്റെ ഹൃദയവ്യഥ തീർക്കാൻതക്കവണ്ണം നീണ്ടതല്ലെന്നു് എന്നിക്കറിയാം. ഞാൻ തെറ്റുചെയ്തവോ? ക്ഷമകേടു് കാണിച്ചുവോ? തിന്മയോടു് വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്തവോ? ഇതെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവാം. അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നുംതന്നെ ചെയ്തിട്ടില്ലായിരിക്കാം. ഇന്നെന്റെ മുമ്പിൽ കാണുന്നതു മാത്രമേ എന്നിക്കറിയാവൂ. ഇന്നു വഴക്കടിക്കുന്നവർ യഥാർത്ഥമായ അഹിംസയും സത്യവും അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നു നടക്കുന്ന നിണപകിലമായ ദാസ്യവും അസാധ്യമായേനെ.

അമേരിയും ശാംഭാറും ഗുൽബർഗ്ഗയും എന്നെ വല്ലാതെ പിടിച്ചുകലുക്കി. അമേരിയേയും ശാംഭാറിനെയുംപറ്റി ഹിന്ദു സുഹൃത്തുക്കളും മൊഹമ്മദൻ സുഹൃത്തുക്കളും തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഞാൻ വായിച്ചിരുന്നു. ഗുൽബർഗ്ഗയിലേക്കു പോയ ഹിന്ദുമുസ്ലീം സുഹൃത്തുക്കൾ യോജിച്ചു തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പോർട്ടു ഞാൻ കണ്ടുകഠിനവേദനയോടുകൂടിയാണു് ഞാനെഴുതിയതു്; എന്നാലും പോംവഴിയൊന്നും ഞാൻ കണ്ടില്ല. കോഹട്ടിനെക്കുറിച്ചുള്ള വർത്തമാനം പുകഞ്ഞിരുന്ന കൊള്ളികളെ ആളിക്കത്തിച്ചു. എന്തെങ്കിലും ചെയ്തേ തീരൂ. രണ്ടു രാത്രി ഞാൻ അസ്വാസ്ഥ്യത്തിലും വേദനയിലും കഴിച്ചുകൂട്ടി. ബുധനാഴ്ച പോംവഴി ഞാൻ കണ്ടു. ഞാൻ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണം. അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ ചെയ്ത പാപങ്ങൾ പൊറുക്കുവാൻ സത്യഗ്രഹാശ്രമത്തിലെ പ്രാർത്ഥനയിൽ ഞങ്ങൾ കരുണാമൂർത്തിയായ ശിവനോടു് ആവശ്യപ്പെടാറുണ്ടു്. അറിയാതെ ചെയ്തപോയ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കുവാൻ ചോരയൊലിക്കുന്ന ഒരു ഹൃദയം ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനയാണു് എന്റെ ഈ പ്രായശ്ചിത്തം.

എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയുന്ന ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുസൽമാന്മാർക്കും ഒരു താക്കീതാണതു്. അവർ യഥാർത്ഥമായി എന്നെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ സ്നേഹം ഞാൻ അർഹിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, സ്വഹൃദയങ്ങളിൽ ഈശ്വരനെ നിഷേധിക്കുകയെന്നു ലോകപാപത്തിനു് അവർ എന്റെകൂടെ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണം. മതങ്ങളെ പരസ്പരം ചീത്തപറയുക; സാഹസികങ്ങളായ പ്രസ്താവനകൾ ചെയ്യുക, അസത്യം പറയുക; നിരപരാധരുടെ തലപൊ

മിക്കുക; ക്ഷേത്രങ്ങളും പള്ളികളും അശുഭമാക്കുക—ഇതൊക്കെ ഈ ശ്വരനെ നിഷേധിക്കലാണ്. നമ്മുടെ ഇടയിൽ നടക്കുന്ന ഈ ശ്വരനയുദ്ധത്തിന്റെ നേരേ ലോകം ഉററുനോക്കുകയാണ്—ചിലർ അല്പം രസത്തോടുകൂടി, ചിലർ ദുഃഖത്തോടുകൂടി; നാം ചെകുത്താന്റെ വാക്കു ചെവിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മതം, നിങ്ങളതിനെ എത്രു പേരിൽ വിളിച്ചാലും, ഇതിലും കട്ടിയുള്ള സാധനങ്ങൾകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീംമാന്മാരുടെയും പ്രായശ്ചിത്തം നിരാഹാരവ്രതമല്ല. തങ്ങളുടെ നടപടികളിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങലാണ്. ഹിന്ദുസഹോദരനോടു വിദ്വേഷം പുലർത്താതിരിക്കലാണ് മുസ്ലീങ്ങളുടെ ശരിയായ പ്രായശ്ചിത്തം; ഇതുപോലെ തന്നെ മുസ്ലീം സഹോദരനോടു വിദ്വേഷം പുലർത്താതിരിക്കൽ ഹിന്ദുക്കളുടേയും.

114

എന്റെ സ്വപ്നങ്ങളിലുള്ള ബീഹാർ അവയെ അയാഥാത്മ്യങ്ങളാക്കിയിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു. പക്ഷപാതത്തോടോ അതിശയോക്തിയോടോ കൂടിയ റിപ്പോർട്ടുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയല്ല ഇങ്ങനെ പറയുന്നതു്. കേന്ദ്ര പ്രധാനമന്ത്രിയുടേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹപ്രവർത്തകന്റെയും തുടരെയുള്ള സാന്നിദ്ധ്യം ബീഹാർ അത്യാഹിതത്തിന്റെ കഥ വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നു. മുസ്ലീം ലീഗ് ഗവർണ്മെന്റിന്റെ കീഴിൽ ബങ്കാളിൽ സ്ഥിതി ഇതിലും മോശമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ മെച്ചമല്ലായിരുന്നെന്നും ബീഹാർ അതിന്റെ ഫലമാണെന്നും പറയുക വളരെ എളുപ്പമാണ്. ഒരു കക്ഷിയുടെ ദുഷ്കർമ്മം എതിർക്കുകയും അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിനു നീതീകരണമാവുകയില്ല—വിശേഷിച്ചും സുദീർഘവും വിപുലവുമായ സ്വന്തം രാഷ്ട്രീയസേവനത്തെപ്പറ്റി ന്യായമായി അഭിമാനംകൊള്ളുമ്പോൾ ഒരാഴ്ചയിലേറെ ഞാൻ കൽക്കത്തയിലുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, ബങ്കാൾ അത്യാഹിതത്തിന്റെ വലുപ്പം എനിക്കിപ്പോഴും അറിഞ്ഞുകൂടുന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ബീഹാർ എന്നെ വിളിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും നവ്വാലിയിലെ പരിപാടിക്കു ഞാൻ വിഘ്നം വരുത്തുവാൻ പാടില്ല. ഏതൊന്നിന്നാണോ കോൺഗ്രസ്സുകാർ മുസ്ലീം ലീഗിനെ കുറപ്പെടുത്തിയതു്, ആ സമുദായിക മനോഭാവത്തിനു് അതിനെതിരായ ഒരു സാമുദായിക മനോഭാവം ഉത്തരമാകുമോ? ബീഹാറിലെ 14 ശതമാനം മുസ്ലീങ്ങളെ ദുഗിയമായി ചതച്ചുരയ്ക്കുന്നതു ദേശീയ മനോഭാവമാണോ?

ഏതാനുമായിരം ബീഹാറികളുടെ പാപങ്ങൾക്കു് ഞാൻ ബീഹാറിനെ ആകമാനം അധിക്ഷേപിക്കരുതെന്നു് എന്നോടു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഒരു വ്രജകൃഷ്ണപ്രസാദേ രാജേന്ദ്രപ്രസാദോ 114. Harijan, 10-11-1946 (Communal Unity, pp. 416-418, സോഷ്യലിസത്തിനു് നവ്വാലിയിലേക്കു പുറപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പു്, നവംബർ 6-ാം തീയതി 'ബീഹാറിനോടു' എന്ന ശീർഷകത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു പ്രസ്താവനയാണിതു്.)

ഉണ്ടായതിനു ബീഹാർ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നില്ലേ? ബീഹാറിലെ ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾ തുടർന്നാൽ ലോകം ഇന്ത്യയിലെ ഹിന്ദുക്കളെ മുഴുവൻ അധികേഷപിക്കുമെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. അതാണു ലോകസ്വഭാവം. അതൊരു ചീത്തസ്വഭാവവുമല്ല. കോൺഗ്രസ്സുകാർക്കിടയിൽ കുറച്ചു സിക്ഷകാരും മുസ്ളീങ്ങളും ക്രിസ്ത്യാനികളും പാഴ്സികളും മറ്റുമുണ്ടെങ്കിലും കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു ഹിന്ദുസംഘടനയാണെന്ന കപായിട്—ഇ—ആസാം ജിനയുടെ ശകാരത്തെ ബീഹാറിലെ വിക്രിയകൾ നീതീകരിക്കും. ഭൂരിപക്ഷമായ ഹിന്ദുക്കളോടൊപ്പം തന്നെ സംരക്ഷണം ആവശ്യമുള്ള സ്വന്തം സഹോദരരായി മുസ്ളീം ന്യൂനപക്ഷത്തെ കരുതാൻ ബീഹാർ ഹിന്ദുക്കൾക്കു ബാധ്യതയുണ്ടു്. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രശസ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻവേണ്ടി പലതും ചെയ്തു ബീഹാറാകാതിരിക്കട്ടെ ആദ്യം അതിന്റെ ശവക്കഴിവാത്തതു്.

എന്റെ അഹിംസയെപ്പറ്റി എനിക്കു യാതൊരു ലജ്ജയും തോന്നുന്നില്ല. തക്കതായ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ എന്റെ അഹിംസ എത്രമാത്രം എന്നിൽ പ്രകടമാകുമെന്നറിയാനാണു് ഞാൻ ബങ്കാളിലേക്കു വന്നിട്ടുള്ളതു്. ഏകിലും ഈ എഴുത്തിൽ നിങ്ങളോടു് അഹിംസയെപ്പറ്റി പറയാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ, നിങ്ങൾ ചെയ്തതായി റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യപ്പെട്ട സംഗതികൾ ധീരകർമ്മമായി ഒരിക്കലും എണ്ണപ്പെടുകയില്ലെന്നു നിങ്ങളോടു പറയാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. അനേകായിരം ആളുകൾ ചേർന്നു് നൂറുകണക്കിൽ ആളുകളെ കൊല്ലുന്നതു ധീരതയല്ല. അതു ഭീരുത്വത്തേക്കാൾ മോശമാണു്. അതു ദേശീയത്വത്തിനും ഏതു മതത്തിനും ചേർന്നതല്ല. നിങ്ങൾ ഒരടിക്കുപകരം ഒരടി കൊടുക്കുകയാണു ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെനേരെ വിരൽ ചൂണ്ടുവാൻ ആരും ധൈര്യപ്പെടുമായിരുന്നില്ല. നിങ്ങളെത്തന്നെ തരംതാഴ്ത്തുക, ഇന്ത്യയെ അധഃപതിപ്പിക്കുക—ഇതാണു നിങ്ങൾ ചെയ്തതു്.

പണ്ഡിത ജവഹർലാൽ നെഹ്രുവിനോടും, നിഷ്വാർ സാഹിബാനോടും, ഡോ. രാജേന്ദ്രപ്രസാദിനോടും അവരുടെ സൈന്യങ്ങളെ നീക്കംചെയ്യാനും അവർ തന്നെ പോയി ഇന്ത്യയുടെ കാര്യങ്ങൾ നോക്കാനും നിങ്ങൾ പറയണം. പക്ഷേ, നിങ്ങളുടെ മനുഷ്യത്വമില്ലായ്മയെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും, സ്വന്തം സഹോദരീസഹോദരന്മാരെയാണെന്നപോലെ മുസ്ളീങ്ങളെയും നിങ്ങൾ രക്ഷിക്കുമെന്നു ഉറപ്പു നൽകുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ അവർക്കിതു സാധിക്കൂ.

ഓരോ മുസ്ളീ. അഭയാർത്ഥിയും സ്വകുടുംബത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ നിങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കരുതു്. അവരുടെ വീടു നിങ്ങൾ വീണ്ടും നിർമ്മിച്ചുകൊടുക്കണം. ഇതിൽ നിങ്ങളെ

സഹായിക്കുവാൻ നിങ്ങളുടെ മന്ത്രിമാരോടാവശ്യപ്പെടണം. നിങ്ങളുടെ മന്ത്രിമാരെപ്പറ്റി വിമർശകന്മാർ ഏന്താണെന്നോടു പറഞ്ഞതെന്നു നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഒരു ഭാഗമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. നിങ്ങളുടെ സ്നേഹമാണു ആ കൂട്ടം എന്നിൽ ഉളവാക്കിയത്. ബീഹാറി ഹിന്ദുക്കൾ എന്തുചെയ്യണമെന്നതിനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതിനെക്കാൾ നല്ല ബോധം എനിക്കുള്ളതിനാൽ എന്തെങ്കിലും പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യാതെ അടങ്ങിയിരിക്കാൻ എനിക്കു നിർവാഹമില്ല. മുഖ്യമായി ആരോഗ്യപരമായ കാരണങ്ങൾ നിമിത്തം, കൽക്കത്തയിൽ വന്നതിനുശേഷം ഏറ്റവും കറച്ചു ഭക്ഷണമേ ഞാൻ കഴിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ബീഹാർ അത്യാഹിതത്തെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞശേഷം ആ ഭക്ഷണരീതി ഒരു പ്രായശ്ചിത്തമെന്ന നിലയിൽ തുടരുകയാണ്. തെറ്റുചെയ്യുന്ന ബീഹാറികൾ ഒരു പുതിയ അദ്ധ്യായം ആരംഭിക്കാത്തപക്ഷം ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ ഈ ഭക്ഷണം മരണംവരെയുള്ള ഉപവാസമായിത്തീരും.

ഒരു പവിത്രധർമ്മമെന്ന നിലയിൽ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന തനി പ്രായശ്ചിത്തമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലുമാണ് ഈ ഉപവാസമെന്നു ബീഹാർ തെറ്റുവരികുമെന്ന അപകടമില്ല.

എന്നെ സഹായിക്കാനോ എന്നോടു സഹതാപം കാണിക്കാനോ ആയി ഒരൊറ്റ സുഹൃത്തും ഓടിവരരുത്. സ്നേഹിക്കുന്ന സുഹൃത്തുക്കൾ എന്റെ ചുറ്റുമുണ്ട്. ആരെങ്കിലും എന്നെ അനുസരിക്കുന്നതു തികച്ചും അബദ്ധവും അപ്രസക്തവുമായിരിക്കും. സഹതാപം കാണിക്കാനുള്ള ഉപവാസമോ അർദ്ധോപവാസമോ ഒന്നും ആവശ്യമില്ല. അതുകൊണ്ടൊക്കെ ദോഷമേയുള്ളൂ. എന്നെ അറിയുന്നവരുടെയും എന്റെ ഹൃദയശുദ്ധിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെയും മനസ്സാക്ഷിയെ ഉണർത്തുകയാണ് എന്റെ ഉപവാസം ചെയ്യേണ്ടത്. ആർക്കും എന്നെക്കുറിച്ചു ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ടാകരുത്. നമ്മളെല്ലാവരുംമെന്നപോലെ ഞാനും ഈശ്വരസംരക്ഷണത്തിലാണ്.

എന്റെ ഈ ശരീരത്തിലൂടെ സേവനം വേണമെന്നു ഈശ്വരൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നേടത്തോളംകാലം എനിക്കു യാതൊന്നും സംഭവിക്കുകയില്ല.

115

രാജ്യത്തെ വിഭജിക്കുന്നതിനെതിരായുണ്ടായ വികാരങ്ങൾ തീവ്രങ്ങളായിരുന്നു. ഈ ആപത്തുകൂടാതെ കഴിഞ്ഞേക്കാമെന്ന ആശം

115. Harijan, 15-6-1947 (Communal Unity, pp. 637-638)

ജി ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ വീണ്ടും ജീവൻ കൊടുത്തിരുന്നു. ഇന്ത്യ വിഭജനത്തെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടു കോൺഗ്രസ്സ് പ്രവർത്തനസമിതി പ്രമേയം പാസ്സാക്കിയതിനാൽ ഗാന്ധിജി മരണംവരെ ഉപവാസമനുഷ്ഠിക്കുമോ എന്നു പലരും അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു. തനിക്കു ഭാഗഭാക്കാകാൻ വയ്യാത്ത ഒരു പാപമാണു പാക്കിസ്ഥാനെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിരുന്നില്ലേ? ആരുടേയും ശാസനപ്രകാരം ഉപവാസം തുടരാൻ തനിക്കു സാധ്യമല്ലെന്നു ഇതിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഇത്തരം ഉപവാസങ്ങൾ നിസ്സാരമെന്നമട്ടിൽ അങ്ങനെ തുടങ്ങാൻ പാടില്ല. അവ അനഭിലഷണീയമായി തീർന്നു കോപം. കോപംകൊണ്ടും അവയാരുംഭിച്ചു കൂടാ. കോപം താൽക്കാലികദ്രാന്താണു്. തന്നിമിത്തം അന്തരാത്മാവിന്റെ ആഹ്വാനമുണ്ടെങ്കിലേ അദ്ദേഹം ഉപവാസം തുടങ്ങൂ. അദ്ദേഹം രാജ്യത്തിന്റെ സേവകനാണു്. തന്നിമിത്തം കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും, കോൺഗ്രസ്സ് തന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചില്ലെന്ന കാരണത്താൽ അദ്ദേഹം ഉപവാസം തുടങ്ങണമായിരുന്നോ? അദ്ദേഹം ക്ഷമിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു വേണ്ടതു്. അക്ഷമനാവാനു് ധാരാളം അവസരങ്ങളുണ്ടു്. വ്യവസായവൽക്കരണത്തിനുവേണ്ടിയാണു കോൺഗ്രസ്സ് നിലകൊള്ളുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ജനതതിക്കു അതിനെ ചതച്ചുരയ്ക്കുന്ന ഭാരിദ്ര്യത്തിൽനിന്നു മോചനം കിട്ടുമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുന്നില്ല. മില്ലുകൾ നിർമ്മിച്ചു വസ്യത്തിലെന്നപോലെ മില്ലുകൾ നിർമ്മിച്ചു പരിഷ്കാരത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനു വിശ്വാസമില്ല. രാജ്യത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ബാധിക്കുന്ന ആപത്തിനെ നീക്കംചെയ്യാൻ ഒരു സൈന്യം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നതിൽ അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഉപവാസം ആരംഭിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ബദ്ധപ്പാടുണ്ടെങ്കിൽ ഇപ്പറഞ്ഞു ലക്ഷങ്ങളും വേറെ പലതും മരണപര്യന്തമുള്ള ഉപവാസത്തിനു തക്ക കാരണങ്ങളാണു്. ചുറ്റുപാടു ആളിക്കത്തുന്ന തീയിന്റെ നടുവിൽ താൻ ഉറച്ചുനിൽക്കണമെന്നും അവസാനം സത്യം വിജയിക്കുമെന്നു തന്റെ വിശ്വാസം തെളിയിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുന്നു.

116

പഞ്ചാബിലേക്കു ചെല്ലാൻ എന്നോടു അടിയന്തരമായി ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു അന്യത്ര ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. കൽക്കത്തയിലെ നീർപ്പോള പൊട്ടിക്കഴിഞ്ഞതായി തോന്നുന്നതുകൊണ്ടു് എന്തു മുഖവുരുകൊണ്ടാണു ഞാൻ പഞ്ചാബിലേക്കു പോവുക? ഇതുവരെ എന്റെ പിഴയ്ക്കാത്ത ആയുധം ഉപവാസമായിരുന്നു. കൂക്കിവിളിക്കുന്ന ജനക്കൂട്ടത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഗൗരവംനടിച്ചു നിന്നാൽപ്പോരാ. ഇന്നലെരാത്രി അതുകൊണ്ടു ഫലമുണ്ടായില്ല. ഞാൻ

116. Harijan, 14-9-1947 (Communal Unity, p. 742)

നേരിട്ടു പറയുന്ന വാക്കിനു ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തതു എന്റെ ഉപവാസത്തിനു ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരാം. പഞ്ചാബിൽ പോരടിക്കുന്ന എല്ലാവരുടേയും ഹൃദയങ്ങളെ അതു സ്പർശിച്ചെന്നു വരാം—കൽക്കത്തയിൽ അങ്ങനെ സ്വർശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതിനാൽ കൽക്കത്തയിൽ തന്റേടം തിരിച്ചുവരുമ്പോൾമാത്രം അവസാനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഉപവാസം ഇന്നുരാത്രി 8.15 മുതൽ ഞാൻ ആരംഭിക്കുകയാണ്. ഉപവാസകാലത്തു കടിക്കണമെന്നു തോന്നാവുന്ന വെള്ളത്തിൽ പതിവുപോലെ ഉപ്പും സോഡായും ചേർക്കാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നതാണ്.

ഞാൻ പഞ്ചാബിൽ ചെന്നു അവിടത്തെ ജനങ്ങളെ സഹായിക്കണമെന്നു കൽക്കത്തയിലുള്ളവർക്കു ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ആവുന്നതും വേഗം ഉപവാസം നിർത്തുവാൻ അവർ എനിക്കു കഴിവുണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം.

117

'ഈയിടെ ഒരുദിവസം എന്റെ സാന്നിധ്യംകൊണ്ടു തെമ്മാടികളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിയുകയുണ്ടായില്ല. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എന്റെ വാക്കിന്റെ ശക്തി മുഴുവൻ ക്ഷയിച്ചതായി തോന്നി. ആളിക്കത്തൽ നിലയ്ക്കുകയും പണ്ടത്തെ ശാന്തി തിരിച്ചുവരുകയും ചെയ്യാൻ മാത്രമേ എന്റെ ഉപവാസം അവസാനിപ്പിക്കുകയുള്ളൂ. മുസ്ലീങ്ങൾ എന്നെ സന്ദേശിക്കുകയും ഞാനൊരു മുതലാണെന്നു കരുതുകയും ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ കൽക്കത്തയ്ക്കുമുഴുവൻ ഭ്രാന്തുപിടിച്ചാലും പ്രതികാരത്തിനും തിരിച്ചടിക്കും മുതിരാതിരുന്നവർക്കു എന്നോടുള്ള കൂറ് പ്രകടിപ്പിക്കാം. അതുവരെ എന്റെ യാതന തുടരുകതന്നെ വേണം.'

ആ സുഹൃത്തു വ്യസനസമേതം തിരിച്ചുപോയി. എങ്കിലും ഹൃദയപരിവർത്തനം ഉണ്ടായിട്ടാണെന്നു അദ്ദേഹം പോയശേഷം ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: 'സമാധാനമുണ്ടായെന്നു കാട്ടിക്കൂട്ടിയാൽ ഞാൻ സംതൃപ്തനാവുകയില്ലെന്നു എല്ലാവരും അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ. കൂടുതൽ വഷളായ തീർപ്പിടത്തം പിന്നീടുണ്ടാകാൻവേണ്ടി തൽക്കാലം ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു പ്രശാന്തത എനിക്കാവശ്യമില്ല. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ എനിക്കു മരണംവരെ നിരപാധികമായ ഉപവാസം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതായി വരും.'

118

താൻ സ്വപ്നം കാണുന്ന ഇന്ത്യ നശിച്ചാൽ പിന്നെ ജീവിക്കണമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു (ഗാന്ധിജിക്കു) ആഗ്രഹമില്ല. ഡൽഹി

117. Harijan, 14-9-1947 (Communal Unity, p. 745)
118. Harijan, 18-1-1948 (Communal Unity, pp. 919-920)

യിലെ സാമൂഹികസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ഉൽക്കണ്ഠ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മറ്റൊരാൾ സുഹൃത്തിനോടു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'ഡൽഹിയിൽ ക്രമേണ ഞങ്ങളുടെ പിടി വിടുകയാണ്. ഡൽഹി പോയാൽ ഇന്ത്യ പോയി. അതോടൊന്നിച്ചു ലോകസമാധാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവസാനത്തെ ആശയം.' ഡോ. സക്കീർ ഹുസൈൻ യിനെയാണ് ഷഹീദ് സുബ്രഹ്മണ്യൻറെയോ പോലുള്ളവർക്കു തന്നെപ്പോലെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടും രക്ഷയോടുംകൂടി ഡൽഹിയിൽ സഞ്ചരിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വരുകയെന്നതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാൻവയ്ക്കുന്ന എന്തെങ്കിലും ഗാഢമായി പറഞ്ഞു. തങ്ങളുടെ പരാതികൾ പറയാൻവേണ്ടി ഡൽഹിയിലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെ ഒരു നിവേദകസംഘം അദ്ദേഹത്തെ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അവർ മന്ത്രിസഭയിലെ പ്രമുഖാംഗങ്ങളും തമ്മിൽ തൻ്റെ മുമ്പാകെവെച്ചു കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തുവാൻ ഉടനെ അദ്ദേഹം ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തു. പിന്നീട് പോലീസ് തലവൻ അവരെ കണ്ടു സങ്കടനിലയിൽ പൂർണ്ണമായും ഉണ്ടാക്കാമെന്നോർപ്പിച്ചു. എന്നാലും അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ വ്യസനം ശമിച്ചില്ല.

മറ്റൊര ഡൊമിനിയനിലെ (പാക്കിസ്ഥാൻ) ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഉദാസീനനാണെന്നു ഇതിൻ്റെ തലമുഖം നേരെ മറിച്ചു അവരുടെ സങ്കടം അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ ക്ഷമകേടിനു ശക്തി കൂട്ടിയിരിക്കുകയാണ്. അവർക്കുശ്യാസം നൽകാൻവേണ്ടി സിന്ധിലേക്കും പശ്ചിമപഞ്ചാബിലേക്കും വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തി സംസ്ഥാനത്തിലേക്കും പോയാൽകൊള്ളാമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനാഗ്രഹമുണ്ടു്. പക്ഷേ, ഡൽഹിയിലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെ സങ്കടനിലയിൽ യുണ്ടാക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ വല്ല ഉറപ്പോടുംകൂടി അവിടങ്ങളിലേക്കു പോകാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുമോ? താൻ നിസ്സഹായനാണെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുന്നു. നിസ്സഹായതയെ തൻ്റെ ജീവകാലത്തൊരിക്കലും അദ്ദേഹം പൊറുപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

അങ്ങനെ ഹൃദയവ്യഥയുടെ അഗാധതയിൽനിന്നാണ് ഉപവാസിക്കണമെന്ന തീരുമാനമുണ്ടായതു്. ഇതിനുമുമ്പിലത്തെ ഉപവാസങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി ഇതൊരു സർവ്വപക്ഷമായ ഉപവാസമാണ്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപോലെ അതൊരു മിന്നൽപോലെയാണെന്നു തീർന്നു. അതിൽ വാദത്തിനിടമുണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം ഇന്നലെ ഉപവാസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രഖ്യാപനത്തിനു രണ്ടു മണിക്കൂർമുമ്പുതന്നെ സന്ദർശിച്ച സർദാർ പട്ടേലിനോടും പണ്ഡിത നൈഹാദ്വിനോടും അതിനെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായില്ല.

ആരോഗ്യനിയമങ്ങളനുസരിച്ചു ആരോഗ്യത്തിനായും താൻ
 110. Harijan, 18-1-1948 (Communal Unity, pp. 924-927)

ചെയ്തതും തനിക്കു ബോധ്യമുള്ളതുമായ തെറ്റിനു പ്രായശ്ചിത്തമായും ഒരാരം ഉപവാസമനുഷ്ഠിക്കാറുണ്ടു്. ഇത്തരം ഉപവാസങ്ങളിൽ ഉപവാസകർത്താവു അഹിംസയിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നില്ല. എന്നാൽ സമുദായം ചെയ്ത എന്തെങ്കിലും തെറ്റിൽ പ്രതിഷേധിച്ച അഹിംസാനിരതർ അനുഷ്ഠിക്കുന്ന മറ്റൊരുതരം ഉപവാസമുണ്ടു്; അഹിംസാനിരതരെന്ന നിലയ്ക്കു ഗന്ത്യന്തരമില്ലെന്നു വരുമ്പോഴാണു് ഇതു പതിവുള്ളതു്. ഇത്തരമൊരു ഘട്ടം എന്റെ മുമ്പിലെത്തിയിരിക്കുന്നു.

സെപ്തംബർ 9-ാം തീയതി കൽക്കത്തയിൽനിന്നു ഞാൻ ഡൽഹിയിലെത്തിയതു പശ്ചിമപഞ്ചാബിലേക്കു പോകാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു, പക്ഷേ, അതു തരപ്പെടുകയില്ലെന്നുവന്നു. ആദ്യം ദുർബ്ബലമായ ഡൽഹി മരിച്ചവരുടേതായ ഒരു നഗരമായി കാണപ്പെട്ടു. തീവണ്ടിയിൽനിന്നിറങ്ങിയപ്പോൾ എല്ലാവരുടെയും മുഖത്തു മ്ളാനതയാണു ഞാൻ കണ്ടതു്. നർമഭാവവും അതൃപ്തവുമായ സന്തോഷവും ആരെ ഒരിക്കലും വിട്ടുപിരിയാറില്ലയോ ആ സർദാർ പോലും ഇത്തവണ ഇക്കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ടുപോയി. അതിന്റെ കാരണം എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. എന്നെ സ്വീകരിക്കാൻ അദ്ദേഹം പ്ലാറ്റഫോമിൽ വന്നിരുന്നു. യൂണിയന്റെ തലസ്ഥാനത്തിൽ സംഭവിച്ച അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങളുടെ ഭയനീയ കഥ അദ്ദേഹം ഒട്ടും താമസിയാതെ എന്നോടു പറഞ്ഞു. ഉടനെ എന്താക്കു തോന്നി ഞാൻ ഡൽഹിയിൽത്തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നും 'പ്രവർത്തിക്കുകയോ മരിക്കുകയോ ചെയ്യണ'മെന്നും. ഉടനെ പട്ടാളവും പോലീസും ഇടപെട്ടതുകൊണ്ടു പുറമേയ്ക്കു ശാന്തിയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും ഹൃദയത്തിൽ കൊടുങ്കാറ്റുണ്ടു്. അതെപ്പോഴും പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടേക്കാം. നിരപരാധനായ മൃത്യുവിൽനിന്നു എന്നെ രക്ഷത്തുനിർത്തുന്ന കർത്തവ്യാനുഷ്ഠാനവ്രതത്തിന്റെ പൂർത്തീകരണമായി ഇതിനെ ഞാൻ കണക്കാക്കുന്നില്ല. ഹിന്ദുക്കളും സിക്ഷകാരും മുസ്ലീങ്ങളും തമ്മിൽ ഹൃദയൈക്യമുണ്ടാകണമെന്നാണു ഞാൻ കൊതിക്കുന്നതു്. അടുത്ത ദിവസം വരെ അവർ തമ്മിൽ ഇതുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നു അതില്ല. ഇന്ത്യൻദേശഭിമാനിയെന്ന പേർർഹിക്കുന്ന ആർക്കുംതന്നെ സമചിത്തതയോടുകൂടി കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കാവുന്ന ഒരു സ്ഥിതിയല്ലിതു്. ആന്തരശബ്ദം കേൾക്കാതെ എന്നെ മാടിവിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നുവെങ്കിലും, ഞാനതിന്റെ നേരെ ചെവി കൊട്ടിയടയ്ക്കുകയായിരുന്നു—എന്റെ ദുർബലതയെന്നുകൂടി വിളിക്കപ്പെടാവുന്ന ചെകുത്താന്റെ ശബ്ദമായേക്കാം അതെന്ന വിചാരംകൊണ്ടു്. ഗന്ത്യന്തരമില്ലെന്ന തോന്നൽ എനിക്കിപ്പോഴില്ല. ഒരു സത്യഗ്രഹിക്കു അതിഷ്ടമാകരുതു്. തന്റേയോ അന്യന്റേയോ വാളിനു പകരം അവന്റെ പരമശരണം ഉപവാസമാണു്. തങ്ങളെത്തുചെയ്യണമെന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു ദിവസേന എന്നെ വന്നു കാണുന്ന മുസുളീം സുഹൃത്തുക്കു

ളോടു എന്നിങ്ങനെ ഉത്തരമൊന്നും പറയാനില്ല. എന്റെ അശക്തി ഇ യ്യുടെയായി എന്നെ കടിച്ചുതിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഉപ വാനുമാരംഭിച്ചാൽ ഉടൻ അതു പോകും. കഴിഞ്ഞ മുൻഭവസമാ യി ഞാൻ അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവസാനതീരുമാനം ഒരു മിന്നൽപോലെ എന്നിലെത്തിയിരിക്ക ന്നു. അതെന്നെ സന്തുഷ്ടനാക്കി. ആർക്കും അയാൾ സംശ്രദ്ധനാ നെങ്കിൽ തന്റെ ജീവനെക്കാൾ കവിഞ്ഞതാണു. കൊടുക്കാനാവി ല്ല. ഈ നടപടിയെ നീതീകരിക്കത്തക്ക വിശുദ്ധി എന്നിലുണ്ടെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു, ഉണ്ടാകുമാറാകട്ടെ എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

എന്റെ ഈ ഉദ്യമത്തെ അനുഗ്രഹിക്കാനും എന്നിക്കുവേണ്ടിയും എന്നോടുകൂടിയും പ്രാർത്ഥിക്കാനും നിങ്ങളോടെല്ലാം ഞാനവശ്യപ്പെടുന്നു. നാളത്തെ ആദ്യത്തെ ഭക്ഷണത്തോടുകൂടി ഉപവാസം ആരംഭിക്കുകയാണ്. എത്രകാലത്തേക്കും എന്ന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല. ഉപ്പും നാരങ്ങാനീരും ചേർത്തതോ ചേർക്കാത്തതോ ആയ വെള്ളം ഞാൻ കുടിച്ചേക്കാം. ബാഹ്യശക്തിയുടെ പ്രേരണകൊണ്ടല്ലാതെ പ്രബുദ്ധമായ കർത്തവ്യബോധത്തിന്റെ ഫലമായി എല്ലാ സമുദായങ്ങളുടെയും ഹൃദയൈക്യം വീണ്ടും സംജാതമാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു എനിക്കു തൃപ്തിവന്നെങ്കിൽ, തൃപ്തിവരുമ്പോൾ അത്യാവസാനിക്കും. ഇന്ത്യയുടെ ക്ഷയിച്ചുവരുന്ന പ്രശസ്തിയും ഏഷ്യയുടെയും തന്നിമിത്തം ലോകത്തിന്റെയും ഹൃദയത്തിൽ തിരോഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അതിന്റെ അധീശത്വവും വീണ്ടെടുക്കുകയെന്നതായിരിക്കും ഇതിന്റെ പ്രതിഫലം. ഇന്ത്യയുടെ ആത്മാവു നഷ്ടപ്പെടുകയെന്നുവെച്ചാൽ വേദന സഹിക്കുന്ന കൊടുങ്കാറ്റിൽപ്പെട്ട് ഉലയുന്ന ക്ഷയാർത്ഥമായ ലോകത്തിന്റെ ആശ നഷ്ടപ്പെടുകയെന്നാണ് അർത്ഥമെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ ഞാൻ അഭിമാനംകൊള്ളുന്നു. ഒരൊറ്റ സുഹൃത്തും ശത്രുവുണ്ടെങ്കിൽ അയാളും എന്റെനേരെ കോപിക്കരുത്. മനുഷ്യജാതിയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനുവേണ്ടി ഉപവാസമനുഷ്ഠിക്കുന്നതിൽ വിശ്വാസിക്കാത്ത സുഹൃത്തുക്കളുണ്ട്. അവരെനോടു ക്ഷമിക്കുകയും അവർ സ്വയം അവകാശപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനസ്വാതന്ത്ര്യം എന്നിക്കും അനുവദിക്കുകയും വേണം. എന്റെ ഏകവും പരമവുമായ അനുജന്മാരായ ഈശ്വരനാകകൊണ്ടു മറ്റൊരാൾ ഉപദേശിച്ചുവെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ തീരുമാനം ചെയ്യണമെന്നെന്നിങ്ങനെ തോന്നി. ഞാൻ തെറ്റു ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു മനസ്സിലായാൽ അക്കാര്യം ഉള്ളെന്തും ഉൽഘോഷിക്കുവാനും തെറ്ററിവെച്ചു കാൽ പുറകോട്ടുവലിക്കാനും എന്നിക്കു യാതൊരു സങ്കോചവുമില്ല. എങ്കിലും അങ്ങനെ മനസ്സിലാകാനുള്ള ലക്ഷണമൊന്നും കാണാനില്ല. ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നതുപോലെ ആന്തരശബ്ദത്തിന്റെ വ്യക്തമായ സൂചനയുണ്ടെങ്കിൽ അതു നിഷേധിക്കപ്പെടുകയില്ല. എല്ലാ വാദവും നിലയ്ക്കണമെന്നും എന്റെ നടപടിയെ അനിവാര്യമായിക്കരു

തി ശരിവയ്ക്കണമെന്നും ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഇന്ത്യ മുഴുവൻ ചെ യ്യേണ്ടതു ചെയ്യാൻ അഥവാ ഡൽഹിയെങ്കിലും ചെയ്യാൻ ഉപവാ സം വേഗം അവസാനിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ അതു വേഗത്തിൽ അവസാനിച്ചാലും താമസിച്ച് അവ സാനിച്ചാലും ഒരിക്കലും അവസാനിക്കാതിരുന്നാലും ഒരു വിഷമ ഘട്ടം എന്ന് വിളിക്കപ്പെടാവുന്ന ഈ ഘട്ടം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ത്തിൽ മാർദ്ദവം കാണിച്ചുപോകരുത്. എന്റെ ഇതിനു മുന്ദില ത്തെ ചില ഉപവാസങ്ങൾ ശാസനാപരങ്ങളായിരുന്നെന്ന് വിമർശ കന്മാർ കരുതുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്; ആ ഉപവാസങ്ങൾ ചെലുത്തിയ സമ്മർദ്ദം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഗുണദോഷങ്ങളെ ആസ്പദമാ ക്കി വിധി എനിക്കു പ്രതികൂലമാകുമായിരുന്നെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെ ട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉദ്ദേശ്യം പ്രത്യക്ഷത്തിൽ സംശുദ്ധമാണെങ്കിൽ പ്രതികൂ ലവിധിക്കു എന്തു വിലയാണുള്ളത്? ധർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തെപ്പോലെ നിർമ്മലമായ ഒരു ഉപവാസം തന്നെയാണ് അതിന്റെ (ഉപവാസ ത്തിന്റെ) പ്രതിഫലം. അതുകൊണ്ടുണ്ടായേക്കാവുന്ന ഫലത്തിനു വേണ്ടിയല്ല ഞാൻ അതാരംഭിക്കുന്നത്; ആരംഭിച്ചു തീരൂ എന്നതു കൊണ്ടാണ്. തന്നിമിത്തം ഉദ്ദേശ്യത്തെപ്പറ്റി നിർവികാരമായി ആലോചിച്ചുനോക്കാനും കൂടിയേ തീരൂവെങ്കിൽ ശാന്തിയോടുകൂടി —ഇതുണ്ടാകുമെന്നു ഉറപ്പുണ്ട്—മരിക്കാൻ എന്നെ അനുചരിക്കാനും എല്ലാ ചരോടും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യയുടെയും ഹിന്ദുമത ത്തിന്റെയും സിക്ഷമതത്തിന്റെയും ഇസ്ട്രാമിന്റെയും നശീകര ണത്തിനു നിസ്സഹായനായ സാക്ഷിയായി നിൽക്കുന്നതിനുപകരം മരണം എനിക്കു യശസ്കരമായ മോചനമായിത്തീരും. ലോക ത്തിലെ വിവിധമതങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കെല്ലാം പാക്കി സ്ഥാൻ തുല്യപദവിയും ജീവനും സ്വത്തിനും രക്ഷയും നൽകാതിരി ക്കുകയും, ഇന്ത്യ പാക്കിസ്ഥാനെ അനുകരിക്കുകയും ചെയ്യാൻ ആ നശീകരണം ഉറച്ചതാണ്. അപ്പോൾ രണ്ടു ഇന്ത്യകളിലും ഇസ്ലാം നശിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ. ലോകത്തിൽ മുഴുവൻ നശിച്ചില്ല. പക്ഷേ ഹിന്ദുമതത്തിനും സിക്ഷമതത്തിനും ഇന്ത്യയ്ക്കു പുറമെ ലോകമില്ല. എന്നോടു യോജിക്കാത്തവരെ അവരുടെ എതിർപ്പിന്റെ പേരിൽ ത്തന്നെ—അതത്രെ തന്നെ അശാമ്യമാണെങ്കിലും—ഞാൻമാനിക്കും. എന്റെ ഉപവാസം മനസ്സാക്ഷിയെ ഉണർത്തട്ടെ. ജഡീകരിക്കാ തിരിക്കട്ടെ. ഈ പ്രിയപ്പെട്ട ഭാരതവർഷത്തെ ബാധിച്ച ചീച്ചലി നെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചുനോക്കൂ—എന്നാൽ ഈ ശുഭോർഗം കൈ കൊള്ളാൻ തക്ക ശക്തിയും ഒരുവേള വിശുദ്ധിയുമുള്ള ഒരെളിയ സ ന്താനമെങ്കിലും ഉണ്ടെന്നതിൽ നിങ്ങൾ ആനന്ദിക്കും. ശക്തിയും വിശുദ്ധിയുമില്ലെങ്കിൽ അവൻ ഭ്രമിക്കു ഭാരമാണ്. എത്രവേഗം അവൻ അപ്രത്യക്ഷനായി ഇന്ത്യയുടെ അന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു ആ ഭാരം നീക്കം ചെയ്യുന്നുവോ അത്രയും ഗുണമേയുള്ള—അവനും ബ സപ്പെട്ട എല്ലാവർക്കും.

ബിർളാഹൗസിലേക്കു ഓടിവരരുതെന്നും എന്നെ പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയോ എന്നെക്കുറിച്ചു ഉൽകണ്ഠിതരാവുകയോ ചെയ്യരുതെന്നും എല്ലാ സുഹൃത്തുക്കളോടും ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. ഞാൻ ഈശ്വരന്റെ കൈകളിലാണ്. അവർ ചെയ്യേണ്ടതു വീളക്കു ഉള്ളിലേക്കു തിരിച്ചുപിടിക്കുകയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇതു നമുക്കെല്ലാവർക്കും ഒരു പരീക്ഷാഘട്ടമാണ്. സ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു പണ്ടത്തേക്കാൾ നിഷ്ഠയോടുകൂടിയും നന്നായും സ്വധർമ്മമനുഷ്ഠിക്കുന്നവർ എന്നെയും ഇക്കാര്യത്തെയും സർവ്വമാ സഹായിക്കും. ഈ ഉപവാസം ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിനുള്ളതാണ്.

120

ഈശ്വരനെ സുപരിചിതനായുള്ള സത്യത്തിന്റെ പേരിലാണ് ഞാൻ ഉപവാസമാരംഭിച്ചത്. സജീവമായ വിശ്വാസമില്ലെങ്കിൽ ഈശ്വരനില്ല ഈശ്വരന്റെ പേരിൽ നാം നബഹുരണിട്ടുണ്ട്. നിരപരാധരോ കുറ്റക്കാരോ എന്നു നോക്കാതെ ആബാലവൃദ്ധം സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ കൂട്ടക്കൊല ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ജനങ്ങളെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ബലംപ്രയോഗിച്ചു മതംമാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാം നിർലജ്ജം ചെയ്തു. സത്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഇതൊക്കെ ആരെങ്കിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അതേനാമം ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ ഉപവാസം അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജനങ്ങളുടെ സങ്കടം ദൃസ്സഹമായിരുന്നു. ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലീങ്ങളുടെയും സിക്ഷകാരുടെയും ഹിന്ദുമാനസയുടെയും രാഷ്ട്രീയസ്വയംസേവകസംഘത്തിന്റെയും പഞ്ചാബിൽനിന്നും അതിർത്തിസംസ്ഥാനത്തിൽനിന്നും സിന്ധിൽനിന്നും വന്ന അഭയാർത്ഥികളുടെയും പ്രതിനിധികളായ നൂറിലധികം പേരെ രാഷ്ട്രപതി ഡോ. രാജേന്ദ്രപ്രസാദ് കൊണ്ടുവന്നു. ഈ പ്രതിനിധികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പാക്കിസ്ഥാൻ ഹൈക്കമ്മീഷണറായ സഹിദ് ഹുസൈൻ സാഹിബും ഡൽഹിയിലെ ചീഫ് കമ്മീഷണറും ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് കമ്മീഷണറും ആസാദ് ഹിന്ദ് ഫൗജിന്റെ (ഐ. എൻ. എ.) പ്രതിനിധിയായ ജനറൽ ഷാനവാസ് ഖാനും ഉണ്ടായിരുന്നു. പണ്ഡിതനെന്ദ്ര ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ — ഒരു പ്രതിമയെപ്പോലെ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മൗലാനാസാഹിബും ഉണ്ടായിരുന്നു. തങ്ങളെ ഇനിയും വിഷമിപ്പിക്കരുതെന്നും ഉപവാസം നിർത്തി യാതൊരു അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നും എന്നോടാവശ്യപ്പെടുന്നതും ഈ പ്രതിനിധികൾ ഒപ്പിട്ടതുമായ ഒരു രേഖ ഹിന്ദുസ്ഥാനിയിലെഴുതിയത് ഡോ. രാജേന്ദ്രപ്രസാദ് വായിച്ചു. ഇതുവന്നെ എന്നോടാവശ്യപ്പെടുന്ന അസംഖ്യം കമ്പികൾ

120. Harijan, 25-1-1948 (Communal Unity, p. 945), ഉപവാസം അവസാനിപ്പിച്ചശേഷം പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു സന്ദേശം.

പാക്കിസ്ഥാനിൽനിന്നും ഇന്ത്യയുണിയനിൽനിന്നും കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സുഹൃത്തുക്കളുടെയെല്ലാം ഉപദേശം നിരസിക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. എന്തു സംഭവിച്ചാലും കൊള്ളാം. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും സിക്ഷകാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും പാഴ്സികളും യഹൂദരും തമ്മിൽ അലംഘനീയമായ സൗഹാർദ്ദമുണ്ടാകുമെന്ന അവരുടെ പ്രതീജ്ഞയെ അവിശ്വസിക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. ആ സൗഹാർദ്ദത്തെ ലംഘിക്കുകയെന്നുവെച്ചാൽ രാഷ്ട്രത്തെ തകർക്കുകയെന്നാണർത്ഥം.

ഇതെഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആശ്വാസപ്രദങ്ങളായ കമ്പികൾ എന്റെമേൽ വന്നു വീണുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മനുഷ്യാതിയെ സേവിക്കുകയെന്ന എന്റെ മുമ്പിൽ കിടക്കുന്ന കർമ്മം ചെയ്യാൻ വേണ്ടത്ര ശക്തിയും ശേഷിയും ഈശ്വരൻ എനിക്കു നൽകുമാറാകണമെന്നു എനിക്കത്രെ ആഗ്രഹമുണ്ട്! ഇന്നു ചെയ്ത സഗൗരവമായ പ്രതിജ്ഞ സഫലീകൃതമായാൽ അവസാനനിമിഷംവരെ മനുഷ്യാതിയെ സേവിച്ചുകൊണ്ടു ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ ജീവിക്കാൻ എനിക്കു കഴിവുണ്ടാക്കേണമെന്നു എന്ന ഈശ്വരനോടുള്ള എന്റെ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കും എന്റെ അഭിലാഷത്തിനും ഈട്ടി ജീവൻവയ്ക്കുമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ഉറപ്പുനൽകുന്നു. മനുഷ്യായുഷ്കാലം പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം 120 കൊല്ലമെങ്കിലുമാണു്, ചിലർ പറയുന്നു 130 ആണെന്നു്. ഹിന്ദുമഹാസഭയുടെയും രാഷ്ട്രീയ സ്വയംസേവകസംഘത്തിന്റെയും നേതാക്കന്മാരുടെയെല്ലാരുടെ ഡൽഹിയിലെ പൗരന്മാരെല്ലാം കാണിച്ച സൗമനസ്യത്തിന്റെ ഫലമായി എന്റെ പ്രതിജ്ഞ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ നിറവേറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, പ്രതീക്ഷിച്ചതിലും വളരെ നേരത്തെ. ഇന്നലെമുതൽ അനേകായിരം അഭയാർത്ഥികളും മറ്റും ഉപവസിക്കുകയാണെന്നു കാണുമ്പോൾ ഫലം മറിച്ചാകാൻ തരമില്ല. ഹൃദയൈക്യം ഉണ്ടാകുമെന്നു ഉറപ്പു്, അനേകായിരം പേർ ഒപ്പിട്ടതു് എനിക്കു കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും കമ്പിമുഖേന അനുഗ്രഹങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്റെ ഈ കർമ്മത്തിൽ ഈശ്വരന്റെ കൈയുണ്ടെന്നതിനു ഇതിലും നല്ല തെളിവുണ്ടാകാൻ തരമുണ്ടോ? എന്റെ സഗൗരവമായ പ്രതിജ്ഞയുടെ സാഫല്യത്തിന്റേതായ അക്ഷരങ്ങൾക്കപ്പുറത്തു അതിന്റെ പൊരുൾ കിട്ടിപ്പോയി; അതില്ലെങ്കിൽ 'അക്ഷരം കൊല്ലം.' യുണിയനിലെ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും സിക്ഷകാരും തമ്മിൽ ഹൃദയപൂർവമായ സൗഹാർദ്ദം ഉണ്ടാവുക; ഇത്തരം സൗഹാർദ്ദം പാക്കിസ്ഥാനിലും ഉണ്ടാവുക—ഇതാണു പ്രതിജ്ഞയുടെ പൊരുൾ. ആദ്യത്തേതു ഉറപ്പിച്ചാൽ രണ്ടാമത്തേതു വന്നേ തീരൂ, രാത്രികൾക്കുശേഷം പകലെന്നോണം യുണിയനിൽ ഇരുട്ടാണെങ്കിൽ പാക്കിസ്ഥാനിൽ വെളിച്ചംപ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു മൗഢ്യമാണു്, എന്നാൽ യുണിയനിലെ ഇരുട്ടു നിസ്സംശയം അകറ്റപ്പെട്ടാൽ, പാക്കിസ്ഥാനിലും മറിച്ചാകാൻവയ്യ; ആവഴിക്കു ലക്ഷണങ്ങളില്ലായ്ക്ക

യഥിച്ഛനീരവധി കമ്പികൾ പാക്കിസ്ഥാനിൽനിന്നു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. പ്രതികൂലമായി ഒരൊറ്റ ഒന്നുമില്ല. സത്യമാകുന്ന ഈശ്വരൻ നമുക്കു വഴി കാണിക്കട്ടെ, ഈ ആദ്യദിവസം പ്രത്യക്ഷമായി അദ്ദേഹം ചെയ്തതുപോലെ.'

121

ഉച്ചതിരിഞ്ഞു 3 മണിക്കു ഒരു മുസ്ലീംനിവേദകസംഘം ഗാന്ധിജിയെ സന്ദർശിച്ചു. സംഭവിച്ച കഴിഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ച് അവർക്കു കഠിനനൂഷ്ഠമുണ്ടായിരുന്നു. ഉപവാസം* അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ഇടപെടണമെന്ന അവരുടെ അപേക്ഷയ്ക്കു മറുപടിയായി, താൻ ഹിന്ദുക്കളുടേയും മുസ്ലീങ്ങളുടേയും സുഹൃത്തായിട്ടാണു വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം പിളർന്നു നോക്കാൻ അവർക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ, അവിടെ സ്നേഹമല്ലാതെ മറ്റു യാതൊന്നും കാണില്ല, ബീബി അംതുൽസലാം അദ്ദേഹത്തിനു ഒരുപുത്രിയേക്കാൾ പ്രിയപ്പെട്ടവളാണു്. അവളെ നഷ്ടപ്പെടുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് ആഗ്രഹമില്ല. താൻ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്ന മുസ്ലീം കുട്ടികളെ ഉറച്ച മതവിശ്വാസികളാക്കാൻ അദ്ദേഹം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നിസ്കാരവും റംസാൻവ്രതവും അവരെക്കൊണ്ടു ശരിക്കു് അനുഷ്ഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തന്റെ മുസ്ലീം സഹോദരന്മാരുടെ അസഹിഷ്ണുത സഹിക്കുവയാത്തതുകൊണ്ടാണു് അവൾ ഉപവാസം ആരംഭിച്ചതു്. ഇസ്ലാമിനെ അവൾ സ്നേഹിക്കുന്നു, എങ്കിലും ഹിന്ദുക്കളെ വെറുക്കുന്നില്ല. ഉപവാസമാരംഭിക്കാൻ അവൾ തന്റെ ഉപദേശം തേടിയിട്ടില്ല എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. തന്റെ മതംകൊണ്ടു കളിക്കാത്തവളാണു് അവൾ. അവളുടെ ഉപവാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നിറവേറ്റപ്പെടണം. മുസ്ലീങ്ങൾ ചെയ്ത തെറ്റു് അവർ സമ്മതിക്കണം. അതിനു അവർ പശ്ചാത്തപിക്കണം. അവർക്കു യഥാർത്ഥ പശ്ചാത്താപമുണ്ടെങ്കിൽ, ഭാവിയിൽ ഇത്തരം സംഗതികൾ ഉണ്ടാവുകയില്ലെന്നു ഉറപ്പുകൊടുത്താൽ ഉപവാസം നിർത്താൻ അദ്ദേഹം അവളോടു പറഞ്ഞുനോക്കാം. എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും ഈശ്വരൻ ഒന്നാണു്— എന്തുപേരിൽ നാം അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചാലും.

122

ഇതുപോലെ കുറഞ്ഞ സമയംകൊണ്ടു് ഇത്തരം ഫലങ്ങളുളവാക്കാമെന്ന പ്രതീക്ഷയോടുകൂടി ആരെങ്കിലും ഉപവാസം ആരംഭിക്കുന്നതു ബുദ്ധിശൂന്യമായിരിക്കുമെന്നാണു നിരതമാനകരണത്തിന്റെ തായ ഇക്കാലത്തു് എന്റെ താക്കീതു്. ആരെങ്കിലും ആരംഭിച്ചാൽ കഠിനമായ നിരാശയെ നേരിടേണ്ടതായി വരും. പഴക്കമേറിയതു്

121. Harijan, 6-4-1947 (Communal Unity, p. 516)
* ബീബി അംതുൽസലാമിന്റെ ഉപവാസം.
122. Harijan, 25-1-1948 (Communal Unity p. 947)

പിഴയ്ക്കാത്തതുമായ ഒരു സമ്പ്രദായത്തിനു ദൃഷ്ടിത്തിയുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും. രണ്ടു കഠിനയോഗ്യതകൾ വേണം. ഒന്നു സജീവമായ ഈശ്വരവിശ്വാസം, രണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടിയന്തരമായ ആഹ്വാനമുണ്ടെന്നു തോന്നലും. മൂന്നാമതൊന്നുകൂടി ചേർക്കുവാൻ എനിക്കു മോഹമുണ്ടു്. പക്ഷേ; അതനാവശ്യമാണു്. ഈശ്വരന്റെ അടിയന്തരമായ ആഹ്വാനമുണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ എത്രുകാര്യത്തിനുവേണ്ടിയാണോ ഉപവസിക്കുന്നതു്, ആ കാര്യം സുബദ്ധവും സമയോചിതവുമാണെന്നാണർത്ഥം. ദീർഘകാലംകൊണ്ടു മുൻകൂട്ടി സന്നദ്ധനാകണമെന്നു ഇതിൽനിന്നു വന്നുകൂട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ. അതിനാൽ ആരും നേരംപോക്കായി ഇത്തരമൊരു ഉപവാസം ആരംഭിക്കാതിരിക്കട്ടെ!

ടി. പ്രാർത്ഥന

123

ഹിന്ദു മനുഷ്യർ പ്രശ്നത്തെ തൊടാൻ എനിക്കു ധൈര്യമില്ല. അതു മനുഷ്യന്റെ കൈയിൽനിന്നു കടന്നുപോയിരിക്കുന്നു. ഈശ്വരന്റെ കൈയിലേയ്ക്കു മാത്രമായി നീക്കം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണതു്. ഭർത്താക്കന്മാരാൽ പരിത്യക്തയായ, മനുഷ്യരാലും ഈശ്വരന്മാരാലും ഒരുപോലെ പരിത്യക്തയായ, ദ്രുപദി ഈശ്വരനോടു് ഇശ്വരനോടുമാത്രം, സാഹായം യാചിക്കുകയും ഈശ്വരൻ തന്റെ ഒരിക്കലും മുൻകൈയെടുത്ത സഹായം അവൾക്കു നൽകുകയും ചെയ്തതു പോലെയാണു് എന്റെ കഥ; നമ്മളിൽ ഓരോരുത്തരുടേയും കഥ അങ്ങനെ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും, സർവശക്തനായ ഈശ്വരനോടു നാം സഹായം യാചിക്കുക, നാം ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും, നാം പരസ്പരം വെറുക്കുന്നുണ്ടെന്നും, പരസ്പരം അവിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെന്നും പരസ്പരം ആക്രമിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, കൊലപാതകികൾപോലുമാകാറുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹത്തോടു പറയുക. എന്നിട്ടു നമ്മുടെ ഹൃദയരോദനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്നിധാനത്തിലെത്തട്ടെ; രക്ഷമാകുന്ന കണ്ണുനീരുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാൽ കഴുകി നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു് എല്ലാ വിദ്വേഷവും അകറ്റാൻ അദ്ദേഹത്തോടു യാചിക്കുക. പരസ്പരം അവിശ്വസിച്ചും ഭയന്നും നാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭൂമിയെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമത്തെയും ഈ പുണ്യരാജ്യത്തെയും അവമാനിക്കുകയാണു്. നാം ഒരേ മാതൃഭൂമിയുടെ പുത്രന്മാരും പുത്രിമാരുമാണെങ്കിലും, ഒരേ ഭക്ഷണമാണു് നാം കഴിക്കുന്നതെങ്കിലും നാം പരസ്പരം ഇടം കൊടുക്കുന്നില്ല. നമുക്കു ബുദ്ധി തരാൻ, വിവേകം തരാൻ നാം ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുക.

123. Young India, 13-1-1927 (Communal Unity p, 135)

124

ഹിന്ദുസമൂഹം മൈത്രിയിലും എല്ലാ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മൈത്രിയിലും എന്നിങ്ങുള്ള വിശ്വാസം എന്നത്തെപ്പോലെയും പ്രബലമായിത്തന്നെ നിലകുന്നു. എന്റെ സമീപനരീതി മാറിയിട്ടുണ്ട്. മുമ്പ് സമ്മേളനങ്ങളിൽ പ്രസംഗിച്ചും പ്രമേയങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിലും പാസ്സാക്കുന്നതിലും പങ്കുകൊണ്ടുമാണ് ഇതിനു ഞാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നത്. ഇന്ന് ഈ വിദ്യകളിൽ എന്നിങ്ങ വിശ്വാസമില്ല. അവയ്ക്കു പറ്റിയ അന്തരീക്ഷം ഇന്നില്ല. അവിശ്വാസവും ഭയവും നൈരാശ്യവും നിറഞ്ഞ ഒരന്തരീക്ഷത്തിൽ ഈ വിദ്യകൾ ഏതെങ്കിലും സഹായിക്കുന്നതിനുപകരം തടസ്സപ്പെടുത്തുകയാണെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. അതിനാൽ ഞാൻ പ്രാർത്ഥനയേയും സാധിക്കാവുന്നത്ര സൗഹാർദകർമ്മങ്ങളെയും ആശ്രയിക്കുകയാണ്. തന്നിമിത്തം ഐക്യം നേടാൻ വേണ്ടി നടത്തുന്ന സമ്മേളനങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളാൻ എന്നിങ്ങ തീരെ ആഗ്രഹമില്ലാതായിരിക്കുന്നു. ഇത്തരം പരിശ്രമങ്ങളെ ഞാൻ അനുകൂലിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. നേരെമറിച്ച് ഇത്തരം സമ്മേളനങ്ങളിൽ വിശ്വാസമുള്ളവർ അവ നടത്തണം. അവർക്ക് എല്ലാ വിജയവും ഞാൻ ആശംസിക്കുന്നു.

യു. അഭയാർത്ഥികൾ

125

ഷംസുദ്ദീൻസാഹിബ് കലക്തയിൽനിന്നു വന്ന തന്റെ സഹപ്രവർത്തകരോടും സ്ഥലത്തെ ചില പ്രധാന മുസ്ലീങ്ങളോടും കൂടി ഗാന്ധിജിയെ കണ്ട് അഭയാർത്ഥിപ്രശ്നത്തെപ്പറ്റി, വിശേഷിച്ചും അതതു ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു തിരിച്ചുപോകാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ചർച്ച ചെയ്തു. വിശ്വാസം വീണ്ടെടുക്കുവാൻ വേണ്ടി സ്വന്തം ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു തിരിച്ചുപോകാൻ മുസ്ലീങ്ങൾ ചെയ്തു അഭ്യർത്ഥനയെ ഹിന്ദുനേതാക്കന്മാരും പിന്തുണയ്ക്കുന്നവരും സഹായത്തോടെ ഒരാം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഹിന്ദുക്കളുടെ തക്ക കാരണത്തോടുകൂടിയ ഭയത്തെയും അവിശ്വാസത്തെയും നീക്കം ചെയ്യാനുള്ള ശരിയായ വഴി അതല്ലെന്നു ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു. ഹിന്ദുക്കളുടെ രക്ഷയ്ക്കും സുസ്ഥിതിക്കും ഉറപ്പു നൽകാനും, അവരുടെ ഒരൊറ്റ തലനാരിഴപോലും തൊട്ടുപോകുന്നതിനുമുമ്പ് ആത്മത്യാഗം ചെയ്യാനും സന്നദ്ധനായ ഒരു നല്ല ഹിന്ദുവും ഒരു നല്ല മുസ്ലീമും ഒരോ ഗ്രാമത്തിലും ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ അവരോടു സ്വഗൃഹങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകാൻ ഉപദേശിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിനു

124. Young India, 1-12-1927 (Communal Unity, p. 148)
 125. Harijan, 24-11-1946 (Communal Unity, p. 425)

നിയന്ത്രിച്ചിട്ടില്ല. ഇത്തരം ആളുകളെക്കൊണ്ടുമാത്രം എന്ന് പറയേണ്ടതു് ഗവൺമെന്റിൽ അംഗങ്ങൾക്കുടിയായ മുസ്ളീം ലീഗ് നേതാക്കന്മാരാണു്. ഇത്രയെല്ലാം സംഭവിച്ച സ്ഥിതിക്കു് വിശ്വാസം വീണ്ടെടുക്കാൻ വേറെ വഴിയൊന്നുമില്ല. അവരെല്ലാം ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുകയും, അതു നടപ്പിൽവരുത്താൻ കഴിയുന്നതെല്ലാം ചെയ്യാമെന്നു് ഏല്ക്കുകയും ചെയ്യൂ.

126

ഒരു ഗ്രാമത്തിലെ മുസ്ളീങ്ങളെല്ലാം ചേർന്നു് ഹിന്ദുക്കളുടെ രക്ഷയ്ക്കു് ഉറപ്പു നല്കുകയും ഒരു നല്ല ഹിന്ദുവും ഒരു നല്ല മുസ്ളീയും ആ ഉറപ്പിനെ പിന്തുണയ്ക്കുകയും ചെയ്യാൽ—ഈ ഉറപ്പു നല്കിയവർ വേണ്ടിവന്നാൽ സ്വജീവൻ കളഞ്ഞു് അവരെ രക്ഷിക്കണം.— മടങ്ങിപ്പോകാൻ ഹിന്ദു അഭയാർത്ഥികളോടു് ആവശ്യപ്പെടുന്നതിൽ അപകടമൊന്നുമില്ലെന്നായിരുന്നു ഗാന്ധിജിയുടെ മറുപടി. ആ ഉറപ്പുകിട്ടിയാൽ അഭയാർത്ഥികൾ സ്വഗൃഹങ്ങളിലേക്കു തിരിച്ചുപോവുകയും പിന്നെ വല്ല അപകടങ്ങളുമുണ്ടെങ്കിൽ അവയെ നേരിടുകയും വേണം. ഈ വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ചു ജീവിക്കാനുള്ള ധൈര്യം അവർക്കില്ലെങ്കിൽ, കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽ ഹിന്ദുമതം നശിക്കും. കിഴക്കൻ ബങ്കാളിലെ കാര്യം ബങ്കാളിന്റെ കാര്യം മാത്രമല്ല, ഇന്ത്യയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള സമരം കിഴക്കൻ ബങ്കാളിൽ വച്ചാണു തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. ഹിന്ദുമതം നിന്ദമാണെന്നും, തന്നിമിത്തം ഹിന്ദുക്കളെ ഇസ്ളാമിലേക്കു ബലം പ്രയോഗിച്ചു് മതം മാറ്റുന്നതു പുണ്യമാണെന്നും ഇന്നു ചിലർ മുസ്ളീങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ നിർബന്ധിച്ചു മതം മാറ്റപ്പെട്ടവരുടെ സന്താനങ്ങളെങ്കിലും ഇസ്ളാമിനു നേട്ടമായിത്തീരും. പ്രതികാരമാണു് ഇന്നു വേണ്ടതെങ്കിൽ അതിൽ ഹിന്ദുക്കൾ വിജയിച്ചേ കഴിയുവെങ്കിൽ മുസ്ളീങ്ങൾ കാട്ടിയതായി പറയപ്പെടുന്ന നീചകർമ്മങ്ങളെ അവർ കവച്ചുവയ്ക്കേണ്ടതായിവരും. ഹിന്ദു് ലഭ്യമായ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു് ഹിന്ദു് ലഭ്യമായ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ഐക്യരാഷ്ട്രങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടു. അവസാനം അവർ ഹിന്ദു് ലഭ്യമാക്കാൻ വലിയ ഹിന്ദു് ലർമാരായി.

ഈ തെമ്മാടികൾ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും സ്വതന്ത്രരായി നടക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങൾക്കു നാമെങ്ങനെയാണു വീണ്ടും ഉറപ്പു നല്കുക? എന്നാണു ഗാന്ധിജി അവസാനം ചോദിച്ചതു്.

‘അതുകൊണ്ടാണു മടങ്ങിച്ചെല്ലുന്നവരുടെ രക്ഷയ്ക്കും സുസ്ഥിതിക്കും ഒരു നല്ല മുസൽമാനും ഒരു നല്ല ഹിന്ദുവും കൂടി ജാമ്യം നിൽക്കണമെന്നു ഞാനാവശ്യപ്പെട്ടതു്. നല്ല മുസ്ളീമിനെ ബങ്കാൾ ഗവൺമെന്റിലെ മന്ത്രിമാരായ മുസ്ളീം ലീഗുകാർ കൊടുക്കണം.’ ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു.

126. Harijan, 24-11-1946 ((Communal Unity, p. 427)

ഭാനത്തെപ്പറ്റി തനിക്കു പ്രബലാഭിപ്രായമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം (ഗാന്ധിജി) പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചത്. വെറുതെ ഭാനം കൊടുക്കുന്നതും സ്വീകരിക്കുന്നതും രണ്ടും തെറ്റാണ്. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിൽ പലപ്പോഴും അധർമ്മം ധർമ്മത്തിന്റെ വേഷത്തിൽ നടക്കാറുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ 56 ലക്ഷം സന്യാസിമാരുണ്ടെന്നാണു പറയപ്പെടുന്നത്. അവരിൽ അധികംപേരും ആ പേരിൻകീഴിൽ നർഹരല്ല. ശോകമയമായ ഈ രാജ്യത്തിൽ സുദൃഷ്ടമായ അയിത്താചാരത്തിനുപോലും മതത്തിന്റെ പിൻബലം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ദുരിതാശ്വാസത്തിന്റെയും പുനരധിവാസത്തിന്റെയും പ്രശ്നം ഗുരുതരമായ ഒന്നായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു ഗാന്ധിജി തുടർന്നു പറഞ്ഞു. നവ്വാലിയിലെ ദുഃഖാർത്തരെ പണംകൊണ്ടും എല്ലാത്തരം ഭാനങ്ങൾകൊണ്ടും സഹായിക്കാൻ ഇന്ത്യയുടെ നാനാഭാഗങ്ങളിലുള്ളവർ വെമ്പുകയാണ്, തത്ഫലമായി അവർ പൊതുജനങ്ങളുടെ കാരണമെന്തെന്തെന്തൊന്നും ആശ്രയിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യതിയിലേക്കു നിപതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഭാനങ്ങൾകൊണ്ടു പുണ്യനേടുകയാണെന്നു കരുതുന്നവരുടെ ചാരിതാർത്ഥ്യത്തെക്കുറിച്ചുപോലെയു മനോഭാവത്തെയും വെറുത്തേ തീരൂ.

ആവശ്യമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്യപ്പെടുന്നതുവരെ അധികൃതന്മാർ റേഷൻ നിർമ്മൂന്നതു ശരിയല്ല—അയോർത്ഥികൾ കടംബസമേതം സ്വഗൃഹങ്ങളിലേക്കു പോയില്ലെങ്കിൽ, സ്വകടംബങ്ങളിൽ വീണ്ടും താമസമാർപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കാനും, മരിക്കാൻപോലും, തയ്യാറാകണമെന്നു കരുതപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, പിന്നെ ഗവർണ്മെന്റാവശ്യമില്ല. എത്ര വലിയ ആപത്തുണ്ടായാലും സ്വശക്തികൊണ്ടു ആത്മരക്ഷചെയ്യാൻ ഓരോ മനുഷ്യനും കഴിവുണ്ടാകുന്ന പ്രബുദ്ധമായ അരാജകത്വമായിരിക്കും അത്. എങ്കിലും ഇന്നത്തെ നിലയ്ക്കു സാമൂഹ്യസേവനപ്പണി മിക്കവാറും ഒഴുപ്പുകൾകൊണ്ടുപോകുന്നതെന്നു നടത്തണം.

ജനങ്ങൾക്കു വീണ്ടും സമാധാനത്തോടുകൂടി സ്വകൃത്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധിക്കുമാറു വേണ്ട രക്ഷകളൊക്കെ നൽകുകയും തക്ക അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുകയും വേണം. ഈ ഉപാധികൾ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ ദുരിതാശ്വാസനടപടികൾ തുടരണം.

എന്നാൽ പൊതുധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിലയൊന്നു വേറെയാണു്. പൊതുജനങ്ങളുടെ ഭിക്ഷകൊണ്ടു് ഏതൊരാൾ ജീവിക്കുന്നതും തെറ്റാണെന്നു് ഗാന്ധിജി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ സത്യഗ്രഹം നടന്നിരുന്ന കാലത്തു സത്യഗ്രഹികളുടെ

127. Harijan, 19-1-1947 (Communal Unity, p. 487)

ചെലവിനായി വളരെ പണം സംഭാവന ചെയ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഓൻസുവാളിൽ ലോലി എന്ന സ്ഥലത്തു ടോൾസ്ട്രായി ഫാറം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതു സത്യഗ്രഹികളുടെ കടുംബങ്ങളേയും ആശ്രിതരേയും പാർപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു; ഈ സത്യഗ്രഹികളൊക്കെ അവരുടെ ജീവിതച്ചെലവിനുവേണ്ടി പരമാവധി പണിയെടുത്തിരുന്നു. തന്നിമിത്തം സമരാവസാനത്തിൽ വലിയൊരു സംഖ്യ മടക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ സത്യഗ്രഹസംഘടനയ്ക്കു സാധിച്ചു.

ഇതേ തത്ത്വങ്ങളനുസരിച്ചു ആത്മാർത്ഥമായി പണിയെടുക്കുന്ന ഒരു ഒരൊറ്റ ക്ഷേണംപോലും കഴിക്കുന്നത് അപമാനകരമായി കരുതണമെന്നു അവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങൾ ജനങ്ങളോടു തുറന്നു പറയണം. പണിയെടുക്കാനുള്ള വൈമനസ്യം നാം വെടിയുകയും യോഗോഗ്യങ്ങളിൽ സംഭവിക്കുന്ന അപ്രതീക്ഷിത മാറ്റങ്ങളോടു ഇണങ്ങിച്ചേരുകയും ചെയ്യാൻ നിർഭയരാകാനും അങ്ങനെ ജനതയുടെ സ്വഭാവത്തിൽ ഉല്കർഷം കൈവരുത്താനും നമുക്കു കറെയൊക്കെ സാധിക്കും.

ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു ഭിക്ഷ വാങ്ങുന്നതു മനുഷ്യന്റെ അന്ത്യസ്ഥിനു ചേർന്നതല്ലെന്നു തങ്ങൾ കരുതുന്നുവെന്നു അയോർത്ഥികൾ, അവർ എത്ര ദരിദ്രരായാലും ധനികരായാലും അധികൃതന്മാരോടു പറ്റിയേണ്ടതാണ്. ദരിദ്രരായാലും ധനികരായാലും അവർക്കിനിയൊന്നും ബാക്കിയില്ല. അവർക്കു ഭക്ഷണവും ഉടുപ്പും പാർപ്പിടവും വൈദ്യസഹായവും ലഭിക്കണം. തന്മൂലം ഈ സൗകര്യങ്ങൾ ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു ആവശ്യപ്പെടുവാൻ അവർക്കവകാശമുണ്ടു്. എങ്കിലും ആരോഗ്യമുള്ള സ്ത്രീയും പുരുഷനും ബാലികയും ബാലനും കഴിവനുസരിച്ചു പണിയെടുക്കുന്നതു ഈ സഹായം സ്വീകരിച്ചാൽ അതു സമുദായത്തിന്റെ വകയെ അപഹരിക്കലാവും. അതുകൊണ്ടു്, ചെയ്യാവുന്നേടത്തോളം ജോലികൾക്കു്, ഉപയോഗപ്രദമായ ജോലികൾക്കു് ഏർപ്പാടുചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം ഗവർണ്മെന്റിനോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

കുറം ചെയ്തുവരുന്ന പരക്കെ അറിയാവുന്നവർ യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ജനങ്ങൾക്കു ഭയം വെടിയാൻ കഴിയുന്നില്ലെന്ന പരാതികൾ കിട്ടിക്കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഡിസംബർ 24-ാം തീയതി ഗാന്ധിജി പ്രാർത്ഥനാപ്രസംഗം ആരംഭിച്ചതു്. ഇതു നേരായിരിക്കാമെങ്കിലും അവർ സയെർട്ടു സ്വഗൃഹങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകണമെന്നാണു് അദ്ദേഹത്തിനിപ്പോഴും പറയാനുള്ളതു്. പുനർനിർമ്മാണത്തിനായി ഗവർണ്മെന്റു കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ സംഖ്യകൾ യാതൊരുതരം വീടുണ്ടാക്കാനും മതിയാവുകയില്ലെന്നു വളരെപ്പേർ പരാതി പറഞ്ഞപ്പോൾ അയോർത്ഥികളെ തിരിച്ചയയ്ക്കാൻ ഉറച്ചു ഗവർണ്മെന്റു വേണ്ടത്ര സഹായം നല്കുമെന്നു താൻ വിശ്വസിക്കുന്നുവെന്നു ഗാന്ധിജി പ്രസ്താവിച്ചു.

ഇപ്പോഴത്തെ വിഷമാവസ്ഥ തരണം ചെയ്യാൻ തക്കവണ്ണം അ യോർത്ഥികൾ പ്രത്യുത്പന്നമതികളായിത്തീരണമെന്നാണു സ്വന്തം നിലയ്ക്കു ഗാന്ധിജിയുടെ ആഗ്രഹം. തനിക്കായി യാതൊന്നും യാചിക്കാത്തവനെയും ആത്മരക്ഷയ്ക്കു മറ്റുള്ളവരെ ആശ്രയിക്കാത്തവനെയും അദ്ദേഹം ബഹുമാനിക്കും. ഇതിനുവേണ്ടി ആരെങ്കിലും തന്നെ ആശ്രയിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഒരു പൊളിഞ്ഞ പുല്ലാങ്കുഴലി നെയ്യാണു് അവർ ആശ്രയിക്കുന്നതു് എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

128

ഇന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കാൻ നിങ്ങൾ മാത്രമാണോ ഉള്ളതു്, അതോ മറ്റാരെങ്കിലും കൂടി ഉണ്ടോ എന്നെന്നിരിക്കിഞ്ഞുകൂടാ. പ്രക്ഷേപണനിലയത്തിൽനിന്നാണു് ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നതെങ്കിലും ഇത്തരം പ്രഭാഷണങ്ങളിൽ എന്നിക്കു താത്പര്യമില്ല. ദുഃഖിതരൊന്നിച്ചു ക്ഷേപിക്കുക, അവരുടെ ക്ഷേമങ്ങൾ തീർക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുക—ഇതായിരുന്നു എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ യത്നം. തന്നിമിത്തം ഈ പ്രഭാഷണം ആ വെളിച്ചത്തിൽ നിങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുമെന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

രണ്ടുലക്ഷത്തിലധികം അയോർത്ഥികൾ കരുക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഇനിയും വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും കേട്ടപ്പോൾ എന്നിക്കു സങ്കടം തോന്നി. ഈ വർത്തമാനം കേട്ടയുടനെ നിങ്ങളുടെ അടുത്തെത്തണമെന്ന് എന്നിക്കു മോഹമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, അപ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സ് പ്രവർത്തകസമിതിയോഗം നടന്നിരുന്നതുകൊണ്ടും എന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അതിൽ ആവശ്യമായിരുന്നതുകൊണ്ടും എന്നിക്കു ഡൽഹി വിട്ടുപോകാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. നിങ്ങൾക്കായി ഒരു സന്ദേശം പ്രക്ഷേപണം ചെയ്യണമെന്ന് സോം ഘനശ്യാംദാസ് ബിർള അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ടാണു് ഈ പ്രസംഗം.

കരുക്ഷേത്രക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിച്ച ജനറൽ നാമുസിംഗ് യാദുപ്തികമായി രണ്ടുദിവസം മുമ്പു് എന്നെ കാണാനിടയായി. നിങ്ങളുടെ ക്ഷേമങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം എന്നോടു പറഞ്ഞു. നിങ്ങളുടെ ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പണി ഏറെനടക്കുവാൻ കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റു പട്ടാളത്തോടാവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു—നിങ്ങളെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ശാസിക്കണമെന്ന വിചാരംകൊണ്ടല്ല, ഇത്തരം പണിചെയ്തു പരിചയം അവർക്കുള്ളതുകൊണ്ടും അതു സമർത്ഥമായിച്ചെയ്യുക എങ്ങനെയെന്ന് അവർക്കറിയാവുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം.

ക്ഷേമിക്കുന്നവർക്കാണു് സ്വന്തം ക്ഷേമങ്ങളെപ്പറ്റി ഏറ്റവും നന്നായി അറിയുക. ഓരോരുത്തർക്കും പരസ്പരം അറിയാ

128. Harijan, 23-11-1947 (Communal Unity, pp. 816-819)

വന്ന ഒരു സാധാരണ ക്യാമ്പല്ല നിങ്ങളുടേതു്. നിങ്ങളുടേതു് ഒരു നഗരമാണു്. ഒന്നിച്ചുള്ള അയോർത്ഥികളുമായി നിങ്ങൾക്കുള്ള ഏകബന്ധം ക്ഷേമങ്ങളുടെ ബന്ധമാണു്.

ക്യാമ്പിനെ ഒരു വിജയമാക്കിത്തീർക്കണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ അധികൃതന്മാരായും അയൽപക്കക്കാരുമായും സഹകരിക്കണം; ഇതില്ലെന്നു കേട്ടതിൽ എനിക്കു വേദമുണ്ടു്. നിങ്ങളുടെ കുറവുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചാലാണു് ഏറ്റവും നന്നായി നിങ്ങളെ സേവിക്കാൻ എനിക്കു കഴിയുക. അതാണെന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ മുദ്രാവാക്യം. കാരണം അതിലാണു് യഥാർത്ഥസൗഹാർദ്ദമുള്ളതു്. എന്റെ സേവനം നിങ്ങൾക്കോ ഇന്ത്യയ്ക്കോ മാത്രമായുള്ളതല്ല, ലോകത്തിനു മുഴുവനുമായുള്ളതാണു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വർഗമോ വിശ്വാസമോ ഉള്ളവർക്കെന്ന തടസ്സങ്ങൾ എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. നിങ്ങളുടെ പോരായ്മകൾ നിങ്ങൾ പരിഹരിച്ചാൽ, നിങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല ഇന്ത്യയ്ക്കു മുഴുവൻ അതുകൊണ്ടു ഗുണംവരും.

നിങ്ങളിൽ പലർക്കും പാർപ്പിടമില്ലെന്നറിഞ്ഞതിൽ എനിക്കു വ്യസനമുണ്ടു്. ഇതു് യഥാർത്ഥമായൊരു ബുദ്ധിമുട്ടാണു്, വിശേഷിച്ചു് ഈ തണുപ്പുകാലത്തു്. പഞ്ചാബിലാകട്ടെ ഇതു കൂടുതൽ കഠിനമാണു്; ദിവസേന ഇതിനു ശക്തി കൂടിവരികയുമാണു്. ഏറ്റവും കനത്ത ഭാരം നിങ്ങളുടെ പ്രധാനമന്ത്രിക്കാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. രാജകുമാരിയുടെയും ഡോ. ജീവരാജ് മേത്തയുടെയും സേവനം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ആരോഗ്യഡിപ്പാർട്ടുമെന്റും നിങ്ങളുടെ ക്ഷേമങ്ങൾ കുറയാൻ കഠിനമായി യത്നിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ വിഷമഘട്ടത്തിൽ മറ്റൊരു ഗവർണ്മെന്റിനും ഇതിലും നന്നായി ചെയ്യാൻ കഴികയില്ല. ആപത്തു് ഭീമമാണു്, ഗവർണ്മെന്റിനു് അതിന്റെതായ പരിമിതികളുമുണ്ടു്. അതിനാൽ നേടാവുന്നത്ര ധൈര്യത്തോടും ക്ഷമയോടുംകൂടിയും, കഴിയുന്നത്ര സന്തുഷ്ടരായും ക്ഷേമങ്ങളെ നേരിടേണ്ടതു് നിങ്ങളുടെ കടമയാണു്.

ഇന്നു ദീപാളിയാണു്. എങ്കിലും ചിരതംകൊള്ളത്തൽ നിങ്ങൾക്കോ മറ്റാർക്കെങ്കിലുമോ ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ല. ഞങ്ങളുടെ ദീപാളി ഏറ്റവും നന്നായി ആഘോഷിക്കപ്പെടുക നിങ്ങളെ സേവിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു്. സഹോദരന്മാരെപ്പോലെയും, എല്ലാവരെയും സ്വസഹോദരരായി വിചാരിച്ചും ജീവിച്ചു നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ദീപാളിയും ആഘോഷിക്കണം. അപ്രകാരം ചെയ്താൽ നിങ്ങൾ വിജയികളാകും.

കരുക്ഷേത്രത്തിൽ ഇനി ചെയ്യപ്പെടാൻ ബാക്കിയുള്ള കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചൊക്കെ ജനറൽ സാഹിബ് എന്നോടു പറഞ്ഞു. ഇനി അയോർത്ഥികളെ അങ്ങോട്ടയയ്ക്കരുതെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അയോർത്ഥികളെ വേണ്ടതുപോലെ തരംതിരിച്ചെടുക്കുന്നില്ലെന്നു്

തോന്നുന്നു. ചിലർ എന്തിനാണു വരുന്നതെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. അധികൃതർക്കു വിവരം കൊടുക്കാത്തതുകൊണ്ടു പലരും പലേടത്തു വെച്ചു വെച്ചിരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ഇന്നു വൈകുന്നേരത്തെ പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ ഈ സ്ഥിതിഗതികൾക്കു ഞാൻ കിഴക്കൻപഞ്ചാബു് ഗവർണ്മെന്റിനെ വിമർശിക്കുകയുണ്ടായി. കുറും തങ്ങളുടെതല്ലെന്നും കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റാണു് ഉത്തരവാദിയെന്നും അറിയിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടത്തെ മന്ത്രിമാരിൽ ഒരാളായ എഴുത്തു് എന്നിക്കു കറച്ചുമുഖ്യ കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്.

ഇപ്പോൾ എല്ലാ ഗവർണ്മെന്റും കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റും സംസ്ഥാനഗവർണ്മെന്റും ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ളതാകയാൽ ഒന്നു മറ്റൊന്നിനെ കുറും പറയുന്നതു ശരിയല്ല. എല്ലാവരും പൊതുജനങ്ങളുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കണം. നിങ്ങളും നിങ്ങളുടെ ചുമതല മനസ്സിലാക്കാൻവേണ്ടിയാണു ഞാനിതു പറയുന്നതു്.

ക്യാമ്പിൽ അച്ചടക്കം നിലനിർത്താൻ നിങ്ങൾ സഹായിക്കണം. അവിടത്തെ ശുചീകരണജോലി നിങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കണം. പട്ടാളനിയമത്തിന്റെ കാലം മുതൽ പഞ്ചാബിനെ എന്നിക്കു നല്ല പോലെ അറിയാം. പഞ്ചാബികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങൾ എന്നിക്കു റിയാം. സാമൂഹ്യമായ ശുചിത്വവും ശുചീകരണവും തീരെ പോരെന്നതാണു് ഇവയിലൊന്നു്. അതുകൊണ്ടാണു നാമെല്ലാം ഹരിജനങ്ങളായിത്തീരണമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതു്. അങ്ങനെ ചെയ്യാൽ നമ്മുടെ അന്തസ്സു് ഉയരും. അതിനാൽ കുരുക്ഷേത്രം ശുചിയാക്കി പയ്ലാൻ നിങ്ങളുടെ ഡോക്ടർമാരേയും ക്യാമ്പു് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരേയും നിങ്ങളെല്ലാം—സ്രീകളും പുരുഷന്മാരും കുട്ടികളും—സഹായിക്കണമെന്നു ഞാനാവശ്യപ്പെടുന്നു.

ഇനി എന്നിക്കു നിളോടാവശ്യപ്പെടാനുള്ള മറ്റൊരു കാര്യം നിങ്ങളുടെ റേഷൻ നിങ്ങൾ പങ്കിടണമെന്നതാണു്. കിട്ടുന്നതു കൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുക. നിങ്ങളുടെ പങ്കിലേറെ എടുക്കുകയോ പോദിക്കുകയോ ചെയ്യരുതു്. സാമൂഹ്യപാപകശാലകൾ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരേണ്ട ഒന്നാണു്. ഇങ്ങനെ നിങ്ങൾക്കു പരസ്പരം സേവിക്കാം.

മടിയരായിരുന്നു തിന്നുകയെന്ന ആപത്തിലേക്കും നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിച്ചു തീരൂ. തങ്ങൾക്കുവേണ്ടതെല്ലാം ചെയ്യേണ്ടതു ഗവർണ്മെന്റിന്റെ കടമയാണെന്നു അഭയാർത്ഥികൾ വിചാരിക്കാം. ഗവർണ്മെന്റിനു ചുമതലയുണ്ടു്. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്കു ചുമതലയാണെന്നല്ലെന്ന് ഇതിനിർത്ഥമില്ല. നിങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർക്കായി ജീവിക്കണം, നിങ്ങൾക്കുമാത്രമായിട്ടരുതു്. മടി എല്ലാവർക്കും ദോഷകരമാണു്; വിജയകരമായ നിലയിൽ ഈ വിഷമഘട്ടം തരണം ചെയ്യാൻ അതു നമ്മെ സഹായിക്കുകയില്ല. തീർച്ച.

ഇന്നലെ ഗോവയിൽനിന്നു ഒരു സഹോദരി എന്നെ കാണാൻ വന്നു. നിങ്ങളുടെ ക്യാമ്പിൽ വളരെ സ്രീകൾക്കു നൂലുണ്ടാക്കാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു. ഉപയോഗപ്രദമായ നിർമ്മാണജോലികൾ ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നതു നല്ലതാണ്. നിങ്ങൾ സ്റ്റേറ്റിനു ഒരു ഭാരമാകാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കണം. നിങ്ങൾ പാലിലെ പഞ്ചസാരപോലെയൊക്കണം. നിങ്ങൾ ചുറ്റുപാടുകളിൽ ലയിച്ചു ഗവർണ്മെന്റിന്റെമേൽ വീണ ഭാരം ലഘൂകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. എല്ലാ ക്യാമ്പുകളും തന്നത്താൻ ചെലവു നടത്തുന്നവയായിരിക്കണം. എങ്കിലും ഇന്ന് ഇതു നിങ്ങളുടെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കാൻ പറയാത്ത ഒരു നതാദർശമായിരിക്കാം. എന്നാലും ഒരു ജോലിയും പൂർത്തിയാക്കിയിരിക്കുവാനും കിട്ടിയതെന്തും സസന്തോഷം ചെയ്യാനും ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു—നിങ്ങളുടെ സേവനംകൊണ്ടു കരുക്ഷേത്രത്തെ ഒരു മാതൃകാകേന്ദ്രമാക്കിത്തീർക്കാൻവേണ്ടി.

ചൂടുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾക്കും കോസരികൾക്കും പുതപ്പുകൾക്കുംവേണ്ടി ഞാൻ ചെയ്ത അഭ്യർത്ഥന വളരെ ഫലിച്ചിരിക്കുന്നു. സർദാറിന്റെ അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കും ഫലമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ ഒരോഹരി നിങ്ങൾക്കും കിട്ടും. പക്ഷേ, കശപിശകൂടി ചിലർ അധികമെടുത്താൽ നിങ്ങൾക്കു ചീത്തപ്പേരുകൊണ്ടും ഇപ്പോൾത്തന്നെ നിങ്ങളുടെ ക്ലേശം വലുതാണ്, തെറ്റുചെയ്യാൽ അതിനിയും വർദ്ധിക്കും.

അവസാനമായി, പാക്കിസ്ഥാനിലെ വീടും നിലവും വിട്ടുപോന്ന നിങ്ങൾ എന്നന്നേയ്ക്കുമായി കടപറിഞ്ഞുപോന്നവരാണ് വിശ്വസിക്കുന്നവരിൽ ചെട്ടവനല്ല ഞാൻ; ഇന്ത്യവിട്ടു പോകേണ്ടിവന്ന അനേകായിരം മുസ്ലീങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ഇങ്ങനെയായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. എവിടെനിന്നു ആട്ടിയോടിച്ചുവോ അവിടെ എല്ലാവരെയും വീണ്ടും കടിയിരുത്തുന്നതുവരെയും എല്ലാവരും മാനത്തോടും രക്ഷയോടുംകൂടി മടങ്ങിപ്പോകുന്നതുവരെയും ഞാൻ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതല്ല. ഈ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കുവേണ്ടി ഞാൻ എത്രകാലം പ്രവർത്തിക്കണമോ അത്രകാലം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും. മരിച്ചവരെ തിരികെ കൊണ്ടുവരാൻ നമ്മെക്കൊവില്ല. എങ്കിലും നമുക്കു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി യത്നിക്കാം. നാം അപ്രകാരം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ, ഇന്ത്യയും പാക്കിസ്ഥാനും തീരാക്കളങ്കമായിരിക്കുമതു്. രണ്ടിനും നാശകരമായിരിക്കും ഫലം.

129. Harijan, 30-11-1947 (Communal Unity, p. 822)

വിദ്യാർത്ഥികളും അദ്ധ്യാപകരും നേഴ്സുമാരും മറ്റുമുണ്ടെന്നു ഗൗരവമായി പഠിപ്പിക്കുന്നതു. സാധുക്കളായ അദ്ധ്യാർത്ഥികളിൽനിന്നു അവർ അകന്നുനിന്നാൽ പരക്കെയുള്ള ആർഭാഗ്യത്തിൽനിന്നു പഠിക്കാനുള്ള പാഠം അവർ പഠിക്കാതെപോകും. ഉദ്യോഗമുള്ളവരും ഇല്ലാത്തവരും ധനികരും ദരിദ്രരും ഒരുപോലെ യോജിച്ചുനിന്നു ലാഹോറിലെ പണക്കാർ ലാഹോർ നിർമ്മിച്ചതുപോലെ (ഇവിടെനിന്നു ഒഴിച്ചുപോരാൻ ഹിന്ദുക്കളും സിക്ക്കുകാരും നിർബദ്ധരായിരിക്കയാണല്ലോ) മാതൃകാപട്ടണങ്ങൾ നിർമ്മിക്കണമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുന്നു. ഈ പട്ടണങ്ങൾ ഡൽഹിയിലെപ്പോലെ ജനത്തിരക്കുള്ള നഗരങ്ങളിലെ ജനസാന്ദ്രത കുറയ്ക്കും, അവയിലെ നിവാസികളുടെ ആരോഗ്യവും ക്ഷേമവും അവ വർദ്ധിപ്പിക്കും. കരുക്ഷേത്രത്തിലെ രണ്ടലക്ഷത്തിൽ പരം അദ്ധ്യാർത്ഥികൾ അകത്തെയും പുറത്തെയും പരിശുദ്ധിക്കു മാതൃകയായിത്തീർന്നാൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പണക്കാരും ദരിദ്രരായ അദ്ധ്യാർത്ഥികളോടൊന്നിച്ചു സമനിലയിൽ ജീവിക്കാൻ അങ്ങനെയുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതായ തെരുവുകളോടും സ്വമനസ്സാലെയുള്ള പൂർണ്ണസഹകരണത്തോടുകൂടി ശുചീകരണം മുതൽ എല്ലാ ജോലിയും തന്നെത്താൻ ചെയ്തുകൊണ്ടും ഉപയോഗപ്രദമായ തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടുകൊണ്ടും സംരൂപ്തരായി ജീവിക്കാൻ അവർ വളാനുയ്ക്കു ഭാരമായിത്തീരുകയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല അവരുടെ ലക്ഷ്യജീവിതവും സഹകരണവും നഗരവാസികളുടെ പ്രശംസ അവർക്കു നേടിക്കൊടുക്കുകയും അവരെ എല്ലാ നല്ലകാര്യങ്ങളിലും അനുകരിക്കാൻ നഗരവാസികളെ നിർബന്ധിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടുപോകും. ഇന്നത്തെ വിഭേദവും പരസ്പരമുള്ള അസൂയയും ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു മാറ്റം. അദ്ധ്യാർത്ഥികൾ അവരെത്രയുണ്ടായാലും കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റിനും പ്രാദേശികഗവർണ്മെന്റുകൾക്കും മനോവേദനയ്ക്കു ഹേതുവല്ലാതായിത്തീരും. അനേകലക്ഷം അദ്ധ്യാർത്ഥികൾ ഇത്തരമൊരു മാതൃകാജീവിതം നയിച്ചാൽ അസ്വസ്ഥമായ ഈ ലോകത്തിന്റെ ആരാധനയ്ക്കു അവർ പാത്രമായിത്തീരും.

130

അതേ സുഹൃത്തു ചോദിക്കുന്നു. മരണഭയംനിമിത്തം പാക്കിസ്ഥാൻ വിട്ടുപോകുന്നവർക്കു യൂണിയനിൽ അഭയം നൽകുമോ എന്നു?

ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്റെ അഭിപ്രായം ദൃഢമാണു്. ഇത്തരം അദ്ധ്യാർത്ഥികൾക്കു യൂണിയനിൽ അഭയം ലഭിക്കണം; ഇവിടെനിന്നു പോകുന്നവർക്കു അവിടെയും. പണക്കാർ ഇവിടെ കൊട്ടാരം കിട്ടുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കരുതു്. അതവിടെയും ചെയ്തതായി ഞാൻ

130. Harijan, 10-8-1947 (Communal Unity, p. 699)

കണ്ടിട്ടില്ല. ഭക്ഷണം കിട്ടാൻ അയോർത്ഥികൾ പണിയെടുക്കണമെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പണിയില്ലെങ്കിൽ ശമ്പളവുമില്ല. അമുസ്ലീങ്ങൾക്കു പാക്കിസ്ഥാനും മുസ്ലീങ്ങൾക്കു ഇന്ത്യയും വിട്ടു പോകേണ്ടതായി വരികയില്ലെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ആ സുഹൃത്തു പിന്നെയും ചോദിക്കുന്നു: 'പാക്കിസ്ഥാനിൽ വിട്ടുപോന്ന ഭൂമിക്കും കെട്ടിടങ്ങൾക്കും എന്തു സംഭവിക്കും?'

ഭൂമിയുടെയും കെട്ടിടങ്ങളുടെയും ഇന്നത്തെ കമ്പോളവില ഗവർണ്മെന്റു കൊടുക്കണമെന്നു ഞാൻ പലതവണ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നിങ്ങനെയൊന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇങ്ങനെ കൊടുക്കാമെന്നു മറുവശത്തെ ഗവണ്മെന്റു ഏൽക്കുകയാണു പതിവ്. എങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ ആ നിലയ്ക്കു കയറിയല്ലെന്നു നമുക്കു ശരിക്കുക.

വി. ഐതിഹാസികയാത്ര

131

നവംബർ മാസം പേരൂർത്തുറയിൽ കേട്ടുതുടങ്ങിയതു മുതൽ അദ്ദേഹം ചുഴിഞ്ഞാലോചിക്കുകയായിരുന്നു, തന്റെ കടമയെന്താണെന്നും—ഇരുപതു വർഷം തനിക്കൊരു വഴി കാണിച്ചുതരും.

132

കൽക്കത്തയിലെ ലോകസംഭവങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരു സുഹൃത്തു അടുത്തൊരു ദിവസം ഗാന്ധിജിയോടു സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം വിശുദ്ധമായ മനസ്സു ഇല്ലാത്ത സാമൂഹികവാദമെന്ന ആശയത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിയുകയാണു്. അദ്ദേഹത്തെ അത്രയേറെ ദുഃഖാർത്തനാക്കുന്നതു ജീവനാശമല്ല, കൽക്കത്തസംഭവങ്ങളുടെ ഫലമായി മനുഷ്യത്വത്തിനു സംഭവിച്ച അധഃപതനമാണു്—ജീവനാശം ശോചനീയമാണെങ്കിലും, 'ഒരിക്കലും സാമൂഹികവാദത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാത്തവർ ഇപ്പോൾ സാമൂഹികമനോഭാവമുള്ളവരായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതും പേരാ. ആ ഞാനു പടർന്നിരിക്കുന്നു.'

ബങ്കാളിൽനിന്നുതുറന്ന കഥകൾ കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഗാന്ധിജിയുടെ മനസ്സു ഒരു തീരുമാനത്തിലെത്തി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'ഞാൻ ഡൽഹി വിട്ടുകയാണെങ്കിൽ അതു സേവാഗ്രാമിലേക്കു മടങ്ങുവാനല്ല. ബങ്കാളിലേക്കു പോകാൻതന്നെയായിരിക്കും.'

131. Harijan, 27-10-1946 (Communal Unity, p. 386)
132. Harijan, 3-11-1946 (Communal Unity, p. 399)

അല്ലെങ്കിൽ ഞാനിവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചു അനുഭവിക്കുവാനുള്ള തെല്ലാം അനുഭവിക്കും.'

ബങ്കാളിൽനിന്നു വന്ന രണ്ടു സുഹൃത്തുക്കളോടു് അന്നു വൈകുന്നേരം അദ്ദേഹം ഇതിനെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചു. 'അവിടെച്ചെന്നു വിവരം അറിയിക്കുവാൻ ആദ്യം ഞങ്ങളെ അനുവദിക്കുക. ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നതു ചെയ്യാൻ ഒരവസരം തരുക. പിന്നെ ആവശ്യമാണെങ്കിൽ താങ്കൾക്കു വരാം.'

ഗാന്ധിജി സമ്മതിച്ചു.

133

വളരെയേറെ വേദന സഹിച്ചശേഷം അഗാധവും സുദീർഘവുമായ വിവാദത്തിനുശേഷം ഒക്ടോബർ 28-ാം തീയതി ബങ്കാളിലേക്കു പോകാമെന്നു ഗാന്ധിജി നിശ്ചയിച്ചു. 'എന്താണവിടെച്ചെന്നു ചെയ്യാൻ കഴിയുകയെന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ' എന്നു് ആ ദീർഘയാത്രയിൽനിന്നു് അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ വിലക്കാൻ ശ്രമിച്ച ഒരു ബഹുമാന സുഹൃത്തുമായുള്ള ചർച്ചക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. 'അവിടെ പോകാതിരുന്നാൽ എനിക്കു മനസ്സുമാധാനമില്ലെന്നുമാത്രമേ എനിക്കറിയാവൂ.' പിന്നീടദ്ദേഹം വിചാരകുഴപ്പത്തിലെപ്പറ്റിപ്പറ്റയാൻ തുടങ്ങി. രണ്ടുതരം വിചാരങ്ങളുണ്ടു്—അചേതനവും സചേതനവും. ആദ്യത്തെ ഇനത്തിൽപ്പെട്ടതു തലച്ചോറിൽ അസംവ്യക്തമായൊന്നു വരാം. അവ നിസ്സാരങ്ങളാണു്. അവ ഫലിക്കാത്ത ബീജംപോലെയാണു്. 'എന്നാൽ അഗാധതയിൽനിന്നു പൊങ്ങിയതും ഒരുവന്റെ സത്തയുടെ അവിഭക്തമായ തീവ്രത ഉൾക്കൊണ്ടതുമായ ഏക സംശ്രദ്ധസചേതനവിചാരം ചലനാത്മകമായിത്തീരുകയും സഫലമായ ബീജംപോലെയായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു.' നവ്വാലിയിലേക്കു പോകണമെന്ന സ്വയം പ്രവർത്തകമായ, പരപ്രേരണയില്ലാത്ത ആഗ്രഹത്തെ തടുക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സില്ല. കഴിഞ്ഞ ഞായറാഴ്ച വൈകുന്നേരം ന്യൂഡൽഹിയിലെ പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു, 'താൻ പിറേറുന്ന രാവിലെ കൽക്കത്തയിലേക്കു പോവുകയാണെന്നു്. തന്നെ എന്നാണു് ഈശ്വരൻ ഡൽഹിയിലേക്കു കൊണ്ടുവരുകയെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നറികൂടാ. കൽക്കത്തയിൽനിന്നു നവ്വാലിയിലേക്കു പോകണമെന്നാണു വിചാരം. അതു വിഷമംപിടിച്ച യാത്രയാണു്, തന്റെ ആരോഗ്യം മോശവും. എന്നാലും സ്വന്തം കടമ നിർവഹിക്കണം. വഴി സുഗമമാക്കാൻ ഈശ്വരനെ ആശ്രയിക്കണം. ഈശ്വരൻ എപ്പോഴും മാർഗ്ഗക്ലേശങ്ങൾ തീർത്തുവെന്നു വരില്ല. എന്നാലും അവ സഹിക്കാനുള്ള കരുത്തുണ്ടാക്കും.

133. Harijan, 10-11-1946 (Communal Unity, p. 405)

134

‘അങ്ങേനാനാണു നവ്വാലിയിലേക്കു പോകാൻ വിചാരിക്കുന്നത്? നവ്വാലിയിലുണ്ടായതിലും എത്രയോ അധികം ചീത്തത്തങ്ങൾ നടന്ന ബോംബെയിലേക്കോ അഹമ്മദബാദിലേക്കോ ചെമ്പ്രയിലേക്കോ അങ്ങു പോയില്ല; അങ്ങു അവിടെച്ചെന്നാൽ ഇന്നത്തെ വടംവലിക്കു ശക്തി കൂടുകയല്ലേയുള്ളൂ?’ ഈ പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ സങ്കടമനുഭവിച്ചതു മുസ്ലീങ്ങളാകുകൊണ്ടാണോ അവിടങ്ങളിലേക്കു പോകാതിരുന്നത്? നവ്വാലിയിൽ സങ്കടമനുഭവിക്കുന്നതു ഹിന്ദുക്കളാകുകൊണ്ടാണോ അങ്ങോട്ടു പോകുന്നത്? തനിക്കു ഹിന്ദുവും മുസ്ലീമും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ലെന്നായിരുന്നു ഗാന്ധിജിയുടെ മറുപടി. നവ്വാലിയിൽ സംഭവിച്ചതിന്റെ അടുത്തങ്ങാനുമെത്തുന്ന എന്തെങ്കിലും ഈ സ്റ്റേഹിൽ പറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ സംഭവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ സ്ഥലത്തു ചെല്ലാതെ യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ തരമില്ലെന്നു തനിക്കു തോന്നിയിരുന്നെങ്കിൽ താൻ നിസ്സംശയം അങ്ങോട്ടു പോകുമായിരുന്നു എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. മാനദംഗം വരുത്തപ്പെട്ട സ്രീകളുടെ മുറവിളിയാണു അദ്ദേഹത്തെ അടിയന്തിരമായി നവ്വാലിയിലേക്കു പിടിച്ചുവലിക്കുന്നത്. നവ്വാലിയിൽച്ചെന്നു കാര്യങ്ങൾ നേരിട്ടു കണ്ടാലേ തനിക്കു നിലകിട്ടു എന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഹിംസാമാർഗം പരീക്ഷാഘട്ടത്തിൽ പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇന്നത്തെ വിഷമസന്ധിയിൽ അതെങ്ങനെ ഫലിക്കുമെന്നു നോക്കണം. അതിനു സാധ്യതയില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹംതന്നെ അതിന്റെ പാപ്പരത്തം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതാണു നല്ലതു്. കഴപ്പത്തിന്റെ അവസാനത്തെ കനൽപോലും കെട്ടത്തപ്പെടുന്നതുവരെ അദ്ദേഹം ബങ്കാൾവിട്ടു പോരാൻ ഭാവമില്ല. ‘വേണ്ടിവന്നാൽ ഞാൻ അവിടെക്കിടന്നു ചാകും. എന്നാലും പരാജയത്തിനു വഴങ്ങുകയില്ല. എന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം കൊണ്ടു അവിടെയുണ്ടാകുന്ന ഫലം എനിക്കു നിറവേറാനാവാത്ത ആശയോടും പ്രതീക്ഷയോടുംകൂടി ജനങ്ങൾ എന്റെനേരെ നോക്കുക എന്നതുമാത്രമാണെങ്കിൽ ഞാൻ മരിച്ചു എന്റെ കണ്ണടയുന്നതാണ് എത്രയോ ഭേദം.’

135

ഗാന്ധിജിക്കു നവ്വാലിയിലേക്കു പോകാൻ നാലുദിവസംകൂടി കഴിയേണ്ടിവന്നു. നവ്വാലിയിലെ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള മർമ്മഭേദങ്ങളായ വിവരങ്ങൾ വന്നു തുടങ്ങിയപ്പോൾ നിലവിലുള്ള സംഘർഷത്തിന്റെ ഊക്കുകൂടി. ബക്രിദ് അടുത്തത്തിയിരുന്നു. ഇദ് ആഘോഷം ശാന്തമായി കഴിയുന്നതുവരെയെങ്കിലും

134. Harijan, 17-11-1946 (Communal Unity, pp. 408)
 135. Harijan, 17-11-1946 (Communal Unity, p. 409)

ഗാന്ധിജി കൽക്കത്തയിൽതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നായിരുന്നു ബങ്കാൾ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹപ്രവർത്തകരുടെയും ആഗ്രഹം. കഴപ്പത്തിന്റെ വേരുകൽക്കത്തയിലാണെന്നു അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു. തലസ്ഥാനത്തു സമാധാനം നിലനിർത്താൻ സാധിച്ചാൽ അതിന്റെ അനുകൂലഫലം സർവത്ര കാണാം. ഗാന്ധിജി സമ്മതിച്ചു.

136

ലക്ഷ്യം എന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരു യോർത്മികയാമ്പുണ്ടു്. പ്ലാറ്ററു് ഫോറത്തിൽ തന്നെ ദർശിക്കുന്നതിനും തന്റെ വാക്കുകൾ കേൾക്കാനുമായി എത്തിയ ഈ അയോർത്മികളോടാണു ഗാന്ധിജി സംസാരിച്ചതു്. 'ദ്രുതഗതിയിൽ പ്രചാരവേല നടത്തിക്കൊണ്ടു സഞ്ചരിക്കാനല്ല ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നതു്. നിങ്ങളിൽ ഒരുവനെപ്പോലെ ഇവിടെ താമസിക്കാനാണു ഞാനെത്തിയിട്ടുള്ളതു്. എന്നിങ്ങ പ്രദേശവ്യത്യാസമില്ല. ഞാനൊരിന്ത്യക്കാരനാണു്; തന്നിമിത്തം ബങ്കാളിയുമാണു്; ഗുജറാത്തിയാണെന്നതുപോലെ. ഇവിടെ പാർക്കാനും, വേണ്ടിവന്നാൽ മരിക്കാനും ഞാനുറച്ചിരിക്കുന്നു. കൊടുവാൾ എന്നെന്നേക്കുമായി കഴിച്ചിട്ടില്ലെന്നതുവരെയും മുസൽമാന്മാരുടെ നടുവിൽക്കൂടി യഥേഷ്ടം ഒറ്റയ്ക്കു സഞ്ചരിക്കുവാൻ ഏതൊരു ഹിന്ദുബാലികയ്ക്കും ഭയമില്ലാതായിത്തീരുന്നതുവരെയും ഞാൻ ബങ്കാൾ വിട്ടുപോകുന്നതല്ല.'

137

ബുധനാഴ്ച വൈകുന്നേരം ഒരു പ്രധാന തീരുമാനം ഗാന്ധിജി തന്റെ സംഘത്തെ അറിയിച്ചു. തന്റെ കൂടെയുള്ളവരെ പിരിച്ചുവിടാൻ അദ്ദേഹം ഉറച്ചിരിക്കുകയാണു്. സ്രീകൾ ഉൾപ്പെടെ സംഘത്തിലെ ഓരോ അംഗവും ലഹള ബാധിച്ച ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ താമസിച്ചു് ആ ഗ്രാമത്തിലെ ഹിന്ദു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കും സുസ്ഥിതിക്കും ജാമ്യക്കാരനായി, അഥവാ ജാമ്യക്കാരിയായി നിൽക്കണം. ആ ഗ്രാമത്തിലെ ഹിന്ദുക്കളെ വേണ്ടിവന്നാൽ സ്വജീവൻ വെടിഞ്ഞും സംരക്ഷിക്കുമെന്നു അവർ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യണം. തന്റെ തീരുമാനം തന്റെ സംഘത്തിൽപ്പെട്ട ആരുംതന്നെ സ്വീകരിച്ചു കഴിയു എന്നു നിർബന്ധമില്ലെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഇപ്പുമുള്ളവർക്കു ഒഴിഞ്ഞുപോയി, തന്റെ മറ്റു നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടാം. മുസൽമാന്മാരോടോ ഇസ്ലാമിനോടോ വെറുപ്പുള്ളവരും കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങളിൽ അമർഷമുള്ളവരും അകന്നുനിൽക്കണം. 'അവർ പദ്ധതിയിൻകീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ചാൽ എന്തെപ്പറ്റി അബദ്ധധാരണകളുണ്ടാക്കുകയേ ചെയ്യൂ.'

136. Harijan, 24-11-1946 (Communal Unity, p. 421)
 137. Harijan, 24-11-1946 (Communal Unity, pp. 425-426)

തന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ തീരുമാനം അവസാനത്തേതാണ്. അലംഘനീയമാണ്, വാദത്തിനിടമില്ലാത്തതാണ് എന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. മുസ്‌ളീങ്ങളും ഹിന്ദുക്കളും രണ്ടിപ്പിലും മൈത്രിയിലും ജീവിക്കാൻ പഠിക്കുന്നതുവരെ ബങ്കാളിൽ താമസിക്കാൻ അദ്ദേഹം ഉറപ്പിരിക്കുന്നു. അതതു ദിക്കിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന സഹായംകൊണ്ടു അദ്ദേഹം കഴിഞ്ഞുകൂടിക്കൊള്ളും.

അന്നു വൈകുന്നേരം ഈ ആശയം അദ്ദേഹം പിന്നെയും കൂട്ടുകാർക്കു വിശദീകരിച്ചു കൊടുത്തു. അതിനെത്തുടർന്നു ശ്രീ തക്കർ ബാപ്പയും ശ്രീമതി സുചേതാകൃപലാനിയും പങ്കെടുത്ത ഒരു ചർച്ചയുണ്ടായി. ഈ നടപടി കൈക്കൊണ്ടില്ലെങ്കിൽ തന്റെ അഹിംസ അപൂർണ്ണമാകും എന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഒന്നുകിൽ അഹിംസ ജീവധർമ്മമാണ്, അല്ലെങ്കിൽ അല്ല. പതഞ്ജലിയുടെ 'അഹിംസാ പ്രതിഷ്ഠായാം തതഃസുന്നിയൗ വൈരത്യാഗഃ' എന്ന അഹിംസാസൂത്രം 'തെറ്റാണെന്നും അവ തിരുത്തപ്പെടണമെന്നും 'അഹിംസാ പരമോ ധർമ്മഃ' എന്ന ചൊല്ലും 'ഹിംസാ പരമോ ധർമ്മഃ' എന്നാക്കി മാറ്റണമെന്നും ഒരു സൂഹൃത്തു പറയാറുണ്ട്. ഒരു വിഷമഘട്ടത്തിൽ തനിക്കു അഹിംസാവിശ്വാസം നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ പരേതനായ ആ സൂഹൃത്തിന്റെ നിരർത്ഥമെന്നു തനിക്കു തോന്നിയ ഭേദഗതി താൻ സ്വീകരിക്കേണ്ടതായിവരും എന്നദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചു.

'ബങ്കാളിലെ സ്രീകളെ ഒരുവേള ബങ്കാളികൾക്ക് അറിയാവുന്നതിലേറെ എനിക്കറിയാം. ഇന്നു തങ്ങൾ മർദ്ദിതരും നിസ്സഹായരുമാണെന്ന് അവർക്കു തോന്നുന്നു. എന്റെയും എന്റെ സഹപ്രവർത്തകരുടെയും ബലി, ആത്മാഭിമാനത്തോടെ മരിക്കുകയെന്ന വിദ്യ അവരെ പഠിപ്പിക്കുകയെങ്കിലും ചെയ്യും. അതു മർദ്ദകരുടെ കണ്ണു തുറന്ന്, അവരുടെ ഹൃദയങ്ങൾ അലിയിച്ചെന്നും വരാം. എന്റെ കണ്ണുടഞ്ഞ ഉടനെ അവരുടെ കണ്ണു തുറക്കുമെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. എങ്കിലും അതായിരിക്കും അവസാനഫലം. എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അഹിംസ തിരോഭവിച്ചാൽ ഹിന്ദു മതം തിരോഭവിച്ചു.'

138

ശ്രീരാംപുരിയിലേക്കു പോകുന്നതിനു മുമ്പു ഗാന്ധിജി പത്രങ്ങൾക്ക് ഇപ്രകാരമൊരു പ്രസ്താവന നൽകി.

ഞാൻ അതിശയോക്തിയുടെയും അസത്യത്തിന്റെയും നടുവിൽപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായിത്തോന്നുന്നു. സത്യം കണ്ടെത്താൻ എനിക്കു സാധിക്കുന്നില്ല പരസ്പരം ഭയങ്കരമായ അവിശ്വാസമു

138. Harijan, 1-12-1946 (Communal Unity, pp. 432-433)

ണ്ടു്. ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ള സൗഹാർദങ്ങൾ തകർന്നിരിക്കുന്നു. ഞാനെന്തുകൊണ്ടു് ശപഥം ചെയ്യുന്നുവോ എന്നിരിക്കിയാവുന്നേടത്തോളം കഴിഞ്ഞ അറുപതു കൊല്ലക്കാലം എന്നെ എന്തു സംരക്ഷിച്ചുപോന്നുവോ, ആ സത്യം അഹിംസയും ഞാൻ അവയിൽ ആരോപിച്ച ഗുണങ്ങൾ കാണിക്കുന്നില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

അവയെ പരീക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി അഥവാ അധികം നന്നായി പറ്റാത്തതാൽ എന്നെത്തന്നെ പരീക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടി ഇക്കാലമത്രയും എന്റെകൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നവരിൽനിന്നും എന്റെ ജീവിതം സുഖാവഹമാക്കിത്തീർത്തിരുന്നവരിൽനിന്നും വേർപെട്ടു ഞാൻ ശ്രീരാംപുർ എന്ന ഒരു ഗ്രാമത്തിലേക്കു പോവുകയാണു്. എന്റെ ബംഗാളി അധ്യാപകനും വിവർത്തകനുമായി പ്രൊഫസർ നിർമ്മൽകുമാർ ബോസിനെയും ഏറ്റവുമധികം കൂറുള്ളവനും നിസാർത്ഥനും നിശ്ശബ്ദനുമായ എന്റെ സ്റ്റേനോഗ്രാഫർ ശ്രീ പരശുരാമനെയും ഞാൻ കൂടെക്കൊണ്ടുപോകുന്നുണ്ടു്.

എന്റെ കൂടെക്കൊണ്ടുപോന്ന മറ്റു പ്രവർത്തകരെല്ലാം സാധ്യമാണെങ്കിൽ ഇരുസമുദായങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ സമാധാനംജാലി ചെയ്യാനായി നവംബറിയിലെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരായി താമസിക്കുന്നതാണു്. ബാലികയായ ആയോഴിച്ചു്, ഔർഭാഗ്യവശാൽ അവരെല്ലാം ബങ്കാളികളല്ലാത്തവരാണു്. അതിനാൽ എന്റെകൂടെ പ്രൊഫസർ എൻ. കെ. ബോസുള്ളതുപോലെ അവരുടെയെല്ലാംകൂടെ അധ്യാപകനും വിവർത്തകനുമായി ഒരു ബങ്കാളിപ്രവർത്തകനുണ്ടായിരിക്കും.

ഇവരെ തിരഞ്ഞെടുത്തയയ്ക്കുന്ന പണി ഖാദിപ്രതിഷ്ഠാനിലെ ശ്രീ സതീശ്ചന്ദ്രസുഗ്രഹ് ചെയ്യും. അവിടെ മുസ്ലീംലീഗിൽപ്പെട്ട ഒരു കുടുംബത്തിൽ താമസിക്കുകയെന്നതാണു് എന്റെ ആദർശം. എങ്കിലും ആ നല്ല ദിവസത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ കാത്തിരിക്കാൻ പാടില്ലെന്നു് എന്നിരിക്കിയാം. അതുവരെ മുസ്ലീങ്ങളെ അവരുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ ചെന്നു കണ്ടു് അവരുമായി ഞാൻ സമ്പർക്കം പുലർത്തണം. ലഹളബാധിച്ച ഓരോ ഗ്രാമത്തിലേക്കും സത്യസന്ധനും ധീരനുമായ ഒരു ഹിന്ദുവിന്റെകൂടെ സഞ്ചരിക്കാൻ സത്യസന്ധനും ധീരനുമായ ഒരു മുസ്ലീമിനെ എന്നിങ്ങനെ തരണമെന്നാണു് ലീഗ് മന്ത്രിമാരോടു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. മടങ്ങിവരുന്ന ഹിന്ദുഅയോത്മികളുടെ രക്ഷ വേണ്ടിവന്നാൽ സ്വജീവൻ കളഞ്ഞും അവർ ഉറപ്പിക്കണം. ഇങ്ങനെ എന്തെങ്കിലുമൊന്നില്ലാതെ സ്വന്തം ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിവരാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുക പ്രയാസമായിത്തോന്നുന്നുവെന്നു ഞാൻ സവ്യസനം സമ്മതിച്ചുകൊള്ളട്ടെ

ന്യൂനപക്ഷസമുദായത്തിനു ഗ്രാമങ്ങളിൽ ജീവിതം ഇനിയും സുകരമോ സുരക്ഷിതമോ ആയിട്ടില്ലെന്നാണു് കിട്ടിയിടത്തോളം വി

വരങ്ങളിൽനിന്നറിയുന്നതു്, തൽഫലമായി സ്വന്തം കുടുംബങ്ങളിൽനിന്നും കൃഷികളിൽനിന്നും തോട്ടങ്ങളിൽനിന്നും ചുറ്റുപാടുകളിൽനിന്നും അകന്നു മതിയാകാത്തതും ഗുണം പോരാത്തതുമായ ഭിക്ഷാനുംകൊണ്ടു ജീവിക്കാൻ അവരധികം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു.

സമാധാനജോലി ചെയ്യാൻവേണ്ടി ബങ്കാളിലേക്കു വരാൻ അവർക്കുണ്ടെന്നൊമ്പരപ്പെട്ടുകൊണ്ടു വളരെ സുഹൃത്തുക്കൾ എനിക്കെഴുതിയിട്ടുണ്ടു്, എങ്കിലും അവരെ ഞാൻ കഠിനമായി വിലക്കിയിരിക്കുകയാണ്. ഈ നീരസമായ അന്ധകാരത്തിലൂടെ വെളിച്ചം കാണുമ്പോൾ കണ്ടെങ്കിൽ ഇങ്ങോട്ടുവരാൻ അവരോടു ഞാൻ സന്തോഷം ആവശ്യപ്പെടുന്നതാണ്.

അതുവരെ 'ഹരിജ'ന്റെയും മറ്റു വാരികകളുടെയും കനത്ത പണിയുൾപ്പെടെ കത്തിടപാടിന്റെ രൂപത്തിലുള്ള എല്ലാ ജോലികളും നിർത്തിവയ്ക്കാൻ പ്യാരെലാലും ഞാനു തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ വാരികയുടെ പത്രാധിപജോലി കൂടുചേർന്നും ഒറ്റയ്ക്കും നടത്തുവാൻ ശ്രീ കിശോർലാലിനോടും ശ്രീ കാകാസാഹിബിനോടും ശ്രീ വിനോബയോടും ശ്രീ നരഹരിപരിഖിനോടും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. പ്യാരെലാലും ഞാനും സൗകര്യം കിട്ടിയെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നു എന്തെങ്കിലും എഴുതി അയച്ചെന്നുവരാം. കത്തിടപാടുകൾ സേവാഗ്രാമിയിൽനിന്നു നടത്തപ്പെടുന്നതാണ്.

ഈ അനിശ്ചിതാവസ്ഥ എത്രനാളുണ്ടാകുമെന്നു് എനിക്കൊണ്ടു പറയാനാവില്ല. എങ്കിലും ഇതു പറയാം. രണ്ടു സമുദായങ്ങളും തമ്മിൽ വീണ്ടും പരസ്പരവിശ്വാസം ഉണ്ടായെന്നും രണ്ടുകൂട്ടരും വീണ്ടും അവരുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ സാധാരണമട്ടിൽ ജീവിക്കാൻ തുടങ്ങിയെന്നും എനിക്കു ബോധ്യപ്പെടുന്നതുവരെ കിഴക്കൻബങ്കാൾ വിട്ടുപോകാൻ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ഇതില്ലെങ്കിൽ പാക്കിസ്ഥാനുമില്ല. ഹിന്ദുസ്ഥാനുമില്ല; ഇന്ത്യയ്ക്കു് അടിമത്തം മാത്രമേയുള്ളു—പരസ്പരകലഹംകൊണ്ടു ചിന്നഭിന്നമായതും കാട്ടാളത്തത്തിൽ ഒത്തശ്രദ്ധയുമായ ഇന്ത്യയ്ക്കു്.

എന്റെ ആഹാരക്രമത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ ആരുംതന്നെ അസ്വസ്ഥരാകേണ്ടതില്ല. 'എഴുത്തു കിട്ടി. ശാന്തമാണെന്നു കമ്പിയടിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്'. ഒരാഴ്ചയായി സംവേങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല. സ്ഥിതി രൂപംതികരം. പതിവുള്ള ആഹാരം വീണ്ടും കഴിച്ചതുടങ്ങണമെന്നു ഏറ്റവും ആത്മാർത്ഥമായി അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഞാൻ 19-ാം തീയതി ഡൽഹിക്കു പോവുകയാണു് എന്നു കമ്പി ഡോ. രാജേന്ദ്രപ്രസാദിൽനിന്നു കിട്ടിയതിനെത്തുടർന്നു ഞാൻ ഇന്നലെ മുതൽ ആട്ടിൻപാൽ വീണ്ടും കഴിക്കാൻ തുടങ്ങി. ശരീരസ്ഥിതി

സമ്മതിപ്പാൽ ഉടനെ പതിവുള്ള ആഹാരങ്ങൾതന്നെ കഴിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭാവി ഈശ്വരന്റെ കൈയിലാണ്.

139

സത്യഗ്രഹത്തിന്റെ മാർഗത്തിൽ വിരാമമില്ല. വിശ്രമസ്ഥാനമില്ല. എപ്പോഴും മുന്നോട്ടു മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ പിന്നോട്ടു പോയേ തീരൂ. 'ഹരിജ'ന്റെ കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽ 'വിശ്വാസത്തിൽ ഒരു സാഹസയത്നം' എന്നു വർണിക്കപ്പെട്ട തീരുമാനം ഗാന്ധിജി ചെയ്തതു ദത്താപരയിൽ വെച്ചാണ്. പക്ഷേ വേഗം അദ്ദേഹം മരണാഘാതം വെച്ചുകഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു മുസ്ലീംകുടുംബത്തിൽ താമസിക്കണം. ബങ്കാലമന്ത്രിസഭയ്ക്കിഷ്ടമുള്ള ഒരു മുസ്ലീംലീഗുകാർ തന്റെ കുടുംബത്തിലെ ഒരംഗമായി അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിക്കുമെങ്കിൽ, 16-ാം തീയതി തന്നെ സന്ദർശിച്ച സിവിൽ സപ്ലൈസ് മന്ത്രി ഗോഹ്രാൻ സാഹിബുമായി ഇക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം സംസാരിക്കുകയും തന്നെ സ്വീകരിക്കാൻ ആരോടെങ്കിലും ശുപാർശചെയ്യുമോ എന്നു ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്ങനെയൊക്കെ അദ്ദേഹത്തെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതെന്നു അറിയാത്തവരുടെ നടുക്കു്, സ്വന്തം കൂട്ടുകാരന്മാരില്ലാതെ ഗാന്ധിജി ജീവിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം (മന്ത്രി) ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. 'എന്റെ കാര്യം ഞാൻ നോക്കിക്കൊള്ളാം. എന്നിക്കാരടെയും സേവനം ആവശ്യമില്ല. ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. 'എന്നാൽ ഞാൻ പറയട്ടെ, താങ്കളെ സ്വീകരിക്കാൻ ഒരു മുസ്ലീംകുടുംബവും തയ്യാറില്ല,' ഗോഹ്രാൻ സാഹിബ് ചിരിച്ചുകൊണ്ടു മറുപടി പറഞ്ഞു. എങ്കിലും ഗാന്ധിജിയെ എളുപ്പത്തിലങ്ങനെ ഒഴിച്ചുവിടാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വൈകുന്നേരത്തെ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കുശേഷം അദ്ദേഹം അതിനെപ്പറ്റി സവിസ്തരം സംസാരിച്ചു. അദ്ദേഹം നവംബറിയിൽ മുസ്ലീങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വന്നിരിക്കുകയാണ്. ഹിന്ദുസുഹൃത്തുക്കളുടെകൂടെ താമസിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനിഷ്ടമില്ല. ഒരു ലീഗ് മുസൽമാന്മാർക്കുടേതാമസിക്കാൻ കഴിയുമോ എന്നറിയണം. 'എന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ കുറച്ചേയുള്ളൂ. ശുചിത്വം, ശുചിയായ ജലം, കഴിക്കാവുന്ന ഭക്ഷ്യങ്ങൾ, എന്റെ സ്വന്തം രീതിയിൽ പ്രാർത്ഥിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം—ഇതേ എന്നിങ്ങനെ വേണ്ടൂ.' താനൊരു മുസ്ലീംലീഗ് കുടുംബത്തിന്റെകൂടെ താമസിക്കുന്നതു ഹിന്ദുക്കൾ കണ്ടാൽ, വിശ്വാസം വീണ്ടുകിട്ടി, അവർ അധികം വേഗം തിരിച്ചുവരും—ഇതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം. 'എന്നെ അടുത്തറിയാനും ഞാൻ ശത്രുവോ മിത്രമോ എന്നു മനസ്സിലാക്കുവാനും മുസ്ലീംസുഹൃത്തുക്കൾക്കു് ഒരവസരവും കിട്ടും.'

139. Harijan, 8-12-1946 (Communal Unity, pp. 452-453)

എങ്കിലും ഒരു മുസ്‌ളീംകുടുംബം തന്നെ സ്വീകരിക്കുന്നതുവരെ 'വിശ്വാസത്തിലുള്ള ആ സാഹസയത്നം' നീട്ടിവയ്ക്കാൻ അദ്ദേഹം വിചാരിക്കുന്നില്ല.

140

'സുഖക്കൂട്ട മാറിയാൽ വരൂ. 'പ്രവർത്തിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ മരിക്കുക' എന്നതിന്റെ അർത്ഥം അപ്പോൾ ഞാൻ കൂടുതൽ വിശദീകരിച്ചു തരാം' എന്ന് ഗാന്ധിജി എന്റെ* ആദ്യത്തെ സുഖക്കൂട്ട കാലത്തയച്ച അവസാനത്തെ കുറിപ്പിൽ പറയുകയുണ്ടായി. ഇതന്നെ സരിച്ച സഞ്ചരിക്കാരായപ്പോൾ ഞാൻ ശ്രീരാംപുരിയിലേക്കു പോയി. അന്നു എടയം തുറന്നുള്ള ഒരു സംഭാഷണത്തിൽ—അതു സംഭാഷണത്തേക്കാളേറെ ഉറക്കച്ചിന്തിക്കലായിരുന്നു—ഗാന്ധിജി തന്റെ വിചാരം മുഴുവൻ വെളിവാക്കി. കിഴക്കൻബങ്കാളിൽനിന്നുള്ള അയോർത്ഥികളുടെ ഒഴിഞ്ഞുപോക്ക് അരുതെന്നു പറഞ്ഞിട്ടും തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. പട്ടാളത്തിന്റെയും പോലീസിന്റെയും രക്ഷ അധികമധികം വേണമെന്ന ആവശ്യം എല്ലായിടത്തുമുണ്ട്. നേരെമറിച്ചു സ്വാതന്ത്ര്യം കൊതിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ആത്മരക്ഷയ്ക്കു പോലീസിനെയോ പട്ടാളത്തെയോ ആശ്രയിക്കരുതെന്നു അദ്ദേഹം ഉൽബോധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പോലീസും പട്ടാളവും നൽകുന്ന രക്ഷയ്ക്കുപകരം എന്താണുള്ളതു? ബലവാന്റെ അഹിംസയെ അദ്ദേഹം അവർക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതു തന്റെ ഒരു പുതിയ നിർദ്ദേശമാണ്. ഇതവരെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുകമാത്രമാണുണ്ടായതു്. അദ്ദേഹം അവരെ അതിനു കുറുംപറയുന്നില്ല. കാരണം അദ്ദേഹംതന്നെ അതു പ്രയോഗിച്ചു ഫലിപ്പിക്കാൻ പോകുന്ന യുള്ളു. 'വിശ്വാസവും കലുങ്ങാത്ത ഒരു എടയവും ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ എന്നാൽ പിന്നെ മലയോടു യേശു പറഞ്ഞതുപോലെ 'പോ സമുദ്രത്തിലേക്കു' എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതു സംഭവിക്കും' എന്ന് ഒരു സുഹൃത്തു അദ്ദേഹത്തോടു ഇയ്യുടെ പറയുകയുണ്ടായി. തനിക്കു് ആ വിശ്വാസമുണ്ടോ എന്നദ്ദേഹം സ്വയം ചോദിച്ചു. നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ഒറ്റയ്ക്കു താമസിക്കാൻ അദ്ദേഹം വന്നിരിക്കുകയാണ്. എന്നാലും അദ്ദേഹം ഇപ്പുറപ്പെടുന്നതുപോലെ കൂട്ടുകാരെയെല്ലാം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു തന്റെ വിശ്വാസം ഈശ്വരനിൽ സമർപ്പിച്ചു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കണമെന്നുണ്ട്. തന്നെക്കൊണ്ടു് ഏതെങ്കിലും ചെയ്യിക്കണമെന്നുണ്ട്. ഈശ്വരനെങ്കിൽ അദ്ദേഹംതന്നെ എല്ലാ ഭാഗ്യവിപര്യങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷിക്കും എന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കുന്നു. പിന്നെ എന്തിനു മരണത്തെ യേപ്പെടുന്നു?

140. Harijan, 12-1-1947 (Communal Unity, pp. 479-480)
* പ്യാരേലാൽ

തനിക്കു വേണ്ടത്ര ആരോഗ്യം ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞാൽ, അപ്പോഴേക്കും വയലുകളിലെ വെള്ളം വറ്റിയാൽ നിർഭയതപത്തിന്റെ സന്ദേശം ജനങ്ങൾക്കു നൽകാൻവേണ്ടി, ഗ്രാമംതോറും നടന്നുചെന്നു്. ഓരോ വാതിലു്കെലും മുട്ടിനോക്കാൻ അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പുറപ്പെട്ട ഗ്രാമത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരില്ല. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം ഗ്രാമീണരുടെ ജീവിതത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളും.

141

അവർ * പോയിട്ടുള്ളതു് എന്റെ ശുഭാശംസകളോടെയാണെങ്കിലും, സഹായകരമല്ലാത്ത ഒരന്തരീക്ഷത്തിലേക്കാണ്. അവർ പോകുന്നതു തെളിഞ്ഞ മാർഗത്തിലൂടെയല്ല, ആരും നടന്നിട്ടില്ലാത്ത വഴിയിലൂടെയാണ്. അവരുടെ ജോലി കിടക്കുന്നതു വിമുഖരായ ജനങ്ങൾക്കിടയിലാണ്. അവർക്കു ഭാഷയറിഞ്ഞുകൂടാ, പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങളും അറിഞ്ഞുകൂടാ.

‘അടുത്ത നടപടി എന്താണെന്നു് എനിക്കുതന്നെ അറിയില്ല. അതുകൊണ്ടു് അവരെ നയിക്കാൻ എനിക്കു വയ്യ. ഇപ്പോൾ റിപ്പോർട്ടുകളയയ്ക്കാൻ അവർക്കു നിവൃത്തിയില്ല. ഞാനൊരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കിക്കൊടുത്താൽ നാൾ വഴിയെഴുതാൻ അവർക്കു കഴിയും. എന്നോളം പ്രായമുള്ളവരും തഴക്കംചെന്ന ഒരു പ്രവർത്തകനും തീരെ നിസാർത്ഥനമായ മഹാനായ തക്കർ ബാപ്പപ്പോലും താൻ മുഖവരരിക്കലും ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പണി, താനെന്താണു ചെയ്യുന്നതെന്നറിയാതെ, ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എങ്കിലും ഇന്നത്തെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ബഹളത്തിൽനിന്നു സമാധാനം സംജാതമാകുമെന്നു് ഞാനാശിക്കുന്നു. അപ്പോൾ നിങ്ങളും ഞാനും ആഗ്രഹിക്കുന്നതുണ്ടാവും. ഭാവിപ്രവർത്തകർക്കു് അതേറ്റവും വലിയ നേട്ടമാവുകയും ചെയ്യും....’

അവസാനം ഡോ. ചക്രവർത്തി പറഞ്ഞു: അവർണനീയങ്ങളായ ക്ഷേത്രങ്ങൾ ജനങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുവെങ്കിലും, ഇന്നും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഈ മഹോദ്യമത്തിനു ബങ്കാൾ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതു്, അങ്ങു് ഈ സ്ഥലം അങ്ങയുടെ കേന്ദ്രമാക്കിയതു്, ഞങ്ങളുടെ പരമഭാഗ്യമാണു്. അങ്ങയുടെ വരവിനെക്കുറിച്ചും അങ്ങു് ഇവിടെ വന്നിട്ടുള്ളതു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അങ്ങയെ അത്രയേറെ ആവശ്യമുള്ള ക്ഷേത്രമഗ്നരായ സ്രീപുരുഷന്മാരുടെകൂടെ ജീവിച്ചു് പ്രയത്നിക്കാനാണെന്നതിനെക്കുറിച്ചും ബങ്കാളിനുമുഴുവനും അറിയാം.’

141. Harijan, 12-1-1947 (Communal Unity, pp. 481-482)
* ഗാന്ധിജിയുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചു് ഒറ്റതിരിഞ്ഞു വിവിധ ഗ്രാമങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സഹപ്രവർത്തകർ.

ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു: 'ഇക്കാര്യം ശരിപ്പെടുത്തിയാൽ, അതെന്തെങ്കിലും ജീവിതത്തിലെ സർവ്വോത്തമമായ കർമ്മമായിരിക്കും. കിഴക്കൻ ബങ്കാളിലെ മണ്ണിലേക്കും ജനങ്ങളിലേക്കും എനിക്കു കടന്നുവരേണ്ടതായിവന്നു. ഇക്കാര്യം ഞാനാദ്യം പറഞ്ഞത് ജവഹർലാലിനോടായിരുന്നു. ഒരൊറ്റ നിമിഷം ശങ്കിക്കാതെ അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു: 'ശരി അങ്ങയുടെ സ്ഥാനം അവിടെയാണ്. അങ്ങയെക്കൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്കിവിടെ വളരെയധികം ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിലും നവംബറിയിലാണ് ഞങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ ആവശ്യം.'

ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു: 'എപ്പോൾ?'

'അങ്ങേക്കു വേണമെന്നു തോന്നിയാലുടനെ,' അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു. രണ്ടു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞു.

ഡബ്ളിയു. തോൽപിക്കുന്ന പ്രശ്നം

142

തെങ്കനായികയിൽ താമസിക്കുന്ന ഒരു ഹിന്ദുവിന്റെ താഴെ ചേർക്കും പ്രകാരമുള്ള ഒരു സന്ദേശം പണ്ഡിത ബനാർസിദാസ് പത്രർവേദി കൊണ്ടുവരികയുണ്ടായി: 'മുരുകാനിലെ മുസുളീം അക്രമങ്ങൾക്കു ഗാന്ധിയാണുത്തരവാദിയെന്നു അദ്ദേഹത്തോടു പറയുക.' പ്രശ്നങ്ങളിൽവെച്ചു പ്രശ്നമായിട്ടുള്ളതിനെപ്പറ്റി എഴുതാൻ ഞാൻ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഇതിനു മുമ്പു ഞാനിതു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായില്ല. എന്നാൽ മാപ്പിളമാർ ചെയ്തവന്നു പറയുന്ന അക്രമങ്ങൾക്കും എന്നുവേണ്ട, വിലാഹത്തു പ്രക്ഷോഭത്തിനുശേഷം ഹിന്ദുക്കൾക്കു ദ്രോഹം സഹിക്കേണ്ടിവന്നു, അഥവാ സഹിക്കേണ്ടിവരുമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന, എല്ലാ ലഹളകൾക്കും ഞാനാണുത്തരവാദിയെന്നറിയിക്കുന്ന വളരെ എഴുത്തുകൾ-ഇവയിൽ ചിലതു പ്രശസ്ത സുഹൃത്തുക്കൾ എഴുതിയവയാണ്-എനിക്കു കിട്ടുകയുണ്ടായി. വാദം ഏതാണിങ്ങനെയാണ്: 'വിലാഹത്തു' കാര്യത്തിൽ മുസുളീങ്ങളോടു സഹകരിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കളോടാവശ്യപ്പെട്ടു. നിങ്ങളതിന്റെ ഭാഗത്തു ചേരുകയാൽ, മറ്റുതരത്തിൽ ഒരിക്കലും കിട്ടാത്ത പ്രാധാന്യം അതിനു കിട്ടി. അതു മുസുളീങ്ങളെ ഏകീകരിച്ചു, പ്രബുദ്ധരാക്കി. പണ്ടൊരിക്കലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലാത്ത ഒരു പ്രാധാന്യം അതു മൗലവിമാർക്കുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, വിലാഹത്തു' കാര്യം തീർന്നപ്പോൾ മുസൽമാന്മാർ ഹിന്ദുക്കളുടെ നേരെ ഒരുതരം ജഹാദു' പ്രഖ്യാപിച്ചുരിക്കുകയാണ്.' ആക്ഷേപങ്ങളുടെ സാരം ധാര്യിക്കാവുന്ന ഭാഷ:

142. Young India, 29-5-1924 (Communal Unity, pp. 41-43)

യിൽ ഞാനിവിടെ ചേർത്തിരിക്കുകയാണ്. ചില ഏഴത്തുകളിൽ അല്പിക്കാൻ കൊള്ളരുതാത്ത ശകാരമുണ്ട്.

എന്റെ നേരേയുള്ള ഹിന്ദുക്കളുടെ കുറ്റാരോപണം അങ്ങനെ ഒരു മുസൽമാൻ സുഹൃത്തു പറയുന്നു:

മുസ്ളീംസമുദായം വളരെ സാരദ്യവും മതഭക്തിയുമുള്ള ഒന്നാക കൊണ്ട്, വിലാപത്തു് അപകടത്തിലാണെന്നും മുസ്ളീങ്ങളുടെയും ഹിന്ദുക്കളുടെയും ഏകീകൃതമായ ശബ്ദംകൊണ്ടു് അതിനെ രക്ഷിക്കാമെന്നും വിശ്വസിക്കാൻ അവർ പ്രേരിതരായി. നിരപരാധികളായ ഈ ആളുകൾ അങ്ങയുടെ വാഗ്വിലാസം കേട്ടു വിശ്വസിച്ചു്, വലിയ ഉത്സാഹം കാണിച്ചു. തൽഫലമായി അവരാണ് ആദ്യം സ്കൂളുകളും കോടതികളും കൗൺസിലുകളും മറ്റും ബഹിഷ്കരിച്ചതു്. തന്റെ ജീവകാലത്തെ മുഴുവൻ പരിശ്രമംകൊണ്ടു് സർസയടു് നിർമ്മിച്ചതും യഥാർത്ഥത്തിൽ അത്തരത്തിൽപ്പെട്ട ആദ്യത്തെ സ്ഥാപനവുമായ അലിഗറിലെ ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ ആസ്ഥാപനം അപ്പടി താറ്റുമാറാക്കപ്പെട്ടു. ഹിന്ദുസമുദായത്തിനു് ഇത്തരമൊരു സ്ഥാപനമുണ്ടായിരുന്നുവോ എന്നും അതിനിത്തരമൊരു യോഗമുണ്ടായോ എന്നും അങ്ങ സദയം കാണിച്ചുതന്നാൽകൊള്ളാം. തങ്ങൾക്കും തങ്ങളുടെ സമുദായത്തിനും അഭിമാനകരമാകമാറു് സർവകലാശാലാബിരുദം നേടാൻ കഴിയുമായിരുന്ന വളരെ കുട്ടികളെ എനിക്കറിയാം. മൗത്തിന്റെ പേരിൽ പഠിപ്പു് ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. തൽഫലമായി അവരകെ നശിച്ചു. നേരെമറിച്ചു വളരെ കുറച്ചു ഹിന്ദു കുട്ടികളേ പഠിപ്പു് ഉപേക്ഷിച്ചുള്ളൂ. അങ്ങനെ ചെയ്തവർതന്നെ പ്രസ്ഥാനം തീരെ തകരുകയാണെന്നു കണ്ടപ്പോൾ, വീണ്ടും ഉടനെ പഠിപ്പു തുടർന്നു. വക്കീൽമാരുടെ കാര്യത്തിലും ഉണ്ടായതു് ഇതുതന്നെ. അന്നു് അങ്ങു് ഇരുസമുദായങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ ഒരുവിധം ഐക്യമുണ്ടാക്കി. അതുറച്ചതാണെന്നു കൊട്ടിപ്പോഷിച്ചു. സരളമനസ്കരായ മുസൽമാന്മാർ പിന്നെയും അതു വിശ്വസിച്ചു. തൽഫലമായി അജ്മീർ, ലക്നോ, മീറത്തു്, ആഗ്രാ, സഹാൻപൂർ, ലാഹോർ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ അവരോടു് മൃഗീയമായി പെരുമാറി. വളരെ മേലേക്കിടയിലുള്ള ഒരു പത്രപ്രവർത്തകനായ മി. മുഹമ്മദാലിയെ—ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അതുതകരമായ പത്രം, 'കോംറേഡു്' മുസ്ളീംസമുദായത്തിനുവേണ്ടി കനത്ത ജോലി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു—അങ്ങു സ്വാധീനിച്ചു. ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹം മുസ്ളീംസമുദായത്തിനു ചേതപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങയുടെ ഹിന്ദുനേതാക്കന്മാർ, ശുദ്ധിയുടേയും സംഘടനയുടെയും പേരിൽ മുസ്ളീംസമുദായത്തെ ദുർബലമാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്. ആളുകൾ കൗൺസിലുകളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു തടയുവാൻ അങ്ങച്ചെയ്തു ദീർഘദൃഷ്ടിയീല്ലാത്ത തീരുമാനം. ഈ സമുദായത്തെ ഏറ്റവും അന്യായമായി ബാധിച്ചി

നികന്നു; കാരണം, ആ നിരോധംകൊണ്ട്, പ്രാപ്തിയുള്ളവരിൽ ശ്രീപക്ഷവും കൗൺസിലുകളിൽ പ്രവേശിക്കാതിരുന്ന. ഈ സാഹചര്യങ്ങളിൽ മുഹമ്മദീയരെ കുറച്ചുപേരെങ്കിലും ഇപ്പോഴും സ്വന്തം ഭാഗത്തു നിർത്തുന്നതുകൊണ്ട് അങ്ങു ഈ സമുദായത്തിനു വലിയ ദോഷമാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് അങ്ങേയ്ക്കു യഥാർത്ഥത്തിൽ തോന്നുന്നില്ലേ?'

ആ എഴുത്തു മുഴുവൻ ഞാനിവിടെ ചേർത്തിട്ടില്ല. എങ്കിലും ചേർത്ത ഭാഗം എന്റെ നേരെയുള്ള മുസ്ളീം കുറ്റാരോപണത്തിന്റെ സാരം കുറിക്കുന്നുണ്ട്.

ഈ രണ്ടു കുറ്റവും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ വാദിച്ചു തീർന്നു. ഞാൻ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നില്ലെന്നും പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഞാനൊരു പ്രവാചകനായിരുന്നെങ്കിലും, സംഭവിച്ചതെല്ലാം കാലേക്കു റ്റി കാണാൻ എന്നിങ്ങ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും കൂടി വിചാരിച്ചു പ്രക്ഷോഭണത്തിലേക്കു തീർച്ചയായും ഞാൻ ഇറങ്ങിയെന്നു. രണ്ടു സമുദായങ്ങളും തമ്മിൽ ഇന്ന് അസുഖബന്ധങ്ങളാണുള്ളതെന്നിരുന്നാലും രണ്ടിനും നേട്ടമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ജനങ്ങൾക്കിടയിലുണ്ടായ ഉണർവ് പരിശീലനത്തിലെ ഒരൊഴിച്ചുകൂടാത്ത ഭാഗമായിരുന്നു. അതുതന്നെ മഹത്തായ ഒരു നേട്ടമാണ്. ജനങ്ങളെ വീണ്ടും ഉറക്കാൻതക്ക യാതൊന്നും ഞാൻ ചെയ്യുകയില്ല. ഈ ഉണർവിനെ ശരിയായ വഴിയിലൂടെ തിരിച്ചുവിടുന്നതിലാണ് നമ്മുടെ വിവേകം കിടക്കുന്നതു്. നമ്മുടെ മുമ്പിൽ ഇന്നു നാം എത്ര കാണുന്നുവോ അതു ദയനീയമാണ്, എന്നാലും നിരാശാജനകമല്ല—നമുക്കു് ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ. തളർച്ചയുടെയും നൈരാശ്യത്തിന്റെയും മയക്കത്തിൽനിന്നല്ല, ശക്തിയുണ്ടെന്ന ബോധത്തിൽനിന്നു് ജനിക്കുന്ന ശാന്തിയുടെ മുൻഗാമിയാണ് ഇന്നത്തെ കൊടുങ്കാറ്റു്.

പല ദിക്കിലുമുണ്ടായ ലഹളകളെപ്പറ്റി ഞാൻ വിധി പറയണമെന്നു് പൊതുജനങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കരുതു്. വിധി പറയാൻ എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അതിനാവശ്യമായ തെളിവുകൾ എന്റെ മുമ്പിലില്ല.

143

ഈ പ്രശ്നം (ഹിന്ദു മുസ്ളീം ഐക്യം) മനുഷ്യന്റെ കൈയിൽനിന്നു വിട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും, ഈശ്വരൻ സ്വന്തം കൈയിൽ അതേറെടുത്തിരിക്കുന്നുവെന്നും കോമിഡിയിൽവെച്ചു ഞാൻ പറയുണ്ടായി. ആ പ്രസ്താവന എന്റെ അഹന്തയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടതാകാം. എങ്കിലും എനിക്കങ്ങനെ തോന്നുന്നില്ല. അതിനെനിക്കു ധാരാളം കാരണമുണ്ട്. എന്റെ കൈ മാത്രമല്ല എനിക്കു പറ്റാ

143. Young India, 27-1-1927 (Communal Unity, pp. 136-137)

യാൻ കഴിയും. ഒരു നിമിഷവും ഞാൻ ഇശ്വരനെ മറക്കാറില്ലെന്നും. കഴിഞ്ഞ ഇരുപതു കൊല്ലമായി ഞാൻ ചെയ്തതെല്ലാം ഈശ്വരസാന്നിധ്യത്തിൽ ചെയ്തതുപോലെയാണ്. ഹിന്ദു മൂസ്ളീം മൈത്രി ഞാനെന്റെ ജീവിത ലക്ഷ്യമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ അതിനുവേണ്ടി ഞാൻ പ്രയത്നിച്ചു. ഇവിടെ അതിനുവേണ്ടി ഞാൻ ക്ഷേമിച്ചു. ഞാൻ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്തു. എങ്കിലും ഈശ്വരൻ സംതൃപ്തനായിട്ടില്ല, ആ പണിയിൽനിന്നു ഞാൻ അഭിമാനം നേടാൻ ഈശ്വരനിഷ്ഠമില്ല. അങ്ങനെ ഞാനിപ്പോൾ കൈകഴുകിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ നിസ്സഹായനാണ്. ആവുന്നതെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്തു. എങ്കിലും ഞാൻ ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവനാകുകൊണ്ടും, ഒരൊറ്റ നിമിഷവും എനിക്കദ്ദേഹത്തിലുള്ള വിശ്വാസം ചേരപ്പെടാത്തതുകൊണ്ടും, അദ്ദേഹം തരുന്ന സുഖഭുജനങ്ങളും കൊണ്ടും ഞാൻ സംതൃപ്തനാകുകൊണ്ടും. എനിക്കു നിസ്സഹായാവസ്ഥ തോന്നാമെങ്കിലും, ഒരിക്കലും ഞാൻ ആശ വെടിയാറില്ല. ഹിന്ദു മൂസ്ളീം മൈത്രി വന്നേ തീരൂവെന്നും, നാം ആശിക്കാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നതിനെക്കാൾ വേഗം അതു വരുമെന്നും, നാം തടഞ്ഞാലും ഈശ്വരൻ ഒരു ദിവസം അതു നമ്മുടെമേൽ വച്ചുകെട്ടുമെന്നും, എന്റെ ഉള്ളിൽ നിന്നും എന്തോ ഒന്ന് എന്തോടു പറയുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ്, അതു ഈശ്വരന്റെ കൈകളിൽ ചെന്നെത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞത്. ഇത് അഹംതയുടെ ജല്പനമായി കരുതപ്പെട്ടേക്കാമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു; എന്നെക്കാളേറെ മറ്റൊരും ഇതിനുവേണ്ടി പ്രയത്നിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടും, മറ്റൊർക്കും ഇക്കാര്യം നേടാൻ കഴികയില്ലെന്ന ഒരു ധ്വനി അതിലുള്ളതുകൊണ്ടാണ് അഹംതയുള്ളത്. എന്നാലും ആ പ്രസ്താവനയിൽ അഹംതയുണ്ടായിരുന്നില്ല. പരശുതം ആളുകൾ ഇത്രതന്നെ ശ്രദ്ധയോടും പ്രേമത്തോടും ശേഷിയോടുംകൂടി ഈ ജോലി ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവാം; പക്ഷേ, ആരും ഇതിലേറെയില്ല. അവർക്കെല്ലാം എന്നെപ്പോലെ നിസ്സഹായാവസ്ഥ തോന്നുന്നുണ്ടാകാമെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

144

ഞാൻ മുസൽമാന്മാരോടു പക്ഷപാതമുള്ളവനാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു പറയാം. അങ്ങനെയൊട്ടെ, മുസൽമാന്മാർ അതു സമ്മതിക്കുകയില്ലെങ്കിലും. പക്ഷപാതംകൊണ്ടു എന്റെ മതത്തിന് ഒരു കണികയോളവും കോട്ടം തട്ടുകയില്ല. ആക്കെങ്കിലും അവർക്കിടയിൽ കറച്ചുകൊടുത്താൽ ഞാൻ ഈശ്വരന്റെ മുമ്പാകെ സമാധാനം പറയേണ്ടിവരും. എന്നാൽ ഞാൻ ആർക്കെങ്കിലും അവർ അർപ്പിക്കുന്നതിലും അധികംകൊടുത്താൽ, അദ്ദേഹം എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുമെന്നു എനിക്കറിയാം. എന്നെ നിങ്ങൾ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കണമെന്നു ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. എന്റെ കൈയോ ഹൃദയമോ ആരെങ്കിലും

144. Young India, 10-3-1927 (Communal Unity, p. 138)

അർഹിക്കുന്നതിലേറെ വല്ലതും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതിൽ വേദിക്കുന്നതിനുപകരം നിങ്ങൾ അഭിമാനം കൊള്ളണം. മുസൽമാന്മാരോടു നീതിചെയ്യുക മാത്രമല്ല, അർഹിക്കുന്നതിലേറെ അവർക്കുകൊടുക്കാൻ തുനിയുകപോലും ചെയ്ത ഒരൊറ്റ ഭ്രാന്തൻ ഗാന്ധിയെ കിലും നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായതിൽ ഹിന്ദുക്കളായ നിങ്ങൾ അഭിമാനം കൊള്ളണം. സഹിഷ്ണുതയുടെയും ത്യാഗത്തിന്റെയും ക്ഷമയുടെയും ഉദാഹരണങ്ങൾ ഹിന്ദുമതത്തിൽ നിറയെയുണ്ട്. പാണ്ഡവന്മാരുടെ ത്യാഗത്തെക്കുറിച്ചും യുധിഷ്ഠിരുന്റെ ക്ഷമയെക്കുറിച്ചും ആലോചിച്ചുനോക്കൂ. ഹിന്ദുമതത്തെ അക്ഷരംപ്രതി അനുസരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ച ഒരാളെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ ഇടയിലുണ്ടായതു് വ്യസനിക്കത്തക്ക ഒരു സംഗതിയാണോ?

145

ഹിന്ദുമുസ്ലീം മൈത്രിയെപ്പറ്റി ഈ ഏടുകളിൽ ഞാൻ ഈയിടെയൊന്നും എഴുതാറില്ലെങ്കിൽ അതിനു കാരണം അവാച്യമായ അപമാനബോധമാണ്. ലജ്ജാവഹങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തതു് ഹിന്ദുക്കളോ, മുസ്ലീങ്ങളോ എന്നു ഞാൻ നോക്കുന്നില്ല. ക്ഷമാശീലനായ ഈശ്വരനെ ചിലർ നിന്ദിക്കുന്നുണ്ടെന്നതും, മതത്തിന്റെ വിശുദ്ധമായ പേർപറഞ്ഞു മനുഷ്യാചിതമല്ലാത്ത പണികൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതുതന്നെ ധാരളമാണ്. കൊലയ്ക്കോ സഹോദരഹത്യകൾക്കോ മതത്തെ രക്ഷിക്കാനാവില്ലെന്നും എനിക്കറിയാം. മതാനുയായികളുടെ പരിശുദ്ധികൊണ്ടും വിനയംകൊണ്ടും പരിപൂർണ്ണമായ നിർഭയതംകൊണ്ടും മാത്രമേ മതത്തെ—ആ പേരർഹിക്കുന്ന മതത്തെ—രക്ഷിക്കാനാവൂ. ഇതു മാത്രമാണ് ശുദ്ധി, ഇതു മാത്രമാണ് പ്രചാരണം.

146

സാമൂഹിക പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ചുള്ള എന്റെ നിലപാടിനെപ്പറ്റി വളരെയേറെ അബദ്ധധാരണകൾ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടുവരുന്നതുകൊണ്ടു്, വാദങ്ങളിലേക്കൊന്നും കടക്കാതെ, എന്റെ ഭാഷാപരിചയംകൊണ്ടു് കഴിയുന്നത്ര വ്യക്തമായി എന്റെ നില ഞാൻ വ്യക്തമാക്കാം.

1. കഴിഞ്ഞ നാല്പതു കൊല്ലമായി ഞാൻ പുലർത്തിപ്പോരുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾ മാറ്റമില്ലാതെ നിൽക്കുന്നു.
2. ഞാൻ പല തവണ പറഞ്ഞു മറ്റു കാര്യങ്ങളെന്നപോലെ സാമൂഹികമൈത്രിയും കൂടിയില്ലാതെ സ്വരാജ്യമില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

145. Young India, 16-6-1929 (Communal Unity, p. 141)
 146. Young India, 24-4-1930 (Communal Unity, p. 164)

3. ഇപ്പോഴത്തെ സമരം സ്വാതന്ത്ര്യം സംസ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള തല്പ. അതിനുവേണ്ട കരുത്തു് ജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുവാനുള്ളതാണു്.

4. ആ കരുത്തു് ഉൽപാദിപ്പിച്ചുകഴിയും സ്വാതന്ത്ര്യസംസ്ഥാപനത്തിനുള്ള സമയംവരുകയും ചെയ്താൽ മുസൽമാന്മാരെയും മറ്റൊല്ലാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതായി വരും. അവർ സംതൃപ്തരായില്ലെങ്കിൽ അഭ്യന്തരസമരം ഉണ്ടായേ തീരൂ. എങ്കിലും നാം ആ കരുത്തു ഉൽപാദിപ്പിച്ചാൽ ഭിന്നഭിന്നപ്രായങ്ങളും അവിശ്വാസവും തിരോഭവിക്കുമെന്ന ആശ എനിക്കുണ്ടു്. ഇതൊക്കെ നമ്മുടെ ദുർബല്യംകൊണ്ടുണ്ടായവയാണു്. ഉറക്കരുത്തുണ്ടായാൽ നാം നമ്മുടെ ദുർബല്യം വെടിയും.

5. 'നെഹ്രുഭരണഘടന' പോയതുകൊണ്ടു സാമൂഹ്യനീതിപരിഹാരവും സ്വാഭാവികമായി കാലഹരണപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യനീതിപരിഹാരം സിക്കകാർക്കോ മുസൽമാന്മാർക്കോ തൃപ്തികരമായിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടു ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ കക്ഷികൾക്കും തൃപ്തി വരുമാറു് അക്കാര്യം പുനരാലോചിക്കപ്പെടണമെന്ന ലാഹോർ കോൺഗ്രസ്സു് പ്രമേയം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ടു്.

6. ഇപ്പോഴുള്ളതെടുക്കാൻ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ ഹിന്ദുക്കൾ അനുവദിക്കുകയാണു എനിക്കറിയാവുന്ന അഹിംസാത്മകമായ ഏക പരിഹാരം. രാജ്യം ഭരിക്കാൻ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്നതിനു ഞാൻ മടിക്കുകയില്ല. ഇതു വെറും താത്വിക വിശ്വാസമല്ല, ആവഴിയിൽ ഒരപകടവുമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യ ഗവർണ്മെന്റിൽ അധികാരം ജനങ്ങളുടെ കൈയിലായിരിക്കും.

147

സർദാർ വല്ലഭോദിയും പണ്ഡിതജവഹർലാലുംകൂടി 8-ാം തീയതി ഉച്ചതിരിഞ്ഞു വന്നു് അന്നു വൈകുന്നേരത്തെ യോഗത്തിനു ഗാന്ധിജി വരുമോ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ--കാരണം തന്റെ ലൺഡൻയാത്രയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ഒരു പ്രസ്താവന ചെയ്യുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു--ഗാന്ധിജി ബോംബെയിലെ ചില റൗഡി സംഘങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു ലഘുലേഖ വായിക്കുകയായിരുന്നു. അതിൽ നിറയെ കൂറ്റൻനണകളും അക്രമപ്രേരണകളും ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഗാന്ധിജിയുടെപോലും രക്തം തിളയ്ക്കാനിടയായി. കഠിനദുഃഖത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'എനിക്കെങ്ങും പോകണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇവിടെ അടച്ചുകിടന്നു നിലവിളിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നാണു തോന്നുന്നതു്. അന്തരീക്ഷത്തിൽ അത്രയേറെ ഹിംസയും അത്രയേറെ വ്യാജവുമുള്ളതുകൊണ്ടു മറ്റു ചുറ്റുപാടുകൾ

147. Young India, 13-8-1931 (Communal Unity, p. 176)

യാത്ര സാധ്യമാക്കിയാൽത്തന്നെ ഞാൻ പോയിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രയോജനമെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു.'

'പക്ഷേ' പണ്ഡിതനെഹ്രു പറഞ്ഞു, 'വട്ടംകൂടി വരുന്നുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്ന സാമുദായികലഹമെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുകയാണെങ്കിൽത്തന്നെ തങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യംകൊണ്ടുണ്ടാണാവശ്യം? അതിനെ നേരിടാൻ ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടാവില്ലേ?'

ഗാന്ധിജി ഒരു മങ്ങിയ ചിരി ചിരിച്ചു.

148

അകത്തു കൊടുങ്കാറ്റടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും പുറമേക്കു ചിരിക്കാൻ കഴിവുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ഹൃദയപരിശീലനം എന്നിങ്ങനെയായിട്ടുണ്ട്. കൊടുങ്കാറ്റ് വിഷമസന്ധിയിലെത്തിയിരിക്കുന്നു; എന്നിങ്ങു ബലക്ഷയം അനുഭവപ്പെടുന്നു, എല്ലാ ശക്തിയും നശിച്ചതായി തോന്നുന്നു.

149

1920-22 കാലത്തു ഞാൻ മുസൽമാന്മാർക്കു എന്തായിരുവോ, അതുതന്നെയാണിന്നും. ഡൽഹിയിലായിരുന്നപ്പോഴെന്നപോലെ ഇപ്പോഴും, അവർ തമ്മിൽ സജീവമൈത്രിയും ശാശ്വതസമാധാനവും ഉണ്ടാകാൻവേണ്ടി ജീവൻവെടിയാൻ ഞാൻ സന്നദ്ധനായിരിക്കും. ഈ കലാപത്തിന്റെ ഫലമായി ഇതിനുവേണ്ടിയുള്ള ആത്മാർത്ഥമായ ഒരുദ്യമുണ്ടാകുമെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു. ഉണ്ടാകാതെപ്പോകട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ഇതുണ്ടായാൽ പിന്നെ മറ്റു സമുദായങ്ങൾക്കു വേറിട്ടു നിൽക്കാൻ തീർച്ചയായും സാധിക്കാതെ വരും.

150

നിങ്ങളുടെ എഴുത്തിൽനിന്നുതലുവിക്കുന്ന ചോദ്യത്തിന് ഒരു മറുപടി ആവശ്യമാണ്. ഞാനിപ്പോൾ വെളിച്ചം കാണുന്നുണ്ടോ എന്നു നിങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നു. വ്യസനസമേതം ഇല്ലെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ അക്കാര്യം ഞാൻ ഉറക്കെപ്പറയുമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഇന്നത്തെ വിഷമാവസ്ഥയിൽനിന്നു പുറത്തു കടക്കാനുള്ള ഏതെങ്കിലും അവസരവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഈ പരിധി എന്നിങ്ങു തടസ്സമായിത്തീരുന്നില്ല.

148. Young India, 13-8-1931 (Communal Unity, p. 178)
149. Young India, 26-9-1932 (Communal Unity, p. 201)
150. 1938 മാർച്ച് 8-ാം തീയതി ഗാന്ധിജി മി. ജിനജ്ജ് അയച്ച ഒരു കത്തിൽ നിന്നു (Communal Unity, p. 210)

151

ശ്രീ ജിന്നയും ഞാനും തമ്മിൽ നടക്കാൻപോകുന്ന അഭിമുഖസംഭാഷണം അനവധിപേരുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായും കുറച്ചുപേരിൽ ആശക്തി ഉളവാക്കുന്നതായും ഞാൻ കാണുന്നു. ഈ സന്ദർശനത്തിനെതിരായും അഭിമുഖസംഭാഷണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി എന്തെങ്കിലും ആശയുളവാക്കുന്നതിനെതിരായും ഏതെങ്കിലും താക്കീതുചെയ്യുന്ന സുഹൃത്തുക്കളുണ്ട്. തന്നിമിത്തം ഏപ്രിൽ 28-ാം തീയതി എങ്ങനെയാണു്, എന്തിനാണു്, ഞാൻ ശ്രീ ജിന്നയെ കാണുന്നതെന്നു പൊതുജനങ്ങളോടു തുറന്നു പറയുന്നതാണു അധികം നല്ലതു്.

എനിക്കു ജീവനെപ്പോലെത്തന്നെ പ്രിയപ്പെട്ടതായ സാമൂഹ്യനീതികളെയെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ നിലപാടു കാണിക്കുന്ന എന്റെ ആദ്യത്തെ എഴുത്തു്— ഞാനദ്ദേഹത്തിനയച്ചതു്—അദ്ദേഹംതന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ എഴുത്തിൽ ഞാൻ വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്, എന്റെ മുമ്പിലുള്ളതു ഇരുട്ടുമാത്രമാണെന്നും ഞാൻ വെളിച്ചത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണെന്നും, വല്ലതുമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു് ആ ഇരുട്ടിനു കട്ടികൂടുകയും എന്റെ പ്രാർത്ഥന തീവ്രതരമാവുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നുവെന്നതാണു്. ഇതിന്റെകൂടെ ഏനിക്കറിയാവുന്നവയും അറിയാത്തവയുമായ കാരണങ്ങൾ നിമിത്തം എന്റെ പൊതുജീവിതത്തിലും സ്വകാര്യജീവിതത്തിലും ഇദംപ്രഥമമായി ആത്മവിശ്വാസം നശിച്ചതായിത്തോന്നുള്ളവെന്നുള്ള വസ്തുതകളെ ചേർക്കണം. സത്യത്തിന്റെയും അഹിംസയുടെയും ഭക്തനനുയോജ്യമല്ലാത്ത ഒരു ന്യൂനത ഞാനെന്നിൽ കണ്ടെത്തിയതായിത്തോന്നുന്നു. ഞാൻ ആത്മപരിശോധന നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്. അതിന്റെ ഫലമെന്താകുമെന്നു് ഇപ്പോൾ പറയാൻ വയ്യ. കഴിഞ്ഞ 50 കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ ഇപ്പോഴാദ്യമായി ഒരു നൈരാശ്യഗർഭതത്തിൽപ്പെട്ടതായിത്തോന്നുന്നു. കൂടിയായലോചനകൾക്കോ അത്തരം മറ്റൊന്നെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾക്കോ പററിയവനാണു ഞാനെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല.

152

പിന്നീടു സാമൂഹ്യനീതികളെപ്പറ്റി മി. സ്റ്റീൽ ചോദിച്ചു, ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഹിന്ദു മുസ്ലീംസ്ഥിതി അധികം വഷളായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണോ എന്നു്.

151. Harijan, 30-4-1938 (Communal Unity, p.216. 22-4-1938-ൽ ഗാന്ധിജി പത്രങ്ങൾക്കു നൽകിയ ഒരു പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു്)
 152. Harijan, 24-6-1939 (Communal Unity, p. 228)

'പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അതെ എന്നു തോന്നുന്നു', ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു. 'എങ്കിലും അവസാനം ഞങ്ങൾ ഒന്നായിത്തീരമെന്ന എല്ലാ ആശയം എനിക്കുണ്ട്. ഞങ്ങളെ പരസ്പരം ബന്ധിക്കുന്ന താൽപര്യങ്ങൾ അത്രയേറെ വലുതാകുകൊണ്ടു രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളുടെയും നേതാക്കന്മാർ യോജിച്ചു തീരൂ. ചുറ്റുപാടുകളുടെ ശക്തി അവരെ അതിനു നിർബന്ധിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ഇന്ന് ഏറ്റവും അകന്നവരായിത്തോന്നുന്നുവെന്ന സംഗതി ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞ ഉണർവിന്റെ സ്വാഭാവികഫലമാണ്. ഭിന്നിപ്പിനു അതു ബലം കൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. അപജ്ഞകൾക്കും സംശയങ്ങൾക്കും അസൂയകൾക്കും മുർച്ഛകൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. പുതിയ നേതൃത്വം ദിവസേന കൊണ്ടുവരുന്ന പുത്തൻ ആവശ്യങ്ങൾ കഴുപ്പങ്ങളുടെ തകരാറു വർദ്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാലും ഈ കലാപത്തിൽനിന്നു സമാധാനമുണ്ടാകുമെന്ന ആശ എനിക്കുണ്ട്.'

മി. സ്റ്റീൽ: 'മുസുളീംലീഗു കോൺഗ്രസ്സും തമ്മിലുള്ള വിടവുകൾ നികത്താൻ വയ്യാത്തവയല്ലേ?'

ഗാന്ധിജി. 'വിടവുകൾ അന്തസ്സാരശൂന്യങ്ങളാണ്.'

153

സാമുദായികമെത്രീകൾ വിളംബം നേരിടുന്നതു ഞാൻ വേണ്ടത്ര പരിശ്രമിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണെന്നും, ഞാൻ അക്കാര്യത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധിച്ചാൽ അതു ഇന്നു സാധിക്കാമെന്നും ഉള്ള പരാതി ഞാൻ പലപ്പോഴും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഞാനപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതായി കാണുന്നില്ലെങ്കിൽ ഹിന്ദുമുസുളീംമെത്രീകളുള്ള എന്റെ ഗൃച്ഛണ കുറഞ്ഞതല്ല അതിനു കാരണമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുനൽകിക്കൊള്ളട്ടെയോ? പക്ഷേ, ഈ ശ്രേഷ്ഠപരിശ്രമത്തിനുള്ള ഉപകരണമെന്ന നിലയിൽ എനിക്കുള്ള ന്യൂനത പണ്ടോരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്തവിധം ഇന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു, എന്നല്ല, വമ്പിച്ച ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാപ്തിക്കു വെറും ബാഹ്യോപായങ്ങൾ പോരെന്നും. ഈശ്വരരക്ഷയ്ക്കു കൂടുതൽ കൂടുതൽ വഴങ്ങാൻ ഞാൻ പഠിച്ചു.

154

വളരെ മുസുളീംസുഹൃത്തുക്കൾ ആത്മാർത്ഥമായി പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ആശ നിറവേറ്റാനുള്ള കരുത്തു് ഈശ്വരൻ എനിക്കു തന്നിരുന്നെങ്കിൽ. ഞാൻ ഐക്യത്തേപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാത്തതായും അതിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കാത്തതായും ഒരൊറ്റ ദിവസമില്ലെന്നു് അവർക്കു്

153. Harijan, 5-8-1939 ((Communal Unity, p. 229)
 154. Harijan, 7-10-1939 (Communal Unity, p. 531)

ഉറപ്പുനൽകിക്കൊള്ളുന്നു. രണ്ടു സമുദായങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഇത്രയേറെ വിദ്വേഷത്തിനും കലഹത്തിനും ഞാൻ ഗത്യന്തരമില്ലാത്ത സാക്ഷിയായി നിൽക്കേണ്ടിവരുന്നതു മൈത്രിവേണമെന്ന വിചാരമോ അതിനുള്ള പരിശ്രമമോ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ല. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും തമ്മിൽ മാത്രമല്ല, ഇന്ത്യയെ ഒരു രാഷ്ട്രമാക്കിത്തീർത്ത എല്ലാ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിലും യഥാർത്ഥ മൈത്രിയുണ്ടാകുന്നതുകാണാൻ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്ന ആശ ഞാൻ വെടിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതു നേടാനുള്ള വഴി എനിക്കറിയാമായിരുന്നെങ്കിൽ അതത്ര ദുർഘടംപിടിച്ചതോ മുട്ടുനിറഞ്ഞതോ ആയാലും അതിലെ പോകാനുള്ള മനസ്സും കരുത്തും എനിക്കുണ്ടെന്നു എനിക്കറിയാം.

155

തന്റെ അനുഭവത്തിൽപ്പെട്ട എന്തിനേക്കാളും ഭയങ്കരമാണ ഈ സഹോദരഹത്യയെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. 20 കൊല്ലം തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലും കഴിഞ്ഞ 30 കൊല്ലം ഇന്ത്യയിലും അദ്ദേഹം കടുത്ത സമരം നടത്തിയിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ ഈ പരസ്പരകുശാപ്പു് അദ്ദേഹത്തെ അമ്പരപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വീണ്ടും സമാധാനത്തിലും രണ്ടു ജില്ലയും ജീവിക്കാൻ എങ്ങനെയാണു ഈ സമുദായങ്ങളെയും പ്രേരിപ്പിക്കുകയെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്നറിഞ്ഞു കൂടാ. ഈ പ്രശ്നത്തിനൊരു പരിഹാരം കാണാനാണു അദ്ദേഹം ബങ്കാളിലേക്കു വന്നിരിക്കുന്നതു്. ബങ്കാൾ വലിയൊരു സംസ്ഥാനമാണു്. സാമുദായിക പ്രശ്നം ഇവിടെ പരിഹരിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ മറ്റു ദിക്കിലും സാധിക്കും. ഇവിടെ ജയിച്ചാൽ അദ്ദേഹം ഒരു പുതിയ ജീവനോടു കൂടി തിരിച്ചുപോകും. ഇല്ലെങ്കിൽ ഈശ്വരൻ തന്നെ ഈ ഭൂമിയിൽ നിന്നു നീക്കം ചെയ്യണമെന്നു് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. വെറും കൈയായി ബങ്കാളിൽനിന്നു തിരിച്ചുപോകാൻ ഗാന്ധിജിക്കാഗ്രഹമില്ല. 'അശുശേക' എന്ന വാക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിഷ്ഠയെ വിളിപ്പു.

156

രാജ്യത്തിലെ സംഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ വല്ലാതെ അലട്ടുന്നുണ്ടു്. തന്റെയൊന്നിച്ചു പതിവായി ഉണ്ടാകാറുള്ള സഹപ്രവർത്തകരുടെ സഹായം ഉപേക്ഷിച്ചതുകൊണ്ടു്, അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ മെഴുകുതിരി രണ്ടുറ്റത്തും കത്തിക്കുകയാണു്. തന്റെ ആരോഗ്യത്തെക്കുറിച്ചും ജീവനേക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിക്കാതായിരിക്കുന്നു, 'ഇന്നു രൂപംപുണ്ടുവരുന്ന ഇന്ത്യയിൽ എനിക്കു സ്ഥാനമില്ല' അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശബ്ദത്തിൽ വികാരതീവ്രതയുണ്ടായി

155. Harijan, 1-12-1946 (Communal Unity, p. 441)
 156. Harijan, 8-6-1947 (Communal Unity, pp. 628-629)

രുന്ന. അദ്ദേഹം തുടർന്നു: '125 കൊല്ലം ജീവിക്കാമെന്ന ആശ വെടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞാനിനി ഒന്നോ രണ്ടോ കൊല്ലംകൂടി ജീവിച്ചേക്കാം. അതു മറ്റൊരു കാര്യം. എങ്കിലും ഇന്നു ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നതുപോലെ ഇന്ത്യ ഹിംസയിൽ കളിക്കാനാണു ഭാവമെങ്കിൽ, ജീവിക്കാൻ എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. സാമുദായികദ്രാഹുണ്ട്. പട്ടാളവും വൻകിട വ്യവസായങ്ങളും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി അവർ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യ ഒരൊന്നാംകിട സൈന്യശക്തിയും വ്യവസായവൽകൃതരാജ്യവുമായിത്തീർന്നേക്കാം. പക്ഷേ, ഇത്തരം ഇന്ത്യയിൽ അഹിംസയുടെ ചിഹ്നങ്ങളായ ഖാദികോ ഗ്രാമവ്യവസായങ്ങൾക്കൊ സ്ഥാനമെവിടെ?'

ആശ്രമത്തിലെ വൃദ്ധനായ ഒരന്തേവാസിക്കുള്ള എഴുത്തിൽ ഗാന്ധിജി ഇപ്രകാരമെഴുതി: 'ഞാൻ തീജാലകളുടെ നടുവിലാണ്. ഈ ജാലകൾ എന്നെ ഭക്ഷിക്കാത്തതു ഈശ്വരകാരണമോ അതോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദർവിലാസമോ?'

അദ്ദേഹത്തെ (ഗാന്ധിജിയെ) നിലനിർത്തുന്നതെന്താണ്? അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹിമാലയൻ വിശ്വാസമാണ്. ഇവിടെ കുറച്ചുനാൾ അദ്ദേഹമൊന്നിച്ചു ജീവിച്ച ഒരു യൂറോപ്യൻസുഹൃത്തു അമേരിക്കയിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തിനിപ്രകാരമെഴുതുന്നു: 'ആറമിക്ബോംബുണ്ടാക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാധനമായ യു. 235 നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിൽനിന്നു വളരെയകലെയല്ലാത്ത ഈ പ്രദേശത്തു താമസിക്കുമ്പോൾ പ്രാർത്ഥനാപുരസ്സരം ഞാൻ അങ്ങയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാറുണ്ട്. അങ്ങയുടെ പ്രകാശമാനവും സൗഹാർദ്ദമയവുമായ മാർഗ്ഗരീപത്തിലും വിവേകത്തിലും മാത്രമേ ഞാൻ പാശ്ചാത്യ പരിഷ്കാരത്തിനു വല്ല ആശാനാളവും കാണുന്നുള്ളൂ.' മറുപടിയിൽ ഗാന്ധിജി എഴുതി: 'ഞാൻ, നിങ്ങളെന്നെ കണ്ട കാലത്തെ അതേ ആരാധനയാണു്. വല്ല ധൃത്യസമുദയങ്ങളിൽ എന്റെ വിശ്വാസം പണ്ടത്തേക്കാൾ തിളക്കത്തോടുകൂടിശോഭിക്കുന്നുവെന്നതുമാത്രം.

ചൈനീസ് അംബാസഡർ ഡോ. ലോ ച്യാ ലുയൻ, പണ്ഡിതനെഗ്രൂവൊന്നിച്ചു ഗാന്ധിജിയെ കാണാൻ വന്നു. 'കാര്യങ്ങൾ എങ്ങനെയൊക്കെയൊക്കുമെന്നാണ് അങ്ങയുടെ വിചാരം? ഭാവിയിലെപ്പറ്റി എന്താണ് അങ്ങയ്ക്കു പറയാനുള്ളതു്?' അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

'ഞാൻ അമർത്തപ്പെടാനാവാത്ത ഒരു ശുഭപ്രതീക്ഷകനാണ്', ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു, 'ബങ്കാളിലെയും ബീഹാറിലെയും പഞ്ചാബിലെയും രക്തച്ചൊരിച്ചിൽ കണ്ടാൽ തോന്നുന്നമാതിരി കടന്മാരായിത്തീരാൻവേണ്ടിയല്ല ഞങ്ങളിത്രകാലം ജീവിച്ചതും പ്രയത്നിച്ചതും. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ വിദേശീയരുടെ നകം വലിച്ചെറിയു

സ്വേദം എല്ലാ പൊടിയും പതയും മുക്തിലോട്ടു വരികയാണെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു. വെള്ളപ്പൊക്കമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഗംഗ കലങ്ങി മറിഞ്ഞതാണ്. വെള്ളപ്പൊക്കം തീർന്നാലോ, നയനാനന്ദകരമായ തെളിഞ്ഞ നീലജലം കാണാം. അതിനുവേണ്ടിയാണ് ഞാനാശിക്കുന്നതും ജീവിക്കുന്നതും. ഇന്ത്യക്കാർ കാടന്മാരായിത്തീരുന്നതു കാണാൻവേണ്ടി ജീവിക്കാൻ എനിക്കാഗ്രഹമില്ല.

‘പിന്നെ ഭാവിയെപ്പറ്റി ആർക്കാണ് എന്തെങ്കിലും പറയാൻ കഴിയുക? കുറെ കൊല്ലംമുമ്പു ഞാൻ ബെംഗളൂരുടെ ‘Analogy’ എന്ന ഗ്രന്ഥം വായിക്കുകയുണ്ടായി. അതിൽ ഞാൻ വായിച്ചു, ഭാവിയെപ്പറ്റിയൊക്കെ ഭൂതകാലത്തിന്റെ ഫലമാണെന്നു. ഈ വിശ്വാസം എന്നെ വിടാതെ കൂടിയിട്ടുണ്ട്, കാരണം, അതു ഇന്ത്യയിലെ വിശ്വാസത്തോടു യോജിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. നമ്മുടെ ഭാഗ്യേയത്തിന്റെ ശിഷ്ടിപ്പിന്നെ നാംതന്നെയാണ്. വർത്തമാനകാലത്തെ നന്നാക്കാനോ ചീത്തയാക്കാനോ നമുക്കു കഴിയും; ഇതിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് ഭാവിയെ നിൽക്കുന്നതു.’

157

ഇന്ത്യയിലെ ഗാന്ധിജിക്കു കിട്ടുന്ന എഴുത്തുകളിൽ 95 ശതമാനവും ശങ്കരം നിറഞ്ഞതാണ്. മുസ്ലീങ്ങളുടെ അദ്ദേഹത്തെ പരമശത്രുവായി കരുതുന്നു. ഹിന്ദുക്കളാകട്ടെ, അദ്ദേഹം മുസ്ലീങ്ങളോടു പക്ഷപാതം കാണിക്കുകയാണെന്നു ആക്ഷേപിക്കുന്നു. പാക്കിസ്ഥാനിൽ എന്തുതന്നെ നടന്നാലും ഇന്ത്യയുണിയുന്നില്ലെങ്കിലും മുസ്ലീങ്ങളോടു ഹിന്ദുക്കൾ ന്യായവും നീതിയും കാണിക്കണമെന്ന ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശം ഈ വെളിച്ചത്തിലാണ് വീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്. ഈ കുറ്റം അദ്ദേഹം സമ്മതിച്ചില്ല. ഓരോ വ്യക്തിയെപ്പറ്റിയും ഓരോ സ്ഥാപനത്തെപ്പറ്റിയും സർവ്വോപരി ഓരോ മതത്തെപ്പറ്റിയും വിധി പറയുന്നതു്, അവരോട് അക്രമങ്ങളും അപരാധങ്ങളും ചെയ്തവെന്നു നോക്കിയിട്ടില്ല, അവരുടെ സൽകർമ്മങ്ങൾ നോക്കിയിട്ടാണ്. താൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു ന്യായമല്ലെന്നു ആർക്കു പറയാൻ കഴിയും? ബൃഹത്തര ഭാരതത്തിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു ന്യായം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല, അഥവാ അവർ ന്യായം ചെയ്തില്ല, എന്നതു വേറെ കാര്യം. ഹിന്ദുക്കളായാലും മുസ്ലീങ്ങളായാലും മറ്റൊരാളായാലും ന്യായം ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അനർത്ഥമേയുള്ളൂ. നിയമം വ്യക്തികളെ മാനിക്കുന്നില്ല. തൽക്കാലം താൻ പറയുന്നതു ഹിന്ദുക്കളോടാണെന്നു മാത്രം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ അവരാണ് സ്വകർമ്മംകൊണ്ടു ദ്വീരാഷ്ട്രവാദം ശരിയോ തെറ്റോ എന്നു തെളിയിക്കേണ്ടവർ. തന്റെ ഉപദേശം ധീര

157. Harijan, 6-7-1947 (Communal Unity, p. 660)

ന്മാർക്കും നിസ്വാർത്ഥർക്കും ഈശ്വരവിശ്വാസികൾക്കുമുള്ളതാണെന്നു് ഈ ഘട്ടത്തിൽ പറയാതിരിക്കാൻ വയ്യ. വ്യക്തികളും ജനങ്ങളും നശിക്കുന്നതു സ്വകർമ്മംകൊണ്ടാണു്, മറ്റുള്ളവരുടേതുകൊണ്ടല്ല. ഭരതകൊണ്ടും സ്വാർത്ഥംകൊണ്ടും ഭീരുത്വംകൊണ്ടും സ്വാതന്ത്ര്യം നഷ്ടപ്പെട്ടതിനു നമ്മുടെ ചരിത്രത്തിൽത്തന്നെ തെളിവു നിറയെയുണ്ടു്.

158

തനിക്കു പഞ്ചാബിൽ നിൽക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും താൻ അവരെ മറന്നിട്ടില്ല എന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. 15-ാം തീയതിക്കു മുമ്പു് അദ്ദേഹത്തിനു നവ്വാലിയിൽ എത്തണം. അതും ഒരു വാശാനും നിറവേറാനാണു്. അദ്ദേഹം രാമഭക്തനാണു്. എന്തുസഹിച്ചു വാശാനും നിറവേറണമെന്നു രാമൻ ഉപദേശിക്കുന്നു. അമൃത്സാർ റെയിൽവെസ്റ്റേഷനിൽ ഹിന്ദുവുവജനങ്ങൾ ഏർപ്പാടു ചെയ്തിരുന്ന കരിങ്കൊടിപ്രകടനത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. വണ്ടി അവിടെ നിന്നിടത്തോളം സമയം അവർ 'ഗാന്ധി മടങ്ങിപ്പോവുക' എന്നു് ഇംഗ്ലീഷിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞിരുന്നു. ശബ്ദം ദൃസ്സഹമായതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു ചെവി പൊന്തേണ്ടതായി വന്നു. അദ്ദേഹം കണ്ണടയ്ക്കുകയും ഈശ്വരനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അവർ വല്ലാതെ ശബ്ദമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു, ക്ഷുബ്ധരും ആയിരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം വണ്ടിയിൽനിന്നിറങ്ങി താൻ എന്തു ദോഷമാണു് ഈ ശബ്ദമായമാനമായ ശത്രുത അർഹിക്കാൻ തക്ക വിധം അവർക്കു ചെയ്തതെന്നു ചോദിക്കുമായിരുന്നു. എങ്കിലും സ്തുതിയും നിന്ദയും സമചിത്തതയോടുകൂടി കൈക്കൊള്ളണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. മറ്റു സ്റ്റേഷനുകളിൽ ജനങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റം വളരെ നല്ലതു് സ്നേഹപൂർവ്വമായിരുന്നു. രാത്രി അദ്ദേഹത്തെ ആരും ശല്യപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായില്ല; അതിനു് അദ്ദേഹം കൃതജ്ഞനാണു്.

159

താൻ മുസ്ലീങ്ങളുടെ ഒരു സ്നേഹിതനും ഹിന്ദുക്കളുടെയും സിക്കുകാരുടെയും ശത്രുവുമാണെന്നു പറയപ്പെട്ടതായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. പാഴ്സികളുടെയും മറ്റുമെന്നപോലെ അദ്ദേഹം മുസ്ലീങ്ങളുടെയും സ്നേഹിതനാണെന്നതു ശരിയാണു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ തന്റെ ഇന്നത്തെ നിലപാടു തനിക്കു പത്രങ്ങളു വയസ്സായകാലത്തുണ്ടായിരുന്നതു തന്നെയാണു് എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം ഹിന്ദുക്കളുടെയും സിക്കുകാരുടെയും ശത്രുവാണെന്നു പറയുന്നവർക്കു അദ്ദേഹത്തെ അറിഞ്ഞുകൂടാ. ആരുടെയും ശത്രുവാകാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊ

158. Harijan, 24-8-1947 (Communal Unity, p. 708)
159. Harijan, 28-9-1947 (Communal Unity, pp. 771-772)

ബാവില്ല, പിന്നെ ഹിന്ദുക്കളുടെയും സിക്കുകാരുടെയും കാര്യം പറയാനില്ല.

160

വിദേശ എമ്പസികളുടെ പ്രതിനിധികളും ലേഡി മൗണ്ട് ബാററും ഉൾപ്പെടെ തന്നെ കാണാൻ വന്നിരുന്ന അസംഖ്യം സന്ദർശകരെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തെ അനുമോദിക്കാനാണ് അവരെല്ലാം വന്നിരുന്നത്. വിദേശങ്ങളിൽനിന്നും ഇന്ത്യയിൽനിന്നും വളരെ കമ്പികളും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനൊക്കെ വേറെവേറെ മറുപടികൾ അയയ്ക്കുക സാധ്യമല്ല. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം തന്നത്താൻ ചോദിച്ചു: 'ഈ അനുമോദനങ്ങൾക്കെല്ലാം എന്താണർത്ഥം? അനശോചനങ്ങളെല്ലെ കൂടുതൽ സമുചിതമാവുക?' അഭയാർത്ഥികൾ പുഷ്പങ്ങൾ പോലും അയച്ചിരിക്കുന്നു. പണവും ശുഭാശംസകളും വേറെയുമുണ്ട്. എങ്കിലും തന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ദുഃഖമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ലെന്നു ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹമെന്തു പറഞ്ഞാലും ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നാകട്ടെ അദ്ദേഹത്തിന്റേതു വനരോദനമാണ്. മുസ്ളീങ്ങളെ ഇന്ത്യയുണിയുന്നതിൽ പാക്കാൻ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നു മാത്രമാണ് അദ്ദേഹമിപ്പോൾ അവരിൽനിന്നു കേൾക്കുന്നത്. ഇന്നത്തെ മുറവിളി മുസ്ളീങ്ങളുടെ നേരെയൊന്നെങ്കിൽ, നാളെ പാഴ്സികളുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും യൂറോപ്യന്മാരുടെപോലും വിധിയെന്താകും? താൻ 125 വയസ്സുവരെ ജീവിക്കുമെന്നു പല സുഹൃത്തുക്കളും പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, തനിക്കിനി ഏറെക്കാലം ജീവിക്കണമെന്നില്ല; 125-ന്റെ കാര്യം പറയുകയേ വേണ്ട എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. തന്റെമേൽ വർഷിച്ച അനുമോദനങ്ങൾ ആസ്വദിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു തീരെ കഴിയുന്നില്ല. വിദേശവും കൊലയും അന്തരീക്ഷത്തെ അശുഭമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ അദ്ദേഹത്തിനു ജീവിക്കാൻ വയ്യ. തന്നിമിത്തം ഇന്നത്തെ ഈ ഭ്രാന്തു കൈവെടിയണമെന്ന് എല്ലാവരോടും അദ്ദേഹം അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

161

125 കൊല്ലം ജീവിക്കണമെന്ന എന്റെ ആഗ്രഹം പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിക്കാനുള്ള ധിക്കാരം എനിക്കുണ്ടായെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ മാറിയ ചുറ്റുപാടുകളിൽ ആ ആഗ്രഹം ഉപേക്ഷിക്കാനുള്ള വിനയവും എനിക്കുണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിലേറെയോ കുറച്ചോ ആക്കാനൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. നൈരാശ്യംകൊണ്ടല്ല ഇതു ചെയ്തതു. ഒരുവേള ഇതിലും ശരിയായ വാക്കു നിസ്സഹായത എന്നതാണ്. ആ അവ

160. Harijan, 12-10-1947 (Communal Unity, p. 779)
 161. Harijan, 11-1-1947 (Communal Unity, p. 801)

സ്ഥയിൽ എന്നെ ഇവിടെനിന്നു കൊണ്ടുപോകാൻ സർവ്വവ്യാപിയായ ശക്തിയുടെ സഹായം ഞാൻ തേടുന്നു. മനുഷ്യൻ തന്നെത്താൻ മുസ്‌ളീമെന്നോ ഹിന്ദുവെന്നോ മറ്റൊരാളെന്നയോ വിളിക്കാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടാലും, കശാപ്പുപണികൊണ്ടു കാടനായിത്തീരുന്ന കാഴ്ചയ്ക്കു നിസ്സഹായനായ ഒരു സാക്ഷിയാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു പകരം എന്നെ ഈ 'കണ്ണനീരിന്റെ തടാക'ത്തിൽനിന്നു കൊണ്ടുപോകാൻ സർവ്വവ്യാപിയായ ശക്തിയുടെ സഹായം ഞാൻ തേടുന്നു. എന്നാലും ഞാൻ വിളിച്ചുപറയുന്നു: 'എന്റെ ഇച്ഛയല്ല, അങ്ങയുടേതുതന്നെ നടക്കട്ടെ.' അദ്ദേഹത്തിനാവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ കുറച്ചുകാലംകൂടി അദ്ദേഹം എന്നെ ഇവിടെ നിർത്തിയേക്കാം.

162

ഇന്ത്യയുടെ സൽക്കാരപ്രവണമായ തീരങ്ങൾ വിട്ടുപോകുന്നതിനു മുമ്പു ഡോ. ജോൺ ഹെയിൻസ് ഹോംസ് എന്നിക്കയച്ച ഒരഭ്യർത്ഥത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരുന്നു:

'അടുത്ത മാസങ്ങളിലുണ്ടായ അത്യാഹിതങ്ങൾ നിമിത്തം അങ്ങ് ഓഖിതനാണ്, മിക്കവാറും ഓഖവിവശൻതന്നെയാണ്, എന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും അങ്ങയുടെ ജീവിതോദ്യമന്തിനു ഇതുകൊണ്ടു ഭംഗം തട്ടുമെന്ന് ഒരിക്കലും വിചാരിക്കരുത്. ഏറെയൊന്നും സഹിക്കാൻ മനുഷ്യപ്രകൃതിക്കു കഴിവില്ല. ഭാരം അധികമാകയാൽ അതു തകരും. ഈ സംഗതിയിലാകട്ടെ ഭാരം ഭയങ്കരവും ആകസ്മികവുമായിരുന്നു. എങ്കിലും അങ്ങയുടെ ഉപദേശം എന്നത്തെപ്പോലെയും സത്യനിഷ്ഠവും, അങ്ങയുടെ നേതൃത്വം എന്നത്തെപ്പോലെയും നിർദ്ദോഷവുമായിരുന്നു. ഒറ്റയ്ക്കുനിന്ന് അങ്ങ് അത്യാപത്തു് ഒഴിവാക്കുകയും തൽക്കാലം പരാജയമാണെന്നു തോന്നിയതിൽനിന്നു വിജയം നേടുകയും ചെയ്തു. കഴിഞ്ഞ ഏതാനും മാസങ്ങളെ അങ്ങയുടെ നിസ്സുലജീവിതത്തിന്റെ കിരീടവും കൊടുമുടിയുമായി ഞാൻ കണക്കാക്കുന്നു. ഈ ഇരുളടഞ്ഞ കാലത്തെന്നപോലെ മറ്റൊരിക്കലും അങ്ങ് അത്രയേറെ മഹാത്മാവായിട്ടില്ല.'

ഈ വാദം തെളിയിക്കാൻ കഴിയുമോ എന്നു ഞാൻ ആശ്ചര്യപ്പെടുകയാണ്. ഡോക്ടർ ഹോംസ് പറഞ്ഞതിലും എത്രയോ അധികം അഹിംസയെ സംബന്ധിച്ചു തെളിയിക്കാൻ കഴിയുമെന്നതിൽ എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. എന്റെ ബുദ്ധിമുട്ട് മൗലികമാണ്. ഡോക്ടർ ഹോംസ് പറഞ്ഞതുപോലെയെങ്കിലും അഹിംസയുടെ ഗുണങ്ങൾ തെളിയിക്കാൻ വേണ്ടത്ര യോഗ്യത

162. Harijan, 11-1-1948 (Communal Unity, p. 916)

കൾ ഞാൻ നേടിയിട്ടുണ്ടോ? അ.മി.സയുടെ പ്രവർത്തനം തുലോം അപൂർണമായിട്ടെങ്കിലും എനിക്കറിയാവുന്നതിനാൽ നിസ്സംശയം തെളിയിക്കപ്പെടാനാവാത്ത അവകാശവാദങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നതു വളരെ മനസ്സിരുത്തിയിട്ടു വേണമെന്നുപറയാൻ സർവകാരണവും ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്.

163

ബുധനാഴ്ച വൈകുന്നേരത്തെ പ്രാർത്ഥനാനന്തരപ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി തലേനാളുണ്ടായ ബോധപകടത്തെപ്പറ്റി പറയുകയുണ്ടായി. ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടിയ, അന്വേഷണങ്ങളും ആ സംഭവത്തിൽ കലുങ്ങാതിരുന്നതിനു പ്രശംസയും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പട്ടാളക്കാർ നടത്തുന്ന എന്തോ പരിശീലനമാണതെന്നാണ് അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചത്. തന്മൂലം അസ്വസ്ഥനാവുകയുണ്ടായില്ല. ഒരു ബോംബു പൊട്ടിത്തെറിക്കുകയാണുണ്ടായതെന്നും ആ ബോംബു തന്റെ നേരെ പ്രയോഗിച്ചതാണെന്നും അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിയില്ല. തന്റെ നേരെ എറിഞ്ഞ ഒരു ബോംബു പൊട്ടിത്തെറിച്ചാൽ അദ്ദേഹം എങ്ങനെയാണു പെരുമാറുകയെന്നു ഈശ്വരനു മാത്രമേ അറിയാവൂ. അതിനാൽ പ്രശംസ അദ്ദേഹം അർഹിക്കുന്നില്ല. അത്തരമൊരു പൊട്ടിത്തെറിക്കലിന്റെ ഫലമായി താൻ നിലംപതിക്കുകയും, എന്നിട്ടും പുഞ്ചിരി തൂകുകയും, അതെറിഞ്ഞവന്റെ നേരെ വിദ്വേഷമില്ലാത്തവനായിരിക്കുകയും ചെയ്യാലേ അദ്ദേഹം സട്ടിഫിക്കറിനർഹനായിത്തീരുകയുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിനു പറയാനുള്ളത് ആ വഴിപിഴച്ച ചെറുപ്പക്കാരനെ ആരും അവജ്ഞയോടെ നോക്കരുതെന്നാണ്. അയാൾ ഗാന്ധിജിയെ ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ശത്രുവായി കരുതുന്നുണ്ടോ. ധർമ്മത്തിനു ശ്യാനിവരത്തു നാവനുണ്ടാകുമ്പോൾ അദ്വൈത നശിപ്പിക്കുവാൻ ഈശ്വരൻ അവതരിക്കുമെന്നു ഗീതയിൽ പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ? ആ പ്രസിദ്ധ ശ്ലോകത്തിനു ഒരു പ്രത്യേകാർത്ഥമുണ്ട്. തന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കാത്തവരെല്ലാം ഭൃഷ്ടരായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ലെന്നു ആ യുവാവു മനസ്സിലാക്കണം. സജ്ജനങ്ങൾ പൊറുപ്പിച്ചെങ്കിലേ തിന്മയ്ക്കു ആയുസ്സുള്ളൂ. ഈ കുറുക്കാരൻ അഭിമാനിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതുപോലെ താൻ ഭൃഷ്ടനെ ശിക്ഷിക്കാൻ ഈശ്വരനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടവനോ അയയ്ക്കപ്പെട്ടവളോ ആകാൻതക്കവിധം അത്ര പരിപൂർണനോ പരിപൂർണയോ ആണെന്നു ആരും വിശ്വസിക്കരുതു്.

ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ വേറെ സ്ഥലം കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടു് അനുവാദമില്ലാതെ ഒരു മുസ്ളീംപള്ളിയിൽ കയറി ഇരിക്കുകയായിരുന്നെന്നും പോലീസ് മുസ്ളീംപള്ളികളിൽനിന്നു് എല്ലാവരെയും

163. Harijan, 1-2-1948 (Communal Unity, p. 963)

പുറത്താക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ അയാൾ അതിൽ നീരസം പ്രകടിപ്പിച്ചുവെന്നും ഗാന്ധിജി കേൾക്കുകയുണ്ടായി. ഒന്നാമത്ത്, അയാൾ ആ പള്ളിയിൽ കയറിയിരുന്നതു തെറ്റാണു്; അധികൃതരെ ധിക്കരിച്ചതു് അതിലും ഇരട്ടി തെറ്റായി.

164

കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ദിവസമായി ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രാർത്ഥനായോഗത്തിൽ ജനങ്ങൾ വളരെയധികം ഏത്തിപ്പേരാനുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നു ഞായറാഴ്ച ആകുകൊണ്ടു് അതു മുർദ്ധന്യത്തിലെത്തി.

ഡൽഹിയിൽ സ്ഥിതിയെല്ലാം ശാന്തമാണെന്നും ഈ നഗരത്തിലെ സാമൂഹികനിലയെപ്പറ്റി യാതൊരുതരം ആധിക്ഷം ഇടയില്ലെന്നും ദിവസേന തനിക്കു ഉറപ്പു കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. ഏഴയങ്ങളുടേതായ ഒരു പുനര്രെക്യം സംസ്ഥാപിതമാക്കിക്കൊണ്ടുവരികയാണെന്നും, പരസ്പരം കലഹിച്ചാൽ സാധാരണമട്ടിൽ തൊഴിലുകൾ ചെയ്തു ജീവിക്കുക സാധ്യമല്ലെന്ന പരമാർത്ഥം ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ടെന്നും ഹിന്ദുസുഹൃത്തുക്കളും മുസ്ലീംസുഹൃത്തുക്കളും പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ സന്തോഷം തോന്നി. മെച്ചപ്പെട്ട സ്ഥിതിയെപ്പറ്റിയാകട്ടെ പ്രാർത്ഥനായോഗത്തിലേക്കു് ഒരു മുസ്ലീമിനെക്കൂടിക്കൊണ്ടുവരുന്നതു് ഓരോ ഹിന്ദുവും സ്വീകരിക്കാനും പതിവാക്കണമെന്നും അങ്ങനെ അവർ ഒരടികൂടി പുരോഗമിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

165

വാർദ്ധയിലേക്കു പോകാൻവേണ്ടി അവർ (പ്രാർത്ഥനായോഗത്തിൽ സന്നിഹിതരായവർ) തന്നെ വിട്ടയയ്ക്കുമെന്നു താൻ ആശിക്കുന്നതായി ഗാന്ധിജി പിന്നീടു പറഞ്ഞു. അവരുടെതന്നെ ജോലി ചെയ്യാനാണു് അദ്ദേഹം അങ്ങോട്ടു പോകുന്നതു്. തന്റെ അഭാവത്തിൽ കാര്യങ്ങൾ ശുഭമായിരിക്കുമെന്നു ഉറപ്പും, അവരുടെ അനുഗ്രഹങ്ങളും കിട്ടിയാലേ തനിക്കു പോകാൻ കഴിയൂ. പാക്കിസ്ഥാനിലേക്കു പോകണമെന്നും തന്നിക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്. പക്ഷേ, നിയമപ്രകാരം പാക്കിസ്ഥാൻ ഇപ്പോഴൊരു വിഭേദശമാകയാൽ, അവരുടെ അനുവാദവും സമ്മതവും പാക്കിസ്ഥാൻ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ക്ഷണവും കിട്ടിയാലേ തനിക്കങ്ങോട്ടു പോകാൻ തരമുള്ളൂ.

164. Harijan, 1-2-1948 (Communal Unity, pp. 970-971)
165. Harijan, 1-2-1948 (Communal Unity, p. 972)

അന്നു വൈകുന്നേരം തന്നെ സന്ദർശിച്ചു, ബന്ധുവിൽനിന്നു വന്ന, നാൽപ്പതു അയോർത്ഥികളെപ്പറ്റി തന്റെ പ്രാർത്ഥനാനന്തര പ്രസംഗത്തിൽ ഗാന്ധിജി പറയുകയുണ്ടായി. ആ പാവങ്ങൾ സന്താപനിമഗ്നരായിരുന്നു. അവരുടെ ദർശനം അദ്ദേഹത്തിനു വിലപ്പെട്ടതായിത്തോന്നി. മറ്റു പണിത്തരക്കുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം അവർ അവർക്കു പറയാനുള്ളതു ശ്രീ പ്രജക്രമം എന്നെക്കൊണ്ടു് എഴുതിച്ചു. എങ്കിലും അവരിലൊരാൾ അവരുടെ സങ്കടങ്ങൾക്കു ഗാന്ധിജിയോടു കാരണമെന്നു പറയുകയോ, അവരെ അവരുടെ പാട്ടിനുവിട്ടു് ഹിമാലയത്തിലേക്കു പോകാൻ അദ്ദേഹത്തോടു് ക്രൂരനായി ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ആരുടെ ആജ്ഞപ്രകാരമാണു താൻ പോകേണ്ടതെന്നു ഗാന്ധിജി അയാളോടു ചോദിച്ചു. ചിലർക്കു പരിഭവമുണ്ടു്, കുറച്ചു പേർ തന്നെ ശകാരിക്കുകകൂടി ചെയ്യാറുണ്ടു്, എങ്കിലും വളരെപ്പേർ തന്റെ പരിശ്രമങ്ങളെ പ്രശംസിക്കുന്നു; തന്നിമിത്തം, മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയാന്തർഭാഗത്തിരുന്നു മന്ത്രിക്കുന്ന ഈശ്വരന്റെ ശാസനകൾ അനുസരിക്കാൻ മാത്രമേ തനിക്കു നിവൃത്തിയുള്ളൂ എന്നദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അക്കൂട്ടത്തിൽ സ്ത്രീകളുമുണ്ടായിരുന്നു. അവരെയെല്ലാം അദ്ദേഹം സഹോദരീസഹോദരന്മാരായിട്ടാണു കരുതുന്നതു്. നമ്മുടെ ഏക ബന്ധു ഈശ്വരനാണു്. നമ്മളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളിലാണു്. പർവതങ്ങളിൽ ചെന്നു സ്വൈരജീവിതം നയിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനിഷ്ഠമില്ല. ചുറ്റുപാടുമുള്ള ബഹളത്തിൽനിന്നു എന്തു സ്വൈരം കിട്ടുമോ അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം സംതൃപ്തനാകും. അതിനാൽ അവരുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ ജീവിക്കാനാണു് അദ്ദേഹത്തിനു കൂടുതൽ ഇഷ്ടമുള്ളതു്. അവരെല്ലാം ഹിമാലയത്തിലേക്കു പോയാൽ അവരുടെ സേവകനായി അദ്ദേഹവും അവരെ പിന്തുടരും.

166. Harijan, 8-2-1948 (Communal Unity, p. 976)

അദ്ധ്യായം രണ്ടു്

സ്ത്രീകളുടെ സ്ഥിതിയും, സ്ത്രീപുരുഷബന്ധം,
വിവാഹം എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള
പ്രശ്നങ്ങളും

I

സ്ത്രീകളുടെ സ്ഥിതി

എ. സ്ത്രീകളുടെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയും പുനരുജ്ജീവനത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും

I

സ്ത്രീകളുടെ പുനരുജ്ജീവനത്തെപ്പറ്റിപ്പറയുമ്പോൾ എന്താണു് നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണു്. അധഃപതനം സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നാണല്ലോ ഇതിനർത്ഥം. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ എന്താണു് അതിനു കാരണം, എങ്ങനെയാണു് അതു സംഭവിച്ചതു്, എന്നും നാം ആലോചിക്കേണ്ടതാണു്. ഈ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു കഠിനമായി ചിന്തിക്കേണ്ടതു നമ്മുടെ പ്രഥമ കർത്തവ്യമാണു്. യഥാർത്ഥത്തിൽ വിശാലമായ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഒരു ബിന്ദു മാത്രമായ നമ്മുടെ ജനതയുടെ തുലോം ലഘുവായ ഒരു വിഭാഗത്തിൽ മാത്രമേ ഇന്നത്തെ ഈ പ്രക്ഷോഭണമൊക്കെയുള്ളുവെന്നു് ഇന്ത്യയിൽ സർവത്ര സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു കാണാൻ ഇടവന്നിട്ടുണ്ടു്. രണ്ടു ജാതിയിലും (സ്ത്രീയും പുരുഷനും) പെട്ട കോടാനുകോടി ജനങ്ങൾ ഈ പ്രക്ഷോഭണത്തെക്കുറിച്ചു യാതൊന്നും അറിയാതെ ജീവിക്കുന്നു. ഈ രാജ്യത്തിലെ ജനങ്ങളിൽ തികച്ചും എൺപത്തിയഞ്ചു ശതമാനവും രണ്ടുളുടെ ദിവസങ്ങൾ കഴിക്കുന്നതു ചുറ്റും നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങളുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത മട്ടിലാണു്. അജ്ഞരാനെങ്കിലും ഈ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ അവരുടെ കർത്തവ്യം നന്നായും ഉചിതമായും നിറവേറുന്നു. രണ്ടുകൂട്ടരുടെയും വിദ്യാഭ്യാസം അഥവാ വിദ്യാഭ്യാസമില്ലായ്മ ഒരേ തരത്തിലാണു്.

1. 20-2-1918-ൽ, ബോംബെ ഭഗിനീസമാജത്തിന്റെ വാർഷികസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത അദ്ധ്യക്ഷപ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്. (Women and Social Injustice, pp. 3-4)

രണ്ടുകൂട്ടരും അവർ ചെയ്യേണ്ടതുപോലെ പരസ്പരം സഹായിക്കുന്നുണ്ട്. അവരുടെ ജീവിതം ഏതെങ്കിലും അർത്ഥത്തിൽ അപൂർണ്ണമാണെങ്കിൽ അതിനു കാരണം ബാക്കിയുള്ള പതിനഞ്ചു ശതമാനത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലെ അപൂർണ്ണതയാണെന്നു കാണാവുന്നതാണ്. ഗ്രീനീസമാജത്തിലെ എന്റെ സഹോദരിമാർ നമ്മുടെ ജനങ്ങളിൽ 85 ശതമാനത്തിന്റെ ജീവിതം സശ്രദ്ധം പഠിക്കുമെങ്കിൽ ഈ സമാജത്തിന് ഒരൊന്നാന്തരം പ്രവർത്തനപരിപാടിയുണ്ടാക്കാനാവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതാണ്.

ഇനി ഞാൻ പറയാൻപോകുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾ മുകളിൽ പറഞ്ഞ 15 ശതമാനത്തെക്കുറിച്ചു മാത്രമാണ്; എന്നാൽ പോലും, സ്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും രണ്ടുകൂട്ടർക്കും പൊതുവിലുള്ള അവശതകളെപ്പറ്റിപ്പറയുന്നതു് അപ്രസക്തമായിരിക്കും. പുരുഷന്മാരെ ആപേക്ഷിച്ചു നമ്മുടെ സ്രീകളെ എങ്ങനെ സമുദ്ധരിക്കണമെന്നതാണ് നമ്മുടെ ആലോചനാവിഷയം. നിയമനിർമാണം മിക്കവാറും പുരുഷന്റെ പണിയായിരുന്നു. അയാളാകട്ടെ ആ സ്വയം-വരിച്ച ജോലി ചെയ്യുന്നതിൽ എപ്പോഴും ന്യായവും ഗുണദോഷവിവേചനവും ഉള്ളവനായിരുന്നില്ല. സ്രീകളുടെ സഹജങ്ങളും ഒഴിച്ചുകൂടാത്തവയുമായ സവിശേഷതകളായി ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള കളങ്കങ്ങളെ നീക്കംചെയ്യാൻ വേണ്ടിയുള്ളതായിരിക്കണം അവരുടെ പുനരജീവനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള നമ്മുടെ പരിശ്രമത്തിൽ ഭൂരിഭാഗവും. ആരാണ്, എങ്ങനെയാണ് ഇതിനു ശ്രമിക്കുക? എന്റെ വിനീതാഭിപ്രായത്തിൽ ഈ പരിശ്രമം നടത്തുവാൻ സീതയെയും ദമയന്തിയെയും ദ്രൗപതിയെയുംപോലെ വിശുദ്ധിയും സ്വൈര്യവും ആത്മസംയമനവുമുള്ള സ്രീകൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതായി വരും. അത്തരക്കാരുണ്ടായിത്തീർന്നാൽ സീത, ദമയന്തി, ദ്രൗപതി മുതലായവർക്കു ഇന്നും നൽകിപ്പോരുന്ന അതേ ആരാധന ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽനിന്നു് അവർക്കും കിട്ടും. ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കുള്ള അതേ അധികാരം അവരുടെ വാക്കുകൾക്കും ഉണ്ടാകും. അവർക്കു് അപമാനകരങ്ങളായി സ്തുതികളിൽ അങ്ങിങ്ങു കാണുന്ന സൂചനകളെക്കുറിച്ചു നമുക്കു ലജ്ജതോന്നും; അവ നാം ക്ഷണത്തിൽ വിസ്മരിക്കുകയും ചെയ്യും. നമ്മുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ അടിയുറപ്പിനു സഹായമായ ഇത്തരം വിപ്ലവങ്ങൾ ഹിന്ദുമതത്തിൽ മുമ്പുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്, ഇനിയും ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ഈ സമാജം അത്തരം സ്രീകളെ സ്രഷ്ടിക്കുമാറാകട്ടെ എന്നു ഞാൻ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

നമ്മുടെ സ്രീകളുടെ അധഃപതനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനകാരണം നാം ഇപ്പോൾ ചർച്ചചെയ്യു; ഏതെല്ലാം ആദർശങ്ങൾ സാക്ഷാൽക്കരിച്ചാൽ അവരുടെ ഇന്നത്തെ നില മെച്ചപ്പെടുത്താമെന്നു് ആലോചിക്കുകയും ചെയ്യൂ. ഈ ആദർശങ്ങൾ സാക്ഷാൽക്കരിക്കാൻ കഴിയുന്ന സ്രീകളുടെ എണ്ണം തീർച്ചയായും ചെറുതായിരിക്കും; അതി

നാൽ, ശ്രമിച്ചാൽ സാധാരണസ്ത്രീകൾക്കു എന്തു നേടാൻ കഴിയുമെന്നു നമുക്കിനി നോക്കാം. അവരുടെ ഒന്നാമത്തെ ശ്രമം കഴിയുന്നത്ര സ്ത്രീകളിൽ തങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് ഒരു ബോധമുളവാക്കുവാനായിരിക്കണം.

ബി. സത്രീയെക്കുറിച്ചുള്ള പരമ്പരാഗതമായ ധാരണ

1. സമൂഹികളിൽ സത്രീകളുടെ സ്ഥാനം

2

ബന്ധുവായയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന 'ഇന്ത്യൻ സ്വരാജ്യ'യുടെ ഒരു ലക്കം ഒരു ലേഖകൻ എനിക്കയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. സമൂഹികളിൽ സത്രീകളുടെ സ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ലേഖനം അതിലുണ്ട്. അതിൽനിന്നു ചില ഭാഗങ്ങൾ യാതൊരു മാറ്റവും വരുത്താതെ ഞാൻ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

'ഭർത്താവു ദുഃസ്വഭാവിയും ലമ്പടനും സത്ഗുണവിഹീനനുമായിരിക്കിലും ഭാര്യ എന്നും അദ്ദേഹത്തെ ഈശ്വരനെപ്പോലെ കരുതണം.' (മനു. 5-154).

'സ്ത്രീകൾ അവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരുടെ വാക്കുകൾ അനുസരിക്കണം. ഇതവരുടെ പരമധർമ്മമാണ്' (യാജ്ഞവൽക്യൻ; 1-18).

'ഒരു സ്ത്രീയ്ക്കു പ്രത്യേകമായ യാഗമോ ക്രിയയോ ഉപവാസമോ ഇല്ല. ഭർത്താവിനെ സേവിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അവൾ സ്വർഗത്തിൽ ഉന്നതപദവി നേടുന്നു' (മനു. 5-15).

'ഭർത്താവു ജീവിച്ചിരിക്കെ ഉപവസിക്കുകയും ക്രിയകൾ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നവൾ ഭർത്താവിന്റെ ആയുസ്സു കുറയ്ക്കുന്നു. അപരനരകം പുകുന്നു. തീർത്ഥം കൊതിക്കുന്ന സ്ത്രീ തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ കാലോ ശരീരമോ കഴുകി ആ വെള്ളം കുടിക്കണം., എന്നാൽ അവൾ പരമപദം പ്രാപിക്കുന്നു' (അത്രീ, 136-37).

'ഭർത്താവിന്റെതിനെക്കാൾ ഉയർന്ന ലോകം സ്ത്രീക്കില്ല. ഭർത്താവിനു് അപ്രിയം ചെയ്യുന്നവൾക്കു മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലോകം പ്രാപിക്കാനാവില്ല അതിനാൽ അവൾ ഒരിക്കലും ഭർത്താവിനു് അപ്രിയം ചെയ്യരുതു' (വസിഷ്ഠൻ, 21-4).

'പിതൃഗൃഹത്തെക്കുറിച്ചു ഊററംകൊണ്ടു ഭർത്താവിനെ അനുസരിക്കാത്ത സ്ത്രീയെ രാജാവു് ഒരു മഹാസദസ്സിന്റെ മുന്മാകെവച്ചു നാജ്ഞാൽക്കു ഇരയാക്കണം.' (മനു. 8-371).

2. Harijan, 28-11-1936 (Women and Social Injustice, pp. 14-15)

'മർത്താവുന്ന അനുസരിക്കാത്ത സ്ത്രീ നൽകുന്ന ഭക്ഷണം ആരും കഴിക്കരുത്'. അത്തരം സ്ത്രീയെ ലമ്പടതമുള്ളവളായി അറിയണമെന്നുള്ളതാണ്' (അംഗീരസ്സ്, 69).

'ഭർത്താവിനു ദൃശ്യലബ്ധങ്ങളെക്കൊണ്ടോ, അദ്ദേഹം കടിയനായതുകൊണ്ടോ, രോഗിയായതുകൊണ്ടോ അദ്ദേഹത്തെ ഭാര്യ അനുസരിക്കാതിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ വിലപ്പെട്ട ഉടുപ്പുകളും ആരേണങ്ങളും കൊടുക്കാതെ മൂന്നുമാസക്കാലം അവളെ അകറ്റിനിർത്തണം' (മന്വ. 10-78).

സ്വന്തം സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നപോലെ സ്ത്രീയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും കൊതിക്കുന്നവരുടെയും അവളെ മനുഷ്യജാതിയുടെ അമ്മയായി കരുതുന്നവരുടെയും ആദരം അർഹിക്കാത്ത വരികൾ സമൃദ്ധിയിലുള്ളിട്ടുണ്ടെന്നതു വേദകർമ്മമാണ്; അതിലുമേറെ വേദകർമ്മമാണ് യാഥാസ്ഥിതികർക്കുവേണ്ടി നടത്തപ്പെടുന്ന ഒരു പത്രം മതത്തിന്റെ ഭാഗമെന്നോണം ഇത്തരം വരികൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. സ്ത്രീക്ക് അവൾ അർഹിക്കുന്ന സ്ഥാനം നൽകുന്നവയും അഗാധമായ ഭക്തിയോടുകൂടി അവളെ ബഹുമാനിക്കുന്നവയുമായ ശ്ലോകങ്ങൾ സമൃദ്ധിയിലുള്ളിട്ടുണ്ടെന്നതു ശരിതന്നെ. പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളും ധർമ്മബോധത്തിനു നിരക്കാത്തവയുമായ ശ്ലോകങ്ങളുള്ള സമൃദ്ധികളെ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന പ്രശ്നം ഉത്ഭവിക്കുന്നു. മതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പേരിൽ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയെല്ലാം ഈശ്വരന്റെ വാക്കായോ ഈശ്വരപ്രചോദിതമായ വാക്കായോ കരുതപ്പെടേണ്ടതില്ലെന്നു ഞാൻ ഈ പക്ഷികളിൽ സൂചിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഏതാണു നല്ലതു ഏതാണു പ്രാമാണികം എന്നും, ഏതാണു ചീത്ത ഏതാണു പ്രക്ഷിപ്തം എന്നും തീരുമാനിക്കാൻ എല്ലാവർക്കും കഴികയില്ല. അതിനാൽ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നവയെല്ലാം പുനഃപരിശോധന ചെയ്യാനും ധർമ്മികമുല്പാദിപ്പാത്തവയോ മതത്തിന്റെയും സദാചാരത്തിന്റെയും മൗലികതത്വങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധങ്ങളോ ആയ എല്ലാതന്നെ നീക്കംചെയ്യാനും ഹിന്ദുക്കൾക്കു മാർഗദർശനത്തിനായി ഇത്തരമൊരു പതിപ്പു നൽകുവാനും ആധികാരികമായ ഒരു സംഘം വേണം. പൊതുവേ ഹിന്ദുസമുദായവും മതനേതാക്കന്മാരെന്ന നിലയിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടവരും ഇത്തരമൊരു പ്രമാണത്തിന്റെ സാധുത സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്ന ഉറപ്പുസംഗതി ഈ പുണ്യപരിശ്രമത്തിനു തടസ്സമാകരുത്. ആത്മാർത്ഥമായും സേവനമനോഭാവത്തോടുകൂടിയും ചെയ്ത ജോലി കാലക്രമേണ എല്ലാവരിലും അതിന്റെ ഫലം ഉളവാക്കാതിരിക്കുകയില്ല; ഇത്തരം സഹായം അത്യാവശ്യമുള്ളവർക്കു തീർച്ചയായും അതു ഉപകാരമാവുകയും ചെയ്യും.

2. സ്ത്രീകളും വർണവും.

3

ഒരു ബഹുമാന്യസുഹൃത്തു് എഴുതുന്നു:

'വർണത്തെക്കുറിച്ചു അങ്ങു് ഇയ്യുടെ 'ഹരിജനി'ൽ എഴുതിയതിൽനിന്നു്, അങ്ങു നിർവചിച്ചു വർണം പുരുഷന്മാർക്കുമാത്രമായുള്ളതാണെന്നു തോന്നുന്നു. അപ്പോൾ സ്ത്രീകളുടെ കാര്യമോ? അങ്ങു ഒരുപക്ഷേ മറുപടി പറയും, വിവാഹത്തിനുമുമ്പു സ്ത്രീക്കു് ആവളുടെ പിതാവിന്റെയും വിവാഹശേഷം ഭർത്താവിന്റെയും വർണമാണെന്നു്. സ്ത്രീക്കു് അവളുടെ ജീവിതത്തിന്റെ യാതൊരു ഘട്ടത്തിലും സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലെന്നും, വിവാഹത്തിനുമുമ്പു് മാതാപിതാക്കളുടെയും വിവാഹശേഷം സന്താനങ്ങളുടെയും രക്ഷയിൽ അവൾ ഇരുന്നുകൊള്ളണമെന്നുള്ളമുള്ള മനുവിന്റെ കപ്രസിദ്ധസിദ്ധാന്തത്തെ അങ്ങു് അനുകൂലിക്കുന്നവെന്നാണോ ധരിക്കേണ്ടതു്?

'അതെങ്ങനെയായാലും സ്ത്രീയ്ക്കു പൗരാവകാശങ്ങളുള്ള ഒരുകാലമാണിതെന്നും സ്വതന്ത്രജോലികൾ തേടുന്നതിൽ അവൾക്കും പുരുഷന്മാരുടെ ഒപ്പമെത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുത അവശേഷിക്കുന്നു. തന്മൂലം ഭർത്താവു പണമിടപാടുകാരനായി വ്യാപാരം നടത്തുമ്പോൾ സ്ത്രീയ്ക്കു മിസ്ട്രീയുടെ പണിചെയ്യുന്നതു് ഇന്നു സർവസാധാരണകാഴ്ചയാണു്. ഇത്തരം ചുറ്റുപാടുകളിൽ സ്ത്രീക്കു എത്ര വർണത്തിൽപ്പെട്ടവളാണു്? വർണാശ്രമവ്യവസ്ഥപ്രകാരം പുരുഷൻ സാധാരണമായി മാതാപിതാക്കളുടെ തൊഴിലും രന്നിമിത്തം അവരുടെ വർണവും സ്വീകരിക്കും; സ്ത്രീയാകട്ടെ അവളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെതും, വിവാഹശേഷവും അവർ തങ്ങളുടെ പ്രത്യേക തൊഴിലുകൾതന്നെ തുടരുന്നതാണു് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്. ഇവയിൽ എത്ര വർണത്തിലാണു് അവരുടെ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടുക? ഇക്കാര്യം യഥേഷ്ടമായും സ്വതന്ത്രമായും തീരുമാനിക്കുവാൻ കുട്ടികൾക്കുതന്നെ താങ്കൾ വിട്ടുകൊടുക്കുമോ? അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ താങ്കൾ വിവരിച്ചു മട്ടിലുള്ള വർണധർമ്മം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പാരമ്പര്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ എത്ര സംഭവിക്കുന്നു?'

ഈ ചോദ്യം, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഇന്നത്തെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ അപ്രസക്തമാണു്. പ്രസ്തുത ലേഖനത്തിൽ ഞാൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ വർണസങ്കരം നിമിത്തം ഇന്നു് യഥാർത്ഥത്തിൽ വർണങ്ങളില്ല; വർണസിദ്ധാന്തം പ്രവർത്തനരഹിതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുസമുദായത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ നില അരാജകത്വം ആണെന്നു പറയാം; നാലു വർണവും ഇന്നു പേരിലേ

3. Harijan, 12-10-1934 (Women and Social Injustice, pp. 15-16)

യുദ്ധം. വർണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിപ്പറഞ്ഞ കഴിയു എങ്കിൽ ഇന്നത്തെ വർണമേയുള്ളൂ, സ്രീകളായാലും പുരുഷന്മാരായാലും; നമ്മളെല്ലാം ശുഭ്രരാണ്.

ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നപോലെ വർണധർമ്മം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കപ്പെട്ടാൽ ഒരു ബാലിക വിവാഹത്തിനുമപ്പുറം, അവളുടെ സഹോദരനെപ്പോലെതന്നെ പിതാവിന്റെ വണ്ണത്തിൽപ്പെട്ടവളായിരിക്കും. വ്യത്യസ്തവർണങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മിശ്രവിവാഹം ദുർല്ലഭമായിരിക്കും. അതിനാൽ വിവാഹശേഷവും ഒരു ബാലിക അവളുടെ ആദ്യത്തെ വർണം അന്യം നിലനിർത്തും. എന്നാൽ ഭർത്താവു വ്യത്യസ്തവർണത്തിൽപ്പെട്ടവനാണെങ്കിൽ, അവൾ വിവാഹശേഷം സ്വാഭാവികമായി ഭർത്താവിന്റെ വർണം സ്വീകരിച്ച മാതാപിതാക്കളുടെ വർണം ഉപേക്ഷിക്കും. ഇത്തരമൊരു വർണപരിവർത്തനം ആരുടെയെങ്കിലും അഭിമാനത്തിനു കളങ്കമേൽപ്പിക്കുമെന്നു കരുതേണ്ടതുമാില്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വർണവ്യവസ്ഥ അതിന്റെ പുനരുജ്ജീവനകാലത്തു നാലു വർണങ്ങളുടെയും പൂർണ്ണമായ സാമൂഹ്യസമത്വം ഉൾക്കൊണ്ടതായിരിക്കും.

3. മനുവിന്റെ സകൽപ്പം

4

ഇതിൽ സ്രീയുടെ അവകാശങ്ങളെ ആക്രമിക്കലോ അവളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അടിച്ചമർത്തലോ ഉള്ളതായി ഞാൻ കാണുന്നില്ല. മനുവിന്റേതാണെന്നു പറയപ്പെടുന്ന 'ന സ്രീ സ്വാതന്ത്ര്യമർഹതി' എന്ന വാക്യം അലംഘനീയമായി ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. അതേഴുതപ്പെട്ടകാലത്തു സ്രീകളെ ഒരുത്തരും അടിമത്തത്തിൽ നിലനിർത്തിപ്പോന്നിരുന്നവെന്നു മാത്രമേ അതു കാണിക്കുന്നുള്ളൂ. ഭാര്യയെ വർണിക്കാൻ നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകൾ 'അർദ്ധാഗ്ന' എന്നും 'സഹധർമ്മിണി' എന്നും ആണ്. ഭർത്താവു ഭാര്യയെ 'ദേവീ' എന്നു വിളിക്കുന്നതിൽ അപമാനമൊന്നുമില്ല. എങ്കിലും സ്രീയുടെ അവകാശാധികാരങ്ങൾ അപഹരിച്ചു അവളെ താഴ്ന്നനിലയിലാക്കിത്തീർത്ത ഒരു കാലം വന്നു. എന്നാലും അവളുടെ വർണം താഴ്ത്തുന്ന പ്രശ്നം ഉണ്ടായില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വർണം ധനത്തെയോ അവകാശാധികാരങ്ങളെയോ സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ല. കടമകളെയും കർത്തവ്യങ്ങളെയും മാത്രമേ അതു നിർദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളൂ. നാം തന്നെ ഉപേക്ഷിക്കാത്താൽ ആർക്കും നമ്മുടെ കടമ ഇല്ലാതാക്കാനാവില്ല. സ്വന്തം കടമ അറിയുകയും, അതു നിറവേറുകയും ചെയ്യുന്ന സ്രീ അന്തസ്സോടുകൂടിയ അവളുടെ പദവിയിലെ

4. Harijan, 12-10-1934 (Women and Social Injustice, p. 17)

സാക്ഷാൽക്കരിക്കുന്നു. സ്ത്രീ അവളുടെ കുടുംബത്തിലെ രാജ്ഞിയാണു്, അടിയല്ല.

സി. സ്ത്രീപുരുഷസമത്വം

1. സ്ഥാനസമത്വം

5

പുരുഷന്റെ സഹചാരിണിയാണു് സ്ത്രീ-ബ്രഹ്മണത്തിനോടു തുല്യമായ മാനസിക കഴിവുകളോടു കൂടിയവൾ. പുരുഷന്റെ കർമ്മങ്ങളുടെ ഏതു സൂക്ഷ്മാംശങ്ങളിലും പങ്കുകൊള്ളാനുള്ള അവകാശം അവൾക്കുണ്ടു്; അവനുള്ളത്രതന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും സ്വാധീകാരത്തിനും അവൾക്കും അവകാശമുണ്ടു്. സ്വന്തം പ്രവർത്തനരംഗത്തിൽ, പുരുഷനെപ്പോലെ അവൾക്കും സമുന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനത്തിനു് അവകാശമുണ്ടു്. ഇതു കാര്യങ്ങളുടെ സ്വാഭാവികനിയമമായിരിക്കണം. ഏഴുതാനും വായിക്കാനും പഠിക്കുന്നതിന്റെ ഫലം മാത്രമായാൽ പോരാ. വെറുമൊരു ഭരണാധികാരിയുടെ ഫലമായി. ഏറ്റവും അജ്ഞാനം കൊള്ളരുത്താവുന്നതായ പുരുഷൻപോലും അവൻ അർഹിക്കാത്തതും അവനങ്ങായിക്കൂടാത്തതുമായ ഒരധിപത്യം സ്ത്രീയുടെമേൽ പുലർത്തിപ്പോരുന്നുണ്ടു്. നമ്മുടെ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ പലതും ഇടയ്ക്കുവെച്ചു നിലയ്ക്കുന്നതു നമ്മുടെ സ്ത്രീകളുടെ സ്ഥിതിവിശേഷംകൊണ്ടാണു്. നമ്മുടെ മിക്ക പ്രയത്നത്തിനും വേണ്ടത്ര ഫലം ഉണ്ടാകുന്നില്ല. തന്റെ കച്ചവടത്തിൽ മതിയായ മൂലധനമില്ലാത്ത പിശുക്കനായ വ്യാപാരിയുടെതുപോലെയാണു് നമ്മുടെ സ്ഥിതി.

6

സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്തവനാണു്, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ പുരുഷനില്ലാത്ത നിയമജന്യമായ യാതൊരുതരം അവശതകളും അവൾക്കുണ്ടായിരിക്കരുതു്. പുത്രീമാരെയും പുത്രന്മാരെയും ഞാൻ പരിപൂർണ്ണ സമത്വമുള്ളവരായിക്കരുതും. സ്ത്രീകൾക്കുണ്ടുള്ള ശക്തി മനസ്സിലാക്കുന്നോറു - അവർക്കു ലഭിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ തോതനുസരിച്ചു് ഇതു സംഭവിക്കാതിരിക്കുകയില്ല - അവർക്കുള്ള അസമത്വങ്ങളെ സ്വാഭാവികമായും അവർ ചെറുക്കും.

5. 20-2-1918-ൽ ബോംബെ ഭഗിനീസമാജത്തിന്റെ വാർഷികസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ നിന്നു് (Women and Social Injustice, pp. 4-5)
6. Young India, 17-10-1929 (Women and Social Injustice, p. 11)

ഏതെങ്കിലുമൊരു തൊഴിൽ സ്ത്രീക്കോ പുരുഷനോ മാത്രമുള്ളതാണെന്നു പറയുന്നതു് അനുഭവത്തിനു ചേരാത്തതാണു്. പാചകജോലി മുഖ്യമായി സ്ത്രീകളുടേതാണു്. എങ്കിലും സ്വന്തം ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യാൻ കഴിയാത്ത ഭേദൻ കൊള്ളരുതാത്തവനായിരിക്കും. ക്യാമ്പുകളിൽ വെപ്പുപണി മുഴുവൻ സ്വാഭാവികമായി പുരുഷന്മാർ തന്നെ ചെയ്തേ തീരൂ. കുടുംബത്തിലെ അടുക്കളപ്പണികൾ സ്ത്രീകൾ തന്നെയാണു് സ്വാഭാവികമായി നടത്താറുള്ളതെങ്കിലും, വൻതോതിലുള്ള സംഘടിതമായ പാചകജോലി ലോകത്തിൽ സർവത്ര പുരുഷന്മാർതന്നെയാണു് ചെയ്തുപോരുന്നതു്. യുദ്ധംചെയ്യൽ മുഖ്യമായി പുരുഷന്മാരുടെ പണിയാണെങ്കിലും, ഇസ്രായേലിന്റെ ആദ്യ കാലസമരങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾ പുരുഷന്മാരോടൊപ്പംനിന്നു് പരാക്രമശാലിനികളെപ്പോലെ യുദ്ധം ചെയ്തു. ശിപായ് ലഹളക്കാലത്തു ജാൻസിരാണി വളരെ അപൂർവ്വം പുരുഷന്മാർക്കുമാത്രം സാധ്യമായ രീതിയിൽ ശരഭ്യപരാക്രമങ്ങൾക്കു കീർത്തിനേടി. ഇന്നാകട്ടെ, യൂറോപ്പിൽ സ്ത്രീകൾ വക്കീൽമാരെ നിലയിലും ഡോക്ടർമാരെന്ന നിലയിലും ഭരണകർമ്മത്തിൽ എന്ന നിലയിലും ശോഭിക്കുന്നതു് നാം കാണുന്നു. ഗൃഹസ്ത്രീപ്പണി, മിക്കവാറും ഷോർട് ഹാൻഡും ടൈപ്പ് റൈറ്റിങ്ങും പഠിച്ച സ്ത്രീകളുടെ കത്തുകയായി വരികയാണു്. നൂൽപ്പു് എന്തുകൊണ്ടു് പുരുഷന്റെ തൊഴിലല്ല? ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തികവും ആത്മീയവുമായ ഉന്നമനത്തിനു പര്യാപ്തമായ (ആപ്രൊഫസറുടെ * അഭിപ്രായത്തിൽ നൂൽപ്പു് പര്യാപ്തമാകും). ഏതു പണിയും എന്തുകൊണ്ടു് പുരുഷന്മാർക്കു വേണ്ടത്ര പുരുഷോചിതമായിത്തോന്നുന്നില്ല? സ്പിന്നിംഗ് ജെന്നി കണ്ടുപിടിച്ചതു് ഒരു പുരുഷനാണെന്നു് ആപ്രൊഫസർക്കു അറിഞ്ഞുകൂടേ? അദ്ദേഹം അതു കണ്ടുപിടിച്ചില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യജാതിയുടെ ചരിത്രം മറ്റൊരു വിധത്തിൽ ഏഴുതപ്പെട്ടേനെ. തുണൽപ്പണി മുഖ്യമായി സ്ത്രീകളുടേതാണു്. എങ്കിലും ലോകത്തിലെ വിദഗ്ദ്ധരായ തുണൽക്കാർ പുരുഷന്മാരാണ്. തുണൽയന്ത്രം കണ്ടുപിടിച്ചതും ഒരു പുരുഷനായിരുന്നു. സിംഗർസൂപ്പിയെ പച്ചിച്ചു തള്ളിക്കളഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ മനുഷ്യജാതിക്കായി ഇത്തരമൊരു യന്ത്രം സംഭാവന ചെയ്തുപോകാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിയുമായിരുന്നില്ല.

7. Young India, 11-6-1925 (Women and Social Injustice, p. 165)
 * ഖദർപരിപാടി അംഗീകരിക്കുകയും, അതേ സമയം, അതു് സ്ത്രീകൾക്കുമാത്രമായി നീക്കിവക്കണമെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഗാന്ധിജിക്ക് ഏഴുതിയ ഒരു പ്രൊഫസർക്കു് മറുപടിയായി ഏഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തിൽനിന്നു്

8

സ്രീയുടെ സമയം മിക്കവാറും ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്നത് ഒഴിച്ചു കൂടാത്ത കുടുംബജോലി ചെയ്യുന്നതിലല്ല, അവളുടെ നാമനും യജമാനനുമായ ആളിന്റെ ഇഷ്ടാനുസരണമുള്ള സുഖങ്ങൾക്കും സ്വന്തം പത്രാസുകൾക്കും വട്ടംകൂട്ടുന്നതിലാണ്. സ്രീയുടെ ഈ ഗാർഹികമായ അടിമത്തം നമ്മുടെ കാടത്തത്തിന്റെ പിന്നിലായി എനിക്കു തോന്നുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അടുക്കളയിലെ അടിമത്തം മുഖ്യമായി കാടത്തത്തിന്റെ അവശിഷ്ടമാണ്. ഈ ദ്രോഹത്തിൽനിന്നു നമ്മുടെ സ്രീജാതിയെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ കാലം വൈകി. സ്രീയുടെ സമയം മുഴുവൻ കുടുംബജോലികൾക്കായി ചെലവാക്കാൻ ഇടവരുത്തൂ.

2. അന്തരം.

9

സ്രീപുരുഷന്മാർ പദവിയിൽ സമത്വമുള്ളവരാണെങ്കിലും അഭിന്നരല്ല. പരസ്പരപൂരകമായ ഒരു നിസ്തല ജോടിയായവർ. അവർ പരസ്പരം സഹായിക്കുന്നു; തന്മൂലം അവരിൽ ഒരാളില്ലാതെ മറ്റൊരാളുടെ നിലനില്പിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാനേ വയ്യ. അവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാളുടെ പദവിക്ക് കോട്ടം തട്ടിക്കുന്ന എന്തും രണ്ടാളുടേയും തുല്യനാശത്തിന് ഇടവരുത്തുമെന്ന് ഈ പരമാർത്ഥങ്ങളിൽനിന്നു സിദ്ധമത്രേ.

10

സ്രീപുരുഷസമത്വമെന്നതിനു തൊഴിലുകളുടെ സമത്വം എന്നർത്ഥമില്ല. സ്രീ നായാടുന്നതിനോ കുന്തം പ്രയോഗിക്കുന്നതിനോ നിയമപരമായ തടസ്സമൊന്നുമില്ലായിരിക്കാം. എങ്കിലും പുരുഷൻ ചേർന്ന ജോലിയിൽനിന്ന് അവൾ സ്വാഭാവികമായി പിൻതിരിയുന്നു. പരസ്പരപൂരകങ്ങളെന്നനിലയിലാണ് സ്രീപുരുഷജാതികളെ പ്രകൃതി സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആകൃതികൾപോലെതന്നെ ഭിന്നങ്ങളാണവരുടെ ധർമ്മങ്ങളും.

എങ്കിലും ഈ ഭിന്ന ധർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള തെളിവ് എന്റെ വാദത്തിന് ആവശ്യമില്ല. ഇന്ത്യയിലെങ്കിലും ലക്ഷോപലക്ഷം സ്രീകൾ നൂല്പ് തങ്ങളുടെ സ്വാഭാവിക ജോലിയായി കരുതുന്നുവെന്നത് പരമാർത്ഥമാണ്. (കോൺഗ്രസ്) പ്രവർത്തകസമിതി

8. Harijan, 8-6-1940 (Women and Social Injustice, p. 78)
 9. 20-2-1913 ബോംബെ ഗേനീസമാജത്തിന്റെ വാർഷികത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്ന് (Women and Social Injustice, p. 5-6)
 10. Harijan, 2-12-1939 (Women and Social Injustice, p. 167)

യുടെ പ്രമേയം ഈ ഭാരം പുരുഷന്മാരിൽനിന്നു എടുത്തു സ്ത്രീകളെ ഏൽപ്പിക്കുകയും സ്വന്തം സാമർത്ഥ്യം വെളിവാക്കാനുള്ള ഒരുപസരം അവർക്കു നല്ലകയ്യും ചെയ്യുന്നു. എന്റെ ഭാവിസൈന്യത്തിൽ പുരുഷന്മാരേക്കാൾ വളരെയധികം സ്ത്രീകളെ കണ്ടാൽകൊള്ളാമെന്നു എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരു സമരം വേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽ ആ സൈന്യത്തെ അതിൽ പുരുഷന്മാർ അധികമുണ്ടായാൽ കൈവരുന്നതിലുമധികം വിശ്വാസത്തോടുകൂടി സമീപിക്കുവാൻ സാധിക്കും. പുരുഷന്മാരുടെ ഹിംസയെ എനിക്കു ഭയമാണ്. അതുണ്ടാകാതിരിക്കുവാനുള്ള എന്റെ ഉറപ്പ് സ്ത്രീകളായിരിക്കും.

11

ഈ അഹിംസാസമരത്തിൽ അവരുടെ സംഭാവന പുരുഷന്മാരുടേതിനെക്കാൾ വളരെ മഹത്തരമായിരിക്കണം. സ്ത്രീയെ അബലന്റെയെന്നു വിളിക്കുന്നതു് ഒരുപകീർത്തിയാണ്, പുരുഷൻ സ്ത്രീയോടു ചെയ്യുന്ന അനീതിയാണതു്. ബലം എന്നതുകൊണ്ടു് മൃഗീയശക്തിയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ, സ്ത്രീ തീർച്ചയായും പുരുഷനോളം മൃഗമല്ല. ബലം എന്നതുകൊണ്ടു് ആത്മീയശക്തിയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ, സ്ത്രീ പുരുഷനെക്കാൾ വളരെയേറെ ശ്രേഷ്ഠയാണ്. അന്തഃശ്ചോദനം അവൾക്കു കൂടുതലിലില്ലേ? കൂടുതൽ സ്വാതന്ത്ര്യം ചെയ്യുന്നതു് അവളല്ലേ? അവൾക്കു കൂടുതൽ ധൈര്യമില്ലേ? അവളില്ലെങ്കിൽ പുരുഷനില്ല. അഹിംസ മനുഷ്യജാതിയുടെ ധർമ്മമാണെങ്കിൽ ഭാവി സ്ത്രീകളുടേതാണ്.

12

മൗലികമായി സ്ത്രീയും പുരുഷനും ഒന്നാകുകൊണ്ടു്, അവരുടെ പ്രശ്നം സാരംശത്തിൽ ഒന്നായിരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. രണ്ടുപേരിലും ആത്മാവു് ഒന്നാണ്; രണ്ടുപേരും ഒരേ ജീവിതം നയിക്കുന്നു, രണ്ടുപേർക്കും ഒരേ വികാരങ്ങളാണുള്ളതു്. ഓരോ ആളും മറ്റേ ആൾക്കു പുരകമാണ്. ഒരാൾക്കു മറ്റൊരാളുടെ സജീവസഹായംകൂടാതെ ജീവിക്കാനാവില്ല.

പക്ഷേ, എങ്ങനെയോ ചിരകാലമായി പുരുഷൻ സ്ത്രീയുടെ മേൽ ആധിപത്യം വഹിച്ചുപോന്നു. അങ്ങനെ സ്ത്രീയ്ക്കു് ഒരുപകൃഷ്ടതാബോധം ഉണ്ടായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. അവൾ അവന്റെ താഴെയാണ്. എങ്കിലും ദാർശനികന്മാർ അവളുടെ തുല്യപദവി അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

എന്നാലും ഏതോ ഘട്ടത്തിൽ രണ്ടായിത്തീരിയലുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. മൗലികമായി രണ്ടുപേരും ഒന്നാണെങ്കിലും, ആകൃതിയിൽ രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ പ്രധാന വ്യത്യാസമുണ്ടു്. അതി

11. Young India, 10-4-1930 (Women and Social Injustice, p. 156)
 12. Harijan, 24-2-1940 (Women and Social Injustice, p. 25)

നാൽ രണ്ടുപേരുടെയും തൊഴിലുകളും വ്യത്യസ്തങ്ങളായിരിക്കണം. ഭൂരിപക്ഷം സ്ത്രീകൾ ഏതുകാലത്തും ഏറെനടക്കുന്ന മാതൃധർമ്മത്തിന് പുരുഷൻ സമാർജ്ജിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്ത ഗുണങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. അവൾ നിഷ്ക്രിയയും അവൻ ക്രിയാവാന്മാണ്. അവൾ മദ്ധ്യമായി ഗൃഹത്തിന്റെ നാഥയാണ്. അവൻ ഭക്ഷണം സമ്പാദിക്കുന്നവനാണ്. അവൾ അതു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു പകിടുന്നവളും. അവൾ സർവ്വമാ സംരക്ഷകയാണ്. ശിശുസംരക്ഷണം അവളുടെ പ്രത്യേകാവകാശമാണ്, അവളുടെ സംരക്ഷണമില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യ വർഗം നശിച്ചുപോകും.

അടുക്കളവിട്ട്, അടുക്കളയുടെ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി തോക്കെടുക്കുവാൻ സ്ത്രീയോടാവശ്യപ്പെടുന്നത്, അഥവാ സ്ത്രീയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത് എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സ്ത്രീയ്ക്കും പുരുഷനും രണ്ടുപേരും അധഃപതനഹേതുവാണ്. അതു കാടത്തത്തിലേക്കുള്ള മടങ്ങിപ്പോക്കും നാശത്തിന്റെ ആരംഭവുമാണ്. പുരുഷൻ സവാരി ചെയ്യുന്ന കുതിരപ്പറ്റത്തു കയറാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുകൊണ്ടു സ്ത്രീ പുരുഷനെയും തന്നെയും നിലംപതിപ്പിക്കുന്നു. സ്ത്രീയുടെ പ്രത്യേക തൊഴിൽ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അവളെ പ്രലോഭിപ്പിക്കുകയോ നിർബന്ധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിന്റെ പാപം പുരുഷന്റെ തലയിലായിരിക്കും.

പുറമേനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആക്രമണങ്ങളിൽനിന്നു സ്വന്തം ഗൃഹത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതിൽ ഉള്ളേടത്തോളംതന്നെ ശൂദ്ര, ആ ഗൃഹത്തെ നല്ല ചിട്ടയിലും വെടിപ്പിലും സൂക്ഷിച്ചുപോരുന്നതിലുമുണ്ട്.

ലക്ഷോപലക്ഷം കർഷകരെ അവരുടെ സ്വാഭാവികമായ ചുറ്റുപാടുകളിൽ ഞാൻ നോക്കിക്കണ്ടിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും ഈ ചെറിയ സേവാഗ്രാമത്തിൽ ദിവസേന അവരെ നോക്കിക്കാണുമ്പോഴും, പ്രയത്നരംഗങ്ങളുടെ പ്രകൃത്യസത്യമായ വിജേനം എന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പതിയുന്നു. സ്ത്രീകളായ കരുവാന്മാരും ആശാരിമാരും മില്ല. എന്നാൽ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും പാടത്തു പണിചെയ്യുന്നുണ്ട്; ഭാരം കൂടിയ പണിയൊക്കെ പുരുഷൻ എടുത്തുകൊണ്ട് സ്ത്രീകൾ ഗൃഹഭരണം നടത്തുന്നു. കുടുംബത്തിന്റെ ലഘുവായ സമ്പത്തിലേക്കു സ്ത്രീകളും വല്ലതും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഉപജീവനമാർഗം സമ്പാദിക്കുന്നതു മദ്ധ്യമായി പുരുഷൻതന്നെയാണ്.

പ്രയത്നരംഗങ്ങളുടെ വിജേനം അംഗീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ സ്ത്രീയ്ക്കും പുരുഷനും ആവശ്യമുള്ള സാമാന്യഗുണങ്ങളും സംസ്കാരവും ഒന്നുതന്നെയാണ്.

13

സേവനമനോഭാവത്തിന്റെയും ത്യാഗത്തിന്റെയും സജീവ മുൻതി എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ സ്ത്രീയെ ആരാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതി

13. Harijan, 8-12-1939 (Women and Social Injustice, p. 174)

നിങ്ങൾക്കു തന്നിട്ടുള്ള നിസ്വാർത്ഥസേവനമനോഭാവത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പുരുഷന്മാർ ഒരിക്കലും നിങ്ങളുടെ ഒപ്പമെത്താൻ കഴികയില്ല. ക്ലേശങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ ഉരുകുന്ന യോഗ്യരായുള്ള ഒരു ഹൃദയം സ്രീജിഷ്ടം.

3. സമത്വം-സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവും

14

ചോദ്യം: സ്രീകളുടെ സാമ്പത്തിക സ്വാതന്ത്ര്യം സ്രീകളുടെ ഇടയിൽ ദുരൂഹമായ പരസ്പരം കടംബജീവിതം തകരാനും കാരണമാകുന്ന വാദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ചിലർ വിവാഹം കഴിച്ച സ്രീകളുടെ സ്വത്തവകാശം സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമങ്ങളിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനെ എതിർക്കുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ അങ്ങയുടെ നിലപാടെന്താണ്?

ഉത്തരം: ഈ ചോദ്യത്തിന് ഒരു മറുചോദ്യംകൊണ്ടു ഞാൻ ഉത്തരം പറയാം. പുരുഷന്മാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും സ്വത്തവകാശവും പുരുഷന്മാരുടെ ഇടയിൽ ദുരൂഹമായ പരസ്പരം കാരണമായിട്ടില്ലേ? 'ഉവ്വ്' എന്നാണ് നിങ്ങളുടെ മറുപടിയെങ്കിൽ, സ്രീകളുടെ സ്ഥിതിയും അങ്ങനെയെന്നായിക്കൊള്ളട്ടെ. സ്വത്തവകാശവും മാറ്റം പുരുഷന്മാർക്കെന്നപോലെ സ്രീകൾക്കും ഉണ്ടാകുമ്പോൾ കാരണം ഈ വക അവകാശങ്ങളല്ല അവരുടെ ദുരൂഹതയിനോ സദാചാരത്തിനോ കാരണമെന്നും. സ്രീയുടെയോ പുരുഷന്റെയോ നിസ്സഹായതയെ ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്ന സദാചാരംകൊണ്ടു വലിയ പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. സദാചാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം നമ്മുടെ ഹൃദയപരിശുദ്ധിയാണ്.

15

ചോദ്യം: തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്ന സംഘടനകളിലേക്കു സ്രീപ്രതിനിധികളെ നിർത്തുവാൻ കോൺഗ്രസ്സിനു വൈമനസ്യമുണ്ടെന്നും നാം കാണുന്നു. ഇത്തരം സംഘടനകളിലേക്കു കൂടുതൽ സ്രീകളെ സ്വീകരിക്കുന്നതു ന്യായവും ആവശ്യവുമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അങ്ങ് എന്താണ് ചെയ്യുക?

ഉത്തരം: ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ അന്തർവേദിക്കുന്ന സമത്വത്തിലോ മറ്റൊരതെങ്കിലും അനുപാതത്തിലോ എനിക്കുവേലിയ താല്പര്യമൊന്നുമില്ല. യോഗ്യതയായിരിക്കണം ഏക മാനദണ്ഡം. എങ്കിലും സ്രീകൾ കൈകൊള്ളരുത്താവരാണെന്നു പറയുന്നതു് ഒരു പതിവായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ഇതിനെതിരായ പതിവു്, യോഗ്യത

14. Harijan, 8-6-1940 (Women and Social Injustice, p. 184)
15. Harijan, 7-4-1946 (Women and Social Injustice, p. 186)

തുല്യമാണെങ്കിൽ പുരുഷൻ പകരം സ്ത്രീകളെ നിർത്തുകയെന്നതാകണം—ഇതിൻഫലമായി പുരുഷന്മാരുടെ സ്ഥാനങ്ങളെല്ലാം സ്ത്രീകൾ കൈവശപ്പെടുത്തുമെന്നുവന്നാൽപോലും. ലിംഗവ്യത്യാസത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിമാത്രം അംഗത്വം അവകാശപ്പെടുന്നത് ആ പൽക്കരമായ ഒരു സംഗതിയാണ്. സ്ത്രീകൾ എന്നല്ല ഏതു വിഭാഗവും അനർഹമായി ലഭിക്കുന്ന ഔദാര്യം വർജിക്കണം. അവർ ഭരണഭരണ നീതിയാണ്, സൗജന്യങ്ങളല്ല. അതിനാൽ സ്ത്രീകൾ അതുപോലെത്തന്നെ പുരുഷന്മാരും, ചെയ്യേണ്ട ഉചിതമായ കാര്യം ഇംഗ്ലീഷോ പാശ്ചാത്യവിദ്യാഭ്യാസമോ തങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കലല്ല, പൗരധർമ്മങ്ങളുടെ നിർവഹണത്തിന് തങ്ങളെ സമർത്ഥരാക്കുന്ന സാമാന്യവിദ്യാഭ്യാസം. പ്രാദേശികഭാഷകളിലൂടെ പ്രചരിപ്പിക്കലാണ്. അത്യാവശ്യമായ ഈ പരിഷ്കാരത്തിൽ പുരുഷന്മാർ നേതൃത്വം വഹിക്കുന്നത് ഒരു സൗജന്യമല്ല, സ്ത്രീകൾക്കു എന്നോ ലഭിക്കേണ്ടിയിരുന്ന നീതി അവരോടു ചെയ്യൽമാത്രമാണ്.

16

‘വേണ്ടത്ര സ്ത്രീകളെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് നിർത്തിയില്ലെന്നോ, ഔദ്യോഗികസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുത്തില്ലെന്നോ ഉള്ള പരാതികൾ അങ്ങനൽകിയ മറുപടി ഞാൻ സസന്തോഷം വായിച്ചു. സ്ഥാനാർത്ഥികളെ നിർത്തുന്നതിൽ യോഗ്യത മാത്രമായിരിക്കണം മാനദണ്ഡമെന്ന് അങ്ങ പറയുന്നു. അങ്ങയുടെ വിധി തികച്ചും ശരിയാണ്; ചിന്താശീലമുള്ള ഓരോ സ്ത്രീയും പുരുഷനും അതിനോടു യോജിക്കും. ‘പ്രായമോ ലിംഗമോ അല്ല യോഗ്യത മാത്രമാണ് സമാരാധ്യം’ എന്നൊരു ചൊല്ലുണ്ട്. എങ്കിലും യാഥാർത്ഥ്യം ഇതിൽനിന്നു വളരെ ദൂരെയാണ്. ഈ ഉപദേശം സർവത്ര ലംഘിക്കപ്പെടുകയാണെന്നും അങ്ങേയ്ക്ക് അറിയായ്കയില്ല. മന്ത്രിസഭകളിലോ നിയമസഭകളിലോ പ്രാദേശികസഭകളിലോ സ്ഥാനാർത്ഥികളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന സംഗതിയിൽ യോഗ്യതയ്ക്കു പ്രഥമസ്ഥാനം നൽകപ്പെടുന്നില്ല. ജാതി, സമുദായം, സംസ്ഥാനം മുതലായ കാര്യങ്ങൾ കടന്നുവരുന്നു; അപയാണം അവസാനതീരുമാനം ചെയ്യുന്ന ഘടകങ്ങൾ. ഈ താൽപര്യങ്ങളൊന്നും അവഗണിക്കപ്പെടുമെന്നതാണ് ഇത്തരം നടപടികൾ അനുകൂലമായി പറയുന്ന വാദം. ഈ വാദം ശരിയാണെങ്കിൽ സ്ത്രീകളുടെ താൽപര്യങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു? ഇങ്ങനെയൊരു തത്വമുള്ളതുകൊണ്ട് തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനം വിശദമാക്കപ്പെടേണ്ടതല്ലേ?’

മുകളിൽ ചേർത്ത ഭാഗം ഒരു ബഹുമാന്യസഹോദരിയുടെ എഴുത്തിൽനിന്നെടുത്തതാണ്. ആ സഹോദരിയുടെ വാദത്തിന്റെ

16. Harijan, 21-4-1946 (Women and Social Injustice, p. 186)

പുരുഷം ഇതാണ്: എല്ലാം തെറ്റായ അടിസ്ഥാനത്തിലാണെങ്കിൽ ഒരു തെറ്റുകൂടി ചെയ്യാൽ സാരമില്ല. പക്ഷേ, നാം ഈ നിലയ്ക്കു മുന്നോട്ടു പോയാൽ ഈ തീവ്ര വളരും. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ എല്ലാം ഒരു ദൃഷ്ടിവലയത്തിൽ ചെന്നു ചാടുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ സ്ത്രീകളോടുള്ള എന്റെ അഭ്യർത്ഥന അവർ സ്യാഗമൂർത്തികളായിത്തീരണമെന്നും, അങ്ങനെ സ്വവർഗത്തെ മാത്രമല്ല, രാഷ്ട്രത്തെക്കൂടി അലങ്കരിക്കുകയും ഉയർത്തുകയും ചെയ്യണമെന്നുമാണ്. പുരുഷന്മാരോടു് എന്റെ അഭ്യർത്ഥന ഈ അശ്രദ്ധമായ അന്തരീക്ഷം എവിടെയുണ്ടോ അവിടെനിന്നു പുറത്തുകടക്കുകയെന്നതു് അവർ സ്വന്തം കടമയായി കരുതണമെന്നത്രേ. സ്വന്തം മനസ്സിൽനിന്നു ജാതിയും സമുദായവും ബഹിഷ്കൃതമായാൽ പിന്നെ അവയെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചനയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി അവർ പ്രവർത്തിക്കുകയില്ല. ഇതിനുള്ള ഏറ്റവും നല്ലതും ഏറ്റവും സുഗമവുമായ വഴി സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ഹരിജനങ്ങളായിത്തീർന്നു— അതും ഏറ്റവും താണജാതിയായ ഭംഗികളോ മെഹ്ത്താർമാരോ ആയിത്തീർന്നു—താഴ്മകൊണ്ടു് ഉയരുവാൻ ശ്രമിക്കലാണു്.

പ്രാപ്തിയുള്ള സ്ത്രീകളെ പുറംതള്ളിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പുരുഷന്മാർ അതിനു പരിഹാരം ചെയ്യണം. പുരുഷന്മാരേക്കാൾ ശോഭിക്കാൻതക്ക പ്രോത്സാഹനം സ്ത്രീകൾക്കു നൽകേണ്ടതു് അവരുടെ കടമയാണു്. നിർദ്ദിഷ്ടമായ രീതിയിൽ രണ്ടുകൂട്ടരും പെരുമാറിയാൽ അന്തരീക്ഷം ശുദ്ധമായിത്തീരും. പുരുഷന്മാർ അപ്രകാരം ചെയ്യാലും ഇല്ലെങ്കിലും സ്ത്രീകളുടെ കടമയെന്നാണെന്നു് എന്റെ മനസ്സിൽ സ്പഷ്ടമാണു്.

ഡി. സ്ത്രീകളുടെ അന്തഃപുരവാസം

17

ഞാൻ ബങ്കാളിലോ ബീഹാറിലോ ഐക്യസംസ്ഥാനത്തിലോ ചെല്ലുമ്പോഴെല്ലാം പർദാസമ്പ്രദായം അവിടങ്ങളിൽ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കാൾ കണിശമായി ആചരിച്ചുവരുന്നതായി കാണാറുണ്ടു്. എങ്കിലും ഒരിക്കൽ രാത്രി വളരെ വൈകിയ സമയത്തു ലഹളയും ബഹളവും ഇടക്കിനിർത്താൻ വയ്യാത്ത ജനക്കൂട്ടങ്ങളും ഇല്ലാത്ത ശാന്തമായ ചുറ്റുപാടുകളിൽ ദർഭംഗയിൽവെച്ചു ഞാൻ ഒരു സമ്മേളനത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചപ്പോൾ മുമ്പിലൊക്കെ പുരുഷന്മാരെയാണു കണ്ടതു്; പക്ഷേ, എന്റെ പിന്നിലും മറയുടെ പുറകിലും സ്ത്രീകളുണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കപ്പെടുന്നതുവരെ അവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തെപ്പറ്റി യാതൊന്നും ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഒരനാഥമന്ദിരത്തിന്റെ ശിലാസ്ഥാപനം സംബന്ധിച്ചുള്ളതായി

17. Young India, 3-2-1957 (Women and Social Injustice, pp.94-95)

രുന്ന സമ്മേളനം; എങ്കിലും പദ്യയുടെ പുറകിലിരിക്കുന്ന സ്രീകളോടു സംസാരിക്കുവാൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടു. പർയ്യയുടെ പിന്നിലിരിക്കുന്ന സ്രീകളുടേതായ—അവരത്രയുണ്ടെന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ല—

ശ്യാം രംഗം എന്നെ ദുഃഖിതനാക്കി. അതെന്നിൽ അഗാധമായ വേദനയും അപമാനവും ഉളവാക്കി. ആദ്യം നടപ്പിലാക്കിയ കാലത്തു ഏതൊക്കെ പ്രയോജനമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ഇന്നു തീരെ ഉപയോഗശൂന്യവും രാജ്യത്തിന് അളവറ്റ ദോഷവും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ അപരിഷ്കൃതമായ രൊചാരത്തെ മുറുകെപ്പിടിക്കുക കൊണ്ട് ഇന്ത്യയിലെ സ്രീകളോടു ചെയ്തുവരുന്ന തെറ്റിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ആലോചിച്ചു. കഴിഞ്ഞ 100 കൊല്ലമായി നമുക്കു ലഭിച്ചു പോന്ന വിദ്യാഭ്യാസം നമ്മിൽ പറയത്തക്ക ഫലമൊന്നും ഉളവാക്കിയിട്ടുള്ളതായിത്തോന്നുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ കടുംബങ്ങളിൽപോലും—അവരതിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുവെന്നതു കൊണ്ടല്ല, ഈ മൃഗീയമായ ആചാരത്തെ ചെറുത്ത് ഒരൊറ്റ അടിക്കു നിമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ട്—പർദ്ദ ഇന്നും നിലനിർത്തപ്പെട്ടുവരുന്നതായി കാണുന്നു. അനേകായിരം സ്രീകൾ പങ്കുകൊണ്ടു നൂറുകണക്കിൽ സമ്മേളനങ്ങളിൽ പ്രസംഗിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം എന്നിങ്ങനെ ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സമ്മേളനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തിരക്കും ബഹളവും അവയിൽ ഏത്തിച്ചേർന്ന സ്രീകളോടു ഫലപ്രദമായി സംസാരിക്കുകയെന്നതു അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. സ്വന്തം വീടുകളിലും ഇത്തിരിപോന്ന മുററങ്ങളിലുമായി അവരെ അടച്ചുപുട്ടിയിട്ടുനിടത്തോളംകാലം ഇതിലും മെച്ചമായതൊന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാൻ വയ്യ. അതിനാൽ ഒരു വിശാലമായ സ്ഥലത്തു കൂടിപ്പേർന്ന് ആരെങ്കിലും സംസാരിക്കുന്നതു പെട്ടെന്നു ശ്രദ്ധിക്കണമെന്നു വരുമ്പോൾ തങ്ങളെക്കൊണ്ടും പ്രസംഗകനെക്കൊണ്ടും എന്താണു ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. നിശ്ശബ്ദത പുനഃസ്ഥാപിതമായി കഴിഞ്ഞാലോ, ദൈനംദിനകാര്യങ്ങളിൽ പലതിലും അവർക്കു താൽപര്യമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുക പ്രയാസമായിത്തീരുന്നു; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ശുദ്ധവായു ശ്വാസിക്കുവാൻ ഒരിക്കലും അനുവദിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവർക്ക് അവയെപ്പറ്റി യാതൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇതു കറച്ച അതിശയോക്തി കലർന്ന ചിത്രമാണെന്നു് എന്നിരിക്കിയാം. ആരെ അഭിമുഖീകരിച്ചാണോ ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നതു് ആ ആയിരക്കണക്കിലുള്ള സ്രീകളുടെ ഉന്നതസംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ച് എന്നിങ്ങനെ തികച്ചും ദബാധമുണ്ട്. പുരുഷന്മാർക്കു എത്രത്തോളം ഉയരുവാൻ കഴിയുമോ അത്രത്തോളം തന്നെ ഉയരുവാൻ അവർക്കും കഴിയുമെന്നു് എന്നിരിക്കിയാം. പുറത്തുകടക്കാൻ അവർക്കു സന്ദർഭങ്ങൾ ലഭിക്കാറുണ്ടെന്നും എന്നിരിക്കിയാം; പക്ഷേ, ഇതു് അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ നേട്ടമായി കണക്കാക്കപ്പെടേണ്ട ഒന്നല്ല. എന്തുകൊണ്ട് അവർ കൂടുതൽ മുന്നോട്ടു പോയില്ല എന്നതാണു ചോദ്യം. പുരുഷന്മാർക്കുള്ളിടത്തോളംതന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യം

ശ്രീം എന്തുകൊണ്ടു നമ്മുടെ സ്ത്രീകൾക്കുമില്ല? പുറത്തിറങ്ങി നടക്കാനും ശുദ്ധവായു ശ്വാസിക്കുവാനും അവർക്കെന്തുകൊണ്ടു സാധിക്കുന്നില്ല?

ചാരിത്ര്യം അടച്ചുപൂട്ടിയ മുറിയിൽ വളരുന്ന ഒന്നല്ല. അതു മുക്കളിൽനിന്നു വച്ചുകെട്ടാനും വയ്യ. ചുറ്റുമുള്ള പർദയുടേതായ ഭിത്തികൊണ്ടു അതിനെ രക്ഷിക്കാനാവില്ല. അതു ഉള്ളിൽനിന്നു വളരണം; നല്ല വിലയമുള്ളതാകണമെങ്കിൽ അപ്രാർത്ഥിതങ്ങളായ പ്രലോഭനങ്ങളെ ചെറുത്തുനിൽക്കുവാൻ അതിനു കഴിവുണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം. സീതയുടെ ചാരിത്ര്യംപോലെ ചെറുത്തുനിൽക്കാൻ കഴിവുള്ളായിരിക്കണം അതു്. പുരുഷന്റെ നോട്ടമേല്ലാൻ ശേഷിയില്ലാത്ത ചാരിത്ര്യം വളരെ നിസ്സാരമായ ഒന്നേ ആകാൻ തരമുള്ളൂ.

പുരുഷന്മാർ പുരുഷന്മാരാകണമെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിവുള്ളവരാകണം.—അവരെ വിശ്വസിക്കാൻ സ്ത്രീകൾ നിർബദ്ധരാകുകൊണ്ടു്. ഒരു കാൽ പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ തളർന്നവരായി നാം ജീവിക്കാതിരിക്കുക. തന്നെപ്പോലെതന്നെ സ്വതന്ത്രയും പരാശ്രയരഹിതയുമായ സീതയില്ലെങ്കിൽ രാമനു യാതൊരു സ്ഥാനവുമില്ല. എന്നാൽ ബലിഷ്ഠമായ സ്വാശ്രയത്തിനു ദ്രുപതിയാണു കൂടുതൽ നല്ല മാതൃക. സീത സൗമ്യതയുടെ അവതാരമായിരുന്നു. അവൾ ഒരു മുദലകസ്യമായിരുന്നു. ദ്രുപതിയാകട്ടെ ഒരു കൂറൻ വടവുക്കുപ്പും. തന്റെ ഉദ്ധാരമായ ഇച്ഛയ്ക്കു കരുത്തനായ ഭീമനെപ്പോലും അവൾ കീഴ്പ്പെടുത്തി. എല്ലാവർക്കും ഭയങ്കരനായ ഭീമൻ അവളുടെ മുഖിൽ ഒരാട്ടിൻകുട്ടിയായിരുന്നു. പാണ്ഡവന്മാരിൽ ആരുടെയുംതന്നെ രക്ഷ അവൾക്കാവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇന്ത്യയിലെ സ്ത്രീജാതിയുടെ സ്വച്ഛന്ദമായ വികാസത്തിനു തടസ്സമുണ്ടാക്കുകകൊണ്ടു നാം സ്വതന്ത്രരും സ്വാശ്രയശീലരമായ പുരുഷന്മാരുടെ വളർച്ചയ്ക്കുണ്ടാണു തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്നതു്. നമ്മുടെ സ്ത്രീകളോടു നാം എന്തു ചെയ്യുന്നുവോ അതു 'അയിത്തക്കാ'രോടു നാം എന്തു ചെയ്യുന്നുവോ അതു ആയിരം ഇരട്ടി ശക്തിയോടുകൂടി നമ്മുടെ തലയിൽത്തന്നെ പതിക്കുകയാണു്. നമ്മുടെ ദുർബല്യത്തിനും അസ്ഥിരതയ്ക്കും സങ്കുചിതത്വത്തിനും നിസ്സഹായതയ്ക്കും കുറെയൊക്കെ ഇതാണു കാരണം. അതിനാൽ ആഞ്ഞൊരാടിക്കു് ഈ പർദ നാം ചീന്തിക്കളയുക.

ഇന്ത്യയിൽ പർദ അടുത്തകാലത്തുണ്ടായ ഒരേർപ്പാടാണെന്നും ഹിന്ദുക്കൾ ക്ഷയിച്ചുതുടങ്ങിയ കാലത്താണു് അതു സ്വീകരിക്ക

18. Young India,24-3-1927 (Women and Social Injustice,pp.96-97)

പ്പെട്ടതെന്നുമാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം, മാനുഷാലിനിയായ ഭൂപതിയും നിഷ്കളങ്കയായ സീതയും ജീവിലുകാലത്തു് അതുണ്ടായിരിക്കാൻ തരമില്ല. ഗാർഗ്ഗി അവളുടെ പ്രഭാഷണങ്ങൾ നടത്തിയതുപോലെ പാർവ്വതയുടെ പിന്നിലിരുന്നുകൊണ്ടാകാൻ തരമില്ല. പർവ്വത ഇന്ത്യയിൽ സാർവത്രികമല്ലതാനും. ഡക്കാലിലും ഗുജറാത്തിലും പഞ്ചാബിലും അതു അജ്ഞാതമാണ്. കൃഷിക്കാരുടെ ഇടയിൽ അതു് അജ്ഞാതമാണ്. ഈ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും കൃഷിക്കാരുടെ ഇടയിലും സ്ത്രീകൾ കരയധികം സ്വാതന്ത്ര്യം അനുഭവിക്കുകകൊണ്ടു് എന്റെ കീഴും തകരാറുകൾ ഉണ്ടായതായി കേട്ടിട്ടില്ല. പർവ്വതസമ്പ്രദായമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് ലോകത്തിലെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലെ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ സദാചാരം കുറഞ്ഞവരാണെന്നു പറയുന്നതു് ന്യായമാവുകയില്ല. പ്രാചീനമായതെല്ലാം നീതീകരിക്കാൻ ഈ ലേഖകൻ ശ്രമിക്കുന്നു. നിരതിശയമായ ഒരു സദാചാരനിയമസംഹിത പ്രാചീനർ നമുക്കു തന്നുവെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നുവെങ്കിലും ഏതു സംഗതിയിലും പിഴപറ്റാത്തവരായിരുന്നു അവരെന്ന സിദ്ധാന്തത്തോടു യോജിക്കുവാൻ എന്തെങ്കിലും കാരണങ്ങളാലായില്ല. പിന്നെ ഏതാണു യഥാർത്ഥത്തിൽ പ്രാചീനം എന്നു പറയാൻ ആരുണ്ടു്? നൂറ്റിയെട്ടു് ഉപനിഷത്തുകളും തുല്യവിശുദ്ധിയുള്ളവയാണോ? ബുദ്ധിയാകുന്ന ചാണയിന്മേലുൾച്ച മാറ്റുന്നോക്കാവുന്നവയുടെയെല്ലാം മാറ്റു നാം നോക്കണമെന്നും, ആ നോട്ടത്തിൽ ജയിക്കാത്തവയുടെയെല്ലാം അവ പ്രാചീനമായ ഉടപ്പണിഞ്ഞുവെന്നാലും നിരസിക്കണമെന്നും എനിക്കു തോന്നുന്നു

19

ബീഹാറിലെ ഏറ്റവും സ്വാധീനശക്തിയുള്ള വളരെ പുരുഷന്മാരും അത്രതന്നെ സ്ത്രീകളും ഒപ്പുവെച്ചതും പർവ്വതയെ നിഷ്കാസനം ചെയ്യണമെന്നാവശ്യപ്പെടുന്നതും യുക്തിയുക്തവും ആയ ഒരു അഭ്യർത്ഥന ഇതാ ബീഹാറിൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആ അഭ്യർത്ഥനയിൽ അവരു മഹിളമാർ ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത, പ്രയത്നം ഉൾജിതമായി നടത്തിയാൽ പർവ്വത ബീഹാറിൽ നാമാവശേഷമാകുമെന്നു വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ടു്. അഭ്യർത്ഥനയിൽ ഒപ്പിട്ട സ്ത്രീകൾ പാശ്ചാത്യമോടികൾ സ്വീകരിച്ചവരല്ലെന്നും യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുക്കളാണെന്നുള്ള സംഗതി ശ്രദ്ധേയമാണു്. അതിൽ വ്യക്തമായി പറയുന്നു:

‘കർണാടകത്തിലെയും മഹാരാഷ്ട്രത്തിലെയും മദിരാശിയിലെയും സഹോദരികളെപ്പോലെയും പാശ്ചാത്യരീതികൾ സ്വീകരിക്കാനുള്ള യാതൊരു ശ്രമവും കൂടാതെ മുഖ്യമായും ഭാരതീയമായ ഒരു

19. Young India, 28-6-1928 (Women and Social Injustice, pp. 97-98)

സമ്പ്രദായത്തിലും, യഥേഷ്ടം സഞ്ചരിക്കുവാനും സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളിലും ന്യായമായ പങ്കു വഹിക്കുവാനും ഞങ്ങളുടെ സംസ്ഥാനത്തിലെ സ്ത്രീകൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അടിച്ചേൽപ്പിച്ച ഏകാന്തവാസത്തിൽനിന്നു തനി പാശ്ചാത്യരീതികളിലേക്കുള്ള ഒരു പരിവർത്തനം ചട്ടിയിൽനിന്നു തീയിലേക്കു വീഴുന്നതു പോലെയായിരിക്കുമെങ്കിലും ഭാരതീയാദർശങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു നമ്മുടെ സ്ത്രീകൾ വളരണമെങ്കിൽ പർദ പോലെയേ തീരൂ എന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നു. സ്ത്രീകൾ നമ്മുടെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ അഴകും ശ്രീയും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അതിന്റെ ധർമ്മികനിലവാരം ഉയർത്തുകയും ചെയ്യണമെന്നു നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ഒന്നാന്തരം ഗൃഹനായികമാരും ഭർത്താക്കന്മാരുടെ സഹധർമ്മചാര്യണികളും സമുദായത്തിലെ ഉപയോഗകാരികളായ അംഗങ്ങളായിത്തീരണമെന്നു നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്നു നിലനിൽക്കുന്നതുപോലുള്ള പർദ പോലെയേ തീരൂ. വാസ്തവത്തിൽ ഈ മൂടപടം നീക്കം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അവരുടെ ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി കാര്യമായി യാതൊന്നും ചെയ്യാനൊക്കുകയില്ല. കൃത്രിമമായി തടവിലാക്കപ്പെട്ട നമ്മുടെ ജനസംഖ്യയിലെ പകുതി ഭാഗത്തിന്റെ ശേഷി വിമുക്തമായാൽ വേണ്ടതുപോലെ നയിക്കപ്പെടുന്നപക്ഷം നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന് അളവറ്റ നന്മ ചെയ്യുന്ന ഒരു ശക്തി അതു സൃഷ്ടിക്കുമെന്നാണു ഞങ്ങളുടെ വിശ്വാസം.

ബീഹാറിൽ പർദകൊണ്ടുള്ള ദോഷങ്ങൾ എനിക്കറിയാം. ഈ പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചതു് ഒട്ടംതന്നെ നേരത്തെയായിട്ടില്ല.

ഈ പ്രസ്ഥാനം ഉത്ഭവിച്ചതു രസാവഹമായ ഒരു രീതിയിലാണു്. തന്റെ ഭാര്യയെ പർദയുടെ ദ്രോഹത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കണമെന്നു് ഒരു ഖാദിപ്രവർത്തകനായ ബാബു രാമാനന്ദമിശ്രയ്ക്കു് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. ആ പെൺകുട്ടി ആശ്രമത്തിലേക്കു വരുന്നതു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂട്ടുകാർക്കു സമ്മതമല്ലാതിരുന്നതിനാൽ ആശ്രമത്തിൽനിന്നു രണ്ടു ഖാലികമാരെ തന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു ചങ്ങാതിമാരാകാൻ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുപോയി. അവരിലൊരുവരും—മഗൻലാൽ ഗാന്ധിയുടെ പുത്രിയായ രാധാബഹൻ—അദ്ധ്യാപികയാകാമെന്നു വച്ചിരുന്നു. പരേതനായ ദാൽബഹദൂർഗിരിയുടെ പുത്രി ദുർഗാദേവിയും അവളുടെകൂടെ പോയി. മിസ്സിസ് മിശ്രയെക്കൊണ്ടു പർദ ഉപേക്ഷിപ്പിക്കുവാനുള്ള ശ്രമങ്ങളെ ആ പെൺകുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കൾ എതിർത്തു. ആ പെൺകുട്ടികൾ എല്ലാ ബുദ്ധിമുട്ടുകളും സഹിച്ചുനിന്നു. ഇങ്ങനെയിരിക്കെ തന്റെ മകളെ കാണാനും എല്ലാ വിഷമതകളേയും ചെറുത്തുനിന്നു പരിശ്രമങ്ങൾ തുടരാൻ അവളെ ഉപദേശിക്കുവാനുമായി മഗൻലാൽ ഗാന്ധി എത്തി. രാധാബെ

ഹൻ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഗ്രാമത്തിൽ വെച്ച് അദ്ദേഹം രോഗിയായിത്തീരുകയും പാററനയിൽ വെച്ച് മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ പർദെസ്സു തിരായി പൊരുതേണ്ടതു തങ്ങളുടെ അഭിമാനം ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു കർത്തവ്യമായി ബീഹാർ സുഹൃത്തുക്കൾ കരുതി. രാധാബെഹൻ തന്റെ ശിഷ്യയെ ആശ്രമത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോന്നു. ആശ്രമത്തിലേക്കുള്ള അവളുടെ വരവു കൂടുതൽ കശപിശസ്തു കാരണമാവുകയും കൂടുതൽ വീരോടുകൂടി ആ സമരത്തിൽ ഇറങ്ങുവാൻ മുമ്പുതന്നെ അതിനു സന്നദ്ധനായി കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഭർത്താവിനെ നിർബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ വ്യക്തിപരമായ ചെറിയൊരു ബന്ധമുള്ള ഈ സമരം ശക്തിപുറം നടത്തപ്പെടുമെന്ന് ഉറപ്പിക്കാം. അതിന്റെ തലപ്പത്തുള്ളതു ബീഹാറിലെ തഴക്കംചെന്ന ഭരണം അന്നുവധി സമരങ്ങളുടെ നായകനുമായ ബ്രജകിശോർ പ്രസാദാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഒരു സമരവും തളരാൻ ഇടവന്നതായി ഹോൻ ഓർക്കുന്നില്ല.

ബീഹാറിലെ ജനങ്ങളിൽ പകുതിഭാഗം (സ്രീകുര) സാമൂഹ്യ സേവനം ചെയ്യുന്നതിനെ ക്രൂരമായി വിലക്കണത്തും, മിസ്സപ്പോഴും അതിനു സ്വാതന്ത്ര്യവും വെളിച്ചത്തിന്റെയും ശുദ്ധമായവിന്റെയും ഉപയോഗംപോലും നിഷേധിക്കുന്നതുമായ സമ്പ്രദായത്തിനെതിരെ കടുത്ത ഒരു സമരം ആരംഭിക്കുവാനുള്ള ദിവസമായി വരുന്ന ജൂലൈ 31-ാം തീയതി പ്രസ്തുത അഭ്യർത്ഥനയിൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സാമൂഹ്യ ഭോഷങ്ങളിൽ പലതും സ്വരാജ്യത്തിന്റെ നേർക്കുള്ള നമ്മുടെ പ്രയാണത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടെന്ന് എത്രയും വേഗം നാം മനസ്സിലാക്കുന്നുവോ അത്രയേറെയായിരിക്കും പ്രിയപ്പെട്ട ആലക്ഷ്യത്തിന്റെ നേർക്കുള്ള നമ്മുടെ പുരോഗതി. സ്വരാജ്യപ്രാപ്തി വരെ സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരം നീട്ടിവയ്ക്കുകയെന്നുവെച്ചാൽ സ്വരാജ്യം എന്താണെന്ന് അറിയാതിരിക്കലാണ്. നിശ്ചേഷ്ടമാകാൻ നമ്മുടെ ഉത്തമാർദ്ധത്തെ നാം അനുവദിച്ചാൽ ആത്മരക്ഷ ചെയ്യാനോ മറ്റു രാജ്യങ്ങളുമായി ഉചിതമായി മത്സരിക്കുവാനോ തീർച്ചയായും നാം അസമർത്ഥരായിത്തീരും.

അതിനാൽ പർദെസ്സു തിരായ ഈ സമരം ഉത്സാഹപൂർവ്വം പൂർണ്ണമായിട്ട് ബീഹാറിലെ നേതാക്കന്മാരെ ഞാൻ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. മൊത്തത്തിൽ എല്ലാ പരിഷ്കാരത്തിന്റെയും വിജയം—ഇതിന്റേതു വിശേഷിച്ചും—പ്രവർത്തകരുടെ പരിശ്രമിയെ ആശ്രയിച്ചാണു നിൽക്കുന്നത്. വളരെയേറെ സംഗതികൾ ഈ അഭ്യർത്ഥനയിൽ ഒപ്പിട്ട സ്രീകളെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്നു. പർദെ ഉപേക്ഷിച്ചതിനുശേഷവും ഭാരതീയസ്രീത്വത്തിന്റേതായ ആ പണ്ടത്തെ ശാലീനത അപർ നിലനിർത്തുകയും വമ്പിച്ച വിഷമഘട്ടങ്ങളിൽ പോലും ധൈര്യവും ദൃഢനിശ്ചയവും പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ

സ്വന്തം പരിശ്രമത്തെ അചിരേണ വിജയം കാത്തുനിൽക്കുന്നതായി അവർക്കു കാണാം. വേണ്ടതുപോലെ നടത്തപ്പെട്ടാൽ പർദയ്ക്കു തിരായ ഈ സമരം ബീഹാറിലെ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർക്കു ശരിയായ ഒരു ബഹുജനവിദ്യാഭ്യാസമായിരിക്കും.

20

ഈ മാസം 8-ാം തീയതി ബീഹാറിലെ പല പ്രധാന കേന്ദ്രങ്ങളിലും പർദയ്ക്കുതിരായി നടത്തപ്പെട്ട സംഘടിതമായ പ്രകടനങ്ങൾ അവ ഏർപ്പാടുചെയ്തവരുടെ പ്രതീക്ഷകളെ അതിശയിക്കമാറു വിജയകരമായിരുന്നുവെന്ന് ഒരു ബീഹാറിസൂപ്പർത്തിന്റെ എഴുത്തിൽ കാണുന്നു. പാററുനാസമ്മേളനത്തെക്കുറിച്ച് 'സർച്ചലൈററി'ൽ കൊടുത്ത റിപ്പോർട്ട് ഇങ്ങനെ ആരംഭിക്കുന്നു:

'കഴിഞ്ഞ ഞായറാഴ്ച ജൂലൈ 8-ാം തീയതി പാററുനയിലെ രാധികാസിൻഹാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽവെച്ചു നടത്തപ്പെട്ടതും സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും പങ്കുകൊണ്ടതുമായ സമ്മേളനത്തിൽ അട്ടപ്പുർവമായ കാഴ്ച കാണപ്പെട്ടു. കനത്ത മഴയുണ്ടായിരുന്നിട്ടും—ഭാഗ്യവശാൽ സമ്മേളനസമയത്തു് ഇതു നിലച്ചു—ആ യോഗം അപ്രതീക്ഷിതമായവിധം വമ്പിച്ചതായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ രാധികാസിൻഹാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിലെ വിശാലമായ ഹാളിന്റെ പകുതിഭാഗവും സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു നിബിഡമായിരുന്നു. അവരിൽ മുക്കാൽ പങ്കും ഒരുദിവസം മുന്പുവരെ, അല്ലാ, ഒരുമണിക്കൂർ മുന്പുവരെ പർദ ആചരിച്ചുപോന്നവരുമായിരുന്നു.'

ആ സമ്മേളനത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട പ്രമേയത്തിന്റെ വിവർത്തനമാണു ചുവടെ ചേർക്കുന്നതു്:

'ഈ രാജ്യത്തിനു, വിശേഷിച്ചും സ്ത്രീകൾക്കു, നിസ്സീമമായ ദോഷം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു് ഇന്നും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ പർദയെന്ന അന്തഃപാഠത്തെ ഇന്നു കൈവെടിഞ്ഞരായി ഇവിടെ സമ്മേളിച്ച പാററുനയിലെ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരായ ഞങ്ങൾ ഇതിനാൽ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിൽ ഈ സമ്പ്രദായം ഉപേക്ഷിച്ച് സ്വന്തം ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും ഈ സംസ്ഥാനത്തിലെ ഇനിയും ശങ്കവിടാത്ത മറ്റു സ്ത്രീകളോടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.'

പർദയ്ക്കുതിരായി ഊർജ്ജിതമായി പ്രചാരവേല നടത്തുവാനും ബീഹാർ സംസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീവിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കുവാനുമായി ആ സമ്മേളനത്തിൽവെച്ച് ഒരു താൽക്കാലികക്കമ്മിറ്റി രൂപം

20. Young India, 26-7-1928 (Women and Social Injustice, pp. 99-100)

വൽക്കരിക്കപ്പെട്ടു. സംസ്ഥാനത്തിലെ ഓരോ പട്ടണത്തിലും ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും മഹിളാസമിതികൾ രൂപവൽക്കരിക്കേണ്ടതാണെന്നും മൂന്നാമതൊരു പ്രമേയം ഉപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകൾക്കു കറച്ചുകാലം താമസിക്കാവുന്നതും, 'നല്ല ഭാര്യ'മാരും 'യോഗ്യതയുള്ള' അമ്മമാരും രാജ്യത്തിന് 'ഉപകാരമുള്ള സേവികൾ'മായിത്തീരാൻ തക്ക പരിശീലനം നേടാവുന്നതുമായ മഹിളാശ്രമങ്ങൾ പലയിടത്തും സ്ഥാപിക്കണമെന്നും അതും വരുന്ന നാലാമതൊരു പ്രമേയവും പാസ്സാക്കപ്പെട്ടു. ഈ ആവശ്യത്തിനായി അവിടെവെച്ചുതന്നെ 5,000 രൂപയിലധികം വാശാനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. 25 രൂപ മുതൽ 250 രൂപ വരെ എന്തെങ്കിലും കൊടുത്തവരെയും ദാതാക്കളുടെ കൂട്ടരതിൽ കാണുന്നു. ബീഹാറിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും ഇത്തരം സമ്മേളനങ്ങൾ ഉണ്ടായതായി പ്രസ്തുത പത്രത്തിൽ കാണുന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനം നല്ല ചോലെ സംഘടിപ്പിക്കുകയും നിഷ്ഠയോടുകൂടി നടത്തുകയും ചെയ്യാൻ പർദ നാമാവശേഷമായിത്തീരും. പാശ്ചാത്യമോടികൾ നടപ്പിൽ വരുത്താനുള്ള പ്രസ്ഥാനമല്ല ഇതെന്നും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രകൃത്യാ യാഥാസ്ഥിതികന്മാരെങ്കിലും ഹിന്ദു സമുദായത്തിലേക്കും ഇഴഞ്ഞുകയറിയ തിന്മകൾ തീണ്ടിയിട്ടില്ലാത്ത നേതാക്കന്മാർ നടത്തുന്ന സ്വദേശ്യമായ, യാഥാസ്ഥിതികമായ ഒരു പരിശ്രമമാണിത്. അകലെ ലണ്ടനിലിരുന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ ഉററുനോക്കുകയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ബാബു ബ്രജകിശോർപ്രസാദും ബാബു രാജേന്ദ്രപ്രസാദും ഇന്ത്യക്കാരുടെ പാശ്ചാത്യമോടികൾ സ്വീകരിച്ച മാതൃകകളല്ല. അവർ യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുക്കളും ഇന്ത്യൻസംസ്കാരത്തെയും പാരമ്പര്യത്തെയും സ്നേഹിക്കുന്നവരും ആണ്. അവർ പാശ്ചാത്യരെ അന്ധമായി അനുകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും അവരിലുള്ള നന്മകളെ സ്വീകരിക്കുവാൻ മടിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ഇന്ത്യൻസംസ്കാരത്തിൽ അമൂല്യമായുള്ളതെല്ലാം, വിശേഷിച്ചും ഇന്ത്യൻസ്ത്രീത്വത്തിന്റെ സവിശേഷതകളായ സൈന്യലാഭവണ്യവും വിനയവും എങ്ങനെയെങ്കിലും നശിപ്പിക്കുവാനുള്ളതാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനമെന്നു ഭീരുക്കളും സംശയാലുക്കളും യേശുപ്പേടേണ്ട ആവശ്യം തീരെയില്ല.

ഇ. സ്ത്രീകളും ആരോഗ്യങ്ങളും

21

മഹേന്ദ്രൻ സിലോണിൽ വന്ന കാലത്തു മാതൃഭൂമിയുടെ സന്താനങ്ങൾ ഭൗതികമായോ ആത്മീയമായോ പട്ടിണി കിടക്കുകയായിരുന്നു; ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങൾ ഉച്ചങ്ങളായിരുന്നു; ആ ശ്രേയസ്സിൽ നിങ്ങളും പങ്കുകൊണ്ടു. ഇന്നവർ പട്ടിണികിടക്കുകയാണ്. അവ

21. Young India, 8-12-1927 (Women and Social Injustice, pp.90-91)

കുടുംബങ്ങളിലായി പിരിയുന്നവരായി ഞാൻ വന്നിട്ടുള്ളത്. അവരുമായുള്ള ബന്ധം നിങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ എനിക്കു നിങ്ങളുടെ പണം മാത്രം തന്നാൽപ്പോരാ, മറ്റു പലേടങ്ങളിലെയും സഹോദരിമാർ ചെയ്തതുപോലെ നിങ്ങളുടെ ആരോഗ്യങ്ങളും തരണം. സഹോദരിമാർ വല്ലാതെ ആരോഗ്യം അണിഞ്ഞുകൊണ്ടു വേറൊരു എന്റെ കൊതിയുള്ള കണ്ണുകൾ അവരുടെ ആരോഗ്യങ്ങളിൽ മേൽ പതിയുന്നു. ആരോഗ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നതിൽ ഒരു ഗുഹ്യരൂപം ശൃംഗീകരിച്ചുണ്ട്; അതായത് ആരോഗ്യഭ്രാന്തിയിൽനിന്നു സ്ത്രീകളെ പിൻ തിരിപ്പിക്കുക. മറ്റു സഹോദരിമാരോടു കാണിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം എനിക്കു നിങ്ങളോടും കാണിക്കാമെങ്കിൽ, ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ, പുരുഷന്മാരേക്കാൾ അധികം ആരോഗ്യം അണിയുവാൻ സ്ത്രീകളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതെന്താണെന്ന്? പുരുഷനെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാനാണ് തങ്ങൾ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതെന്ന് എന്റെ സ്ത്രീസുഹൃത്തുക്കൾ പറയുന്നു. ലോകകാര്യങ്ങളിൽ സ്വന്തം പങ്കു വഹിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ പുരുഷനെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി ആരോഗ്യങ്ങൾ അണിയുവാൻ നിങ്ങൾ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കണമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു. ഒരു സ്ത്രീയായിട്ടാണ് ഞാൻ ജനിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ സ്ത്രീ തന്റെ കളിപ്പാട്ടുമാകാൻ വേണ്ടി പിറന്നവളാണെന്ന പുരുഷന്റെ നാട്യത്തെ ഞാൻ എതിർക്കും. സ്ത്രീയുടെ ഹൃദയത്തിലേക്കു നഴ്ത്തുകയുവാൻ വേണ്ടി ഞാൻ മനസാ സ്ത്രീയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ആദ്യം പെരുമാറിപ്പോന്നതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായ നിലയിൽ പെരുമാറുന്നതുവരെ എന്റെ ഭാര്യയുടെ ഹൃദയത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല. അതിനാൽ ഭർത്താവെന്ന നിലയിലുള്ള എന്റെ അവകാശങ്ങളെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് അവളുടെ അവകാശങ്ങളെല്ലാം ഞാൻ അവൾക്കു വിട്ടുനൽകിയിട്ടുണ്ട്. കണ്യാരോഗ്യമോ, വിശേഷവസ്ത്രങ്ങളോ അവളുടെ ദേഹത്തിൽ നിങ്ങൾ കാണുന്നില്ല. നിങ്ങളും അതുപോലെയായിത്തീരണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സ്വന്തം മോഹങ്ങളുടെയും പുരുഷന്മാരുടെയും അടിമകളാകാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുക. വേഷഭൂഷകളണിയുവാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുക. സെൻറ് മുതലായ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കുക. സുഗന്ധം കൂടിയ കഴിയുവെങ്കിൽ അതു നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു വരണം. എന്നാൽ പുരുഷനെ മാത്രമല്ല, മനുഷ്യജാതിയെ മുഴുവൻ നിങ്ങൾ ആകർഷിക്കും. അതു നിങ്ങളുടെ ജന്മാവകാശമാണ്. സ്ത്രീയിൽനിന്നുണ്ടായതാണ് പുരുഷൻ; അവന്റെ അസ്ഥിയും മാംസവും അവളുടേതാണ്. സ്വന്തം കാലുകളിൽ ഉറച്ചുനിന്ന്, വീണ്ടും നിങ്ങളുടെ സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിക്കുക.

തോട്ടങ്ങളിൽ പണിചെയ്യുന്ന നിങ്ങളുടെ സഹോദരിമാരുടെ ഭയങ്കരസ്ഥിതി നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? അവരെ സ്വന്തം സഹോദരിമാരായി കരുതുക. അവരുടെ ഇടയിലേക്കു ചെല്ലുക, ശുചീകര

അന്തർദ്ദേശീയ നിലയുടെ മേന്മയുള്ള അറിവുകൊണ്ടും നിങ്ങളുടെ കഴിവുകൾകൊണ്ടും അവരെ സേവിക്കുക. അവരെ സേവിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ മാന്യത. സ്വന്തം വീടിനടുത്തുതന്നെ സേവനസൗകര്യമില്ലേ? തെമ്മാടികളും മദ്യപനാരും സമുദായദ്രോഹി കൃത്യമായ പുരുഷന്മാരുണ്ട്. കള്ളന്മാരുടെയും ചുരുക്കുകാരുടെയും ക്ഷയിച്ചവരുടെയും സങ്കേതങ്ങളിലേക്കു രക്ഷാസൈന്യത്തിലെ ബാലികമാർ പോകുന്നതുപോലെ അത്ര നിർഭയമായി അവരുടെ ഇടയിൽച്ചെന്നു തെമ്മാടിത്തത്തിൽനിന്നും അവരെ പിൻതിരിപ്പിക്കുക. അവരുടെ കാൽക്കൽ നമസ്കരിച്ച് അവരെ സ്വാധീനമാക്കുക. ആ സേവനം ഈ വിശേഷവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ട് നിങ്ങൾക്കു ഭ്രമണമായിത്തീരും. നിങ്ങളെനിക്കു തരുന്ന പണത്തിന്റെ ഭാഗമായി പ്രവർത്തിച്ച്, അതു ഞാൻ സാധിക്കുകയായി വിതരണം ചെയ്യും. ഞാനിപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു നൽകിയ ഈ സന്ദേശത്തിനു നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥാനം ലഭിക്കുമാറാകട്ടെ!

22

തമിഴ്നാട്ടിൽനിന്നും ഒരു ലേഡിയോക്ടർ ഒരഴ്ചത്തും അതിൽ പറഞ്ഞ ആഭരണങ്ങളും അയയ്ക്കുന്നു. ആ എഴുത്തും എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ആ ദാനത്തിന്റെ വില വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും മറ്റുള്ളവർക്കും ഒരു മാതൃകയായിത്തീർന്നേക്കാമെന്നതുകൊണ്ടും, - അതിന്റെ ചുരുക്കം, ദാതാവായ രാജാവിന്റെ പേരും സ്ഥലവും വിട്ടു കളഞ്ഞു ഞാൻ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

'12 കൊല്ലം മുൻപു രാജാവിന് ഒരവകാശി ജനിച്ചപ്പോൾ.... കൊട്ടാരത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്ത സേവനം സ്മരിച്ചുകൊണ്ട് എനിക്കു നൽകിയ ഒരു വൈരമോതിരവും ഒരു ജോടി കർണ്ണാഭരണവും ഇന്നലെ ഞാൻ പാഴ്സലായി അങ്ങേയ്ക്കു അയച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു അറിയാൻ മാത്രം രണ്ടുവരി. അങ്ങു അടുത്തുകൂടെ കടന്നുപോയപ്പോൾ സ്വന്തം സ്ഥലത്തേക്കു അങ്ങയെ ക്ഷണിക്കാനുള്ള ധൈര്യം രാജാവിനുണ്ടായില്ലെന്നു അറിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കു വലിയ വ്യസനം തോന്നി; ഗവർണ്മെന്റിനെക്കുറിച്ചുള്ള പേടികൊണ്ടാണ് അങ്ങനെ സംഭവിച്ചതെന്നു എന്നോടു പറഞ്ഞു. മുൻപു ഞാൻ പോകുന്നിടത്തെല്ലാം എന്റെ കൂടെയുണ്ടാകാറുള്ള ഈ ആഭരണങ്ങൾ അങ്ങയുടെ സന്ദർശനത്തിനുശേഷം എന്നിലുപാക്കിയ വികാരങ്ങൾ അങ്ങേയ്ക്കു ഊഹിക്കാൻ കഴിയും. ഇപ്പോൾ അവയുടെ നേരെ നോക്കിയപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിൽ വിഭ്രമം ഉദിച്ചു; പിന്നീടു അങ്ങു പറഞ്ഞ പട്ടിണിക്കാരായ ജനകോടികളെക്കുറിച്ചുള്ള സഹതാപമായി മാറി. ഞാൻ തന്നത്താൻ പറഞ്ഞു: 'ഈ ആഭരണങ്ങൾ ജനങ്ങളുടെ പണംകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കിയവയല്ലേ? അവ എന്റെ സ്വന്തമാക്കിവയ്ക്കു'

22. Young India 5-4-1928 (Women and Social Injustice, pp.92-93).

വാൻ എന്നിക്കെന്തവകാശമാണുള്ളത്?’ എന്നിട്ട് അവ അങ്ങേക്കു യച്ചുതരുവാൻ ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഖാദീസേചനത്തിനായി അങ്ങേയ്ക്ക് അവ ഉപയോഗിക്കാം; പട്ടിണിക്കാരിൽ ചിലരെ അങ്ങനെ സഹായിക്കാം. എന്റെ പെട്ടിയുടെ ഒരു മൂലയിൽ കിടക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഇതാണ് കൂടുതൽ പ്രയോജനകരമെന്ന് എന്നിക്കു തോന്നുന്നു. അവയ്ക്കു 500 രൂപ വിലകിട്ടുമെന്ന് ഒരു സ്റ്റേഷനറി പഠിപ്പിച്ചു. തന്മൂലം ആ സംഖ്യയ്ക്കു അത് ഇൻഷുർചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ സാധനങ്ങൾ അങ്ങേയ്ക്ക് അയച്ചുതരുന്നതിന്റെ പരിതഃസ്ഥിതികൾ മനസ്സിലാക്കി ഉദാരനായ ആരെങ്കിലും അവയ്ക്കു ആ യഥാർത്ഥ വിലയെക്കാൾ കൂടുതൽ തരാനിടവരുട്ടെ എന്നു മാത്രമേ എന്നിക്കു ഇനി ആശിക്കാനുള്ളൂ. ഈ എഴുത്തു് അങ്ങേയ്ക്കു യഥേഷ്ടം ഉപയോഗിക്കാം.’

‘യേത്തിനു കാരണമില്ലാത്തപ്പോഴും നാം അതു സങ്കൽപ്പിച്ചുണ്ടാകുന്നതു് ആശ്ചര്യകരമാണു്. ഖാദീയെയും തദ്വാരാ സാധുക്കളേയും—എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും അവരിൽനിന്നാണല്ലോ ഈ എഴുത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥ ശരിക്കു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടതുപോലെ രാജാക്കന്മാർ അവരുടെ ധനം സമ്പാദിക്കുന്നതു്—പരസ്യമായും സന്തോഷത്തോടുകൂടിയും സഹായിക്കുന്ന വളരെ രാജാക്കന്മാരുണ്ടു്. ഖാദീയ്ക്കു് ഒരു രാഷ്ട്രീയപ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നതു ശരിതന്നെ. എങ്കിലും ഖാദീയെ സഹായിക്കുന്നതു കുറവാണെന്നു ഗവർണ്മെന്റിനു നിർഭയം പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്ന ഒരു ദശയിൽ നാമിനിയും എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. മനുഷ്യാപകാരപ്രദമായ എത്ര പ്രസ്ഥാനത്തെയും രാഷ്ട്രീയവശ്യത്തിനുപയോഗിക്കാം; എന്നാലും, ആ കാരണംകൊണ്ടു ലോകോപകാരപ്രദമായ വശത്തെ സംബന്ധിച്ചുപോലും അതു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്ന കാലം കഷ്ടകാലംതന്നെയാണു്. പക്ഷേ, ഖാദീയെ സഹായിക്കുന്നതിനും എന്നെപ്പോലുള്ള ഒരു പൊതുജനസേവകനോടു സാധാരണ മര്യാദപോലും കാണിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഭയം ഈ ലേഡിയോക്രൂർ പറഞ്ഞ രാജാവിനുമാത്രമല്ല ഉള്ളതു്. എങ്കിലും രാജാവു് എന്നെ ബഹിഷ്കരിച്ചതു് ഈ ദാനത്തിനു പ്രേരകമായി എന്നതു നല്ല കാര്യംതന്നെ. പക്ഷേ, കോടിക്കണക്കിലുള്ള പട്ടിണിക്കാരോടു തനിക്കുള്ള കടമയെപ്പറ്റിച്ചിന്തിക്കുവാൻ ഈ സഹോദരിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചതുപോലുള്ള സന്ദർഭങ്ങൾ അവളെ അനുകരിക്കുവാൻ കഴിവുണ്ടാകുന്നതിനു് ആവശ്യമില്ലെന്നു് ഈ കുറിച്ചു വായിക്കാൻ ഇടവരുന്ന സഹോദരികൾ മനസ്സിലാക്കിയാൽ കൊള്ളാം. തൊഴിലില്ലായ്മ നിർമ്മിതം പട്ടിണികിടക്കുന്ന കോടാനുകോടി സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ഈ രാജ്യത്തിലുള്ളിടത്തോളം കാലം ശരീരാലങ്കാരത്തിനോ കൈവശംവയ്ക്കുന്നതിലുള്ള വെറും സന്തോഷത്തിനോവേണ്ടി വിലപിടിച്ച ആരേണങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു ന്യായവുമില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുക തീർച്ചയായും എളുപ്പമാണു്. ഈ ഏടക

ളിൽ ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇന്ത്യയിലെ പണക്കാരായ സ്ത്രീകൾ ആഡംബരങ്ങൾ വെടിയുകയും ഖാദി നൽകുന്ന അലങ്കാരംകൊണ്ടു മാത്രം സംരൂപ്തരാവുകയും ചെയ്യുമെങ്കിൽ ഖാദിപ്രസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ട പണം മുഴുവൻ ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിയും; ഇത്തരമൊരു നടപടി രാഷ്ട്രത്തിൽ വിശിഷ്ട പട്ടിണിപ്പാവങ്ങളിൽ ഉളവാക്കുന്ന അനൽപ്പമായ ഫലത്തെക്കുറിച്ച് പറയാനമില്ല.

23

ഞാൻ സ്ത്രീകളോടു ആരേണങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനെയും സംഭാവനയായി കിട്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ ലേലം വിളിക്കുന്നതിനെയും വിമർശിക്കുന്ന ഒരു ഖണ്ഡിക ഒരു വർത്തമാനപത്രത്തിൽ കാണുകയുണ്ടായി. എന്റെ സമ്മേളനങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്ന ആയിരക്കണക്കിലുള്ള സ്ത്രീകൾ അവർ ധരിക്കുന്ന ആരേണങ്ങൾ, മുഴുവൻമില്ലെങ്കിൽ, മിക്കവയും എനിക്കു തരണമെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുക തന്നെ ചെയ്യും. കോടാനുകോടി ജനങ്ങൾ മുറിപ്പട്ടിണി കിടക്കുകയും എൺപതു ശതമാനം ജനങ്ങൾ വേണ്ടത്ര പോഷകാഹാരങ്ങളില്ലാതെ കഴിഞ്ഞുകൂടുകയും ചെയ്യുന്ന ഈ രാജ്യത്തിൽ ആരേണം ധരിക്കാൻ കണ്ണിനോടു ചെയ്യുന്ന ഒരു ദ്രോഹമാണ്. സ്വന്തമെന്നു പറയാവുന്ന പണമൊന്നും ഇന്ത്യയിലെ സ്ത്രീകൾക്കില്ല. എങ്കിലും അവർ ധരിക്കുന്ന ആരേണം അവളുടേതുതന്നെയാണ്—തന്റെ നാഥനും യജമാനനും ആയ ആളുടെ സമ്മതംകൂടാതെ അതു അവർ ആർക്കും കൊടുക്കുകയില്ലെങ്കിലും, കൊടുക്കാൻ ധൈര്യപ്പെടുകയില്ലെങ്കിലും, സ്വന്തമെന്നു വിളിക്കാവുന്ന എന്തെങ്കിലുമൊന്ന് ഒരു നല്ലകാര്യത്തിനുവേണ്ടി ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു അവർക്കു ശ്രേയസ്സുമാണ്. എന്നല്ല മിക്ക ആരേണങ്ങളും യാതൊരു കലാഭംഗിയുമില്ലാത്തവയാണ്; ചിലതു തികച്ചും വികൃതങ്ങളും പൃത്തികേടിന്റെ കലവറകളുമാണ്. പാദസരങ്ങൾ, കനത്ത കർണ്ണാഭരണങ്ങൾ, തലമുടി ഒതുക്കിവയ്ക്കാനല്ലാതെ, കഴുകാത്തതും ചീകിയൊതുക്കാത്തതും പലപ്പോഴും ദർശനം വമിക്കുന്നതുമായ മുടിക്കു് അലങ്കാരമായി ധരിക്കുന്ന കൊളുത്തുകൾ, മണിക്കണ്ണും മുതൽ കൈമുട്ടുവരെ കിടക്കുന്ന വളകൾ—ഇതെല്ലാം ഇത്തരത്തിൽപ്പെട്ടവയാണ്. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ വിലപ്പെട്ട ആരേണങ്ങൾ ധരിക്കുന്നതു രാജ്യത്തിനു സ്പഷ്ടമായ ഒരു ചേതമാണ്. അതു മുങ്ങിക്കിടക്കുന്നതോ തേഞ്ഞുപോകാൻ വിട്ടതോ ആയ മൂലധനമാണ്. ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീകളോ പുരുഷന്മാരോ ആരേണങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു സമുദായത്തിനു വ്യക്തമായൊരു നേട്ടമാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഉപേക്ഷിക്കുന്നവർ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതു സന്തോഷപൂർവമാണ്. ഉപേക്ഷിച്ചതിനുപകരം വേറെ

23. Harijan, 22-12-1933(Women and Social Injustice, pp.93-94)

ആരേണം. ധരിക്കരുതെന്നതു ഞാൻ എപ്പോഴും നിശ്ചയിക്കാറുള്ള വ്യവസ്ഥയാണ്. തങ്ങളെ അടിമകളാക്കിത്തീർത്ത സാധനങ്ങൾ വെടിയുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചതിനു സ്രീകുമാര എന്ന് അനുഗ്രഹിക്കുക തന്നെ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങളിലേക്കു ലാളിത്യം കൊണ്ടുവരാൻ നിമിത്തമായതിനു് എന്നോടു പലപ്പോഴും പുരുഷന്മാരും നന്ദി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

II

സ്ത്രീപുരുഷബന്ധം, വിവാഹം എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ

എ. ലൈംഗികാകർഷണം

1

വ്യക്തികൾക്കായാലും രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കായാലും, ജീവിതത്തിലെ ഓരോ രംഗത്തിലും സ്വീകരിക്കുവാൻവേണ്ടി സത്യവും അഹിംസയും കാണിച്ചുകൊടുത്തതാണ് ഈ പ്രശ്നപരിഹാരത്തിലേക്കുള്ള എന്റെ മഹത്തായ സംഭാവന. ഇക്കാര്യത്തിൽ സ്രീയായിരിക്കും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാത്ത നേതാവു് എന്നും മനുഷ്യജാതിയുടെ വികാസത്തിൽ സ്വന്തം സ്ഥാനം കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞശേഷം തന്റെ അപകൃഷ്ടതാബോധം അവൾ ഉപേക്ഷിക്കുമെന്നുള്ള ആശ ഞാൻ മുറുകെപ്പിടിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതു വിജയപൂർവ്വം ചെയ്യാൻ അവൾക്കു സാധിക്കുമെങ്കിൽ ലൈംഗികവികാരമാണു സർവകാര്യങ്ങളെയും നിർണ്ണയിക്കുന്നതും നിയന്ത്രിക്കുന്നതുവെന്ന ആധുനികസിദ്ധാന്തം വിശ്വസിക്കുവാൻ അവൾ തികച്ചും കൂട്ടാക്കാതിരിക്കണം. ഈ സംഗതി വികൃതമായിട്ടാണു ഞാൻ പറഞ്ഞതെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും എന്റെ അർത്ഥം വ്യക്തമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. യുദ്ധത്തിൽ സജീവമായ പങ്കു വഹിക്കുന്ന ലക്ഷോപലക്ഷം ഭടന്മാർ ലൈംഗികഭ്രാന്താവേശം ബാധിച്ചവരാണെന്നു് എനിക്കറിവില്ല. പാടത്തു് ഒന്നിച്ചു പണിചെയ്യുന്ന കർഷകരും ആ ഭ്രാന്താവേശത്താൽ അസ്വസ്ഥരാക്കപ്പെട്ടവരോ കീഴ്മർത്തപ്പെട്ടവരോ അല്ല. സ്രീപുരുഷന്മാരിൽ സഹജമായ ഈ വാസനയിൽനിന്നു് കർഷകർ മുക്തരാണെന്നു പറയുകയോ സൂചിപ്പിക്കുകയോ ഇവിടെ ചെയ്തിട്ടില്ല. എങ്കിലും ആ വാസന, ആധുനിക ലൈംഗികസാഹിത്യത്തിൽ കുതിർന്നവരുടെ ജീവിതത്തിൽ മികച്ചനിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതുപോലെ അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ തീർച്ചയായും മികച്ച

1. Harijan, 24-2-1940 (Women and Social Injustice, p. 26)

നിൽക്കുന്നില്ല. കടുത്ത യാഥാർത്ഥ്യത്തോടുകൂടിയ ജീവിതം നയിക്കുകയെന്ന ദൃഷ്ടകരകാര്യത്തെ നേരിടുമ്പോൾ സ്രീകോ പുരുഷനെന്ന ഇത്തരം സംഗതികൾക്കു സമയമില്ല.

2

ബ്രഹ്മചര്യം അസാധ്യമായ ഒരാദർശമാണെന്നും സ്രീപുരുഷന്മാരുടെ പ്രകൃതിസിദ്ധമായ പരസ്പരാകർഷണത്തെ ഞാൻ കണക്കിലെടുക്കുന്നില്ലെന്നും പറയുന്നു. ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ച ലൈംഗിക ബന്ധം പ്രകൃതിസിദ്ധമാണെന്നു തെല്ലെങ്കിലും കരുതപ്പെടാമെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ഞാൻ ഭാവമില്ല; അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ പ്രളയം ഏതൊരുമനസ്സിലാതെ നമ്മെ മുക്കും. സ്രീയും പുരുഷനും തമ്മിലുള്ള പ്രകൃതിസിദ്ധമായ ബന്ധം, സഹോദരനും സഹോദരിയും എന്ന നിലയ്ക്കും, അമ്മയും മകനുമെന്ന നിലയ്ക്കും, പിതാവും പുത്രിയുമെന്ന നിലയ്ക്കുമുള്ള ആകർഷണമാണ്. പ്രകൃതിസിദ്ധമായ ഈ ആകർഷണമാണ് ലോകത്തെ നിലനിർത്തുന്നത്. സ്രീജാതിയെ മുഴുവൻ സഹോദരിമാരായോ, പുത്രിമാരായോ, അമ്മമാരായോ ഞാൻ കരുതിയില്ലെങ്കിൽ, ജീവിക്കുവാനോ പണിയെടുക്കുവാനോ എനിക്കു സാധ്യമല്ലാതാകും. കാര്യം നിറഞ്ഞ കണ്ണുകൾകൊണ്ട് അവരെ ഞാൻ നോക്കിയെങ്കിൽ നാശത്തിലേക്കുള്ള ഉറച്ച വഴി അന്വയിരിക്കും.

ബി. ആത്മനിയന്ത്രണം (ബ്രഹ്മചര്യം)

3

ബ്രഹ്മചര്യത്തെപ്പറ്റി ഏതാനും വാക്കുകൾ പറയാൻ എന്നോട് വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കു ഞാൻ 'നവജീവ'നിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നതായ ചില വിഷയങ്ങളുണ്ട്; എങ്കിലും അവയെക്കുറിച്ചു പ്രസംഗങ്ങളിൽ ഞാൻ സാധാരണ ഒന്നും പറയാറില്ല. ഇവയിൽ ഒന്നാണ് ബ്രഹ്മചര്യം. വാക്കുകൾകൊണ്ടു വെളിവാക്കാൻ വയ്യാത്തത്രും വളരെ വിഷമംപിടിച്ചതുമായ ഒരു വിഷയമാണെന്നു അറിയാവുന്നതുകൊണ്ടു, ഞാൻ അതിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കാറില്ല. സാമാന്യമായ പരിമിതാർത്ഥത്തിൽ, എല്ലാ ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെയും നിഗ്രഹമെന്ന വിശാലമായ അർത്ഥത്തിലല്ല, ബ്രഹ്മചര്യത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ എന്തെങ്കിലും പറയണമെന്നു നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. സാധാരണ അർത്ഥത്തിലുള്ള ബ്രഹ്മചര്യം അന്വേഷണം പോലും ദൃഷ്ടകര

2. Young India, 29-4-1926 (Self-restraint V. Self-indulgence, p. 68)
3. ഭഗവതിലെ സേവാസമാജ്ഞിൽ ചെയ്ത ഒരു ഗുജറാത്തിപ്രസംഗത്തിൽ നിന്നു. Navajivan, 26-2-1925 (Self-restraint V. Self-indulgence, p. 57)

കർമ്മമാണെന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പരമാർത്ഥത്തിൽ ഇതു ശരിയാണ്. എങ്കിലും ഇതിന്റെ എതിർവശം കാണിക്കുന്ന ചിലതു ഞാൻ പറയട്ടെ. നാം മറിയിടങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് ബ്രഹ്മചര്യം ദുഷ്കരമായിത്തീരുന്നത്. മറ്റു ഇടങ്ങളെ നയിക്കുന്ന രസനേന്ദ്രിയത്തിന്റെ കാര്യമെടുക്കുക. രസനേന്ദ്രിയത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നവർക്കു ബ്രഹ്മചര്യം സുകരമായിത്തീരും. താണജാതി ജന്തുക്കൾ, കന്നുകാലികൾ മുതലായവ, മനുഷ്യരേക്കാൾ അധികം ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിക്കുന്നവയാണെന്നു ജന്തുശാസ്ത്രജ്ഞർ പറയുന്നു; ഇതു വാസ്തവമാണുതാനും. കന്നുകാലികൾ, ഇച്ഛകൊണ്ടല്ല ജന്മവാസനകൊണ്ടു്, രസനേന്ദ്രിയത്തെ പൂർണ്ണമായി നിയന്ത്രിച്ചവയാണ് എന്നതത്രേ ഇതിനു കാരണം. വെറും പല്ലുകൊണ്ടു് അവ തൃപ്തിപ്പെടുന്നു; ഇതുതന്നെയും വെറും പോഷണത്തിനുവേണ്ടതേ തിന്നുന്നുള്ളൂ. അവ ജീവിക്കാൻ തിന്നുന്നു. തിന്നാൻ ജീവിക്കുകയല്ല. നമ്മുടെ നില നേരെമറിച്ചാണ്. സ്വാദിഷ്ടങ്ങളായ ഭക്ഷണങ്ങളെല്ലാം കൊടുത്തു് അമ്മ കുട്ടിയെ ലാളിക്കുന്നു. ഏറ്റവും മധികം തീറ്റിയാലേ തന്റെ സ്നേഹം വെളിപ്പെടു എന്ന് അവൾ കരുതുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു് അവൾ കുട്ടിയുടെ രുചി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നില്ല, മറിച്ച് അതിനെത്തും അരോചകവും വിരസവുമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. വിശപ്പിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് രുചി നിൽക്കുന്നത്. വിശപ്പില്ലാത്തവൻ മധുരസാധനങ്ങൾപോലും രുചിക്കുകയില്ല; യഥാർത്ഥത്തിൽ വിശപ്പുള്ളവനോ, വെറും റൊട്ടിക്കുഷണംപോലും മതി. വയറു നിറയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി പലതരം മസാലകളും ചേർത്തു് നാം പലജാതി വിഭവങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നു; എന്നിട്ടു ബ്രഹ്മചര്യം ദുഷ്കരമായിക്കാണുമ്പോൾ അമ്പരക്കുകയാണ്.

ഇശ്വരൻ തന്ന കണ്ണുകളെ നാം ദൂരപയോഗപ്പെടുത്തി ദുഷിപ്പിക്കുന്നു. വേണ്ട കാര്യങ്ങളുടെ നേരെ നാം അവയെ തിരിച്ചുവിടുന്നില്ല. അമ്മ എന്തുകൊണ്ടു് ഗായത്രി പഠിച്ച് അതു കട്ടിക്കു് ഉപദേശിക്കുന്നില്ല? ആ മന്ത്രത്തിന്റെ ആന്തരവും അഗാധവുമായ അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ച് അവൾ ക്ഷേപിക്കേണ്ടതില്ല. അതു സൂര്യനോടു ഭക്തി കാണിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നു് അവൾ മനസ്സിലാക്കുകയും കട്ടിയെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ മതി. ഞാനീപ്പറഞ്ഞതു് ആ മന്ത്രത്തിന്റെ സ്ഥൂലവ്യാപ്തമാണു്, സൂര്യനെ നാം എങ്ങനെയൊന്നു വന്ദിക്കുക? സൂര്യന്റെ നേരെനോക്കി, കണ്ണുകൾകൊണ്ടു് തപ്പണം ചെയ്തിട്ടു്. ഗായത്രിയുടെ കർത്താവു് ഒരു ലുഷിയായിരുന്നു. ദിവസേന സൂര്യോദയസമയത്തു് നമ്മുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു മനോഹരദൃശ്യം. മറെറങ്ങും കാണാൻ കഴികയില്ലെന്നു് അദ്ദേഹം നമ്മെ പഠിപ്പിച്ചു. ഇശ്വരനെക്കാൾ മഹാനോ സുന്ദരനോ ആയ ഒരു രംഗവിധായകനില്ല, ആകാശത്തെക്കാൾ കമനീയമായ രംഗവുമില്ല. എങ്കിലും തന്റെ കട്ടിയുടെ കണ്ണു

കഴുകിച്ച്, ആകാശത്തിലേക്കു നോക്കാൻ അവനോടു പറയുന്ന അമ്മയെവിടെ? ദുർഭോഗ്യവശാൽ, നമ്മുടെ നാട്ടിലെ അമ്മമാർക്കു വേറെയാണു പണി. സകൂല വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലമായി, കൂട്ടി ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിത്തീർന്നേക്കാം; എങ്കിലും അവന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ കടംബാന്തരീക്ഷത്തിനുള്ള വളരെ വലിയ സ്ഥാനം വിസ്മരിക്കുന്ന പ്രവണതയാണു നമുക്കുള്ളതു്. കൂട്ടികളുടെ ചന്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണെന്നു കരുതി, മാതാപിതാക്കൾ അവരെ ഉടുപ്പുകളിൽ പൊതിഞ്ഞു് ശ്യാസംമുട്ടിക്കുന്നു. ഉടുപ്പുകൾ ശരീരം മറയ്ക്കുവാനുള്ളതാണു്, ചൂടിൽനിന്നും തണുപ്പിൽനിന്നും അതിനെ രക്ഷിക്കുവാനുള്ളതാണു്, ചന്തം കൂട്ടാനുള്ളതല്ല. ഒരു കൂട്ടി തണുത്തു വിറയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ, നാം അവനെ തീ കായാൻ തുടങ്ങിന്റെ അടുത്തേക്കയയ്ക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നോടാൻ തെരുവിലേക്കു് അയയ്ക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ പണിയെടുക്കാൻ വയലിലേക്കു വിടണം. അസ്സൽ ദേഹമുണ്ടാകാൻ ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യാലേ ഒക്കൂ. വീട്ടിനുള്ളിൽ അടച്ചിട്ടാൽ, കൃത്രിമമായ ഒരുതരം ചൂടാണു് അവനു നാം ഉണ്ടാക്കുന്നതു്. അമിതമായ ലാളനകൊണ്ടു് അവന്റെ ശരീരം കെടുത്തുകയാണു് നാം ചെയ്യുന്നതു്.

ഉടുപ്പുകളെക്കുറിച്ച് ഇത്രമാത്രം. ഇനിക്കുടംബത്തിലെ സൊള്ളൽ കട്ടിയുടെ മനസ്സിൽ വളരെ ചീത്ത ഫലങ്ങൾ ഉളവാക്കുന്നു. കാരണവന്മാർ അവന്റെ വിവാഹത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്നു. തന്റെ ചുറ്റുപാടും കാണുന്ന സംഗതികളും അവനെ റുഷിപ്പിക്കുന്നു. കാടത്തത്തിന്റെ പാതാളത്തിലേക്കു നാം വീണിട്ടില്ലല്ലോ എന്നതാണു് ആശ്ചര്യം. ആത്മസംയമനം മിക്കവാറും അസാധ്യമാക്കുന്ന ചുറ്റുപാടുകളുണ്ടായിട്ടും അതു നിലനിലു് കുന്നു. മനുഷ്യനെ അവന്റെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായിപ്പോലും രക്ഷിക്കുവാൻ ഭയാലുവായ ദൈവം വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മചര്യത്തിന്റെ വഴിയിലുള്ള ഈ തടസ്സങ്ങളെല്ലാം നീക്കംചെയ്താൽ, ജാതിന്റെ അനുഷ്ഠാനം സാധ്യമാത്രമല്ല, സുകരവുമായിത്തീരുന്നു.

നമ്മൾ ദുർബലരാണു്. എന്നാലും നമ്മെക്കാൾ ശക്തിയുള്ള മനുഷ്യരുടെ ഒരു ലോകവുമായി നമുക്കു മത്സരിച്ചു തീരൂ. ഇതിനു രണ്ടു വഴിയുണ്ടു്: ഒന്നു ദൈവികം, മറേറതു് ആസുരം. ശരീരപോഷണത്തിനു ഗോമാംസഭക്ഷണം മുതലായ എന്തു നടപടിയും ശരിയോ തെറ്റോ എന്നു നോക്കാതെ സ്വീകരിക്കലാണു് ആസുര മാർഗം. നാം മാംസം ഭക്ഷിക്കണമെന്നും അപ്രകാരം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരെ തുല്യനിലയിൽ നേരിടാൻ തക്കവണ്ണം ശരീരപുഷ്ടിയുണ്ടാക്കാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാധിപ്പെന്നും എന്റെ ഒരു ബാല്യകാലസുഹൃത്തു് പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റു രാജ്യങ്ങളെ നേരിടേണ്ട കാലം വന്നപ്പോഴാണു് ജപ്പാനിൽ ഗോമാംസഭക്ഷണം സാർവത്രികമായതു്. നമ്മുടെ ശരീരത്തെ ആസുരസമ്പ്രദായത്തിൽ പുഷ്ടിപ്പെ

ദുരന്തനെന്നു നമുക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, നാം ജപ്പാനെ അനുകരിക്കണം.

ശരീരത്തെ ദൈവികരീതിയിൽ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഏകമാർഗം ബ്രഹ്മചര്യമാണ്. നൈഷ്ഠിക ബ്രഹ്മചാരിയെന്ന് ആളുകൾ എന്നെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ, എനിക്കെന്നോട് അനുരാഗം തോന്നുന്നു. വിവാഹം ചെയ്ത്, സന്താനങ്ങളുള്ള ഏതെങ്കിലും ഒരാൾക്ക് ആ പേർ എങ്ങനെ യോജിക്കും? നൈഷ്ഠികബ്രഹ്മചാരിക്ക് എന്നിങ്ങനെയതുപോലെ പനിയോ തലവേദനയോ ചുമയോ കടൽരോഗമോ (appendicitis) ഉണ്ടാവുകയില്ല. കടലിൽ മധുരനാരങ്ങയുടെ കഷ്ണ കീടനാലും അപ്പെണ്ടിസൈറ്റീസ് ഉണ്ടാകാമെന്ന് വൈദ്യന്മാർ പറയുന്നു. പക്ഷേ ശുദ്ധമായ ആരോഗ്യമുള്ള ശരീരത്തിൽ മധുരനാരങ്ങാക്കുരു എന്നും കിടക്കുകയില്ല, കടലിനു ബലം കുറയുമ്പോൾ ഇത്തരം സാധനങ്ങൾ പുറംതള്ളാൻ അതിനു സാധിക്കാത്തതായിത്തീരുന്നു. എന്റെ കടലും ദുർബലമായിട്ടുണ്ടാകാം; അതാണ് അപ്പെണ്ടിസൈറ്റീസ് തുടങ്ങാൻ കാരണം. കുട്ടികൾ കണ്ണിൽ കണ്ടതെല്ലാം എടുത്തുതിന്നുന്നു, അമ്മയ്ക്ക് എപ്പോഴും അവരെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കാൻ പററുകയില്ല. എങ്കിലും അവരുടെ കടലുകൾ സുശക്തമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അവർക്കു കേടൊന്നുമില്ല. അതിനാൽ ഞാനൊരു നൈഷ്ഠികബ്രഹ്മചാരിയാണെന്നു് ആരും തെറ്റായിരിക്കരുത്. അയാൾ ഇതിലും എത്രയോ അധികം ബലമുള്ള വസ്തുക്കളുണ്ടാക്കപ്പെട്ടവനായിരിക്കും. ഞാനൊരു മാതൃകാബ്രഹ്മചാരിയല്ല, അങ്ങനെയൊരാൾ എന്നിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിലും.

യാതൊരു ചുറ്റുപാടിലും ഒരു സ്ത്രീയെ, സ്വന്തം സഹോദരിയെപ്പോലും, തൊട്ടുകൂടെന്ന് ബ്രഹ്മചര്യത്തിനർത്ഥമില്ല. എങ്കിലും ഇങ്ങനെ തൊട്ടുമ്പോൾ ഒരു കടലാസുകഷണം തൊട്ടുമ്പോഴെന്നപോലെ ഒരുവന്റെ മനസ്സു ശാന്തവും പതറിച്ചയില്ലാത്തതുമായിരിക്കണമെന്ന് അതിനർത്ഥമുണ്ട്. തീർച്ച. രോഗംപിടിച്ച തന്റെ സഹോദരിയെ ശുശ്രൂഷിക്കാൻ ഒരുവൻ മടിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അവന്റെ ബ്രഹ്മചര്യം നിഷ്പ്രയോജനമാണ്. ഭൂമിയിലെ ഏറ്റവും സുന്ദരിയായ സ്ത്രീയെ തൊട്ടുമ്പോൾപോലും അവൻ ഒരു ശവത്തെ തൊട്ടുമ്പോഴെന്നപോലെ നിർവ്വീകാരനായിരിക്കണം. ഇത്തരം ബ്രഹ്മചര്യം നിങ്ങളുടെ കുട്ടികൾക്കുണ്ടാകണമെന്നു നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവരുടെ പാഠ്യപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതു് നിങ്ങളായിരിക്കരുത്, അപൂർണ്ണനൈകിലും എന്നെപ്പോലുള്ള ഒരു ബ്രഹ്മചാരിയായിരിക്കണം.

ബ്രഹ്മചാരി പ്രകൃത്യാ സന്യാസിയാണ്. ബ്രഹ്മചര്യശ്രമം സന്യാസത്തെക്കാൾ ഉയർന്നതാണ്. പക്ഷേ, നാം അതിനെ

പാടെ അധഃപതിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതാണ് ഗൃഹസ്ഥശ്രമത്തിന്റെയും വാനപ്രസ്ഥശ്രമത്തിന്റെയും അധഃപതനത്തിനും സന്യാസത്തിന്റെ തിരോഭാവത്തിനും കാരണം. ഇങ്ങനെയാണ് നമ്മുടെ ദയനീയാവസ്ഥ.

ഞാൻ വിവരിച്ച ആസൂര രീതി നാം സ്വീകരിച്ചാൽ അഞ്ഞൂറുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞാലും പഠാണികളെ നേരിടാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാവില്ല. എന്നാൽ ദൈവികരീതി കൈക്കൊണ്ടാൽ, അവനെ ഇന്നു നേരിടാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ രീതി പിന്തുടരാൻ ആവശ്യമായ മാനസികപരിവർത്തനത്തിന് ഒരു നിമിഷം മതി; ശരീരം നേരെയൊക്കിക്കൊണ്ടു വരുവാനോ, യുഗങ്ങൾ വേണം. വളർന്നുവരുന്ന തലമുറയ്ക്കു ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ പററിയ ഒരന്തരീക്ഷം മാതാപിതാക്കൾ സൃഷ്ടിക്കുമെങ്കിൽ ഈശ്വരകൃപകൊണ്ടു നമ്മുടെ രാഷ്ട്രത്തിന് ദൈവികരീതി അനുസരിപ്പാൻ കഴിയും.

സി. സന്താനനിയന്ത്രണം (ഗൃഹസ്ഥശ്രമം)

4

ഒരു നല്ല പ്രവർത്തകയും കൂടുതൽ നന്നായി രാജ്യസേവനം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി അവിവാഹിതയായിരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിച്ചവളുമായ ഒരു സഹോദരി, തന്റെ സ്വപ്നങ്ങളിലെ വരനെ കണ്ടെത്തുകയാൽ ഈയിടെ വിവാഹം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും, താൻ ചെയ്തതു് തെറ്റാണെന്നും, താൻ സ്വീകരിച്ച ഉന്നതാദർശത്തിൽ നിന്നു തനിക്കു വീഴ്ചപറ്റിപ്പോയെന്നും അവൾ വിചാരിക്കുന്നു. ഈ വ്യാമോഹത്തിൽനിന്നു് അവളെ മുക്തയാക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. സേവനം ചെയ്യുവാൻവേണ്ടി അവിവാഹിതകളായിരിക്കുന്നതു് പെൺകുട്ടികൾക്കു നല്ലതാണെങ്കിലും പത്തുലക്ഷത്തിൽ ഒരുത്തിക്കേ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നുള്ളവെന്നതാണു് വാസ്തവം. വിവാഹം ജീവിതത്തിൽ സ്വാഭാവികമായ ഒരു കാര്യമാണു്; അതു ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അപകൃഷ്ടമാണെന്നു കരുതുന്നതു തീരെ അബദ്ധമത്രേ. ഏതെങ്കിലുമൊരു പ്രവൃത്തി അധഃപതനമാണെന്നു ഒരാൾ വിചാരിച്ചാൽ പിന്നെ ഏതുതന്നെ ശ്രമിച്ചാലും തന്നത്താൻ സമൃദ്ധരിക്കുക പ്രയാസമാണു്. വിവാഹത്തെ ഒരു പുണ്യകർമ്മമായി കരുതുകയും, തന്നിമിത്തം വിവാഹിതാവസ്ഥയിലും ആത്മസംയമത്തോടുകൂടി ജീവിക്കുകയുമാണു് ആദർശം. വിവാഹം ഹിന്ദുമതത്തിൽ നാലാശ്രമങ്ങളിൽ ഒന്നത്രേ. വാസ്തവത്തിൽ മറ്റു മൂന്നിന്റെയും ആസ്പദം അതാണു്. എങ്കിലും ആധുനിക കാലത്തു വിവാഹം വെറും ശരീരബന്ധമായി കരുതപ്പെടുപോരുവാൻ

4. Harijan, 22-3-1942 (Women and Social Injustice, p. 180)

ഇടയായിട്ടുണ്ട്. മറ്റു മൂന്നാശ്രമങ്ങളും നഷ്ടപ്രായമാവുകയും ചെയ്തു.

അതിനാൽ മുകളിൽ പറഞ്ഞ സഹോദരിയുടെയും അവളെ പ്പോലെ വിചാരിക്കുന്ന മറ്റു സഹോദരിമാരുടെയും കർത്തവ്യം, വിവാഹത്തെ നിന്ദിക്കാതെ, അതർഹിക്കുന്ന സ്ഥാനം അതിനു നൽകുകയും അതിനെ ഒരു പുണ്യകർമ്മമാക്കിത്തീർക്കുകയുമാണ്. വേണ്ടത്ര ആത്മസംയമം ശീലിച്ചാൽ സേവനത്തിനു പൂർവാധികം ശക്തി തങ്ങളിൽ വളർന്നുവരുന്നതായി അവർക്കു കാണാം. സേവനം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ അതേ വിചാരമുള്ള ഒരുവനെ ഭർത്താവായി സ്വീകരിക്കണം; അവരുടെ സംയുക്ത സേവനം രാജ്യത്തിനു നേട്ടമായിത്തീരും.

മാതൃത്വത്തിന്റെ കടമകൾ, സാമാന്യമായി പറഞ്ഞാൽ, നമ്മുടെ പെൺകുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നില്ലെന്നതു് മഹാകഷ്ടമാണ്. വിവാഹിതജീവിതം മതപരമായ ഒരു ധർമ്മമാണെങ്കിൽ, മാതൃത്വവും അങ്ങനെതന്നെയായിരിക്കണം. ഒരു മാതൃകാമാതാവായിരിക്കാൻ എളുപ്പമല്ല. സന്താനോത്പാദനം തികഞ്ഞ ഉത്തരവാദിത്വബോധത്തോടുകൂടിച്ചെയ്യണം. ഗർഭധാരണം, മുതൽ പ്രസവംവരെയുള്ള തന്റെ കടമയെന്താണെന്നു് അമ്മ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ബുദ്ധിയുള്ള, ആരോഗ്യമുള്ള, വേണ്ടതുപോലെ വളർത്തപ്പെട്ട കുട്ടികളെ രാജ്യത്തിനു നൽകുന്ന അമ്മമാർ തീർച്ചയായും സേവനമാണു ചെയ്യുന്നതു്. കുട്ടികൾ വളർന്നുവരുമ്പോൾ അവരും സേവനസന്നദ്ധരായിരിക്കും. സജീവമായ സേവനമെന്നോടാവുമുള്ളവർ ജീവിതത്തിൽ അവരുടെ സ്ഥാനം എന്തായാലും, എന്തും സേവനമനുഷ്ഠിക്കുമെന്നതാണു് വാസ്തവം. സേവനത്തിനു പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുന്ന യാതൊരു ജീവിതരീതിയും അവർ സ്വീകരിക്കുകയില്ല.

5

അങ്ങേയറ്റത്തെ സങ്കോചവും വൈമനസ്യവും കൂടാതെയല്ല ഞാൻ ഈ വിഷയത്തെ സമീപിക്കുന്നതു്. സന്താനനിയന്ത്രണത്തിനു കൃത്രിമ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ഇന്ത്യയിൽ തിരിച്ചെത്തിയ കാലംമുതൽ ലേഖകന്മാർ എന്നോടു ചോദിക്കാറുണ്ട്. അവരോടു ഞാൻ നേരിട്ടു മറുപടി പറയാറുണ്ടെങ്കിലും ഇതുവരെ പരസ്യമായി ഈ വിഷയം ഞാൻ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടില്ല. മുപ്പതു കൊല്ലംമുമ്പു് ഞാൻ ഇംഗ്ളണ്ടിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്തു് ഈ വിഷയത്തിലേക്കു് എന്റെ ശ്രദ്ധ ആകർഷിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. പ്രകൃത്യാനുസൃതമായ മാർഗ്ഗങ്ങളല്ലാതെ മറ്റൊന്നും

5. Young India, 12-3-1925 (Self-restraint V. self-indulgence. p. 39)

അനുവദിക്കാത്ത ഒരു യാഥാസ്ഥിതികനും കൃത്രിമമാർഗങ്ങൾ വേണമെന്നു പറയുന്ന ഒരു ഡോക്ടറും തമ്മിൽ അന്ന് ഒരു ചുട്ട വാദപ്രതിവാദം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ആ ആദ്യഘട്ടത്തിലാണ് ഞാൻ, കുറച്ചുകാലം കൃത്രിമമാർഗങ്ങളെ അനുകൂലിച്ചശേഷം അവയുടെ ഉറച്ച എതിരാളിയായിത്തീർന്നത്. ഹിന്ദുക്കളുടേതായ ചില പത്രങ്ങളിൽ സഭ്യതയ്ക്കു തീരെ നിരക്കാത്തതും അറപ്പുതോന്നിക്കുമാറ് പരസ്യവുമായ രീതിയിൽ ഈ മാർഗങ്ങൾ വിവരിക്കപ്പെടുവരുന്നതായി കാണുന്നു. സന്താനനിയന്ത്രണത്തിന് കൃത്രിമമാർഗങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെ അനുകൂലിക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ എന്റെ പേരും ഒരു ലേഖകൻ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതായും കാണുന്നു. ഇത്തരം മാർഗങ്ങൾക്ക് അനുകൂലമായി ഞാൻ സംസാരിക്കുകയോ എഴുതുകയോ ചെയ്ത ഒരൊറ്റ സന്ദർഭവും ഏനിക്കു ഓർക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഇതിനനുകൂലമായി പല യോഗ്യന്മാരുടേയും പേരുകൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതായും കാണുന്നു. അവരോടു ചോദിക്കാതെ അവ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ എനിക്കു സങ്കോചമുണ്ട്.

സന്താനനിയന്ത്രണത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റി രണ്ടുപ്രായമുണ്ടാകാൻ തരമില്ല. പക്ഷേ, പ്രാചീനകാലംമുതൽ ശീലിച്ചുപോന്ന ഏകമാർഗം ബ്രഹ്മചര്യമാണ്. ശീലിക്കുന്നവർക്കു നന്മ ചെയ്യുന്ന പിഴയ്ക്കാത്ത ഒരു ഉത്തമമാർഗമാണത്. ഡോക്ടർമാർ കൃത്രിമ മാർഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനുപകരം ബ്രഹ്മചര്യത്തിന്—ആത്മനിയന്ത്രണത്തിന്—വേണ്ട വഴികൾ കണ്ടുപിടിക്കുമെങ്കിൽ, അവർ മനുഷ്യജാതിയുടെ കൃതജ്ഞത സമ്പാദിക്കും. സംയോഗം രസത്തിനുവേണ്ടിയല്ല, സന്താനോല്പാദനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ളതാണ്. സന്താനാഭിലാഷം ഇല്ലാത്തപ്പോൾ ചെയ്യുന്ന സംയോഗം ഒരപരാധമാണ്. കൃത്രിമമാർഗങ്ങൾ ഈ ദുരാചാരത്തിനു ശക്തികൂട്ടുകയാണ്; അവ സ്രീപുരുഷന്മാരെ നിരങ്കുശരാക്കുന്നു. ഈ മാർഗങ്ങൾക്കു നൽകിവരുന്ന മാന്യതയാകട്ടെ, പൊതുജനാഭിപ്രായം നിലനിർത്തുന്ന നിയന്ത്രണത്തിന്റെ നാശത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്താതിരിക്കുകയില്ല. കൃത്രിമമാർഗങ്ങളുടെ സ്വീകരണം ബലഹാനിക്കും നാഡീക്ഷയത്തിനും ഹേതുവായേ തീരൂ. ഔഷധം രോഗത്തെക്കാൾ ദോഷകരമാണെന്നു തെളിയും.

സ്വന്തം കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു തെറ്റും ദുരാചാരവുമാണ്. അധികം ഭക്ഷിക്കുന്നവനു വയറിൽ വേദനയുണ്ടാകുന്നതും അയാൾ ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ തീർക്കുന്നതും നല്ലതാണ്. യഥേഷ്ടം ഭക്ഷിച്ചു, ആസവമോ മറ്റു മരുന്നുകളോ കഴിച്ചു അതിന്റെ ഫലങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്നതു ചീത്തയാണ്. മൃഗീയവികാരങ്ങളിൽ മുഴുകി, തൽഫലങ്ങളിൽ

നിന്നു രക്ഷപ്രാപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു് ഇതിലും ചീത്തയാണു്. പ്രകൃതി കൃപയില്ലാത്തവളാണു്; തന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ചതിനുള്ള പ്രതികാരം മുഴുവൻ അവൾ ചെയ്യും. സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠനായ നിയന്ത്രണങ്ങൾകൊണ്ടേ സർവ്വഫലങ്ങൾ ഉളവാകൂ. മറ്റേതുതരം നിയന്ത്രണങ്ങളും, അവകൊണ്ടെന്തു കാര്യമാണോ ഉദ്ദേശിച്ചതു് അതിനെത്തന്നെ നിഷ്ഫലമാക്കും. കൃത്രിമ മാർഗ്ഗോപയോഗത്തിന്റെ അടിയിലുള്ള യുക്തിവാദം ഉഗ്രീയസുഖങ്ങൾ ജീവിതത്തിലെ ഒരാവശ്യമാണെന്നത്രെ. ഇതിലേറെ യുക്തിഹീനമായി മറ്റൊന്നുണ്ടാകാൻ വയ്യ. സന്താനങ്ങളുടെ എണ്ണം കുറയ്ക്കണമെന്നാഗ്രഹമുള്ളവർ, പൂർവികന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ച ന്യായമാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിച്ചു അവ എങ്ങനെ പരിഷ്കരിക്കാമെന്നു കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കട്ടെ. ഇതിനു വളരെയേറെ പ്രാരംഭജോലികൾ അവർ ചെയ്ത തീർക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. ശൈശവവിവാഹങ്ങൾ ജനസംഖ്യ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു് ഒരു പ്രധാന കാരണമാണു്. അനിയന്ത്രിതമായ സന്താനോൽപാദനത്തിനും, ഇന്നത്തെ ജീവിതരീതിക്കും ഭരമിൽ വളരെയേറെ ബന്ധമുണ്ടു്. ഈ കാരണങ്ങളെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചു് അവയ്ക്കു പരിഹാരമുണ്ടാക്കിയാൽ സമുദായത്തിന്റെ ധർമ്മികനിലവാരം ഉയരും. അക്ഷമരായ ഉൽപതിഷ്ണുക്കൾ ഇവയെ അവഗണിക്കുകയും, അങ്ങനെ കൃത്രിമമാർഗ്ഗങ്ങൾ സാർവത്രികമായിത്തീരുകയും ചെയ്താൽ, സദാചാരച്യുതിയില്ലാതെ മറ്റൊന്നുമാവുകയില്ല ഫലം.

ഇപ്പോൾത്തന്നെ പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും ശക്തി ക്ഷയിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സമുദായം, ഈ കൃത്രിമമാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതു കൊണ്ടു് ഇപ്പോഴേത്തക്കൊളം ക്ഷീണിച്ചതായിത്തീരുകയേയുള്ളൂ. ആവിഷയം വീണ്ടും പഠിക്കുക, ആപൽക്കരമായ സ്വന്തം പ്രവർത്തനം നിർത്തിവയ്ക്കുക, വിവാഹിതർക്കും അവിവാഹിതർക്കും ഒരുപോലെ ബ്രഹ്മചര്യം സ്വീകാര്യമാക്കുക—ഇതിലും നല്ലതൊന്നും കൃത്രിമമാർഗ്ഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നവർക്കു ചെയ്യാനില്ല. സന്താനനിയന്ത്രണത്തിനുള്ള വിശിഷ്ടവും ഋജുവുമായ മാർഗ്ഗം ഇതുമാത്രമാണു്.

ഡി. നിഷിദ്ധവിവാഹങ്ങളും, വിവാഹവിലക്കുകളും

6

ഒരു സ്റ്റേഫിതൻ എഴുതുന്നു:

‘ഏതാണു് രണ്ടരക്കൊല്ലംമുമ്പു് ഒരു ദുരന്തസംഭവംകൊണ്ടു് ഈ നഗരം പ്രക്ഷുബ്ധമായി. വൈശ്യസമുദായത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു

*. Harijan, 19-2-1937 (Women and Social Injustice, p. 52)

മാന്യൻ പതിനാറു വയസ്സായ ഒരു മകളുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ 21 വയസ്സായ ഒരു മാതൃലൻ ഇതേ നഗരത്തിലെ ഒരു കോളേജിൽ പഠിച്ചിരുന്നു. അവർ സ്വകാര്യമായി പ്രേമബദ്ധരായി, പെൺകുട്ടി ഗർഭിണിയാകുന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അവസാനം വാസ്തുവസ്ഥിതി വെളിച്ചത്തായപ്പോൾ, ആ കാമുകീകാമുകന്മാർ വിഷം കുടിച്ച് ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. പെൺകുട്ടി ഉടനെ മരിച്ചു, ആൺകുട്ടി രണ്ടുദിവസം കഴിഞ്ഞു ആശുപത്രിയിൽ വെച്ചു. ഈ സംഭവം ഒരു കോലാഹലത്തെ ഇളക്കിവിട്ടു. എല്ലാ നാവും ചിലയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി. ഇതിൻഫലമായി ആ ഭാഗ്യംകെട്ട പെൺകുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കൾക്കു് ഈ നഗരവാസം ദുസ്സഹമായിത്തീർന്നു. ക്രമേണ കോലാഹലം നിലച്ചു. എങ്കിലും ആ സംഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മ ഇന്നും ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ തങ്ങിനിലു് കുന്നു; ഇത്തരം വിഷയങ്ങൾ വരുമ്പോൾ അതു കത്തിപ്പൊന്തിക്കപ്പെടുകയാണു്. ആ ബഹളം മുത്തകാലത്തു്, മരിച്ചുപോയ ഭാഗ്യചീനരായ ആ കാമുകീകാമുകന്മാരെക്കുറിച്ചു ദയാപുരസ്സരം ഒരൊറ്റ വാക്കു പറയാൻ ആരും ഇല്ലാതിരുന്നപ്പോൾ പ്രസ്തുത ചുറ്റുപാടുകളിൽ ചെറുപ്പക്കാരായ ആ കാമുകീകാമുകന്മാരെ യഥേഷ്ടം ജീവിക്കുവാൻ അനുവദിക്കേണ്ടതായിരുന്നുവെന്നു് ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു് എല്ലാവരെയും ശ്രദ്ധിപ്പിപ്പിച്ചു. എങ്കിലും എന്റെ ശബ്ദം വനരോദനമായി കലാശിച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായമെന്താണു്?'

പഴയ വാദപ്രതിവാദത്തിനു വീണ്ടും ജീവൻകൊടുത്തു് പഴക്കം പൊന്നു പ്രണങ്ങൾ വീണ്ടും കത്തിമുറിക്കുവാൻ ലേഖകനു് ആഗ്രഹമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരും സ്ഥലവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം ഞാൻ മനഃപൂർവ്വം പുറത്തുവിടാതിരിക്കുകയാണു്. എന്നാലും ഈ അപകടം പിടിച്ച വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരസ്യമായ ചർച്ച ആവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഒരു പ്രത്യേക സമുദായത്തിൽ വിലക്കുപ്പെട്ട ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾ പെട്ടെന്നോ ഒരു വ്യക്തിയുടെമാത്രം ഇഷ്ടമനുസരിച്ചോ അംഗീകരിക്കപ്പെടാവുന്നതല്ല. ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾ നടത്തുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ചെറുപ്പക്കാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ബലംപ്രയോഗിച്ചു നിയന്ത്രിക്കുവാൻ സമുദായത്തിനോ ബന്ധുക്കൾക്കോ യാതൊരവകാശവും ഇല്ലതാനും. ഈ ലേഖകൻ എടുത്തു കാണിച്ച സംഗതിയിൽ രണ്ടു കക്ഷികളും പ്രായം തികഞ്ഞവരായിരുന്നു. അവർക്കു സ്വയം ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയും. പരസ്പരം വിവാഹം ചെയ്യാൻ അവർക്കു് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, അവരെ ബലംപ്രയോഗിച്ചു തടയുവാൻ ആർക്കും അവകാശമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സമുദായത്തിനു ഇന്നു പരമാവധി ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾ അംഗീകരിക്കാതിരിക്കാം; എങ്കിലും അവരെ ആത്മഹത്യയിലേക്കു് ഉന്തിവിട്ടതു സോപജ്യാപ്രമത്തതയുടെ പരമകാഷ്ഠയായിപ്പോയി

വിവാഹവിലക്കുകൾ സാർവത്രികങ്ങളല്ല; മിക്കവാറും അവയുടെ അടിസ്ഥാനം കീഴ്നടപടികളാണ്. ഈ നടപടികൾ ഒരു സാധാരണത്തിലുള്ളതല്ല മറ്റൊന്നിൽ, ഒരു ജാതിയിലുള്ളതല്ല മറ്റൊന്നിൽ. ഉറപ്പു സാമൂഹ്യാചാരങ്ങളെയും നിരോധനങ്ങളെയും യുവാക്കൾക്കു യഥേഷ്ടം തകിടംമറിക്കാമെന്നു ഇതിനർത്ഥമില്ല. അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പു പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ അവർ തങ്ങളുടെ വശത്താക്കണം. ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തികൾ അതുവരെ ക്ഷമിച്ചിരിക്കണം. അതു സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ സാമൂഹ്യബഹിഷ്കരണത്തിന്റെ ഫലങ്ങളെ അവർ ശാന്തമായും സൗമ്യമായും നേരിടണം.

ഉറപ്പു കീഴ്നടപടികളെ അവഗണിക്കുകയോ ലംഘിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവരുടെ നേരെ ഏതെങ്കിലുമൊരു ചിറ്റാമ്മമനോഭാവം കാണിക്കാതിരിയ്ക്കേണ്ടതു് ഇതോടൊപ്പംതന്നെ, സമുദായത്തിന്റെയും കടമയാണ്. ലേഖകൻ വിവരിച്ച സംഗതിയിൽ എന്റെ മുമ്പിലുള്ള വിവരങ്ങൾ ശരിയാണെങ്കിൽ ആ ചെറുപ്പക്കാരെ ആത്മഹത്യയിലേക്കു തള്ളിവിട്ടതിന്റെ കുറ്റം തീർച്ചയായും സമുദായത്തിന്റെ തോളിലാണ് കിടക്കുന്നതു്.

ഇ. സ്ത്രീകളുമായുള്ള സാമൂഹ്യസമ്പർക്കം

7

1891-ൽ ഞാൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു തിരിച്ചെത്തിയശേഷം കടുബത്തിലെ കുട്ടികളെ നോക്കുന്ന ഭാരം മുറയ്ക്കു ഞാനേറെറടുക്കുകയും കുട്ടികളുടെ ചുമലിൽ കൈവെച്ചു് അവരൊന്നിച്ചു്—ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളുമൊന്നിച്ചു്—നടക്കുന്ന പതിവു് ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവർ എന്റെ സഹോദരന്റെ കുട്ടികളായിരുന്നു. അവർക്കു പ്രായമായതിനുശേഷവും ഈ പതിവു തുടർന്നു. കടുബം വിപുലമായപ്പോൾ അതു ക്രമേണ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം വളർന്നുവന്നു.

എന്റെ ഈ പതിവു പ്രായംചെന്ന പെൺകുട്ടികളിലേക്കും സ്ത്രീകളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുമ്പോൾ സഭ്യരായെക്കുറിച്ചുള്ള സമീകൃതധാരണകൾക്കു വിരുദ്ധമാകുന്നുണ്ടെന്നു് ഏതാനുംകൊല്ലം മുമ്പു സമ്പർമതിയിൽവെച്ചു ആശ്രമത്തിലെ ഒരന്തേവാസി എന്നോടു പറയുന്നതുവരെ എന്നിങ്ങു് ഓർക്കാൻ കഴിയുന്നിടത്തോളം, എന്തെങ്കിലും തെറ്റു ഞാൻ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു ബോധം എന്നിങ്ങുണ്ടായിരുന്നില്ല. അന്തേവാസികളുമായി ചർച്ചചെയ്തശേഷം അതു തുടർന്നുപോന്നു. ഇയ്യുടെ വാർദ്ധയിൽ വന്ന രണ്ടു സഹപ്രവർത്തകർ പറഞ്ഞു.

7. Harijan, 21-9-1935 (Self-restraint V. Self-Indulgence, p. 156)

ഈ പതിവു മറുത്തുവെക്കു ഒരു ചിത്തമാതൃകയാകുമെന്നും ആ കാരണം കൊണ്ടു ഞാൻ അതു ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നും. അവരുടെ വാദം എനിക്കു സ്വീകാര്യമായില്ല. എന്നാലും ആ സുഹൃത്തുക്കളുടെ താക്കീതിനെ അവഗണിക്കുവാൻ ഞാനിഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. അതിനാൽ, ആലോചനയ്ക്കും ഉപദേശത്തിനുമായി ഇക്കാര്യം ഞാൻ ആശ്രമത്തിലെ അഞ്ചു അന്തേവാസികൾക്കു വിട്ടുകൊടുത്തു. ഇതു രൂപംപൂണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കെ നിർണായകമായ ഒരു കാര്യം സംഭവിച്ചു. മിടുക്കനായ ഒരു സർവകലാശാലാവിദ്യാർത്ഥി അവന്റെ വശ്യശക്തികളുപയോഗിച്ചു ഒരു പെൺകുട്ടിയോടു, അവളെ താൻ സ്വസഹോദരിയെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, ഈ സ്നേഹത്തിന്റെ ശാരീരികമായ പ്രകടനത്തിൽനിന്നു സ്വയം നിയന്ത്രിക്കാൻ തനിക്കു കഴിയുന്നില്ലെന്നും ഉള്ള ന്യായംപറഞ്ഞു കാര്യത്തിൽ സഭ്യേതരമായി പെരുമാറുന്നുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി എന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരുത്തപ്പെട്ടു. കല്പശതൈക്കുറിച്ചുള്ള ഏറ്റവും ലഘുവായ സൂചനയിൽപോലും അവൻ നീരസം കാണിച്ചു. ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ എന്താണു ചെയ്തിരുന്നതെന്നു പറയാമായിരുന്നെങ്കിൽ, വായനക്കാരൻ നിർവീശകം വിധിക്കും, അവന്റെ പ്രവൃത്തികൾ അശുദ്ധങ്ങളായിരുന്നെന്ന്. ആ കത്തെടുത്തു ഞാൻ വായിച്ചപ്പോൾ ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ ഒന്നുകിൽ തികഞ്ഞ വഞ്ചകനായിരിക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ വ്യാമോഹത്തിൽപ്പെട്ടവനായിരിക്കണമെന്ന തീരുമാനത്തിൽ ഞാനും അതു കണ്ടുവരും എത്തിച്ചേർന്നു.

എങ്ങനെയായാലും, ഈ കണ്ടുപിടുത്തം എന്നെക്കൊണ്ടു ചിന്തിപ്പിച്ചു. ആ സഹപ്രവർത്തകരുടെ താക്കീതു ഞാൻ ഓർത്തു. ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ എന്റെ പതിവുപോലെ അവന്റെ വാദത്തിനു താങ്ങായി എടുത്തുകാണിച്ചതായി കണ്ടാൽ എന്നിക്കെന്തുമാണെന്നു ഞാൻ എന്നോടതന്നെ ചോദിച്ചു. ആ യുവാവിന്റെ ശ്രദ്ധാവിഷയമായിത്തീർന്ന പെൺകുട്ടി അവൻ തികച്ചും നിഷ്കളങ്കനും സഹോദരതുല്യനാണെന്നു കരുതുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവന്റെ പ്രവൃത്തികൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല, അവയുടെ നേരെ പ്രതിഷേധിക്കുകപോലും ചെയ്യാറുണ്ട്; പക്ഷേ, അവയെ ചെറുക്കാൻ അവർക്കു ശേഷിപോരാ. ഈ സംഭവം ഉളവാക്കിയ ആത്മപരിശോധന, പ്രസ്തുത കത്തെടുത്തു വായിച്ചശേഷം രണ്ടുമൂന്നു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ എന്റെ ആ പതിവു വേണ്ടെന്നുവരുന്നതിൽ പരിണമിക്കുകയും, ഈ സംഗതി ഈ മാസം 12-ാം തീയതി വാർദ്ധാആശ്രമത്തിലെ അന്തേവാസികളോടു ഞാൻ പറയുകയും ചെയ്തു. വേദന കൂടാതെയല്ല ഞാൻ ഈ തീരുമാനത്തിൽ എത്തിയതു്. ഈ നടപടിസമയത്തോ അതു നിമിത്തമോ ഒരുശുദ്ധവിചാരം ഒരിക്കലും എന്റെ മനസ്സിൽ കടന്നിട്ടില്ല. എന്റെ പ്രവൃത്തി എന്നും പരസ്യമായിട്ടായിരുന്നു. എന്റെ പ്രവൃത്തി ഒരു പിതാവിന്റേതായിരുന്നുവെന്നും, ഒരുപക്ഷേ, മറ്റൊ

കും ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്തത്ര വിശ്വാസം എന്റെ ശിക്ഷണത്തിലും സംരക്ഷണത്തിലുംപെട്ട അസംഖ്യം ബാലികമാർ എന്നിൽ അർപ്പിക്കുന്നതിന് അതു സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. എതിർജാതിയുടെ സ്പർശം കൂടാതെ കഴിക്കാൻ ഒരു രക്ഷാഭിത്തി ആവശ്യമുള്ളതും ഏറ്റവും ലഘുവായ പ്രലോഭനത്തിന്റെപോലും മുമ്പിൽപ്പെട്ടാൽ വാടിക്കൊഴിയുന്നതുമായ ഒരു ബ്രഹ്മചര്യത്തിൽ എനിക്കു വിശ്വാസമില്ലെങ്കിലും, ഞാൻ പ്രയോഗിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം കൊണ്ട് ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന അപകടങ്ങൾ എനിക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാതെ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

അതിനാൽ പ്രസ്തുത കണ്ടുപിടിത്തം ആ പതിവു വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കുവാൻ എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു—അതു സ്വയമേവ എത്രതന്നെ സഹൃദയമായിരുന്നുവെങ്കിലും. നിരന്തരമായ ജാഗ്രതയോടുകൂടിയ ഒരു പരീക്ഷണം ഞാൻ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാകുകൊണ്ട് എന്റെ ഓരോ കർമ്മത്തെയും ആയിരക്കണക്കിൽ സ്രീപുരുഷന്മാർ പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നീതികരണത്തിനു വളരെയേറെ വാദം ആവശ്യമുള്ള കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു ഞാൻ കൂടാതെ കഴിക്കണം. എല്ലാവർക്കും അനുഭവിക്കുവാനുള്ളതായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ മാത്രം, ഈ ചെറുപ്പക്കാരുടെ കഥ എനിക്കൊരു താക്കീതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എന്റെ മാതൃകയുടെ സ്വാധീനശക്തിയിൽപ്പെട്ടതോ അല്ലാതെയോ ഒരേറ്റുചെയ്ത പർ അതു തിരുത്തുമെന്ന ആശയോടുകൂടിയാണ് ആ താക്കീതു ഞാൻ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളതു്. സുഖമെന്നു തെറ്റായി വിളിക്കപ്പെടുന്ന ക്ഷണികവികാരത്തിനുവേണ്ടി ദുർവ്യയം ചെയ്യാൻപാടില്ലാത്ത അമൂല്യമായ ഒരു സമ്പത്താണു നിഷ്കളങ്കമായ യൗവനം. പതിയന്നാരോ തങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതെന്താണെന്നു അറിയാത്തവരോ ആയ ചെറുപ്പക്കാരുടെ സമീപനങ്ങളെ, അവ നിർദ്ദോഷങ്ങളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവയാണെങ്കിലും ചെറുത്തുനിൽക്കുവാൻതക്കവണ്ണം ഈ കഥയിൽകണ്ടവളെപ്പോലുള്ള ബലഹീനകളായ പെൺകുട്ടികൾ കരുത്തുള്ളവരായിത്തീരുമാറാക്കട്ടെ!

8

'സ്രീപുരുഷബന്ധങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരസാധാരണമനോഭാവമാണു ഞാൻ വളർത്തിക്കൊണ്ടു വന്നിട്ടുള്ളതു്. ഇവയ്ക്കു ചില നിയന്ത്രണങ്ങൾ വേണമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്നാലും എന്റെ സ്ഥിതി ആകാശത്തിൽ തൂക്കിയിട്ടു ഒരാളുടേതുപോലെയാണ്. സ്രീപുരുഷബന്ധങ്ങൾ ഇപ്പോഴത്തെക്കാൾ സ്വാഭാവികങ്ങളായിരുന്നെങ്കിൽ, പാപങ്ങൾ കുറയുമായിരുന്നെന്നു പലപ്പോഴും എനിക്കു തോന്നാറുണ്ടു്. എങ്കിലും എന്റെ പുറമേയുള്ള എന്തോ ഒന്നു് എന്നോടു

8. Harijan, 6-7-1947 (Self-restraint V. Self-indulgence, pp. 184-185)

പറയുന്നു, ഓരോ സ്തർശവും, അതേത്രതന്നെ ലഘുവായിരുന്നാലും ക്രമാവികാരം പൊട്ടിപ്പറപ്പെടുവാൻ കാരണമാകാതിരിക്കുകയില്ലെന്നു്. സഹോദരനെയും സഹോദരിയെയും സംബന്ധിച്ചോ അച്ഛനെയും മകളെയും സംബന്ധിച്ചോ ഉള്ള കോർട്ടുകേസുകൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ പരിശോധിച്ചാൽ ആരും വളരെ നിർദ്ദോഷമായിരുന്നെന്നു തോന്നും. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ വെറും സ്തർശനത്തിന്റെ ശക്തിപോലും ഒരു മാസംകൊണ്ടു്, ഒരാഴ്ചകൊണ്ടുതന്നെ അസാമാന്യ വിശുദ്ധിയില്ലാത്തവനെ തട്ടിയിടും. ഒരു നല്ല മനുഷ്യൻ പത്തുകൊല്ലം വേണ്ടിവന്നേക്കാം, എന്നാലും ദുരാചാരത്തിലേക്കു് അയാൾ വഴുതിവീഴാതിരിക്കുകയില്ല. നമുക്കു കൈവന്ന ശീലവും നവീനഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന അറിവും തമ്മിൽ സദാ സംഘട്ടനമുണ്ടു്. സ്രീപുരുഷനമ്പർക്കു കൂടാതെ സമുദായത്തിനു കഴിച്ചു കൂട്ടാനൊക്കുമോ എന്ന ചോദ്യം പലപ്പോഴും ഉത്ഭവിക്കുന്നു. ഒരു തീരുമാനത്തിൽ എത്താൻ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇതാണെന്റെ ദുരവസ്ഥ.'

ഇതാണു മിക്ക യുവതീയുവാക്കന്മാരുടെയും സാമാന്യനില. ഇത്തരക്കാർക്കു ഒരൊറ്റ വഴിയേയുള്ളൂ, എതിർജാതിയുമായുള്ള എല്ലാ സമ്പർക്കവും അവർ ഉപേക്ഷിക്കണം. നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നിരോധനങ്ങളും നിയന്ത്രണങ്ങളും ആ കാലത്തുണ്ടായ അനുഭവങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളാണു്. അന്നുവ എഴുതിയവർക്കു അവരുടെ വായനക്കാർക്കു ആവശ്യമായിരുന്നുവെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഇന്നു ഓരോ അന്വേഷകനും അവയിൽനിന്നു് ആവശ്യമുള്ള ഇനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും അനുഭവംകൊണ്ടു വേണമെന്നു രേഖാനുപരിയ ഇനങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും വേണം. പ്രാപിക്കപ്പെടേണ്ട ലക്ഷ്യത്തിനു ചുറ്റും നാം ഒരു വൃത്തം വരച്ചാൽ ഓരോരുത്തരുടെയും ആവശ്യമനുസരിച്ചു പല വഴികളും അതിൽചെന്നു മുട്ടുന്നതായി കാണാം.

സ്വന്തം മനസ്സിനെത്തന്നെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരാകാക്ഷി അന്ധമായി മറ്റൊരുത്തനെ അനുസരിച്ചാൽ നിശ്ചയമായും പരാജയപ്പെടും.

മുൻകരുതലായി ഇത്രയും പറഞ്ഞശേഷം കോടതിക്കേസുകളും ക്രമശാസ്ത്രപുസ്തകങ്ങളും പഠിച്ചു ബ്രഹ്മചര്യത്തിലേക്കുള്ള ശരിയായ വഴി കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള ശ്രമം, ആകാശകസ്യമം കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമംപോലെ നിഷ്ഫലമായിരിക്കുമെന്നുകൂടി പറയട്ടെ. ശരിയായ വഴി ഇംഗ്ലണ്ടിലെ നിയമകോടതികളിലോ നോവലുകളിലോ കാണുകയില്ല. പരിമിതമായ രംഗത്തിൽ അവകൊണ്ടു പ്രയോജനമുണ്ടെങ്കിലും, ബ്രഹ്മചര്യം കൊതിക്കുന്നവനു് അവ നിഷ്പ്രയോജനങ്ങളാണു്. വിഷമമാർഗത്തിലൂടെ ചരിക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷ്കാരായ സ്രീ പുരുഷന്മാരെ മുകളിൽ പറഞ്ഞ ലേഖകന്മാരുപോലുള്ള ശക്തി

കൾ അലട്ടുന്നില്ല. ഞാൻ ആരെ ഉദ്ദേശിച്ചാണോ പറയുന്നത് അവർ സ്വഹൃദയങ്ങളിൽ ഈശ്വരനെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർ ആത്മവഞ്ചന ചെയ്യുന്നവരോ പരവഞ്ചന ചെയ്യുന്നവരോ അല്ല. അവർക്കു അവരുടെ സഹോദരിമാരും അമ്മമാരും എന്നും അതുതന്നെയാണ്; എല്ലാ സ്ത്രീകളും അവർക്കു സഹോദരിമാരും അമ്മമാരാണ്. അവരുടെ ഓരോ സ്പർശവും പാപമാണെന്നോ ആപന്മയമാണെന്നോ ഉള്ള തോന്നൽ ഒരിക്കലും അവർക്കുണ്ടാകുന്നില്ല. അവർ തങ്ങളിൽ കാണുന്ന ദൈവത്തെ എല്ലാ സ്ത്രീകളിലും കാണുന്നു. ഇത്തരക്കാരെ നാം കാണാത്തതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയുള്ളവരില്ലെന്നു പറയുന്നത് അവിനയമാകും. അത്തരക്കാർ ഉണ്ടാകാം എന്ന സാധ്യതയെക്കുറിച്ചുള്ള വിശ്വാസക്കുറവു ബ്രഹ്മചര്യത്തിന്റെ തരംതാഴ്ത്തലായിത്തീരുകയും ചെയ്യും. സ്വാന്തര്യം എതിരാകുകൊണ്ടു ബ്രഹ്മചര്യത്തിന്റെ സാധ്യതകളെ നിഷേധിക്കുന്നതിൽ ഉള്ളിടത്തോളംതന്നെ അബദ്ധം. നാം ഈശ്വരനെ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നതുകൊണ്ടോ അല്ലെങ്കിൽ ആ അന്തരം ഉണ്ടായവരെ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നതുകൊണ്ടോ ഈശ്വരനില്ലെന്നു പറയുന്നതിലുമുണ്ട്.

9

സമുദായക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി നാം പല കാര്യങ്ങളും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിലും ഇത്തരം സംയമങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽപോലും യുക്തിയുക്തമായ വിവേചനത്തിന് ഇടമുണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. രക്തി നഗ്നതയാണു വേണ്ടതെന്നു വാദിക്കുന്നവരുടെ ഒരു സംഘം യൂറോപ്പിലുണ്ട്. അതിൽ അംഗമാകാൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടു. ഞാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. ഈ അഭിപ്രായം പൊറുത്തുകൂടാത്തതാണെന്നും, കുറെയേറെ ആത്മനിയന്ത്രണം ലബ്ധപ്രതിഷ്ഠയായിട്ടില്ലെങ്കിൽ നഗ്നതയുടെ പ്രകടനം അഭിലഷണീയമല്ലെന്നുമായിരുന്നു എന്റെ വാദം. താത്ത്വപരമായി പറഞ്ഞാൽ സ്ത്രീയും പുരുഷനും രക്തി നഗ്നരായി നടക്കുന്നതിൽ യാതൊരപകടവുമില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ഞാനിങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. കേവലം നിഷ്കളങ്കരായിരുന്ന കാലത്തു് ആഡമിന്റെയും ഈവിന്റെയും നഗ്നതമറയ്ക്കുവാൻ ഒരാലിലപോലുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നു. എന്നാൽ സ്വന്തം നഗ്നതയെക്കുറിച്ചു ബോധമുണ്ടായതോടുകൂടി അവർ ഉടുക്കാൻ തുടങ്ങുകയും സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു പുറംതള്ളപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പൈതൃകമായി ലഭിച്ച ആ പതിതാവസ്ഥയിലല്ലേ നാം ഇന്ന്? അതു വിസ്മയിച്ചാൽ തീർച്ചയായും നാം നമുക്കു് ആപത്തുവരുത്തും. സാമൂഹ്യക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി നിരോധനങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നതിന്റെ ഒരു ഉദാഹരണമാണിതെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.

9. Harijan, 27-7-1947 (Self-restraint V. Self-indulgence, p. 187

നേരെമറിച്ചു, സർവസമ്മതമായ യോഗ്യതയുള്ളവരുടെ ഇടയിൽ നടപ്പുള്ളതായിരുന്നുവെങ്കിലും, അയിത്ത, സമുദായക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി നീക്കം ചെയ്യുന്നതു നീതിയും ന്യായവുമായിരുന്നു. ഹസ്ത വയസ്സായ പെൺകുട്ടികളുടെ വിവാഹം സാമൂഹ്യക്ഷേമത്തിന്റെ പേരിൽ നീതീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇതുപോലെതന്നെ സമൂഹം കടക്കാൻ പാടില്ലെന്ന നിബന്ധനയും. ഇത്തരം ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇനിയും എടുത്തുകാണിക്കാവുന്നതാണ്. ഓരോ ആചാരവും അതിന്റെ ഗുണഭോഷങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പരിശോധിക്കപ്പെടണം.

സ്രീപുരുഷബോധം എന്നെന്നും നിലനിർത്തുവാനുള്ളതായിരിക്കാൻ നിയന്ത്രണങ്ങൾ. നമ്മുടെ ദൈനംദിന വ്യാപാരങ്ങളിൽ നിഷേധിച്ചിട്ടുള്ളവയും ഇത്തരം ബോധമില്ല. എന്നിരിക്കാതെ വന്നിടത്തോളം ഇത്തരം സന്ദർഭം ഒന്നേയുള്ളൂ. അഹോരാത്രം നമുക്ക് ഈ ബോധമുണ്ടെങ്കിൽ, ദുഷിച്ച മനസ്സാണു നമ്മുടേതെന്നു കരുതണം. അത്തരം മനസ്സാകട്ടെ സാമൂഹ്യക്ഷേമത്തിനു പറ്റിയതല്ല. ഗ്രാമീണർ സദാധിംഗവ്യത്യാസത്തെക്കുറിച്ച് ബോധമുള്ളവരാണെങ്കിൽ, അവനവന്റെയും സമുദായത്തിന്റെയും പുരോഗതിക്കു കൊള്ളരുതാത്തവരായിരിക്കും അവർ.

എഫ്. ശിശുവിവാഹം

1. ശിശുവിവാഹത്തിന്റെ ഭയങ്കരത

10

ശിശുവിവാഹമെന്ന ഈ ആചാരം ധാർമികവും കായികവുമായ ഒരു തിന്മയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതു നമ്മുടെ സദാചാരങ്ങളുടെ കടപുഴക്കുകയും ശാരീരികമായ അധഃപതനത്തിനു കാരണമാകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം ആചാരങ്ങൾ പുലർത്തുന്നതുകൊണ്ടു നാം ഈശ്വരനിൽനിന്നും സ്വരാജിൽനിന്നും പിന്നോക്കം പോകുകയാണ്. ഒരു ബാലികയുടെ ഇളം പ്രായത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചനയില്ലാത്ത ഒരാരംഭം ഈശ്വരനെപ്പറ്റിയും ആലോചനയില്ല. വളർച്ചപോരാത്ത മനുഷ്യർക്കു സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിൽ പൊരുതുവാനോ, അതു കിട്ടിയാൽ നിലനിർത്തുവാനോ കഴിവുണ്ടാകയില്ല. സ്വരാജിനുവേണ്ടിയുള്ള സമരമെന്നുവെച്ചാൽ വെറും രാഷ്ട്രീയപ്രബുദ്ധതയല്ല, സാമൂഹ്യവും വിദ്യാഭ്യാസപരവും ധാർമികവും ആർത്ഥികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ സർവതോമുഖമായ പ്രബുദ്ധതയെന്നാണർത്ഥം.

10. Young India, 26-8-1926 (Women and Social Injustice, p. 32)

11

ശിശുവിവാഹവിരുദ്ധസമിതി ശിശുവിവാഹത്തെക്കുറിച്ച് ഉപയോഗപ്രദവും വിജ്ഞേയവുമായ ഒരു ലഘുലേഖ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിലെ പ്രധാന ഖണ്ഡികകൾ ഞാൻ ചുവടെ പകർത്തുന്നു.

15 വയസ്സിൽ കുറഞ്ഞ പ്രായത്തിൽ വിവാഹിതരായ പെൺകുട്ടികളുടെ സംഖ്യയെ സ്സംബന്ധിച്ച്, 1931-ലെ ഇന്ത്യയുടെ കനേഷ്യമാരി റിപ്പോർട്ടിൽ വയോവിഭാഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന കണക്കുകൾ ചേർത്തിരിക്കുന്നു:

വയോവിഭാഗം	വിവാഹിതരുടെ ശതമാനം
0-1 വയസ്സുവരെ	.8
1-2 ,,	1.2
2-3 ,,	2.0
3-4 ,,	4.2
4-5 ,,	6.6
5-10 ,,	19.3
10-15 ,,	38.1

‘ഇങ്ങനെ, ഒരു വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള 100 പെൺകുട്ടികളിൽ ഏതാണ്ട് ഒന്നുവീതം വിവാഹം കഴിഞ്ഞവരാണ്. ഇതേ യേകര പരമാർത്ഥംതന്നെ 15 വയസ്സിനു താഴെയുള്ള എല്ലാ വയോവിഭാഗങ്ങളിലും ആവർത്തിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

‘ഇതിന്റെ ഒരു ഫലം രാജ്യത്തിലുള്ള ശിശുവിധവകളുടെ വീശ്വസിക്കാൻ വയ്യാത്തത്ര വലിയ സംഖ്യയാണ്.’

കണക്കുകൾ താഴെ കാണുന്നവയാണ്:

വയോവിഭാഗം	വിധവകളുടെ ശരിയായ എണ്ണം
0-1 വയസ്സുവരെ	1,515
1-2 ,,	1,795
2-3 ,,	3,485
3-4 ,,	9,076
4-5 ,,	15,019
5-10 ,,	1,05,482
10-15 ,,	1,85,339

11. Harijan, 16-11-1935 Women and Social Injustiee, pp 40-41)

എണ്ണകൊണ്ടു നോക്കുമ്പോൾ ശിശുവിവാഹംകൊണ്ടുള്ള ദോഷം നിസ്സാരമാണെന്നും ഈ ആചാരം സാർവത്രികമല്ലെന്നും പറയാറുണ്ട്; എന്നാൽ ഈ കണക്കുകൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ശിശുവിധവകളുടെ എണ്ണം ശരിയായ കണക്കിന്റെ നൂറിലൊന്നാണെങ്കിൽപോലും* ഈ ദുരിതാവസ്ഥയിന്റെ ഉറവിടം തടയുവാൻ മനുഷ്യക്ഷേമതാൽപ്പര്യമുള്ള പൊതുജനങ്ങളോ ഗവർണ്മെന്റോ ഒരുനിമിഷംപോലും കാത്തിരിക്കരുത്. ഈ കുട്ടികളിൽ മിക്കവരും പുനർവിവാഹം സാധ്യമല്ലെന്നുകൂടി ഈ ഘട്ടത്തിൽ നാം ഓർക്കേണ്ടതാണ്.

'ശിശുവിവാഹത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഫലം പ്രസവത്തിൽ മരിക്കുന്ന അമ്മമാരുടെ എണ്ണമാണ്. 2,00,000 മരണമാണ് ഇന്ത്യയിൽ കൊല്ലംതോറും ശരാശരി ഉണ്ടാകുന്നത്. ഇതിന്മേൽ മണിക്കൂറിൽ 20 മരണമെന്നാണ്. ഈ മരണങ്ങളിൽ അധികഭാഗവും സംഭവിക്കുന്നത് പതിമൂന്നിനും പത്തൊമ്പതിനുമിടയിൽ പ്രായമുള്ള പെൺകുട്ടികൾക്കാണ്. സർ ജോൺ മെഗോവിന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് 'ചെറുപ്പക്കാരായ 1,000 അമ്മമാരിൽ 100 പേർക്കും പ്രസവസമയത്തും, പ്രസവം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ മരിച്ചുപോകാനാണ് വിധി.' പ്രസവസംബന്ധമായ മരണങ്ങളെക്കുറിച്ചു നമുക്കു ശരിയായ കണക്കുകളില്ല. ഇന്ത്യയിൽ ഇതു 24.5 വീതവും ഇംഗ്ലണ്ടിൽ 4.5 വീതവുമാണെന്നു കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

'അവസാനമായി ശിശുവിവാഹം അമ്മയെ മാത്രമല്ല, കുട്ടിയെയും തന്നിമിത്തം വർഗത്തെയും ബാധിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ജനിക്കുന്ന 1,000 കുട്ടികളിൽ 181-ഉം മരിക്കുന്നു. ഇതു ശരാശരിയാണ്. ശരാശരി 1,000-ന് 400 വരെയെത്തുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. ഇംഗ്ലണ്ടിലെയും ജപ്പാനിലെയും ശിശുമരണങ്ങളുടെ കണക്കുകളുമായി—ഇതു ക്രമത്തിൽ 1,000-ന് 60, 124 എന്ന തോതിലാണ്—താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കിയാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യയുടെ തനിമിന്നോക്കനില വ്യക്തമാകും. ഈ ദോഷം പരിഹരിക്കാവുന്ന ഒന്നാണെന്നും, അഭ്യസ്തവിദ്യമായ ഒരു സാമൂഹ്യമനസ്സാക്ഷിയില്ലാത്തതാണ് ഈ ദോഷം നിരങ്കുശമായി വളരാൻ കാരണമെന്നും ഓർക്കുമ്പോൾ ഇതിന്റെ ഭയങ്കരത വലുതുതന്നെയാണ്.

'ഏല്പാററിലും വെച്ചും ഏറ്റവും പരിതാപകരമായ വസ്തുത ഇത്തരം സംഗതികളിൽ പുരോഗതിയുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അതു വളരെ മന്ദമാണ് എന്നുള്ളതത്രേ. ഉദാഹരണത്തിന്, 1921-ൽ ഒരു വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള 9,066 ഭാര്യമാരുണ്ടായിരുന്നു; 1931-ൽ 44,082 ഉണ്ടായിരുന്നു—ഏതാണ്ട് അഞ്ചിരട്ടി; ജനസംഖ്യയാകട്ടെ

* 'എന്നാൽ, ഈ കണക്കുകൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ശിശുവിധവകളുടെ എണ്ണത്തിന്റെ നൂറിലൊരംശമേ ആകുന്നുള്ളൂ, ശരിയായ സംഖ്യയെങ്കിൽപോലും....' എന്നായിരിക്കണം ഗാന്ധിജി ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു.

പത്തിലൊന്നേ വർദ്ധിച്ചുള്ളൂ. പിന്നെ 1921-ൽ ഒരു വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള 759 വിധവകളുണ്ടായിരുന്നു; 1931-ൽ ഈ സംഖ്യ 1,515 ആയി. പിന്നീടുള്ള കനേഷ്വരാനി കണക്കുകളിൽ സ്ഥിതി തൃപ്തമായി മെച്ചപ്പെട്ടതായിട്ടേ കാണുന്നുള്ളൂ. ഈ ദോഷങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കാനുള്ള നടപടികളുടെ പുരോഗതിയേക്കാൾ വളരെ വേഗത്തിലാണ് ജനസംഖ്യ വർദ്ധിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ജനങ്ങൾക്കു വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടാകാതെ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത എന്നത്തേക്കൊളം അധികമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ജനങ്ങളുടെയും ഗവർണ്മെന്റിന്റെയും മനഃസാക്ഷിയെ ഉണർത്തുകയെന്നതിനേക്കാൾ വലുതാ അടിയന്തരമോ ആയ ഒരു കർത്തവ്യം ഇന്ത്യയിലെ മഹിളാപ്രസ്ഥാനത്തിനില്ല.

നമുക്കു ലക്ഷിച്ചു തല താഴ്ത്തുവാൻ ഈ കണക്കുകൾ ഇടയാക്കണം. എങ്കിലും അതുകൊണ്ടു ഈ ദോഷത്തിനു പരിഹാരമാവുകയില്ല. ശിശുവിവാഹമെന്ന ദുരാചാരം ഗ്രാമങ്ങളിലെന്നപോലെ നഗരങ്ങളിലും പരക്കെയുള്ളതാണ്. ഇതു മുഖ്യമായും സ്ത്രീകളുടെ ജോലിയാണ്. പുരുഷന്മാർക്കു പങ്കുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. പക്ഷേ, പുരുഷൻ ഒന്നു ശീലിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ന്യായം കേൾക്കില്ല. തങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങളും, അനുസരിക്കാതിരിക്കുക എന്ന കടമയും മനസ്സിലാക്കാൻ അമ്മമാരെയൊന്നു പഠിപ്പിക്കേണ്ടതു്. ഇതുവരെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ സ്ത്രീകൾക്കല്ലാതെ മററാർക്കാണ് കഴിയുക? അതിനാൽ അഖിലേന്ത്യാ മഹിളാസമ്മേളനം ആ പേർമാർക്കു തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു് ഇറങ്ങി വരണമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഈ ലഘുലേഖകൾ വിലപ്പെട്ടവയാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് അറിയാവുന്ന കുറച്ചു നഗരവാസികളുടെ അടുത്തേക്കു അവ എത്തുകയുള്ളൂ. ഗ്രാമീണസ്ത്രീകളുമായി നേരിട്ടു ബന്ധപ്പെടുകയാണ് ആവശ്യം. എന്നെങ്കിലും അതു സാധിച്ചാൽത്തന്നെ പണി എളുപ്പമല്ല. പക്ഷേ, അതെപ്പോഴെങ്കിലുമൊരിക്കൽ തുടങ്ങിവെച്ചാലല്ലാതെ എന്തെങ്കിലും ഫലം ആശിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അഖിലേന്ത്യാ മഹിളാസമ്മേളനം അഖിലേന്ത്യാ ഗ്രാമോദ്യോഗസംഘവുമായി ഇണങ്ങി പ്രവർത്തിക്കുമോ? എത്രതന്നെ പ്രാപ്തിയുള്ള ഗ്രാമീണസേവകനും ഋസവീകയും സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരത്തിനു മാത്രമായി ഗ്രാമീണരെ സമീപിക്കാമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ല. ഗ്രാമീണജീവിതത്തിലെ എല്ലാ രംഗങ്ങളും അവർ സ്പർശിക്കേണ്ടതായി വരും. ഞാൻ ആവർത്തിച്ചു പറയട്ടെ, ഗ്രാമസേവനമെന്നുവെച്ചാൽ യഥാർത്ഥ വിദ്യാഭ്യാസമാണ്, എഴുത്തും വായനയും കണക്കും പഠിപ്പിക്കൽ മാത്രമല്ല. വിചാരശീലരായ മനുഷ്യർക്കു പേർന്ന—മനുഷ്യർ ഇങ്ങനെയാണെന്നാണല്ലോ വെപ്പ്—യഥാർത്ഥ ജീവിതത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങളിലേക്കു ഗ്രാമീണരുടെ മനസ്സു തുറന്നുവിടൽകൂടിയുമാണതു്.

ബങ്കാളിൽനിന്നും ഒരു ഹിന്ദുസ്ത്രീ എഴുതുന്നു:

'ഹിന്ദുസമുദായത്തിലെ സാധുക്കളായ ബാലികാഭാര്യമാർക്കു വേണ്ടി അങ്ങു വാദിക്കുന്നതിന് എങ്ങനെയാണ് അങ്ങയോടു നന്ദിപറയേണ്ടതെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. മദിരാശിയിലെ ആ സംഭവം ഒരാഴ്ചയ്ക്കു മുമ്പ്. ഒരുകൊല്ലം മുൻപ് കൽക്കത്തയിൽ അങ്ങനെയാണുണ്ടായി. ചെൺകുട്ടിക്കു 10 വയസ്സേ ആയിരുന്നുള്ളൂ. രണ്ടുരാത്രി അയാളുടെകൂടെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയശേഷം പിന്നെ അയാളുടെ അടുത്തേക്കു പോകാൻ അവൾ തീരെ കൂട്ടാക്കിയില്ല. എന്നാലും ഒരു ദിവസം അവളുടെ അമ്മ കുറച്ചു മുറുക്കാൻ കൊടുക്കാൻ അവളെ അയാളുടെ അടുത്തേക്കയച്ചു. ഭർത്താവിന് അതു കൊടുത്തശേഷം മടങ്ങിപ്പോരാമെന്നായിരിക്കാം ആ സാധുചെൺകുട്ടി വിചാരിച്ചതു്. പക്ഷേ അയാൾ വാതിലടച്ചു. അവൾ പുറത്തുകടക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ദൈനീയമായ നിലവിളികേട്ടു. ചെൺകുട്ടിയുടെ അമ്മ മുറിയിലേക്കു് ഓടിച്ചെന്നു. വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ ആ ചെൺകുട്ടി മരിച്ചുകിടക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. അത്ര കഠിനമായിട്ടാണു് 'ഭർത്താവു്' അവളുടെ തലയ്ക്കു് അടിച്ചതു്.

'അയാളെ വിചാരണചെയ്തു മരണശിക്ഷയ്ക്കു വിധിച്ചു.

'പുറത്തുവരാത്ത ഇത്തരം എത്ര സംഭവങ്ങൾ സമുദായത്തിലുണ്ടാകുന്നുണ്ടെന്നു് ആർക്കറിയാം? പ്രായം തികയുന്നതുവരെ ഭർത്താവിൽനിന്നു് അകന്നു താമസിക്കാൻ ബാലികാഭാര്യമാർ ശ്രമിച്ചതിന്നു് വിവരങ്ങൾ എനിക്കു നേരിട്ടറിയാം.

'എന്നാൽ അവർക്കുവേണ്ടി പറയാൻ ആരുണ്ടു്? നമ്മുടെ സ്ത്രീകൾ അവരുടെ ദുഃഖഭാരം നിശ്ശബ്ദമായി എന്നും ചുമക്കുന്നു, ദുർബലന്മാരുകൊണ്ടു്. യാതൊരു ദുരാചാരത്തോടു പൊരുതുവാൻ ഉള്ള ശക്തി അവർക്കില്ല. നമ്മുടെ പുരുഷന്മാരാകട്ടെ അതിർകവിഞ്ഞ ശക്തിയും സ്വന്തം സുഖങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുന്നുള്ളു, സാധുസ്ത്രീകളുടെ സുഖത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാറില്ല.

'എന്റെ പരിചയത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയെ പത്താം വയസ്സിൽ കല്യാണം കഴിച്ചുകൊടുത്തു. ഭർത്താവിന്റെ അടുത്തേക്കു പോകാൻ അവൾ കൂട്ടാക്കിയില്ല. അതുകൊണ്ടു് അയാൾ വേറെ വിവാഹം കഴിച്ചു. യൗവനം തികഞ്ഞ ആ സാധുസ്ത്രീ ഇപ്പോൾ പിതൃഗൃഹത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുകയാണ്.

ഗ്രാമങ്ങളിൽ താണജാതിക്കാരുടെ ഇടയിൽ ബാലികാഭാര്യമാർ ഭർത്താക്കന്മാരിൽനിന്നു് അകന്നുനിൽക്കാൻ ശ്രമിക്കുകകൊ

12. Young India, 7-10-1926 (Women and Social Injustice, pp-38-39)

ണ്ടും അവരെ രാത്രി ഭർത്താവിന്റെ മുറിയിലേക്കു തള്ളിവിടുക എഴുപ്പമല്ലാത്തതുകൊണ്ടും ഭർത്താക്കന്മാർ അവരെ അടിക്കാറുണ്ടെന്നും ഒരു സ്ത്രീ പറയുന്നു.

‘സങ്കടം അനുഭവിക്കുന്നവർക്കു മിണ്ടാൻ അധികാരവും അവസരവും ഇല്ലാത്തപ്പോൾ പൈശാചികാചാരങ്ങളെ നീതീകരിക്കുക വളരെ എഴുപ്പമാണ്.’

മുകളിൽ വരച്ചചിത്രം ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യമായാലും ചായം കൂടുതൽ കലർത്തിയതായാലും സാരം ശരിയാണ്. പിൻബലത്തിന്തൊൻ തെളിവുകൾ തേടേണ്ടതില്ല. വിഭാഗ്യനും വയസ്സനുമായ നല്ല പ്രാക്രീസുള്ള ഒരു ഡോക്ടർ തന്റെ മകളാകാൻ മാത്രം പ്രായമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹം ചെയ്തത് എനിക്കറിയാം. മറ്റൊരാൾ വിഭാഗ്യനും അറുപതുവയസ്സുകാരനുമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസത്തലവൻ ബെതു വയസ്സായ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ഈ അപവാദം എല്ലാവരും അറിയുകയും അത് ആക്ഷേപാർഹമാണെന്നു സമ്മതിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും ഗവർണ്മെന്റിനാലും ജനങ്ങളാലും ബഹുമാനിക്കപ്പെടുന്ന ഇൻസ്പെക്ടറായിത്തന്നെ അദ്ദേഹം വർത്തിച്ചു. ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ അതും സുഹൃത്തുക്കളെ സംബന്ധിച്ചുള്ളത് ഇനിയും ഓർമ്മയിൽനിന്നു എടുത്തുപറയാൻ എനിക്കു കഴിയും.

ഇന്ത്യയിലെ സ്ത്രീകൾക്കു യാതൊരു ദുരാചാരത്തെയും ചെറുക്കുവാൻ ശക്തിയില്ലെന്നു ഈ ലേഖനകർത്രി പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. ഈ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിനു പുരുഷന്മാരാണ് ഉത്തരവാദികളെന്നതിൽ സംശയമില്ല. പക്ഷേ, എപ്പോഴും കുറും പുരുഷന്മാരുടെമേലുറഞ്ഞു സ്ത്രീകൾക്കു സ്വന്തം മനസ്സാക്ഷിയെ രക്ഷിക്കാമോ? പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ചുമതല വഹിക്കുകയെന്ന കടമ അവരിൽ പ്രബുദ്ധകളായവർ സ്വജാതിയോടും അമ്മമാരെന്നനിലയിൽ പുരുഷന്മാരോടും നിറവേറേണ്ടതായിട്ടില്ലേ? വിവാഹശേഷം സ്വഭർത്താക്കന്മാരുടെ വെറും പാവകളായിത്തീരുകയും, ഭാവിതലമുറയെ സൃഷ്ടിക്കുകയെന്ന പണിയിൽ അകാലികമായി ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അവർക്കിന്നു കിട്ടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിനൊക്കെ എന്തു വിലയാണുള്ളത്? സ്ത്രീകളുടെ വോട്ടവകാശത്തിനുവേണ്ടി വേണമെങ്കിൽ അവർക്കു സമരം ചെയ്യാം. അതിനു സമയമോ ക്ലേശമോ വേണ്ട. അതവർക്കു നിർദ്ദോഷമായ വിനോദമാകും. എന്നാൽ ശിശുവിവാഹം അസാധ്യമായിത്തീരുന്നതുവരെയും പ്രായപൂർത്തി വരുമ്പോഴും വരനെ സംബന്ധിച്ച് അവസാനതീരുമാനം ചെയ്യാൻ അവസരം ലഭിക്കുമ്പോഴുമല്ലാതെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കത്തക്കവണ്ണം ഓരോ പെൺകുട്ടിക്കും ഉശിര തോന്നുന്നതുവരെയും ബാലികാരോഗ്യമാരുടെയും ബാലികാവിധവകളുടെയും ഇടയിൽ

അവിശ്രമം പ്രവർത്തിക്കുന്നവരും യാതൊരു ഭാരവും പുരുഷന്മാർക്കായി വിട്ടുകൊടുക്കാത്തവരുമായ ധീരവനിതകളെവിടെയുണ്ട്?

2. വിവാഹസമ്മതപ്രായം സംബന്ധിച്ച നിയമനിർമ്മാണം.

13

വിവാഹാനുമതി നൽകാവുന്ന പ്രായം 14 വയസ്സാക്കി ഉയർത്തുവാൻ വേണ്ടി അസംബ്ളിയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ബില്ലിനെപ്പറ്റി മിസ്സിസ് ഡോറോത്തി ജിനറാജദാസ ഒരു ഏഴുതു പലപ്പം അയച്ചിരിക്കുന്നു.... ഈ ബില്ലിനെപ്പറ്റി എനിക്കു യാതൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടുന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. എന്നാലും അനുമതി പ്രായം പതിനാലുമാത്രമല്ല, പതിനാറുവരെയാക്കി ഉയർത്തുന്നതിനെ ഞാൻ ശക്തിപൂർവ്വം അനുകൂലിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ബില്ലിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തെപ്പറ്റി എനിക്കൊന്നും പറയാൻ കഴികയില്ലെങ്കിലും, ഇളംപ്രായത്തിലുള്ള സാധുപെൺകുട്ടികളെ പുരുഷന്റെ വിഷയാസക്തിയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാനുള്ള ഏതു പ്രസ്ഥാനത്തെയും ഞാൻ ഹൃദയപൂർവ്വം പിൻതാങ്ങും. അധർമ്മികവും മനുഷ്യാപിതമല്ലാത്തതുമായ ഒരു കർമ്മത്തിന്—എന്റെ വിനീതാഭിപ്രായത്തിൽ പതിനാലു വയസ്സിൽപ്പോലുമുള്ള സ്ത്രീപുരുഷസംയോഗം നീർച്ചയായും ഇങ്ങനെയാണു്—വിവാഹപ്പട്ടങ്ങൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നിനു മേലിൽ നിയമസാധുത നൽകാൻ പാടില്ല. സ്വതന്ത്രവേ അധർമ്മികമായ ഒരു കർമ്മത്തെ വിശുദ്ധമാക്കാൻ സന്ദിഗ്ദ്ധപ്രാമാണ്യമുള്ള സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടുകൂടാ. അസംഖ്യം ബാലികമാതാക്കളുടെ ആരോഗ്യനാശം ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇളംപ്രായത്തിലുള്ള വിവാഹത്തിന്റെ ഭയങ്കരതകളിൽ നിർബന്ധമായ ബാലവൈധവ്യംകൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്താൽ മനുഷ്യന്റെ ദുരന്തകഥ സംപൂർണ്ണമായി. അനുമതിപ്രായം ഉയർത്തുവാനുള്ള ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഏതു നിയമനിർമ്മാണത്തിനും എന്റെ അനുകൂല്യമുണ്ട്. എന്നാൽ, പിൻതാങ്ങാൻ പൊതുജനാഭിപ്രായമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് ഇന്നുള്ള നിയമംതന്നെ നിഷ്ഫലമായിരിക്കയാണെന്ന പരമാർത്ഥം സവ്യസനം ഞാൻ അറിയുന്നുണ്ട്. മറ്റു പലതിലുമെന്നപോലെ ഇക്കാര്യത്തിലും പരിഷ്കർത്താവിന്റെ പണി ഏറ്റവും ദുഷ്കരമാണു്. ഹിന്ദുക്കളെ എന്തെങ്കിലും ബോധ്യപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ നിരന്തരവും നിർവിഘ്നവുമായ പ്രക്ഷോഭം വേണം. അകാലവാർദ്ധക്യത്തിൽനിന്നും അകാലമരണത്തിൽനിന്നും ഇന്ത്യയിലെ ബാലികമാരെ രക്ഷിക്കുകയെന്ന വിശിഷ്ടോദ്യമത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവർക്കു ഞാൻ സർവിജയവും ആശംസിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

13. Young India, 27-8-1925 (Women and Social Injustice, p. 31)

14

അനുമതിപ്രായം ഉയർത്തുവാൻ നിയമനിർമാണം ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തെ പിടികൂടാൻ അതു പററുമായിരിക്കാം. പക്ഷേ, പരക്കെയുള്ള ഒരു ദുരാചാരത്തെ നിയമമല്ല തടയുക, പ്രബലമായ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിനേ അതു ചെയ്യാനൊക്കൂ. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ നിയമനിർമാണത്തിന് ഞാൻ എതിരല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതു പൊതുജനാഭിപ്രായം വളർത്തുന്നതിനാണ്. സാമാന്യമായിപ്പറഞ്ഞാൽ 18 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കരുത്.

15

മുഗീയമായൊരാചാരത്തിന് മതത്തിന്റെ പിന്തുണ നൽകുകയെന്നതു് അധർമ്മമാണു്, ധർമ്മമല്ല. സ്തുതികളിൽ പരക്കെ പരസ്പരവിരുദ്ധതകളാണു്. ഈ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കാവുന്ന യുക്തിയുക്തമായ ഏക അനുമതി സുവിഭിതവും സ്വീകൃതവുമായ സദാചാരത്തിനു്--വിശിഷ്യ, സ്തുതികളിൽത്തന്നെ അനുശാസിച്ച സദാചാരതത്വങ്ങൾക്കു--വിരുദ്ധമായ ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രക്ഷിപ്തങ്ങളെന്ന നിലയിൽ നിരസിക്കപ്പെടണമെന്നുള്ളതത്രേ. മനുഷ്യനിലുള്ള മൃഗത്തിനു പ്രോത്സാഹനം നൽകുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ, അതേ തുലികകൊണ്ടു് ആത്മസംയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആവേശകരങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങളും എഴുതാൻതരമില്ല. ആർത്തവകാലം എത്തുന്നതിനു മുമ്പു പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹംചെയ്തുകൊടുക്കാതിരിക്കുന്നതു പാപമാണെന്നു പറയാൻ ആത്മസംയമം എന്താണെന്നു് അറിയാത്തവനും ദുരാചാരനിമഗ്നനുമായ ഒരുത്തനേ കഴിയൂ. ആർത്തവകാലം ആരംഭിച്ചശേഷം കുറെ കൊല്ലങ്ങൾ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു പെൺകുട്ടികളെ വിവാഹംചെയ്യുന്നതാണു പാപമായി കരുതപ്പെടേണ്ടതു്. ആ കാലത്തിനു മുമ്പു വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചനയേ അരുതു്. മീശമുളച്ചു ഉടനെ റൊൺകുട്ടി സന്താനോത്പാദനത്തിനു് എത്രമാത്രം പററിയവനാകുന്നുവോ അതിലും ഒട്ടുമധികം ഒരു പെൺകുട്ടി ആർത്തവാരംഭത്തിൽ കുട്ടികളെ പ്രസവിക്കാൻ പററിയവളാകുന്നില്ല.

16

കവി ഉചിതമായി പറയുന്നു: 'മനുഷ്യന്റെ മനസ്സാക്ഷിയെ രഹസ്യമായി വേദനിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുതകളുടെ പാഠശ്യം കുറയ്ക്കുവാൻതക്ക ഒരു തത്ത്വചിന്തയ്ക്കു രൂപംനൽകാൻ ഏറെയൊന്നും ക്ലേശം'

14. Young India, 26-8-1926 (Women and Social Injustice, pp. 32-33)
 15. Young India, 26-8-1926 (Women and Social Injustice, p. 32)
 16. Young India, 9-9-1926 (Women and Social Injustice, pp.36-37)

മില്ല.' 'യങ്ങ്'യുടെ ഈ വായനക്കാരൻ ഒരടിക്കൂട്ടി മുന്നോട്ടു വച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം തക്കതായ ഒരു തത്ത്വചിന്ത രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, വസ്തുതകളെ അവഗണിക്കുകയും പിൻബലമില്ലാത്ത പ്രസ്താവനകളിൽമേൽ തന്റെ തത്ത്വചിന്ത പടുത്തുയർത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ദാതാക്കളെ ഞാൻ കുറപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല; എങ്കിൽത്തന്നെയും, മാതൃതപത്തിന്റെ ക്ലേശം സഹിക്കത്തക്ക പ്രായമായിട്ടില്ലാത്തപ്പോൾ വിവാഹം നടത്തണമെന്നു വാശിപിടിക്കുന്നവരിൽ ഞാൻ ഒരാചാരം ആരോപിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ദയയില്ല എന്ന ആക്ഷേപത്തെ ഞാൻ വിട്ടുകളയുകയാണ്. ജീവനുള്ള ഒരു മനുഷ്യനെ, ഒരു സാങ്കല്പികജീവിയെല്ല, അയാൾക്കു ഒരുദേശ്യമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു കുറപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, അതും തക്ക കാരണമില്ലാതെ ചെയ്യുമ്പോൾ, മാത്രമേ ദയയില്ലായ്മ കടന്നുവരട്ടെ. എന്നാൽ ആത്മസംയമം ഉപദേശിച്ച ആദ്യത്തെ സ്മൃതികർത്താക്കൾ കൊച്ചു പെൺകുട്ടിയുടെ വിവാഹം നിർബന്ധമാക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതിയെന്നു പറയുവാൻ ഈ ലേഖകൻ വല്ല ന്യായവുമുണ്ടോ? ഋഷിമാർ മലിനരായിരുന്നിരിക്കാൻ തരമില്ലെന്ന് അഥവാ മനുഷ്യശരീരത്തെ സംബന്ധിച്ച മൗലികപരമാർത്ഥങ്ങൾ അറിയാത്തവരായിരുന്നിരിക്കാൻ ഇടയില്ലെന്നു കരുതുന്നതല്ല കൂടുതൽ സദയമായ നിലപാട്?

എന്നാൽ ശിശുവിവാഹം—ചെറുപ്പകാലവിവാഹമല്ല (ചെറുപ്പകാലവിവാഹമെന്നുവെച്ചാൽ 25 വയസ്സിനു മുമ്പുള്ള വിവാഹമെന്നാണർത്ഥം)—നിർബന്ധമാക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രാമാണികങ്ങളാണെന്നു തെളിഞ്ഞാൽതന്നെ വ്യക്തമായ അനുഭവത്തിന്റെയും ശാസ്ത്രീയജ്ഞാനത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ നാം അവയെ നിരസിക്കണം. ശിശുവിവാഹം ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽ സാർവത്രികമാണെന്ന പ്രസ്താവനയുടെ സുബദ്ധതയെ ഞാൻ ചോദ്യംചെയ്യുന്നു. കട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ ലക്ഷോപലക്ഷം ബാലികമാർ വിവാഹിതരാണ്, ഭാര്യമാരായിക്കഴിയുന്നവരാണ് എന്നു കാണാനിടവരുന്നതു പരിതാപകരമാണ്. ലക്ഷോപലക്ഷം ബാലികമാരുടെ വിവാഹകർമ്മം പതിനൊന്നാംവയസ്സിൽ പൂർത്തിയായിരുന്നെങ്കിൽ ഒരു വർഗമെന്നനിലയിൽ ഹിന്ദുക്കൾ പണ്ടേ നാമാവശേഷമായേനെ

മേലിലും തങ്ങളുടെ പുത്രിമാർക്കു ഭർത്താക്കന്മാരെ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതു മാതാപിതാക്കളാണെങ്കിൽതന്നെ, വിവാഹം നന്നാകാലേ നിശ്ചയിക്കുകയും നടത്തുകയും ചെയ്യണമെന്ന് അർത്ഥമില്ല. തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതു ബാലികമാരാണെങ്കിൽ പ്രേമാർത്ഥനയും ശുംഗരിക്കലുമുണ്ടാകമെന്നു പറയുന്നതു ഇതിലുമേറെ തെറ്റാണ്. എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും പ്രണയാർത്ഥന യൂറോപ്പിൽ സാർവത്രിക

മല്ല; അനേകായിരം ഹിന്ദുബാലികമാരുടെ വിവാഹം നടക്കുന്നതു 15 വയസ്സിനുശേഷമാണ്; എന്നാലും മാതാപിതാക്കന്മാർതന്നെയാണു ഭർത്താക്കന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതും. എന്നും മുസ്ലീംമാതാപിതാക്കൾതന്നെയാണു തങ്ങളുടെ പ്രായപൂർത്തിയവന്ന മക്കൾക്കു ഭർത്താക്കന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു്. തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു ബാലികമാരോ അവരുടെ മാതാപിതാക്കളോ എന്നതു മറ്റൊരു കാര്യമാണ്; പതിവാണു് അതിനടിസ്ഥാനം.

പ്രായംതികഞ്ഞ ഭാര്യമാരുടെ കുട്ടികൾ ബാലികാഭാര്യമാരുടെ കുട്ടികളെക്കാൾ ദുർബലരാണെന്ന പ്രസ്താവനയ്ക്കു താങ്ങായി ലേഖകൻ തെളിവൊന്നും ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ല. ഇന്ത്യൻസമുദായത്തെക്കുറിച്ചും യൂറോപ്യൻ സമുദായത്തെക്കുറിച്ചും എനിക്കറിയാമെങ്കിലും, അവയുടെ സദാചാരങ്ങളെ തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമില്ല. യൂറോപ്യൻ സമുദായത്തിന്റെ സദാചാരം ഹിന്ദുസമുദായത്തിന്റേതിനെക്കാൾ താണതാണെന്ന വാദത്തിനുവേണ്ടി സമ്മതിക്കുകയാണെങ്കിൽത്തന്നെ, പൂർണ്ണ യൗവനം പ്രാപിച്ചശേഷം വിവാഹം നടക്കുന്നതാണ് ' ഈ താഴ്ചയ്ക്കു കാരണമെന്നു സ്വാഭാവികമായി സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ടോ?

എന്റെ ലേഖകൻ സമുദായത്തിൽ ഉയർന്ന സ്ഥാനമുള്ള ഒരാളാണ്. ധാരാളം വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചവരും, രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി ചിന്തിക്കുകയും പ്രയത്നിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നവരുമായ സ്രീപുരുഷന്മാരിൽനിന്നു രാഷ്ട്രം ഇതിലും നല്ല കാര്യങ്ങളാണു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു്. സദാചാരപരവും സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ പല ദുർനടപടികളും നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ടു്. ക്ഷമാപൂർവമായ പഠനം, ഉത്സാഹപൂർവമായ ഗവേഷണം, കരുതലോടുകൂടിയ കൈകാര്യംചെയ്യൽ, വാക്കിന്റെ സുബദ്ധത, വ്യക്തമായ വിചിന്തനം, തന്റേടത്തോടുകൂടിയതും നിഷ്പക്ഷവുമായ അഭിപ്രായപ്രകടനം—ഇതെല്ലാം അവയ്ക്കാവശ്യമാണ്. അതിനാൽ നമുക്കു വേണമെങ്കിൽ ഗ്രൂവങ്ങളോളം അകന്നുനില്ക്കാം. പക്ഷേ, സത്യം കണ്ടെത്താനും എന്തു സഹിച്ചും അതിനെ മുറുകെപ്പിടിക്കുവാനും നാം പ്രയത്നിക്കേണ്ടതിന്നാൽ, രാജ്യത്തിനും നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടെയും മതത്തിനും ദേശീയതാൽപര്യത്തിനും നാം തീർച്ചയായും കോട്ടം തട്ടിക്കൂം.

ജി. വിധവാവിവാഹം

1. വിധവകളുടെ ഗതി

17

വിധവാവിവാഹം കുറെയൊക്കെ ആവശ്യമാണ്. നമ്മുടെ യുവാക്കന്മാർ സംശുദ്ധരായാലേ ഈ പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽ വരുത്താൻ കഴിയൂ....നമ്മുടെ ഇടയിൽ അഭ്യസ്തവിദ്യരായ വളരെ യുവാക്കളുണ്ട്. സ്വന്തം കുടുംബങ്ങളിലെ വിധവകളെപ്പറ്റി അവരിൽ എത്ര കുറച്ചുപേരെ ആലോചിച്ചിട്ടുള്ളൂ! എത്ര കുറച്ചുപേരെ പണത്തിന്റെ പ്രലോഭനത്തെ ചെറുത്തു നിന്നിട്ടുള്ളൂ! എത്ര കുറച്ചുപേർ മാത്രമാണ് വിധവകളെ സ്വന്തം സഹോദരിമാരായും അമ്മമാരായും കരുതി, അവരുടെ അഭിമാനം രക്ഷിക്കുന്നത്! സ്വപ്രത്യയസ്വൈര്യത്തോടുകൂടിനിന്നും, സമുദായത്തിന്റെ ഏതു മുഷ്കിനെയും ധീമരിച്ചവർ എത്ര കുറച്ചാണ്! സാധുവിധവ ആരെയാണ് സമീപിക്കുക? അവരക്കെന്താശ്വാസം നൽകാനാണ് എന്നെക്കൊണ്ടു കഴിയുക? അവരിൽ എത്ര കുറച്ചുപേരാണ് 'നവജീവൻ' വായിക്കുന്നത്! അതു വായിക്കുന്നവരിൽത്തന്നെ സ്വന്തവിശ്വാസമനുസരിച്ച പ്രവർത്തിപ്പാൻ കഴിയുന്നവർ എത്ര കുറച്ചാണ്! ഏകിലും വിധവയുടെ വിലാപത്തിനായി ഇടയ്ക്കു 'നവജീവ'ന്റെ പംക്തികൾ ഞാൻ വിനിയോഗിക്കാറുണ്ട്, സന്ദർഭം കിട്ടിയാൽ കൂടുതൽ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. അതുവരെ സ്വസംരക്ഷണത്തിൽ ശിശുവിധവകളുള്ളവരോടെല്ലാം ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു, അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കുന്നതു സ്വധർമ്മമായി കരുതണമെന്നും.

18

ഇന്ത്യയിൽ ഒട്ടാകെത്തുള്ള വിധവകളുടെ എണ്ണവും സംസ്ഥാനം തോറുള്ളവരുടെ എണ്ണവും കാണിക്കുന്ന വിലപ്പെട്ട കണക്കുകൾ സർ ഗംഗാദാ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ കണക്കുകൾ ഓരോ പരിഷ്കർത്താവിന്റെയും പക്കൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

തന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ പരിഷ്കാരോദ്യമം ഇന്ന ക്രമത്തിലാണ് വേണ്ടതെന്നു സർ ഗംഗാദാ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനോടു് അധികംപേർ യോജിക്കുകയില്ല. അദ്ദേഹം പറയുന്ന ക്രമം ഇതാണ്:

- ഒന്നാമതു് സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരം
- രണ്ടാമതു് സാമ്പത്തികപരിഷ്കാരം.
- മൂന്നാമതു് സ്വരാജ്യം അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രീയമോചനം.

17. Young India, 4-2-1926 (Women and Social Injustscee, p. 101)
 18. Young India, 5-8-1926 (Women and Social Injustice, pp. 102-103)

സർ ഗംഗാദാമിനെപ്പോലെതന്നെ സമുദായപരിഷ്കരണസൂക്തമുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുൻഗാമികൾ ഇങ്ങനെയല്ല വിചാരിച്ചത്. റാനഡേയും, ഗോഖലെയും, ചന്ദ്രവർക്കരും സമുദായപരിഷ്കാരത്തോളംതന്നെ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണു സ്വരാജ്യമെന്നു കരുതി. ലോകമാന്യത്വലക്ഷണം സമുദായപരിഷ്കാരത്തിൽ താൽപര്യംകുറഞ്ഞ ആളായിരുന്നില്ല, എങ്കിലും പരിഷ്കാരത്തിന്റെ എല്ലാ ശാഖകളും ഒന്നിച്ചു പുരോഗമിക്കണമെന്നു അദ്ദേഹവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുൻഗാമികളും ധരിക്കുകയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തുപോന്നു. ലോകമാന്യന്റെയും ഗോഖലെയുടെയും അഭിപ്രായത്തിൽ മറ്റൊരാളിനെക്കാളും മുമ്പിൽ വേണ്ടതു രാഷ്ട്രീയപരിഷ്കാരമായിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയപാരമ്പര്യം എത്ര ജോലിക്കും നമ്മെ കൊള്ളരുതാത്തവരാക്കുകയാണെന്നു അവർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

രാഷ്ട്രീയമോചനംകൊണ്ടു ജനകീയപ്രബുദ്ധത വർദ്ധിക്കുമെന്നതാണു പരമാർത്ഥം. അതുണ്ടായാൽ, ദേശീയപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളെയും അതു ബാധിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. ഓരോ പരിഷ്കാരത്തിനും അർത്ഥം ഉണർവെന്നാണു്. ഒരിക്കൽ ശരിക്കു് ഉണർന്നുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഒരു രംഗത്തിലെ പരിഷ്കാരം കൊണ്ടുമാത്രം ജനത കൃതാർത്ഥമാവുകയില്ല. അതിനാൽ എല്ലാ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും പുരോഗമിക്കണം, ഒന്നിച്ചുതന്നെ.

എങ്കിലും ആവശ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കു് ഒരു ക്രമം തയ്യാറാക്കിയതിനു് സർ ഗംഗാദാമിനോടു് ആരും ശബ്ദം കൂട്ടേണ്ടതില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായ 'സർവ്വരോഗവിനാശിനി'കളോടു നമുക്കു യോജിക്കാൻ വയ്യെങ്കിലും സമുദായപരിഷ്കാരത്തിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഔസ്യകൃത ഗൗനിക്കാതെ തരമില്ല. അദ്ദേഹം ശേഖരിച്ച കണക്കുകൾ ഭേദകരങ്ങൾതന്നെയാണു്. അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നു: 'ശിശുവിവാഹങ്ങൾകൊണ്ടും നിർബന്ധവൈധവ്യംകൊണ്ടും ഉണ്ടാകുന്ന ദുരിതാനുഭവത്തെക്കുറിച്ചു് ആർതന്നെ വിലപിക്കുകയില്ല?' 1921-ലെ കനേഷുമാരികണക്കനുസരിച്ചു ഹിന്ദുവിധവകളുടെ എണ്ണം ഇപ്രകാരമാണു്:

5 വയസ്സുവരെ പ്രായമായ വിധവകൾ	11,892
5-10 ,, ,,	85,037
10-15 ,, ,,	2,32,147
	<u>3,29,076</u>

ഇതിനു മുമ്പിലത്തെ രണ്ടു കാനേഷുമാരികളിലെ കണക്കുകളും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. 1921-ലെ ആകത്തുക രണ്ടു ശതാബ്ദങ്ങളിലെ തിന്മകൾ കുറച്ചുകൊണ്ടു്. മറ്റു ജാതിക്കാരായ വിധവകളുടെ

കണക്കുകളും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവയും വെളിവാക്കുന്നതു ഹിന്ദു ബാലികാവിധവകളോടു കാണിക്കുന്ന അപരാധത്തിന്റെ ആധിക്യമാണ്. മതത്തിന്റെ പേരിൽ നാം പശുസംരക്ഷണത്തിനു മുറുപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്; എങ്കിലും ബാലികാവിധവയുടെ രൂപത്തിലുള്ള മനുഷ്യപ്പശുവിനു സംരക്ഷണം നിഷേധിക്കുന്നു. മതകാര്യത്തിൽ നാം ബലം പ്രയോഗിക്കുകയില്ല. എങ്കിലും വിവാഹകർമ്മത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്താണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത മൂന്നലക്ഷത്തിലധികം ബാലികാവിധവകളിൽ മതത്തിന്റെ പേരിൽ നിർബന്ധപൂർവ്വം വൈധവ്യം വച്ചുകെട്ടുന്നു. ചെറിയ പെൺകുട്ടികളിൽ വൈധവ്യം വച്ചുകെട്ടുന്നതു ദുശ്ശീലമായൊരു കുറ്റമാണ്; ഇതിനുള്ള കഠിനശിക്ഷ ഹിന്ദുക്കൾ ദിവസേന അനുഭവിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ മനഃസാക്ഷി ശരിക്കും പ്രബുദ്ധമായിരുന്നെങ്കിൽ, 15 വയസ്സിനുമുമ്പു വിവാഹം—വൈധവ്യത്തിന്റെ കാര്യം പറകയോ വേണ്ട—ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല; ഈ മൂന്നലക്ഷം ബാലികമാർ ധർമ്മാനുസരണം വിവാഹിതരല്ലെന്നു നാം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇത്തരം വൈധവ്യത്തിന് ഒരു ശാസ്ത്രത്തിലും പ്രമാണമില്ല. ഭർത്തൃസുഖം അറിഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീ മനഃപൂർവ്വം പരാപേക്ഷ കൂടാതെ സ്വീകരിച്ച വൈധവ്യം ജീവിതത്തിന്റെ മനോജ്ഞതയും അന്തസ്സം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, കടുബത്തെ പവിത്രമാക്കുകയും മതത്തെത്തന്നെ സമൃദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്യും. മതമോ ആചാരമോ വച്ചുകെട്ടിയ വൈധവ്യം പൊറുക്കവയ്ക്കാത്ത ഒരു നകമാണ്. രഹസ്യദ്രോഹം കൊണ്ട് അതു കടുബത്തെ പങ്കിലമാക്കുകയും മതത്തെ തരംതാഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

50 കഴിഞ്ഞ വൃദ്ധരും രോഗികളുമായ പുരുഷന്മാർ ബാലികാഭാര്യമാരെ ചിലപ്പോൾ മീതെക്കമീതെ സ്വീകരിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി അല്പ വിലയ്ക്കു വാങ്ങുന്നതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുമ്പോൾ, ഹിന്ദുക്കളുടെ ഈ വിധവാസമ്പ്രദായം ദുർഗന്ധം വമിക്കുന്നില്ലേ? നമ്മുടെ ഇടയിൽ അനേകായിരം വിധവകൾ ഉള്ളിടത്തോളംകാലം നാം ഇരിക്കുന്നത് ഏതു നിമിഷവും പൊട്ടിത്തെറിച്ചുക്കാവുന്ന ഒരു മൈനിന്റേലാണ്. നമുക്കു വിശുദ്ധരാകണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഹിന്ദു മതത്തെ രക്ഷിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, നിർബന്ധവൈധവ്യമാകുന്ന ഈ വിഷത്തിൽനിന്നു നാം മുക്തരാകണം. സ്വസംരക്ഷണത്തിൽ ബാലികാവിധവകളുള്ളവർ ധൈര്യം അവലംബിച്ച് അവരെ വിധിപോലെ നന്നായി വിവാഹംചെയ്തുകൊടുത്തുകൊണ്ടാണ്—ഇതു പുനർവിവാഹമല്ല—ഈ പരിഷ്കാരം ആരംഭിക്കേണ്ടതു്. അവർ യഥാർത്ഥത്തിൽ വിവാഹിതരായിരുന്നില്ല.

19

ഹിന്ദുവിധവകളെക്കുറിച്ചുള്ള സർ ഗംഗാദാമിന്റെ കണക്കുകൾ എല്ലാ ഹിന്ദുവിധവകളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണോ എന്നും, അഥവാ അവ ആചാരമനുസരിച്ചു വിവാഹം ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തവരെ സംബന്ധിച്ച മാത്രമുള്ളവയാണോ എന്നും ഒരു ലേഖകൻ ഔചിത്യപൂർവ്വം ചോദിക്കുന്നു. സർ ഗംഗാദാമിനോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ, 'വിധവാപുനർവിവാഹം നിരോധിക്കപ്പെട്ട ജാതികളെ സംബന്ധിച്ച മാത്രമുള്ളവയല്ല അവയെന്നും, എല്ലാത്തരം ഹിന്ദുവിധവകളും ഉൾപ്പെട്ടവയാണെന്നും' അറിയുന്നു. സർ ഗംഗാദാമിനോടു തുടരുന്നു: 'എന്നല്ല, അത്തരം ജാതിക്കാരെ കണ്ടുകൊണ്ട് മാത്രം ചേർക്കുന്നതു പ്രയോജനകരമായിരുന്നില്ല. മുസ്ലീങ്ങൾക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പുനർവിവാഹം ചെയ്യാമെന്നു നമുക്കൊക്കെ അറിയാം; എന്നാലും ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ പുനർവിവാഹം ചെയ്യുന്ന വിധവകൾ അവരുടെ ഇടയിലുണ്ട്. ഹിന്ദുവിധവകളുടെമേലുള്ള നിരോധനമാണു ഞാൻ നീക്കം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. പുനർവിവാഹം ചെയ്യാൻ ഓരോ വിധവയെയും നിർബന്ധിക്കണമെന്നു എനിക്കാഗ്രഹമില്ല.'

തീർച്ചയായും ഇതു നല്ലതുതന്നെ. എന്നാൽ ഹിന്ദുമതത്തിലെ നിരോധനം, ആ നിരോധിതമേഖലയിൽപ്പെട്ടവർക്ക് മാത്രമായുള്ളതാണ്. അതിന്റെ പുറത്തുള്ളവർക്കു മുസ്ലീം വിധവകളെപ്പോലെയും ക്രിസ്ത്യൻ വിധവകളെപ്പോലെയും യഥേഷ്ടം വിവാഹം ചെയ്യാം. എല്ലാ മുസ്ലീം വിധവകളും ക്രിസ്ത്യൻ വിധവകളും 'ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ' പുനർവിവാഹം ചെയ്യുന്നില്ലെന്നും, അവരോടു നീതി ചെയ്യാൻ വേണ്ടി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ, സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരം അങ്ങനെ ചെയ്യാത്തവർ വളരെയുണ്ട്. എന്നാലും ഉയർന്ന ജാതികളെ അന്ധമായി അന്തരീക്ഷവാഹനം, ചെപ്പുക്കാരായ വിധവകളെ വിവാഹം ചെയ്യാതെ നിർത്താനുള്ള ഒരു വാസന വിലക്കുപെട്ട വിഭാഗത്തിനു പുറത്തും ഉണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. പുനർവിവാഹം ചെയ്യാൻ വിധവകളെ അനുവദിക്കാത്ത ആചാരം വരുത്തിത്തീർത്ത ദോഷത്തിന്റെ വലുപ്പം ശരിക്കു കണക്കാക്കുവാൻ കൂടുതൽ പൂർണ്ണമായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതുവരെ സാധ്യമല്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്ന സർ ഗംഗാദാമിന്റെയും മറ്റും സംഘങ്ങൾ വേണ്ടത്ര വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുമെന്നാശിക്കുക. വിലക്കുപെട്ട ജാതിക്കാർക്കിടയിൽ 20 വയസ്സിനു താഴെ പ്രായമുള്ള വിധവകളുടെ എണ്ണം അറിയാൻ സാധിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്റെ ലേഖകനും—അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചോദ്യം ഒരുപക്ഷേ, ആ നിരോധനത്തെ നീതികരിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹം കൊണ്ടുണ്ടായ

19. Young India, 2-9-1926 (Women and Social Injustice, p. 106)

രാകാം—അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ വിചാരിക്കുന്നവരും വിവാഹം ചെയ്യാൻ യുവവിധവകളെ അനുവദിക്കാത്തതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷം അവഗണിക്കരുത്.

20

ഇളംപ്രായത്തിൽ പെൺകുട്ടികളെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയെന്ന പാപം ചെയ്ത മാതാപിതാക്കൾ, ആ മക്കൾ 20 തികയുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ വിധവകളായിത്തീർന്നെങ്കിൽ വീണ്ടും അവരുടെ വിവാഹം കഴിച്ചു പ്രസ്തുത പാപത്തിനു പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യണമെന്നാണ് ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചത്. പ്രായപൂർത്തി വന്നശേഷമാണ് ആ പെൺകുട്ടികൾ വിധവകളാകുന്നതെങ്കിൽ, പുനർവിവാഹം ചെയ്യണമോ വിധവയായിത്തന്നെയിരിക്കണമോ എന്നു തീരുമാനിക്കേണ്ടതു് അവർതന്നെയാണ്. സാമാന്യനിയമം എന്തായിരിക്കണമെന്നു പറയാൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ പറയും, ഒരേ നിയമം സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും ബാധകമായായിരിക്കണമെന്നു്. അമ്പതു വയസ്സായ ഒരു വിഭാഗ്യനു് ഒരു തകരാറും കൂടാതെ പുനർവിവാഹം ചെയ്യാമെങ്കിൽ, ആ പ്രായത്തിലുള്ള വിധവയ്ക്കും അപ്രകാരം ചെയ്യാം. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ രണ്ടുപേരും പുനർവിവാഹം കൊണ്ടു പാപമാണു ചെയ്യുന്നതെന്ന സംഗതി തികച്ചും മറ്റൊരു കാര്യമത്രേ. പ്രായപൂർത്തി വന്നതിനുശേഷം സ്വമേധയാ വിവാഹം ചെയ്ത വിധവയോ വിഭാഗ്യനോ ആയിത്തീർന്നവർ വീണ്ടും വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു പാപമാണെന്നുവരാൻതക്കവണ്ണം ഹിന്ദുനിയമത്തിൽ പരിഷ്കാരം വരുത്തുന്നതിനെ എന്നും ഞാൻ അനുകൂലിക്കും.

21

ചോദ്യകർത്താവിനു ഞാൻ നൽകിയ ഉത്തരം നിയമനിർമ്മാതാവായ മനുഷ്യനോടുള്ള ഒരു വെല്ലുവിളിയായിരുന്നു. സ്വന്തം സ്വാതന്ത്ര്യം നിയന്ത്രിക്കപ്പെട്ടവൻ നിയമനിർമ്മാതാവു സമ്മതിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ പുരുഷനു് അഭിലഷണീയമായി കരുതപ്പെടുന്നതു സ്ത്രീക്കും അപ്രകാരംതന്നെയായിരിക്കണമെന്നും, തന്നിമിത്തം പുനർവിവാഹം സംബന്ധിച്ചു് ഒരു വിഭാഗ്യനുള്ളിടത്തോളംതന്നെ വിവേചനസ്വാതന്ത്ര്യം വിധവയ്ക്കും ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നും കാണിക്കാനുള്ള ഒരു ശ്രമമായിരുന്നു എന്റെ മറുപടി. എന്നല്ല, ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണഘടനയിൽകീഴിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട നിയമങ്ങൾപോലെ അതുവില്ലാത്തതല്ല ഹിന്ദുനിയമം. 'പാപം' എന്ന വാക്കാണ് 'കറം' എന്നല്ല മനഃപൂർവ്വം ഞാൻ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും

20 . Young India, 14-10-1926 (Women and Social Injustice, p. 107)
21 . Young India, 18-11-1926 (Women and Social Injustice, p. 108)

ശ്രദ്ധിക്കണം. കുറഞ്ഞൊടൊന്നിച്ചു മനുഷ്യൻ നടത്തുന്ന ഗവർണ്മെന്റു വച്ചുകെട്ടിയ ശിക്ഷയുണ്ടു്. പാപത്തിനു ശിക്ഷ നൽകാൻ ഇന്ത്യയ്ക്കു സ്വന്തം മനസ്സാക്ഷിക്കോ മാത്രമേ കഴിയൂ. എന്റെ മറുപടിയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിടത്തോളം ഹിന്ദുസമുദായം ഉയരുകയാണെങ്കിൽ അതിനും മനുഷ്യജാതിക്കും അതു വലിയൊരു നേട്ടമായിരിക്കും.

2. ശിശുവിധവകളും പ്രായമായ വിധവകളും

22

എന്റെ പര്യടനകാലത്തു് അസംഖ്യം ബാലികമാരെ ഞാൻ കണ്ടെങ്കിലും 13 വയസ്സു തികഞ്ഞിട്ടും അവിവാഹിതകളായ രണ്ടോ മൂന്നോ പേരേ മാത്രമേ കാണുകയുണ്ടായുള്ളൂ. മടിയിലിരുത്തിക്കളിപ്പിക്കാൻ മാത്രം പോന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി ഭാര്യയായുണ്ടായിരിക്കുന്നതു ധർമ്മല്ല, അധർമ്മത്തിന്റെ ഉച്ചകോടിയാണു്. 16 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമായ പെൺകുട്ടികളെ വിവാഹം ചെയ്യുകയില്ലെന്നു തീരുമാനിക്കാൻ ഇന്ത്യയിലെ യുവാക്കളോടു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. വിധവയ്ക്കു ഹിന്ദുമതത്തിൽ പുണ്യമായൊരു സ്ഥാനമുണ്ടു്. പക്ഷേ, ഇന്നത്തെ ഹിന്ദുവിധവയുടെ ഗതികേടു പണ്ടത്തെ ഹിന്ദുവിധവയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു പെൺകുട്ടിയെ അവളുടെ സമ്മതമില്ലാതെയും സംബന്ധികമോ മറ്റോ ആയ ലാഭത്തിനുവേണ്ടിയും മാതാപിതാക്കൾ വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവളെ വിവാഹിതയായി ഞാൻ കരുതുകയില്ല. ഇത്തരമൊരു കുട്ടി വിധവയായിത്തീർന്നാൽ അവളെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടതു മാതാപിതാക്കളുടെ കടമയാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. മറ്റുതരം വിധവകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തനിവിധവകളായി ജീവിക്കാൻ വയ്ക്കുന്നു അവർക്കു തോന്നുകയാണെങ്കിൽ അതേ സ്ഥിതിയിലുള്ള വിഭാര്യന്മാർക്കു പുനർവിവാഹം ചെയ്യാനുള്ളിടത്തോളം അവകാശം പുനർവിവാഹത്തിനു് അവർക്കുമുണ്ടു്. നിങ്ങളുടെ സമുദായം ഈ മൂന്നു പ്രശ്നങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കി അവയുടെ പരിഹാരത്തിനു പരിശ്രമിക്കട്ടെ.

3. ആക്ഷേപങ്ങളും മറുപടികളും

23

മനുഷ്യജാതിയിലെ മർദ്ദിതവിഭാഗം അയിത്തക്കാർ മാത്രമല്ല ഹിന്ദുസമുദായത്തിലെ യുവവിധവയും അങ്ങനെയെന്നെയാണു്. ബങ്കാളിൽനിന്നു് ഒരു ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:

- 22. Young India, 18-8-1927 (Women and Social Injustice, p. 110)
- 23. Young India, 19-8-1926 (Women and Social Injustice, p. 105)

'മുസ്ളീങ്ങളുടെയിടയിൽ വിധവാപുനർവിവാഹത്തിന് തടസ്സങ്ങളൊന്നുമില്ല. പക്ഷേ, ഒരാൾക്കു നാലു ഭാര്യമാരെ വിവാഹം ചെയ്യാമെന്നുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ വളരെ മുസ്ളീങ്ങൾക്കു ഒന്നിലേറെ ഭാര്യമാരുണ്ട്. അങ്ങനെ മുസ്ളീപുരുഷന്മാരിൽ വിവാഹം കഴിക്കാത്തവരായി ആരുമില്ല. അതിനാൽ, വിധവാപുനർവിവാഹത്തിന് തടസ്സങ്ങളില്ലാത്തതിടത്തു സ്ത്രീകളുടെ സംഖ്യ പുരുഷന്മാരുടേതിനേക്കാൽ വളരെയധികമാണെന്നതു നേരല്ലേ? മറ്റുതരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, വിധവാപുനർവിവാഹം അനുവദിക്കുന്ന സമുദായങ്ങളിൽ ബഹുഭാര്യത്വംകൂടി അനുവദിക്കണമെന്നതു നേരല്ലേ?

'വിധവാപുനർവിവാഹം ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽ സാധാരണമാക്കിയാൽ യുവവിധവകൾ തങ്ങളെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ യുവാക്കന്മാരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും അവിവാഹിതബാലികമാർക്കു വരന്മാരെ കിട്ടുകയെന്നതു് ദുഷ്കരമെന്നല്ല, അസാധ്യംതന്നെയാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യുകയില്ലേ?

'ഒരു ഹിന്ദുവിനു് ഒന്നിലധികം ഭാര്യമാരുണ്ടായിരിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥയില്ലെങ്കിൽ, വിധവകൾ ചെയ്യുന്ന അഥവാ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു കരുതപ്പെടുന്ന പാപങ്ങളെല്ലാം അവിവാഹിതബാലികമാരും ചെയ്യുകയില്ലേ?

'വിധവാപുനർവിവാഹമാകാമെന്നു പറയുമ്പോൾ ആലോചിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങളായ പ്രേമം, ആർഷമായ ഗൃഹസ്ഥധർമ്മം, പതിവ്രതാധർമ്മം മുതലായവയൊന്നും ഞാൻ താങ്കളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നില്ല.'

വിധവാപുനർവിവാഹം തടയാനുള്ള ഔത്തുകൃപകൊണ്ടു് ഈ ലേഖകൻ പല കാര്യങ്ങളും അവഗണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒന്നിലധികം ഭാര്യമാരെ സ്വീകരിപ്പാൻ മുസ്ളീങ്ങൾക്കു് അവകാശമുണ്ടെങ്കിലും അവരിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിനും ഒരു ഭാര്യവീതമേയുള്ളൂ. നിർഭാഗ്യവശാൽ ഹിന്ദുമതത്തിൽ ബഹുഭാര്യത്വത്തിന് വിരോധമില്ലെന്നു് ഈ ലേഖകനു് അറിഞ്ഞുകൂടാതെ തോന്നുന്നു. ഏറ്റവും ഉയർന്നനിലയിലുള്ള ഹിന്ദുക്കൾ ഒന്നിലധികം ഭാര്യമാരെ വിവാഹം ചെയ്യാതായി അറിയാം. വളരെ രാജാക്കന്മാർ അസംഖ്യം ഭാര്യമാരെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. ഉയർന്ന ജാതികളിൽ മാത്രമേ വിധവാവിവാഹം തടയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളുവെന്നകാര്യവും ഈ ലേഖകൻ വിസ്മരിച്ചുകളയുന്നു. നാലാമത്തെ (ശുഭ്ര) ജാതിയിൽപ്പെട്ട വിധവകളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും യഥേഷ്ടം പുനർവിവാഹം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്; അതുകൊണ്ടു് ഒരു തകരാറും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഒന്നിലധികം ഭാര്യമാരെ സ്വീകരി

ക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെങ്കിലും, സാമാന്യമായി പറഞ്ഞാൽ ഒരു ഭാര്യയെക്കൊണ്ടു സംതുപ്തരാണവർ.

യുവവിധവകൾ യുവാക്കന്മാരെല്ലാം കൈവശപ്പെടുത്തിക്കളയുമെന്നും, അവിവാഹിതബാലികമാർക്കായി ആരേയും ബാക്കി വച്ചേക്കുകയില്ലെന്നുമുള്ള അഭിപ്രായം ഔചിത്യബോധത്തിന്റെ ദയനീയമായ അഭാവത്തെയാണു കാണിക്കുന്നതു്. ചെറുബാലികമാരുടെ വിശുദ്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള അമിതമായ ഉൽക്കണ്ഠ അനാരോഗ്യകരമായ മനസ്സിന്റെ ലക്ഷണമാണു്. കുറച്ചു വിധവകൾ പുനർവിവാഹം ചെയ്യാൽ അസംഖ്യം ബാലികമാർ അവിവാഹിതരായിക്കിടക്കേണ്ടിവരില്ല. എങ്ങനെയായാലും, അങ്ങനെയൊരു പ്രശ്നം ഉണ്ടാവിച്ചുവെങ്കിൽ അതിനു കാരണം ഇന്നു നടക്കുന്ന ഇളം പ്രായത്തിലുള്ള വിവാഹങ്ങളായിരിക്കും. ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾ തടയുകയാണു കാലേകൂട്ടിച്ചെയ്യേണ്ട പ്രതിവിധി.

പ്രേമം, ഗൃഹസ്ഥജീവിതത്തിന്റെ വിശുദ്ധി മുതലായവയെപ്പറ്റിയൊക്കെ ചെറുപ്പക്കാരിയായ ഒരു വിധവയുള്ളപ്പോൾ ഏറെപ്പറയാതിരിക്കുകയാണു നല്ലതു്.

പക്ഷേ, എന്റെ പ്രധാനവാദം ലേഖകന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടാതെ പോയിരിക്കുന്നു. പരക്കെ വിധവാപുനർവിവാഹം വേണമെന്നു ഞാനൊരിക്കലും ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല. സർ ഗംഗാറാം ശേഖരിച്ചതും, ഈ ഏടുകളിൽ ചുരുക്കിച്ചേർത്തതുമായ കണക്കുകൾ 15 വയസ്സുവരെ പ്രായമായ വിധവകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ളവമാത്രമാണു്. ഗതികെട്ട ഈ സാമൂഹ്യജീവിതംകു പതിവുപ്രതാപമത്തെപ്പറ്റി യാതൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അവർ പ്രേമമെന്തെന്നു് അറിയാത്തവരാണു്. ഈ ബാലികമാർ വിവാഹിതകളേ അല്ല, എന്നു പറയുന്നതാണു കൂടുതൽ സത്യം. വിവാഹം ഒരു പുണ്യകർമ്മമാണെങ്കിൽ—അതങ്ങനെയൊകണം—ഒരു പുതിയ ജീവിതത്തിലേക്കു പ്രവേശമാണെങ്കിൽ, വിവാഹം ചെയ്യപ്പെടുന്ന പെൺകുട്ടികൾ പൂർണ്ണവളർച്ച പ്രാപിച്ചവരായിരിക്കണം, ജീവിതസഖിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അവർക്കെന്തെങ്കിലും പങ്കുണ്ടായിരിക്കണം; സ്വന്തം പ്രവൃത്തികളുടെ അനന്തരഫലങ്ങൾ അറിയാവുന്നവരായിരിക്കണം. കുട്ടികളുടെ സഹവാസത്തെ വിവാഹിതാവസ്ഥയെന്നു വിളിക്കുന്നതു പിന്നീടു തന്റെ ഭർത്താവെന്നു പറയപ്പെടുന്നയാൾ മരിച്ചതുകൊണ്ടു പെൺകുട്ടിക്കു ചെയ്യാവുന്ന വിധിക്കുന്നതു. ഈശ്വരനോടും മനുഷ്യനോടും ചെയ്യുന്ന അപരാധമാണു്.

യഥാർത്ഥ ഹിന്ദുവിധവ ഒരു നിധിയായെന്നു ഞാൻ തീച്ചയായും വിശ്വസിക്കുന്നു. ഹിന്ദുമതം മനുഷ്യജാതിക്കു നൽകിയ സംഭാവനയാണിത്.

വനകളിൽ ഒന്നാണത്രും. രമാബായ് റാനഡേ ഇത്തരമൊരു സംഭവനയായിരുന്നു. എന്നാൽ ബാലികാവിധവകളുടെ നിലനിൽപ്പ് ഹിന്ദുചരത്തിലെ ഒരു കളങ്കമാണ്; അതിന് ഒരു രമാബായ് റാനഡേയുടെ ജീവിതം പ്രായശ്ചിത്തമാവുകയില്ല.

24

ബാലികാവിധവകളുടെ പുനർവിവാഹകാര്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരഭിപ്രായത്തിൽനിന്നാണ് താഴെ ചേർത്ത ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കുന്നത്.

'സെപ്തംബർ 23-ാം തീയതിയിലത്തെ 'യങ് ഇന്ത്യ'യിൽ ബി. അഗ്രസ്റ്റി നൽകിയ മറുപടിയിൽ അങ്ങു പറയുന്നു, ബാലികാവിധവകളെ അവരുടെ മാതാപിതാക്കൾ പുനർവിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നും. ശാസ്ത്രീയവിധികളനുസരിച്ചു കന്യാദാനം നടത്തുന്ന മാതാപിതാക്കൾ ഇതെങ്ങനെയാണു ചെയ്യുക? തങ്ങളുടെ മുകളിലുള്ള സർവ അധികാരങ്ങളും തികഞ്ഞ ഗൗരവബോധത്തോടുകൂടിയും മതപരമായ ചടങ്ങുകളനുസരിച്ചും ജാമാതാവിനായി വിട്ടുകൊടുത്ത മാതാപിതാക്കൾക്കു്, അയാളുടെ മരണശേഷം വീണ്ടും അവളെ വിവാഹംചെയ്തു മറ്റൊരാൾക്കു കൊടുക്കുകയെന്നതു സാധ്യമല്ല. അവൾക്കു വേണമെങ്കിൽ സ്വമേധയാ പുനർവിവാഹം ചെയ്യാം; എന്നാൽ അവൾ അവളുടെ ഭർത്താവിനു ദാനംചെയ്യപ്പെട്ടവളാകുകൊണ്ടു്, അയാളുടെ മരണശേഷം അവളെ വീണ്ടും വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ ലോകത്തിൽ യാതൊരാൾക്കും അധികാരമില്ല. ഇതേ കാരണംകൊണ്ടുതന്നെ പുനർവിവാഹം ചെയ്യാൻ അവൾക്കും അധികാരമില്ല. അതിനാൽ മരണസമയത്തു ഭർത്താവു നൽകിയ വ്യക്തമായ അനുവാദത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ അവൾ പുനർവിവാഹം ചെയ്യാൻ അവൾ ചാരിത്ര്യമില്ലാത്തവളും വഞ്ചകിയുമായിത്തീരും. ഇങ്ങനെ യുക്തിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നോക്കുമ്പോൾ മിക്ക സനാതനികളുടെ ഇടയിലും പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന കന്യാദാനസമ്പ്രദായമനുസരിച്ചു വിവാഹിതയായ ഒരു വിധവയ്ക്കു്, അവൾ കട്ടിയായാലും യുവതിയായാലും വൃദ്ധയായാലും, ഭർത്താവിന്റെ അനുവാദമില്ലെങ്കിൽ, പുനർവിവാഹം ചെയ്യുക സാധ്യമല്ല. ഒരു യഥാർത്ഥ സനാതനീ ഭർത്താവിനാകട്ടെ ഇങ്ങനെ അനുവദിക്കുന്ന കാര്യം പൊറുക്കാവുന്നതുമല്ല. കഴിയുമെങ്കിൽ തന്റെ ഭാര്യ ഉടൻടി ചാടണമെന്നാണ് അയാൾ ആഗ്രഹിക്കുക; അല്ലെങ്കിൽ ബാക്കി ജീവകാലം അവൾ തന്റെ സ്മരണയോടു ഭക്തികാണിച്ചു്, അഥവാ ഈ ശ്വരനെ ഭജിച്ചു്-രണ്ടും ഒന്നുതന്നെ-കഴിഞ്ഞുകൂടണമെന്നെങ്കിലും അയാൾ ആഗ്രഹിക്കും. പരസ്പരം ഭ്രഷണങ്ങളായ, ഭിന്നങ്ങളല്ലാത്ത, സമുൽകൃഷ്ടങ്ങളായ വിവാഹവൈധവ്യാദർശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തെ സഹായിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹംകൊണ്ടു് അതിനു ചുമത

24. Young India, 11-11-1926 (Women and Social Injustice, pp. 108-109)

ലയുണ്ടെന്നു ബോധംകൊണ്ടു്, മാത്രം പ്രേരിതനായിട്ടായിരിക്കും അയാൾ ഇപ്രകാരം വിചാരിക്കുന്നതു്.

ഇത്തരം വാദം ഒരുനതാദർശത്തെ വ്യഭിചരിപ്പിക്കലായി ഞാൻ കരുതുന്നു. ലേഖകന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നല്ലതാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും സ്രീകളുടെ വിശുദ്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമിതമായ ഉൽക്കണ്ഠ പ്രാഥമിക നീതി എന്താണെന്നു കാണാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിവില്ലാതാക്കുന്നു. ചെറിയ കുട്ടികളുടെ കാര്യത്തിൽ കന്യാദാനത്തിനെന്താണർത്ഥം? ഒരു പിതാവിനു തന്റെ കുട്ടികളുടെമേൽ വല്ല ഉടമസ്ഥാവകാശമുണ്ടോ? അദ്ദേഹം അവരുടെ സംരക്ഷകനാണു് ഉടമസ്ഥനല്ല. തന്റെ രക്ഷയിൽപ്പെട്ടവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം തുലച്ചുകളയുവാൻ ശ്രമിച്ചു് ആ രക്ഷാധികാരം ഭൂപയോഗപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ആ അധികാരം അയാൾക്കില്ലാതാകുന്നു. എന്നല്ല, സ്വീകരിക്കാൻ കഴിവില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടിക്കു് എങ്ങനെയാണൊരു ദാനം നല്കുക? സ്വീകരിക്കാൻ കഴിവില്ലാത്തേടത്തു ദാനമില്ല. കന്യാദാനം നിഗൂഢാർത്ഥമുള്ള, മതപരമായ ആത്മീയ പ്രാധാന്യമുള്ള ഒരു ക്രിയയാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഇത്തരം ശബ്ദങ്ങൾ അതിന്റെ യഥാർത്ഥമായ അർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതു ഭാഷയുടേയും മതത്തിന്റെയും ഭൂപയോഗമേണു്. ഇതുപോലെതന്നെ നമുക്കു വേണമെങ്കിൽ പുരാണങ്ങളിലെ നിഗൂഢഭാഷയഥാർത്ഥമായി സ്വീകരിച്ചു്, ആയിരം തലയുള്ള ഒരു സർപത്തിന്റെ ഫണത്തിന്മേൽ നിർത്തിയ ഒരു പരന്ന പാത്രമാണു് ഭൂമിയെന്നും, ഈശ്വരൻ പാലാഴിയിലെ പള്ളിമെത്തയിൽ സുഖസുഷുപ്തികൊള്ളുകയാണെന്നും വിശ്വസിക്കാം.

ജരാനരകം ബാധിച്ച ഒരു കിഴവനോ ഇരുപതു തികയാത്ത ഒരു കുട്ടിക്കോ ഒരു ശിശുവിനെ വിവാഹംകഴിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം അധികാര ഭർവിനിയോഗംചെയ്ത ഒരു പിതാവിനു പിന്നീടു ചെയ്യാവുന്ന ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ കാര്യം തന്റെ മകൾ വിധവയായിത്തീർന്നെങ്കിൽ അവളുടെ പുനർവിവാഹം നടത്തി ആ പാപം കഴുകിക്കളയുകയാണു്. ഞാൻ ഇതിനു മുന്പൊരു കഠിപ്പിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾ ആദ്യം മുതൽക്കേ അസംഗുതമാണെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടണം.

25

ഒരു ബങ്കാളിസ്തുളിലെ ഹെഡ് മാസ്റ്റർ എഴുതുന്നു:

'വിധവകളായ ബാലികമാരെമാത്രം വിവാഹംചെയ്യാൻ വിദ്യാർത്ഥികളോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് മദിരാശിയിൽവെച്ചു് അങ്ങു നല്കിയ ഉപദേശവും.* നടത്തിയ പ്രസംഗങ്ങളും എന്നെ

25. Young India, 6-10-1927 (Women and Social Injustice, pp. 114-115)

* 27-ാമത്തെ ഉദ്ധാരണം നോക്കുക.

വല്ലാതെ വിഷണ്ണനാക്കിയിരിക്കുന്നു; അതിനാൽ എന്റെ വിനീത മെങ്കിലും കോപാകലമായ പ്രതിഷേധം ഞാൻ അറിയിക്കുന്നു.

'ഇത്തരം ഉപദേശം, ഭാരതീയസൂത്രീത്വത്തിന് ലോകത്തിൽ ഏറ്റവും മഹത്തായ ഏറ്റവും സമുന്നതമായ സ്ഥാനം നേടിക്കൊടുത്ത ആജീവനാന്ത ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിക്കുവാനുള്ള വിധവകളുടെ മനോഗതി നശിപ്പിക്കുവാൻ ഇടവരുത്തുകയും, ഒരൊറ്റ ജന്മംകൊണ്ട് ബ്രഹ്മചര്യത്തിലൂടെ മോക്ഷം പ്രാപിക്കാനുള്ള അവരുടെ സാധ്യതകളെ പ്രാപഞ്ചികസുഖത്തിന്റെ വൃത്തികെട്ട വഴിയിൽ വലിച്ചെറിഞ്ഞു നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങനെ വിധവകളുടെ നേരെയുള്ള ഈ കഠിനമായ സഹതാപം അവർക്കുതന്നെ അപകാരമായിത്തീരുകയും, ആരുടെ വിവാഹപ്രശ്നം ഇന്നൊരു കഴപ്പവും വൈഷമ്യവുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നുവോ ആ കന്യകമാരോട് അനീതി കാണിക്കുകയും ചെയ്യും. വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അങ്ങയുടെ സിദ്ധാന്തം ദേഹാന്തരപ്രാപ്തിയേയും പുനർജന്മത്തേയും യുക്തിയേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ഹൈന്ദവസിദ്ധാന്തത്തെ തകിടംമറിക്കുകയും ഹിന്ദുസമുദായത്തെ മറ്റു സമുദായങ്ങളുടെ നിലയിലേക്കു താഴ്ത്തുകയും ചെയ്യും. ഇതുതന്നെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. നമ്മുടെ സമുദായത്തിന്റെ സദാചാരം ക്ഷയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല; പക്ഷെ, നാം ഹൈന്ദവദർശങ്ങളുടെ നേരെ കണ്ണുകൾ തുറന്നുവെക്കുകയും, കഴിയുന്നത്ര ഉയരുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, മറ്റു സമുദായങ്ങളുടെയും ആദർശങ്ങളുടെയും ഒഴുക്കിൽ പെട്ടുപോകാതിരിക്കുകയും വേണം. അഹല്യാബായ്, റാണിഭവാനി, ബെഹുല, സീത, സാവിത്രി, ദമയന്തി-ഇവരുടെയൊക്കെ ആദർശങ്ങൾ ഹിന്ദുസമുദായത്തെ നയിക്കണം. അവരുടെ ആദർശങ്ങളനുസരിച്ച് അതിനെ നാം തിരിച്ചുവിടുകയും വേണം. അതിനാൽ, കഴപ്പംപിടിച്ച ഇത്തരം വിഷമങ്ങളെക്കുറിച്ച് അങ്ങ് അഭിപ്രായം പറയാതിരിക്കണമെന്നും യഥേഷ്ടം പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സമുദായത്തെ അനുവദിക്കണമെന്നും ഞാൻ സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു.'

കോപകലുഷമായ ഈ പ്രതിഷേധം എന്റെ അഭിപ്രായം മാറ്റുവാനോ എന്തെങ്കൊണ്ടു പശ്ചാത്തപിപ്പിക്കുവാനോ പര്യാപ്തമായിട്ടില്ല. സ്വന്തമായ ഒരു ഇച്ഛയുള്ളവളും, ബ്രഹ്മചര്യമെന്താണെന്ന് അറിയുന്നവളും അതനുഷ്ഠിക്കാൻ ഉറച്ചുവളുമായ ഒരൊറ്റ വിധവയേയും എന്റെ ഉപദേശം അവളുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിപ്പിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ എന്റെ ഉപദേശം അനുസരിക്കപ്പെടുവെങ്കിൽ, അതു വിവാഹം നടത്തപ്പെട്ടപ്പോൾ അതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കാത്ത ഇളംപ്രായത്തിലുള്ള പെൺകുട്ടികൾക്കു തീർച്ചയായും വലിയ ആശ്വാസം നല്കും. അവരെ സംബന്ധിച്ച വിധവ എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നത് പാവന സാഹചര്യങ്ങളുള്ള ഒരു ശബ്ദത്തിന്റെ കടുത്ത ദുരുപയോഗമായി

രിക്കും. എന്റെ ലേഖകന്റെ മുമ്പിലുള്ള അതേ ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ് ഈ രാജ്യത്തിലെ യുവാക്കൾ ഒന്നുകിൽ ഈ വിധവകളെന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നവരെ വിവാഹം ചെയ്യണം, അല്ലെങ്കിൽ വിവാഹം ചെയ്യുകയേ അതത് എന്നു ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്നത്. ബാലികാവൈധവ്യമെന്ന ശാപം നീക്കംചെയ്യപ്പെട്ടാലേ വിവാഹമെന്ന ഏർപ്പാടിന്റെ പാവനത്വം നിലനിൽക്കാൻ കഴിയൂ.

[ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിച്ചാൽ വിധവകൾ മോക്ഷപ്രാപിക്കുമെന്ന പ്രസ്താവനയ്ക്ക് അനുഭവത്തിൽ യാതൊരു തെളിവുമില്ല. പരമാന്തപ്രാപ്തിക്കു ബ്രഹ്മചര്യമാത്രം പോരാ. ഒരാളുടെമേൽ വച്ചുകെട്ടിയ ബ്രഹ്മചര്യത്തിനു യാതൊരു പുണ്യവുമില്ല; സമുദായത്തിന്റെ സഭാചാരങ്ങളെ നിഹനിക്കുന്ന രഹസ്യദ്രോഹചാരത്തിന് അതു വളമാവുകയും ചെയ്യും. സ്വന്തം നിരീക്ഷണത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണ് ഞാനിതെഴുതുന്നതെന്നു ആ ലേഖകൻ അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ.

കന്യാവിധവകളോടു പ്രാഥമിക നീതി ചെയ്യുന്നതിലും ആകാരണംകൊണ്ടു് മറ്റു കന്യകമാർ അകാലികമായി പുരുഷന്റെ കാമത്തിനു വിൽക്കപ്പെടുന്നതിനു പകരം പ്രായത്തിലും വിവേകത്തിലും പക്ഷേതവരുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കുവാൻ ഇടവരുന്നതിലും എന്റെ ഉപദേശം പരിണമിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ തീർച്ചയായും സന്തോഷിക്കും.

ദേഹാന്തരപ്രാപ്തിയിലോ പുനർജന്മത്തിലോ മുക്തിയിലോ ഉള്ള വിശ്വാസത്തിനു വിരുദ്ധമായ ഒരു വിവാഹസിദ്ധാന്തം എനിക്കില്ല. താണജാതിയിൽ പെട്ടവരെന്നു് നാം ധിക്കാരപൂർവ്വം വിളിക്കുന്ന കോടാനുകോടി ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ വിധവാ പുനർവിവാഹത്തിനു തടസ്സമില്ലെന്നു വായനക്കാർക്കു വിവരമുണ്ടായിരിക്കും. വയസ്സന്ധാരായ വിഭാര്യന്മാരുടെ പുനർവിവാഹം ആ വിശ്വാസത്തിനു് ഉന്നം തട്ടിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, വിധവകളെന്തൊരായി വിളിക്കപ്പെടുന്ന ബാലികമാരുടെ യഥാർത്ഥ വിവാഹം ശ്രേഷ്ഠമായ ആ വിശ്വാസത്തിനു് എങ്ങനെ കടുവരുത്തുമെന്നു് എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദേഹാന്തരപ്രാപ്തിയും പുനർജന്മവും വെറും സിദ്ധാന്തങ്ങളല്ലെന്നും, പ്രതിഭിന്നമുണ്ടാകുന്ന സുര്യോദയംപോലെ അത്ര തെളിഞ്ഞ പരമാർത്ഥങ്ങളാണെന്നും ആ ലേഖകന്റെ സന്തോഷത്തിനുവേണ്ടി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. മുക്തി ഒരു യഥാർത്ഥ്യമാണു്; അതിന്റെ സാക്ഷാൽക്കാരത്തിനു് ഞാൻ യഥാശക്തി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. യുക്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തയാണ് ഈ കന്യകാവിധവകളോടു ചെയ്തവരുന്ന തെറ്റിനെക്കുറിച്ചു സ്പഷ്ടമായ ബോധം എനിക്കു നല്കിയതു്. പൗരുഷംകെട്ടു നാം ഒരേ ശ്വാസത്തിൽ ഈ കന്യകാ

വിധവകളെക്കുറിച്ചും ആ ലേഖകൻ പറഞ്ഞ സീത മുതലായവരുടെ അനുഭവനാമങ്ങളെക്കുറിച്ചും ശബ്ദിക്കാതിരിക്കുക.

അവസാനമായി ഹിന്ദുമതത്തിൽ വൈധവ്യത്തെ തുലോം സൂചിതമായി പുകഴ്ത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എനിക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം വൈദിക കാലത്തു വിധവാപുനർവിവാഹം പാടെ നിരോധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ ന്യായമില്ല. പക്ഷേ ഏന്റെ ധർമ്മസമരം യഥാർത്ഥമായ വൈധവ്യത്തിന്റെ നേരെയല്ല; അതിന്റെ ലോഭമായ വികൃതവേഷത്തോടാണ്. ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന തരത്തിൽപ്പെട്ടവരും ധർമ്മധീരരുടെ കണികപോലുമുള്ള ഓരോ പുരുഷനാലും മോചിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടവരുമായ ആ ബാലികമാരെ തീരെ വിധവകളായി കരുതാതിരിക്കുകയാണ് അധികം നല്ലതു്. അതിനാൽ വിധവകളെന്നു തെറ്ററിവിളിക്കുന്ന ഈ കന്യകാരെയല്ലാതെ മറ്റാരെയും വിവാഹം ചെയ്യരുതെന്നു സവിനയമെങ്കിലും ശക്തിപൂർവ്വം ഞാൻ വീണ്ടും ഉപദേശിക്കട്ടെ.

26

ഒരു ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:

'ഒരു ലേഖനത്തിൽ ഒരിടത്തു് അങ്ങു പറയുന്നു: 'വിവാഹം പുണ്യകർമ്മമായേടത്തു് ഐക്യം ശരീരങ്ങളുടേതല്ല, ദമ്പതികളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാളുടെ മരണംകൊണ്ടുപോലും നശിക്കാത്ത ആത്മാക്കളുടെ ഐക്യമാണു്. എവിടെ യഥാർത്ഥമായ ആത്മൈക്യമുണ്ടോ അവിടെ വിധവയുടേയോ വിഭാര്യന്റെയോ പുനർവിവാഹം അചിന്ത്യവും അനുചിതവും അബദ്ധവുമാണു്.'

'അതേ ലേഖനത്തിൽത്തന്നെ മറ്റൊരിടത്തു പറയുന്നു: 'കന്യകാവിധവകളുടെ പുനർവിവാഹം അഭിലഷണീയമെന്നു മാത്രമല്ല, അത്തരം വിവാഹിതപുത്രീമാരുള്ള മതാപിതാക്കളുടെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത കടമകൂടിയാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.'

'ഈ രണ്ടിപ്രായങ്ങൾ തമ്മിൽ എങ്ങനെയാണ് പൊരുത്തപ്പെടുക?'

ഇവയെ തമ്മിൽ പൊരുത്തപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരു പ്രയാസവും ഉള്ളതായി എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഒരു പെൺകുട്ടിയെ അവളുടെ അജ്ഞരോ ഹൃദയശൂന്യരോ ആയ മാതാപിതാക്കൾ അവളുടെ അറിയും അനുമതിയും കൂടാതെ പിടിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ വിവാഹമെന്നൊന്നു തീരെയില്ല. അതൊരു പുണ്യകർമ്മമല്ല തീർച്ച; അതിനാൽ അത്തരമൊരു പെൺകുട്ടിയുടെ പുനർവിവാഹം ഒരു കടമയായിത്തീരുന്നു. ഈവിധം സംഗതികളിൽ 'പുനർവിവാഹ'മെന്ന വാക്കു നിരർത്ഥമാണു്. ആ കന്യക യഥാർത്ഥത്തിൽ വിവാഹി

26. Young India, 26-9-1929 (Women and Social Injustice, p. 116)

യല്ല; തന്നിമിത്തം അവളുടെ ഭർത്താവെന്നു കരുതപ്പെട്ടവൻ മരിച്ചാൽ അവൾക്കു മറ്റൊരു ജീവിതസഖിയെ നേടിക്കൊടുക്കുകയെന്നതു അവളുടെ മാതാപിതാക്കൾ സ്വാഭാവികമായി ചെയ്യേണ്ടതാണു്, അതവരുടെ കടമയാണു്.

4. പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ കടമ

വിധവയല്ലാത്ത പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹംചെയ്യുകയില്ലെന്നു്, വിധവയായ പെൺകുട്ടിയെ തിരഞ്ഞുപിടിക്കുമെന്നു്, വിധവയായ പെൺകുട്ടിയെ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ വിവാഹം ചെയ്യുകയില്ലെന്നിങ്ങു പ്രതിജ്ഞചെയ്യണമെന്നു് ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ആ തീരുമാനം ചെയ്യുക, അതു ലോകത്തെ അറിയിക്കുക, നിങ്ങൾക്കു മാതാപിതാക്കളുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ, ഇല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ സഹോദരിമാരെ, അറിയിക്കുക. വിധവകളായ പെൺകുട്ടികൾ എന്നു ഞാൻ അവരെ വിളിക്കുന്നതു് ഒരു തെറ്റു തിരുത്താനാണു്. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, ഭർത്തൃബന്ധത്തിനു സ്വമേധയാ അനുമതി നൽകിയവളല്ലാത്ത പത്തുപതിനഞ്ചോ വയസ്സായ, ഒരു പെൺകുട്ടി പെട്ടെന്നുതന്നെ ദിവസം വിധവയാണെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടാൽ, അവളൊരു വിധവയല്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതു് ആവാക്കിന്റെ ദുരൂഹമാണു്. ഭാഷയുടെ ദുരൂഹമാണു്, ധർമ്മധംസനമാണു്. 'വിധവ' എന്ന ശബ്ദത്തിനു ഹിന്ദു മതത്തിൽ ഒരു പുണ്യഗന്ധമുണ്ടു്. വിധവയാവുകയെന്നുവെച്ചാൽ എന്താണെന്നറിഞ്ഞിരുന്ന പേരതയായ മിസ്സിസ് രമാബായ് റാനഡെയെപ്പോലെയുള്ള യഥാർത്ഥ വിധവകളെ ആരാധിക്കുന്നവനാണു് ഞാൻ. പക്ഷേ ഒമ്പതുവയസ്സായ ഒരു പെൺകുട്ടിക്കു ഭർത്താവെന്നു വെച്ചാൽ എന്താണെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇത്തരം വിധവകൾ ഈ സംസ്ഥാനത്തിലുണ്ടെന്നു പറയുന്നതു നേരല്ലെങ്കിൽ എന്റെ വാദം തകർന്നു. എന്നാൽ ഇത്തരം ബാലികാവിധവകളുണ്ടെങ്കിൽ അവരിൽ ഒരുവളെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു നിങ്ങളുടെ പവിത്രധർമ്മമാണു്. ഈ ശാപത്തിൽനിന്നു മോചനം വേണമെന്നു നിങ്ങൾക്കുഹൃദയമുണ്ടെങ്കിൽ, ഒരു രാഷ്ട്രം ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം പാപങ്ങൾക്കെല്ലാം അതിന്റെമേൽ ശാരീരികമായിത്തന്നെ പ്രതികരണമുണ്ടാകുമെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അന്ധവിശ്വാസിയുണ്ടു് ഞാൻ. ഇത്തരം പാപങ്ങളെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നാണു് നമ്മെ അടിമത്തത്തിലേക്കു് ആഴ്ത്തിയതെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു സങ്കല്പിക്കാവുന്നതിൽപ്പുറം ഏറ്റവും നല്ല ഭരണഘടന കോമൺസുടയിൽനിന്നു താനെതന്നെ നിങ്ങൾക്കു കൈവന്നേക്കാം. എങ്കിലും ആ ഭരണഘടന നടപ്പിലാക്കാൻ പററിയ സ്രീപുരുഷന്മാരില്ലെ

27. Young India, 15-9-1927 (Women and Social Injustice, p. 112)

കിൽ അതു നിഷ്പ്രയോജനമായിത്തീരും. തന്റെ മൗലികാഭിലാഷങ്ങൾ നിറവേറാൻ കൊതിക്കുന്നവളും എന്നാൽ അതിൽനിന്നു ബലംപ്രയോഗിച്ചു തടയപ്പെടുന്നവളുമായ ഒരൊറ്റ വിധവയുളളിടത്തോളംകാലം, നമ്മെത്തന്നെ ഭരിക്കുവാനോ, മറ്റുള്ളവരെ ഭരിക്കുവാനോ, 30 കോടി ജനങ്ങളുള്ള ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗമായും രൂപപ്പെടുത്തുവാനോ പററിയവരാണ് നാമെന്നു പറയാമെന്നു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? അതു ധർമ്മമല്ല, അധർമ്മമാണ്, ഹിന്ദുമനോഭാവത്തിൽ കുതിർന്ന ഞാൻ പാശ്ചാത്യമനോഭാവംകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ പറയുന്നതെന്നു തെറ്റയാരിക്കരുത്. അശുഭമാക്കപ്പെടാത്ത ഭാരതീയ മനോഭാവം എന്നിൽ നിറഞ്ഞുവഴിയുന്നുണ്ട്. ഞാൻ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു പലതും ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇതല്ല. ഇത്തരം വൈധവ്യത്തിനു ഹിന്ദുമതത്തിൽ ന്യായമില്ല.

ബാലികാവിധവകളെപ്പറ്റി ഞാൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം ബാലികാരോഗ്യമാർക്കും ബാധകമാണ്. 16 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള ഒരു ബാലികയെ വിവാഹം ചെയ്യാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണമെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ വിഷയാസക്തി നിയന്ത്രിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയണം. എന്നിങ്ങ കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ ഈ വയസ്സ് ഞാൻ 20 ആക്കി നിശ്ചയിക്കും. ഇന്ത്യയിൽപോലും 20 വയസ്സ് ഇളംപ്രായമാണ്. ബാലികമാരുടെ അകാല പകപതയ്ക്കു നമ്മളാണ് ഉത്തരവാദികൾ, ഇന്ത്യൻ കാലാവസ്ഥയല്ല; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ 20 വയസ്സായിട്ടും വിശുദ്ധകളും മാലിന്യം തീണ്ടാത്തവരും ചുറ്റുപാടുമുള്ള കൊടുങ്കാറ്റിനെ ചെറുത്തുനിൽക്കാൻ കഴിയുന്നവരുമായ ബാലികമാരെ എനിക്കറിയാം. ആ അകാലപകപതയെ നാം ആശംഭേഷിക്കാതിരിക്കുക. ഈ തത്ത്വചരസരിക്കുവാൻ തങ്ങൾക്കു കഴികയില്ലെന്നും 16 വയസ്സായ ബ്രാഹ്മണബാലികമാരെ കിട്ടുക സാധ്യമല്ലെന്നും 10, 12, 13 വയസ്സിനുമുമ്പ് ബ്രാഹ്മണബാലികമാരുടെ വിവാഹം കഴിയുന്നുവെന്നും ചില ബ്രാഹ്മണവിദ്യാർത്ഥികൾ പറയുന്നു. എന്നാൽ ഞാൻ ബ്രാഹ്മണരോടു പറയുന്ന നിങ്ങൾക്കു സ്വയം നിയന്ത്രിക്കുവാൻ കഴികയില്ലെങ്കിൽ, ചെറുപ്പത്തിലെ വിധവയായ 16 വയസ്സ് പ്രായമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയെ നിങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കൂ. ആ പ്രായമെത്തിയ ഒരു ബ്രാഹ്മണവിധവയെ കിട്ടുകയില്ലെങ്കിൽ, ഇഷ്ടമുള്ള പെൺകുട്ടിയെ സ്വീകരിക്കൂ. 12 വയസ്സായ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ അക്രമിക്കുന്നതിനുപകരം സ്വജാതിയിൽനിന്നു പുറത്തുകടന്നു വിവാഹംചെയ്യുന്ന ആ ആൺകുട്ടിയോടു ഹിന്ദുക്കളുടെ ദൈവം ക്ഷമിക്കുമെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഹൃദയം ശുദ്ധമല്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ വികാരങ്ങളെ സ്വാധീനമാക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുകയില്ല. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ അഭ്യന്തരവിദ്യാലയങ്ങളായിത്തീരണം. നിങ്ങളുടെ സ്ഥാപനം പ്രമുഖമായ ഒന്നാ

ണെന്ന് നിങ്ങൾ പറയുന്നു. ഈ പ്രമുഖസ്ഥാപനത്തിന്റെ കീഴിൽ ക്ഷയോജിപ്പുവിധം നിങ്ങൾ ജീവിക്കണം. സ്വഭാവത്തിൽ ഒന്നാം കിടക്കാരായ കട്ടികളെ സൃഷ്ടിക്കണം. ഈ സ്ഥാപനം, സ്വഭാവശുദ്ധിയില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ വിദ്യാഭ്യാസമെന്താണ്? ബ്രാഹ്മണ്യത്തെ ഞാൻ പൂജിക്കുന്നു. വർണാശ്രമങ്ങൾമത്തെ ഞാൻ നീതീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ അയിത്തത്തെയും കന്യകാവൈധവ്യത്തെയും കന്യകാദുഃഖണത്തെയും പൊറുക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണ്യം ദുർഗന്ധപൂരിതമായ ഒന്നാണ്. ബ്രാഹ്മണ്യത്തിന്റെ ഹാസ്യാനുഭവമാണിത്. അതിൽ ബ്രഹ്മജ്ഞാനമില്ല; അതിൽ ശരിയായ ശാസ്ത്രാർത്ഥമില്ല. അതു കൂട്ടുകൂടാത്ത മൃഗീയതയാണ്. ബ്രാഹ്മണ്യം ഇതിലും ദാർഢ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ ചേർന്നതാണ്. എന്റെ ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ആഴത്തിൽ ഇറങ്ങണമെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഞാൻ സംസാരിക്കുമ്പോൾ ഈ കട്ടികളെ ഞാൻ ഉറുക്കാനാകുന്നുണ്ട്. എന്റെ ഹൃദയം ഞാൻ പുറത്തേക്ക് ഒഴുക്കുമ്പോൾ ഒരൊറ്റ കിലുകിലുശബ്ദം പോലും കേൾക്കുന്നത് എനിക്കു വേദനയാണ്. നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തോടു അർത്ഥിക്കുവാനാണ്, തലപ്പോറിനോടു അർത്ഥിക്കുവാനല്ല ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്. രാജ്യത്തിന്റെ ആശ നിങ്ങളാണ്. ഞാൻ പറഞ്ഞതു നിങ്ങൾക്കു പ്രഥമ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണ്.

28

ഇതെല്ലാം ഒരു സ്ഥാപനത്തിനു ചെയ്യാവുന്ന പണിയല്ല വിധവകളായ ബന്ധുക്കളുള്ള വ്യക്തികളുടെ പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ പണിയാണിത്. സ്വന്തം പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉൾജീതവും അന്തസ്സറ്റവും അടക്കത്തോടുകൂടിയതുമായ പ്രചാരവേല അവർ ചെയ്യണം. വിജയിക്കുമ്പോഴെല്ലാം ആ വിവരം പരക്കെ അറിയിക്കുകയും വേണം.

29

* പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതുപോലെയുള്ള ആ സംഭവം നടന്നിട്ടില്ലെന്നും അതിൽ പറഞ്ഞ സ്ത്രീ രോഗംകൊണ്ടോ അപകടംപിണഞ്ഞോ മരിച്ചതാണെന്നും, ആത്മഹത്യകൊണ്ടല്ലെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ഭർത്താവിനോടുള്ള പ്രേമത്തിലും ഭക്തിയിലും

28. Harijan, 26-3-1935 (Women and Social Injustice, p. 117)
 29. Young India, 21-5-1931 (Women and Social Injustice, pp. 119-120)

* ബോംബെയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ഒരു ഗുജറാത്തിപത്രത്തിൽ ഒരു ഉടനടി ചാട്ടത്തെപ്പറ്റി ഒരു വാർത്ത പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. ഘട്കോഹറിൽ നിന്ന് ഒരു സ്ത്രീ ആ സംഭവത്തെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജിക്കുള്ള അഭിപ്രായം ആരാഞ്ഞു. അതേപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി ഗുജറാത്തിയിൽ എഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തിന്റെ പരിഭാഷയാണിത്.

ഉച്ചനീന്ദ് ഭർത്താവിന്റെ ജീവകാലത്തും അതിനുശേഷവും നിസ്വാർത്ഥസേവനംകൊണ്ട് പ്രശസ്തയായിത്തീരുകയും വിചാരത്തിലും വാക്കിലും പ്രവൃത്തിയിലും തികച്ചും സുചരിതയായി വർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീ, എന്നാണ് നമ്മുടെ പൂർവികർ സതിയെ വർണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ വർണന ഇന്നും സാധുവത്രേ. ഭർത്താവിന്റെ മരണശേഷം ചെയ്യുന്ന ആത്മബലി ആത്മാവിന്റെ സ്വഭാവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിപ്പറയുകയാണെങ്കിൽ പ്രബുദ്ധതയുടെ ചിഹ്നമല്ല കനത്ത അജ്ഞതയുടെ ചിഹ്നമാണ്. ആത്മാവ് അനശ്വരമാണ്, പരിവർത്തനരഹിതമാണ്, സർവ്വവ്യാപകമാണ്. ശരീരനാശത്തോടുകൂടി അതു നശിക്കുന്നില്ല, ഒരു നശ്വരശരീരത്തിൽനിന്നു മററാന്നിലേക്കായി യാത്ര തുടരുകയാണ്—പ്രാപഞ്ചികബന്ധത്തിൽനിന്നു സ്വയം നിർമുക്തമാകുന്നതുവരെ. അസംഖ്യം ജ്ഞാനികളുടെയും തപസ്വികളുടെയും അനുഭവം ഇതിന്റെ പരമാർത്ഥത്തിനു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു; ഇന്നും ആഗ്രഹമുള്ളവർക്ക് അതു സാക്ഷാത്കരിക്കാം. പിന്നെ ഈ വസ്തുതകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ആത്മഹത്യയെ എങ്ങനെ നീതികരിക്കാം?

എന്നല്ല, യഥാർത്ഥവിവാഹത്തിനർത്ഥം ശരീരങ്ങളുടെ ഐക്യം എന്നു മാത്രമല്ലതാനും. രണ്ടാത്മാക്കളുടെ ഐക്യത്തേയുംകൂടി അതു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. വിവാഹത്തിനു കായികബന്ധം എന്നതിൽ കവിഞ്ഞ അർത്ഥമൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ ഭർത്താവു മരിച്ച ഒരു സ്ത്രീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ചിത്രംകൊണ്ടോ ഒരു മെഴുപ്രതിമകൊണ്ടോ സംതൃപ്തയാകണം. എന്നാൽ തന്നത്താൻ നശിപ്പിക്കൽ നിഷ്ഫലകർമ്മത്തെക്കാളും മോശമായ ഒന്നാണ്. മരിച്ചവരെ ജീവിപ്പിക്കുവാൻ അതു സഹായമാവുകയില്ല. നേരെമറിച്ച് ജീവിക്കുന്നവരുടെ ലോകത്തിൽനിന്നു ഒരാളെക്കൂടി കൊണ്ടുപോവുകയാണ് അതു ചെയ്യുന്നതു്.

ശരീരൈക്യത്തിലൂടെ ആത്മീയൈക്യം പ്രാപിക്കുകയെന്നതിനെയാണ് വിവാഹാദർശം ഉന്നംവയ്ക്കുന്നതു്. അതിന്റെ മുർത്തിമദ്ഭാവമായ മനുഷ്യപ്രേമം ഈശ്വരപ്രേമത്തിലേക്കോ സാർവലൗകികപ്രേമത്തിലേക്കോ ഉള്ള ഒരു സോപാനമാകാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് അനശ്വരയായ മീറ ഇങ്ങനെ പാടിയതു്:

'ഈശ്വരൻ മാത്രമാണ്. മററാരുമല്ല, എന്റെ ഭർത്താവു്.'

ഗ്രാമ്യസുഖാസക്തിയെ രൂപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ ഉപായമായിട്ടല്ല, തന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെ ഭർത്താവിന്റെതിൽ പൂർണ്ണമായി ലയിപ്പിച്ചു നിസ്വാർത്ഥവും സ്വാർത്ഥനിർമാർജ്ജനകരവുമായ സേവനം ചെയ്യുകയെന്ന ആദർശം സാക്ഷാത്കരിക്കുവാനുള്ള ഉപായമായിട്ടാണ് ഒരു സതി വിവാഹത്തെ വീക്ഷിക്കുകയെന്നു് ഇത്രയും

പറഞ്ഞതിൽനിന്നു വ്യക്തമാണല്ലോ. ഭർത്താവു മരിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിതയിൽ കയറീട്ടല്ല അവൾ തന്റെ സന്ധിരപം തെളിയിക്കുക; എന്നാൽ സപ്തപദീകർമ്മസമയത്തു് ഭർത്താവിനു തന്റെ കൂറു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന നിമിഷം മുതൽ തന്റെ ഭർത്താവിനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തെയും രാജ്യത്തെയും സേവിക്കുന്നതിലുള്ള ത്യാഗംകൊണ്ടും യജ്ഞംകൊണ്ടും ആത്മനിഗ്രഹംകൊണ്ടും സമർപ്പണംകൊണ്ടും ശ്വസിക്കുന്ന ഓരോ ശ്വാസത്തിലും അവൾ അതു തെളിയിക്കണം. ഒരു ജീവിയെന്ന നിലയ്ക്കുള്ള സുഖങ്ങളും ഇന്ദ്രിയപ്രീതികളും അവൾ വർജിക്കണം. സകചിതങ്ങളായ കുടുംബശ്രീശങ്കരകൊണ്ടും താൽപര്യങ്ങൾകൊണ്ടും അടിമയാക്കപ്പെടുവാൻ കൂട്ടാക്കാതെ അവൾ ത്യാഗവും യമനിയമോദികളും അധികമധികം ശീലിച്ചു് സ്വന്തം അറിയും സേവനകശലതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഓരോ സന്ദർഭവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ഭർത്താവുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടു മുഴുവൻ ലോകവുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ പഠിക്കുകയും ചെയ്യണം.

ഇത്തരമൊരു സതി ഭർത്തുമരണംകൊണ്ടു നിലവിട്ടു ദുഃഖിക്കുകയില്ല; ഭർത്താവിന്റെ ആദർശങ്ങളും സത്യകർമ്മങ്ങളും തന്റെ കർമ്മങ്ങളിലൂടെ വീണ്ടും ജീവിക്കുവാനും തലോരാ അദ്ദേഹത്തിനു് അനുശ്ചരതയുടെ കിരീടം നേടിക്കൊടുക്കുവാനും വേണ്ടി സഭാ പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. താൻ വിവാഹം ചെയ്തയാളുടെ ആത്മാവു നശിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അറിയുന്നതുകൊണ്ടും പുനർവിവാഹത്തെപ്പറ്റി ഒരിക്കലും അവൾ ചിന്തിക്കുകയില്ല.

ഇപ്പോൾ വായനക്കാരനു് ഇങ്ങനെ ചോദിക്കാൻ തോന്നിയേക്കാം: 'അങ്ങു ചിത്രീകരിച്ച സതി വികാരങ്ങളിലോ വിഷയാസക്തിയാലോ അസ്പഷ്ടമാണ്. അവൾക്കു സന്താനം വേണമെന്ന വിചാരം ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ല. പിന്നെ അവളെന്തിനു വിവാഹം കഴിക്കുന്നു?' ഇതിനുള്ള മറുപടി നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ഹിന്ദുസമൂഹായത്തിൽ വിവാഹം ഇഷ്ടത്തിന്റെ കാര്യമല്ലെന്നാണ്. എന്നല്ല ഈ തലകീഴ്മറിഞ്ഞ കാലത്തു സഭാചാരത്തിനു പരിചയായും ആത്മസംയമത്തിനു സഹായമായും വിവാഹം ആവശ്യമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവരുണ്ട്. വാസ്തവം പറഞ്ഞാൽ വിവാഹകാലത്തു വിഷയാസക്തിയിൽനിന്നു മുക്തരായിരുന്നില്ലെങ്കിലും പിന്നീടു ബ്രഹ്മചര്യമെന്ന ആദർശത്തിൽ തൽപരരായി ആ ആദർശപ്രാപ്തിക്കു പറ്റിയ ശക്തിമത്തായ ഒരു ഉപായം വൈവാഹികജീവിതത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ പലരേയും എനിക്കു നേരിട്ടറിയാം. ഞാൻ വിവരിച്ച സതിയുടേതായ ആദർശം സിദ്ധാന്തലോകത്തിനു പുറത്തു സ്ഥാനമില്ലാത്ത ഒരുതരം പരിപൂർണാവസ്ഥയല്ലെന്നും, ഈ പ്രാപഞ്ചികലോകത്തിൽവെച്ചുതന്നെ പ്രവൃത്തിയിൽ വരുത്തേണ്ടതും പ്രാപിക്കപ്പെടേണ്ടതുമായ ഒന്നാണെന്നും കാണിക്കാൻവേണ്ടിയാണ് ഈ ആളുകളെപ്പറ്റി ഞാനിവിടെപ്പറഞ്ഞതു്.

എങ്കിലും സത്യയുടെ ആദർശം പ്രാപിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന സാധാരണഭാര്യമാർ അമ്മമാരുടേടിയായിരിക്കുമെന്ന ഞാൻ മടി കൂടാതെ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളുന്നു. തന്നിമിത്തം തന്റെ സന്താനങ്ങൾ രാജ്യത്തിന്റെ യഥാർത്ഥദാസരായിത്തീരുന്നതിനുവേണ്ടി തന്റെ മുകളിൽ പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങൾക്കപ്പുറമെ, സന്താനങ്ങളെ രക്ഷിക്കുകയും നല്ലനിലയിൽ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുകയും ചെയ്യുന്ന വിദ്യയും അവർ പഠിക്കണം.

ഭാര്യയെപ്പറ്റി ഞാൻ മുകളിൽ പറഞ്ഞതെല്ലാം ഭർത്താവിനും ബാധകമാണ്. ഭർത്താവിനോടുള്ള തന്റെ കൂറും ഏകാന്തഭക്തിയും ഭാര്യ തെളിയിക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ ഭാര്യയോടുള്ള വിശ്വാസനീഷ്ഠയും ഭക്തിയും ഭർത്താവും തെളിയിക്കണം. ഒരാൾക്ക് ഒരുതരം അളവും തൂക്കങ്ങളും മറ്റൊരാൾക്കു മറ്റൊന്നും ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ. എന്നിട്ടും ഭാര്യയുടെ ചിതയിൽ ഭർത്താവു കയറിയതായി നാം ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ല. അതിനാൽ ഭർത്താവു മരിച്ചാൽ ഭാര്യ ആത്മബലി അർപ്പിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അന്ധവിശ്വാസജടിലമായ അജ്ഞതയിൽനിന്നും, പുരുഷന്റെ അന്ധമായ അഹന്തയിൽനിന്നും ഉരുവിട്ടതാണെന്നു കരുതാവുന്നതാണ്. ഒരുകാലത്തു് അതിനർത്ഥമുണ്ടായിരുന്നെന്നു തെളിയിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽത്തന്നെ ഇക്കാലത്തു് അതു ക്വാടത്തമായി മാത്രം കരുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഭാര്യ ഭർത്താവിന്റെ അടിമയല്ല, അയാളുടെ ഉത്തമാർദ്ധമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന സഖിയും സഹപ്രവർത്തകയും സ്നേഹിതയുമാണ്. തുല്യാവകാശങ്ങളിലും തുല്യധർമ്മങ്ങളിലും അവർ അയാളുടെ പങ്കാളിയാണ്. തന്മൂലം തമ്മിൽതമ്മിലും ലോകത്തോടുമുള്ള അവരുടെ ബാധ്യതകൾ ഒന്നുതന്നെയായിരിക്കണം. പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടവയുമായിരിക്കണം.

അതിനാൽ ഈ സഹോദരിയുടെ ആത്മബലി വ്യർത്ഥമായെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. അനുകരിക്കപ്പെടാവുന്ന ഒരു മാതൃകയായി അതു വച്ചുകൂടാ. അവൾ മരിക്കാൻ കാണിച്ച ധൈര്യത്തെക്കുറിച്ചും ഞാൻ വിലമതിക്കുന്നില്ലേയെന്നു ചോദിച്ചുക്കൊ. 'ഇല്ല' എന്നാണ് സർവാത്മനാ എന്റെ മറുപടി. ഇത്തരം ധൈര്യം ദുഷ്കർമികൾപ്പോലും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതു നാം കണ്ടിട്ടില്ലേ? എങ്കിലും അതിനു് അവരെ സ്തുതിക്കണമെന്നു് ആരു വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. ആത്മഹത്യയെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ വിവേകശൂന്യമായ പ്രശംസകൊണ്ടു് അറിവില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും സഹോദരിയെ മനഃപൂർവ്വമല്ലാതെക്കുറിച്ചും വഴിപിഴപ്പിക്കുക എന്ന പാപം ഞാൻ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുന്നതെന്തിനു്? വിശുദ്ധിയുടെ പാരമ്യമാണു സത്യത്വം. മര്യപുത്രകൊണ്ടു് ഈ വിശുദ്ധി പ്രാപിക്കുവാനോ സാക്ഷാൽക്കരിക്കുവാനോ സാധ്യമല്ല. നിരന്തരപ്രയത്നംകൊണ്ടും ദിവസംപ്രതി

ചെയ്യുന്ന നിരന്തരമായ ആത്മബലികൊണ്ടും മാത്രമേ അതു പ്രാപിക്കുവാനാകൂ

എഫ്. സ്ത്രീധനവും ക്രയാപരമായ വിവാഹവും

30

ഹൈന്ദവങ്ങളിൽ (സിന്ധ്യ) വരന്മാരെ കിട്ടാനുള്ള പ്രയാസം വല്ലാതെ വർദ്ധിച്ചുവരിയാണെന്നും, ഇംപീരിയൽ ടെലഗ്രാഫ് എഞ്ചിനീയറിങ്ങ് സർവീസിലെ ഒരു ജോലിക്കാരൻ വിവാഹനിശ്ചയസമയത്തു 20,000 രൂപയും വിവാഹസമയത്തും പിന്നീടു വിശേഷാവസരങ്ങളിലും കനത്ത സംഖ്യകൾ കൊടുക്കാമെന്ന വാഗ്ദാനവും പിടിച്ചുപറ്റിയെന്നും കാണിക്കുന്ന ഒരു വർത്തമാനപ്പത്രക്കുറുപ്പണം ഒരു ലേഖകൻ അയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീധനം വിവാഹത്തിന് ഉപാധിയാക്കുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെയും രാജ്യത്തെയും അപമാനിക്കുകയും സ്ത്രീത്വത്തെ നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പല യുവജനപ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഈ രാജ്യത്തിലുണ്ട്. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇത്തരം സംഘങ്ങൾ പലപ്പോഴും ഉള്ളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ഉറച്ച പരിഷ്കാരത്തിനു പ്രതിനിധീഭവിക്കുന്ന സംഘടനകളായിത്തീരുന്നതിനു പകരം, ആത്മസ്തുതിസമാജങ്ങളായി പരിണമിക്കുകയാണു്. പൊതുപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്ന ഈ സംഘങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി ചിലപ്പോഴെല്ലാം നന്നാകാറുണ്ടെങ്കിലും, രാജ്യത്തിലെ യുവജനങ്ങളുടെ പ്രതിഫലം പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന അഭിനന്ദനമാണെന്നു് ഓർക്കണം. ആഭ്യന്തരപരിഷ്കാരത്തിന്റെ പിൻബലമില്ലെങ്കിൽ ഇത്തരം പ്രവൃത്തി യുവാക്കളിൽ അനർഹമായ ചാരിതാർത്ഥ്യമുള്ളവാക്കി, അവരുടെ ചുണ കെട്ടത്തും. അപമാനകരമായ സ്ത്രീധനസമ്പ്രദായത്തെ അധിക്ഷേപിക്കുന്ന പ്രബലമായ ഒരു പൊതുജനാഭിപ്രായം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടണം; ഇങ്ങനെ കിട്ടിയ ചീത്തപ്പണംകൊണ്ടു് കൈവീരലുകൾ അശുഭമാക്കുന്ന ചെറുപ്പക്കാരെ സമുദായഭ്രഷ്ടരാക്കുകയും വേണം. മാതാപിതാക്കൾ ഇംഗ്ലീഷ് ഡിഗ്രികൾ കണ്ടു മതിമറന്നുപോകാതിരിക്കുകയും തങ്ങളുടെ പുത്രിമാർക്കു നല്ല ധീരന്മാരായ ചെറുപ്പക്കാരെ കിട്ടുവാൻ ഇത്തിരിപോന്ന സ്വജാതികളും സ്വസംസ്ഥാനങ്ങളും വിട്ടു പുറത്തുപോകാൻ മടികാണിക്കാതിരിക്കുകയും വേണം.

31

ഏതാനും മാസം മുമ്പു് 'സ്റ്റേറ്റ്സ്' 'സ്മാൻ' ഇന്ത്യയിൽ എല്ലാ ജാതികളിലും നിലനിന്നുപോരുന്ന സ്ത്രീധനസമ്പ്രദായത്തെപ്പറ്റി ഒരു

30. Young India, 21-6-1928 (Women and Social Injustice, p. 59)
 31. Harijan, 23-5-1936 (Women and Social Injustice, p. 60)

പർച്ച നടത്താൻ അതിന്റെ പംക്തികളിൽ സ്ഥലമനുവദിക്കുകയും ആ വിഷയത്തെപ്പറ്റി മുഖപ്രസംഗമെഴുതുകയും ചെയ്തു. ഈ ക്രൂര ചാരത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ 'യങ്ങ് ഇന്ത്യ'യിൽ കൂടക്കൂടെ എഴുതാറുണ്ട്. 'സ്റ്റേറ്റ് സ്മാ'നിൽനിന്നു മുറിച്ചെടുത്തുകിട്ടിയ ഭാഗങ്ങൾ അക്കാലത്തു ഞാൻ അറിഞ്ഞ സംഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള നിഷ്ഠൂര സൂരണകളെ ഉണർത്തുന്നു. 'ദേതിലേതി'യെ (സിന്ധിൽ ഈ പേരിലാണ് ആ ആചാരം അറിയപ്പെടുന്നത്) ഉന്നംവെച്ചുകൊണ്ടുള്ളവയായിരുന്നു അന്നത്തെ എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ. തങ്ങളുടെ പുത്രീമാരെ നല്ല നിലയിൽ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന മാതാപിതാക്കളിൽനിന്നു വളരെ പണം പിടിച്ചുപറിയ ധാരാളം സിന്ധികൾ അന്നുണ്ടായിരുന്നു. 'സ്റ്റേറ്റ് സ്മാൻ' ഈ ആചാരത്തിനുമേറെ പൊതുവിൽ ഒരു കരിശുയുദ്ധം തന്നെ നടത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ ആചാരം ഹൃദയശൂന്യമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും എനിക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം അതു ജനകോടികളെ സ്പർശിച്ചിട്ടില്ല. ഹിന്ദുസമുദായത്തിലെ ഒരു തുള്ളി മാത്രമായ ഇടത്തരക്കാരിലേ ഈ ആചാരമുള്ളൂ. ദുരൂഹങ്ങളെപ്പറ്റിപ്പറയുമ്പോഴെല്ലാം ഇടത്തരക്കാരെയാണ് നാം സാധാരണ ഓർക്കുന്നത്. ഗ്രാമീണരായ കോടാനുകോടികൾക്ക് അവരുടേതായ ആചാരങ്ങളും സങ്കടങ്ങളുമുണ്ട്; അവയെപ്പറ്റി ഇപ്പോഴും നമുക്കു വേണ്ടത്ര അറിവില്ല.

എങ്കിലും, ഈ രാജ്യത്തിലെ ജനങ്ങളിൽ താരതമ്യേന ചെറുതായ വിഭാഗത്തിൽ മാത്രമുള്ളതായാൽ സ്രീധനമെന്ന ദുരൂഹ ചാരത്തെ അവഗണിക്കാമെന്നു അർത്ഥമില്ല. ഈ സമ്പ്രദായം പോയേയിട്ടില്ല. മാതാപിതാക്കൾക്കു പണരതിനുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ഒരേറ്റപ്പാടല്ലാതായിത്തീരണം വിചാഹം. ഈ സമ്പ്രദായം ജാതിയുമായി വളരെ അടുത്തു ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. വധുപരന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു കുറച്ചുമാത്രം യുവാക്കന്മാരിൽനിന്നോ യുവതികളിൽനിന്നോ വേണമെന്നു വരുന്നിടത്തോളംകാലം. ഈ സമ്പ്രദായം നിലനിൽക്കും, അതിനെതിരായി എന്തു തന്നെ പറഞ്ഞാലും. ഈ തിരു നശിക്കണമെങ്കിൽ ആൺകുട്ടികളോ പെൺകുട്ടികളോ മാതാപിതാക്കളോ ജാതിബന്ധങ്ങൾ തകർക്കണം; പററിയ വരനെ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ വേണ്ടിവന്നാൽ അവിവാഹിതകളായിത്തന്നെ കഴിയുവാൻ പെൺകുട്ടികൾ ധൈര്യപ്പെടുകയും വേണം. രാജ്യത്തിലെ യുവാക്കളുടെ മനസ്സിൽ വലിയൊരു വിപ്ലവമുണ്ടാകുന്നതരത്തിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം വേണമെന്നാണ് ഇതിനൊക്കെ അർത്ഥം. നിർഭാഗ്യവശാൽ നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിനു നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടുകളുമായി ബന്ധമില്ല. തന്നിമിത്തം രാജ്യത്തിലെ ബാലികാബാലന്മാരിൽ ലഘുവായ ഒരു വിഭാഗത്തിനു ലഭിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം ഈ ചുറ്റുപാടുകളെ സ്പർശിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട്, ഈ ദോഷം കുറയ്ക്കുവാൻ ചെയ്യുവാനതെല്ലാം ചെയ്യുണ്ടതാണെങ്കിലും, രാജ്യത്തിലെ

മാറിവരുന്ന സ്ഥിതിഗതികൾക്കു യോജിച്ച വിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ഈ തിന്മയും ഇതുപോലുള്ള മറ്റനേകം തിന്മകളും പരിഹരിക്കപ്പെടാൻ കഴിയൂ എന്നെന്നിരിക്കു വ്യക്തമാണ്. കോളേജുകളിൽക്കൂടി കടന്നുപോന്നിട്ടുള്ള ഇത്രവളരെ ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളുംകൂടി വിവാഹത്തോടൊപ്പംതന്നെ തങ്ങളുടെ ഭാവിയിലെ സാധാരണ ബാധിക്കുന്ന വ്യക്തമായ ഒരു ദുരഘാതത്തെ ചെറുകുടുംബം കഴിവില്ലാത്തവരോ മനസ്സില്ലാത്തവരോ ആയി കാണപ്പെടുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്? അഭ്യസ്തവിദ്യകളായ പെൺകുട്ടികൾ, തങ്ങൾ പ്രേമാർത്ഥനയ്ക്കു പാത്രമാകുന്നില്ലെന്ന കാരണത്താൽ എന്തിന് ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നു? തീരെ നീതീകരിക്കാൻ വയ്യാത്തതും സഭാചാരബോധത്തിനു യോജിക്കാത്തതുമായ ദുരഘാതത്തെ ധിക്കരിക്കുവാൻ അവരെ സമർത്ഥരാക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് എന്തു വിലയാണുള്ളത്? ഉത്തരം സ്പഷ്ടമാണ്. സാമൂഹ്യമോ മറ്റുതരത്തിലുള്ളതോ ആയ ദുരഘാതങ്ങളോടു പൊരുതുവാൻ ബാലികാബാലന്മാരെ സന്നദ്ധരാക്കാത്ത വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിൽ മൗലികമായ ഏതോ പിഴവുണ്ട്. ഓരോ ജീവിതരംഗത്തിലെയും പ്രശ്നങ്ങളെ വേണ്ടവിധത്തിൽ പരിഹരിക്കുവാൻ ഉതകുന്ന മട്ടിൽ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ കഴിവുകളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം മാത്രമാണ് വിലയുള്ളത്.

32

ഒരു ലേഖകന്റെ വിചാപപൂർണ്ണമായ നീണ്ട എഴുത്തിൽനിന്നു എടുത്തതാണ് താഴെ ചേർത്ത ഭാഗം:

'വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തിൽ ഒരു ജീവകാലത്തെ മുഴുവൻ (46 കൊല്ലത്തെ) സർവ്വീസുള്ള ബങ്കാളിലെ, നല്ലനിലയിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടിയ തെങ്കിലും ഇന്നു ദാിദ്രമായിത്തീർന്ന വളരെ മാനുഷമായ ഒരു കായസ്ഥകുടുംബത്തിൽ ജനിച്ച, 67 വയസ്സു പ്രായമായ ഒരു ഡോക്ടറാണ് ഞാൻ. ഏഴു പുത്രിമാരെക്കൊണ്ടും രണ്ടു പുത്രന്മാരെക്കൊണ്ടും അനുഗൃഹീതനാണ് (?)* ഞാൻ 20 വയസ്സായ മുത്തമകൻ കഴിഞ്ഞ ഒക്ടോബർമാസത്തിൽ, പാവപ്പെട്ട നിസ്സഹായരായ മാതാപിതാക്കളെ ദുഃഖിക്കാൻ വിട്ടുകൊണ്ടു മരിച്ചുപോയി. അവൻ നന്നാവുന്ന ലക്ഷണമുള്ള ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനായിരുന്നു; എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ആശാങ്കേന്ദ്രം. എന്റെ ഏഴു പെൺമക്കളിൽ അഞ്ചുപേരെ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുത്തു. ആറാമത്തെയും ഏഴാമത്തെയും പുത്രിമാർ (18-ം 20-ം വയസ്സു പ്രായം) ഇപ്പോഴും അവിവാഹിതകളാണ്. എന്റെ ഇളയമകൻ 11 വയസ്സായ ഒരു മൈനറാണ്.

32. Harijan, 25-7-1936 (Women and Social Injustice, pp. 61-62)
 * ചോദ്യചിഹ്നം എഴുത്തഴുതിയ ആൾ ഇട്ടതാണ്.

എന്റെ ശമ്പളം 60 രൂപയാണ്. അതെന്റെ ചെലവിനു തികയുകയില്ല. എന്നിങ്ങനെ സമ്പാദ്യമൊന്നുമില്ല. കടക്കാരനാകുകൊണ്ടു നിർദ്ധനനെന്നൊരോ മോശക്കാരനാണു ഞാൻ. ആറാമത്തെ മകളുടെ കല്യാണം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. വിവാഹച്ചെലവു 900 രൂപയിൽ കുറഞ്ഞാൽപോരാ—ആരേണവും സ്രീധനവുമായി 300 രൂപ കാനഡായിലെ സൺലൈഫ് അഷ്വറൻസ് കമ്പനിയിൽ 2,000 രൂപയുടെ ഒരു പോളിസിയുണ്ടെനിക്കു്. 1914-ൽ എടുത്തതാണിതു്. 400 രൂപ മാത്രം കടം തരാമെന്നു കമ്പനി സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതുകൊണ്ടു് ആവശ്യമുള്ളതിൽ പകുതിപോലുമായില്ല. ബാക്കി പകുതിക്കു ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ല. ഈ പകുതിതന്നെ ഒരിടനായ ഈ പിതാവിനെ സഹായിക്കാൻ അങ്ങയേക്കൊണ്ടാവില്ലേ?'

ഇത്തരം അനവധി എഴുത്തുകളിൽ ഒന്നാണിതു്. ഭൂരിപക്ഷം എഴുത്തുകളും ഹിന്ദുസ്ഥാനിയിൽ എഴുതിയതാണു്. എന്നാൽ ഇംഗ്ളീഷ് വിദ്യാഭ്യാസംപോലും, പെൺമക്കളുള്ള മാതാപിതാക്കളുടെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നു നമുക്കറിയാം. ഇംഗ്ളീഷ് പഠിച്ച പിതാവിന്റെ ഇംഗ്ളീഷ് പഠിച്ച മക്കൾക്കു പറ്റിയ ചെറുപ്പക്കാരുടെ കമ്പോളവില വളരെയധികമാകുകൊണ്ടു് അവരിൽ ചിലരുടെ സ്ഥിതി കൂടുതൽ മോശമായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണു്.

ഈ ബങ്കാളി പിതാവിന്റേതുപോലുള്ള ഒരു സംഗതിയിൽ ചെയ്യാവുന്ന ഏറ്റവും നല്ല സഹായം ആവശ്യമുള്ള സംഖ്യ കടമായോ ദാനമായോ കൊടുക്കലല്ല, തന്റെ പുത്രിക്കുവേണ്ടി ഒരു വരനെ വിലകൊടുത്തു വാങ്ങാതിരിക്കുവാനും, പ്രേമത്തിനുവേണ്ടി, പണത്തിനുവേണ്ടിയല്ല, അവളെ വിവാഹം ചെയ്യുന്ന ഒരാളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനും അല്ലെങ്കിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ മകളെ സമ്മതിക്കുവാനും പിതാവിനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുവാണു്. തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ രംഗം സ്വമേധയാ വിപുലമാക്കുകയെന്നാണു് ഇതിനർത്ഥം. ജാതിയുടേതും സംസ്ഥാനത്തിന്റേതുമായ രണ്ടു ഭിത്തികളും ഞൊളിക്കണം. ഇന്ത്യ ഏകവും അവിഭാജ്യവുമാണെങ്കിൽ, മിശ്രഭാജനമോ മിശ്രവിവാഹമോ ചെയ്യാത്ത അസംഖ്യം ചെറിയ വിഭാഗങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ച കൃത്രിമവിഭജനങ്ങൾക്കു സ്ഥാനമുണ്ടായിരിക്കരുതു്. ഈ ക്രൂരാചാരത്തിൽ മതമില്ല. ആരും കുറിക്കാൻ വ്യക്തികളെക്കൊണ്ടാവുകയില്ലെന്നും പരിവർത്തനത്തിനു സമുദായം മുഴുവൻ സന്നദ്ധമാകുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കണമെന്നും പറഞ്ഞാൽപ്പോരാ. മനുഷ്യാചിതങ്ങളല്ലാത്ത ആചാരങ്ങളേയും നടപടികളേയും നിർഭയരായ വ്യക്തികൾ ലംഘിച്ചതു കൊണ്ടല്ലാതെ ഒരിക്കലും ഒരു പരിഷ്കാരവും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഒരു സ്ഥാനപ്രാപ്തിയോ പുണ്യകർമ്മമോ ആയിട്ടല്ലാതെ (തീർച്ച

യായും അതങ്ങനെയാണു്) ഒരു കമ്പോളക്കച്ചവടമായി വിവാഹത്തെ കരുതുവാൻ ഈ അധ്യാപകനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രിമാരും കൂട്ടാക്കാതിരുന്നാൽ എന്താപത്താണ് അവർക്കു് സഹിക്കേണ്ടിവരിക? അതിനാൽ കടംവാങ്ങുകയോ യാചിക്കുകയോ ചെയ്യുകയെന്ന വിചാരം സധൈര്യം വെടിയുവാനും, തന്റെ പുത്രിയുമായാലോചിച്ചുപററിയ ഒരു ഭർത്താവിനെ—അയാൾ ഏതു ജാതിക്കാരനോ സംസ്ഥാനക്കാരനോ ആയട്ടെ—തെരഞ്ഞെടുത്തു്, പ്രോളിസിയുടെ ഉറപ്പിന്മേൽ കിട്ടുന്ന 400 രൂപ ലഭിക്കുവാനും എന്റെ ലേഖകനെ ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു.

33

ഒരു സ്ത്രീ എഴുതുന്നു:

'ഒഴിവാക്കാവുന്ന ദുരിതം' എന്ന അങ്ങയുടെ ലേഖനം* എനിക്കു് അപൂർണ്ണമായി തോന്നുന്നു. പുത്രിമാരെ വിവാഹം കഴിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു മാതാപിതാക്കൾ വാശിപിടിക്കുന്നതും അതിനുവേണ്ടി തീരാത്ത ക്ഷേമങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നതും എന്തിനാണു്? പരാശ്രയം കൂടാതെ ജീവിക്കാൻ സാധിക്കുമാറു്, പുത്രന്മാരെ പഠിപ്പിച്ചുതുപോലെ പുത്രിമാരെയും മാതാപിതാക്കൾ പഠിപ്പിക്കുമെങ്കിൽ, പുത്രിമാർക്കു് ഭർത്താക്കന്മാരെ കണ്ടുപിടിക്കാൻവേണ്ടി അവർക്കു പാടുപെടേണ്ടതായി വരികയില്ല. മനസ്സു് വേണ്ടത്ര വികസിപ്പിക്കാൻ പെൺകുട്ടികൾക്കു് അവസരം ലഭിക്കുകയും മാനുഷമായ നിലയിൽ തന്നത്താൻ പുലർത്തുവാൻ അവർക്കു സാധിക്കുകയും ചെയ്യാൽ, വിവാഹം ചെയ്യണമെന്നു തോന്നുമ്പോൾ തക്ക ഒരു വരനെ കിട്ടാൻ അവർക്കു പ്രയാസമില്ലെന്നാണു് എന്റെ അനുഭവം. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം എന്നു പറയപ്പെടുന്നതു പെൺകുട്ടികൾക്കു നൽകണമെന്നാണു ഞാൻ പറയുന്നതെന്നു ധരിക്കരുതു്. അനേകായിരം പെൺകുട്ടികൾക്കു് അതു സാധ്യമല്ലെന്നു് എനിക്കറിയാം. ലോകത്തെ നേരിടാനുള്ള സ്വന്തം കഴിവിനെക്കുറിച്ചു് അവരെ തികച്ചും ആത്മവിശ്വാസമുള്ളവരാക്കിത്തീർക്കുന്നതും, മാതാപിതാക്കളെയോ ഭാവിവരന്മാരെയോ ആശ്രയിക്കണമെന്ന വിചാരം അവരിൽ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കാത്തതുമായ എന്തെങ്കിലും ജോലിയും, ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായ കാര്യങ്ങളും അവരെ പഠിപ്പിക്കണമെന്നാണു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതു്. ഭർത്താക്കന്മാർ ഉപേക്ഷിച്ച ചില പെൺകുട്ടികൾ ഇന്നു് അവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരോടുകൂടി മാനുഷമായ നിലയിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതായി എനിക്കറിയാം; ഉപേക്ഷിച്ചതിനുശേഷം സ്വാവലംബമുള്ളവരായിത്തീരുവാനും, സാമാന്യജ്ഞാനം നേടുവാനും അവർക്കു സാധിച്ചതാണു് ഇതിനു കാരണം. വിവാഹപ്രായക്കാരായ പെൺകുട്ടികളുള്ള മാതാപിതാക്കളുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെപ്പറ്റി

33. Harijan, 5-9-1939 (Women and Social Injustice, p. 63)
 * 32-ാമത്തെ ഉദ്ധരണം.

ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഈ കാര്യം അങ്ങ് ഊന്നിപ്പറഞ്ഞുകിൽ എന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുകയാണ്!'

ഈ സ്ത്രീ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായങ്ങളോടു് ഞാൻ ഹൃദയപൂർവ്വം യോജിക്കുന്നു. പ്രാപ്തിയില്ലാത്ത ഒരു മകളുണ്ടായതുകൊണ്ടല്ല; പിതാവും ഒരുപക്ഷേ, പുത്രിപോലും സ്വജാതിയിൽനിന്നേ ഭർത്താവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കൂ എന്നു നിശ്ചയിച്ചതുകൊണ്ടു തന്നെത്താൻ ദുരിതത്തിലാഴ്ന്ന ഒരു പിതാവിന്റെ കാര്യമാണ് അന്നെന്നിരിക്കു പറയേണ്ടിവന്നതെന്നുമാത്രം. ഇക്കാര്യത്തിൽ പെൺകുട്ടിയുടെ 'പഠിപ്പ്'തന്നെ ഒരു പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുകയാണുണ്ടായത്. പെൺകുട്ടി പഠിപ്പില്ലാത്തവളായിരുന്നെങ്കിൽ അവൾക്കു് ഏതു യുവാവിനെയും സ്വീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞേനെ. അവൾ പഠിച്ചു പളകുകൊണ്ടു്, തന്നോളംതന്നെ 'പഠിപ്പ്' വരൻ സ്വാഭാവികമായി അവൾക്കു വേണം. ഒരു പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹംചെയ്യാൻ പണം കിട്ടുന്ന മെന്തു നിർബന്ധിക്കുന്നതിലെ ചെററത്തം, ശേർഭാഗ്യവശാൽ, ഒരു ഉറച്ച അയോഗ്യതയായി കരുതപ്പെടുന്നില്ല. കോളേജിലെ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു് പാടേ കൃത്രിമമായ ഒരു വില കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അസംഖ്യം പാപങ്ങളെ അതു മുടിവയ്ക്കുന്നുണ്ടു്. പെൺകുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന വിവാഹാർത്ഥനകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനു ചെറുപ്പക്കാർ പ്രതിഫലം വാങ്ങുന്ന പതിവുള്ള ജാതിക്കാരടെ ഇടയിൽ 'പഠിപ്പ്' എന്ന വാക്കിന്റെ നിർവചനം ഇന്നത്തേതിനേക്കാൾ അർത്ഥവത്തായിരുന്നെങ്കിൽ, പെൺകുട്ടികൾക്കു പററിയ വരന്മാരെ കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള പ്രയാസം തീരെ മാറിയില്ലെങ്കിൽത്തന്നെ വളരെ കുറയുകയെങ്കിലും ചെയ്തേനെ. തന്നിമിത്തം ഈ ലേഖനകർത്രിയുടെ അഭിപ്രായം മാതാപിതാക്കളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുന്നതോടുകൂടിത്തന്നെ അത്യന്തം ആപൽക്കരങ്ങളായ ജാതിമന്ദലികൾ തകർക്കണമെന്നുകൂടി പറഞ്ഞേ തീരൂ. ഈ മതിലുകൾ തകർത്താൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ രംഗം വിപുലമാകും, പണം പിടിച്ചുപററുന്നതിനെ അതു വളരെയേറെ തടയുകയും ചെയ്യും.

34

*ഇതേ സമുദായത്തിലെ ഒരംഗം അയച്ച മറ്റൊരഴുത്തു് എന്റെ മുമ്പാകെയുണ്ടു്. ഭാര്യമാരെ വാങ്ങണമെന്നുള്ളവർ അന്വേഷണാർത്ഥം ഗോവയിലേക്കാണ് പോകാറുള്ളതെന്നു കാണുന്നു; അവിടെയാണത്രേ അവരുടെ പിതാക്കളോ പിതാമഹന്മാരോ ആകാൻ തക്ക നാണമില്ലാത്ത സാധുസാരസ്വതബ്രാഹ്മണരെ കാണുക. ഇങ്ങനെ ആ സമുദായം ഒരിരട്ടപ്പാപം ചെയ്യുന്നു. ഏറ്ററവുമധികം

114. Young India, 6-10-1927 (Women and Social Injustice, p. 55)
* സ്ത്രീകളെ വിലകൊടുത്തു വാങ്ങുന്നതിന്റെയും സ്ത്രീധനത്തിന്റെയും ദോഷങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരു കത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

സംഖ്യ വിളിക്കുന്ന ആൾക്കു് അഭ്യന്തരവിദ്യനായ യുവാവിനെ വാങ്ങാം; ഏറ്റവുമധികം വിലകൊടുക്കാൻ തയ്യാറുള്ള വൃദ്ധന്മാരുമായി (ചിലപ്പോൾ അഭ്യന്തരവിദ്യാരായിരിക്കും) 20 തികയാത്ത തങ്ങളുടെ ചെൺമക്കളെ വിൽക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചു കൂടിയായാലോചന നടത്തുവാൻ പണത്തിനു തിടുക്കമുള്ള മാതാപിതാക്കൾ അവിടെയുണ്ടു്. എന്തെങ്കിലും ഒഴികഴിവു പറഞ്ഞു് ഈ പരിഷ്കാരം മാറ്റിവയ്ക്കണമെന്നു സാരസ്വതസമുദായത്തിന്നുഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനു കിട്ടാവുന്ന ഏക ആശ്വാസം— ആശ്വാസം വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ—ഇതേ ദോഷത്തിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രമല്ലാത്ത വേറെ സമുദായങ്ങളുണ്ടെന്ന സംഗതിയാണു്. വല്ല വ്യത്യസ്തസമുദായങ്ങളിൽ അതു ഏറ്റക്കുറച്ചിലിൽ മാത്രമാണു്. എന്നാൽ ഈ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ നേതൃത്വം വഹിക്കണമെന്നു സാരസ്വതസമുദായത്തിനു് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ സന്ദിശ്ചായം തേടാൻ അവർ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുകയും ഈ ദുരൂഹാരം വെളിച്ചത്താക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകൊണ്ടു് ഈ ഇരട്ടപ്പാപത്തിൽനിന്നു മുക്തമാകാൻ ശ്രമിക്കുകയും വേണം.

35

*ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ശരിക്കു വേണ്ടതു സത്യഗ്രഹമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല, എങ്ങനെയാണതു നടത്തുകയെന്നുള്ളതു് മറ്റൊരു കാര്യം. സത്യഗ്രഹത്തിന്റെ അതിർത്തികളെക്കുറിച്ചു ഞാൻ പല തവണ എന്റെ ലേഖനങ്ങളിൽ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ആത്മശിക്ഷണം, ആത്മനിയന്ത്രണം, ആത്മശുദ്ധി, സമുദായത്തിൽ മാനന്യസ്ഥാനം ഇതെല്ലാം സത്യഗ്രഹം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ആൾക്കുണ്ടായിരിക്കണം. ദുഷ്കർമ്മത്തിനും ദുഷ്കർമ്മിക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം സത്യഗ്രഹി ഒരിക്കലും മറക്കരുതു്. ദുഷ്കർമ്മിയുടെ നേരെ അയാൾക്കു ദുഷ്ടവിചാരമോ വിദ്വേഷമോ ഉണ്ടായിരിക്കരുതു്. ദുഷ്കർമ്മിയുടെ നേരെ അയാൾ അനാവശ്യമായി പരസ്യദോഷ പ്രയോഗിക്കുകപോലും ചെയ്യരുതു്—അവന്റെ ദുഷ്കർമ്മം എത്രതന്നെ അപരിഹാര്യമാണെങ്കിലും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സ്നേഹംകൊണ്ടു മനസ്സുമാറ്റാൻ വയ്യാത്തവണ്ണം അത്ര അധഃപതിച്ചവനായി ഈ ലോകത്തിൽ ആരുംതന്നെയില്ലെന്നതു സത്യഗ്രഹിയുടെ വിശ്വാസങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കണം. തിന്മയെ നന്മകൊണ്ടും, ക്രോധത്തെ സ്നേഹംകൊണ്ടും അസത്യത്തെ സത്യംകൊണ്ടും ഹിംസയെ അഹിംസകൊണ്ടും ജയിക്കാൻ സത്യഗ്രഹി സദാ ശ്രമിക്കണം. ഈ ലോകത്തിൽനിന്നു തിന്മയെ അകറ്റാൻ വേറെ വഴിയൊന്നു

35. Young India, 8-8-1929 (Women and Social Injustice, pp.57-58)
 * ചെറിയ ചെൺകുട്ടികളെ വയസ്സന്മാർ വിലയ്ക്കു വാങ്ങുന്നുവെന്നു പരാതി പറഞ്ഞുകൊണ്ടും, ഇത്തരം സംഗതികളിൽ സത്യഗ്രഹം ആകാമോ എന്നു നോക്കിച്ചുകൊണ്ടും ഷൊലാപുരിൽനിന്നു് ഒരു മഹേശ്വരിയുവാവായച്ചു എഴുത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതാണു് ഇതു്.

അതിനാൽ, ക്രോധം, ദുർവിചാരം മുതലായ ദുർബലതകളിൽ നിന്നു താൻതന്നെ തികച്ചും മുക്തനാണോ എന്നു ഏതു ദുർഷ്കർമ്മം ഇല്ലാതാക്കാൻവേണ്ടിയാണോ താനൊരു ധർമ്മസമരം നയിക്കാൻ പോകുന്നതു ആ ദുഷ്കർമ്മം താനും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നില്ലെന്നു എന്ന്, സൂക്ഷ്മവും പ്രാർത്ഥനാമയവുമായ ആത്മപരിശോധനകൊണ്ടും ആത്മാപഗ്രഥനംകൊണ്ടും കണ്ടെത്തുവാൻ സത്യഗ്രഹിയെന്നു അവകാശപ്പെടുന്നവൻ സർവദാ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. സത്യഗ്രഹിയുടെ വിജയത്തിൽ പകുതിഭാഗം കിടക്കുന്നത് ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിലും തപസ്സിലുമാണു്. പ്രസംഗങ്ങൾകൊണ്ടും മറ്റുതരം കാട്ടിക്കൂട്ടലുകൾകൊണ്ടും സാധിക്കുന്നതിലും എത്രയോ അധികം ശാശ്വതവും സ്ഥിരവുമായ ഫലങ്ങളുളവാക്കുവാൻ സത്യത്തിന്റെയും സ്നേഹത്തിന്റെയും നിശ്ചിതവും അസ്പഷ്ടവുമായ പ്രവർത്തനത്തിനു കഴിയുമെന്നു സത്യഗ്രഹിക്കു വിശ്വാസമുണ്ടു്.

എന്നാൽ സത്യഗ്രഹത്തിനു നിശ്ചിതമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, സത്യഗ്രഹി ചിലതൊക്കെ ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. ഉദാഹരണത്തിനു്, സത്യഗ്രഹി, താൻ ഏതു ദുഷ്കർമ്മത്തെയാണോ ഉന്മൂലനം ചെയ്യാൻ മുതിർന്നിട്ടുള്ളതു്, അതിനെതിരെ ഉൾജിതമായ പ്രക്ഷോഭം നടത്തി പൊതുജനാഭിപ്രായം സൃഷ്ടിക്കണം. ഒരു സാമൂഹ്യദുരാചാരത്തിനെതിരെ പൊതുജനാഭിപ്രായം വേണ്ടത്ര ഉണർത്തപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ അതാചരിക്കുവാനോ അതിനു് പിൻതുണ നൽകുവാനോ എത്ര കേമനും ധൈര്യപ്പെടുകയില്ല. പ്രബുദ്ധവും ബുദ്ധിപൂർവ്വവുമായ പൊതുജനാഭിപ്രായം സത്യഗ്രഹിയുടെ ഏറ്റവും ശക്തിമത്തായ ആയുധമാണു്. സർവസമ്മതമായ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ തീരെ അവഗണിച്ചു് ഒരാൾ ഒരു സാമൂഹ്യദുരാചാരത്തെ അനുകൂലിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു് അയാളെ സമുദായഭ്രഷ്ടനാക്കാൻ തക്ക കാരണമാണു്. പക്ഷേ, സമുദായബഹിഷ്കരണത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം അതാരുടെ നേരെ പ്രയോഗിക്കുന്നുവോ അയാളെ ഉപദ്രവിക്കുകയായിരിക്കരുതു്. സമുദായബഹിഷ്കരണമെന്നുവെച്ചാൽ, തെറ്റു ചെയ്തവനോടു സമുദായം പൂർണ്ണമായി നിസ്സഹകരിക്കുകയെന്നർത്ഥമാണു്—അതിൽ കുറഞ്ഞൊ ഏറിയോ യാതൊരുർത്ഥവുമില്ല; മനുഷ്യർവം സമുദായത്തെ ധിക്കരിക്കുന്നവനു സമുദായത്തിന്റെ സേവനം ലഭിക്കുവാൻ യാതൊരുവകാശവുമില്ലെന്നാണു് ഇതിനടിയിലെ ആശയം. പ്രായോഗികമായി എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കും ഇതു മതി. പ്രത്യേക സന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രത്യേക നടപടി വേണ്ടിവന്നേക്കാം. ഓരോ പ്രത്യേക സംഗതിയുടെയും സ്വഭാവമനുസരിച്ചു നടപടിയിൽ മാറ്റം വരുത്തേണ്ടതായിവരും.

പക്ഷേ, കിഴവനായിട്ടുപോലും തന്റെ വിഷയാസക്തിയെ തടുക്കാൻ കഴിയാത്ത ലമ്പടന്റെ കാര്യമോ? കാര്യം കണ്ണില്ലാത്ത

താണു്. അതിനു തന്റേടമില്ല. എങ്ങനെയെങ്കിലും, ഏതുവന്നാലും, ഇപ്പും സാധിക്കാനാണു് അതിന്റെ ശ്രമം. ഇത്തരമൊരുത്തനോടു സമുദായം എന്തു ചെയ്യണം? നിസ്സഹായരായ ഇരകളെ അവർക്കു കൊടുക്കാതിരിക്കുക എന്നാണു മറുപടി. ഇരുപതു വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയേയും വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കരുതു്, അവളുടെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായും കൊടുക്കരുതു്—ഇതായിരിക്കണം നിയമം. സ്വമനസ്സാലെ ഒരു പെൺകുട്ടിയും തന്നെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ കൂട്ടാക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ വയസ്സുൻ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന ചോദ്യം സ്വാഭാവികമായും ഉരുവിക്കുന്നു. ഇത്തരമൊരു ചോദ്യത്തിനു സമുദായത്തിന്റെ പക്കൽ മറുപടിയില്ല; ഒന്നും കൊടുക്കേണ്ട ബാധ്യത അതിന്നില്ല, അന്ധമായ കാമത്തിനു നിസ്സഹായരായ പെൺകുട്ടികൾ ഇരയായിത്തീരരുതു് എന്ന നിർബന്ധം മാത്രമേ അതിനുളളൂ. അന്ധമായ കാമസംഗ്രാമം തീക്കേവേണ്ട ഉപായം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതു് അതിന്റെ ചുമതലയല്ല. പൂങ്കിലും സാമൂഹ്യാന്തരീക്ഷത്തിൽ വിശുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ, ലമ്പടന്റെ ലമ്പടത്വം ഇല്ലാതാക്കാൻ അതു വളരെ സഹായിക്കുമെന്നു് അനുഭവംകൊണ്ടു കാണാം.

ഐ. വ്യഭിചാരം

1. ദേവദാസികളും വ്യഭിചാരവും

36

പക്ഷേ, ഞാനിനി ആത്മവിക്ഷോഭകരമായ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങളിൽനിന്നു് ആത്മസംഹാരങ്ങളായവയിലേക്കു് ഇറങ്ങി വന്നുതീരൂ. കൊക്കനഡയിൽ ഒരു വമ്പിച്ച പൊതുയോഗത്തിനുശേഷം രാത്രി 9 മണിക്കു ഞാൻ ബങ്കളാവിലേക്കു മടങ്ങിയെത്തിയപ്പോൾ ഏതാനും സ്ത്രീകളും പെൺകുട്ടികളും എന്നെ വന്നു കാണുകയുണ്ടായി. ഞാൻ അകത്തു കടന്നപ്പോൾ വെളിച്ചം വളരെ മങ്ങിയതായിരുന്നു. അവരുടെ പെരുമാറ്റത്തിലും ഭാവങ്ങളിലും വിലക്ഷണമായ എന്തോ ഉണ്ടായിരുന്നു. 'നിങ്ങൾ നൃൽക്കാറുണ്ടോ? തിലക്സ്വരാജ് ഫണ്ടിലേക്കു നിങ്ങളെന്താണു് എന്നിങ്ങനെ തരുക?' എന്ന സാധാരണ ചോദ്യം എന്തുകൊണ്ടോ എന്റെ നാവിന്മേൽ വരുന്നില്ല. ഇതിനു പകരം എന്റെ ആതിഥേയനോടു ഞാൻ ചോദിച്ചു, ഈ സ്ത്രീകൾ ആരാണെന്നു്. അദ്ദേഹം അന്വേഷിച്ചു. കുറച്ചുനേരം മടിച്ചുനിന്നശേഷം ഇതായിരുന്നു മറുപടി: 'ഞങ്ങൾ നർത്തകികളാണു്.' ഞാൻ ഭൂഗർഭത്തിലേക്കു് ആണ്ടുപോകുന്നതുപോലെ തോ-

36. Young India, 13-4-1927 (Women and Social Injustice, p. 123)

ധി എനിക്കു്. ജീവിതാരംഭത്തോടു് അനുബന്ധിച്ച ഒരു ക്രിയയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു് ആതിഥേയൻ എന്നെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. അതുകൊണ്ടു കാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ വഷളാവുകയാണുണ്ടായതു്. ആ നശിച്ച ഏർപ്പാടിന്നു് അതൊരു മാനുഷതയുടെ ഛായയുണ്ടാക്കിത്തീർത്തു. ഞാൻ എതിർവിസ്താരം നടത്തി. ഏറ്റവും മര്യാദപരമായിട്ടു സ്വരത്തിൽ അവർ പറഞ്ഞു, അവർ ദർശനത്തിന്നു വന്നിരിക്കുകയാണെന്നു്. 'അവർ മറ്റൊരുകിലും തൊഴിൽ സ്വീകരിക്കുമോ?' 'ഉവ്വു്. നാം അവർക്കു ഉപജീവനമാർഗം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുമെങ്കിൽ.' കാര്യം അവിടെവെച്ചു പറഞ്ഞുതീർക്കാൻ എനിക്കു മനസ്സുവന്നില്ല. ഞാൻ പുരുഷനായതിൽ എനിക്കു ലജ്ജയുണ്ടായി. പിറ്റേന്നു രാവിലെ ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത താമസസ്ഥലമായ രാജമഹേന്ദ്രിയിൽ വെച്ചു ഞാൻ തുറന്നുപറഞ്ഞു. ആസ്രയിൽ എന്റെ ഏറ്റവും വേദനാജനകമായ അനുഭവം ഇതായിരുന്നു. ഈ പാപം ഒരു രൂപത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിൽ ഇന്ത്യയിൽ സർവ്വത്രയുള്ളതാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിലൂടെ നമുക്കു സ്വരാജ്യം കിട്ടണമെങ്കിൽ സ്ത്രീകളെ നാം നമ്മുടെ കാമത്തിന്നിരയാക്കരുതെന്നുമാത്രമേ എനിക്കു പറയാനുളളൂ.

ബലഹീനരെ രക്ഷിക്കുക എന്ന നിയമം ഇവിടേയ്ക്കു വിശേഷിച്ചു ബാധകമാണു്. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഗോസംരക്ഷണത്തിൽ നമ്മുടെ സ്ത്രീകളുടെ ചാരിത്ര്യസംരക്ഷണവും ഉൾപ്പെട്ടും. നമ്മുടെ അമ്മമാരെയും സഹോദരിമാരെയും പുത്രിമാരെയും രക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ മറ്റു സ്ത്രീകളെ രക്ഷിക്കുവാൻ നാം പഠിക്കാതിരുന്നാൽ, നവജീവൻ കൈവന്ന ഒരിന്ത്യ നമുക്കുണ്ടാവുകയില്ല. നമ്മളിലുള്ള മനുഷ്യനെ നശിപ്പിക്കുന്നതും നമ്മെ മൃഗങ്ങളാക്കിത്തീർക്കുന്നതുമായ പാപങ്ങൾ നാം നമ്മളിൽനിന്നു കഴുകിക്കളയുക.

37

മാനംവീറു ഉപജീവനമാർഗം നേടുന്ന ആ സ്ത്രീകളെ ഞാൻ ആദ്യമായി കണ്ടതു് ആസ്രസംസ്ഥാനത്തിൽ കൊക്കനഡയിൽവെച്ചാണു്. അവരിൽ അരഡസൻപേരോടു് അൽപ്പം മിനിട്ടുനേരം അഭിമുഖസംഭാഷണം നടത്തുകയെന്നതാണു് അവിടെവെച്ചുണ്ടായതു്. രണ്ടാമത്തെ അനുഭവം ബാരിസാളിൽവെച്ചായിരുന്നു. നൂറിലധികംപേർ കാലേക്കൂട്ടി സമയം നിശ്ചയിച്ചു് എന്നെ വന്നുകണ്ടു. അഭിമുഖസംഭാഷണം ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടും, തങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്സു് മെമ്പറായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്നും തിലക് സ്വരാജ്യ് ഫണ്ടിലേക്കു സംഭാവന നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഏകിലും കോൺഗ്രസ്സു് കമ്മിറ്റികളിൽ തങ്ങൾക്കു് ഉദ്യോഗം വഹിച്ചുകൂടെന്നു എന്റെ ഉപദേശത്തി

37. Young India, 15-9-1921 (Women and Social Injustice, pp. 128-130)

ന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാകുന്നില്ലെന്നും എന്നെ അറിയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരഴ്ചയ്ക്ക് അവർ നേരത്തെ അയച്ചിരുന്നു. തങ്ങളുടെ ഭാവി ക്ഷേമത്തെപ്പറ്റി എന്റെ ഉപദേശം ലഭിച്ചാൽകൊള്ളാമെന്നും അവർ എഴുതിയിരുന്നു. ആ എഴുത്തുകിട്ടിയാൽ എനിക്കു സന്തോഷമോ വെറുപ്പോ എന്താണുണ്ടാവുകയെന്നു നിശ്ചയമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അതു കൊണ്ടുവന്ന ആൾ വളരെ സങ്കോചത്തോടുകൂടിയാണ് അതെനിക്കു തന്നത്. വല്ലതരത്തിലും കഴിയുമെങ്കിൽ ഈ സഹോദരികളെ സേവിക്കേണ്ടതു് എന്റെ കടമയാണെന്നു പറഞ്ഞു് അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ സമാശ്വസിപ്പിച്ചു.

ഈ സഹോദരികളുമായി കൂഴിച്ചുകൂടിയ രണ്ടു മണിക്കൂർ എനിക്കു് അമൂല്യമായൊരനുഭവമാണു്. സ്രീകുളം പുരുഷന്മാരും കുട്ടികളും ഉൾപ്പെടെ 20,000 ജനങ്ങളുള്ള ആ സ്ഥലത്തു തങ്ങൾ 350 പേരിലധികമുണ്ടെന്നു് അവരെന്നോടു പറഞ്ഞു. ബാരിസാളിലെ പുരുഷന്മാരുടെ അപമാനത്തെ അവർ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. എത്രവേഗം ബാരിസാൾ ഇതിൽനിന്നു വിമുക്തമാകുന്നുവോ അത്രയും അതിന്റെ കീർത്തിക്കു അതു നല്ലതാണു്. ബാരിസാളിനെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞതെല്ലാം ഓരോ നഗരത്തെ സംബന്ധിച്ചു ശരിയാണെന്നു ഞാൻ യേശുപട്ടണം അതുകൊണ്ടു്, ബാരിസാളിനെപ്പറ്റി ഞാൻ പറയുന്നതു് ഒരു ഉദാഹരണമെന്ന നിലയ്ക്കാണു്. ഈ സഹോദരികളെ സഹായിക്കണമെന്നു ഞാൻ വിചിരിച്ചുവെന്നു ബാരിസാളിലെ യുവാക്കന്മാർക്കു് അഭിമാനിക്കാം. ഈ തിന്മയെ ഉന്മൂലനം ചെയ്തുവെന്നുകൂടി അഭിമാനിക്കുവാൻ ബാരിസാളിനു് അചിരേണ സാധിക്കുമെന്നു നമുക്കു് ആശിക്കുക.

മനുഷ്യജാതിയുടെ ഉത്തമാർഗ്ഗത്തെ—എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സ്രീജാതി അബലകളുടെ ജാതിയല്ല—ഒരുപയോഗപ്പെടുത്തി എന്നതിനോളം അത്രയേറെ അധഃപതിക്കുന്നതോ വേദനിപ്പിക്കുന്നതോ മൃഗീയമോ ആയ മറ്റൊന്നില്ല പുരുഷൻ ചെയ്ത ദുഷ്കർമ്മങ്ങളുടെ കൂടുത്തിൽ. രണ്ടു ജാതികളിൽവെച്ചു ശ്രേഷ്ഠ കൂടിയതു സ്രീജാതിയാണു്; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇന്നും അതു ത്യാഗത്തിന്റെയും നിശ്ശബ്ദസഹനത്തിന്റെയും വിനയത്തിന്റെയും വിശ്വാസത്തിന്റെയും അറിവിന്റെയും മുർത്തിമത്ഭാവമാണു്. പുരുഷൻ തനിക്കുണ്ടെന്നു നടിക്കുന്ന കൂടുതൽ മികച്ച അറിവിനേക്കാൾ സുബദ്ധമാണു സ്രീയുടെ സഹജജ്ഞാനമെന്നു പലപ്പോഴും തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. രാമന്റെ പേർ പറയുന്നതിനു മുമ്പു സീതയുടെയും, കൃഷ്ണന്റെ പേരിനു മുമ്പിൽ രായയുടെയും പേർ പറയുന്നതിൽ യുക്തിയുണ്ടു്. ദുരാചാരംകൊണ്ടുള്ള ഈ ചൂതാട്ടം പരക്കെയുള്ളതാകകൊണ്ടും, പരിഷ്കരിച്ച യൂറോപ്പിൽ ചിലേടങ്ങളിൽ അതിനു ഗവർണ്മെന്റു് വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതുകൊണ്ടും മനുഷ്യന്റെ വളർച്ചയിൽ അതി

നൊരു സ്ഥാനമുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കാൻതക്കവിധം നാം സ്വയം വ്യാമോഹിപ്പിക്കാതിരിക്കുക. ഇന്ത്യയിൽ പണ്ടുണ്ടെന്ന വാദം കൊണ്ടു നാം ഇതിനെ എന്തെന്നും നിലനിർത്താതിരിക്കുക. നന്മയും തിന്മയും തമ്മിൽ തിരിച്ചറിയാതാവുകയും, നമുക്കു തികച്ചും അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ഭൂതകാലത്തെ അന്ധമായി അനുകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നിമിഷമുതൽ നാം വളർച്ചമുട്ടിയവരാകും. കഴിഞ്ഞകാലത്തുണ്ടായിരുന്ന പ്രകൃഷ്ടതമങ്ങളും ഉത്തമങ്ങളുമായ എല്ലാറ്റിന്റെയും അഭിമാനഭരിതരായ അവകാശികളാണു നാം. നമ്മുടെ തെറ്റുകൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചു് ആ പൈതൃകത്തെ നാം അപമാനിക്കരുതു്. ആത്മാഭിമാനമുള്ള ഒരിന്ത്യയിൽ ഓരോ സ്ത്രീയുടെയും സദാചാരം ഓരോ പുരുഷനും തന്റെ സ്വന്തം സഹോദരിയുടേതെന്നപോലെ വിലപ്പെട്ടതല്ലേ? ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ മനുഷ്യനെയും നമ്മുടെ സഹോദരിയോ സഹോദരനോ ആയി കാണുകയെന്നാണു സ്വരാജ്യത്തിനർത്ഥം..

അതിനാൽ ഈ സഹോദരികളുടെ മുമ്പിൽ ലജ്ജകൊണ്ടു ഞാനെന്റെ തല കുനിച്ചു. ചിലർ പ്രായംചെന്നവരായിരുന്നു; മിക്കവരും ഇരുപതിനും മുപ്പതിനുമിടയ്ക്കു പ്രായമുള്ളവർ; പന്ത്രണ്ടിനു താഴെ പ്രായമുള്ള രണ്ടോ മൂന്നോ ബാലികമാരുമുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ എല്ലാംകൂടി ആറു പെൺകുട്ടികളും നാലാൺകുട്ടികളുമുണ്ടെന്നും, ഇവരിൽ ഏറ്റവും പ്രായംകൂടിയവളെ സ്വജാതിയിൽത്തന്നെ ഒരുത്തനു് കല്യാണംകഴിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കയാണെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. മറ്റൊരുതലിലും പണി സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ, പെൺകുട്ടികളെ അവരുടേതുപോലെയുള്ള ജീവിതത്തിനുതക്ക പറ്റിയ വിധം വളർത്തിക്കൊണ്ടു വരുവാനാണു ഭാവം. തങ്ങളുടെ ജീവിതം നേരെയാക്കാൻ വയ്യാത്തതാണെന്നു് ഈ സ്ത്രീകൾ കരുതുന്നുവെന്നതു്, ജീവനുള്ള ശരീരത്തിൽ കൊള്ളുന്ന ഒരു വെട്ടുപോലെയായിരുന്നു. എന്നാലും അവർ ബുദ്ധിയുള്ളവരാണു്, വിനയമുള്ളവരാണു്. അവരുടെ സംഭാഷണം അന്തസ്സുള്ളതായിരുന്നു. അവരുടെ മറ്റുപടികൾ വൃത്തികേടോ വക്രതയോ ഇല്ലാത്തവയും. അവരുടെ ദ്രവ്യനിശ്ചയം തൽക്കാലമെങ്കിലും ഒരു സത്യഗ്രഹിയുടേതുപോലെ ദ്രവ്യതയുള്ളതായിരുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ ജീവിതരീതി വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കാമെന്നും, ആരെങ്കിലും സഹായിക്കുമെങ്കിൽ പിറേറന്നുമുതൽ തന്നെ നൂൽപ്പും നെയു്ത്തും തുടങ്ങാമെന്നും അവരിൽ പതിനൊന്നു പേർ ഏറ്റവും മറ്റുള്ളവർ പറഞ്ഞു, അവർക്കു് ആലോചിക്കാൻ സമയം വേണമെന്നു്; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, എന്നെ ചരിക്കണമെന്നു അവർക്കു വിചാരമില്ല.

ബാരിസാളിലെ പൗരന്മാർക്കു് ഇതാ ഒരു ജോലി; ഇന്ത്യയുടെ എല്ലാ യഥാർത്ഥ സേവകർക്കും, സ്ത്രീകൾക്കെന്നപോലെ പുരുഷന്മാർക്കും ഇതാ ഒരു ജോലി; 20,000 പേർക്കിടയിൽ ഭാഗ്യംകെട്ടു 350

സഹോദരികളുണ്ടെങ്കിൽ, ഇന്ത്യയിൽ ആകെ 52,50,000 ഉണ്ടായെന്നുവരാം. എങ്കിലും ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യയിൽ ഗ്രാമവാസികളും കൃഷിക്കാരായ അഞ്ചിൽ നാലു ഭാഗത്തെ ഈ ദുരാചാരം തീണ്ടിയിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ അഭിമാനിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഇന്ത്യയിൽ ഒട്ടാകെ മാനംവിരറ്റ ജീവിക്കുന്നവരായി ഏറ്റവും പുരുഷന്മാരുടെ 10,50,000 സ്ത്രീകളുണ്ടായിരിക്കും. ഇവരെ അവരുടെ പതിതാവസ്ഥയിൽനിന്നു കരകയറ്റാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ രണ്ടു കാര്യം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. പുരുഷന്മാരായ നാം നമ്മുടെ വികാരങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുവാൻ പഠിക്കണം. മാനുഷമായി ജീവിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ജോലി ഈ സ്ത്രീകൾക്ക് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും വേണം. നിസ്സഹകരണപ്രസ്ഥാനം നമ്മെ ശുദ്ധീകരിക്കുകയും നമ്മുടെ ദുർവികാരങ്ങളെ അടക്കി നിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ നിഷ്ഫലമാണ്. തിങ്ങിപ്പാർക്കാതെ എല്ലാവർക്കും ചെയ്യാവുന്നതായി നൂൽപ്പം നെയ്ത്തു മല്ലാതെ വേറെ ജോലിയൊന്നുമില്ല. ഈ സഹോദരികളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും വിവാഹത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അവർക്കതു സാധ്യമല്ലെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. അതിനാൽ അവർ ഇന്ത്യയിലെ യഥാർത്ഥ സന്യാസിനിയായിത്തീരണം. സേവനമല്ലാതെ ജീവിതത്തിൽ വേറെ ക്ലേശങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്തതുകൊണ്ട്, അവർക്കു മതിയാവോളം നുള്ളാം, നെയ്യാം. 10,50,000 സ്ത്രീകൾ ദിവസേന എട്ടു മണിക്കൂർ ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി നെയ്യുകയെന്നുവെച്ചാൽ; ദരിദ്രമായ ഇന്ത്യയ്ക്ക് അത്രയും ഉറപ്പിക കിട്ടുകയെന്നാണർത്ഥം. ദിവസേന തങ്ങൾ രണ്ടു ഉറപ്പികവരെ സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഈ സ്ത്രീകൾ എന്നോടു പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അവർ സമ്മതിച്ചു, പുരുഷന്റെ വിഷയാസക്തിയെ പ്രീണിപ്പിക്കുവാൻ പല സാധനങ്ങളും ആവശ്യമുണ്ടെന്ന്; സാധാരണ ജീവിതത്തിലേക്കു മടങ്ങിവന്നാൽ നൂൽപ്പം നെയ്ത്തും ആരംഭിച്ചാൽ ഇതൊക്കെ കൂടാതെ കഴിക്കാവുന്നതാണ്. അഭിമുഖസംഭാഷണം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും ഞാൻ പറയാതെതന്നെ അവർക്കു മനസ്സിലായി, സ്വന്തം പാപകർമ്മം വെടിയാതെ അവർക്ക് എന്തുകൊണ്ടു കോൺഗ്രസ്സ് കമ്മിറ്റികളിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരായിക്കൂടെന്ന്. വിശുദ്ധ ഹസ്തുങ്ങളോടും വിശുദ്ധ ഹൃദയങ്ങളോടുംകൂടി സമീപിക്കാത്തവർക്കുംതന്നെ സ്വരാജ്യത്തിന്റെ ബലിപീഠത്തിൽ അർപ്പണ നടത്തുവാൻ അർഹതയില്ല.

38

ക്ഷീണേന്ത്യയിൽനിന്നു എനിക്കു ലഭിച്ച മംഗളപത്രങ്ങളിലെല്ലാം വച്ച് ഏറ്റവും ഹൃദയസ്पर्ശിയായതു ദേവദാസികളുടേതായിരുന്നു—വ്യഭിചാരിണികൾ എന്നതിനുപകരം ഉപയോഗിക്കുന്ന

38. Young India, 16-4-1925 (Women and Social Injustice, pp. 139-141)

ഒരു സൗമ്യമായ പ്രയോഗമാണിത്. ഭാഗ്യംകെട്ട ഈ സഹോദരി കളുടെ സമുദായത്തിൽപ്പെട്ടവരായിരുന്നു അതെഴുതിയുണ്ടാക്കിയതും. എന്നിട്ടു കൊണ്ടുവന്നു തന്നതും. ഇവരുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും എങ്കിലും പുരോഗതി വളരെ മന്ദമാണെന്നും ആ നിവേദനസംഘത്തിൽനിന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. പൊതുജനങ്ങൾ സാമാന്യമായി ഈ പരിഷ്കാരങ്ങളിൽ വിമുഖരാണെന്നു നിവേദനസംഘത്തെ നയിച്ച മാനുസ് പറഞ്ഞു. എന്നിട്ടുണ്ടായ ആദ്യത്തെ നട്ടക്കം കൊക്കനഡയിൽവെച്ചായിരുന്നു. അവിടുത്തുകാരോടു സംസാരിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ എല്ലാം തുറന്നു പറഞ്ഞു. രണ്ടാമത്തേതു ബാരിസാളിൽവെച്ചായിരുന്നു; അവിടെവെച്ചു ഈ ഭാഗ്യവിഹീനകളെ ഞാൻ കുറെയധികം കണ്ടു. പേർ ദേവദാസികളെന്നോ മറെറേതോ ആയാലും, പ്രശ്നം ഒന്നുതന്നെ. മനുഷ്യന്റെ വിഷയാസക്തികളേവേണ്ടി കുറെ സ്രീകൾക്ക് അവരുടെ ചാരിത്ര്യം വിൽക്കേണ്ടിവരുന്നുവെന്നതു കടുത്ത നാണക്കവും ദുഃഖവും അഗാധമായ അപമാനവും ഉൾപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമാണ്. അബലകളെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവരുടെമേൽ നിയമനിർമാതാവായ പുരുഷൻ വെച്ചുകെട്ടിയ പാതിത്യത്തിന് അവൻ യേകരശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടതായിവരും. പുരുഷന്റെ കൈകളിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രയായി സ്രീ അവളുടെ പൂർണ്ണനന്ദത്തിലേക്ക് ഉയരുകയും പുരുഷന്റെ നിയമങ്ങളുടെയും അവനുണ്ടാക്കിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും നേരെ തിരിഞ്ഞടിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ അവളുടെ ആ തിരിച്ചടി തീർച്ചയായും അഹിംസാത്മകമാണെങ്കിലും, കുറിക്കുകൊള്ളുന്നതായിരിക്കും. പുരുഷന്മാരുടെ നിയമവിരുദ്ധവും സദാചാരവിരുദ്ധവുമായ സുഖത്തിനുവേണ്ടി ലജ്ജാവഹമായ ഒരു ജീവിതം നയിക്കേണ്ടിവരുന്ന അനേകായിരം സ്രീകളുടെ സ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ഇന്ത്യയിലെ പുരുഷന്മാർ ആലോചിക്കട്ടെ. ഈ മലിനകേന്ദ്രങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും വിവാഹിതരാണെന്നുള്ളതും തന്നിമിത്തം ഇരട്ടപ്പാപം ചെയ്യുന്നുവെന്നതുമാണു മഹാകഷ്ടം. തങ്ങളുടെ കൂട്ട് ആർക്കു വാശാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ ആ ഭാഗ്യമാരോടു അവർ പാപം ചെയ്യുന്നു. തങ്ങളുടെ ഏകോദരസഹോദരിമാരുടെ വിശുദ്ധിയെ കാത്തുരക്ഷിക്കുന്ന അത്രതന്നെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ആരുടെ വിശുദ്ധി കാത്തുരക്ഷിക്കുവാൻ അവർക്കു ബാധ്യതയുണ്ടോ ആ സഹോദരിമാരോടു അവർ പാപം ചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ പുരുഷന്മാരായ നാം നമ്മുടെ മാനുസ്ത ധരിച്ചാൽ പിന്നെ ഒരൊറ്റ നിമിഷംപോലും നിലനിൽക്കാത്ത ഒരു ട്രഷ്കർമാണിത്.

നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും ബഹുമാന്യരായ പലരും ഈ ട്രഷ്കർമത്തിൽ മുഴുകിയവരായിരുന്നു. ഒല്ലങ്കിൽ വിശപ്പുള്ള ഒരുത്തൻ ഒരു പഴം കഴിക്കുന്നതിനേക്കാളും കാശിനു മുട്ടുള്ള ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ പോക്കറ്റിൽനിന്നു പണം തട്ടിയെടുക്കുന്നതിനേക്കാളും വലിയ ഒരു

കുറുമായി ഇത്തരം സുഖഭോഗം കരുതപ്പെടേനെ. പണം കടന്നതോ ഒരു സ്ത്രീയുടെ മാനം കടന്നതോ ഏതാണു സമുദായത്തിനു കൂടുതൽ ദ്രോഹകരം? തന്റെ മാനം വിൽക്കുന്നതിൽ വ്യഭിചാരിണി പങ്കുകാരിയാണെന്നും പന്ത്രയസ്ഥലത്തുള്ള കോടിശ്വരന്റെ പോക്കറ്റിൽനിന്നു ഒരു പഠിച്ച കള്ളൻ പണം തട്ടിയെടുക്കുമ്പോൾ കോടിശ്വരൻ അതിൽ പങ്കാളിയല്ലെന്നും എന്നോടു പറയരുത്. ഒരു പോക്കറ്റടിക്കാരൻചെക്കനോ, തന്റെ പിടിയിൽ കിട്ടിയവനെ ലഹരിസാധനംകൊടുത്തു മയക്കി അയാളെക്കൊണ്ടു സ്വത്തു മുഴുവൻ ഒപ്പിടുവിച്ചു വാങ്ങുന്നവനോ ആരാണധികം ദുഷ്ടൻ? പുരുഷൻ തന്റെ കൃത്രിമവും നിരങ്കുശവുമായ ചപ്പടാച്ചികൾകൊണ്ടു ആദ്യം സ്ത്രീയുടെ സദാസനകൾ കെടുത്തിയശേഷമല്ലേ അവളോടു ചെയ്യുന്ന അപരാധത്തിൽ അവളെ പങ്കാളിയാക്കുന്നതു്? അതോ, പഞ്ചമരണപ്പോലെ ചില സ്ത്രീകൾ പതിതജീവിതം നയിക്കാനായി ജനിച്ചു പോയവരാണെന്നാണോ? ഞാനെഴുതിയതിന്റെ ആന്തരത്വങ്ങൾ ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കുവാൻ വിവാഹിതനോ അവിവാഹിതനോ ആയ ഓരോ ചെറുപ്പക്കാരനോടും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഈ സാമൂഹ്യരോഗത്തെപ്പറ്റി സദാചാരത്തിന്മേലുള്ള ഈ മഹാരോഗത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെല്ലാം എനിക്കു എഴുതിക്കൂടാ. പോരാത്തതെല്ലാം അയാളുടെ ഭാവന ചേർക്കട്ടെ, അയാൾ ഈ കുറംചെയ്തിട്ടുള്ളവനാണെങ്കിൽ. പരിശുദ്ധനായ ഓരോ മനുഷ്യനും തന്റെ ചുറ്റുപാടുകൾ പരിശുദ്ധമാക്കാൻ കഴിയുന്നതു ചെയ്യട്ടെ. ഇതു പറയുക എളുപ്പമാണു്, ചെയ്യൽ എളുപ്പമല്ല, എന്നെന്നിരിക്കിയാം. ഇതൊരു വിഷമംപിടിച്ച സംഗതിയാണു്. എങ്കിലും ആവൈഷമ്യമുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ എല്ലാ ചിന്താശീലരുടെയും ശ്രദ്ധയെ അതു ക്ഷണിക്കുന്നു. ഈ ഭാഗ്യഹീനകളുടെ ഇടയിൽ ചെയ്യേണ്ട പണി എല്ലായിടത്തും വിദഗ്ദ്ധർക്കു വിട്ടുകൊടുക്കണം. ദുഷ്കീർത്തിയുടെ ഈ ആവാസസ്ഥാനങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുന്ന പുരുഷന്മാർക്കും എന്റെ ഈ അഭിപ്രായം ബാധകമാണു്.

2. വ്യഭിചാരിൻമാർജനത്തിൽ വേണ്ട കരുതൽ

39

മദരിപുരത്തു സ്വീകരണസംഘം പതിതസഹോദരികളുടേതായ ഒരു നൂൽനൂൽപ്പുപ്രദർശനം ഏർപ്പാടുചെയ്തിരുന്നു. എനിക്കു് അതു കണ്ടപ്പോൾ സന്തോഷം തോന്നി. എങ്കിലും ഈ പ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലുള്ള അപകടങ്ങളെപ്പറ്റി അതിന്റെ ചുമതലക്കാരോടു ഞാൻ പറഞ്ഞു. അവരെ വീണ്ടെടുക്കുവാനുള്ള ഈ

39. Young India, 26-6-1925 (Women and Social Injustice, pp. 132-133)

പ്രസ്ഥാനം ആദ്യം രൂപംകൊണ്ട സ്ഥലമായ ബാറിസാളിൽ, അതു വേണ്ടവിധം പുരോഗമിക്കുന്നതിനു പകരം, വികൃതമായിത്തീരുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഈ നിർഭാഗ്യവതികളെ അവിടെ സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരുടെ സംഘടനയ്ക്കു തെറ്റായ രീതികളെ ഒരു പേരായിട്ടിട്ടുള്ളതു്. അതിന്റെ തൽക്കാലോദ്ദേശങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും താഴെപ്പറയുംപ്രകാരമാണു്:

‘ദരിദ്രരെ സഹായിക്കുക, രോഗികളെ ശുശ്രൂഷിക്കുക.

‘അവരുടെ ഇടയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കുക.

‘നാരിശീൽപ്പാശ്രമങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു നൂൽപ്പം നെയ്ത്തും യന്ത്രംകൊണ്ടും കൈകൊണ്ടുമുള്ള തുന്നൽപണിയും മറ്റു കൈവേലകളും പഠിപ്പിക്കുക.

‘ഉയർന്ന സംഗീതപരിശീലനം നൽകുക.

‘സത്യഗ്രഹത്തിലും അഹിംസയിലും വിശ്വസിക്കുന്ന മറ്റൊരാൾ സ്ഥാപനങ്ങളുമായും സഹകരിക്കുക.’

ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, ഇതു കഠിനയുടെ മുമ്പിൽ വണ്ടികെട്ടലാണു്. സ്വയം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുമുമ്പു ലോകോപകാരപ്രദമായ ജോലി ചെയ്യാൻ ഈ സഹോദരിമാരോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഉയർന്ന സംഗീതപരിശീലനം നൽകുന്ന കാര്യം ഫലത്തിൽ ദുരന്തമായില്ലെങ്കിൽ, വലിയൊരു താല്പര്യമായി കരുതപ്പെടുകയെങ്കിലും ചെയ്യും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പാട്ടും ആട്ടവും ഇവർക്കിപ്പോൾത്തന്നെ അറിയാം. പിന്നെ സത്യഗ്രഹത്തിലും അഹിംസയിലും വിശ്വസിക്കുന്ന എല്ലാ സംഘടനകളിലും അവർക്കു ചേരാം! സ്വന്തം തൊഴിൽകൊണ്ടു് അവർ സത്യത്തെയും അഹിംസയെയും സദാ ഹിംസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്.

അവരെയെല്ലാം കോൺഗ്രസ്സിൽ അംഗങ്ങളായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു എന്നും, അവരുടെ എളിയ നിലയ്ക്കു യോജിച്ച മറ്റു ദേശീയ സേവനമെല്ലാം ചെയ്യാൻ അവരെ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും എന്റെ മുമ്പിലുള്ള രേഖയിൽനിന്നു കാണുക. അവരെ പ്രതിനിധികളായി തിരഞ്ഞെടുക്കുകപോലും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അവരുടെ പേരിൽ എഴുതപ്പെട്ട അശ്രീലമായ ഒരു വിജ്ഞാപനവും ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായി.

ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ എന്തുതന്നെയായാലും ഈ പുറപ്പാടു മുഴുവൻ ഒരു ഭംഗിയായില്ലാത്തതായി എന്നു കരുതാതിരിക്കാൻ എന്നിക്കു കഴിയുന്നില്ല. നൂൽപ്പിനെ ഞാൻ മാനിക്കുന്നു; പക്ഷേ, അതു ദുരാചാരത്തിനു പാസുപോർട്ടായിക്കൂടാ. എല്ലാവരും സത്യഗ്രഹികളാക

ണമെന്ന ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എങ്കിലും പശ്ചാത്തപിക്കാത്ത ഒരു സ്ഥിരം കൊലപാതകി ആ പ്രമാണത്തിനു കീഴെ ഒപ്പുവയ്ക്കുന്നതിനെ എന്റെ സർവശക്തിയും ഉപയോഗിച്ചു ഞാൻ തടയും. എന്റെ ഹൃദയം മുഴുവൻ ഈ സഹോദരികളുടെ ഭാഗത്താണ്. എന്നാലും ബാറിസാളിലെ പ്രവർത്തനരീതികളോടു യോജിക്കാൻ എനിക്കു വയ്യ. സമുദായത്തിന്റെ സദാചാരപരമായ ക്ഷേമത്തെ മുൻനിർത്തി അവർക്കുണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു പദവി ഈ സഹോദരിമാർ നേടിയിരിക്കുന്നു. ഈ സഹോദരികൾ അവരുടെ സംഘം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതു് എന്താവശ്യത്തിനാണോ ആ ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി അറിയപ്പെട്ട മോഷ്ടാക്കളുടെ ഒരു സംഘം നാം ഉണ്ടാക്കുകയില്ല. ഇവരുടെ സംഘത്തിനു് അത്രയും ന്യായമില്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇവർ കള്ളന്മാരെക്കൊന്നും അപകടം പിടിച്ചവരാണ്. കള്ളന്മാർ ഭൗതികസമ്പത്തു് അപഹരിക്കുന്നു, ഇവരോ, സഭു്വത്തിയു്. സമുദായത്തിലെ ഈ നിർഭാഗ്യാംഗങ്ങളുടെ നിലനിൽപ്പിനു മുഖ്യമായി പുരുഷന്മാരാണ് ഉത്തരവാദികളെങ്കിലും, അനർത്ഥം വരുത്തിത്തീർക്കാനുള്ള അതിഭയങ്കരമായ കഴിവുകൾ ഇവർ സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വിസ്മരിക്കരുതു്. ഈ സ്ത്രീകളുടെ സംഘടിതമായ പ്രവർത്തനം അവരെ വല്ലാതെ ഒരുവെട്ടുവരാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ടെന്നും, ബാറിസാളിലെ യുവാക്കളിൽ ഇവർ ദുഷിച്ച സ്വാധീനശക്തി ചെലുത്തിപ്പോരുന്നുണ്ടെന്നും ബാറിസാളിൽ വെച്ചു ചിലർ എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി. ഈ സംഘം പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ടെങ്കിൽ എന്നാഗ്രഹിക്കുകയാണു ഞാൻ. അവർ നാണംകെട്ട ഈ ജീവിതം നയിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം അവരിൽനിന്നു സംഭാവനകളോ സേവനങ്ങളോ സ്വീകരിക്കുന്നതും അവരെ പ്രതിനിധികളായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ കോൺഗ്രസ്സിൽ അംഗങ്ങളാകാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതും തെറ്റാണെന്നാണ് എന്റെ ഉറച്ച അഭിപ്രായം. കോൺഗ്രസ്സിൽ അവർ പ്രവേശിക്കുന്നതിനു നിയമപരമായ തടസ്സമൊന്നുമില്ലെങ്കിലും, പൊതുജനാഭിപ്രായം അവരെ കോൺഗ്രസ്സിൽനിന്നു് അകറ്റിനിർത്തുമെന്നും കോൺഗ്രസ്സിൽ അംഗമാകാതിരിക്കുവാനുള്ള വകതിരിവു് അവർക്കുതന്നെ ഉണ്ടാകുമെന്നും ഞാൻ ആശിച്ചിരുന്നു.

എന്റെ വാക്കുകൾ അവരുടെ അടുത്തെത്തുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസ്സിൽനിന്നു സ്വന്തം പേരുകൾ പിൻവലിക്കുവാനും, തങ്ങൾക്കു് ഒരു സംഘടനയുണ്ടെന്നു കാര്യം വിസ്മരിക്കുവാനും, എങ്കിലും ഉറച്ചുനിന്നു ഉടൻതന്നെ ഈ ദ്രാചാരക്കച്ചവടം ഉപേക്ഷിക്കുവാനും ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, എന്നാൽ മാത്രമേ ഒരു വ്രതമെന്നനിലയ്ക്കു നൂൽപ്പം, ഉപജീവനമാർഗമെന്ന നിലയ്ക്കു നെയ്ത്തും അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിഫലം കിട്ടുന്ന മറ്റൊരതെങ്കിലും ശുദ്ധ ജോലിയും അവർ സ്വീകരിക്കാവൂ.

3. പരിഹാരമാർഗങ്ങൾ

40

സമുദായത്തിൽനിന്നു് ഈ ദ്രാഹരം നീക്കംചെയ്യുന്ന വിശിഷ്ടജാലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവർ അവരുടെ പണി ഒരു ചിട്ടയനുസരിച്ചു നടത്തേണ്ടതായി വരും; സ്വന്തം പരിശ്രമം ഉടനെ വിജയിച്ചില്ലെങ്കിൽ, അവർ നിരസാഹരായിത്തീരുകയുമാരതു്. തങ്ങളുടെ തൊട്ടടുത്ത ദിക്കിലെ ജോലിയിൽ അവർ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കട്ടെ. ഈ പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനു രണ്ടു വഴിയുണ്ടു്. കച്ചവടത്തിനു ദേവദാസികളെ ഉപയോഗിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിലും, ദേവദാസീസമുദായത്തിൽത്തന്നെയും പ്രവർത്തനംവേണം. സമുദായത്തിന്റെ ദ്രാഹരത്തിനു ദേവദാസികൾ വഴങ്ങാതിരുന്നാൽ, ആ സമ്പ്രദായം ഉടൻ നശിച്ചു. എങ്കിലും ഈ സംഗതി അത്ര എളുപ്പമല്ല. വിശപ്പിനു പാപമറിഞ്ഞുകൂടാ. ദ്രോണരേയും ഭീഷ്മരേയും പോലെ ദേവദാസികൾ ഈ പാപം നീതീകരിക്കുവാൻ സ്വന്തം വയിറിന്റെ നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടുകയാണു്. തഴക്കംകൊണ്ടു് ഈ ജോലിയെക്കുറിച്ചുള്ള പാപബോധം അവർക്കില്ലാതായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ വ്യഭിചാരത്തിനു പകരം ശുദ്ധമായ മറ്റൊന്നെങ്കിലും ഉപജീവനമാർഗം അവർക്കുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതായി വരും. പിന്നെ സമുദായത്തിലും ജോലി ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടു്. ദേവദാസികളെ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന ഉത്സവങ്ങളും വിവാഹാഘോഷങ്ങളും കണ്ടുപിടിച്ചു് അവയുടെ ചുമതലക്കാരോടു ന്യായവാദം ചെയ്യണം. ഇന്നിന്നതു ചെയ്യണമെന്നു പറിപ്പുകർത്താക്കൾ കൽപ്പിക്കരുതു്. അവർ ബുദ്ധിയോടും ഹൃദയത്തോടും അർത്ഥിക്കണം. ഒരു കണക്കിനു് എല്ലാ പരിഷ്കാരവും ഒരുതരം വിദ്യാഭ്യാസമാണു്—സാധാരണവിദ്യാഭ്യാസംപോലെതന്നെ സുപ്രധാനമായതു്. തന്നിമിത്തം അതുതന്നെ ഒരു ശാസ്ത്രമാണു്; ചിട്ടയോടുകൂടി അഭ്യസിച്ചാൽ മാത്രമേ അതു ഫലിക്കൂ.

41

രാജ്യത്തിലെ യുവാക്കളിലാണു് എന്റെ ആശംസ. ഈ ദ്രാഹരത്തിനു് ഇരയായവർ പ്രകൃത്യാ ദ്രാഹരതൽപരരല്ല. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ, ആലോചനയില്ലാതെ അവർ അതിലേക്കു ആകർഷിക്കപ്പെടുകയാണു്. തങ്ങൾക്കും സമുദായത്തിനും ഇതു ചെയ്തു ദോഷം അവർ മനസ്സിലാക്കണം. സുശിക്ഷിതജീവിതമേ അവരേയും രാജ്യത്തെയും പൂർണ്ണവിനാശത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കൂ എന്നും അവർ ധരിക്കണം. സർവ്വോപരി, അവർ ഈശ്വരനെ ധ്യാനിക്കുകയും പ്രലോഭനത്തിൽനിന്നു അകന്നുനില്ക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹായം

40. Harijan, 14-9-1934 (Women and Social Injustice, p. 145)
 41. Young India, 9-7-1925 (Women and Social Injustice, p. 136)

തേടുകയും ചെയ്യാതിരുന്നാൽ, ശുഷ്കശിക്ഷണം എത്രയുണ്ടായിട്ടും പ്രയോജനമില്ല.

42

പതിതസഹോദരികൾ നൂല്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, നൂല്പുകൊണ്ടുതന്നെ ഉപജീവനമാർഗം സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ടെന്നും എന്നോട പറഞ്ഞു. ഇവർ പെൺകുട്ടികളല്ല, നാല്പതു കഴിഞ്ഞ സ്ത്രീകളാണ്. മേലിൽ അവർ തങ്ങളുടെ മാനം വിലക്കുകയില്ല; എങ്കിലും നൂല്പില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് ഇരക്കേണ്ടിവന്നേനെ. തന്നിമിത്തം ശരിക്കു പറഞ്ഞാൽ, തങ്ങളുടെ ആദ്യത്തെ ഞ്ഞാഴിലിൽനിന്നല്ല, യാചകവൃത്തിയിൽനിന്നാണ് അവർ സ്വതന്ത്രരാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. എന്നാലും ഈ സഹോദരികളുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്തിയതും അവരുടെ ക്ഷേമത്തിൽ താൽപര്യം കാണിച്ചതും നവ്വാലിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു വലിയ കാര്യംതന്നെയാണ്. അവരിൽ ചിലർ അവരുടെ പഴയ തൊഴിൽ വേണ്ടെന്നുവെച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, നൂല്പു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും എന്നോട പറയുകയുണ്ടായി. ആ ജോലിവേണ്ടെന്നുവക്കാതെ നൂല്പു തുടങ്ങുന്നത് ഈ സഹോദരിമാർക്ക് ഒരു നേട്ടമാകുമോ എന്നു എന്നിരിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അവരുടെ മാനക്കേട് ഒളിച്ചുവെക്കുവാൻ അതിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയെന്നുവരാം. എന്നാൽ ഉപജീവനമാർഗമായി നൂല്പു സ്വീകരിക്കുവാൻ അവരോട് ഉപദേശിച്ചുകൂടെന്നതും ശരിയാണ്. ഒന്നരണ്ടുറപ്പികവരെ, അതിലധികമില്ലെങ്കിൽ, ദിവസേന സമ്പാദിച്ചു, ശീലിച്ചവരാണവർ. സാമാന്യം നല്ല പ്രതിഫലം കിട്ടുന്ന നെയ്ത്തോ തയ്യൽവേലയോ മറ്റൊരതെങ്കിലും വിചിത്രപ്പണികളോ അവർക്കുവേണം. ഇതും പുരുഷന്മാർക്കു ശരിപ്പെടുത്താവുന്ന പണിയല്ല. സന്ദർഭത്തിനു തക്കവണ്ണം ഉയരേണ്ട ഭാരം സ്ത്രീകൾക്കു വിട്ടുകൊടുക്കണം, അസാമാന്യ വിശുദ്ധിയും സ്വഭാവദാർഢ്യവുമുള്ള ഒരു സ്ത്രീ ഈ പതിതസഹോദരികളെ വീണ്ടെടുക്കുന്ന ജോലിയിൽ മുഴുകുന്നതുവരെ ഈ വ്യഭിചാരപ്രശ്നം പരിഹരിക്കപ്പെടുകയില്ല. തങ്ങളുടെ വിഷയസംരൂപിക്കുവേണ്ടി യുവതികളെ സ്വയം വിലക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു തന്നത്താൻ അധഃപതിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരുടെ ഇടയിൽ പുരുഷൻ പലതും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. വ്യഭിചാരം ലോകത്തോളം പഴക്കമുള്ളതാണെങ്കിലും അത് ഇന്നത്തെപ്പോലെ എന്നെങ്കിലും പട്ടണജീവിതത്തിന്റെ ഒരുവശ്യഘടകമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു. എങ്ങനെയായാലും, ഈ ശാപത്തിനെതിരെ മനുഷ്യൻ പൊരുതി വ്യഭിചാരത്തെ കാലപ്പഴക്കം ചെന്ന മറ്റു പല ദുരാചാരങ്ങളെയും ഇല്ലാതാക്കിയതുപോലെനാമാവാശേഷമാക്കുന്ന ഒരു കാലം വരണം.

42. Young India, 28-5-1925 (Women and Social Injustice, p. 131)

4. നിയമനിർമ്മാണം.

43

വ്യഭിചാരം വളർന്നുവരുന്ന ഒരു കൂറൻ ദുരാചാരമാണെന്നു് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. ദുരാചാരത്തിൽ സദാചാരം കാണാനും കലയുടെയോ മറെറൊന്നെങ്കിലും പിഴച്ച മനോവൃത്തിയുടെയോ വിശുദ്ധമായ പേരിൽ ദുരാചാരത്തെ പൊറുക്കുവാനുള്ള പ്രവണത ഈ ഹീനമായ സുഖഭോഗത്തിനു് കൃത്രിമമായ മാനു്യതയുടെ ഉടപ്പു് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തിരിക്കുന്നു; ഇതാണു് എങ്ങും കാണാവുന്ന സദാചാരവിരുദ്ധമായ ഈ മഹാരോഗത്തിനു കാരണം. എന്നാലും നിലവിലുണ്ടെന്നു് ഈ ലേഖകൻ പറഞ്ഞ ഭയങ്കര സ്ഥിതിവിചേഷം എന്റെ അറിവിൽ പെടാത്തതാണു്. ഈ തിന്മയെ അദ്ദേഹം പെരുപ്പിച്ചു കാണിച്ചിട്ടില്ല എന്നാണെന്റെ ഭയം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എന്റെ പര്യടനകാലത്തു് ഇതിനനുക്രമമായ തെളിവു് പലേടത്തുനിന്നും എനിക്കു ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഈശ്വരനിൽ അവിശ്വാസമോ വെറും യാത്രികവിശ്വാസമോ ഉള്ളതും, അധികാരത്തിന്റെ കൊടുമുടിയിൽ എത്തിയെന്നു തോന്നിയ കാലത്തു് റോമിനു സംഭവിച്ച അധഃപതനത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുമാറു് സുഖസൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഇക്കാലത്തു്, ഈ ദുരാചാരം വമ്പിച്ചതാകകൊണ്ടു് ഒരു പരിഹാരമാർഗം നിർദ്ദേശിക്കുക എളുപ്പമല്ല. നിയമംകൊണ്ടു് ഇതു പരിഹരിക്കാനാവില്ല. ലണ്ടൻ ഈ ദുരാചാരംകൊണ്ടു് തിളച്ചുമറിയുകയാണു്. പാരീസ് ഈ ദുരാചാരത്തിനു് കുപ്രസിദ്ധമാണു്; അവിടെ അതൊരു മോടിയായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണു്. നിയമംകൊണ്ടു തടയാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ഈ സുസംഘടിതങ്ങളായ രാഷ്ട്രങ്ങൾ അവയുടെ തലസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഈ ദുരാചാരം നിർത്തിയേനെ. എന്നെപ്പോലുള്ള പരിഷ്കർത്താക്കൾ എത്രതന്നെ എഴുതിയാലും ഈ ദുർവൃത്തി ഗണ്യമായ വിധം കുറയുകയില്ല.

44

*ഈ ലേഖികയുടെ അഭിപ്രായത്തെ ഞാൻ ഹൃദയപൂർവ്വം അനുക്രമിക്കുന്നു. ഉദ്ദിഷ്ടമായ നിയമനിർമ്മാണം പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിന്റെ മുമ്പിൽ കടന്നതാകുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. പ്രകടവും പ്രബുദ്ധവുമായ പൊതുജനാഭിപ്രായം മുഴുവൻ ഈ സമ്പ്രദായം ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിൽ നിലനിർത്തുന്നതിനെതിരാണ്. അവിൻ

43. Young India, 9-7-1925 (Women and Social Injustice, p. 136)
 44. Young India, 29-8-1925 (Women and Social Injustice, p. 143)

* പെൺകുട്ടികളെ ദേവദാസികളായി ഉഴിഞ്ഞിടുന്നത് തടയുവാൻ താൻ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ബില്ലിനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായം ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഡോ. മത്തുലക്ഷ്മിറെഡ്ഡി എഴുതിയ ഒരു കത്തിനു് മറുപടിയായി എഴുതിയതു്.

വിലപന നിലനിർത്തണമെന്ന അവിൻ കച്ചവടക്കാരുടെ അഭിപ്രായം, പൊതുജനാഭിപ്രായം അവർക്കെതിരാണെങ്കിൽ ശ്രദ്ധേയമല്ലാത്തതുപോലെ, ഈ ദുരാചാരക്കച്ചവടത്തിലെ കക്ഷികളുടെ അഭിപ്രായവും ശ്രദ്ധേയമല്ല. ഈ ദേവദാസിസമ്പ്രദായം അതിനെ അനുകൂലിക്കുന്നവർക്കൊരു കളങ്കമാണ്. പൊതുജനാഭിപ്രായം അലസമല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അതെന്നേ നശിച്ചുപോയെന്നെ. ഈ രാജ്യത്തിൽ എന്തോ കാരണത്താൽ പൊതുജനാഭിപ്രായം ഉറങ്ങിക്കിടക്കുകയാണ്. പല തെറ്റിന്റെയും യേശുരത്ന അതിന് ഇടയ്ക്കൊക്കെ അനുവേദിക്കാറുണ്ട്, എന്നാലും അനങ്ങാതിരിക്കുമാറു് അതു് ഉദാസീനമോ നിർജീവമോ ആണ്. എങ്കിലും ഡോക്ടർ റെസ്സിയിലെപ്പോലെ ചുണയുള്ള ആരെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അതിന് ഈ ഉദാസീനതസ്തിടയ്ക്കും നൽകാൻ കഴിയുന്നിടത്തോളം പിന്തുണ നൽകാൻ പൊതുജനമനസ്സാക്ഷി ഒരുക്കമാണ്. അതിനാൽ, ഡോക്ടർ റെസ്സിയുടെ അഭിപ്രായം ആകാലികമല്ലെന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം. ഇത്തരം നിയമനിർമാണം ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ ആകാമായിരുന്നു, എങ്ങനെയായാലും മതങ്ങളിലും പൊതുവെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലും വിശുദ്ധി വേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നവരുടെയെല്ലാം ഹൃദയപൂർവമായ പിൻതുണ അവർക്കു ലഭിക്കുമെന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

45

കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിസഭകളെക്കുറിച്ചുള്ള വമ്പിച്ച പ്രതീക്ഷകൾക്ക് ഒരു തെളിവുകൂടിയാണ് ഡോ. മുത്തുലക്ഷ്മിറെസ്സി തരുന്നത്. ഇത്തരം പ്രതീക്ഷകൾ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ജനങ്ങൾക്ക് അവകാശമുണ്ട്. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ എതിരാളികൾക്കൂടി സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു, അവർ വേണ്ടതുചെയ്യുന്നുണ്ടെന്ന്. തങ്ങളുടെ ഭരണം ഇന്ത്യൻചുറ്റുപാടുകൾക്കു യോജിച്ചതാക്കിത്തീർക്കുവാൻവേണ്ടി ജനക്ഷേമകരങ്ങളായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിൽ കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിസഭകൾ പരസ്പരം മത്സരിക്കുകയാണ്. ദേവദാസികളെ നാണംകെട്ട ജീവിതത്തിന് ഉഴിഞ്ഞിടുന്ന ദുരാചാരം നിർത്തുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള തന്റെ ബിൽ പാസ്സാക്കണമെന്നു ഡോ. മുത്തുലക്ഷ്മിറെസ്സി മദിരാശി മന്ത്രിസഭയോടു് അഭ്യർത്ഥിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ബിൽ ഞാൻ വായിച്ചുനോക്കിയിട്ടില്ല, എങ്കിലും അതിന്റെ പിന്നിലുള്ള ആശയം അത്രയേറെ നല്ലതാകുകൊണ്ട്, ഇനിയും അതു ദക്ഷിണസംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമമായി കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നതു് ഒരാശ്ചര്യമാണ്. മദ്യനിരോധംപോലെ അത്ര അടിയന്തരമാണ് ഈ പരിഷ്കാരമെന്നു ഡോ. മുത്തുലക്ഷ്മിയുടെ അഭിപ്രായത്തോടു ഞാൻ പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ മുഖ്യമന്ത്രി ഈ

45. Harijan, 25-9-1937 (Women and Social Injustice, p. 146)

ദുരാചാരത്തിനെതിരെ വളരെക്കാലം മുമ്പ് പ്രസംഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന സംഗതി അവർ അനുസ്മരിക്കുന്നു. നിയമംകൊണ്ട് അതിനെ നേരിടാൻ അധികാരമുള്ള ഇന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഔത്യക്യം കുറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് എനിക്കറിയാം. അധികം മാസങ്ങൾ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് ദേവദാസിസമ്പ്രദായത്തിന് നിയമത്തിന്റെ പിൻബലമില്ലാതായിത്തീരണമെന്ന് അവരോടൊപ്പം ഞാനും ആശിക്കുന്നു.

ജെ. ലൈംഗികവൈകൃതങ്ങൾ

46

ഏതാനും കൊല്ലം മുമ്പ് ബീഹാർഗവർമന്റെയിലെ വിദ്യാഭ്യാസ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് അതിന്റെ കീഴിലുള്ള വിദ്യാലയങ്ങളിലെ പ്രകൃതിവിരുദ്ധ ദുർനടപടികളെപ്പറ്റി ഒരന്വേഷണം നടത്തുകയുണ്ടായി. അദ്ധ്യാപകരുടെ ഇടയിൽപോലും ഈ ദുരാചാരമുണ്ടെന്ന് ആ അന്വേഷണക്കമ്മിറ്റി കണ്ടെത്തി. അദ്ധ്യാപകർ കുട്ടികളുടെ ഇടയിൽ തങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥാനത്തെ തങ്ങളുടെ പ്രകൃതിവിരുദ്ധമായ കാമസംഗ്രഹത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു. ഏതെങ്കിലും അദ്ധ്യാപകൻ ഈ ദുർനടപടിയുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് മുഖേന നടപടികളെടുക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു സർക്കുലർ വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടർ അയച്ചിരുന്നു. ഈ സർക്കുലറിനു വല്ല ഫലവുമുണ്ടായെങ്കിൽ അതെന്താണെന്ന് അറിയുന്നതു് രസാവഹമായിരിക്കും.

ഇത്തരം ദുർനടപടികളിലേക്ക് എന്റെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നതു്, ഇന്ത്യയിൽ സർവത്ര സ്വകാര്യവിദ്യാലയങ്ങളിലെന്നപോലെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിലും ഈ ദുരാചാരം വർദ്ധിച്ചുവരികയാണെന്നു കാണിക്കുന്നതുമായ രേഖകൾ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നും എനിക്കയച്ചുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്, ആൺകുട്ടികളിൽനിന്ന് എനിക്കു കിട്ടിയ ഏഴുത്തുകളും ഈ വിവരങ്ങളെ സ്ഥിരീകരിക്കുന്നു.

ഈ ദുർനടപടി പ്രകൃതിവിരുദ്ധമാണെങ്കിലും, അനാദികാലം മുതൽ നിലനിന്നുപോരുന്നതാണ്. സ്വകാര്യദുർവൃത്തികൾക്കുള്ള പരിഹാരമാർഗം കണ്ടുപിടിക്കുക വളരെ പ്രയാസമാണ്. കുട്ടികളുടെ രക്ഷിതാക്കളായ ടീച്ചർമാരെ ബാധിക്കുമ്പോൾ ഇതു കൂടുതൽ പ്രയാസമായിത്തീരുന്നു. 'ഉപ്പിനുതന്നെ അതിന്റെ രസമില്ലാതായാൽ പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടാണ് അതിനെ ഉപ്പാക്കാൻ കഴിയുക?' എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് നടപടികൾ കുറവ്. തെളിഞ്ഞ സംഗതികളിൽ ആവശ്യമാണെങ്കിലും അവ പോരാ ഈ ദോഷപ

46. Young India, 27-6-1929 (Self-restraint V. Self-indulgence, pp. 130-131)

രിഹാരത്തിനു പൊതുജനാഭിപ്രായം ശരിയായാലേ ഈ ദുർവൃത്തി ശമിക്കൂ. എന്നാൽ ഈ രാജ്യത്തിൽ മിക്ക സംഗതികളിലും സുശക്തമായ പൊതുജനാഭിപ്രായമെന്നൊന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിൽ വ്യാപിച്ച നിസ്സഹായതാബോധം മറെറല്ലാരംഗങ്ങളെയും ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നമ്മുടെ മുമ്പിൽവെച്ചു ചെയ്യുന്ന പല അപരാധങ്ങളും നാം കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കുകയാണ്.

ഭാഷാപാണ്ഡിത്യത്തിനമാത്രം പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന ഒരു വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായം ഈ ദുരാചാരത്തെ തടയുവാൻ പറ്റിയതല്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അതിനെ വളർത്തുവാൻ പര്യാപ്തമാവുകകൂടി ചെയ്യുന്നു. സ്കൂളിലേക്കു പോകുന്നതിനുമുമ്പു മലിനരല്ലാതിരുന്ന കുട്ടികൾ പഠിപ്പുകാലം കഴിയുമ്പോഴേക്കും മലിനരും ആണത്തംകെട്ടവരും വികലമതികളുമായിത്തീർന്നതായി കണ്ടിട്ടുണ്ട്. 'കുട്ടികളുടെ മനസ്സിൽ മതഭക്തി പെലുത്തുണ്മെന്നു' ബീഹാർ കമ്മിറ്റി ശുപാർശചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ പൂച്ചയ്ക്കു മണിക്കെട്ടാനാരുണ്ട്? മതഭക്തി പഠിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ധ്യാപകർക്കേ കഴിയൂ. പക്ഷേ അവർക്കു തന്നെ അതില്ല. അപ്പോൾ ഇതു് അദ്ധ്യാപകരെ വേണ്ടതുപോലെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന്റെ കാര്യമാണ്. പക്ഷേ അദ്ധ്യാപകരുടെ വേണ്ടതുപോലുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പു് എന്നുവെച്ചാൽ, ഇന്നു കൊടുക്കുന്നതിനേക്കാൾ അധികം ശമ്പളം കൊടുക്കുകയെന്നോ, ഒരു ഉദ്യോഗമെന്ന നിലയ്ക്കല്ലാതെ ഒരു പരിപാവനധർമ്മത്തിനായി ജീവകാലം മുഴുവൻ സമർപ്പിക്കുകയെന്ന പണ്ടത്തെ സമ്പ്രദായത്തിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോവുക എന്നോ ആണ് അർത്ഥം. റോമൻകത്തോലിക്കരുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും ഇതു നടപ്പുണ്ട്. നമ്മുടേതുപോലുള്ള ഒരു ദരിദ്രരാജ്യത്തിൽ ആദ്യം പറഞ്ഞതു് സാധ്യമല്ല. രണ്ടാമത്തേതുമാത്രമാണ് പോംവഴി എന്നെനിക്കു തോന്നുന്നു. എന്നാൽ എന്തിനും പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്നതും ലോകത്തിൽവെച്ചു് ഏറ്റവും ചെലവുകൂടിയതുമായ ഒരു ഭരണസമ്പ്രദായത്തിൻകീഴിൽ ആ വഴി അടഞ്ഞു കിടക്കുകയാണ്.

കുട്ടികളുടെ സദാചാരങ്ങളിൽ മാതാപിതാക്കൾ സാമാന്യമായി യാതൊരു താൽപര്യവും കാണിക്കാത്തതുകൊണ്ടു്, ഈ തിന്മ പരിഹരിക്കാനുള്ള പ്രയാസം വർദ്ധിച്ചിരിക്കുകയാണ്. കുട്ടികളെ സ്കൂളിലേക്കു് അയച്ചതുകൊണ്ടു് അവരുടെ കടമ അവസാനിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ ഭാവി ഇരുളടഞ്ഞതുതന്നെയാണ്. പക്ഷേ, എല്ലാ ഭൃഷ്ടകർമ്മത്തിനും ഒരൊറ്റ പ്രതിവിധിയേയുള്ളുവെന്ന വസ്തുതയിൽ ആശ്രയിച്ചു വഴിയുണ്ടു്—ആ ഒറ്റവഴി പരക്കെയുള്ള ശുദ്ധീകരണമാണ്. ഈ ദുർവൃത്തിയുടെ ആധിക്യംകൊണ്ടു ചക്രിതരായിത്തീരാതെ നമ്മളിൽ ഓരോരുത്തനും ഏറ്റവും അടുത്ത ചുറ്റുപാടുകളിൽ അത്യന്തം ശുദ്ധിച്ചു്—ആദ്യം തന്നത്താൻ ശുദ്ധീകരിക്കാൻ മനസ്സിൽ അതി—നമ്മെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നതെല്ലാം ചെയ്യണം. നാം മറ്റുള്ള

വരെപ്പോലെയല്ലെന്നു വിചാരിച്ചു സമാശ്വസിക്കുകയു്. പ്രകൃതി വിരുദ്ധമായ ദുരാചാരം ഒറ്റപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്ന ഒന്നല്ല. ഒരേ രോഗത്തിന്റെ ഒരു ഉഗ്രചിഹ്നം മാത്രമാണതു്. നമ്മളിൽ അശുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ, ലൈംഗികകാര്യങ്ങളിൽ നാം ധർമ്മദ്രഷ്ടരാണെങ്കിൽ, അയത്യാസികളെ നേരെയൊക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നതിനുമുമ്പു നാം നമ്മെത്തന്നെ നേരെയൊക്കണം. മറ്റുള്ളവരെപ്പറ്റി വളരെയധികം വിധിപറയലും, സ്വന്തം കാര്യത്തിൽ വളരെയധികം മതികാണിക്കലും ആണ് സാധാരണ കാണുന്നതു്. ഒരു ദുഷ്ടവൃത്തമാണ് ഇതിന്റെ ഫലം. ഇതിന്റെ പരമാർത്ഥം അറിയാവുന്നവർ ഇതിൽനിന്നു പുറത്തുകടക്കണം; എന്നാൽ പുരോഗതി ഒരിക്കലും സുഗമമല്ലെങ്കിലും ഒരുചിധം സാധ്യമെങ്കിലും ആണെന്നു കാണാം.

47

ലാഹോറിലെ സനാതനധർമ്മകോളജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പാൾ എഴുതുന്നു: 'ഇതോടൊന്നിച്ചുയർന്നു വർത്തമാനപ്പത്രശകലവും നോട്ടീസും മറ്റും വായിച്ചുനോക്കുവാൻ അപേക്ഷ. സംഗതികൾ അവയിൽനിന്നു വ്യക്തമാകുന്നതാണ്. യുവജനക്ഷേമസംഘം ഇവിടെ പഞ്ചാബിൽ വളരെ ഉപയോഗപ്രദമായ ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. വിദ്യാഭ്യാസാധിക്തന്മാരുടെയും ഭരണാധിക്തന്മാരുടെയും ശ്രദ്ധയെ അതു് ആകർഷിച്ചിരിക്കുന്നു. കുട്ടികളുടെ പ്രബുദ്ധരായ രക്ഷിതാക്കന്മാരുടെ സജീവ താല്പര്യവും അതിനു ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ബീഹാറിലെ പണ്ഡിതസീതാരാംഭാസാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നായകൻ; ഇവിടത്തെ പല പ്രധാനരും അതിന്റെ രക്ഷാധികാരികളാണ്'.

യുവജനവശീകരണം എന്ന ദുരാചാരം പഞ്ചാബിലും വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതിർത്തിസംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു രോഗങ്ങളിലുള്ളതിനെക്കാൾ അധികമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല.

ഹരിജനിലോ മറ്റേതെങ്കിലും പത്രത്തിലോ ഒരു കുറിപ്പോ എഴുത്തോ മുഖേന ഈ പുഴുക്കുത്തിലേക്കു രാജ്യത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ താങ്കൾ ക്ഷണിക്കണമെന്നു ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളട്ടെയോ?'

തുലോം വിഷമംപിടിച്ച ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു യൂത്തുലീഗിന്റെ സെക്രട്ടറി കറെ മുമ്പു് എന്നിങ്ങുതീയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തുകിട്ടിയപ്പോൾ ഡോക്ടർ ഗോപി ചന്ദ്രമായി ഞാൻ കത്തിടപാടു നടത്തി. ലീഗു് സെക്രട്ടറിയുടെ എഴുത്തിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെ അദ്ദേഹം സ്ഥിരീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഈ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച് ഈ പംക്തികളിലോ മറ്റേവിടെയെങ്കിലും

47. Harijan, 27-4-1935 (Self-restraint V. Self-indulgence, pp, 132-133).

ലുമോ ചർച്ച ചെയ്യാനുള്ള വഴി ഞാൻ തെളിഞ്ഞുകണ്ടില്ല. ഈ ഭർവ്വത്തിയെപ്പറ്റി എനിക്കറിയാമായിരുന്നു; എങ്കിലും പത്രങ്ങളിൽ ചർച്ച ചെയ്തുകൊണ്ടും എന്തെങ്കിലും ഗുണമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നിയില്ല. എന്നാൽ ഈ കോളജ് പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ അപേക്ഷനാം നിരസിച്ചുകൂടാ.

ഈ ദുർവൃത്തി പുത്തനല്ല. അതു പരക്കെയുള്ളതാണ്. സ്വകാര്യമാക്കി വയ്ക്കപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടും, ഏല്പത്തിൽ അതു കണ്ടുപിടിക്കുക സാധ്യമല്ല. സുഖലോലുപരുടെ ജീവിതത്തിൽ പെട്ടെത്താണത്. പ്രിൻസിപ്പാൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച സംഗതിയിൽ ശിഷ്യരെ ചീത്തയാക്കുന്നതു ചീച്ചർമാരാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. 'ഉപ്പിന്തന്നെ അതിന്റെ രസമില്ലാതായിത്തീർന്നാൽ പിന്നെയെന്തുകൊണ്ടാണ് അതിനെ ഉപ്പാക്കാൻ കഴിയുക?'

ഒരു കമ്മീഷനോ ഗവർണ്മെന്റിനോ ശരിപ്പെടുത്താവുന്ന കാര്യമല്ലിത്. സദാചാരപരിഷ്കർത്താവിന്റെ പണിയാണിത്. മാതാപിതാക്കളെ അവരുടെ ചുമതലയെക്കുറിച്ച് പ്രബുദ്ധരാക്കണം. സംശുദ്ധജീവിതവുമായി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഉറബന്ധമുണ്ടാക്കണം. നീതിയും സംശുദ്ധജീവിതവും യഥാർത്ഥവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അടിത്തറയാണെന്നും എല്ലാവരെയും സഗൗരവം ധരിപ്പിക്കണം. അദ്ധ്യാപകരെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ട്രസ്റ്റിമാർ പരമാവധി ശ്രദ്ധിക്കണം. അങ്ങനെ തെരഞ്ഞെടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ, അവർ ഉചിതമായിത്തന്നെ പെരുമാറുന്നില്ലേ എന്നു നോക്കുകയം വേണം. ഈ ഘോരദുരാചാരത്തെ ഒതുക്കിനിർത്താനുള്ള-ഉന്മൂലനം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും-ചില വഴികളാണ് ഇതെല്ലാം.

48

ലാഹോറിലെ സനാതനധർമകോളേജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പാൾ അയച്ചുതന്ന ഈ എഴുത്ത് ഞാൻ സസന്തോഷം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.

'കട്ടികളോടു ചെയ്യുന്ന പ്രകൃതിവിരുദ്ധമായ കുറങ്ങൽ സംബന്ധിച്ചുള്ള കടംകൈകളുടെ ഉഗ്രതയിലേക്കു സഗൗരവം ഞാൻ അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധ ആകർഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

അങ്ങേക്കറിയാവുന്നതുപോലെ ഈ കേസുകളിൽ നന്നു കുറച്ചു പോലീസിൽ അറിയിക്കുകയോ, കോടതിയിൽ എത്തിക്കുകയോ പതിവുള്ളൂ. ഈയിടെ പഞ്ചാബിൽ ഇത്തരം കേസുകളുടെ ഒരു തേർവാഴ്ചതന്നെ ഉണ്ടായതായിത്തോന്നുന്നു. കോടതിയിൽ എത്തുന്ന വളരെ കുറച്ചു കേസുകളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും നീചമായ ഒന്നിന്റെ വിവരങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഇതോടൊന്നിച്ചുയരുന്നു

48. Harijan, 19-10-1935 (Self-restraint V. Self-indulgence, pp, 133-134)

വൃത്താന്തപത്രശകലം ആൺകുട്ടികൾക്കും പെൺകുട്ടികൾക്കും സംഭവിക്കുന്ന ഈ കെടുതിയുടെ വൈപുല്യം അങ്ങേയ്ക്കു തികച്ചും വ്യക്തമാക്കിത്തരും. ഏതാനും മാസംമുമ്പ് ലാഹോറിൽ പട്ടാപ്പകൽ ചില സ്ത്രീകളുടെ പടിക്കൽവച്ചുതന്നെ ആൺകുട്ടികളെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാനുള്ള സാഹസിക ശ്രമങ്ങൾ നടക്കുകയുണ്ടായി. ഇപ്പോഴും അവർക്കു സ്കൂളിലേക്കു പോകുമ്പോഴും സ്ത്രീകളിൽനിന്നു മടങ്ങുമ്പോഴും പ്രത്യേക കാവൽ വേണം. വിചാരണ ചെയ്ത കേസുകളുടെ റിപ്പോർട്ടുകളിൽ കാണുന്ന അക്രമങ്ങളുടെ പരിതഃസ്ഥിതികൾ അസാധാരണവും പൈശാചികവുമായ ക്രൂരതയും സാഹസവും ഉൾക്കൊണ്ടവയാണ്.

ഈ കുറ്റങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ സംഘടിതശ്രമം നടത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ പൊതുജനങ്ങളുടെ മനോഭാവം മൊത്തത്തിൽ അശ്രദ്ധയും നിസ്സഹായതയും ആത്മവിശ്വാസക്കുറവും നിറഞ്ഞതാണ്.

പൊതുജനങ്ങളുടെയും ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും അശ്രദ്ധനിമിത്തം ഗവർണ്മെന്റിന് ഏതുമത്രം നിസ്സഹായത തോന്നുന്നുണ്ടെന്ന് ഇതോടൊന്നിച്ചുയർന്ന ഒരു ഗവർണ്മെന്റ് സർക്കുലറിന്റെ പകർപ്പ് വ്യക്തമാക്കും.

ഇത്തരം ലൈംഗികാപരാധങ്ങളെക്കുറിച്ചു പരസ്യമായി ചർച്ച നടത്തുവാൻ കാലമായിരിക്കുന്നുവെന്നും, രാജ്യത്തിൽ സർവത്ര പൊതുജനാഭിപ്രായം ഉയർത്തിവിട്ടാലേ ഈ ദുർവൃത്തി പരിഹരിക്കാൻ പറ്റുകയുള്ളുവെന്നും 1926 സെപ്റ്റംബർ 9-ാം തീയതിയിലെയും 1929 ജൂൺ 27-ാം തീയതിയിലെയും 'യങ് ഇന്ത്യ'യിൽ അങ്ങു ശരിയായി അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ ഉയർത്തിവിടാനുള്ള സഹലമായ ഏകമാർഗം പത്രങ്ങൾ മുഖേന ഈ വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകതന്നെയാണ്,

യേകരമായ ഈ സ്ഥിതിയെ നേരിടുവാൻ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയത് ഇതെങ്കിലും ചെയ്യണമെന്നു ഞാൻ സബഹുമാനം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു; ഈ യേകരതയ്ക്കുനേരെ തീവ്രമായ ഒരു സമരം പത്രങ്ങളിലൂടെ നടത്തുവാൻവേണ്ടി അങ്ങയുടെ സുശക്തമായ ശബ്ദം ഉയർത്തി നേതൃത്വം നൽകുവാൻ ഞാൻ അങ്ങയോടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ഈ ദുരാചാരത്തിനനേരെ നിർഭയമായ സമരം നടത്തണമെന്നതിൽ സംശയമില്ല. ഈ ഏഴുത്തിന്റെകൂടെ അയച്ചുതന്ന ദാരുണങ്ങളായ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഞാൻ വായിച്ചു. പ്രിൻസിപ്പാൾ പരാമർശിക്കുന്ന എന്റെ ലേഖനങ്ങളിൽ ഞാൻ പ്രതിപാദിച്ച സംഗതികളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായ തരത്തിൽ പെട്ടവയാണ് ഇവ. അധ്യാപകരുടെ വശീകരണത്തെക്കുറിച്ചുമാത്രമാണ് അവയിൽ പറഞ്ഞിരുന്നത്. ഇളംപ്രായത്തിലുള്ള ആൺകുട്ടികളുടെമേൽ ഗുണകരപ്രകൃതിവിരുദ്ധമായ അക്രമങ്ങൾ നടത്തുകയും പിന്നീടു അവരെ

വധിക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ വിചരങ്ങളാണ് ഇപ്പോൾ കിട്ടിയ റിപ്പോർട്ടുകളിൽ മിക്കവാറും. പിന്നാലെ കൊലപാതകം കൂടിയുള്ള പ്രകൃതിവിരുദ്ധമായ അക്രമങ്ങൾ കൂടുതൽ യോനകങ്ങളായി തോന്നാമെങ്കിലും, ആൺകട്ടികൾ അധ്യാപകരുടെ എതിർപ്പില്ലാത്ത ഇരകളായിത്തീരുന്ന സംഗതികളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇവയാണ് കൂടുതൽ എളുപ്പത്തിൽ പരിഹരിക്കപ്പെടാവുന്നവ. പരിഷ്കർത്താവിന്റെ ജാഗ്രതകളും ഈ കുറ്റം ചെയ്യുന്നതിനെതിരെ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ ഉണർത്തലും രണ്ടിനും വേണം. വർഗവിശ്വാസവ്യത്യാസങ്ങൾ നോക്കാതെ ഒരുമിച്ചുപേരേണ്ടതും വശീകരിക്കുന്നവരോ ബലാൽക്കാരത്തിന് മുതിരുന്നവരോ കൊലപാതകം നടത്തുന്നവരോ ആയ കുറ്റവാളികളിൽനിന്നും പഞ്ചാബിലെ യുവജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവാൻ മാർഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതും ഈ കുറ്റങ്ങൾ ധർമ്മിച്ചവരുനന്തായിത്തോന്നുന്ന പഞ്ചാബിലെ നേതാക്കന്മാരുടെ കടമയാണ്. കുറ്റവാളികളെ അധിക്ഷേപിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങൾ പാസ്സാക്കിയതുകൊണ്ട് പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. എല്ലാ കുറ്റങ്ങളും പലതരം രോഗങ്ങളാണ്; ആ നിലയ്ക്ക് അവയ്ക്കുവേണ്ട ചികിത്സ പരിഷ്കർത്താക്കൾ ചെയ്യണം. ഇവ പൊതുജനങ്ങളോടു ചെയ്യുന്ന കുറ്റങ്ങളാണെന്നു കരുതേണ്ട ചുമതല പോലീസ് തൽക്കാലം നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്നും ഇതിനർത്ഥമില്ല. പക്ഷേ, പോലീസ് നടപടികൾ ഈ സാമൂഹ്യാസ്വാസ്ഥ്യങ്ങളുടെ കാരണങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവയല്ല. ആ പണി പരിഷ്കർത്താവിന്റെ അവകാശമാണ്. വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളിൽ എന്തൊക്കെത്തന്നെ എഴുതിയാലും വേണ്ടതില്ല. സമുദായത്തിലെ ധർമ്മികനിലവാരം ഉയർത്തപ്പെടാതിരുന്നാൽ ഈ ദുർവൃത്തരുടെ സദാചാരബോധം മുരടിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നതുകൊണ്ടും അവർ വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങൾ—വിശേഷിച്ചും ഇത്തരം ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾക്കെതിരായ തീക്ഷ്ണോദ്യേഗങ്ങൾ—വായിക്കാറില്ലെന്നതുകൊണ്ടും ഇത്തരം കുറ്റങ്ങൾ വളരുകയേയുള്ളൂ. അതിനാൽ സന്നാതനധർമ്മകോളജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പാളിനെപ്പോലെ ഉത്സാഹികളായ പരിഷ്കർത്താക്കൾ—അദ്ദേഹം അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ—മറ്റു പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ കൂട്ടുപിടിച്ചു ഈ ദുരാചാരം തടയാൻ വേണ്ടതു ചെയ്യുകയെന്നതുമാത്രമാണ് എനിക്കാലോചിക്കാൻ കഴിയുന്ന സഹലമായ ഏക പരിഹാരമാർഗം.

കെ. സ്ത്രീകളെ അലട്ടൽ

1. ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ

49

പഞ്ചാബിലെ ഒരു കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥിനിയിൽനിന്നു കിട്ടിയ ഏറ്റവും ഭയനീയമായ ഒരഭ്യന്തര രണ്ടുമാസമായി എന്റെ ഫയലിൽ കിടപ്പുണ്ട്. ആ പെൺകുട്ടിയുടെ ചോദ്യത്തിനു മറുപടി പറയുന്ന ജോലിയിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുമാറിയതിനു സമയമേൽഭയം ഒരൊഴികഴിവു മാത്രമാണ്. ഉത്തരം എനിക്കറിയാമായിരുന്നുവെങ്കിലും ആ ജോലി എന്തുകൊണ്ടോ ഞാൻ ഒഴിച്ചുവിടുകയായിരുന്നു ഇങ്ങനെയിരിക്കെ അനുഭവസമ്പന്നയായ ഒരു സഹോദരിയുടെ മറ്റൊരഭ്യന്തര കിട്ടി. അപ്പോൾ ആ കോളേജ്ബാലികയുടെ ശുഭലോം യഥാർത്ഥമായ ബുദ്ധിമുട്ടിനെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽനിന്നും പിന്നെയും ഒഴിഞ്ഞുമാറിക്കൂടെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ശുഭമായ ഹിന്ദുസ്ഥാനിയ്യൽ എഴുതപ്പെട്ടതാണ് അവളുടെ എഴുത്തു്. അവളുടെ ഉള്ളിൽ തട്ടിയ വികാരത്തിന്റെ പൂർണ്ണമായ ഒരു രൂപം എനിക്കു നൽകുന്ന ആ എഴുത്തിനോടു ഞാൻ എന്തെക്കൊണ്ടാവുന്നിടത്തോളം നീതി ചെയ്യണം. അതിലെ ഒരു ഘാതത്തിന് ഞാൻ തയ്യാറാക്കിയ വിവർത്തനം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

'പെൺകുട്ടികൾക്കും മുതിർന്ന സ്ത്രീകൾക്കും മറിച്ച് എത്ര തന്നെ വിചാരമുണ്ടെങ്കിലും, ഒരേ നഗരത്തിന്റെ തന്നെ പല ഭാഗത്തേക്കുമാത്രം, ഒരു പട്ടണത്തിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കായോ, പുറത്തുനിന്നു സഞ്ചരിക്കേണ്ടിവരുന്ന ഒരു കാലം വരുന്നു. അവരെ ഇങ്ങനെ ഒറ്റത്തൂ കാണുമ്പോൾ ദൃഷ്ടവിചാരമുള്ളവർ അവരെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നു, അടുത്തുകൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ അവർ അനുചിതങ്ങളായ അസഭ്യങ്ങൾചോലുമായ വാക്കുകൾ പറയുന്നു. ഭയം അവരെ തടയുന്നില്ലെങ്കിൽ, കൂടുതൽ സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രയോഗിക്കുവാനും അവർ മടിക്കുന്നില്ല. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ അഹിംസയ്ക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് എനിക്കു് അറിഞ്ഞാൽകൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. ഹിംസ പ്രയോഗിക്കാമെന്നതു ശരിതന്നെ. ആ പെൺകുട്ടിക്കോ സ്ത്രീക്കോ വേണ്ടത്ര ധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ, തന്റെ കഴിവുകൾ ഉപയോഗിച്ച് അവൾ തെമ്മാടികളെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കും. ചുറ്റുപാടുമുള്ളവരുടെ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുവാൻ അവർക്കു ബഹുളം കൂട്ടുകയെങ്കിലും ചെയ്യാം; എന്നാൽ തെമ്മാടികൾക്കു നല്ല പെട കിട്ടും. വാക്കു, ഇത്തരം പെരുമാറ്റം മറ്റൊരാൾസമരത്തിലേക്കു യാതൊന്നിട്ടിവക്കുന്നതിലേ പരിണമിക്കൂ എന്ന് എനിക്കറിയാം; ശാശ്വതപരിഹാരമാവുകയില്ല. ചീത്തത്തം കാട്ടുന്നതു നമ്മുടെ അറി

40. Harijan, 31-12-1938 (Women and Social Injustice, pp. 66-69)

വിൽപ്പെട്ടവരാണെങ്കിൽ, അവർ ന്യായം പറഞ്ഞാൽ കേൾക്കുമെന്ന്, സ്നേഹത്തിനും വിനയത്തിനും വഴങ്ങുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. എന്നാൽ ഒന്നിച്ചു് ആണങ്ങളില്ലാതെ പോകുന്ന ബാലികയുടേയോ സ്ത്രീയുടേയോ അടുത്തുകൂടി അസഭ്യവാക്കുകൾ പുലമ്പിക്കൊണ്ടു് സൈക്കിളിന്മേൽ പോകുന്നവനെ എന്തുചെയ്യും? അവനോടു ന്യായവാദം ചെയ്യാൻ അവസരം കിട്ടുന്നില്ല. നാം പിന്നീടു് അവനെ കണ്ടുവെന്നും വരില്ല. കണ്ടാൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞെന്നും വരില്ല, അയാളുടെ മേൽവിലാസം അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ബാലികയോ സ്ത്രീയോ എന്താണു ചെയ്യേണ്ടതു്? ഉദാഹരണത്തിനു കഴിഞ്ഞ ഒക്ടോബർ 26-ാം തീയതി ഉണ്ടായ എന്റെ ഒരനുഭവം പറയാം. വൈകുന്നേരം 7.30.നു് ഞാൻ മറ്റൊരു പെൺകുട്ടിയോടു കൂടി ഒരടിയന്തരാവശ്യത്തിനു പോവുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ സഹായത്തിനു് ഒരു പുരുഷനെ കിട്ടിയില്ല. കാര്യം മാറ്റി: പയ്യോൻ നീവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നുമില്ല. വഴിക്കു സൈക്കിളിന്മേൽപോകുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ ഞങ്ങൾ പാഞ്ഞാൽ കേൾക്കുന്ന ദൂരത്തെത്തുന്നതുവരെ എന്തോ പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ നേരെയോണം അതൊക്കെയെന്നു ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. റോഡിൽ ആൾക്കൂട്ടമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞങ്ങൾ കുറച്ചടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയപ്പോഴേക്കും അയാൾ തിരിച്ചുവന്നു. കുറച്ചുകലെവച്ചുതന്നെ ഞങ്ങൾ അയാളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു, അയാൾ ഞങ്ങളുടെ നേരേ വന്നു; സൈക്കിളിൽനിന്നു് ഇറങ്ങാൻ അയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നുവോ അതോ അടുത്തുകൂടെ കടന്നുപോകാനേ ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടായിരുന്നുള്ളുവാ എന്നു ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഞങ്ങൾ അപകടത്തിലാണെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നി. ഞങ്ങളുടെ ശരീരശേഷിയിൽ ഞങ്ങൾക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സാധാരണ പെൺകുട്ടികളെക്കാൾ ശേഷികുറഞ്ഞവളാണു ഞാൻ. പക്ഷേ, എന്റെ കൈയിൽ വലിയൊരു പുസ്തകമുണ്ടായിരുന്നു. എങ്ങനെയോ പെട്ടെന്നു് എനിക്കു ധൈര്യം തോന്നി. ആ കനത്ത പുസ്തകം സൈക്കിളിന്റെ നേരേ വലിച്ചെറിഞ്ഞു് ഞാൻ അലറി: 'ഇനി കാട്ടോ തന്റെ ഈ വിളയാട്ടം?' സൈക്കിളിൽനിന്നു വീഴാതെ എങ്ങനെയോ അയാൾ വേഗം പറപറന്നു. ആ പുസ്തകം ഞാൻ അയാളുടെ നേരേ വലിച്ചെറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ യാത്രയുടെ അവസാനംവരെ അയാൾ വൃത്തികെട്ട ഭാഷ ഉപയോഗിച്ചു ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിച്ചുകൊണ്ടു ഇരുന്നേനെ. ഇതൊരു സാധാരണ നിസ്സാര സംഭവമാണു്. പക്ഷേ, അങ്ങു ലാഹോറിൽവന്നു ഞങ്ങളുടെ ഭാഗ്യഹീനകളായ പെൺകുട്ടികളുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കേൾക്കണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ശരിയായ ഒരു പരിഹാരം കണ്ടെത്തുവാൻ അങ്ങേക്കു തീർച്ചയായും സാധിക്കും. ഒന്നാമതായി, മുകളിൽ പറഞ്ഞ ചുറ്റുപാടുകളിൽ, പെൺകുട്ടികൾക്കു് അഹിംസ പ്രയോഗിച്ചു് എങ്ങനെ സ്വയം രക്ഷിക്കാമെന്നു ഏന്തോടു പറയണം. രണ്ടാമതു്, യുവാക്കൾ സ്ത്രീകളെ അപമാനി

കുറയുന്ന നിന്ദനയായ ശീലം. ഇല്ലാതാക്കാൻ എന്താണ് വഴി? സ്രീകളോടു മര്യാദയോടുകൂടി പെരുമാറണമെന്ന ചെറുപ്പംമുതലേ പഠിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു പുതിയ തലമുറ വരുന്നതുവരെ ഞങ്ങൾ കാത്തിരിക്കണമെന്നു താങ്കൾ പറയുകയില്ലല്ലോ. ഈ സാമൂഹ്യദുരൂഹമാർഗ്ഗമാർഗ്ഗവാൻ ഗവർണ്മെന്റിനു മനസ്സില്ല, അല്ലെങ്കിൽ കഴിവില്ല. വലിയ നേതാക്കന്മാർക്ക് ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾക്കു സമയമില്ല. തന്നിമിത്തം ചീത്തയായി പെരുമാറിയ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനെ ഒരു പെൺകുട്ടി സഭയെ പ്രഹരിച്ചുവെന്നു കേട്ടാൽ അവർ പറയും: 'അസ്സലായി. അങ്ങനെയൊണ് എല്ലാ പെൺകുട്ടികളും ചെയ്യേണ്ടത്.' ചിലപ്പോൾ ഒരു നേതാവു വിദ്യാർത്ഥികളോടു ഇത്തരം ചീത്തത്തങ്ങളെ അധികേഷിച്ചുകൊണ്ടു പ്രസംഗിക്കുന്നതും കേട്ടെന്നുവരാം. എങ്കിലും ഗൗരവമുള്ള ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ പരിഹാരത്തിനു ആരും സ്ഥിരമായി ശ്രമിക്കുന്നില്ല. ദീപാളികാലത്തും മറ്റും ദീപക്കാഴ്ചകാണാൻപോലും സ്രീകൾ പുറത്തിറങ്ങരുതെന്നു താക്കീതു ചെയ്യുന്ന നോട്ടീസുകളോടുകൂടി വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ പുറത്തുവരാറുണ്ടെന്നു കേട്ടാൽ അങ്ങേയ്ക്ക് ആശ്ചര്യവും വേദനയും ഉണ്ടായേക്കാം. ലോകത്തിന്റെ ഈ ഭാഗം ഏതു നിലയിലെത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നു അങ്ങേയ്ക്കു മനസ്സിലാവാൻ ഈ ഒരൊറ്റ വസ്തുത മതി ഇത്തരം പ്രസ്താവന ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നതിൽ അത്യേതിയവർക്കോ വായനക്കാർക്കോ ലജ്ജ തോന്നുന്നില്ല!

ഞാൻ ഈ എഴുത്തു വായിക്കാൻ കൊടുത്ത മറ്റൊരു പഞ്ചാബി ബാലിക കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസകാലത്തെ സ്വാനുഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഈ വിവരണത്തെ സ്ഥിരീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. അവൾ പറയുന്നു, ഈ എഴുത്തിൽ വിവരിച്ച സംഗതികൾ മിക്ക കോളേജ് ബാലികമാരുടെയും സാധാരണ അനുഭവമാണെന്നു്.

ധാരാളം അനുഭവങ്ങളുള്ള ഒരു സ്രീ അയച്ച മറ്റൊരു എഴുത്തു് ലക്നോയിലെ ബാലികമാരുടെ അനുഭവങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. സിനിമാശാലകളിൽ ബാലികമാരുടെ പിന്നിലിരിക്കുന്ന ആൺ കുട്ടികൾ എല്ലാത്തരം അസഭ്യവാക്കുകളും ഉപയോഗിച്ചു് അവരെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നു. അവർ പല തമാശകളും ചെയ്യാറുണ്ടെന്നും പറയുന്നു; പക്ഷേ, അതൊന്നും ഇവിടെ ചേർത്തുകൂടാ.

2. പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന്റെ ആവശ്യകത

തൽക്കാലം രക്ഷ കിട്ടുകമാത്രമാണു് ആവശ്യമെങ്കിൽ ശേഷി പോരാത്തവളെന്നു പറഞ്ഞ ആ പെൺകുട്ടി പ്രയോഗിച്ച വിദ്യ—സൈക്കൽകാരന്റെ നേരെ പുസ്തകം എറിയുക—തികച്ചും ശരിയായിരുന്നു. അതു വളരെ പഴക്കമുള്ള ഒരു വിദ്യയാണു്. ഹി.സാ

മാർഗം സ്വീകരിക്കണമെന്നും ഒരാൾക്കു തോന്നിയാൽ, ശക്തനായ എതിരാളയുടെ നേരെയെന്നെങ്കിൽ പോലും ശരീരഭർത്തവ്യം അതിന്റെ സഫലമായ പ്രയോഗത്തിനു പ്രതിബന്ധമാക്കാറില്ലെന്നു ഞാൻ ഈ പംക്തികളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാലത്തു ശരീരബലം ഉപയോഗിക്കുവാൻ പല മാർഗങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു കൊണ്ടു വേണ്ടത്ര ബുദ്ധിയുള്ള ഒരു ചെറിയ പെൺകുട്ടിക്കു പോലും വധവും വിനാശവും വരുത്താൻ കഴിയുമെന്നു നമുക്കൊക്കെ അറിയാം. ആ എഴുത്തഴുതിയവരും വർണിച്ചതുപോലുള്ള ചുറ്റുപാടുകളിൽ ആത്മരക്ഷ ചെയ്യാൻ സ്ത്രീകളെ അഭ്യസിപ്പിക്കുകയെന്നതു ഇന്നൊരു മോടിയായി വളർന്നുവരികയാണ്. എന്നാൽ ആത്മരക്ഷയുള്ള ആയുധമെന്നനിലയിൽ ഞെകവശമുണ്ടായിരുന്ന പുസ്തകം തൽക്കാലം വേണ്ടപോലെ ഉപയോഗിക്കുവാൻ അവർക്കു സാധിച്ചുവെങ്കിലും വളർന്നുവരുന്ന ഈ തിന്മയ്ക്കു് അതു പരിഹാരമല്ലെന്നു് അറിയുവാൻ തക്കവണ്ണം ബുദ്ധി അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു. മദ്യാദകെട്ടു വാക്കുകൾ കേൾക്കുമ്പോൾ കേട്ടില്ലെന്നു നടിക്കാൻ പാടില്ലെങ്കിലും പരിശ്രമിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഇത്തരം സംഗതികളെല്ലാം പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം. കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ കുറ്റക്കാരുടെ പേരും പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം. ഈ ദുർനടപടി വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനു വ്യാജവിനയം പ്രതിബന്ധമാകരുതു്. പരസ്യമായി ചെയ്യുന്ന ദുർനടപടികളെ ശിക്ഷിക്കുവാൻ പൊതുജനാഭിപ്രായം പോലെ മറ്റൊന്നില്ല. ലേഖനകർത്രി പറഞ്ഞതുപോലെ ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ പൊതുജനങ്ങളുടെ അശ്രദ്ധ വളരെയധികമുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. പക്ഷേ, പൊതുജനങ്ങളെ മാത്രം കുറ്റപ്പെടുത്തിയാൽ പോരാ. നിർമ്മദ്യാദകാട്ടിയതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങൾ അവരുടെ മുമ്പാകെ ഉണ്ടായിരിക്കണം. മോഷണക്കേസുകൾ പരസ്യമാക്കുകയും തുടർന്നന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്യാതിരുന്നാൽ മോഷണങ്ങൾ തടയാൻ കഴിയാത്തതുപോലെ മദ്യാദകെട്ടു പെരുമാറ്റത്തെ ഒളിച്ചുവെച്ചാൽ അതില്ലാതാക്കാൻ പറ്റില്ല. കുറ്റത്തിനും ദുർവൃത്തിക്കും ഒളിച്ചുനടക്കാൻ സാധാരണമായി ഇരുട്ടുവേണം. വെളിച്ചം തട്ടിയാൽ അവ തിരോഭവിക്കുന്നു.

3. സ്ത്രീകളുടെ മനോഭാവം.—അഹിംസാമാർഗം.

പക്ഷേ, ഇന്നത്തെ പെൺകുട്ടി അരഡസൻ റോമിയോമാരുടെ ജൂലിയട്ടു് ആകാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു എന്ന ഭയം എനിക്കുണ്ട്. സാഹസങ്ങൾ അവൾക്കിഷ്ടമാണ്. എനിക്കെഴുതിയവരും അസാധാരണതരത്തിൽപ്പെട്ടവളാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇന്നത്തെ പെൺകുട്ടികൾ വസ്രധാരണം ചെയ്യുന്നതു കാറ്റിൽനിന്നും മഴയിൽനിന്നും വെയിലിൽനിന്നും രക്ഷകിട്ടുവാനല്ല, ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുവാനാണ്. ചായംപൂശി വിശേഷവേഷമണിഞ്ഞു് അവൾ തന്റെ ആകൃതികളെ

സൗന്ദര്യം കൂട്ടുന്നു. അഹിംസാമാർഗ്ഗം ഇത്തരം പെൺകുട്ടികൾക്കുള്ളതല്ല. നമ്മളിലുള്ള അഹിംസാചൈതന്യത്തെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരവാൻ ഉറച്ച നിയമങ്ങളുണ്ടെന്നു ഞാൻ പലപ്പോഴും ഈ പംക്തികളിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതു ശ്രമസാധ്യമായ കാര്യമാണ്. വിചാരരീതിയിലും ജീവിതരീതിയിലും അതു വിദ്വേഗം കുറിക്കുന്നു. എന്തിനൊഴുതിയവളും അവളെപ്പോലെ ചിന്തിക്കുന്ന മറ്റു പെൺകുട്ടികളും നിർഭിഷ്ടരീതിയിൽ അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയാൽ, ചെറുപ്പക്കാർ അവരുമായി സമ്പർക്കത്തിനു വന്നെങ്കിൽതന്നെ അവരെ ബഹുമാനിക്കുവാനും അവരുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് ഏറ്റവും നന്നായി പെരുമാറാനും പഠിക്കുമെന്ന് അവർക്കു കാണാം. എന്നാൽ വല്ലപ്പോഴും സംഭവിക്കാവുന്നപോലെ അവരുടെ ചരിത്രംതന്നെ അപകടത്തിലാണെന്നു കാണാനിടവന്നാൽ, പുരുഷനിലെ ദുരന്തത്തിനു വീഴ്ചങ്ങുന്നതിനു പകരം മരിക്കാൻ വേണ്ടത്ര ധൈര്യം അവർക്കുണ്ടാകണം. വായ് മുടിക്കെട്ടുകയോ പൊരുതിനോക്കാൻപോലും വയ്യാത്തവിധം ബന്ധിക്കുകയോ ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നപോലെ നിഷ്പ്രയാസം അവർക്കു മരിക്കാൻ തരപ്പെടുകയില്ലെന്നു പറഞ്ഞേക്കാം. ഒരു പെൺകുട്ടിയേ അശക്തയാക്കാൻ ഉപയോഗിച്ച ബന്ധങ്ങളെയെല്ലാം തകർക്കുവാൻ, ചെറുക്കണമെന്ന് ഉറച്ച പെൺകുട്ടിക്കു കഴിയുമെന്നു ഞാൻ സധൈര്യം പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ദാർശ്വ്യമുള്ള ഇച്ഛാശക്തി അവർക്കു മരിക്കാനുള്ള കഴിവു നൽകുന്നു.

പക്ഷേ, ഈ ശൗന്ദര്യം അതിനുതക്ക പരിരീലനം ലഭിച്ചവർക്കു ഉണ്ടാകൂ. അഹിംസയിൽ സജീവമായ വിശ്വാസമില്ലാത്തവർ ആത്മരക്ഷയ്ക്കുള്ള സാധാരണ വിദ്യ പഠിക്കുകയും മാനംകെട്ട യുവാക്കളുടെ സഭ്യേതരമായ പെരുമാറ്റത്തിൽനിന്നു സ്വയം രക്ഷിക്കുകയും വേണം.

എങ്കിലും തങ്ങളിൽനിന്ന് ഉപദ്രവം ഉണ്ടായേക്കാമെന്നു മാനമുള്ള പെൺകുട്ടികൾക്കു സദാ യേം ജനിപ്പിക്കുമാറു പെരുമാറാൻ തക്ക വിധം യുവാക്കൾ തുലോം സാധാരണമായ മദ്യാദപോലുമില്ലാത്തവരായിത്തീരുന്നതെന്തുകൊണ്ട് എന്നതാണു പ്രധാനപ്രശ്നം. യുവാക്കന്മാരിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെയും അഭിമാനബോധം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് അറിയാനിടവരുന്നതു വേദകരമാണ്. എന്നാൽ പൊതുവേ അവർ സ്വന്തം പ്രശസ്തിയിൽ മനസ്സീരുത്തുകയും തങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാർ കാണിക്കുന്ന ഓരോ അനുചിതകർമ്മത്തെയും നേരിടുകയും വേണം. ഓരോ സ്ത്രീയുടെയും മാനം സ്വന്തം അമ്മയുടെയോ സഹോദരിയുടെയോ മാനംപോലെ തങ്ങൾക്കു വിലപ്പെട്ടതായി കരുതുവാൻ അവർ പഠിക്കണം. നല്ല ശീലങ്ങൾ പഠിക്കാത്താൽ അവർക്കു കിട്ടിയ വിദ്യാഭ്യാസമൊക്കെ വ്യർത്ഥമായിത്തീരും.

പിന്നെ, വിദ്യാർത്ഥികളിൽ മാനുഷ നിലനിർത്തേണ്ടതു ക്ലാസ്സിലെ വിഷയങ്ങൾ അവരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ പ്രൊഫസർമാരുടെയും സ്ത്രീകളുടെയും പുരുഷന്മാരുടെയും ചുമതലയല്ലേ?

50

തന്നാൽ രക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടവളുടെയും അക്രമിയുടെയും നടുക്കു സഹോദരനോ പിതാവോ സ്നേഹിതനോ നിൽക്കണം. അയാൾ ഒന്നുകിൽ അക്രമിയെ അവന്റെ ഭൂതദൃശ്യത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിപ്പിക്കണം, അല്ലെങ്കിൽ അവനെ തടയുന്ന ശ്രമത്തിൽ കൊല്ലപ്പെടണം. അങ്ങനെ ജീവൻചെടിഞ്ഞാൽ അയാൾ സ്വയം അനുഷ്ഠിച്ചുവെന്നു മാത്രമല്ല, താൻ രക്ഷിക്കേണ്ടവൾക്കു പുതുതായൊരു ബലം പ്രദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും; അവൾക്കിപ്പോൾ അറിയാം എങ്ങനെയാണു മാനം രക്ഷിക്കേണ്ടതെന്നും.

51

പക്ഷേ, ഇത്തരം വിശ്വാസമോ ധൈര്യമോ ഒരു ദിവസംകൊണ്ടു നേടാനാവില്ല. അതു നേടുന്നതുവരെ വേറെ വഴി നോക്കണം. ഒരു സ്ത്രീ അക്രമിക്കപ്പെട്ടാൽ ഹിംസയേതു് അഹിംസയേതു് എന്നു ലോചിക്കാൻ അവൾ നിൽക്കരുതു്. അവരുടെ പ്രഥമ കർത്തവ്യം ആത്മരക്ഷയാണു്. തന്റെ മാനം രക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി മനസ്സിൽ തോന്നുന്ന ഏതു മാർഗവും എതു ഉപായവും അവൾക്കു പ്രയോഗിക്കാം. ഇൗശ്വരൻ അവൾക്കു നഖവും പല്ലും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. സർവ്വശക്തിയോടുകൂടി അവൾ അവ ഉപയോഗിക്കണം; വേണ്ടിവന്നാൽ ആ ശ്രമത്തിൽ മരിക്കുകയും വേണം. മരണയംചെടിഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീക്കോ പുരുഷനോ തന്നത്താൻ രക്ഷിക്കാൻ മാത്രമല്ല, സ്വജീവനുകളുണ്ടു മറ്റുള്ളവരെ രക്ഷിക്കുവാനും സാധിക്കും. വാസ്തവത്തിൽ നാം മരണത്തെ ഏറ്റവുമധികം ഭയപ്പെടുന്നു; തന്മൂലം അവസാനം അധികം മികച്ച കായികശക്തിക്കു കീഴടങ്ങുകയാണു്. ചിലർ അക്രമിയുടെ മുമ്പിൽ മുട്ടുകുത്തും, ചിലർ കൈക്കൂലികൊടുക്കും, ചിലർ സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിക്കും, ചില സ്ത്രീകൾ മരിക്കുന്നതിനുപകരം തങ്ങളുടെ ശരീരം കൊടുക്കും. കുറവും കുറവും പറയാൻവേണ്ടിയല്ല ഞാനിതെഴുതുന്നതു്. മനുഷ്യപ്രകൃതിയുടെ ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണിക്കുക മാത്രമാണു ഞാൻ ചെയ്യുന്നതു്. നാം സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചാലും അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സ്ത്രീ പുരുഷന്റെ കാര്യത്തിനു വഴങ്ങിയാലും, അതൊക്കെ നമ്മെക്കൊണ്ടു് ഏതു് ചെയ്യിക്കുന്ന ജീവനിലുള്ള കൊതിയുടെ ലക്ഷണമാണു്.

50. Harijan, 1-9-1940 (Women and Social Injustice, p. 189)
51. Harijan, 1-3-1942 (Women and Social Injustice, p. 198)

ഒരു സ്ത്രീ എന്തുചെയ്യണമെന്നതിനെപ്പറ്റി ഇത്രമാത്രം. പക്ഷേ ഇത്തരം കുറ്റങ്ങൾക്കു സാക്ഷിയാകുന്ന പുരുഷന്റെ കഥയോ? മറ്റു പടിമുകളിൽ പറഞ്ഞതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അയാൾ ചെറുതെ മിഴിച്ചുനിൽക്കരുത്. സ്ത്രീയെ അയാൾ രക്ഷിക്കണം. അയാൾ പോലീസിന്റെ അടുത്തേക്ക് ഓടരുത്, തീവണ്ടിയിലെ അപായ പൂങ്ങലു പിടിച്ചുവിലിച്ചുകൊണ്ടു മാത്രം അയാൾ കൃതാർത്ഥനാകരുത്. അഹിംസ ആചരിക്കുവാൻ അയാൾക്കു കഴിയുകയിൽ അപ്രകാരം ചെയ്ത് അയാൾ മരിക്കണം; ആപത്തിൽപ്പെട്ട സ്ത്രീയെ അങ്ങനെ രക്ഷിക്കുകയും വേണം. തന്റെ സർവകഴിവു പ്രയോഗിച്ച് അവളെ രക്ഷിക്കുവാൻ അയാൾ ശ്രമിക്കണം. രണ്ടായാലും ജീവൻ അടിയറവയ്ക്കുവാനുള്ള സന്നദ്ധത അയാൾക്കുണ്ടായിരിക്കണം.

ഞാൻ വയസ്സുറും ജരാക്രാന്തരും പല്ലില്ലാത്തവനാണെങ്കിലും ഒരു സഹോദരിയുടെ മാനം ഒരാൾ കടന്നാക്രമിക്കുന്നത് അനങ്ങാതെ കണ്ടുനിന്ന അഹിംസയെപ്പറ്റി മൊഴിഞ്ഞാൽ എന്നിക്കണ്ടെന്നു പറയപ്പെടുന്ന മഹാത്മത്വം അവഹേളിക്കപ്പെടും, അപമാനിക്കപ്പെടും, നശിക്കും. ഞാനോ എന്നെപ്പോലുള്ളവരോ ഇടപെടുകയും, ഹിംസാപൂർവമോ, അഹിംസാപൂർവമോ ജീവൻവെടിയുകയും ചെയ്താൽ, ഇറയെ തീർച്ചയായും നാം രക്ഷിക്കും. എങ്ങനെയായാലും അവളുടെ മാനംഗത്തിന് ജീവനോടെ സാക്ഷിയായി നിന്നെന്നു വരുകയില്ല.

സാക്ഷികളെപ്പറ്റി ഇത്രമാത്രം. എന്നാൽ, രാജ്യത്തിലെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ സർവത്ര ധീരതയുടെ ചൈതന്യം പരക്കുകയാണെങ്കിൽ, സ്ത്രീകളെ ദ്രോഹിക്കുന്നതു ഒരൊറ്റ ഇന്ത്യക്കാരനും സഹിക്കുകയില്ലെന്നു പരക്കെ അറിഞ്ഞാൽ അവരെ തൊടുവാൻ ഒരു പട്ടാളക്കാരനും ധൈര്യപ്പെടുകയില്ലെന്നു ഞാൻ പറയുന്നു. ഇത്തരമൊരു ചൈതന്യം ഇന്നില്ലെന്നതു നമുക്കു ലജ്ജാവാഹമാണ്. എങ്കിലും ഈ കളങ്കം തുടച്ചുനീക്കാൻ സന്നദ്ധരായ ചെറുപ്പക്കാർ മൂന്നാട്ടു വന്നാൽ അതു കുറച്ചെങ്കിലും കാര്യമായി.

52

ഭാരതീയസ്ത്രീകൾ എന്തിനിത്ര നിസ്സഹായകളായിത്തീരുന്നു? ധൈര്യം പുരുഷന്റെമാത്രം കൗതുകയാണോ? ജാൻസിറാണി വാളെടുക്കുകയും വാളുകൊണ്ടുള്ള പരാക്രമത്തിൽ തന്റെ സൗകാലീനരെയെല്ലാം അതിശയിക്കുകയും ചെയ്തവെങ്കിലും, സ്ത്രീകൾ സാധാരണമായി വാളെടുക്കാറില്ലെന്നതു ശരിതന്നെ. എല്ലാവർക്കും ജാൻസിറാണിമാരാകാനും സാധിക്കുകയില്ല. എങ്കിലും എല്ലാ സ്ത്രീകൾ

52 . Harijan, 27-10-1946 (Women and Social Injustice, p. 194)

കും സീതയെ അനുസരിക്കാം, കരുത്തനായ രാവണൻപോലും സീതയെ തൊടുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. ജാൻസിരാണിമാരെ കീഴ്മർത്താൻ കഴിയും.

53

ഒരു സ്ത്രീ കീഴടങ്ങുന്നതിനു പകരം തീർച്ചയായും ചെല്ലേണ്ടതു സപജീവൻ കളയുകയാണ്. മറ്റുതരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ എന്റെ ജീവിതപരിപാടിയിൽ കീഴടങ്ങുന്നതിനു യാതൊരു സ്ഥാനവുമില്ല. പക്ഷേ, എങ്ങനെയാണു ജീവൻ കളയുകയെന്നു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. ഉപായം പറഞ്ഞുകൊടുക്കേണ്ടതു് എന്റെ പണിയല്ലെന്നും, ഇത്തരം ചുറ്റുപാടുകളിൽ ആത്മഹത്യയെ അനുവദിക്കുന്നതിന്റെ പുറകിൽ ആത്മഹത്യയ്ക്കുപോലും സന്നദ്ധമായ മനസ്സുള്ള ഒരുവരക്കു മാനസികമായ അത്തരം ചെറുക്കലിനു വേണ്ട ധൈര്യവും അവളുടെ അക്രമിയെ നിരാശയാക്കാൻതക്ക അന്തഃശുദ്ധിയും ഉണ്ടാകുമെന്നുള്ള വിശ്വാസം ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും, ഇപ്പോഴും ഉണ്ടെന്നും ഞാൻ ഉടനെ മറുപടി പറഞ്ഞു. ഈ വാദം ഇനിയും തുടരുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതിനിയും വികസിപ്പിക്കുക സാധ്യമല്ല. ഇതിനു വ്യക്തമായ തെളിവുവേണം. അതില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.

തന്നെത്തന്നെയോ അക്രമിയെയോ വധിക്കേണ്ടതു എന്ന ചോദ്യമാണുള്ളതെങ്കിൽ, ആദ്യത്തേതാണു വേണ്ടതു് എന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു് എന്റെ മനസ്സിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

എൽ. വിവാഹകർമ്മം ലഘുകരിക്കൽ

54

കറാച്ചിയിലുണ്ടായ ഒരു വിവാഹകർമ്മത്തിന്റെ വിവരണം ഒരു ലേഖകൻ അയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. ഒരു പണക്കാരനായ സേത് ലംഗ്ചന്ദിന്റെ 16 വയസ്സായ മകളുടെ വിവാഹസമയത്തു പിതാവു ചെലവുകൾ അങ്ങേയറ്റം ചുരുക്കിയതായും, വിവാഹകർമ്മത്തിനു മതപരവും അന്തസ്സറ്ററതുമായ ഒരു രൂപംനൽകിയതായും അതിൽ പറയുന്നു. സാധാരണ ഈ ചടങ്ങുകൾക്കു വളരെ ദിവസത്തെ അനാവശ്യച്ചെലവുകൾ വേണ്ടിവരാറുണ്ടെങ്കിലും, പ്രസ്തുത വിവാഹകർമ്മത്തിനു് ഒട്ടാകെ രണ്ടുമാണിക്കുറിലധികം വേണ്ടിവന്നില്ലെന്നു് എന്റെ മുമ്പാകെയുള്ള റിപ്പോർട്ടിൽനിന്നു കാണുന്നു. പണ്ഡിത

53. Harijan, 9-2-1947 (Women and Social Injustice, p. 198)
54. Young India, 26-9-1926 (Women and Social Injustice, pp. 64-65)

നായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണു ചടങ്ങുകൾ നടത്തിച്ചത്. വധുവരന്മാരോടു ചൊല്ലുവാൻ പറഞ്ഞ മന്ത്രങ്ങളുടെ അർത്ഥം അദ്ദേഹം വിവരിച്ചുകൊടുക്കുകയുണ്ടായി. സേത് ലാൽചന്ദിനെയും, വിളംബിതമായ ഈ പരിഷ്കാരം തുടങ്ങിവയ്ക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തെ സസന്തോഷം അനുകൂലിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയെയും ഞാൻ അഭിനന്ദിക്കുകയും മറ്റു പണക്കാരും ഇതനുകരിക്കുമെന്ന് ആശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സേത് ലാൽ ചന്ദും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയും. വാദിയിൽ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നവരാണെന്നും, വധുവരന്മാർ വാദിയാണു ധരിച്ചിരുന്നതെന്നും, അവരും വിശ്വാസപൂർവ്വം വാദി ധരിക്കുന്നവരാണെന്നും അറിയുന്നതു വാദിപ്രേമികൾക്കു സന്തോഷകരമായിരിക്കുമല്ലോ. ആഗ്രയിലെ വിദ്യാർത്ഥിസമ്മേളനത്തിൽ ഉണ്ടായ ഒരു രംഗമാണ് ഈ വിവാഹച്ചടങ്ങുകൾ എന്നു അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതു്. ഐക്യസംസ്ഥാനത്തിൽ കോളേജുകളിലും സ്കൂളുകളിലും പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ നേരത്തെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരാണെന്നും വിലപിടിച്ച സമ്മാനങ്ങളും അത്രതന്നെയോ അതിലേറെയോ ചെലവുള്ള സൽക്കാരങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ മാതാപിതാക്കൾ വമ്പിച്ചുയോതിൽ ചെലവുചെയ്യണമെന്ന് അവർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുവെന്നും ഒരു സ്റ്റേഫിതൻ പറഞ്ഞതിനെ അവസ്ഥിരീകരിച്ചു. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ച മാതാപിതാക്കൾ പോലും ധനമടങ്ങിൽനിന്നു മുക്തരല്ലെന്നും, ചെലവിന്റെ കാര്യത്തിൽ താരതമ്യേന പഠിപ്പം പണവുമുള്ള കച്ചവടക്കാരെപ്പോലും അവർ തോൽപിക്കുകയാണെന്നും എനിക്കു വിവരം തന്ന ആൾ പറഞ്ഞു. ഇവർക്കെല്ലാം സേത് ലാൽചന്ദു് ഇയ്യുടെ കാണിച്ചുകൊടുത്ത മാതൃകയും അതിനു കുറച്ചു മുമ്പു സേത്ജമ്നലാൽ ബജാജ് കാണിച്ചുകൊടുത്ത മാതൃകയും ചെലവു കറയ്ക്കുന്നതിൽ ഉത്തേജനമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ തക്ക പ്രായമാകുന്നതിനുമുമ്പുള്ള വിവാഹത്തെ, വിശേഷിച്ചും വിദ്യാർത്ഥിജീവിതകാലത്തു നടത്തുന്ന വിവാഹത്തെ ശക്തിപൂർവ്വം ചെറുക്കേണ്ടതും എന്തും സഹിച്ചു് എല്ലാ ചെലവുകളേയും എതിർക്കേണ്ടതും മാതാപിതാക്കളുടേതിനേക്കാളേറെ ചെറുപ്പക്കാരുടെ കടമയാണ്. മതപരമായ ചടങ്ങുകൾ 10 രൂപയിലധികം ചെലവു വരില്ല; ആ ചടങ്ങിലധികം ഒന്നും വിവാഹത്തിന് ആവശ്യമായി കരുതുകയുമരുതു്. പണക്കാരും ദരിദ്രരും തമ്മിലും, ഉയർന്നവരും താണവരും തമ്മിലും ഉള്ള വ്യത്യാസങ്ങളെല്ലാം ഇല്ലാതാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ജനകീയ സമതപത്തിന്റേതായ ഇക്കാലത്തു് എല്ലാത്തരം സുഖാനുഭവങ്ങളിലും ആഘോഷങ്ങളിലും ഒതുക്കം കാണിച്ചു ദരിദ്രരെ സംരൂപ്തമായ ഒരു ജീവിതത്തിലേക്കു നയിക്കേണ്ടതു ധനികരുടെ കടമയാണ്. ഭഗവത്ഗീതയിലെ ഈ ശ്ലോകം അവർ ഓർക്കട്ടെ: 'ശ്രേഷ്ഠന്മാർ എന്തുചെയ്യുന്നുവോ അതുതന്നെ മറ്റുള്ളവരും ചെയ്യും.'* ഇപ്പറഞ്ഞതിന്റെ പരമാർത്ഥം നിത്യാനു

* 'യദ്യദാചരതി ശ്രേഷ്ഠസ്മാൻ തത്തദേവേതരോ ജനഃ'

വേത്തിൽ നാം കാണുന്നു—വിവാഹകർമ്മങ്ങളിലും മരണാനന്തരച്ചടങ്ങുകളിലും കാണുന്നതിലേറെ സ്പഷ്ടമായി മററങ്ങളിലല്ല. അനേകായിരം ആളുകൾ ഈ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി സ്വന്തം ജീവിതാവശ്യങ്ങൾ പലതും വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കുകയും നാശകരമായ പലിശനിരക്കുള്ള ഗുണഭാരം താങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സർവ്വ ദുർവ്യയത്തെയും എതിർക്കുവാൻ അഭ്യസ്തവിദ്യരായ ചെറുപ്പക്കാർ വിശേഷിച്ചും പണക്കാരുടെ മക്കൾ ഉറച്ചാൽ രാജ്യത്തിലെ സമ്പത്തിന്റെ ഈ ദുർവിനിയോഗം എളുപ്പത്തിൽ നിർത്താവുന്നതാണ്.

എം. ലൈംഗികവിദ്യാഭ്യാസം

55

ഇയിടെ ഗുജറാത്ത് വിദ്യാപീഠത്തിൽനിന്ന് എ. എ. യു. തുല്യമായ ബിരുദം നേടിയ ശ്രീ മഗൻഭായ് ദേശായി ഒക്ടോബർ 8-ാം തീയതി എനിക്കു ഗുജറാത്തിയിൽ ഒരഴ്ചത്തയച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്നെടുത്തതാണ് താഴെ ചേർത്ത ഭാഗം:

'അങ്ങു ഇതുവരെ ഏറക്കുറെ സ്പർശിക്കാത്ത ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു നമ്മുടെ ചെറുപ്പക്കാർക്കു ലൈംഗികവിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ഹരിജൻ ബന്ധുവിന്റെ പംക്തികളിൽ ചർച്ച ചെയ്യണമെന്നു ഞാൻ അങ്ങയോടു അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളട്ടെയോ? അങ്ങേയ്ക്കു അറിയാവുന്നതുപോലെ ശ്രീ—ഗുജറാത്തിൽ ഇതിനെ വളരെയേറെ അനുകൂലിക്കുന്ന ഒരാളാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. സ്വന്തം സ്ഥിതി പറകയാണെങ്കിൽ ഞാനെന്നും ഇക്കാര്യത്തിൽ സംശയങ്ങളുള്ളവനാണ്. അക്കാര്യം നിൽക്കട്ടെ, എന്നാൽത്തന്നെയും ആ മനുഷ്യൻ ഈ പണിക്കു പററിയ ആളാണെന്നു എനിക്കുറപ്പില്ല. ഇതുവരെയുണ്ടായ അനുഭവം എങ്ങനെയായാലും പ്രോത്സാഹനകമല്ല തീർച്ച. നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസപരവും സാമൂഹ്യവുമായ കഴപ്പങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം ലൈംഗികവിദ്യാഭ്യാസമില്ലായ്മകയാണെന്നാണ് ഈ മാന്യന്റെ അഭിപ്രായമെന്നു തോന്നുന്നു. ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കാമവികാരമാണു മനുഷ്യപ്രയത്നത്തിന്റെയെല്ലാം ഉത്പത്തിസ്ഥാനമെന്ന ആധുനികമനഃശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തത്തെ ചാടിപ്പിടിച്ചു അദ്ദേഹവും അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ചിന്തിക്കുന്നവരും യാതൊരുല്ലംകൂടാതെ അതിനെ വാഴ്ത്താനും പൂജിക്കുവാനും പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ആശ്രമത്തിലെ ആ ചെകുത്താൻ ഇയിടെ ഒരുദിവസം എന്നോടു ചോദിച്ചു: 'ഓരോ ഹൃദയത്തിലുമുള്ള കാമാസുരനെക്കുറിച്ചു നിങ്ങൾക്കെന്തറിയാം?' അയാളുടെ ഈ ചോദ്യം

55. Harijan, 21-11-1936 (Self-restraint V. Self-indulgence, pp. 151-154)

അയാളുടെ സദാചാരബോധം മങ്ങിയതിന്റെ, തെളിഞ്ഞതിന്റെ യല്ല, തെളിവായിട്ടാണു എന്നിങ്ങ തോന്നിയതു്. ലൈംഗികവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പേരിൽ ഇന്നു കാണിക്കുന്ന കരുത്തക്കേടുകൾക്കു അററമില്ല. ആ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു പുസ്തകങ്ങൾ ഏഴുതപ്പെടുന്നു; മീതൽ മീതെ അവയുടെ പുതിയ പതിപ്പുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. ഓരോ പതിപ്പിലും അനേകായിരം പ്രതികളും. ഈ വിഷയം വിജയപൂർവ്വം കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടാണു പല വാരികകളും ജീവിക്കുന്നതു്. ചുട്ട അപ്പംപോലെ അവ വിററുതീരുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായുണ്ടാകുന്ന അനർത്ഥം എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാം. സമുദായത്തിനു കിട്ടുക അതിനാവശ്യമുള്ളതു അതർഹിക്കുന്നതുമാണെന്നു പറയാമെന്നതു ശരിതന്നെ. കാമശാസ്ത്രം എന്ന പേരിൽ കപടവേഷം കെട്ടിയാടുന്ന കാമോദ്ദീപകങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങളുടെ ആധിക്യംകൊണ്ടു സ്വകൃത്യനിർവഹണം അത്യന്തം ദുഷ്കരമായിത്തീർന്ന പരിഷ്കർത്താവിനു്, പക്ഷേ ഇതൊരാശ്വാസമാകാൻ തരമില്ല.

അതിനാൽ ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചു പരസ്യമായി ചർച്ചചെയ്യണമെന്നു ഞാൻ താങ്കളോടു് അപേക്ഷിക്കുന്നു. കാമശാസ്ത്രപഠനം നമ്മുടെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമോ? ആരു പഠിപ്പിക്കണം അതു്? പഠിപ്പിക്കുന്നയാളുടെ യോഗ്യതകൾ എന്തെല്ലാമായിരിക്കണം? ഭൂമിശാസ്ത്രവും കണക്കുംപോലെ എല്ലാവരെയും ഒരുപോലെ ഈ വിഷയം പഠിപ്പിക്കണമോ? അതോ വല്ല അതിർത്തിയുമുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ ആർ എവിടെ അതു നിശ്ചയിക്കും? പിന്നെ കാമശാസ്ത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഉന്നം കാമലോലുപതയെ ചെറുക്കുകയായിരിക്കണമോ അതോ സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും അനുവദിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യേണ്ടതായ അനിവാര്യമായ ഒരു പ്രാകൃതസത്യമെന്ന നിലയിൽ അതംഗീകരിക്കുകമാത്രമായിരിക്കണമോ?

ലൈംഗികമനോഭാവം ഇന്നു് ഇന്ത്യയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലെ നാപോലെ ഗുജറാത്തിലും മുറയ്ക്ക കൂടിവരികയാണു്, എന്നു മാത്രമല്ല, അതിന്റെ പാടിയിൽപ്പെടുന്നവർക്കു് അതിലെന്തോ പുണ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരടിമ അവന്റെ ശ്രംഖലകളിൽ അഭിമാനം കൊള്ളുകയും വിലപ്പെട്ട ആരോണങ്ങളെന്നോണം അവയെ മുറുകെ പിടിക്കുകയും ചെയ്തതുടങ്ങിയാൽ അടിമയുടെ ഉടമസ്ഥന്റെ വിജയം പൂർണ്ണമായി. എന്നാൽ കാമദേവന്റെ ഈ വിജയം തൽക്കാലം പകിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ക്ഷണഭംഗവും ഹീനവുമായിത്തീരമെന്നും അവസാനം വിഷംപോയ തേളിനെപ്പോലെ അതു ശൂന്യതയിൽ വിലയിക്കുമെന്നും എനിക്കുറപ്പുണ്ടു്. എങ്കിലും അതുവരെ നമുക്കു കൈകെട്ടിയും ഇരിക്കാമെന്നു് ഇപ്പറഞ്ഞതിനർത്ഥമില്ല. അതിന്റെ പരാജയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉറപ്പു നമ്മെ കപടമായ നരന്ധാബോധത്തിലേക്കു വീഴ്ത്തരുതു്, വീഴ്ത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

കാമജയമാണു പുരുഷന്റെയും സ്ത്രീയുടെയും പരമോൽകൃഷ്ട കർത്തവ്യം. കാമജയംകൂടാതെ ആത്മജയം നേടുവാൻ മനുഷ്യനാവില്ല. ആത്മജയം കൂടാതെ സ്വരാജ്യമോ രാമരാജ്യമോ ഇല്ലതാനും. ആത്മജയംകൂടാതെ സർവരുടെയും മേൽ ലഭിക്കുന്ന ജയം കളിപ്പണമായ പായംപുശിയ മാങ്ങപോലെ വഞ്ചകവും നിരാശാജനകവുമായിരിക്കും.—പുറമേക്കു കാണാൻ ചന്തമുള്ളതു് അകത്തോ പൊള്ളയും ശൂന്യവും. കാമത്തെ ജയിക്കാത്ത ഒരൊറ്റ പ്രവർത്തകനും ഹരിജനങ്ങൾക്കോ, സമുദായമൈത്രിക്കോ, വാദിക്കോ ഗോസംരക്ഷണത്തിനോ ഗ്രാമപുനരുദ്ധാരണത്തിനോവേണ്ടി യഥാർത്ഥമായ യാതൊരു സേവനവും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയില്ല. മഹത്തായ ഇത്തരം കാര്യങ്ങളെ ബുദ്ധിശക്തികൊണ്ടുമാത്രം സേവിക്കാൻ പറുകയില്ല. അവയ്ക്കു് ആദ്ധ്യാത്മികപ്രയത്നവും ആത്മശക്തിയും വേണം. ആത്മശക്തി ഈശ്വരകാരുണ്യംകൊണ്ടു മാത്രമേ ഉണ്ടാകൂ; കാമത്തിനു് അടിമയായവനിൽ ഈശ്വരകാരുണ്യം എത്താറില്ല.

അപ്പോൾ കാമശാസ്ത്രപഠനത്തിനു നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിൽ എത്ര സ്ഥാനമുണ്ടായിരിക്കണം? അഥവാ അതിനതിൽ വല്ല സ്ഥാനവുമുണ്ടോ? കാമശാസ്ത്രം രണ്ടുതരമുണ്ടു്—കാമവികാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുവാനും ജയിക്കുവാനുമുള്ളതും, അതിനെ ഉണർത്തുവാനും പോഷിപ്പിക്കുവാനുമുള്ളതും. ഇതിൽ രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അദ്ധ്യാപനം ദ്രോഹകരവും ആപൽക്കരവും തന്നിമിത്തം വർജിക്കപ്പെടുവാൻ മാത്രം യോഗ്യവുമാണെന്നതുപോലെ ആദ്യത്തേതു കട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമാണു്. കാമം മനുഷ്യന്റെ പരമശത്രുവുമാണെന്നു് എല്ലാ മതങ്ങളും ശരിക്കു കരുതിപ്പോന്നിട്ടുണ്ടു്. കോപത്തിനു് അഥവാ വെറുപ്പിനു രണ്ടാം സ്ഥാനമേയുള്ളു. രണ്ടാമത്തേതു് ആദ്യത്തേതിന്റെ സന്തിയാണെന്നു ഗീതയിൽ പറയുന്നു. ഗീത കാമശബ്ദത്തെ ആഗ്രഹമെന്ന വിപുലാർത്ഥത്തിലാണു ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നതിനു സംശയമില്ല. എന്നാൽ ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ച പരിമിതാർത്ഥത്തിലും ആ പറഞ്ഞതു് ശരിയാണു്.

എന്നാൽ സന്താനോത്പാദകങ്ങളായ അവയവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തെയും പ്രവർത്തനത്തെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള അറിവു വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു നൽകുന്നതു് അഭിലഷണീയമാണോ എന്ന ചോദ്യത്തിനു് ഇതും മറുപടിയായില്ല. ഈ അറിവു കരയൊക്കെ നൽകേണ്ടതു ആവശ്യമാണെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഇന്നു് ഈ അറിവു് എങ്ങനെയെങ്കിലും സമ്പാദിക്കുവാൻ അവരെ വിട്ടിരിക്കുകയാണു്. തൽഫലമായി പല താറ്റമാറ്റുകളും അവർ ചെയ്തുപോകുന്നുണ്ടു്. കാമവികാരത്തിനുനേരെ കണ്ണടച്ചതുകൊണ്ടു് അതിനെ വേണ്ടതുപോലെ നിയന്ത്രിക്കുവാനോ ജയിക്കുവാനോസാധിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ സന്താനോത്പാദനേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യവും

ശരിയായ ഉപയോഗവും ബാലികാബാലന്മാരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനെ ശക്തിപൂർവ്വം അനുകൂലിക്കുന്നവനാണു ഞാൻ. എന്റെ ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ പരിശീലനം നൽകേണ്ടിവന്നിരുന്ന ബാലികാബാലന്മാർക്കു് ഈ അറിവു നൽകുവാൻ, എന്റെ സ്വന്തമായ ഒരു രീതിയിൽ, ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

പക്ഷേ, ഏതൊരുതരം ലൈംഗികവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ടിയാണോ ഞാൻ വാദിക്കുന്നതു്, അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം കാമവികാരത്തെ ജയിക്കലും ശുദ്ധീകരിക്കലുമായിരിക്കണം. മൃഗവും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള മുഖ്യവ്യത്യാസം കുട്ടികളെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ—ബുദ്ധിയുടെയും ഹൃദയത്തിന്റെയും കഴിവുകൾകൊണ്ടു് അനുഗൃഹീതനാവുകയെന്നതു മനുഷ്യന്റെ സവിശേഷഭാഗ്യവും അഭിമാനവുമാണെന്നും, മനുഷ്യനെന്നപദത്തിന്റെ ഉത്പത്തിതന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നതുപോലെ അവൻ വികാരങ്ങളെന്നപോലെതന്നെ വിചാരശീലവും ഉള്ളവനാണെന്നും, തന്നിമിത്തം അന്ധവാസനകളുടെമേൽ ബുദ്ധിക്കുള്ള അധിശത്വം പരിത്യജിക്കുന്നതു മനുഷ്യത്വത്തെത്തന്നെ പരിത്യജിക്കലാണെന്നും അവരെക്കൊണ്ടു് ധരിപ്പിക്കുവാൻ—ഇത്തരമൊരു വിദ്യാഭ്യാസം സ്വച്ഛന്ദം ഉപകരിക്കണം. മനുഷ്യനിൽ ബുദ്ധി വികാരത്തെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മൃഗത്തിൽ ആത്മാവു സദാ സുപ്തമാണു്. ഹൃദയത്തെ ഉണർത്തുകയെന്നുവെച്ചാൽ, സുപ്തമായ ആത്മാവിനെ ഉണർത്തലും നന്മതിന്മകൾ തിരിച്ചറിയാനുള്ള വിവേകം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കലുമാണു്.

ഈ യഥാർത്ഥ ലൈംഗികശാസ്ത്രം ആർ പഠിപ്പിക്കും? വികാരങ്ങളെ ജയിച്ചവൻ എന്നു സ്പഷ്ടം. ജ്യോതിശാസ്ത്രവും മറ്റും പഠിപ്പിക്കുവാൻ ആ ശാസ്ത്രങ്ങൾ പഠിച്ചവരും അദ്ധ്യാപനകലയിൽ സമർത്ഥരമായ അദ്ധ്യാപകർ നമുക്കുണ്ടു്. അതുപോലെതന്നെ ലൈംഗികശാസ്ത്രം, അതായതു ലൈംഗികനിയന്ത്രണശാസ്ത്രം, പഠിപ്പിക്കുവാൻ അതു പഠിച്ചവരും ആത്മജയം നേടിയവരും ഉണ്ടാകണം. ആത്മാർത്ഥതയുടെയും അനുഭവത്തിന്റെയും പിൻബലമില്ലാത്ത പ്രഗത്ഭരായ പ്രഭാഷണംപോലും വിചേതനവും നിർജീവവുമാവുകയും ജനഹൃദയങ്ങളിൽ തുളഞ്ഞുകയറുവാനും അവയെ തട്ടിയുണർത്തുവാനും തീരെ കൊള്ളരുതാത്തതാവുകയും ചെയ്യും; എന്നാൽ ആത്മസാക്ഷാൽക്കാരത്തിൽനിന്നും യഥാർത്ഥമായ സ്വാനുഭവത്തിൽനിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്നതാകട്ടെ എന്നും ഫലപ്രദമാണു്.

ഇന്നു നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടുകൾ മുഴുവനും നമ്മുടെ വായനയും വിചാരവും സാമൂഹ്യനടപടികളുമൊക്കെ ലൈംഗികപ്രചോദനത്തിനു സഹായകവും വളവുമാണു്. അതിന്റെ വലയം മുറിച്ചുകടക്കുക എളുപ്പമല്ല. എങ്കിലും അത്യന്ത്യ തീവ്രമായ പരിശ്രമം അർഹിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമാണതു്. പ്രായോഗികജ്ഞാനമുള്ളവരും മനുഷ്യന്റെ

പരമധർമ്മമെന്ന നിലയിൽ ബ്രഹ്മചര്യവെങ്കിലും സ്വീകരിക്കുന്നവരും സ്വന്തം ഉദ്യമത്തിൽ നിഷ്കപടവും അനശ്ചരവുമായ വിശ്വാസമുള്ളവരും സുപ്തരഹിതമായ ജാഗ്രതയുമായ ഉത്സാഹശീലവും ഉള്ളവരുമായ ഒരു പിടി ഗുണനാഥന്മാരെ ഉള്ളൂവെങ്കിൽപോലും അവരുടെ പ്രയത്നം ഗുജറാത്തിയിലെ കട്ടികളുടെ വഴി തെളിക്കുകയും ക്രമലോലപതയാകുന്ന ചളിക്കുഴിയിലേക്കു വീഴുന്നതിൽനിന്നു സുക്ഷ്മദർശികളല്ലാത്തവരെ രക്ഷിക്കുകയും അതിൽ മുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞവരെ കരകയറ്റുകയും ചെയ്യും.

എൻ. അശ്ചീലപരസ്യങ്ങൾ

56

ഏറ്റവും അധികേഷപാർഹമായ ഒരു പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി പേരുകേട്ട ഒരു പത്രത്തിൽ ചേർത്ത പരസ്യം ഒരു സഹോദരി എനിക്കു യച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. കൂട്ടത്തിൽ അവൾ എഴുതുകയാണ്:

'....പത്രത്തിന്റെ ഏടകൾ വായിക്കുമ്പോഴാണ് ഇതോടൊന്നിച്ചുയരുന്ന പരസ്യം എന്റെ കണ്ണിൽപ്പെട്ടത്. ഈ പത്രം അങ്ങേയ്ക്കു കിട്ടുന്നുണ്ടോ എന്നെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അങ്ങേയ്ക്കു അയയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ അതു മറിച്ചുനോക്കാനുള്ള സമയംപോലും അങ്ങേയ്ക്കുണ്ടോ എന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. മുന്പൊരിക്കൽ അശ്ചീല പരസ്യങ്ങളെപ്പറ്റി ഞാൻ അങ്ങയോടു പറയുകയുണ്ടായി. എന്നെങ്കിലും അങ്ങു അവയെപ്പറ്റി എഴുതണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഈ പരസ്യത്തിൽ പറഞ്ഞമാതിരി പുസ്തകങ്ങൾ ഇന്നു കമ്പോളത്തിൽ നിറയുകയാണെന്നതു വളരെ സത്യമാണ്. പക്ഷേ, ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട പത്രങ്ങൾ അവയുടെ വിൽപ്പന പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണമോ? ഇതൊക്കെ വായിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു വല്ലാത്ത അറപ്പുതോന്നുന്നു. അങ്ങേക്കല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കും ഇതിനെപ്പറ്റി എഴുതാൻ എനിക്കു വയ്യ. വ്യക്തമായ ഒരുദേശ്യത്തോടുകൂടി ഈശ്വരൻ സ്രീകൃഷ്ണനെക്കൊടുത്തുവോ, അതു ഭൂതപയോഗത്തിനായി പരസ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നതു പറഞ്ഞാൽ ഒടുങ്ങാത്തവിധം അധോഗതിക്കു കാരണമാണ്....ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട പത്രങ്ങളുടെ ചുമതലയെപ്പറ്റി അങ്ങു എഴുതുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ വിമർശനത്തിനായി അയച്ചുതരുവാൻ എനിക്കു കഴിയുന്ന ആദ്യത്തെ പരസ്യമല്ലിതു.'

പരസ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട പുസ്തകത്തിലെ ച്യംഗ്യംനിറഞ്ഞ ഉള്ളടക്കങ്ങളെ കഴിയുന്നത്ര അശ്ചീലമായി ആ പരസ്യത്തിൽ വിവരിച്ചി

56. Harijan, 14-11-1936 (Self-restraint V. Self-indulgence, pp.172-173)

ടുണ്ടെന്നു പറയുകയല്ലാതെ അതിൽനിന്നൊന്നും ഞാനിവിടെ എടുത്തുചേർക്കുന്നില്ല. അതിന്റെ പേർ 'സ്രീരൂപത്തിന്റെ ലൈംഗികസൗന്ദര്യം' എന്നാണ്. പരസ്യം ചെയ്യുന്ന കച്ചവടക്കാർ വായനക്കാരോടു പറയുന്നു, ഈ പുസ്തകം വാങ്ങുന്നവർക്ക് രണ്ടു പുസ്തകം വെറുതെ കൊടുക്കണമെന്നാണ്. 'വധുവിനു നൂതനവിജ്ഞാനം,' 'ലൈംഗികാശ്ലേഷം അഥവാ നിങ്ങളുടെ പങ്കാളിയെ എങ്ങനെ സന്തോഷിപ്പിക്കാം'—ഇവയാണ് ആ പുസ്തകങ്ങളുടെ പേർ.

ഇത്തരം പുസ്തകങ്ങൾ പരസ്യം ചെയ്യുന്നവരെ നിയന്ത്രിക്കുവാനോ, സ്വന്തം ഉൽപ്പന്നങ്ങളിൽനിന്നു ലാഭം ഉണ്ടാക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തിൽനിന്നു പത്രാധിപന്മാരെയോ പ്രസാധകന്മാരെയോ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാനോ എനിക്കുകഴിയുമെന്നു വിശ്വസിച്ചപ്പോൾ, ഒരു പൊളിഞ്ഞ പുല്ലാങ്കുഴലിനെയാണ് അവിടം ആശ്രയിച്ചതെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. അധികേഷപാഹ്ങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങളോ പരസ്യങ്ങളോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നവരോടു ഞാൻ എത്രതന്നെ അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടും പ്രയോജനമില്ല. എന്നാൽ ഈ എഴുത്തഴുതിയ സഹോദരിയോടും പഠിപ്പുള്ള മറ്റു സഹോദരിമാരോടും എനിക്കു പറയാനുള്ളതു അവർ വെളിയിൽ വന്നു പ്രത്യേകമായും സവിശേഷമായും അവരുടേതായ ഈ പണി ചെയ്യണമെന്നാണ്. പലപ്പോഴും ഒരാൾക്ക് ഒരു ചീത്തപ്പേർ നൽകപ്പെടുന്നു. ക്രമേണ അവളോ അവനോ ആ ചീത്തത്തത്തിൽ വിശ്വസിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. സ്രീയെ അബലജാതീയിലെ അംഗമെന്നു വിളിക്കുന്നതു അപകീർത്തികരമാണ്. ഏതുതരത്തിലാണു സ്രീ അബലയാകുന്നതെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. പുരുഷന്റെ മൃഗീയസ്വഭാവം അവൾക്കില്ലെന്നോ, പുരുഷനുള്ളിടത്തോളമില്ലെന്നോ ആണ് അർത്ഥമെങ്കിൽ, ആ ആക്ഷേപം സമ്മതിക്കാം. പക്ഷേ, അപ്പോൾ അവൾ അധികം ഉത്കർഷമുള്ളവളായിത്തീരുകയാണ്; അവൾ അങ്ങനെയാണുതാനും. അടിക്കാൻ അവൾക്കു കെൽപ്പില്ലെങ്കിൽ സഹിക്കാൻ കെൽപ്പുണ്ട്. ത്യാഗത്തിന്റെയും അഹിംസയുടെയും മുർത്തിയാണു സ്രീ എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തന്റെ സദാചാരമോ മാനമോ രക്ഷിക്കുന്നതിനു പുരുഷനെ ആശ്രയിക്കാതിരിക്കുവാൻ അവൾ പഠിക്കണം. സ്രീയുടെ സദാചാരത്തെ പുരുഷൻ രക്ഷിച്ചതിന്റെ ഒരൊറ്റ ഉദാഹരണമെങ്കിലും എന്റെ അറിവിലില്ല. ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അവന്നതു സാധ്യമല്ല. രാമൻ തീർച്ചയായും സീതയുടെ സദാചാരം രക്ഷിച്ചില്ല; പഞ്ചപാണ്ഡവന്മാർ ദ്രുപതിയുടേതും. ഈ രണ്ടു ചാരിത്ര്യവതികളും അവരുടെ സദാചാരത്തെ സ്വന്തം വിശുദ്ധിയുടെ ബലംകൊണ്ടുതന്നെയാണു രക്ഷിച്ചതു്. സ്വന്തം സമ്മതത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ ഒരാളുടെയും മാന്യതയോ ആത്മാഭിമാനമോ ചേതപ്പെടുന്നില്ല. ഒരു ദുഷ്ടസ്രീ മയക്കുമരുന്നു കൊടുത്തു പുരുഷനെക്കൊണ്ടു തനിക്കിഷ്ടമുള്ളതെല്ലാം ചെയ്യിച്ചുകൊണ്ടു പുരുഷന്റെ മാനമോ സദാചാരമോ

നഷ്ടപ്പെടുന്നതിൽ ഒട്ടുമേറെ ഒരു സ്ത്രീയുടെ മാനവും സഭാചാരവും നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല, ഒരു മൃഗം അവളെ ബോധംകെടുത്തു? ബലാൽക്കാരത്തിനു ഇരയാക്കിയതുകൊണ്ടു്.

പുരുഷസൗന്ദര്യത്തെ പുകഴ്ത്തുന്നപുസ്തകങ്ങൾ എഴുതപ്പെടുന്നില്ലെന്നതു ആശ്ചര്യകരമാണു്. എന്നാൽ, പുരുഷന്റെ മൃഗീയവാസനയെ ഉണർത്താൻ എന്തിനാണെപ്പോഴും പുസ്തകങ്ങൾ നൽകിയൊമനഃപുരുഷരക്കു ഒത്തവണ്ണം ജീവിക്കുവാൻ അവരും ഇഷ്ടപ്പെടുകയാണെന്നു വരാമോ? തന്റെ രൂപസൗന്ദര്യത്തെ പുരുഷൻ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതു അവരക്കിഷ്ടമായിരിക്കുമോ? പുരുഷന്റെ മുമ്പിൽ സുന്ദരിയായി നിൽക്കാൻ അവരും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ടു്? അഭ്യസ്തവിദ്യരായ സഹോദരികൾ സ്വയം ചോദിക്കണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങളാണിവ. ഈ പരസ്യങ്ങളും പുസ്തകങ്ങളും അവർക്കു വെറുപ്പുണ്ടാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ അവയെതിരായി നിർഭയം പൊരുതണം, എന്നാൽ ഒരു നിമിഷം കൊണ്ടു് അവർക്കു അവ നിർത്താം. നന്മയ്ക്കു് ഉപകരിക്കമാറു തന്നിൽ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ശക്തി സ്ത്രീ മനസ്സിലാക്കിയെങ്കിൽ—കുചേഷ്ടിതങ്ങൾക്കുള്ള ശക്തിയും അവളിലുണ്ടെങ്കിലും. താൻ ദുർബലയാണെന്നും പുരുഷനു കളിപ്പാവയാകാൻ മാത്രം പററിയവളാണെന്നുമുള്ള വിചാരം വെടിയുമെങ്കിൽ, ഈ ലോകം തനിക്കും തന്റെ പങ്കാളിക്കും—അച്ഛനോ പുത്രനോ ഭർത്താവോ ആരായാലും—നിവാസയോഗ്യരാക്കാനുള്ള കഴിവു് അവർക്കുണ്ടു്. രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കെതിരെ രാഷ്ട്രങ്ങൾ നടത്തുന്ന ഭ്രാന്തപിടിച്ച യുദ്ധങ്ങൾകൊണ്ടും അതിലുമേറെ ഭ്രാന്തപിടിച്ച മട്ടിൽ ആത്മവീര്യത്തിന്റെ അടിത്തറകളിന്മേൽ നടത്തുന്ന യുദ്ധങ്ങൾകൊണ്ടും സമുദായം നശിപ്പിക്കപ്പെടാതിരിക്കണമെങ്കിൽ സ്ത്രീ അവളുടെ കടമ, ചിലർ ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോലെ പുരുഷന്മാർത്തോടു കൂടിയല്ല, സ്ത്രീത്വത്തോടുകൂടി നിർവഹിക്കേണ്ടതായി വരും. മിക്കവരും അനാവശ്യമായി ജീവൻ നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള കഴിവിൽ പുരുഷനോടു മത്സരിച്ചതുകൊണ്ടു് അവരും മനുഷ്യജാതിയെ ഇന്നത്തേക്കാൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുകയില്ല. തന്നോടൊപ്പം സ്ത്രീയെയും നശിപ്പിക്കുന്ന തെറ്റിൽനിന്നു നിവർത്തിപ്പാൻ തെറ്റുചെയ്യുന്ന പുരുഷനു താക്കീതു നൽകുക എന്നതു് അവളുടെ അവകാശമായിരിക്കട്ടെ. ഈ വൃത്തികെട്ട പരസ്യം ഏതുവഴിക്കാണു കാറ്റുവീശുന്നതു എന്നു കാണിക്കുന്ന ഒരു വൈക്കോൽകൊടി മാത്രമാണു്. അതു നിർദ്ദലജം സ്ത്രീയെ ചൂഷണം ചെയ്യലാണു്. ലോകത്തിലെ കാടവർഗത്തിൽപ്പെട്ട സ്ത്രീയുടെ രൂപസൗന്ദര്യത്തേപ്പോലും അതു വെറുതെ വീടുകയില്ല.

57

അശ്ലീലപരസ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ ലേഖനം വായിച്ച ഒരു ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:

‘അങ്ങു പറഞ്ഞതുപോലെയുള്ള ലജ്ജാവഹങ്ങളായ സംഗതികൾ പരസ്യം ചെയ്യുന്ന പത്രങ്ങളുടെ പേരുകൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതു തന്നെ അശ്ലീലപരസ്യങ്ങൾ തടയുന്നതിനു വളരെ സഹായമാകും.’

ഈ ലേഖകൻ ഉപദേശിക്കുന്ന പരിശോധകന്റെ പണി ഏറെ റെട്ടുകുപ്പാൻ എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. എന്നാൽ അതിലും നല്ലൊരു വഴി ഞാൻ പറയാം. പത്രങ്ങളിൽ ആക്ഷേപാർഹങ്ങളായ പരസ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് വരിക്കാർക്കുതന്നെ, പൊതുജനമനസ്സാക്ഷി സജീവമാണെങ്കിൽ അവയിലേക്കു ശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചുകൊണ്ടു എഴുതി അയയ്ക്കുകയും എന്നിട്ടും ആ അപരാധം നിർത്തിയില്ലെങ്കിൽ വരിസംഖ്യ കൊടുക്കുന്നതു നിർത്തുകയും ചെയ്യാം. അശ്ലീലപരസ്യത്തെപ്പറ്റി എന്നോടു പരാതിപറഞ്ഞ സഹോദരി കുറുംചെയ്തു ആ പത്രത്തിന്റെ പത്രാധിപർക്കും എഴുതിയെന്നും. അറപ്പുതോന്നിക്കുന്ന ആ പരസ്യം ആലോചിക്കാതെ ചേർത്തതിനു് അദ്ദേഹം വേദംപ്രകടിപ്പിച്ചുവെന്നും, ഉടനെ അതു വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കാമെന്നു് അദ്ദേഹം ഏറ്റുവെന്നും അറിയുന്നതു വായനക്കാർക്കു സന്തോഷപ്രദമായിരിക്കും. എന്റെ താക്കീതിനു മറ്റു പത്രങ്ങളുടെയും ആനുകൂല്യം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വായനക്കാരെ അറിയിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു സന്തോഷമുണ്ടു്. നാഗപ്പുരിലെ ‘നിസ്പൃഹ’ എന്ന പത്രത്തിന്റെ പത്രാധിപർ എഴുതുന്നു:

‘അശ്ലീലപരസ്യങ്ങളെപ്പറ്റി അങ്ങ് ‘ഹരിജ’നിൽ എഴുതിയ ലേഖനം ഞാൻ സശ്രദ്ധം വായിച്ചുവെന്നുമാത്രമല്ല, അതിന്റെ സവിസ്തരമായ വിവർത്തനം ‘നിസ്പൃഹ’യിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തു. ചെറിയൊരു പത്രാധിപർക്കുറിപ്പും ഞാൻ കൂട്ടത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്.’

അത്തരത്തിൽപ്പെട്ട മറ്റൊരു പരസ്യംകൂടി ഞാനിതൊന്നിച്ചുയയ്ക്കുന്നു. അതു അശ്ലീലമല്ലെങ്കിലും ഒരുതരത്തിൽ സദാചാരവിരുദ്ധമാണു്. ഈ പരസ്യം കള്ളപ്പരസ്യമാണെന്നു സ്പഷ്ടം. പൊതുവേ ഗ്രാമീണരാണ് ഇതിന്നിരയായിത്തീരുന്നതു്. ഇത്തരം പരസ്യങ്ങൾ ഞാൻ വേണ്ടെന്നു വച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു, ഈ കക്ഷിയേയും ആ വിവരം അറിയിക്കുന്നുണ്ടു്. താൻ അനുവദിക്കുന്ന ലേഖനങ്ങളെയും മറ്റും സംബന്ധിച്ച ഒരു പത്രാധിപർ മേലന്വേഷണം ചെയ്യേണ്ടതാണെങ്കിൽ പരസ്യങ്ങളുടെ മേലന്വേഷണം ചെയ്യേണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടമയാണു്. സാധുഗ്രാമീണരെ ചതിക്കുവാൻവേണ്ടി തന്റെ പത്രം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരു പത്രാധിപരും അനുവദിച്ചുകൂടാ.’

57. Harijan, 2-1-1937 (Self-restraint V. Self-indulgence, p. 174)

അദ്ധ്യായം മൂന്ന്

ലഹരിവർജനം

I

മദ്യനിരോധനം എന്തിന്?

എ. പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ ആവശ്യകത

1

*ഇത്തരം നീതീകരണത്തെ നേരിടാൻ ഞാൻ തയാറാകാതെ യല്ല ഇരിക്കുന്നത്, എങ്കിലും എനിക്കു പശ്ചാത്താപമില്ല. തിരുവിതാംകൂർ ഭരണാധികാരികൾക്കു നിർലോപമായ പ്രശംസ ഞാൻ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും അബ്കാരിനയം ഇത്തരം യാതൊരു നീതീകരണവും അനുവദിക്കുന്നില്ല. ഉദ്ധരിച്ച ഭാഗങ്ങൾ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണറിപ്പോർട്ടുകളിൽനിന്നെടുത്ത ഏടുകളാണോ എന്നു തോന്നിപ്പോകും. മദ്യം കളിക്കേണ്ട ഒരു കാര്യമല്ല. മുറ്റലവും സുകരവുമായ നയമൊന്നും പോരാ ഈ കൊടിയ തിന്മയെ നേരിടാൻ. പൂർണ്ണമായ മദ്യനിരോധനത്തിൽ കുറഞ്ഞ യാതൊന്നിനും ജനങ്ങളെ ആ ശാപത്തിൽനിന്നു മോചിക്കാനാവില്ല.

2

ചിപ്പൂട്ടി, ബുൽസാർ എന്നീ താലൂക്കുകളിലെയും ബൻസാദാസ്റ്റേറ്റിലെയും 47 ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നു വന്ന സാക്ഷികൾ കൊടുത്ത തെളിവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു കമ്മിറ്റി പതിനെട്ടു ഗ്രാമങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു. ബൻസാദായിലെ മഹാരാജാസാഹിബ് തന്റെ ജനങ്ങളിൽ കാണിച്ചുവരുന്ന രാൽപര്യത്തെക്കുറിച്ച് ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു വിവരണം നൽകാൻ കമ്മിറ്റിക്കു സാധിച്ചുവെന്നതു ബൻസാദാസ്റ്റേറ്റിന് അഭിമാനകരമാണ്. എന്നാൽ മദ്യക്കച്ചവടത്തിൽനിന്നു വരുന്ന മുണ്ടുകേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നു മഹാരാജാവു വിചാരിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം തന്റെ ജനങ്ങൾക്കായി അദ്ദേഹം നി

1. Young India, 16-4-1925 (Drink, Drugs and Gambling, p. 20)
* കടിയാകുന്ന തിന്മ ചുരുക്കുവാൻ ഗവർണ്മെന്റ് വേണ്ടതെല്ലാം ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു വാദിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു തിരുവിതാംകൂർകാരൻ അയച്ച എഴുത്തിന്നു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.
2. Young India, 16-6-1927 (Drink, Drugs and Gambling, p. 23)

സ്സംശയം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നന്മയെല്ലാം യഥാർത്ഥത്തിൽ നിഷ്ഫലമാവുകയാണ്. ബൻസ്ദാരാജ്യത്തോടു തൊട്ടുകിടക്കുന്ന മൂന്നു പ്രദേശങ്ങളിൽ—അതായത്, ബ്രിട്ടീഷ്, ഗെയ്ക്വാർ, ധർമപുർ—മദ്യനിരോധനമില്ലെന്ന വസ്തുത, വിജയകരമായ മദ്യനിരോധനനയം നടപ്പിൽവരുത്തുകയെന്ന കാര്യം ബൻസ്ദാർക്കു മുൻപു മാക്കിത്തീർക്കണമെന്നതിനു സംശയില്ല. പക്ഷേ, വമ്പിച്ച ത്യാഗവും വമ്പിച്ച നടപടികളും കൂടാതെ വമ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനാവില്ല. പരിപൂർണ്ണമായ മദ്യനിരോധനം പ്രഖ്യാപിച്ച ബൻസ്ദാർക്കു നേതൃത്വം വഹിക്കാമെന്നമാത്രമല്ല, അടുത്ത സ്റ്റേറ്റുകളിൽ മദ്യനിരോധനത്തിനായി പ്രക്ഷോഭം ആരംഭിക്കുകയുമാകാം. മുഖ്യ സംഗതി കൂടിയിൽനിന്നുള്ള വരുമാനം ത്യജിപ്പാൻ സന്നദ്ധമാകൽ തന്നെയാണ്. കടി ശീലിച്ച ഗോത്രക്കാരുടെ ഇടയിൽ കടിക്കെതിരായ തീവ്രമായ പ്രചരണം നടത്താനല്ലാതെ എത്രതന്നെ സ്തുത്യർഹമായ മറ്റൊരാവശ്യത്തിനും ആ വരുമാനം ഉപയോഗിക്കുന്നതല്ലെന്ന തീരുമാനിച്ചുകൊണ്ട് ഉടൻതന്നെ ഒരാരംഭം കുറിക്കാവുന്നതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ജനങ്ങൾ ഈ ചീത്തശീലം വെടിയണമെന്ന സഗൗരവം ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു സ്റ്റേറ്റിനും ഈ ചീത്തത്തം കാട്ടൽ നിയമപ്രകാരം അസാധ്യമാക്കിത്തീർത്തുകൊണ്ടുമാത്രം സംതുപ്തമാക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നതിനു സംശയമില്ല; ഈ ശീലത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും അതു വെടിയുവാൻ അവരെ അഭ്യസിപ്പിക്കുകയും കൂടി ചെയ്യണം. മദ്യനികുതി സ്വയം വേണ്ടെന്നുവെച്ചുകൊണ്ട് അവസാനം ഒരു സ്റ്റേറ്റിനും ചേതമുണ്ടാക്കാൻ പോകുന്നില്ല. ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ട തരത്തിലുള്ള നിർമാണപ്രവർത്തനത്തോടൊപ്പം നടപ്പിൽവരുത്തുന്ന ഏതു മദ്യനിരോധനനയത്തിന്റെയും അനിവാര്യഫലം ജനങ്ങളുടെയും തന്നിമിത്തം സ്റ്റേറ്റിന്റെയും വർദ്ധമാനമായ ഐശ്വര്യത്തിൽ പരിണമിച്ചേ തീരൂ.

3

സി. രാജഗോപാലാചാരിയുടെ ഗൃദ്ധ്ഠദൃഷ്ടി മദ്യമാകുന്ന തിന്മയെപ്പറ്റി അച്ചടിയിൽ വരുന്ന എല്ലാം കാണുന്നു. മറോളീഗ്രാമ* അതിൽവെച്ച്—അവിടെ ഇഴയിടെ ഞാനൊരു നെയ്ത്തുശാലയുടെ ശീലാസ്ഥാപനം നടത്തുകയുണ്ടായി—ഞാൻചെയ്ത വളരെ നിർഭോഷമായ ഒരു പ്രസംഗത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ട് അദ്ദേഹം കണ്ടു ഫാക്ടറിത്തൊഴിലാളികളും മദ്യപാനവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം വെളിവാക്കാൻ അവിടെ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു; താൻ പിടക്കുവെച്ചിരുന്ന

3. Young India, 25-6-1931 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 14-15)
 * മറോളീ ഗ്രാമം തെക്കു സുറത്തിൽനിന്നു ഏതാണ്ട് 12 നാഴിക അകലെയുള്ള ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമമാണ്.

മദ്യഷാപ്പുകളിൽ വരാതായ ആളുകളെ എന്നെന്നേക്കുമായി ക്ഷീയിൽനിന്നു പിൻതിരിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ അവർക്കു ജീവിതത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ഉൽക്കർഷേച്ഛ ഉണ്ടാകേണ്ടതാണെന്നും അവരുടെ ഒഴിവുസമയത്തിലേക്കു എന്തെങ്കിലും ജോലി കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതാണെന്നും, മദ്യനിരോധനജോലി ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ മിതുബഹൻപെറ്ററിററ എങ്ങനെ കണ്ടെത്തിയെന്നു ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായി. കൈകൊണ്ടുള്ള നൂൽപ്പും നെയ്ത്തും പററിയ പണിയാണെന്നും അവർ (പെറ്ററിററ) എങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കിയെന്നും ഞാൻ വെളിവാക്കുകയുണ്ടായി. അമിതപ്രയത്നം ചെയ്യേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽ ആളുകൾക്കു എന്തെങ്കിലും ഉത്തേജകസാധനങ്ങൾ വേണ്ടിവരുമെന്നു കർണിക്കാനും ഞാൻ ശ്രമിച്ചു; ഇതിനു ഉദാഹരണമായി എന്റെ ജീവിതത്തിൽനിന്നും ഒരനുഭവം ഞാൻ എടുത്തുകാട്ടി; ബോവർ യുദ്ധകാലത്തു ക്ഷീശീലിച്ച ചുമട്ടുകാർക്കു പട്ടാളക്കലവറയിൽനിന്നു മദ്യരേഷൻ കൊടുക്കേണ്ട ചുമതല എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു; ഇവർ മദ്യം കിട്ടാൻ എന്നോടു കെഞ്ചുക പതിവാണു്, ക്ഷീണം സഹിക്കാനും പീറ്ററററനു യാത്ര തുടരുവാനും മദ്യംതങ്ങളെ സമർത്ഥരാക്കുമെന്നു് ഇവർ പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇതു് അന്ധവിശ്വാസമായിരുന്നുവെന്നതിനു സംശയമില്ല. പക്ഷേ, അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ എടുപ്പത്തിൽ നശിക്കില്ല.

താൻ വായിച്ച ആ റിപ്പോർട്ടു മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ എതിരാളികൾക്കു അനുകൂലമായ എല്ലാത്തരം അർത്ഥങ്ങളും കിട്ടത്തക്കവണ്ണം ഓർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുമെന്നു രാജഗോപാലാചാരി ഭയപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭയം നീക്കിക്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സ്വബോധത്തിലേക്കുള്ള എന്റെ പരിവർത്തനത്തിനു അമ്പരപ്പിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങൾക്കു എനിക്കു ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നിൽ ആരോപിതമായ ആ പരിവർത്തനത്തെപ്പറ്റി എനിക്കൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ എന്നതു കൊണ്ടാണു് അവ എന്നെ അമ്പരപ്പിക്കുന്നതു്. മരിച്ചവെന്നു് അസത്യമായി റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യപ്പെട്ടു സ്വന്തം മരണവൃത്താന്തം വായിക്കുകയും തനിക്കുണ്ടെന്നു താനറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത സൽഗുണങ്ങൾ ഉള്ളതായി അറിഞ്ഞു ലജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരാളെപ്പോലെ തോന്നുന്നു എന്നിടം.

അതിനാൽ ഇനിയും വലിയ കണ്ടിൽ ചെന്നുചാടുന്നതിനുമുമ്പു പരിപൂർണ്ണമായ മദ്യനിരോധനത്തിലുള്ള എന്റെ വിശ്വാസം ഞാൻ പുനഃപ്രഖ്യാപനം ചെയ്യട്ടെ. ഇന്ത്യയുടെ മുഴുവൻ ഏകാധിപതിയായി ഒരു മണിക്കൂർനേരത്തേക്കു ശാൻ നിയമിക്കപ്പെട്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ചെയ്യുന്ന ഒന്നാമത്തെ കാര്യം പ്രതിഫലംകൊടുക്കാതെ എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളും അടച്ചിടുകയും, ഗുജറാത്തിൽ എനിക്കറിയാവുന്നമാതിരിയുള്ള എല്ലാ പനമരങ്ങളും നശിപ്പിക്കുകയും മനുഷ്യാചിന്ത

മായ ചുറ്റുപാടുകൾ തങ്ങളുടെ തൊഴിലാളികൾക്കായി ഉണ്ടാക്കുവാനും അവർക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങളായ പാനീയങ്ങളും അത്രതന്നെ നിർദ്ദേശങ്ങളായ വിനോദങ്ങളും കിട്ടുന്ന ഭക്ഷണശാലകളും വിനോദശാലകളും തുറക്കുവാനും ഫാക്ടറിയുടെമുകളെ നിർബന്ധിക്കുകയുമായിരിക്കും. ഫണ്ടിലില്ലെന്നു ഉടമകൾ വാദിച്ചാൽ ഞാൻ ഫാക്ടറികൾ പൂട്ടിയിടും. ഒരുമണിക്കൂർനേരത്തെ ഏകാധിപത്യം കിട്ടിയാലും ലഹരിസാധനങ്ങൾ വർജ്ജിച്ചവനാകുകൊണ്ടു ഞാനെന്റെ തന്റേടം നിലനിർത്തും; തന്നിമിത്തം ബ്രാണ്ടിയും മറ്റും ഒരുഷധമായി ആവശ്യമുള്ള എന്റെ യൂറോപ്യൻ സ്നേഹിതന്മാരെയും രോഗികളെയും സ്റ്റേറ്റുറുചെലവിൽ വൈദ്യവിദഗ്ദ്ധന്മാരെക്കൊണ്ടു പരിശോധിപ്പിക്കും; എന്നിട്ട് അധികാരപ്പെടുത്തിയ മരുന്നവിൽപ്പനക്കാരിൽനിന്നു് ആ ആഗേയദ്രാവകങ്ങളുടെ നിശ്ചിത അളവു ലഭിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടാക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ആവശ്യമുള്ളവർക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ ചട്ടം ആവശ്യമുള്ള മാറ്റങ്ങളോടുകൂടി ലഹരിയുണ്ടാക്കുന്ന മരുന്നുകൾക്കും ബാധകമായിരിക്കും.

4

ബോംബെയിലെ ആർച്ചു ബിഷപ്പ് ഒരഴ്ത്തും മദ്യനിരോധനത്തിനെതിരായി താൻ റോട്ടറിക്കൂബ്ബിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിന്റെ ഒരു പകർപ്പും സഭയ്ക്കു എനിക്കയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. അവയുടെ കർത്താവു് അർഹിക്കുന്ന ബഹുമാനത്തോടും ശ്രദ്ധയോടുംകൂടി രണ്ടു ഞാൻ വായിച്ചു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തും പ്രസംഗവും സശ്രദ്ധം പരിശോധിച്ചതിൻഫലമായി മുഖ്യമായി എനിക്കുതന്നെ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ഒരു ന്യൂനത വെളിവാായിരിക്കുന്നു. ബോംബെഗവർണ്മെന്റു മന്ത്രിസഭയ്ക്കു കോൺഗ്രസ്സ് നിയന്ത്രിക്കുന്ന മറ്റു സംസ്ഥാനഗവർണ്മെന്റുകളും മദ്യവ്യാപാരത്തെ സംബന്ധിച്ചു ചെയ്യുന്നതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നോക്കുമ്പോൾ മദ്യനിരോധനമെന്ന വാക്കു നിർർത്ഥശബ്ദമാണു്. ഈ ഗവർണ്മെന്റുകൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ചെയ്യുന്നതു മദ്യപാനം നിരോധിക്കലല്ല, പൂർണ്ണമായി ഗവർണ്മെന്റിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള മദ്യഷാപ്പുകൾ അടച്ചിടലാണു്. ഷാപ്പടമകൾക്കു പ്രതിവർഷം ലഭിക്കുന്നതൊഴിച്ചു വേറെ നിയമപരമായ സംരക്ഷണമൊന്നുമില്ല. ഓരോ മദ്യഷാപ്പടമയ്ക്കുമറിയാം തന്റെ ലൈസൻസ് അടുത്തുകൊല്ലം പുതുക്കപ്പെട്ടേക്കാനിടയില്ലെന്നു്. നാടൻമദ്യത്തിന്റെ അഥവാ കള്ളിന്റെ ലൈസൻസാണു് അയാളുടെപക്കലുള്ളതെങ്കിൽ ഇവ ഓരോ കൊല്ലവും ലേലംവിളിക്കപ്പെടുന്നവയാകുകൊണ്ടു ലേലത്തിൽ അയാൾ വിളിക്കുന്നതിൽ കവിഞ്ഞ സംഖ്യയ്ക്കു വിളി

4. Harijan, 17-6-1939 (Drink, Drungs and Gambling, pp. 45-46)

ക്കാൻ ആളുണ്ടായെന്നുപോലും വരാം. അതിനാൽ ലൈസൻസ് കിട്ടിയവർക്ക് അവരുടെ ലൈസൻസുകളിൽ അവരുടെ ആണിനപ്പുറമുള്ള കാലത്തേക്കു നീണ്ടുനില്ക്കുന്ന സ്ഥാപിതതാൽപര്യമൊന്നുമില്ല. ഇക്കാലത്തുള്ള താൽപര്യംപോലും അവരെ നിയന്ത്രിക്കാനായുണ്ടാക്കിയ കൺസ്യൂവർസ്കൾക്കു വിധേയമായിരിക്കും. തന്നിമിത്തം മദ്യലൈസൻസുകൾ വേണ്ടെന്നുവരുന്നതുള്ള നിയമം 'അധികാരമുള്ള അധികൃതന്മാർ സമുദായത്തിനുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കി നടപ്പിൽവരുത്തിയ പൊതുനന്മയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള വിവേകപൂർവമായ ഓർഡിനൻസ്' ആണെന്നു ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. ക്കുടിയൻ്റെ ആപൽകരമാണെന്നു ഗവർണ്മെന്റു കരുതുന്ന പ്രലോഭനം അഥവാ സൗകര്യം ഭൗഷധാവശ്യങ്ങൾക്കൊഴിച്ചു അവയിൽനിന്നു നീക്കംചെയ്യുക എന്നതാണത്രമാണു ഗവർണ്മെന്റു ചെയ്യുന്നതു്.

. ഈ (ലൈസൻസ്) നിർമൂലന നിയമനിർമാണം നടത്താൻ അധികൃതരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനു നിസ്സഹകരണത്തിൻ്റെ കാലത്തുപോലും ശ്രമങ്ങളുണ്ടായി. അവരെല്ലാം ഒരുപോലെ വാദിച്ചതു സാമ്പത്തികമായ കഴിവുകേടാണു്; ഗവർണ്മെന്റിനാൽ മദ്യം നൽകപ്പെടുവാൻ ജനങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന ഇടപെടൽ എന്നു പറയപ്പെടുന്നതിൻ്റെ അനൗചിത്യത്തെപ്പറ്റി ആരും വാദിക്കുകയുണ്ടായില്ല. മദ്യനികുതിയിലുണ്ടാകുന്ന കുറവുകൊണ്ടുള്ള നഷ്ടം നികത്തുവാൻ മറ്റു നികുതികൾ ചുമത്തുന്നതിനു ഞാൻ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ താൻ ഉടനെ മദ്യനിരോധനം നടപ്പിൽ വരുത്താമെന്നുതന്നെ ഒരു മന്ത്രി എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി. നികുതിക്കുവേണ്ടി മാത്രമാണു് ഈ പരിഷ്കാരം വിളംബപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതെന്നു കാര്യം പരസ്യമായൊരു രഹസ്യമാണു്. മറ്റു വാക്കുകളിൽ നികുതി കിട്ടാൻവേണ്ടി കടിക്കാൻ ജനങ്ങൾ പ്രലോഭിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവീൻകച്ചവടത്തിൻ്റെ ഇരുണ്ട ചരിത്രം ഈ പ്രസ്താവനയുടെ സത്യം തെളിയിക്കുന്നു.

വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻ്റെ പേരിൽ സംസാരിക്കുന്നവർക്കു് അവരുടെ ഇന്ത്യയെ അറിഞ്ഞുകൂടാ, കടിക്കാനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നു് ആവശ്യപ്പെടുവാൻ ഉള്ളിടത്തോളംതന്നെ അവകാശം, ഒരാൾക്കു തൻ്റെ കാമവികാരത്തിൻ്റെ സംരൂപ്തിക്കു കലടകളെ കൊടുക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെടുവാനുമുണ്ടു്. കടിയൽ തങ്ങൾക്കുള്ള മിതശീലത്തെപ്പറ്റി അഭിമാനിക്കുന്നവർ ഞാൻ എടുത്തുപേർത്ത ഉദാഹരണംകൊണ്ടു വേദനിച്ചതായി കരുതപ്പെടുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ഈ രാജ്യത്തിൽ ദുർവൃത്തികൾ തടയുവാൻ നിയമനിർമാണം നടത്തുന്ന പതിവു നമുക്കില്ല. എന്നാൽ ജർമനിയെപ്പോലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ തങ്ങളുടെ സദാചാരം വില്ലെന്നു സ്രീകളുടെ പാർപ്പിടങ്ങൾക്കു ലൈസൻസ് നൽകപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ആ ദൃഷ്ട്

കീർത്തിനിലയങ്ങൾക്കോ, മദ്യശാലകൾക്കോ ഏതിനു ലൈസൻസ് കൊടുക്കാതിരുന്നാലാണ് അധികം എതിർപ്പുണ്ടാവുകയെന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. സ്രീ സ്വന്തം അന്തസ്സ് മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ തന്റെ സദാചാരം വീൽക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതാവൂ; സ്വജാതിയുടെ അഭിമാനത്തെക്കുറിച്ചു ശ്രദ്ധയുള്ള സ്രീകൾ നിയമാനുസൃതമായ വ്യഭിചാരം നിഷ്ഠാസനം ചെയ്യപ്പെടുവാൻ സ്വർഗവും ഭൂമിയും പിടിച്ചു ഇളക്കും. ആരുടെ ഏക ഉപജീവനമാർഗ്ഗം ഈ തൊഴിലിനെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്നുവോ ആ കലടകൾക്കും അവരുടെ ആശ്രിതർക്കും ഈ നിഷ്കാസനം കടുപ്പമാകുമെന്നു അപ്പോൾ വാദിക്കപ്പെടുമോ?

5

*ഈ ലേഖകന്റെ വിമർശനം മനസ്സിലാക്കാനും സ്വീകരിക്കാനും മൊത്തത്തിൽ എനിക്കു പ്രയാസമില്ല. എന്നാൽ ആ ഏഴുത്തു ഞാൻ മൂന്നു തവണ വായിച്ചുവെങ്കിലും ആ വാദം മനസ്സിലാക്കാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഉദ്ദിഷ്ടമായ ആ ഒഴിവാക്കൽ എന്തുകൊണ്ടാണ് അഹിംസയുടെ യോ സത്യത്തിന്റെയോ സാരത്തിനു വിപരീതമാകുന്നത്? ലേഖകൻ അതിൽ കാണുന്ന മോശമായ യുക്തിപോലും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ജീവനുള്ള സത്തകളെക്കുറിച്ചു പ്രതിപാദിക്കുമ്പോൾ ശ്രേഷ്ഠനായ ന്യായവാദരീതി മോശമായ യുക്തിയിലേക്കു ഭ്രാന്തമല്ല, ചിലപ്പോൾ വിനാശകരമായ യുക്തിയിലേക്കുകൂടി നയിക്കുന്നു. ലഘുവായ ഒരു ഘടകംപോലും വിട്ടുകളഞ്ഞാൽ, -മനുഷ്യരുടെ ഇടപാടുകളിലേക്കു കടന്നുകൂടുന്ന ഏല്ലാ ഘടകങ്ങളുടെമേലും നിങ്ങൾക്കു ഒരിക്കലും നിയന്ത്രണമില്ല - നിങ്ങളുടെ നിഗമനം തെറ്റായെന്നു വരാം. തന്നിമിത്തം പരമസത്യത്തിൽ നിങ്ങൾ ഒരിക്കലും എത്തുന്നില്ല. സ്ഥൂലനിർണയത്തിലേ എത്തുന്നുള്ളൂ, അതു നിങ്ങളുടെ ഇടപാടുകളിൽ നിങ്ങൾ അതീവ ശ്രദ്ധാലുവാണെങ്കിൽ മാത്രം.

വാസ്തവത്തിൽ അഹിംസയിലും സത്യത്തിലുമുള്ള എന്റെ ബഹുമാനമാണു യൂറോപ്യന്മാരെ ഒഴിവാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചു എന്നെക്കൊണ്ടു് ആലോചിപ്പിച്ചതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ കടി തിന്മയാണെന്ന ഒരു സാർവലൗകികനിയമം എല്ലാ മനുഷ്യർക്കും എല്ലാ കാലത്തേക്കുമായി നിശ്ചയിക്കുവാൻ ഞാൻ അപ്രാപ്തനാണ്

B. Harjan, 14-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 32-33)
* മദ്യനിരോധനത്തിൽനിന്നു് യൂറോപ്യന്മാരെ ഒഴിവാക്കുന്നതു് അഹിംസയും സത്യത്തിനും എതിരാണെന്നു വാദിച്ചുകൊണ്ടു് ഒരു സന്തോഷം അയച്ചു എഴുത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

അതി ശീതമേഖലയിൽ അത്യാവശ്യമാണെന്നു കരുതാൻ എനിക്കു കഴിയും. തന്നിമിത്തം ഓരോ ഭക്ഷണസമയത്തും നിശ്ചിത അളവിൽ മദ്യം ദോഷമല്ലെന്നമാത്രമല്ല ആവശ്യമാണെന്നുകൂടി വിചാരിക്കുന്ന യൂറോപ്യന്മാർക്കെതിരായി ഞാൻ മദ്യനിരോധനം വച്ചു കെട്ടുന്നതു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുവേണം. പൊതുവേ ഇന്ത്യയിൽ ചെയ്യുന്നതുപോലെ യൂറോപ്യൻ സമുദായത്തിൽ കൂടി ഒരു ദുർവൃത്തിയായി കരുതപ്പെടുന്നില്ല. തന്മൂലം, മദ്യാദയെ (അഹിംസയുടെ ഒരു ഭാവം) അടിസ്ഥാനമാക്കിപ്പോലും ഞാൻ തങ്ങൾ കടിയേറിപ്പാർത്ത രാജ്യത്തിലെ ആചാരത്തെ മാനിക്കുന്ന കാര്യം അവരുടെ മാന്യതയ്ക്കു വിട്ടുകൊടുക്കും.

യൂറോപ്യന്മാർ അനുഭവിക്കുന്ന ഭേദഗതിചെയ്ത രൂപത്തിലുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം, ആവശ്യം തെളിയിക്കപ്പെട്ടാൽ, ഭരണ രാജ്യക്കാർക്കും അനുവദിക്കുന്നതിന്റെ യുക്തി ഞാൻ സസന്തോഷം സ്വീകരിക്കും. മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റുവകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ വളരെയേറെ ഇന്ത്യക്കാരുടെയും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതു് ആവശ്യമായിത്തീർന്നേക്കും.

എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മദ്യപാനപ്രശ്നം വളർന്നുവരുന്ന ഒരു സാമൂഹ്യദോഷത്തെ നേരിടുന്ന കാര്യമാണ്; അപസരം കിട്ടുമ്പോൾ അതിനെ തടയാൻ വേണ്ടതു ചെയ്യാൻ ഗവർണ്മെന്റു നിർബദ്ധമാണ്. ഉന്നം സ്പഷ്ടമത്രേ. തൊഴിലിലികളെയും ഹരിജനങ്ങളെയും ഈ ശാപത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുവാൻ നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇതൊരു ഗംഭീരപ്രശ്നമാണ്. മദ്യപാനശീലം തിരോധിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് എല്ലാ സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരുടെയും --വിശിഷ്യ സ്ത്രീകളുടെ-- മികച്ചകഴിവുകൾ അങ്ങേയറ്റം പരീക്ഷിക്കപ്പെടും. ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ച മദ്യനിരോധനം (സിസ്റ്റംശയം അനുപേക്ഷണീയമായ) സമുദായപരിഷ്കരണത്തിന്റെ പ്രാരംഭമാത്രമാണ്. തന്നെ പ്രലോഭിപ്പിക്കുവാൻ സ്വന്തം പുരസ്കൃത മദ്യപ്പാപ്പുള്ളിപ്പേരുകളുംകാലം കടിയനെ സമീപിക്കുവാൻ നമുക്കു കഴികയില്ല. തന്റെ മുന്തിലുള്ള തുറന്നുവെച്ച പലഹാരപ്പെട്ടി നീക്കം ചെയ്യാതെ മധുരപലഹാരങ്ങൾ ഒരു കട്ടി--അല്ല, പ്രായം തികഞ്ഞവൻ തന്നെ--തൊടുന്നതു വേണമെങ്കിൽ നമുക്കു ഇതുപോലെ തടഞ്ഞുനോക്കാം.

6

ഒരു ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:

‘ഇവിടെ നാസിക്കിൽ ഒരു പോലീസ് ട്രെയിനിംഗ് സ്കൂളുണ്ട്. പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതു് ഈ

6. Harijan, 5-11-1938 (Drink, Drugs and Gambling, p. 42)

സ്തുതിലാണ്. പൊതുവായ ഒരടക്കളയിൽനിന്നും അവർ ക്ഷണം കഴിക്കണമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു; ഇറച്ചിയും വീഞ്ഞും കഴിക്കുവാൻ അവർ നിർബദ്ധരാണ്. ഇറച്ചി തിന്നുന്ന കാര്യം പോകട്ടെ; പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ വീഞ്ഞുകുടിക്കാൻ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതു ഗവർണ്മെന്റിന്റെ മദ്യനിരോധനനയത്താണോ? എത്രമാത്രം അനുയോജ്യമാണ്? മദ്യനിരോധനപ്രവർത്തനത്തിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോടു ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കാം. ഇറച്ചിതിന്നലും വീഞ്ഞുകുടിക്കലും ഈ സ്തുതിൽ നിർബന്ധമാണെന്നും ഒരുപക്ഷേ, (അങ്ങു) അറിയുന്നുപോലുമില്ല.'

ഈ നിർബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അജ്ഞത ഞാൻ സമ്മതിക്കുകയല്ലെന്നുവേണം. എന്റെ ലേഖകന്റെ എഴുത്തിൽ കാണുന്ന ഉറപ്പുമാത്രമാണ് ഈ എഴുത്തു പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ എന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചതു്. ഈ വിവരം ശരിയാണെങ്കിൽ ഇറച്ചിതിന്നലും വീഞ്ഞുകുടിക്കലും പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പരിശീലനത്തിൽ ആവശ്യമായി കരുതപ്പെടുന്നുവെന്നതു് പൈശാചികമാണ്. ഈ ചട്ടം സസ്യഭക്ഷകളേയും കുടിക്കാത്തവരേയും പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കുള്ള പരിശീലനത്തിൽനിന്നു പുറംതള്ളുന്നു. പതിനായിരക്കണക്കിൽ ആളുകൾ മതാനുശാസനംകൊണ്ടു സസ്യഭക്ഷകളായ ഒരു രാജ്യത്തിൽ ഇതു വല്ലാത്തൊരനീതിയാണ്. ഈ വിവരം ശരിയല്ലെന്നും ശരിയാണെങ്കിൽ ഈ രൂക്ഷമായ അബദ്ധം വിളംബമെന്നിയേ തിരുത്തപ്പെടുമെന്നും ആശിക്കാനേ എനിക്കു കഴിയൂ.

7

ചിലർ മനഃപൂർവ്വമോ അല്ലാതെയോ, പുളിപ്പിച്ച കള്ളു് ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നുവെന്ന ആക്ഷേപം, എന്നിൽ ആരോപിക്കുന്നു. ലഹരിയുള്ള എല്ലാ പാനീയങ്ങൾക്കും മരുന്നുകൾക്കും നിരോധനം ഒരു പോലെ ബാധകമാണെന്നു ഞാൻ തികച്ചും വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. അതിനാൽ, പുളിപ്പിച്ച കള്ളിനെ പൂർണ്ണമദ്യനിരോധനത്തിന്റെ യാതൊരു പദ്ധതിയിലും പൊറുപ്പിച്ചുകൂടാ. എന്നാൽ ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ആവർത്തിക്കുന്നതു് 'നീർ' എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന പുളിപ്പിക്കാത്ത മധുരക്കള്ളു നിരോധിക്കരുതെന്നും, പുളിപ്പിച്ച കള്ളിനുപകരം അതു കുടിക്കുന്നതു പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെടണമെന്നുമാണു്. ഇതെങ്ങനെ ചെയ്യണമെന്നു മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള മന്ത്രിമാരാണ് തീരുമാനിക്കേണ്ടതു്.

7. Harijan, 3-10-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 39)

മദ്യനിരോധനപ്രസ്ഥാനത്തിനെതിരെ പാഴ്സിയന്മാരുടെ ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ള പതിനാലു കാര്യങ്ങളിൽ അസാധാരണമായ ഈ ഖണ്ഡിക കാണുന്നു:

'നീർ', പുളിപ്പിക്കാത്ത മധുരക്കള്ളം, കുടിക്കാൻ മഹാത്മജി പാഴ്സികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. പക്ഷേ, പാഴ്സികൾക്കറിയാം നീരയുടെ ഗുണങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്. മാത്രമല്ല, ഈ 'നീർ' പാനപരീക്ഷണം, വൃക്ഷനികതികൂടാതെ, ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റു നടത്തിനോക്കിക്കഴിഞ്ഞതാണ്; ജലദോഷം, വായുമുട്ട്, അതിസാരം മുതലായവയുണ്ടാകുന്നുവെന്ന കാരണത്താൽ അതു പരാജയപ്പെട്ടുപോയി, മഹാത്മജിയുടെ സെഗാവ് ആശ്രമത്തിലും അതു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കഴിഞ്ഞു; ആപൽക്കരങ്ങളായ ഫലങ്ങളാണ് അവിടെ കണ്ടത്.'

ഗവർണ്മെന്റ് എന്താണു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിയതെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ നീർ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നവർക്ക് അതെന്താണു ചെയ്യുന്നതെന്ന്, ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്ന് എനിക്കറിയാം. സെഗാവ് ആശ്രമത്തിലെ പരീക്ഷണം പരാജയപ്പെട്ടുവെന്നും അതു ആപൽക്കരങ്ങളായ ഫലങ്ങളാണുളവാക്കിയതെന്നും പറയുന്നതു തീരെ തെറ്റാണ്. ലേഖകൻ ആരോപിച്ച ചീത്തഫലങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും അതുളവാക്കിയതായി ഒരിക്കലും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. നേരെമറിച്ചു ഇപ്പോഴും അതു സെഗാവ് ആശ്രമത്തിൽ കുടിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്, അവരുടെ ആരോഗ്യത്തിനു നേട്ടമായിട്ടുതന്നെ. എന്നല്ല, അതു സിറപ്പോ ചക്കരയോ ആക്കി മാറ്റപ്പെടുന്നു; ആ നിലയിൽ ഞാനും മറ്റു വളരെപ്പേരും മിക്കവാറും ദിവസേന അതു ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ചക്കരയായിട്ടു അതു വൻതോതിൽ വില്ക്കപ്പെടുന്നുമുണ്ട്. കരിമ്പുശർക്കരയെക്കാൾ മധുരക്കറവു കാരണം അതാണ് അധികം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതു്. വാർദ്ധയിൽ, സെഗാവിലല്ല, ഉണ്ടായ മരണങ്ങളെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ, നീർ കുടിച്ചതുകൊണ്ടല്ല വിഷുചിക കൊണ്ടാണ് മരണങ്ങളുണ്ടായതെന്ന് അന്വേഷണങ്ങൾ വ്യക്തമായി തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ മരണങ്ങൾക്കും നീർക്കും തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടെന്നു സ്ഥാപിക്കുവാൻ യാതൊന്നും തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല; നീർ കുടിക്കാതെ ആരോഗികൾക്കു വിഷുചിക പിടിപെട്ടുവെന്നു വിചാരിക്കുക; എന്നാൽ അവർ കഴിച്ച സാധാരണഭക്ഷണമാണു വിഷുചികയ്ക്കു ഹേതുവെന്നു പറയുന്നതു ശരിയാകുമോ? വാർദ്ധയിൽ കുടിച്ച അതേ നീർതന്നെ യാതൊരപായവും കൂടാതെ വളരെപ്പേർ സെഗാവിലും കുടിച്ചിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

8. Harijan, 13-5-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 40)

മറ്റു പതിമൂന്നു കാര്യങ്ങളും ഇതുപോലുള്ള (നമ്പർ 13) ദുർബലമായ അടിസ്ഥാനത്തിന്മേലാണ് ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ, തീർച്ചയായും മദ്യനിരോധനത്തിനെതിരായി വാദമൊന്നുമില്ല. മറ്റുള്ളവയ്ക്ക് ഇതിനെക്കാളേറെ ഉറപ്പില്ലെന്നു പറയാനും ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. പതിമൂന്നാമത്തേതു ഞാൻ തിരഞ്ഞെടുത്തത് തെളിയിക്കാൻ വയ്യാത്ത പ്രസ്താവനകൾ ചെയ്യാതിരിക്കാൻ എന്റെ സ്വന്തം തെളിവ് എതിരാളികളെ പ്രേരിപ്പിച്ചേക്കാമെന്ന ആശയോടുകൂടിയാണ്. ന്യായത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയ എതിർപ്പ് ഇപ്പോഴും ബഹുമാനാർഹമായേ തീരൂ. ഈ ഒന്നിന് ആ പ്രധാന ഗുണം കുറവാണ് എനിക്കു തോന്നുന്ന.

ബി. സാമാന്യകാരണങ്ങൾ

9

ഈ കുടിയാകുന്ന ശാപംകൊണ്ടു രാജ്യം പൊതുവിൽ ആതുരമായിരിക്കുന്നുവെന്നു ഞാൻ നൽകുന്ന തെളിവു സ്വീകരിക്കുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടു ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഈ ശീലത്തിന്റെ അടിമകളായിത്തീർന്ന നിർഭാഗ്യവാന്മാരെ അവരുടെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായിത്തന്നെ സഹായിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമായിരിക്കുന്നു. ചിലർ സഹായം ആവശ്യപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു. മദ്യകച്ചവടത്തിനെതിരായി ഉണർത്തിവിട്ട വികാരവീചിയെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഈ പ്രക്ഷോഭം സ്വാഭാവികമായി ഉയർന്നുവന്നതാണ്. ഞാൻ പറയുന്നതു വിശ്വസിക്കൂ, ഗവർണ്മെന്റിനു മദ്യനികരം കിട്ടാതാക്കുന്നുവെന്നത് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ പ്രാധാന്യമുള്ള കാര്യമാണ്. ഈ തിന്മ അതേപടി രാജ്യത്തിനു സഹിച്ചുകൂടാതായിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ഇന്നു കാണുന്നതുപോലെ ഒരു ജനതയുടെ ഏകീകൃതവും പ്രബുദ്ധവുമായ എതിർപ്പിനെ ധിക്കരിച്ച് ഈ കച്ചവടം നടത്താൻ ലോകത്തിൽ ഒരു രാജ്യത്തിലും സാധ്യമാവുകയില്ല. നാഗപ്പുരിൽ ജനകൂട്ടം ചെയ്ത തെറ്റുകളും അക്രമങ്ങളും എന്തൊക്കെത്തന്നെയായാലും ഈ കാര്യം ന്യായമാണ്. തങ്ങളുടെ പ്രാണനെ ഊറ്റിക്കുടിക്കുന്ന ഈ മദ്യശാപം കൈവെടിയുവാൻ ജനങ്ങൾ ഉറച്ചിരുന്നു. ഇന്ത്യ നിർബന്ധംകൊണ്ടു മദ്യമുക്തമായിത്തീരരുതെന്നും കുടിക്കണമെന്നുള്ളവയ്ക്ക് അതിനു സൗകര്യങ്ങൾ നൽകണമെന്നുമുള്ള പകിട്ടേറിയ വാദംകൊണ്ടു നിങ്ങൾ വഞ്ചിതരാകരുത്. ജനങ്ങളുടെ ദുരാചാരങ്ങൾക്കു റോണ്ടു വട്ടങ്ങളൊക്കെ ഗവർണ്മെന്റ് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നില്ല. വ്യഭിചാരശാലകൾ നാം നിയന്ത്രിക്കുകയോ അവർക്കു ലൈസൻസ് കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. കക്കാരുള്ള വാസനയനുസ

9. Young India, 8-6-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 3)

രിച്ച പ്രവർത്തിക്കുന്ന കള്ളന്മാർക്കു നാം സൗകര്യങ്ങളുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നില്ല. കുടി കളുവീനേക്കാളും ഒരുപക്ഷേ, വ്യഭിചാരത്തെക്കാൾപോലും അഭിശപ്തമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു, അതല്ലേ പലപ്പോഴും മറ്റു രണ്ടിന്റെയും ജനയിതാവ്? മദ്യനികൃതിയുടെ നിലനിലപ്പു തുടച്ചുമാച്ചു കളയുന്നതിലും മദ്യപ്പാപ്പകൾ നിർമ്മൂലനം ചെയ്യുന്നതിലും രാജ്യത്തിന്റെകൂടെ ചേരുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടു ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

സി. മാനുഷികാടിസ്ഥാനം

10

എന്റെ പതിവുള്ള പ്രതിവാദകന്മാരിപ്പുകളിൽ കാളിപരാജിനെ കണ്ടിട്ടു ചിലതു വായനക്കാരൻ കാണും. ഗുജറാത്തിനു പുറത്തുള്ള പലർക്കും കാളിപരാജിന്റെ അർത്ഥം അറിഞ്ഞില്ലെന്നുവരാം. അതിന്റെ വാചാർത്ഥം കറുത്ത ജനങ്ങൾ എന്നാണ്. ഗുജറാത്തിലെ ഒരു വിഭാഗം ജനങ്ങൾക്ക് അവരേക്കാൾ ഉയർന്നവരെന്നു സ്വയം കരുതിയവർ നല്കിയതാണ് ഈ പേരെന്നു തോന്നുന്നു. നിറത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കാളിപരാജ് മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ കറുത്തവരോ മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തരോ അല്ല. പക്ഷേ, ഇന്നവർ ചവിട്ടിയരയ്ക്കുപ്പെട്ടവരും നിസ്സഹായരും അന്ധവിശ്വാസികളും ഭീരുക്കളുമാണ്. അവരുടെ വലിയ ദൃശ്ശീലം കുടിയാണ്. അവരിൽ ഭൂരിപക്ഷം ബറോഡ സ്റ്റേറ്റുകാരാണ്.

ഇവരുടെ ഇടയിലാണ് മൂന്നുകൊല്ലം മുമ്പു വലിയ ഒരു ഉണർവ്വുണ്ടായത്. ആയിരക്കണക്കിൽ ആളുകൾ കുടിയും മാംസഭക്ഷണം പോലും ഉപേക്ഷിച്ചു. ഇതു മദ്യക്കച്ചവടക്കാർക്കു സഹിക്കുവയാതായി. ഇവരിൽ മിക്കവരും പാഴ്സികളായിരുന്നു. മദ്യം വർജിച്ചവരെ വീണ്ടും കുടിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനു കച്ചവടക്കാർ സാധ്യമായ എല്ലാ ഉപായങ്ങളും പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിയെന്നും അവർ അതിൽ വളരെയേറെ വിജയിച്ചുവെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കെതിരായി ഗുഡായോപന നടത്തിയെന്നു പറയുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ ഈ പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമായിട്ടോ അല്ലാതെയോ, മദ്യവർജനം പാപമാണെന്നു കരുതാൻ ഈ ജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതും, തങ്ങൾക്കെതിരായും തലമുറകളിലൂടെ കൈവന്ന ഒരു തിന്മക്കെതിരായും പൊരുതുന്നവരുടെ ആത്മവീര്യത്തെയും ഉത്സാഹത്തെയും സമുദായബഹിഷ്കരണംകൊണ്ടും മറ്റും തകർക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുമായ ഒരു കക്ഷി അവരുടെ ഇടയിൽ പൊതിവന്നിരിക്കുന്നു.

10. Young India, 22-1-1925(Drink,Drugs and Gambling, pp.16-17)

ആ യോഗത്തിൽ പാസ്സാക്കിയ പ്രമേയങ്ങളിൽ ഒന്ന്—ഇതിനെക്കുറിച്ച് അന്യത്ര ഞാൻ സാമാന്യ ദീർഘമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്—ബറോഡ, ധർമ്മപുർ, ബൻസാദാ എന്നീ സ്റ്റോറുകളോടും ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റിനോടും എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളും പൂട്ടിയിടാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടുള്ളതാണ്. ഇതു വലിയൊരു കൽപനയാണെന്നു പറയപ്പെട്ടേക്കാം. പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനം നടപ്പിൽവരുത്താനുള്ള ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ മുഴുവനും ശ്രമം ദയനീയമാംവണ്ണം പരാജയപ്പെടുത്തുവെന്നും പറഞ്ഞേക്കാം. പിന്നെ എങ്ങനെയാണ് നിസ്സഹായരായ ഒരുപിടി സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ അശക്തമായ അഭ്യർത്ഥന വിജയിക്കുക? ഈ വാദത്തിൽ വളരെയേറെ ശക്തിയുണ്ട്. എന്നാലും ഈ രണ്ടു ശ്രമങ്ങളും വ്യത്യസ്തങ്ങളാണ്. 1921-ലെ ശ്രമം ഗവർണ്മെന്റിൽനിന്നും അധികാരം പിടിച്ചുപറ്റാൻ മുതിർന്ന നിസ്സഹകരണക്കാരാൽ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റിനേറേ നടത്തപ്പെട്ടതായിരുന്നു. മാത്രമല്ല അതു നടത്തിയതു മദ്യഷാപ്പുകളുടെ നിലനിൽപ്പുകൊണ്ടു സ്വയം ക്ലേശങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്തവരുമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അഭ്യർത്ഥന വരുന്നത് ആ തിന്മയുടെ ഇരയായിട്ടുള്ളവരിൽനിന്നാണ്, അശക്തൻ ശക്തനോടു ചെയ്യുന്ന ഒരർത്ഥനയാണതു്. അതു ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ഗവർണ്മെന്റുകളോടുമുള്ളതാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റിനോടു മാത്രമല്ല. ഈ ആളുകൾ നിസ്സഹകരണക്കാരല്ല. സഹകരണവും നിസ്സഹകരണവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അവർ മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി ഇഷ്ടമില്ലാതെ, മിക്കവാറും അറിവില്ലാതെ, മിക്കപ്പോഴും മർദ്ദന ഭയത്തോടുകൂടി അടിമപ്പണി ചെയ്യുകയാണ്. സ്വരാജ് എന്താണെന്നും അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അവർക്കു കടി ഉപേക്ഷിക്കലും മദ്യഷാപ്പുകളുടെ രൂപത്തിലുള്ള പ്രലോഭനം നീക്കംചെയ്യലുമാണ് സ്വരാജ്. തന്നിമിത്തം അവരുടെ അർത്ഥന മാനുഷിക കാരണങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതും തടുത്തുകൂടാത്തതായി അനുഭവപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.

ബന്ധപ്പെട്ട ഗവർണ്മെന്റുകളെ അറിയിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ആ പ്രമേയം ഫലത്തിൽ വരുത്തുവാൻ അദ്ധ്യക്ഷനെന്നനിലയിൽ ഞാൻ ബാധ്യസ്ഥനാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റിനോടുള്ള അഭ്യർത്ഥന നിയമസഭാംഗങ്ങൾ മുഖേന നടത്താനേ തരമുള്ളൂ. വിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പിനെ പട്ടിണിയിടുകയെന്ന അപകടം വരിക്കേണ്ടിവന്നാൽപോലും കൗൺസിലറന്മാർക്കു മദ്യനികുതി വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കാവുന്നതാണ്. തങ്ങൾതന്നെ നേരിട്ടു ചെന്നു് ആ ജനങ്ങളെ കാണുവാനും, സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടേതായ ഒരു വർഗത്തെ മുഴുവൻ ഭുഷിപ്പിക്കുന്ന ആ തിന്മയുടെ പ്രത്യക്ഷാനുഭവം നേടാനും അവരെ ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. സ്വന്തം രാജ്യക്കാരെ രക്ഷിക്കണമെങ്കിൽ ശരിയായ ന്യായം ചെയ്യാൻ അവർ ധൈര്യപ്പെടണം.

ബറോഡ, ധർമപുർ, ബൻസാ എന്നീ സ്റ്റേറ്റുകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്ഥിതി ഭിന്നമാണ്. അവർക്കു വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ മദ്യഷാപ്പുകൾ അടച്ചിടുകയും, ജനങ്ങളേയും തങ്ങളെത്തന്നെയും നാശത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യാം. 'തങ്ങളെത്തന്നെയും' എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതു മനഃപൂർവമാണ്; ചെറിയ സ്റ്റേറ്റുകളിൽ വളരെയധികം ആളുകളെ നശിപ്പിക്കുക എന്നുവെച്ചാൽ തങ്ങളെത്തന്നെ നശിപ്പിക്കുക എന്നാണർത്ഥം. സ്വന്തം ഇഷ്ടത്തിനെതിരായിത്തന്നെ സഹായിക്കപ്പെടേണ്ടവരുടെ അഭ്യർത്ഥന അവർ ചെവിക്കൊള്ളുകയില്ലേ?

ഡി. ധർമികർടിസുമാനം

11

സ്വന്തം മുതലെടുപ്പു വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ നാട്ടുരാജാക്കന്മാർ ബ്രിട്ടീഷ് അബ്കാരി ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിനെ അനുകരിക്കുന്നതു വേദനാജനകമാണ്. അബ്കാരി ഇന്ത്യയിൽ ഒരു പ്രാചീനശാപമാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ആ പറഞ്ഞ അർത്ഥത്തിൽ അങ്ങനെയായിരിക്കണമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. രാജാക്കന്മാർ പണ്ടു മദ്യക്കച്ചവടത്തിൽനിന്നു എന്തെങ്കിലും മുതലെടുപ്പ് ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു എന്നു വരാം; എങ്കിലും അവർ ജനങ്ങളെ ഇന്നത്തെപ്പോലെ ഒരിക്കലും കടിയുടെ അടിമകളാക്കിയിരുന്നില്ല. ഞാൻ പറയുന്നതു തെറ്റാണെന്നും അബ്കാരി അതിന്റെ ഇന്നത്തെ രൂപത്തിൽ അനാദികാലം മുതൽ നിലനിന്നിരുന്നുവെന്നും വിചാരിക്കുക; എന്നാൽപ്പോലും പഴയതാകകൊണ്ട് എല്ലാം നല്ലതാണെന്ന അന്ധവിശ്വാസത്തോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നില്ല. ഭാരതീയമാകകൊണ്ട് എന്തും നല്ലതാണെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അവിന്നും അത്തരം മറ്റു ലഹരിസാധനങ്ങളും മയക്കുമരുന്നുകളും മനുഷ്യന്റെ ആത്മാവീനെ കെടുത്തുകയും മൃഗങ്ങളുടേതിനെക്കാൾ താഴ്ന്നനിലയിലേക്കു അവനെ അധഃപതിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നു കണ്ണുള്ളവർക്കെല്ലാം കാണാം. അവകൊണ്ടുള്ള കച്ചവടം പ്രത്യക്ഷത്തിൽത്തന്നെ പാപമയമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ സ്റ്റേറ്റുകൾ എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളും പൂട്ടി, ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകർത്താക്കൾക്കു അനുകരിക്കുവാൻ നല്ലൊരു മാതൃക സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണ്.

11. Young India, 8-1-1925 (Drink, Drugs and Gambling, p. 16)

ഇ. സാമ്പത്തികവും ധാർമികവുമായ ആവശ്യം

12

മദിരാശിയിലെ സ്വരാജ് പാർട്ടി പരിപൂർണ്ണമദ്യനിരോധനം അതിന്റെ പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതിനു പാവപ്പെട്ടവരുടെ സുഹൃത്തുക്കളുടെയെല്ലാം അഭിനന്ദനങ്ങൾ അർഹിക്കുന്നു, ആലസ്യത്തിന്റെ അത്യന്തതീക്ഷ്ണത ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ നാം എത്രയോ മുമ്പ് ഈ തിന്മയ്ക്ക് അറുതിവരുത്തുമായിരുന്നു. സ്വന്തം ഇഷ്ടത്തിനെതിരായിത്തന്നെ സഹായിക്കപ്പെടേണ്ടവരായ തൊഴിലാളികളുടെ വീര്യത്തെ അത് ഉറ്ററിക്കടിക്കുകയാണ്. ഉടനെ മദ്യനിരോധനം നടപ്പാക്കാൻ ഇന്ത്യയെപ്പോലെ അത്ര പറ്റിയ രാജ്യം ലോകത്തിൽവേറെയില്ല. പൊതുജനാഭിപ്രായം എന്നും നേർവഴിക്കായിരുന്നു. യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇന്ത്യയിൽ ബുദ്ധിജീവികൾ കടിക്കുന്നില്ലെന്ന ഏകകാരണംകൊണ്ട്, യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ ഇവിടെ ഹിതപരിശോധന ആവശ്യമില്ല. മദിരാശിയിലെ റവറന്റ് ഡബ്ബിംഗ്. എൽ. ഫെർഗൂസൻ മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ ആവശ്യം വ്യക്തമായി തെളിയിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ലഘുലേഖ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമ്പത്തിക ക്ലേശങ്ങളെപ്പറ്റി ആ മാന്യൻ പറയുന്നു.

എത്രതന്നെ സമ്പത്തും സമൃദ്ധിയുമുള്ള രാജ്യത്തിനും യഥാർത്ഥത്തിൽ കടിച്ചുകൂടാ. എത്രകൊണ്ടെന്നാൽ കടി രാഷ്ട്രങ്ങളെ നാശത്തിന്റെ വക്കുവരെ എത്തിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ ആ വാക്കിന് അപ്പുറത്തേക്കു തട്ടിയിടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യ ഇപ്പോഴും ഒരു ദരിദ്രരാജ്യമാണ്. മൂലധനത്തിൽ അവൾ ദരിദ്രയാണ്; വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ അവൾ ദരിദ്രയാണ്; ശുചീകരണത്തിലും പൊതുജനാരോഗ്യത്തിലും അവൾ ദരിദ്രയാണ്; പാർപ്പിടസൗകര്യങ്ങളിൽ അവൾ ദരിദ്രയാണ്; കൃഷിയിലും വ്യവസായത്തിലും അവൾ ദരിദ്രയാണ്; നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലെ ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങളിൽ ദരിദ്രയാണ്. ഇന്നുള്ളതിലുമധികം നന്മ അവൾക്കാവശ്യമില്ലാത്ത ജീവിതരംഗം വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ വിവരമുള്ളവർ ഞങ്ങളെ അറിയിക്കട്ടെ; എത്ര കൊണ്ടെന്നാൽ, അത് ഏതാണെന്നും എവിടെയാണെന്നും ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ലഹരിസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ ഇന്ത്യയിൽ നിവൃത്തിയില്ല. സാമ്പത്തികമായി ഇത് വ്യയം താങ്ങാനാവാത്തതാണ്. ഉറപ്പിക്കണമെന്നതിൽ കണിശമായി എത്ര ചെലവുവരുമെന്നു പറയാൻ ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടാവില്ല; എങ്കിലും എക്സൈസ് വകുപ്പിൽ ഗവർണ്മെന്റിനുണ്ടാകുന്ന മുതലെടുപ്പുകളിൽനിന്ന് അതിന്റെ ഏതാണ്ടൊരു രൂപം കിട്ടും. ഇതു പ്രതിവർഷം സുമാർ 20,00,00,00 രൂപയാണ്. ഗവർണ്മെന്റിനു കിട്ടുന്ന ഈ സംഖ്യയുടെ

12. Young India, 4-2-1926 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 9-10)

അഞ്ചിരട്ടിവരും കുടിക്കും ലഹരിസാധനങ്ങൾക്കും കൂടിയുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ഒരുകൊല്ലത്തെ ചെലവെന്നു ചിലർ കണക്കാക്കുന്നു; ആ സംഖ്യയുടെ മൂന്നിരട്ടിയായിരിക്കുമെന്നാണ് മറ്റു ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. ഈ രണ്ടിന്റെയും ഇടയ്ക്കുള്ള ഒരു കണക്കുകണ്ടുപിടിച്ച സംഖ്യ 80,00,00,000 രൂപയാണെന്നുവെച്ചാൽ വലിയ തെറ്റുണ്ടാകുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഈ വൻപിച്ച തുകയിൽ ഭൂരിഭാഗവും വരുന്നതു തൊഴിലാളികളുടെ സമ്പാദ്യത്തിൽ നിന്നാണ്—തങ്ങളുടെയും തങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങളുടെയും തങ്ങളുടെ സമുദായത്തിന്റെയും ക്ഷേമം വളർത്തുവാൻ ആക്കാണോ ഇതേറ്റവുമധികം ആവശ്യമുള്ളതു അവരിൽനിന്നുതന്നെ. കുടിക്കും, ലഹരിസാധനങ്ങൾക്കും വേണ്ടി ഇന്ത്യ ചെലവാക്കുന്ന സംഖ്യയിൽ മൂക്കാൽ ഭാഗം ദരിദ്രരും തൊഴിലാളികളും കൊടുക്കുന്നതാണെന്നു കരുതുകയാണെങ്കിൽ ഏതാണ്ടു 60,00,00,000 രൂപയാണ് അവർ വഹിക്കുന്ന ഭാരം. കൊല്ലംതോറും ഈ സംഖ്യ ലഹരിപദാർത്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു രക്ഷിച്ചു, കുടുംബനിർമാണപരവും രാഷ്ട്രനിർമാണപരവുമായ പരിശ്രമങ്ങൾക്കു വിനിയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഇന്ത്യയിലെ ദരിദ്രരെ സ്വന്തം കാലുകളിൽ നിർത്താനായി എന്തൊക്കെ ചെയ്യാം! നമ്മുടെ മഹാനഗരങ്ങളിൽ മാലിന്യത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു ഐശ്വര്യം വരാനും, ഗ്രാമങ്ങളിലെ എളിയ കുടുംബങ്ങളിൽ സമൃദ്ധി എത്താനും പിന്നെ ഏറെ താമസമുണ്ടാകയില്ല.

യാർമികമായ നഷ്ടം സാമ്പത്തികനഷ്ടത്തിനെക്കാൾ വലുതാണ്. കുടിയും ലഹരിസാധനങ്ങളും അവ ശീലിച്ചവരേയും അവ കൊണ്ടു കച്ചവടം നടത്തുന്നവരേയും അധഃപതിപ്പിക്കുന്നു. കുടിയൻ, ഭാര്യയും അമ്മയും സഹോദരിയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം വിസ്മരിക്കുകയും തന്റേറടുമുള്ളപ്പോൾ താൻ ചെയ്യാൻ ലജ്ജിക്കുന്നതരം കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുപോകയും ചെയ്യുന്നു. തൊഴിലാളികളുമായി എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുള്ളവർക്കറിയാം, കുടിയുടെ പൈശാചികമായ വശ്യശക്തിയിൽ പെട്ടാൽ ഏതവസ്ഥയിലേക്കു അവർ താഴ്ത്തപ്പെടുന്നുവെന്ന്. തൊഴിലാളികളല്ലാത്തവരുടെ സ്ഥിതിയും ഇതിലും മെച്ചപ്പെട്ടതൊന്നുമല്ല. ഒരു കപ്പലിലെ ക്യാപ്റ്റൻ കുടിച്ച ബോധംകെട്ടവനായിത്തീർന്നതു എനിക്കറിയാം. ആ കപ്പൽ ചീഫ് ഓഫീസറുടെ നോട്ടത്തിനേൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതായിവന്നു. ബാരിസ്റ്റർമാർ കുടിച്ച ഓവുചാലിൽ കിടന്നുരുണ്ടതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രമാണിമാർ ലോകത്തിൽ സർവത്ര പോലീസിനാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നുമാത്രം; അതേസമയം ദരിദ്രനായ കുടിയനാകട്ടെ, അവന്റെ ദാരിദ്ര്യം ദാരിദ്ര്യത്തിനു ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.

എഫ്. ഇന്ത്യയ്ക്കു മദ്യനിരോധനം ആവശ്യമോ?

13

ഒരുകൊല്ലം മുമ്പ് പഞ്ചാബിൽ പാസ്സാക്കിയ പ്രാദേശിക ഇച്ഛാനിയമം (Local Option Act) തികഞ്ഞ പരാജയമായിരുന്നുവെന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ട പഞ്ചാബിലെ ഫിനാൻഷ്യൽ കമ്മീഷണർ മി. മിങ്ങിന്റെ പ്രസംഗം പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ എതിരാളികൾ വലിയ നേട്ടമായി കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. കമ്മീഷണർ തന്റെ പ്രസ്താവനയ്ക്കു താങ്ങായി താഴെ പറയുന്ന വസ്തുതകൾ എടുത്തു കാണിക്കുന്നു.

മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡുകൾ മുതലായവ ഉൾപ്പെടെ ഏതാണ്ടു 200 എണ്ണമുള്ളതിൽ 19 എണ്ണം മാത്രമേ ആനിയമപ്രകാരം അധികാരം നൽകപ്പെടുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ; ഈ 19-ൽ ആറ് എണ്ണം മാത്രമേ കൂടുതൽ നടപടികൾ കൊണ്ടുണ്ടിട്ടുള്ളൂ. ഈ ആറ് എണ്ണത്തിൽ നടത്തപ്പെട്ട ഹിതപരിശോധനയ്ക്ക് അതീവ തൃപ്തമായ ആനുകൂല്യമേ ലഭിച്ചുള്ളൂ. ഉദാഹരണത്തിന്, റാവൽപിണ്ടിയിലെ 7,000 വോട്ടർമാരിൽ ആറുപേരെ വോട്ടുചെയ്തുള്ളൂ. ലൂധിയായയിലെ 12,500 വോട്ടർമാരിൽ ഒരൊറ്റയാളും ആദ്യത്തെ ഹിതപരിശോധനയ്ക്കു വന്നില്ല. രണ്ടാമതൊരു തീയതി നിശ്ചയിച്ചു. അന്നു നാലാൾ മാത്രമേ എത്തിയുള്ളൂ. ബാക്കി നാലുള്ളതിൽ ഒരു ചെറിയ പട്ടണത്തിൽ—തൊഹാനിൽ—മാത്രം 1,052 വോട്ടർമാരിൽ 802 പേർ പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനത്തിനു വേണ്ടി വോട്ടുചെയ്തു.

ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ചും ഇന്ത്യയിലെ ചുറ്റുപാടുകളെക്കുറിച്ചും പരിചയമില്ലാത്തവനായിരുന്നെങ്കിൽ എങ്ങനെ വാദിക്കാൻ മി. കിങ്ങിന് അവകാശമുണ്ടാകുമായിരുന്നുവോ, അങ്ങനെ അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. പഞ്ചാബിൽ പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനം ആവശ്യമില്ലെന്ന്. ഇന്ത്യയുടെ നിർഭാഗ്യംകൊണ്ടു് ഒരു സമുദായമെന്നനിലയ്ക്കു തങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുപോലും ജനങ്ങൾ അശ്രദ്ധരാണെന്നതാണു നില. ഹിതപരിശോധനയ്ക്കു സർവ്വീസുകൾ നടപടിക്രമങ്ങൾ അവർക്കു പുത്തനാണ്. പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനത്തെക്കുറിച്ചു ഒരു ഹിതപരിശോധന നടത്തിവരുന്നുണ്ടെന്ന വസ്തുത വോട്ടർമാർ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നും വരാം. ഇന്ത്യയിലെ ജനങ്ങളിൽ വമ്പിച്ചഭൂരിപക്ഷം കടിക്കുന്നില്ലെന്നും മദ്യപാനം ഇസ്ലാമിനും ഹിന്ദുമതത്തിനും വിരുദ്ധമാണെന്നുമുള്ള, ഇന്ത്യയെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും അറിയാവുന്നവർക്കെല്ലാം അറിവുള്ള, വസ്തുത മി.കിങ്ങിന് അറി

13. Young India, 8-4-1926 (Drink, Drugs and Gambling, pp.10-11)

യേശുതായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം മി. കിങ്ങ് എടുത്തുകാണിച്ച, പരാജയപ്പെടുന്ന സംഭവത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടാക്കേണ്ട അനന്മാനം പഞ്ചാബ് പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനത്തിന് എതിരാണെന്നല്ല, പൊതുവേ മദ്യം വർജ്ജിച്ചവരാകകൊണ്ടു പഞ്ചാബികൾ കടിയൊകുന്ന ശാപത്തിലൂടെ സ്വയം നശിപ്പിക്കുന്നവരെക്കുറിച്ച് ആലോചിച്ചു തലപുകയ്ക്കുന്നില്ലെന്നാണ്. മുനിസിപ്പൽ കമ്മീഷണർമാരും ലോക്കൽ ബോർഡുകളിലെ മെമ്പർമാരും വലിയ സാമൂഹ്യപ്രാധാന്യമുള്ള ഇക്കാര്യത്തിൽ വോട്ടർമാരോടുള്ള തങ്ങളുടെ കടയെ സംബന്ധിച്ചു കററകരമാംവണ്ണം അശ്രദ്ധരായിരുന്നുവെന്ന അനന്മാനം സ്വീകരിപ്പാനും അദ്ദേഹത്തിന് അവകാശമുണ്ട്. എന്നാൽ ഉന്നയിച്ച വസ്തുതകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പഞ്ചാബ് പരിപൂർണ്ണ മദ്യനിരോധനത്തിനെതിരാണെന്നു വാദിക്കുന്നതു് അപരിചിതരുടെയോ അറിവില്ലാത്തവരുടെയോ കണ്ണിൽ പൊടിയടിയാലാണ്. നിർഭാഗ്യവശാൽ അതാണ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ മട്ട്. നിഷ്പക്ഷമായോ ജനങ്ങളുടെ നിലപാടിലൂടെയോ കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുന്നതിന് പകരം, അവർ, ഗവർണ്മെന്റ് എന്തിനുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നുവോ അതിന്റെ, അല്ലെങ്കിൽ എന്തുചെയ്യും. നീതീകരിക്കാൻ ഗവർണ്മെന്റ് ആഗ്രഹിക്കുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളുടെ വാദികളാക്കി തങ്ങളെത്തന്നെ നിയമിക്കുന്നു. പശുവിനെയും അതിന്റെ സന്തതികളെയും കശാപ്പുചെയ്യുന്നതിന് ഹിന്ദുക്കൾ എതിരാണെന്നതു സുചിദിതമായൊരു പരമാർത്ഥമാണ്. മദ്യപാനം സംബന്ധിച്ച പഞ്ചാബിൽ നടത്തിയതുപോലെതന്നെയുള്ള ഒരു ഹിതപരിശോധന (ഗോപയത്തപ്പറ്റി) നടത്തിയെന്നും ലക്ഷോപലക്ഷം ഹിന്ദുക്കൾ വോട്ടുചെയ്യുന്നതിൽ വീഴ്ചവരുത്തിയെന്നും വിചാരിക്കുക: ഇന്ത്യയിലെ സ്ഥിതീകരം അറിയുന്ന ആരെങ്കിലും ഇതിന്ഫലമായി പുണ്യജീവിയായ പശുവിനെ വധിക്കുന്ന കശാപ്പുപുരകൾ ഹിന്ദുക്കൾക്കാവശ്യമാണെന്നു് ഒരുനിമിഷനേരമെങ്കിലും വാദിക്കുമോ? സാമൂഹ്യാക്രമ്യങ്ങളെപ്പറ്റി പൊറുതികേടു കാട്ടുന്ന ആ ബോധം ജനങ്ങളിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. ഈ ശോചനീയമായ ഒരു സംഗതിയാണെന്നതിന് സംശയമില്ല. ക്രമേണ ഇതു ശരിപ്പെടുത്തിവരുന്നു. എങ്കിലും ഏതു വസ്തുതകളുടെ അഭാവത്തിൽ മറ്റൊരു കൂട്ടം വസ്തുതകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരനന്മാനം ഉണ്ടാക്കിയേക്കാമോ, അതിൽനിന്നും പാടെ ഭിന്നമായ ഒരനന്മാനത്തെ ന്യായീകരിക്കുന്ന വസ്തുതകളെ പൂഴ്ത്തിവയ്ക്കുന്നതു് ഒരു ദുഷ്കർമ്മമാണ്.

ജി. കുടിയും രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ നാശവും

14

മദ്യപാനശീലത്തിന് ഇരയായ ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മുഖത്തു ഇറിച്ചു നോക്കുന്നതു നാശമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. ആ ശീലംകൊണ്ടു സാമ്രാജ്യങ്ങൾ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടതായി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ശ്രീകൃഷ്ണൻ പിറന്ന വംശം ആ ശീലത്താൽ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട കഥ നമുക്കു ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. റോമിന്റെ നാശത്തിനു സഹായിച്ച കാരണങ്ങളിലൊന്നും ഈ രാക്ഷസീയ ദുർവൃത്തിയായിരുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾക്കു മാനുഷമായി ജീവിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഈ നിന്ദയെ നിങ്ങൾ വർജിക്കണം.--ഇനിയും സമയമുള്ളതുകൊണ്ട്.

എച്ച്. കുടിയും ഉഷ്ണകാലാവസ്ഥയും

15

ഗാന്ധിജി മുൾമുനിൽ*വച്ചു പറഞ്ഞു: 'മദ്യപാനമാകുന്നതിനു വർദ്ധിച്ചവരികയാണെന്നും മദ്യനികുതി നിലനികുതിയുടെമുന്നിലൊന്നായിട്ടുണ്ടെന്നും ഇന്നലെ കേട്ടപ്പോൾ എനിക്കു കഠിനമായ വേദന തോന്നി. ഇതു ലോകത്തിലെ ഏതു രാജ്യത്തിനും ആലോചിച്ചാൽ ഭയം തോന്നുന്ന ഒരു സ്ഥിതിയാണ്; എന്നാൽ കാലാവസ്ഥ മദ്യപാനശീലത്തിനു പാടെ വിരുദ്ധമായ ബർമ്മയെപ്പോലുള്ള ഒരു രാജ്യത്തിന് ആത്മഹത്യയേക്കാൾ കുറഞ്ഞ യാതൊന്നുമല്ല ഇതു'. ഈ ശീലം ഇന്ത്യയിൽ എന്താണു ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് എനിക്കറിയാം. പട്ടണങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്നവർക്കു ഗുരുതരമായ ഒരു ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. ബർമ്മയിലെ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിന്റെ നേതാക്കന്മാർ ഈ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് സഗൗരവം ചിന്തിക്കണമെന്നും ഈ ശീലം അവർ ഉന്മൂലനം ചെയ്യണമെന്നും ഞാനാവശ്യപ്പെടുന്നു. തണുപ്പുകാലാവസ്ഥയുള്ള രാജ്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് എന്തൊക്കെത്തന്നെ സത്യമായാലും, നമ്മുടേതുപോലുള്ള കാലാവസ്ഥയിൽ മദ്യപാനത്തിന്റെ യാതൊരാവശ്യവുമില്ല '

ഐ. കുടിയും തണുപ്പുകാലാവസ്ഥയും

16

അതിശീതകാലാവസ്ഥയിൽ മദ്യം ആവശ്യമായി വന്നേക്കാമെന്ന എന്റെ അഭിപ്രായം സംബന്ധിച്ച് ഒരു സുഹൃത്തു ജി.ഇ.ജി.

14. Young India, 11-4-1929 (Drink, Drugs and Gambling, p. 24)
15. Young India, 11-4-1929 (Drink, Drugs and Gambling, p. 24)
* ബർമ്മയിൽ ഒരു സ്ഥലം.
16. Harijan, 28-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 34)

കാറ്റിലിന്റെ 'മദ്യനിയന്ത്രണം' എന്ന പുസ്തകത്തിൽനിന്നു താഴെ ചേർത്ത രസാവഹമായ ഒരു ഖണ്ഡിക അയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. ചൂടു നൽകാനുള്ള മദ്യത്തിന്റെ ശക്തിയെപ്പറ്റി പർച്ചമെസ്സുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം (കാറ്റിലിൻ) പറയുന്നു:

'എങ്കിലും വെറും യാത്രാകഥയൊരു പരിഗണന ഈ ഫലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ദുർവ്യാഖ്യാനത്തിനെതിരായി നമ്മെ താക്കീതു ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ശരീരത്തിന്റെ ഉഷ്ണത്തിൽ മാറ്റമൊന്നും വരുത്തപ്പെട്ടിട്ടില്ല, ചൂടധികമുള്ള രക്തം ഉപരിതലത്തിലേക്കു് അയയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്; അതു തണുത്താൽ മടങ്ങിവരുന്നതു ശരീരത്തിന്റെ മുഴുവൻ ഉഷ്ണം കുറയ്ക്കുവാനാണ്. ശൈത്യത്തിനെതിരെ രക്ഷനൽകേണ്ട കഠിനാവശ്യമുള്ളിടത്തു മദ്യം ഉപയോഗശൂന്യമാണെന്നുമാത്രമല്ല, ആപൽക്കരംകൂടിയാണ്. എഫ്. നാൻസൻ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. 'ഉത്തരധ്രുവയാത്രകളിൽ ഉത്തേജകങ്ങളും മയക്കമരുന്നുകളും ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെതിരെ ഉറച്ച ഒരു നിലപാടു് കൈക്കൊള്ളുവാൻ സ്വാനുഭവം എന്നോടാവശ്യപ്പെടുന്നു—കോച്ചൽകൊണ്ടു് മരണം സംഭവിക്കാമെന്ന അപകടം അധികമുള്ളതുകൊണ്ടു്, മദ്യത്തിനെതിരെയും.'

എങ്ങനെയായാലും ഇന്ത്യാക്കാരായ നമുക്കു് ഇത്തരംതെളിവു് ആവശ്യമില്ല. ആവശ്യമുള്ള ചൂടൊക്കെ സൂര്യൻ തരുന്ന, മിതശൗര്യതോഷ്ണമേഖലയിലുള്ള നമുക്കു മദ്യങ്ങൾ കഴിക്കാൻ സ്പഷ്ടമോ യഥാർത്ഥമോ ആയ യാതൊരു ന്യായവുമില്ല.

ഒരു മതത്തിന്റെ സമ്മതി

1. യഹൂദന്മാർ

17

യഹൂദന്മാർക്കുവേണ്ടി മദ്യങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനനുകൂലമായി ഒരുവകാശം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ഡോക്ടർ ഗിൽഡർ അതു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തതായിക്കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കു വളരെ അസ്വസ്ഥ്യം തോന്നി. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ യഹൂദന്മാരെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ അനുഭവം—ജോഹന്നസ്ബർഗിൽ എനിക്കു വളരെ യഹൂദ സുഹൃത്തുക്കളുണ്ടായിരുന്നു—ബോംബെയിൽ പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഈ അവകാശവാദത്തിനു പാടെ വിപരീതമായിരുന്നു. അതിനാൽ ജോഹന്നസ്ബർഗിലെ ചീഫ് റബ്ബിയുടെ ആധികാരികമായ അഭിപ്രായം അറിയിച്ചുതരുവാൻ ഞാൻ എന്റെ സുഹൃത്തായ ഹെർ

17. Harijan, 16-9-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 72)

എച്ച്. കല്ലൻബാച്ചിനെഴുതി. ഇതാ ഡോക്ടർ ലാൻഡോവിന്റെ അഭിപ്രായം:

‘പള്ളിയിൽ ആരാധനയ്ക്കുശേഷം പുണ്യഭിന്നത്തിന്റെയോ വിശേഷദിവസങ്ങളുടെയോ വിശുദ്ധിക്കുവേണ്ടിയും, വീട്ടിൽ ഭക്ഷണത്തിനു മുമ്പും പാസ്റ്റ് ഓവർ പെരുന്നാളിനു മുമ്പുള്ള രണ്ടു രാത്രികളിലും പ്രത്യേകമായി തയ്യാറാക്കിയ (കാഷർ) വീഞ്ഞുമാത്രമേ യാഥാസ്ഥിതിക യഹൂദന്മാർ കഴിക്കാൻ പാടുള്ളുവെന്നു ഞാൻ അറിയിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഈ വീഞ്ഞു പുളിപ്പിക്കണമെന്നില്ല.

വീഞ്ഞിന്റെ ഉപയോഗം ഒരു ധർമ്മശാസനമല്ലെന്നും, ഫാൽ മുട്ടിലും യഹൂദസ്മൃതികളിലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു യാഥാസ്ഥിതികയഹൂദന്മാർ പുലർത്തിപ്പോന്ന ഒരു പാരമ്പര്യമാണെന്നും ഞാൻ അറിയിക്കുന്നു.’

ബോംബെയിലെ യഹൂദർ ഈ അഭിപ്രായം ആധികാരികമെന്ന നിലയിൽ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ തങ്ങളുടെ അവകാശവാദം പിൻവലിക്കുകയും പുതുമുന്തിരിങ്ങായുടെ നീരുകൊണ്ടു—വീഞ്ഞു എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ ആദ്യകാലത്തെ അർത്ഥം ഇതായിരുന്നുവെന്നാണു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളതു—സംഗ്രഹപുസ്തകവും വേണം. ഈ പരിമിതമായ ഉപയോഗത്തിനുപോലും യഹൂദമതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അനുവാദമില്ലെന്നും പാരമ്പര്യത്തിന്റേതല്ലെന്നുമുള്ളവെന്നും കൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

2. ക്രിസ്ത്യാനികൾ

18

ക്രിസ്ത്യൻ ലേഖകന്മാരിൽനിന്നു മദ്യനിരോധനത്തിനെതിരായ പ്രതിഷേധങ്ങൾ കിട്ടിയതുകൊണ്ടു, ഈ പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ച പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ക്രിസ്ത്യൻ സുഹൃത്തുക്കളുടെ അഭിപ്രായം അറിയുന്നതിനുവേണ്ടി അവരിൽ കുറച്ചുപേർക്കു എഴുതുവാൻ ഞാൻ മഹാദേവ് ദേശായിയോടു ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇതാ രണ്ടു മറുപടികൾ. ഇന്ത്യയിലെ നാഷണൽ ക്രിസ്ത്യൻ കൗൺസിലിന്റെ ഇന്ത്യൻ സെക്രട്ടറി ശ്രീ പി. ഒ. ഫിലിപ്പ് എഴുതുന്നു:

‘മദ്യനിരോധനനയം കടിക്കാനുള്ള തങ്ങളുടെ അവകാശത്തിന്മേൽ കൈയേറ്റം നടത്തുകയാണെന്നു കറെ ക്രിസ്ത്യൻ സുഹൃത്തുക്കൾ അങ്ങേയ്ക്കു എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നു കേട്ടതിൽ എനിക്കു

18. Harijan, 11-9-1937 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 69-70)

ആശ്ചര്യമില്ല. ആ മട്ടിൽ ഞങ്ങളെഴുതുന്നവരിൽ മിക്കവരും റോമൻകത്തോലിക്കരോ ആംഗ്ലോഇന്ത്യൻ പാരമ്പര്യങ്ങളനുസരിച്ചു വളർത്തപ്പെട്ടവരോ ആണെന്നു വിചാരിച്ചാൽ എനിക്കു വലിയ തെറ്റുപറ്റുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. റോമൻകത്തോലിക്കാ ക്രിസ്തുമതം ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്നതു ലാററിൻരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നാണ്; ഇന്നും ലാററിൻസംസ്കാരമാണ് അതിന്റെമേൽ ആധിപത്യം വഹിക്കുന്നതു്. പണ്ടു വെറും വെള്ളം കുടിക്കുന്നതു് അനപായമല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു്, ലാററിൻരാജ്യങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ സാധാരണ വീഞ്ഞു കുടിച്ചിരുന്നു. ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്ന റോമൻകത്തോലിക്കാ മിഷനറിമാർ ബ്രഹ്മചാരികളും ലഘുജീവിതം നയിക്കുന്നവരുമായിരുന്നു വെങ്കിലും, സ്വന്തം രാജ്യക്കാരുടെ ഈ ശീലവും കൂടെ കൊണ്ടുപോന്നു, അവരുടെ മതം സ്വീകരിച്ചവർ സ്വാഭാവികമായി തങ്ങളുടെ പുരോഹിതന്മാരുടെ മാതൃക അനുകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ മിതമായി മദ്യപാനം ചെയ്യുന്നതു സംബന്ധിച്ച മുസ്ളീങ്ങളുടെയും ഉയർന്നജാതി ഹിന്ദുക്കളുടെയും ഇടയിൽ ഉള്ളതുപോലെ ഇന്ത്യയിലെ റോമൻകത്തോലിക്കരുടെയും ഇടയിൽ സാമൂഹ്യമോ മതപരമോ ആയ വിരോധമില്ല. പുത്തൻകൂറുകാരായ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കിടയിൽ മദ്യപാനത്തിന്റെ നേരെയുള്ള മനോഭാവം ഇതിൽനിന്നു ഭിന്നമാണ്.

പുത്തൻകൂറുകാരായ മിഷനറിമാർ ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്നതു മിക്കവാറും ട്യൂട്ടോണിക്കു് രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നാണെന്നു കിലും—ഇവിടങ്ങളിൽ ബീർ സർവസാധാരണമായൊരു പാനീയമാണ്. വീഞ്ഞു കുടിക്കുന്നതു നിഷിദ്ധമല്ല—പൊതുവിൽ അവർ തീരെ കുടിക്കാത്തവരാണ്, തന്നിമിത്തം തങ്ങൾ മതംമാറിയവരെ തീരെ കുടിക്കാത്തവരായിരിപ്പാൻ അവർ പഠിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിൻഫലമായി മിതമായ മദ്യപാനംപോലും പുത്തൻകൂറുകാരായ ക്രിസ്ത്യൻ സമുദായങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യവും മതപരവുമായ പ്രാതികൂല്യത്തോടു കൂടാതെ വീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്.

റോമൻകത്തോലിക്കരുടെ ഇടയിൽപോലും കുടിയുടെ ദോഷങ്ങളെപ്പറ്റി ഉണർവുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. മിതമായി കുടിക്കുന്നതിൽ തെറ്റായി യാതൊന്നുമില്ലെന്നു കത്തോലിക്കാസഭയുടെ അധികൃതർ ഔദ്യോഗികമായി വാദിച്ചേക്കാമെന്നു കിലും, സ്വന്തം ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കുടി വരുത്തിത്തീർക്കുന്ന സഭാപാരപരവും സാമ്പത്തികവുമായ നാശത്തിനുനേരെ കണ്ണടയ്ക്കുവാൻ അവർക്കു സാധ്യമല്ല. മിതമായ കുടിക്കുവോലും, അതു തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞാൽ പലരിലും—വിശേഷം അറിവില്ലാത്തവരിലും പിന്നണിയിൽ പെട്ടവരിലും—അമിതശീലമായി വളരുകയെന്ന ആപൽക്കരമായ പ്രവണതയുണ്ടു്.

കോൺഗ്രസ്സു് മന്ത്രിസഭകൾ അവയുടെ പരിപാടിയുടെ മുൻപന്തിയിൽത്തന്നെ മദ്യനിരോധനത്തിനു സ്ഥാനം നൽകിയതിൽ,

ക്രിസ്ത്യാനിയായ ദരിന്ത്യക്കാരനെന്നനിലയിൽ ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റിനെ ദ്രോഹിക്കാൻവേണ്ടി സ്വീകരിച്ചതാണ്, സമുദായപരിഷ്കരണത്തിനുള്ള നിർവ്യാജാലോചനകൊണ്ടല്ല എന്ന അബദ്ധധാരണ നിമിത്തം മുമ്പു ബ്രിട്ടീഷ് മിഷനറിമാരിലും അമേരിക്കൻ മിഷനറിമാരിലും അധികമാരും മദ്യനിരോധനപ്രസ്ഥാനത്തെ സഹായിച്ചിരുന്നില്ല. നിർഭാഗ്യവശാൽ ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യാനികളും ആ മിഷനറിമാരെ അനുകരിക്കുകയും ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽനിന്നും അകന്നു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും മദ്യനിരോധനത്തിനുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നതിൽ കോൺഗ്രസ്സ് നേതാക്കന്മാർക്കുള്ള ഹൃദയശുദ്ധി സംശയാതീതമാണ്. അതിന്റെ അംഗീകരണം കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിസഭകളുടെ ചുമതലയിലുള്ള ഗവർണ്മെന്റുകൾക്കു ഗുരുതരമായ വരുമാനക്കുറവു ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കാൻ പോകയാണ്.

മദ്യനിരോധനം നടപ്പിൽവരുത്തുന്നതിനുള്ള വിഷമതകൾ ഭീമങ്ങളാണ്. എങ്കിലും സുദൃഢവും അവിശ്വാസ്യവുമായ പരിശ്രമം കൊണ്ടു് തരണം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടവ മാത്രമാണ് ആ വിഷമതകൾ. പരിപൂർണ്ണമായ മദ്യനിരോധനത്തിനു് ഇന്ത്യയിലുള്ള അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ പൊതുജനാനുകൂല്യം—ഭൂരിപക്ഷം ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ആനുകൂല്യം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു— ഈ വിഷമതകൾ തരണം ചെയ്യുവാൻ കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിസഭകളെ സമർത്ഥങ്ങളാക്കും. ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ദരിദ്രഗ്രാമീണർക്കു് അവരുടെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മദ്യത്തിന്റേതായ ഈ പ്രലോഭനങ്ങളിൽനിന്നു മരോതു ജനവിഭാഗത്തെക്കൊള്ളുമേറെ രക്ഷ ആവശ്യമാണ്. കടി വേണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ ഇന്ത്യൻ ഗ്രാമങ്ങളാക്കു നവജീവനം ഐശ്വര്യവും കൈവരും. മറ്റു സമുദായങ്ങളോടൊന്നിച്ചു ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യാൻ സമുദായത്തിനും ഈ നടപടികൊണ്ടു് അനല്പമായ നേട്ടമേ ഉണ്ടാതാനുള്ളൂ.

പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നു വന്ന മിഷനറിമാരുടെ ദേശീയ ശീലങ്ങളും പാരമ്പര്യങ്ങളും എന്തൊക്കെത്തന്നെയായാലും, മദ്യനിരോധനത്തിനു് ഉൾജിതമായ പിൻതുണ നൽകുവാൻ അവർക്കു കഴികയില്ലെങ്കിൽ ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ചു നിഷ്പക്ഷമായ ഒരു നിലപാടു കൈക്കൊള്ളുവാനും പ്രായോഗികവിവേകം അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുമെന്നു നമുക്കു വിശ്വസിക്കാം. എന്തായാലും ഇന്ത്യയെ സ്നേഹിക്കുന്നവരും ഗ്രാമീണരുടെ ക്ഷേമത്തിൽ യഥാർത്ഥ താൽപര്യമുള്ളവരുമായ ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു് ആറു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മദ്യനിരോധനം വരാൻപോകുന്നതിനെക്കുറിച്ചു സന്തോഷിക്കുന്നതിനാൽ നിവൃത്തിയില്ല. മദ്യനിരോധനം പരിപൂർണ്ണവിജയമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സ്വന്തം, നാട്ടുകാരോടു് സർവ്വ

ത്തനാ സഹകരിക്കുവാൻ അവർക്കു യാതൊരു പ്രയാസവുമുണ്ടാകരുത്.’

ഇന്ത്യയിലെയും ബർമ്മയിലെയും സിലോണിലെയും ക്രിസ്ത്യൻ വിദ്യാർത്ഥിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ജനറൽ സെക്രട്ടറി റവ. റല്ലാറാം എഴുതുന്നു:

‘രാജ്യത്തിൽ പരിപൂർണ്ണമദ്യനിരോധനം നടപ്പിൽവരുത്തുകയെന്ന കോൺഗ്രസ്സ് ലക്ഷ്യത്തിനോടും, മിതമായ മദ്യപാനശീലം കൊണ്ടു നാം സംരൂപ്തരാകണമെന്ന് പറയുന്നതുവരെ ശ്രദ്ധിക്കരുത് എന്നതിനോടും ഞാൻ പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നു. ഈ രാജ്യത്തിലേക്കു വരുന്ന യൂറോപ്യന്മാർ ക്ലിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ നമ്മുടെ അഭിലാഷങ്ങളോടു യോജിക്കേണ്ടതാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അവരുടെ വികാരങ്ങളെ നാം മാനിച്ചാൽ മറ്റു പലർക്കു പഴുതുകൊടുക്കലായിരിക്കും നാം ചെയ്യുന്നതെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.’

ഞാൻ മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ സ്വന്തം ഇപ്പം തീരുമാനിക്കേണ്ടതു യൂറോപ്യന്മാരാണ്. ഒരു ജീവകാലത്തെ മുഴുവൻ ശീലം—അതും മാന്യമെന്നു കരുതപ്പെട്ടതു—ഉപേക്ഷിക്കുക അവർക്കത്ര ഹൃദയകരമാണെന്നു എനിക്കറിയാം. എങ്കിലും മഹത്തായ ഈ ദേശീയപരിഷ്കരണപ്രസ്ഥാനത്തോടു ഇണങ്ങണമെന്നു അവർക്കു ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ പ്രസ്തുത ശീലത്തിൽനിന്നു അവരെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ ആ പ്രേരണ മതിയാകണം. എങ്ങനെയായാലും അവസാനം സുനിർവചിതങ്ങളായ പരിധികളോടുകൂടി അവരെ ഒഴിവാക്കേണ്ടി വന്നാൽപ്പോലും സൽക്കാരങ്ങളിലും സദ്യകളിലും മദ്യം വർജ്ജിക്കാൻതക്ക സൗമനസ്യം അവർക്കുണ്ടാകുമെന്നു നമുക്കു ആശിക്കുക. ഒഴിവാക്കൽ വേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽത്തന്നെ അതു ദൗർബല്യത്തോടോ ധാരാളിത്തത്തോടോ അല്ല, ഒരു ജീവകാലത്തെ മുഴുവൻ ശീലത്തോടു കാണിക്കുന്ന ഒരു വിട്ടുവീഴ്ചയായിരിക്കും.

3. കത്തോലിക്കർ

19

ഈ പംക്തികളിൽ ഈയിടെ റോമൻകത്തോലിക്കരെപ്പറ്റി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ശ്രീ ഫിലിപ്പിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെക്കുറിച്ചു മി. എഫ്. എ. റ്റെയർ ലാഹോറിൽനിന്നയച്ച ഒരഴ്ചത്തിൽ നീരസം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും, റോമൻകത്തോലിക്കുപുരോഹിതന്മാർ അതിപുരാതനകാലംമുതൽ മദ്യനിരോധനം ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു വാദിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ‘റോമൻകത്തോലിക്കരായ

19. Harijan, 16-10-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 71)

ഞങ്ങളെല്ലാം താങ്കളുടെ മദ്യനിരോധനപ്രസ്ഥാനത്തോടു യോജിക്കുകയും ഏദയപൂർവ്വം അതിൽ ചേരുകയും ചെയ്യുന്നു' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ എഴുത്തു് ഉപസംഹരിക്കുന്നതു്.

4. ഹരിജനങ്ങൾ

20

വിവാഹസമയത്തും മരണസമയത്തും തങ്ങൾക്കു മദ്യപാനം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഹരിജനങ്ങൾ പറയുന്നതു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇതു പിശാചിന്റെ നിർദ്ദേശമാണെന്നു പ്രത്യാഖ്യാനയംകൂടാതെ എനിക്കു നിങ്ങളോടു പറയാൻ കഴിയും. മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒരിടത്തും അങ്ങനെ എഴുതിയിട്ടില്ല. സഹോദരീസഹോദരന്മാരെ, നിങ്ങൾ പിശാചിന്റെ അടുത്തു പോകരുതെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. എന്റെ ഉപദേശം നിങ്ങൾ ഏദയപൂർവ്വം സ്വീകരിക്കുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. കുടി ഉപേക്ഷിച്ചു എന്നു നിങ്ങൾ എന്നോടു പറയാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതെന്നിക്കു് അനൽപ്പമായ സന്തോഷം നൽകും.

5. മുസുളീങ്ങൾ

21

നാം പറയാറുള്ളതുപോലെ മദ്യം പിശാചിന്റെ ഒരു കണ്ടുപിടിത്തമാണു്. ഇബ്ബിലിസു് സ്രീപുരുഷന്മാരെ വഞ്ചിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ അവൻ അവരുടെ മുമ്പാകെ 'ചെന്നീസു്' കെട്ടിത്തൂക്കിയെന്നു് ഇസുളാമിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

6. പാഴ്സികൾ

22

മദ്യവർജനത്തിന്റേതായ ഒരു തരംഗം ഇന്ത്യയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്. പരമ്പ്രേണകൂടാതെ ലഹരിസാധനങ്ങൾ വർജിച്ചവരായിത്തീരുവാൻ ജനങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. മദ്യപാനം അക്ഷന്തവ്യമായ ഒരു ദൃശ്ശീലമായി കരുതുന്ന ഒരു പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ സമുദായം അതിവേഗത്തിൽ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുകയാണു്. വളരെ പാഴ്സികൾ മദ്യഷാപ്പുകൾ നടത്തി ഉപജീവനമാർഗമുണ്ടാക്കുന്നുണ്ടു്. നീങ്ങളുടെ സർവാത്മനാ ഉള്ള സഹകരണ

20. Harijan, 12-1-1934 (Drink, Drugs and Gambling, p. 71)
21. Young India, 14-12-1932 (Drink, Drugs and Gambling, p. 71)
22. Young India, 23-3-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 73)

ത്തിനു ബോംബെസംസ്ഥാനത്തിലെ ഈ മഹാമാരികേന്ദ്രങ്ങളെ തുടച്ചുമാറ്റാൻ കഴിയും. അബ്കാരിനികൃതിയെ മുഴുവൻ നശിപ്പിക്കാൻ തക്കവണ്ണം പോലും വിജയിക്കാൻ പോകുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തെ തകർക്കുവാൻ ഇന്ത്യയിലെ മുഴുവൻ പ്രാദേശികഗവർണ്മെന്റുകൾ അയശസ്കരമായ ഒരു ശ്രമം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നിങ്ങൾ ഗവർണ്മെന്റുകളെയോ ജനങ്ങളെയോ ആരെയൊന്നും സഹായിക്കുക? ബോംബെ ഗവർണ്മെന്റിനെ പരിഭ്രമം പിടികൂടിയിട്ടില്ല. എന്നാലും മദ്യനികൃതി ബലികഴിക്കാനുള്ള ധൈര്യവും വിവേകവും അതിനുണ്ടാകുമെന്ന് എനിക്കു വിചാരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. രണ്ടിലൊന്നും നിങ്ങൾ ഉടനെ തീരുമാനിക്കണം. മദ്യപാനത്തെപ്പറ്റി നിങ്ങളുടെ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്താണു പറയുന്നതെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. തിന്മയിൽനിന്നു നന്മയെ വേർതിരിച്ചു, തിന്മയുടെമേൽ നന്മയുണ്ടായ വിജയം പാടിപ്പുകഴ്ത്തിയ പ്രവാചകൻ എന്താണു പറഞ്ഞിരിക്കുക എന്ന് എനിക്കു ഊഹിക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ മതപരമായ വിശ്വാസം എന്തുമാകട്ടെ, നിങ്ങൾ സർവാത്മനാ മദ്യവർജനത്തെ പുരോഗമിപ്പിക്കുകയോ അലസമായും നിസ്സംഗമായും സംഭവവികാസങ്ങൾ നോക്കിക്കൊണ്ടുകയോ ഏതാണു ചെയ്യുകയെന്നു നിശ്ചയിച്ചേതീത്രം. ലോകത്തിലെ ഇത്തരത്തിൽപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും കവച്ചുവയ്ക്കാൻ പോകുന്ന ഈ മഹാപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഇന്ത്യയിലെ പ്രായോഗികബുദ്ധിയുള്ള ഒരു സമുദായമെന്ന നിലയിൽ നിങ്ങൾ പങ്കുകൊള്ളുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

II

പ്രവർത്തനസമ്പ്രദായങ്ങൾ

എ. നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യകത

1

*പട്ടിണിക്കാരായ സ്രീപുരുഷന്മാർ ചെയ്യുന്ന നിസ്സാരകളവുകളേക്കാൾ—ഇതിന്നവർ പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യപ്പെടുകയും ശിക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്—മദ്യപാനമാണ് ഇന്ത്യയിൽ കൂടുതൽ കുറ്റകരമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. സ്നേഹധർമ്മം പൂർണ്ണമായി:

1. Young India, 8-8-1929 (Drink, Drugs and Gambling, p. 14)
 * നിയമം മുഖേനയുള്ള മദ്യനിരോധനം ബലപ്രയോഗമാണെന്നും തന്നിമിത്തം അഹിംസയ്ക്കു വിരുദ്ധമാണെന്നും വാദിച്ചുകൊണ്ട് ജെ. ബി. പെന്നിംഗൻ അയച്ചു എഴുത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

സാക്ഷാൽക്കരിക്കാത്തതുകൊണ്ട് ഇഷ്ടത്തിനെതിരായും ഗത്യന്തരമില്ലാതെയും ശിക്ഷാനിയമത്തിന്റെ പരിമിതമായ ഒരു വ്യവസ്ഥയെ ഞാൻ പൊറുപ്പിക്കുന്നുവെന്നതു നേരാണ്. ഞാൻ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നിടത്തോളംകാലം ഈ ആഗേയദ്രാവകം ഉണ്ടാക്കുന്നവരെയും, ആവർത്തിക്കപ്പെട്ട താക്കീതുകളുണ്ടായിട്ടും അതു കടിക്കുന്നതിൽ വാശി പിടിക്കുന്നവരെയും ഉടൻ ശിക്ഷിക്കണമെന്നു ഞാൻ വാദിച്ചേതീരൂ. എന്റെ കട്ടികൾ തീയിലേക്കോ ആഴമേറിയ ജലാശയങ്ങളിലേക്കോ പായുന്നതു തടയുവാൻ ഞാൻ ടേക്കിറിലി. ചെന്നീരിലേക്കു കരിച്ചുപായുന്നതു ആളിക്കത്തുണ ചൂളയിലേക്കോ വെള്ളപ്പൊക്കമുള്ള നദിയിലേക്കോ കരിച്ചുപായുന്നതിനെക്കാൾ ആപൽക്കരമാണ്. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞതു ശരീരത്തെ മാത്രമേ നശിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. ആദ്യത്തേതു ശരീരത്തെയും ആത്മാവിനെ അം നശിപ്പിക്കുന്നു.

ബി. പഠിക്കുന്നതിനുമുമ്പു നിയമനിർമാണം

2

ബർമ്മയിലെ സ്രീകളുടെ ക്രിസ്ത്യൻ മദ്യവർജനയൂണിയൻ ഗാസിജിയുടെ റജിസ്ട്രിലെ സാന്നിധ്യത്തെ പ്രസ്തുത യൂണിയന്റെ ഒരു സമ്മേളനത്തിൽ പ്രസംഗിക്കുവാൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി. മദ്യവർജനനിയമനിർമാണം സുഹൃദമായിത്തീരുവാൻ മദ്യവർജനനിയമനിർമാണത്തിനുമുമ്പ് മദ്യവർജനത്തെപ്പറ്റി പഠിപ്പിക്കണമെന്ന വസ്തുത തങ്ങളുടെ സംഘടന അധികമായി. മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടുവരികയാണെന്നു് അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ച മിസ് മേമാക്കു്, ഗാസിജിയെ സ്വാഗതം ചെയ്യുമ്പോൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അതിനാൽ ബർമ്മയിൽ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതു വ്യക്തികൾ മദ്യം വർജ്ജിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ഊന്നിപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് എല്ലാവർഗത്തിലും പെട്ടവരായ പ്രായപൂർത്തിവന്നവരുടെ ഇടയിൽ നടത്തുന്ന സുശക്തമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസപ്രസ്ഥാനമാണെന്നു് അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആവശ്യക്കാർ ചെല്ലാതായാൽ ഒരു ഷാപ്പും ഏറെനാൾ തുറന്നുകിടക്കുകയില്ല.

മറുപടിയായി ഗാസിജി പറഞ്ഞു:

‘ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസപ്രസ്ഥാനം നടത്തുകയും ആ പ്രചാരവേലയുടെ ഫലമായി കുടിക്കുന്നശീലമുള്ളവർ മദ്യഷാപ്പുകളിൽ ചെല്ലാതാവുകയും ചെയ്യാൽ, മദ്യഷാപ്പുകൾ ഇല്ലാതായിത്തീരുന്നെന്നു നിങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ

2. Young India, 18-4-1929 (Drink, Drugs and Gambling, pp.25-28)

അഭിപ്രായത്തെ എതിർക്കാതെ എന്റെ അനുഭവം നിങ്ങളെ അറിയിക്കുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

‘മദ്യവർജനം സംബന്ധിച്ചുള്ള എന്റെ ജോലി തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലേക്കു ഞാൻ പോയകാലമായ 1893 മുതൽക്കേ ആരംഭിച്ചു. എന്റെ സ്വന്തം ആളുകൾ, എന്റെ സ്വന്തം രാജ്യക്കാർ, കുടിക്കുന്നത്, ഇന്ത്യയിലുള്ളപ്പോൾ കുടിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ഒരിക്കലും ആലോചിക്കാത്ത സ്ത്രീകൾപോലും കുടിക്കുന്നത്, എന്നിട്ടു ഗതികെട്ട ജീവിതം നയിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ ഈ പണി വിഷമം പിടിച്ച ഒന്നാണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. മദ്യവർജനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള യാതൊരു പ്രസംഗവും കേൾക്കാൻ ഈ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തയ്യാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. വ്യക്തിപരമായ ഉപദേശം കേൾക്കാൻ അത്രയുമില്ല. അവരിൽ ചിലർ തികച്ചും നിസ്സഹായരാണെന്നു് അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങൾ നിസ്സഹായരാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നുവെന്നും കൂടി ഞാൻ കണ്ടു. പല നടപടികളും, യാതൊരുധികാരവുമില്ലാത്ത ഒരാളുടെ കഴിവിൽപ്പെട്ട നടപടികളെല്ലാം ഞാൻ കൈക്കൊണ്ടു. എങ്കിലും ഈ പരിശ്രമങ്ങൾക്കു കാണത്തക്ക ഏതെങ്കിലും വിജയമുണ്ടായരായി അവകാശപ്പെടുവാൻ എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ല. തെക്കേ ആഫ്രിക്ക ഒരു യൂണിയനായിത്തീർന്നശേഷം യൂണിയൻഗവർണ്മെന്റ് ഒരുതരം ‘മദ്യകമ്മീഷൻ’നെ നിയമിക്കുകയുണ്ടായി. ആ കമ്മീഷനു ഞാൻ തെളിവുകൊടുത്തു, അഥവാ ശരിക്കു പറഞ്ഞാൽ ഒരൊഴുത്തുയച്ചു. എങ്കിലും അതിൻഫലമായി യാതൊന്നുമുണ്ടായില്ലെന്നു നിങ്ങളെ അറിയിക്കേണ്ടിവന്നതിലും എനിക്കു വ്യസനമുണ്ടു്. തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ സ്ഥിതി കുറയൊക്കെ അസാധാരണവും പന്തികെട്ടുമായിരുന്നു. മദ്യം കൈവശം വയ്ക്കുന്നതിനെയും കുടിക്കുന്നതിനെയും സംബന്ധിച്ച നിയന്ത്രണത്തിൽ മൂന്നു വ്യത്യസ്ത പതനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ബന്ധുക്കൾക്കും സുലുക്കൾക്കും കുപ്പികൾ കൊണ്ടുനടക്കാനോ കൻടീനുകളിൽനിന്നു മദ്യം കൊടുക്കാനോ പാടില്ല, എന്നാലും അവർ കുടിക്കുന്നു. ഇന്ത്യാക്കാർക്കു കുപ്പികൾ കൈവശം വയ്ക്കാൻ പാടില്ല, എങ്കിലും കൻടീനുകളിൽനിന്നു യഥേഷ്ടം കുടിക്കാം; അതിന്റെ ഫലമായിരുന്നു ഞാൻ മുകളിൽ വിവരിച്ച (ഗതികെട്ട) ജീവിതം—വിശേഷിച്ചും സ്ത്രീകൾക്കു്. വെള്ളക്കാരനു് ഇപ്പോഴും പോലെയൊന്നാണെന്നു പറയാനില്ലല്ലോ. അയാളെ സംബന്ധിച്ച നിയമനിർമ്മാണമാണമിട്ടു. എങ്കിലും ഇനിയെന്താണു ഞാൻ പറയാൻ വിചാരിക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങൾക്കു് ഊഹിക്കാം. അതു് ഈ തിന്മയുടെയെല്ലാം ഉറവിടം തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിലെ വെള്ളക്കാരുടെ ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതാണു് എന്നത്രേ, ബന്ധുക്കളുടെയും ഇന്ത്യക്കാരുടെയും ഈ മദ്യപാനശീലത്തെ ചൂഷണം ചെയ്തു അവരിൽ ചിലർ അളവറ്റ ധനം സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

'പിന്നീടു ഞാൻ ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്നപ്പോൾ, അവിടെ സ്ഥിതി ഒരു സംഗതിയിൽ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലേതിൽനിന്നു വളരെ വ്യത്യസ്തമാണെങ്കിലും പ്രശ്നം സാരാംശത്തിൽ ഒന്നുതന്നെയാണെന്നു കണ്ടു. 1920-1921 കാലത്തു അവിടെ നിങ്ങൾക്കറിയാവുന്നപോലെ, കൊടുങ്കാറ്റുപോലുള്ള ഒരു മദ്യവർജനപ്രസ്ഥാനമുണ്ടായി. അന്ന് ഇന്ത്യയിൽ ഉടനീളമുള്ള മദ്യവർജനസംഘടനകളിൽനിന്നു ഹൃദയപൂർവകമായ ആനുകൂല്യം ലഭിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ പൂർണ്ണവിജയം തെങ്ങു കേടുമായിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ പറയുന്നതിൽനിങ്ങൾക്കു നിരസം തോന്നരുത്. ഇന്ത്യയിലെ മദ്യവർജനപ്രസ്ഥാനത്തെ സശ്രദ്ധം പഠിക്കുന്നവരാണു നിങ്ങളെങ്കിൽ, തെങ്ങു ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിലെങ്കിലും പൂർണ്ണവിജയത്തിന്റെ തൊട്ടടുത്തത്തിയെന്നു വിവരം ഗവർണ്മെന്റു റിപ്പോർട്ടുകളിൽനിന്നു നിങ്ങൾക്കുകിട്ടും. വളരെയേറെ മദ്യമാളങ്ങളെ പൂട്ടിയിട്ടു. ആസ്സാമിൽ നൂറുകണക്കിൽ അവിൻകടകളിൽ മനുഷ്യർ ചെല്ലാതായി. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരത്യാഹിതം സംഭവിച്ചു. ഗവർണ്മെന്റിന്റെ മർദ്ദനമായിരുന്നു അത്. ലജ്ജാവഹവും ദയനീയവുമായ ഒരു സംഗതി. ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന് ഒരു രാഷ്ട്രീയനിരമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ആ രാഷ്ട്രീയനിരം ഉണ്ടാകാതെ തരമില്ല. എങ്കിലും ആ രാഷ്ട്രീയ ഉദ്ദേശ്യം, സാരാംശത്തിൽ ധർമ്മികമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തെ സഹായിക്കുന്നതിൽനിന്നു മദ്യവർജനസംഘടനകളെ പിൻതിരിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. ശോകാത്മകമെങ്കിലും, അത്യന്തം രസാവഹംകൂടിയായ ഈ ചരിത്രത്തിലൂടെ നിങ്ങളെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് എനിക്കു മാപ്പുതരണം. ആ മർദ്ദനം ഈ രൂപത്തിലാണു വന്നത്. ബീഹാറിലും ആസ്സാമിലും മദ്ധ്യ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഗവർണ്മെന്റിന്റെ മുതലെടുപ്പ് ഉടനെ കുറഞ്ഞു. ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു വികാരത്തളിച്ചു, ഒരാഗ്രഹം, ഒരു തൃഷ്ണ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ തൃഷ്ണ വന്നു, എങ്ങനെയോ—ഈശ്വരൻ പണിയെടുക്കുന്നതിന്റെ നിഗൂഢരീതികൾ എപ്പോഴും നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എങ്കിലും ആ രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനം ഒരു ആത്മശുദ്ധീകരണപ്രസ്ഥാനംകൂടിയായിത്തീരുകയും, ആ തളിക്കുയററത്തിൽ അനേകായിരം പ്രവർത്തകർ മദ്യഷാപ്പുകളും, അവിൻകടകളും പിക്കററു ചെയ്യുന്ന വാളുണ്ടിയർമാരായി മാറുകയും, മദ്യഷാപ്പുകൾ ബഹിഷ്കരിക്കേണ്ടതു സ്വന്തം കടമയാണെന്നു ജനങ്ങളും വിചാരിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തുവെന്നതു പരമാർത്ഥമാണ്. ഗവർണ്മെന്റു മർദ്ദനം ആരംഭിക്കുകയും മദ്യഷാപ്പുകളും ലഹരിസാധനഷാപ്പുകളും പിക്കററുചെയ്തുവെന്ന കുററത്തിന് അനേകായിരം വാളുണ്ടിയർമാരെ ജയിലുകളിലാക്കുകയും ചെയ്തു; ഇതിൻഫലമായി നിർജനങ്ങളായിത്തീർന്ന ആ കൻടീനുകളും അടച്ചുപൂട്ടിയ ആ അവിൻകടകളും ഇന്ന് ഒരുപക്ഷേ, 1920-1921 കാലത്തിനുമുമ്പ്

ചെയ്തിരുന്നിടത്തോളംതന്നെ കച്ചവടം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കയാണെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

ഈ കഥയിൽനിന്നു ഞാൻ പഠിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന പാഠം ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ച ഇന്ത്യയിലും ബർമയിലും—നമ്മുടെ വാദത്തിനുവേണ്ടി ബർമയെ ഇന്ത്യയിൽനിന്നു വേറിട്ട ഒരു പ്രദേശമായി കരുതുകയാണ്—വിദ്യാഭ്യാസപരമായ പ്രചാരവേലയോടൊന്നിച്ചുതന്നെ അതിന്റെ മുമ്പല്ലെങ്കിൽ നിയമനിർമ്മാണവും യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉണ്ടായേ തീരൂ എന്നതാണ്. ബർമക്കാരുടെ മദ്യപാനശീലത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്ര ശ്രദ്ധയോടുകൂടി പഠിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. ബർമക്കാരുടെ അഭിപ്രായവുമായി ഞാൻ ബന്ധപ്പെട്ട കാലംമുതൽ അവരുടെ മദ്യപാനശീലത്തെപ്പറ്റി ബർമീസ് സുഹൃത്തുക്കളിൽനിന്നു പഠിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു് ഉറപ്പുതരുന്നു; എന്നാലും അതിനെക്കുറിച്ച് നേരിട്ടല്ലാതെയുള്ള തെളിവിനെ ആസ്പദമാക്കി മാത്രമേ എനിക്കു സംസാരിക്കാൻ കഴിയൂ—ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ചാകട്ടെ നേരിട്ടുള്ള തെളിവിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി എനിക്കു പറയാം. കുടി പ്രളവർഗത്തിന്റെ ശീലമല്ലെന്ന, തീർച്ചയായും ഇടത്തരക്കാരുടെ ശീലമല്ലെന്ന എന്റെ സ്വന്തം തെളിവു നൽകുവാനാണ് ഇന്നിവിടെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നതു്; അതു തൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ മാത്രമുള്ള—വിശിഷ്യ, ഫാക്ടറിത്തൊഴിലാളികളുടെ ഇടയിൽ—ഒരു ശീലമാണ്. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പാകെ വരുന്ന ഈ തെളിവു രസാവഹമായ ഒന്നുമാണ്. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിലേക്കു പോയ സ്രീപുരുഷന്മാർ അങ്ങോട്ടു പോകുന്നതിനു മുമ്പു കുടിച്ചിരുന്നില്ലാത്തതുപോലെതന്നെ ഫാക്ടറികളിൽ പണിയെടുക്കാൻ വരുന്നതിനു മുമ്പു കുടിച്ചിരുന്നില്ലാത്ത ഈ ഫാക്ടറിത്തൊഴിലാളികൾ കുടിക്കുന്നതു് എന്തുകൊണ്ടാണ്? അവിടത്തെ സ്ഥിതികളും അവരുടെ മുമ്പാകെ വരുന്നില്ലെന്ന പ്രലോചനങ്ങളും അവർ മദ്യപാനാസക്തരാകാൻ പററിയ മട്ടിലുള്ളവയാണ് എന്നത്രേ മറുപടി. മദ്യാസക്തരായിത്തീരുന്ന ഈ ആളുകൾപോലും അതിനെ നീതീകരിക്കുന്നില്ല. അവർക്കു് അതിനെപ്പറ്റി ഒരു ലജ്ജാബോധമുണ്ടു്. അതിനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ അവരോടു സംസാരിച്ചാൽ അവർ പറയും തങ്ങൾക്കു ഗത്യന്തരമില്ല, തങ്ങൾ തൊഴിലാളികളാണ് എന്നു്, എല്ലാത്തരം നണകളും പറഞ്ഞു നിങ്ങളെ വഞ്ചിക്കുവാൻ അവർ ശ്രമിക്കും; പക്ഷേ, ഈ ശീലത്തെപ്പറ്റി അവർക്കു ലജ്ജയുണ്ടു്. നിങ്ങൾ എന്നെ കാണാൻ വരുമ്പോൾ ഞാൻ കുടിക്കാൻ വട്ടംകൂട്ടിയില്ലെങ്കിൽ യൂറോപ്പിൽ അതെന്റെ മാന്യതയ്ക്കു നിരക്കാത്തതാണ്. ഇംഗ്ളണ്ടിൽ ഞാനൊരു വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്തു എന്റെ സുഹൃത്തുക്കൾക്കു കുടിക്കാൻ വട്ടംകൂട്ടാത്തതുകൊണ്ടു ഞാൻ അത്യന്തം ദുഃഖംപിടിച്ചു നിലയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്.

എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലെ സ്ഥിതി അതല്ല, അതുകൊണ്ട് ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു, നിയമനിർമ്മാണത്തിനുമുമ്പു വിദ്യാഭ്യാസം വേണമെന്നു നിങ്ങൾ പറയുന്നതു തെറ്റായ കാര്യമാകുമെന്നു്. ഈ തിന്മയെ നേരിടാൻ വിദ്യാഭ്യാസത്തെക്കൊണ്ടു് ഒരുകാലത്തുമാവില്ല. കുടികൊണ്ടു വമ്പിച്ച മുതലെടുപ്പു് ഉണ്ടാകുന്നു. തന്മൂലം മദ്യനിരോധനമില്ല. ഇന്ത്യൻ മന്ത്രിമാർപോലും പറയുന്നു: 'ഈ മുതലെടുപ്പു കൈവെടിയാൻ ഞങ്ങൾക്കു വയ്യ. നിങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കൽ തുടർന്നു കൊണ്ടേയിരിക്കണം.'

'അതിനാൽ മദ്യവർജനജോലിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിങ്ങളോടു്, പ്രത്യേകിച്ചും സ്രീകളോടു് ധൈര്യം അവലംബിക്കുവാൻ ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു വേദസത്യം എന്ന നിലയ്ക്കു സ്വീകരിക്കണമെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. സത്യത്തെ നിങ്ങൾതന്നെ പരിശോധിച്ചുനോക്കൂ, എന്നിട്ടു് ആ അന്വേഷണങ്ങളുടെ ഫലമായി ഞാൻ പറഞ്ഞതു ധാരാളത്തിലധികം ദുഃഖീകരിക്കപ്പെടുവെന്നു കാണുകയാണെങ്കിൽ, പരിപൂർണ്ണമദ്യനിരോധനത്തിനുവേണ്ടി ശക്തിയേറിയ ഒരു പ്രസ്ഥാനം നടത്തുന്നതു നിങ്ങളുടെ പുണ്യധർമ്മമായി കരുതണമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കുടിമുഖേന സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട അവകാശങ്ങൾ ഭരണാധിപവർഗത്തിന്റേതാണെന്നതുകൊണ്ടുമാത്രമാണു് ഈ പണി ഭുഷ്കരമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതു്.

സി. കോൺഗ്രസ്സു് സംസ്ഥാനഗവർണ്മെൻറുകൾക്കു സമുദായ ഒരു പരിപാടി

3

ഈ പ്രഭുവയം (മദ്യനിരോധനത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതു്) പ്രവർത്തകസമിതി അതിന്റെ ദുർഘടപൂർണ്ണമായ പ്രവർത്തനകാലത്തു എന്തു ചെയ്തതിലും വെച്ചു് ഏറ്റവും മഹത്തായ പ്രവൃത്തിയായി ഞാൻ കരുതുന്നു. മദ്യനിരോധനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള മുറവിളി എന്നും കാലോചിതമായിരുന്നു. 1920-ൽ അതു കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നിർമ്മാണപരിപാടിയിലെ മുഖ്യയിനമായിത്തീർന്നു. തന്നിമിത്തം കോൺഗ്രസ്സു് ഇന്ത്യയുടെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തു് അധികാരത്തിൽവന്ന ഉടൻ പരിപൂർണ്ണമദ്യനിരോധനത്തിനുവേണ്ടി ശ്രമിക്കാതിരിപ്പാൻ നിർവാഹമില്ലായിരുന്നു. മന്ത്രിയുടേ ആദ്യ സംസ്ഥാനങ്ങളിലായി നീകരിച്ചിൽ പതിനൊന്നുകോടി ഉറപ്പികയോളം ബലികഴിക്കാനുള്ള ധൈര്യം ഉണ്ടാകേണ്ടതായി വന്നു. പ്രവർത്തകസമിതി ഇതു്

3. Harijan, 28-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 34-36)

അപകടം വരിച്ചിട്ടുള്ളതു് അതിന്റെ പ്രതിജ്ഞ നിറവേറ്റാൻവേണ്ടിയും ലഹരിസാധനങ്ങളിലും മയക്കുമരുന്നുകളിലും ആസക്തരായവരുടെ ധർമികവും ഭൗതികവുമായ ക്ഷേമം സംരക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടിയുമാണ്. കോൺഗ്രസ്സിന്റേതല്ലാത്ത ഭൂരിപക്ഷമുള്ള അഞ്ചു സംസ്ഥാനങ്ങളും മറ്റു് ആറു സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ മാതൃക അനുസരിക്കുവാൻ മടിക്കുകയില്ലെന്നാണ് എന്റെ തീവ്രമായ ആശം. മദ്യനിരോധനം നടപ്പിലാക്കുവാൻ അവർക്കു് ആറു സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ളിടത്തോളംതന്നെ പ്രയാസമില്ല. നാട്ടുരാജ്യങ്ങളും ബ്രിട്ടീഷു് ഇന്ത്യയുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേരമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു് അമിതമാണോ?

മദ്യനിരോധനം സാധിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും പലരും സംശയം ഗ്രസ്തരാണെന്നു് എനിക്കറിയാം. പണത്തിന്റെ പ്രലോഭനം തങ്ങൾക്കു ചെറുക്കാൻ വയ്യാത്തവണ്ണം അത്ര പ്രബലമായിരിക്കുമെന്നു് അവർ കരുതുന്നു. ആസക്തിയുള്ളവർ അവരുടെ മദ്യവും മരുന്നുകളും എങ്ങനെയെങ്കിലും കൈക്കലാക്കുമെന്നും, മദ്യനിരോധനമെന്നുവെച്ചാൽ, മദ്യങ്ങളുടെയും മരുന്നുകളുടെയും ചെലവിൽ—നിയമവിരുദ്ധമാണെങ്കിലും—പറയത്തക്ക കുറവൊന്നും വരാതെ വെറുതെ നികുതി നഷ്ടപ്പെടലാണെന്നു മന്ത്രിമാർ കാണുമ്പോൾ അവർ ഈ അശുഭമായ നികുതിയിലേക്കു മടങ്ങിവരുമെന്നും അപ്പോൾ സ്ഥിതി ഇന്നത്തെക്കാൾ വഷളാകുമെന്നും അവർ വാദിക്കുന്നു.

ഇത്തരം ഭയത്തിലൊന്നും ഞാൻ പങ്കുചേരുന്നില്ല. ഉൽക്കൃഷ്ടമായ ആ ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കാൻ വേണ്ടത്ര ധർമികാവേശം രാജ്യത്തിലുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. മദ്യനിരോധനം ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമായിത്തീരണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, മൂന്നുകൊല്ലത്തിന്റെ അവസാനത്തോടുകൂടിയല്ല ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ ആ ലക്ഷ്യം നാം കണ്ടു തുടങ്ങണം. ആ യാഥാർത്ഥ്യം ഇന്ത്യയിൽ ഉദിച്ചുവരുമ്പോൾ പിന്നിൽ തങ്ങിയ സംസ്ഥാനങ്ങളും നാട്ടുരാജ്യങ്ങളും അനിവാര്യമായതിന്റെ മുമ്പിൽ തലകനിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

അതിനാൽ ഒരുപക്ഷേ, ഈ നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും മികച്ച ധർമികപ്രസ്ഥാനമായ ഇതിൽ യൂറോപ്യന്മാരുടെ ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ കക്ഷികളുടെയും മാത്രമല്ല, ലോകത്തിലെ മുഴുവൻ വിശിഷ്ടമനസ്കരുടെ സഹാനുഭൂതിയും പിന്തുണയും പ്രതീക്ഷിക്കുവാൻ നമുക്കു് അവകാശമുണ്ടു്.

അപ്പോൾ മദ്യനിരോധനം ഇന്ത്യയിൽ മഹത്തായ ഒരു ധർമികപ്രബുദ്ധതയായിത്തീരണമെങ്കിൽ മദ്യശാലകൾ അടയ്ക്കുന്നതിനർത്ഥം, ആരുടെ ശരീരത്തെയും ആത്മാവിനെയും ഈ ശീലം നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവോ ആ ദരിദ്രരേയും കുറച്ചു പണക്കാരേയും മദ്യത്തിൽനിന്നും മയക്കുമരുന്നുകളിൽനിന്നും പൂർണ്ണമായി പിൻതിരിപ്പിക്കു

നന്തിൽ പര്യവസാനിക്കുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അനുപേക്ഷണീയമായ ആരംഭം, എന്നുതന്നെയായിരിക്കണം. ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ശ്രമംകൊണ്ടുമാത്രം ഈ പരമകാഷ്ട വരുത്തിത്തീർക്കാനാവില്ല. മഹാദേവ്ദേശായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുറിച്ചുകളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിന്റെ ആവർത്തനമാണെന്ന അപകടമുണ്ടെങ്കിലും, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സമഗ്രപരിപാടി എന്തായിരിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ചുരുക്കിപ്പറയട്ടെ:

1. ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിലെയും മദ്യഷാപ്പുകളുടെയും അവിൻഷാപ്പുകളുടെയും സ്ഥാനം കാണിക്കുന്ന ഒരു മദ്യ-അവിൻദ്രപടം.

2. ലൈസൻസിന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞാൽ, മദ്യഷാപ്പുകളെന്ന നിലയിൽ അവ അടച്ചിടുക.

3. മദ്യനികുതി അതിപ്പോഴും കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ, ഉടനെ മദ്യനിരോധനാവശ്യങ്ങൾക്കുമാത്രമായി നീക്കിവയ്ക്കുക.

4. സാധിക്കുന്നിടങ്ങളിലെല്ലാം മദ്യഷാപ്പുകളെ, ആദ്യം വന്നിരുന്നവർ മേലിലും അവയെ ഉപയോഗിക്കുമെന്ന ആശയോടുകൂടി ലഘുക്ഷേണസ്ഥലങ്ങളും വിനോദസ്ഥലങ്ങളുമാക്കി മാറ്റുക—മദ്യകൺട്രാക്ടർമാരെത്തന്നെ അവർക്കിഷ്ടമെന്നെങ്കിൽ അവ നടത്തുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ട്.

5. നിയമവിരുദ്ധമായ മദ്യംവാറ്റലും കുടിയും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ഇന്നുള്ള എക്സൈസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ നിയമിക്കുക.

6. അധ്യാപകന്മാരുടെയും വിദ്യാർത്ഥികളുടേയും സമയത്തിൽ ഒരുഭാഗം മദ്യവർജനജോലിക്കായി വിനിയോഗിക്കുവാൻ വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുക.

7. മദ്യപാനശീലവും അവിൻതീറ്റ ശീലവുമുള്ളവരെ സന്ദർശിക്കുവാൻ ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യുന്നതിന് സ്ട്രീകളോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുക.

8. സമകാലീനമദ്യനിരോധനം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ അടുത്തുള്ള നാട്ടുരാജ്യങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തുക.

9. മദ്യം കലരാത്ത പാനീയങ്ങളും ലഹരിസാധനങ്ങൾക്കുപകരം ഉപയോഗിക്കാവുന്ന മറ്റു സാധനങ്ങളും മദ്യാസക്തരെ അവരുടെ ശീലത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിപ്പിക്കാനുള്ള മാർഗങ്ങളും നിർദ്ദേശിക്കുവാൻ ഡോക്ടർമാരുടെ സ്വമേധയാ ഉള്ളതോ, ആവശ്യമാണെങ്കിൽ പ്രതിഫലം കൊടുത്തുള്ളതോ ആയ സേവനം ഏറ്റെടുത്തുക.

10. മദ്യവർജനസംഘങ്ങളുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ മദ്യപാനത്തിനെതിരായ പ്രസ്ഥാനത്തിന് പിൻതുണയായി പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക.

11. തങ്ങളുടെ തൊഴിലാളികളുടെ ഉപയോഗത്തിനായി ലഘുക്ഷേണത്തിനും വിനോദത്തിനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഒന്നാംതരം മാനേജ്മെന്റിൻകീഴിൽ ആരംഭിക്കാനും നടത്താനും തൊഴിലുടമകളോടു് ആവശ്യപ്പെടുക.

12. മധുരങ്ങളു് അതേരൂപത്തിൽത്തന്നെ വിൽക്കാനോ ചക്കരയാക്കാനോവേണ്ടി ചെത്തുവാൻ ചെത്തുകാരെ ഉപയോഗിക്കുക. അതേ രൂപത്തിൽത്തന്നെ കുടിക്കുവാനോ ചക്കരയുണ്ടാക്കാനോ വേണ്ടി മധുരങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന പ്രക്രിയ പുളിപ്പിച്ച കള്ളുണ്ടാക്കുന്നതിന്റേതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമാണെന്നറിയുന്നു.

മദ്യത്തിനും ലഹരിസാധനങ്ങൾക്കും എതിരായ പ്രസ്ഥാനത്തെപ്പറ്റി ഇത്രമാത്രം.

4

ബാബുസാഹെബ് ലവാത്തെ അദ്ദേഹത്തിനും എനിക്കും ഒരു പോലെ പ്രിയപ്പെട്ട മദ്യനിരോധനകാര്യം സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു സന്ദർശനംകൊണ്ടു് എന്നെ ബഹുമാനിക്കുകയുണ്ടായി. താഴെചേർന്ന തീരുമാനങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ എത്തി:

1. മേലിൽ എക്സൈസ് നികുതി മുഴുവൻ മദ്യനിരോധനാവശ്യങ്ങൾക്കല്ലാതെ മറ്റൊന്നിനും തീരെ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കുക.

2. കാലാവധി കഴിഞ്ഞാൽ ലൈസൻസുകളൊന്നും പുതുക്കാതിരിക്കുക; ഈ മദ്യഷാപ്പുകൾ സന്ദർശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നവരിൽ ചുരുങ്ങിയതു് 75 ശതമാനം അവ പുട്ടണമെന്നു വ്യക്തമായി ആവശ്യപ്പെടുന്നിടങ്ങളിൽ ഉടനെ അവ പൂട്ടിയിടുക.

3. മദ്യം വിൽക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമായി വരുമ്പോൾ നേരിട്ട ഗവർണ്മെന്റു ഏജൻസി മുഖേനയേ വിൽക്കാവൂ.

4. നിലവിലുള്ള മദ്യഷാപ്പുകളെല്ലാം സാധിക്കുന്നിടങ്ങളിൽ ലഘുക്ഷേണസ്ഥലമായും വിനോദസ്ഥലമായും മാറ്റണം.

5. കുടിമുത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ അതിന്റെ കാരണങ്ങളെപ്പറ്റി സശ്രദ്ധം അന്വേഷിച്ചു് വേണ്ടതു ചെയ്യണം.

6. മദ്യാസക്തരായി അടുത്ത വ്യക്തിപരമായ ബന്ധം പുലർത്തി ആ ശീലം കൈവെടിയുവാൻ അവരെ സഹായിക്കുകയെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി സുസമ്മതരായ വ്യക്തികളോ ഗ്രൂപ്പുകളോ നട

4. Harijan, 9-10-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 39)

തുറന്ന തിക്ഷുപ്ത ശാന്തമായ, നിശ്ശബ്ദമായ, വിദ്യാഭ്യാസപരമായ പിക്കറ്റിങ്ങിന് ഏർപ്പാടു ചെയ്യണം. മദ്യാസക്തരെ അപരരുടെ വീടുകളിൽ ചെന്നു നേരിട്ടു കാണുന്നത് ശാസ്ത്രീയപിക്കറ്റിങ്ങിന്റെ ഒരു സവിശേഷതയായിരിക്കും. ഈ ജോലിക്ക് സ്പെഷ്യാൽ സൂതം തയ്യാറാകുന്നവരെ ഗവർണ്മെന്റു ക്ഷണിക്കുകയും ലോകോപകാരപ്രദമായ ഈ പണി ചെയ്യാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും വേണം.

ഡി. മദ്യമുക്തമായ ഇന്ത്യയെ സൃഷ്ടിക്കാൻ പററിയ ഉപാധികൾ

5

‘ഇന്നുള്ള എക്സൈസ് ജോലിക്കാരെ (ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്) ഗുണകരമായനിലയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താമെന്നു ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വിദൂരകാലത്തെങ്കിലും മദ്യനിരോധനം കൈവരുത്താനുള്ള ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ഉത്തമവിശ്വാസത്തിൽ ഇതുവരെ അവർക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ അവർക്കു വേണ്ടതുപോലെ അറിയാം. മദ്യനിരോധനം സാധിക്കുന്നതുവരെ കോൺഗ്രസ്സ് അടങ്ങിയിരിക്കുകയില്ലെന്നും അടങ്ങിയിരിക്കുവാൻ മറ്റുള്ളവരെ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നും; തന്മൂലം പുതിയ നയത്തോടും പരിപാടിയോടും അവർ ഇണങ്ങിച്ചേരും. എങ്കിലും സ്വമേധയാ പ്രതിഫലമില്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏജൻസികളാണ് അധികം ഫലപ്രദങ്ങളാവുക. നമ്മുടെ പ്രൊഫസർമാരും അദ്ധ്യാപകന്മാരും വിദ്യാർത്ഥികളും കോളേജുകളുമുണ്ട്. ദിവസേന ഈരണ്ടു മണിക്കൂർ ഈ ജോലിക്കായി നീക്കിവയ്ക്കുവാൻ അവരോടാവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്. കടിക്കുന്നവർ സാധാരണ എത്തുന്ന സ്ഥലത്തുചെന്നു അവരുമായി പരിചയപ്പെട്ടു അവരോടു സംസാരിച്ചു ന്യായവാദം ചെയ്തു ഒരുതരം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മട്ടിലുള്ള പിക്കറ്റിങ്ങ് അവർ നടത്തണം. ആളുകൾ എന്തുകൊണ്ടാണ് കടിക്കുന്നതെന്നും കടിയിൽനിന്നു അവരെ എങ്ങനെ പിൻതിരിപ്പിക്കാമെന്നും കടിക്കുപകരമുള്ള സഫലങ്ങളും ഹിതങ്ങളും ആരോഗ്യകരങ്ങളുമായ സാധനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഡോക്ടർമാർ കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പിന്നെ നമ്മുടെ സഹോദരിമാരുമുണ്ട്. നിസ്സഹകരണക്കാലത്തു അവർ മഹത്തായ ജോലി ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ കൂടുതൽ ശുഭോദർക്കങ്ങളായ ചുറ്റുപാടുകളിൽ പ്രവർത്തനം പുനരാരംഭിക്കുവാൻ വീണ്ടും അവരെ സംഘടിപ്പിക്കണം. അവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഒരല്പ തടസ്സമാകും. പറയത്തക്ക പ്രയാസങ്ങളൊന്നും

5. Harijan, 18-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 55-56)

പ്രതിബന്ധമായി അവർക്കുണ്ടാവുകയുമില്ല. മുമ്പ് പോലീസ് ഉദാസീനമായി നോക്കിനിൽക്കുകയായിരുന്നു പതിവ്. അന്നൊക്കെ അവർ അക്രമികളെ സഹായിക്കുകപോലും ചെയ്തിരുന്നു. ഇന്നുപാവനമായ ഈ ധർമ്മസമരത്തിൽ അവർക്കു പോലീസിന്റെ സഹായം പ്രതീക്ഷിക്കാം. പിന്നെ മദ്യവർജനസംഘടനകളുണ്ട്. അവയിൽ മിക്കതും ഇതുവരെ നിർജീവങ്ങളും നിശ്ചേഷ്ടങ്ങളുമായിരുന്നു. കഴിവുകൾ ശേഖരിച്ച് ഈ ധർമ്മസമരത്തിൽ സജീവമായി ഏർപ്പെടുവാൻ ഇപ്പോൾ നാം അവയോടു ആവശ്യപ്പെടണം. ഒരു മദ്യനിരോധനലീഗും നമുക്കുണ്ടായിരിക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. അതിന്റെ കീഴിൽ ഏജൻസികൾക്കെല്ലാം ചിട്ടയോടുകൂടിയും മുറപ്രകാരവും പ്രവർത്തിക്കാം. എക്സൈസിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന നികുതി മദ്യനിരോധനപ്രസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി ന്യായമായും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്, അത് അശുഭമായ പണത്തിന്റെ നിഷിദ്ധോപയോഗമാവുകയില്ല; വൃത്തികെട്ട വെള്ളച്ചാൽ പുണ്യഗംഗയിലേക്കു തിരിച്ചുവിട്ട് അതിനെ സംശുദ്ധമാക്കുന്നതുപോലെ എന്തെങ്കിലുമൊന്നാകും.

‘സർവ്വോപരി ഈ മഹാമാരീകേന്ദ്രങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുക അവയിൽ നിങ്ങളുടെ ശക്തികൾ സമാഹരിക്കുക. മദ്യകുടുംകാട് മാരുടെയും മദ്യവ്യാപാരികളുടെയും യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂട്ടുക, മദ്യപ്പാപ്പകൾ വിനോദകേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റി നല്ല പണം എങ്ങനെ ഉപയോഗിക്കാമെന്ന് അവരെ പഠിപ്പിക്കുക ഈ സ്ഥലങ്ങളെ എങ്ങനെ നിർഭോഷമായ വിഹാരത്തിന്റെയും വിദ്യാഭ്യാസപരമായ വിനോദത്തിന്റെയും കേന്ദ്രങ്ങളാക്കാമെന്ന് ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ ഞാൻ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.’

6

മദ്യപന്റെ കടുബത്തെ നാം ഗാഢമായി സ്പർശിക്കുന്നതുവരെ യഥാർത്ഥപുരോഗതി നാം നേടുകയില്ല. അവൻ എന്തുകൊണ്ടാണ് കടിക്കുന്നതെന്നു നാം അറിയണം; അതിനുപകരം എന്തുകൊടുക്കണമെന്നും. ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ മദ്യപന്മാരുടെയും ഒരു കാനേഷുമാരി നാം നടത്തണം.

ഇ. നിർമാണപരിപാടി

7

അക്രമരഹിതമായ പരിശ്രമത്തിലൂടെ നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കണമെങ്കിൽ, ലഹരിസാധനങ്ങളുടെയും മയക്കുമരുന്നുകളുടെയും

6. Young India, 2-3-1922 (Drink, Drugs and Gambling, p. 54)
 7. Constructive Programme, (1941) pp. 10-11. (Drink, Drugs and Gambling, p. 54)

ശാപത്തിൽപ്പെട്ട് ഉഴലുന്ന ലക്ഷോപലക്ഷം സ്രീപുരുഷന്മാരുടെ ഭാഗധേയം നാം ഭാവി ഗവർണ്മെന്റിനു വിട്ടുകൊടുക്കാൻ പാടില്ല.

ഈ തിന്മയുടെ നിർമാർജ്ജനത്തിനുസഹലമായ സഹായം ചെയ്യാൻ ഡോക്ടർമാർക്കു സാധിക്കും. മദ്യപനെയും അവിൻ തീറ്റക്കാരനേയും ആ ശാപത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുവാനുള്ള വഴികൾ അവർ കണ്ടുപിടിക്കണം.

ഈ പരിഷ്കരണത്തെ പുരോഗമിപ്പിക്കുവാൻ സ്രീകൾക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഒരു സവിശേഷാവസരം കൈവന്നിരിക്കുകയാണ്. സ്നേഹപൂർവ്വമായ സേവനം ഉൾക്കൊണ്ടു പല പ്രവൃത്തികൾകൊണ്ടും ഈ ദൃശ്യീലം വെടിയാനുള്ള അർത്ഥന ചെവികൊള്ളുവാൻ മദ്യപന്മാരെ നിർബന്ധിക്കുന്ന പ്രേരണ അവരിൽ പുമത്തുവാൻ ഇവർക്കു കഴിയും.

തൊഴിലാളികൾക്കു വിശ്രമിക്കാനും, ആരോഗ്യകരവും ആദായകരവുമായ ലഘുക്ഷേണസാധനങ്ങൾ കിട്ടാനും, പറ്റിയ കളികളിലേർപ്പെടുവാനും സൗകര്യമുള്ള വിനോദശാലകൾ തുറക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സിനു കഴിയും. ഈ (സേവന)ജോലിയൊക്കെ രസാവഹവും ഉൽക്കർഷഹേതുക്വമാണ്. സ്വരാജിലേക്കുള്ള അഹിംസാത്മകമായ ഈ സമീപനം നൂതനമായ ഒരു സമീപനമാണ്. അതിൽ പഴയ മൂല്യങ്ങൾ പുതിയവയ്ക്ക് വഴിമാറിക്കൊടുക്കുന്നു. ഹിംസാത്മകമായ രീതിയിൽ ഇത്തരം പരിഷ്കരണങ്ങൾക്കു സ്ഥാനമുണ്ടായില്ലെന്നു വരാം. ആ രീതിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ അവരുടെ അക്ഷമകൊണ്ട്—അജ്ഞതകൊണ്ടെന്നും ഞാൻ പറയട്ടെ—ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ മോചനദിനത്തിലേക്കു നീട്ടിവയ്ക്കുന്നു. ശാശ്വതവും ആരോഗ്യകരവുമായ മോചനം ഉള്ളിൽനിന്നാണ്. അതായത് ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിൽനിന്നാണ് വരുന്നതെന്ന് അവർ വിസ്മരിക്കുന്നു. നിർമാണപ്രവർത്തകർ നിയമാനുസൃതമായ മദ്യനിരോധനം സുകരവും വിജയകരവുമാക്കിത്തീർക്കുന്നു—അതിന്റെ വഴി തയ്യാറാക്കുന്നത് അവരല്ലെങ്കിലും.

എഫ്. തിരുവിതാംകൂറിലെ മദ്യപാനശാപവും പൊതുജനങ്ങളുടെ കടമയും

8

അയിത്തം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഏറ്റവും ശോചനീയം മദ്യ (പാനമാകുന്ന) ശാപമാണ്. ആ സ്റ്റേറ്റിൽ 1922-ൽ ഒട്ടാകെ മുതലെടുപ്പ് 1,96,70,130 രൂപയായിരുന്നതിൽ 46,94,300 രൂപ

8. Young India, 26-3-1925 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 18-19)

എക്സൈസ് നികുതിയായിരുന്നു. നിലനികുതിയോ 38,18,652 രൂപയും. ഇതു ആ ഭരണത്തിനു ഗുരുതരമായ ഒരു കളങ്കമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. അതിന്റെ നികുതിയിൽ ഇത്രയധികം ലഹരി സാധനങ്ങളിൽനിന്നും കിട്ടുന്നു എന്ന സംഗതി സഗൗരവമായ പര്യാലോചനയ്ക്കു വകന്നൽകുന്നു. എക്സൈസ് നികുതി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു് ഇപ്രകാരമാണു്:

അബ്കാരി	രൂപ.	26,82,367
അവീനം കച്ചാവു.	രൂപ.	3,11,635
പുകയില	രൂപ.	17,00,298
ആകെ	രൂപ.	<u>46,94,300</u>

ഇങ്ങനെ മദ്യനികുതി ഭയങ്കരമായ ഒരിനമാണു്. മദ്യപാനം ഏറ്റവുമധികമുള്ളതു് ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഇടയിലാണെന്നും അതു നൂറുകണക്കിൽ കുടുംബങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുകയും, മറ്റുതരത്തിൽ പ്രാപ്തം ബുദ്ധിമാന്മാരുമായ അനേകായിരംപേർക്കു ദാരിദ്ര്യവും അപമാനവും വരുത്തിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി. അറിഞ്ഞിടത്തോളം വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഈ വരുമാനത്തെ ആ സ്റ്റേറ്റു് തത്പരജ്ഞാനിയുടെ അക്ഷോഭ്യതയോടുകൂടിയ രസത്തോടുകൂടിയല്ലെങ്കിൽ — ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്. ആ സമുദായങ്ങൾ ഈ തിന്മകൊണ്ടു കളിക്കുകയാണു്. മദ്യവർജനത്തിന്റെ നേരെയും കളിക്കുകയാണു്. കാലം വല്ലാതെ വൈകുന്നതിനുമുമ്പു് ഈ തിന്മ തുടച്ചുമാച്ചുകളയേണ്ടതാണു്. ഡോക്ടറുടെ കുറിപ്പുകൂടാതെ മദ്യം കിട്ടുക അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കുകയാണു് ഏറ്റവും സഫലമായ മാർഗ്ഗമെന്നതിനു സംശയമില്ല. നികുതിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഈ ഉറവിടം എങ്ങനെ ഉപേക്ഷിക്കുമെന്നതാണു് പ്രശ്നം. തിരുവിതാംകൂറിന്റെമേൽ എന്റെ ഇച്ഛ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുവാൻ ത്രാണിയുള്ള ഏകാധിപതിയായിരുന്നു ഞാനെങ്കിൽ, ഞാൻ നികുതിയുടെ ആ ഉറവിടം നിശേഷം നീക്കംചെയ്യും; ഓരോ മദ്യപ്പാപ്പും അടച്ചുപൂട്ടും; ഈ ശീലത്തിൽ ആസക്തരായവരുടെ ഒരു കണക്കെടുക്കും; അവർക്കു് ആരോഗ്യകരമായ ലഘുക്ഷേണങ്ങളും ആരോഗ്യകരമായ വിനോദങ്ങളും— അല്ലെങ്കിൽ ജോലി, ഏതാണോ ആവശ്യം. അതു്—കൊടുക്കാനുള്ള വഴികണ്ടുപിടിക്കും; കുടികൊണ്ടല്ല, വർദ്ധിച്ച കാര്യക്ഷമതകൊണ്ടു്, കൂടുതൽ നികുതി കൊടുക്കാൻ കുടി നീർത്തിയവരെ സമർത്ഥരാക്കുകയും ചെയ്യും. പക്ഷേ, ഏകാധിപത്യത്തിന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞു. ജനകീയഭരണമാണു് ആ ഏകാധിപതി. ഈ കാര്യം മുഴുവൻ നിയമനിർമാണകൗൺസിലിനും ജനപ്രാതിനിധ്യമുള്ള അസംബ്ളിക്കുംകൂടി ചെയ്യാം. ഒരു കല്പ് മഹാരാണി റീജൻറിന്റെയും മറെറാണു് ദിവാന്റെയും നേരെ എറിഞ്ഞു് പണികഴിഞ്ഞുവെന്നു പറയുന്നതു തെറ്റായിരിക്കും. ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പക് സ്റ്റേറ്റു ഭരണത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കു

ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവർ അത്യധികം അഭ്യസ്തവിദ്യരാണ്. നികുതി കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കെ അതു മുഴുവൻ ഈ തിന്മയുടെ ഉന്മൂലനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ അവർക്കു സ്റ്റേറ്റിനെ നിർബന്ധിക്കാം. ഈ ഹീനമായ വ്യാപാരം ഒരു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ നിർത്തണമെന്നു നിഷ്കർഷിക്കുകയുമാകാം. എന്നാൽ ഇതു് ഒരു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ ചെയ്യാൻ കഴിയുമോ അതോ അതിലുമധികം കാലം ആവശ്യമാണോ എന്നു തീരുമാനിക്കേണ്ടതു ജനങ്ങളാണ്. പുല്ലിനിടയ്ക്കു് ഒരു പാവുണ്ടെന്നു് അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ, ഞാൻ ബഹുമാനപൂർവ്വം ഒരിക്കൽകൂടി ചോദിക്കട്ടെ: ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കല്ലാതെ മറ്റാർക്കാണ് ഇതിൽ നേതൃത്വം വഹിക്കാൻ കഴിയുക? ക്രിസ്ത്യാനികളോടുള്ള എന്റെ കെഞ്ചൽ ഹിന്ദുക്കളെയോ മുസ്ലീങ്ങളെയോ ഒഴിവാക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെ അഭ്യർത്ഥന ശക്തി അധികമുള്ള കക്ഷിയോടായിരിക്കണം.

9

മദ്യപാനശീലം സംബന്ധിച്ചുള്ള പണി പ്രാഥമികമായി നാം തന്നെ ചെയ്യേണ്ടതു്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഗവർണ്മെന്റിനു പരാമാവധി ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതു് അല്ലെങ്കിൽ ഗവർണ്മെന്റിനെക്കൊണ്ടു് ചെയ്യിക്കാവുന്നതു് കള്ളുചെയ്തു ലൈസൻസുകൾ കൊടുക്കുന്നതു നിന്തു കയാണ്; പക്ഷേ മദ്യപനെ അവന്റെ ദൃശ്യലത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിപ്പിക്കുവാൻ അതുകൊണ്ടാവില്ല. പ്രവൃത്തിയുടെ ആ ഭാഗം പിന്നെയും സ്വകാര്യപരിശ്രമംകൊണ്ടു നിർവഹിക്കേണ്ടതായിവരും.

ജി. സൂത്രീകളുടെ കടമ

10

മദ്യവർജനപ്രസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച മി. ഗാന്ധി ഗുജറാത്തിലെ സൂത്രീകളോടു് ഈ സംരംഭത്തിൽ സഹായിക്കുവാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. അവർ മദ്യഷാപ്പുകളുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു മദ്യവിൽപ്പനക്കാരോടു കെഞ്ചിയപേക്ഷിക്കണം. അവിടെ വിജയിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ മദ്യപന്മാരെ സമീപിക്കണം. അവർ മനസ്സിലാക്കുന്നതി പരമ്പരയായ ഭാഷകൂടാതെ കഴിക്കണം. 'നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സഹോദരന്മാരാണ്'; ഞങ്ങളുടെ സഹോദരന്മാർ കൂടിക്കില്ല. ഈ ശ്വരന്റെ പേരിൽ കൂടി ഉപേക്ഷിക്കുക.' ഇതു്, ഇത്രമാത്രം, മതി അവരുടെ പ്രസംഗത്തിനു്. 'എനിക്കുറപ്പുണ്ടു്' മി. ഗാന്ധി തുടരുന്നു, ഷാപ്പുകൾ വിട്ടുപോകാൻതക്കവണ്ണം മദ്യപന്മാരെ ലജ്ജിപ്പി

9. Young India, 13-9-1928 (Drink, Drugs and Gambling, p. 54)
 10. Young India, 30-3-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 64)

ക്കുന്നതിൽ അവർ വിജയിക്കുമെന്ന്, അവരങ്ങനെ ചെയ്യാതിരിക്കുകയും അനുചിതമായി (സ്ട്രീകളോട്) പെരുമാറുകയും അവരെ ശകാരിക്കുകയും ചെയ്യാൽത്തന്നെ, രാജ്യത്തിന്റെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി ആ ശകാരം സഹിക്കുവാൻ ഞാൻ അവരോട് (സ്ട്രീകളോട്) ആവശ്യപ്പെടും.*

എച്ച്. പുരുഷന്മാരുടെ പങ്ക്

11

മദ്യപ്പാപ്പകളും വിദേശവസ്രവപ്പാപ്പകളും സ്ട്രീകൾ പിടിക്കാൻ ചെയ്യുന്നതിൽ പുരുഷന്മാരായ നാം ഇടപെടരുത്, നാം ഇടപെട്ടാൽ, അതാകെ നാം കശപിശയാക്കും, 1921-ൽ ചെയ്തതുപോലെ. പല തരത്തിലും നമുക്ക് അവരെ സഹായിക്കാൻ കഴിയും. ആ രണ്ടുതരം പിടിക്കാൻ ആസൂത്രണം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് അവർക്കു പ്രത്യേകവും അവർക്കു മാത്രവുമായ ഒരു പ്രവർത്തനം. നൽകുവാൻ വേണ്ടിയാണ്. മദ്യവും കള്ളും വിൽക്കുന്നവരുടെ പരിചയം നേടിയും അവരുമായി നേരിട്ട സംഭാഷണം നടത്തിയും, രാഷ്ട്രം ഇപ്പോൾ ഒരു പുതുപ്പിറവിയുടെ യാതനകളിലൂടെ കടന്നുപോവുകയായതുകൊണ്ട്, ഈ വ്യൂഹം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ അവരോട് വശ്യപ്പെടുകൊണ്ടും നമുക്കു സഹായിക്കാം; നമ്മുടെ സ്ട്രീകളോട് കൂടുതൽ ഉദാരമായ ആദരം കാണിച്ചും നമുക്കു സഹായിക്കാം. അന്തരീക്ഷത്തെ ഇങ്ങനെ ഉൽകൃഷ്ടതയാക്കിത്തീർത്താൽ, മദ്യവ്യൂഹവുമായും വിദേശവസ്രവവ്യൂഹവുമായും ക്രോതാവിന്റെയും മദ്യപന്റെയും മേൽ അതു പ്രേരണ ചെയ്യുന്നു—അബലമാർ ഹൃദയത്തോടുചെയ്യുന്ന അഭ്യർത്ഥന തടുക്കുവാൻ അപ്പോൾ ഇവരിൽ ആർക്കും സാധിക്കാതെ വരുന്നതുകൊണ്ട്. ഏന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സഭ ഗുണങ്ങൾകൊണ്ടാണ് സ്ട്രീകൾ പുരുഷന്മാരെ അതിശയിക്കുന്നത്. അഹിംസ മുഖ്യമായ ഇത്തരമൊരു സഭ ഗുണമാണ്. പുരുഷൻ ക്ലേശഭ്രയിപ്പുവും അപഗ്രഥനാത്മകവുമായ ഒരു പ്രക്രിയയിലൂടെ ഇതിലെത്തുന്നു. സ്ട്രീകൾക്കു, സ്വാഭാവികമായും വാസനാവിശേഷംകൊണ്ടും. പുരുഷന്മാരായ നാം സ്ട്രീകളുടെ പിടിക്കാൻ ഇടപെട്ടാൽ സാധിക്കുന്നതിലും അധികം വേഗത്തിൽ അവരെ തനിയെ വിട്ടാൽ അവർ ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കാനിടയുണ്ട്—അവർക്കു വശ്യമുള്ളപ്പോൾ ഉപദേശംകൊണ്ടും മാർഗദർശനംകൊണ്ടും നമുക്ക് അവരെ സഹായിക്കാമെങ്കിലും.

* ഒരു പത്രറിപ്പോർട്ടിൽനിന്ന്.
11. Young India, 17-4-1930 (Drink, Drugs and Gambling, p. 65)

ഐ. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കടമ

12

സ്രീകളുടെ ക്രിസ്ത്യൻമദ്യവർജനസംഘം (ഫൈസാബാദ് റോഡ്, ലഖ്നൗ) പത്രങ്ങൾക്കയച്ച ഒരു ഏഴുത്തിലെ താഴെ ചേർത്ത ഖണ്ഡിക മനസ്സിൽ ഉളവാക്കിയവയാണ് ഈ ചിന്തകൾ. 'യുവാക്കൾക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും?' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ വിദ്യാർത്ഥികളെ ഉദ്ദേശിച്ചെഴുതിയ ഇനങ്ങൾ അതിൽനിന്നു ഞാൻ എടുക്കുന്നു:

1. എല്ലാ ലഹരിപദാർത്ഥങ്ങളും ശീലമായിത്തീരാവുന്ന മരുന്നുകളും—ഇതിൽ പുകയിലയും ഉൾപ്പെടും—പൂർണ്ണമായി വർജ്ജിക്കുമെന്നു സ്വയം പ്രതിജ്ഞചെയ്യുക. പ്രതിജ്ഞാപത്രത്തിൽ ഒപ്പുവക്കാൻ അതു സഹായമാകും.
2. മദ്യത്തെയും മയക്കുമരുന്നുകളെയും കുറിച്ചുള്ള സവിസ്തരമായ അധ്യാപനവും സ്കൂളിലെ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നു ആവശ്യപ്പെടുക.
3. പരിശീലനകാലത്തു് സാമൂഹ്യസേവനത്തിൽ ഒരു പങ്കു വശ്യപ്പെടുക; ലഹരിസാധനങ്ങളുടെ ഉപയോഗംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ആപത്തിനെപ്പറ്റി പൊതുജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുന്ന മദ്യവർജനജോലിയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടണം.
4. ഗ്രാമീണർക്കുവേണ്ടിയുള്ള ലഘുസമ്പാദ്യപദ്ധതിയിൽ എല്ലാ ലഹരിസാധനങ്ങളുടെ വർജ്ജനവും ഊന്നിപ്പറയാവുന്നതാണെന്നു ശുപാർശ ചെയ്യുക.
5. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭക്ഷണത്തിനുള്ള വിലപ്പെട്ട ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾ മദ്യം കാച്ചുന്നിടങ്ങളിലും വാറ്റിയെടുക്കുന്നിടങ്ങളിലും യേക്കരമാംവണ്ണം ദുർവ്യയം ചെയ്യുന്നതിനെതിരെ സ്വയം സംഘടിപ്പിക്കുക.
6. ഒരു മദ്യവർജനസംഘത്തിൽ ചേരുക. ക്രിസ്ത്യൻസ്രീകളുടെ മദ്യവർജനസംഘം കഴിഞ്ഞ 59 കൊല്ലമായി ഇന്ത്യയിൽ ഈ സമരത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുപോരുന്നുണ്ടു്. അതിനു നിങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനവും പിൻതുണയും വേണം. അവരുടെ മുദ്രാവാക്യം ഇതാണ്: 'ഈശ്വരനുവേണ്ടി, കടുംബത്തിനുവേണ്ടി, ഓരോ രാജ്യത്തിനുംവേണ്ടി.'

7. മദ്യവർജനസാഹിത്യം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക. കൊല്ലം തോറം 2 രൂപ ചെലവാക്കിയാൽ വിതരണം ചെയ്യാനായി

12. Harijan, 19-5-1946 (Drink, Drugs and Gambling, p. 53)

ഹിന്ദിയിലോ ഉർദുവിലോ മറേതെങ്കിലും നാടൻഭാഷയിലോ ഉള്ള 100 ലഘുലേഖകൾ പ്രതിമാസം നിങ്ങൾക്കു കിട്ടും. 'ഇന്ത്യൻ ടെംപറൻസ് ന്യൂസ്' (ഭാരതീയ ലഹരിവർജനവാർത്തകൾ) എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് മാസിക പ്രതിവർഷം 1 രൂപ അടച്ചാൽ ഏതു ലൈബ്രറിയിലും (സ്വകാര്യലൈബ്രറിയല്ല) വയ്ക്കാം. ഇതിനു വരിക്കാരാകാൻ വിദ്യാർത്ഥികൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നപക്ഷം ഇതേ ചുരുങ്ങിയ വരിസംഖ്യാനിരക്കു് അവർക്കും അനുവദിക്കും.

8. ഒഴിവുദിവസങ്ങൾ ഈ സേവനത്തിനു പറ്റിയ സമയമാണ്.

9. രാജ്യത്തിനു് എന്തുമാത്രം കൊടുക്കാൻ തങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്ന്—എന്തുമാത്രം രാജ്യത്തിൽനിന്നു് ഇങ്ങോട്ടു കിട്ടാൻ കഴിയുമെന്നല്ല—യഥാർത്ഥ രാജ്യസ്നേഹികളുടെ നിലയ്ക്കു പഠിക്കുക.

ജെ. വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളുടെ കടമ

13

ലാഹോറിൽ കൂടിയ മദ്യവർജനസമ്മേളനത്തിൽ പാസ്സാക്കിയ പ്രമേയങ്ങളിൽ ഒന്നു് താഴെ ചേർക്കുംപ്രകാരമായിരുന്നു:

'മദ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പരസ്യങ്ങളും പരസ്യപ്പത്രങ്ങളും പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളിലും അനുവദിക്കുന്നതിനു യാതൊരു ന്യായവുമില്ലെന്ന് ഈ സമ്മേളനം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു; മദ്യവിൽപ്പന എന്തെങ്കിലും കാരണംകൊണ്ടു് ഉടൻ നിർത്തിക്കളയണമെന്നു് കരുതപ്പെടുന്നതെങ്കിൽപ്പോലും ഈ പ്രലോഭനങ്ങൾ പെട്ടെന്നു നിർത്തണമെന്നാണു് ഈ സമ്മേളനത്തിന്റെ ശക്തിമത്തായ അഭിപ്രായം. ജനങ്ങളുടെ താൽപര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധയുള്ള എല്ലാ വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളോടും, അവയ്ക്കു സഹിക്കേണ്ടിവരുന്ന സാമ്പത്തികമായ ത്യാഗം എന്തുതന്നെയായാലും ഇത്തരം പരസ്യങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഈ സമ്മേളനം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.'

മദ്യപാനം ഒരു ദുർവൃത്തിയാണെന്നു സാർവത്രികമായി സമ്മതിക്കപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യയെപ്പോലെയുള്ള ഒരു രാജ്യത്തിൽ പത്രാധിപപംക്തികൾ പരിപൂർണ്ണമദ്യനിരോധനത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നതോടൊപ്പം മദ്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പരസ്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്ന ബഹുമാന്യങ്ങളായ വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളെ കാണാമെന്നതു് വേദിക്കത്തക്ക ഒരു സംഗതിയാണു്. വേദനിപ്പിക്കുന്ന ഈ പരസ്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതു് നിർത്തുവാൻ ആ കോൺഫറൻസിലെ ഈ പ്രമേയം ബന്ധപ്പെട്ട വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുമെന്നു ഞാൻ

13. Young India, 9-1-1930 (Drink, Drugs and Gambling, p. 57)

ആശിക്കുന്നു. പരസ്യക്കാരുമായിച്ചെയ്ത കരാറുകളുടെ കാര്യമുണ്ടാവാം. വർത്തമാനപത്രങ്ങളുടെ ഉടമകൾ പരസ്യങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു രാജ്യത്തോടു് അപരാധം ചെയ്തിരിക്കുകയാൽ നല്ല നിലയല്ലാതെ നേടിയ ആ ലാഭത്തിന്റെ ഒരംശം കാലംകഴിയുന്നതിനുമുമ്പു കരാറുകൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്ന നഷ്ടപരിഹാരം കൊടുക്കുവാൻവേണ്ടി അവർ ത്യജിക്കുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു് അധികമൊന്നുമല്ല.

കെ. സാഹചര്യങ്ങൾ മാറേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത

14

‘മദ്യം മുതലായവ ഉണ്ടാക്കുന്നതും സംസ്കരിക്കുന്നതും കൈവശംവയ്ക്കുന്നതും സംബന്ധിച്ച ഇന്നത്തെ അബ്കാരിനിയമം മാറ്റുന്നതു ജനങ്ങളെ വളരെയധികം ദ്രോഹിക്കുന്നതിനു് ഇടയാക്കിയേ തീരൂ എന്ന വസ്തുത മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. മദ്യനിരോധനനയത്തിന്റെ അനിവാര്യഫലമായ അനന്തരഫലം സഹിക്കാൻ നിങ്ങൾ സന്നദ്ധരാകണം. അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ നിർലോപമായ പിൻതുണ ഞാൻ കണക്കിലെടുത്തേ പറവു. ഷാപ്പുകൾ പിടിക്കു ചെയ്യുവാനും മദ്യപാനത്തിന്റെ ദോഷങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കുവാനും അതുപോലുള്ള മറ്റു പ്രവൃത്തികൾക്കും നിങ്ങളുടെ പിൻതുണ എന്നിക്കാവശ്യമില്ല. ഏകിലും നിയമവിരുദ്ധമായ മദ്യനിർമാണവും അതുപോലുള്ള കുറ്റങ്ങളും ഇല്ലാതാക്കാൻ നിങ്ങളുടെ പിൻതുണ എന്നിക്കവേണം.’

മദിരാശിയിലെ പൊതുജനാരോഗ്യത്തിന്റെയും എക്സൈസിന്റെയും ചുമതല വഹിക്കുന്ന മന്ത്രി ചെയ്ത പ്രസംഗം ‘ഹിന്ദു’വിൽ റിപ്പോർട്ടുചെയ്തിട്ടുള്ളതിൽനിന്നെടുത്തതാണ് ഈ ഖണ്ഡിക. പൊതുജനങ്ങൾ ചെയ്യണമെന്നു മന്ത്രി ആവശ്യപ്പെട്ട ഒരു സഹായംകൂടിയുണ്ട്—കൂടുതൽ നികുതികൾ വഴങ്ങുക. ജനങ്ങൾക്കു കഴിവുള്ളിടത്തു് അവർ ആവശ്യം തെളിഞ്ഞാൽ കൂടുതൽ നികുതികൾ വഴങ്ങണമെന്നല്ലാതെ ഇതിനെപ്പറ്റി തൽക്കാലം ഞാനൊന്നും പറയുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. പരിപൂർണ്ണമദ്യനിരോധനം നേടുന്നതിനുവേണ്ടി സഹിക്കുന്ന ഏതു പണച്ചെലവും അമിതമല്ല.

എന്നാൽ തൽക്കാലം ഞാൻ മുകളിലുദ്ധരിച്ച ഖണ്ഡികയെപ്പറ്റിമാത്രം പറയാം. മദ്യനിരോധനത്തെപ്പറ്റി തെറ്റായ ഒരുഭിപ്രായമാണു മന്ത്രി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു ഞാൻ യേശ്സെടുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, അതു (മദ്യനിരോധനം) കുറേക്കുറേയ്ക്കു

14. Young India, 8-9-1927 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 12-13)

യായ സ്വീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതില്ല. വിജയകരമാകണമെങ്കിൽ മുഴുവനായി സ്വീകരിക്കപ്പെടണം. അതൊരു ജില്ലയുടെ പ്രശ്നമല്ല, അവിഭേദപ്രശ്നമാണ്.

ഈ മന്ത്രിയുടെ പ്രസംഗത്തിൽ എന്നെ വേദനിപ്പിക്കുന്നതു ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തെ ബാധിക്കുന്ന ഒരു കാര്യത്തെ അദ്ദേഹം ബഹിഃസ്സർശിയായി മാത്രം പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നതാണ്. പോലീസ് ചെയ്യേണ്ട പണി ജനങ്ങൾ ചെയ്യണമെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തീർച്ചയായും തന്റെ പദ്ധതി അദ്ദേഹം കാര്യമായെടുത്തിട്ടില്ല. മദ്യനിരോധനം പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ ജനദ്രോഹമുണ്ടാകുമെന്നു പറഞ്ഞത് അദ്ദേഹം ജനങ്ങളെ യേശുപ്പട്ടുന്നതെന്തിനാണ്? കളവോ വെടിമരുന്നുനിർമ്മാണമോ കുറയ്ക്കുകയോ കണക്കാക്കിയതുകൊണ്ടു ജനദ്രോഹമുണ്ടോ? ലൈസൻസില്ലാതെ മദ്യം വാങ്ങുന്നത് ഇപ്പോഴും കുറയുമല്ലേ? അതിനാൽ മന്ത്രി വിവരിക്കുന്ന മദ്യം നിർമ്മിക്കാനോ വിൽക്കാനോ ഇന്നു ലൈസൻസ് കിട്ടിയിട്ടുള്ളവർ മദ്യനിരോധനത്തിനുശേഷം വ്യാജമായി അതു നിർമ്മിക്കുമെന്നും തന്മൂലം അവർ ഉപദ്രവിക്കപ്പെടുമെന്നുമാണ്. ഇതിൽ ജനദ്രോഹമുണ്ടാകേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

മദ്യനിരോധനം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും തന്റെ നിയമങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നവരെ പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യുകയുമല്ലാതെ ഒരു മദ്യനിരോധനവാദിയെന്ന നിലയിൽ തനിക്കു മറ്റൊന്നും ചെയ്യാനില്ലെന്നു മന്ത്രി വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ഭാവനാശൂന്യതയും സഹതാപക്കുറവുമാണ് അതു വെളിവാക്കുന്നത്. പ്രോസിക്യൂഷനുകൾ മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ ഏറ്റവും ചെറുതും നാശകരവുമായ ഭാഗമാണെന്നു പറയുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. അതിലും വലുതും നിർമാണാത്മകവുമായ ഒരു വശം മദ്യനിരോധനത്തിനുണ്ടെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ജനങ്ങൾ ചെന്നെത്തിയിട്ടുള്ള അധഃപതിച്ച സ്ഥിതിവിശേഷംകൊണ്ടാണ് അവർ കുടിക്കാൻ ഇടയാകുന്നത്. ഫാക്ടറിത്തൊഴിലാളികളും മറ്റുമാണ് കുടിക്കുന്നത്. അവർ അനാഥരാണ്, അരക്ഷിതരാണ്. അതുകൊണ്ടു കുടിക്കുന്നു. മദ്യം വർജിച്ച പർ പ്രകൃത്യാ താപസരല്ല, അതിലുമേറെ ഇവർ പ്രകൃത്യാ ദുർവൃത്തരുമല്ല. ഭൂപക്ഷം ജനങ്ങൾ അവരുടെ പരിസരങ്ങളാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്നവരാണ്. മദ്യനിരോധനം ഒരു വിജയമാക്കാൻ ആത്മാർത്ഥമായ ഉൽക്കണ്ഠയുള്ള ഏതു മന്ത്രിയും ഒരു പരിഷ്കർത്താവിന്റെ നിഷ്ഠയും ഗുണങ്ങളും വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടതായിവരും. മദിരാശി മന്ത്രി പുച്ഛിച്ചുതള്ളിയതായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട അതേ സഹായം അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനാവശ്യമായിവരും. എന്റെ വിനീതാഭിപ്രായത്തിൽ, പിന്നീട് ചെയ്യുന്നവരെയും 'കടിയുടെ ദോഷങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കുന്ന'വരെയും 'അതുപോലുള്ള മറ്റു പണി' ചെയ്യുന്നവരെയും അദ്ദേഹത്തിനു ആവശ്യമുണ്ട്. മദ്യപന്റെ

ജീവിതം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ തന്നോടു സഹകരിക്കുന്ന വാളുണ്ടിയർമാരുടെ ഒരു സൈന്യത്തെ ഇതേ കാര്യങ്ങൾക്കുതന്നെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന് ആവശ്യമായിത്തീരുക. ഓരോ മദ്യശാലയും അദ്ദേഹം ലഘുഭക്ഷണശാലയും സംഗീതശാലയും കൂടിപ്പേർന്നതാക്കി മാറ്റേണ്ടിവരും. തങ്ങൾക്കു ഒന്നിച്ചുചേരാവുന്നതും, ആരോഗ്യഗൃഹവും, ആദായകരവും, വിശ്രാന്തികരവും, നിർമ്മാദകവുമായ പാനീയങ്ങൾ കിട്ടുന്നതുമായ ഏതെങ്കിലും സ്ഥലം സാധുത താഴിലാളികൾക്ക് ആവശ്യമാണ്; ഇതോടൊന്നിച്ചു കുറച്ചു നല്ല പാട്ടും ഉണ്ടാകുമെങ്കിൽ അതവർക്കു ഒരു രസായനമായിത്തീരും, അവരെ ആകർഷിക്കുകയും ചെയ്യും. വകതിരിവോടുകൂടിയ നടത്തിപ്പുകൊണ്ടും ജനങ്ങളുടെ സമ്പർക്കംകൊണ്ടും സ്റ്റേറ്റിനു ലാഭമുണ്ടാക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളായിത്തീരാൻ ഇവയ്ക്കു കഴിയും. മദ്യവർജനപ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ആരും അതിനെപ്പറ്റി മദിരാശിമന്ത്രി ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതിലേറെ നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിക്കേണ്ടതാണ്.

എൽ. സംപൂർണ്ണപഠനത്തിന്റെ ആവശ്യകത

15

കുടിയുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും ആ ശീലത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന കാരണങ്ങളും അതിന്റെ പരിഹാരമാർഗങ്ങളും പഠിക്കുവാൻ തക്ക കഴിവുകളുള്ള സ്ത്രീകൾ വേണ്ടത്ര ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഭൂതകാലത്തിൽനിന്നു പഠിക്കാനുള്ള പാഠം അവർ പഠിക്കുകയും, കുടി ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ മദ്യപന്ഥാരോടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുകമാത്രം ചെയ്യാൻ ശാശ്വതഫലമുണ്ടാവുകയില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും വേണം. ഈ ശീലം ഒരു രോഗമായി കരുതപ്പെടുകയും ആ നിലയ്ക്കു ചികിത്സിക്കപ്പെടുകയും വേണം. മറ്റു വാക്കുകളിൽ, കുറെ സ്ത്രീകൾ ഗവേഷണവിദ്യാർത്ഥിനികളായിത്തീരുകയും പലതരത്തിലും ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തുകയും വേണം. പരിഷ്കരണത്തിന്റെ ഓരോ ശാഖയിലും സ്വന്തം വിഷയത്തിൽ പ്രാവീണ്യം നൽകുന്ന സന്തതപഠനം ആവശ്യമാണ്. സുസമ്മതങ്ങളായ ഗുണങ്ങളോടു കൂടിയ എല്ലാ പരിഷ്കരണപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും ഭാഗികമോ പൂർണ്ണമോ ആയ പരാജയങ്ങൾക്കു ഹേതു അജ്ഞതയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പരിഷ്കരണത്തിന്റെ പേരിൽ കപടവേഷമണിഞ്ഞു നടക്കുന്ന ഓരോ ഉദ്യമവും ആ പേരിൽ വിളിക്കപ്പെടുവാൻ അർഹതയുള്ളതായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല.

15. Harijan, 24-4-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 63)

എം. പിക്കറിങ്ങിന്റെ ആവശ്യകത

16

പിക്കറിങ്ങ് പ്രകൃത്യാ താൽക്കാലികമായിരിക്കണം. എങ്കിലും അതു ഔഷധത്തിലെ ഉത്തേജകാംശംപോലെയാണു്. കടിയെടുത്ത ദുരാചാരത്തേക്കാളേറ്റ് ഒരു രോഗമാണു്. നിവൃത്തിയുണ്ടെങ്കിൽ മദ്യപാനം സസന്തോഷം വെടിയുന്ന കോടാനുകോടി ആളുകളെ എനിക്കറിയാം. ഈ പ്രലോഭനം തങ്ങളിൽനിന്നു് അകറ്റണമെന്നു് ആവശ്യപ്പെട്ട ചിലരെ എനിക്കറിയാം. സ്വന്തം ആവശ്യപ്രകാരം ഈ പ്രലോഭനം അകറ്റിക്കളഞ്ഞിട്ടും അവർ ഒളിവിൽ കടിക്കുന്നതു ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. എന്നാലും ആ പ്രലോഭനം നീക്കംചെയ്യപ്പെട്ടതു തെറ്റായിരുന്നുവെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. രോഗം ബാധിച്ചവരെ അവരുടെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായിപ്പോലും സഹായിച്ചേ തീരൂ.

ഉദാഹരണത്തിനു ചുതുകളിയിൽ ആസക്തനായ ഒരു മകൻ എനിക്കുണ്ടെന്നും ഒരു ചുതുകളിസ്സംഘം എന്റെ കുട്ടിയെ പ്രലോഭിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി അടുത്തുകൂടുന്നുവെന്നും വിചാരിക്കുക; ഒന്നുകിൽ ആ സംഘത്തെ ഞാൻ ബലംപ്രയോഗിച്ചു അകറ്റണം, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങോട്ടു പോകാതിരിക്കുവാൻതക്കവണ്ണം എന്റെ മകനെ ലജ്ജിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അതിനായി അതിന്റെ ആഫീസിൽ കാവൽക്കാരനെ നിർത്തണം. കുറച്ചുകലെ മറ്റു ചുതുകളിസ്സംഘങ്ങളുണ്ടെന്നതു നേരാനു്. എന്നാലും ആ സംഘത്തിന്റെ വാതിൽക്കൽ ഒരു കാവൽക്കാരനെ നിർത്തിയാൽ ഞാൻ ചെയ്യുന്നതു ശരിയായി കരുതപ്പെടുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഞാൻ എന്റെ മകനു ചുതുകളി ഭ്രഷ്ടകരമാക്കിത്തീർക്കണം. മദ്യനിരോധനം ഗവർണ്മെന്റു നടപ്പിൽവരുത്തണമെന്ന സിദ്ധാന്തം 'റിഫോർമർ' സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ പിക്കറിങ്ങാകുന്ന ഉപസിദ്ധാന്തത്തെയും അതു സ്വീകരിക്കണം.—സ്റ്റേറ്റ്, പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിനെതിരെ അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സേപച്ഛാധിപത്യമായിരിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം ഉദാഹരണത്തിനു്, ഗവർണ്മെന്റു കലടകൾക്കുവേണ്ടി ഓരോ തെരുവിലും കൊട്ടാരങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു സ്വന്തം കല്പവടം നടത്തുവാൻ അവർക്കു ലൈസൻസുകൾ കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ ജനങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യണം? ദുരാചാരം കടികൊള്ളുന്ന ഈ കൊട്ടാരങ്ങളെ അവർ നശിപ്പിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവയെ വളഞ്ഞുവെച്ചു തങ്ങളുടെമേൽ വച്ചു കെട്ടിയ പ്രലോഭനത്തിനു നിർബന്ധം ഇരയായിത്തീരുന്നതിനെതിരെ ജനങ്ങളെ താക്കീതു ചെയ്യേണ്ടതു് അവരുടെ കടമയായിരിക്കുകയില്ലേ? സ്വഭാവശുദ്ധിയുള്ള സ്രീപുരുഷന്മാരെമാത്രം പിക്ക

16. Young India, 6-7-1921 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 58-59)

റുകാരായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെയും പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിനെതിരായി കടിക്കുവാൻ വാശിപിടിക്കുന്നവരുടെ നേരെ ഹി.സ പ്രയോഗിക്കാതിരിക്കാൻ മനസ്സിലുത്തേണ്ടതിന്റെയും ആവശ്യകത ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നു. സ്റ്റേറ്റിനാൽ സഹായിക്കപ്പെടാതിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു പൗരൻ നിർവഹിക്കേണ്ട കർത്തവ്യമാണ് പിക്കറ്റിങ്ങ്. കള്ളന്മാർക്കെതിരെ പിക്കറ്റിങ്ങ് നടത്തുകയല്ലാതെ മറ്റെന്താണ് ഒരു പോലീസ് കാവൽസംഘം ചെയ്യുന്നത്? കള്ളൻ മറ്റൊരാളുടെ വീടു തുറന്നു കടക്കാനുള്ള വാസന കാണിക്കുമ്പോൾ പോലീസ് തോക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നു. പിക്കറ്റു ചെയ്യുന്നവൻ ദുർബലനായ ഒരു സഹോദരനെ കടിയുടെ ആപത്തുകളെപ്പറ്റി താക്കീതുചെയ്യുമ്പോൾ ലജ്ജയുടെ-അതായതു പ്രേമത്തിന്റെ-സമ്മർദ്ദം പ്രയോഗിക്കുന്നു.

17

പിക്കറ്റിങ്ങ് നടത്തേണ്ട വിധം:

1. ഒരു മദ്യശാലയോ വിദേശവസ്തുക്കളയോ പിക്കറ്റു ചെയ്യുവാൻ ചുരുങ്ങിയതു പത്തു സ്ത്രീകളെങ്കിലും വേണം. അവർ തങ്ങളിൽനിന്നും ഒരു നേതാവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കണം.
2. അവർ ആദ്യം വ്യാപാരിയുടെ അടുക്കൽ ഒരുനിവേദകസംഘമായിച്ചെന്നു് ഈ കച്ചവടം നടത്തുന്നതിൽനിന്നു പിൻതിരിയുവാൻ അയാളോടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും, കടിയെയോ വിദേശവസ്തുത്തെയോ സംബന്ധിച്ചുള്ള—ഏതാവശ്യമോ അതു്—വസ്തുതകളും കണക്കുകളും വിവരിക്കുന്ന ലഘുലേഖകൾ അയാൾക്കു കൊടുക്കുകയും വേണം. വ്യാപാരിക്കു മനസ്സിലാകുന്ന ഭാഷയിലുള്ളതായിരിക്കണം ലഘുലേഖകളെന്നു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ.
3. കച്ചവടം നിർത്തിവയ്ക്കുവാൻ വ്യാപാരി കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ മാർഗതടസ്സമുണ്ടാക്കാതെ വാളുണ്ടിയർ ഷാപ്പിൽ കാവൽ നിൽക്കുകയും, ചരക്കു വാങ്ങാൻ വരുന്നവരോടു നേരിട്ടു് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും വേണം.
4. വിദേശവസ്തു വാങ്ങുന്നതിനെതിരായോ മദ്യപാനം ചെയ്യുന്നതിനെതിരായോ—ഏതാവശ്യമോ അതു്—വലിയ അക്ഷരങ്ങളിൽ എഴുതിയ മുന്നറിയിപ്പുകളുള്ള കൊടികളോ കനംകുറഞ്ഞ ബോർഡുകളോ വാളുണ്ടിയർമാരുടെ കൈയിലുണ്ടായിരിക്കണം.
5. വാളുണ്ടിയർമാർ നിവൃത്തിയുണ്ടെങ്കിൽ യൂണിഫോറം ധരിച്ചവരായിരിക്കണം.

17. Young India, 24-4-1930 (Drink, Drugs and Gambling, p. 66)

6. നിർബന്ധമോ പുരുഷന്മാരുടെ ഇടപെടലോ വാളണ്ടിയർമാർ കൂടാതെ കഴിക്കണം.

7. വാളണ്ടിയർമാർ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് അനുയോജ്യമായ ഭജനഗാനങ്ങൾ പാടണം.

8. അശ്ലീലതയോ, ശകാരമോ, ഭീഷണിയോ, സഭ്യേതര ഭാഷയോ ഒരു കാരണവശാലും ഉപയോഗിക്കരുത്.

9. അർത്ഥന എപ്പോഴും തലയോടും ഹൃദയത്തിനോടുമായിരിക്കണം; ഒരിക്കലും ബലപ്രയോഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയത്തിനോടാകരുത്.

10. പിക്കറിങ്ങിന്റെ സ്ഥലത്തു പുരുഷന്മാർ ഒരു കാരണവശാലും തടിച്ചുകൂടുകയോ ഗതാഗതം മുടക്കുകയോ ചെയ്യരുത്. എങ്കിലും ആ പ്രദേശത്തു് ചൊതുവേ വിദേശവസ്ത്രത്തിനെതിരായും മദ്യത്തിനെതിരായും അവർ പ്രചാരവേല നടത്തണം. മദ്യവർജ്ജനത്തിന്റെയും വാദിയുടെയും മദ്യവും വിദേശവസ്ത്രവും ബഹിഷ്കരിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യകതയുടെയും സന്ദേശം വഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സ്ത്രീകളുടെ ഘോഷയാത്രകൾ ആ പ്രദേശത്തുകൂടി നടത്തുവാൻ അവർ സഹായിക്കുകയും, അവ സംഘടിപ്പിക്കുകയും വേണം.

11. തകളിയുടെയും ചർക്കയുടെയും സന്ദേശം പരത്തുവാൻ പുതിയ ലഘുലേഖകളെയും പുതിയ പ്രചാരണസമ്പ്രദായങ്ങളെയും പഠിച്ച് ആലോചിക്കുവാൻ ഈ പിക്കറിങ്ങ് സംഘങ്ങളുടെ പുറകിൽ അനേകം സംഘടനകളുണ്ടായിരിക്കണം.

12. എല്ലാ വരവുചെലവുകളുടെയും തികച്ചും ശരിയായ ക്രമപ്രകാരമുള്ള കണക്കുണ്ടായിരിക്കണം. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ഇതു് ഓഡിറ്റു ചെയ്യണം, ഇതും സ്ത്രീകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പുരുഷന്മാർ ചെയ്യണം. ഈ പദ്ധതിയുടെ മുഴുവൻ അടിയിലായി പുരുഷന്മാർക്കു സ്ത്രീകളുടെ നേരെ യഥാർത്ഥമായ ബഹുമാനവും അവരുടെ അഭ്യുദയത്തിനു് ആത്മാർത്ഥമായ അഭിലാഷവും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

18

*ഈ എഴുത്തുകാരൻ പറയുന്നതു ശരിയാണെന്നു തോന്നും, എങ്കിലും വിശ്വാസജനകമല്ല. പിക്കറിങ്ങ്, കാലത്തോളം പഴക്കമുള്ളതാണെന്നു് അദ്ദേഹം വിസ്മരിക്കുന്നു. അതു നിയമപരമാ

18. Young India, 23-4-1931 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 63-64)

* പിക്കറിങ്ങ് അനുവദിക്കുന്നതു് ആപൽക്കരമാണെന്നു വാദിച്ചുകൊണ്ടു് ഒക്ഷിനേന്ത്യയിൽനിന്നു് ഒരു റിട്ടയാർഡു് ഗവർണ്മെൻറുദ്യോഗസ്ഥൻ അയച്ച എഴുത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ആ സന്ധി (ഗ്രാമ്പി-ഇപ്പിൻ സന്ധി, 1931) അതിനുമുമ്പു നിയമവിരുദ്ധമായിരുന്നതിനെ നിയമാനുസൃതമാക്കുന്നില്ല. പിന്നീട് ഒരു പരിഷ്കർത്താവിന്റെ അവകാശമാണ്; താനേകാണുന്ന കാര്യം ഉപേക്ഷിക്കാതെ അയാൾ അതു കൈവെടിയാൻ പറയില്ല.

തെറ്റുചെയ്യാനോ പാപം ചെയ്യാനോ ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം മനുഷ്യനുള്ളതുകൊണ്ടു പാപത്തിനെതിരെ ചെയ്യുന്ന ഏതു താക്കീതും ആ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ നടത്തുന്ന അക്ഷന്തവ്യമായ ഇടപെടലായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന അബദ്ധം എഴുത്തുകാരൻ പറയിരിക്കുന്നു. പാപം ചെയ്യാനുള്ള വ്യക്തിപരമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടൊന്നിച്ചു തന്നെ പാപിയെ പാപത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിപ്പിക്കുവാനും അതിനെതിരെ നിയമനിർമ്മാണം ചെയ്യാൻപോലുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം പൊതുജനങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. 'പാപത്തിന്റെ കൂലി മരണമാണ്.' ശിക്ഷ കൂടാതെ ആർക്കും പാപം ചെയ്യാനോ തെറ്റു ചെയ്യാനോ പറയില്ല. നല്ലവരായിരിക്കാനുള്ള ഇഷ്ടത്തിനെതിരെ ജനങ്ങളെ നിർബന്ധിക്കുവാനും നന്മയെന്താണു തിന്മയെന്താണു എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള സ്വന്തം മാനദണ്ഡത്തെപ്പറ്റി അപ്രമാദതെ അവകാശപ്പെടുവാനും അധികൃതർ ധിക്കാരത്തോടുകൂടിയും കൂസലില്ലാതെയും മുതിർന്നതിനെതിരെയോണു ഞാൻ പ്രതിഷേധിച്ചിട്ടുള്ളതു്, ലോകം എന്നും അമർഷം കൊണ്ടിട്ടുള്ളതും നേരെ മറിച്ചു്, ചീത്തയാണെന്നു പരിഷ്കർത്താവു വിചാരിക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായത്തിനെതിരെ സ്നേഹപൂർവ്വം നൽകുന്ന താക്കീതാണു പിന്നീട്. അതു്, ആ നിലവിട്ടു് ഹിംസാത്മകമായിത്തീരുന്നേവം നിയമം കടന്നുവന്നു മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ കൈയിടുന്നതിൽനിന്നു് അയാളെ തടയുന്നു. ചില ചുറ്റുപാടുകളിൽ പിന്നീട് കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന അപകടങ്ങൾ എഴുത്തുകാരൻ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹം കാണിച്ചു ഉദാഹരണങ്ങളിൽ പുത്രമപോലുമില്ല. ക്ഷേത്രങ്ങൾ മുമ്പും പിന്നീട്കൊണ്ടുണ്ടുണ്ടു്. ആദ്യം ഉദ്യമം നിഷ്ഫലമായിക്കണ്ടപ്പോൾ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു എന്നുമാത്രം. ആരെങ്കിലും ഇത്തരം പിന്നീട് വീണ്ടും ആരംഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതിനെ തടയാൻ യാതൊന്നുമില്ല—അയാൾ ആ വിദ്യയുടെ മുറുകൾ പാലിക്കുകയും പൊതുജനാധിക്ഷേപത്തെ സാരമാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നിടത്തോളം കാലം. മദ്യ-മയക്കുമരുന്നുകൾ വിദേശവസ്രാഹിപ്പുകളും പിന്നീട്കൊണ്ടുണ്ടുണ്ടു സ്വാധ്യമായതും കരേയൊക്കെ വിജയിച്ചതും ഈ ഷാപ്പുകൾക്കെതിരായി പൊതുജനമനോഭാവമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാണു്. തന്നിമിത്തം കോൺഗ്രസ്സു് 'കാറ്റുവിതച്ചു് കൊടുക്കാറ്റു കൊയ്യുക' എന്ന അപകടമില്ല. ബോധനപരമായ രീതിയിലുള്ള പിന്നീട് നിലനിൽക്കുമെന്നു വന്നിരിക്കുന്നു; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതിന്റെ ഉപയോഗപരത തെളിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

എൻ. പിന്നററിങ്ങും അഹിംസയും

19

അഹമ്മദബാദിലെ മദ്യവർജ്ജനപ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചും, അതിൽ പ്രകടമായ വലിയ ആത്മനിയന്ത്രണത്തെക്കുറിച്ചും ഈ പംക്തികളിൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആരോ എറിഞ്ഞ ഒരു കല്ലുകൊണ്ടു ഡോക്ടർ കനുഗയുടെ കണ്ണിന്, അതു നഷ്ടപ്പെട്ടേക്കാമെന്നുവരുമാറ് അത്ര കഠിനമായ കേടുപറ്റി. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു കുറച്ചു ദിവസം കിടപ്പിലാകേണ്ടതായി വന്നു. ഈ പരീക്ഷപറ്റിയിട്ടും അദ്ദേഹം പകരം മറ്റൊരാൾ വരുന്നതുവരെ സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നു. പിന്നററുചെയ്യുന്ന മറ്റു പ്രവർത്തകരും സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നു. പരിശ്രമങ്ങളായില്ല. സ്വാഭാവികമായി പരാതിയുണ്ടായില്ല. ഫലം രോമാഞ്ചജനകമായിരുന്നു. മദ്യപസംഘം അമ്പരന്നു. പ്രതികാരമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു കല്ലേറിന്റെ ശക്തി കുറഞ്ഞു. ആ സംഭവത്തിനുശേഷം കല്ലേറു തീരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നാണ് എന്റെ അറിവ്. കടിക്കാൻ വന്നവരിലുണ്ടായ പ്രതികരണം ഇത്രതന്നെ മഹത്തായിരുന്നു. അഹിംസയുടെയും അതിന്റെ പെട്ടെന്നുള്ള ഫലത്തിന്റെയും ഉത്തമോദാഹരണങ്ങളിലൊന്നായി ഇതു ഞാൻ കരുതുന്നു. ഡോക്ടർ കനുഗ ചോലീസിനോടു പരാതി പറയുകയോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെയുള്ളവർ പ്രതികാരം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ വാദമുഖങ്ങൾ കഴഞ്ഞുമാറിത്തന്നെ. ഏല്പാത്തരും അപ്രധാനവാദങ്ങളും ഉന്നയിക്കപ്പെടുകയും സാധാരണപോലെ പാർട്ടികൾക്കിടയിൽ വികാരം തിളച്ചുപൊന്തുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു; എന്നല്ല, അതിലുമേറെ മോശമായി മദ്യവർജ്ജനകാര്യത്തിന് ഇടിവുപറ്റുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഡോക്ടർ കനുഗയുടെ ധൈര്യവും ത്യാഗവും ആത്മനിയന്ത്രണവും ഏതൊരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടിയാണോ അദ്ദേഹം രക്തമൊഴുകിയതു ആ കാര്യത്തെ പുരോഗമിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു; മദ്യവ്യാപാരികളും അവരുടെ സുഹൃത്തുക്കളും കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിയെടുക്കുന്നതിനെ അതു തടയുകയും മദ്യവർജ്ജനസമരത്തെ ഉന്നതമായ ഒരു നിലയിലേക്ക് ഉയർത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

20

അഹമ്മദബാദിൽ പിന്നററുചെയ്യുന്ന രണ്ടുപേരെ ഏതോ തെമ്മാടികൾ അടിച്ചുവെന്നും അവരുടെ തല പൊളിഞ്ഞുവെന്നും അറിയുന്നു. ഈ ധീരന്മാർ ഇപ്പോൾ നിത്യവും മരുന്നവച്ചുകെട്ടിയ തലയുമായി സ്വസ്ഥാനങ്ങളിൽ വന്നു നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ബോംബെ

19. Young India, 20-4-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 59)
 20. Young India, 29-6-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 60)

യിൽ ഒരു വാളുണ്ടിയെ ജനക്കൂട്ടത്തിന്റെ മുമ്പാകെ വെച്ചു അടിച്ചു. അയാൾ സ്വസ്ഥാനത്തു് ഉറച്ചുനിന്നു, പ്രതികാരം ചെയ്യാതെ. പിന്നീട് അതിന്റെ ശക്തി മദ്യവിൽപ്പനക്കാർക്കു് അനുഭവപ്പെടുത്തോറും, ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചു തീർന്നു. ഈ പരിഷ്കരണം നിർത്തുക അസാധ്യമാണു്, പിന്നീടു് ചെയ്യുന്നവർക്കു് സ്വയംഭരണ ഘാനത്തിൽ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നാൽപ്പോലും. പിന്നീടു് ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധരായ യുവതീയുവാക്കന്മാർ വേണ്ടത്ര ഉള്ളടത്തോളം കാലവും പ്രതികാരം ചെയ്യാതെ ജീവൻ വെടിയുവാൻ അവർ തയ്യാറുള്ളിടത്തോളം കാലവും ഈ ജോലി തുടരണം. ഈ അപകടത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് അറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ടാണു് ഒരൊറ്റ അടിക്കു് എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളും വേണ്ടെന്നു് ചർച്ച ചെയ്യാൻ അങ്ങനെ ജീവനും അവയവങ്ങൾക്കും അപകടം പറ്റുന്നതിൽനിന്നു യുവതീയുവാക്കന്മാരെ രക്ഷിക്കുവാനും വേണ്ടി മിതവാദികളുടെ സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തോടു് ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചതു്.

21

എവിടെ മദ്യവ്യാപാരിയുടെയും മദ്യപന്റെയും നേരെ ഹിംസയും ഭ്രഷ്ടുവിചാരവും കൂടാതെ പിന്നീടു് നടത്താൻ സാധിക്കുമോ അവിടെ അതൊരു ധർമ്മികകർമ്മവുമാണു്. മറ്റൊന്നിനെക്കാളുമേറെ അതു മദ്യപർജനകാര്യത്തെ പുരോഗമിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന സംഗതി ആർക്കും നിഷേധിക്കാനാവില്ല. ഈയിടെമാത്രമാണു് കറംസാദിൽ വെച്ചു ക്രിസ്ത്യൻ ഡേയ്മാരും ഹിന്ദു ഡേയ്മാരും കൃത്യജ്ഞതാപുരസ്സും എന്നെ അറിയിച്ചതു്, പിന്നീടു് അതിന്റെ ഫലമായി അവർ തങ്ങളുടെ ഇടയിൽനിന്നു് കുടി ബഹിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു്. വിധിനിർണായകദിനങ്ങളായിരുന്ന നവംബർ 17-ാം തീയതിയും അതിനെത്തുടർന്നുള്ള രണ്ടുദിവസവും അനാവശ്യമായും വൈരബുദ്ധിയോടുകൂടിയും പാഴ്സിമദ്യഷാപ്പുകൾ നശിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടും പാഴ്സികളോടും ക്രിസ്ത്യാനികളോടും അപമാനകരമായ വിധം പെരുമാറിയതുകൊണ്ടും, ബോംബെ അതിന്റെ (പിന്നീടു് ചെയ്യാനുള്ള) അവകാശം തൽക്കാലത്തേക്കു നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും പിന്നീടു് നടത്തുന്നിടങ്ങളിൽ അതു് ആക്ഷേപാർഹമല്ലാത്ത സ്വഭാവമുള്ള സ്രീപുരുഷന്മാരെ ഏൽപ്പിക്കുമെന്നും ഏറ്റവും സൗഹാർദ്ദമുള്ള മനോഭാവത്തോടുകൂടി അതു നടത്തപ്പെടുമെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ബലംപ്രയോഗിച്ചു ജനങ്ങളെ സത്തുക്കളാക്കാൻ നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.

22

മദ്യപാനമാകുന്ന ദോഷത്തെ എങ്ങനെയാണു് എതിർക്കേണ്ട

21. Young India, 22-12-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 60)
 22. Young India, 17-4-1924 (Drink, Drugs and Gambling, p. 62)

തന്നെ ബങ്കാലസേവക സംഘസെക്രട്ടറിയുടെ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം പറയാൻ മി. ആൻഡ്രൂസ് ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുസിഫുട് ജോൺ സന്റെ കാലടികളെ അനുഗമിക്കുകയെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തരം. ഏതാനും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഭിപ്രായം മാറ്റാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ അദ്ദേഹം കല്ലെറിയപ്പെട്ടു. അവസാനം ഒരു കണ്ണു നഷ്ടപ്പെടുന്നതിൽ പരിണമിച്ച ആ ഏറ്. അപരായം ചെയ്തവർക്ക് അദ്ദേഹം മാപ്പുകൊടുത്തു. അവരെ അദ്ദേഹം പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്തില്ല. ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെന്റ് കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ നഷ്ടപരിഹാരം സ്വീകരിച്ചതുമില്ല. വിചാരത്തിലും വാക്കിലും പ്രവൃത്തിയിലുമുള്ള അഹിംസയുടെ ഒരു ഉദാഹരണമായിരുന്നു അത്. ഇത്തരം അഹിംസ ഇവിടെയുണ്ടാകുമെന്ന് ഉറപ്പിക്കാമെങ്കിൽ, വീണ്ടും മദ്യഷാപ്പുകൾ പിടിക്കുവെയ്യുകയെന്ന ആശയം പുനരജീവിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ മടിക്കുകയില്ല. പക്ഷേ, നാം അപമാനിതരായിരിക്കുകയാണ്. 1921-ൽ പലയിടത്തും നമ്മുടെ പിക്കറ്റിങ്ങ് അഹിംസാത്മകമായിരുന്നില്ല. ഗവർണ്മെന്റിനെ വിഷമിപ്പിക്കുകയെന്ന രാഷ്ട്രീയാശയമായിരുന്നു നമ്മളിൽ പൊതിനിന്നിരുന്നത്. മദ്യപനെ പരിഷ്കരിക്കുകയെന്നത് തുലോം അപ്രധാനമായ ഒരു പരിഗണനയായിരുന്നു. നിസ്സഹകരണസമരത്തിൽ 'രാഷ്ട്രീയം' ധർമ്മികലക്ഷ്യത്തെ ഉപസേവിക്കാനുള്ളതാക്കപ്പെടുന്നു. മദ്യപനെ പരിഷ്കരിക്കാൻ നമുക്കു സാധിച്ചാൽ, ഭരണത്തെയും ഭരണാധികാരികളെയും കൂടി നാം പരിഷ്കരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ബലംകൊണ്ടു മദ്യപനെ അമർത്തിയാൽ മദ്യനികുതിയോ മയക്കുമരുന്നനികുതിയോ കുറച്ചുകാലത്തേക്കു നാം ഗവർണ്മെന്റിനു നഷ്ടപ്പെടുത്തിയെന്നുവരാം; ഏകിലും അവസാനം അമർത്തപ്പെട്ട ക്ഷീയനും പുകവലിക്കാരനും അവന്റെ തല പൊക്കുകയും വർദ്ധിച്ച നികുതി ഗവർണ്മെന്റ് പിരിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യും. മദ്യപനോടുള്ള സ്നേഹം നിമിത്തം സ്വജീവൻ ചേതപ്പെടുത്തിയും പിക്കറ്റിങ്ങ് നടത്തുന്ന സ്രീപുരുഷന്മാർ വേണ്ടത്ര ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ പിക്കറ്റിങ്ങ് വീണ്ടും തുടങ്ങുന്നതിനെപ്പറ്റി നമുക്കു സ്വപ്നം കണ്ടുകൂടാ.

23

പിക്കറ്റിങ്ങിൽ ഹിംസയുടേതായ ആപത്തുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് അതേറെടുക്കണമെന്ന് ഇന്ത്യയിലെ സഹോദരിമാരോടു ഞാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചത്. അഭ്യസ്തവിദ്യരായ കുറച്ചുപേർ അവരുടെ ഭയവും വിശ്വാസവും വെടിയുമെങ്കിൽ മറ്റു സഹോദരിമാർ അവരെ പിന്തുടരാതിരിക്കുകയില്ല.

23. Young India, 24-4-1930 (Drink, Drugs and Gambling, p. 65)

24

ഒരു രോഗിയുടെ ശരീരത്തിൽ പുരട്ടാൻവേണ്ടി ആഗ്രയിലെ ഒരു മദ്യപ്പാപ്പിൽനിന്നു ബ്രാണ്ടി വാങ്ങുമ്പോൾ തനിക്കും തന്റെ സ്നേഹിതനും എന്തു സംഭവിച്ചുവെന്നു ഏറ്റവും നിർവ്വഹകരമായ രീതിയിൽ വർണിച്ചുകൊണ്ടു പണ്ഡിത ഗോപിനാഥ് കൻസ്രൂ അയച്ച ഒരഴ്ത്തു ഉൾപ്പെട്ട 'ലീഡർ' പത്രത്തിന്റെ ഒരു കഷണം ഞാൻ ഈ കുറിപ്പുകൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ എന്റെ അസിസ്റ്റന്റ് എനിക്കു തരുകയുണ്ടായി. പണ്ഡിത കൻസ്രൂ തന്റെ ഉത്തമവിശ്വാസത്തെക്കുറിച്ച് നൽകിയ വാശാനങ്ങളൊക്കെയുണ്ടായിരുന്നിട്ടും, ബ്രാണ്ടി കൊണ്ടുപോകാൻ വാളുണ്ടിയർമാരെ സമ്മതിച്ചില്ല. ഇതു അഹിംസയല്ലെന്നു മാത്രമല്ല; കലർപ്പാൻ ഹിംസകൂടിയായാണ്. കായികമായ ഹിംസ ഉപയോഗിക്കാത്തതിടത്തോളംകാലം ഏതുതരം സമ്മർദ്ദവും പ്രയോഗിക്കാമെന്നു സമാധാനപരമായ പിക്ക്കറിങ്ങിനു അർത്ഥമില്ല. വാളുണ്ടിയർമാർ അവരുടെ പ്രതിജ്ഞയനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ പണ്ഡിത ഗോപിനാഥനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതനും നിർബാധമായി കടന്നുപോകാൻ അനുവാദം നൽകുമായിരുന്നു. പിക്ക്കറുചെയ്യുന്നവരുടെ കടമ മദ്യത്തിന്റെ ദോഷത്തെക്കുറിച്ച് മദ്യചന്ദാർക്കു മുന്നറിയിപ്പു നൽകുകമാത്രമാണ്. അവരെ ഉപദ്രവിക്കുകയോ അവർ ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ മറ്റുവിധത്തിൽ അവരെ തടയുകയോ അല്ല, ജനങ്ങൾക്കു നല്ലതാണെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു അവരുടെമേൽ മദ്യവർജനം നമുക്കു വെച്ചുകൊടുക്കെങ്കിൽ, ഇംഗ്ലീഷ് ഭരണാധികാരികളും അവരുടെ ഇന്ത്യൻ അനുക്രമികളും രീർച്ചയായും അത്തരമൊരു പണിതന്നെയാണു ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. അവരും ഇന്നത്തെ സമ്പ്രദായം നമ്മുടെമേൽ വെച്ചുകൊടുത്തതു് അതു നമുക്കു നല്ലതാണെന്നു നല്ലപോലെ വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടാണ്. അതിനാൽ സ്വരാജ് വാളുണ്ടിയർമാർക്കു അവർ പണ്ഡിത ഗോപിനാഥ് കൻസ്രൂവിനെ സംബന്ധിച്ച പ്രയോഗിച്ചമാതിരി സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കാമെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ സമ്പ്രദായം മാറ്റുവാനല്ല യജമാനന്മാരെ മാത്രം മാറ്റുവാനാണ് അവർ തുനിയുന്നതു്. സ്വബോധംവാങ്ങുവാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം വിരോധകഴിയു ഏകിൽ, ഇന്ത്യ സ്വബോധമുള്ളതായിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ സ്വാതന്ത്ര്യമായിരിക്കുവാനാണ് ഞാൻ ഇപ്പുറപ്പെടുക.

24. Young India, 22-2-1922 (Drink, Drugs and Gambling, p. 61)

III

പ്രയാസങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും

എ. തൊഴിലില്ലായ്മ—മറ്റു ജോലികൾ
ഏർപ്പാടുചെയ്യൽ

1

ഈ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് എഴുതുമ്പോൾ ശ്രീ സി. രാജഗോപാലാചാരി ഈ പരിഷ്കരണത്തിൽ തനിക്കുള്ള ഒതുക്ക്യം നിമിത്തം ജോലിയില്ലാതാക്കപ്പെടുന്ന ചെത്തുകാരുടെ തൊഴിലില്ലായ്മ പ്രശ്നത്തെ തട്ടിനീക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്നു സുഹൃത്തുക്കൾ എനിക്കു ചുരുതന്ന വർത്തമാനപത്രശകലങ്ങളിൽ കാണുന്ന ഒരു വാദത്തിനു മറുപടി പറയുവാൻ എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്. അവരെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ ഉള്ളതെന്താണെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. പനഞ്ചക്കരനിർമാണത്തിൽ ഒരു വിദഗ്ദ്ധനായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശ്രീ ഗജാനനൻ എന്നോടു പറയുന്നു, ദക്ഷിണസംസ്ഥാനത്തിൽ ഈ ഹീനമായ വ്യാപാരത്തിൽ* ഏർപ്പെട്ട ചെത്തുകാരുണ്ടെന്നു്. അദ്ദേഹം തുടർന്നുപറയുന്നു, ചെത്തുനിർത്തേണ്ട ആവശ്യം തീരെയില്ലെന്നു്. മദ്യനിരോധനരേണത്തിൻകീഴിൽ അവർ ചെത്തുന്നതു മധുരക്കള്ളുപയിരിക്കണമെന്നുമാത്രം; ഇതു് ആ ആഗേയദ്രാവകത്തിനുപകരം ചക്കരയാക്കി മാറ്റണം. ആന്ധ്രപ്രദേശിലെ ചെത്തുകാർ ചെത്തിയെടുക്കുന്ന കള്ളു് വിൽക്കുന്നില്ലെന്നും ചക്കരയാക്കി മാറ്റുകയാണെന്നും ഈ ചക്കര അവർ ചാരായമുണ്ടാക്കുന്നവർക്കു വിൽക്കുകയാണെന്നും അതുകൊണ്ടു ചാരായമുണ്ടാക്കപ്പെടുകയാണെന്നും അറിയുന്നു. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ, ഈ ചക്കര ഒത്തുതീർപ്പനുസരിച്ചുള്ള ന്യായവിലയ്ക്കു ഗവർണ്മെന്റു വാങ്ങുകയാണെന്നു മറ്റൊന്നും ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ചെത്തുകാരെപ്പറ്റി എനിക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം സംഗതികളിൽനിന്നു് ആസന്നമായ മദ്യനിരോധനം കൊണ്ടു് അവർക്കു നഷ്ടമൊന്നും വരാനിടയില്ലെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു; ദരിദ്രർക്കൊടു, നല്ല ശുദ്ധമായ ചക്കരയുടെ രൂപത്തിൽ ഗുണസമ്പന്നവും ആദായകരവുമായ ഭക്ഷണം, ശരീരത്തിന്നും ആത്മാവിന്നും ദ്രോഹകരമായ ദ്രാവകത്തിനുപകരം, കിട്ടും.

2

എന്നെ അതിർത്തിസംസ്ഥാനത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന തീവണ്ടി സ്റ്റേഷനിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കെ

1. Harijan, 14-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 33)
 * കള്ളുചെത്താൻ ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്.
 2. Harijan, 15-7-1939 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 48-49)

ബോംബെയിലെ ബോധനികൾ പ്രധാനമന്ത്രിക്കു് അയച്ച ഒരു ഹർജിയുടെ പകർപ്പു് റാവുബഹദൂർ ബോൾ എന്നിങ്ങനെ. അതു വായിച്ചുനോക്കി തനിക്കൊരു മറുപടി അയയ്ക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം നിർബന്ധിച്ചു. തളർന്ന ശരീരാവയവങ്ങൾക്കു വിശ്രമം നൽകിയ ശേഷം ഞാനതു വായിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനു മറുപടി അയച്ചു.

ആ ഹർജി രസാവഹമായ ഒരു രേഖയാണ്; പൊതുജനശ്രദ്ധ അതു അർഹിക്കുന്നു. ആ രേഖപ്രകാരം ബോധനികൾക്കു കള്ള ചെത്തു ചാനുള്ള സൗജന്യം അന്നത്തെ ബ്രിട്ടീഷു് ഭരണാധികാരികൾക്കു സൈന്യസേവനങ്ങൾ ചെയ്തതിനുള്ള പ്രതിഫലമെന്ന നിലയിൽ 1672 കാലത്തു തന്നെ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. പിന്നീടു് ഈ സൗജന്യം അവർക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടു. എങ്കിലും ആ ജോലി തുടരുവാൻ അവർക്കു സാധിച്ചു; പിന്നെ ഇന്നുവരെ അതേതാണ് 8,000 ആളുകളുടെ തൊഴിലാണ്.

ഹർജിക്കാർ പറയുന്നു അവർ മദ്യനിരോധനത്തിനെതിരല്ലെന്നു്; പക്ഷേ, ക്രമേണ കുറച്ചുകൊല്ലംകൊണ്ടു് അതു നടപ്പിൽ വരുത്താവുന്നതു എന്നാണ് അവരുടെ വാദം....ഓരോ ചെത്തുകാരനെയും അവൻ ശീലിച്ചുപോന്ന അതേ ജോലിയിൽത്തന്നെ നിലനിർത്തുന്നതിൽ മന്ത്രിമാർ വ്യാപൃതരായിരിക്കുകയാണെന്നു പൊതുജനങ്ങളെ അറിയിക്കുവാൻ എന്നിങ്ങനെ സന്തോഷമുണ്ടു്. പരിഹാരമാർഗം പ്രയോഗിക്കുവാൻ ചെത്തുകാർ മന്ത്രിമാരെ സഹായിക്കണമെന്നുമാത്രം. ചെത്തുകാർ 'നീര'യുണ്ടാകുന്ന കാലത്തു 'നീര' ചെത്തിയെടുത്ത ചക്കരയാക്കണമെന്നുള്ളതാണ് ആ സഹായം. ഇതിനു നിഷ്കപടമായ മനസ്സിലുള്ളതും ശ്രദ്ധയും വേണം. ഈ പംക്തികളിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെതന്നെ പാത്രങ്ങൾ ശരിപ്പെടുത്തണം. നീര കടിച്ചുകൊള്ളണമെന്നില്ല. ഏതാനും ശതമാനം മദ്യംശം കലർത്തുന്നതും തന്നിമിത്തം ഗുണപ്രത്യോസമുള്ളതുമായ കള്ളിന്റെ സ്ഥാനം നീരയ്ക്കു കിട്ടുകയില്ല ശ്രദ്ധയായ നീര ചക്കരപോലെതന്നെ ക്ഷേപ്യ സാധനമാണു്. മധുരക്കള്ളുപോലും നീരയെപ്പോലെയോ നീരയോ ഉമോ ക്ഷേപ്യപദാർത്ഥമല്ല. അതുകൊണ്ടു നീര ചക്കരയാക്കി മാറ്റപ്പെടണം; മിക്കപ്പോഴും വൃത്തികെട്ടതും കലർപ്പുപേർന്നതും കരടുനിറഞ്ഞതുമായ സാധാരണ ശർക്കരയോടു അതിനു മത്സരിക്കാൻ കഴിയും. പനഞ്ചക്കര എന്നും കരിമ്പുശർക്കരയേക്കാൾ സാദൃശ്യമാണു്. അതു പാകംചെയ്യാതെതന്നെ ക്ഷേപിക്കാം. കരിമ്പുശർക്കരയാകട്ടെ, മധുരം അധികമുള്ളതുകൊണ്ടു് അതേപടി തിന്നാൻവയ്യ. ഗവർമെന്റിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നതാകുമ്പോൾ പനഞ്ചക്കര ശ്രദ്ധമാകുമെന്നു് ഉറപ്പിക്കാം. ഈ പനഞ്ചക്കരകൊണ്ടു പലതരം മധുരപലഹാരങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം. പക്ഷേ, വമ്പിച്ച ഈ കാര്യം നേടുന്നതിനു ബോധനികളുടെ ഹൃദയപൂർണ്ണമായ സഹകരണം വേണം. ആത്മാർത്ഥതയുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ഗവർമെന്റിനെ സഹ

യിക്കും. തങ്ങളെത്തന്നെയും സഹായിക്കും. ചെത്തില്ലാത്ത കാലത്തു് എന്തുചെയ്യണമെന്നതു് ഒരു പ്രശ്നമായിരിക്കും. കള്ള ചെത്തിയെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ പഠിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. എങ്കിലും ഈ വിശദാംശത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഒരു കാര്യമേണം; ശരിപ്പെടുത്താവുന്നതുമാണ്.

ബി. കുടി നിർത്തിയവർക്കു തൊഴിലിന്റെ ആവശ്യകത

3

*ലബാനിസമുദായം ചെയ്ത മഹത്തായ കൃത്യത്തിനു ഞാൻ അവരെ അനുമോദിക്കയും 1921-ലെ ആറ്റൊദപ്രകടനത്തിനുശേഷം പലരും ചെയ്തതുപോലെ അവർ പിന്മാറുകയില്ലെന്നു പ്രത്യാശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ പംക്തികളിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന റാണി പരാജ്കാരുടെ കഥയിലേക്കു സമുദായനേതാക്കന്മാരുടെ ശ്രദ്ധ ഞാൻ ക്ഷണിക്കട്ടെ. റാണി പരാജ്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കുടി നിർത്തി, സ്വന്തം സമയവും ശ്രദ്ധയും ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള ഒരു മാർഗമെന്ന നിലയിൽ ചർക്ക സ്വീകരിച്ചവർക്കു പിന്നീടു കുടിക്കണമെന്ന മോഹമുണ്ടായില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അവരുടെ സമ്പാദ്യം ഇരട്ടിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ കുടിക്കുവേണ്ടി ചെലവാക്കിയിരുന്നതു് അവർ ലാഭിച്ചുവെന്നുമാത്രമല്ല, വസ്തുത്തിനുള്ള ചെലവിൽ ലാഭിച്ചു്, വരുമാനം കൂടുകയും ചെയ്തു. പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നവർ അവരുടെ സമയം ഉപയോഗപ്രദമായവിധം ചെലവാക്കാതിരുന്നാൽ, കുടിക്കാനുള്ള മോഹം വീണ്ടും വരുകയും ആ പ്രലോഭനം തടുക്കുവയാതായിത്തീരുകയും ചെയ്യുമെന്നാണു മദ്യവർജനപരിഷ്കർത്താക്കളുടെ സർവ്വത്രികമായ അനുഭവം. ഹൊലാക്കർ ഗ്രാമത്തിന്റെ മാതൃക മറ്റു ഗ്രാമങ്ങളും അനുകരിക്കുമെന്നും മൈസൂറിൽ പര്യടനം ആരംഭിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കുമ്പോൾ ഖാദിയുടെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചു എനിക്കു തരാമെന്നേറ്റിട്ടുള്ള ഉജ്ജ്വല വിവരണങ്ങളോടൊന്നിച്ചു മദ്യപാനശീലം ഉന്മൂലനം ചെയ്തതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും എനിക്കു കിട്ടുമെന്നാണു് എന്റെ ആശ.

3. Young India, 16-6-1927 (Drink, Drugs and Gambling, p. 22)
* ലബാനി സമുദായം കുടി നിർത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നറിയിച്ചുകൊണ്ടു് മൈസൂറിയിലെ ഹൊലാക്കർ എന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു് ഒരു ലേഖകൻ അയച്ചു എഴുത്തിനെപ്പറ്റി അഭിപ്രായം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

സി. സാമ്പത്തികനഷ്ടം

4

അധർമ്മമായ ഈ മാറ്റത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ നികുതികൊണ്ടാണു നമ്മുടെ കുട്ടികളുടെ പഠിപ്പിന്റെ ചെലവു നടത്തിവരുന്നതെന്ന കാര്യം നമുക്ക് അഭിമാനിക്കത്തക്ക ഒന്നല്ല. വിദ്യാഭ്യാസത്തെ പട്ടിണിയിടേണ്ടിവന്നാൽപോലും കോൺഗ്രസ്സുകാർ ഈ നികുതി തുടച്ചുമാച്ചു കളയുമെങ്കിൽ അവരുടെ നിയമസഭാപ്രവേശം ഞാൻ മിക്കാറും ക്ഷമിക്കും. പട്ടാളച്ചെലവിൽ തത്തുല്യമായ കുറവു വരുത്തണമെന്ന് അവർ നിർബന്ധിക്കുകയാണെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊന്നും (സാമ്പത്തികനഷ്ടം) സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നില്ല.

5

മദ്യനികുതിയിൽ സംഭവിക്കുന്ന കുറവു നികത്തുവാൻ പട്ടാളച്ചെലവു ഞാൻ നിസ്സങ്കോചം വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയും പുതിയ പരിതഃസ്ഥിതിയോടു സൈന്യാധിപൻ ആവുവിധം ഇണങ്ങിച്ചേരണമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. യന്ത്രശാലകൾ പൂട്ടുന്നതുകൊണ്ടു തൊഴിലില്ലാതായിത്തീരുന്ന തൊഴിലാളികളെ കഴിയുന്നതും യന്ത്രശാലകളുടെ അടുത്തായി ഉടൻ ആരംഭിക്കുന്ന മാതൃകാക്രമീകരണങ്ങളിലേക്കു ഞാൻ അയയ്ക്കും—നിശ്ചിത വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ചു ലാഭകരമായ നിലയിൽ യന്ത്രശാലകൾ നടത്തുവാനും അങ്ങനെ അവയെ ഉടമകളിൽനിന്നു ഏറ്റെടുക്കാനും ഗവർണ്മെന്റിനു കഴിയുമെന്ന് ആചുരങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ എന്നെ അറിയിക്കാതിരുന്നാൽ.

6

ബോംബെഗവർണ്ണർ ബ്രോച്ചിലെ 'അൻജുമാ'നോടു തുറന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു, മദ്യനിരോധനം അവർക്കു വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ മദ്യനികുതിയിൽ വരുന്ന കുറവു നികത്തുവാൻ നികുതിയുടെ പുതിയ ഉറവിടങ്ങൾ അവർ കണ്ടുപിടിക്കണമെന്ന്. മറ്റു വാക്കുകളിൽ മദ്യപാനമാകുന്ന തിന്മ തടയേണ്ടതു ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ചുമതലയല്ലെന്നർത്ഥം. സ്വബോധത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരുന്നതുകൊണ്ടു നഷ്ടപ്പെട്ട നികുതി കൊടുക്കേണ്ടതു പരിഷ്കർത്താവിന്റെ കടമയാണു്. അതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റിന്റെ നയത്തെ പ്രതിനിധാനംചെയ്യുന്ന ബോംബെഗവർണ്ണർക്കു ഏതു മറ്റുപടിയൊന്നു നൽകേണ്ടതെന്നു മദ്യനിരോധനവാദികൾ അവർക്കു് അടുത്തകാലത്തു മദ്യനിരോധനം വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, തീരുമാനിക്കേണ്ടതായിവരും.

- 4. Young India, 26-12-1924 (Drink, Drugs and Gambling, p. 4)
- 5. Young India, 25-6-1931 (Drik, Drugs and Gambling, p. 15)
- 6. Young India, 11-2-1926 (Drink, Drugs and Gambling, p.4)

7

ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മുതലെടുപ്പിന്റെ മൂന്നിലൊന്നോളം വരുന്ന നികുതിനഷ്ടം നികത്തുന്ന കാര്യമോ? വിദ്യാഭ്യാസച്ചെലവ്—അതിനുവേണ്ടിയാണല്ലോ എക്സൈസ് നികുതി മിക്കവാറും ഉപയോഗിക്കുന്നത്—വെട്ടിച്ചുരുക്കണമെന്നു ഞാൻ നിസ്സങ്കോചം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാഭ്യാസത്തെ സ്വന്തം കാലിന്മേൽ നിൽക്കുന്നതാക്കാമെന്നു ഞാൻ ഇപ്പോഴും വാദിക്കുന്നു ഇതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ അന്യത്ര പറയാം. അതിനെ സ്വന്തം കാലിന്മേൽ നിൽക്കാമെന്ന വാദം സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽത്തന്നെ ഒരൊറ്റദിവസംകൊണ്ടു അതു സാധ്യമല്ല. നിലവിലുള്ള ബാധ്യതകൾ നിറവേറപ്പെടണം. തന്മൂലം നികുതിയുടെ പുതിയ ഉറവിടങ്ങൾ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുകതന്നെ വേണ്ടിവരും. മരണനികുതികൾ, ബീഡി ഉൾപ്പെടെ പുകയിലയ്ക്കു നികുതി—ഇതൊക്കെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവയെല്ലാം പെട്ടെന്നു നേടാവുന്നവയല്ലെങ്കിൽ കമ്മിനികത്താൻ ഗ്രന്ഥകാലവായ് പകരം ഏർപ്പാടുചെയ്യാവുന്നതാണ്; ഇതും ശരിയാകുന്നില്ലെങ്കിൽ പട്ടാളച്ചെലവു കുറയ്ക്കാനും സംസ്ഥാനങ്ങൾ വീതപ്രകാരം ഗ്രാൻറ് നൽകാനുംവേണ്ടി കേന്ദ്രഗവർണ്മെന്റിനെ സമീപിക്കണം. ആഭ്യന്തരസമാധാനത്തിനും ശാന്തിക്കും എങ്ങനെയായാലും തങ്ങൾക്കു പട്ടാളം ആവശ്യമില്ലെന്നു സംസ്ഥാനഗവർണ്മെന്റുകൾ തെളിയിക്കുകയാണെങ്കിൽ വിശേഷിച്ചും ഈ ആവശ്യം തടുത്തുകൂടാത്തതായിരിക്കും.

8

കോൺഗ്രസ്സ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മദ്യനിരോധനം നടപ്പാക്കുന്നത് അതു വിജേനം ചെയ്യപ്പെട്ട മട്ടിലല്ല. ഇതു മന്ത്രിമാരുടെ കുറമല്ലെന്നു വരാം. പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിനു ശക്തിപോരാ. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ അഭിപ്രായവും ഇത്രതന്നെ ഉറക്കംതൂങ്ങിയാണ്. മദ്യനിരോധനമെന്നുവെച്ചാൽ ലക്ഷോപലക്ഷംപേർക്കു നവമായാരുജീവൻ എന്നാണർത്ഥമെന്നു കോൺഗ്രസ്സുകാർ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നില്ല. ധർമ്മികവും ഭൗതികവുമായ ബലത്തിന്റെ നൂതനവും ഗണ്യവുമായ വർദ്ധന എന്നാണ് അതിനർത്ഥം. നിഷ്കപടമായ മദ്യനിരോധനം മറ്റൊരു നടപടിക്കും കഴിയാത്തവിധം കോൺഗ്രസ്സിനു് അന്തസ്സു, പ്രശസ്തിയും നൽകുമെന്നു അവർ മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. മദ്യനിരോധനം തുടർന്നു നടത്തുകയെന്നുവെച്ചാൽ ജനങ്ങളുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കുകയെന്നും മദ്യനികുതിയോടുള്ള സർവബന്ധവും വെടിയുവാൻ ദ്രവ്യാനിശ്ചയം ചെയ്യുകയെന്നും അർത്ഥമാണെന്നു അവർ അറിയുന്നില്ല. രാജാജിയെപ്പോലുള്ള ഒരു ഉറച്ചു

7. Harijan, 28-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 36)
 8. Harijan, 24-12-1938 (Drink, Drugs and Gambling, p. 44)

മദ്യനിരോധനവാദികളുപോലും മദ്യനികുതി മദ്യപാനമാകുന്ന തിന്മയെ ചെറുക്കാൻ മാത്രമായി നീക്കിവയ്ക്കാനുള്ള ധൈര്യമുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹം വല്ലാത്ത കരുതലുള്ളവനായിട്ടാണു എന്നിരിക്കു തോന്നിയതു്. സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുവാൻ സഹിക്കുന്ന ഏതു ത്യാഗവും അമിതമല്ലെന്നു കണക്കാക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സുകാർ പഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മദ്യത്തിന്റെയും ലഹരിപദാർത്ഥങ്ങളുടെയും ഇരകളായി നാം തുടരുകയാണെങ്കിൽ നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം അടിമകളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യമായിരിക്കും. എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും മദ്യനിരോധനം സ്ഥിരമാക്കാൻ ചെയ്യുന്ന ഏതു വലിയ ചെലവും അമിതമാണോ?

എന്നാലും മന്ത്രിമാർ തനിക്കുചെലക്കാരന്റെ മനോഭാവത്തോടു കൂടി മദ്യനിരോധനപരിപാടികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതു നാം കാണുന്നു. അവർക്കു അവരുടെ കമ്മികളെപ്പറ്റിയാണ് ആലോചന. വീഞ്ഞു കുടിക്കാതെ അവിൻതീറ്റിക്കാതെ പെട്ടെന്നു അവരുടെ മദ്യങ്ങളും മയക്കുമരുന്നുകളും വേണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ ഈ മന്ത്രിമാർ എന്തുചെയ്യുമെന്നു് ആശ്ചര്യപ്പെടുകയാണു ഞാൻ. അവരെങ്ങനെയെങ്കിലും കഴിച്ചു കൂട്ടും എന്ന് മറുപടി പറഞ്ഞേക്കാം. എന്തുകൊണ്ടു സ്വമേധയാ അവർ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നില്ല? തീർച്ചയായും യോഗ്യതകിടക്കുന്നതു ശരിയായ കാര്യം സ്വമേധയാ ചെയ്യുന്നതിലാണു്, നിർബന്ധം കൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതിലല്ല. ഭൂകമ്പം അവരുടെ വാർഷികവരുമാനത്തെക്കാൾ ഏറെ വിഴുങ്ങിയപ്പോൾ ബീഹാർ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രവർത്തനം നിലച്ചില്ല. ക്ഷാമവും വെള്ളപ്പൊക്കങ്ങളും ജനങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുകയും ഗവർണ്മെന്റിന്റെ മുതലെടുപ്പു ചുരുങ്ങുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, ഇന്ത്യയിലെ ഗവർണ്മെന്റുകളെല്ലാം എന്താണു ചെയ്യുന്നതു്? നികുതികളുവേണ്ടി മദ്യനിരോധനത്തിനു കാലതാമസം വരുത്തുമ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സു് ഗവർണ്മെന്റു് അവരുടെ പ്രതിജ്ഞയുടെ അക്ഷരങ്ങളെ ലംഘിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചും ലംഘിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ വാദിക്കുന്നു.

പുതിയ നികുതി ചുമത്തി പണമുണ്ടാക്കാൻ അവർ നിർവ്യാജമായ ഒരു ശ്രമം നടത്തണം; അവർക്കു കഴിയും. കുടിയാകുന്ന തിന്മ നഗരപ്രദേശങ്ങളിലാണു് ഏറ്റവുമധികമുള്ളതു്. ഈ പ്രദേശങ്ങളിലാണു് അവർ പുതിയ നികുതി ചുമത്തേണ്ടതു്. മദ്യനിരോധനം തൊഴിലുടമകൾക്കു ഗുണകരമാണു്. മദ്യനിരോധനംകൊണ്ടു സംഭവിക്കുന്ന നികുതിനഷ്ടം സഹിക്കുവാൻ തീർച്ചയായും അവർക്കു കഴിയും. അഹമ്മദബാദിലെ ഏതാനും മാസക്കാലത്തെ മദ്യനിരോധനം മുതലാളിമാരുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും രണ്ടു കൂട്ടരുടെയും കീഴെ നിറുപ്പിരിക്കുന്നു. അനർഘമായ ഈ സേവനത്തിനു മുതലാളിമാർ പ്രതിഫലം നൽകിക്കിട്ടുണ്ടെന്നുവരാൻ യാതൊരു ന്യായം

വുമില്ല. ഇതുപോലുള്ള മറ്റു പല നികുതിമാർഗങ്ങളും ആലോചിച്ചു കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.

പുതിയ നികുതിചുമത്തൽ പ്രായോഗികകാര്യമല്ലെന്നു തെളിയിക്കപ്പെടുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റു ഗ്രാന്റോ പലിശകൂടാതെയുള്ള വായ്പയെങ്കിലുമോ കൊടുക്കണമെന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുവാൻ ഞാൻ മടിച്ചിട്ടില്ല.

മുൻപരിചയമില്ല, അതുകൊണ്ടു മനസ്സുരുത്തണം എന്നതു മാത്രമാണ് ഉടനെ മദ്യനിരോധനം നടപ്പിൽവരുത്താതിരിക്കുന്നതിനുള്ള യുക്തമായ ഏക ന്യായം. സേലത്തെ പരീക്ഷണത്തെ ഞാൻ വീക്ഷിച്ചതു ആ നിലയ്ക്കാണ്. ആദ്യത്തെ കാൽവയ്പ് വളരെ ആലോചിച്ചുവേണമെന്നു മദിരാശിഗവർണ്മെന്റു വിചാരിച്ചു, പരാജയത്തിന്റെ ഭരതരം സാധ്യതയുണ്ടാകാൻ അവർ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. സേലത്തെ പരീക്ഷണത്തിന്റെ വിജയം പദ്ധതി മുഴുവനും നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻ മതിയായ പ്രോത്സാഹനമാണ്. ഏകിലും പ്രാദേശിക പരിചയം നേടുന്നതിനുവേണ്ടി മദ്യനിരോധനം ക്രമേണ പല ഘട്ടങ്ങളായി നടപ്പാക്കാനുള്ള ഓരോ ഗവർണ്മെന്റിന്റെയും ആഗ്രഹം മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ഈ കാരണംകൊണ്ടാണ് പൂർണ്ണമദ്യനിരോധനത്തിനു പ്രവർത്തകസമിതി മൂന്നുകൊല്ലത്തെ കാലാവധി നിശ്ചയിച്ചതു്. ആ കാലം അതിവേഗം കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. നിശ്ചിതകാലത്തിനുള്ളിൽ ഈ ശാപത്തിൽനിന്നു് ഇന്ത്യയ്ക്കു മോചനംവേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, പണമില്ലാത്തതുകൊണ്ടോ നികുതി കമ്മിയാകുമെന്ന യോചനംകൊണ്ടോ, കാലവിളംബം പാടില്ല. ഏകാഗ്രനിഷ്ഠയോടുകൂടി ഈ പരിപാടി നടപ്പിൽ വരുത്തുകയാണെങ്കിൽ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളും സ്റ്റേറ്റുകളും അതനുസരിക്കുമെന്നതിനു സംശയമില്ല.

9

ബോംബെയിൽ മദ്യനിരോധനംമൂലം നികുതി വല്ലാതെ കുറയും. ധനകാര്യമന്ത്രിക്കു വരുവുചെലവു സമീകരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു; അതിനു് അദ്ദേഹത്തിനു പണം ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിനു പുതിയ നികുതികൾ ചുമത്തേണ്ടിവരും. ഭാരം വഹിക്കേണ്ടി വരുന്നവർ പരാതി പറയാതിരിക്കട്ടെ. നികുതികൾ എത്രതന്നെ ന്യായങ്ങളായാലും അവയോടുള്ള അനിഷ്ടം സുവിദിതമാണ്. നീതിപൂർവകങ്ങളായ എതിർപ്പുകൾക്കെല്ലാം ധനകാര്യമന്ത്രി പരിഹാരമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നറിയുന്നു. ഭാരം താങ്ങേണ്ടിവരുന്നവർ ഈ മഹത്തായ പരീക്ഷണത്തിനു സംഭാവന നൽകാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായി

9. Harijan, 1-4-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 47)

എന്നതിൽ അഭിമാനംകൊള്ളാത്തതെന്തുകൊണ്ടാണ്? മുഴുവൻ ജനങ്ങളുടെയും ആറ്റൊരുകണക്കിടയിൽ മദ്യനിരോധനം ആരംഭിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ ബോംബെയ്ക്ക് അഭിമാനിക്കാവുന്ന ഒരു സന്ദർഭമാകും അത്. ഈ മദ്യനിരോധനം മുകളിൽനിന്നു വച്ചുകെട്ടുന്ന ഒന്നല്ലെന്ന് ഓർക്കണം. ജനങ്ങളോട് ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ഗവർണ്മെന്റുകളാണ് അതു നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നത്. 1920-നു ശേഷം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പരിപാടിയിൽ ഒരീനമാണത്. തന്നിമിത്തം ഏകദേശം ഇരുപതുകൊല്ലം മുന്പു സൃഷ്ടമായി പ്രഖ്യാപിച്ച ഒരു ദേശീയാഭിലാഷത്തിന്റെ യഥോചിതമായ പൂർത്തീകരണമായിട്ടാണ് അതു വരുന്നത്.

ഡി. മദ്യത്തിനു പകരം

10

ഫാക്ടറിസമ്പ്രദായത്തിന്റെ അധ്വാനമേറിയതും രസമില്ലാത്തതുമായ എല്ലാ ജോലിയുടേയും, ഒരൊഴിച്ചുകൂടാത്ത അകമ്പടിയാണ് മദ്യപാനമെന്നു അഭിപ്രായമുണ്ട്. മഴക്കാലത്തും, അല്ലെങ്കിൽ നനവുള്ള പാടത്തും, പണിയെടുക്കുന്ന കൃഷിക്കാർക്കു സ്വയം ചൂടുപിടിപ്പിക്കുവാൻ വല്ലതും വേണമെന്നു പറയുന്നു. ഈ ബുദ്ധിമുട്ടുകളെ നേരിടാനുള്ള മാർഗങ്ങളെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വൈദ്യസുഹൃത്തുക്കൾക്കും മറ്റുപലർക്കും കനത്ത ഭാരമാണുള്ളത്, എങ്കിലും അതു നിർവഹിക്കുക പ്രയാസമാകരുത്. മദ്യം നിരോധിക്കപ്പെട്ട ഭിക്കുകളിൽ കൃഷിപ്പണിക്കാരുടെ ഇടയിൽപ്പോലും തണുപ്പുകാലത്തു കാൽ റാത്തൽ ചക്കരയും അത്രതന്നെ ഉള്ളിയും ഒന്നാംതരം ക്ഷണമായി കരുതിപ്പോരുന്നതു സ്വന്തം കണ്ണുകൊണ്ടു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ മാഹുരാപുഷ്പമുണ്ട്; മറ്റൊന്നും ചേർക്കാതെ ഇതുതന്നെ ഉന്മേഷകരമായ ഒരസ്സൽ ക്ഷേപദാർശനമാണ്. കള്ളക്കാച്ചിനു പ്രേരിപ്പിക്കാതെ എങ്ങനെ ജനങ്ങൾക്ക് ഈ പുഷ്പം സുലഭമാക്കാം എന്നു കണ്ടുപിടിക്കാനും നമുക്കു കഴിയണം.

11

* 'മദ്യത്തിനു പകരം 'പാനകം' കുടിക്കുന്ന പണ്ടത്തെ സമ്പ്രദായം വീണ്ടും നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. തണുത്ത വെള്ളം, ശർക്കര, ചെറുനാരങ്ങനീര്, സബ്ജാവിത്ത് (ജീരകം?) ഇവകൊണ്ടാണ് അതുണ്ടാക്കുന്നത്. ഇത് ഓജസ്സുണ്ടാക്കുകയും ശരീരത്തെ തണുപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. പുളിച്ച മോരും അഭിപ്രായപ്പെടാവുന്നതാണ്.

10. Harijan, 28-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 56)
11. Harijan, 28-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 57)
* ഒരാൾ അയച്ച ഒരു കത്തിൽനിന്നു ഗാന്ധിജി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതാണിത്.

ഇ. തൊഴിൽവ്യവസ്ഥകളിൽ മാറ്റങ്ങൾ

12

നഗരത്തിലെയും ഗ്രാമത്തിലെയും തൊഴിലാളിയുടെ തൊഴിൽ വ്യവസ്ഥകളിലും സമയങ്ങളിലും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തണമെന്നു് ഒരു ലേഖകൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവ ശ്രദ്ധേയങ്ങളാണു്.

‘നഗരങ്ങളിൽ (1) കഠിനപ്രയത്നത്തിന്റെ സമയം കുറയ്ക്കണം, (2) സാമാനവണി വലിക്കുന്നവരുടെയും റിക്ഷാക്കാരുടെയും ചുമട്ടുഭാരം പരിമിതപ്പെടുത്തണം. (3) കനത്ത ഭാരം വഹിക്കുന്നതു രാവിലെയോ വൈകുന്നേരമോ ആയിരിക്കണം, (4) വേനൽക്കാലത്തേകിലും ഉച്ചയ്ക്കു 12 മണിമുതൽ 2 മണിവരെ വിശ്രമമോ ലഘുവായ ജോലിയോ വേണം.

‘ഗ്രാമങ്ങളിൽ കൊയ്ത്തുകാലത്തു ചുട്ട വെയിലത്തു പണിയെടുക്കുന്ന കൃഷിക്കാർ വേഗത്തിൽ ക്ഷീണിക്കുകയും ഉത്തേജകസാധനങ്ങൾക്കു വെമ്പുകയും ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ ജോലിസമയം രാവിലെ 5.30 മുതൽ 10.30 വരെയും വൈകുന്നേരം 3 മുതൽ 6 വരെയും രണ്ടു ഘട്ടമായി എട്ടു മണിക്കൂറാക്കി ക്ലപ്തപ്പെടുത്തണം. മലയയിൽ ഈ സമ്പ്രദായമാണുള്ളതെന്നു കേൾക്കുന്നു. നാമക്കലിൽ ജനങ്ങൾ രാത്രി തണുപ്പുള്ളപ്പോൾ കൊയ്യാൻപോകുന്നതു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. വൈക്കോൽ തല്ലുമ്പോൾ അവർ വെയിൽകൊള്ളുന്നു. കളത്തിൽ—വൈക്കോൽ തല്ലി നെല്ലെടുക്കുന്നിടത്തു്—ഒരു പന്തൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു നല്ലതാണു്. ചൊറിച്ചിലുണ്ടാകുന്ന പൊടിയും തരിയും നഗ്നമായ ദേഹത്തിൽ പറുമ്പോൾ ഒന്നു കൂടിച്ചു് ആ ചൊറിച്ചിൽ മാറ്റാൻ പണിക്കാർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഷർട്ടുധരിക്കാൻ അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം.’

എഫ്. മദ്യനിരോധനവും സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളും

13

മദ്യനിരോധനത്തെപ്പോലെ കേവലം ധാർമികമായ ഒരു പരിഷ്കാരത്തിൽ സാമൂഹ്യപ്രശ്നം കൂട്ടിക്കലർത്തിയതുകൊണ്ടു്, സുഭാസബാബു ഏറ്റവും അപേക്ഷപിടിച്ച ഒരു കളിയാണു കളിച്ചിട്ടുള്ളതു്. തൊഴിലാളിയായിത്തീർന്നു കഴിയുടെ ഇരയായി ഭവിച്ച നിർഭാഗ്യവാന്മാരായ സ്വന്തം നാട്ടുകാരെ രക്ഷിക്കേണ്ടതു ഹിന്ദുവിന്റേതെന്നപോലെ മുസ്ലീമിന്റേയും പാഴ്സിയുടെയും

12. Harijan, 28-8-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p. 56-57)
13. Harijan, 22-7-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 51)

ക്രിസ്ത്യാനിയുടേയും താൽപര്യമാണ്. ബോംബെയിലെ സ്വത്തുടമകൾ ഒരു കോടി ഉറപ്പിക അധികം നികുതികൊടുക്കുന്നതു് അവർ പാഴ്സികളോ മുസ്ലിങ്ങളോ ആയതുകൊണ്ടല്ല, സ്വത്തുടമകളായതുകൊണ്ടാണ്. സ്വയം കുടിക്കാത്തവനായ നികുതിദായകൻ കടിയനെ രക്ഷിക്കുവാനാണ് നികുതികൊടുക്കുന്നതെന്നു പറയുന്നതു തീരെ അബദ്ധമായ ഒരു ധാരണയുണ്ടാകലാണ്—അയാൾ നികുതികൊടുക്കുന്നതു അയാളുടെ കട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനാണ്; ഇതുവരെയൊക്കട്ടെ, ആ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ചെലവു വഹിക്കാൻ അയാൾ കടിയനെ നിർബന്ധിക്കുകയായിരുന്നു. വർദ്ധിച്ച നികുതി പണക്കാർ ദരിദ്രരോടു ചെയ്ത അപരാധത്തിന്റെ മന്ദഗതിയിലും വളരെ ചെറിയ തോതിലുള്ള പരിഹാരമാണ്. ദരിദ്രർക്കു വർഗമൊന്നുമില്ല. ജാതിയോ മതമോ എന്തായാലും അവരെല്ലാം മർദ്ദിതവർഗത്തിൽപ്പെട്ടവരാണ്. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ അവർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള മതം ഗതികെട്ട ദാരിദ്ര്യമാണ്.

ലോകത്തിലെ പരോപകാരതൽപരരാണ് പാഴ്സികൾ. ഏറ്റവും മികച്ച ഈ ലോകോപകാരത്തിൽ അവരെന്തിനു പിന്നിൽപ്പെടണം? ഏറ്റവും വലിയ സംഭാവന അവരുടേതാണെങ്കിൽ, അവരുടെ ഏറ്റവും നല്ല പാരമ്പര്യത്തിനു യോജിച്ചതുമാത്രമാണ്. അവർ മൂന്നുവട്ടം അനുഗൃഹീതരായിത്തീരും. തങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച ഭാഗ്യഹീനരായ സ്വന്തം രാജ്യക്കാരുടെ സദാചാരങ്ങളെ ഭൂഷിപ്പിക്കുന്ന ഒരു വ്യാപാരത്തിൽനിന്നു് അവരിൽ പലരും പിൻതിരിപ്പിക്കപ്പെടും. മദ്യപാനശീലത്തിൽനിന്നു് അവർതന്നെ പിൻതിരിപ്പിക്കപ്പെടും. അവരുടെ കടി എത്രതന്നെ ചുരുങ്ങിയതോതിലാണെങ്കിലും അവരുമായി അടുത്ത പരിചയമുള്ളതുകൊണ്ടു് എനിക്കറിയാം, അതവരിൽ മായാത്ത ഒരു മുദ്ര പതിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു്. മൂന്നാമതു്, കാലം വൈകിയ ഈ പരിഷ്കാരത്തിനു് അവരുടെ ഇടയിലെ പണക്കാർ സംഭാവന ചെയ്തുവെന്നുമാകും. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള മുറവിളി ഒരപഖ്യാതിയാണ്. മദ്യനിരോധനം നടപ്പിൽ വരുത്തുകയെന്ന ഭാഗ്യം കൈവന്നിട്ടുള്ളതു് ഒരു പാഴ്സി മന്ത്രിക്കാണ്. ഡോക്ടർ ഗിൽഡറുടെ ജോലി ധനലാഭമുണ്ടാക്കാത്തതും കഠിനാധ്വാനവും രാജോചിതമായ തന്റെ മെഡിക്കൽപ്രക്രീസിയുടെ ചേതവും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതുമായ ഒന്നാണ്. ഇത്രതന്നെ നിസ്വാർത്ഥനായ മറ്റൊരു വൈദ്യൻ ബോംബെയിലെ ഷെറീഫാണ്. പണ്ഡിതനായ മൂന്നാമതൊരു പാഴ്സി സർവകലാശാലയുടെ വൈസ്മാൻസലറാണ്. നാലാമതൊരു വർത്തകൻ ബോംബെ മേയറും. ബോംബെയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഇത്ര സമഞ്ജസമായ ഒരൊത്തുചേരൽ ഇതിനുമുമ്പുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ബോംബെയിലെ കോൺഗ്രസ്സുകാരും കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിസഭയും സാമുദായികമനോഭാവമുള്ളവരും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും

ടെനേരെ ഉദാസീനരമായിരുന്നെങ്കിൽ, ഈ നിസ്തുലാവസ്ഥ കൈവരമായിരുന്നില്ല.

ബോംബെയിലെ മുസ്ലീങ്ങളുടെ സ്വമനസ്സാലെയുള്ള സഹകരണം കൂടാതെ ബോംബെയിൽ മദ്യനിരോധനം നടപ്പാക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ലെന്നും ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ എല്ലായിടത്തും വിശിഷ്ടമനസ്സരായ മുസ്ലീങ്ങളെല്ലാം ഈ ബോംബെ സംരംഭത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭാഗത്താണെന്നു എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

ജി. പാഴ്സികളുടെ എതിർപ്പ്

14

തിലക്സ്വരാജ് ഫണ്ടിലേക്കു 10 രൂ. അയച്ച ഒരു പാഴ്സി സൂക്തത്തു ബോംബെയിൽനിന്നെഴുതുന്നു: 'പാഴ്സികളോടു് അങ്ങു ചെയ്ത അഭ്യർത്ഥന വളരെ വൈകിപ്പോയി. അങ്ങു് ഒരു പ്രസ്ഥാനമാരംഭിക്കുന്നുണ്ടെന്നു യേനു് ബോംബെഗവർണ്മെൻറ് ഇത്തവണ കാലേകൂട്ടി 23 ലക്ഷം ഉറപ്പിക പോക്കറ്റിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. മറ്റൊരു സമുദായവും അവരുടെ സ്ഥാനം കൈക്കലാക്കുകയില്ലെന്നും ഈ തിന്മ എന്നെന്നേക്കുമായി നശിപ്പിക്കുവാൻ താങ്കൾക്കു കഴിയുമെന്നും പാഴ്സികൾക്കു ഉറപ്പുകൊടുക്കാമെങ്കിൽ, പ്രബുദ്ധ പാഴ്സി സമുദായത്തിന്റെ ഹൃദയപൂർവ്കമായ സഹകരണമുണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ ഏറ്റുപറയുന്നു '

ഒരുകൊല്ലത്തേക്കുള്ള നികുതി ഗവർണ്മെൻറ് മുൻകൂറായി വസുലാക്കിയിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ മദ്യവർജനം പുരോഗമിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഷാപ്പകൾ പൂട്ടുന്നവർക്കു, കൂടുതൽ നല്ലകാലം വരുമ്പോൾ സംഖ്യ മടക്കിക്കിട്ടേണ്ടതാണു്. മദ്യവ്യാപാരികൾ നിസ്സഹകരണക്കാരല്ലെന്നതു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ; പണം മടക്കിക്കിട്ടാൻ അവർക്കു ഗവർണ്മെൻറിനോടു് അപേക്ഷിച്ചുകൂടെന്നു വരുന്നതിനു ന്യായമൊന്നുമില്ല. ആ സ്റ്റേഫിതൻ ആവശ്യപ്പെട്ട ഉറപ്പിനേപ്പറ്റിയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകളോടുകൂടി യാതൊരു സമുദായ പരിഷ്കരണവും ഇന്നേവരെ നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നമാത്രമേ എനിക്കു പറയാനുള്ളൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദത്തിന്മേലും എല്ലാവരും നന്നായിപ്പെങ്കിൽ ആരും നന്നാകേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നാണു്; എന്നാൽ പരിഷ്കരണങ്ങളാകട്ടെ, ഒറ്റത്തൂണിന്നു മാത്രകാണിച്ചുകൊടുക്കുകയാണു പതിവു്. പാഴ്സികളോടുള്ള എന്റെ അഭ്യർത്ഥന മറ്റുള്ളവർ ചേർന്നാലും ഇല്ലെങ്കിലും അവർ ഈ മദ്യവർജനപ്രസ്ഥാന

14. Young India, 27-2-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 74)

ത്തിൽ ചേരണമെന്നാണ്. വാസ്തവംപറഞ്ഞാൽ, പാഴ്സികളു-
ല്ലാത്ത വളരെപ്പേർ മദ്യകച്ചവടം ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

15

മദ്യഷാപ്പു പിടിക്കറിങ്ങിന് പാഴ്സികളുമായി ഉററബന്ധമു-
ണ്ട്. നമ്മുടെ രാജ്യക്കാരായ പാഴ്സികളോടു നാം വലിയ ക്ഷമ
കാണിക്കേണ്ടതായിവരും. പിടിക്കറിങ്ങു പാടേ നിർത്തുവാൻ ന
മുക്കു നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും, നാം മദ്യവ്യാപാരികളുടെ ഒരു സമ്മേ-
ളനം വിളിച്ചുകൂട്ടി അവരുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ മനസ്സിലാക്കുകയും നമ്മു-
ടേതു അവർക്ക് വിവരിച്ചുകൊടുക്കുകയും വേണം. മി.ഗോഡ്രജ് രാജിൻ-
സംഭാവന മദ്യനിരോധനത്തിനും മർദ്ദിതജനസമുദായത്തെത്തീർത്ത
യി നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ എല്ലാ പാഴ്സികളും മഹത്തര-
യ ഈ മദ്യവർജനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ എതിരാളികളാണെന്നു കരു-
താതിരിക്കുക. മിതവാദിമന്ത്രിമാർ ധൈര്യം കൈക്കൊണ്ടു ലേലപ്പു-
ണമൊക്കെ മടക്കിക്കൊടുക്കുകയും എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളും പൂട്ടുകയും
ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ, തൽക്കാലം ഏറ്റവുമധികം യേശുസാനുള്ളതു്
മദ്യവർജനപ്രസ്ഥാനത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഹി.സ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു-
ക്കാമെന്ന സംഗതിയേയാണു്. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ ക്രമപ്പെടുത്താനേ-
പറ്റു, തടയാൻ പറ്റില്ലെന്നു ഞാൻ അവർക്ക് ഉറപ്പു നല്കിക്കൊള്ളുന്നു.
മദ്യഷാപ്പുകൾ ഇല്ലാതാക്കുവാനും മരുന്നുകച്ചവടക്കാർ മരുന്നായി
കൊടുക്കുന്നതൊഴിച്ചു മറെറല്ലാ മദ്യവിക്രയവും കുറയ്ക്കുന്നതും
കരുതാ-
വാനും ജനങ്ങൾ ഉറച്ചിരിക്കുന്നു. യാതൊരു കാലവിളംബത്തെയും
പൊറുക്കാത്ത ഒരു കാര്യമാണിതു്.

16

മദ്യഷാപ്പു പിടിക്കറിങ്ങു് പാഴ്സിമദ്യഷാപ്പുകളിൽ മാത്രമേ
യുള്ളൂ എന്ന യേശു വളരെ പാഴ്സി സുഹൃത്തുക്കൾക്കുള്ളതായി തോ-
ന്നുന്നു. ഇതു തികച്ചും അബദ്ധ ധാരണയാണു്. ഏറ്റക്കുറവു സംഘ-
ടിതമായ രൂപത്തിൽ ഇന്ത്യയിൽ സർവത്ര ഇപ്പോൾ പിടിക്കറിങ്ങു-
നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. ഗുജറാത്തിനു പുറത്തുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ പാഴ്-
സികളേക്കുറവു ഹിന്ദു വ്യാപാരികളാണധികം. ഗുജറാത്തിൽപ്പോ-
ലും വെട്ടിമുറിച്ചിടുന്ന അനേകായിരം ചെത്തുമരങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗ-
വും ഹിന്ദുക്കളുടേതാണു്. ഹിന്ദുക്കളുടെ കള്ളഷാപ്പുകളും വ്യാപാര-
യ തോതിൽ തീർച്ചയായും പിടിക്കറു ചെയ്യപ്പെടുന്നതാണു്. സംഘ-
ടിതമായ പിടിക്കറിങ്ങു് ഇപ്പോൾ തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിട്ടേയുള്ളുവെന്നു്
ഓർക്കണം. എന്റെ പ്രസംഗങ്ങളിൽ ഞാൻ പാഴ്സികളോടു-
പ്രത്യേകിച്ചും അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുള്ളതു്, അവരും ഞാനും തമ്മിൽ

15. Young India, 29-6-1921 (Drink, Drugs and Gambling, p. 74)
16. Young India, 1-5-1930 (Drink, Drugs and Gambling, p. 75)

അദ്ദേശ്യമായ ഒരു ബന്ധമുള്ളതുകൊണ്ടും, അവർ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പുരോഗമിച്ചതും ഏറ്റവും നന്നായി സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടതുമായ സമുദായമാകുകൊണ്ടും തന്മൂലം അധികം എളുപ്പത്തിൽ ന്യായത്തിന് വഴങ്ങുന്നവരാകുകൊണ്ടും ആണ്. അവർ വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങൾ വായിക്കുന്നുണ്ട്. പാഴ്സിമദ്യവ്യാപാരികൾ എന്റെ സമ്മേളനങ്ങളിൽ ഹാജരാകാറുണ്ട്. ഹിന്ദുക്കളോടൊക്കെ, അങ്ങനെ ചെയ്യാതിരിക്കണമെന്നുപറഞ്ഞു. അത്ര വിവരമില്ലാത്തവരാണ്. ഈ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞവരെ (ഹിന്ദുക്കളെ) സമീപിക്കാൻ അവരുടെ ഷാപ്പിലോ വ്യൂട്ടിലോ പോയാലേ പററുവാൻ സാധിക്കൂ. പാഴ്സിമദ്യവ്യാപാരികളിൽനിന്നും എനിക്കു കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സഹായം വളരെ പ്രോത്സാഹനകരമാണ്. ഇപ്പോഴും അപര്യാപ്തമാണെങ്കിലും, ഒരു പാഴ്സി സഹോദരിയായ മിതുബായ് പെറ്റിറ്റാണ് ഒരു പാഴ്സി വകീൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സഹായികളോടുകൂടി സുറത്ത് ജില്ലയിൽ പിക്കറ്റിങ്ങു സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ബെഹ്റാം മേത്തയും ധൻ ജിഷാദർ ബാറിയും ഇതേ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി ജയിൽവാസം വരിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഉപ്പനിയമം ലംഘിച്ചതിനാണ് അവർ അറസ്റ്റു ചെയ്യപ്പെട്ടതെങ്കിലും, മദ്യവ്യാപാരികളുടെ ഇടയിൽ അവരുടെ അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ സ്വാധീനശക്തി വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയുള്ളതുകൊണ്ടല്ല, അവരെ അറസ്റ്റുചെയ്യണമെന്ന ഒരു ശക്തം എനിക്കുണ്ട്. എങ്ങനെയായാലും ഉപ്പസത്യഗ്രഹത്തിലെമ്പോലെയെ മദ്യനിരോധനപ്രവൃത്തിയിലും അവർ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. ചാരായക്കടകളെന്നപോലെ കള്ളപ്പാപ്പകളും പിക്കറ്റുചെയ്യാൻ എനിക്കു തികച്ചും ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടെന്നു പൂർണ്ണബോധ്യത്തോടുകൂടിയാണ് ഇന്ത്യയിലെ എന്റെ കാണാൻവന്ന പാഴ്സിമദ്യവ്യാപാരികൾ തിരിച്ചുപോയതെന്ന സംഗതി എനിക്കു തുലോം സന്തോഷപ്രദമായ ഒന്നായിരുന്നു. അടുത്തുകിടക്കുന്ന ബറോഡാ സ്റ്റേറ്റിലെ മദ്യപ്പാപ്പകളെക്കുറിച്ചു ഓഴിച്ചുവിടുകയാണെന്നായിരുന്നു ഒരു പരാതി. ഈ ആരോപണം ശരിയാണ്. എങ്കിലും ബറോഡാ സ്റ്റേറ്റുകാർ അവിടത്തെ കർണീകളെ പിക്കറ്റുചെയ്യാൻ ഏർപ്പാടു ചെയ്യുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് ഞാൻ. മദ്യനിരോധനം പ്രഥമമായും പ്രധാനമായും ഒരു ധർമ്മിക പരിഷ്കരണമാണ്. ഇന്ത്യയുടെ ബാക്കി ഭാഗങ്ങളെപ്പോലെ ഇന്ത്യൻ സ്റ്റേറ്റുകളും അതിൽ താൽപര്യമുള്ളവയാണ്. നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ഈ സംരംഭം ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്, അവരങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

എന്നെ കണ്ടു സ്നേഹിതന്മാർ അവരുടെ ജീവിതമാർഗത്തെപ്പറ്റിയും സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇവിടെയാണ് പാഴ്സികൾ ഒരു സമുദായമെന്നനിലയിൽ ഒരു പരിഹാരം കണ്ടെത്താൻ ഇറങ്ങിവരേണ്ടതു്. തങ്ങളുടെ ഏക വരുമാനമാർഗം ഇല്ലാതാകുമ്പോൾ വളരെമുപ്പ് വേണ്ടതായിരുന്നു ഇതു്—ആശ്വാസം ആവശ്യമുള്ളവർക്കു

തൊഴിൽ കൊടുക്കാൻവേണ്ടി പാഴ്സിസംഘടനകൾക്കു സ്ഥിതി വിവരക്കണക്കുകൾ തയ്യാറാക്കുകയും ബ്യൂറോകൾ തുറക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. മഹത്തായ ഈ സമുദായത്തിലെ ഇത്രയേറെ അംഗങ്ങൾ അധർമ്മികമായ ഒരു കച്ചവടംകൊണ്ടു ജീവിക്കുന്നുവെന്നത് അഭിമാനിക്കത്തക്ക സംഗതിയല്ല.

17

ശ്രീ അബിദ് അലി ഉൾപ്പെടെയുള്ള കോൺഗ്രസ്സുകാരായ പിന്നാക്കക്കാരുടെ നേരേ കഴിഞ്ഞ ആഗസ്റ്റ് 10-ാം തീയതി നടത്തിയ അക്രമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രതിഷേധത്തിൽ ഏതാണ്ടു 175 പാഴ്സിസികൾ ഒപ്പുവച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രതിഷേധത്തിൽ ഒപ്പുവച്ചവരിൽ ബാറിസ്റ്റർമാരും ഡോക്ടർമാരും സോളിസിറ്റർമാരും പ്രൊഫസർമാരുമുണ്ട്. ഒപ്പുവച്ചവരെ അവരുടെ പ്രതിഷേധത്തിന് ഞാൻ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. എങ്കിലും വെറും പ്രതിഷേധം ആ തെമ്മാടിത്തം സംഘടിപ്പിച്ചവരിൽ പറയത്തക്ക ഫലമൊന്നുമുളവാക്കുകയില്ലെന്നു ഞാൻ അവരോടു അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊള്ളട്ടെയോ? മദ്യവ്യാപാരികളുമായി നേരിട്ടു ബന്ധം പുലർത്തുക, മാന്യമായ മരണത്തെങ്കിലും പണി അവർക്കുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുക, ഈ കച്ചവടത്തിനെതിരായ ശക്തിയേറിയ പൊതുജനാഭിപ്രായം പാഴ്സിസികൾക്കിടയിൽ സൃഷ്ടിക്കുക-ഇതൊക്കെയാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ആവശ്യം. ഈ മദ്യവ്യാപാരികൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള വാദം അവർ ഈ കച്ചവടം വേണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ മറ്റുള്ളവർ അതേരോടുകൂടെയാണ്. അവരുടെ ഒഴിഞ്ഞുനിൽപ്പ് പാഴ്സിസികൾക്കുവേണ്ടി നല്ല പുറത്തും ഒരു പൊതുജനാഭിപ്രായം സൃഷ്ടിക്കുമെന്നും, മറ്റുള്ളവർ ഈ അധർമ്മികവ്യാപാരം നടത്തുന്നതിനെ അത് (ഒഴിഞ്ഞുനില്പ്) അസാധ്യമാക്കിത്തീർക്കുമെന്നും ഞാൻ അവരോടു അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. സ്വന്തം കലത്തൊഴിലായിരുന്ന ഈ വ്യാപാരം വെടിഞ്ഞു മറ്റുള്ളവർക്കു നേത്രം നൽകിയ രത്നഗിരിജില്ലയിലെ ഭണ്ഡാരികളുടെ ഉദാഹരണം ഈ പംക്തികളിൽ ഞാൻ വിവരിക്കുകയുണ്ടായി. കോലി വർഗത്തിൽപ്പെട്ട വളരെപ്പേരും ഇതു പോലെതന്നെ ചെയ്തു. അതിനാൽ പാഴ്സിസികൾ ഈ പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽവരുത്തിയാൽ അവർ മാർഗദർശികളാകുമെന്നുമാത്രമല്ല, ഒരു നല്ല മാതൃകയെ അനുവർത്തിക്കുകയും തൊഴിലാളികൾക്കു അപരിഹാര്യമായ ദ്രോഹംചെയ്യാകാണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കച്ചവടത്തിന്റെ ഉന്മൂലനത്തിനു ദേശാഭിമാനപൂർവ്വം സഹായിക്കുകയും കൂടിയായാവും.

17. Young India, 24-9-1931 (Drink, Drugs and Gambling, p. 76)

ബോംബെയിലെ മദ്യനിരോധനത്തിനേതരേ പ്രതിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് ബോംബെയിൽ നടത്തിയ ഒരു പാഴ്സിസമ്മേളനത്തിന്റെ നീണ്ട വിവരണം ഞാൻ വായിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ സമ്മേളനത്തിൽ പാഴ്സി മഹിളമാരും പങ്കുകൊണ്ടു എന്ന് കാണുന്നു. കോൺഗ്രസ് പരിപാടിയിലെ മുഖ്യയിനമായ മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ കർത്താവു് എന്ന നിലയിൽ, മദ്യനിരോധനനയത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുവാൻ ബോംബെമന്ത്രിസഭയോടു് ആവശ്യപ്പെടണമെന്നു് എന്നോടു് അപേക്ഷിക്കുന്ന ഏതാനും ഏഴുത്തുകൾ പാഴ്സിസുഹൃത്തുക്കളിൽനിന്നു് എനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്.

വിരോധം മദ്യനിരോധനത്തിനോടുതന്നെയോ, അതോ പുതിയ നീക്കത്തിലോ ചുമത്തലിനോടോ എന്ന് വ്യക്തമല്ല. പാഴ്സികളും ഞാനും തമ്മിലുള്ള ഉറ്റ ബന്ധം ഇന്ത്യയ്ക്കു മുഴുവൻ അറിയാം. ഏതൊരു കാര്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം തനി ലോകോപകാരമാണോ അതിനെതിരെ ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച ലോകോപകാരികളുടെ വർഗം അണിനിരക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു വേദന തോന്നുന്നു. പാഴ്സി മഹിളമാരും ഈ സമരത്തിൽ അണിനിരന്നിരിക്കുന്നുവെന്ന അറിവു് ആ വേദനയെ ഒറ്റപ്പെടുത്താതെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. കൊള്ളരുതാത്ത ലീഷണികൾ ആ സമ്മേളനത്തിൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടുവെന്നും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വാദമുണ്ടായെന്നും കാണുന്നു. ആ സമ്മേളനത്തിൽ പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെട്ട കോപമൊക്കെ നാൽക്കാലിക വികാരം നിമിത്തമായിരുന്നെന്നും പാഴ്സികളുടെ സഹജമായ ലോകഹിതാഭിലാഷം വീണ്ടും പ്രകടമാകുമെന്നും ആശിക്കാനേ എനിക്കു കഴിയൂ. മദ്യനിരോധനനിയമംകൊണ്ടു് ആദ്യം ഗുണമുണ്ടാകുന്നതു് പാഴ്സികൾക്കായിരിക്കുമെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെട്ടുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. കുടി പാഴ്സികൾക്കു ദോഷമൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നോ ചെയ്യുന്നില്ലെന്നോ പറയുന്നതു തെറ്റാണ്. പാഴ്സികളായ മദ്യക്കച്ചവടക്കാരെ മറോടെ കിലും ജീവനക്കാർഗത്തിലേക്കു തിരിച്ചുവിട്ടാൽ പാഴ്സികൾക്കുതന്നെയും അതുകൊണ്ടുള്ള മെച്ചം.

'നീര'യെന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പുളിപ്പിക്കാത്ത കള്ളിനു് മദ്യനിരോധനം ബാധകമല്ലെന്നു് ഈ എതിർപ്പുകാരെ ഞാൻ ഓർമ്മപ്പെടുത്തട്ടെ. അതിനാൽ, ഒരൊറ്റ പാഴ്സിക്കും നീര ഇല്ലാതാക്കാൻ പോകുന്നില്ല. നീര കരിമ്പിൻനീരിനോളംതന്നെ ആരോഗ്യകരവും ഒരുപക്ഷേ, അതിനെക്കാൾ വിലകുറഞ്ഞതുമാണു്; ഏകിലും അതു വേഗം പുളിക്കാതിരിക്കാൻ വല്ല വഴിയും കണ്ടുപിടിക്കണം.

18. Harijan, 8-4-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 77)

ക്കണം; മറ്റു ഏതു മധുരനീരിനെയും വേഗം പുളിക്കുമെന്ന ഒരു ഭോഷം നീർത്തുണ്ട്.

19

പാഴ്സികൾ അവരുടെ യംവെടിഞ്ഞു കോൺഗ്രസ്സിന്റെ മദ്യനയത്തെ സഭയെ നേരിടണമെന്നു എന്നിക്കത്ര ആഗ്രഹമുണ്ട്! മദ്യലൈസൻസുകൾ ലേലം ചെയ്യാനോ വിൽക്കാനോ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കുവാൻ ഗവർണ്മെന്റിനുള്ള അസന്ദിഗ്ദ്ധാവകാശത്തെ എത്രയെത്ര എതിർക്കൽ അവർ ഒരു തത്ത്വമാക്കിയിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പിന്നെ വാദിക്കാനൊന്നുമില്ല. ഒരു തത്ത്വത്തിന്റെനേരെ മറ്റൊരു തത്ത്വം പ്രഖ്യാപിക്കലാണു് അതു്. എന്നാൽ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത ഇത്തരമൊരു മനോഭാവം അവർ കൈക്കൊണ്ടിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ലൈസൻസുകാരുടെയും ചെത്തുകാരുടെയും നിവേദകസംഘം അത്തരമൊരു നിലപാടു് സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

എന്നാൽ തത്ത്വത്തിന്റെ കാര്യമല്ലാതെതന്നെ, ആ നയം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന രീതിയെക്കുറിച്ചു് ആക്ഷേപങ്ങൾ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അവ താഴെപ്പറയുന്നവയെപ്പറ്റിയാണു്:

എ. മതപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കു വീണ്ടു് ഉപയോഗിക്കുവാനുള്ള അവകാശം.

ബി. വൈദ്യവശ്യങ്ങൾക്കു്, അതായതു് ആരോഗ്യപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കു്, മദ്യം ഉപയോഗിക്കുവാനുള്ള അവകാശം.

സി. വർഗീയ വിവേചനം.

ഡി. ജോലിയില്ലാതാക്കപ്പെടുന്നവർക്കു്, അതായതു് ചെത്തുകാർക്കും കോൺട്രാക്ടർമാർക്കും മദ്യവ്യാപാരികൾക്കും മറ്റും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ.

ഇ. സ്വത്തുനികുതി ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഫലം.

ഇവയെല്ലാം വ്യക്തമായ ഉത്തരങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന സമചിത ചോദ്യങ്ങളാണു്. ആ നയം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനേരെ ഉന്നയിക്കാവുന്ന ന്യായമായ ആക്ഷേപങ്ങളെയെല്ലാം മന്ത്രിമാർ ഇല്ലാതാക്കിയേ തീരൂ.

മതാവശ്യങ്ങൾക്കോ ആരോഗ്യാവശ്യങ്ങൾക്കോ വീണ്ടു് ഉപയോഗിക്കാനുള്ള അവകാശം ഡോ. ഗിൽഡർ എന്നും സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടു്

19. Harijan, 8-7-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 79)

നിയമപ്രകാരം വർഗീയവിവേചനമൊന്നും ഉണ്ടാകയില്ലെന്നു അറിയുന്നു. നിയമം നടപ്പിൽവരുത്തുന്നതിലാണ് അതു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുക. ആക്ടും, യൂറോപ്യന്മാർക്കുപോലും, ചോദിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം പെർമിറ്റു കിട്ടുകയില്ല—നിയമത്തിൽനിന്നു് ഒഴിഞ്ഞുമാറുന്നതു കൂടാതെ കഴിക്കാൻ മാത്രമാണെങ്കിൽപ്പോലും, ഗുണദോഷങ്ങൾ നോക്കിയാണ് ഓരോ അപേക്ഷ സംബന്ധിച്ചും തീർപ്പു ചെയ്യുക. യൂറോപ്യന്മാർപോലും ഈ രാജ്യത്തിലെ മദ്യനയത്തെ മാനിക്കണമെന്നും കഴിയുമെങ്കിൽ പെർമിറ്റുകൾ ആവശ്യപ്പെടാതിരിക്കണമെന്നും പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടും. ബോംബെയിലെ ആർച്ച് ബിഷപ്പു് മദ്യഷാപ്പുകൾ പൂട്ടുന്നതിനെതിരെ തൃപ്തികരമല്ലാത്ത എതിർപ്പുകൾ ഉന്നയിച്ചുവെങ്കിൽപ്പോലും, സന്മനസ്സോടുകൂടി പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു, താനും തന്റെ കീഴിലുള്ള വളരെപ്പേരും സ്വന്താവശ്യത്തിനു പെർമിറ്റുകൾ ആവശ്യപ്പെടാൻപോകുന്നില്ലെന്നു്. വളരെ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റു പുരോഹിതന്മാരും ഇതുപോലെ ത്യാഗസന്നദ്ധത വെളിപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നു. യൂറോപ്യൻ പുരോഹിതന്മാരുടെ മാതൃക സാധാരണ യൂറോപ്യന്മാർ അനുകരിച്ചെങ്കിൽ അതൊരാശ്ചര്യമായി എനിക്കു തോന്നുകയില്ല. എന്നാലും നിയമം നടപ്പിൽ വരുത്തുമ്പോൾ യൂറോപ്യന്മാരോടു്, വളരെ നൂറ്റാണ്ടുകളായി ഇന്ത്യയെ സ്വരാജ്യമാക്കിയ പാഴ്സികളോടും മറ്റും കാണിക്കുന്നതിലേറെ ഔദാര്യം കാണിക്കുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും നിഷ്കപടമായ ഓരോ അപേക്ഷയും അനുഭാവപൂർവ്വം പര്യായലോചിക്കപ്പെടുമെന്നതിൽ എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. പരക്കെയുള്ള അഭിപ്രായത്തോടു പാഴ്സികൾ യോജിക്കുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചുകൂടേ—വിശേഷിച്ചും അദ്ധ്വാനിക്കുന്ന ജനവിഭാഗത്തിന്റെ സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവുമായ ക്ഷേമം സംരക്ഷിക്കുവാൻ അതു സഹായിക്കുമ്പോൾ? ഇനിയും സമയമുള്ളതുകൊണ്ടു്, മദ്യപാനദോഷം തടയേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത പ്രബുദ്ധരായ പാഴ്സികൾ തീർച്ചയായും അംഗീകരിക്കണം.

ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളുടെ ഹൃദയപൂർവ്വകമായ സഹകരണം ഇല്ലാതെ, ഡി., ഇ. ഇനങ്ങൾ തൃപ്തികരമായ വിധം കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ തീരെ സാധ്യമല്ല. ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അവയുടെ ട്രസ്റ്റിമാർതങ്ങളുടെ വാദം കണക്കുകൾകൊണ്ടും വസ്തുതകൾകൊണ്ടും തെളിയിക്കണം. കുറച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടൊക്കെ ഉണ്ടാകുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഓരോ നികുതിയും ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. എങ്കിലും ഒരൊറ്റ ധർമ്മസ്ഥാപനത്തിനുപോലും കാര്യമായ കോട്ടം തട്ടുകയില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും ബോംബെനഗരത്തിൽനിന്നു കിട്ടുമെന്നു കണക്കാക്കീട്ടുള്ള ഏതാണ്ടു് ഒരുകോടി ഉറപ്പിക അസംഖ്യം ആളുകളുടെ പക്കൽനിന്നാകുകൊണ്ടു്, ഒരൊറ്റ വ്യക്തിക്കും സ്ഥാപനത്തിനും ഒഴുപ്പാമായ

ഭാരം ഉണ്ടാകാനിടയില്ല. എങ്കിലും മറിച്ചാണ് സ്ഥിതിയെന്നു വാദിക്കുന്നവരാണ് അവരുടെ വാദം തെളിയിക്കേണ്ടതു്.

ഗവർണ്മെന്റിനു ശരിയായ തീരുമാനമെടുക്കാൻ സാധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി മദ്യവ്യാപാരികൾ അവരുടെ വാദങ്ങൾ എല്ലാ വിശദ വിവരങ്ങളോടുംകൂടി സമർപ്പിക്കണം. വീഞ്ഞു സ്റ്റോക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ളവരിൽ മിക്കവരും ഗവർണ്മെന്റ് ആവശ്യപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുപോലുമില്ലെന്നാണ് അറിയുന്നതു്. അവർ പരിഭവംകാരണം, തങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ ഗവർണ്മെന്റിനെ സഹായിക്കാതായാൽ, ഗവർണ്മെന്റ് എങ്ങനെയാണ് അവരുമായി ഇടപെടുക? തെളിയിക്കപ്പെട്ടതും കൂടാതെ കഴിക്കാവുന്നതുമായ ഓരോ ബുദ്ധിമുട്ടും പരിഹരിക്കുവാൻ ഗവർണ്മെന്റ് അങ്ങേയറ്റം ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നു് അറിയുന്നു. 'കൂടാതെ കഴിക്കാവുന്ന' എന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു് മനഃപൂർവമാണു്. താജി*നു് ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടും, പക്ഷേ, അതു മദ്യപ്പാപ്പടമകൾക്കു ബുദ്ധിമുട്ടുകളുണ്ടാകുമെന്നു പറയുന്നതുപോലെയാണു്. താജ് വമ്പിച്ച മദ്യവ്യാപാരിയാണു്. വളരെ ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിനു പ്രസിദ്ധിയാർജിച്ച ടാറ്റാകുടുംബം ഈ ആവശ്യത്തിനു് അധികം നല്ല മറ്റു മാർഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കാൻ സമർത്ഥരാണ്. മദ്യക്കച്ചവടത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന അശുദ്ധമായ വരുമാനം കളഞ്ഞുകളിച്ചാൽ ഈ ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങൾ കൂടുതൽ ധന്യങ്ങളായിത്തീരുമെന്നു പറയുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു.

എച്ച്. മതപരമായ ചടങ്ങുകൾക്കു മദ്യം ഉപയോഗിക്കൽ

20

മതത്തിന്മേൽ കൈയേറ്റം നടത്തുകയാണെന്നു് മുറവിളിക്കുതിയപ്പോൾ എതിർപ്പുകാർ സത്യത്തിൽനിന്നു വ്യതിചലിച്ചു. യഥാർത്ഥ മതചടങ്ങുകൾക്കു മദ്യങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു പ്രത്യേക പെർമിറ്റു കിട്ടാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന, സശ്രദ്ധം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട മദ്യനിരോധനചട്ടങ്ങൾ ഞാൻ വായിക്കുകയുണ്ടായി. മരുന്നാവശ്യങ്ങൾക്കു് അവ ഉപയോഗിക്കാൻവേണ്ട വ്യവസ്ഥകളും ചട്ടങ്ങളിലുണ്ടു്. നികുതി ചുമത്തലിനെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ, അജ്ഞായ ജനകോടികളുടെ ക്ഷേമത്തിനു് ഉതകുന്ന മദ്യനിരോധനത്തെപ്പോലുള്ള ശ്രേഷ്ഠമായ ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി നികുതി ചുമത്തുന്നതിൽ പിറുപിറുക്കുന്നതു് ലോകഹിതൈഷികൾക്കു ഭ്രഷണമല്ല. അതിനാൽ ഉദാരമതികൾ—പാഴ്സികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇവർ ധരോളമുണ്ടു്—

* ബോംബെയിലെ താജ് ഹോട്ടൽ.
20. Harijan, 8-4-1939 (Drink, Drugs and Gambling, p. 77)

മുന്നോട്ടുവരുമെന്നും, സ്വന്തം ശരീരത്തെയും ആത്മാവിനെയും നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ശാപത്തിൽനിന്നും അദ്ധ്വാനിക്കുന്ന ജനവിഭാഗത്തെ മോചിപ്പിക്കുമെന്നും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന ശ്രേയസ്കരമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തെ സഹായിക്കുമെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

ഐ. മാഹൂരയെ ഒഴിവാക്കൽ

21

മാഹൂരാപുക്കളെപ്പറ്റി ഒരു ലേഖകൻ നീണ്ട ഒരു കത്തയച്ചിരിക്കുന്നു. മദ്യം വാറ്റിയെടുക്കാനല്ലാതെ മറ്റാവശ്യങ്ങൾക്കു മാഹൂരാപുക്കൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്മേലുള്ള എല്ലാ നിയന്ത്രണവും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണെന്നും അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഒരു തികഞ്ഞ മദ്യനിരോധനവാദിയെന്ന നിലയിൽ ഈ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കാൻ എനിക്കു മടിച്ചില്ല. ഈ മദ്യനിരോധനത്തിന്റെ സങ്കല്പം മുഴുവനും ശിക്ഷാപരമല്ല, വിദ്യാഭ്യാസപരമാണ്. മദ്യങ്ങൾക്കും മയക്കുമരുന്നുകൾക്കും ഇവയുടെ വിൽപ്പന നടത്തുവാൻ ലൈസൻസുള്ള ഷാപ്പുകൾക്കും ഗവർണ്മെന്റ് നൽകിയ അംഗീകാരം പിൻവലിച്ചാൽ, വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ വഴി സുഗമമായി. മദ്യനിരോധനനിയമപ്രകാരമുള്ള ശിക്ഷാവ്യവസ്ഥകൾ ഇന്നുവരെ നിലവിലുള്ള മറ്റു ശിക്ഷാവ്യവസ്ഥകളിൽനിന്നു തീരെ വ്യത്യസ്തമായിരിക്കണം. തന്നിമിത്തം എന്റെ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടെങ്കിൽ മാഹൂരാ വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ജനങ്ങളെ വിശ്വസിക്കാം; തെറ്റായവിധം അതു് ഉപയോഗിച്ചെങ്കിലോ എന്നു ഭയന്നു് അവരതു തീരെ ഉപയോഗിച്ചുകൂടെന്നു നിശ്ചയിക്കേണ്ടതില്ല. അതിനാൽ മാഹൂരാ വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു മദ്യനിരോധനനിയമപ്രകാരം തടസ്സമൊന്നുമുണ്ടാവുകയില്ല, കള്ളു് വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു തടസ്സമുണ്ടാകാത്തതുപോലെ. മാഹൂരാപുക്കൾകൊണ്ടും മാഹൂരാഎണ്ണകൊണ്ടും മാഹൂരാമരംകൊണ്ടുമുള്ള ചില ഉപയോഗങ്ങളാണു ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു്; ഇതു ഞാൻ ആ എഴുത്തിൽനിന്നു പകർത്തുകയാണു്:

1. പുതിയ മാഹൂരാപുക്കൾ തിന്നാൻ മധുരമുള്ളതാണു്
2. ഉണങ്ങിയ മാഹൂരാപുക്കൾകൊണ്ടു പലതരം ക്ഷേത്രസാധനങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ടു്. ഇവ ദരിദ്രരുടെ മധുരപലഹാരമാണു്
3. മാഹൂരാപുക്കൾകൊണ്ടുള്ള കഷായം മലബന്ധം മാറ്റാൻ പറ്റിയ ഒരു ഔഷധമാണു്

21. Harijan, 25-9-1937 (Drink, Drugs and Gambling, p.41)

4. ഇതിന്റെ കരുവിലിന്നു കിട്ടുന്ന എണ്ണ ക്ഷേത്രസാധനമായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. ഇത് ദരിദ്രന്റെ നെയ്യാണ്. ഡോളിയ എന്ന പേരിലാണ് ഇതറിയപ്പെടുന്നത്.

5. മാഹുരാപുക്കൾ മനുഷ്യക്കും കന്നുകാലികൾക്കും രണ്ടു കൂട്ടം രസായനമായി കരുതിപ്പോരുന്നു.

6. ക്ഷേത്രേതലഭ്യവും ക്ഷാമവും ഉണ്ടാകുന്ന കാലത്തു്—ഇവ വേദാ ജില്ലയിൽ വളരെ സാധാരണമാണ്—ദരിദ്രരെ തനിപ്പട്ടിണിയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കാൻ മാഹുരാപുക്കൾ വളരെയധികം ഉപയോഗിക്കുന്നു.

7. ഡോളിയ എണ്ണ, അലക്കുന്നതിനുള്ള സോപ്പുണ്ടാക്കാൻ പ്രത്യേകിച്ചു പറിയതാണ്.

8. മാഹുരാമരം വിറകായും മരത്തടിയായും ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു.

ജെ. ഗവർമെൻറിന്റെ മനോഭാവം

22

'ക്രോണിക്കളി'നു് കോൺഗ്രസ്സ് കമ്മിറ്റി അയച്ച കമ്പി വിശ്വസിക്കാമെങ്കിൽ അധികാരം നഷ്ടപ്പെടാത്ത ഏതോ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പരിഭ്രമിച്ച നിരായുധരായ ഒരു ജനക്കൂട്ടത്തിന്റെ നേരെ വെടിവയ്ക്കാൻ കൽപ്പനകൊടുത്തുവെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഗവർമെൻറിൽനിന്നു മദ്യം ലഭിക്കുകയെന്നതു പൊതുജനങ്ങളുടെ അവകാശമാണോ എന്നു തോന്നുമാറു് മദ്യഷാപ്പുകൾ നിർബന്ധപൂർവ്വം തുറന്നുവയ്ക്കുന്നതു പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ പരസ്യമായും അധാർമികമായും ധിക്കരിക്കലാണ്. മരിച്ചുപോയവരുടെ കുടുംബങ്ങളെ ഞാൻ അനുഭവിക്കുകയേയുള്ളൂ. ജനക്കൂട്ടം കാട്ടിയിടുണ്ടോ യേക്കാവുന്ന എത്രതന്നെ ലഘുവായ അക്രമത്തെക്കുറിച്ചും എനിക്കു പരിതപിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, വിട്ടുകൊടുത്ത ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുകളുടെ ചുമതല വഹിക്കുന്ന ഇന്ത്യൻ മന്ത്രിമാർ രാജ്യത്തെ ബാധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഗുരുതരമായ ആപത്തിനെ ധൈര്യപൂർവ്വം നേരിടുകയും, എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളും ഉടനെ അടച്ചുപൂട്ടുകയും, ദരിദ്രരായ ലൈസൻസുകാർ മുൻകൂർ അടച്ചു പണം മടക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാതിരുന്നാൽ തങ്ങളുടെ മഹത്തായ കക്ഷിയുടെ പാരമ്പര്യങ്ങളെ വഞ്ചിക്കുകയായിരിക്കും ചെയ്യുന്നതെന്നു അവരെ ഞാൻ ബഹുമാനപുരസ്സരം താക്കീതുചെയ്തുകൊള്ളുന്നു. രണ്ടുവിധത്തിൽ അഭിശപ്തമായ ഈ കച്ചവടത്തിൽനിന്നു അധാർമികമായി കിട്ടുന്ന നികുതി നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ചു അവർ യേശ്വദരതു്. പ്രബുദ്ധവും കപിതപ്യമായ പൊതുജനമനസ്സാക്ഷിയുടെ മുമ്പിൽ അതിനു നില്പാ

22. Young India, 6-7-1921 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 4-5)

നാവില്ല. ഇന്നത്തെ നിലയ്ക്ക് അശ്രദ്ധമായ ഉറവിടത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ നികുതികൊണ്ടു നടത്തപ്പെടുന്ന ഒരു വിദ്യാഭ്യാസം മോശം തന്നെയാണ്. നിരപരാധികളുടെ രക്തംകൊണ്ടു മലിനമാക്കപ്പെട്ടാൽ അതു താമസിയാതെ ദുർഗന്ധപുരിതംകൂടിയായിത്തീരും. വളരെ വൈകുന്നതിനുമുമ്പു താക്കീതു കേൾപ്പാൻ മന്ത്രിമാരോടു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. നികുതിക്കുവേണ്ടി അവർ, ഹൃദയശൂന്യരായി, കാലത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ ചെവിക്കൊണ്ടില്ല എന്നു പറയാൻ ഇടവരാതിരിക്കട്ടെ. ഏതാനും മണിക്കൂർപോലും അവർ കാത്തിരിക്കരുത്; ആളുകളുടെ കാര്യം പറകയേവേണ്ട. കുടിയിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന നികുതി ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനുമുമ്പു മറ്റു നികുതിമാർഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാൻ അവർ കാത്തിരിക്കരുത്. മറ്റൊരു വീടു കിട്ടുന്നതുവരെ ഘോര ബാധിച്ച വീട്ടിൽനിന്ന് ഒഴിയാൻ കൂട്ടാക്കാത്തതുപോലെയാകും അതു. ഇത്തരം ചുറ്റുപാടുകളിൽ മിക്ക ആളുകളും ചെയ്യുക ആദ്യം ഒഴിഞ്ഞുമാറി, പിന്നീടു രോഗബാധയില്ലാത്ത മറ്റൊരു വീടു അന്വേഷിക്കുകയാണ്.

23

'ഷാപ്പു നടത്താതിരുന്നതിനും ഷാപ്പിലേക്കുവേണ്ടി മരം ചെത്തി കള്ളടക്കാതിരുന്നതിനും പാട്ടക്കാരൻ പറഞ്ഞ സമാധാനം അതുപ്രതികരമാണ്. അവൻ 50 രൂപ പിഴ വിധിച്ചിരിക്കുന്നു.'

ഇങ്ങനെയാണ് മദിരാശിസംസ്ഥാനത്തിൽ നാമകലിലെ റവന്യൂ ഡിവിഷനൽ ഓഫീസറുടെ പ്രൊസീഡിംഗ്സിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ളതു്. ആ ഷാപ്പ് ഒരു മദ്യഷാപ്പാണെന്നു വായനക്കാരനറിയാം. കുടിക്കുന്നവർ കുടിക്കരുതെന്നു തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും അതിനാൽ ഷാപ്പു തുറന്നു വെച്ചതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമുണ്ടെന്നു തനിക്കു തോന്നിയില്ലെന്നുമായിരുന്നു പാട്ടക്കാരന്റെ സമാധാനം. എന്നാലും പാട്ടംകൊടുക്കാൻ അയാൾ ഒരുക്കമായിരുന്നു. ഈ സമാധാനം തൃപ്തികരമായിരുന്നില്ല. മദ്യപാനവർജനമെന്ന പുതുതായി സ്വീകരിച്ച സൽക്കർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന സുഖം അനുഭവിക്കാൻവേണ്ടി മദ്യപാനത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഒരു കൊല്ലത്തെ നിശ്ചിതലാഭം മുഴുവൻ ഗവർണ്മെന്റിനു കൊടുക്കുവാൻ കടിനിർത്തിയ ഗ്രാമീണർ തയ്യാറായിരുന്നുവെന്നതും മതിയായില്ല. അതു പാടില്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നിയമം അവർക്കെതിരാണ്. ആ പ്രൊസീഡിംഗ്സു മുഴുവൻ നിയമമുഷ്ടയാ പരിശോധിച്ചാൽ മറ്റൊരു തീരുമാനവുചെയ്യാൻ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു ഒരുപക്ഷേ നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു കാണാം. അവർ തെറ്റുകാരല്ല. ദുഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു ഭരണസമ്പ്രദായമാണ്; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ; ആ സമ്പ്രദായത്തിൽ

23. Young India, 22-5-1924 (Drink, Drugs and Gambling, p. 5)

നികതിയാണ് ഒന്നാമത്തെ ആവശ്യം. ആത്മാവിന്റെയോ ശരീരത്തിന്റെയോ ആരോഗ്യമല്ല. മറിച്ചായിരുന്നെങ്കിൽ മദ്യകുപ്പവടവും അവിൻകുപ്പവടവും പണ്ടെന്നോ ഇല്ലാതായേനെ. തങ്ങൾ തുടങ്ങിവെച്ച പരിഷ്കരണത്തിനുവേണ്ടി എല്ലാ പിഴശിക്ഷകളും മറ്റുതരം ശിക്ഷകളും സഹിക്കാനുള്ള കരുത്തു് ആ ഗ്രാമീണർക്കും ദരിദ്രനായ പാട്ടുകാരന്മാരുണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

24

സർവ്വമാ ലളിതമാണെങ്കിലും അപാരമായ അർത്ഥമുള്ള ഒരു ഗവർണ്മെൻറുകൽപ്പന ശ്രീ സി. രാജഗോപാലാചാരി പുറത്തു കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. ആ കൽപ്പനയുടെ കോപ്പിയൊന്നിച്ചു ശ്രീ രാജഗോപാലാചാരി പത്രങ്ങൾക്കയച്ച ഒരു കുറിപ്പിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

‘രേണപരിഷ്കാരത്തിനുശേഷം നമ്മുടെ ദൈനംദിനചെലവുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ വന്നുകൂടിയ പല ഇനങ്ങളിൽ ഒന്നു ഹെൽത്ത് ഓഫീസർമാരും അവരുടെ കീഴിലുള്ള ജോലിക്കാരുമാണ്. വിഷുചിക, മലമ്പനി മുതലായവയെപ്പറ്റി ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടുന്ന ഉപദേശങ്ങൾ അവർ നൽകണമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.’

മദ്യപാനശീലത്തെക്കുറിച്ചും തങ്ങൾക്കു പ്രചാരണം നടത്താമോ എന്ന് അവരിൽ ചിലർ ചോദിച്ചതായി അറിയുന്നു. അതിനു കിട്ടിയ സംക്ഷിപ്തമായ മറുപടി ഇങ്ങനെയായിരുന്നു:

‘പൊതുജനാരോഗ്യോദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മദ്യപാനവിരുദ്ധപ്രചാരണം നടത്തരുതെന്നു ഗവർണ്മെൻറു കരുതുന്നു.’

മദ്യപാനവിരുദ്ധപ്രചാരണം തടഞ്ഞതിനു കാരണമൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. നേരേമറിച്ചു മദ്യപാനം ശരീരത്തിൽ ഉളവാക്കുന്ന ദുഷ്ഫലങ്ങളെപ്പറ്റി ജനങ്ങളെ ഉപദേശിക്കണമെന്നു ഒരു ജനകീയഗവർണ്മെൻറു വ്യക്തമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഈ ആരോഗ്യസംരക്ഷകന്മാർക്കു നൽകുമെന്നാണ് ആരും പ്രതീക്ഷിക്കുക. മദ്യം മനുഷ്യശരീരത്തിലുളവാക്കുന്ന ഫലം എത്ര മാർകമാണെന്നു ജനങ്ങളോടു പറയണമെന്നും മദ്യം കടന്നുകൂട്ടുന്നിടത്തെല്ലാം അതു വരുത്തുന്ന നാശം മായാദീപച്ചിത്രങ്ങൾമുഖേന വിശദമായി കാണിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നും അവരോടു് ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്. പക്ഷേ, ഇന്നത്തെ ഗവർണ്മെൻറു് അങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു ഭ്രാന്താണ്. മദ്യപ്പാപ്പിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ അവിടെ വരുന്നവരോടു് ആ മരണക്കെണിയിൽ പെടരുതെന്നു താക്കീതുചെയ്യുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതുപോലെയാണിതു്. ഇന്ത്യ

24. Young India, 6-8-1926 (Drink, Drugs and Gambling, p. 8)

യിലെ എല്ലാ മദ്യഷാപ്പുകളുടെയും ഉടമസ്ഥൻ ഗവർണ്മെന്റല്ലേ? ആ 25 കോടി ഉറപ്പികയുള്ളതുകൊണ്ടാണു നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്കു സർവകലാശാലാവിദ്യാഭ്യാസം നൽകുവാൻ നമുക്കു സാധിക്കുന്നതു്. നമ്മുടെമേൽ ബ്രിട്ടീഷ് സമാധാനം വച്ചുകെട്ടാൻ ഗവർണ്മെന്റിനെ സമൃദ്ധമാക്കുന്നതു് അതാണു്. ജനങ്ങൾ അവരുടെ കർത്തവ്യം മനസ്സിലാക്കുകയും ഗവർണ്മെന്റിന്റെ മദ്യാനുകൂലനയത്തെ ചെറുക്കുവാൻ തക്ക ശക്തി വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ മദ്യവിഹീനമായ ഇന്ത്യ ഉണ്ടാവുക സാധ്യമല്ല.

25

പ്രവർത്തകസമിതിയാൽ മദ്യനിരോധനപ്രചരണത്തിന്റെ ചുമതല ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ശ്രീജിത് സി. രാജഗോപാലാചാരി ഇന്ത്യയിലെ മദ്യനിരോധനലീഗിന്റെ ഔദ്യോഗികമുഖപത്രമായ Prohibition എന്ന മാസികയുടെ ഒന്നാമത്തെ ലക്കം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ വില 2 അണയാണു്; തപാൽച്ചെലവു പുറമേ. തിരുച്ചംകോടിലെ ഗാന്ധി ആശ്രമത്തിൽനിന്നു് അതു കിട്ടും. ഉള്ളടക്കങ്ങൾ രസാവഹങ്ങളാണു്. സ്വാധീനങ്ങളായ സർവവിദ്യകൾകൊണ്ടു; ഗവർണ്മെന്റു മദ്യനിരോധനത്തെ എങ്ങനെ തകർക്കുന്നുവെന്നു് അവ വെളിവാക്കുന്നു മദ്ധ്യസംസ്ഥാനത്തിലെ ഒരു ജില്ലയാണു ദമോഹം. പ്രാതികൂല്യം വകവയ്ക്കാതെ അതു മദ്യനിരോധനം തടപ്പിൽ വരുത്തി. ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രം പ്രസ്തുത മാസികയുടെ ഏടുകളിൽനിന്നു വായിക്കാൻ ജിജ്ഞാസുക്കളോടു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും ഒരു മദ്യവിൽപ്പനക്കാരൻ്റെ നഷ്ടപരിഹാരം അവകാശപ്പെട്ടതിന്റെ ഭയങ്കരകഥ ഇവിടെ എടുത്തുചേർക്കാതിരിക്കാൻ മനസ്സുവരുത്തില്ല:

‘സി.ഗാരപ്പെട്ടയിലെ (സേലം-ജില്ല, മദിരാശി) വില്ലേജ് മുൻസിപ്പാലായ പെരുമാൾ നായ്ഡുവിനെ ഡിവിഷനൽ റെവന്യൂ ഓഫീസർ താഴെപ്പറയുന്ന കുറവങ്ങൾക്കു വിചാരണ ചെയ്തു:

1. ആ ഗ്രാമത്തിൽ ആരും മദ്യം കുടിക്കരുതെന്നു് അദ്ദേഹം ചെണ്ടകൊട്ടി അറിയിച്ചു.
2. കുടിക്കുകയില്ലെന്നു് ആദിദ്രാവിഡരെക്കൊണ്ടു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ചു.
3. കുടിക്കുന്നതു് നെന്തിനെ അദ്ദേഹം ജാതിമുറകളുണ്ടാക്കുകയും ആ മുറകൾ ലംഘിച്ചവരിൽനിന്നു പിഴ വസൂലാക്കുകയും ചെയ്തു.
4. കുടിച്ചതിനു് ഒരു നല്ലയുനെ അദ്ദേഹം അടിച്ചു

‘പെരുമാൾ നായ്ഡു ഈ കുറവങ്ങൾ സമ്മതിച്ചില്ല താനെന്നും ഗവർണ്മെന്റിനെ സഹായിച്ചുപോന്നുവെന്നു അദ്ദേഹം വാദിച്ചു.

25. Young India, 11-7-1929 (Drink, Drugs and Gambling, p.7)

അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം വിചിത്രമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ 'ഗവർണ്മെന്റിനെ അനുകൂലിക്കുകയും ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ നല്ല നികുതി പിരിച്ചെടുക്കുവാൻ ഗവർണ്മെന്റിനെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്നതു തന്റെ ലക്ഷ്യവും ഉന്നവും കർത്തവ്യവുമാണ്. താൻ എന്നും അങ്ങനെ ചെയ്തുപോന്നിട്ടുണ്ട്, ഒരിക്കലും വീഴ്ച വരുത്തിയിട്ടില്ല.'

'എങ്കിലും അയാളുടെ ഈ വാദം സ്വീകരിക്കാതെ ഡിവിഷൻൽ ഓഫീസർ ഒരു കൊല്ലത്തേക്കു് അയാളെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്തു. തന്റെ കൽപ്പനയുടെ അവസാനവണ്ഡികയിൽ— അതു മാത്രമല്ല പറ്റാത്തവിടുള്ളു്, മറ്റൊക്കെ 'രഹസ്യ'മാണ്— ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പറഞ്ഞു:

'ആ ഗ്രാമത്തിൽ മദ്യപാനത്തിനെതിരെ ഒരു സമരമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും ആരും കള്ളുകുടിക്കരുതെന്നു് ആ ഗ്രാമത്തിൽ ചെണ്ടകൊട്ടി അറിയിച്ചിരുന്നുവെന്നും സംശയാതീതമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, ഇതു് അധികൃതർ റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യാത്തതിൽ വില്ലേജ് മുൻസിപ്പൽ കൃത്യവിലോപം വരുത്തിയെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ സമരത്തിൽ അദ്ദേഹം സജീവമായി പങ്കെടുത്തില്ലെങ്കിലും, അതിനടുത്തു കണ്ണടച്ചുവെന്നു തോന്നുവാൻ ബലമേറിയ കാരണങ്ങളുണ്ട്. കുടുംകൈകൾ പലതും ചെയ്തുകൊടുന്നവനാണ് അയാളെന്നു് അയാളുടെ പൂർവചരിത്രം തെളിയിക്കുന്നു. എന്നാലും 25 കൊല്ലത്തെ അയാളുടെ സർവീസിനെ പരിഗണിച്ചു് അയാൾക്കു നന്നാകാൻ ഒരവസരം ഞാൻ നൽകുന്നു. അയാളെ ഒഴിവാക്കിയ ദിവസം മുതൽ ഒരു കൊല്ലത്തേക്കു ഞാൻ അയാളെ സസ്പെൻഡ് ചെയ്യുന്നു— മേലിൽ ഇത്തരം പരാതികൾക്കു പഴുതുണ്ടാക്കിയാൽ സർവീസിൽനിന്നു ഡിസ്മിസ് ചെയ്യുമെന്ന കർശനമായ താക്കീതോടുകൂടി' (D. No. 3469 of 26. 5th April 1927).

ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റു മുഖേന കൊടുത്ത ഈ ശിക്ഷ പോരാഞ്ഞിട്ടു് ആ ഷാപ്പു് ലേലത്തിൽക്കൊണ്ടുവൻ 300 രൂപ നഷ്ടപരിഹാരം കിട്ടാൻ ഒരു കേസുകൊടുത്തു— പ്രതിയുടെ തടസ്സംനിമിത്തം 1926 ജനുവരി മുതൽ മാർച്ചു വരെ മൂന്നുമാസം മുഴുവൻ തനിക്കു വിൽപ്പനയില്ലാതായെന്നും ആ നഷ്ടം നികത്താൻ പ്രതി ബാധ്യസ്ഥനാണെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് മുൻസിപ്പൽ താഴെപ്പറയുന്ന വാദമുഖങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി:

- (1) അന്യായകാരണം ഉണ്ടായതിനുശേഷം ഒരു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ ഈ കേസു് കൊണ്ടുവരേണ്ടതായിരുന്നില്ലേ? (2) പ്രതി അയാളിൽ ആരോപിതമായ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുകയും നിയമപ്രകാരമുള്ള എന്തെങ്കിലും നഷ്ടം അന്യായക്കാരനു് ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കു

കയ്യും ചെയ്തുവോ? (3) അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ പ്രതി എന്തുമാത്രം നഷ്ടപരിഹാരം കൊടുക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥനാണ്?

‘കേസം നിലവിലാണ്?’

ഇത്തരം സംഗതികൾ നടക്കാവുന്ന ഒരു ഭരണത്തെ ഞാൻ പൈശാചികമെന്നു വിളിച്ചാൽ അതുതമുണ്ടോ? ഇതിനെക്കാൾ പൈശാചികമായ മറ്റു ഭരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കാമെന്ന് എന്നോടു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. കുറെ പൈശാചികഭരണങ്ങളിൽനിന്ന് ഏതെങ്കിലുമൊന്നു തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതായി വരുമ്പോൾ ഇത്തരമൊരു മറുപടിയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവാൻ ധാരാളം സമയം കിട്ടും. പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ നയിക്കുന്ന അഭ്യന്തരവിദ്യരായ വളരെ ഇന്ത്യക്കാർ ഈ പൈശാചികജാലത്തിലേക്കു ആകർഷിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നതാണ് കഷ്ടം; ഉദാഹരണത്തിന്, ഈയിടെ ചെംസ്ഫോർഡ് ക്ലബ്ബിൽവെച്ചു വൈസ്രോയിക്കു നൽകിയ വിരുന്നസൽക്കാരത്തെപ്പറ്റി മഹാദേവ്ദേശായി പറഞ്ഞതു നോക്കുക. ഒന്നോ രണ്ടോ ഇന്ത്യക്കാരൊഴിച്ചു മറ്റൊരാൾക്കും മുക്കുറം ഷാമ്പെയിൻ കുടിച്ചു. സ്വാതന്ത്ര്യം, പരിഷ്കാരം, സംസ്കാരം മുതലായവയുടെ സംരക്ഷകന്റെ വേഷംകെട്ടി പിശാചു വരുമ്പോൾ അവൻ മിക്കവാറും അഴുപ്പുനാണ്. അതിനാൽ മദ്യനിരോധനം കോൺഗ്രസ്സ് പരിപാടിയുടെ അവിഭാജ്യഘടകമായതു നന്നായി.

26

കറച്ചുകാലമായി തിരുവിതാംകൂറിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾ മദ്യപാനശീലം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ ഉള്ളിൽനിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ—അതായത്, ആ ശീലമുള്ളവരെ ആരാഞ്ഞും അവരോടു സംസാരിച്ചും—ഉത്സാഹപൂർവ്വം ശ്രമിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. മദ്യഷാപ്പുകളിലേക്കു വരുന്നവർക്കു മുന്നറിയിപ്പു നൽകാനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി പിന്നറ്റിങ്ങു സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ അവർ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈ ലഘുവായ നടപടി തിരുവിതാംകൂർ അധികൃതരെ യേവിഹലരാക്കിയിട്ടുള്ളതായിത്തോന്നുന്നു. കോട്ടയത്തെ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേട്ട് തിരുവിതാംകൂറിലെ ഒരു പ്രശസ്ത ക്രിസ്ത്യനും എനിക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം അവിതർക്കിതമായ അഹിംസാമനോഭാവത്തോടുകൂടിയവനുമായ ഡോക്ടർ ഇസഡ്. എം. പാറേട്ടിന്റെ പേരിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വായ് മുടിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു നോട്ടീസ് നടത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതാണ് ആ നോട്ടീസ്:

‘കോട്ടയത്തെ പോലീസ് സൂപ്രണ്ടിൽനിന്നു എനിക്കു കിട്ടിയ ടൂളു റിപ്പോർട്ടുകളിൽനിന്നു നിങ്ങൾ മദ്യഷാപ്പുകൾ പിന്നറ്റിച്ചെയ്യു

26. Young India, 8-11-1926 (Drink, Drugs and Gambling, p. 21)

വാൻ. മറ്റുതരം അതിക്രമങ്ങൾ കാണിക്കുവാൻ ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും ആ പ്രസംഗങ്ങൾ സമാധാനലംഘനമുണ്ടാക്കുവാൻ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ അധികാരത്തുപറ്റി അവജ്ഞയുണ്ടാക്കുവാൻ ഇടയാക്കിയേക്കാമെന്നും എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, ഇന്നു മുതൽ നിങ്ങൾ കോട്ടയം ജില്ലയുടെ യാതൊരുഭാഗത്തും പ്രസംഗമോ പ്രബോധനമോ പ്രഭാഷണമോ നടത്തരുതെന്നു 1095-ലെ IV-ാം റഗുലേഷനിൽ 26-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ഞാൻ ഇതു മുഖേന കർശനമായി ഉത്തരവിടുകയും നിങ്ങളോടു് ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.'

പിന്നറ്റുചെയ്യാൻ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഓരോ പ്രസംഗവും പ്രേരണയാണെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ആ നോട്ടീസ് ഒരു ചോദ്യം ഉണ്ടാവിപ്പിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്. 'മറ്റുതരം അതിക്രമങ്ങൾ' എന്നൊക്കെയാണെന്നു കൽപ്പനയിൽ വെളിവാക്കിയിട്ടില്ല. ഇങ്ങനെയൊന്നു തിരുവിതാംകൂറിൽ ആ മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ കൽപ്പന നിയമത്തെ ശരിക്കു വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ കടിയൊഴിഞ്ഞു ഭ്രാന്താപാഠത്തിനു സമ്മാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയാണു്. ആ സ്റ്റേറ്റ് കടിക്കാൻ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്നുമാത്രമല്ല, കടിയന്മാരെ സമീപിക്കുവാൻ ഈ പ്രലോഭനത്തിനു വിധേയരാകരുതെന്നു് അപേക്ഷിക്കുവാൻമുള്ള സഹചര്യം സമാധാനപരമായ ഏകമാർഗം പരിഷ്കർത്താക്കൾ അവലംബിക്കുന്നതിനെ തടയുകകൂടി ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിലെ നിയമം സുബദ്ധമാണെന്നും അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ഡിസ്ടിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റിനു തെറ്റുപറ്റിയിരിക്കുകയാണെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഈ വ്യാഖ്യാനം ശരിയാണോ എന്നു് ഒരു മേൽക്കോടതിയിൽ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കണം. എന്തായാലും പരിഷ്കർത്താവിന്റെ കടമ സ്പഷ്ടമാണു്. നിയമം തെറ്റാണെങ്കിൽ അതു പിൻവലിക്കാൻ വേണ്ടതു ചെയ്യണം. അതു ശരിപ്പെടുത്താനുള്ള ശ്രമമെല്ലാം വിഫലമാവുകയാണെങ്കിൽ ജയിലിലാക്കപ്പെട്ടേക്കാമെന്ന അപകടമുണ്ടെങ്കിൽപ്പോലും സമാധാനപരമായ പിന്നറ്റിങ്ങു് തുടരണം.—പ്രകോപനമുണ്ടാകുമ്പോൾ സഹായം നിയന്ത്രിക്കാൻ കഴിയാത്തവരെ വാളുണ്ടിയർമാരായി ചേർക്കാതിരിക്കുവാൻ മനസ്സുരുത്തിക്കൊണ്ടു്. ഈ വായ്മുടൽകൽപ്പന എന്നന്നേക്കുമുള്ളതാണെന്ന സംഗതി ശ്രദ്ധേയമാണു്.

IV

മയക്കുമരുന്നുകളുടെ നിരോധനം

1. അവിൻ (കറപ്പ്)

1

ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റിന്റെ അവിൻനയത്തെപ്പറ്റി താൻ 'യങ് ഇന്ത്യ'യിൽ എഴുതിയിരുന്നതിൽനിന്നും ഒരു ഖണ്ഡിക മി. സി. എഫ്. ആൻഡ്രൂസ് എന്നിങ്ങനെ കാണിച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. 1923 മെയ് മാസത്തിൽ നടത്തിയ ജനീവാ സമ്മേളനത്തിൽ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രതിനിധിയായിരുന്ന മി. ക്യാമ്പൽ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ആ ഖണ്ഡികയിൽ അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. മി. ക്യാമ്പൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതായി റിപ്പോർട്ടുചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു: 'ആദ്യം മുതൽക്കേ ഇന്ത്യ ഈ അവിൻകാര്യത്തെ തികഞ്ഞ ഉദ്ദേശ്യശ്രദ്ധിയോടെയാണു കൈകാര്യം ചെയ്തുപോന്നിട്ടുള്ളതു്. മി ഗാന്ധി ഉൾപ്പെടെ അതിന്റെ കടുത്ത എതിരാളികൾപോലും അക്കാര്യത്തിൽ ഒരാക്ഷേപവും പറഞ്ഞിട്ടില്ല.' മി. ആൻഡ്രൂസ് എന്നിങ്ങനെ കാണിച്ചുതന്ന പ്രസ്താവന ഞാൻ യറവ്ദാ ജയിലിലായിരുന്ന കാലത്തു് എഴുതിയതാണു്. അവിൻകാര്യത്തിൽ എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അറിയാമായിരുന്നതുകൊണ്ടു്, എന്നിക്കെതിരായ മി. ക്യാമ്പലിന്റെ ആരോപണം നിഷേധിക്കുവാൻ മടിച്ചില്ലെന്നു മി. ആൻഡ്രൂസ് പറയുന്നു. ഏകിലും കാര്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം നിമിത്തം ഞാൻതന്നെ ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റിന്റെ അവിൻനയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ നില വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഞാൻ സസന്തോഷം അപ്രകാരം ചെയ്യുകയാണു്.

അവിൻകാര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ പഠനം തീരെ അഗാധമല്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളുന്നു. എങ്കിലും 1921-ൽ അത്രയേറെ ഉത്സാഹത്തോടു, യേകരതയോടുകൂടിപ്പോലും മദ്യത്തിനെതിരെ ആരംഭിച്ച പ്രസ്ഥാനം മദ്യശാപത്തിനെതിരെ മാത്രമുള്ളതല്ലായിരുന്നു. ലഹരി പിടിപ്പിക്കുന്ന എല്ലാ മരുന്നുകളുടെയും കൈമാറ്റം കൂടിയുള്ളതായിരുന്നു. അവിൻ പ്രത്യേകം എടുത്തുപറയപ്പെട്ടിരുന്നില്ലെന്നതും ഒരുപക്ഷേ, ആസ്സാമിലൊഴിച്ചു മറ്റൊരങ്ങും അവിൻകടകൾ പിടിക്കുവെച്ചുപെട്ടില്ലെന്നതും നേരമാണു്; എങ്കിലും മദ്യനിരോധനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും അറിയാവുന്നവർക്കു് അറിയാം ചെയ്യപ്പെടാലും ഒഴിവാക്കാതെ എല്ലാ ലഹരിപരിഹാരങ്ങൾക്കെതിരായും അശ്രാന്തമായ പ്രക്ഷോഭണമുണ്ടായിരുന്നു

1. Young India, 20-3-1924 (Drink, Drugs and Gambling, p. 107)

എന്നും. ആസ്സാമിൽ ഞാൻ സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് അവിടത്തെ നിസ്സഹകരണനേതാവായ മി. ഫൂക്കൻ എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി, ആ പ്രസ്ഥാനം ആസ്സാംകാർക്ക് ഒരനുഗ്രഹമായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണെന്നും; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പലതരത്തിലും അവിടനിൽ ആസക്തരായവർ ആസ്സാമിൽ ഇന്ത്യയുടെ മറ്റേതുഭാഗത്തുള്ളതിലും വളരെയധികമുണ്ടു്. ആ പ്രസ്ഥാനം ഒരു വമ്പിച്ച പരിവർത്തനം ഉളവാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഇനിയൊരിക്കലും അവിൻ തൊടുകയില്ലെന്നു് അനേകായിരംപേർ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും മി. ഫൂക്കൻ പറഞ്ഞു. ഗവർണ്മെൻറിന്റെ മദ്യനയത്തെക്കുറിച്ചു ഞാൻ പലവുരു പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അധികേഷപത്തിൽ ലഹരിയുണ്ടാക്കുന്ന എല്ലാ പാനീയങ്ങളെയും മരുന്നുകളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള അധികേഷപവും ഉൾപ്പെടുമെന്നും അവിന്നിനെയും കാഴ്ചാവിനെയും മറ്റും സംബന്ധിച്ചു വേറെ അധികേഷപം ആവശ്യമില്ലെന്നുമായിരുന്നു എന്റെ വിചാരം. പുറമേനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആക്രമണങ്ങൾ തടയുവാനല്ല, ബ്രിട്ടനുവേണ്ടി ഇന്ത്യയെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിൽ ഇന്ത്യയ്ക്കുള്ള അമർഷത്തെ അമർത്തുവാൻവേണ്ടി നിലനിർത്തുന്ന ഒരു സൈന്യത്തിനുവേണ്ടി നാശകരവും വർദ്ധമാനവുമായ ചെലവു് ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നില്ലെങ്കിൽ അധർമികമായ ഉറവിടങ്ങളിൽനിന്നുള്ള നികുതി ആവശ്യമായിത്തീരുകയായിരുന്നില്ല. ഇന്ത്യ (ഇന്ത്യാ ഗവർണ്മെൻറിന്നർത്ഥം) അവിൻപ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു തികഞ്ഞ ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയോടുകൂടിയാണെന്നു പറയുമ്പോൾ നികുതിക്കുവേണ്ടി ചൈനയുടെമേൽ അവിൻ ബലംപ്രയോഗിച്ചു വച്ചുകെട്ടിയ വസ്തുത മി. ക്യാമ്പൽ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മറന്നുകളയുന്നു.

2

വൈറ്റ്ക്രോസ്സിനു് അതിന്റെ വരിഷമായ സമരത്തിൽ ഇന്ത്യയുടെ സഹകരണം പ്രതീക്ഷിക്കാം. ഇന്ത്യാഗവർണ്മെൻറിന്റെ അവിൻനയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശക്തിമത്തായ അധികേഷപം രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പ്രമേയം ഈയിടെ മാത്രമാണു എ. ഐ. സി. സി. ഐക്യകണ്ഠേണ പാസ്സാക്കിയതു്. ഓരോ അവിൻചെടിയും വേരോടെ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടെങ്കിൽ ആ പ്രവൃത്തിക്കൈതിരെ ഈ രാജ്യത്തിൽ പ്രതിഷേധമുണ്ടാവുകയില്ല. ലഹരിയുണ്ടാക്കുന്ന പാനീയങ്ങളിൽനിന്നും മരുന്നുകളിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന നികുതി പാടെ നിർത്തിക്കളയുകയും ഔഷധമെന്ന നിലയ്ക്കു് അംഗീകൃതവ്യാപാരികൾ കൊടുക്കുന്നതൊഴിച്ചു മറ്റൊല്ലാത്തരത്തിലുള്ള അതിന്റെ വിൽപ്പന തീരെ നിരോധിക്കുകയും ചെയ്താൽ ജനങ്ങൾ തീർച്ചയായും ആഹ്ലാദിക്കും.

എന്നാൽ നമ്മുടെയും ലോകത്തിന്റെയും നിർഭാഗ്യംകൊണ്ടു് ഇന്ത്യയുടെ അഭിപ്രായം ഇന്നു പറയുന്നതു ജനങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യ

2. Young India, 24-7-1924 (Drink, Drugs and Gambling, p. 108)

മില്ലാത്ത ഒരു ഗവർണ്മെന്റാണ്. അതിനാൽ അടുത്തു കൂടാൻ പോകുന്ന കൺവെൻഷനിൽ പ്രാതിനിധ്യമുണ്ടായിരിക്കുക ഇന്ത്യയിലെ ജനങ്ങൾക്കല്ല; ഇന്ത്യയിലെ വിദേശ്യഭരണത്തിനായിരിക്കും; അതു (ആ പ്രാതിനിധ്യം) തന്നെയും മനുഷ്യക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടിയാവില്ല, മുഖ്യമായി സ്വന്തം നികുതിയുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടിയാവും. മി. ആൻഡ്രൂസിനെപ്പോലെ ശരിക്കും ഇന്ത്യയെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഒരന്യദേശാധിപത്യപ്രതിനിധിയെ അയയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ടു വല്ല പ്രയോജനവുമുണ്ടാകുമോ എന്നതു എ. ഐ. സി. സി. തീരുമാനിക്കേണ്ട കാര്യമാണ്.

എങ്കിലും മനുഷ്യസ്നേഹപരമായ ഈ ധർമ്മസമരത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്താണെന്നു നാം നോക്കുക. ലോകത്തിലെ അവിൻ ഉത്പാദനം, ഔഷധാവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടതിലും വളരെയധികമാണെന്നും അതു തുടരുന്നിടത്തോളംകാലം മറിച്ച് എന്തൊക്കെ ശ്രമമുണ്ടായാലും അധർമ്മികവും ആത്മവിനാശകരവുമായ ഈ കച്ചവടം തുടരുന്നില്ലെന്നും മിസ് ലാമോട്ട് അനിഷേധ്യമായ കണക്കുകൾ മുഖേന തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും വലിയ കുറ്റവാളി ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റാണെന്നും അവർ തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലോകത്തിലെ ഉത്തമമനസ്കരുടെ അഭിലാഷം—സ്വന്തം അധികാരത്തിൽ തീർത്തിയിൽപ്പെട്ട അവിൻ ഉത്പാദനം, നഷ്ടം കണക്കാക്കാതെ ഉടനെ ആവുന്നതും കുറയ്ക്കൽ—നിർവ്യാജമായി നടപ്പാക്കാതിടത്തോളംകാലം ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കാനാവില്ല. ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റുമാത്രമാണു വഴി തടഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. അവർ ഇനിയും അങ്ങനെ ചെയ്യുമെന്നു കരുതണം; അപ്രകാരം ചെയ്യുക ഇന്ത്യ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല, ഇന്ത്യ നിസ്സഹായയാകുകൊണ്ടാണ്.

3

ആസ്സാം. പി. സി. സി. നിയമിച്ച അവിൻ അന്വേഷണക്കമ്മിറ്റി പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുകയും ശിബ്സാഗർയിൽ വച്ചു വളരെ സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സാക്ഷികളിൽ പലരും ആ ജില്ലയിലെ പ്രധാനരും എല്ലാ കക്ഷികളിൽനിന്നുമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവരുമാണ്. പൂർണ്ണ നിരോധനം വേണമെന്ന് അവരെല്ലാവരും ഐക്യകണ്ഠേണ വാദിച്ചിരിക്കുന്നു. കാലാ അസാറിനെയോ മലേറിയയേയോ തടയുവാൻ അവിനിനു കഴിവുണ്ടെന്ന അഭിപ്രായം അസംബന്ധമാണെന്നു പരിചയസമ്പന്നനായ ഒരു സാക്ഷി പറഞ്ഞു. ശിബ്സാഗർജില്ലയിലെ ഒരു ഗ്രാമമായ അംഗോറ ഖോവയിൽ അവിൻ തീറ്റിക്കാരുടെ ഇടയിലാണ് ഏറ്റവും മധികം മരണമുണ്ടാകുന്നതെന്നും ആ സാക്ഷി പറയുന്നു.

3. Young India, 24-7-1924 (Drink Drugs and Gambling, p. 109)

'അവീൻപുക വലിക്കുകയോ അവീൻ തിന്നുകയോ ചെയ്യരുതെന്നു ജനങ്ങളോടു' ആവശ്യപ്പെട്ടു എന്ന കുറഞ്ഞിനു" മദ്യവർജനപ്രവർത്തകരെ ഉപദ്രവിക്കുകയും പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യുകയും ഉണ്ടായെന്ന ശ്രദ്ധേയമായ വിവരം ചില സാക്ഷികൾ നൽകി. സാധാരണ പ്രസ്താവനകൾകൊണ്ടു മാത്രം കമ്മിറ്റി സംരൂപ്തമാവുകയില്ലെന്നും അവീൻകൃഷിയെയും അവീൻ ഷാപ്പുകളെയും അവീൻ തീറ്റാസ്ഥലങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള താരതമ്യപഠനം നടത്താൻപറ്റിയ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾകൂടി കമ്മിറ്റി ശേഖരിക്കണമെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ആസ്സാമിലെ ജനങ്ങളിൽ അവീൻ ഉളവാക്കുന്ന ഫലങ്ങളെപ്പറ്റി ഡോക്ടർമാരുടെ തെളിവുകളും ശേഖരിക്കണം. അവീൻ പാടേ നിരോധിച്ചാൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന ഫലത്തെപ്പറ്റിയും തെളിവുവേണം. റിപ്പോർട്ടു പ്രയോജനകരമാകണമെങ്കിൽ വിവരങ്ങളുടെ ഒരു ഖനിയെന്നയായിരിക്കണം അതു്.

2. മയക്കുമരുന്നുകളും മദ്യവും പീശാചും.

4

മയക്കുമരുന്നുകളും കുടിയും പിശാചിന്റെ രണ്ടു കൈകളാണു്; ഇവകൊണ്ടാണു് അവ തന്റെ അടിമകളെ ബുദ്ധിശൂന്യതയിലേക്കും ലഹരിയിലേക്കും അടിച്ചുവീഴ്ത്തുന്നതു്. ജനീവയിലെ രണ്ടു് അവീൻ കോൺഗ്രസ്സുകളെപ്പറ്റി 'സൂപ്പർ'യിലുള്ള വിജ്ഞാനപ്രദമായ ഒരു ലേഖനമനുസരിച്ചു്, മയക്കുമരുന്നുകളിൽ തലവനായ അവീൻ 'വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു.' ആ ലേഖകൻ പറയുന്നു, 'രണയാത്ര എതിർയാത്ര, വാളുൾ വീണ്ടു. ഉറയിലിടൽ; പരാജയങ്ങളെയും പ്രശസ്തവിജയങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള കിംവദന്തികൾ-ഇവയുടെയെല്ലാം ഫലമായി അവസാനം അവീനിന്റെയും മറ്റു മയക്കുമരുന്നുകളുടെയും കപ്പുവടത്തിനു് കുറച്ചുകൂടി ആയുസ്സു് കൈവന്നിരിക്കുന്നു.' ആ ലേഖകൻ തുടരുന്നു: പല രാഷ്ട്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ സംഭ്രമജനകങ്ങളായ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉളവാക്കിയ കഴപ്പത്തിന്റെയും കലാപത്തിന്റെയും നടുക്കു് 'ഉൾപ്പെട്ട ഏക തൽപരകക്ഷി ഒരുതരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ മയക്കുമരുന്നു കപ്പുവടംകൊണ്ടു ലാഭേണ്ടാക്കുന്നവരായിരുന്നു; എന്താണു തങ്ങൾക്കു വേണ്ടതെന്നും വേണ്ടാത്തതെന്നും അവർക്കറിയാമായിരുന്നു; എന്താണു തങ്ങൾക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളതെന്നും അവർക്കറിയാം; അവർ അതുകൊണ്ടു സംരൂപ്തരായിരുന്നു.' ലേഖകൻ തുടരുന്നു: 'വിശേഷിച്ചും ലോകയുദ്ധകാലത്തു് ഈ പ്രസ്ഥാനം മിക്കവാറും നാമാവശേഷമായിരുന്നു. കലക്കം നിറഞ്ഞ ആ അഞ്ചുകൊല്ലക്കാലം അന്താരാഷ്ട്രീയതാൽപര്യ

4. Young India, 22-4-1926 (Drink, Drugs and Gambling, pp.110-112)

ഞായോ പ്രവർത്തനങ്ങളെയോ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മയക്കമരുന്നുകളുടെ നേരെയുള്ള യുദ്ധം മൗലികമായ പാപത്തിന്റെ നേരെയുള്ള യുദ്ധത്തിന്റെ കൂട്ടത്തിലായി. യഥാർത്ഥത്തിൽ യുദ്ധംതന്നെ ആ തിന്മയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്. മനുഷ്യന്റെ വേദനകളെ സംഹരിക്കണവെന്ന നിലയ്ക്കും യുദ്ധമുണ്ടാക്കുന്ന ഭയങ്കര നിരാശകളിൽനിന്നും ഭയങ്ങളിൽനിന്നും അറപ്പുകളിൽനിന്നും വിരസതകളിൽനിന്നും മനസ്സിനു പൊറുതികിട്ടാനുള്ള ഉപായമെന്ന നിലയ്ക്കും ഉണ്ടായ മൊർഫൈനിന്റെയും കൊക്കെയിനിന്റെയും സാർവത്രികമായ ഉപയോഗം അവസാനം പല രാജ്യങ്ങളിലും പരിഹരിക്കപ്പെടാത്തതും ഏറക്കുറെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്തതുമായ ആസക്തിയോടുകൂടിയ അസംഖ്യംപേരെ അവരുടെ ആസക്തി തുടരാനും പ്രചരിപ്പിക്കുവാനുമായി അഴിച്ചവിട്ടു ഏതുകൊണ്ടെന്നാൽ ഈ ദൃശ്യലബ്ധനിലുള്ള മറ്റൊരു ഭയങ്കര ശീലം പുതിയ ആസക്തിയെ സൃഷ്ടിച്ചു സ്വയം പ്രചരിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഒരു തലതിരിഞ്ഞ വാസനയാണത്.

കഴിഞ്ഞ യുദ്ധത്തിന്റെ ഏറ്റവും വിനാശകരമായ ഉപഫലങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത്. ലക്ഷോപലക്ഷം ജീവിതങ്ങളെ നശിപ്പിച്ചതിനു പുറമേ അത് ആത്മജഡീകരണപ്രക്രിയയ്ക്കു വേഗം കൂട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഹോഗ് കൺവെഷനിൽ അന്താരാഷ്ട്രീയക്കരാറു് രേഖപ്പെടുത്തിയതിനുശേഷം കഴിഞ്ഞ പതിമൂന്നുകൊല്ലംകൊണ്ടു് 'പ്രശ്നത്തിന്റെ സ്വഭാവം വല്ലാതെ മാറിയിട്ടു്'ണ്ടെന്നു് ആ ലേഖകൻ മി. ഗാവിററു് പറയുന്നു. യൂറോപ്യൻ നിലപാടിൽനിന്നു മാത്രമേ മി. ഗാവിററിക്കു സംസാരിക്കാൻ കഴിയൂ. അതിനാൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നു: 'ഇന്ത്യയിലെയും ചൈനയിലെയും മറ്റു പരമ്പര്യപ്രദേശങ്ങളിലെയും ചിരപുരാതനരീതിയിൽ അസംസ്കൃതവും സംസ്കൃതവുമായ അവിൻ തിന്നുകയും കുടിക്കുകയും വലിക്കുകയും ഉൾപ്പെട്ട ഒരു വെറും മറ്റനാടൻ കാര്യം മത്രമല്ലാതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു ഈ തിന്മ.' പരിഷ്കരണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിളിക്കുന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ വമ്പിച്ച ചെലവുചെയ്തു സജ്ജീകരിക്കപ്പെടുന്നതും ശാസ്ത്രീയമായി നടത്തപ്പെടുന്നതുമായ ഔഷധനിർമ്മാണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിർമ്മിച്ച അതിവീര്യമുള്ള ഔഷധങ്ങളുടെ കൂടുതൽ സാദ്രുവും കൂടുതൽ ഉപദ്രവകരവുമായ രൂപത്തിലാണു് ഇന്നു് അതു് ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നതു്. പണ്ടു പരമ്പര്യ രാജ്യങ്ങളിലെ അവിൻ അവിൻതീർപ്പിലും മെല്ലെ പടിഞ്ഞാറോട്ടു് ഇഴയുകയായിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നു് ആ ഗതി നേരേ വിപരീതമായിരിക്കുന്നു. അതു പോരാ; ഈ മരുന്നുകൾ മുൻപറഞ്ഞവയോടൊപ്പംതന്നെ മാർകങ്ങളാണു്; അവ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന രാജ്യങ്ങളിലും, അവയുടെ അതിർത്തി കടന്നു അയൽരാജ്യങ്ങളിലും സംക്രമജനകമായവിധം അവ പ്രചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ഭീഷണി മനുഷ്യജാതിക്കു മുഴുവനുമുള്ളതാണു്. ഈ പിശാചിനു വെളുത്ത

തൊലിയുള്ള ആസക്തൻ, കറുത്ത തൊലിയോ മഞ്ഞത്തൊലിയോ ഉള്ളവനെപ്പോലെതന്നെ ആവശ്യമാണ്. അവന്റെ സാമ്രാജ്യം സൂര്യൻ അസ്തമിക്കാത്ത ഒന്നാണ്.

പിന്നെ ആ ലേഖകൻ 'ഈ തിന്മയുടെ ഹൃദയം' സ്വപർശിക്കുന്നു; ഔഷധത്തിന്റെയും ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും ന്യായമായ ആവശ്യങ്ങളിൽ കവിഞ്ഞുള്ള ഉത്പാദനമാണത്. ഈ ആവശ്യങ്ങൾ ശരാശരി ഒരാൾക്കു ഇങ്ങനെയാണ്:

അസംസ്കൃത അവീൻ, 450 മില്ലിഗ്രാം (ഏതാണ്ട് 7 ഗ്രെയിൻ)
കൊക്കെയിൻ, 7 മില്ലിഗ്രാം (ഏതാണ്ട് 0.11 ഗ്രെയിൻ)

ഇതുപ്രകാരം, (ലോകത്തിലെ ആകെ ജനസംഖ്യയായി കരുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന 174,70,00,000-ത്തിൽ) 74,40,00,000 ആളുകൾക്ക്—പാശ്ചാത്യരീതിയിൽ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച വൈദ്യന്മാരുടെ സേവനം ഇത്രയും പേർക്കാണ് ലഭ്യമാകുന്നത്—ആകെ 'വൈദ്യപരവും ശാസ്ത്രീയവുമായ' ആവശ്യം (ടൺ കണക്കിൽ) ഏകദേശം താഴെ ചേർക്കുംപ്രകാരമാണ്:

ഔഷധാവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള അവീൻ	100 ടൺ
മോർഫൈൻ	136 ..
കൊഡെയിൻ	84 ..
ഹെറോയിൻ	15 ..
ലോകത്തിന്റെ ഒട്ടാകെ ആവശ്യം	335 ..

മുകളിൽ പറഞ്ഞ തോതനുസരിച്ച കൊക്കെയിനിന്റെ ആവശ്യം 12 ടണ്ണിൽ കുറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. എന്നാൽ ഇവ ഒട്ടാകെ ഉത്പാദനം ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയതു 8,6000 ടണ്ണാണ്. കൊക്കെയിൻ എത്രയാണെന്നറിയാൻ കണക്കുകളില്ല. ഏതാലും 100 ടണ്ണിൽ കുറയില്ല, തീർച്ച. അപ്പോൾ ലോകത്തിന്റെ ന്യായമായ ആവശ്യം ഏറ്റവും ധാരാളിത്തത്തോടുകൂടി കണക്കാക്കിയാലും അതിന്റെ പത്തിരട്ടിയിലധികമാണ് ഉത്പാദനം.

അമേരിക്കയും ബ്രിട്ടനും ഉൾപ്പെടെയുള്ള വൻകിട രാജ്യങ്ങളിലൊന്നുംതന്നെ ഈ പ്രശ്നത്തെ സഗൗരവം കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു ലേഖകൻ പറയുന്നു. ഹോഗ്കൺവെൻഷനിൽ 9-ാം വകുപ്പനുസരിച്ച 'ഈ സാധനങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം മരുന്നിന്റെയും ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും യഥാർത്ഥാവശ്യങ്ങൾക്കു മാത്രമാക്കിക്കൊടുക്കാൻ' ചെയ്ത വാഗ്ദാനം ലംഘിച്ചുവെന്നു കുറേ അദ്ദേഹം അവയുടെമേൽ ചുമത്തുന്നു. അസംസ്കൃതവും സംസ്കൃതവുമായ അവീനിന്റെ അമിത ഉത്പാദനം തടയുന്നതിൽ മാത്രമല്ല, ലൈസൻസിനും പരിശോ

ധനസ്സും വിധേയമായ, വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിഷ്പ്രയാസം നിയന്ത്രിക്കപ്പെടാവുന്ന കൂറൻ ലബോറട്ടറികളിൽ നടക്കുന്ന ഈ മാർകുഷ്യങ്ങളുടെ നിർമ്മാണംപോലും തടയുന്നതിൽ ഈ പരിഷ്കൃത രാജ്യങ്ങൾ പരാജയപ്പെട്ടതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം വേദിക്കുന്നു.

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ആവശ്യമനുസരിച്ച് മി. ആൻഡ്രൂസിന്റെ അത്യദ്ധാനംകൊണ്ടു തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ആസ്സാം അവിൻ റിപ്പോർട്ടു പഠിച്ചിട്ടുള്ള വായനക്കാർക്കു അവിൻശീലും വരുത്തിയ ദോഷത്തെപ്പറ്റി അറിയാം. വളർന്നുവരുന്ന ഈ തീന്മയെ നേരിടുന്നതിൽ ഗവർണ്മെന്റ് എങ്ങനെ അന്വേതം തോററുവെന്നും അതിനെ നേരിടാൻ മുതിർന്ന പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ പരിശ്രമങ്ങളെ ഗവർണ്മെന്റ് എങ്ങനെ നിഷ്പഫലമാക്കിയെന്നും അവർക്കറിയാം. അതിനാൽ ദേശീയവരുക്കുവേണ്ടി പൊതുയോഗങ്ങളിൽ പ്രസംഗിച്ചവർ ലഹരിയുണ്ടാക്കുന്ന പാനീയങ്ങളും മരുന്നുകളും പൂർണ്ണമായി നിരോധിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടതായി കണ്ടത് ആത്മനിർവ്വൃതികരമായിരുന്നു. എത്രയോ മുമ്പു സംഭവിക്കേണ്ട ഒരു പരിവർത്തനമാണിത്. നിയമസഭാപ്രവേശം തെല്ലെങ്കിലും ഉപയോഗപ്രദമാകണമെങ്കിൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പുപ്രചരണത്തിൽ പൂർണ്ണനിരോധനം ഒരു മുഖ്യ ഇനമാക്കപ്പെടണം. പൂർണ്ണനിരോധനപ്രസ്ഥാനത്തെ അനുകൂലിക്കുമെന്നു മാത്രമല്ല, അതു തുടങ്ങിവയ്ക്കുമെന്നും തുടർന്നുപോകുമെന്നുംകൂടി ഓരോ മെമ്പറും പ്രതിജ്ഞചെയ്തിരിക്കണം; പൂർണ്ണനിരോധനം കൈവരുത്താനുള്ള ഏകമാർഗം, അധർമ്മികമായ ഈ ഉറവിടത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്നത്രയും പണം പട്ടാളച്ചെലവിൽനിന്നു വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയാണുതാനും. അതിനാൽ പൂർണ്ണനിരോധനം ആവശ്യപ്പെടുന്നതോടൊന്നിച്ച് പട്ടാളച്ചെലവു ചുരുക്കുവാനും ആവശ്യപ്പെടണം. റെഹറണ്ടും നടത്താനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾകൊണ്ടു ഈ പരിഹാരത്തിനു കാലതാമസം വരുത്തുകയുമരുത്. ഇന്ത്യയിൽ കടിയും മയക്കുമരുന്നതീരെയും ഭൃശ്ശീലമാണെന്നു പറക്കെ സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു യാതൊരു റെഹറണ്ടത്തിനും ആവശ്യമുണ്ടാകാൻ തരമില്ല.

5

ഒരു ലേഖകൻ ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

'രജപുത്താനയിൽ (മാർവാർ) ജനങ്ങൾ യേങ്കര അവിൻ തീറെക്കാരാണെന്നു അങ്ങേയ്ക്കു അറിയാമോ എന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. വിവാഹമോ, മരണമോ മറ്റൊന്നെങ്കിലും വിശേഷമോ ഉണ്ടായാൽ സന്ദർശകർക്കു അവിൻ കൊടുക്കണം. സാമാനങ്ങൾ പണയംവെച്ചാലും വേണ്ടതില്ല, സ്വത്തു പണയം കൊടുത്താലും വേണ്ടതില്ല.

5. Harijan, 10-5-1942 (Drink, Drugs and Gambling, p. 113)

അവീൻ കൊടുക്കണം. ഒന്നരയോ രണ്ടോതോല അവീൻ ചിലപ്പോൾ അതിലുമധികം, ഒരാം ഒരു ദിവസം തിന്നുന്നതു വളരെ സാധാരണമായ ഒരു സംഗതിയാണ്. അഞ്ചു തോലവരെ തിന്നാവുന്നവരെ എനിക്കു അറിയാം. എന്റെ അച്ഛൻ മരിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ വീട്ടിൽ പോയി. ഒരു ബ്രാഹ്മണസുഹൃത്തു് അനുശോചനത്തിനു വന്നു, ആദ്യം ചെയ്തതു് അയാൾക്കു അവീൻ കൊടുക്കലാണ്; അതൊരു പ്രത്യേക പെട്ടിയിൽ വെച്ചിരിക്കും. അതിൽ മൂന്നു തോലയുണ്ടായിരുന്നു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു താൻ തന്നെ എടുത്തുകൊള്ളാമെന്നു്. അയാൾ അതെടുത്തു കൈയിൽകൊട്ടി ഒരൊറ്റ ഇറക്കിനു വിഴുങ്ങിയപ്പോൾ എനിക്കു ആശ്ചര്യം തോന്നി. എന്നിട്ടയാൾ പറഞ്ഞു, തനിക്കു മതിയായില്ലെന്നു്. എത്രയാവാമെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ മറുപടി 'നാലു തോലു' എന്നായിരുന്നു. അവീൻ തീറ്റാക്കാർക്കു് ആ മരുന്നു വേണ്ട സമയത്തു കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ അവർ ഒന്നിനു കൊള്ളുതാത്ത മാംസപിണ്ഡമായിത്തീരും. ഈ അവീൻശീലം ഒരു പുഴുക്കുത്തെന്നോണം നമ്മുടെ സമുദായത്തെ കെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

ദീനബന്ധു ആൻഡ്രൂ സു. പിയേഴ്സനു. ഈ ആസക്തർക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിച്ചു. മദ്യപന്മാർക്കുവേണ്ടി ചെയ്തതിൽ പകുതിപോലും നാം ഇവർക്കുവേണ്ടി ചെയ്തിട്ടില്ല സമുദായത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവീന്റെ ദോഷം മദ്യത്തിന്റേതുപോലെ അത്ര സുസ്സഷ്ടമല്ല. എന്നാൽ ഈ രണ്ടു ദൃശ്യീലങ്ങളിൽ ഒന്നു മരേതിനെക്കാൾ സ്വീകാര്യമെന്നു പറയാനില്ല അവീൻതീറ്റാക്കാരുടെ ബുദ്ധി ക്ഷയിക്കുന്നു. അവീനിലൊഴിച്ചു മരൊറാണിലും താൽപര്യമില്ലാത്ത തനി ജീവച്ഛുപങ്ങളായിത്തീരുന്നു അവർ. എങ്ങനെ അവരോടീടപെടുമെന്നതു് ഒരു ഗംഭീരപ്രശ്നമാണ്. സുശിക്ഷിതരും പരിചയസമ്പന്നരായ പ്രവർത്തകരുടെ വലിയൊരു സംഘം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ സമുദായത്തിലെ ഈ നിസ്സഹായർക്കുവേണ്ടി ഫലപ്രദമായി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ നമ്മെക്കൊണ്ടാവില്ല. ഗവേഷണം നടത്തി ഈ സാമൂഹ്യരോഗത്തിനു നവവൃത്തിമാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിച്ചു്, വിലപ്പെട്ട സഹായം നൽകാൻ ഡോക്ടർമാർക്കു കഴിയും.

3. ചായയും കാപ്പിയും പുകയിലയും

6

കോഴിക്കോട്ടെ ഒരു പ്രൊഫസറുടെ അപേക്ഷയനുസരിച്ചു ഞാനിപ്പോൾ സിഗരറ്റു് വലിയേയും, ചായയും കാപ്പിയും കുടിക്കുന്നു

6. Young India, 15-9-1927 (Drink, Drugs and Gambling, pp. 131-132)

തിനേയും സംബന്ധിച്ച ചിലതു പറയാം. ഇവ ജീവിതത്തിൽ കൂടിയെ കഴിയു എന്നുള്ളവയല്ല. ദിവസം പത്തുകോപ്പ കാപ്പി കുടിക്കാൻ തരപ്പെടുത്തുന്നവരുണ്ട്. അവരുടെ ആരോഗ്യകരമായ വളർച്ചയ്ക്കും കർത്തവ്യാനുഷ്ഠാനത്തിൽ അവരെ ജാഗ്രതകരാക്കുവാനും ഇതാവശ്യമാണോ? അവരെ ജാഗ്രതയുള്ളവരാക്കാൻ കാപ്പിയും ചായയും കഴിച്ചു തീരുന്നവരിൽ അവർ കാപ്പിയും ചായയും കഴിക്കുകയല്ല, കിടന്നുറങ്ങുകയാണു വേണ്ടതു്. നാം ഈ സാധനങ്ങളുടെ അടിമകളാകരുതു്. എന്നാൽ കാപ്പിയും ചായയും കഴിക്കുന്നവരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും അവയുടെ അടിമകളാണ്. ചുരുട്ടു സിഗരറ്റും, വിദേശ്യമായാലും സ്വദേശ്യമായാലും കൂടാതെ കഴിക്കണം. സിഗരറ്റുവലി ഒരുകുമാരനനുപോലെയാണു്. നിങ്ങൾ വലിക്കുന്ന സിഗരറ്റിൽ അവിനിയുടെ ഒരു ശകലമുണ്ടു്. അവ നിങ്ങളുടെ സിരകളിൽ പിടിക്കുന്നു, പിന്നെ നിങ്ങൾക്കു് അവയെ വിടാൻ പറയില്ല. വായപുകക്കുഴൽപോലെയാക്കി മലീമസമാക്കാൻ ഒരൊറ്റ വിദ്യാർത്ഥിക്കുപോലും എങ്ങനെ കഴിയും? ചുരുട്ടു സിഗരറ്റും വലിക്കുന്നതിന്റെയും കാപ്പിയും ചായയും കുടിക്കുന്നതിന്റെയും ഈ ശീലം നിങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ എത്രപണം ലാഭിക്കാമെന്നു നിങ്ങൾക്കുതന്നെ അറിയാറാകും. ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ കഥയിലെ ഒരു കടിയൻ തന്റെ ചുരുട്ടു വലിക്കുന്നതുവരെ കൊലനടത്താനുള്ള തന്റെ ശ്രമത്തിൽ സങ്കോചംപുണ്ടിരിക്കുകയാണു്. എന്നാൽ അയാൾ പുകവലിക്കുന്നു, എന്നിട്ടു പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു എഴുന്നേറ്റു്. 'എന്തൊരു ഭീരുവാണ് ഞാൻ!' എന്നു പറഞ്ഞു് കാരിയെടുത്തു പണികഴിക്കുന്നു. അനുഭവത്തിൽനിന്നാണു ടോൾസ്റ്റോയ് പറഞ്ഞതു്. നേരിട്ടനുഭവമില്ലാതെ യാതൊന്നും അദ്ദേഹം ഏഴുതിയിട്ടില്ല. മദ്യത്തേക്കാളേറെ ചുരുട്ടിനെയും സിഗരറ്റിനെയുമാണു് അദ്ദേഹം എതിർക്കുന്നതു്. എങ്കിലും തെറ്റുധരിക്കരുതു്, പുകയിലയെക്കാൾ ദോഷംകുറഞ്ഞതിന്മയാണു കുടിയെന്നു്. അല്ല, സിഗരറ്റു് ബീൽസിബബ് ആണെങ്കിൽ മദ്യം സാത്താൻതന്നെയാണു്.

7

ഈയിടെ ഒരു ദിവസം സഭ്യേതരമായ ഒരു പരസ്യത്തിലേക്കു ഞാൻ ശ്രദ്ധ തിരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ കൽക്കത്തയിൽനിന്നൊരു ലേഖകൻ പ്രശസ്ത വർത്തമാനപത്രങ്ങളിൽനിന്നു പരസ്യങ്ങൾ മുറിച്ചെടുത്തു് അയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. ഇവ അസത്യപൂർണ്ണങ്ങളാണെന്നു ഞാൻ പറയും. ഇന്ത്യൻ ചായ കുടിക്കാനുള്ള വളരെ ഊർജ്ജിതമായ ഒരു പ്രചരണം ഇപ്പോൾ ബങ്കാളിലും ഒരുപക്ഷേ, റു സ. സ്ഥാനങ്ങളിലും നടത്തിവരുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ബങ്കാ

7. Harijan, 24-8-1935 (Drink, Drugs and Gambling p. 132)

ഉയിലുള്ള ഒരു പരസ്യത്തിന്റെ വിവർത്തനം ആ ലേഖകൻ അയച്ചുതന്നതാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്:

'ചായകുടിയും യൗവനപൂർണ്ണമായ രൂപസൗഭാഗ്യവും'

ജൽപായഗുരി, മെയ് 15.

യൗവനപൂർണ്ണമായ രൂപസൗഭാഗ്യവും, ശേഷിയും നീണ്ടാൽ നിലനിർത്തുവാൻ ചായ സഹായിക്കുമെന്നു ശ്രീ നേപാൾ ചന്ദ്രദോ ചാര്യയുടെ അനുഭവം തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നുവത്രേ. അയാൾക്കിപ്പോൾ 48 വയസ്സാണ്, കണ്ടാൽ മുപ്പത്തിനാലിലേറെ തോന്നില്ല. ചായ കുടിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ ചെറുപ്പം തോന്നുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം സമർത്ഥിക്കുന്നു. പതിനാലുവയസ്സുകാലത്താണ് ആദ്യം അയാൾ ചായ കുടിച്ചത്, പിന്നെ മുടങ്ങാതെ ചായകുടിക്കാറുണ്ട്. കഴിഞ്ഞതിന്റെ മുമ്പിലത്തെ കൊല്ലംമുതൽ അയാൾ ദിവസേന മുപ്പതു കപ്പിൽ കുറയാതെ ചായ കുടിക്കുന്നുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ അയാൾക്കു സ്വന്തമായ ചില പ്രത്യേകതകളുണ്ട്. ഉണ്ടാക്കിയ ഉടനെ അയാൾ ചായ കുടിക്കില്ല, മുഴുവൻ ഉറ്ററിക്കുടിക്കുകയുമില്ല, അടയാകുമ്പോൾ കുറച്ചു കളയും. ആറു മുതൽ പത്തുവരെ കപ്പ ചായ ഒന്നിച്ചാണ് കുടിക്കുക.'

ഇങ്ങനെ വളരെയുള്ളതിന്റെ ഒരു മാതൃകയാണിത്; പത്രത്തിന്റെ സ്വന്തം ലേഖകൻ അയച്ച റിപ്പോർട്ടാണെന്നാണ് വായിച്ചാൽ തോന്നുക. ചായകുടിക്കുവേണ്ടി ഉന്നയിച്ച ഈ അവകാശവാദത്തിന് ഒരിടത്തെയും മനുഷ്യാനുഭവത്തിന്റെ പിൻബലമില്ല. നേരേ മറിച്ചു ചായകുടിക്കണമെന്നു പറയുന്നവർപോലും വളരെ മിതമായിട്ടുവേണമെന്ന് ഉപദേശിക്കാറുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ചായകുടിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നമ്മുടെ സ്ഥിതി ഇപ്പോഴത്തെക്കാൾ ഒട്ടുംതന്നെ മോശമാവില്ല. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യവശാൽ ചായയും നിർഭോഷങ്ങളെന്നു പറയപ്പെടുന്ന മറ്റു പല പാനീയങ്ങളും നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഉറച്ചിരിക്കുന്നു. പരസ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ സത്യത്തെ വേണ്ടത്ര മാനിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അപേക്ഷ. പുസ്തകത്തിലെയോ വർത്തമാനപത്രത്തിലെയോ അച്ചടിച്ച വാക്കു വേദസത്യമായി കരുതുക ജനങ്ങളുടെ ഒരു പതിവാണു്, വിശേഷിച്ചും ഇന്ത്യയിൽ. തന്നിമിത്തം പരസ്യങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ അത്യന്തം ശ്രദ്ധിക്കണം. എന്റെ ലേഖകന്റെ ശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചമട്ടിലുള്ള നണകൾ ഏറ്റവും ആപൽക്കരങ്ങളാണ്. ദിവസേന മുപ്പതുകോപ്പു ചായ കുടിച്ചാൽ ശരീരത്തിനോ മനസ്സിനോ ഉണർവു കിട്ടില്ലെന്നമാത്രമല്ല, ദഹനം കുറഞ്ഞു ക്ഷീണം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും. ഒരുപക്ഷേ, ദോഷം കൂടാതെ മനുഷ്യശരീരത്തിനു പൊറ്റുപ്പിക്കാവുന്നതു ദിവസേന ഒന്നോ രണ്ടോ കോപ്പു കടുപ്പമില്ലാത്ത ചായയാണ്. ഇന്ത്യയിൽ കുറച്ചു മുഴുവൻ കിട്ടാൻവേണ്ടി ചായയിലു ശരിക്കും വേവിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ചായക്കുറവുവറ്റിനു നന്നല്ലെന്ന് ഏതു ഡോക്ടറും സമ്മതിക്കും.

ചൈനക്കാർക്കറിയാം. എങ്ങനെയാണു ചായ കുടിക്കുകയെന്നു്. അവർ അരിപ്പയിൽ ചായയില ഇടുമീതെ തിളച്ചു വെള്ളം ഒഴിക്കുകയാണു്; ഇല ഒരിക്കലും ചായപ്പാത്രത്തിൽ ഇടാറില്ല. വെള്ളത്തിനു വൈക്കോലിന്റെ നിറമേ വരാവൂ. അതു് ഇളംമഞ്ഞനിറമാണു്. ഇന്ത്യയിൽ പതിവുള്ളപോലെ, ചുവപ്പിന്റെ അടുത്തെത്തില്ല. കടുചായ വിഷമാണു്.

8

എന്റെ പേരുകൊണ്ടു ചെഴ്യിട്ടുള്ള ദുരുപയോഗങ്ങളിൽ, മനഃപൂർവ്വം എന്റെ പേർ സിഗരറ്റുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചതിനോളം അപമാനകരമായി മറ്റൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്റെ ചിത്രം ചേർത്തിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്ന ഒരു നറുക്കു് ഒരു സ്റ്റേഫിതൻ എനിക്കയച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. ആ സിഗരറ്റുകൾക്കു് 'മഹാത്മാഗാന്ധി സിഗരറ്റു്' എന്നാണു പേർ. വീഞ്ഞെന്നപോലെ പുകവലിയും എനിക്കു് അറപ്പാണു്. പുകവലി ഒരു ദുരാചാരമായി ഞാൻ കരുതുന്നു. അതു മനസ്സാക്ഷിയെ ജഡീകരിക്കുന്നു, അദൃശ്യമായി ദോഷം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു്, പലപ്പോഴും മദ്യപാനത്തെക്കാൾ ദുഷിച്ചതുമാണു്. അതു് ഒരുത്തനെ പിടികൂടിയാൽ പിന്നെ അതിൽ നിന്നു മോചനം കിട്ടുക പ്രയാസമാണു്. ചെലവധികമുള്ള ഒരു ദൃശ്യീലമാണതു്, അതു ശ്വാസത്തെ അശുദ്ധമാക്കും; പല്ലിന്റെ നിറം മാറ്റും; ചിലപ്പോൾ അർബുദത്തിനു കാരണവുമാകും. അതു വൃത്തികെട്ട ഒരു ശീലമാണു്. സിഗരറ്റുമായി എന്റെ പേർ കൂട്ടിച്ചേർക്കുവാൻ ആർക്കും അനുവാദം കൊടുത്തിട്ടില്ല. അജ്ഞാതമായ ആ കച്ചവടസ്ഥാപനം ആ ലേബലുകൾ കമ്പോളത്തിൽനിന്നു പിൻവലിക്കുമെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം ലേബലുകളുള്ള പാക്കറ്റുകൾ ജനങ്ങൾ വാങ്ങാതിരിക്കുമെങ്കിൽ ഞാൻ കൃതജ്ഞനായിരിക്കും.

9

പലതരം പരിഷ്കരണങ്ങളിലും താൽപര്യമുള്ള ഒരു ലേഖകൻ ചോദിക്കുന്നു: ഈ രാജ്യം പുകയിലയ്ക്കുവേണ്ടി എത്ര പണം ചെലവാക്കുന്നുണ്ടെന്നു്. കെട്ടുപുകയിലയ്ക്കും സിഗരറ്റിനുംകൂടി പ്രതിവർഷം നാം 213 ലക്ഷം ഉറപ്പിക ചെലവാക്കുന്നുണ്ടെന്നു കാണുന്നു. ഈ ചെലവു കൊല്ലംതോറും വർദ്ധിച്ചുവരികയാണു്. 1923-ൽ കെട്ടുപുകയിലയുടെ ഇറക്കുമതി 12½ ലക്ഷം റാത്തലായിരുന്നു. 1927-ൽ ഇതു 50 ലക്ഷമായി വർദ്ധിച്ചു. സിഗരറ്റിന്റെ ഇറക്കുമതിയിലും ഇതുപോലെ വർദ്ധനയുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ നോക്കിയ കണക്കുകൾ ശരിയാണെങ്കിൽ, നാം നമ്മുടെ പുകയില

8. Young India, 12-1-1921 (Drink, Drugs and Gambling p. 133)
 9. Young India, 5-7-1928 (Drink, Drugs and Gambling, p. 134)

യൊന്നും കയറി അയക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ഗണ്യമായ ആ വിളയുടെ വിലയും മുകളിൽ കാണിച്ചതിൽ ചേർക്കണം. ഓരോ പുകവലിക്കാരനും വൃത്തികെട്ട ഈ ശീലം നിർത്തുകയും, ശ്വാസം മലിനമാക്കാൻവേണ്ടി വായ് പുകക്കഴലാക്കാതിരിക്കുകയും, പല്ലുകൾക്കേടും സൂക്ഷ്മവിവേചനശക്തിയുടെ മുർച്ഛയ്ക്കു കറവും വരുത്താതിരിക്കുകയും ഇതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ലാഭം രാജ്യത്തിനു നൽകുകയും ചെയ്യാൻ, അതയാൾക്കും രാജ്യത്തിനും നന്മയാകും.

10

ചോദ്യം: അങ്ങ് മദ്യനിരോധനത്തിനനുക്രമമായി എന്നും വളരെ ശക്തമായി ഏഴുതിപ്പോന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അത്രതന്നെ സാധാരണമായോ അത്രതന്നെ ശക്തിയോടുകൂടിയോ പുകവലിയെപ്പറ്റി ഏഴുതിയിട്ടില്ല. ഈ തിന്മ യോനകമായ വേഗത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുവരികയാണു്; കട്ടികൾപോലും അധികമായി. അതിൽ ആസക്തരായിത്തീർന്നുവരികയാണു്. പുകവലിക്കാൻവേണ്ടി കത്തിച്ചുകളയുന്ന കോടിക്കണക്കിലുള്ള പണം ഈ ദരിദ്രരാജ്യത്തു വിവേകപൂർവ്വം പല നല്ല കാര്യങ്ങൾക്കും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണു്.

ഉത്തരം: ഈ ആക്ഷേപം നേരാണു്, എങ്കിലും പുത്തനല്ല. അത്രതന്നെ ശക്തിയില്ലാത്തതിന്റെ കാരണം പുകവലി വല്ലാത്ത ബഹുമാന്യത നേടിയിരിക്കുന്നുവെന്നതാണു്. ഒരു ദൂരാചാരം ആനിലയിലെത്തിയാൽ, അതു നശിപ്പിക്കാൻ പ്രയാസമായിത്തീരും. ഈ ദ്രോഹം കുറയ്ക്കുവാൻ നാം പ്രക്ഷോഭം നടത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നു് ഈ പറഞ്ഞതിനു് അർത്ഥമില്ല. എങ്ങനെയാണതുവേണ്ടതു്, എപ്പോഴാണു വേണ്ടതു് എന്നേ ചോദ്യമുള്ളൂ. ഇതിനു മറുപടി പറയാൻ എനിക്കുള്ള അപ്രാപ്തി ഞാൻ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

10. Harijan, 20-10-1946 (Drink, Drugs and Gambling, p- 134)

അധ്യായം നാലു്

സാമൂഹ്യസമത്വവും അയിത്തോച്ചാടനവും

I

സാമൂഹ്യസമത്വമെന്ന ആദർശം

എ. അയിത്തക്കോട്ടു് തകർക്കൽ

1

എല്ലാവരും ഒരേ തേജസ്സിന്റെ സ്പഷ്ടലിംഗങ്ങളാകയാൽ, ആരും ജന്മനാ അയിത്തക്കാരാവുക സാധ്യമല്ല ചിലരെ ജന്മനാ അയിത്തക്കാരായി കരുതുന്നതു തെറ്റാണു്.

അയിത്തക്കാരെ സൃഷ്ടിച്ചുകൊടുക്കിയതുകൊണ്ടുമാത്രം ഈ അനുഷ്ഠാനം പൂർത്തിയാകുന്നില്ല. അതിനു് എല്ലാ ജീവികളെയും ആത്മസമം സ്നേഹിക്കുകയോ വേണം. അയിത്തോച്ചാടനമെന്നുവെച്ചാൽ, ലോകത്തെ മുഴുവൻ സ്നേഹിക്കുകയും സേവിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നർത്ഥമാണു്; ഇങ്ങനെ അതു് അഹിംസയിൽ ലയിക്കുന്നു. അയിത്തോച്ചാടനമെന്നുവെച്ചാൽ മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിലും വ്യത്യസ്ത ജന്തുവർഗങ്ങൾ തമ്മിലുമുള്ള മതിൽക്കെട്ടുകൾ നീക്കംചെയ്യലാണു്. ലോകത്തിൽ സർവത്ര ഇത്തരം മതിൽക്കെട്ടുകൾ പടുത്തുയർത്തിയിട്ടുള്ളതായി നാം കാണുന്നു.

2

നാം ചെയ്ത തെറ്റുകളെക്കുറിച്ചു പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ടതും, ഇന്ത്യാഗവർണ്മെന്റിന്റെ ഇംഗ്ളീഷ് സമ്പ്രദായം എത്ര പൈശാചികമെന്നു നാം കരുതുന്നുവോ അത്രതന്നെ പൈശാചികമായ സമ്പ്രദായത്തിൽ നാം അടിച്ചാർത്തിയവരുടെ നേരെയുള്ള നമ്മുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടതും, ഹിന്ദുക്കളായ നമ്മുടെ കടമയാണു്. കഴപ്പംപിടിച്ചു കേറ വിദ്യാലയങ്ങൾ നാം അവരുടെനേരെ വലിച്ചെറിഞ്ഞതുകൊണ്ടായില്ല, അവരുടെ നേരെ നാം ആസ്സ്യത്തം നടിക്കരുതു്. നാം അവരെ ഏകാദരസഹോദരങ്ങളെപ്പോലെ കരുതണം—പരമാർത്ഥത്തിൽ അവർ അങ്ങനെയാണു്. നാം അവരിൽനിന്നു് അപഹരിച്ചു പൈതൃകം അവർക്കു മടക്കിക്കൊടുക്കണം. ഇംഗ്ളീഷ് അറിയാവുന്ന അല്പം പരിഷ്കർത്താക്കൾ

1. From Yaravda Mandir, (Sarvodaya, p. 28)
2. Young India, 19-1-1921 (The Removal of Untouchability, p.6)

മാത്രം ഇങ്ങനെ ചെയ്യാൽ പോരാ; ജനങ്ങൾ മുഴുവൻ ബോധപൂർവ്വം സ്വമനസ്സാലേ അതിനു ശ്രമിക്കണം. വളരെ വൈകിയ ഈ പരിഷ്കരണത്തിനു കാലാവസാനംവരെ കാത്തിരിക്കരുത്. പരിശീലനത്തിനും സൗജ്ജീകരണത്തിനും തപസ്സിനുമായി അനുവദിക്കപ്പെട്ട ഈ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെ നാം അതു കൈവരുത്താൻ ശ്രമിക്കണം.

3

*അയിത്തക്കാരുടെ മോചനവും ഗോസംരക്ഷണവുമാണ് എന്റെ ജീവനെ നിലനിർത്തുന്ന ഏറ്റവും ശക്തമായ ആഗ്രഹങ്ങളിൽ രണ്ടെണ്ണം. ഈ രണ്ടാഗ്രഹങ്ങളും സാധിച്ചാൽ സ്വരാജ്യമായി, അതിലാണ് എന്റെ മോക്ഷവും.

ഏപ്രിൽ 6-ാം തീയതി ഞാൻ നെല്ലൂരിലായിരുന്നു. അവിടെ ഞാൻ അയിത്തക്കാരെ കാണുകയുണ്ടായി; ഇന്നു ചെയ്തതുപോലെ അന്നും ഞാൻ പ്രാർത്ഥിച്ചു, എനിക്കു ഇനിയും ജന്മമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഒരു അയിത്തക്കാരനായി ജനിക്കണമെന്നു എന്ന്—അവരുടെ ദുഃഖങ്ങളിലും ക്ലേശങ്ങളിലും അപമാനങ്ങളിലും പങ്കുകൊള്ളാൻവേണ്ടി, ആ ദ്രാവസ്ഥയിൽനിന്നു എന്നെയും അവരെയും മോചിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിനു എനിക്കു സാധിക്കുവാൻവേണ്ടി. എന്റെ ആഗ്രഹങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നു സാധിക്കാതെ, അയിത്തക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള എന്റെ സേവനം മുഴുവിക്കാതെ, എന്റെ ഹിന്ദു മതം സ്ഥലമാക്കപ്പെടാതെ, എനിക്കു മരിക്കേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽ, ഹിന്ദു മതത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ എത്തിക്കാൻവേണ്ടി ഞാൻ അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിൽ ജനിക്കുമാറാകണമെന്നു ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി.'

ബി. എന്റെ ആശയങ്ങളുടെ ഉറവിടം

4

* അയിത്തം ഹിന്ദു മതത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ കളങ്കമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. തെക്കെ ആഫ്രിക്കൻ സമരകാലത്തെ തിക്താനുഭവങ്ങൾ കൊണ്ടല്ല എനിക്കിതു ബോധ്യംവന്നതു്. ഒരു കാലത്തു ഞാനൊരു നിരീശ്വരവാദിയായിരുന്നു എന്നതുകൊണ്ടുണ്ടായതു മല്ല ഈ വിചാരം. ക്രിസ്റ്റൻ മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു കൈക്കൊണ്ട

3. Young India, 4-5-1921 (The Removal of Untouchability, p. 3)
* അഹമ്മദാബാദിൽവെച്ചു നടന്ന മർദ്ദിതജാതിക്കാരുടെ സമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.
4. Young India, 27-4-1921 (The Removal of Untouchability, p. 5)
* അഹമ്മദാബാദിൽവെച്ചു നടന്ന മർദ്ദിതജാതിക്കാരുടെ സമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.

വയാൺ എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെന്ന്, ചിലർ ധരിക്കുന്നതുപോലെ, വിചാരിക്കുന്നതും ഇത്രതന്നെ തെറ്റാണ്. ബൈബിളിലോ അതിന്റെ അനുയായികളിലോ എനിക്കു കമ്പം തോന്നുന്നതിനും ബൈബിളുമായും തദനുയായികളുമായും ഞാൻ പരിചയപ്പെടുന്നതിനും മുമ്പ് ഉണ്ടായവയാണ് ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ.

ഈ ആശയം എന്നിൽ ഉദിച്ച കാലത്തു് എനിക്കു കഷ്ടിച്ചുപത്രങ്ങളു വയസ്സേ പ്രായമായിരുന്നുള്ളൂ. ഉകാ എന്നു പേരായ ഒരു തോട്ടി, ഒരയിത്തക്കാരൻ കള്ളസുകൾ വൃത്തിയാക്കാൻ ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ വന്നിരുന്നു. അവനെ തൊടുന്നതിൽ എന്താണു തെറ്റു്, ഞാൻ അവനെ തൊടാൻ പാടില്ലെന്നു്, എന്തുകൊണ്ടു പറയുന്നു എന്നു അമ്മയോടു പലപ്പോഴും ചോദിക്കാറുണ്ടു്. യാദൃച്ഛയാ ഞാൻ അവനെ തൊട്ടുപോയെങ്കിൽ, കളിച്ച ശുദ്ധമാകാൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു; സ്വാഭാവികമായി ഞാൻ അനുസരിച്ചിരുന്നെങ്കിലും അയിത്തത്തിനു മതത്തിന്റെ പിൻബലമില്ലെന്നും ഉണ്ടാകാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നും ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി ഊന്നിപ്പറയാതെയല്ല അപ്രകാരം ചെയ്തിരുന്നതു്. ഞാൻ വളരെ വണക്കവും അനുസരണവുമുള്ള ഒരു കുട്ടിയായിരുന്നു; മാതാപിതാക്കന്മാരോടുള്ള വണക്കത്തിനു നിരക്കാവുന്നിടത്തോളം, പലപ്പോഴും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഞാനവരുമായി വഴക്കടിക്കാറുണ്ടു്. ഉകായെ തൊടുന്നതു പാപമാണെന്നു കരുതുന്നതു തെറ്റാണെന്നു ഞാൻ അമ്മയോടു പറയാറുണ്ടു്. സ്കൂളിലാകുമ്പോൾ ഇടയ്ക്കാകെ ഞാൻ അയിത്തക്കാരെ തൊടാറുണ്ടു്; ഈ വസ്തുത ഒരിക്കലും ഞാൻ മാതാപിതാക്കന്മാരിൽനിന്നു മറച്ചുവയ്ക്കാത്തതുകൊണ്ടു്, എന്റെ അമ്മ പറയും, ആ അയിത്തം പോക്കാനുള്ള ഏറ്റവും എളുപ്പമായ മാർഗം വഴിയേപോകുന്ന ഒരു മുസൽമാനെ തൊടുകയാണെന്നു്. അമ്മയോടുള്ള ഭക്തിബഹുമാനങ്ങൾകൊണ്ടുമാത്രം പലപ്പോഴും ഞാൻ അപ്രകാരം ചെയ്തു, എങ്കിലും അതൊരു മതപരമായ ബാധ്യതയാണെന്നു് ഒരിക്കലും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞു് ഞങ്ങൾ പോർബന്തറിലേക്കു മാറിത്താമസിച്ചു; അവിടെവെച്ചാണ് ആദ്യമായി ഞാൻ സംസ്കൃതവുമായി പരിചയപ്പെട്ടതു്. അന്നും എന്നെ ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളിൽ ചേർത്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. എന്റെ സഹോദരനെയും എന്നെയും ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ ശിക്ഷണത്തിൽ നിർത്തിയിരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാമരക്ഷയും വിഷ്ണുപൂജയും ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിച്ചു. 'ജലേ വിഷ്ണുഃ, സ്ഥലേ വിഷ്ണുഃ' (ഈശ്വരൻ ജലത്തിലുണ്ടു്, ഈശ്വരൻ കരയിലുണ്ടു്) എന്ന വരി ഒരിക്കലും ഞാൻ മറന്നിട്ടില്ല. അമ്മയെപ്പോലെ ഒരു കിഴവി അടുത്തു താമസിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ ഒരു പേടിത്തൊണ്ടനായിരുന്നു; വീളക്കു കെട്ടത്തി ഇരുട്ടായാൽ ഇമ്പാച്ചിയേയും ചെകുത്താനെയും മറ്റും കണ്ടുവെന്നു് എനിക്കു തോന്നും. എന്റെ പേടി തീർക്കാൻവേണ്ടി ആ വൃദ്ധ പറഞ്ഞു

പേടി തോന്നുമ്പോഴെല്ലാം ഞാൻ രാമരക്ഷ ജപിക്കണമെന്നും എന്നാൽ എല്ലാ ദുർഭൂതങ്ങളും ഓടിപ്പോകുമെന്നും. ഇതു ഞാൻ ചെയ്തു; ഉദ്ദിഷ്ടഫലം അതുകൊണ്ടുണ്ടായെന്നാണ് എന്നിങ്ങു തോന്നിയതു്. അയിത്തക്കാരെ തൊടുന്നതു പാപമാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്ന എന്തെങ്കിലും വരികൾ 'രാമരക്ഷ'യിലുണ്ടെന്നു് എന്നിങ്ങു വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതിന്റെ അർത്ഥം അന്നെന്നിങ്ങു അറിഞ്ഞുകൂടാതിരുന്നു, അല്ലെങ്കിൽ വളരെ അപൂർണ്ണമായിട്ടേ അറിയാമായിരുന്നുള്ളൂ. എങ്കിലും എല്ലാ ഭൂതപ്രേതയേതെയും ഉച്ചാടനം ചെയ്യുന്ന 'രാമരക്ഷ'. അയിത്തക്കാരെ തൊടാനുള്ള പേടിപോലെ എന്തിനെയെങ്കിലും അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നു് എന്നിങ്ങുണ്ടായിരുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിൽ ദിവസേന രാമായണം വായിക്കാറുണ്ടു്. ലാധാമഹാരാജു് എന്നു പേരായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണ് അതു വായിക്കുക പതിവു്. അദ്ദേഹം കഷ്ടരോഗിയായിരുന്നു. ദിവസേന രാമായണം വായിച്ചാൽ കഷ്ടരോഗം മാറുമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു; ശരിക്കും അതു മാറുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ ആലോചിച്ചു: 'ഇന്നത്തെ കാലത്തു് അയിത്തക്കാരനായി കരുതപ്പെടുന്ന ഒരുത്തൻ തന്റെ തോണിയിൽ രാമനെ ഗംഗാനദി കടത്തിയെന്നു പറയുന്ന രാമായണം ഏതെങ്കിലും മനുഷ്യരെ, അവർ അശുഭാത്മാക്കളാണെന്നു കാരണത്താൽ, അയിത്തക്കാരായി കരുതുന്നതിനെ എങ്ങനെ അനുകൂലിക്കും?' ഹിന്ദുമതത്തിൽ ജനിച്ച ആരെയെങ്കിലും അശുഭരാധയോ അയിത്തക്കാരാധയോ കരുതുന്നതു പാപമാണെന്നു്, പൈശാചികമാണെന്നു്, ഈശ്വരനെ നാം 'പതിതഃപാവനൻ' എന്നു പേരിലും തത്തുല്യമായ മറ്റു പേരുകളിലും വിളിക്കുന്നുവെന്നു വസ്തുത സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം അതൊരു മഹാപാപമാണെന്നു് എത്ര ആവർത്തിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടും എന്നിങ്ങു മതിവന്നിട്ടില്ല. ഈ കാര്യം ഒരു വിശ്വാസമെന്ന നിലയിൽ പത്രങ്ങളു വയസ്സു കാലത്തു് എന്നിൽ ഉറപ്പിരുന്നുവെന്നു ശാൻ നടിക്കുന്നില്ല; എങ്കിലും അന്നും അയിത്തം ഞാൻ പാപമായി കരുതിയിരുന്നുവെന്നു് നിസ്സംശയം പറയു്. വൈഷ്ണവന്മാരും യാഥാസ്ഥിതികഹിന്ദുക്കളും അറിയാൻവേണ്ടിയാണ് ഈ കഥ ഞാൻ പറഞ്ഞതു്.

സി. അയിത്തവും സ്വരാജ്യം തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തക്കേടു്

5

*ഹിന്ദുക്കൾ അയിത്തത്തെ മനഃപൂർവ്വം സ്വന്തം മതത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമായി കരുതുന്നിടത്തോളം കാലം ബഹുഭൂരിപക്ഷം ഹിന്ദു

5. Young India, 4-5-1921 (The Removal of Untouchability, p. 10)
 * അഹമ്മദാബാദിൽവച്ചു നടന്ന മർദ്ദിതജാതിക്കാരുടെ സമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.

ക്കൾ സ്വന്തം സഹോദരന്മാരിൽ ഒരു വിഭാഗത്തെ തൊടുന്നത് പാപമായി കരുതുന്നിടത്തോളം കാലം, സ്വരാജ് അപ്രാപ്യമാണ്. യുധിഷ്ഠിരൻ തന്റെ നായയെക്കൂടാതെ സ്വർഗം പുകാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. പിന്നെയെങ്ങനെയാണ് ആ യുധിഷ്ഠിരന്റെ പിന്തുടർച്ചക്കാർ അയിത്തക്കാരെക്കൂടാതെ സ്വരാജ് നേടാമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുക?

സ്വസഹോദരരെ അടിച്ചമർത്തിയെന്ന കുറ്റം ചെയ്തവരാണ് നാം; നിലത്തുകിടന്നിഴയുവാൻ നാം അവരെ നിർബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. മൂക്ക് നിലത്തിട്ടരയ്ക്കുവാൻ അവരെ നിർബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു; കോപകലുഷിതമായ കണ്ണുകളോടുകൂടി നാം അവരെ തീവണ്ടിമുറികളിൽനിന്നു പിടിച്ചു പുറത്താക്കുന്നു; ഇതിലുമേറെ എന്തൊന്നാണ് ബ്രിട്ടീഷ് രേണം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്? ഡയറുടേയും ഒ'ഡയറുടേയും നേരെ നാം ചുമത്തുന്ന ഏതു പരാതിയാണ് മറ്റുള്ളവർക്കും നമ്മുടെ ആളുകൾക്കുതന്നെയും നമ്മുടെനേരെ ചുമത്തിക്കൂടാത്തത്? ഈ അശ്രദ്ധി നാം കളഞ്ഞുകളിക്കണം. ഏതെങ്കിലുമൊരു വ്യക്തിയുടെ വികാരങ്ങളെ പ്രണപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരൊറ്റ സ്വരാജ്യവാദിക്കു പോലും സാധിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം സ്വരാജിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്നതു നിരർത്ഥകമാണ്. പാവങ്ങളായ ഹിന്ദുക്കളെയോ മുസ്ലീങ്ങളെയോ ശിക്ഷായേകൂടാതെ പതച്ചരയ്ക്കാമെന്നു ഒരൊറ്റ ഹിന്ദുവോ മുസ്ലീമോ ധിക്കാരപൂർവ്വം ഒരു നിമിഷമെങ്കിലും വിചാരിക്കരുതെന്നാണ് സ്വരാജിനിർമ്മം. ഈ വ്യവസ്ഥ നിറവേറ്റപ്പെടാതെ നാം സ്വരാജ് നേടുന്നത് അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ അതു നഷ്ടപ്പെടാൻ മാത്രമാകും. ഒർബലരായ നമ്മുടെ സഹോദരരോടു ചെയ്ത പാപങ്ങളിൽനിന്നു മുക്തരാകുന്നതുവരെ നാം മൃഗങ്ങളെക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടവരല്ല.

എങ്കിലും ഇപ്പോഴും എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്, ഏതൊന്നിനെ തുളസീദാസ് കവി അത്രയേറെ വാഗ്വിലാസത്തോടുകൂടി പാടിപ്പുകഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ടോ, ഏതൊന്നു ജെയിനമതത്തിന്റെയും വൈഷ്ണവമതത്തിന്റെയും അടിക്കല്ലാണോ, ഏതൊന്നു ഭാഗവതത്തിന്റെ സാരസർവസ്വമാണോ, ഏതൊന്നുകൊണ്ടു ഗീതയിലെ ഓരോ ശ്ലോകവും പരിപൂരിതമാണോ, ആ ഭയ, ആ പ്രേമം, ആ കാരുണ്യം മെല്ലെയാണെങ്കിലും ദ്രവ്യരായി, ഈ രാജ്യത്തിലെ ജനഹൃദയങ്ങളിൽ ഉറച്ചുവരികയാണെന്നു, ഇന്ത്യയിലെ എന്റെ പര്യടന കാലത്തു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

6

അയിത്തത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പു നമ്മുടെ പുരോഗതിയുടെ വഴിയിൽ ദുസ്സരമായ ഒരു തടസ്സമായി നിൽക്കുകതന്നെ ചെയ്യും; കഠിനപ്രയത്നംകൊണ്ടു നാം അതു തകർത്തേ തീരൂ.

*6. Young India, 22-9-1921 (The Removal of Untouchability, p.11)

നമുക്കു സ്വരാജ് നേടുകയും, അയിത്തം നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യാമെന്ന ഒരു ഗുഹവീചാരം നമ്മളിൽ പലർക്കും ഉള്ളതായി തോന്നുന്നു. ആ വിചാരത്തിൽ സഹജമായുള്ള വൈരുദ്ധ്യം അവർ കാണുന്നുപോലുമില്ല. സ്വരാജ് 'തൊടാവുന്ന'വർക്കെന്നപോലെ തന്നെ 'തൊട്ടുകൂടാത്തവർക്കും' ഉള്ളതാണ്.

നാരായണവാരത്തിൽനിന്നും ഒരു ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:

'ഞങ്ങളുടെ ദിക്കിൽ പഞ്ചമന്ദാരോടു ഹിന്ദുക്കൾ, വിശേഷിച്ചും ബ്രാഹ്മണർ, വളരെ ഹീനമായിട്ടാണ് പെരുമാറുന്നത്. ഗ്രാമങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണർ പാർക്കുന്ന തെരുവുകളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കാൻ അവരെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. ബ്രാഹ്മണരോടു സംസാരിക്കുമ്പോൾ അവർ കഠിനം അകന്നുനിൽക്കണം.' ബ്രാഹ്മണർ എന്നതിനു പകരം സായിപ്പന്മാർ എന്നും പഞ്ചമർ എന്നതിനുപകരം ഇന്ത്യക്കാർ എന്നും ചേർത്തു വായിക്കുക, എന്നിട്ട് എന്തു തോന്നുന്നുവെന്നു നോക്കുക. എന്നാലും ചില സായിപ്പന്മാർ ചില ബ്രാഹ്മണരേക്കാൾ വളരെയേറെ നല്ലവരാണെന്നതിൽ എനിക്കു സംശയമില്ല.

ജന്മനിമിത്തം ഒരു സഹോദരനെ നാം ഭ്രഷ്ടനായി കരുതുന്നിടത്തോളംകാലം സ്വരാജ് നേടാൻ ഈശ്വരൻ നമ്മെ സമ്മതിക്കുകയില്ല.

7

അയിത്തമാകുന്ന ശാപം നമ്മുടെ ഇടയിൽനിന്നു നീക്കംചെയ്യാതിടത്തോളംകാലം സ്വരാജ് ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ലെന്ന് അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ വാക്കുകളിൽ ഞാൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മിക്കവാറും ലോകം മുഴുവൻ നമ്മെ സമുദായത്തിലെ മഹാരോഗികളെന്നു കരുതുന്നത്, നമ്മുടെ വർഗത്തിൽ അഞ്ചിലൊരു ഭാഗത്തെ നാം ആ നിലയിൽ കരുതിയതുകൊണ്ടാണ്. നിസ്സഹകരണം ഹൃദയപരിവർത്തനത്തിനുള്ള ഒരുഭ്യർത്ഥനയാണ്, ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ മാത്രമല്ല, അത്രതന്നെ നമ്മുടേയും. വാസ്തവത്തിൽ ആദ്യം നമ്മളിലാണ് ഞാൻ ഈ മാറ്റം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്, പിന്നെ ക്രമേണ ഇംഗ്ലീഷുകാരിലും.

പ്രാക്തനമായ ഒരു ശാപത്തെ ഒരൊറ്റക്കൊല്ലംകൊണ്ടു വലിച്ചെറിയാൻ കഴിയുന്ന ഒരു രാഷ്ട്രം, വസ്രുങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ മദ്യപാനശീലം ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന രാഷ്ട്രം, ആദിമ വ്യവസായത്തിലേക്കു മടങ്ങിവന്ന് അറുപതുകോടി ഉറുപ്പിക വിലയ്ക്കുള്ള വസ്രു ഒരൊറ്റക്കൊല്ലംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുവാൻവേണ്ടി പൊടുന്നനെ ഒഴിവുസമയം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു രാഷ്ട്രം, രൂപാന്തരം

7. Young India, 29-9-1921 (The Removal of Untouchability, p.12)

പുണ്യ ഒരു രാഷ്ട്രമാണ്. അതിന്റെ രൂപാന്തരീകരണം ലോകത്തിൽ പ്രതികരണമുണ്ടാക്കാതിരിക്കുകയില്ല. പരിഹസിക്കുന്നവർക്കുപോലും അതു ഈശ്വരസത്തയുടെയും ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്തിന്റെയും വിശ്വാസജനകമായ ഒരു പ്രകടനമായിത്തീരും; അതുകൊണ്ടു് ഞാൻ പറയുന്നു ഇന്ത്യയ്ക്ക് ഇപ്രകാരം രൂപാന്തരം പ്രാപിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, സ്വരാജ് സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ അവകാശം നിഷേധിക്കുവാൻ ലോകത്തിൽ ഒരു ശക്തിക്കും സാദ്ധ്യമല്ലെന്ന്.

ഇന്ത്യൻ ചക്രവാളത്തിൽ തടിച്ചുകൂടുന്ന കാർമ്മേഘങ്ങളെങ്കിലും ഞാൻ സയൈര്യം പ്രവചിക്കുന്നു ഇന്ത്യ അയിത്തക്കാരോടു ചെല്ലു തെറ്റുകൾക്കു പശ്ചാത്തപിക്കുകയും വിദേശ്യവസ്ത്രം ബഹിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അതേ നിമിഷത്തിൽ, കാനിഹൂദയരെന്ന നമുക്കു തോന്നുന്ന അതേ ഇംഗ്ലീഷ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർതന്നെ, ഇന്ത്യയെ സ്വതന്ത്രവും ധീരവുമായ ഒരു രാഷ്ട്രമെന്ന നിലയിൽ സ്വാഗതം ചെയ്യുമെന്ന്.

8

നമ്മുടെ വർഗത്തിൽ ആറിലൊമ്പതാഗത്തെ നാം ചൂഷണം ചെയ്തതിനും മതത്തിന്റെ പുണ്യമായ പേരിൽ കരുതിക്കൂട്ടി അവരെ അധഃപതിപ്പിച്ചതിനുള്ള ഏറ്റവും ന്യായമായ ഈശ്വരശിക്ഷയാണ് വിദേശാധിപത്യമെന്ന ശാപവും അതോടൊന്നിച്ചുള്ള ചൂഷണവും. അതുകൊണ്ടാണ് സ്വരാജ്യപ്രാപ്തിക്കുള്ള അനുപേക്ഷണീയ ഉപാധിയായി ഞാൻ അയിത്തോച്ചാടനം ചേർത്തിട്ടുള്ളതു്. സ്വന്തം അടിമകൾക്കു നിരപാധികം സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുവാൻ നാം രാജ്യാധിപതികളിൽ അടിമകളുടെ ഉടമകളായ നമുക്കു നമ്മുടെ അടിമത്തത്തെപ്പറ്റി വഴക്കുപറയാൻ കാര്യമില്ല. നമ്മുടെ യജമാനന്മാരുടെ കണ്ണിലെ കരടു നീക്കംചെയ്യാൻ നാം ശ്രമിക്കുന്നതിനുമുമ്പു നമ്മുടെ കണ്ണിലെ അയിത്തമാകുന്ന മുട്ടി നാം എടുത്തുമാറ്റണം.

9

സ്വരാജ്യം എന്നുവെച്ചാൽ നമ്മുടെ രാജ്യക്കാരിൽ ഏറ്റവും എളിയവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നാണ് എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അർത്ഥം. നമ്മളെല്ലാവരും കഷ്ടപ്പെടുന്ന കാലത്തു പഞ്ചാബിന്റെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തിയില്ലെങ്കിൽ, സ്വരാജിന്റെ ലഹരിയിൽ അതു മെച്ചപ്പെടാനിടയില്ല. സ്വരാജിനുള്ള ഒരു വ്യവസ്ഥയെന്ന നിലയിൽ മുസ്ലീങ്ങളുമായുള്ള സൈപരജീവിതം നാം വിലകൊടുത്തു വാങ്ങിയേ തീരൂവെങ്കിൽ പഞ്ചമന്മാർക്കു നാം സൈപരജീവിതം

8. Young India, 13-10-1921 (The Removal of Untouchability, p 13)
 9. Young India, 12-6-1924 (The Removal of Untouchability, p. 13)

നൽകേണ്ടതും അത്രതന്നെ ആവശ്യമാണ്—നീതിയോടോ ആത്മാ
ഭിമാനത്തോടോ കൂടി സ്വരാജ്യത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുവാൻ
നമുക്കു സാധിക്കണമെങ്കിൽ. ഇംഗ്ലീഷ് നുകത്തിൽനിന്നുമാത്രം
ഇന്ത്യ മോചിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു താൽപര്യമില്ല. എല്ലാത്തരം
നുകങ്ങളിൽനിന്നും ഇന്ത്യയെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ ഉറച്ചിരിക്കു
ന്നു. നിഷ്ക്രിയനായ രാജാവിനെ കൊടുത്തു മുർഖനായ രാജാവി
നെ വാങ്ങാൻ എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. അതുകൊണ്ടാണു സ്വരാജ്യപ്ര
സ്ഥാനം എനിക്കു ഒരു ആത്മശുദ്ധീകരണപ്രസ്ഥാനമായിത്തീർന്നി
ട്ടുള്ളതു്.

ഡി. അയിത്തോച്ചാടനവും കോൺഗ്രസ്സ് പരിപാടിയും

10

നാം ഈ നിർഭാഗ്യരായ സഹോദരരോടു പെരുമാറിയിട്ടുള്ളതു
രാക്ഷസനായിത്തീർന്ന ഒരുവൻ തന്റെ സഹോദരനോടു പെരുമാറു
ന്നതിനേക്കാളും ഒട്ടുംതന്നെ ഭേദപ്പെട്ട നിലയിലല്ല. നാം നമ്മുടെ
മുമ്പാകെ വച്ചിട്ടുള്ള ഈ അയിത്തോച്ചാടനപരിപാടി രാക്ഷസീയ
മായ ആ അപരാധത്തിനുള്ള ചുരുങ്ങിയ ഒരു പ്രായശ്ചിത്തം മാത്ര
മാണ്.

കോൺഗ്രസ്സ് പരിപാടിയുടെ മുൻപന്തിയിലേക്കു് ഈ ഇനം
തള്ളിക്കുയറ്റിയതു ഞാനാണെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. അതി
നാൽ എന്നെ ശകാരിക്കാൻ പുറപ്പെട്ട ആർക്കും പറയാം, ഇതു ഞാൻ
അയിത്തക്കാർക്കു സൂത്രത്തിൽ എറിഞ്ഞുകൊടുത്ത ഒരു പ്രലോനേമാ
ണെന്നു്. ആ ആക്ഷേപം നിരത്ഥകമാണെന്നു ഞാൻ ഇതാ പറഞ്ഞു
കൊള്ളട്ടെ; ഹിന്ദുക്കളെന്നു സ്വയം വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കു ഹിന്ദുമത
ത്തെപ്പറ്റി അഭിമാനിക്കുവാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ ഈ കളങ്കം തീർക്കു
കയെന്ന പ്രായശ്ചിത്തം അവർ ചെയ്യണമെന്നു ചെറുപ്പത്തിലേ എ
നിക്കു തോന്നിയിട്ടുണ്ടു്; കോൺഗ്രസ്സുകാരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഹിന്ദു
ക്കളായതുകൊണ്ടും, അന്നു രാജ്യത്തിന്റെ മുമ്പാകെ വച്ച പരിപാടി
ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഒന്നല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടും
ഞാൻ അതു കോൺഗ്രസ്സ് പരിപാടിയുടെ മുൻപന്തിയിൽവെച്ചു—ഈ
കളങ്കം നീക്കംചെയ്യാൻ ഹിന്ദുക്കൾ സന്നദ്ധരല്ലെങ്കിൽ സ്വരാജീനു
അർഹരായി തങ്ങളെ കരുതുവാൻ അവർക്കു നിവൃത്തിയില്ലെന്ന
വിശ്വാസംകൊണ്ടു്. ആ വിശ്വാസം എന്നിൽ ഉദിച്ചതു് സ്വയം
വ്യക്തമായ ഒരു പ്രമേയമെന്ന നിലയ്ക്കാണ്.

അയിത്തം നീക്കംചെയ്യപ്പെടാതെ നാം അധികാരത്തിൽവ
ന്നാൽ അയിത്തക്കാരുടെ നില ആ സ്വരാജ്യത്തിൻകീഴിൽ ഇന്ന

10. Young India, 6-8-1931 (The Removal of Untouchability, p. 14)

ത്തെക്കാരും വളരെയധികം മോശമാകുമെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്--അധികാരപ്രാപ്തികൊണ്ടു നമ്മുടെ കഴിവുകേടും കൊള്ളരുതായ്മകളും സുരക്ഷിതങ്ങളായിത്തീരമെന്നതുതന്നെ കാരണം. ചുരുക്കത്തിൽ അതാണ് എന്റെ നില. അതിനാൽ ഈ ആത്മശുദ്ധീകരണം സ്വരാജ്യത്തിന്റെ അനുപേക്ഷണീയമായ ഒരു ഉപാധിയാണെന്ന് എന്നും ഞാൻ വാദിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതു ഞാൻ ഇന്ന് എത്തിച്ചേർന്ന ഒരു നിലപാടല്ല. സ്വരാജ്യത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ ആലോചിക്കാൻ തുടങ്ങിയകാലത്തോളം പഴക്കമുണ്ട് അതിന്.

11

അയിത്തത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കോൺഗ്രസ്സ് പ്രമേയത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനം എന്തായിരിക്കുമെന്നതിനെപ്പറ്റിയുള്ള എന്റെ അഭിപ്രായം ഞാൻ സസന്തോഷം ഇവിടെ പറയാം. അയിത്തം ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. അയിത്തക്കാർക്കു മറ്റൊരപ്പോലെയും അവകാശങ്ങളുണ്ടായിരിക്കും. എങ്കിലും ആരെയെങ്കിലും തൊടുവാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണനെയും നിർബന്ധിക്കുകയില്ല. തന്നെ മറ്റൊരും തൊട്ടുകൂടെന്നുവെങ്കിൽ അയാൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും; സ്വന്തം കിണറും സ്വന്തം ക്ഷേത്രവും സ്വന്തം സ്കൂളും സാധിക്കാവുന്ന മറ്റൊന്നും അയാൾക്ക് ഉണ്ടാകാം--ഇതൊന്നും അയൽവാസികൾക്കു ഭദ്രാഹമാകാത്തതിന്തോളംകാലം. എങ്കിലും പൊതുതെരുവുകളിൽക്കൂടി നടന്നതിനോ, പൊതുകിണർ ഉപയോഗിച്ചതിനോ അയിത്തക്കാരെ ശിക്ഷിക്കുവാൻ ഇന്നത്തെപ്പോലെ അയാൾക്കു സാധിക്കുകയില്ല. പൊതുക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഉപയോഗം മറ്റൊരാൾക്കും അനുവദിക്കുമ്പോൾ അയിത്തക്കാർക്കുമാത്രം അതു നിഷേധിക്കുകയെന്ന അപകീർത്തി സ്വരാജിൻകീഴിലുണ്ടാവുകയില്ല. വേദങ്ങളുടെയോ മറ്റു ശാസ്ത്രങ്ങളുടെയോ അധികാരം നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നതല്ല; എങ്കിലും അവയുടെ വ്യാഖ്യാനം, പൊതുജനങ്ങളുടെ നടപടി ക്രമപ്പെടുത്തുവാൻ ഈ മതഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന്തോളം, വ്യക്തികളല്ല കോടതികളാണ് ചെയ്യുക. മനസ്സാക്ഷിയെ സ്പർശിക്കുന്ന 'ശുദ്ധാശുദ്ധങ്ങൾ' മാനിക്കപ്പെടും, പക്ഷേ, പൊതുജനങ്ങളുടെ സദാചാരത്തെയോ മറ്റുള്ളവരുടെ അവകാശങ്ങളെയോ ഹനിച്ചുകൊണ്ടാവില്ല. അസാധാരണങ്ങളായ 'ശുദ്ധാശുദ്ധങ്ങൾ' ഉള്ളവർ അസൗകര്യം സഹിക്കുകയും ആ പ്രത്യേക സുഖത്തിന്റെ വില കൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതായിവരും. ആചാരത്തിന്റെയോ മതത്തിന്റെ പേരിൽ ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയോ വർഗമോ ഭയന്നത്യം പിടിച്ചുപറുന്നതിനെ നിയമം പൊറുക്കുകയില്ല. പക്ഷേ, ഇതൊക്കെ എന്റെ സ്വപ്നംകാണലാണ്. ഞാനല്ല കോൺഗ്രസ്സ്. കോൺ

11. Young India, 11-6-1931 (The Removal of Untouchability, p.15)

ഗ്രസ്സ് മറ്റുതരത്തിൽ ചെയ്യണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നവർ വേഗം കോൺ ഗ്രസ്സിൽ ചേരുകയും തങ്ങളുടേതുപോലെയുള്ള അഭിപ്രായമുള്ളവരെ അതിൽ ചേർക്കുകയുമാണു നല്ലതു്. കോൺഗ്രസ്സ് ജനങ്ങളുടെ ഇച്ഛയെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ പ്രതി നിധാനം ചെയ്യാൻ പറ്റിയ വിശാലമായ ഒരു ഭരണഘടന അതി നുണ്ടു്.

12

മിശ്രജനത്തെയോ മിശ്രവിവാഹത്തെയോ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു കാര്യമല്ല ഇതെന്നു നാം ധരിക്കണം. ജാതി എന്നു തെറ്റായി വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വർണ്ണധർമ്മങ്ങൾ വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കുന്നതിന്റെ കാര്യമല്ല ഇതു്. വെറും അയിത്തം നീക്കംചെയ്യുന്നതിനെ, അനാവശ്യമായ പഞ്ചമവിഭാഗം വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കുന്നതിനെ മാത്രം സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യമാണിതു്. വർണ്ണധർമ്മങ്ങളെ പാലേ വിപാടനംചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്ന പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ ഒരു വിഭാഗം നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ടു്. ആ കാര്യത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾ പരിശേഷിക്കുവാൻ പറ്റിയ സന്ദർഭം ഇതല്ല. ഒരുവന്റെ സ്വർഗം, അവൻ ഒരു പ്രത്യേക ജാതിയിൽ ജനിച്ചവനാണെന്നതു കൊണ്ടുമാത്രം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യപ്പെടേണ്ട അശുദ്ധിയാണെന്ന പാപപൂർണ്ണമായ അന്ധവിശ്വാസം നീക്കംചെയ്യാൻവേണ്ടി മാത്രമുള്ളതാണു് അയിത്തോച്ചാടനപ്രസ്ഥാനം. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയും ശക്തിയും വർദ്ധിക്കുന്നോറും അതിന്റെ അതിർത്തികളെ അറിയേണ്ടതും സന്നിഷ്ഠർഷം മാനിക്കേണ്ടതും അധികമായി ആവശ്യമായിത്തീരും. അതിനാൽ നാം യാഥാസ്ഥിതികത്വത്തെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതോടൊന്നിച്ചുതന്നെ നാം പറയുന്നതിലേറെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ലെന്നു് അതിനു് ഉറപ്പു കൊടുക്കുകയും വേണം. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുഴുവൻ വ്യാപ്തിയും മനസ്സിലാക്കുവാൻ അതിനെ സഹായിക്കണം. ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ ഉദ്ദേശ്യം എന്നാണെന്നു സർവദാ ഓർമ്മിക്കുന്നില്ലെന്നു് ആശ്ചര്യോടും എനിക്കു കിട്ടുന്ന എഴുത്തുകൾ തെളിയിക്കുന്നു. യാഥാസ്ഥിതികർ സ്വാഭാവികമായി പരിഭ്രമിച്ചിരിക്കുകയാണു്. ഇതു പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ ജോലി ആവശ്യത്തിലധികം ദൃഷ്ടമറമാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

ഇ. അയിത്തവും ജാതിയും വർണ്ണവും

13

ചോദ്യം: അങ്ങു് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ അയിത്തോച്ചാടനത്തിനു മാത്രമുള്ളതാക്കി ചുരുക്കുന്നതെന്തിനാണു്? എന്തുകൊണ്ടു് ജാതി

12. Young India, 21-8-1924 (The Removal of Untouchability, p.72)
13. Harijan, 11-2-1933 (The Removal of Untouchability, p. 56-

വ്യവസ്ഥ ആകമാനം വേണ്ടെന്നു വെച്ചുകൂടാ? ജാതിയും ജാതിയും തമ്മിലും, ജാതിയും അയിത്തവും തമ്മിലും വ്യത്യസ്തമുണ്ടെങ്കിൽ അതു ഏറ്റക്കുറച്ചിലിനെമാത്രം സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒന്നല്ലേ?

ഉത്തരം: ഇന്ത്യയിൽ അസംഖ്യം ജാതികളുണ്ട്. അവ ഒരു സാമൂഹ്യസ്ഥാപനമാണ്. പരേതനായ സർ വിലും വിൽസൻ ഹൺർ ഭംഗിയായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടതുപോലെ, അവയെല്ലാം തൊഴിൽസംഘടനകളാണ്. ഒരുകാലത്തു അവ വളരെ പ്രയോജനകരങ്ങളായിരുന്നു—ഇന്നും ഒരുവേള കുറെയൊക്കെയാണെന്നതുപോലെ. ഈ സ്ഥാപനത്തിൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ട്; അവ എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അനഭിലഷണീയങ്ങളും ക്രമേണ നശിച്ചുപോകേണ്ടവയുമാണ്. അവയിൽ പാപാത്മകമായി യാതൊന്നുംതന്നെയില്ല. അവയ്ക്കിപ്പുറപ്പെട്ടവരുടെ ഭൗതികപുരോഗതിയെ അവ വിലംബപ്പെടുത്തുന്നു. അവ അവരുടെ ആത്മീയപുരോഗതിക്കു തടസ്സമല്ല. അതിനാൽ, ജാതിവ്യവസ്ഥയും അയിത്തവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഏറ്റക്കുറച്ചിലിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ളതല്ല, ഇറഞ്ഞ സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണ്. അയിത്തക്കാരൻ മാനുസ്മൃദായത്തിന്റെ പരിധിക്കു പുറത്താണ്. അവൻ മനുഷ്യനായി കരുതപ്പെടുന്നില്ല. ഒരേ പദവിയിൽ നില്ക്കുന്ന സഹോദരരാൽ പാതാളത്തിലേക്ക് എറിയപ്പെട്ട ഒരു ജാതിഭ്രഷ്ടനാണവൻ. തന്നിമിത്തം ആ വ്യത്യാസം ഏതാണ്ടു സ്വർഗ്ഗനരകവ്യത്യാസംപോലുള്ള ഒന്നാണ്.

ജാതിവ്യവസ്ഥയെപ്പറ്റി ഓർക്കേണ്ടതായ മറ്റൊരു സംഗതി കൂടി ഉണ്ട്. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതും വർണാശ്രമധർമ്മവും ഒന്നല്ല. ജാതിവ്യവസ്ഥ സാമൂഹ്യാവശ്യമനുസരിച്ചു ഉണ്ടായതാണ്, വർണാശ്രമമാകട്ടെ, ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അടിയറപ്പിക്കപ്പെട്ടതാണ്. ജാതിവ്യവസ്ഥ അങ്ങനെയല്ല. ജാതികൾ അസംഖ്യമുണ്ടെങ്കിലും (ചിലതു നശിച്ചുപോകുന്നു, പുതുതായി ചിലതു ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു) വർണ്ണങ്ങൾ എന്നും നാലേയുള്ളൂ. ഞാൻ ഒരു ഉറച്ച വർണാശ്രമവിശ്വാസിയാണ്. ഹിന്ദുമതം മനുഷ്യജാതിക്കു നൽകിയ ഒരനുഗ്രഹമാണ് അതെന്നു കരുതുവാൻ ഇതിനു മുമ്പും ഞാൻ മടിച്ചിട്ടില്ല. എന്നിട്ടു കാണാൻ കഴിഞ്ഞിടത്തോളം, ആ ധർമ്മസ്വീകരണം ആത്മീയപുരോഗതിയുടെ ഒരു ഉപാധിയാണ്. ആ നാലു വിഭാഗങ്ങൾ കത്തനെയല്ല, വിലങ്ങനെയണ്; അവിടെ എല്ലാവരും സമനിലയിലാണ് നിൽക്കുന്നത്, ഓരോരുത്തർക്കും നീക്കിവച്ച സേവനങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ട്. സ്വധർമ്മം സമുചിതമായി അനുഷ്ഠിച്ച ബ്രാഹ്മണനും അപ്രകാരം തന്നെ ചെയ്ത തോട്ടിക്കും ഈശ്വരന്റെ പുസ്തകത്തിൽ മാർക്ക് ഒപ്പമാണ്.

14

അയിത്തം ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ ഫലമല്ല, ഹിന്ദുത്വത്തിലേക്ക് ഇഴഞ്ഞുവന്ന് അതിനെ കാർന്നുതിന്നുന്ന ഉച്ചനീചവ്യത്യാസത്തിന്റെ ഫലമാണ്. അതിനാൽ അയിത്തത്തെ എതിർക്കൽ ഈ ഉച്ചനീചത്വത്തെ എതിർക്കലാണ്. അയിത്തംപോയാൽ ആ നിമിഷത്തിൽ ജാതിവ്യവസ്ഥ സംശുദ്ധമായിത്തീരും; അതായത്, എന്റെ മനോരാജ്യമനുസരിച്ച് അതു വർണാശ്രമധർമ്മമായി, പരസ്പരം ഉപകരിക്കുന്നതും ഒന്നും മറ്റൊന്നിനു മീതെയോ താഴെയോ അല്ലാത്തതും ഓരോന്നും മറ്റു ഏതിനെപ്പോലെയും ഹിന്ദുസമുദായത്തിനു മുഴുവൻ ആചര്യമുള്ളതുമായ നാലു വിഭാഗങ്ങളായി പരിണമിക്കും.

15

ഇന്നത്തെ ജാതിവ്യവസ്ഥ വർണാശ്രമത്തിന്റെ തനിവിപര്യയമാണ്. പൊതുജനാഭിപ്രായം എത്രവേഗം അതു നശിപ്പിക്കുന്നുവോ അത്രയും നല്ലതു്.

വർണാശ്രമത്തിൽ മിശ്രവിവാഹത്തിനും മിശ്രഭോജനത്തിനും വിരോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല, ഉണ്ടായിരിക്കരുതു്. ലാഭത്തിനുവേണ്ടി കലധർമ്മം മാറുന്നതിൽ വിരോധം തീർച്ചയായുമുണ്ട്. മിശ്രഭോജനത്തെയും മിശ്രവിവാഹത്തെയും സംബന്ധിച്ച ക്രൂരമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും, തൊഴിൽ സ്വീകരിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച അരാജകത്വത്തെ പൊരുപ്പിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടും ഇന്നു നിലവിലുള്ള സമ്പ്രദായം രണ്ടുവിധത്തിൽ അബദ്ധമാണ്.

വർണാശ്രമത്തിൽ മിശ്രവിവാഹത്തെയും മിശ്രഭോജനത്തെയും സംബന്ധിച്ച വിരോധമില്ലെങ്കിലും നിർബന്ധമുണ്ടായിട്ടുള്ളാ. എവിടെ ഭക്ഷണം കഴിക്കണം, എവിടെ വിവാഹം ചെയ്യണം എന്ന കാര്യം വ്യക്തിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യമായ ഇഷ്ടത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കണം. വർണാശ്രമധർമ്മം അനുഷ്ഠിച്ചാൽ വിവാഹബന്ധങ്ങൾ സ്വന്തം വർണത്തിൽ ഒതുക്കിനിർത്താനുള്ള ഒരു പ്രവണത സ്വാഭാവികമായി ജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകും.

അതിനാൽ ജാതിനശിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഏറ്റവും സഫലവും ഏറ്റവും ത്വരിതവും ഏറ്റവും നിശ്ശബ്ദവുമായ വഴി പരിഷ്കർത്താക്കൾ തന്നെ ആ സമ്പ്രദായം തുടങ്ങിവയ്ക്കുകയും വേണ്ടിവന്നാൽ സാമുദായികബഹിഷ്കരണമെന്ന അനന്തരഫലം അനുഭവിക്കുകയും

14. Harijan, 11-2-1933 (The Removal of Untouchability, p. 57)
 15. Harijan, 16-11-1935 (The Removal of Untouchability, p. 82)

മാണ്. യാഥാസ്ഥിതികരെ ചീത്തപറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഈ പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽ വരുകയില്ല. പരിവർത്തനം അനുകൂലവും അദൃശ്യവുമായിരിക്കും. ഉയർന്ന ജാതികൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവർ താണ ജാതികളെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവർക്കു തെല്ലെങ്കിലും അഭിമതരായിത്തീരണമെങ്കിൽ അവർ (ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ) തങ്ങളുടെ ഉത്തംഗപീഠത്തിൽനിന്നു താഴോട്ടിറങ്ങിവരുകതന്നെ വേണം. നഗരവാസികളും ഗ്രാമീണരും തമ്മിലും ഉയർന്ന ജാതിക്കാരും താണജാതിക്കാരും തമ്മിലും ഉള്ള വിടവ് അടയ്ക്കുക എത്ര പ്രയാസമുള്ള പണിയാണെന്നു ഗ്രാമങ്ങളിൽ ജോലിചെയ്യുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ദൈനംദിനാനുഭവം വെളിവാക്കുന്നുണ്ട്.

16

'ജാതി പോകണം' എന്ന പേരിലുള്ള ലേഖനത്തിൽ ഞാൻ പ്രകടിപ്പിച്ച അഭിപ്രായങ്ങൾ മറ്റു തലക്കെട്ടുകളിൽ പലതവണ ഈ പംക്തികളിൽ പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, ആ ലേഖനം സവർണഹിന്ദുക്കളും ഹരിജൻ ഹിന്ദുക്കളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്നുമില്ല. സവർണർക്കിടയിൽ മാത്രം ആവശ്യമായ പരിഷ്കാരത്തെപ്പറ്റിയാണ് അതിൽ പറയുന്നതു്. അയിത്തം പോയാൽ സവർണർക്കുള്ള അതേ സ്ഥാനം തന്നെ അയിത്തക്കാർക്കുമുണ്ടാകും. അന്നു സവർണർക്ക് എന്തെല്ലാം ചട്ടമോ ആചാരമോ ബാധകമാണോ അതൊക്കെ ഹരിജനങ്ങളുടേതായിത്തീർന്ന ഹരിജനങ്ങൾക്കും ബാധകമായിരിക്കും. തന്നിമിത്തം സവർണർ ഇന്നത്തെപ്പോലെതന്നെ വർത്തിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഹരിജനങ്ങളും സവർണരും തമ്മിൽ മിശ്രവിവാഹമോ മിശ്രഭോജനമോ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. എങ്കിലും ഇന്നത്തെ രൂപത്തിലുള്ള ജാതി ഇല്ലാതാവുകയാണെങ്കിൽ—എന്നെങ്കിലും അതില്ലാതാവുകതന്നെ ചെയ്യും.—അന്നു സവർണരും സവർണരും തമ്മിലെന്നപോലെ ഹരിജനങ്ങളും സവർണരും തമ്മിലും മിശ്രവിവാഹവും മിശ്രഭോജനവും തീർച്ചയായും ഉണ്ടാകും. ഞാൻ ആശിക്കുന്നതുപോലെ വർണം നിലനിൽക്കുന്നുവെങ്കിൽ പണ്ടു ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ തൊഴിലുകൾ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടും, പണ്ടു നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നില്ലാത്തതുപോലെതന്നെ മിശ്രവിവാഹവും മിശ്രഭോജനവും നിയന്ത്രിക്കപ്പെടാതിരിക്കുകയും ചെയ്യും. എത്ര സംഭവിച്ചാലും അതു സംഭവിക്കുന്നതു ഒരു സംഘമെന്ന നിലയിൽ ഹരിജൻ സേവാസംഘം ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാവുകയില്ല, സംഘത്തിനു ക്രമപ്പെടുത്തുവാനോ നിയന്ത്രിക്കുവാനോ കഴിയാത്ത ശക്തികളുടെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കും. അതിലെ അംഗങ്ങൾ വ്യക്തികളെന്ന നില

16. Harijan, 30-11-1935 (The Removal of Untouchability, pp. 82-83)

* ഇതിനു തൊട്ടുമുമ്പിലത്തെ ഉദ്ധരണം.

യിൽ സ്വന്തം അഭിരുചിയനുസരിച്ചു പ്രസ്തുത ശക്തികളെ കരുപ്പി
ടിപ്പിക്കുന്നതിൽ യഥോചിതമായ പങ്ക് വഹിക്കുമെന്നതിനു സം
ശയമില്ല.

17

ചോദ്യം: ശ്രീ ശ്യാംലാലുമായി ഈയിടെ നടത്തിയ കത്തി
ടപാടിൽ അങ്ങു പറയുകയുണ്ടായി, അയിത്തം പാടേ ഉന്മൂലനംചെ
യ്യപ്പെടണമെങ്കിൽ, ജാതി സമൂഹം നശിച്ചു തീരൂ എന്ന്. എ
ന്നാൽ എന്തുകൊണ്ട് അങ്ങു അയിത്തോച്ചാടനപ്രവർത്തനത്തെ
ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ നേരെയുള്ള വിപുലമായ ഒരു ധർമ്മസമരത്തി
ന്റെ ഭാഗമാക്കുന്നില്ല? വേര പഠിച്ചുകളഞ്ഞാൽ ശാവകം തനി
യേ കൊഴിഞ്ഞുവീഴും.

ഉത്തരം: ഞാൻ ചില അഭിപ്രായങ്ങൾ പുലർത്തുക എന്ന
തൊരു കാര്യം; എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ മുഴുവൻ സമുദായത്തിനു
പൊതുവേ സ്വീകാര്യമാക്കുക എന്നതാകട്ടെ തികച്ചും മറ്റൊരു കാര്യ
മാണ്. എന്റെ മനസ്സ് സദാ വളരുകയാണെന്നും, സദാ പുരോഗ
മിക്കുകയാണെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. എല്ലാവരും എന്റെ ഒപ്പം
എത്തിയില്ലെന്നു വരാം. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ പരമാവധി ക്ഷമ കാ
ണിക്കുകയും സാവധാനം ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ട് തൃപ്തിയടയ
കയും വേണം. വർണവ്യവസ്ഥയെപ്പറ്റിയുള്ള എന്റെ ലേഖന
ങ്ങൾ പേർത്തു നവജീവൻ ഈയിടെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു പുസ്തക
ത്തിൽ ഞാൻ എഴുതിയിട്ടുള്ള മുഖവുരയിൽനിന്നു താങ്കൾ മനസ്സു
ലാക്കിയിട്ടുണ്ടാകണം, താങ്കളോടു താത്പര്യമായി ഞാൻ തികച്ചും
യോജിക്കുന്നുണ്ടെന്ന്. 125 വയസ്സുവരെ ജീവിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ
ഹിന്ദുസമുദായത്തെ മുഴുവൻ എന്റെ അഭിപ്രായത്തിലേക്കു പരിവർ
ത്തനം ചെയ്യിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

II

അയിത്തക്കാരുടെ ഗതി

എ. അയിത്തമനോഭാവത്തിന്റെ രണ്ടു വശങ്ങൾ

1

വളരെയേറെ ഹിന്ദുക്കളെ മൃഗങ്ങളുടേതിനേക്കാൾ മോശമായ
നിലയിലേക്ക് അധഃപതിപ്പിച്ച ആ വ്യവസ്ഥിതിയെ ഞാൻ

17. Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 60)
1. Young India, 12-6-1924 (The Removal of Untouchability, p. 6)

സർവാത്മനാ വെറുക്കുന്നു. സാധുവായ പഞ്ചമനെ— ‘അയിത്തക്കാ
 രൻ’ എന്നു വിളിക്കാതിരിക്കുക—അവന്റെ പാട്ടിനു വിട്ടാൽ, അ
 ലട്ടന്ന ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കപ്പെടും. നിർഭാഗ്യവശാൽ അവനു
 സ്വന്തമെന്നു പറയാവുന്ന മനസ്സോ കാര്യമോ ഇല്ല. ഒരു മൃഗത്തിനു,
 അതിന്റെ യജമാനന്റെതല്ലാതെ സ്വന്തമെന്നു പറയാവുന്ന മന
 സ്സോ കാര്യമോ ഉണ്ടോ? പഞ്ചമനു സ്വന്തമെന്നു പറയാവുന്ന ഒരു
 സ്ഥലമുണ്ടോ? താൻതന്നെ വൃത്തിയാക്കുന്നതും തന്റെ സ്വന്തം
 വിയർപ്പുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചതുമായ റോഡിന്മേൽ അവനു നടന്നുകൂടാ.
 മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ അവനു പന്ത്രണ്ടുപ്രായം ചെയ്യാൻപോലും പാടി
 ല്ല. പഞ്ചമസഹോദരരുടെ നേരെ നാം എന്തെങ്കിലും സഹിഷ്ണുത
 കാണിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയുന്നതു ഭ്രഷ്ടയുക്തം ഭൂതപയോഗമാണ്. നാം
 അവരെ അധഃപതിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു; എന്നിട്ട് ആ അധഃപതനം അ
 വരുടെ അഭ്യന്തരത്തിനു വിഘാതമാക്കാനുള്ള ധിക്കാരം നാം കാണി
 കയും ചെയ്യുന്നു.

2

*ഈ ലേഖകൻ കണ്ടെത്തിയ അയിത്തത്തിന്റെ ഘോരഫലം
 എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടായ്കയില്ല. അയിത്തക്കാരെ എന്റെ അടുത്തു
 വരാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിന് ചിലപ്പോൾ എനിക്കു പ്രയാസമുണ്ടാ
 കാറുണ്ട്, തൊടുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനോ അതിലേറെയും. ‘അ
 യിത്തമില്ലാത്ത’വരെ തൊടാൻ പാടില്ലെന്നതു് അയിത്തക്കാരെ
 സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു മതകാര്യമാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിച്ചി
 ക്കുന്നില്ല. തങ്ങളെ ഇതുവരെ അയിത്തക്കാരായി കരുതിപ്പോന്നവ
 രെ തൊടാൻ കഴിയുമെന്ന് അവർ തീരെ മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.
 തന്നിമിത്തം അനുവാദമുണ്ടായാലും ‘അയിത്തമില്ലാത്ത’വരെ തൊ
 ടുന്നതിൽനിന്നു അയിത്തക്കാരെ വിലക്കുന്നതു മിക്കവാറും ഭയമാ
 ണ്. ബാസ്കിലിലെ കല്ലറകളിൽ വളരെക്കാലം അടച്ചിട്ടുശേഷം
 വിമുക്തനായപ്പോൾ പകൽവെളിച്ചം ദൃസ്സഹമായിത്തോന്നിയ
 ഹ്രസ്വതടവുകാരന്റെ സ്ഥിതിയോടു തുല്യമാണിതു്. വെളിച്ച
 വും ഇരുട്ടും അയാൾക്കു സമമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

2. Young India, 21-5-1925 (The Removal of Untouchability, pp. 172-173)

* അയിത്തത്തിനെതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതു് പാപമായി വളരെ അയി
 ത്തക്കാർ കരുതുന്നുവെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു് ഒരു ലേഖകൻ അയച്ച എഴു
 ത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

ബി. അയിത്തസങ്കല്പത്തിലെ യുക്തിരാഹിത്യം

3

*ഇന്നു വൈകുന്നേരം ഈഴവനേതാക്കന്മാരിൽ പലരുമായും ഞാൻ ദീർഘനേരം ചർച്ചനടത്തുകയുണ്ടായി. എന്നെ അറിയിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവർ ഈഴവരാണെന്നു ഞാൻ അറിയുമായിരുന്നില്ല. അവർക്കും സ്വയം സവർണരെന്നു വിളിക്കുന്നവർക്കും തമ്മിൽ ലേശമെങ്കിലും വ്യത്യാസമുള്ളതായി എന്നിങ്ങനെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവരുടെ ധന്യസ്ഥിതി സവർണരിൽ വളരെപ്പേരുടേതിനേക്കാളും എത്രയോ മെച്ചപ്പെട്ടതാണ്. അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസപരമായ യോഗ്യതകളാകട്ടെ, തികച്ചും തൃപ്തികരമാണ്; രാജ്യത്തിന്റെ ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റേ അറ്റം വരെയുള്ള എന്റെ യാത്രകൾക്കിടയിൽ ഞാൻ കണ്ട ബ്രാഹ്മണരുടേതിനേക്കാളും മറ്റും എത്രയോ മികച്ചതാണ് അവരുടെ ശുചിത്വം. തന്മൂലം ഞാൻ ഈ സ്നേഹിതന്മാരെ നേരിടുകയും അവരുടെ മംഗളപത്രം വായിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഈ സുഹൃത്തുക്കൾ അയിത്തക്കാരായും തിരുവിതാംകൂറിലെ ചില പൊതുനിരത്തുകളിൽ കൂടി നടക്കുവാൻ അനർഹരായും കരുതപ്പെടുന്നുവെന്നോർത്തു്, ഈ സുഹൃത്തുക്കളുടെ ക്ഷേത്രസാന്നിദ്ധ്യമാണ് ക്ഷേത്രപരിസരങ്ങളെ അശുദ്ധമാക്കുകയെന്നോർത്തു് ഈ സദസ്സിലെ ഏറ്റവും വമ്പനായ ആരേയും പോലെ നികതി കൊടുക്കുന്നവരാണെങ്കിലും ഇവർക്കാണ് തങ്ങളുടെ ബാലികാബാലന്മാരെ ചില ഗവർണ്മെന്റു വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കു് അയയ്ക്കാൻ പാടില്ലാത്തതു് എന്നോർത്തു്, എന്റെ ഹിന്ദുശീർഷം ലജ്ജകൊണ്ടു താണുപോയി. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മനുഷ്യരെന്ന നിലയ്ക്കു് ഈ അവഗതകളെല്ലാമുണ്ടെങ്കിലും സവർണർ കൊടുക്കുന്ന അതേ തോതിൽ സ്റ്റേറ്റിനു നികുതികൊടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഇവരെ ഒഴിവാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു ഓർക്കണം. അതിനാൽ, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സ്വന്തം മതത്തെപ്പറ്റി അൽപ്പമെങ്കിലും ശ്രദ്ധയുള്ള ഹിന്ദുക്കളെല്ലാവരും ജീവിതാർപ്പണം ചെയ്യേണ്ടതായ ഒരു കാര്യമാണിതു്.

സി. മനുഷ്യനെ ഉഗ്രമാക്കുന്ന അയിത്തം

4

ഏറെനാളായി നീട്ടിവെച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒറിസ്സാ സന്ദർശനം കടുത്ത ദുഃഖത്തിന്റെയും അപമാനത്തിന്റെയും ചഷകം നിറയ്ക്കുന്നു.

- 3. Young India, 20-10-1927 (The Removal of Untouchability, p. 174)
- * ആലപ്പുഴയിൽ വെച്ചു ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.
- 4. Young India, 22-12-1927 (The Removal of Untouchability, pp. 197-198)

വാൻ ഇടയാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഏറ്റവും അടുത്ത തീവണ്ടിയാപ്പീ സിൽനിന്നു മുപ്പത്തിയൊന്നു നാഴിക അകലെ കിടക്കുന്ന ബോൾ ഗാറിൽ ഈ മാസം 11-ാം തീയതി ഞാൻ ദീനബന്ധു ആൻഡ്രൂ സൊന്നിച്ചിരുന്നു സംസാരിക്കുമ്പോഴാണ് നടു പുകുതിവളഞ്ഞ ഒരു മനുഷ്യൻ വൃത്തികെട്ട ഒരു തൂണിക്കുറച്ചിനെ മാത്രം ചുറ്റി ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഇഴഞ്ഞുകൊണ്ടെത്തിയത്. അയാൾ ഒരു വൈക്കോൽ കൊടിയെടുത്തു വായിലിട്ട്, കൈകൾ നീട്ടി കമിഴ്ന്നുകിടന്നു, വീണ്ടും എഴുന്നേറ്റു, കൈകൾക്കൂപ്പി നമസ്കരിച്ചു, വൈക്കോൽകൊ ടിയെടുത്തു തലയിൽ തിരുകി പോകാനുള്ള ഭാവമായി. ഈ രംഗം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കെ വേദനകൊണ്ടു ഞാൻ പിടയുകയായിരുന്നു. അ യാളുടെ ആ വിദ്യകൾ കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ഞാൻ അയാളെ അടുത്തേക്കു വരുത്തി ഒരു തലമുക്കാരനെ വിളിച്ച് അയാളോടു സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങി. അയാൾ ആദ്യനാഴിക അകലെ താമസിക്കുന്ന ഒരയിത്ത ക്കാരനാണ്. ബോൾഗാറിൽ വിറകവിൽക്കാൻ വന്നപ്പോൾ ഞാ നിവിടെയുണ്ടെന്നു കേട്ടു എന്നെ കാണാൻ വന്നതാണ്. എന്തി നാണ് വായിൽ വൈക്കോലിട്ടതെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ, എന്നെ ബഹുമാനിക്കാനാണെന്നു പറഞ്ഞു. ലജ്ജകൊണ്ടു ഞാൻ തല താഴ്ത്തി. ആ ബഹുമാനിയുടെ വില എന്നിക്കു ദുർവഹമായിത്തോ ന്നി. എന്റെ ഹിന്ദുത്വം വല്ലാതെ പ്രണിതമായി. ഞാൻ അവ നോട്ടു എന്തെങ്കിലും സംഭാവന ആവശ്യപ്പെട്ടു. അരയിൽ ചെമ്പു നാണു്യം വല്ലതുമുണ്ടോ എന്ന് അവൻ തപ്പിനോക്കി. 'നിങ്ങളുടെ കാശെനിക്കു വേണ്ട. അതിലും നല്ലതെന്തെങ്കിലും വേണം' ഞാൻ പറഞ്ഞു. 'ഞാൻ തരാം' അവൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. അവൻ കടി ക്കാറുണ്ടെന്നും ചത്ത ജന്തുക്കളുടെ ഇറച്ചി ആചാരമനുസരിച്ചു തിന്നാ റുണ്ടെന്നും ഞാൻ ചോദിച്ചറിഞ്ഞു.

'നിങ്ങൾ എന്നിക്കു തരണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന സംഭാ വന ഈ ഭൂമിയിൽ ആർക്കുവേണ്ടിയും വായിൽ വൈക്കോലിട്ടുകയി ല്ലെന്ന വാഗ്ദാനമാണ്; അതു മനുഷ്യന്റെ അന്തസ്സിനു ചേർന്നതല്ല; ഇനിയൊരിക്കലും കടിക്കുകയില്ലെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്യണം. കടി മനുഷ്യനെ മൃഗത്തിന്റെ നിലയിലേക്കു താഴ്ത്തുന്നു; ചത്ത ജന്തുക്ക ളുടെ ഇറച്ചി തിന്നുകയില്ലെന്നും വാഗ്ദാനം ചെയ്യണം; അതു ഹിന്ദു മതത്തിനു വിരുദ്ധമാണ്; പരിഷ്കൃതനായ ഒരൊറ്റ മനുഷ്യനും ചത്ത ജന്തുവിന്റെ ഇറച്ചി തിന്നുകയില്ല.'

'എന്നാൽ ഞാൻ കടിക്കാതിരിക്കുകയും ചത്ത ജന്തുവിന്റെ ഇറച്ചി തിന്നാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ എന്റെ ജാതിക്കാർ എന്നെ സമുദായത്തിൽനിന്നു പുറത്താക്കും' ആ സാധു പറഞ്ഞു.

'അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ആ സമുദായബഹിഷ്കരണം സഹി ക്കൂ, വേണ്ടിവന്നാൽ ആ ഗ്രാമം വിട്ടു പോകൂ.'

മർദ്ദിതനായ ആ സാധു ആ വാശാനം ചെയ്തു. അവൻ അതന്നു സരിച്ച പ്രവർത്തിച്ചാൽ ആ മൂന്നു ഭാഗങ്ങൾ ഉദാരശീലരായ ഈ രാജ്യക്കാർ എന്നെ ഏൽപ്പിക്കുന്ന പണത്തേക്കാൾ വിലപ്പെട്ടതായിരിക്കും.

ഈ അയിത്തം നമ്മുടെ ഏറ്റവും വലിയ അപമാനമാണ്. അതുകൊണ്ടുള്ള മാനഹാനി അധികമധികം വേരുന്നി വരികയാണ്.

5

ഹരിജനങ്ങളുടെ ഭാഗ്യംകെട്ട തലയിൽ എന്തൊക്കെ അപരാധമാണു നാം വാരിക്കൂട്ടിയിട്ടുള്ളതെന്ന് ഓർക്കുന്നതു നന്ന്. സമുദായദൃഷ്ടി അവർ മഹാരോഗികളാണ്. സാമ്പത്തികമായി അവർ അടിമകളേക്കാൾ പാവങ്ങളാണ്. മതപരമായിട്ടാകട്ടെ നാം 'ഈശ്വരമന്ദിരങ്ങൾ' എന്നു തെറ്റായി വിളിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ അവർക്കു പ്രവേശനം നിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നു. പൊതുരോഡുകളും, പൊതുപിദ്യാലയങ്ങളും, പൊതുവായ ആശുപത്രികളും, പൊതു കിണറുകളും, പൊതുടാപ്പുകളും, പൊതുസ്ഥലങ്ങളും മറ്റും സവർണ ഹിന്ദുക്കൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതിയിൽ അവർക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. ചില ഭിക്കിൽ അവർ നിശ്ചിത അകലംവിട്ട് അടുത്തുവരുന്നതു സമുദായദൃഷ്ടി കുറകരമാണ്, മറ്റു ചുരുക്കം ചിലയിടത്തു അവരെ കാണുന്നതുപോലും പാപമാണ്. താമസത്തിനു നഗരങ്ങളിലെയും ഗ്രാമങ്ങളിലെയും ഏറ്റവും ചീത്ത ഭാഗങ്ങളിലേക്കാണ് അവരെ തള്ളിവിട്ടിരിക്കുന്നതു; അവിടെ യാതൊരു ജീവിതസൗകര്യങ്ങളും അവർക്കില്ല. സവർണഹിന്ദുവർക്കീൽമാരും ഡോക്ടർമാരും സമുദായത്തിലെ മറ്റംഗങ്ങളെയെന്നപോലെ അവരെ സേവിക്കുകയില്ല. അവരുടെ മതകർമ്മങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണർ പൗരോഹിത്യം നടത്തുകയില്ല. അവർ വല്ലപാടും ജീവിക്കുന്നുവെന്നതാണ് അഥവാ അവരിപ്പോഴും ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽത്തന്നെ നിലനില്ക്കുന്നുവെന്നതാണ് ആശ്ചര്യം. തങ്ങളെ മർദ്ദിക്കുന്നവരുടെ നേരെ അക്രമത്തിനു മുതിരാൻ കഴിയാത്തവണ്ണം അത്രയേറെ ചവിട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ടവരാണ് അവർ. സങ്കടകരങ്ങളും ലജ്ജാവഹങ്ങളുമായ ഈ പരമാർത്ഥങ്ങളൊക്കെ ഞാനിവിടെ പറഞ്ഞതു യുവ്വാസനിയുടെ ആന്തരാർത്ഥങ്ങൾ പ്രവർത്തകർ വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്. അശ്രാന്തപരിശ്രമത്തിനത്രമാത്രമേ ഈ മർദ്ദിതസഹോദരരെ അധഃപതനത്തിൽനിന്നു സമുദ്ധരിക്കുവാനും ഹിന്ദുമതത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കുവാനും ഹിന്ദുസമുദായത്തെ മുഴുവനും അതോടൊന്നിച്ചു ഇന്ത്യയെയും ഉദ്ധരിക്കുവാനും കഴിയൂ.

5. My Soul's Agony, 5-11-1932 (The Removal of Untouchability, p. 176)

ഡി. നഗരപ്രാന്തങ്ങളിലെ തോട്ടികൾ

6

ബോംബെയുടെ നഗരോപാന്തമായ വിലെപാർളിയിൽ മറ്റു പലർക്കും പുറമെ പണക്കാരായ ഹിന്ദുക്കളും താമസിക്കുന്നുണ്ട്. ആ നഗരോപാന്തത്തിൽ ഏതാണ്ടു 1,700 വീടുകളുണ്ട്. മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ വരുമാനം 70,000 രൂപയാണ്. ഇതിൽ 31,000 രൂ. ശുചീകരണത്തിനാണ് ചെലവാക്കുന്നത്. തോട്ടികൾ താമസിക്കുന്നതു റോഡുകളും വെള്ളംകിട്ടാനുള്ള ഏർപ്പാടുകളും ശുചീകരണസൗകര്യങ്ങളും ഇല്ലാത്ത ദിക്കുകളിലാണ്. ആ പ്രദേശംതന്നെ താണനിരപ്പിലുള്ളതാണ്. ഒരുകാലത്തു ശുചീകരണപ്പണികൾക്ക് ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന കീറിപ്പൊളിഞ്ഞ തകരപ്പലകകൾകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ചെററപ്പരകളാണ് അവരുടെ കടിലുകൾ. വിളക്കു കത്തിക്കലില്ല. തൊട്ടടുത്താണ് നഗരത്തിലെ മലിനവസ്തുക്കൾ കൊണ്ടുവന്നിടുന്ന സ്ഥലം; ദുർഗന്ധമാണ് ഇവിടെനിന്നു സദാ വരുന്നത്. അതിനടുത്തുള്ളതു മലം കയറുന്ന ലോറികൾ സൂക്ഷിക്കാനുള്ള സ്ഥലമാണ്. ഇതിനോടു ചേർന്നു വൃത്തികെട്ടിടുന്നുകൾ കഴുകാനുള്ള ഒരു പൈപ്പുണ്ട്; ഓവർസിയർക്കു സന്മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ, ഈ പൈപ്പിൽനിന്നു വെള്ളമെടുക്കാൻ അദ്ദേഹം തോട്ടികളെ അനുവദിക്കും. വീടുടമകളുടെ കള്ളസുകളിൽനിന്നെടുത്ത പാട്ടകൾ നിറച്ചുവണ്ടികളുടെ ഒരു വരിയാണ് മറുവശത്തു്. ഈ ചുറ്റുപാടുകളിലാണ് തോട്ടികൾ കഴിഞ്ഞുകൂടേണ്ടതു്. പലപ്പോഴും വെള്ളം കെട്ടി നിൽക്കുന്നതും കൊതുകുകൾ നിറഞ്ഞതും രേളുകളുടെയും പാമ്പുകളുടെയും എലികളുടെയും താവളവുമായ വയലുകളാണ് ഈ സ്ഥലത്തിനു ചുറ്റും. മുപ്പത്തൊന്നു കുടുംബങ്ങൾ ഈ ചുറ്റുപാടിൽ ജീവിക്കുന്നുണ്ട്. മുപ്പത്തിയഞ്ചു പുരുഷന്മാർ, ഇരുപത്തിയഞ്ചു സ്ത്രീകൾ, മുപ്പത്തിനാലു ആൺകുട്ടികൾ, പതിനഞ്ചു പെൺകുട്ടികൾ—ഇത്രയും അവരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. ഈ നൂറ്റിയൊമ്പതുപേരിൽ ഒമ്പതു കുട്ടികൾക്കേ കഷ്ടിച്ചു. എഴുതാനും വായിക്കാനും അറിയാവൂ. മറ്റുള്ളവർ തീരെ അക്ഷരജ്ഞാനവിഹീനരാണ്.

ആ നഗരോപാന്തത്തിൽ താമസിക്കുന്നവർക്കു തങ്ങളുടെ ഈ സഹോദരന്മാരെപ്പറ്റി വല്ല ആലോചനയുമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, വെള്ളവും വെളിച്ചവും നഗരജീവിതത്തിലെ മറ്റൊല്ലാ സൗകര്യങ്ങളുമുള്ള അന്തസ്സറ്റ പ്രദേശത്തു അന്തസ്സറ്റ വീടുകൾ ഇവർക്കു ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാൻ അവർക്കു കഴിയും. സനാതനികൾക്കും പരിഷ്കൃതന്മാർക്കും പറ്റിയ പണി ഇവിടെയുണ്ട്. വിലെപാർളി മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കു 70,000 രൂപ വരുമാനമേയുള്ളുവെന്നും ഇതിൽ നല്ലൊരു

6. My Soul's Agony, 17-11-1932 (The Removal of Untouchability. p. 180)

ഭാഗം, 31,000 രൂപ, ശുചീകരണാവശ്യത്തിനുവേണ്ടി ചെലവാക്കുന്നുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞാൽ എന്റെ പരാതിക്ക് ഉത്തരമായില്ല. സമുദായത്തിന് ഉപയോഗപ്രദമായ സേവനം ചെയ്യുന്ന ഇവർക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക നികുതി കൊടുക്കാൻ തക്ക ധനസ്ഥിതിയുള്ളവരാണവിലെപാർട്ടി നിവാസികളെന്നു എനിക്കറിയാം; പക്ഷേ, അതിനു കാലതാമസം വരുമെന്നാണു തോന്നുന്നത്. ഒരൊറ്റ ദിവസംകൊണ്ടു വേണ്ടത്ര പണം പിരിച്ചുണ്ടാക്കി ഈ തോട്ടികൾക്കു നല്ല വീടുകളും മറ്റു സൗകര്യങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതു് അവിടെ താമസിക്കുന്ന ഹിന്ദുക്കളുടെ കർത്തവ്യമാണു്. അവർ അപ്രകാരം ചെയ്തുകിൽ അതു തങ്ങളുടെ സഹോദരന്മാർക്കുവേണ്ടി നിറവേറപ്പെട്ടു ലഘുവായ ഒരു കടമയുടെ വിളംബിതമായ നിർവഹണമേ ആവുകയുള്ളൂ. അവർ ഇതു ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ തോട്ടികൾക്കു താരതമ്യേന സുഖമായി ജീവിക്കാൻ കഴിവുണ്ടാക്കുന്നതിനു കൊല്ലംതോറും തീർച്ചയായും വേണ്ടിവരുന്ന അധികച്ചെലവിന്റെ ഭാരം വഹിക്കാൻ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയോടു് ആവശ്യപ്പെടുന്നതിൽ അർത്ഥമുണ്ടാകും.

7

വാല്ചീകി എന്നതു ഭംഗി(തോട്ടി)ക്കു പകരം ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു വാക്കാണെന്നു വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണു്. സിലയിലെ അവരുടെ പാർപ്പിടങ്ങൾ ശോചനീയങ്ങളാണു്. അവരെപ്പറ്റി ആർക്കും ഒരു ചിന്തയുമില്ല. അവിടെച്ചെന്നു സ്ഥിതി നേരിട്ടു കാണുവാൻ എനിക്കു കഴിവില്ല; എങ്കിലും എന്നോടുകൂടെ താമസിക്കുന്ന ബാദ്ഷാഖാനോടു് അങ്ങോട്ടുപോകാൻ ഞാൻ അപേക്ഷിച്ചു. അവരുടെ കുടിലുകളെപ്പറ്റി ദയനീയമായ ഒരു റിപ്പോർട്ടാണു് അദ്ദേഹം എനിക്കു തന്നിരിക്കുന്നതു്. ചില വാല്ചീകിമാർ എന്നെ കാണാൻ വന്നു; മറ്റു പരാതികളും അവർ എന്റെ മുമ്പാകെ വെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആദ്യം അവരുടെ പാർപ്പിടങ്ങൾ മാറ്റിപ്പണിചെയ്താൽ അവരുടെ മറ്റു പരാതികൾ തീരുമെന്നാണു് എനിക്കു തോന്നുന്നതു്. കഴിയുന്നതുപോലെ തങ്ങളുടെ ഇടയിൽനിന്നു് ഈ ദുഃസ്ഥിതി നീക്കംചെയ്യേണ്ടതു സിലയിലെ പൊതുജനങ്ങളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെയും ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത കടമയാണു്. തങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽവെച്ചു ശുചിത്വം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞവരേക്കാൾ കൂടുതൽ ശുചിത്വമുള്ളവരാവാൻ അവർക്കു സാധ്യമല്ല.

7. Harijan, 19-5-1946 (The Removal of Untouchability, p. 224)

III

മതസമ്മതി

എ. ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ സാരം

1

അയിത്തം മതത്തിന്റെ ഒരു ശാസനയല്ല, പിശാചിന്റെ തന്ത്രമാണ്. പിശാച് എന്നും വേദവാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ യുക്തിയെയും സത്യത്തെയും ഉല്ലംഘിച്ചുകൂടാ. അവ യുക്തിയെ ശുദ്ധമാക്കാനും സത്യത്തെ പ്രശോഭിപ്പിക്കുവാനുമുള്ളവയാണ്. വേദങ്ങൾ ഉപദേശിക്കുകയോ, അനുവദിക്കുകയോ, അനുശാസിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന കാരണത്താൽ കളങ്കമില്ലാത്ത ഒരു കതിരയെപ്പിടിച്ച് ഹോമിക്കാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമില്ല. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വേദങ്ങൾ ദൈവികങ്ങളും അലിഖിതങ്ങളുമാണ്; 'അക്ഷരം കൊല്ലുന്നു.' ആന്തരാർത്ഥമാണ് പ്രകാശം നൽകുന്നത്. ശുദ്ധിയും സത്യവും നിഷ്കളങ്കതയും ചാരിത്ര്യശുദ്ധിയും വിനയവും ശാലീനതയും ക്ഷമയും ഈശ്വരവിചാരവും സ്രീയെയോ പുരഷനെയോ വിശിഷ്ടനും ധീരനുമായ മനോഹരനായ മനോഹരനായ വേദസാരം. ഈ രാജ്യത്തിലെ നല്ലവരും മിണ്ടാപ്രാണികളുമായ തോട്ടികളെ, നാം ആട്ടിയോടിച്ച മുഖത്തു തുപ്പുന്ന പട്ടികളേക്കാൾ മോശമായ നിലയിൽ കരുതുന്നതിൽ ശ്രേഷ്ഠതയോ ധീരതയോ ഇല്ല.

2

ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തെക്കുറിച്ച് വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഏർപ്പെടുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. ഭാഗവതത്തിൽനിന്നോ മനുസ്മൃതിയിൽനിന്നോ പ്രമാണങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് എന്റെ വാദം സ്ഥാപിക്കുവാൻ എനിക്കു പ്രയാസമാണ്. എങ്കിലും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ സാരം ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു.

3

മനുഷ്യന്റെ കർമ്മമാണ് അവന്റെ സ്ഥിതിക്കു കാരണമെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ, എന്റെ കർമ്മം പാപിയുടെ നേരെ കല്ലെറിയുവാൻ എന്നെ നിർബന്ധിക്കുന്നില്ല. മതം മനുഷ്യനെ സമുദ്ധരിക്കുവാനുള്ളതാണ്, അവനെ സ്വന്തം കർമ്മത്തിന്റെ ചുവട്ടിലിട്ടു

1. Young India, 19-1-1921 (The Removal of Untouchability, p. 19)
2. Young India, 27-4-1921 (The Removal of Untouchability, p.19)
3. Young India, 22-9-1921 (The Removal of Untouchability, p.21)

പതയ്ക്കുവാൻ ഉള്ളതല്ല. താണജാതിയിൽ ജനിച്ച ഒരുവനെ നരകത്തിലേക്കു തള്ളിവിടുന്നതു മഹത്തായ കർമ്മസിദ്ധാന്തത്തെ വ്യഭിചരിക്കലാണ്. ഒരു മുക്കുവനാൽ സൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നതു ഭോഗ്യമായി രാമൻ കരുതി.

4

അയിത്തത്തോടു ഇണങ്ങുവാൻ എനിക്കൊരിക്കലും സാധിച്ചിട്ടില്ല. അതു ഹിന്ദുമതത്തിലെ ഇത്തിക്കണ്ണിയാണെന്നാണ് ഞാൻ എന്നും കരുതിപ്പോന്നിട്ടുള്ളതു്. അതു വളരെ തലമുറകളിലൂടെ കൈവന്നതാണെന്നതു ശരിതന്നെ: പക്ഷേ, ഇന്നുമുള്ള പല ദുരാചാരങ്ങളും അങ്ങനെതന്നെയാണ്.

എന്റെ ഈ സിദ്ധാന്തം ശരിയാണെങ്കിലാകട്ടെ; അല്ലെങ്കിലാകട്ടെ അയിത്തം യുക്തിക്കും, ദയ, അനുതാപം അഥവാ പ്രേമം എന്നീ ജന്മസിദ്ധവാസനകൾക്കും യോജിക്കാത്തതാണ്. പശുവിനെ പുജിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്ന ഒരു മതം മനുഷ്യനെ മനുഷ്യചിതമല്ലാത്ത വിധം ബഹിഷ്കരിക്കുന്നതിനെ അനുവദിക്കുകയോ, അങ്ങനെ ചെയ്യണമെന്നാവശ്യപ്പെടുകയോ ചെയ്യാൻ തരമില്ല. മർദ്ദിതജാതികളെ വെടിയുന്നതിനേക്കാൾ ഞാൻ പിച്ഛിന്തപ്പെടുന്നതാണ് എനിക്കിഷ്ടം.

ബി. അയിത്തവും ശുചിത്വവും

5

എല്ലാ വർഗവ്യത്യാസങ്ങളും നശിപ്പിക്കപ്പെടാൻ കഴിയുമെന്നാണ് വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. കൃഷ്ണഗോവാൻ ഗീതയിൽ ഉപദേശിച്ചതരത്തിലുള്ള സമത്വസിദ്ധാന്തത്തിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. നാലു വർണങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളെയും തുല്യനിലയിൽ കരുതണമെന്നു ഗീത ഉപദേശിക്കുന്നു, ഭംഗി(തോട്ടി)ക്കെന്നപോലെ ബ്രാഹ്മണനും ഒരേ ധർമ്മമല്ല അതു വിധിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എങ്കിലും മികച്ച ജ്ഞാനമുള്ള ബ്രാഹ്മണൻ കിട്ടുന്ന അതേ ഭാഷിണ്യത്തിനും ബഹുമാനത്തിനും, ഭംഗിക്കും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് അതു് ഊന്നിപ്പറയുന്നു.

എന്റെ നില ഞാൻ തികച്ചും വ്യക്തമാക്കട്ടെ. ഇന്നു നിലനില്ക്കുന്ന മട്ടിലുള്ള അയിത്തസമ്പ്രദായത്തിനു ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പിൻബലമില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ഹിന്ദുമതം പരിമിതാർത്ഥത്തിലും ചില ചുറ്റുപാടുകളിലും അയിത്തം അനുവദിക്കുന്നു.

4. Young India, 6-10-1921(The Removal of Untouchability, p. 22)
5. Young India, 22-1--1925 (The Removal of Untouchability, p. 26)

കേകനനെ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന്, എന്റെ അമ്മ മലിന സാധനങ്ങളെടുത്തു പെരുമാറുന്ന ഓരോ അവസരത്തിലും തൽക്കാലത്തേക്കു അവർ അയിത്തക്കാരിയായിത്തീരുന്നു; അപ്പോഴൊക്കെ കൂട്ടിച്ചു ശുദ്ധമാവുകയും വേണം. ജന്മംകൊണ്ടു ഏതെങ്കിലും സ്ത്രീയോ പുരുഷനോ അയിത്തമുള്ളവരായി കരുതപ്പെടാമെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ ഒരു വൈഷ്ണവനെന്നനിലയിൽ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. മതം അനുവദിക്കുന്ന അയിത്തമാകട്ടെ താൽക്കാലികവും എളുപ്പത്തിൽ തീർക്കാവുന്നതുമാണ്; അതിനു ബന്ധം കർത്താവിനോടല്ല കർമ്മത്തോടാണ്. അതും പോരാ. നാം കട്ടികളായിരിക്കുന്നകാലത്തു" അമ്മ ചെയ്തതരുന്ന ശുചീകരണസേവനങ്ങൾക്കു നാം അവരെ വന്ദിക്കുന്നതുപോലെ—അവരുടെ സേവനം എത്ര അധികമാണോ അത്രയധികമാണു നമ്മുടെ വന്ദനം—സമുദായത്തിനുവേണ്ടി ഭംഗികൾ ചെയ്യുന്ന ശുചീകരണസേവനം മുൻനിർത്തി, നമ്മുടെ ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായ വന്ദനം ലഭിക്കുവാൻ അവർക്കവകാശമുണ്ട്.

6

ഞാൻ അക്ഷരത്തിന്മേൽ പിടിച്ചുതുടങ്ങുന്ന ഒരുവനല്ല. അതിനാൽ ലോകത്തിലെ വിവിധ മതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സാരം ഗ്രഹിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇതേ മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ വിധിച്ച സത്യത്തെയും അഹിംസയെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണു ഞാൻ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതു്. അവയോടു യോജിക്കാത്തതെല്ലാം ഞാൻ നിരസിക്കുന്നു; യോജിക്കുന്നതെല്ലാം സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വേദങ്ങൾ പഠിക്കാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടതിനു് ഒരു ശുഭ്രനെ രാമചന്ദ്രൻ ശിക്ഷിച്ചുവെന്ന കഥ പ്രക്ഷിപ്തമെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ നിരസിക്കുന്നു. ശുഭ്രർ വേദം പഠിക്കാൻ പാടില്ലെന്ന നിശ്ചയത്തോടു യോജിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധ്യമല്ല. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഇന്നു നമ്മളെല്ലാം മിക്കവാറും ശുഭ്രരാണ്, അടിമകളാകുകൊണ്ടു്.

7

*എന്നാൽ ഞാൻ മറുപലയിടത്തും ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ ഹിന്ദുമതം യഥാർത്ഥത്തിൽ അയിത്തം അനുവദിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ ഹിന്ദുമതത്തെത്തന്നെ നിരാകരിക്കുവാൻ ഞാൻ മടിക്കില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മതം ആ പേർ അർഹിക്കുന്നതാകണമെങ്കിൽ നീതിയുടെയും സദാചാരത്തിന്റെയും മൗലികതത്തലങ്ങൾക്കു യോജിച്ചതായിരിക്കണമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

6. Young India, 27-8-1925 (The Removal of Untouchability, p.27)
 7. Young India, 20-10-1927(The Removal of Untouchability, p,18)
 * തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ചു ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.

എന്നാൽ അയിത്തം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഭാഗമല്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഹിന്ദുമതത്തെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നു; എങ്കിലും ഈ ഘോരപരായം ദിവസേന എനിക്ക് അധികമധികം അസഹ്യമായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

8

എങ്കിലും കാലധർമ്മത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം നിമിത്തം നമ്മുടെ ഇഷ്ടത്തിനെതിരായി കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ നാം നിർബലരായിത്തീരുകയും ഹരിജനങ്ങൾ സ്വശക്തികൊണ്ടുമാത്രം സ്വന്തംകാലിൽ നിൽക്കാൻ പ്രാപ്തരാകേണ്ടിവരികയും ചെയ്യാൻ അതു ഹിന്ദുമതത്തിനോ ഹിന്ദുക്കൾക്കോ ഭ്രഷണമാവുകയില്ല. ഒരടികൂടി മുന്നോട്ടുപച്ചു ഞാൻ പറയുന്നു, ഈ പരീക്ഷയിൽ നാം തോറ്റാൽ ഹിന്ദുമതവും ഹിന്ദുക്കളും നശിക്കുമെന്നു്.

സി. സ്മൃതികളുടെ സാധുത

9

ഒരു ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:

'...അയിത്തക്കാർ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഒരു വിഭാഗമാണെന്നു് അങ്ങു യഥാർത്ഥത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഹിന്ദുക്കൾ പാവനമായി കരുതുന്ന മനുസ്മൃതിയിലെ താഴെച്ചേർക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥമൊന്നു വ്യക്തമാക്കാമോ?

'ഒരു മാനുസ് ചെയ്യുന്ന എന്തെങ്കിലും തൊഴിൽ ഏതെങ്കിലും പഞ്ചമൻ ചെയ്തു ധനവാനായാൽ, അവന്റെ ധനം അപഹരിച്ചു അവനെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു ഓടിക്കണം. മനുസ്മൃതി, 10-96.

ശുഭ്രനെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നവൻ ശുഭ്രനോടുകൂടി നരകം പ്രാപിക്കും. ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വേദോപദേശം ചെയ്യുന്ന ശുഭ്രന്റെ വായിലും ചെവിയിലും തിളച്ചു എണ്ണ ഒഴിക്കണം. മനുസ്മൃതി, 14-89.

ഉറക്കെ സംസാരിക്കുന്ന ശുഭ്രനെ ചുട്ടുപഴുത്ത ഇരുമ്പുകമ്പികൊണ്ടു ചുട്ടുവയ്ക്കണം. ബ്രാഹ്മണന്റെയോ ക്ഷത്രിയന്റെയോ വൈശ്യന്റെനോ ഒപ്പമിരിക്കുന്ന ശുഭ്രനെ ചുട്ടുപഴുത്ത ഇരുമ്പുകൊണ്ടു പൊള്ളിക്കണം. മനുസ്മൃതി, 8-276, 8-271.'

ഈ ഗ്രന്ഥം പുണ്യമായി കരുതുവാനും അതിലെ വിധികളനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാനും ഹിന്ദുക്കൾ നിയുക്തരാണ്. ഈ

8. Harijan, 5-1-1934 (The Removal of Untouchability, p. 35)
9. Harijan, 6-4-1934 (The Removal of Untouchability, pp.35-37)

ഗ്രന്ഥം പുണ്യമല്ലെന്നു അങ്ങു കരുതുന്നുവെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ടു ആകാര്യം തുറന്നു പറഞ്ഞു, ഗാന്ധിസമൂഹി എന്ന പേരിൽ ഒരു പുതിയ വിധി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നില്ല?....'

മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി എഴുതി:

'ഈ ലേഖകന്റെ ചോദ്യം വളരെ ഉചിതമാണു്. മുടങ്ങാതെ 'ഹരിജൻ' വായിക്കുന്ന ആളായിരുന്നുവെങ്കിൽ അങ്ങനെ ശാസ്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ നിർവചനം അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹം എന്നോടു ഇതു ചോദിക്കുമായിരുന്നില്ലെന്നുമാത്രം. മനുസമൂഹി എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ അല്പപ്പല ഓരോ ശ്ലോകവും പിടിച്ചു ഞാൻ ശുപഥം ചെയ്യുന്നു എന്ന് അതിനർത്ഥമില്ല. അല്പപ്പല പുസ്തകത്തിൽ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾ വളരെയുണ്ടു്; തന്നിമിത്തം, ഒരു ഭാഗം സ്വീകരിച്ചാൽ അതിനോടു തീരെ യോജിക്കാത്ത മറ്റു ഭാഗങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതായിവരും. മനുസമൂഹി ഒരു മതഗ്രന്ഥമായി ഞാൻ കരുതുന്നതു് അതിൽ ശ്രേഷ്ഠപദേശങ്ങൾ ഉള്ളതുകൊണ്ടാണു്. ലേഖകൻ ഉദ്ധരിച്ച ശ്ലോകങ്ങൾ അതിലെ പ്രധാന ആശയത്തിന്റെ സാരത്തിനു പാടേ വിരുദ്ധമാണു്. ആദ്യത്തെ രൂപത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥം ഇന്നു ആരുടെയും പക്കലില്ലെന്നു ലേഖകൻ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണു്. മനു എന്നു പേരായ ഒരു ഗ്രന്ഥം എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിനതന്നെ തെളിയില്ല. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ആന്തരപ്രഭാവം, മഹത്തരങ്ങളായ സത്യങ്ങൾ എഴുതിയവരെ അഥവാ പ്രവചിച്ചവരെ സ്വയം മറഞ്ഞുനിൽക്കാൻ എങ്ങനെയോ പ്രേരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു ശാസ്ത്രാഭ്യസനത്തിൽ സഹായകമായ പിഴയ്ക്കാത്ത ഏക പ്രമാണം സത്യാനുപാധികകൾ ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്—അതായതു് എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും അസ്തിവാരമായ സത്യത്തിനും അഹിംസയ്ക്കും നിരക്കാത്തതെന്നും അവർ തള്ളിക്കളയണം.

10

വൈകുംസത്യഗ്രഹം സംബന്ധിച്ച ഞാൻ ഇവിടെ* വന്നപ്പോൾ ഉണ്ടായ ചരിത്രപ്രധാനമായ ഒരു വസ്തുത എടുത്തുപറയുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രപരിസരങ്ങളിൽ താമസിച്ചിരുന്നവരും എന്റെ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ ക്ഷേത്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരുമായ ചില ശാസ്ത്രികളുമായി ഞാൻ ഒന്നിലധികം തവണ ചർച്ചകൾ നടത്തിയിരുന്നുവെന്നു നിങ്ങളിൽ ചിലർ ഓർക്കുന്നുണ്ടോവാം. എനിക്കിപ്പോൾ ഓർക്കാൻ കഴിയുന്നിട

10. Harijan, 6—2—1937 (The Removal of Untouchability, p. 43)
* ക്ഷേത്രപ്രവേശന വിളംബരത്തുടർന്നു് വീണ്ടും വൈകുന്നൂ വന്ന ഘട്ടത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.

ത്തോളം ശരിയായ ഒരു വിവരണം ആ ചർച്ചയെക്കുറിച്ചു തരുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണു ഞാൻ. ക്ഷേത്രനടയിലേക്കു വരുന്ന റോഡുകളിൽപ്പോലും അഹിന്ദുക്കൾക്കു പ്രവേശിക്കാമെങ്കിലും അവർണക്കു പ്രവേശിക്കാൻ പാടില്ലെന്ന വാദത്തിനു താങ്ങായി അവർ ശാങ്കര സ്തുതി എന്നു പേരായ ഒരു പുസ്തകം ഹാജരാക്കി. വൈക്കത്തേക്കു വരുന്നതിനു മുമ്പു ഇത്തരമൊരു സ്തുതിയെപ്പറ്റി ഞാനൊരു കാലത്തും കേട്ടിരുന്നില്ല, അതിലെ ശ്ലോകങ്ങളും കേട്ടിരുന്നില്ല. ആ സ്തുതി തർജമ ചെയ്തു കേട്ടപ്പോൾ, റോഡുകൾ നിരോധിക്കാനുള്ള യാതൊരു പ്രമാണവും അതിൽ കണ്ടില്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്കു് ആശ്ചര്യം തോന്നും. എങ്കിലും ശാങ്കരസ്തുതി തങ്ങളുടെ വാദത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അവരുടെ വിശ്വാസംതന്നെ അവർക്കു ധാരാളമായിരുന്നു. പിന്നെ അന്നത്തെ പോലീസ് കമ്മീഷണറോടു് സീനിയർ മഹാരാണിയോടു് കൂടിയായപ്പോൾ നടുത്തിരിക്കാണ്ടിരിക്കെ, ഞാൻ വെറുതെ ഒരു ചോദ്യം ചോദിച്ചു, ആ കൂടിയായപ്പോൾകളുടെ ഫലമായി അവർണഹിന്ദുക്കൾക്കു റോഡുകൾ തുറന്നുകൊടുക്കുവാൻ മഹാരാണി കൽപ്പന പുറപ്പെടുവിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവരുടെ നിലപാടെന്തായിരിക്കുമെന്നു്. അപ്പോൾ യാതൊരു സങ്കോചവുമില്ലാതെ അവർ പറഞ്ഞു: 'ഓ, അത്പടി മരൊരു കാര്യമാണു്. സ്തുതിയുടെ പിൻബലമുള്ള എന്തു കൽപ്പനയും പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാർക്കും രാജാജ്ഞിമാർക്കും സർവ്വാധികാരമുണ്ടു്.' ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാർ ഹിന്ദുധർമ്മത്തിന്റെ സംരക്ഷകരാകുകൊണ്ടു ഹിന്ദുപാതയിൽ അതു് അന്തർവേിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും സ്തുതിക്കു വിരുദ്ധം പ്ലാത്ത കൽപ്പനകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ അവർക്കു അധികാരമുണ്ടെന്നും അവർ പറഞ്ഞു. ക്ഷേത്രം തുറന്നുകൊടുക്കുന്നതിനും ഇതൊക്കെ ബാധകമാണോ എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു. അവർ പറഞ്ഞു: 'തീർച്ചയായിട്ടു്.' ഇങ്ങനെ മറുപടി പറഞ്ഞതു് ഈ ശാസ്ത്രീമാർ മാത്രമായിരുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ പറയട്ടെ. കൊച്ചിയിലെയും തമിഴ്നാട്ടിലെയും ശാസ്ത്രീമാരോടു് ഞാൻ ഇതേ ചോദ്യം ചോദിച്ചു. ഇതുതന്നെയായിരുന്നു അവരുടെയും മറുപടി. വാസ്തവംപറഞ്ഞാൽ സ്തുതികളുടെയും അതുപോലെ പതിനെട്ടു പുരാണങ്ങളുടെയും വളർച്ച അങ്ങനെയാണു്. അതുകാലത്തെ ആവശ്യമനുസരിച്ചു് എഴുതിയവയോ എഴുതിക്കപ്പെട്ടവയോ ആണവ.

IV

അയിത്തോച്ചാടനത്തിനുള്ള മാർഗങ്ങൾ

എ. അഹിംസാമാർഗം

1

*അയിത്തമില്ലാത്തവർ നിങ്ങളെ നിന്ദിക്കരുതെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപോലെ, നിങ്ങൾക്കു അവരുടെ (സവണ്ണരുടെ)നേരെ വെറുപ്പോ വിദ്വേഷമോ ഉണ്ടാകരുതെന്നും ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഹിംസകൊണ്ടു നിങ്ങൾ അവകാശങ്ങൾ പിടിച്ചുപറണമെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. ലോകാഭിപ്രായഗതി ഇത്തരം ഹിംസയ്ക്കെതിരാണ്. ബലപ്രയോഗംകൊണ്ടു അവകാശങ്ങൾ നേടുന്നതു തീരെ അസാധ്യമായിത്തീരുന്ന ഒരു കാലം സമാഗതമാകുന്നത് എനിക്കു വ്യക്തമായി കാണാൻ കഴിയും. അതുകൊണ്ടു ഇന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നു, ഉദ്ദേശ്യസാധ്യത്തിനു ബലപ്രയോഗത്തെ ആശ്രയിച്ചാൽ നിങ്ങൾ തീർച്ചയായും തോറ്റുപോകുമെന്നു. നിങ്ങളോടുള്ള പെരുമാറ്റത്തിൽ അഥവാ ആരോടെങ്കിലുമുള്ള പെരുമാറ്റത്തിൽ, കപടതരം പ്രയോഗിക്കണമെന്നു എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. നിങ്ങളെ വ്യാമോഹിപ്പിക്കുവാനോ, പ്രലോഭനംകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യം നേടുവാനോ എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. സ്വന്തമായ ഏതെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളെ ചൂഷണം ചെയ്യുകയില്ല. എനിക്കു ഇക്കാര്യം സ്വരാജ്യത്തെക്കുറവു വലുതാണ്. അയിത്തത്തിനു അറ്റതിവരുത്തിക്കാണുവാൻ ഞാൻ അഗ്രഹിക്കുന്നു; കാരണം എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതൊരു പ്രയത്നമല്ല. ഈ തിന്മയ്ക്കു അനുവാദം നൽകിയതുകൊണ്ടു ഹിന്ദുമതം ഒരു മഹാപാപം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിനു പ്രായശ്ചിത്തംചെയ്യാൻ, പരാർത്ഥമായ തപസ്സു എന്നൊന്നു സാധ്യമാണെങ്കിൽ ഞാൻതന്നെ ഇതു ചെയ്യണമെന്നു എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്.

ഇങ്ങനെയിരിക്കെ, എനിക്കു സ്വീകാര്യങ്ങളായ മാർഗങ്ങൾ അഹിംസയും സത്യവും മാത്രമാണു്. അയിത്തമുള്ള ഒരു കട്ടിയെ ഞാൻ ഒത്തുതട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. എന്റെ ഭാര്യയെക്കൊണ്ടു് എന്റെ അഭിപ്രായം പൂർണ്ണമായി സ്വീകരിപ്പിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.ആ കട്ടിയെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നതുപോലെ

1. Young India, 22-1-1925 (The Removal of Untouchability, p. 61)
 * ബർഗാമിലെ അയിത്തോച്ചാടനസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ നിന്നു്

സ്നേഹിക്കാൻ അവരക്കു കഴിയുന്നില്ല. എങ്കിലും കോപംകൊണ്ടു എന്റെ ഭാര്യയെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്താൻ എനിക്കു വയ്യ; സ്നേഹം കൊണ്ടു എനിക്കതു ചെയ്യാൻ കഴിയും. എന്റെ ആളുകൾ നിങ്ങളോടു എന്തെങ്കിലും തെറ്റുചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ അതിനു ക്ഷമായാചനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ പുനയിലായിരുന്നകാലത്തു അയിത്തജാതിയിൽപ്പെട്ട ചിലർ എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി, നിങ്ങളുടെ നേരെയുള്ള മനോഭാവം ഹിന്ദുക്കൾ മാറിയില്ലെങ്കിൽ അവർ അക്രമത്തിനൊരുങ്ങുമെന്നു്. ബലപ്രയോഗംകൊണ്ടു് അയിത്തം ഇല്ലാതാക്കുവാൻ കഴിയുമോ? അയിത്തക്കാരുടെ സമുദ്ധാരണം ഈ മാർഗങ്ങളിലൂടെ സാധിക്കുമോ? മതഭ്രാന്തിൽനിന്നു യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുക്കളെ പിൻതിരിപ്പിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കും എനിക്കും പററിയ ഏകമാർഗം ക്ഷമയോടുകൂടിയ ന്യായവാദവും ശരിയായ പെരുമാറ്റവുമാണു്. അവർ മാനസാന്തരപ്പെടാത്തതിനേതൊളുകാലം നിങ്ങളുടെ ദുര്യോഗം ക്ഷമാപൂർവ്വം പൊറുക്കണമെന്നു പറയാനേ എനിക്കു കഴിയൂ. നിങ്ങളുടെ ക്ലേശങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാൻ വേണ്ടി നിങ്ങളുടെ കൂടെ നിൽക്കാൻ ഞാനൊരുക്കമാണു്. മറ്റു ജാതിക്കാർക്കു പ്രവേശമുള്ള ഏതു ക്ഷേത്രത്തിലും ആരാധന നടത്തുവാൻ നിങ്ങൾക്കു് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കണം. മറ്റു ജാതിക്കാരുടെ കട്ടികൾക്കെന്നപോലെ യാതൊരു വ്യത്യാസവും കൂടാതെ നിങ്ങളുടെ കട്ടികൾക്കും വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പ്രവേശം ലഭിക്കണം. വൈസ്രോയിയുടേതുൾപ്പടെ ഈ രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഉദ്യോഗത്തിനു നിങ്ങൾക്കു് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കണം. അയിത്തോച്ചാടനമെന്നതിനു് എന്റെ നിർവചനം അതാണു്.

എങ്കിലും എന്റെ മക്കൾ കാണിച്ചുതന്ന വഴിയിലൂടെ മാത്രമേ ഇക്കാര്യത്തിൽ എനിക്കു നിങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ പററൂ, പാശ്ചാത്യമാർഗങ്ങളിലൂടെ പററില്ല. ആ വഴിയിലൂടെ ഹിന്ദുമതത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ എന്തെങ്കൊണ്ടാവില്ല. നിങ്ങളുടേതു് ഒരു പുണ്യകാര്യമാണു്. പിശാചിന്റെ മാർഗങ്ങളിലൂടെ പുണ്യകാര്യങ്ങൾ നേടാൻ ഒരുക്കമോ? അതിനാൽ നിങ്ങളുടെ സ്ഥിതി ഉഗ്രീയശക്തി കൊണ്ടു മെച്ചപ്പെടുത്താമെന്ന വിചാരം മനസ്സിൽനിന്നു കളയുവാൻ ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഗൗതമ പറയുന്നു, ഹൃദയപൂർവ്വകമായ ഈശ്വരധ്യാനംകൊണ്ടു മോക്ഷം പ്രാപിക്കാമെന്നു്. ധ്യാനമെന്നുവെച്ചാൽ ഈശ്വരനെ ആശ്രയിക്കലാണു്. ഈശ്വരനെ ആശ്രയിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മോക്ഷം പ്രാപിക്കാമെങ്കിൽ അയിത്തോച്ചാടനം അതിലും എത്രയേറെ വേഗത്തിൽ സാധിക്കാം! ഈശ്വരനെ ആശ്രയിക്കുകയെന്നുവെച്ചാൽ പരിശുദ്ധി വർദ്ധിപ്പിക്കലാണു്. പ്രാർത്ഥനകൊണ്ടുനാം ആത്മശുദ്ധി നേടുക, എന്നാൽ അയിത്തം ഇല്ലാതാക്കാമെന്നു മാത്രമല്ല, സ്വരാജ്യപ്രാപ്തി ത്വരിതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം.

2

'....അതൊരു നീണ്ട നടപടിയായിരിക്കാം, എന്നാലും ഉറച്ചതാണ്. ചില കടംകൈകൾകൊണ്ടു ചിലപ്പോൾ അവരെ മുട്ടുകുത്തിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്ന് എനിക്കറിയാം. ഉദാഹരണത്തിനു കൽക്കത്തയെപ്പോലുള്ള നഗരങ്ങളിൽ തങ്ങളുടെ അവശതകൾ പരിഹരിക്കാതെ പണി തുടരുകയില്ലെന്നു പറഞ്ഞു രൂപ്പജോലിക്കാർ പണിമുടക്കിയാൽ അവർ ജയിക്കുമെന്നു എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. പക്ഷേ, എതിർകക്ഷിയുടെ മനസ്സു മർദ്ദകയില്ല. അവരുടെ വെറുപ്പുപൂർവാധികം വർദ്ധിക്കുകയേയുള്ളൂ. ഏകമാർഗം നിങ്ങൾ സ്വയം അധിക്ഷേപാതീതരായിനിന്ന്, മറ്റ് കാര്യങ്ങൾ പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കു വിട്ടുകൊടുക്കുകയാണ്. എന്റെ സർവശക്തിയും ഉപയോഗിച്ചു ഞാൻ ഈ തിന്മയോടു പൊരുതുകയാണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാം. എനിക്ക് ഇതു തികച്ചും ഒരു മതകാര്യമാണ്. ഞാൻ പരിഷ്കർത്താക്കളെ വിശ്വസിക്കണമെന്നു നിങ്ങൾ പറയുന്നു. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ വിശ്വസിക്കുന്നു, മറ്റുള്ളവരെ എങ്ങനെയാണു ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുക? അവർ ഇന്നു അയിത്തത്തെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കുന്നതു നാം അവരുടെ രാഷ്ട്രീയചതുരഗത്തിലെ പററിയ കരുക്കളാകുകൊണ്ടാണ്; രാഷ്ട്രീയലക്ഷ്യം നേടിക്കഴിഞ്ഞാൽ അവർ നമ്മെ പററിച്ചുകളയും. ഇതൊരു ആത്മശുദ്ധീകരണകാര്യമാണെന്നോ, അയിത്തോച്ചാടനമില്ലെങ്കിൽ സ്വരാജ്യം നിഷ്പ്രയോജനമാണെന്നോ അവർ ഉള്ളിൽത്തട്ടി വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നാം വിചാരിക്കുന്നില്ല.'

അയിത്തക്കാർ അയിത്തമില്ലാത്തവരുമായി അവർക്കുള്ള എല്ലാ സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളും ഉപേക്ഷിക്കണമോ എന്ന ചോദ്യത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു:

'അതൊന്നും ചെയ്യരുത്. സവർണഹിന്ദുക്കളെ നിങ്ങൾ പൂർവാധികം ശത്രുക്കളാക്കുകയേയുള്ളൂ. അവരോടു നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു സ്നേഹവും തോന്നുന്നില്ലായിരിക്കാം. എങ്കിലും അവരുടെ നേരെയുള്ള വെറുപ്പു നിങ്ങൾക്ക് ഉപേക്ഷിക്കാമെന്നു ഞാൻ തീർച്ചയായും കരുതുന്നു. അന്തസ്സുള്ള ഒരു മനോഭാവം നിലനിർത്തുക. അന്തസ്സുള്ള മനോഭാവം, — പ്രതികാരരേച്ഛയല്ല.'

3

മതകാര്യങ്ങളിൽ നിർബന്ധം പാടില്ല. ഒരു കാര്യത്തിലും പാടില്ല എന്നു ഞാൻ പറയും. ആരുടെയെങ്കിലും നേരെ—അയാ

2. Young India, 14-5-1925 (The Removal of Untouchability. p.171)
 3. My Soul's Agony, 7-11-1932 (The Removal of Untouchability, p. 68)

മൂടെ ജാതിതോ വിശ്വാസമോ രാജ്യമോ ഏതുമാകട്ടെ—ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിലുള്ള ഹി.സ പ്രയോഗിക്കുന്നതുസംബന്ധിച്ച എന്റെ ദ്രവ്യാഭിപ്രായങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങൾക്കറിയാം. അതിനാൽ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചുമതല വഹിക്കുന്നവർ അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ, ആസന്നമായ ഉപവാസത്തിൽനിന്നു എന്നെ രക്ഷിക്കാനുള്ള വെമ്പൽകൊണ്ടുപോലും അവർ സന്ദിശ്യാമാർഗങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു കഴിഞ്ഞുപോയതെന്ന്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അവരെന്റെ അറുതി ത്വരിതമാക്കുകയേയുള്ളൂ. എന്റെ വിശ്വാസമനുസരിച്ച ഏതൊരു പ്രസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടിയാണോ ഈശ്വരൻ ആ ചെറിയ ഉപവാസത്തിനു പ്രേരണ നൽകിയത് അതിന്റെ അധഃപതം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കാൻ എനിക്കു മരണതുല്യമാണ്. പ്രാകൃതജനങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായങ്ങൾകൊണ്ടു ഹരിജനങ്ങളുടെയോ ഹിന്ദുമാതത്തിന്റെയോ കാര്യം ശരിപ്പെടുകയില്ല. അടിമത്തത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന ഏതാണ്ട് 400 ലക്ഷം ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം ഉൾക്കൊണ്ടതാകകൊണ്ട് ഇത് ഇന്ത്യയിലെ—ലോകത്തിലെയല്ലെങ്കിൽ—ഏറ്റവും വലിയ മതപരിഷ്കരണപ്രസ്ഥാനമാണ്. ഇതിനെ അനുകൂലിക്കാത്ത യാഥാസ്ഥിതികവിഭാഗം എല്ലാ മര്യാദയും ഭാഷിണ്യവും അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. നാം സ്നേഹംകൊണ്ടും, അന്യനുമായ ആത്മസംയമംകൊണ്ടും അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ നിശ്ശബ്ദപരിവർത്തനമുളവാക്കാൻ നമ്മുടെ ജീവിതശുദ്ധിയെ വിട്ടുകൊണ്ടും നാം അവരെ സ്വാധീനമാക്കണം. നമ്മുടെ സത്യവും സ്നേഹവും എതിരാളികളെ നമ്മുടെ മാർഗത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരമെന്ന വിശ്വാസം നമുക്കു വേണം.

നാനൂറുലക്ഷം മനുഷ്യരെ ചിരകാലപഴക്കമുള്ള മർദ്ദനത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കുവാൻ വെറും കാട്ടിക്കൂട്ടലുകൾക്കു സാധ്യമല്ലെന്നതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. എല്ലാ രംഗങ്ങളിലും ആക്രമണം നടത്തുവാനുള്ള കനത്ത ഒരു നിർമാണപരിപാടി കൂടിയേ കഴിയൂ. ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ ധാർമികോദ്ദേശ്യങ്ങളോടുകൂടിയ അനേകായിരം സ്രീപുരുഷന്മാരുടെയും ബാലികാബാലന്മാരുടെയും ഏകാഗ്രമായ പ്രയത്നം ഈ പരിശ്രമത്തിനാവശ്യമാണ്. അതിനാൽ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ തനി ധാർമികസ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തവർ അതിൽനിന്നു വിരമിക്കണമെന്നു ഞാൻ സബഹുമാനം ഉപദേശിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ആ വിശ്വാസവും അഭിനിവേശവുമുള്ളവർ അവരെത്ര കുറച്ചായാലും ഏറെയായാലും, ഈ പ്രസ്ഥാനം കൊണ്ടുനടത്തട്ടെ. അയിത്തോച്ചാടനം മഹത്തായ രാഷ്ട്രീയഫലങ്ങൾ ഉളവാക്കിയെന്നു വരാം, ഉളവാക്കുകതന്നെ ചെയ്യും, എങ്കിലും അതൊരു രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനമല്ല. അതു ഹിന്ദുമാതം ശുദ്ധീകരിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രസ്ഥാനമാത്രമാണ്. ആ ശുദ്ധീകരണമാകട്ടെ അത്യന്തം ശുദ്ധങ്ങളായ ഉപകരണങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ കൈവരൂ. ഈശ്വരാധീനംകൊണ്ടു ആയിരക്കണക്കിലല്ലെങ്കിൽ നൂറുകണക്കിൽ

ഇത്തരം ഉപകരണങ്ങൾ ഇന്ത്യയുടെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. ക്ഷമകെട്ട സംശയാലുക്കൾ ക്ഷമിച്ചിരുന്നു ഉററുനോക്കിക്കാണട്ടെ. എന്നാൽ ധൃതിപിടിച്ച, വഴിപിഴച്ച ഇടപെടൽകൊണ്ട്--ആ ഇടപെടലിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം എത്രതന്നെ പ്രശംസനീയമാണെങ്കിലും--അവർ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന് കോട്ടം തട്ടിക്കാതിരിക്കട്ടെ.

ബി. ഗ്രാമങ്ങളിലെ സർവ്വഹിന്ദുക്കളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം

4

ഒരുവിധത്തിൽ നോക്കുമ്പോൾ അയിത്തത്തിന്റെ ഭാരം ഗുജറാത്തിലെപ്പോലെ അത്ര കഠിനമായി, ഒരുപക്ഷേ, മറ്റൊരങ്ങും ഹരിജനങ്ങളുടെയിൽ പതിക്കുന്നില്ല. ധോരക്കയിൽ ഒരു ഹരിജൻ ഒരു സർവ്വഹിന്ദുവിനാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു; ആ കൊലയാളി 300 രൂപയുടെ പിഴകൊണ്ടു രക്ഷപ്പെട്ടു. കവിയായിൽ ഒരു പൊതുവിദ്യാലയത്തിലേക്കു കുട്ടികളെ അയക്കാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടതിനു്, നിസ്സഹായരായ ഹരിജനങ്ങൾ രജപുത്രന്മാർ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവരാൽ നിർദ്ദയം ആക്രമിക്കപ്പെട്ടു. കത്തിയവാറിൽ കന്നുകാലികളുടെ ഇടയിൽ ഒരുതരം മഹാമാരി പരന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ അവിടത്തെ മിക്ക ഗ്രാമങ്ങളിലും ഹരിജനങ്ങളെ ഇപ്പോൾ സർവ്വഹിന്ദു റോമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഹരിജനങ്ങളുടെ മന്ത്രവാദപ്രയോഗങ്ങളോ മറ്റു വിക്രിയകളോ ആണ് ഈ രോഗത്തിന് കാരണമെന്ന അന്ധവിശ്വാസംകൊണ്ടാണ് അവരങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു്. ശരീരത്തിനോ സ്വത്തിനോ ഉപദ്രവം തട്ടിയേക്കാമെന്ന നിത്യയേത്തിലാണ് ഹരിജനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതു്. പരിഷ്കൃതാവിന് താൻ നിസ്സഹായനാണെന്നു തോന്നുന്നു; ഗവർണ്മെന്റ് ഉദാസീനമാണ്; അഥവാ കരുത്തേറിയ സർവ്വഹിന്ദുക്കൾ മുഖിൽ ഗവർണ്മെന്റുപോലും നിസ്സഹായമാണ്. കാരണം വ്യക്തമത്രേ. എങ്ങനെയാണു പരിഹാരം നേടുകയെന്നു ഹരിജനങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ആത്മരക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടത്ര മനുഷ്യജ്ഞി അവനില്ല. മനുഷ്യനെന്ന നിലയ്ക്കുള്ള തന്റെ അന്തസ്സിനെപ്പറ്റിയോ അല്ലെങ്കിൽ തന്നെപ്പോലുള്ള മനുഷ്യരുടെ ധിക്കാരത്തിൽനിന്നു സ്വയം രക്ഷിക്കാനുള്ള സഹജമായ കഴിവിനെപ്പറ്റിയോ അവൻ തീരെ ബോധമില്ല. പരിഷ്കർത്താവു് ആ മർദ്ദകരുടെ ഇടയിൽ ജ്ഞാനദീപം കൊണ്ടുചെയ്യണം; എന്തുചെയ്യണമെന്നാൽ രണ്ടാം എന്താണു ചെയ്യുന്നതെന്നു് അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അവരുടെ ഇടയിൽ ലഘുലേഖകൾ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടാവുന്ന

4. Harijan, 31-8-1935 (The Removal of Untouchability, pp.246-247)

നാണ്. പക്ഷേ, സവർണരായ ദ്രോഹികൾ വർത്തമാനപത്രങ്ങളോ, ലഘുലേഖകളോ സാധാരണ വായിക്കാറില്ല. അവർ എല്ലാം തികഞ്ഞവരും ചരിതാർത്ഥരമാണ്. അവരെ സമീപിക്കാനുള്ള ഏക മാർഗം നേരിട്ടു സമ്പർക്കം പുലർത്തൽതന്നെയാണ്. ആവശ്യമെന്നതോന്നിയാൽ വീട്ടിൽ ചെന്നു അവരെ കാണണം. ഗ്രാമങ്ങളിൽ സൗജന്യമായി വിളിച്ചുകൂട്ടി പ്രസംഗിക്കണം. ക്രോധമോ വാഗ്വൈചര്യമോ എത്രതന്നെ പ്രകടിപ്പിച്ചാലും അവരുടെ അജ്ഞത നീങ്ങുകയില്ല. കന്നുകാലികൾക്കു രോഗമുണ്ടാകുന്നത് എങ്ങനെയാണെന്നും സശ്രദ്ധമായ ചികിത്സകൊണ്ടു് അതെങ്ങനെ തടയാമെന്നും അഥവാ മാറ്റാമെന്നും അവരെ ധരിപ്പിക്കുകയാണ് അജ്ഞത പോക്കാനുള്ള ഏറ്റവും എളുപ്പമായ വഴി.

ഇതിനൊക്കെ അർത്ഥം പ്രചാരണം നടത്തുന്നവർ ക്ഷമയോടുകൂടി പണിയെടുക്കണമെന്നാണ്. ഉപദ്രവിക്കപ്പെടുന്ന സാധുഹരിജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവാൻ ബന്ധപ്പെട്ട ഗവർണ്മെന്റുകളെയും പ്രേരിപ്പിക്കണം. പരിഷ്കർത്താക്കൾ ഒരുവിധം ധാരാളമുള്ളിടത്തു അവർ ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ താമസിച്ചു് അവരുടെ കഷ്ടപ്പാടുകളിൽ പങ്കുകൊള്ളണം, അവരുടെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടുതന്നെ ഉപദ്രവങ്ങൾ നിലയ്ക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അജ്ഞതയ്ക്കുതീരായ ഈ സമരത്തിൽ സന്നാതനികളുടെ സഹായവും തേടണം. അജ്ഞതം ഭരണപരിഷ്കരണ സവർണർ തീരെ നിരപരാധരായ ഹരിജനങ്ങളെ ക്രൂരമായി ദ്രോഹിക്കുന്നതിനെ തന്റേടമുള്ള ഒരൊറ്റ സന്നാതനിയും സാധൂകരിക്കുകയില്ലെന്നും എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

5

ശ്രീ പരീക്ഷിതലാൽ മജുംദാർ എഴുതുന്നു:

കത്തിയവാറിലെ വാധാൻസ്റ്റേറ്റിൽ എന്തോ പകർച്ചവ്യാധി നിമിത്തം വളരെ മരണമുണ്ടായി. ഗ്രാമീണരുടെ അന്ധവിശ്വാസം ഈ ദുർഭാഗ്യത്തിനു ഹരിജനങ്ങളാണു കാരണമെന്നു പറഞ്ഞുണ്ടാക്കി; എന്നിട്ടു്, അവർ ഭംഗികടംബങ്ങളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുവാനും തുടങ്ങി. ഈ കടംബങ്ങൾ ഭയന്നു് നാടുവിട്ടു. ഈ സംഭവം അറിഞ്ഞ ഉടനെ ഹരിജൻപ്രവർത്തകർ ഭംഗികളെ രക്ഷിക്കാൻ നടപടികളെടുക്കുന്നതിനു സ്റ്റേറ്റ് അധികൃതരെ സമീപിച്ചു; അജ്ഞരായ ഗ്രാമീണരുടെ അന്ധവിശ്വാസം നശിപ്പിക്കുവാനും അവർ ആവുന്നതെല്ലാം ചെയ്തു. ഗവർണ്മെന്റ് ഉടനെ വേണ്ടതു ചെയ്തു; ആ കടംബങ്ങൾ തീരിച്ചുവന്നു. ഇക്കൊല്ലം കന്നുകാലികൾക്കു രോഗങ്ങൾ പിടിപെട്ടതുകൊണ്ടു കത്തിയവാറിലെ ഹരിജനങ്ങൾക്കു

൪. Harijan, 17-3-1946 (The Removal of Untouchability, p. 188)

പതിവിലേറെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കേണ്ടി വന്നു. ഗ്രാമീണരുടെ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ നിമിത്തം ഈ സാധ്യതകൾക്കു വല്ലാതെ ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്.⁶

ഇത്തരം അന്ധവിശ്വാസത്തിനുള്ള ഏക പ്രതിവിധി ശരിയായ അറിവു പ്രചരിപ്പിക്കലാണ്. കത്തിയവാറിൽ അന്ധവിശ്വാസം നിലനിൽക്കാൻ കാരണം പരിഷ്കരണപ്രസ്ഥാനം ഇനിയും അവിടത്തെ ഗ്രാമങ്ങളെ സ്പർശിച്ചിട്ടില്ലെന്നതാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഈ ന്യൂനത പരിഹരിക്കുവാൻ പ്രവർത്തകർ ഗേീരഥപ്രയത്നം ചെയ്യണം. പക്ഷേ എവിടെനിന്നാണ് ഇത്തരം പ്രവർത്തകരെ കിട്ടുക? കത്തിയവാറിൽ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർക്കുപോലും ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു പോകാൻ മടിയാണ്. അചർ പോയാൽ തന്നെ അവരെ നേരിടുന്ന വമ്പിച്ച വൈഷമ്യങ്ങൾ നമുക്ക് ആലോചിക്കാൻ കഴിയും. വിഷമങ്ങൾകൊണ്ടു കലുങ്ങാതെ സ്വധർമ്മാനുഷ്ഠാനം തുടരുകയാണ് മനുഷ്യന്റെ പരമകർത്തവ്യം. കത്തിയവാർ സംഭവത്തെപ്പറ്റി സഗൗരവം ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഗവർണ്മെന്റും ജനങ്ങളും രണ്ടുകൂട്ടരും തങ്ങളുടെ കർത്തവ്യം മനസ്സിലാക്കുകയും പ്രസ്തുതകാര്യത്തിൽ ഉറച്ച സത്പരനടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യൂ; അതുകൊണ്ടു വൈഷമ്യം തൽക്കാലം തരണംചെയ്യപ്പെട്ടു. ഈ മാതൃക പരക്കെ അനുവർത്തിക്കപ്പെട്ടാൽ അന്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ വേരറ്റുപോകും. അതായിരിക്കും ശരിയായ വിദ്യാഭ്യാസം.

സി. സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ ഹൃദയപരിവർത്തനം

6

സവർണഹിന്ദുക്കൾ ഹിന്ദുമതത്തിനുവേണ്ടിയും തങ്ങൾക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയും ചെയ്യേണ്ട ഒരു പ്രായശ്ചിത്തമാണു അയിത്തോച്ചാടനം. ശുദ്ധീകരിക്കേണ്ടതു് അയിത്തക്കാരെയല്ല, ഉയർന്നജാതികളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരെയുമാണ്. അയിത്തക്കാർക്കുമാത്രമായുള്ള ഒരു ദുരാചാരവുമില്ല, അഴുക്കും വൃത്തിഹീനതയുംപോലും. സ്വന്തം ദോഷങ്ങൾ കാണാൻ നമ്മെ, ഉയർന്നജാതി ഹിന്ദുക്കളെ, കണ്ണില്ലാത്തവരാക്കുന്നതും, നാം മർദ്ദിച്ചവരും ഇപ്പോഴും നാം മർദ്ദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരുമായ പതിനാസഹോദരരുടെ ദോഷങ്ങളെ വലുതാക്കിക്കാണിക്കുന്നതും നമ്മുടെ ധൃഷ്ടതയാണ്. രാഷ്ട്രങ്ങളെന്നോണം മതങ്ങളും തുലാസ്സിൽ തൂക്കിനോക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലമാണിതു്. ഈശ്വരന്റെ കാരുണ്യവും വെളിപ്പാടും ഏതെങ്കിലും ഒരു

6. Young India, 26-12-1924 (The Removal of Untouchability, p. 7)

നാശത്തിന്റെയോ രാഷ്ട്രത്തിന്റെയോ മാത്രം കർത്തവ്യമല്ല. ഈശ്വരനെ ആശ്രയിക്കുന്നവർക്കെല്ലാം അവ കൈവരും. അനീതിയിലോ അസത്യത്തിലോ ഹിംസയിലോ വിശ്വാസം ഉറപ്പിക്കുന്ന കർമ്മവും രാജ്യവും ഭൂമിയിലുണ്ടാകുന്നു തുടച്ചു മാറ്റപ്പെടും. ഈശ്വരൻ വെളിച്ചമാണ്, ഇരുട്ടല്ല; ഈശ്വരൻ സ്നേഹമാണ്, വിദ്വേഷമല്ല; ഈശ്വരൻ സത്യമാണ്, അസത്യമല്ല. ഈശ്വരൻ മാത്രമാണ് മഹാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളായ നാം വെറും പൊടിയായാണ്. നാം വിനീതരായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ ഏറ്റവും എളിയവയ്ക്കുപോലും അവയുടെ സ്ഥാനം വകവെച്ചുകൊടുക്കുക. അപേലനായ സുഭാമാവിനെ കൃഷ്ണൻ ബഹുമാനിച്ചു, മറ്റാരേക്കാളും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേഷം സ്നേഹമാണ്.

7

ഒരാൾക്കുപോലെയെങ്കിൽ തന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളിലേക്കു താഴെ ചേർക്കും. പ്രകാരം ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നു:

'കഴിഞ്ഞയാഴ്ചത്തെ 'യങ് ഇന്ത്യ'യിൽ, അയിത്തത്തെപ്പറ്റി ഒരു ബംഗാൾ ലേഖകൻ ചോദിച്ച ചോദ്യത്തിന് അങ്ങ് ഇപ്രകാരം മറുപടി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: 'ശുഭ്രരുടെ കൈയിൽനിന്ന് 'നാം' വെള്ളം വാങ്ങാറുള്ളതുകൊണ്ട്, അതു അയിത്തക്കാരുടെ കൈയിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കാനും നാം മടിക്കരുത്'; 'നാം' എന്നുവെച്ചാൽ ഉയർന്നജാതി ഹിന്ദുക്കൾ. ഉത്തരേന്ത്യയിൽ നിലവിലുള്ള ആചാരം എന്താണെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ ആന്ധ്രയിലും അതിനു തക്കതുള്ള ദക്ഷിണേന്ത്യൻ പ്രദേശങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മണർ അബ്രാഹ്മണരുടെ (മറ്റു മൂന്നു ജാതികളിൽ ഏതും) കൈയിൽനിന്നു വെള്ളം സ്വീകരിക്കയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, യാഥാസ്ഥിതികത്വം കൂടിയവർ അബ്രാഹ്മണരെ തൊടുകകൂടിച്ചെയ്യുകയില്ലെന്ന പരാമർശം അങ്ങേക്കറിയാമോ?

'ജാതികളുടെ ഭേദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പിഴച്ച ധാരണകൾ നീക്കം ചെയ്യാൻ മിശ്രജോജനം വേണമെന്ന് അങ്ങ് വാദിക്കുന്നില്ലെന്ന് അങ്ങ് പലതവണ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മാളവ്യജിയും അങ്ങ് പരസ്പരബഹുമാനത്തോടും പരസ്പരാദരത്തോടുംകൂടി കഴിയുന്നവരാകുകൊണ്ട്, മാളവ്യജി അങ്ങയുടെ കൈയിൽനിന്നു വെള്ളമോ മറ്റൊന്നെങ്കിലുമോ സ്വീകരിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതിരുന്നാൽ, അദ്ദേഹം അങ്ങയെ നിന്ദിക്കണമെന്ന് ഉദ്ദേശിച്ചതായി കരുതുകയില്ലെന്നു കാണിക്കുവാൻവേണ്ടി മാളവ്യജിയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു സംഭവം അങ്ങ് ഒരിക്കൽ എടുത്തുപറയുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം നിന്ദ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കയില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷേ, അങ്ങേക്കറിഞ്ഞുകൂടാത്തങ്ങളുടെ ദിക്കിലെ ബ്രാഹ്മണർ അബ്രാഹ്മണർ കാണുകെ-അവർ നിൽക്കുന്നത് നൂറ്റുവാര അകലെയായാലും-ക്ഷേണം കഴിക്കുകയ

7. Young India, 19-3-1925 (The Removal of Untouchability, pp. 75-77)

ല്ലെന്നു്. അബ്രാഹ്മണർ അതു തൊടുന്ന കാര്യം പോകട്ടെ. വഴിയേ പോകുന്ന ശുഭ്രന്റെ ഒല്ല കേട്ടാൽമതി ക്ഷേണം കഴിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ശുണ്ണിപിടിക്കാനെന്നും, അന്നു മുഴുവൻ അയാൾ പിന്നെ ക്ഷേണം കഴിക്കുകയില്ലെന്നുകൂടി ഞാൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊള്ളട്ടെയോ? ഇതിൽ നിന്ദയില്ലെങ്കിൽ, മറ്റേതു തരത്തിലാണു് ഇതു വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതു്? താൻ ഉയർന്നവനാണെന്ന ഭാവം ബ്രാഹ്മണനിലേ? ഈ സംഗതികൾ അങ്ങു സഭയം എനിക്കു വിശദമാക്കിത്തരുമോ? ഞാൻ തന്നെ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണു്, അതുകൊണ്ടു നേരിട്ടുള്ള അറിവോടുകൂടിയാണു് ഞാൻ എഴുതുന്നതു്.'

അയിത്തം അനവധി തലയുള്ള ഒരു വ്യാളമാണു്. അതു് അത്യന്തം സഭാചാരപരവും മതപരവുമായ ഒരു കാര്യമാണു്. മിശ്രഭോജനം എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഒരു സാമൂഹ്യകാര്യമാണു്. ഇന്നത്തെ അയിത്തത്തിന്റെ പുറകിൽ സ്വജാതിയിലെ ഒരു വിഭാഗത്തിനുനേരെ നിന്ദയുണ്ടെന്നതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. സമുദായത്തിന്റെ മർമ്മങ്ങൾ കാർന്നുതിന്നുന്ന ഒരു പൂഴക്കുത്താണതു്. മനുഷ്യാവകാശങ്ങളുടെ നിഷേധമാണതു്. അതിന്റെയും മിശ്രഭോജനത്തിന്റെയും സ്ഥാനം തുല്യമല്ല. രണ്ടും കൂട്ടിക്കലർത്തരുതെന്നു പരിഷ്കർത്താക്കളോടു ഞാൻ ശക്തിപൂർവ്വം ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതു തൊട്ടുകൂടാത്തവരുടെയും തീണ്ടിക്കൂടാത്തവരുടെയും പാവനപ്രശ്നത്തിനു ദ്രോഹമാകും. ഈ ബ്രാഹ്മണലേഖകന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടു യഥാർത്ഥമാണു്. ഈ തിന്മ എവിടെയെത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്നു് അതു വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ടു്. തികഞ്ഞ വിനയം, ആത്മമേനം, ത്യാഗം, വിശുദ്ധി, ധൈര്യം, ക്ഷമ, യഥാർത്ഥജ്ഞാനം ഇവയുടെ പര്യായമായിരിക്കണം ബ്രാഹ്മണനാമം, പണ്ടത്തെപ്പോലെ. പക്ഷേ, ഇന്നു് ഈ പുണ്യഭൂമി ബ്രാഹ്മണാബ്രാഹ്മണ ഭിന്നിപ്പുകളാൽ അഭിശപ്തമാണു്. താൻ തീരെ അവകാശപ്പെടാത്തതെങ്കിലും സേവനാധികാരംകൊണ്ടു തനിക്കു കൈവന്നിരുന്ന ഔന്നത്യം പലതുകളിലും ബ്രാഹ്മണൻ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തനിക്കു് അവകാശപ്പെടാൻ തരമില്ലാത്തതെന്തോ അതിനു വേണ്ടി അയാളിപ്പോൾ വീറോടുകൂടി വാദിക്കുകയാണു്; തന്നിമിത്തം ഇന്ത്യയിൽ ചിലയിടങ്ങളിൽ അബ്രാഹ്മണരുടെ അസൂയയ്ക്കു് അവർ പാത്രമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു ഹിന്ദുമാതത്തിന്റെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു്, ഈ രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു്, അശ്രുഭോദർക്കമായ ആ പ്രവണതയെ സർവശക്തിയും ഉപയോഗിച്ചു ചെറുക്കുന്നവരും സ്വന്തം പാരമ്പര്യത്തിനു ചേർന്ന മട്ടിൽ നിസ്വാർത്ഥനിഷ്ഠയോടുകൂടി അബ്രാഹ്മണരെ സേവിക്കുന്നവരുമായ, പ്രസ്തുത ലേഖകനെപ്പോലുള്ള, ബ്രാഹ്മണർ ഇന്നുണ്ടു്. എല്ലായിടത്തും ബ്രാഹ്മണൻ മുന്നണിയിൽ നിന്നു് അയിത്തത്തോടു പൊരുതുന്നതും, മതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു പ്രമാണങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചു സ്വന്തം വാദത്തിനു പിൻബല

മുണ്ടാക്കുന്നതും കാണാം. കാലത്തിന്റെ പോക്കു കണ്ടറിഞ്ഞു, ഔന്നത്യധാരണകളും അബ്രാഹ്മണൻ അടുത്തുവരുന്നതിൽ പാപം മണക്കുന്നതോ അബ്രാഹ്മണന്റെ ഒപ്പുകേട്ടാൽ ക്ഷേണം അശുദ്ധമായെന്നു കരുതുന്നതോ ആയ അന്ധവിശ്വാസവും കൈവെടിയുവാൻ ഈ ആസ്രാലേഖകൻ പറഞ്ഞതരത്തിൽപ്പെട്ട ക്ഷണിണദേശബ്രാഹ്മണരോടു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. സർവത്തിലും ബ്രഹ്മത്തെ കാണുവാൻ ലോകത്തെ പഠിപ്പിച്ചതു ബ്രാഹ്മണരാണ്. തീർച്ചയായും അശുദ്ധി പുറമേനിന്നു വരാൻ തരമില്ല. അതു് ഉള്ളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതാണ്. തൊട്ടുകൂടാത്തവരും തീണ്ടിക്കൂടാത്തവരും നമ്മുടെ അകത്തു നാം കടിയിരുത്തിയ ദുഷ്ടവിചാരങ്ങളാണെന്ന സന്ദേശം ബ്രാഹ്മണർ വീണ്ടും പ്രചരിപ്പിക്കട്ടെ. മനുഷ്യന്റെ അശുദ്ധി കർത്താവും ബന്ധനകർത്താവുമെന്നപോലെ മോക്ഷകർത്താവും മനുഷ്യൻതന്നെയാണെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ ലോകത്തെ പഠിപ്പിച്ചതു ബ്രാഹ്മണനാണ്.

ഈ ആസ്രാലേഖകൻ പറഞ്ഞ സംഗതികൾ കേട്ടു് അബ്രാഹ്മണൻ ക്ഷോഭിക്കരുതു്. ആസ്രാലേഖകനെപ്പോലുള്ള ബ്രാഹ്മണൻ അയാൾക്കുവേണ്ടി പൊരുതും, ഇപ്പോൾ പൊരുതുന്നതുപോലെ. കുറച്ചു ബ്രാഹ്മണർ ചെയ്ത പാപങ്ങൾക്കു് അയാൾ ബ്രാഹ്മണവർഗത്തെ മുഴുവൻ വെറുക്കരുതു്—ആ വെറുക്കുന്ന പ്രവണതയാണ് ഇന്നു വളർന്നുവരുന്നതെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. ചീത്തയായി പെരുമാറുന്നവർ തന്നോടു നന്നായിപ്പെരുമാറണമെന്നു് അവകാശപ്പെടാതിരിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം അയാൾ അനുസ്മുള്ളവനായിരിക്കട്ടെ. വഴിയേ പോയവൻ എന്നെ മാനിക്കാത്തതുകൊണ്ടോ, എന്റെ സ്വർഗ്ഗനന്ദം സാന്നിദ്ധ്യമോ ശബ്ദമോ നിമിത്തം ഞാൻ അശുദ്ധനായി എന്നു് അയാൾ കരുതുന്നതുകൊണ്ടോ, ഞാൻ അപമാനിതനായി എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല. അയാളുടെ കല്പനയനുസരിച്ചു ഞാൻ വഴിയിൽനിന്നു മാറാതിരിക്കുകയോ, അയാൾ എന്റെ ശബ്ദം കേട്ടുകിലോ എന്നു ഭയന്നു സംസാരിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ മതി. അജ്ഞതാജന്യമായ അയാളുടെ ഔന്നത്യഭാവത്തെക്കുറിച്ചോ അയാളുടെ അന്ധവിശ്വാസത്തെക്കുറിച്ചോ എനിക്കു പരിതപിക്കാം; എങ്കിലും ഞാൻ ശുണ്ഠിയെടുക്കുകയും, എന്റെനേരെ പ്രയോഗിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഞാൻ നിസ്സംശയം വെറുക്കുമായിരുന്ന നിന്ദ ഞാൻതന്നെ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യരുതു്. ആത്മസംയമം നഷ്ടപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു വിധി അബ്രാഹ്മണനെതിരായിത്തീരും. സർവ്വോപരി, അതിർകടന്നു പ്രവർത്തിച്ചു് അയാൾ തന്റെ ബ്രാഹ്മണസഹായികളെ വിഷമിപ്പിക്കരുതു്. ഹിന്ദുമാതത്തിലെയും മനുഷ്യജാതിയിലെയും അത്യന്തമപുഷ്പമാണു ബ്രാഹ്മണൻ. അതു കൊഴിഞ്ഞുവീഴാൻ തക്കതൊന്നും ഞാൻ ചെയ്യുകയില്ല. സ്വന്തം കാര്യം നോക്കാൻ അതിനു നല്ല കഴിവുണ്ടെന്നു് എനിക്കറിയാം.

ഇതിനു മുമ്പും വളരെ കൊടുങ്കാറ്റുകളെ അതു തരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആ പുഷ്പത്തിന്റെ സൗരഭ്യവും ശോഭയും കെടുത്താൻ അബ്രാഹ്മണർ ശ്രമിച്ചുവെന്നു പറയാൻ ഇടവരാതിരിക്കട്ടെ. ബ്രാഹ്മണൻ നശിച്ചു അബ്രാഹ്മണർ ഉയരണമെന്നു എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. മരിച്ച ബ്രാഹ്മണർക്കു പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന ഉന്നത സ്ഥാനത്തേക്കു അബ്രാഹ്മണർ ഉയർന്നുവരണമെന്നാണു എന്റെ ആഗ്രഹം. ജന്മംകൊണ്ടാണു ബ്രാഹ്മണരുണ്ടാകുന്നതു; ബ്രാഹ്മണ്യം അങ്ങനെയല്ല. നമ്മളിൽ ഏറ്റവും എളിയവർക്കോ താണുവർക്കോ വളർത്തിക്കൊണ്ടു വരാവുന്ന ഒരു ഗുണമാണതു്.

8

അയിത്തക്കാരായ സുഹൃത്തുക്കൾ എല്ലായിടത്തുവെച്ചും ഗാന്ധിജിയെ കാണാറുണ്ടു്—അതൊരു പിഴയ്ക്കാത്ത പതിവുണ്ടു്. വൃക്ഷങ്ങളില്ലാത്ത കത്തിയവാർ റോഡുകളിലെ ചുട്ടുപഴുത്ത പൊടിയിൽ കേവലം നഗ്നപാദരായി ഒരുക്കൂട്ടം ആളുകൾ നിശ്ചലരായി നിൽക്കുന്നതു കേവലം അസാധാരണമല്ലാത്ത കാഴ്ചയാണു്. 'അവിടെ അവർ വെള്ളംകോരുന്ന കിണറിന്റെ നേരെ നോക്കൂ. ആ കിണർ ഞങ്ങൾക്കു തൊടാൻ പാടില്ല, സ്വന്തമായി ഒന്നുണ്ടാക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കു വകയുമില്ല. കിണറിനടുത്തു കന്നുകാലികൾക്കായുള്ള തൊട്ടിമാത്രം ഞങ്ങൾക്കു് ഉപയോഗിക്കാം, അതും വെള്ളം നിറച്ചുതന്നെങ്കിൽമാത്രം.' ഇതാണു് എപ്പോഴും പരാതി. കുടിക്കാൻ തന്നെ വെള്ളമില്ലെങ്കിൽ, കുളിക്കാനും അലക്കാനും പിന്നെ എവിടെ? ഇങ്ങനെ വൃത്തിഹീനരായി ഇരിക്കണമെന്നതുകൊണ്ടു്, അയിത്തക്കാരാവുകയേ തരമുള്ളൂ.

ഏതാണ്ടു് എട്ടുമണിക്കാണു പൊതുയോഗം കൂടിയതു്. യോഗത്തിന്റെ ഒരറ്റത്തു് അയിത്തക്കാരെ കയർകെട്ടി അകറ്റിയിരുന്നതിയ ഒരു ചെറിയ മൂലയുണ്ടായിരുന്നു. ഗാന്ധിജിയെ പ്രശംസിച്ച സ്ഥലത്തെ ഒരു കുകുവി എഴുതിയ നിമിഷകവിത വായിച്ചുകൊണ്ടാണു് നടപടികൾ ആരംഭിച്ചതു്. പിന്നെ വിദ്യാർത്ഥികളുടേതായ ഒരു സംവാദമുണ്ടായി; അവസാനം നൂൽനൂൽപുപ്രകടനവും. ഇതൊക്കെ വളരെ നീണ്ടു ഇനങ്ങളായിരുന്നു; പത്തുമണിയിൽ കുറയില്ലാത്ത അന്നത്തെ പ്രധാനവിഷയത്തിലേക്കു കടന്നപ്പോൾ അവർ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുവാൻ ഗാന്ധിജിയോടു് ആവശ്യപ്പെടാൻ ഭാവികുമ്പോൾ, അയിത്തക്കാരുടെ ഗാനമില്ലെങ്കിൽ സ്വാഗതം പൂർണ്ണമാവുകയില്ലെന്നു കരുതി, ഭാരവാഹികളിൽ ഒരാൾ മുക്കിലിരിക്കുന്ന അയിത്തബാലികമാരുടെ ഗാനം വേണമെന്നു നിർബന്ധിച്ചു.

8. Young India, 16-4-1925 (The Removal of Untouchability, pp.166-168)

'നിൽക്കൂ,' ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു 'അവരോടു പാടാൻ പറയുന്നതിനുമുമ്പ് എനിക്കു നിങ്ങളോടു് ഒരു വാക്കു പറയാനുണ്ടു്. ആ മുക്കിലെ 'അയിത്തക്കാരായ' സുഹൃത്തുക്കളുടെ നേരെയാണു് ഇത്ര നേരവും ഞാൻ ഉററുനോക്കിയിരുന്നതെന്നു നിങ്ങൾ കണ്ടിരിക്കണം. 'അയിത്ത'ബാലികമാരുടെ ഗാനം അകലെനിന്നു കേൾക്കാൻ ഞാൻ ഒരുങ്ങിയാൽ കോൺഗ്രസ്സുകമ്മിറ്റിക്കുവേണ്ടി നിങ്ങൾ എന്നിക്കു തന്ന മംഗളപത്രത്തിനു യാതൊരുർത്ഥവുമുണ്ടാവുകയില്ല; ഒരു തോട്ടിയെന്നും ദരിദ്രരുടെയും അയിത്തക്കാരുടെയും സുഹൃത്തെന്നും, ഞാനെന്നെ വിളിക്കുന്നതിലുള്ള അഭിമാനം മുഴുവൻ വെറും കൊട്ടിപ്പാടിസേവയുമാകും. എന്നല്ല, എന്നെ സ്തുതിക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ ഗാനങ്ങളിലൂടെ ഗീതയിലെ ശ്ലോകങ്ങൾ, അവയിലെ ഒരൊറ്റ വാക്കും നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കെ എന്റെ നേരെ വലിച്ചെറിയുന്നതിനെന്താണർത്ഥം? നിങ്ങളുടെ ഈ സ്തുതിയൊക്കെ അർത്ഥവത്താണെങ്കിൽ അവിടെ ഇരിക്കുന്ന ആ 'അയിത്തക്കാരെ' നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വന്നിരിക്കുന്നതിനു ക്ഷണിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ എന്നെ അനുവദിക്കണം. അപ്രകാരം ചെയ്യാൻ തരമില്ലെന്നും നിങ്ങൾ നല്ലിയ ഈ സ്വാഗതമൊക്കെ കേവലം പതിവനുസരിച്ചുള്ളതാണെന്നും യഥാർത്ഥമല്ലെന്നും നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ സഭയെ ര്യം അതു തുറന്നുപറയുകയും അയിത്തക്കാരെ നിങ്ങൾക്കാവശ്യമില്ലെന്നു പ്രസ്താവിക്കുകയും വേണം. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ ഞാൻ സസന്തോഷം അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നിരുന്നു്, അവിടെനിന്നു നിങ്ങളോടു പ്രസംഗിക്കാം. അതാണു് എനിക്കു പററിയ സ്ഥലം. 'അയിത്തക്കാ'രുടെ ഇടയിൽ ചെന്നിരിക്കുവാൻ എന്നോടു പറഞ്ഞാൽ അതെന്നിക്കു ഉപദ്രവമോ അപമാനമോ ആകുമെന്നു നിങ്ങൾ തീരെ വിചാരിക്കരുതു്.'

അതിനുശേഷം വോട്ടെടുത്തു; ആയിരത്തിലധികം പേർ അയിത്തക്കാർക്കു പ്രവേശം അനുവദിക്കുന്നതിനുകൂലമായും ഏതാണ്ടു മുപ്പതുപേർ എതിരായും വോട്ടുചെയ്തു. (ഈ മുപ്പതിൽ ഒരൊറ്റ സ്രീഊർപ്പെടുകയില്ല) ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: 'ഇപ്പോൾ ഞാൻ പറക്കെട്ടിനും കടൽച്ചുഴിക്കും ഇടയ്ക്കായി. ബഹുഭൂരിപക്ഷം എനിക്കുകൂലമാണു്. ഒരു ചെറിയ ന്യൂനപക്ഷം എതിരും. ന്യൂനപക്ഷത്തോടു ഇവിടെനിന്നു മാറി, അയിത്തം തട്ടാത്ത സ്ഥലത്തുചെന്നിരിക്കാൻ സവിനയം ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു; എന്റെ അഭിപ്രായത്തെക്കുറിച്ച് അവർക്കു നീരസം തോന്നുകയാണെങ്കിൽ എന്റെ ആദ്യത്തെ അഭിപ്രായപ്രകാരം 'അയിത്തക്കാ'രുടെ ഇടയിൽ ചെന്നിരിക്കാൻ ഞാൻ തികച്ചും ഒരുക്കമാണു്.' ഈ ഘട്ടത്തിൽ യാഥാസ്ഥിതികരുടെ വക്താവായി ഒരാൾ എഴുന്നേറ്റു. അയാളോ ഗാന്ധിജിയെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു കർണമധുരമായി പാടിയ ആ കുകവിയല്ലാതെ മറ്റൊരു മല്ല.

‘സർ, ഞാൻ ബ്രാഹ്മണനാണ്. അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായം കേട്ടു എനിക്കു വല്ലാത്ത വേദന തോന്നുന്നു. അങ്ങു ചെന്നു അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിൽ ഇരിക്കണമെന്നു ഞാൻ പറയുമ്പോൾ ഇവിടെ എന്റെ ഒന്നിച്ചുള്ളവരുടെ മുഴുവൻ ആവശ്യമാണു ഞാൻ അറിയിക്കുന്നതെന്നു എനിക്കു ഉറപ്പുണ്ട്. അങ്ങയുടെ പ്രസംഗം ഞങ്ങൾ അകലേനിന്നു കേട്ടുകൊള്ളാം.’

‘ശ്രീ. ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു ‘ഞാൻ പോകാം. എനിക്കു നല്ല ലഭമായി വോട്ടുചെയ്യുവരോടു ഒരുവാക്കു പറയാനുണ്ട്. മനസ്സിൽ ത്തി ചെയ്യേണ്ടതായ അത്താമൊരു കാര്യത്തിൽ നമുക്കു ആരെയും വേദനിച്ചിട്ടുണ്ടു—ഇപ്പോൾ ചെയ്യാൻ പോകുന്നതുപോലെ ചെയ്യാൻ നമുക്കു അവകാശമുണ്ടെങ്കിലും. അതിനാൽ, ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ അവകാശത്തിനു വാശി പിടിക്കാതിരിക്കുവാനും അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിൽ ചെന്നിരിക്കാൻ എന്നെ അനുവദിക്കുവാനും നിങ്ങളോടു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു ‘നിൽക്കൂ, സർ,’ ഇടറിയ ഒപ്പയിൽ ഒരൊരു പറഞ്ഞു ‘ആക്ഷേപാഹ്മയായ ആരീതിയിൽ ഈ യോഗം ഏർപ്പാടു ചെയ്യുന്നതെന്നു വേണ്ടത്ര ലജ്ജാവഹമാണു. എങ്കിലും അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിൽ ചെന്നിരിക്കാൻ താങ്കളെ അനുവദിച്ചു ആ ലജ്ജ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഞങ്ങളോടു ആവശ്യപ്പെടരുതു.’

ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: ‘എനിക്കറിയാം നിങ്ങൾക്കു വലിയ വേദന ഉണ്ടെന്നു. പക്ഷേ, അതിനു നിങ്ങൾതന്നെയാണു ഉത്തരവാദി. നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വന്നിരിക്കുവാൻ അയിത്തക്കാരോടു ആദ്യംതന്നെ നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ വികാരങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞേനെ. പക്ഷേ, അവരെ അകറ്റിയിരുന്നതുവാൻ നിങ്ങൾ അനുവദിച്ചു; ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോഴേ നിങ്ങൾക്കു സ്വയർമബോധമുണ്ടായുള്ളൂ. അതിനാൽ പരിഭവിക്കാതെ എന്നെ അനുവദിക്കു അങ്ങോടു പോകാൻ.’

എന്നിട്ടു, ഈ അസാധാരണ സംഭവവികാസങ്ങൾ കണ്ടു ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു അകലെ ഇരുട്ടിൽ നിൽക്കുന്ന, ഈ ശോകരംഗത്തിനു വിഷയിഭവിലവരുടെ അടുത്തേക്കു അദ്ദേഹം പുറപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, പ്രബുദ്ധരായ യാഥാസ്ഥിതികരുടെ ഇടയിൽനിന്നു മറ്റൊരു മാനുസ് എഴുന്നേറ്റുനിന്നു ദുർവിനീതനായ ആ ബ്രാഹ്മണവക്താവിനെ അഭിസംബോധന ചെയ്തു പറഞ്ഞു: ‘ഇവിടെ നിൽക്കണമെന്നു നിങ്ങൾ വാശി പിടിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. മഹാത്മജി സ്വസ്ഥാനം വിട്ടു അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിലേക്കു പോയാൽ ഞങ്ങളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ പോകുമെന്നും, നിങ്ങൾ ഒറ്റപ്പെടുമെന്നും മനസ്സിലാക്കണം. രണ്ടായാലും നിങ്ങൾക്കു ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ സ്ഥാനമില്ല. പിന്നെ എന്തിനു കുറച്ചുപേർക്കുവേണ്ടി ഈ യോഗം

നന്ദർക്കുവാൻ ശാഠ്യംപിടിക്കുന്നു? അതിനാൽ, സ്ഥലംവിട്ടുപോകാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടപേക്ഷിക്കുന്നു.'

ഈ അപേക്ഷ വെറുതെയായില്ല, ആ ബ്രാഹ്മണസുഹൃത്തു് അര ഡസൻ ചങ്ങാതിമാരോടുകൂടി സ്ഥലംവിട്ടു; ബാക്കിയുള്ളവർ പറഞ്ഞു, അവർ പോയി കളിച്ച ശുദ്ധമായിക്കൊള്ളാമെന്നു്! ആ അധിത്തബാലികമാരെ അടുത്തേക്കു കൊണ്ടുവന്നു, വിജയാഘോഷം ഉത്തോടുകൂടിയല്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എല്ലാ ജയാരവവും ഗാന്ധിജി വിലക്കിയിരുന്നു! പതിനൊന്നുമണിയോടുകൂടി അവർ ആ പാട്ടു പാടി! അവസാനം ഗാന്ധിജി പ്രസംഗിച്ചു, അഗാധമായ ശോകവും തീക്ഷ്ണതയും നിറഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ.

9

മൃഗീയബലംകൊണ്ടു് അധിത്തം നിലനിർത്താനായില്ല. മദ്ദിദിതവർഗങ്ങൾക്കെതിരായ ഒരു വികാരപരിവർത്തനമാണു അതു കൊണ്ടുണ്ടാവുക. സാധുക്കളായ അധിത്തക്കാരെ രക്ഷിക്കുവാൻ അധിത്തമില്ലാത്ത കുറച്ചു പേരെങ്കിലും ഉണ്ടായി എന്നതു കാലധർമ്മമാണു്. അങ്ങനെ വളരെപ്പേർ മഹാദിൽ ഉണ്ടാകേണ്ടതായിരുന്നു. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിശ്ശബ്ദമായ സഹതാപംകൊണ്ടു വലിയ പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. അധിത്തോച്ചാടനം പരമപ്രധാനമായി കരുതുന്ന ഓരോ ഹിന്ദുവും ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ മർദിതവർഗങ്ങളെ പരസ്യമായി രക്ഷിക്കാൻ ശ്രമിച്ചും, നിസ്സഹായരേയും മർദിതരേയും രക്ഷിക്കുമ്പോൾ സ്വന്തം തല പൊളിയേണ്ടിവന്നാൽ അതു സഹിച്ചും തന്റെ സഹതാപം തെളിയിക്കണം.

10

മതത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ സംരക്ഷകരായിരിക്കേണ്ട പുരോഹിതന്മാർ അവർ ഏതു മതത്തിന്റെ പുരോഹിതന്മാരായിരുന്നുവോ അതിനെ നശിപ്പിക്കുവാൻ ഹേതുഭൂതരായി എന്നതു വേദനോജനകമായ വസ്തുതയാണെങ്കിലും ചരിത്രസത്യമാണു്. തിരുവിതാംകൂറിലെയും മറ്റും ബ്രാഹ്മണന്മാർ അവർ ഏതു മതത്തിന്റെ സംരക്ഷകരാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്നുവോ അതേ മതം സ്വന്തം അജ്ഞതകൊണ്ടു് അല്ലെങ്കിൽ അതിലുംമോശമായ എന്തെങ്കിലുംകൊണ്ടു നശിപ്പിക്കുന്നതു് ഞാനെന്റെ കൺമുന്നിൽ കാണുന്നു. ഘോരമായ ഒരു സാവിശ്വാസത്തെ, ഭയങ്കരമായ ഒരുപരാധത്തെ നിലനിർത്താൻ ഉപ

9. Young India, 28-4-1927 (The Removal of Untouchability, p. 63)
10. Young India, 20-10-1927 (The Removal of Untouchability, p. 63 നാഗർകോവിലിൽവെച്ചു ചെമ്പു ഒരു പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്)

യോഗപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അവരുടെ സർവ്വപാണ്ഡിത്യവും ചാമ്പലായി മാറുന്നു. അതിനാൽ നന്നെ വൈകുന്നതിനു മുമ്പ് അവർ കാലഗതി കണ്ടറിയുമെന്നും, അവരേയും നമ്മളേയും സ്വചമനസ്സാലെയോ അല്ലാതെയോ നേർവഴിയിലൂടെ നയിക്കുന്ന സംഭവങ്ങളുടെ ഒപ്പം അവർ എത്തുമെന്നും ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

11

അയിത്തമാകുന്ന ഈ വിഷപ്പാമ്പിനെ തടഞ്ഞുവെച്ചിട്ടേയുള്ളൂ, കൊന്നിട്ടില്ല. നാം തീരെ പ്രതീക്ഷിക്കാത്തപ്പോൾപ്പോലും അതു അതിന്റെ വിഷപ്പല്ലുകൾ കാണിക്കുന്നു. താഴെ പറയുന്നമാതിരി ദൈവത്തു കിട്ടുമെന്നു തീരെ വിചാരിച്ചില്ല.

‘ഈ മാസം 22-ാം തീയതി തനകവിൽ കൂടിയ മഹിളാസമ്മേളനത്തിനുശേഷം ഉണ്ടായ താഴെച്ചേർക്കുന്ന സംഭവം അങ്ങയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടിവന്നതിൽ എനിക്കു വളരെ വേദമുണ്ടു്. ഉച്ചതിരിഞ്ഞു അഞ്ചു മണിയായപ്പോൾ, ആ സമ്മേളനത്തിൽ ഏതാണ്ടു മൂന്നുറു നാനൂറു സ്ത്രീകളുണ്ടായിരുന്നു. ആരോ അവിടെവെച്ചു മന്ത്രിച്ചു അങ്ങയുടെ അടുത്തിരുന്ന സ്ത്രീ ഒരു പഞ്ചമബാലികയാണെന്നു്.

‘സമ്മേളനം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ അതിൽ പങ്കുകൊണ്ടു സ്ത്രീകളെല്ലാം നേരിട്ടു തോട്ടിൽപോയി കളിച്ചു—വെറുതെ അവളെ തൊട്ടുവെന്ന മഹാപാപത്തിൽനിന്നു മോചനം കിട്ടാൻ. ഈ പാപം തീരാൻവേണ്ടി ചെറിയ കുട്ടികളെപ്പോലും, മുലകുടിമാറാത്ത പിഞ്ചു പൈതങ്ങളെപ്പോലും പുണ്യാഹം തളിക്കുന്നതു ഞാനെന്റെ സ്വന്തം കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടു. ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ വഞ്ചിക്കുകയും അതോടൊന്നിച്ചു മാനിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണു്. ഇതു ഞങ്ങളുടെ ഒരു പഴയ അടവാണു്.

‘ജനങ്ങൾ അജ്ഞതയിലും അന്ധവിശ്വാസത്തിലും മുങ്ങിയിരിക്കുകയാണു്. ഉയർന്ന ജാതിയുടേതായ ഗർവ്വോടു കൂടിച്ചേർന്നു് ഇവ നമ്മെ നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ഗവർണ്മെന്റിനേക്കാൾ കരുത്തുകൂടിയവയാണു് ഇവയെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു.’

എന്റെ അടുത്തിരുന്ന സ്ത്രീ ശ്രീമതി പ്രഭാവതിദേവിയായിരുന്നു—ബീഹാറിലെ പ്രശസ്ത നേതാവായ ബ്രജകിശോർബാബുവിന്റെ പുത്രി. കുറച്ചുകാലമായി അവർ എന്റെകൂടെ ആശ്രമത്തിൽ

11. Young India, 16-5-1929 (The Removal of Untouchability, pp. 174-176)

പാർത്തുവരികയാണ്, ആസ്രാപര്യനകാലത്തു് എന്നോടൊന്നി
 ചു് അവർ സഞ്ചരിച്ചിരുന്നു. വളരെപ്പേർ അവരെൻ്റെ പുത്രിയാ
 ണെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടു്—മകൻ്റെ ഭാര്യയാണെന്നു ചിലരും.
 എന്നാൽ അവൾ ലക്ഷ്മിയാണെന്നു. എൻ്റെ പ്രത്യേകരീതിയിൽ
 ഞാൻ ഭത്തെടുത്ത എൻ്റെ പുത്രിയായ അന്ത്യജമ്പാലിക—തെറ്റായ
 റിക്കാൻ തരപ്പെട്ടതു തനുകവിലെ മഹിളമാക്കാണു്. അങ്ങനെ സങ്ക
 ല്പത്തിലുള്ള ആ അന്ത്യജമ്പാലികയുടെ എന്നിലൂടെ സംക്രമിപ്പിക്ക
 പ്പെട്ട സ്വർഗംകൊണ്ടു അശുഭകളായിത്തീർന്ന നല്ലവരായ ആ മഹി
 ളമാർ പുണ്യസ്നാനംകൊണ്ടോ പുണ്യാഹംകൊണ്ടോ സ്വയം ശുദ്ധീ
 കരിച്ചു. ശോകാത്മകമായ ഈ പ്രഹസനത്തിൽനിന്നു നമുക്കു് ഒരു
 പാഠം പഠിക്കാനുണ്ടു്. അന്ധവിശ്വാസികളായ പുരുഷന്മാർ സ്ത്രീ
 കളെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ടു്, സ്ത്രീകൾ കൂടുതൽ അന്ധവിശ്വാസി
 കളായിത്തീരാൻ ഇടയായിരിക്കുന്നു. ഈ ഏഴുതു കിട്ടിയശേഷം
 ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി, പിന്നീടുള്ള സദസ്സുകളുടെ ഘടന എങ്ങ
 നെയൊണെന്നു പരിശോധിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. മിക്ക സമ്മേളനങ്ങ
 ലിലും അയിത്തമില്ലാത്തവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അയിത്തക്കാരും കലർ
 ന്നിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ കണ്ടു. അവർക്കു വല്ല വിരോധവുമുണ്ടോ
 എന്നു ഞാൻ പരസ്യമായി ചോദിച്ചു. ഒരു വിരോധമില്ലെന്നു്
 അവർ പറഞ്ഞു. രാജമന്ത്രികൂടുതലുള്ള ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ കൂടിയ ചിട്ട
 യോടുകൂടിയ ഒരു യോഗത്തിൽ അയിത്തമില്ലാത്തവരും അയിത്തമു
 ള്ളവരും സ്ത്രീകളും അവരവരുടെ പ്രത്യേക സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇരിക്ക
 ന്നതു ചൂണ്ടിക്കാട്ടി വാളണ്ടിയർമാർ അഭിമാനംകൊള്ളുന്നതു ഞാൻ
 കണ്ടു. ഞാൻ അവർക്കൊരു കെണിവച്ചു. 'അയിത്തക്കാരെ അക
 റിനിർത്താനാണു്, അല്ലേ, നിങ്ങൾ ഈ പ്രത്യേക ഏർപ്പാടുകൾ
 ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്?' എൻ്റെ ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരം നൽകിയ സാധു
 വാളണ്ടിയർ ശരിക്കു് ആ കെണിയിൽ കുടുങ്ങിപ്പറഞ്ഞു. 'അതേ
 സർ.' പിന്നീടു ഞാൻ കണ്ടുപിടിച്ചു, അയാൾക്കു നന്നേകറച്ച ഇംഗ്ലീ
 ഷേഷ അറിയാവൂ എന്നും, എൻ്റെ ചോദ്യം അയാൾക്കു മനസ്സിലായി
 ള്ലെന്നും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഞാൻ സദസ്യരോടുതന്നെ ചോദിച്ചു,
 അയിത്തക്കാർ തങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതിനു് അവർക്കു വല്ല
 വിരോധവുമുണ്ടോ എന്നു്. വിരോധമില്ലെന്നു് അവർ കരഘോ
 ഷംകൊണ്ടു വെളിവാക്കി. എന്നിട്ടും എന്നിക്കു തൃപ്തിവന്നില്ല. അതു
 കൊണ്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചു, അയിത്തക്കാരെ അവരുടെ കൂട്ടത്തിലേ
 ക്കു് അയയ്ക്കാൻ അവരെനെ അനുവദിക്കുമോ എന്നു്. സമ്മതം
 സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് അവർ വീണ്ടും കൈവെക്കി. സമ്മതം വാ
 ക്കുകളെക്കൊണ്ടു വെളിവാക്കാൻ ഞാൻ അവരോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടു.
 അവർ അപ്രകാരം ചെയ്തു, ആദ്യം മെല്ലെ. ഉറക്കെ വിളിച്ചു പറ
 യാൻ ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. 'ശരി, ശരി' എന്നു് അവരെല്ലാം
 ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഞാൻ അയിത്തക്കാരോടു്
 അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നിരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. സങ്കോചമോ യേ

മോ കൂടാതെ അവർ അപ്രകാരം ചെയ്തു. പിന്നെ ഞാൻ ആ യോഗത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചത് അയിത്തത്തെക്കുറിച്ചായിരുന്നു. അയിത്തക്കാരായ സഹോദരരെ തങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇരുത്തിയതുകൊണ്ട് ഒരു പുണ്യകർമ്മമാണ് അവർ ചെയ്തതെന്നും ഏതു മനുഷ്യനെയും അയിത്തക്കാരനായി കരുതുന്നതു പാപമാണെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞു. എന്റെ വിശദീകരണംകൊണ്ട് ബലംകൂട്ടിയ ഈ പ്രത്യക്ഷമായ തെളിവിനെ മാനിക്കാതെ സ്ത്രീകളോ മറ്റൊരുകിലുമോ തീണ്ടൽപോക്കാൻ കളിച്ചെങ്കിൽ, ഒരു മനുഷാസ്രാജ്ഞൻ പരിശോധിച്ചു തീരുമാനിക്കേണ്ട കാര്യമാണത്രേ. അയിത്തക്കാർ ഇടയിൽ വന്നിരിക്കുന്നതിനു സമ്മതം മുളുന്നതിൽ സ്ത്രീകളും പങ്കുകൊണ്ടിരുന്നുവെന്നും, അയിത്തക്കാരനെ വിളിക്കപ്പെടുന്നവർ സവർണസ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ തൊട്ടുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇരുന്നിരുന്നതെന്നും, അവർ തൊടുന്നതു കൂടാതെ കഴിക്കാൻ ആരുകിലും മാറിയിരിക്കുന്നതു ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായില്ലെന്നുംകൂടിപ്പറഞ്ഞു ഈ കഥ അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ. അടുത്തൊരു ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു വിദ്യാലയം നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ട്. അവിടെ അയിത്തക്കാരടെയും അല്ലാത്തവരുടെയും കുട്ടികൾ യാതൊരു കഴുപ്പുംകൂടാതെ പരസ്പരസമ്പർക്കം ചെയ്തുപോരുന്നു. അതിനാൽ തന്നുകവിൽ ഉണ്ടായതുപോലുള്ള സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ വേദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അയിത്തം തളർന്നു ചത്തുപോകയാണെന്ന വസ്തുത നിഷേധിക്കപ്പെട്ടുകൂടാ

12

തിരുനൽവേലിയിൽവെച്ചു ആദ്യമായി ഞാൻ ഭൂകമ്പവും അയിത്തവും തമ്മിൽ ബന്ധമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞത് ഏറ്റവുമധികം ആലോചനയോടുകൂടിയും ആത്മാർത്ഥതയോടുകൂടിയുമായിരുന്നു. എന്റെ വിശ്വാസമനുസരിച്ചാണു ഞാൻ പറഞ്ഞത്. ഭൗതികപ്രതിഭാസങ്ങൾ ഭൗതികങ്ങളും ആത്മീയങ്ങളുമായ രണ്ടുതരം ഫലങ്ങളെയും ഉളവാക്കുമെന്നു വളരെക്കാലമായി ഞാൻവിശ്വസിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ എതിർവശവും ഇത്രതന്നെ നേരാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആ ഭൂകമ്പം ഈശ്വരന്റെ ഒരു വികൃതിയോ രണ്ട് അന്ധശക്തികൾ കൂട്ടിമുട്ടിയതിന്റെ ഫലമോ ആയിരുന്നില്ല.

....മഴ പെയ്യാതെ, വെള്ളപ്പൊക്കങ്ങൾ, ഭൂകമ്പങ്ങൾ മുതലായ ബാധകൾ ആദിയായവയുടെ ഉത്പത്തി കേവലം ഭൗതികമാണെന്നു തോന്നാമെങ്കിലും എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ എങ്ങനെയോ

12. Harijan, 16-2-1934 (The Removal of Untouchability, pp. 7-9)

മനുഷ്യന്റെ സദാചാരങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയാണ്. അതു കൊണ്ടു വാസനാവിശേഷത്താൽ എനിക്കു തോന്നി ആ ഭൂകമ്പം അധിമതമാകുന്ന പാപത്തിനുള്ള ഈശ്വരാശിക്ഷയാണെന്നു്. തീർച്ചയായും സന്നാതനികൾക്കു പറയാം, അയിത്തത്തിനെതിരെ പ്രസംഗിക്കുകയെന്ന എന്റെ അപരായമാണു് അതിനു കാരണമെന്നു്. എന്റെ വിശ്വാസം പ്രായശ്ചിത്തത്തിനും ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള ഒരാഹ്വാനമാണു്. പ്രകൃതിനിയമങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ തികഞ്ഞ അജ്ഞത ഞാൻ സമ്മതിച്ചുകൊള്ളുന്നു. എന്നാൽ ഈശ്വരനുണ്ടെന്നു സംശയാതമാക്കുകയെന്നതല്ലിടയിലുള്ളൊരാൾ എനിക്കു കഴിയില്ലെങ്കിലും ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുവാൻ എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുപോലെ തന്നെ അയിത്തമാകുന്ന പാപവും ബീഹാർഭൂകമ്പവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം സഹജാവബോധംകൊണ്ടു് എനിക്കു് അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതു തെളിയിക്കാൻ എന്തെങ്കിലൊന്നാവില്ല. എന്റെ വിശ്വാസം അടിസ്ഥാനരഹിതമാണെന്നു വന്നാൽത്തന്നെയും അതുകൊണ്ടു് എനിക്കു. എന്തെല്ലാമെല്ലാ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കും ഗുണമേ ഉണ്ടാകൂ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആത്മശുദ്ധീകരണത്തിനുള്ള പൂർവ്വാധികം ശക്തിമത്തായ പരിശ്രമങ്ങൾക്കു നാം പ്രേരിതരായിത്തീരും. —അയിത്തം ഒരു ഭയങ്കരപാപമാണെന്നു കരുതുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, എന്നു പറയാനില്ലല്ലോ. ഇത്തരം വ്യായാമംകൊണ്ടുള്ള അപകടം എനിക്കു് അസ്സലായി അറിയാം. എങ്കിലും എനിക്കേറ്റവും അടുത്തവരും പ്രിയപ്പെട്ടവരും കിടന്നു ക്ഷേമിക്കുമ്പോൾ, എന്റെ വിശ്വാസം ഞാൻ പരിഹാസഭയം നിമിത്തം ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ സത്യമല്ലാത്തവരും ഭീരുവുമായിത്തീരും. ആ ഭൂകമ്പത്തിന്റെ ഭൗതികഫലം വേഗം വിസ്മൃതമാകും, അതിനു കരയൊക്കെ പരിഹാരം ചെയ്യുന്നും വരാം. എന്നാൽ അതു് അയിത്തമാകുന്ന പാപം ചെയ്തതിനുള്ള ഈശ്വരകോപത്തിന്റെ പ്രകടനമാണെങ്കിൽ അതിൽനിന്നു പാപിക്കാനുള്ള സദാചാരപാപം നാം പഠിക്കുകയും ആ പാപത്തെക്കുറിച്ചു പശ്ചാത്തപിക്കുകയും ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അതു മഹാകഷ്ടമാകും. നമ്മുടെ എത്രതന്നെ വലുതായ പാപങ്ങൾക്കും തെറ്റുകൾക്കും പ്രപഞ്ചസൗമ്യത്തെ വിനാശത്തിലേക്കു പിടിച്ചുവലിക്കാൻതക്ക ശക്തിയില്ലെന്ന ഗുരുദേവന്റെ വിശ്വാസം എനിക്കില്ല. നേരെമറിച്ചു്, ആ സൗമ്യം തകർക്കാൻ എത്ര ഭൗതിക പ്രതിഭാസത്തിനുള്ളതിലധികം ശക്തി നമ്മുടെ പാപങ്ങൾക്കുണ്ടെന്ന വിശ്വാസം എനിക്കുണ്ടു്. പദാർത്ഥത്തിനും ചൈതന്യത്തിനും തമ്മിൽ പേർപെടുത്താനാവാത്ത ഒരു ബന്ധമുണ്ടു്. ആ ബന്ധത്തിന്റെ ഫലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ അജ്ഞത അതിനെ ഒരുഗാധരഹസ്യമാക്കുകയും നമ്മിൽ ഭയം ജനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു; എങ്കിലും പ്രസ്തുത ഫലങ്ങളില്ലാതാക്കാൻ ആ അജ്ഞതയ്ക്കു വീഴ്ച. എന്നാൽ ആ ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സജീവബോധം ഓരോ

ജാതികവിപത്തിനെയും സ്വന്തം ധാർമികാഭ്യുദയത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വളരെപ്പേർ കഴിവുണ്ടാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു.

13

ഹരിജനങ്ങളെക്കൊണ്ടും പിന്നണിക്കാർ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന മറ്റുതരക്കാരെക്കൊണ്ടും ചെറിയ ഭൂവുടമകൾ നിർബന്ധിച്ചു പണിയെടുപ്പിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഇന്ത്യയിൽ മിക്കവാറും സാർവത്രികമാണ്. ഈ ചെറിയ ഭൂവുടമകൾ മിക്കവാറും ഹിന്ദുക്കളാണ്. നിർബന്ധിച്ചു പണിയെടുപ്പിക്കുന്നതിനെ ഹരിജനങ്ങൾക്കും മറ്റും നിയമപ്രകാരം ചെറുക്കാം. സ്വന്തം അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധം സാവധാനമെങ്കിലും അവർക്കുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കയാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. അവകാശങ്ങൾ അനുഭവത്തിൽ വരുത്താത്തകൾ സംഖ്യാബലം അവർക്കുണ്ട്. എന്നാൽ സവർണഹിന്ദുക്കൾ അവർക്കുവേണ്ടുന്ന വിധി അനുഭവിക്കാൻ ചൂണയില്ലാതെ കാത്തിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ എല്ലാ ഭംഗിയും പോകും. മനുഷ്യൻ അവകാശപ്പെട്ട ബഹുമതിക്ക് അർഹരായ ഏകോദരസഹോദരരെന്ന നിലയിൽ ഹരിജനങ്ങളോടുള്ള കടമ അവർ മനസ്സിലാക്കുകയും സ്വമനസ്സാലെ ചെയ്തു സേവനങ്ങൾക്കു കിട്ടാവുന്ന പ്രതിഫലം സ്വീകരിക്കുകയുമാണ് അധികം അഭിലഷണീയം.

ഡി. ഹരിജനങ്ങളുടെ ശീലങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കൽ

14

നിങ്ങൾ ഹിന്ദുസമുദായത്തെ ശുചീകരിക്കുകയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. അതിനാൽ സ്വജീവിതം നിങ്ങൾ ശുദ്ധമാക്കണം. ആർക്കും നിങ്ങളെ കുറ്റം പറയാൻ കഴിയാത്തവണ്ണം നിങ്ങൾ ശുചിത്വമുള്ളവരായിത്തീരണം. ശുചീകരണത്തിനു സോപ്പ് ഉപയോഗിക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലെങ്കിൽ ചാരമോ മണ്ണോ ഉപയോഗിക്കുക. നിങ്ങളിൽ ചിലർക്കു കടിയും ചുതുകളുമുണ്ട്; ഇതു നിങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കണം. ബ്രാഹ്മണരുടെ നേരേ വിരൽ ചൂണ്ടി നിങ്ങൾ പറയും അവർക്കു ദുഷ്ടശീലങ്ങളുണ്ടെന്ന്. എങ്കിലും അവർ അയിത്തക്കാരായി കരുതപ്പെടുന്നില്ല, നിങ്ങൾ കരുതപ്പെടുന്നു. ഒരു സൗജന്യമെന്ന നിലയിൽ നിങ്ങളെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ സവർണഹിന്ദുക്കളോടു നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടരുത്. ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിൽ സ്വന്തം ഗുണത്തിനുവേണ്ടി അവരതു ചെയ്യണം. അതിനാൽ സ്വന്തം ശുചിത്വംകൊണ്ടും ശുദ്ധികൊണ്ടും നിങ്ങൾ അവരെ ലക്ഷ്മിപ്പിക്കണം.

13. Harijan, 1-5-1937 (The Removal of Untouchability, p. 184)
14. Young India, 4-2-1921(The Removal of Untouchability, p-194. അഹമ്മദാബാദിലെ മർദ്ദിതജാതിക്കാരുടെ സമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്ന്.

എത്ര വൃത്തിയുള്ളതാണെന്നു പറഞ്ഞാലും എപ്പിൽസീകരിക്കരുത്. നല്ല ധാന്യം മാത്രം, കേട് വന്നതു വേണ്ട, സ്വീകരിച്ചോളൂ; അതും മര്യദയോടുകൂടി തന്നെങ്കിൽ മാത്രം. നിങ്ങളോട് ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതെല്ലാം ചെയ്യാൻ സാധിച്ചാൽ നാലോ അഞ്ചോ മാസം കൊണ്ടല്ല, നാലോ അഞ്ചോ ദിവസം കൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു മോചനം നേടാം.

15

....ഹരിജൻകുട്ടികളെ നല്ല ആചാരങ്ങളും നല്ല സംഭാഷണവും നല്ല പെരുമാറ്റവും പഠിപ്പിക്കുകയാണു പ്രാരംഭപരിശീലനം. ഹരിജനബാലൻ തോന്നിയപോലെ ഇരിക്കുന്നു, തോന്നിയപോലെ വസ്രുധാരണം ചെയ്യുന്നു; അവന്റെ കണ്ണും, ചെവി, പല്ലും, തലമുടി, നഖം, മൂക്കും—ഇതൊക്കെ മിക്കപ്പോഴും ചെളിനിറഞ്ഞതാണ്. പലർക്കും കുളി എന്താണെന്നു അറിഞ്ഞുകൂടാ. 1915-ൽ ഞാൻ ചെയ്തതു എന്നിക്കോർമയുണ്ടു്. ട്രാൻക്യൂബറിൽനിന്നു ഒരു ഹരിജനബാലനെപ്പിടിച്ചു ഞാൻ കോമറാബിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അന്നവിടെയായിരുന്നു ആശ്രമം. ഞാൻ അവനെ ക്ഷൗരം ചെയ്യിച്ചു. പിന്നെ കുളിപ്പിച്ചു് ഒരു വെറും ധോത്തിയും തൊപ്പിയും കൊടുത്തു. അൽപ്പം മിനിറ്റുകൾക്കുള്ളിൽ കാഴ്ചയിൽ അവനും ഏതു കലീനകുടുംബത്തിലെ കുട്ടിയും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ലാതായി. അവന്റെ തലയും കണ്ണും ചെവിയും മൂക്കും അസ്സലായി വൃത്തിയാക്കി. ചെളിയുടെ കലവറയായിരുന്ന അവന്റെ നഖങ്ങൾ മുറിച്ചു വൃത്തിയാക്കി. പൊടിനിറഞ്ഞ അവന്റെ കാൽ തുടച്ചുകഴുകി വൃത്തിയാക്കി. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ വരുന്ന ഹരിജൻകുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ചു് ആവശ്യമാണെങ്കിൽ ഇതൊക്കെ ദിവസേന വേണം. ആദ്യത്തെ മൂന്നുമാസക്കാലത്തേക്കു് അവരുടെ പഠിപ്പു് ശുചീകരണമായിരിക്കണം. സാമാന്യംപോലെ ഭക്ഷിക്കുക എങ്ങനെയാണെന്നു് അവരെ പഠിപ്പിക്കണം—ഈ വാചകമെഴുതുമ്പോൾ ഒറീസ്സയിലെ പയോഗത്രക്കാലത്തു കണ്ടതു് എന്നിക്കോർമവരുന്നണ്ടെങ്കിലും അവിടെ ചിലദിക്കിൽവച്ചു ഭക്ഷണം നൽകപ്പെട്ട ഹരിജൻകുട്ടികളും മുതിർന്ന ഹരിജനങ്ങളും മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ അധികം വൃത്തിയായി ഭക്ഷണം കഴിച്ചു. ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്തവരാകട്ടെ, വാരിത്തിന്നു കൈയെച്ചിലാക്കി ഉച്ഛിഷ്ടം നാലുപാടും വിതറി കശപിശയാക്കിയിട്ടാണു പോയതു്. ഹരിജനങ്ങൾ ഒന്നും ബാക്കിവെച്ചില്ല, അവരുടെ ഇല വെടിപ്പായിക്കിടന്നിരുന്നു. ഓരോ ഉരുള ഉണ്ടാൽ അവർ വീരലുകൾ നക്കി വൃത്തിയാക്കും. ഇവിടെ പറഞ്ഞവരെപ്പോലെ എല്ലാ ഹരിജൻകുട്ടികളും അത്ര വൃത്തിയായി ഭക്ഷിക്കാറില്ലെന്നു് എനിക്കറിയാം.

15. Harijan, 18-9-1935 (The Removal of Untouchability, p.206)

എല്ലാ ഹരിജൻവിദ്യാലയങ്ങളിലും ഈ പ്രാരംഭപരിശീലനം നൽകണമെങ്കിൽ അധ്യാപകർക്കു സവിസ്തരമായ ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുന്ന ലഘുലേഖകൾ അവരുടെ ഭാഷകളിൽ അച്ചടിച്ചു വിതരണം ചെയ്യുകയും, ഇവരെ അടിസ്ഥാനമാക്കി അധ്യാപകരെയും വിദ്യാർത്ഥികളെയും പരിശോധിക്കുവാനും ഈ മാർഗങ്ങളിലുണ്ടായ പുരോഗതിയുടെ പൂർണ്ണ റിപ്പോർട്ടുകൾ അയയ്ക്കുവാനും ഇൻസ്പെക്ടർമാരോടു് ആവശ്യപ്പെടുകയും വേണം.

ഈ പരിപാടിക്കു പുതിയ അധ്യാപകരെ ശ്രദ്ധിച്ചു തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ഇന്നുള്ളവർക്കു പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്യേണ്ടതാവശ്യമാണ്. എന്നാൽ സംഘത്തിന്റെ ചുമതലയിൽപ്പെട്ട അനേകായിരം കുട്ടികളോടുള്ള കർത്തവ്യം നിർവഹിക്കണമെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം സർവ്വമാ ശ്രദ്ധേയങ്ങളായ കാര്യങ്ങളാണ്.

16

ഈ സമ്മേളനത്തിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ഹരിജൻ സഹോദരീ സഹോദരന്മാരോടു് ഒരു വാക്ക്: ഈ ആത്മശ്രദ്ധീകരണത്തിൽ നിന്നു നിങ്ങൾ അകന്നു നിന്നുകൂടാ. ഈ പീഠത്തിന്മേൽ നിങ്ങളും ബലിയർപ്പിക്കണം. ബാഹ്യവും ആഭ്യന്തരവുമായ ശുചീകരണനിയമങ്ങൾ കണിശമായി അനുഷ്ഠിക്കുക; രണ്ടാമതു്, ചത്ത ജന്തുക്കളുടെ മാംസവും ഗോമാംസവും—ഇവ തിന്നുന്ന ശീലമുള്ളവർ—ഉപേക്ഷിക്കുക, ഇതാണ് ആ ബലി. പരിഷ്കൃതലോകത്തിൽ സർവത്ര ചത്ത ജന്തുവിന്റെ ഇറച്ചി വെറുക്കപ്പെടുന്നു. അതു മനുഷ്യനു തിന്നാൻ പറ്റാത്തതായിട്ടാണു കരുതപ്പെടുന്നതു്. താൻ ഹിന്ദു ചാണെന്നു പറയുന്ന ഒരുത്തനും ഗോമാംസം തിന്നുകൂടാ. പശുവിന്റെ പാവനത്വവും പശുവിനെ ആരാധിക്കലും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ അവിഭാജ്യഘടകമാണ്. മൂന്നാമതു്, ഇചിയുടെയുള്ള ഓരോ ഹരിജനോടും—സ്രീയോടും പുരുഷനോടും—കുടി ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. സവർണഹിന്ദുക്കളും കുടിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് ഒരൊറ്റ ഹരിജനും തന്നോടുതന്നെയോ എന്നോടോ പറയരുതു്. സ്വമേധയാ ഹരിജനായിത്തീർന്ന ഒരുവൻ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ നിങ്ങളോടാവശ്യപ്പെടുന്നു, സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ ഭൃശ്ശീലങ്ങൾ നിങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളരുതെന്നു്. ഹിന്ദുക്കൾ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി എന്തൊക്കെത്തന്നെ നഷ്ടപരിഹാരം ചെയ്യാലും ഈശ്വരന്റെ മുമ്പാകെ അവരത്രതന്നെ പശ്ചാത്തപിച്ചാലും, അവസാനം എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും നിങ്ങളുടെ മോചനം നിങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചുതന്നെയാണു നിൽക്കുക.

16. Harijan, 19-1-1934 (The Removal of Untouchability, p. 201)

17

ശ്രദ്ധിതം വേണം, ചത്ത ജന്തുക്കളുടെ മാംസം തിന്നരുത്, മദ്യവും ലഹരിസാധനങ്ങളും ഉപയോഗിക്കരുത്, വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യണം, കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കണം, സവർണ്ണഹിന്ദുക്കളുടെ എല്ലാ തിന്നരുത് എന്നൊക്കെ ഞാൻ ഹരിജനങ്ങളെ ഉപദേശിക്കാറുണ്ട്. ഇതൊക്കെ അയിത്തോച്ചാടനത്തിനു മുമ്പു കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നു ഞാൻ അവരോടു പറയാറില്ലെന്നു മാത്രം. നേരെമറിച്ചു, ഞാൻ സവർണ്ണഹിന്ദുക്കളോടു പറയുന്നു, ഈ ദോഷങ്ങൾ ഹരിജനങ്ങളിൽ സഹജങ്ങളല്ലെന്നു; നമ്മുടെ ഈ സഹോദരരെ നാം അവഗണിച്ചുകൊണ്ടു മനഃപൂർവ്വം മർദ്ദിച്ചുകൊണ്ടുപോലും വന്നുചേർന്നവയാണവ. അതിനാൽ ഇന്നത്തെ നിലയ്ക്കുതന്നെ നാം അവരുമായി കൂടിക്കഴിയുകയും കൂടുതൽ നല്ല സുരൂപരൂപന്മാരായിത്തീരാൻ അവരെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യാൽ ഈ ദോഷങ്ങൾ അധികംവേഗം തീരോമേവിക്കും. പണ്ടു ചെയ്തു തെറ്റുകൾക്കു സവർണ്ണർ ചെയ്യേണ്ട ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ പ്രായശ്ചിത്തം ഇതാണ്. നാം ഹരിജനങ്ങളെ സമീപിക്കേണ്ടതു പശ്ചാത്തപിക്കുന്നവരോ അധർമ്മരോ എന്നു നിലയ്ക്കാണ്, അനർഹരോടു ഓദാര്യം കാണിക്കുന്ന രക്ഷാധികാരികളോ ഉത്തമർണ്ണരോ ആണെന്നു ഭാവത്തിലല്ല.

18

ഒരാരും കുടിക്കുകയും പശുവിനെ കൊല്ലുകയും ചത്ത ജന്തുവിന്റെ ഇറച്ചി തിന്നുകയും ചെയ്യാതെയാ? അയാൾ ദുഷ്കർമ്മിയായാണ് തീർച്ച—രഹസ്യവും കൂടുതൽ കൂടുതൽ യോനകവുമായ പാപം ചെയ്യുന്നവനേക്കാൾ വലിയ ദുഷ്കർമ്മിയല്ലെങ്കിലും. എങ്കിലും അയാൾ അയിത്തക്കാരനായി കരുതപ്പെടുമോ—രഹസ്യപാപം ചെയ്യുന്നവനെ സമുദായം അയിത്തക്കാരനായി കരുതാത്തതുപോലെ. പാപികളെ നിന്ദിക്കുകയല്ല, പാപിത്വം തീർക്കാൻ സഹതാപപൂർവ്വം സഹായിക്കുകയാണു വേണ്ടതു്. അയിത്തത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പു്, നാം ഏതിനെക്കുറിച്ചു് അഭിമാനംകൊള്ളുന്നുവോ, ആ അഹിംസയുടെ നിഷേധമാണു്. അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിലുള്ള തിന്മകൾക്കു നാമാണു് ഉത്തരവാദികൾ. അവരുടെ ദുശ്ശീലങ്ങളിൽനിന്നു അവരെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ നാം എന്തു ചെയ്യു്? സ്വകുടുംബാംഗങ്ങളെ നേരെയാക്കാൻ നാം അനവധി ധനം ചെലവാക്കാറില്ലേ? അയിത്തക്കാർ ഹിന്ദുകുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളല്ലേ? വാസ്തവത്തിൽ മനുഷ്യജാതിയെ മുഴുവൻ അവിഭാജ്യവും അവിഭക്തവുമായ ഒരൊറ്റ കുടുംബമായി കരുതുവാൻ ഹിന്ദുമതം നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു; എല്ലാവരുടെ ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾക്കും നമ്മളിൽ ഓരോരുത്ത

17. Harijan, 28-9-1934 (The Removal of Untouchability, p. 202)
 18. Young India, 13-5-1926 (The Removal of Untouchability, p. 196)

രേയും ഉത്തരവാദിയാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ വൈപുല്യം നിമിത്തം ഈ മഹാസിദ്ധാന്തമനുസരിച്ച പ്രവർത്തിപ്പാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ, അയിത്തക്കാരെ നാം ഹിന്ദുക്കളായി കരുതുന്നതുകൊണ്ട്, അവരും നമ്മളും ഒന്നാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുകയെങ്കിലും നാം ചെയ്യുക.

പിന്നെ, ഏതാണു് അധികം ചീത്ത, ചത്ത ജീവിയുടെ ഇറച്ചി തിന്നലോ, കെട്ട വിചാരങ്ങളോ? ദിവസേന നാം ലക്ഷോപലക്ഷം മലിനവിചാരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും പുലർത്തുകയും താലോലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവയെ നാം വെടിയുക; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, വെറുക്കപ്പെടാനും വർജ്ജിപ്പിക്കപ്പെടാനും പററിയ തനി 'അയിത്തക്കാർ' അവയാണ്. അയിത്തക്കാരോടു പണ്ടുചെയ്ത അനീതിക്കു നാം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യുക—അവരെ സ്നേഹപൂർവ്വം സമാശ്വേഷിച്ചിട്ടു്. അയിത്തക്കാരെ സേവിക്കുക നമ്മുടെ കർത്തവ്യമാണെന്നതിൽ ലേഖകൻ സംശയമില്ല. അവരെ കാണുന്നതുപോലും നമുക്കു് അപ്രീതികരവും അശുദ്ധീകരവുമാണെങ്കിൽ പിന്നെ നാമെങ്ങനെയാണു് അവരെ സേവിക്കുക?

19

ഒന്നാമതു്, ബ്റാഹ്മണർ സസ്യഭുക്കുകളാണെന്നു വാദം മുഴുവൻ ശരിയല്ല. ഭക്ഷിണേന്ത്യയിലെ ബ്റാഹ്മണരെ സംബന്ധിച്ച മാത്രമാണു് അതു ശരി. മറ്റു ദിക്കിൽ അവർ യഥേഷ്ടം മത്സ്യം ഭക്ഷിക്കുന്നുണ്ടു്. ബങ്കാളിലും കാശ്മീരിലും മറ്റും മാംസവും. എന്നല്ല, ഭക്ഷിണേന്ത്യയിൽ മത്സ്യമാംസങ്ങൾ ഭക്ഷിക്കുന്നവരെല്ലാം തീണ്ടലുള്ളവരല്ല. കലശലായ ശുദ്ധിയുള്ള അയിത്തക്കാർൻപോലും ബഹിഷ്കൃതനാണു്—അയിത്തക്കാരുടേതെന്നു മുറയ്ക്കുക തിവരുന്ന ഒരു കടുംബത്തിൽ ജനിച്ചുപോയതുകൊണ്ടു്. മാംസം തിന്നുന്ന അബ്റാഹ്മണർ അധികാരസ്ഥരാണെങ്കിൽ, ബ്റാഹ്മണർ അവരുടെ പാദസേവയ്ക്കു നിൽക്കുന്നില്ലേ? മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്ന ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരെ അവർ വന്ദിക്കാറില്ലേ?

ഈ ലേഖകനെപ്പോലുള്ള സംസ്കൃതമതികൾ സ്വന്തം വാദത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ആന്തരാർത്ഥങ്ങൾ ധരിക്കാതെ, തീരെ നീതീകരിക്കാൻ വയ്യാത്തതും തകർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു വ്യവസ്ഥയെ അന്ധമായ അഭിനിവേശംകൊണ്ടു സാധൂകരിക്കുന്നതായി കാണുന്നതു് ആശ്ചര്യകരവും വേദനാജനകവുമാണു്. ഈ ലേഖകൻ മാംസഭക്ഷണത്തിലെ നിസ്സാരഹിംസയാകുന്ന ഈച്ചയെ പെരുപ്പിച്ചു കാണിക്കുകയും, സാങ്കല്പികമായ ഒരു പരിശുദ്ധി നിലനിർത്തുവാൻവേണ്ടി ലക്ഷോപലക്ഷം സഹോദരരെ കരുതിക്കൂട്ടി മർദ്ദിക്കുന്നതിലെ ത്രിഗുണഹിംസയാകുന്ന ഒട്ടകത്തെ വിഴുങ്ങുകയുമാണു്

19. Young India, 21-1-1926 (The Removal of Untouchability, p.30)

ചെയ്യുന്നതു്. സ്വന്തം രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി മറ്റുള്ളവരെ തരംതാഴ്ത്തി ജാതിഭ്രഷ്ടരാക്കണമെന്നു് അനുശാസിക്കുന്ന സസ്യക്ഷേണശീലം, നിലനിർത്താൻ കൊള്ളാവുന്ന ഒന്നല്ലെന്നു് ആ ലേഖകനോടു് ഞാൻ പറയുന്നു. അങ്ങനെ നിലനിർത്തിയാൽ ആദ്യത്തെ തണുത്ത കാറ്റിനുതന്നെ മറിഞ്ഞുവീഴുന്ന ഒരു വേനൽക്കാല സസ്യമായിത്തീരും അതു്. സസ്യക്ഷേണശീലത്തെ ഞാൻ വിലമതിക്കുന്നു. സസ്യക്ഷേണശീലംകൊണ്ടും സ്വയം വരിച്ച അത്തരം മറ്റു യമനിയമാദികൾകൊണ്ടും ബ്യാഹ്മണർക്കു് ആത്മീയപുരോഗതി ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു് എനിക്കു ബോദ്ധ്യമാണു്. പക്ഷേ, അവരുടെ മൂന്നുതുകാലത്തു്, അവർക്കു തങ്ങളുടെ വിശുദ്ധിക്കു പുറമേ നിന്നുള്ള സംരക്ഷണം ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പുറമേനിന്നു് ഉണ്ടാകുന്ന സ്വാധീനശക്തികളെ ചെറുത്തുനിൽക്കാൻ വയ്യാതാകുമ്പോൾ, ഓരോ സദാചാരത്തിന്റെയും അന്തസ്സതി ക്ഷയിക്കും.

എന്നുതന്നെയല്ല, ആ ലേഖകൻ പറഞ്ഞ മട്ടിലുള്ള രക്ഷ ബ്യാഹ്മണർക്കു് അവകാശപ്പെടാവുന്ന കാലം കഴിഞ്ഞുപോയി. ഇത്തരം സംരക്ഷണം നിരസിക്കുക മാത്രമല്ല, ഉപദ്രവിക്കപ്പെട്ടേക്കാമെന്ന അപകടമുണ്ടായിട്ടും ഈ പരിഷ്കരണപ്രസ്ഥാനത്തെ നയിക്കുകകൂടി ചെയ്യുന്ന ബ്യാഹ്മണരുടെ എണ്ണം, ഭോഗ്യവശാൽ കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണു്. പരിഷ്കരണം വേഗം പുരോഗമിക്കുന്നതിന്റെ ഏറ്റവും നല്ല ലക്ഷണം അതാണു്.

ഈ. സത്യഗ്രഹം
20

ഒരു നീണ്ട എഴുത്തിൽ ഒരു ലേഖകൻ എഴുതിയതിന്റെ ചുരുക്കമാണിതു്:

'ബീഹാർ ഗ്രാമങ്ങളിലെ ചില കിണറുകൾ ഹരിജനങ്ങൾക്കും തൊടാവുന്നതാക്കാൻ സവർണരായ ഞങ്ങളിൽ ചിലർ ശ്രമിച്ചു, ഞങ്ങൾ വിജയിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, ഇതിനു പ്രതികാരമെന്നോണം അടുത്തുള്ള ബ്രാഹ്മണപൂജാരികൾ ഗ്രാമത്തിലെ പൂജമുടക്കി; ശ്രാദ്ധം, വിവാഹം മുതലായ ക്രിയകളിൽ പടങ്ങിനു വരുന്നതല്ലെന്നു ചില ബ്രാഹ്മണർ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. സാധു ഗ്രാമീണർ ഇതുകേട്ടു പേടിച്ചു. സത്യഗ്രഹം അനുഷ്ഠിക്കണമെന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നു. എങ്കിലും കോപംകൊണ്ടാണോ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതെന്നു സംശയിച്ചു് ഞാൻ ചെയ്യാതിരിക്കുകയാണു്. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ താങ്കളുടെ ഉപദേശമെന്താണു്?'

ഈയിടെ തൃശ്ശിനാപ്പള്ളിൽ ഇത്തരമൊരു സംഭവമുണ്ടായി. ഡോക്ടർ രാജൻ ഉറച്ച നില കൈക്കൊണ്ടു. ജനംകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണനും

20. Harijan, 4-3-1933 (The Removal of Untouchability, p. 280)

സേവനസിലമായ അവകാശംകൊണ്ടു ശുഭ്രനമായ അദ്ദേഹം ഒരു പരിഷ്കർത്താവിന്റെ കടുബത്തിൽ ശവദാഹക്രിയകൾക്കുപോലും വരാതിരുന്ന യാഥാസ്ഥിതിക ബ്രാഹ്മണരെ ധിക്കരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു.

അതിനാൽ ഏന്റെ ഉപദേശം ഇത്തരം സംഗതികളിൽ സത്യം ഗ്രഹം ആവശ്യമില്ലെന്നാണ്. അയിത്തം ഒരു പാപമായി കരുതുന്നവർ ശുദ്ധീകരണത്തിന്റെയും പ്രായശ്ചിത്തത്തിന്റെയും ഭാഗമെന്ന നിലയിൽ, ബഹിഷ്കരണം തുടങ്ങിയ എല്ലാത്തരം ബുദ്ധിമുട്ടുകളും സഹിക്കാൻ സന്നദ്ധരാകണം. ബാഹ്യാചാരങ്ങൾ വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കുവാൻ അവർ സവിനയം പഠിക്കണം. മരണമായാലും വിവാഹമായാലും ശ്രാദ്ധമായാലും ഇഴുശ്വരന്റെ പേരിലും ഈശ്വരനുവേണ്ടിയും ചെയ്യുന്ന എന്തിനും പുരോഹിതന്റെ പിന്തുണ ആവശ്യമില്ല. മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി-അതു രാമനാമമായാലും കൊള്ളാം പാരമ്പര്യപ്രകാരം ശീലിച്ച മറ്റൊരു മന്ത്രമായാലും കൊള്ളാം- ആക്കും ദമ്പതികളുടെ വിവാഹം നടത്തിക്കാം. ഈശ്വരനു സഹസ്രനാമങ്ങളല്ല ഉള്ളൂ, ലക്ഷോപലക്ഷം നാമങ്ങളുണ്ട്. ഏതു നാമമാണോ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു വരുന്നതു്, ഏതു നാമംകൊണ്ടാണോ നമുക്ക് അദ്ദേഹത്തെ അറിയാൻ കഴിയുന്നതു്, അതു മറ്റു് ഏതു നാമം പോലെയും നല്ലതാണ്, അഥവാ അതാണ് നമുക്കേറ്റവും നല്ല നാമം. പക്ഷേ, സ്വപ്രത്യയസ്വൈര്യവും ആത്മവിശ്വാസവും തന്റെ കാര്യത്തിൽ വിശ്വാസവും സർവശക്തനായ ഈശ്വരനിൽ വിശ്വാസവും ഉള്ളവർക്കേ ഇതൊക്കെ ചെയ്യാനൊക്കൂ. ദുർബല മനസ്കതകൊണ്ടു എന്തെങ്കിലും ഉപയോഗമുണ്ടാകാവുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനമല്ല ഇതു്. ധീരഹൃദയവും കറയറ്റ സ്വഭാവമുള്ള പ്രവർത്തകർക്കേ സ്വന്തം വിശ്വാസങ്ങൾ ഗ്രാമീണരിൽ കത്തിച്ചെടുത്തു വാനും ബഹിഷ്കരണമോ അതിലും കഠിനമായ മർദ്ദനമോ സഹിക്കാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുവാനും കഴിയൂ.

21

അടുത്തകാലംവരെ തിരുവിതാംകൂറിനോ ഏറിയതു മദിരാശി സംസ്ഥാനത്തിനോ പുറത്തു് ആരും കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത വൈക്കം, അതൊരു സത്യഗ്രഹരംഗമായതുകൊണ്ടു്, പെട്ടെന്നു സുപ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പുരോഗതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ദൈനംദിന റിപ്പോർട്ടുകൾ പത്രങ്ങളിൽ കാണാം. തിരുവിതാംകൂറിലെ അയിത്തക്കാർക്കു് ഇവണ്ടിയാണ് അതാരംഭിച്ചിരിക്കുന്നതു്. മർദ്ദിതവർഗങ്ങളുടെ നില വിവരിക്കുന്ന മറ്റൊരു വാക്കു കൂടി ആ പ്രസ്ഥാനം നമുക്കു രംഗിരിക്കുന്നു: തീണ്ടൽ. നമ്മുടെ നാട്ടുകാരായ ഈ സാധുക്കൾക്കു സവർണ്ണരെ തൊടാൻ പാടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ഒരു നിശ്ചിതദൂരം വിട്ടു് അവരെ സമീപിക്കാനും പാടില്ല.

21. Young India, 17-4-1924 (The Removal of Untouchability. p. 117)

ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതാക്കന്മാർ ഈ തിന്മ പരിഹരിക്കാൻ വേണ്ടി അതിന്റെ ഒരു ശകലത്തെ മാത്രം പിടികൂടിയിരിക്കുകയാണ്—ആ ശകലത്തിന്റെ കഥ കഴിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ ഇപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷസമരം നടക്കുന്ന പ്രദേശത്തെങ്കിലും ആ തിന്മയില്ലാതാക്കാമെന്ന ആശയോടുകൂടി ആ സമരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട മലബാറിലെ ധീരപ്രവർത്തകരിൽ ചിലർ ജയിലിലാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇനി പിൻമടങ്ങലില്ല. യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുക്കളുടെ അഭിപ്രായം പ്രസ്ഥാനത്തിന് തീരെ എതിരാണെങ്കിൽ, ആ സമരം നീണ്ടുനിന്നേക്കാം. ആ അയിത്തമതിൽ, അതേത്രതന്നെ ഉറപ്പും കട്ടിയുമുള്ളതായാലും, സത്യഗ്രഹികൾ തകർക്കുമെന്നു തീർച്ചയാണ്—അപഞ്ചലരെങ്കിലും വിനീതരായും സത്യസന്ധരായും അക്രമരഹിതരായും തുടരുകയാണെങ്കിൽ ഏതു കഠിനഹൃദയത്തേയും അലിയിക്കുവാൻ ഈ ഗുണങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്ന് അറിയാൻ തക്കവണ്ണം അവർക്ക് അവയിൽ വിശ്വാസമുണ്ടായിരിക്കണം.

22

....പക്ഷേ, എന്റെ ചില ലേഖകന്മാർ പറയുന്നു, ന്യായമായ സത്യഗ്രഹത്തിനുവേണ്ട ഉപാധികൾ വൈകിക്കാത്തതല്ലെന്ന്. അവർ ചോദിക്കുന്നു:

അയിത്തം വൈകത്തു മാത്രമാണോ ആചരിക്കപ്പെടുന്നതും, അതോ കേരളത്തിൽ പരക്കെയുണ്ടോ?

പരക്കെയുണ്ടെങ്കിൽ, കേരളത്തിലെ ബ്രിട്ടീഷ് പ്രദേശങ്ങളിലെ സ്ഥലങ്ങൾവിട്ട് വൈക്കം തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള പ്രത്യേക കാരണങ്ങൾ എന്താണ്?

സത്യഗ്രഹികൾ മഹാരാജാവിനോടോ അവിടുത്തെ നിയമസഭയോടോ അപേക്ഷിച്ചുനോക്കിയോ?

യാഥാസ്ഥിതികവിഭാഗങ്ങളോടു് അവർ കൂടിയാലോചന നടത്തിയോ?

റോഡിന്റെ ഉപയോഗം പൂളിന്റെ നേരിയ അറ്റം മാത്രമല്ലേ? ജാതി ആകമാനം നശിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമമല്ലേ ഇതു്?

റോഡ് ഒരു സ്വകാര്യ റോഡല്ലേ?

ആദ്യത്തെ രണ്ടു ചോദ്യങ്ങളും അപ്രസക്തങ്ങളാണ്. തീണ്ടി കൂട്ടിയായ്മയും തൊട്ടുകൂട്ടിയായ്മയും എവിടെയുണ്ടോ അവിടെയല്ല. അവയെ എതിർക്കണം. ഒരു സ്ഥലമോ സമയമോ പററിയതാണെന്ന് എവിടെ പ്രവർത്തകർക്ക് തോന്നുന്നുവോ, അവിടെ സത്യം

22. Young India, 1-5-1924 (The Removal of Untouchability, p. 124)

ഗ്രഹം മുഖേനയോ ന്യായമായ മറ്റു മാർഗങ്ങൾ മുഖേനയോ പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കേണ്ടതു് അവരുടെ കടമയാണു്.

അപേക്ഷയുടെയും മറ്റും വഴി ഒരിക്കലല്ല, പലതവണ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കിയെന്നാണു് എന്റെ അറിവു്.

അവർ യാഥാസ്ഥിതികരുമായി ആലോചിച്ചു, യാഥാസ്ഥിതികരുടെ ആനുകൂല്യമുണ്ടെന്നാണു് അവർക്കു തോന്നിയതു്.

റോഡിന്റെ ഉപയോഗമാണു് സത്യഗ്രഹികളുടെ പരമ ലക്ഷ്യമെന്നു് എനിക്കു് ഉറപ്പുകിട്ടിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും അബ്രാഹ്മണർക്കു പ്രവേശനമുള്ള എല്ലാ പൊതു റോഡുകളും പൊതു വിദ്യാലയങ്ങളും പൊതു കിണറുകളും പൊതു ക്ഷേത്രങ്ങളും മർദ്ദിതവർഗങ്ങൾക്കു തുറന്നുകൊടുക്കുവാനുള്ളതാണു് ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയിൽ ഉടനീളമുള്ള പ്രസ്ഥാനമെന്ന സംഗതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ടുകൂടാ. ജാതിയുടെ സ്റ്റേറ്റവും ഭൂഷിച്ച ഫലങ്ങൾ നീക്കംചെയ്തു് അതിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുവാനുള്ളതാണു് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ പ്രസ്ഥാനം.

തർക്കത്തിൽപ്പെട്ട റോഡു് പൊതുറോഡാണെന്നു ശക്തിപൂർവ്വം വാദിക്കുന്ന എഴുത്തുകൾ എനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. വാസ്തവത്തിൽ കുറച്ചുകൊല്ലംമുമ്പു മറ്റു് അബ്റാഹ്മണർക്കെന്നപോലെ തീണ്ടൽ ജാതിക്കാർക്കുപോലും പ്രവേശനമുള്ളതായിരുന്നു അതെന്നു് എന്റെ പക്കലുള്ള വിവരങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു.

അതിനാൽ, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, വൈക്കം സത്യഗ്രഹത്തിനു ന്യായമായ കാരണമുണ്ടു്. അതു സമുചിതപരിധികളിൽ നിർത്തപ്പെടുകയും സത്യഗ്രഹിസകളെ കണിശമായി മാനിച്ചു നടത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നിടത്തോളംകാലം പൊതുജനങ്ങളുടെ പൂർണ്ണമായ ആനുകൂല്യം അതർഹിക്കുന്നു.

23

ആരംഭമുതൽ തന്നെ വൈക്കം സത്യഗ്രഹം ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതു് വിദ്യാഭ്യാസപരമായ ഒരു ശക്തിയായിരിക്കാനാണെന്നും, ഒരിക്കലും യാഥാസ്ഥിതികരെ ശാസിക്കാനുള്ള ഒരു ഉപകരണമാകാനല്ലെന്നും പറയുവാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു് യാഥാസ്ഥിതികർക്കെതിരായ ഉപവാസം വേണ്ടെന്നുവെച്ചതു്. വിഷമങ്ങളുണ്ടാക്കി ഗവർണ്മെന്റിനെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കാതിരിക്കാൻവേണ്ടിയാണു് മുതിർക്കെട്ടുകൾ കണിശമായി മാനിക്കപ്പെട്ടുപോന്നതു്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് പോലീസിനെ വഞ്ചിക്കാൻ യാതൊരു ശ്രമവും ചെയ്യാതിരുന്നതും. ഭീമവും പാപാത്മകവുമായ അന്ധ

23. Young India, 19-3-1925 (The Removal of Untouchability, p. 126)

വിശ്വാസമെന്ന പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കു തോന്നുന്നതെന്നോ അതു യാഥാസ്ഥിതികർക്കു അവരുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമാണെന്നു സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ സത്യഗ്രഹിയുടെ അഭ്യർത്ഥനയാഥാസ്ഥിതികരുടെ ന്യായബോധത്തോടായിരുന്നു. എങ്കിലും ഉറച്ച വിശ്വാസങ്ങളുള്ളവരുടെ ന്യായബോധത്തോടു അഭ്യർത്ഥിച്ചതുകൊണ്ടു ഫലമില്ലെന്നു അനുഭവം തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ജ്ഞാനദൃഷ്ടികൾ തുറക്കപ്പെടുക വാദംകൊണ്ടല്ല, സത്യഗ്രഹിയുടെ ക്ലേശസഹനംകൊണ്ടാണ്. സത്യഗ്രഹി ന്യായബോധത്തിൽ എത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നത് ഹൃദയത്തിലൂടെയാണ്. ഹൃദയത്തിലെത്താനുള്ള വഴി പൊതുജനാഭിപ്രായം പ്രബുദ്ധമാക്കുകയാണ്. ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുന്ന പൊതുജനാഭിപ്രായം വെടിമരുന്നിനെക്കാൾ ശക്തിയുള്ളതാണ്. ഇന്ത്യയുടെ മുഴുവൻ ശ്രദ്ധയെ ഈ കാര്യത്തിലേക്കു ആകർഷിച്ചതിനാലും, ഉദ്ദിഷ്ടമായ പരിഷ്കാരത്തെ അനുഭവിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയത്തെപ്പറ്റി തിരുവിതാംകൂർ അസംബ്ളിയിൽ വെച്ചു പ്രശംസനീയമായ ഒരു പർച്ച നടത്തുന്നതിനും അവസാനം തിരുവിതാംകൂർ ദിവാന്റെ സുചിന്തിതമായ ഒരു മറുപടി നേടുന്നതിനും ഹേതുവായിത്തീർന്നുവെന്നതിനാലും വൈക്കം സത്യഗ്രഹം സ്വയംസാധൂകരിച്ചിരിക്കുന്നു. സത്യഗ്രഹികൾ അവരുടെ ക്ഷമാശീലവും സഹനമനോഭാവവും നിലനിർത്തുമെങ്കിൽ, വിജയം തീർച്ചയാണെന്നു എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

24

വൈക്കം സത്യഗ്രഹത്തിന്റെ നടത്തിപ്പുകാരോടു ഒരു വാക്കും തെമ്മാടികളുടെ വെല്ലുവിളിയെ നേരിടുകതന്നെ വേണം; പക്ഷേ, സത്യഗ്രഹികൾ തന്റേടം കൈവെടിയാരുതു്. വാളണ്ടിയർമാരുടെ ഖദറുപ്പുകൾ വലിച്ചുകീറി തീയിട്ടുവത്രേ. ഇതൊക്കെ തുലോം ശുണി പിടിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. പ്രകോപനമുണ്ടാകുമ്പോഴെല്ലാം അവർ ശാന്തരായി നിൽക്കണം. രൂക്ഷമായ വെടിവെപ്പുണ്ടായാലും ധീരരായി നിലകൊള്ളണം. പരശതം ജീവൻ നഷ്ടപ്പെടുന്നതുപോലും തീണ്ടൽകാരുടെ മോചനത്തിനു നൽകുന്ന അമിതമായ വിലയാവുകയില്ല. രക്തസാക്ഷികൾ ശുദ്ധരായി മരിക്കണമെന്നു മാത്രം സീസറുടെ ഭാര്യയെപ്പോലെ സത്യഗ്രഹികൾ സംശയാതീതരായിരിക്കണം.

25

പൊതുജനാനുകൂല്യത്തിനു പുറമേ, തിരുവിതാംകൂറിന്റെ പുറത്തുനിന്നു സഹായം അയയ്ക്കുന്നതിനെതിരായ വാദം കുറെക്കൂടി വിശദമാക്കുവാൻ എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ പ്രയോജനക്ഷമതയെപ്പറ്റി ഒരഭിമുഖസംഭാഷണത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇത്തരം സഹായം കിട്ടുന്നതിനു്—സപീകരി

24. Young India, 3-7-1924 (The Removal of Untouchability, p. 126)
 25. Young India, 24-4-1924 (The Removal of Untouchability, p. 118)

കണത്തിനുപോലും—മൗലികമായ ഒരു വിരോധമുണ്ട്. സത്യഗ്രഹം ഒന്നുകിൽ ദുർബലരായ വളരെപ്പേർക്കുവേണ്ടി ത്യാഗസന്നദ്ധരായ കുറച്ചുപേർ ചേർന്നു നടത്തുകയാണ്; അല്ലെങ്കിൽ, കുറച്ചുപേർ ചേർന്നു കൂറാൻ വിഷമതകൾക്കെതിരെ നടത്തുകയാണ്. ആദ്യത്തെ സംഗതിയിൽ—വൈകത്തു് അതാണു സ്ഥിതി. വളരെപ്പേർക്കു മനസ്സുണ്ടെങ്കിലും ബലം പോരാ; കുറച്ചുപേർ അയിത്തക്കാരുടെ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി ത്യാഗംചെയ്യാൻ മനസ്സും കഴിവും ഉള്ളവരാണ്. ഇത്തരം സംഗതിയിൽ അവർക്കു യാതൊരു സഹായവും ആവശ്യമില്ലെന്നതു സ്പഷ്ടമാണ്. എന്നാൽ അവർ പുറമേനിന്നു സഹായം സ്വീകരിച്ചുവെന്നു വിചാരിക്കുക; അയിത്തക്കാർക്കു് അതെങ്ങനെയാണു ഗുണകരമാവുക? ദുർബലരായ് ഹിന്ദുക്കൾ, അവരുടെ ഇടയിൽ ബലവാന്മാർ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ, ബലവാന്മാരായ എതിരാളികളെ ജയിക്കുകയില്ല. ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലെ സഹായികളുടെ ത്യാഗം എതിരാളികളുടെ അഭിപ്രായം മാറുകയില്ല. അതിനാൽ അയിത്തക്കാരുടെ അവസാനത്തെ നില ആദ്യത്തേതിനെക്കാൾ മോശമായിത്തീർന്നു വരാം. മാനസിക പരിവർത്തനത്തിനുള്ള ഏറ്റവും ശക്തിമത്തായ ഒരു നടപടിയാണ് സത്യഗ്രഹമെന്നു് ഓർക്കണം. അതു ഹൃദയത്തോടുള്ള ഒരർത്ഥനയാണ്. മറ്റു ദിക്കുകളിൽനിന്നു വന്നു് വൈകത്തു തടിച്ചുകൂട്ടുന്നവർക്കു് ഈ അർത്ഥന വിജയപൂർവ്വം നടത്താനാവില്ല.

അന്ത്യശക്തികൊണ്ടു നടത്തപ്പെടുന്ന ഒരു സമരത്തിനു പുറമേ നിന്നുള്ള ധനസഹായം ആവശ്യമായി വരരുതു്. തിരുവിതാംകൂറിലെ ദുർബലരെങ്കിലും ഹൃദയാലുക്കളായ ഹിന്ദുക്കളെല്ലാം അറസ്റ്റോ മറ്റു ക്ലേശങ്ങളോ വരിച്ചില്ലെന്നുവരാം. എങ്കിലും ആവശ്യമുള്ള ധനസഹായം അവർക്കു ചെയ്യാൻ കഴിയും, അവർ ചെയ്യണം. ഇത്തരം സഹായമില്ലെങ്കിൽ, അവരുടെ സഹതാപത്തിന്റെ അർത്ഥം എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാനാവില്ല.

26

കേരളത്തിൽനിന്നുവന്ന പ്രതിനിധികൾ എന്നോടു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി, ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ പിന്താങ്ങുന്ന ഒരു പ്രമേയം കോൺഗ്രസ്സിനു പാസ്സാക്കിക്കൂടെയെന്നു്. ആ ആശയം എനിക്കു പിടിച്ചില്ലെന്നു ഞാനവരോടു പറഞ്ഞു. അവർക്കാവശ്യം ധാർമികമായ പിന്തുണയാണ്. അവർ പ്രസിഡണ്ടിനു് ഒരു പ്രമേയം അയച്ചുകൊടുത്തിരുന്നെങ്കിൽ നിഷ്പ്രയാസം ആ പിന്തുണ നൽകപ്പെട്ടേനെ. അതിനാൽ അതിനവരെ പ്രേരിപ്പിക്കാതിരുന്നതിലുള്ള എന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം ഗുരുതരമാണ്. എങ്കിലും പ്രാദേശിക സമരങ്ങളെല്ലാം സ്വയം ആശ്രയിക്കുന്നവയായിരിക്കണമെന്നും എ. ഐ. സി. സി. അസാധാരണസംഗതികളിലെ അതിന്റെ ധാർമിക പിന്തുണ നൽകാവൂ എന്നും എനിക്കു ബോധ്യംവന്നിരിക്കുന്നു.

26. Young India, 3-7-1924 (The Removal of Untouchability,p.126)

എങ്കിലും തിരുവിതാംകൂറിലെ അധികൃതന്മാരോടു് ബഹുമാനപുരസ്സരംപറയാം, തികഞ്ഞ നിസ്സംഗതയോടുകൂടി കാട്ടാളത്തം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സിനാവില്ലെന്ന്. സ്റ്റേറ്റിലെ സാധാരണ നടപടികൾകൊണ്ടു സത്യഗ്രഹത്തെ നേരിടുന്നിടത്തോളംകാലം ഈ പ്രസ്ഥാനം പ്രാദേശികമായിരിക്കണം. എന്നാൽ സത്യഗ്രഹികളുടെ സന്നതശീർഷങ്ങളുടെനേരെ ശൈശ്യാടികളെ അഴിച്ചുവിടുകയാണെങ്കിൽ, ഇന്ത്യയിലെ മുഴുവൻ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിന്റെ ശക്തി സത്യഗ്രഹികളുടെ ചുറ്റുമെത്തും.

27

സത്യഗ്രഹികളുടെ ആശ്രമജീവിതം അതിർത്തിരേഖയിലെ അവരുടെ നിലപാടിനു ചേർന്നതായിരിക്കണം. ആശ്രമം ഓരോ അംഗവും സഭാ സ്വകൃത്യത്തിൽ വ്യാപൃതരായിക്കാണുന്ന ഒരു തേനീച്ചക്കൂട്ടപ്പോലിരിക്കണം. അതു ശാലീനതയുടെയും ശുചിത്വത്തിന്റെയും മാതൃകയായിരിക്കണം. ഒഴിവുസമയത്തു മുഴുവനും ചർച്ചയിൽ നൂലുണ്ടാക്കാൻ പ്രതിജ്ഞചെയ്തവരാണ് അംഗങ്ങൾ. നൂലുണ്ടാക്കുന്നതും പരുത്തിത്തരിയുണ്ടാക്കുന്നതും നെയ്യുന്നതുമായ വിഭാഗങ്ങളിൽ ഇനിയും പല പരിഷ്കാരങ്ങളും ആവശ്യമാണ്. എല്ലാവർക്കും നല്ല നെയ്ത്തുകാരാകാൻ കഴിയുകയില്ലെങ്കിലും, ഓരോ അന്തേവാസിയും തരിയുണ്ടാക്കുന്നതിലും നൂലുണ്ടാക്കുന്നതിലും വിദഗ്ദ്ധനായിരിക്കണം. തങ്ങൾക്കുവേണ്ട വസ്ത്രങ്ങൾക്കാവശ്യമായ നൂലുണ്ടാക്കുവാനും അതു നെയ്യുവാനുമെങ്കിലും അംഗങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കണം. അവർ ഹിന്ദി നന്നായി പഠിക്കയും വേണം. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പ്രശസ്തിയുടെയും അന്തസ്സിന്റെയും ട്രസ്റ്റികളാണവർ, അല്ലെങ്കിൽ സ്വയം അങ്ങനെ കരുതണം. ക്ഷേത്രത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള റോഡുകൾ തുറന്നുകിട്ടുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം അവസാനിക്കുന്ന ഒന്നല്ല അവരുടെ സമരം; ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ വിശുദ്ധിക്കും അതിൽ കടന്നുകൂടിയ ദുരാചാരങ്ങളുടെ ദുരീകരണത്തിനുമുള്ള ശ്രേയസ്കരമായ ഒരു സമരത്തിന്റെ നാദിയായി അതു കരുതപ്പെടണം. എതിർകക്ഷിയെ തീരെ ശ്രദ്ധിക്കാത്തവരോ, യാഥാസ്ഥിതികരുടെ ഓരോ ഇംഗിതത്തെയും ലംഘിക്കുന്നവരോ ആയ പരിഷ്കർത്താക്കളല്ല അവർ. കർമ്മശുദ്ധിയിലും ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറഞ്ഞ വിശിഷ്ടതത്ത്വങ്ങളെ ആദരിക്കുന്നതിലും അവർ ഏറ്റവും ഉന്നതനായ യാഥാസ്ഥിതികനോടുപോലും കിടനിൽക്കണം. ഗാഢമായ വിചിന്തനംകൂടാതെ വേദപ്രമാണങ്ങളെ അവഗണിക്കരുത്; ഇതിനുവേണ്ടി അവരിൽ ചിലർ സംസ്കൃതം പഠിക്കുകയും മതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ നാലതിരുകളിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ പരിഷ്കരണം സാധ്യമാണോ എന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുകയും വേണം. അവർ ധൃതികൂട്ടരുത്. സത്യത്തിനും അഹിംസയ്ക്കും യോജിച്ചമട്ടിൽ ചെയ്യാവുന്നതെല്ലാം നിർഭ

27. Young India, 2-4-1925 (The Removal of Untouchability, p. 130)

യം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നെ പണ്ടത്തെ ഗുണിമാരുടെ ക്ഷമയും വിശ്വാസദാർശ്യവും അന്വർത്തമാകണം.

പരിഷ്കാരസോപാനത്തിന്റെ അവസാനത്തെ പടിയല്ല, ആദ്യത്തെ പടിയായ് റോഡുകൾ തുറക്കൽ. പൊതുക്ഷേത്രങ്ങളും പൊതുകിണറുകളും പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളും സമ്പർന്നർക്കുന്ന പോലെതന്നെ അയിത്തക്കാർക്കും അഭിഗമ്യങ്ങളായിരിക്കണം. എങ്കിലും സത്യഗ്രഹികളുടെ ഇന്നത്തെ ലക്ഷ്യം അതല്ല. നാം ബദ്ധപ്പെടരുത്. വിദ്യാലയങ്ങൾ മിക്കവാറും അയിത്തക്കാർക്കു തുറന്നുകൊടുത്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രങ്ങളും പൊതുകിണറുകളും കളങ്ങളും തുറന്നുകൊടുത്തിട്ടില്ല. ഈ പരിഷ്കാരം വിജയപൂർവ്വം നടപ്പിൽവരുത്തുന്നതിനുമുമ്പു പൊതുജനാഭിപ്രായം സശ്രദ്ധം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരികയും ഭൂമിപക്ഷത്തിന്റെ അഭിപ്രായം മാററിത്തീർക്കുകയും വേണം. അതിനിടയ്ക്കു അയിത്തക്കാർക്കും മറ്റു ഹിന്ദുക്കൾക്കും ഒരുപോലെ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതും കിണറുകളും കളങ്ങളും കഴിക്കുന്നതും ഒരു നല്ല പ്രതിവിധിയാണ്. അയിത്തോച്ചാടനപ്രസ്ഥാനം വളരെയേറെ പുരോഗമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതിൽ എനിക്കു സംശയമില്ല. അവിവേകംകൊണ്ടോ അത്യന്താഹംകൊണ്ടോ നാം അതിനെ തടസ്സപ്പെടുത്താതിരിക്കുക. ഒരുവന്റെ സ്വർഗ്ഗം അവന്റെ ജന്മംനിമിത്തം അശുഭകരമാണെന്ന ധാരണ പോയാൽ, മറ്റൊക്കെ എളുപ്പമാണ്; അവ ക്രമേണു വന്നുകൊള്ളും.

എഫ്. ഉപവാസം

28

ദുർലഭം ചിലതൊഴിച്ചാൽ, നൂറുകണക്കിൽ ഇത്തരം മഹായോഗങ്ങളിലും സ്വപകാര്യയോഗങ്ങളിലും അയിത്തത്തിനെതിരായ എന്റെ വാദങ്ങളെക്കുറിച്ചു യാതൊരു പ്രതിഷേധവുമുണ്ടായിട്ടില്ല. തങ്ങളുടെ ഇടയിൽനിന്നു അയിത്തം നീക്കം ചെയ്യുമെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ ജനക്കൂട്ടങ്ങൾ പാസ്സാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അസംഖ്യംതന്നെ അവർ തങ്ങളുടെ പ്രതിജ്ഞയ്ക്കു ഈശ്വരനെ സാക്ഷിയടക്കുകയും തങ്ങളുടെ പ്രതിജ്ഞ നിറവേറ്റാനുള്ള ശക്തിയുണ്ടാകാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിനു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഈ ലക്ഷോപലക്ഷങ്ങൾക്കെതിരായിട്ടാണ് ഞാൻ ഉപവാസമാരംഭിച്ചത്; അവരുടെ സ്വാഭാവികമായ സ്നേഹമാണ് അഞ്ചുദിവസത്തിനുള്ളിൽ വലിയൊരു പരിവർത്തനമുളവാക്കിയതു. 'യവ്ദാസന്ധി'* സാധ്യമാക്കിത്തീർത്തതും. ആ സന്ധി പൂർണ്ണ

28. My Soul's Agony, 4-11-1932 (The Removal of Untouchability, pp. 65-67)

* അയിത്തക്കാരുടെ നിയമസഭാപ്രാതിനിധ്യത്തെക്കുറിച്ചും അവരുടെ ക്ഷേമം സംബന്ധിച്ചു മറ്റു ചില കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും അയിത്തക്കാരുടെ പ്രതിനിധി

മായി നടപ്പിൽ വരുത്തിയില്ലെങ്കിൽ, അവർക്കെതിരായിത്തന്നെയാണ് ഇനിയും ഉപവാസമുണ്ടാവുക. ഗവർണ്മെന്റിപ്പോൾ അതിൽ നിന്നു പുറത്തുകടന്നിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ഭാഗം ബാധ്യത അവർ ഉടനെ നിറവേറ്റി. യറവ്ഓസന്ധി സംബന്ധിച്ചുള്ള നിശ്ചയങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും നടപ്പിൽവരുത്തേണ്ടതു് ഞാൻ മുകളിൽ പറഞ്ഞ യോഗങ്ങളിൽ തടിച്ചുകൂടിയ ലക്ഷ്യാപലക്ഷം ജനങ്ങളാണ്— സവർണഹിന്ദുക്കളെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവർ. മർദ്ദിതസഹോദരീസഹോദരരെ സ്വജനങ്ങളെന്നോണം സമാശ്ളേഷിക്കേണ്ടതു്, സ്വന്തം ക്ഷേത്രങ്ങളിലേക്കും വീടുകളിലേക്കും വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കും ക്ഷണിക്കേണ്ടതു് അവരാണ്. തങ്ങളുടെ ശ്രംഖലകൾ അറുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും, മറ്റു ഗ്രാമീണരെക്കാൾ തങ്ങൾ ഒരുവിധത്തിലും താഴെയാല്ലെന്നും, മറ്റു ഗ്രാമീണർ ആരാധിക്കുന്ന ഈശ്വരനെയാണ് തങ്ങളും ആരാധിക്കുന്നതെന്നും, മറ്റുള്ളവർ അനുഭവിക്കുന്ന എല്ലാ അവകാശാധികാരങ്ങളും തങ്ങൾക്കുമുണ്ടെന്നും ഗ്രാമങ്ങളിലെ അധിപന്മാർക്കു തോന്നുമാറാകണം. സന്ധിയിലെ ഈ പ്രധാന വ്യവസ്ഥകൾ സവർണഹിന്ദുക്കൾ നടപ്പിൽവരുത്തിയില്ലെങ്കിൽ ഈശ്വരന്റെയും മനുഷ്യന്റെയും മുഖത്തു നോക്കാൻ ഞാനെങ്ങനെ ജീവനോടുകൂടിയിരിക്കും? സന്ധിയിലെ ഈ വ്യവസ്ഥകൾ സവർണഹിന്ദുക്കൾ നിറവേറ്റുമെന്നതിനു് ഉറപ്പായി എന്നെ ഒരു ജാമ്യക്കാരനായി കരുതാമെന്നു ഡോക്ടർ അംബേദ്കരോടും റാവുബഹദൂർ രാജയോടും മർദ്ദിതവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട മറ്റു സ്റ്റേഹിതന്മാരോടും പറയാൻപോലും ഞാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടു.

(ആസന്നമായ) ഉപവാസം ഉണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ അതു പരിഷ്കൃതങ്ങളുടെ എതിരാളികളെ നിർബന്ധിക്കാനുള്ളതാവില്ല, എന്റെ സഹപ്രവർത്തകരെ, അഥവാ അയിത്തോല്പാടനത്തിനു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തവരെ പ്രയത്നോത്സുകരാക്കാൻവേണ്ടിയുള്ളതായിരിക്കും.

കളായ നേതാക്കളും ബാക്കി ഹിന്ദുസമുദായത്തിന്റെ പ്രതിനിധികളായ നേതാക്കളും തമ്മിൽ 1932 സെപ്റ്റംബറിൽ ചെയ്ത ഒരൊത്തുതീർപ്പു്. അയിത്തക്കാരെ ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽപ്പെടുത്ത ഒരു സമുദായമായി കരുതിക്കൊണ്ടും അവർക്കു പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടും ബ്രിട്ടീഷ് പ്രധാനമന്ത്രി ചെയ്ത തീരുമാനം റദ്ദാക്കാൻവേണ്ടിയായിരുന്നു ഈ സന്ധിയുണ്ടായതു്. അവരെ ഇങ്ങനെ ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്തുന്നതിനെതിരായി ഗാന്ധിജി മരണപര്യന്തമുള്ള ഒരു ഉപവാസം ആരംഭിച്ചു. തൽഫലമായി ഹിന്ദുസമുദായനേതാക്കന്മാരും അയിത്തക്കാരരുടെ നേതാക്കന്മാരും അന്നു യറവ്ഓജയിലിൽ ബന്ധനസ്ഥനാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഗാന്ധിജിയുമായി കൂടിയായോചനകൾ നടത്തുകയും സന്ധിയിൽ ഒപ്പുവയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ബന്ധപ്പെട്ട ജനങ്ങളുടെ സംയുക്താവേശ്യമായിരുന്നതുകൊണ്ടു്, ഈ സന്ധി ബ്രിട്ടീഷ് പ്രധാനമന്ത്രിക്കു സ്വീകരിക്കേണ്ടതായി വന്നു. അയിത്തക്കാരരുടെ അവശതകൾ പരിഹരിക്കുവാനും അയിത്തം ഇല്ലാതാക്കുവാനും വേണ്ടി പ്രവർത്തിപ്പാൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുന്നതിന്നും ആ ഉപവാസം ഹേതുവായി. ആ പ്രമേയത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷഫലമാണു് ഹരിജൻസേവക്സംഘം.

അവർ പ്രതിജ്ഞ ലംഘിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അഥവാ അതു നടപ്പിൽ വരുത്തണമെന്നു തീരെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ ഹിന്ദുമതവിശ്വാസം വെറും തട്ടിപ്പാണെന്നിൽ, എന്നിങ്ങ ജീവിതത്തിൽ യാതൊരു താൽപര്യവുമുണ്ടാവില്ല. അതിനാൽ എന്റെ ഉപവാസം ഈ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ എതിരാളികളെ ബാധിക്കരുത്, അയിത്തത്തിനെതിരായ ഈ സമരത്തിൽ എന്റെയും കോൺഗ്രസിന്റെയും കൂടെയുണ്ടെന്നു എന്നെ വിശ്വസിച്ചിട്ടു സഹപ്രവർത്തകരെയും ലക്ഷ്യാപലക്ഷം ആളുകളെയും ബാധിക്കരുത്—പിന്നീടുണ്ടായ ആലോചനയുടെ ഫലമായി അയിത്തം, എന്തൊക്കെപ്പറഞ്ഞാലും, ഈശ്വരനോ മനുഷ്യജാതിക്കോ എതിരായ ഒരപരാധമല്ലെന്ന തീരുമാനത്തിൽ അവരെത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ. തന്റെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും ശുദ്ധീകരണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഉപവാസം എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ചിരപുരാതനമായ ഒരേർപ്പാടാണു്. മനുഷ്യൻ ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം അതു നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യും. സന്തപ്തമായ ഹൃദയം സർവശക്തനോടു ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനയാണതു്. എന്നാൽ എന്റെ വാദം യുക്തിയുക്തമോ യുക്തിഹീനമോ ആവട്ടെ, അതിലെ തെറ്റോ വിഡ്ഢിത്തമോ ഞാൻ കാണാത്തിടത്തോളംകാലം എന്റെ നില ഇളക്കാൻ കഴികയില്ല. അന്തഃശ്ചോദനയനുസരിച്ചുമാത്രമേ, സവർണഹിന്ദുക്കൾ കുറ്റകരമായ അശ്രദ്ധമൂലം വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിൽവരുത്താത്തതുകൊണ്ടു് യറവ്ദാസന്ധി സ്തംഭമായി തകർന്നെങ്കിൽമാത്രമേ, ഉപവാസം ആവർത്തിക്കുകയുള്ളൂ. ഇത്തരം അശ്രദ്ധയ്ക്കു് ഹിന്ദുമതത്തെ വഞ്ചിക്കലെന്നാണർത്ഥം. ജീവനോടുകൂടി അതിനു സാക്ഷിയായി നിൽക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല.

ജി. നാടുവിട്ടുപോകൽ

29

*സ്വസഹായംപോലെ മറ്റൊരു സഹായമില്ല. സ്വയം സഹായിക്കുന്നവരെ ഈശ്വരൻ സഹായിക്കുന്നു. കവിതാഗ്രാമത്തിൽ നിന്നു് ഇറങ്ങിപ്പോകാനുള്ള തീരുമാനം പ്രസ്തുത ഹരിജനങ്ങൾ നടപ്പിൽവരുത്തുകയാണെന്നിൽ അവർക്കു സ്വയം കൃതാർത്ഥരാകാമെന്നു

29. Harijan, 5-10-1935 (The Removal of Untouchability, pp: 181-182)

* ഹരിജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ സ്കൂളിലേക്കു് അയയ്ക്കാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടതിനാൽ, അവരുടെ നേരെ ഗരസിയമാർ കാണിച്ച അക്രമങ്ങൾ നിമിത്തം കവിതാഗ്രാമത്തിലെ ഹരിജനങ്ങൾ നാടുവിട്ടുപോകാൻ ആലോചിക്കുകയാണെന്നു് ഒരു നീണ്ട കത്തു മുഖേന എ. വി. താക്കർ ഗാന്ധിജിയെ അറിയിച്ചു. അതിനെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധിജി എഴുതിയതാണിതു്.

മാത്രമല്ല, ഇത്തരം ദ്രോഹമേൽക്കുന്ന മറ്റുള്ളവർക്കു മാർഗദർശികളാകയും ചെയ്യാം. ഉദ്യോഗം തേടി ആളുകൾക്കു നാടുവിട്ടുപോകാമെങ്കിൽ, ആത്മാഭിമാനത്തിനുവേണ്ടി എന്തുകൊണ്ടു അതിലേറെ ചെയ്തുകൂടാ? ഔദാര്യമില്ലാത്ത കവിതാഗ്രാമം വിട്ടുപോകാൻ ഹരിജനങ്ങളുടെ ഗുണകാംക്ഷികൾ ഈ സാധു കടംബങ്ങളെ സഹായിക്കുമെന്നു ഞാനാശിക്കുന്നു.

30

ചോദ്യം: സ്വന്തം ഗ്രാമം വിട്ടുപോവുക ഹരിജനങ്ങൾക്കു എളുപ്പമല്ല—കവിതാഗ്രാമക്കാരെപ്പോലെ അവർക്കുണ്ടെന്നെ ചെയ്യാൻ കൊള്ളാമെന്നു തോന്നിയാലും അവർക്കുണ്ടെന്നെ ജോലി കിട്ടും?

ഉത്തരം: ഏന്റെ ഉപദേശത്തെ ഞാനിപ്പോഴും മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിൽത്തന്നെ താമസിച്ചു പിന്നെയും മർദ്ദനം സഹിക്കണമെന്നു അവരോടു പറയാൻ നമുക്കു നാനും വേണം. അവർക്കു ജോലിയുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുക നമുക്കു അസാധ്യമായിത്തീരരുതു്. നാടുവിട്ടുപോകുന്നവർ ഒരിക്കലും അധികമുണ്ടാവില്ല.

എച്ച്. ഹരിജനങ്ങളും പട്ടാളപരിശീലനവും

31

ചോദ്യം: ഞാനൊരു ഹരിജൻസേവകനാണ്. പട്ടാളപരിശീലനത്തിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പട്ടാളത്തിൽ ചേരാൻ ഞാൻ ഹരിജനങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. പട്ടാളത്തിൽ ചേരുന്നവർക്കു ഭയവും അയിത്തവും ഇല്ലാതാകുന്നു, ആത്മാഭിമാനം ഉണ്ടാകുന്നു. അങ്ങയുടെ ഉപദേശമെന്താണ്?

ഉത്തരം: നിങ്ങൾ എന്നോടു് ഈ ചോദ്യം ചോദിച്ചതു് ശരിയായില്ല. ഞാൻ പട്ടാളപരിശീലനത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാം. പട്ടാളത്തിൽ ചേരുന്ന ഹരിജനങ്ങൾ പെട്ടെന്നു രൂപാന്തരപ്പെടുമെന്നും നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നതുപോലെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും പട്ടാളത്തിൽ ചേരാൻ സ്വമേധയാ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരെ തടയാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കരുതു്. പണക്കാരുടെ മക്കൾ പട്ടാളത്തിൽ ചേരുകയും ഹരിജനങ്ങൾ അവരെ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്താൽ, ഞാൻ എങ്ങനെ അവരെ തടയും? അഹിംസാപാഠം പഠിപ്പിക്കുക എന്നും ഓഷ്കരമാണു്. മീതെത്തുമീതെ മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടവരോടു് എങ്ങനെയാണു് അഹിംസ ഉപദേശിക്കുക? അഹിംസയുടെ പാഠം ശരിക്കു പഠിച്ച ചില ഹരിജനങ്ങൾ മർദ്ദിതരുടെ കൂട്ടത്തിൽപ്പോലുമുണ്ടെന്നതാണു് എന്നിങ്ങു് ആശ്ചര്യം.

30. Harijan, 28-11-1936 (The Removal of Untouchability, p. 251)
31. Harijan, 28-7-1940 (The Removal of Untouchability, p. 282)

ഐ. ഹരിജനങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം

32

ഇവരുടെ മാനസികപരിശീലനത്തെ—സാഹിത്യപരമായ പരിശീലനമാണ് ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്—അവഗണിക്കാൻ ആ സ്റ്റേറ്റ് (തിരുവിതാംകൂർ) എങ്ങനെ ധൈര്യപ്പെടും? ജീവിതത്തിലെ നിസ്സാരകാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുപോലും ശരിയായ ഉത്തരം കിട്ടാൻതക്കവണ്ണം പുലയരോടും പറയരോടും സംഭാഷണം നടത്തുക എത്രയേറെ പ്രയാസമാണെന്ന് എനിക്കിപ്പോൾ അറിയാം, അതുകൊണ്ടുള്ള കോട്ടവും.

33

ഹരിജൻകുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി പ്രിപ്പറേറ്ററി സ്കൂളുകൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ളപോയ ഒരു പ്രത്യേക സംഗതിയുണ്ട്. അവരുടെ ഇടയിൽ താമസിക്കാൻപോയ ഒരു സഹപ്രവർത്തകൻ്റെ വാക്കുകളിൽത്തന്നെ ആ കാരണം ഇവിടെ കാണിക്കുന്നതായിരിക്കും അധികം നല്ലത്. അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു:

‘എൻ്റെ സ്കൂൾ ഒരു ഹരിജൻ്റെ കോലായിലാണ് നടത്തുന്നത് എൻ്റെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ചിലരുടെ മൂക്കിൽ നിറയെ മൂക്കിളയാണ്, കണ്ണിൽ നിറയെ പൊറയും. ഇരിക്കുന്നിടത്ത് അവർ തുപ്പും. അവരുടെ കണ്ണും മൂക്കും പോലെതന്നെ അവരുടെ ശരീരവും. ഉടുപ്പിൻ്റെ കാര്യം പറയാൻവയ്യ. ചിലർ റൊട്ടിക്കുഷണമോ മധുരപലഹാരമോ കൊണ്ടുവരും; ക്ലാസ്സിലിരുന്ന് അതൊക്കെത്തന്നും, അതിനാൽ എങ്ങനെയാണ് ശുചിയായിരിക്കുക, എങ്ങനെയാണ് നന്നായി പെരുമാറുക എന്നു പറഞ്ഞുകൊടുത്തുകൊണ്ടാണ് എൻ്റെ ക്ലാസ് ആരംഭിക്കുന്നത്. ക്ലാസ് നടത്തുമ്പോൾ ശുചീകരണവും ഞാൻതന്നെ ചെയ്യുന്നു. മടിയന്മാരും വായാടികളും വീകൃതികളുമായ അവർ എന്നെ നല്ല ക്ഷമ പഠിപ്പിക്കുകയാണ്. അസ്സൽ നണയന്മാരുമാണവർ. അവരിൽ ചിലർ ഉത്സാഹികളും ബുദ്ധിമാന്മാരുമാണ്. ഞാൻ അവരൊന്നിച്ചു കളിക്കും; അവരെ പഠിപ്പിക്കുകയേക്കാൾ അവരിൽനിന്നു പഠിക്കുകയാണ് ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്. ക്ലാസിൽ ഹാജർ ഒരോ ദിവസവും ഒരോ തരത്തിലാണ്. ചിലപ്പോൾ ഒരൊറ്റക്കുട്ടിയെ ഉണ്ടാകുപതിനഞ്ചിലേറെ ഒരു ദിവസവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. 10 ദിവസമേ ആയിട്ടുള്ളൂ സ്കൂൾ തുടങ്ങിട്ട് എന്നും എനിക്കു് ഈ ജോലി പുത്തനാണെന്നും ഓർക്കണം. രാവിലെ നേരത്തെ ക്ലാസ് തുടങ്ങും. ഒരു ഫർലാങ്ങ് അകലെയുള്ള ഒരു ഹരിജൻധർമ്മശാലയിലാണ്

32. Harijan, 6-2-1937 (The Removal of Untouchability, p. 110)
33. Harijan, 4-3-1933 (The Removal of Untouchability, p. 204)

ഞാൻ കിടപ്പ്. അതിനാൽ ഞാൻ ഉറക്കറിയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടാൽ ക്ലാസ്സ് തുടങ്ങുകയായി. കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു, കൈയിൽ ചുല്പമായി, മനുഷ്യന്റെ മലം നിറഞ്ഞ വഴി വൃത്തിയാക്കിക്കൊണ്ടുവേണം ദിവസേന രാവിലെ നടക്കാൻ. ചിലപ്പോൾ കട്ടികളോ അവരുടെ അമ്മമാരോ എന്റെ കൈയിൽനിന്നു ചൂൽ തട്ടിപ്പറിച്ചു റോഡെന്നു പറയുന്ന ആ വഴി വൃത്തിയാക്കാൻ സഹായിക്കുമെന്നതു വളരെ അതുതകരമാണ്. അവർക്കു വിരോധമില്ലെങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ ഞാൻ വീട്ടിനുള്ളിൽ കടന്നു നോക്കും, തീപ്പെട്ടിക്കോലുകൾപോലെ മനുഷ്യർ നിറഞ്ഞ ഇരുണ്ട ഗൃഹകളാണ് അവയിൽ മിക്കതും. ഇതൊക്കെയും മറ്റു പലതും ഞാൻ കാണാറുണ്ടെങ്കിലും, തൽക്കാലം മിണ്ടാതിരിക്കുകയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അധികാരപുറം അവരോടു സംസാരിക്കാൻതക്കവണ്ണം നിസ്വാർത്ഥസേവനംകൊണ്ടും പ്രേമംകൊണ്ടും ഇനിയും ഞാനെന്നെ യോഗ്യനാക്കിയിട്ടില്ല. സത്യംപറഞ്ഞാൽ, സൂര്യനാണു നമ്മുടെ രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും നല്ല രൂപജോലിക്കാരൻ, അല്ലെങ്കിൽ ഹരിജനങ്ങളുടേതായാലും വേണ്ടതില്ല, ഉയർന്ന ജാതിക്കാരെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവരുടേതായാലും വേണ്ടതില്ല, ചില സ്ഥലങ്ങൾ വൃത്തികേടുകൾ ശീലിച്ചവർക്കു പോലും വാസയോഗ്യങ്ങളല്ലാതാകും. ഇപ്പോഴത്തെ ഈ ജോലിയിൽ ഞാൻ ആനന്ദംകൊള്ളുന്നുവെന്നും എന്നെ അതിൽ നിയമിച്ചതിന് ഈശ്വരനോടു ഞാൻ നന്ദിപറയുന്നുവെന്നും തൽക്കാലം പറയട്ടെ. പക്ഷേ, ഞാൻ പരീചയമില്ലാത്തവനാണ്. എന്റെ പരിമിതികൾ എനിക്കറിയാം. അവയെ തരണം ചെയ്യാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ 'നിങ്ങൾ....വരെ ഒരു യഥാർത്ഥ വൈഷ്ണവൻ, ഈശ്വരന്റെ ആൾ ആയിട്ടില്ല' എന്ന മനോഹരമായ ആശ്രമജേന* ഞാൻ പലപ്പോഴും പാടാറുണ്ട്. യഥാർത്ഥ വൈഷ്ണവനായിത്തീരാനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ നിറവേറാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.'

അശിക്ഷിതരായ ഹരിജൻകുട്ടികളുടെ സ്ഥിതിയുടെ ഒരു മാതൃകയാണിത്. ശുചിയായും മാനുഷമായും ജീവിക്കാൻ ഈ കുട്ടികളൊക്കെ പഠിക്കണമെന്നാണു നമ്മുടെ ആഗ്രഹം. പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ അവരൊക്കെ ഹാജരാകണം. അതിനാൽ പറയുന്നതു ചെയ്യണമെന്നു നമുക്കു വിചാരമുണ്ടെങ്കിൽ പ്രിപ്പറേറ്ററി സ്കൂളുകൾ അവർക്കു തീർച്ചയായും കൂടിയേ കഴിയൂ.

34

ഹരിജൻ സേവികാസംഘത്തിന്റെ പ്രസിഡൻ്റ് ഘനശ്യാം ഓസ് ബിർള എഴുതുന്നു:

* 'വൈഷ്ണവ നമി മയോ തും രേ.'
 34. Harijan, 22-2-1942 (The Removal of Untouchability, pp. 207-209)

'മിക്കവാറും ഹരിജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി എങ്കിലും അവർക്കു മാത്രമായിട്ടല്ല, കുറച്ചു താമസസൗകര്യമുള്ള സ്ത്രീകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ ആലോചിക്കുന്നു. ഇതുവരെ ഹരിജൻഹോസ്റ്റലുകളെപ്പറ്റിയോ ഹരിജൻസ്ത്രീകളെപ്പറ്റിയോ പറയുമ്പോഴെല്ലാം നാം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്, പഠിപ്പു കുറഞ്ഞവരും ശമ്പളം കുറഞ്ഞവരുമായ അധ്യാപകരും വാർഡനാരും കൂടി മുറിപ്പട്ടിണിക്കാരായ കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി നടത്തുന്ന ചെലവുകുറഞ്ഞ ഹോസ്റ്റലുകളെന്നും ചെലവുകുറഞ്ഞ സ്ത്രീകളെന്നുമാണ്. ഹരിജനങ്ങളെയോ പാവപ്പെട്ട മാതാപിതാക്കളുടെ കുട്ടികളെയോ നാം ഈ ചെലവുകുറഞ്ഞ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം ഈ കുട്ടികളെ പലപ്പോഴും ക്ഷേമിപ്പിക്കുന്ന അധർമ്മമനോഭാവം കൈവെടിയുവാൻ അവർക്കുതീരെ സാധിക്കുകയില്ല. യോഗ്യതയില്ലാത്തവരും കുറഞ്ഞ ശമ്പളക്കാരായ ഈ അധ്യാപകരിൽനിന്നു അവരെതു പഠിക്കും? മറ്റു കുട്ടികളുമായി സമ്പർക്കം ചെയ്യാനുള്ള അവസരം ഈ കുട്ടികൾക്കു കിട്ടുന്നില്ല. ദരിദ്രരും ധനികരും തമ്മിൽ അഥവാ ഹരിജനങ്ങളും സവർണരും തമ്മിൽ സമ്പർക്കം പോരാത്തതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷം രണ്ടുകൂട്ടക്കുമുണ്ട്, അതിനാൽ മനോഹരങ്ങളായ ചുറ്റുപാടുകളിൽ കുറച്ചു താമസസൗകര്യമുള്ള സ്ത്രീകൾ നാം സ്ഥാപിക്കണമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. വേണ്ടതുപോലെ നടത്തപ്പെടുന്ന പബ്ലിക് സ്കൂൾപോലെ തന്നെയിരിക്കണം അവ. എല്ലാംകൊണ്ടും ആദ്യം ഒരു പരീക്ഷണമെന്ന നിലയിൽ ഇത്തരം കുറച്ചു സ്ത്രീകൾ സ്ഥാപിക്കണം.

അവയിൽ മെട്രിക്കുലേഷൻ ക്ലാസ്സുവരെ വേണം. ഒരു സർവകലാശാലയോടു അഫിലിയറു ചെയ്തതുമായിരിക്കണം അവ. മിക്കവാറും താമസസൗകര്യമുള്ളവ ആയിരിക്കണം അവയെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഓരോ കുട്ടിയുടെയും കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതു് ഒരു സവിശേഷതയായിരിക്കണം. വിദ്യാഭ്യാസം മാത്രമേയായിത്തുടങ്ങിയായിരിക്കണം. രണ്ടാം ഭാഷയായി ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കണം. ഈ വിദ്യാഭ്യാസകാലത്തു വിദ്യാഭ്യാസമൂല്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി തിരഞ്ഞെടുത്ത ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായ കൈവേലകൾ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കണം.

ഈ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർണവും സ്വയംപര്യാപ്തവുമാക്കിത്തീർക്കാൻവേണ്ടി, മെട്രിക്കുലേഷൻ പരീക്ഷയ്ക്കു് ആവശ്യമുള്ളതിലും രണ്ടുകൊല്ലം അധികം പഠിപ്പു നടത്തണം, മെട്രിക്കുലേഷൻ കോഴ്സിനു ആവശ്യമുള്ളതിനു പുറമേ മറ്റു പരിശീലനങ്ങൾ നൽകാൻ ഈ രണ്ടുകൊല്ലം ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

മൂന്നു കൈവേലകൾ വേണമെന്നു ഞങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇഷ്ടമനുസരിച്ചു് ഇവയിലൊന്നു് ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയും പഠിക്കണം. അവ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

(1) പരുത്തിത്തീരിയുണ്ടാക്കൽ; നൂൽപ്പ്, നെയ്ത്തു്, പായംകുക്കൽ, അലക്ഷ് അല്ലെങ്കിൽ, (2) ആശാരിപ്പണിയും കരുവാൻ പണിയും, അല്ലെങ്കിൽ, (3) കടലാസ്സുനിർമ്മാണവും ബുക്സ്ബൈൻറിങ്ങും സാധാരണ അച്ചുനിരത്തലും.

വേണ്ടത്ര വൈദഗ്ദ്ധ്യം ലഭിക്കാൻവേണ്ടി തക്ക ശമ്പളംകൊടുത്തു മികച്ച അധ്യാപകരെ നിയമിക്കണമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നു. കോളേജുവിദ്യാഭ്യാസം കിട്ടിയില്ലെന്ന തോന്നൽ കട്ടികൾക്കുണ്ടാകരുതു് എന്നതാണ് ഇതിന്റെയൊക്കെ അടിയിലുള്ള ആശയം. കോളേജുവിദ്യാഭ്യാസത്തിനു തടസ്സമൊന്നുമുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. ഈ പഠിപ്പു പൂർത്തിയാക്കിയാൽ ന്യായമായ ഉപജീവനമാർഗം സമ്പാദിക്കുക ദുഷ്കരമാവുകയില്ലെന്നു് ആശിക്കുന്നു. ജോലി വേണമെന്നുള്ള കട്ടികൾക്കു് അതു കൊടുക്കേണ്ടതു ബോർഡിന്റെ കടമയായിരിക്കും.

ഈ സർവകലാശാലാകോഴ്സിനും കൈവേലയ്ക്കും പുറമേ, സാമാന്യ അറിവും ആരോഗ്യശാസ്ത്രജ്ഞാനവും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കും. സംഗീതം; കളികൾ, വ്യായാമങ്ങൾ, കതിരസവാരി, നീന്തൽ മുതലായവ പഠിപ്പിക്കണം. മതവും സഭാപാരവും പഠിപ്പിക്കാനും വിട്ടുപോകരുതു്. ഹിന്ദുമതത്തത്വങ്ങളും നമ്മുടെ പ്രത്യേക സംസ്കാരത്തിന്റെ മഹിമയും നല്ലവണ്ണം പഠിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ എല്ലാ മതങ്ങളെയും തുല്യനിലയിൽ ബഹുമാനിക്കാനും പഠിപ്പിക്കണം.

കട്ടികളിൽ പകുതിപ്പേർ ഹരിജനങ്ങളായിരിക്കണം; ഇവരുടെ പഠിപ്പിനോ താമസത്തിനോ ഭക്ഷണത്തിനോ പണം ചോദിക്കരുതു്. മറോപ്പകുതിയിൽനിന്നു്, സവർണരിൽനിന്നു ഹീസുകൾ വാങ്ങണം.

ഒരു നല്ല ഹൈസ്കൂളിനെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ മൊത്തത്തിൽ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞതാണിതു്.

പക്ഷേ, ഇതിനെപ്പറ്റി ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടു്. ചിലർ ചോദിക്കുന്നു, എന്തിനാണു മെട്രിക്കുലേഷൻകോഴ്സെന്നു്. മറ്റു ചിലർ പറയുന്നു, ഇതൊക്കെ ചീത്തമാതൃക സൃഷ്ടിക്കലാകകൊണ്ടു് ചെലവുകൂടിയ വിദ്യാഭ്യാസം പാടില്ലെന്നു്. ഏറ്റവും യോഗ്യതയുള്ളവരെ നിയമിക്കാൻ വിരോധമില്ലെന്നും, പക്ഷേ അവർ വെറും നിത്യച്ചെലവിനുള്ളതുമാത്രം സ്വീകരിച്ചു ത്യാഗമനോഭാവത്തോടുകൂടി വന്നെങ്കിൽമാത്രമേ അങ്ങനെ ചെയ്യാവൂ എന്നും ചിലർ വാദിക്കുന്നു. മറ്റു വാക്കുകളിൽ, അവരുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം, ത്യാഗനിരതമായ ലഘുജീവിതം നയിക്കുവാൻ തയ്യാറുള്ള അധ്യാപകർക്കേ ഈ സ്കൂളിൽ സ്ഥാനമുണ്ടാകാവൂ.

മികച്ച ത്യാഗസന്നദ്ധതയുള്ള അധ്യാപകരെ കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ, സ്ത്രീനടത്താതിരിക്കുകയാണു ഓരോ എന്തപോലും പറയുന്നവരുണ്ട്.

ഇത് അപ്രായോഗികമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. അതിന്റെ കാരണങ്ങളൊന്നും ഞാൻ പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അവ സ്വപ്നമാണ്.

ഈ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായം എന്താണെന്ന് പറയാമോ?

സേതം ഘൽശ്യാദാസിന്റെ ഈ പദ്ധതിയെ ഞാൻ സർവാർത്ഥനാ അനുകൂലിക്കുന്നു. എതിരായി പറഞ്ഞ വാദങ്ങളുടെ ആസ്പദം തത്ത്വങ്ങളേക്കാളേറെ മുൻകരുതലാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഹരിജൻ ബോർഡിന്റെ തുച്ഛഫണ്ടിൽനിന്നെടുത്തുവേണം ഈ പദ്ധതിക്കു ചെലവു നടത്താനെങ്കിൽ ഞാനും എതിർപക്ഷത്തിന്റെ കൂടെയാണ്. എങ്കിലും ഈ മോഡൽ സ്കൂളുകൾ വേണ്ടവിധം നടത്താനാവശ്യമുള്ള രൂപണം സംഭാവനയായി പിരിച്ചുണ്ടാക്കുമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ഓരോ ഇന്ത്യക്കാരനെയും പറയുന്നപ്പോലെ കരുതുന്ന തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ ഇരുപതു കൊല്ലം പാർത്തതുകൊണ്ടു എന്നിക്കറിയാം, സ്നേഹശൂന്യമായ പെരുമാറ്റത്തിനു വിധേയമായാൽ മനസ്സ് എത്രയേറെ വികാരതരളിതമായിത്തീരൂമെന്നും, എന്റെ സ്വസ്ഥത വീണ്ടുകിട്ടാൻ കുറച്ചുകാലം വേണ്ടിവന്നു, ആ വികാരതരളത എന്നെ ഒരിക്കലും കൈവെടിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും. യൂറോപ്യരുടെ ഇടയിൽ ഞാനൊരുപൂർവ്വജന്തുവാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഇന്ത്യയിൽ ഹരിജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി അതിലും വളരെ മോശമാണ്— അജ്ഞതയും ദാരിദ്ര്യവും അവർക്കധികമാകുകൊണ്ട്. അതിനാൽ ഈ രണ്ടുതരം ന്യൂനതയും നാം ഇല്ലാതാക്കണമെങ്കിൽ പണക്കാരായ സ്ത്രീകളുടെ കൂടെ ലഭിക്കുന്നവയേക്കാൾ ഒരുതരത്തിലും മോശമല്ലാത്ത ചുറ്റുപാടുകളിൽ കുറെയധികം ഹരിജൻകുട്ടികളെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരണം. ആലോചനാവിഷയമായ ഈ പദ്ധതി ഗുരുസ്തന്മാരെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനുദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതല്ല. അവർ ആ സ്ഥാനത്തിനു വേണ്ടതിൽ വളരെ കവിഞ്ഞവരായിരിക്കും; ഗുരുസ്തന്മാരായി തങ്ങളെ സ്വീകരിക്കാൻ ആരും ഒരുക്കമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവർ സ്വാഭാവികമായി അസംരൂപതരാകേണ്ടിയും വരും. ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ചു പരിശീലിപ്പിക്കപ്പെടുന്നവർ മറ്റു മെട്രിക്കുലേറ്ററുകളെ അപേക്ഷിച്ച് ഒരുതരത്തിലും അറിവിൽ താഴെയാതിരിക്കുകയില്ല. എന്നല്ല ഇവർക്കു ചില മെച്ചങ്ങളുണ്ടാകും—ശരീരത്തിനു സവിശേഷസംരക്ഷണം ലഭിച്ചതുകൊണ്ടും കൈകളുടെ കൗശലം പൂർണ്ണമായി വികസിപ്പിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടും. ഇത്തരം കുട്ടികളുടെ ഭാവി സുരക്ഷിതമാണ്. അവർക്കു ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടായിരിക്കും. ഉറവറിൽനിന്നും ഉടയവറിൽനിന്നും അവർ അകറ്റപ്പെട്ടു

കയ്യില്ല. നേരെമറിച്ചു അവർ സ്വജനങ്ങളായ ഹരിജനങ്ങളെ സേവിക്കണമെന്നും തങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ വിദ്യയുടെ ഗുണം അവർക്കും നൽകണമെന്നുമാണു പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.

ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിനെതിരായി ഞാൻ എഴുതുകയും പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു എന്നിങ്ങ് അഭിപ്രായസ്ഥിരതയില്ലെന്നു ആക്ഷേപിച്ചേക്കാം. ആ ആക്ഷേപം കാമ്പില്ലാത്തതാണു്, ഒന്നാമതു്, അദ്ധ്യാപനം മാത്രമേയല്ല മറ്റേതെങ്കിലും സ്വതന്ത്രവും മാനുഷവുമായ ഉപജീവനമാർഗം നേടുവാൻ കട്ടികളെ സമർത്ഥരാക്കുന്ന കൈവേലകൾ അവരെ പഠിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും ഇന്നത്തെ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ദൃഷ്ടവശങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യപ്പെടും. രണ്ടാമതു്, പണക്കാരായ കട്ടികൾക്കു ബാധകമായ എന്തെങ്കിലും എതിർവാദം, ഗത്യന്തരമില്ലാത്തവരും ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്തതുകൊണ്ടുമാത്രം മറ്റൊന്നുകൊണ്ടും കട്ടികൾക്കു ലഭിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം തങ്ങൾക്കു കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടു സങ്കടപ്പെടുന്നവരുമായ കട്ടികൾക്കു ബാധകമല്ല. ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്ത അനേകായിരം കട്ടികൾ ചെയ്യുന്നതു തെറ്റാണെന്നും, തന്നിമിത്തം സേതുഘർഷ്യാദാസു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തിൽ പറഞ്ഞ ചെറുപ്പരുകൾകൊണ്ടു സംതുപ്പരാകയാണു നല്ലതെന്നും പറഞ്ഞു ഹരിജൻകട്ടികളെ ഞാൻ അപമാനിക്കുകയില്ല.

ഈ പദ്ധതിയോടു ഞാൻ പരിപൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നു. അതിനു സർവ്വവിജയവും ഞാൻ നേരുന്നു. അതത്രേവേഗം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നുവോ അത്രയും നല്ലതാണു്, ഹരിജനങ്ങൾക്കും ഇന്ത്യയ്ക്കും. അധിത്തരാക്ഷസന്റെ ബാധയൊഴിക്കാൻ പറ്റിയ സ്ഥാപനങ്ങളായിരിക്കും ഈ സ്കൂളുകൾ.

35

സവർണരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം പലപ്പോഴും അവരെ മനുഷ്യവർഗത്തിനു കൂടുതൽ ഉപയോഗശൂന്യരാക്കുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു് എനിക്കറിയാം. അതിനു കാരണം അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രയത്നത്തെ നിന്ദിക്കാൻ ഇടയാക്കിയെന്നതാണു്. ഇനി കുറച്ചു കാലത്തേക്കെങ്കിലും ഹരിജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മൊത്തത്തിൽ ഇത്തരമൊരന്തരത്തിന്റെ അപകടമില്ല. സാങ്കേതികവശത്തെ മുഴുവൻമില്ലെങ്കിൽ മിക്കവാറുമെങ്കിലും അവഗണിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ദോഷങ്ങൾ ഹരിജൻവിദ്യാഭ്യാസത്തിനില്ലാതാക്കാൻ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചുമതല വഹിക്കുന്നവർ മനസ്സിരുത്തുമെങ്കിൽ പ്രസ്തുത അപകടം തീരെ കൂടാതെ കഴിക്കാം.

35. Harijan, 16-3-1934 (The Removal of Untouchability, p. 207)

36

തിരഞ്ഞെടുത്ത ഏതാനും ഹരിജനങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം സർവ്വഹിന്ദുക്കൾ നടത്താൻ മി. ഡേവിഡ് തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതി അയിത്തോച്ചാടനത്തിൽ താൽപര്യമുള്ളവർക്കെല്ലാം സുപരിചിതമാണെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. മി. ഡേവിഡിന്റെ വാക്കുകളിൽ 'ഈ രാജ്യത്തിൽ സാധ്യമായതിൽവെച്ചു ഏറ്റവും നല്ല ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഗുണങ്ങൾ (സാങ്കേതികപരിശീലനമുൾപ്പെടെ) വളരെയധികം അയിത്തക്കാർക്കു ലഭിക്കുമാറാക്കുകയാണു് അതിന്റെ ഉന്നം.' ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ചു്, ഇന്ത്യയിലെ പണക്കാരായ സർവ്വഹിന്ദുക്കൾ ഓരോരുത്തരും ഒരു ഹരിജൻവിദ്യാർത്ഥിയുടെയെങ്കിലും അഞ്ചുകൊല്ലത്തെ വിദ്യാഭ്യാസച്ചെലവു വഹിക്കണമെന്നാണു പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്. തെരഞ്ഞെടുത്ത ചില വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സ്പെഷ്യൽ ഷിപ്പുകൾ നൽകപ്പെടണം. ഓരോ ഹരിജൻവിദ്യാർത്ഥിക്കും കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ഫീസും പബ്ലിക്കുചെലവും ഉൾപ്പെടെ 500 രൂപ വേണ്ടിവരും; ഇതിൽ പകുതി ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും വേണം. സാധിക്കുമെങ്കിൽ സംഭാവന ചെയ്യുന്നവർ അഞ്ചുകൊല്ലത്തെ ചെലവു് ഒന്നിച്ചു കൊടുക്കണമെന്നാണു് അദ്ദേഹം പറയുന്നതു്.

മി. ഡേവിഡ് പറയുന്നു: 'ഹരിജൻവിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആത്മാഭിമാനം വളർത്തിക്കൊണ്ടുപുറുവാൻവേണ്ടി വിദ്യാഭ്യാസച്ചെലവിനു കൊടുത്ത സംഖ്യ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിയും അയാൾക്കു സാധിക്കുന്ന കാലത്തു മടക്കിക്കൊടുക്കണമെന്നു നിശ്ചയിക്കണം. അതിനാൽ ഓരോ വിദ്യാർത്ഥിക്കും കൊടുക്കുന്നതു കടമാണു്, ദാനമല്ല.' വിശ്വാസത്തിന്മേൽ കൊടുക്കുന്ന ഈ കടം കരയധികം വിദ്യാർത്ഥികൾ വീട്ടുകയാണെങ്കിൽ ഒരു സ്ഥിരം ഫണ്ടുണ്ടായിത്തീരമെന്നു് മി. ഡേവിഡ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിലും കമ്മിറ്റിയോ കമ്മിറ്റികളോ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നു മി. ഡേവിഡ് ഉപദേശിക്കുന്നു. പിരിച്ചെടുത്ത സംഖ്യ ഈ കമ്മിറ്റിയുടെയോ കമ്മിറ്റികളുടെയോ ശുപാർശയനുസരിച്ചായിരിക്കണം ചെലവാക്കുന്നതു്. ഈ പദ്ധതി നടപ്പിൽ വരുത്തിയാൽ 'സുപ്രധാനവും സുസ്ഥിരവുമായ ഫലങ്ങൾ' ഉണ്ടാകുമെന്നു് അദ്ദേഹം ഉറന്നിപ്പറയുന്നു. ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽനിന്നു വളരെ വക്കീൽമാരെയും അദ്ധ്യാപകരെയും ഡോക്ടർമാരെയും എഞ്ചിനീയർമാരെയും ലഭിക്കാൻ താരതമ്യേന കുറഞ്ഞ കാലത്തിനുള്ളിൽ ഇതുകൊണ്ടു സാധ്യമാകുമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു് ഉറച്ച അഭിപ്രായമുണ്ടു്. ഹരിജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യനില ഉയർത്തുവാൻ ഇത്തരം കുറേപ്പേരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം സഹായിക്കും. അദ്ദേഹം

36. Harijan, 25-2-1933 (The Removal of Untouchability, pp. 210-211)

തുടരുന്ന: 'വിവാദത്തിന് തീരെ പഴുതില്ലാത്ത മട്ടിലാണ് ഇതു തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്'; അതിനാൽ, ലഭിക്കാവുന്ന ആനുകൂല്യത്തിന്റെ പരിധി ആവുന്നത്ര വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും. കടുത്ത സന്നാതനിയുടെപോലും ആനുകൂല്യം അതിന് ലഭിക്കും. 'അയിത്തക്കാ' രോടു തങ്ങൾക്കുള്ള വികാരങ്ങൾ വ്യക്തമായി പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ കൈകൾ വന്നിട്ടുള്ള ഒരവസരമാണിതു'.

'കടുത്ത സന്നാതനിക്കു'പോലും ഈ പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുമെന്നും ഏങ്ങനെയായാലും അതിന് ഉദാരമായ പിന്തുണ ലഭിക്കുമെന്നും. മി. ഡേവിലൊന്നിച്ചു ഞാനും ആശിക്കട്ടെ.

37

ബിരുദധാരികളുടെ ഇടയിൽ തൊഴിലില്ലായ്മ കലശലായി ഉണ്ടായിരിക്കെ ബി. എ. ക്കാരും എം. എ. ക്കാരുംമാകാൻ ഹരിജനങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതു ശരിയാണോ എന്നും, അവർ സാങ്കേതികവിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യുന്നതല്ലേ അധികം നന്നായിരിക്കുക എന്നും ഒരു ഹരിജൻ ചോദിച്ചു. സവർണർക്കുതന്നെ ധാരാളം പ്രീതികരമായിത്തീരുന്നതിനുമുമ്പു ഹരിജനങ്ങൾ വ്യവസായപരിശീലനത്തിന് പോകുമെന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ വെറും സാമാന്യവിദ്യാഭ്യാസം സവർണർക്കു ഗുണകരമല്ലെങ്കിൽ ഹരിജനങ്ങൾക്കു അതു ഗുണകരമായിത്തീർന്നെന്നും വരാം. ഉദാഹരണത്തിന്, വളരെക്കാലമായി ഡോക്ടർ അംബേദ്കരെ ഒരു ബ്രാഹ്മണനായിട്ടാണു അദ്ദേഹം കരുതിപ്പോരുന്നതു്. ബുദ്ധിയിലും പ്രാപ്തിയിലും അദ്ദേഹം (അംബേദ്കർ) നമ്മളിൽ ഏറ്റവും മികച്ചവർക്കു സമനാണ്. ഇത്തരം യോഗ്യതകൊണ്ടു ഹരിജനങ്ങൾക്കു തീർച്ചയായും പ്രയോജനമുണ്ടു്. ഗാന്ധിജിക്കു വിശ്വാസം വ്യവസായപരിശീലനത്തിലാണ്. ഹരിജൻവിദ്യാർത്ഥികൾ അതിലേക്കു ശ്രദ്ധ തിരിച്ചുവിടണമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു് ആഗ്രഹമുണ്ടു്. എങ്കിലും ഹരിജൻ സേവകുസംഘം ഇത്തരം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ഹരിജനങ്ങളെ നിർബന്ധിക്കരുതു്. വ്യവസായപരിശീലനത്തോടൊന്നിച്ചു സാമാന്യവിദ്യാഭ്യാസവും അവർ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം. വ്യവസായപരിശീലനത്തിന്റെ ഗുണങ്ങൾ വാഴ്ത്തേണ്ടതു ഹരിജനങ്ങളാണ്.

ജെ. സാമ്പത്തികനില ഉയർത്തൽ

38

പർച്ചയെടുക്കുന്ന മറ്റൊരു വിഷയം ഇതായിരുന്നു: 'ഹരിജനസേവനത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ പ്രധാനം പട്ടിണികിടക്കുന്ന കഷ്ടക.

117. Harijan, 6-7-1934 (The Removal of Untouchability, p. 212)
118. Harijan, 15-6-1934 (The Removal of Untouchability, p. 281)

ത്തൊഴിലാളികളുടെ സാമ്പത്തികനില ഉയർത്തലാണെന്നു് അങ്ങു കരുതുന്നില്ലേ? അതിനാൽ അങ്ങേയ്ക്കു കർഷകത്തൊഴിലാളികളുടെ സംഘടനകൾ രൂപവൽക്കരിച്ചുകൂടേ? സാമ്പത്തികനിലയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഇവയിൽ ഹരിജനങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്താമല്ലോ.'

ഈ ചോദ്യകർത്താവു പറഞ്ഞതു സത്യമായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നാലോചിക്കുകയാണു ഞാൻ. നിർഭാഗ്യവശാൽ കർഷകത്തൊഴിലാളികളുടെ സാമ്പത്തികനില ഉയർത്തലിൽ ഹരിജനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തികനില ഉയർത്തൽ ഉൾപ്പെടുകൊള്ളണമെന്നില്ല. ഹരിജനല്ലാത്ത കർഷകത്തൊഴിലാളികൾ്ക്കു് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം അഥവാ സൗകര്യം കിട്ടുന്നിടത്തോളം ഉയരാം. ഹരിജനങ്ങൾക്കു സവർണരായ കർഷകത്തൊഴിലാളിയെപ്പോലെ യഥേഷ്ടം ഭൂമി വാങ്ങാനോ ഉപയോഗിക്കാനോ നിവൃത്തിയില്ല. ആവശ്യമുള്ളത്ര തൊഴിലാളികളെ നേടാൻ അയാളെക്കൊണ്ടാവില്ല. പലടിക്കിലും വേണ്ടത്ര വിത്തുവാങ്ങാൻപോലും അയാൾക്കു കഴിവില്ല. ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്തവരെപ്പോലെ സ്വന്തം സാമ്പത്തികനില ഉയർത്താൻ ഹരിജനായ കർഷകത്തൊഴിലാളികൾക്കു കഴിയുമെന്നുതന്നെ വിചാരിക്കുക. എന്നാലും പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന സാമൂഹ്യവശതകളിൽ പലതും പിന്നെയും അയാൾക്കു ബാക്കിയാവും. താൻ നിസ്വന്തായിരുന്ന കാലത്തേക്കാൾ അധികം അയാൾക്കു അവയെക്കുറിച്ചു വേദന തോന്നുമെന്നുമാത്രം. അതിനാൽ ഹരിജനങ്ങളുടെ അസാധാരണങ്ങളും സവിശേഷങ്ങളുമായ അവശതകൾ പരിഹരിക്കുവാൻ ഒരു പ്രത്യേക ഹരിജനസേവാസംഘം കൂടിയേ കഴിയൂ. സമുദായത്തിലെ ഏറ്റവും താണ ഈ ഘടകങ്ങളുടെ സമുചരണത്തിൽ സമുദായത്തിന്റെ മുഴുവൻ അഭ്യേദ്യവും ഉൾപ്പെടും. എന്നല്ല, സാധാരണകർഷകത്തൊഴിലാളികൾ അവഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഉദാഹരണത്തിനു്, കൃഷിയിൽ ഒരു കൈവേലകൂടി കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ പഠിപ്പിച്ചും, തദ്വാരാ ക്ഷാമകാലത്തേക്കു തക്ക മുൻകരുതലുകൾ ചെയ്തും (സ്വയംപ്രവർത്തകമായ ഇൻഷുറൻസ് ഏർപ്പെടുത്തിയും) തൃപ്തമായ വരുമാനത്തിൽ ഗണനീയമായ വർദ്ധനയുണ്ടാക്കിയും അവിലഭാരതപർക്കാസംഘം കർഷകത്തൊഴിലാളികളുടെ സാമ്പത്തികനില പൂർവാധികം നന്നാക്കുന്നതിൽ മാത്രം വ്യാപൃതമായിരിക്കുകയാണു്.

39

അനേകായിരം ഹരിജനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങളിൽ നൂൽപ്പം നെയ്ത്തും ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നും വേണ്ടതുപോലെ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടാൽ അവയ്ക്കു് ഇനിയും വളരെപ്പേരെ സഹായി

39. Harijan, 27-4-1934 (The Removal of Untouchability, p. 226)

ക്കാൻ കഴിയുമെന്നും എന്റെ പര്യടനകാലത്തു ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായി. മാത്രമല്ല, ചില ദിക്കിൽ നെയ്ത്തുകാരെ അവരുടെ തൊഴിൽനിമിത്തം അയിത്തക്കാരായി കരുതുന്നതും കാണാനിടയായി. യാതൊരു ഭംഗിയുമില്ലാത്ത ഏറ്റവും പരുത്ത വാദിയുണ്ടാകുന്ന നെയ്ത്തുകാരാണ് അവരിൽ മിക്കവരും. ഇവരുടെ വർഗം വേഗം നശിച്ചുവരികയായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് വാദി അവരുടെ രക്ഷയ്ക്കുവന്നത്. അതോടെ അവരുടെ പരുത്ത വാദിക്ക് ആവശ്യക്കാരെണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ മനസ്സിലായി, നൂൽപ്പുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന ഹരിജൻകുടുംബങ്ങൾ വളരെയുണ്ടെന്നും. ഇങ്ങനെ വാദി രണ്ടുതരത്തിൽ ദരിദ്രന്റെ ഉന്നമനമാണ്. ദരിദ്രരിൽവെച്ചു ഏറ്റവും നിസ്സഹായരായ ഹരിജനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ദരിദ്രരെ അതു സഹായിക്കുന്നു. അവർ അങ്ങനെയായിത്തീർന്നതു ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്തവർക്കു കിട്ടാവുന്ന തൊഴിലുകളിൽ പലതും അവർക്കു കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടാണ്.

40

ഹരിജന്റെ സാമ്പത്തികജീവിതം അതിന്റെ ഇന്നത്തെ ദയനീയ നിലയിൽനിന്നു സമുദ്ധരിക്കപ്പെടുകതന്നെ വേണം. ചർമ്മത്തിരിക്കാൻ പഠിപ്പിച്ചു ഹരിജനങ്ങളെ സ്വന്തം കാലിന്മേൽ നിൽക്കാൻ സമർത്ഥരാക്കി കുറച്ചുകാലംകൊണ്ടു അധികം പണച്ചെലവുകൂടാതെ ഇതു സാധിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നു—ഈ പരിപാടി ആലോചനയോടും വിവേകത്തോടുംകൂടി നടപ്പിൽ വരുത്തുമെങ്കിൽ.

കെ. നിയമസഹായവും അവകാശസ്ഥാപനവും

41

നിയമത്തിന്റെപോലും ബലംകൊണ്ടു അയിത്തം നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയില്ല. ഈശ്വരനോടും മനുഷ്യനോടും ചെയ്യുന്ന ഒരപരദധമാണ് അതെന്നു ഭൂരിപക്ഷം ഹിന്ദുക്കൾ മനസ്സിലാക്കി, അതിനെക്കുറിച്ചു ലജ്ജിക്കാൻ തുടങ്ങിയാലേ അതു നശിക്കൂ. മറ്റു വാക്കുകളിൽ അതൊരു പരിവർത്തനകർമ്മമാണ്, അതായതു ഹിന്ദുവേദം ശുദ്ധീകരിക്കൽ. ഈ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പുരോഗതിയെ നിയമം തടയുകയോ നിയമം അതിൽ കൈയിടുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമേ നിയമസഹായം തേടാവൂ—അതായതു, ഏതെങ്കിലുമൊരു ക്ഷേത്രം തുറന്നുകൊടുക്കുന്നതിനെ, ഭൃഷ്ടിമാരുടെയും ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകുന്ന പൊതുജനങ്ങളുടെയും ഇഷ്ടത്തെ വകവെക്കാതെ, നിയമം നിരോധിക്കുമ്പോൾ.

40. Harijan, 6-2-1937 (The Removal of Untouchability, p. 110)
 41. Harijan, 23-9-1939 (The Removal of Untouchability, p. 65).

42

തങ്ങളുടെ കട്ടികളെ സ്തുതിലേക്ക് അയയ്ക്കുവാനും പൊതു കിണറുകളിൽനിന്നു വെള്ളം കോരുന്നതിനും ഹരിജനങ്ങൾക്കു നിയമപ്രകാരം അവകാശമുണ്ട്. എങ്കിലും ഇതു നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനെ പൊതു ജനാഭിപ്രായം ഇപ്പോഴും എതിർക്കുന്നു. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ നീതി കിട്ടാൻ ഹരിജനങ്ങൾ കോടതികളെ ആശ്രയിക്കണമോ, അതോ സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ മനസ്സു മാറുന്നതുവരെ ക്ഷമയോടുകൂടി കാത്തിരിക്കണമോ?

ഹരിജനങ്ങളെ ദേഹോപദ്രവമേൽപ്പിക്കുമെന്ന അപകടമില്ലാത്തതിടത്തു് അവർ നിയമപ്രകാരമുള്ള അവകാശമനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയും വേണ്ടിവന്നാൽ കോടതിയെ ആശ്രയിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഹരിജൻപ്രവർത്തകർ സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ പ്രക്ഷോഭണം തുടരണം, നിയമപ്രകാരമുള്ള അവകാശങ്ങൾകൊണ്ടു മാത്രം സംതൃപ്തരാകരുതു്.

43

ഗാർവാളിൽ ഒരു ഹരിജൻവധുവിനെ യാതൊരു തടസ്സവും കൂടാതെ മഞ്ചലിലോ പല്ലക്കിലോ കൊണ്ടുപോയ സംഗതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം എന്നിങ്ങനെയതു് അടുത്തദിവസമാണു്. എന്നാൽ, ഹരിജൻ സേവക സംഘത്തിലെ ശ്യാംലാൽ എന്ന അറിയിക്കുന്നു, ആ സംഭവം അസാധാരണമായ ഒന്നാണെന്നു തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നും, മാഞ്ചൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതു തടയൽ പണ്ടത്തെപ്പോലെ ഇപ്പോഴും ധാരാളമാണെന്നും. ഇത്തരം രണ്ടു സംഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപെട്ടതു് ഈയിടെ മാത്രമാണു്. മഞ്ചൽ ഉപയോഗിച്ച ഹരിജനങ്ങളെ നിർഭയം അടിച്ചുവിട്ടു. ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരുണർവുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. രക്ഷയ്ക്കു് അവർ കമ്മീഷണറെ സമീപിച്ചു. രണ്ടാഴ്ച മുമ്പു വിവരം അറിയിക്കാമെങ്കിൽ രക്ഷ നൽകാമെന്നു് അദ്ദേഹം ഏറ്റിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഇതിനർത്ഥം വിഭേദം വർദ്ധിക്കുകയെന്നാണു്. യഥാർത്ഥത്തിൽ വേണ്ടതു സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ മനഃപരിവർത്തനമാണു്, പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ പ്രയത്നം സഫലമാകുമെന്നും, ഹരിജനങ്ങൾക്കു പോലീസിന്റെ രക്ഷ ആവശ്യമായിവരികയില്ലെന്നും നമുക്കു് ആശിക്കുക. എങ്കിലും പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ പ്രയത്നം വിജയിക്കുന്നതുവരെ അവർ കാത്തിരിക്കേണ്ടതില്ല. പോലീസ് നൽകുന്ന രക്ഷ തേടിയിട്ടായാലും അവർ തങ്ങളുടെ അവകാശം സ്ഥാപിക്കണം.

42. Harijan, 10-5-1942 (The Removal of Untouchability, p. 267)
 43. Harijan, 15-6-1940 (The Removal of Untouchability, p. 186)

എൽ. ഗവർമെന്റിന്റെ പങ്ക്

44

സമുദായപരിഷ്കരണകാര്യങ്ങളിൽ നേതൃത്വം വഹിക്കുവാൻ ഗവർമെന്റുകൾക്കു സാധ്യമല്ല. പ്രകൃത്യാതന്നെ ഗവർമെന്റുകൾ അവർ ഭരിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ പ്രകടിതാലിലാഷത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാതാക്കളും നിർവഹാകരുമാണ്. ജനങ്ങൾക്കു സ്വീകാര്യമല്ലാത്ത പരിഷ്കാരം വച്ചുകൊടുക്കുവാൻ ഏറ്റവും സോപ്തപ്രദമായുള്ള ഗവർമെന്റിനുപോലും സാധ്യമല്ലെന്നുവരും. അതിനാൽ ഞാൻ തിരുവിതാംകൂർ സ്റ്റേറ്റിലെ ഒരു പ്രജയായിരുന്നെങ്കിൽ, ജനങ്ങൾ എത്ര വേഗത്തിൽ സ്വീകരിക്കുമോ അത്രയും വേഗത്തിൽ ഈ പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻ ഗവർമെന്റ് സന്നദ്ധമാണെന്ന് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ഞാൻ തികച്ചും സംരൂപ്തനാകും. എങ്കിലും ഈ ഒരു കാര്യം ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ പിന്നെ പരിഷ്കാരസന്ദേശം ഓരോ ആളേയും ഓരോ ഗ്രാമത്തേയും ധരിപ്പിക്കുന്നതുവരെ ഞാൻ അടങ്ങിയിരിക്കുകയില്ല. നല്ല ചിട്ടയോടുകൂടിയും തുടർച്ചയായും നടത്തപ്പെടുന്ന പ്രക്ഷോഭമാണ് ആരോഗ്യകരമായ പുരോഗതിയുടെ ജീവൻ; അതിനാൽ ഞാൻ നിങ്ങളായിരുന്നെങ്കിൽ ഈ പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽവരുത്തുന്നതുവരെ അടങ്ങിയിരിക്കുവാൻ ഗവർമെന്റിനെ ഞാൻ അനുവദിക്കുകയില്ല. അടങ്ങിയിരിക്കാൻ ഗവർമെന്റിനെ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്നതിനു ഗവർമെന്റിനെ അമ്പരപ്പിക്കുക എന്നർത്ഥമില്ല. ഇത്തരമൊരു പ്രക്ഷോഭത്തിന്റെ പീഠനവും ചൂടും പ്രോത്സാഹനവും വിവേകമുള്ള ഒരു ഗവർമെന്റിനാവശ്യമാണ്, അവയ്ക്ക് അതു സ്വാഗതമരുളുകയും ചെയ്യുന്നു—സ്വയം ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ സർവ്വഹിന്ദുക്കൾ ഐകകണ്ഠ്യേണ അവരുടെ ആഗ്രഹം വെളിവാക്കുമെങ്കിൽ ഈ അയിത്തരാജ്യസൻ പോകുമെന്നതിൽ എനിക്കു തീരെ സംശയമില്ല. അതിനാൽ സ്വന്തം ജാഡ്യവും ആലസ്യവും ഗവർമെന്റിൽ ആരോപിക്കുന്നതു തെറ്റാണ്.

45

*ഏറ്റവും താണപടിയിൽപ്പെട്ട പോലീസുകാരെ പഠിപ്പിക്കണം, അവർ മറ്റുള്ളവരെയെന്നപോലെ ഹരിജനങ്ങളെയും സേവിക്കണമെന്നു്. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ വാഗ്ദാനമുള്ള തങ്ങൾക്കു നീതി

44. Young India, 20-10-1927 (The Removal of Untouchability, p. 64. തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ചു ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്).
 45. Harijan, 9-9-1939 (The Removal of Untouchability, p. 184)
 * നല്ലതുതരിലെ ഹരിജനങ്ങളെ സർവ്വഹിന്ദുക്കൾ കഠിനമായി ഉപദ്രവിച്ചു എന്നും അപ്പോഴു പോലീസ് ഉദാസീനരായും സഹതാപശൂന്യരായും നിന്നെന്നുള്ളു എന്നുമുള്ള റിപ്പോർട്ടിനെപ്പറ്റി ഗാന്ധിജി എഴുതിയതു്.

ലഭിക്കാനെങ്കിലും തരപ്പെടുമെന്നു ഹരിജനങ്ങൾക്കു തോന്നാൻ സാധിക്കണം.

46

ജനങ്ങളുടെ മജ്ജയിൽപ്പോലും കടന്നുകൂടിയ—അതും മതത്തിന്റെ പേരിൽ—അയിത്തംപോലുള്ള ഒരു തിന്മ ബലംകൊണ്ടു നീക്കംചെയ്യപ്പെടാനാവില്ല. കോൺഗ്രസ്സ് അതിന്റെ സ്ഥാനമുറപ്പിച്ചതു ബലംകൊണ്ടല്ല. അതു തികച്ചും ഒരു ജനകീയസംഘടനയാണ്. അതിനാൽ കോൺഗ്രസ്സ് മന്ത്രിമാർ പൊതുജനാഭിപ്രായത്തെ പ്രബലമാക്കുമെന്നും പുരോഗമനപരങ്ങളായ അതിന്റെ എല്ലാ നടപടികൾക്കും ജനങ്ങളുടെ പിന്തുണ നേടുമെന്നും ആശിക്കപ്പെടുന്നു; അവരുടെ സംസ്ഥാനത്തിലെ ഹരിജനപ്രവർത്തനംപോലുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങൾക്ക് ഇതൊരു പ്രചോദനമാകും; ഇത്തരം പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കു പ്രതിബന്ധമായി നിൽക്കുന്ന ശക്തികൾ തനിയെ തിരോധിക്കുകയും ചെയ്യും. മാത്രമല്ല, ഒരു ചുരുങ്ങിയ സ്ഥലത്തു നടക്കുന്ന ഊർജ്ജിതപ്രവർത്തനം വളരെ സഫലമാകാനിടയുണ്ട്. ഒരേ സമയത്തു് അവർക്കു് ഇന്ത്യയിൽ മുഴുവൻ എത്താനാവില്ല. പ്രവർത്തകർക്കു് എവിടെയെല്ലാം വേണ്ടത്ര പ്രാപ്തിയും സഹായനശക്തിയുമുണ്ടോ അവിടെ പ്രവൃത്തി അധികം വേഗത്തിൽ പുരോഗമിക്കും. ചെറിയൊരു പ്രദേശത്തു ചെയ്യുന്ന ഉറച്ച പണി മറ്റുള്ളവരാൽ അനുകരിക്കപ്പെടുകയും അചിരേണ വിജയംപ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും.

എം. അഹിന്ദുക്കളുടെ പങ്ക്

47

വൈക്കം സത്യഗ്രഹം അത്രയേറെ പൊതുജനശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചിട്ടുള്ളതിനാലും, ഒരു ചുരുങ്ങിയ ദിക്കിൽ മാത്രം നടത്തപ്പെടുന്നതാണെങ്കിലും വളരെയേറെ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹാരം ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനാലും, കൂടക്കൂടെ വായനക്കാരുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്കു് അതു വിഷയമാക്കുന്നതിനു ഞാൻ ക്ഷമയാചനം ചെയ്യുന്നില്ല.

ഞാനതിനെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അനുവദിക്കുന്നതിൽ പ്രതിഷേധിച്ചുകൊണ്ടു സുപ്രധാനങ്ങളും സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയായ വളരെയേറെ എഴുത്തുകൾ എനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം എഴുത്തുകളിലൊന്നു് എനിക്കുള്ള ശക്തി മുഴുവൻ അതു പാടെ നിർത്തിക്കളയാൻ ഉപയോഗിക്കണമെന്നുപോലും ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഈ എഴുത്തുകളെല്ലാം പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ സാധിക്കാത്തതിൽ ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഈ എഴുത്തുകൾ മുഖേനയോ അല്ലാതെയോ എന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയ വാദങ്ങൾക്കെല്ലാം മറുപടി പറയാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

46. Harijan, 9-6-1946 (The Removal of Untouchability, p. 189)
47. Young India, 1-5-1924(The Removal of Untouchability,p. 120)

ആദ്യത്തെ സംശയം ഉടനെ തീർക്കാം. നേതാവെന്നനിലയ്ക്കും നന്മതിപ്പുകാരനെന്ന നിലയ്ക്കും മി. മേനോൻ പകരം ശ്രീ ജോർജ്ജ് ജോസഫിനെ—ഒരു—ക്രിസ്ത്യനെ നിയമിക്കാൻ അനുവദിച്ചതിൽ ആക്ഷേപമുണ്ട്. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഈ ആക്ഷേപം തികച്ചും ന്യായമാണ്. 'നേതൃത്വം വഹിക്കാൻ' ശ്രീ ജോസഫ് ക്ഷണിക്കപ്പെട്ടുവെന്നും, അതേദിവസം അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവെന്നും, കേട്ട ഉടനെ, ഏപ്രിൽ 6-ാം തീയതി ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ഇപ്രകാരമെഴുതി:

'വൈക്കത്തെ സംബന്ധിച്ച ഈ പണി ഹിന്ദുക്കൾക്കു വിട്ടുകൊടുക്കണമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. അവരാണ് സ്വയം ശുദ്ധീകരിക്കേണ്ടത്. നിങ്ങളുടെ സഹതാപംകൊണ്ടും രൂപികകൊണ്ടും നിങ്ങൾക്കു സഹായിക്കാം; എങ്കിലും അതു സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അരുത്; സത്യഗ്രഹണത്തിലൂടെയാണ് തീർച്ചയായും അരുത്. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നാഗപ്പർ പ്രമേയം നോക്കിയാൽ കാണാം, അയിത്തമാകുന്ന ശാപം ഭൂരികരിക്കാൻ ഹിന്ദുമെമ്പർമാരോടാണ് അതാവശ്യപ്പെടുന്നതെന്ന്. ഈ രോഗം സിറിയൻ ക്രിസ്ത്യാനികളെയും ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് മി. ആൻഡ്രൂസ് പറഞ്ഞു അറിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്കാശ്ചര്യം തോന്നി.'

നിർഭാഗ്യവശാൽ ഈ എഴുത്തു കിട്ടുന്നതിനുമുമ്പ് ശ്രീ. മേനോൻ അറസ്റ്റുചെയ്യപ്പെടുകയും ശ്രീ. ജോർജ്ജ് ജോസഫ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തെത്തുകയും ചെയ്യുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ, ഹിന്ദുക്കൾ അനുവദിച്ച അയിത്തത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഓരോ ഹിന്ദുവിനെയും പോലെ അദ്ദേഹം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ത്യാഗത്തെ ഹിന്ദുക്കൾ പൊതുവിൽ തങ്ങളുടേതായി സ്വീകരിച്ചുകൂടാ—ഉദാഹരണത്തിന്, മാളവ്യജി ചെയ്ത പ്രായശ്ചിത്തം സ്വീകരിക്കപ്പെടാവുന്നതുപോലെ. അയിത്തം ഹിന്ദുക്കളുടെ പാപമാണ്. അതിന് അവർ ക്ലേശം സഹിക്കണം. അവർ തങ്ങളെത്തന്നെ ശുദ്ധീകരിക്കണം. മർദ്ദിതരായ സഹോദരിസഹോദരന്മാരോടുള്ള കടപ്പാടു അവർതന്നെ വീട്ടണം. അപമാനം അവരുടേതാണ്. ഈ കൊടുപാപത്തിൽനിന്നു മുക്തരായാൽ അതിന്റെ ശ്രേയസ്സും അവരുടേതായിരിക്കണം. ഒരൊറ്റ ഹിന്ദു, ഹിന്ദുവെന്നനിലയ്ക്കും, നിശ്ശബ്ദമായും സ്നേഹപൂർവ്വമായും സഹിക്കുന്ന ക്ഷേത്രം ലക്ഷോപലക്ഷം ഹിന്ദുക്കളുടെ ഹൃദയം അലിയിക്കുവാൻ മതിയാകും. എങ്കിലും 'അയിത്തക്കാർ'ക്കുവേണ്ടി അനേകായിരം അഹിന്ദുക്കൾ സഹിക്കുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കളിൽ യാതൊരു ഭാവഭേദവും വരുത്തുകയില്ല. പുറമെനിന്നുള്ള ഇടപെടൽകൊണ്ട്, അതേത്രതന്നെ സദുദ്ദേശ്യപൂർവ്വവും ഉദാരവുമായാലും, അവരുടെ അന്ധദൃഷ്ടികൾ തുറക്കുകയില്ല; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അപരാധബോധം അന്തർവൃത്തിൽ ഉളവാക്കുകയില്ല. നേരേ

മറിച്ചു, ഇത്തരം ഇടപെടലുണ്ടായാൽ, ഈ പാപത്തെ അവർ പൂർണ്ണമായി കെട്ടിപ്പണയകയേയുള്ളൂ. എല്ലാ പരിഷ്കാരങ്ങളും, ഉള്ളിൽ തട്ടിയതും നീണ്ടുനിൽക്കുന്നതുകൊണ്ടാകാതെ, ഉള്ളിൽനിന്നു വരുന്നതാവണം.

48

വൈക്കം സത്യഗ്രഹം അതിർക്കുന്നപോകയാണെന്നു ഞാൻ യേശുപ്പട്ടണം. സൗജന്യക്ഷേണം നൽകുന്ന സിങ്കോരുടെ അടുക്കള പിൽവലിക്കപ്പെടുമെന്നും ആ പ്രസ്ഥാനം ഹിന്ദുക്കളുടേതു മാത്രമായിരിക്കുമെന്നും ഞാൻ ദൃഢമായി ആശിക്കുന്നു. അഹിന്ദുക്കളുടെ സഹതാപമല്ലാതെ ഇടപെടലോ സഹായമോ മലബാറിലെ ഹിന്ദുപരിഷ്കർത്താക്കൾ സ്വീകരിക്കുകയോ അവർ പ്രോത്സാഹനം നൽകുകയോ ചെയ്യാതെ, ഹിന്ദുക്കളുടെ മുഴുവൻ സഹതാപം അവർക്കില്ലാതാകും. വൈക്കം സമരം നയിക്കുന്ന പരിഷ്കർത്താക്കൾ നിർബന്ധംകൊണ്ടു യാഥാസ്ഥിതിക സഹോദരരുടെ മനസ്സുമാറ്റാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. എങ്ങനെയായാലും ഒരു സത്യഗ്രഹി ലംഘിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത അതിർത്തിരേഖ അവർ മനസ്സിലാക്കണം. യാഥാസ്ഥിതികരെ ബലാധിക്യംകൊണ്ടു ഭീഷണിപ്പെടുത്തരുതെന്നു പരിഷ്കർത്താക്കളോടു ഞാൻ ബഹുമാനപൂർവ്വം ആവശ്യപ്പെടുന്നു. വൈക്കത്തെ തർക്കവിഷയമായ റോഡ് തുറന്നാൽ, മലബാറിൽപ്പോലും അയിത്തപ്രശ്നം പരിഹരിക്കപ്പെടുമെന്ന അഭിപ്രായത്തോടു ഞാൻ യോജിക്കുന്നില്ല. വൈക്കത്തെ വിജയം, അഹിംസാത്മകമാണെങ്കിൽ, പൗരോഹിത്യപരമായ അന്ധവിശ്വാസത്തിന്റെ കോട്ടയെ പൊതുവേ ഇളക്കുമെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും ഈ പ്രശ്നം എവിടെയെല്ലാം തലപൊക്കുന്നുവോ അവിടെയെല്ലാം പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ടതായി വരും. ഗുജറാത്തിലെവിടെയോ ഒരു കിണർ അയിത്തക്കാരുടെ ഉപയോഗത്തിനു വിട്ടുകൊടുത്തുവെന്നുകൊണ്ടു, ഗുജറാത്തിലെ എല്ലാ കിണറുകളും വിട്ടുകൊടുത്തുകൊള്ളണമെന്നില്ല. ക്രിസ്ത്യാനികളും മുസ്ലീങ്ങളും അകാലികളും ഹിന്ദുപരിഷ്കർത്താക്കളുടെ മറ്റൊല്ലാ അഹിന്ദുസുഹൃത്തുക്കളും ചേർന്നു യാഥാസ്ഥിതികരുടെനേരെ പ്രകടനം നടത്തുകയും പരിഷ്കർത്താക്കൾക്കു, ധനസഹായം നൽകുകയും, അവസാനം യാഥാസ്ഥിതികരെ ഭീഷണി കൊണ്ടു കീഴടക്കുകയും ചെയ്യാതെ, ഹിന്ദുമതത്തിനു അതുകൊണ്ടു എന്തു ഗുണം കിട്ടും? അതു സത്യഗ്രഹമാകുമോ? ആ കീഴടങ്ങൽ സ്വന്തമായാ ചെയ്യാതാകുമോ? അതു ഹിന്ദുമതപരിഷ്കരണമാകുമോ?

48. Young India, 8-5-1924 (The Removal of Untouchability, p-125)

എൻ. മതപരിവർത്തനസമ്പ്രദായങ്ങൾ

1. മതംമാറ്റത്തിനുള്ള ആഗ്രഹം സ്വാഭാവികം

49

മർദ്ദംകൊണ്ടു പൊറ്റിയിട്ടുള്ളവരും മറ്റു സ്വർണ്ണഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നു് എപ്പോഴെങ്കിലും സഹായം ലഭിക്കുമെന്ന ആശംസപ്പെടുകയാലും സാധുക്കളായ ഹരിജനങ്ങൾ ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ രക്ഷ തേടുകയാണെന്നുകിൽ, നമുക്കതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുകയോ, നമ്മുടെ ദുഃഖത്തെ തീവ്രമായ ശേഷിയാക്കി മാറ്റാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ, അതു തീരെ നിഷ്പ്രയോജനമാണ്. ശാരീരിക ക്രമത്തിന്റെ ശല്യം കൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന മതംമാറ്റം ആത്മീയമായ മതംമാറ്റംല്ല. എന്നാൽ ഭൗതികജീവിതം മെച്ചപ്പെടുത്താൻവേണ്ടിയും മർദ്ദത്തിൽ നിന്നു രക്ഷകിട്ടാൻവേണ്ടിയും ഹരിജനങ്ങൾ മതംമാറ്റുകയാണെന്നുകിൽ, നാം പിറുപിറുത്തുകൂടാ.

ഈ മതംമാറ്റത്തിന്റെ കാരണത്തെക്കുറിച്ചാണ് നാം വേദിക്കേണ്ടതു്. സ്വർണ്ണഹിന്ദുക്കളാണു കാരണമെന്നു് നമുക്കു മനസ്സിലാക്കുക, സമ്മതിക്കുക. അവർ ഈ ഉപദേശം ചെയ്യിക്കുവാൻ ഉള്ളോ? ഈ രോഗത്തിന്റെ ലഘുവായൊരു ഫലമാണു് മതംമാറ്റം. കാരണമില്ലാത്തതു്. എന്നാൽ മതംമാറ്റങ്ങൾ നിലയ്ക്കും; അതിനേക്കാൾ ചീത്തയായ മറ്റുപല ഫലങ്ങളും.

2. മതപരിവർത്തനമല്ല പരിഹാരം

50

'അയിത്തക്കാർക്കു്' കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള ഒരു പോംവഴി ഹിന്ദുമതം ഉപേക്ഷിച്ചു് കൂട്ടത്തോടെ ഇസ്ലാമിലോ ക്രിസ്തുമതത്തിലോ ചേരലാണ്. ലൗകിക സൗകര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന മതംമാറ്റം നീതീകരിക്കപ്പെടാവുന്നതാണെന്നുകിൽ, ഞാൻ നിസ്സംകാപം അതു് ഉപദേശിക്കും. പക്ഷേ, മതം ഹൃദയത്തിന്റെ ഒരു കാര്യമാണ്. ശാരീരികസൗകര്യങ്ങൾ നിമിത്തം സ്വന്തം മതം ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു് ന്യായീകരിച്ചുകൂടാ. പഞ്ചനന്ദാരോടുള്ള മനുഷ്യചിന്തമല്ലാത്ത പെരുമാറ്റം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നെങ്കിൽ, അതുപേക്ഷിക്കാൻ അവരുടെയും, മതത്തെ ഒരു കാര്യമെന്നായി കരുതി അതിന്റെ പുണ്യനാമത്തിൽ ചെയ്യുന്ന ഓരോ തിന്മയേയും പൊറ്റിക്കാൻ തയ്യാറാകാത്ത എന്നെപ്പോലുള്ളവരുടെയും പരമധർമ്മമായിരിക്കും. പക്ഷേ, അയിത്തം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമല്ലെന്നു് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതു് സർവശ്രമവും

49. Harijan, 22-3-1935 (The Removal of Untouchability, p. 136)
50. Young India, 27-10-1920 (The Removal of Untouchability, p. 135)

ചെയ്തു നശിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ട ഒരിത്തിക്കണ്ണിയാണ്. ഹിന്ദുമതത്തിന് ഈ കളങ്കമില്ലാതാക്കാൻ ഉറച്ചിറങ്ങിയ അസംഖ്യം പരിഷ്കർത്താക്കൾ ഇന്നുണ്ട്. അതിനാൽ, മതംമാറ്റം ഒരുതരത്തിലും ഒരു പോംവഴിയല്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു

51

മതംമാറ്റമെന്ന ഭീഷണി പ്രയോഗിക്കുന്നവർക്കു്, എന്റെ വിനീതാഭിപ്രായത്തിൽ, മതത്തിന്റെ അർത്ഥം അറിഞ്ഞുകൂടാ. മതം ഒരു ജീവൻരണകാര്യമാണു്. വസ്രുങ്ങൾ മാറ്റുന്നപോലെ ഒരാരം മതം മാറ്റാറില്ല. അയാളതിനെ ശുശാന്തത്തിനപ്പുറത്തേക്കും കൊണ്ടുപോകുന്നു. മറ്റൊരാളെ സന്തോഷിപ്പിക്കാൻവേണ്ടിയും ഒരുവൻ മതവിശ്വാസിയായാകാറില്ല. അയാൾ ഒരു മതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതു് മറിച്ചാകാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണു്. കൂറുള്ള ഒരു ഭർത്താവു് തന്റെ ഭാര്യയെ മറ്റേതു സ്ത്രീയെക്കാളുമേറെ സ്നേഹിക്കുന്നു. അവളുടെ വഞ്ചനപോലും അയാളെ കൂറില്ലാത്തവനാക്കിത്തീർക്കുകയില്ല. ആ ബന്ധം രക്തബന്ധത്തെക്കാൾ കവിഞ്ഞതാണു്. അതുപോലെതന്നെയാണു് മതത്തോടുള്ള ബന്ധവും— അതിനു വല്ല വിലയുമുണ്ടെങ്കിൽ അതു് ഹൃദയത്തിന്റെ കാര്യമാണു്. കൂടുതൽ ഉന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനം പിടിച്ചുകീഴിയ ഹിന്ദുക്കൾ ചെയ്യുന്ന ദ്രോഹത്തെ വകവെക്കാതെ, സ്വന്തം ഹിന്ദുമതമനുസരിച്ചു ജീവിക്കുന്ന 'അയിത്തക്കാരൻ,' കൂടുതൽ ഭയം അപകാശപ്പെട്ടതുകൊണ്ടുതന്നെ തന്റെ ഹിന്ദുമതത്തെ നിഷേധിച്ച ആഡംഭ്യത്വം നടിക്കുന്ന ഹിന്ദുവിനേക്കാൾ, ശ്രേഷ്ഠനായ ഹിന്ദുവാണു്. അതിനാൽ ഹിന്ദുമതം ഉപേക്ഷിക്കുമെന്നു ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നവർ, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, സ്വന്തം മതത്തെ വഞ്ചിക്കുന്നവരാണു്.

52

തങ്ങളുടെതന്നെ മതത്തിൽപ്പെട്ടവരെന്നു നടിക്കുന്ന മറ്റുപിലർ തങ്ങളെ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടക്കാൻ സമ്മതിക്കാത്തതുകൊണ്ടു്; സ്വന്തം മതം ഉപേക്ഷിക്കുമെന്നു ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നവർക്കു പരയത്തക്ക മതവിശ്വാസമൊന്നുമില്ല....മതം മുഖ്യമായി വ്യക്തിപരമായ ഒരു കാര്യമാണു്. നമ്മളും നമ്മുടെ ഈശ്വരനും തമ്മിലുള്ള ഒരു കാര്യമാണതു്. അതു വിലപേശാനുള്ള ഒരു സാധനമാക്കിക്കൂടാ.

53

മതത്തിന്റെ സഹജമായ അപര്യാപ്തതകൊണ്ടല്ലാതെ; അതിന്റെ അന്തരായികളിൽ പലരുടെയും യുക്തിരഹിതമായ പക്ഷം

51. Young India, 4-6-1925 (The Removal of Untouchability, p. 135)
52. Harijan, 29-3-1935 (The Removal of Untouchability, p. 136)
53. Harijan, 26-10-1935 (The Removal of Untouchability, p. 137)

പാതംകൊണ്ടു്, മതം മാറ്റുന്നതു സാധൂകരിക്കാമെങ്കിൽത്തന്നെ, ഇപ്പോഴത്തെ ചുറ്റുപാടുകളിൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു് ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയേയുള്ളൂ. ഡോക്ടർ അംബേദ്കരെപ്പോലുള്ള ധീരന്മാർ വിട്ടുപോകുന്നതു് ഹരിജനസംരക്ഷണത്തിനു ഹാനികരമേ ആവൂ.

54

'ക്രിസ്ത്യൻ ഹരിജനങ്ങൾ' എന്നതു പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങളാകാതെ തരമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇന്ത്യയിൽനിന്നു് അകറ്റാൻ ശ്രമിക്കുന്ന അയിത്തം ഹിന്ദുമതത്തിലെ ഒരു പ്രത്യേക ശാപമാണു് (പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം); അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഭാഗ്യമാണു് (സനാതനികളുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം). പക്ഷേ, ഹിന്ദുസമ്പർക്കം ക്രിസ്ത്യാനികളിലും ഈ ശാപം സംക്രമിപ്പിച്ചിരിക്കുകൊണ്ടു്, അതിപ്പോൾ മലബാറിലെങ്കിലും ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിലെമ്പോലെ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഇടയിലും പ്രകടമാകാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

55

ഹരിജൻ പേരിനു ക്രിസ്ത്യാനിയോ, മുസ്ളീമോ, ഹിന്ദുവോ ഇടയിടെയായി സിക്ഷകാരനോ ആയാലും, അയാൾ ഹരിജൻ തന്നെയാണു്. ഹിന്ദുമതമെന്നു പറയപ്പെടുന്നതിൽനിന്നു കിട്ടിയ കളങ്കങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ അയാളെക്കൊണ്ടാവില്ല. അയാൾക്കു വേഷംമാറ്റി, കത്തോലിക്കാ ഹരിജനെന്നോ, മുസ്ളീം-ഹരിജനെന്നോ, പുതു മുസ്ളീമെന്നോ, പുതു സിക്ഷകാരനെന്നോ സ്വയം വിളിക്കാം. എന്നാലും ആയുഷ്കാലം മുഴുവൻ അയിത്തം അയാളെ വിടില്ല. അഞ്ചിനുശേഷമുള്ള അക്കത്തെ ആരെനോ അരഡസനെന്നോ എന്തു വിളിച്ചാലും സംഗതി ഒന്നുതന്നെ. ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നു് അയിത്തം നീക്കംചെയ്യപ്പെടുന്നതുവരെ ഹരിജനങ്ങളുടെ അശുദ്ധി നീങ്ങില്ല, അവരെന്തുപേർ സ്വീകരിച്ചാലും.

56

ഡോക്ടർ മോട്ടുമായി സംസാരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു് ഗാന്ധിജി അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു: 'ഡോക്ടർ മോട്ടു്, താങ്കൾ ഒരു പശുവിനോടു സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുമോ? ശരിക്കും അയിത്തക്കാരിൽ ചിലർ ബുദ്ധിയിൽ പശുക്കളെക്കാൾ മോശമാണു്. ഇസ്ലാമിന്റെയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെയും ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെയും താരതമ്യേനയുള്ള ഗുണദോഷങ്ങൾ ഒരു പശുവിനു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന

54. Harijan, 18-3-1933 (The Removal of Untouchability, p. 151)
55. Harijan, 26-12-1936 (The Removal of Untouchability, p. 153).
56. Harijan, 19-12-1936 (The Removal of Untouchability, p. 149).

തിലേറെ അവർക്കും കഴിയുകയില്ല. സ്വജീവിതത്തിലൂടെ മാത്രമേ നിങ്ങൾക്ക് ഉപദേശിക്കാനൊക്കൂ. പനിനീർപ്പൂവ് പറയാറില്ല: 'വരൂ, എന്തെ മണത്തുനോക്കൂ' എന്ന്.'

3. ഡോക്ടർ അംബേദ്കറുടെ പ്രസ്താവനയെപ്പറ്റി

57

മതംമാറ്റഭീഷണിയാകുന്ന ബോംബ് ഡോക്ടർ അംബേദ്കർ ഹിന്ദുസമുദായമദ്ധ്യത്തിൽ എറിഞ്ഞതുമുതൽ ആ നടപടിയിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തെ പിൻതിരിപ്പിക്കുവാൻ മത്തുപിടിച്ച ശ്രമങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്. അക്ഷരാർത്ഥം വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങൾ വായിക്കാൻ കഴിയുന്നവരുമായ ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിലും ഡോ. അംബേദ്കറുടെ പ്രസ്താവന പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉളവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവർ ഉദ്യോഗം, സ്റ്റോളർഷിപ്പ് മുതലായവ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഹിന്ദുസ്ഥാപനങ്ങളെയും നേതാക്കന്മാരെയും സമീപിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു; അപേക്ഷ നിരസിക്കപ്പെട്ടാൽ മറ്റൊരു മതം സ്വീകരിക്കാൻ ഹർജിക്കാരൻ നിർബന്ധനാകമെന്ന ഒരു പ്രസ്താവനയും കൂട്ടത്തിലുണ്ടാവും.—മറ്റു മതപ്രതിനിധികൾ സഹായം നൽകാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്.

സ്വന്തം പൂർവപിതാക്കളുടെ മതത്തെക്കുറിച്ച് അല്പമെങ്കിലും താൽപര്യമുള്ളവർക്ക് ഈ ഭീഷണികൾ ഒരു സൂചനയും കനത്ത ഉൽക്കണ്ഠാവിഷയവുമാണെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഹിന്ദുമതത്തിൽ അഥവാ മറ്റേതു മതത്തിലും വിശ്വാസമില്ലാതായിത്തീർന്നവരുമായി ഒത്തുതീർപ്പ് ചെയ്തുകൊണ്ട്, ഹിന്ദുമതത്തിനു ഗുണമൊന്നുമുണ്ടാകാൻപോകുന്നില്ല. മതം കച്ചവടത്തിനുള്ള ഒരു സാധനമല്ല. ഏതു മതത്തിലാണ് താൻ നിലകൊള്ളുക എന്നു തീരുമാനിക്കേണ്ടതു് ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും പ്രത്യേക കാര്യമാണ്. അതൊരു തരത്തിലും വിലയ്ക്കുവാങ്ങാൻ പററിയതല്ല; അല്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം രക്തം കൊണ്ടു മാത്രമേ ഒരുത്തൻ വാങ്ങാനൊക്കൂ—അത്മാവിനെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ ഇത്തരം വാക്ക് ഉപയോഗിക്കാമെങ്കിൽ അതിനാൽ ഹിന്ദുമതം ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു് ഏതെങ്കിലും ഹരിജനു് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ അപ്രകാരം ചെയ്യാൻ അയാൾക്കു പരിപൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണം.

പരിഷ്കർത്താവു് ആത്മപരിശോധന നടത്തേണ്ടതാണു്. അയാളുടെയോ, അയാളുടെ അയൽവാസിയുടെയോ പെരുമാറ്റമാണോ ഈ തിരിച്ചടിക്കു കാരണം? ആ പെരുമാറ്റം അനുചിതമാണെങ്കിൽ, അനുചിതമാകാൻ വഴിയുണ്ടെങ്കിൽ, അതു മാറ്റണം. സന്മാ

57. Harijan, 21-3-1936 (The Removal of Untouchability, pp. 138-139)

തനികളെന്നു സ്വയം വിളിക്കുന്ന വളരെയേറെ ഹിന്ദുക്കളുടെ നടപടി ഇന്ത്യയിലെങ്ങുമുള്ള ഹരിജനങ്ങൾക്കു ഏറ്റവും വലിയ അസൗകര്യവും ക്ഷോഭവുമുണ്ടാക്കാൻ തക്ക തരത്തിലാണെന്ന വസ്തുത പരക്കെ സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. കൂടുതൽ ഹരിജനങ്ങൾ ഹിന്ദുമതം വിട്ടുപോയില്ലല്ലോ എന്നതാണ് ആശ്വര്യം. ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പേരിൽ ഹരിജനങ്ങളോടു ഇത്രയൊക്കെ ശ്രോതകൾ കാണിച്ചിട്ടും, അവർ ആ മതത്തെ പിടിച്ചുനിന്നുവെന്നതു അവരുടെ കൃപയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ സഹജമായ സൽഗുണത്തിനും ധാരാളം തെളിവാണ്.

ഹരിജനങ്ങളുടെ ആശ്വര്യകരമായ ഈ കൂറ്റം നിരപഥമായ ക്ഷമയും മറ്റൊരോ സവർണഹിന്ദുവിനും കിട്ടുന്ന അതേ പെരുമാറ്റം ഹരിജനങ്ങൾക്കും കിട്ടുമാറാക്കുന്നതിനു ശ്രമിക്കേണ്ടതു് ഓരോ ഹിന്ദുവിന്റെയും കടമയാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതിനാൽ സവർണർ ചെയ്യേണ്ടതു്, ഒന്നാമതു് ഹിന്ദുതേം വിട്ടുപോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഹരിജനങ്ങളെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെയോ സ്റ്റോളർഷിപ്പിന്റെയോ രൂപത്തിലുള്ള കൈക്കൂലി കൊടുത്തു് ഹിന്ദുമതത്തിൽത്തന്നെ നിൽക്കാൻ ശ്രമിക്കാതിരിക്കുകയും, രണ്ടാമതു്, എല്ലാ ജീവിതരംഗത്തിലും ഹരിജനങ്ങളോടു തികഞ്ഞ നീതി ചെയ്യണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയുമാണു്. പരിഷ്കർത്താക്കൾ ഹരിജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ കാലേകൂട്ടി കണ്ടറിയുകതന്നെ വേണം. അവർ പരാതി പറയാൻ തുടങ്ങുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കരുതു്. അയിത്തോച്ചാടനത്തിനുള്ള ഏറ്റവും വലിയ സ്ഥാപനമാണു് ഹരിജൻസേവകസംഘം. അർഹതയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സ്റ്റോളർഷിപ്പു നൽകാനുള്ള ഉദാരമായ ഒരു നയം അതു സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കഴിയുന്നത്ര ഹരിജനങ്ങൾക്കു് അതു ജോലി ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നുണ്ടു്. എങ്കിലും തൊഴിലില്ലാത്ത ഹരിജനങ്ങൾക്കു തൊഴിൽ നല്ലാനുള്ള ഒരാപ്പീസല്ല അതു്. മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ അപേക്ഷിക്കുന്ന ജോലിക്കു് അഹ്റാണെങ്കിൽ, ഹരിജനങ്ങൾക്കു കിട്ടാൻ ധാരാളം ജോലികളുണ്ടു്. കുടിക്കാനും കുടുംബോപയോഗത്തിനും ശുദ്ധജലം കിട്ടായ്ക, പൊതു വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കും മറ്റു പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും പ്രവേശമില്ലായ്ക, ഗ്രാമങ്ങളിൽ എന്നുമുള്ള സൈപരക്കേടുകൾ, സർവ്വോപരിക്ഷേത്രാരാധനയ്ക്കു് അനുവാദമില്ലായ്ക—ഇതൊക്കെയാണു് ഹരിജനങ്ങളുടെ ഏറ്റവും വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ. ഈ അവശതകൾ ഭൂരിപക്ഷം ഹരിജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ കടുത്ത യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണു്. അവർ കൂട്ടത്തോടെ ഹിന്ദുമതം ഉപേക്ഷിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതിനു കാരണം അവരെ ഹിന്ദുസമുദായത്തിലെ കഷ്ടരോഗികളാക്കിത്തീർത്ത സാർവത്രികമായ ഈ അവശതകളായിരിക്കും. ഹിന്ദുമതം ഒരു ഗ്നിപരീക്ഷയിൽക്കൂടി കടന്നുപോവുകയാണു്. അതു നശിക്കുക വ്യക്തികളുടെ മതംമാറ്റംകൊണ്ടാവില്ല. കൂട്ടത്തോടെയുള്ള മതംമാറ്റംകൊണ്ടുമാവില്ല, സവർണഹിന്ദുക്കളെന്നു വിളിക്ക

പ്പെട്ടന്നവർ ഹരിജനങ്ങളുടെ പ്രാഥമികാവകാശങ്ങളെ പാപകരമായ നിലയിൽ നിഷേധിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് അതു നശിക്കുക. തന്നിമിത്തം സവർണർ തക്ക സമയത്തു് ഉണർന്നില്ലെങ്കിൽ, സമയം തെറ്റിപ്പോയേക്കാമെന്ന ഒരു താക്കീതാണ്, മതം മാറുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഓരോ ഭീഷണിയും.

ക്ഷമകെട്ടവരും പാവങ്ങളുമായ ഹരിജനങ്ങളോടു് ഒരു വാക്കു്. സഹായത്തിനുവേണ്ടി ഹിന്ദുവ്യക്തികളെയോ ഹിന്ദുസ്ഥാപനങ്ങളെയോ സമീപിക്കുമ്പോൾ അവർ ഭീഷണി പ്രയോഗിക്കരുതു്; ശ്രദ്ധാർഹമായ തങ്ങളുടെ കാര്യത്തിന്റെ ബലത്തെത്തന്നെ അവർ ആശ്രയിക്കണം. മതംമാറലെന്നവർച്ചൽ എന്താണർത്ഥമെന്നു് ഭൂരിപക്ഷം ഹരിജനങ്ങൾക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അനുസ്യൂതമായ ഏതൊരധോഗതിയിലേക്കുണ്ടോ സ്വാർത്ഥപ്രേരിതരായ സവർണർ അവരെ തള്ളിവിട്ടതു് അതിൽ കിടന്നു ക്ഷേമിക്കുകയാണവർ. അവർ പരാതി പറഞ്ഞാലും ഇല്ലെങ്കിലും, അവരായിരിക്കണം ഹിന്ദു പരിഷ്കർത്താക്കളുടെ ഒന്നാമത്തെ ശ്രദ്ധാവിഷയം. ഈ അധോഗതിയെപ്പറ്റി അറിയാനും അതിൽ വേദന തോന്നാനും മതം മാറൽ എന്നവർച്ചാൽ എന്താണെന്നുകൂടി ധരിക്കുവാനും തക്കവണ്ണം പ്രബുദ്ധരായവർ, ഒന്നുകിൽ തങ്ങളുടെ പുരാതനമായ വിശ്വാസം കൈവെടിഞ്ഞു് ആചര്യമുള്ള എല്ലാ സഹായത്തിനും അർഹരായിത്തീരാൻ മുതിരാത്തവണ്ണം അത്ര നല്ല ഹിന്ദുക്കളാണു്; അല്ലെങ്കിൽ മതത്തെക്കുറിച്ച് ഉദാസീനരാകുകൊണ്ടു്, ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽത്തന്നെ നിലു്കുന്നതിനു പ്രതിഫലമായി സവർണർ കനിഞ്ഞു നല്കുന്ന സഹായം അവകാശപ്പെടാത്തവരാണു്, അതിനാൽ പ്രബുദ്ധരായ ഹരിജനങ്ങളോടു് അവരുടെതന്നെ ഗുണത്തിനായി ഞാൻ പറയുന്നു, മതം മാറുമെന്ന ഭീഷണികൊണ്ടു് ഭൗതികാഭിവൃദ്ധി നേടാൻ ശ്രമിക്കരുതെന്നു്. പരിഷ്കർത്താക്കൾ ഒരു കാരണമുണ്ടാലും ഭീഷണിക്കു വഴങ്ങാൻ പാടില്ലെങ്കിലും, അവർ സവർണഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നു ഹരിജനങ്ങൾക്കു നീതി ലഭിക്കാൻവേണ്ടി അനവരതം പ്രയത്നിക്കേണ്ടതാണു്.

58

ഡോക്ടർ അംബേദ്കർ, തനിക്കു് അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ എല്ലാ അവകാശവുമുള്ളതുകൊണ്ടു് സവർണഹിന്ദുക്കളെ ചമ്മട്ടികൊണ്ടടിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു; പക്ഷേ അവരതിൽ സഹകരിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം പ്രതീക്ഷിക്കരുതു്. അരിശംകൊള്ളാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് എല്ലാ അവകാശവുമുണ്ടു്, എങ്കിലും നൂറ്റാണ്ടുകൾ പഴക്കംചെന്ന പക്ഷപാതങ്ങളും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു്

58. Harijan, 22-8-1936 (The Removal of Untouchability. pp. 140-141)

നശിക്കുകയില്ല. അയിത്തോച്ചാടനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സന്ദേശം സവർണ്ണരെ ഗ്രഹിക്കുവാൻ മനുഷ്യസാധ്യമായ എല്ലാ ശ്രമവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും ചെയ്യാൻ ഉണ്ടെന്നും ഉള്ള വസ്തുത ഈ പരിഷ്കാരപ്രസ്ഥാനത്തെപ്പറ്റിപ്പറിക്കാൻ മെനക്കെട്ടിട്ടുള്ളവരാരുംതന്നെ നിഷേധിക്കുകയില്ല. ഡോ. അംബേദ്കരുടെ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടാൽ, ഈ പരിഷ്കാരപ്രസ്ഥാനത്തിന് ഒരിടിവു സംഭവിക്കും; തത്ഫലമായി അവസാനം അതു നാമാവശേഷമായെന്നുംവരാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നിയമപ്രകാരമെങ്കിലും ഒരു വെറും കടലാസുകഷണംകൊണ്ട് ഹരിജനങ്ങളെ ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽനിന്നു മറ്റൊന്നിലേക്കു മാറ്റം ചെയ്യാനുള്ളതാണ് ആ നിർദ്ദേശം; ആ മറ്റൊന്നിന്റെ പേർ എന്തെന്നെയൊന്നും, സഹോദരഹൃദയെന്നാണ് ഇതിനു പേർ. ഹരിജനങ്ങൾതന്നെ പരസ്പരം എതിർക്കുന്ന രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളായി കൊത്തിമുറിക്കപ്പെടും; ഒത്തുതീർപ്പിലെ നിശ്ചയങ്ങളനുസരിച്ച് അവ രണ്ടും ഹരിജനങ്ങളായി പരിഗണിക്കപ്പെടുമെങ്കിൽ, അവരുടെ അന്നത്തെ സ്ഥിതി ഇന്നത്തേതിനെക്കാൾ മോശമാകും; ഇത്തരം ഒരാപത്തു സംഭവിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഹതഭാഗ്യയായ ഇന്ത്യയുടെ ദുർദശയുമാകുമതു്.

ഹരിജനങ്ങളുടെ മതസ്വാതന്ത്ര്യം ഇങ്ങനെ തുലച്ചുകളയുവാൻ നേതാക്കളായി സ്വയം ചമയുന്ന നമുക്കെന്തധികാരം? എത്രതന്നെ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവനും വകുതയായാലും, ഓരോ ഹരിജനമില്ലേ അധികാരം, തന്റെ ഇഷ്ടപോലെ ചെയ്യാൻ? ഡോക്ടർ അംബേദ്കരും മറ്റു മതത്തിലേക്കു മാറിപ്പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരും അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു് ഒരു കാര്യം; ഭൂരിപക്ഷം ഹരിജനങ്ങൾക്കു് ഇത്തരം മാറ്റമാകാമെന്നു കരുതുകയും അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നിയമപരവും മറ്റുമായ ദുർവ്യാപകമായ ഭവിഷ്യത്തുകൾക്കു് ഇടവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾ മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ചുകൊണ്ട്, അതു പാടെ ഭിന്നമായ മറ്റൊരു കാര്യം. ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ മതങ്ങളുടെ നേതാക്കന്മാർ ഹരിജനങ്ങളെ തങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലേക്കു വശീകരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ മത്സരിക്കാതിരിക്കുമെങ്കിൽ, ഭാഗ്യവിഹീനമായ ഈ രാജ്യത്തിനു് അതു ശ്രേയസ്സാണ്. ഈ മത്സരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവർ മതത്തിനു നന്മയല്ല ചെയ്യുന്നതെന്നു എനിക്കു ഉറച്ച വിശ്വാസമുണ്ടു്. രാഷ്ട്രതന്ത്രത്തെയും അർത്ഥശാസ്ത്രത്തെയും ആസ്പദമാക്കി ഈ കാര്യത്തെ വീക്ഷിക്കുകയാൽ അവർ മതത്തിന്റെ വില കെട്ടത്തുകയാണ്; നേരേമറിച്ച്, അവർ ചെയ്യേണ്ടതു് രാഷ്ട്രതന്ത്രത്തിനും മറ്റൊല്ലാറ്റിനും മതത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വിലയിരുത്തുകയാണ്. മതം പ്രതിപാദിക്കുന്നതു് ആത്മാവിന്റെ ശാസ്ത്രമാണ്. ലോകത്തിലെ മറ്റു ശക്തികൾ മഹനീയങ്ങളാണെങ്കിലും, ഈശ്വരൻ എന്നൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആത്മശക്തിയാണ് എല്ലാറ്റിലുംവെച്ചു മഹിയേറിയതു്. ശക്തി എത്രയേറെ മഹത്തരമാണോ, അത്രയേറെ അതു സൂക്ഷ്മതരമായിരിക്ക

മെന്നു നമുക്കറിയാം. സൂക്ഷ്മതരങ്ങളായ ഭൗതികശക്തികളിൽ ഇതുവരെ മികച്ചുനിന്നതു വിദ്യുച്ഛക്തിയാണ്. എങ്കിലും ആരും ഇതുവരെ അതു കണ്ടിട്ടില്ല—അതിന്റെ ആശ്ചര്യകരമായ ഫലങ്ങളിലൂടെയല്ലാതെ. വിദ്യുച്ഛക്തിയെക്കാൾ സൂക്ഷ്മതരമായ മറ്റൊരു ശക്തിയെപ്പറ്റി പ്രസ്തുതവികാൻ ശാസ്ത്രീയാനമാനം ധൈര്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആത്മാവിന്റെ ശക്തിയെപ്പറ്റിയോ ആത്മീയ ശക്തിയെപ്പറ്റിയോ വ്യക്തമായി എന്തെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ ഇന്നുവരെയുണ്ടാക്കിയ ഒരു ഉപകരണത്തിനും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആശക്തിയെയാണു മതപരിഷ്കർത്താക്കൾ ഇന്നുവരെ ആശ്രയിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ളതു്—ഒരിക്കലും പ്രതീക്ഷ നിഷ്ഫലമാകാതെ. ആ ശക്തിയാണ് അവസാനം ഹരിജനങ്ങളുടെയും മറ്റൊല്ലാവരുടെയും ക്ഷേമം കൈവരുത്തുക; അതുതന്നെയാണു്, എത്രതന്നെ മുന്തിയ ബുദ്ധിശക്തിയുള്ളവന്റെയും കണക്കുകൂട്ടലുകളെ തകിടം മറിക്കുക. ഹിന്ദുമതത്തിലെ അയിത്തവ്യാധി മാറ്റുകയെന്ന കർത്തവ്യം നഷ്ടാനത്തിനിറങ്ങിയ പരിഷ്കർത്താവു് എല്ലാവരിലും ആ ശക്തിയെ, മറ്റൊന്നിനെയുമല്ല, ആശ്രയിക്കണം.

4. ക്രിസ്ത്യൻ മതപ്രചരണസംഘടനയുടെ മനോഭാവം.

59

അധികം നല്ല പെരുമാറ്റം, വിശേഷിച്ചു സവർണ്ണർ ചെയ്തിരിക്കുന്ന നിർബന്ധസേവനത്തിൽനിന്നുള്ള മോചനം, വാഗ്ദാനം ചെയ്ത ഹരിജനങ്ങളെ ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നു് അകറ്റിക്കൊണ്ടുപോകാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ക്രിസ്ത്യൻ മിഷനുകളിലേക്കു കൂറ്റു മാറ്റമെന്ന ചില ഗ്രാമങ്ങളിലെ ചില ഹരിജനങ്ങളുടെ ഭീഷണിക്കു പത്രങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരണം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഹിന്ദുമിഷന്റെയും ഹരിജൻസേവാസംഘത്തിന്റെയും പ്രതിനിധികൾ പരാതിക്കാരായ ഹരിജനങ്ങളെക്കണ്ടു്, സവർണ്ണഹിന്ദുക്കളെക്കൊണ്ടു് അവർക്കു നല്ല പെരുമാറ്റം നൽകാമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിച്ചുവെന്നു തോന്നുന്നു. ആ കൊടുങ്കാറ്റു തൽക്കാലം ശമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹരിജനങ്ങൾ അവരുടെ കൂട്ടത്തിലേക്കു ചെന്നെങ്കിൽ പ്രസ്തുത മിഷനുകൾക്കു എത്ര ലാഭമാണുണ്ടാവുകയെന്നും, യഥാർത്ഥത്തിൽ മതംമാറിയവരായി ആ ഹരിജനങ്ങളെ എത്രമാത്രം കരുതാമെന്നും എന്നിങ്ങനെയുള്ളൊരു ഇതേനിക്കറിയാം: ഈ മതമാറ്റശ്രമങ്ങൾ സമുദായത്തിനു ധർമ്മച്യുതി വരുത്തും, ശങ്കയും വിദ്വേഷവും ഉളവാക്കും, സമുദായത്തിന്റെ സർവതോന്മുഖമായ പുരോഗതിക്കു വിളംബരമുണ്ടാക്കും. അധികം നല്ല പെരുമാറ്റത്തിനു കൊടുക്കുന്ന വിലയായി ഈ മതപരിവർത്തനാഭാസം ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനുപകരം ക്രിസ്ത്യൻ മിഷനുകൾ ഹരിജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമഭാരം കറയ്ക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ

59. Harijan, 1-5-1937 (The Removal of Untouchability, p. 162)

ഹരിജൻസേവകംസംഘത്തോടു സഹകരിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, അവരുടെ സഹായം സ്വാഗതംചെയ്യപ്പെടും, സമുദായാഭ്യയം ത്വരിതമാകയും ചെയ്യും.

60

ഹരിജൻസേവകരുടെ യോഗത്തിൽവെച്ച ഗാന്ധിജിയോടു ചോദിച്ച അടുത്ത ചോദ്യം, കുട്ടികളെ അവാസാനം മതംമാറ്റം ചെയ്യിക്കാൻവേണ്ടി മിഷനറിമാർ അവർക്കു പുസ്തകം, ഫീസ് മുതലായവയുടെ രൂപത്തിൽ പ്രലോഭനങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയായിരുന്നു. ഇവയെ എങ്ങനെയാണു നേരിടേണ്ടതു്? ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു:

‘ക്രിസ്തുവിന്റെ സുവിശേഷം പ്രസംഗിക്കുവാനും ക്രിസ്തു മതം സ്വീകരിപ്പാൻ ക്രിസ്തുരല്ലാത്തവരെക്കുണിക്കുവാനും മിഷനറിമാർക്കു തീർച്ചയായും അവകാശമുണ്ടു്. ഏകിലും മതംമാറ്റാൻവേണ്ടി ഭക്തി കനന്മകളും ആകർഷണങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്റെ കള്ളി നിർബാധം പൂർത്താക്കുകയും ഈ പ്രലോഭനങ്ങളെ ചെറുക്കാൻ ഹരിജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുകയും വേണം.’

61

കഴിഞ്ഞ ഒക്ടോബർ 9-ാം തീയതിയോടുകൂടി ഭിന്നവിഭാഗക്കാരായ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഒരു സമ്മേളനം ലണ്ടനിൽവെച്ചു കൂടുകയുണ്ടായി. ദിവ്യശ്രീ കാൻറർബറി ആർച്ചുബിഷപ്പു് അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. ആ സമ്മേളനത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ടു് ‘ചർച്ച് ടൈംസി’ൽ ഒക്ടോബർ 16-ാം തീയതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിൽ താഴെ ചേർക്കുന്നതു കാണുന്നു:

‘അമേരിക്കയിലെ മെത്തോഡിസ്റ്റ് എപ്പിസ്കോപ്പൽ ചർച്ചിലെ ഒരു ബിഷപ്പായ ഡോക്ടർ ജെ. ഡബ്ലിയു. പിക്കറാണു് താനെന്നു സൂചിപ്പിക്കുവാൻ ഒരു കഷണം കരിംചുവപ്പു വസ്ത്രംപോലും ഇല്ലാതെ ഒരു സാധാരണക്കാരനെപ്പോലെ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്തു, ആളായിരുന്നു അടുത്ത പ്രസംഗകൻ. ഡോക്ടർ പിക്കററു് കുറച്ചുകാലമായി ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ താമസിച്ച് അവിടത്തെ ജനകീയ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുകയായിരുന്നു. ക്രിസ്ത്യൻ ജനകീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ താൻ നിരീക്ഷിച്ചതിന്റെ ഫലങ്ങൾ അദ്ദേഹം പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സ്തുത്യർഹവും വിലപ്പെട്ടതുമായ ഒരു ഗ്രന്ഥം എന്നാണു് അതിനെപ്പറ്റി കാൻറർ

60. Harijan, 1-2-1942 (The Removal of Untouchability, p. 163)
61. Harijan, 19-12-1936 (The Removal of Untouchability, pp. 144-145)

ബറി ആർച്ച് ബിഷപ്പ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആത്മീയപ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി ഡോക്ടർ പിക്ടറിനുവലിയ മതിപ്പാണുള്ളത്. ഇന്ത്യയിലെ നാൽപ്പത്തിയഞ്ചലക്ഷം അധഃകൃതർ നമ്മുടെ കർത്താവിന്റെ അനുയായികളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നുവെന്നും, അവർ സ്വജീവിതത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനായി വഹിക്കുന്ന സാക്ഷ്യം ഇന്ത്യയിലെ ജനതതിയെ അത്ഭുതഭരിതരാക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. മതപരമായ വികാരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിവില്ലാത്തവരാണ് ആരെപ്പറ്റി ബ്രാഹ്മണർ ഒരുകാലത്തു വിചാരിച്ചുവോ, ആർക്ക് അവർ ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രവേശാവകാശം നിഷേധിച്ചുവോ, ആ ജനങ്ങളുടെ സ്വഭാവവും ജീവിതവും മാറ്റാൻ ക്രിസ്തുമതത്തിനുള്ള ശക്തി ആ ബ്രാഹ്മണർപോലും—മനസ്സില്ലാമനസ്സോടെയാണെങ്കിലും— സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത്തരം ആളുകളാണ് ഇപ്പോൾ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലെ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കുപോലും ദുഷ്കരമായ രീതിയിൽ പള്ളിയിൽ വരാനും ആരാധിക്കാനും തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതെന്നു ഡോക്ടർ പിക്ടറി പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ക്രിസ്തുമതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരായ ഒമ്പതുലക്ഷം ആളുകളുള്ള തെലുങ്ക് പ്രദേശത്തിന്റെ മാതൃക അദ്ദേഹം എടുത്തുപറഞ്ഞു. 1026 ഗ്രാമങ്ങളിൽ 1002— ദിവസേന വൈകുന്നേരം ഈശ്വരാരാധന നടത്തുന്നുണ്ട്, ഇരുനൂറ്റിലധികം ഗ്രാമങ്ങൾ, ഇതിനുപുറമെ രാവിലെയും ആരാധന നടത്തുന്നു. അവരിൽ വളരെയധികം പേർ ഈശ്വരസാത്തുബോധത്തെപ്പറ്റിയും തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് ഈശ്വരൻ വന്നുവെന്ന വിശ്വാസത്തെപ്പറ്റിയും പറഞ്ഞുകേട്ടപ്പോൾ, മതയാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ലക്ഷണമെന്നനിലയിൽ അതു ഡോക്ടർ പിക്ടറിനെ തികച്ചും സംതൃപ്തനാക്കുന്നതായിത്തോന്നി. അവരുടെ ഹിന്ദു അയൽവാസികൾപോലും സമ്മതിച്ചു, യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ മതം അവരുടെ ശരീരത്തിന്റെയും ഗൃഹത്തിന്റെയും ശുചിത്വം വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അവരെ കൂടുതൽ വിശ്വാസയോഗ്യരാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ടെന്നും. അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിൽ ഈ രൂപാന്തരം സംഭവിച്ച ദിക്കിൽ ഉയർന്നുജാതി ഹിന്ദുക്കൾപോലും ഡസൻകണക്കിലും ശതക്കണക്കിലും പള്ളിയിലേക്കു വരുന്നുണ്ടെന്നതാണ് ഇതിനേക്കാളും വമ്പിച്ച നേട്ടം. 'ഇതൊരത്ഭുതമാണ്,' അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചു, 'ക്രിസ്ത്യൻ പരിത്രത്തിലെ മഹാത്ഭുതങ്ങളിൽ ഒന്ന്.'

ഇത്ര കുറച്ചു വാക്കുകൊണ്ട് ഇത്രയേറെ അതിശയോക്തി പ്രയോഗിക്കുന്നത് അപൂർവമായിട്ടേ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. ഇന്ത്യയിലെ സ്ഥിതികൾ അറിയാത്ത വായനക്കാർക്ക് നിശ്ചയിക്കും, ഡോക്ടർ അംബേദ്കരുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഫലമാണു ഈ മതംമാറ്റം മുഴുകിയെന്ന്. ഡോക്ടർ പിക്ടറി അങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കാനിടയില്ലെന്ന് എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ട്. പരശ്ശുതം

കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഇന്ത്യയിൽ ഒന്നാമത്തെ പള്ളി സ്ഥാപിച്ചതുമുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള കണക്കുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എങ്കിലും ആ ബിഷപ്പ് ഉന്നയിച്ച വിപുലമായ വാദത്തിനും ഈ കണക്കുകൾക്കും തമ്മിൽ ബന്ധമൊന്നുമില്ല. 'നാൽപ്പത്തിയഞ്ചുലക്ഷം അധഃകൃതരുടെ' ജീവിതത്തിൽ വരുന്ന രൂപാന്തരം കണ്ട് 'അതുതരേതരായിത്തീർന്ന ജനതതി' എവിടെ ഇന്ത്യയിൽ? അരഡസൻ തവണയിലധികം ഇന്ത്യയിൽ സർവത്ര സഞ്ചരിച്ച ഒരുവനാണു ഞാൻ, ആ ജനതതിയിൽപ്പെട്ട ഒരുവൻതന്നെ; ഡോക്ടർ പിക്ടററ് വർണിച്ച തോതിൽ യാതൊരു രൂപാന്തരവും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല, അടുത്തകാലത്തെങ്ങുമില്ല തീർച്ച. ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സമ്മേളനങ്ങളിൽ പ്രസംഗിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്; അവർ അവരുടെ സഹോദരരേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ടവരായി എനിക്കു തോന്നിയിട്ടില്ല. പേരിനു മതം മാറിയെങ്കിലും സമുദായത്തിലെ സ്ഥിതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അയിത്തം പിന്നെയും തുടരുകയാണ്. ഞാൻ മൊത്തത്തിലാണു പറയുന്നതു്, വ്യക്തികളെക്കുറിച്ചല്ല എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 'മതപരമായ വികാരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയാത്തവരെന്നു് ആരെപ്പറ്റി ബ്രാഹ്മണർ ഒരുകാലത്തു വിചാരിച്ചുവോ.... അവരുടെ സ്വഭാവവും ജീവിതവും മാറ്റാൻ ക്രിസ്തുമതത്തിനുള്ള ശക്തി സമ്മതിക്കുന്ന' ബ്രാഹ്മണർ ആരാണെന്നു് അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം. സവർണഹിന്ദുക്കളാൽ അവഗണിക്കപ്പെട്ടവരായിരുന്ന ഹരിജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലും മനോഭാവത്തിലും മൗലികമായ പരിവർത്തനമുളവാക്കാൻ ഈ പരിഷ്കരണപ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ള ശക്തിക്കു സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്ന വളരെ ബ്രാഹ്മണരെ കാണിച്ചുകൊടുക്കാൻ എനിക്കു കഴിയും; അതുകൊണ്ടു വല്ല പ്രയോജനവുമുണ്ടെങ്കിൽ.

V

എല്ലാ രംഗങ്ങളിലും സമത്വം പ്രാപിക്കൽ

എ. പേരിന്റെ കളങ്കം

1

'അയിത്തക്കാർക്കു് വേണ്ടി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന അന്ത്യജൻ എന്ന വാക്കിനുപകരം 'ഹരിജൻ' എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചാൽ

* കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും മറ്റും ഹരിജനോദ്ധാരണപ്രവർത്തനമാണു് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്.

1. Young India, 6-8-1931 (The Removal of Untouchability, p. 16)

തരക്കേടില്ലെന്നും ഈയിടെ ഒരു സ്നേഹിതൻ എന്നോട് അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. നാഗർ ബ്രാഹ്മണസമുദായത്തിൽ പിറന്നവനെങ്കിലും, 'അയിത്തക്കാ'രെ സ്വജനമായി കരുതി സ്വസമുദായത്തെ മുഴുവൻ ധിക്കരിച്ച മഹർഷി നരസിംഹമേത്ത ഉപയോഗിച്ച ഒരു വാക്കായിരുന്നു അത്. ഇത്തരമൊരു മഹർഷി ഉപയോഗിച്ചതു കൊണ്ടു പാവനമായിത്തീർന്ന ആ വാക്കു സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു സന്തോഷമുണ്ട്. പക്ഷേ, ആ വാക്കിനു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അഗാധമായ ഒരർത്ഥം എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമുണ്ട്. നമ്മളോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അയിത്തക്കാരൻ എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ 'ഹരിജൻ'-ഈശ്വരന്റെ മനുഷ്യൻ-തന്നെയാണ്; നാം ദർജനവും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നാം സുഖത്തിലും ശുചിത്വത്തിലും കഴിയാൻവേണ്ടി 'അയിത്തക്കാരൻ' അദ്ധ്വാനിക്കുകയും പാടുപെടുകയും ചെയ്തപ്പോൾ നാം ചെയ്തത് അവനെ മർദ്ദിക്കുന്നതിൽ രസംകൊള്ളുകയാണ്. ഈ അയിത്തക്കാർക്കുണ്ടെന്നു നാം പറയുന്ന തെറ്റുകൾക്കും കുറ്റങ്ങൾക്കും നാം തന്നെയാണ് ഉത്തരവാദികൾ. നമുക്ക് ഇപ്പോഴും ഹരിജനമായിത്തീരാവുന്നതാണ്; പക്ഷേ, നാം അവരോടു ചെയ്ത പാപത്തിനു ഹൃദയപൂർവ്വം പശ്ചാത്തപിച്ചാലേ അതു സാധിക്കൂ.

2

ഹരിജൻ എന്നതിന് 'ഈശ്വരന്റെ ആൾ' എന്നാണർത്ഥം. സുഹൃത്തുക്കളില്ലാത്തവന്റെ സുഹൃത്തു്, നിസ്സഹായന്റെ സഹായം, നിർബലന്റെ രക്ഷിതാവു് എന്നൊക്കെയാണു ലോകത്തിലെ എല്ലാ മതങ്ങളും മുഖ്യമായി ഈശ്വരനെ വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ലോകത്തിലെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലെ സ്ഥിതി എന്താകട്ടെ, അയിത്തക്കാരനായി കരുതപ്പെടുന്ന നാനൂറുകൾക്കും ഹിന്ദുക്കളേക്കാൾ ബന്ധുരഹിതരും നിസ്സഹായരും നിർബലരുമായി മറ്റൊരാണുള്ളതു്? അതിനാൽ, ആരെയെങ്കിലും ശരിക്കു് ഈശ്വരന്റെ ആൾ എന്നു വിളിക്കാമെങ്കിൽ അതു നിസ്സഹായരും ബന്ധുരഹിതരും നിന്ദിതരുമായ ഇവരെയാണ്. അതുകൊണ്ടാണു ഞാൻ എന്നും 'നവജീവ'നിൽ അയിത്തക്കാരെക്കുറിക്കാൻ ഹരിജൻ എന്ന വാക്കു് ഉപയോഗിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ളതു്. പേർ മാറിയതുകൊണ്ടു സ്ഥിതിയിൽ എന്തെങ്കിലും മാറ്റം വരുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ടല്ല; ശകാരപ്പേരു് ഉപയോഗിക്കുന്നതെങ്കിലും കൂടാതെ കഴിക്കാമല്ലോ.

3

ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരാൾ അയച്ചു

2. Harijan, 11-2-1933 (The Removal of Untouchability, p. 17)
 3. Harijan, 31-10-1936 (The Removal of Untouchability, pp. 142-143)

നീണ്ട ഒരേഴത്തിൽനിന്നു താഴെ ചേർത്ത ഖണ്ഡിക ഞാൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

‘അഭ്യസ്തവിദ്യരായ ഹരിജനങ്ങൾക്കു തങ്ങളെ ഹിന്ദുക്കളെന്നു വിളിക്കാൻ വലിയ വൈമനസ്യമുള്ളതായി കാണുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ തങ്ങൾ ഹിന്ദുക്കളാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ തങ്ങളുടെ ജാതിയും പറയണം; അപ്പോഴുണ്ടാകുന്ന അധഃപാദനം അരോചകമാണ്. ഹിന്ദുക്കളെന്നു പറഞ്ഞു് അപമാനം സഹിക്കുകയേക്കാം ക്രിസ്ത്യാനികളാണെന്നു പറയാനാണു് അവർക്കിഷ്ടം.’

‘അയിത്തക്കാരെ’ന്നു് ഒരു ജാതിയില്ല. അതിനാൽ താൻ അയിത്തക്കാരനാണെന്നു് ഒരയിത്തക്കാരൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളണമെന്നില്ല. വേണമെങ്കിൽ അയാൾക്കു പറയാം, തന്നെ ഹിന്ദുസമുദായം അയിത്തക്കാരനായി കരുതുന്നുവെങ്കിലും താൻ ആ വ്യത്യംമാനിക്കുന്നില്ലെന്നു്. ഞാൻ ബന്ധിജാതിയിൽപ്പെട്ടവനാണെന്നു ഹിന്ദുസമുദായം കരുതുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഞാൻ ജാതിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവനല്ലാത്തതുകൊണ്ടു് എനിക്കു പറയാം ഞാൻ ബന്ധിയനല്ലെന്നു്. എന്നാൽ ഞാൻ വെറും ഹിന്ദുവാണെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞാൽ പോരെങ്കിൽ ഞാൻ സ്വേച്ഛയാ ഹരിജനാണു്—എന്നെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നിടത്തോളം ഹരിജനങ്ങളുമായി ഞാൻ ഇണങ്ങിച്ചേർന്നിരിക്കുകകൊണ്ടു്.

എന്നാൽ ഹിന്ദുസമുദായം ചെയ്ത ജാതിവിഭജനം വെളിവാക്കുന്നതിൽ ഒരു ഹരിജനു് അപമാനം തോന്നുന്നതെന്തിനു്? സ്വസമുദായംഗങ്ങളെ അടിക്കുകയാക്കി, അകറ്റി നിർത്തി ബഹിഷ്കരിച്ച സമുദായത്തിനാണു തീർച്ചയായും അപമാനമുള്ളതു്. യഥാർത്ഥത്തിൽ തന്നെ ഹിന്ദുവെന്നു വിളിക്കാമെന്നതിൽ ഹരിജനു് അഭിമാനം തോന്നുന്ന ഒരു സ്ഥിതി അവന്റെ വിദ്യാഭ്യാസംതന്നെ അവനിലുണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം.—ഉയർന്ന ജാതിക്കാരെന്നു പറയപ്പെടുന്നവർ സ്വജീവിതത്തിൽ സ്വധർമ്മം വെടിയുകയും അവർണനിയമാം വണ്ണം ഹരിജനങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും. അയിത്തം സമൂലം നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ഹിന്ദുമാതം നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിൽ, സഹോദരരുടെ ഹൃദയശൂന്യമായ മർദ്ദനമുണ്ടായിട്ടും സ്വന്തം വിശ്വാസത്തെ മുറുകെപ്പിടിച്ചുനിന്ന ഹരിജനങ്ങൾക്കു ഭാവി ചരിത്രകാരൻ മാനന്യസ്ഥാനം നൽകും. അതിനാൽ താൻ ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽപ്പെട്ടവനാണെന്നു് ഒരു ഹരിജനു പറയേണ്ടിവരുന്ന ഓരോ സന്ദർഭത്തിലും അപമാനം അവന്റെതല്ല, അവനെ ദ്രോഹിച്ചവരുടേതാണു്, സവർണഹിന്ദുക്കളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരുടേതു്.

4

രൂപജോലിക്കാരുടെ പണിമുടക്കത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ എഴുതിയ ലേഖനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ഹരിജൻസുഹൃത്തു വല്ലാതെ പരാതി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അയാളുടെ ഒന്നാമത്തെ പരാതി, ഞാൻ 'ഹരിജൻ' എന്ന മധുരശബ്ദം വിട്ടുകളഞ്ഞു, 'ഭംഗി' എന്ന പേർ ഉപയോഗിച്ചു എന്നാണ്. ലേഖകന്റെ വികാരാധീനമായ പ്രകൃതിയേയാണ് ഈ വിമർശനം വെളിവാക്കുന്നത്. 'ഹരിജൻ' എന്ന പേർ ആദ്യം എനിക്കു പറഞ്ഞുതന്നത് ഒരു ഗുജറാത്തി 'അയിത്തക്കാര'നായിരുന്നു; സന്തോഷപൂർവ്വം ഞാൻ അതു സ്വീകരിച്ചു. എങ്കിലും ഏതെങ്കിലും അവാന്തരജാതിയുടെ നിലവിലുള്ള പേർ ഒരിക്കലും ഉപയോഗിച്ചു കൂടെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. ഞാൻ എന്നെ ഒരു ഹരിജനായിട്ടാണു കണക്കാക്കുന്നത്; ഭംഗി ഹരിജനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും താണജാതിയാകുകൊണ്ടു, ഞാൻ എന്നെ ഭംഗി എന്നു വിളിക്കുന്നത് എനിക്കിഷ്ടമാണ്. ഇയ്യയിടെ ഞാൻ ഡൽഹിയിൽ രൂപജോലിക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ താമസിച്ചപ്പോൾ അവിടത്തെ ഹരിജനങ്ങളും പരാതി പറഞ്ഞു, ഞാൻ ഭംഗി എന്ന വാക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി, 'മെഹ്താർ' എന്ന വാക്ക് അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഒരേ ജോലിക്കു നിലവിലുള്ള ഏതു പേർ ഉപയോഗിച്ചാലും തരക്കേടില്ലെന്ന് അവരെ ധരിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. ഏറ്റവും താണപടിയായി കരുതപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠം അതാണ്—അതു ആരോഗ്യസംരക്ഷണം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട്. അതിനാൽ, പേരിനെക്കുറിച്ച് അവർ ശ്രദ്ധിക്കരുത്. 'ഭംഗി' എന്ന വാക്കിന്റെ ഉത്പത്തി എന്തായിരുന്നാലും, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അതു 'ശിവ'ജി'യുടെ മറ്റൊരു പേരാണ്. രൂപജോലിക്കാരനെ നിങ്ങൾ ഭംഗി എന്നു വിളിച്ചാലും മെഹ്താർ എന്നു വിളിച്ചാലും, ശിവജിയെപ്പോലെ അയാൾ മനുഷ്യൻ ആരോഗ്യം നൽകുന്നു—ഒരാൾ വീടു വൃത്തിയാക്കിയിട്ട്, മറ്റൊരാൾ മനസ്സു ശുദ്ധമാക്കിയിട്ട്.

ബി. തൊഴിൽമൂലമുള്ള കളങ്കം

5

രൂപജോലി എനിക്കിഷ്ടമാണ്. എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ പതിനെട്ടു വയസ്സായ ഒരു ബ്രാഹ്മണബാലൻ രൂപജോലിയുടെ ശുചിത്വം ആശ്രമവാസികളെ പഠിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി ആ ജോലി ചെയ്തു പോരുന്നുണ്ട്. ആ ബാലൻ പരിഷ്കർത്താവല്ല. അവൻ യാഥാസ്ഥിതികരുടെ ഇടയിൽ ജനിച്ചവളർന്നവനാണ്. അവൻ മുട

4. Harijan, 12-5-1946 (The Removal of Untouchability, p. 221)
5. Young India, 4-5-1921 (The Removal of Untouchability, p- 213)

ങ്ങാതെ ഗീതാപാരായണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്, ശ്രദ്ധയോടുകൂടി സന്ധ്യാ വന്ദനവും. അവന്റെ സംസ്കൃതശ്ലോകോച്ചാരണം എന്തെങ്കിലും കാര്യം സുബദ്ധമാണ്. അവൻ ജേന നടത്തുമ്പോൾ മധുരകോമളമായ സ്വരം ശ്രോതാവിനെ പ്രേമത്തിൽ അലിയിക്കുന്നു. എങ്കിലും അവൻ തോന്നി താനൊരു ഒന്നാത്തരം രൂപകാരൻകൂടി ആയില്ലെങ്കിൽ തന്റെ വിദ്യ പൂർണ്ണമാവുകയില്ലെന്ന്; ആശ്രമം രൂപജോലിക്കാരനെക്കൊണ്ട് അവന്റെ പണി വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്യിക്കണമെങ്കിൽ, താൻതന്നെ അതു ചെയ്തു മാതൃക കാണിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നും.

6

അയിത്തം തീരെ പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ, ഭംഗികൾ ശുചീകരണജോലി ചെയ്യാൻ കൂട്ടാക്കുകയില്ലെന്നു യേശുസേനേതില്ല—അവർക്കു തക്കകൂലി കൊടുക്കുകയും അവരോടു നന്നായി പെരുമാറുകയും ചെയ്യുമെങ്കിൽ. ലോകത്തിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലും ശുചീകരണജോലി വേണ്ടത്ര നന്നായി—ഇവിടത്തേക്കാളും നന്നായിട്ടെന്നുതന്നെ പറയാം—ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും ഭൃഷ്ടമായ ഈ നിരോധനം നീക്കം ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ ഭംഗികൾ നമ്മുടെ രൂപജോലി ചെയ്യാൻ കൂട്ടാക്കുകയില്ലെന്നു വിചാരിക്കുക; എന്നാൽ നാം തന്നെ അതു ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധരാകണം. മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി രൂപജോലി ചെയ്യുന്നതിൽ പാപമില്ലെന്നാണ് അയിത്തോച്ചാടനത്തിന്റെ ആന്തരം. —അമ്മ തന്റെ കുട്ടിയെ ശുചിയാക്കുന്നതിലോ, ഒരു നേഴ്സു തന്റെ രോഗിയെ ശുചിയാക്കുന്നതിലോ പാപമില്ലാത്തതുപോലെ തന്നെ.

7

ചോദ്യം: ഏതു ജോലി ചെയ്യുകകൊണ്ടാണോ 'അയിത്തക്കാർ' ഇന്ന് 'അയിത്തക്കാ'രായി കരുതപ്പെടുന്നത്, ആ ജോലി അവർ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു അങ്ങേയ്ക്കു അഭിപ്രായമുണ്ടോ?

ഉത്തരം: അയിത്തക്കാർ അവരുടെ തൊഴിലുകളും ഉദ്യോഗങ്ങളും ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്നില്ല.

8

ആരംഭകാലത്തു് അയിത്തം ഒരു ശുചീകരണനിയമമായിരുന്നു; ഇന്നും ഇന്ത്യയ്ക്കുപുറമേ ലോകത്തിൽ എല്ലായിടത്തും അങ്ങനെ

6. Young India, 22-6-1921 (The Removal of Untouchability, p. 214)
7. My Soul's Agony, 1933 (The Removal of Untouchability, p. 213)
8. Harijan, 11-2-1933 (The Removal of Untouchability, p. 214)

യാണു്. ഇതിനർത്ഥം ശുചിത്വമില്ലാത്ത ആളെയോ സാധനത്തെയോ തൊട്ടുകൂടെന്നാണു്; പക്ഷേ, അവന്റെ അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ അശുദ്ധി നീങ്ങിയാൽ ഉടനെ അവനോ അതോ തൊടാവുന്നതായിത്തീരുന്നു. അതിനാൽ രൂപജോലി ചെയ്യുന്നവർ, കൂലിക്കുനിൽക്കുന്ന ഭംഗിയോ, കൂലി വാങ്ങാത്ത അമ്മയോ ആരായാലും, ശുചിത്വമില്ലാത്തവരാണ്—കളിച്ച ശുദ്ധമായിത്തീരുന്നതുവരെ. അതിനാൽ എന്നെന്നും അയിത്തക്കാരനായി കരുതപ്പെടുന്നതിനുപകരം, സമുദായത്തിനുവേണ്ടി അശുദ്ധകർമ്മം ചെയ്ത ഭംഗി ഒരു സഹോദരനെപ്പോലെ കരുതപ്പെടുകയും ശുദ്ധനാകാൻ അവനോടു് അവസരം നൽകുകയും അതിനുവന്ന നിർബന്ധിക്കുകയും കൂടി ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ സമുദായത്തിലെ മറ്റൊരാൾക്കുവേണ്ടിയും പോലെ അവൻ സ്വീകാര്യനായിരിക്കണം. തന്നിമിത്തം കോർപ്പറേഷനു കരകൂട് ഇക്കാര്യത്തിൽ നേതൃത്വം വഹിക്കാവുന്നതാണു്; പക്ഷേ, പൗരന്മാർ നിർബന്ധിക്കാത്തതാൽ അതുണ്ടാവില്ല.

9

ഈ ലേഖനത്തിന്റെ തലക്കെട്ടിനു് ഉപയോഗിച്ച വാക്കുകൾ* ഞാൻ റസ്സിന്റെ പക്കൽനിന്നു് അപഹരിച്ചതാണു്; അദ്ദേഹമാകട്ടെ; അവ ബൈബിളിൽനിന്നും. ഞാൻ പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥം മുഴുവൻ വ്യക്തമാക്കാൻവേണ്ടി, 'പോലും' (Even) കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും 'ഇതു' (This) 'ഇവ' (These) യാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സാധുവായ തോട്ടി അഥവാ ഭംഗി അവസാനത്തെ കള്ളിയ്ക്കിലാണെന്നു തോന്നുന്നു—കട്ടികൾക്കു അമ്മ ഒരു സംഗതിയിൽ എത്രമാത്രം അനുപേക്ഷണീയയാണോ അത്രമാത്രം സമുദായത്തിനു് അനുപേക്ഷണീയനും പ്രധാനനുമായ അംഗം അവനാണെങ്കിലും. കട്ടികളുടെ ശുചീകരണത്തിനു് അമ്മയെന്നോണം സമുദായത്തിന്റെ ശുചീകരണത്തിനു് ഭംഗി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സവർണർക്കു സ്വന്തം ശുചീകരണജോലി ചെയ്യേണ്ടിവന്നിരുന്നെങ്കിൽ, ഭംഗിക്കു തന്റെ ജോലിയൊഴുത്ത് ഇന്നു പേറേണ്ടിവരുന്ന സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ പലതും എന്നേ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടേനെ. മഥുരയിലെ അയിത്തോച്ചാടനബോർഡു് അവിടത്തെ മുനിസിപ്പൽ ബോർഡിനയച്ച എഴുത്തിൽനിന്നാണു് താഴെ ചേർത്ത ഭാഗം ഞാൻ എടുത്തിട്ടുള്ളതു്:

'അധഃക്രമജാതികളെ നാം മാന്യംഗത്തിന്റെയും ദുരിതത്തിന്റെയും ഏതെന്തൊരു തലങ്ങളിലേക്കാണ് തള്ളിവിട്ടിട്ടുള്ളതെന്നു നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

9. Harijan, 18-3-1933 (The Removal of Untouchability, pp. 215-216)
 * "Even Unto These Last."

'ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞു കൃശഗാത്രിയായ ഒരു കിഴവി മലം നിറച്ച പാട്ടയുടെ ഭാരിച്ച കനം തലയിൽ പേറി, ദിവസേന രാവിലെ നഗരത്തിലെ ഇടവഴിയിലൂടെ മലം നിക്ഷേപിക്കുന്ന പറവിലേക്കോ, അതിടാൻമുള്ള കഴിയിലേക്കോ ഇഴഞ്ഞുപോകുന്ന ദയനീയമായ കാഴ്ചകളെ വികാരഭരിതനാകാത്തവൻ ഹൃദയശൂന്യനായിരിക്കണം. ഈ സമ്പ്രദായം പഴക്കമുള്ളതാണെങ്കിലും മനുഷ്യാചിതമല്ലാത്തതും ശൂന്യവും അപരിഷ്കൃതകാലത്തിന്റെ അവശിഷ്ടവുമാണ്. അത് അനാരോഗ്യകരമാണ്. മൂടാത്ത അഥവാ മുഴുവനും മൂടാത്ത ഈ പാട്ടുകളിന്മേൽ കാരറടിച്ച മലം വഴിയൊരുകാരുടെമേലും ക്ഷേപദാർശനങ്ങൾ വില്ലുന്ന ഷാപ്പുകളിലും ചെന്നെത്തുന്നതായി പലപ്പോഴും കാണാറുണ്ട്. ബുദ്ധിയുടെയും വിവേകത്തിന്റെയും ഇരിപ്പിടമായ ഈശ്വരനിദർശനമായ മനുഷ്യന്റെ ഉത്തമാംഗം ഒരിക്കലും ഈ മലിനഭാരം ചുക്കുൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതല്ല. അതു വഹിക്കുന്ന മനുഷ്യന്റെ എല്ലാ ആത്മാഭിമാനവും അന്തസ്സും നശിക്കുന്നു. എന്നാലോ, ആർക്കുചേണ്ടിയുള്ളതാണ് ഈ സേവനം? നഗരത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളേ, ഭവാനാർ ഇക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ചും ഈ ശൂന്യതയിൽ നിങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരവാദിത്വത്തെക്കുറിച്ചും ആലോചിക്കണം. പരിഹാരം ലഘുവാണ്. കൈകൊണ്ടു വലിക്കാവുന്ന വണ്ടികൾ വാങ്ങൂ. മിണ്ടാപ്രാണികളായ നിങ്ങളുടെ പണിക്കാർ മലം കൊണ്ടുപോകാൻ തലയ്ക്കുപകരം അവ ഉപയോഗിക്കട്ടെ. നിങ്ങളുടെ പര്യാലോചനയ്ക്കു മറെറൊരു കാര്യം കൂടി; ഓരോ കള്ളുസിലും ലോഹംകൊണ്ടോ മണ്ണുകൊണ്ടോ ഉള്ള പാത്രം വച്ചിരിക്കണം, മലം നീക്കംചെയ്യുന്ന പണിയുടെ വൃത്തി കേടു കുറയ്ക്കാൻ.'

ഈ ലേഖകന്റെ ഇത്തീരി ചമൽക്കാരമുള്ള ഭാഷകളെ വായനക്കാർ ചിരിക്കരുത്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു പരമസത്യമാണ്. ഭംഗികൾ ഇതുവരെ പരാതിപറയാതെ അവരുടെ പണി ചെയ്തുപോന്നു. അതിനാൽ ഇവരെങ്ങനെ നൂററാണ്ടുകളായി സമുദായത്തെ സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നവെന്നറിയാൻ സമ്പർണാരിന്ദുക്കൾ മെനക്കെട്ടിട്ടില്ല. ഈ സമുദായസേവകരെ നാം അയിത്തക്കാരായി കരുതിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവരുടെനേരെയോ അവരുടെ പണിയുടെ നേരെയോ നാം കണ്ണടയ്ക്കുമായിരുന്നില്ല. യഥേഷ്ടം അങ്ങനെ കണ്ണടച്ചിട്ടും അവരെ നരകത്തിലേക്കു തള്ളിവിട്ടിട്ടും, കള്ളുസുകൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന അവരുടെ നഗരങ്ങളിലേക്കു നാംതന്നെ ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുന്നു, നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടുമുള്ള വൃത്തികൾ കാണാനോ അവിടെയുള്ള ദർശനം ശ്രദ്ധിക്കാനോ മെനക്കെട്ടാറുമില്ല. മഥുരയിലെ ഭംഗികളേയും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയെയും സംബന്ധിച്ച് എന്തൊക്കെ സത്യമാണോ അതൊക്കെ ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ ഭംഗികളെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളെയും സംബന്ധിച്ചും സത്യമാണ്. മഥുര

യിലെ അയിത്തോല്പാദനബോർഡ് നിർദ്ദേശിച്ച പരിഷ്കാരം ഏറ്റെടുക്കും അഭിലഷണീയമാണ്, വലിയ ചെലവുകൂടാതെ ഓരോ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും നടപ്പിൽ വരുത്താവുന്നതും.

ഒരു ജെമിനാർ അലഹബാദിലെ തെരുവുകളിൽ ആരംഭിച്ച തുച്ഛജോലിയെപ്പറ്റിയുള്ള വാർത്ത ഈയിടെ അലഹബാദിലെ 'ലീഡർ' പത്രത്തിൽ ഞാൻ വായിക്കുകയുണ്ടായി. രണ്ടുദിവസം ആ പണി തുടർന്നപ്പോഴേക്കും ആ ശ്രേഷ്ഠസേവനം ആരംഭിച്ച ഉത്സാഹശീലരായ ചെറുപ്പക്കാർ പാട്ടുപകരം അതിലും നല്ല മറ്റൊരു ഉപായം കണ്ടുപിടിച്ചു. ഫെബ്രുവരി 27-ാം തീയതിയിലെ അത് 'ലീഡർ'ൽ നിന്നെടുത്തതാണ് ഈ വരികൾ: 'കള്ളസുകളിൽ നിന്നു മലം നീക്കംചെയ്യാൻ തോട്ടികൾ ഇപ്പോൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന പാട്ടുകൾക്കു പകരം എടുത്തുമാറാവുന്ന ബക്കറുകൾക്കോടു കൂടിയ ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള ഭാരംകുറഞ്ഞ കൈവണ്ടികൾ ഏറ്റെടുത്താൻ ഒരു ശ്രമം നടന്നുവരുന്നു. ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ചു കൈവണ്ടികളുടെ ചെലവു വഹിക്കുക തോട്ടികളെ നിയമിക്കുന്നവരാണ്. പ്രചരണത്തിനായി ഇത്തരമൊരു ചെറിയ വണ്ടി സ്വയം ചെലവിൽ നിർമ്മിക്കുവാൻ അലഹബാദ് ലാജർണൽ കമ്പനിയുടെ മാനേജർ ഔദാര്യപൂർവ്വം ഏറ്റെടുത്തതായി അറിയുന്നു. ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ച് ഓരോ സ്വകാര്യകള്ളുസിലും രണ്ടു പാത്രങ്ങൾ വെച്ചുരിക്കണം. കാളിമാണികാ ആസ്ഥാനത്തിലോ അതിനു സമീപത്തോ ഒരു പബ്ളിക് കളിമുറി പണിചെയ്യാൻ സ്വന്തം പേർ വെളിപ്പെടുത്താതെ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ കുറെ പണം സംഭാവന ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത സ്ഥലത്തു മുനിസിപ്പാലിറ്റി ഓഫീസിലും വെള്ളം കിട്ടാനുള്ള സൗകര്യവും ഉണ്ടാക്കിയാൽ ഈ പണി ആരംഭിക്കും.'

ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ തീയതിക്കുശേഷം ഇന്നുവരെയുള്ള ദിവസത്തിനിടയിൽ ആ ഉത്സാഹവായ്പു നശിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു. ഉത്സുകരായ കുറച്ചു പ്രവർത്തകർ തുടർന്നു പണിയെടുക്കുകയേ വേണ്ടൂ; എന്നാൽ അത്യാവശ്യമായ ഈ പരിഷ്കാരം ഓരോ പട്ടണങ്ങളിലും നടന്നുവരണം.

കുറച്ചു മുൻകരുതലും വളരെ കുറച്ചു പണച്ചെലവുംകൊണ്ട് ഇന്ത്യയിൽ സർവ്വത്ര ആരംഭിക്കാവുന്നതും ഹരിജനങ്ങളുടെ സുഖത്തിനും ശുചിത്വത്തിനും പൊതുവിൽ സമുദായത്തിന്റെ ആരോഗ്യവർദ്ധനയ്ക്കും ഇടയാക്കുന്നതുമായ മൂന്നു പരിഷ്കാരങ്ങളാണ് ഇവ. സമുദായത്തിലെ ഈ പാവങ്ങളോടു നാം നമ്മോടെന്നപോലെതന്നെ പെരുമാറണമെന്നു മാത്രം.

10

മലം കൈകൊണ്ടു തൊടുന്നതു കൂടാതെ കഴിക്കാൻവേണ്ടി അംഗീകൃതരൂപത്തിലുള്ള പാത്രങ്ങളും ചൂലുകളും പണിയെടുക്കുന്ന സമയത്തേക്കു പ്രത്യേകം ഉടുപ്പും വേണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കണമെന്നു ഞാൻ പറയും. ഇൻസ്പെക്ടർമാർക്കും ഓവർസിയർമാർക്കും ഇത്തരം മനുഷ്യസ്നേഹപരമായ ശുചീകരണജോലിയിൽ പരിശീലനം നൽകണം; അവർ എങ്ങനെയെങ്കിലും പണിയെടുപ്പിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചാൽ പോരാ. ഏറ്റവും അധികം അശുചി, ഏറ്റവും കുറച്ചു പണി, അതോടുകൂടി കൈകളിലി, അഴിമതി, ദുഷിച്ച പെരുമാറ്റം ഇതൊക്കെയാണു് ഇന്നത്തെ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ.

11

ചോദ്യം: ഫു്ളഷു്സമ്പ്രദായം സ്വീകരിക്കുന്നതു് അയിത്തം നീക്കംചെയ്യാനുള്ള ഒരു വഴിയായി അങ്ങു് കരുതുന്നുണ്ടോ? അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ യന്ത്രങ്ങൾ ഇഷ്ടമല്ലെന്ന കാരണത്താൽ ആ സമ്പ്രദായം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനെ താങ്കൾ എതിർക്കുകയില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

ഉത്തരം. ധാരാളം വെള്ളം കിട്ടാനുള്ളിടത്തും സാധുക്കൾക്കു ബുദ്ധിമുട്ടിനു് ഇടയാക്കാതെ നവീനശുചീകരണരീതി നടപ്പിൽ വരുത്താവുന്നിടത്തും എന്നിങ്ങനെ വിരോധമില്ല. വാസ്തവത്തിൽ നഗരത്തിന്റെ ആരോഗ്യം മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള ഒരു മാർഗമെന്ന നിലയിൽ അതിനെ സ്വാഗതം ചെയ്യുകയാണു വേണ്ടതു്. തൽക്കാലം പട്ടണങ്ങളിലേ അതു നടപ്പാക്കാൻ കഴിയും. യന്ത്രത്തോടുള്ള എന്റെ എതിർപ്പ് വളരെ തെറ്റായരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. യന്ത്രത്തോടു്, അതു യന്ത്രമാണെന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം എന്നിങ്ങ വിരോധമില്ല, ശരീരപ്രയത്നം ആവശ്യമില്ലാതാക്കുകയും തൊഴിലാളികൾക്കു തൊഴിലില്ലാതാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന യന്ത്രത്തിനു ഞാനെതിരാണ്. ഫു്ളഷു്സമ്പ്രദായം അയിത്തമില്ലാതാക്കുമോ എന്ന കാര്യം വളരെ സന്ദിഗ്ദ്ധമാണു്. അയിത്തം നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽനിന്നു പോകണം. മുകളിൽ പറഞ്ഞ മാതിരി ഉപായംകൊണ്ടാണു് അതു തീരോവേഷിക്കുകയില്ല. നാമെല്ലാം ഭംഗികളായിത്തീരുകയും രൂപജോലിയുടെയും കളുസു് വൃത്തിയാക്കുന്ന പണിയുടെയും അന്തസ്സു് മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ അയിത്തം ഉച്ചാടനം ചെയ്യപ്പെടുകയില്ല.

10. Harijan, 6-10-1946 (The Removal of Untouchability, p. 224)
 11. Harijan, 15-9-1946 (The Removal of Untouchability, p. 225)

സി. കുടുംബരംഗം—മിശ്രഭോജനം മിശ്രവിവാഹം മുതലായവ

12

....സർവശക്തന്റെ സിംഹാസനത്തിന്റെ മുമ്പിൽ നമ്മെപ്പറ്റി വിധി പറയുക നാം എന്തു ക്ഷേിച്ചുവെന്നോ, നമ്മെ ആരൊക്കെ തൊട്ടുവെന്നോ നോക്കിയിട്ടല്ല; നാം ആരെ എങ്ങനെ സേവിച്ചു എന്നു നോക്കിയിട്ടാണ്. കഷ്ടപ്പാടിൽപ്പെട്ട ഒരൊറ്റയാളെ നാം സേവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഈശ്വരൻ നാം ഇഷ്ടരായിത്തീരും. ട്രസ്റ്റിംഗ് സർഗ്ഗമെന്നപോലെ ചീത്ത ക്ഷേണവും ലഹരിയുണ്ടാക്കുന്ന ക്ഷേണവും വൃത്തികെട്ട ക്ഷേണവും നാം വർജിക്കണം. എങ്കിലും അവയുടെ പ്രാധാന്യവുമായി യാതൊരു പൊരുത്തവുമില്ലാത്ത ഒരു സ്ഥാനം നാം അവയ്ക്കു നൽകരുത്. വഞ്ചന, കാപട്യം മുതലായ ദുർവൃത്തികൾക്കു മറയായി നാം ചില ക്ഷേണങ്ങളുടെ കാര്യത്തിലുള്ള വർജനത്തെ ഉപയോഗിക്കരുത്. നമ്മുടെ ആത്മീയാഭ്യുദയത്തിനു കോട്ടം തട്ടിക്കളയുന്ന യെന്നു നാം ഒരു പതിതസഹോദരനെയോ മലിനസഹോദരനെയോ സേവിക്കാതിരിക്കരുത്.

13

അയിത്തോച്ചാടനത്തിനു മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും കൂടിയെ കഴിയു എന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. വർണാശ്രമധർമ്മത്തിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഭംഗികളുടെയൊന്നിച്ചിരുന്ന ഞാൻ ക്ഷേിക്കാറുണ്ട്. ഞാൻ ഒരു സന്യാസിയാണോ എന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സന്യാസിക്കു വിധിച്ച നിയമങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുക ഈ കലിയുഗത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും സാധ്യമാണോ എന്നു ഞാൻ സഗൗരവം സംശയിക്കുന്നു. എങ്കിലും സന്യാസമാർഗ്ഗത്തിലൂടെയാണു ഞാൻ മനഃപൂർവ്വം ചരിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ ഈ നിയന്ത്രണങ്ങൾ അനുസരിക്കുക എനിക്കാവശ്യമല്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അവയെ അനുസരിക്കൽ എനിക്കു ദോഷകരമായെന്നു വരാം. മിശ്രവിവാഹത്തിന്റെ പ്രശ്നമാകട്ടെ, എന്നെപ്പോലുള്ളവർക്കില്ല. എന്റെ പരിപാടിയിൽ മിശ്രവിവാഹം ഉൾപ്പെടുകയില്ലെന്നുമാത്രം പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

എന്റെ ഗോത്രത്തിൽത്തന്നെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും ഒന്നിച്ചിരുന്ന ക്ഷേിക്കാറില്ലെന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയട്ടെ. ഞങ്ങളുടെ വൈഷ്ണവകുടുംബങ്ങളിൽ ചിലതിൽ മറ്റുള്ളവരുടെ അടുക്കളപ്പാത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുകയോ, മറ്റുള്ളവരുടെ അടുക്കളയിൽനിന്നു

12. Young India, 5-1-1922 (The Removal of Untouchability, p.71)
13. Young India, 22-1-1925 (The Removal of Untouchability, pp. 72-74)

കൊണ്ടുവന്ന തീകൊണ്ടു ക്ഷേണം പാകംചെയ്കയോ പതിവില്ല. ഇതു അന്ധവിശ്വാസമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു പറയാം. പക്ഷേ, ഞാൻ അതങ്ങനെയൊന്നു കരുതുന്നില്ല. തീർച്ചയായും ഹിന്ദു മതത്തിന് ഇതുകൊണ്ടു യാതൊരു ദോഷവുമില്ല. എന്റെ ആശ്രമത്തിൽ ഒരയിത്തക്കാരനായ ഭയാഭയം യാതൊരു വ്യത്യസ്തവും കൂടതെ മറ്റുള്ളവരുടെ കൂട്ടത്തിലിരുന്നു ക്ഷേണംകഴിക്കുന്നു. ഏകിലും ആശ്രമത്തിനു പുറത്തു ഇങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ ആരേയും ശാസിക്കാറില്ല. പിന്നെ, നിങ്ങൾക്കറിയാം, മാളവ്യജിയോടു് എനിക്കെത്രയേറെ ബഹുമാനമുണ്ടെന്നു്. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാൽ കഴുകും. എങ്കിലും ഞാൻ തൊട്ടു ക്ഷേണം അദ്ദേഹം കഴിക്കുകയില്ല. ഇതു നിന്ദയുടെ ലക്ഷണമായി കരുതി ഞാൻ ക്ഷോഭിക്കണമോ? തീർച്ചയായും പാടില്ല; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എനിക്കറിയാം യാതൊരു നിന്ദയും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലെന്നു്.

മര്യാദധർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കണമെന്നു് എന്റെ മതം അനുശാസിക്കുന്നു. പണ്ടത്തെ ഗൃഹിമാർ ധ്യാനത്തിലൂടെ വിപുലമായ ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തി; അവയുടെ ഫലമായി അവർ ചില സത്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തി; ഒരുപക്ഷേ, മറ്റൊരു മതത്തിലും കാണാത്തവ ഇവയിലൊന്നു്, ചില ജാതി ക്ഷേണങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ ആത്മീയ സൗഖ്യത്തിനു ഹാനികരങ്ങളാണെന്നതായിരുന്നു. അതിനാൽ, അവ കഴിക്കരുതെന്നു് അവർ വിധിച്ചു. ഒരൊക്കു വിദേശസഞ്ചാരം ചെയ്യേണ്ടിവന്നുവെന്നും, ക്ഷേണത്തെ സംബന്ധിച്ച തന്റേതിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ആചാരസമ്പ്രദായങ്ങളുള്ളവരുടെ കൂടെ താമസിക്കേണ്ടിവന്നുവെന്നും വിചാരിക്കുക. നമ്മുടെ ചുറ്റുപാടുമുള്ളവരുടെ സാമൂഹ്യാചാരങ്ങളുടെ പിടി ചിലപ്പോൾ എത്ര മുറുകുമുള്ളതായിരിക്കുമെന്നു് അറിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ടു് ഇത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ സഹായമാകാൻവേണ്ടി അവർ മര്യാദധർമ്മം നിശ്ചയിച്ചു.

എന്നാൽ, മര്യാദധർമ്മത്തിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിലും അതു ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത അംശമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ദോഷമൊന്നും സംഭവിക്കാതെ ഈ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ ഉപേക്ഷിക്കാമെന്നുകൂടി എനിക്കു തോന്നുന്നുണ്ടു്. എങ്കിലും അയിത്തോല്പാടനംകൊണ്ടു് ഉദ്ദേശിച്ച പരിഷ്കാരത്തിൽ മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും അരുതെന്നു നിശ്ചയം ഇല്ലാതാക്കാൻ വ്യവസ്ഥയില്ല. പൊതുജനങ്ങൾ ഈ നിയന്ത്രണങ്ങൾ പാടെ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു ശുപാർശ ചെയ്യാൻ എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല—കാപട്യവും അഭിപ്രായസ്ഥിരതയില്ലായ്മയും എന്റെ മേൽ ആരോപിച്ചാൽപ്പോലും. ഉദാഹരണത്തിനു്, മുസ്ലീംഗൃഹങ്ങളിൽനിന്നു യഥേഷ്ടം ക്ഷേണംകഴിക്കാൻ എന്റെ പുത്രനെ ഞാൻ അനുവദിച്ചു; കാരണം, എന്തു കഴിക്കാം; എന്തു കഴിക്കാൻ പാടില്ലാ

എന്നു് അവനറിയാമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. മുസ്ലീംഗൃഹങ്ങളിൽനിന്നു ഭക്ഷണംകഴിക്കാൻ എനിക്കുതന്നെ യാതൊരു വിരോധവുമില്ല—ഭക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചു കണിശമായ ചില നിശ്ചയങ്ങൾ എനിക്കുള്ളതുകൊണ്ടു്. അലിഗറിൽവെച്ചുണ്ടായ ഒരു സംഭവം ഞാൻ പറയാം. സ്വാമി സത്യദേവു ഞാനും ഖ്യാജാസാഹിബിന്റെ അതിഥികളായിരുന്നു. സ്വാമി സത്യദേവു് എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളോടു യോജിക്കുന്നവനല്ല. ഞങ്ങൾ അവയെപ്പറ്റി വാദിച്ചു. ഒരു മുസൽമാൻ തന്ന ഭക്ഷണം ഞാൻ കഴിക്കാതിരിക്കുന്നതു്, എന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം തെറ്റായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു—സ്വന്തം മദ്യാദി അദ്ദേഹം ലഘൂകരിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചു തെറ്റായിരിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ. അതിനാൽ സ്വാമി സത്യദേവിനു ഭക്ഷണം പാകംചെയ്യാൻ വേറെ ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തു. ഇതുപോലെതന്നെ ഞാൻ ബാറിസാഹിബിന്റെ അതിഥിയായിരുന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങളെല്ലാം അങ്ങാടിയിൽനിന്നു പുത്തനായി വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരണമെന്നു കർശനമായ ഉപദേശത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ ഞങ്ങളുടെ വെപ്പുകാരനായി ഏർപ്പെടുത്തി. എന്തിനാണു് ഈ അസൗകര്യമൊക്കെ സഹിക്കുന്നതെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു എന്തെന്നോ എന്റെ കൂട്ടുകാരനെയോ മതംമാറ്റാനുള്ള എന്തെങ്കിലും ഗൂഢാഭ്യൂഹ്യം തനിക്കുണ്ടെന്നു പൊതുജനങ്ങൾ തീരെ സംശയിക്കാതിടവരുതെന്നു്. ആ ഒരൊറ്റ സംഭവം ബാറിസാഹിബിനോടു് എനിക്കുള്ള ബഹുമാനം വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

14

മിശ്രഭോജനം ഒരുത്യാവശ്യപരിഷ്കാരമാണെന്നു സ്വന്തം നിലയ്ക്കു് എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. എങ്കിലും ആ നിയന്ത്രണം ആകെ വേണ്ടെന്നു വയ്യാനുള്ള പ്രവണതയെ ഞാൻ അംഗീകരിക്കുന്നു. ആ നിയന്ത്രണത്തിനു് അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ കാരണങ്ങൾ എനിക്കറിയാം. ഞാൻ യുതികൂട്ടുകയില്ല. മറെറാരാളൊന്നിച്ചിരുന്നതാൻ ഭക്ഷിക്കുകയില്ലെന്നു് ആരെങ്കിലും പറയുന്നതു പാപമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ഒരാം മിശ്രഭോജനം വേണമെന്നു വാദിക്കുകയും അതനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു പാപമാണെന്നും ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. എങ്കിലും മറ്റുള്ളവരുടെ വികാരങ്ങളെ മാനിക്കാതെ ആ നിയന്ത്രണം ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള ശ്രമത്തെ ഞാൻ ചെറുക്കും. നേരെമറിച്ചു്, ഇക്കാര്യത്തിൽ അവരുടെ 'ശുദ്ധാശുദ്ധങ്ങളെ ഞാൻ മാനിക്കും.

14. Young India, 19-3-1925 (The Removal of Untouchability, p. 74)

15

അയിത്തോച്ചാടനത്തിനു മിശ്രഭോജനവും മിശ്രവിവാഹവും ആവശ്യമാണോ?

അല്ല എന്നും അതെ എന്നുമാണ് എന്റെ ഉത്തരം. 'അല്ല,' കാരണം, അതു ഹരിജൻസേവക്സംഘത്തിന്റെ പരിപാടിയിൽ പ്പെട്ടതല്ല. മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, വിവാഹവും ഭക്ഷണവും വ്യക്തിയുടെ കാര്യങ്ങളുമാണ്. ഒരാളോടു് അയാളുടെ ഇഷ്ടത്തിനെ തിരായി ഒരു ചെൺകട്ടിയെ സ്വീകരിക്കാനോ, ആരുടെയെങ്കിലു മൊപ്പമിരുന്നു ഭക്ഷിക്കുവാനോ പറയാൻ ആർക്കും അധികാരമില്ല. എന്നാൽ ഇതോടൊന്നിച്ചുതന്നെ എന്റെ ഉത്തരം 'അതെ' എന്നുമാ ണ്; കാരണം, അയിത്തത്തെയോ അധമത്വത്തെയോ അടിസ്ഥാ നമാക്കി ഒരാരം മറ്റൊരാരം തൊട്ടു ഭക്ഷണം സ്വീകരിക്കാതിരു ന്നാൽ അയാൾ അയിത്തം ആചരിക്കുകയാണ്. മറ്റുചാക്കുകളിൽ, മിശ്രഭോജനത്തെയോ മിശ്രവിവാഹത്തെയോ തടയാൻ അയിത്തം കാരണമാകരുത്.

16

ചോദ്യം: ഹരിജൻസേവക്സംഘം അംഗങ്ങൾക്ക് അയി ത്തക്കാരൊന്നിച്ചിരുന്ന ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ കൂട്ടാക്കാതിരിക്കാമോ? ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള താങ്കളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ വല്ല മാറ്റവും വന്നിട്ടുണ്ടോ?

ഉത്തരം: ഒരു കാലത്തു ഞാൻ പറയുകതന്നെ ചെയ്തു, മിശ്ര ഭോജനം അയിത്തോച്ചാടനത്തിനു കൂടിയെ കഴിയു എന്നില്ലെന്ന്. സ്വന്തം നിലയ്ക്കു് ഇന്നു ഞാനതിനനുക്രമമാണ്. ഞാനതു പ്രോ ത്സാഹിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു്. വാസ്തവത്തിൽ ഇന്നു ഞാൻ ഇതിനപ്പുറവും പോകാറുണ്ടു്.

17

പടിദാർ ആശ്രമത്തിലെ (സ്മാത്ത്) ഒരു സുഹൃത്തു ശ്രീ നരഹ രീപരീഖിനു ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

'ഇന്ത്യയിൽ ഗാന്ധിജി രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ പ്രവേശി ച്ചതു മുതൽ ഈ അയിത്തോച്ചാടനപ്രസ്ഥാനത്തിനു വളരെ ശക്തി കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു സവർണഹിന്ദുവിനു വിവാഹം ചെയ്യാൻ അ ട്യേസ്കമ്പിദ്യയായ ഒരു ഹരിജൻബാലികയെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ അദ്ദേ

15. Harijan, 23-3-1934 (The Removal of Untouchability, p. 81)
16. Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 83)
17. Harijan, 7-7-1946 (The Removal of Untouchability, pp. 84-85)

ഹൃദയം കഴിയുമെങ്കിൽ അതു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനു ഒരുതരത്തിൽ സഹായമാകും. പക്ഷേ, മറ്റൊരുതരത്തിലും ഈ കാര്യത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സ്രീവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ നമ്മുടെ രാജ്യം ഇന്നും പിന്നണിയിലാണ്. സർവ്വഥാ പിന്നണിയിൽപ്പെട്ട ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിലാകട്ടെ, പഠിപ്പിച്ചു പെൺകുട്ടികളെ വിരൽകൊണ്ടെണ്ണാം. സവർണഹിന്ദുക്കളെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ അവർ സ്വസമുദായംവിട്ടു സവർണഹിന്ദുക്കളിൽ ലയിക്കും. സ്വസമുദായത്തിൽത്തന്നെനിന്നു ഹരിജൻസഹോദരികളെ സേവിക്കാൻ അവർക്കു സാധിക്കാതാവും. ഇത്തരം ഒന്നോ രണ്ടോ സംഗതികൾ എന്നിക്കറിയാം.

‘ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾ ഒരുതരത്തിൽ ഹരിജനങ്ങളെ അജ്ഞതയിൽത്തന്നെ നിലനിർത്താൻ സഹായിക്കുമെന്നും പറയാം. ഒരു സമുദായത്തിന്റെ പുരോഗതി അതിലെ സ്രീകളെ ആശ്രയിച്ചാണ് നിൽക്കുന്നത്. അവരിൽ ഏറ്റവും നല്ല സ്രീകളെ സവർണർക്കു കൊടുത്തു ബാപ്റ്റ ഹരിജനങ്ങൾക്ക് ഇന്നത്തെ അവരുടെ കഠിനമായ അജ്ഞതയിൽനിന്നു പുറത്തുകടക്കാനുള്ള വാതിൽ കൊട്ടിയടയ്ക്കുകയാണ്. ഇതു നിർത്തണമെന്നും എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഹരിജൻ ബാലികമാർ സവർണഹിന്ദുക്കളെ വിവാഹം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അതു് ആ ദമ്പതികൾ ഹരിജൻസേവനത്തിനു സ്വജീവിതം ഉഴിഞ്ഞുവെക്കുന്ന വ്യവസ്ഥയോടുകൂടിയായിരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ സ്വസമുദായത്തിലെ യുവാക്കളെത്തന്നെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ പഠിപ്പിച്ചു ഹരിജൻബാലികമാരെ പ്രേരിപ്പിക്കണം. ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ അഭ്യസ്തവിദ്യാരാണെങ്കിൽ അവർ മറ്റുള്ളവർക്കു അനുകരിക്കാവുന്ന മാതൃകകളായിത്തീരും.

‘ഞങ്ങളുടെ ആശ്രമത്തിൽ ഹരിജൻവിദ്യാർത്ഥികളും മറ്റു വിദ്യാർത്ഥികളും യാതൊരു വ്യത്യാസവും കൂടാതെയാണ് ഒരുമിച്ചു താമസിക്കുന്നതെന്നു താങ്കൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഒന്നോ രണ്ടോ ഹരിജൻവിദ്യാർത്ഥികളെ പരീക്ഷിതം ലാൽ ഒരോ കൊല്ലവും ഞങ്ങൾക്ക് അയച്ചുതരുന്നു. ഇക്കൊല്ലം രണ്ടുപേരുണ്ടായിരുന്നു. അവരിലൊരാൾ എന്നോടു പറഞ്ഞു: ‘ബാപ്റ്റ എന്തുകൊണ്ടു പഠിപ്പിച്ചു സവർണഹിന്ദുബാലികമാർ പഠിപ്പിച്ചു ഹരിജൻബാലന്മാരെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നില്ല? ഇതാണ് അദ്ദേഹം ശരിക്കു ചെയ്യേണ്ടതു്. സവർണഹിന്ദുബാലികമാർ ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഹരിജനങ്ങളെപ്പോലെ ജീവിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഹരിജൻസഹോദരികൾക്ക് അവരിൽനിന്നു പലതും പഠിക്കാൻ കഴിയും; ഹരിജനോദ്ധാരണത്തിനു ശക്തികൂടുകയും ചെയ്യും.’ ഈ ചോദ്യത്തിനു മറുപടി പറയാൻ എനിക്കു കഴിയും. എങ്കിലും ബാപ്റ്റതന്നെ മറുപടി പറയുന്നതാണ് എനിക്കിഷ്ടം. ഇതു സഗൗരവമായ പര്യായോചന അർഹിക്കുന്നു.’

പഠിച്ചുള്ള ഹരിജൻബാലിക സവർണഹിന്ദുവിനെ വിവാഹം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ആ ദമ്പതികൾ സ്വജീവിതം ഹരിജൻസേവനത്തിന് വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത്തരം വിവാഹങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യം ഒരിക്കലും സുഖാനുഭോഗമാകരുത്. അങ്ങനെയൊന്നുതന്നെ അനുചിതമാണ്. ഞാൻ അതൊരിക്കലും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയില്ല. ഏറ്റവും നല്ല ഉദ്ദേശ്യങ്ങളോടുകൂടി നടത്തപ്പെട്ട വിവാഹം പരാജയമായെന്നും വരാം. അത്തരം അനിഷ്ടസംഭവം ആർക്കും തടുക്കാനാവില്ല. ഒരൊറ്റ ഹരിജൻബാലികയെങ്കിലും ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവമുള്ള ഒരു സവർണഹിന്ദുവിനെ വിവാഹം കഴിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു ഹരിജനങ്ങൾക്കും സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കും രണ്ടു കൂട്ടർക്കും ഗുണമുണ്ടാകും. അവർ നല്ലൊരു കീഴ്വഴക്കം സൃഷ്ടിക്കും. ഹരിജൻബാലിക യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗുണവതിയാണെങ്കിൽ അവളുടെ സൗരഭ്യം സർവത്ര പരക്കുകയും തന്റെ മാതൃക അനുകരിപ്പാൻ മറ്റുള്ളവരെ അവൾ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇത്തരം വിവാഹങ്ങൾകൊണ്ടു സമുദായം പരിഭ്രാന്തമാകുന്നതു നിലയ്ക്കും. അതിൽ യാതൊരു തെറ്റുമില്ലെന്ന് അവർക്കു ബോധ്യം വരും. ഇത്തരം വിവാഹത്തിൽനിന്നു ജനിക്കുന്ന കുട്ടികൾ നല്ലവരാണെങ്കിൽ അവരും അയിത്തോല്പാദനത്തിന് സഹായമാകും. ഓരോ പരിഷ്കാരവും ഒപ്പിനെപ്പോലെ വളരെ മെല്ലെയോ പുരോഗമിക്കൂ. ഈ മന്ദഗതിയെക്കുറിച്ചുള്ള അസംഗ്രഹം പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പ്രവർത്തനരീതിയെപ്പറ്റിയുള്ള അജ്ഞതയെയാണു വെളിവാക്കുന്നത്. സവർണഹിന്ദുബാലികമാർ ഹരിജൻഭർത്താക്കന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു തീർച്ചയായും അഭിലഷണീയമാണ്. അതാണു അധികം നല്ലതെന്നു പറയാൻ എനിക്കു സങ്കോചമുണ്ടു്. സ്രീകൾ പുരുഷന്മാരേക്കാൾ മോശക്കാരാണെന്നു് അതിനർത്ഥം വരും. ഇത്തരം അധമബോധം ഇന്നുണ്ടെന്നു എനിക്കറിയാം. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ പറയുന്നു. സവർണഹിന്ദുബാലിക ഹരിജനെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതാണു ഹരിജൻബാലിക സവർണഹിന്ദുവിനെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതെന്നു്. എനിക്കു കഴിവുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്റെ അധീനതയിൽവരുന്ന സവർണഹിന്ദു ബാലികമാരെല്ലാം ഞാൻ പ്രേരിപ്പിക്കും, ഹരിജൻഭർത്താക്കന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ. ഇതു ഏറ്റവും ദീർഘകരമാണെന്നു് അനുഭവംകൊണ്ടു് എനിക്കറിയാം.

പഴക്കംചെന്ന അബദ്ധധാരണകൾ നീക്കംചെയ്യാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്. ഈ അബദ്ധധാരണകളെ കളിയാക്കാനും പാടില്ല. ക്ഷമയോടുകൂടെ അവയെ തരണംചെയ്യണം. ഹരിജനെ വിവാഹം ചെയ്തതോടുകൂടി തന്റെ ചുമതലയവസാനിച്ചുവെന്നു വിചാരിച്ചു് ഒരു പെൺകുട്ടി സുഖലോലുപയായിത്തീരുകയാണെങ്കിൽ, അവസാനത്തെ നില ആദ്യത്തേതിനെക്കാൾ വഷളാകും. ഓരോ വിവാഹത്തിന്റെയും അവസാനപരീക്ഷ ദമ്പതികളുടെ സേവനമനോഭാവത്തെ അതത്രമാത്രം വികസിച്ചുവെന്നു നോക്കലാണു്. ഓരോ

മിശ്രവിവാഹവും അത്തരം വിവാഹങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അവമതി കറുത്തുവാൻ സഹായിക്കും. അവസാനം ഭംഗിയെന്ന മനോഹരശബ്ദത്താൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരൊറ്റ ജാതിയേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ; അതായത്, പരിഷ്കർത്താവ് അഥവാ മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നവൻ. ഇത്തരമൊരു നല്ല കാലം വരട്ടെ എന്നു നമ്മളെല്ലാം പ്രാർത്ഥിക്കുക.

എന്റെ ഏറ്റവും നല്ല ആഗ്രഹങ്ങൾപോലും അവ പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെട്ടതുകൊണ്ടുമാത്രം സഫലമാവുകയില്ലെന്ന് ആ ലേഖകൻ മനസ്സിലാക്കണം. എന്റെ പ്രഖ്യാപനത്തിനുശേഷം ഒരൊറ്റ ഹരിജൻബാലികയേയെങ്കിലും സവർണഹിന്ദുവിനു വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കാൻ ഇതുവരെ എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. എന്റെ അച്ഛൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത ഹരിജൻബാലനെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ അച്ഛന്റെ ആഗ്രഹമനുസരിച്ചു സമ്മതിച്ച ഒരു സവർണഹിന്ദുബാലികയുണ്ട് ഇവിടെ. ആ ആൺകുട്ടി ഇപ്പോൾ സേവാഗ്രാമത്തിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈശ്വരൻ തുണച്ചാൽ ആ വിവാഹം കറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞാൽ നടക്കും.

18

ഹരിജനങ്ങൾ അടുക്കളപ്പണി ചെയ്യുന്നതിൽ എനിക്കു വിരോധമില്ല. അവരോടുള്ള മനോഭാവം ക്രമേണ സ്വകടംബംഗങ്ങളോടുള്ളതുപോലെയായിത്തീരണമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആ മനോഭാവമുണ്ടെന്ന് എനിക്കു ബോദ്ധ്യമായിരിക്കുന്നു. അതിന്നിനി ശക്തികൂട്ടുകയേ വേണ്ടൂ.

19

ചോദ്യം: ഹിന്ദുക്കടംബങ്ങളിൽ നിയമിക്കാൻ പററിയ നല്ല പാചകരായിത്തീരാൻ ഹരിജനങ്ങൾക്കു പരിശീലനം നൽകാൻ കോൺഗ്രസ്സ് ഒരു പദ്ധതി ആരംഭിക്കുകയും ഓരോ ആശ്രമത്തിലും കോൺഗ്രസ്സ് പ്രവർത്തകർക്കായുള്ള ഓരോ അടുക്കളയിലും ഹരിജൻ പാചകരെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്താൽ, അത് അയിത്തോച്ചാടനത്തിന് ഒരളപ്പവഴിയാകുമെന്ന് അങ്ങേയ്ക്ക് അഭിപ്രായമില്ലേ?

ഉത്തരം: ഏറ്റവും ഉയർന്ന നിലയിലെത്തുവാൻ ഹരിജനങ്ങളെ സമർത്ഥരാക്കുകയെന്നതായിരിക്കണം നമ്മുടെ അഭിലാഷം. ആദർശം അതായിരിക്കണമെങ്കിലും നല്ല പാചകരായിത്തീരാൻ കറച്ച ഹരിജനങ്ങൾക്കു പരിശീലനം നൽകുന്നതു നല്ലകാര്യമാണ്. അവരെ കടംബംഗത്തിലേക്കു നാം എത്രയേറെ ആകർഷിക്കുന്നുവോ അത്രയേറെ വേഗത്തിൽ പരിഷ്കാരം നടപ്പിലാകുമെന്നു

18. 20-1-1937 (Bapu's Letters to Mira, p. 315)
19. Harijan, 25-5-1940 (The Removal of Untouchability, p, 226)

ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ കുടുംബങ്ങളിൽ അലിഞ്ഞുചേരുന്ന ഹരിജനങ്ങൾ അധമബോധം ഇല്ലാത്തവരായിത്തീരും, മറ്റു ഹരിജനങ്ങളെയും സവർണഹിന്ദുക്കളെയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സജീവഘടനയായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്യും.

20

അടുത്ത കോൺഗ്രസ്സ് സമ്മേളനത്തിൽ എല്ലാ പാപകരം ഹരിജനങ്ങളായിരിക്കണമെന്നും, ഇതിനുവേണ്ടി ശുചിത്വവും ഒരു ദേശീയരാജ്യത്തിനു യോജിച്ച മട്ടിലുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ പാപകരജോലിയും കഠിന ഹരിജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കണമെന്നും ഒരു ലേഖകൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇതിനുള്ള ചുമതലയും ഭാഗ്യവും, ഏതു സംസ്ഥാനത്തിലാണോ സമ്മേളനം നടത്തുന്നത് ആ സംസ്ഥാനത്തിനു നൽകണമെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. സമ്മേളനം കഴിഞ്ഞാൽ ഈ പാപകര കഴിവുള്ള കോൺഗ്രസ്സുകാർ സ്വീകരിച്ചു വെപ്പുകാരായി നിയമിക്കണം. അയിത്തം പ്രവൃത്തിയിൽ നാമാവശേഷമായെന്നു തെളിയിക്കുന്ന ഇത്തരം ഏതഭിപ്രായവും സ്വാഗതം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്. ഈ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുന്ന കോൺഗ്രസ്സുകാർ സമ്മേളനം വരെ കാത്തിരിക്കേണ്ടതില്ലെന്നു മാത്രമേ എനിക്കു പറയാനുള്ളൂ. ഇന്നുമുതൽ അവർ ഹരിജനങ്ങളെ പാപകരനെ നിലയിൽ മാത്രമല്ല മറ്റൊരാൾ നിലകളിലും സ്വീകരിക്കണം. എന്നല്ല, കഴിവുള്ളവർ ഹരിജനങ്ങളെ സ്വന്തം കുട്ടികളെയെന്നോണം കുടുംബത്തിൽ നിർത്തി, അവർക്കു വേണ്ട പരിശീലനം നൽകട്ടെ. സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും പറയുന്നത് ആത്മാർത്ഥതയോടുകൂടിയാണെങ്കിൽ മാത്രമേ, ഹിന്ദുസമുദായം മതത്തിന്റെ പേരിൽ സ്വന്തം ഉറവരേയും ഉടയവരേയും അയിത്തക്കാരാക്കിത്തീർത്തത് അവരുടെ (അയിത്തക്കാരുടെ) തെറ്റുകൊണ്ടല്ല എന്ന സത്യം ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ഇരൊക്കെ സംവേദിക്കൂ.

ഡി. സുകുമാരൻ കൃഷ്ണൻ കൃഷ്ണൻ

21

ഏതൊരു പ്രാപിക്കാൻവേണ്ടിയാണോ ദേശീയവിദ്യാലയങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്, ആ സ്വരാജിനു ചേർന്ന മട്ടിൽ അവ അനവതംബങ്ങളായിത്തീരണമെങ്കിൽ ദേശീയപരിപാടിയെ വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രായോഗികമാക്കാവുന്നിടത്തോളം പുരോഗമിപ്പിക്കുവാൻ പററിയ വിധത്തിൽ അവ നടത്തപ്പെടണം. ഉദാഹര

20. Harijan, 19-5-1946 (The Removal of Untouchability, p. 227).
21. Young India, 7-8-1924 (The Removal of Untouchability, p. 203. രാജ്യാധികാരിസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്ന്).

ണത്തിന്, ദേശീയവിദ്യാലയങ്ങൾ അയിത്തക്കാരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും വിദ്യാലയങ്ങളിൽനിന്നു അയിത്തം നീക്കം ചെയ്യാനും ഏറ്റെടുക്കുമെന്നും കഴിവുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളായിരിക്കണം. തത്പരത്തിൽ (ഇന്നത്തെ ദേശീയ) വിദ്യാലയങ്ങളിൽ 'അയിത്തക്കാർക്ക്' പ്രവേശിക്കാമെങ്കിലും, അനുഭവത്തിൽ അവയിൽ നന്നേ കുറച്ച് അയിത്തക്കാരായ കുട്ടികളേയുള്ളൂ. സ്വന്തം കുട്ടികൾ അയിത്തക്കാരായ കുട്ടികളുമായി ഇടപഴകുന്നത് ഇഷ്ടമല്ലാത്ത മാതാപിതാക്കൾക്ക് സ്വന്തം കുട്ടികളെ പിൻവലിക്കാവുന്നതാണ്. അയിത്തക്കാരെ പുറംതള്ളിയേ ഈ വിദ്യാലയങ്ങൾ നടത്താൻ കഴിയുള്ളവെങ്കിൽ അധ്യാപകർ വിദ്യാലയങ്ങൾ പൂട്ടിക്കളയണമെന്ന് ഉപദേശിക്കാൻ എനിക്കു യാതൊരു മടിയുമില്ല. അയിത്തക്കാരായ കുട്ടികൾ കടന്നുകൂടുന്നതിൽ അവരെ പൊറ്റിപ്പിടിച്ചാൽ മാത്രം പോരാ, സ്നേഹപര്യങ്ങൾ കൊണ്ട് അവരെ നമ്മുടെ വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്ക് ആകർഷിക്കണമെന്നു വേണം. മാതാപിതാക്കൾ കുട്ടികളെ അയയ്ക്കുന്നതുവരെ അധ്യാപകർ കാത്തിരിക്കരുത്. കുട്ടികളെ അയയ്ക്കാൻ അവർ മാതാപിതാക്കളോടാവശ്യപ്പെടണം. ഒരു ദേശീയ അധ്യാപകൻ സ്വന്തം രംഗത്തിൽ ഒരു സ്വരാജ് പ്രചാരകൻ ആയിരിക്കണം. തന്റെ ചുമതലയിലുള്ള എല്ലാ കുട്ടികളുടെ ചരിത്രവും അയാൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. തന്റെ വിദ്യാലയത്തിൽപ്പെടാത്ത കുട്ടികളേയും അയാൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. അയാൾ അവരുടെ മാതാപിതാക്കളുമായി പരിചയപ്പെട്ടു എന്തുകൊണ്ടാണ് അവർ കുട്ടികളെ സ്കൂളിലേക്ക് അയയ്ക്കാത്തതെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. സഹിഷ്ണുതയില്ലാതെ യല്ല, സ്നേഹപൂർവ്വമാണു അയാൾ ഇതെല്ലാം ചെയ്യേണ്ടത്. ഇങ്ങനെയായാൽ മാത്രമേ ദേശീയവിദ്യാലയങ്ങൾ കോൺഗ്രസ്സ് പ്രമേയമനുസരിച്ച യഥാർത്ഥ ദേശീയവിദ്യാലയങ്ങളായിത്തീരുകയുള്ളൂ.

22

അയൽപക്കക്കാരുടെ അക്രമപരവും വിജയകരവുമായ എതിർപ്പുകൊണ്ടോ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത മറ്റൊന്നെങ്കിലും കാരണം കൊണ്ടോ ഇന്നുള്ള സ്കൂളുകളും കിണറുകളും ഹരിജനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ കിട്ടുന്നില്ലെങ്കിൽ, പരക്കെ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന വിദ്യാലയങ്ങളും കിണറുകളും ഉണ്ടാക്കണം. പൊതുജനാഭിപ്രായം പാകമാകുന്നതുവരെ അത്യാവശ്യകാര്യങ്ങളിൽ ഹരിജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടതെല്ലാം ചെയ്തുകൊടുക്കാതിരിക്കരുത്. ഹരിജനങ്ങളെ സ്വന്തജനങ്ങളായി കരുതുന്ന പ്രബുദ്ധരായ കുറെ ഹിന്ദുക്കളുണ്ടെങ്കിൽ ആവശ്യമുള്ളതു ചെയ്യാൻ അവർ പൊതുജനാഭിപ്രായം ശക്തിപ്പെടുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കുകയില്ല. പുതുതായി കണ്ടെത്തിയ ഈ സ്വജനങ്ങൾക്കു ശുദ്ധജലവും നല്ല വിദ്യാഭ്യാസവും നൽകാൻ അവർ പരമാവധി പരിശ്രമിക്കണം.

22. Harijan, 4-3-1933 (The Removal of Untouchability, p. 204)

23

ചോദ്യം: ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്ത ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നും പ്രവേശനം അനുവദിക്കുന്ന ഹോസ്റ്റലുകളിൽ ഹരിജൻകളിൽനിന്നും പ്രവേശനം അനുവദിക്കണമെന്നു നമുക്കു നിർബന്ധിച്ചുകൂടെ?

ഉത്തരം: തീർച്ചയായും; എങ്കിലും ഹോസ്റ്റൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക ഹിന്ദുസമുദായത്തിനോ വിഭാഗത്തിനോ മാത്രമായുള്ളതാണോ എന്നു നോക്കണം. മറ്റെല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും പ്രവേശനം അനുവദിച്ചു ഹരിജനങ്ങളെ മാത്രം പുറംതള്ളുകയാണെങ്കിൽ ഹരിജനങ്ങൾക്കും പ്രവേശനം ലഭിക്കാൻ പ്രവർത്തകർ സർവശ്രമവും ചെയ്യണം.

ഇ. ക്ഷേത്രങ്ങൾ

1. ക്ഷേത്രപ്രവേശനാവകാശം

24

നിയമകോടതികളുടെ സഹായം തേടാതെ, ആത്മസംയമത്തോടുകൂടി ക്ഷേത്രഭാരവാഹികൾ ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്ന അപമാനങ്ങൾ സഹിക്കാമെങ്കിൽ, അവർക്കു തന്നിച്ചുനിന്നു ക്ഷേത്രപ്രവേശനാവകാശം ആവശ്യപ്പെടാമെന്ന തിരുവിതാംകൂറിലെ സംസ്കൃതമതികളായ 'അയിത്തക്കാ'രോടു ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായി. അയിത്തമാകുന്ന തീവ്ര മറ്റു തരത്തിൽ നിലവിലിരിക്കെ ക്ഷേത്രപ്രവേശനാവകാശം തരപ്പെടുമോ എന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കരുതെന്നാണ് പൊതുവിൽ അയിത്തക്കാരുടെ എന്റെ ഉപദേശം. ശ്രീകോവിലിൽ കടക്കാമെന്നു ആരോടു ഞാൻ ഉപദേശിച്ചിട്ടില്ല. മറ്റു ജാതിക്കാർക്കു പ്രവേശനമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ അയിത്തക്കാർക്കും ക്ഷേത്രാടമകൾ തുറന്നുകൊടുക്കണമെന്നു താത്പര്യമായി ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു.

25

...ഇതു വല്ലാത്തൊരു സ്ഥിതിവിശേഷമാണു്. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ ഉപദേശത്തിൽ നമുക്കു നീരസം തോന്നുന്നു; വേണ്ടതുതന്നെ. സ്വരാജ്യം സ്ഥാപിക്കാൻ നാം അക്ഷമരായിരിക്കുകയാണു്. എങ്കിലും നമ്മുടെ സ്വന്തം മതാന്തരായുധങ്ങളിൽ അന്ധിയെല്ലാ ഭാഗത്തെ പട്ടികളേക്കാൾ മോശമായി കരുതുന്നതിലുള്ള പൊരുത്തക്കേടു കാണാൻ നാം ഒരുക്കമില്ല. പട്ടികൾക്കു് അയിത്തമില്ല. നമ്മളിൽ ചിലർ ഇതായിട്ടായി അവയെ വീട്ടിനകത്തു് ഓമനകളെപ്പോലെ വളർത്തുന്നുണ്ടു്.

23. Harijan, 1-2-1942 (The Removal of Untouchability, p. 186)
24. Young India, 8-12-1921 (The Removal of Untouchability, p.87)
25. Young India, 14-1-1926 (The Removal of Untouchability, p.88)

ഈ തിന്മ നീക്കംചെയ്യാൻ പലതും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതിനു സംശയമില്ല. എങ്കിലും ക്ഷേത്രത്തിൽ കടന്നുതീരുന്ന ക്രിമിനൽ പ്രോസിക്യൂഷൻ സാധ്യമാകുന്നിടത്തോളംകാലം ക്ഷേത്രപ്രവേശാവകാശവും, പൊതുക്കിണറുകൾ ഉപയോഗിക്കാനും കുട്ടികളെ യഥേഷ്ടം ദേശീയവിദ്യാലയങ്ങളിലേക്ക് അയയ്ക്കുവാനും ഉള്ള അവകാശവും മർദ്ദിതജാതികൾക്കു നിഷേധിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം നാം ചെയ്യാതെക്കൊള്ളണം. തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ യൂറോപ്യന്മാർ നമ്മുടെ രാജ്യക്കാർക്ക് എന്തൊക്കെ അവകാശങ്ങൾ അനുവദിക്കണമെന്നു നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ അതൊക്കെ ഇവർക്കും നാം അനുവദിക്കണം.... പഞ്ചമന്റെ ക്ഷേത്രപ്രവേശമല്ല, അതു നിരോധിക്കുകയെന്ന കളങ്കമാണു മതത്തോടു മനുഷ്യത്വത്തോടു കാട്ടുന്ന ധിക്കാരം.

26

....ഹരിജനങ്ങൾക്കു ക്ഷേത്രപ്രവേശം ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ലെന്നും അവർക്കാവശ്യം സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ നിലമെടുക്കപ്പെടുത്തലാണെന്നും പറയുന്നു. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ കാര്യം പരിഷ്കർത്താവും ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്; എങ്കിലും മതപരമായ സമത്വം പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ ഈ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ സാധിക്കുമെന്ന് അയാൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഹരിജനങ്ങൾ ക്ഷേത്രപ്രവേശം ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്ന വാദത്തെ പരിഷ്കർത്താവു നിഷേധിക്കുന്നു. എങ്കിലും സവർണഹിന്ദുക്കളോടും ഹിന്ദുമതത്തോടുതന്നെയും അറപ്പുതോന്നുകകൊണ്ട്, അവരിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന യാതൊന്നും ഹരിജനങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്നു വരാം. നിരാശാജനകമായ അത്രപ്തി നിമിത്തം ഹിന്ദുസമുദായത്തിനു പുറത്തുനിൽക്കാൻ അവർ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നുവെന്നു വരാം. സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ ഏതു പ്രായശ്ചിത്തവും വൈകിപ്പോയേക്കും.

27

എന്റെ പുരാതന കുടുംബത്തിനടുത്തുള്ള രാജീക്ഷേത്രത്തിൽ ഞാൻ ദിവസേന പോയിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആ കുട്ടിക്കാലത്തെ ഓർമ്മകൾ വീണ്ടും തളിർക്കുകയാണ്. എന്റെ രാമൻ അന്നവിടെയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എന്നെ പല പേടികളിൽനിന്നും പാപങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചു. എന്നിക്ക് അതന്യവിശ്വാസമായിരുന്നില്ല. ആവിഗ്രഹത്തിന്റെ പുജാരി കൊള്ളരുതാത്തവനായിരുന്നിരിക്കാം. അയാളുടെ ചീത്തത്തമൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ക്ഷേത്രത്തിൽ ദൃഷ്കർമ്മങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ടാവാം. അവയേപ്പറ്റിയും എനിക്കു യാ

26. Harijan, 11-2-1933 (The Removal of Untouchability, p. 93)
 27. Harijan, 18-3-1933 (The Removal of Untouchability, p. 96)

തൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിനാൽ അവ എന്തെ ബാധിക്കുകയില്ല. എന്തെ സംബന്ധിച്ചു എന്തു നേരായിരുന്നുവോ, നേരാനോ അതു ലക്ഷോപലക്ഷം ഹിന്ദുക്കളെ സംബന്ധിച്ചു നേരാണ്. ഈ ക്ഷേത്രാരാധനാസൗകര്യം ലക്ഷോപലക്ഷം സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കെന്നപോലെ എന്റെ ഹരിജൻസഹോദരർക്കും ലഭിക്കണമെന്നു ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു, ക്ഷേത്രം ഹരിജൻസഹോദരർക്കു വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ തുറന്നുകൊടുക്കേണ്ടതു സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ കടമയാണ്. മനുഷ്യവർഗത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ തട്ടിയ ഒരാത്മീയാവശ്യമാണ് ക്ഷേത്രാരാധന. അതിലിനിയും പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആവശ്യമായിരിക്കാം. ഏകിലും മനുഷ്യനുള്ളിടത്തോളം കാലം അതു നിലനിൽക്കും.

28

....ഹരിജനങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രപ്രവേശത്തേക്കുള്ളൊരു ഇന്നത്തെ ആവശ്യം ഹരിജനങ്ങൾക്കു ക്ഷേത്രപ്രവേശം നിഷേധിക്കുന്നതു തെറ്റാണെന്ന വിശ്വാസം യാഥാസ്ഥിതികരിൽ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കലാണ്....

29

....ഹരിജനങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായ സമുദ്ധരണം മതി അവരെ ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽ അണു നിലനിർത്താനെന്നു എനിക്കു രൂപം വരുമാറു തെളിയിച്ചു തരാൻ സാധിച്ചാൽ അന്നെ, ക്ഷേത്രങ്ങൾ അവർക്കു തുറന്നുകൊടുക്കണമെന്നും അസമത്വത്തിന്റെ എല്ലാ ചിഹ്നവും നീക്കം ചെയ്യണമെന്നും ഞാൻ പിന്നെയും ആവശ്യപ്പെടും; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, എന്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇതു നാം നമ്മുടെ സഹോദരരോടു ചെയ്തു തെറ്റിനു ചെയ്യേണ്ട പശ്ചാത്താപത്തിന്റെയും പരിഹാരത്തിന്റെയും കാര്യമാണ്, നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു ഇതങ്ങനെയായിരിക്കണം.

30

നിങ്ങൾ ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകുന്ന പതിവുള്ളവനാണെങ്കിൽ, ആദ്യം ചെയ്യേണ്ടതു ഹരിജനങ്ങളെ നിങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോവുകയാണ്. പക്ഷേ, ഹരിജനങ്ങളോടുകൂടെല്ലെന്നാൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടത്തുകയില്ലെന്നു കാണുകയാണെങ്കിൽ അയിത്തം തെറ്റാണെന്നു എന്തെപ്പോലെ നിങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥമായി

28. Harijan, 15-4-1933 (The Removal of Untouchability, p-95)
 29. Harijan, 20-6-1936 (The Removal of Untouchability, pp. 103-104. കോശ്ശേരി കോൺഫറൻസിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നും)
 30. Harijan, 20-6-1936 (Removal of Untouchability, p. 103)

വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തേളിനെയോ തീയെയോ പോലെ ആ ക്ഷേത്രത്തെ നിങ്ങൾ വർജിക്കണം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നതുപോലെ വിശ്വസിക്കണം, അത്തരം ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഈശ്വരൻ അധിവസിക്കുന്നില്ലെന്ന്. ഉദാഹരണത്തിന്, ലോകത്തിൽ സർവത്ര അറിയപ്പെടുന്ന മഹാക്ഷേത്രമായ വാരാണസിയിലെ 'കാശി വിശ്വനാഥ'ക്ഷേത്രത്തെപ്പറ്റി പറയാം. അവിടെ അധിവസിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കരുതപ്പെടുന്ന ഈശ്വരൻ വിശ്വനാഥനാണ് — വിശ്വത്തിന്റെ മുഴുവൻ അധിപതി. എന്നിട്ടും, ആ വിശ്വനാഥന്റെ പേരിൽ ഹരിജനങ്ങളോടു 'നിങ്ങൾ ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടന്നുകൂടാ' എന്നു പറയാനുള്ള ധിക്കാരം സുവർണ്ണഹിന്ദുക്കൾക്കുണ്ട്.

ഏതു യാഥാസ്ഥിതികഹിന്ദുവിനെയുംപോലെ നല്ലവനായ ഒരു ഹിന്ദുവാണു ഞാനെന്ന് ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. ഹിന്ദു മതതത്ത്വങ്ങളെല്ലാം എന്റെ ജീവിതത്തിൽ പ്രയോഗിക്കാൻ എന്റെ സർവകഴിവു ഉപയോഗിച്ചു ഞാൻ പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ കഴിവു നിസ്സാരമാണെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഹിന്ദുമതത്തോടുള്ള എന്റെ മനോഭാവത്തെയോ പ്രേമത്തെയോ അതു ബാധിക്കുന്നില്ല. വേണ്ടത്ര ചുമതലബോധത്തോടുകൂടി ഞാനിവിടെ വെച്ചു നിങ്ങളോടു പറയുന്നു, വാരാണസി ക്ഷേത്രത്തിന്റെ കവാടങ്ങൾ ഒരൊറ്റ ഹരിജന്റെ നേരേ കൊട്ടിയടയ്ക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ കാശി വിശ്വനാഥൻ കടിക്കൊള്ളുന്നില്ലെന്നും, ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ വിശുദ്ധിയിലുള്ള വിശ്വാസത്തോടുകൂടിയോ അവിടെ ആരാധിച്ചാൽ എന്റെ പാപങ്ങൾ തീരുമെന്ന വിശ്വാസത്തോടുകൂടിയോ ആ ക്ഷേത്രത്തെ സമീപിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധ്യമല്ലെന്നും. ഇത്തരമൊരു ക്ഷേത്രത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്കു യാതൊരു ഭക്തിയും തോന്നാൻ തരമില്ല. കാശി വിശ്വനാഥക്ഷേത്രത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞതൊക്കെ ഹരിജനങ്ങൾക്കു പ്രവേശനീഷേധിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ മറ്റൊല്ലാ ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും ബാധകമാണ്.

31

ക്ഷേത്രത്തിലെ അയിത്താചാരം നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ, ക്ഷേത്രങ്ങൾ നശിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടിവരുമെന്നു ശ്രീ ഹരദയാൽനാഗ് പറയുന്നതു ശരിയാണ്. ക്ഷേത്രങ്ങൾ പോയാൽ അവയൊന്നിച്ചു നാമിന്ന് അറിയുന്ന മട്ടിലുള്ള ഹിന്ദുമതവും പോകും.

32

അയിത്തോച്ചാടനത്തിനുവേണ്ടി, അയിത്തക്കാർക്കു പ്രത്യേക

31. Harijan, 8-5-1937 (The Removal of Untouchability, p. 113)
 32. Young India, 28-11-1929 (The Removal of Untouchability, 91)

ക്ഷേത്രങ്ങളും സ്കൂളുകളും വേറെ നിർമ്മിക്കുന്നത് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനു യോജിച്ചതല്ലെന്നായിരുന്നു, 1915-ൽ ഞാൻ തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽനിന്നു മടങ്ങിവന്ന കാലത്തു്, ഈ പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചപ്പോൾ എന്റെ വിചാരം. എങ്കിലും കേവലം യുക്തിയെ മാത്രം ആധാരമാക്കി ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ കഴികയില്ലെന്നും, ഹിന്ദുക്കളായ നാം നമ്മളിൽ മൂന്നിലൊരു ഭാഗത്തെ അത്രയേറെ മർദ്ദിച്ചിരിക്കുകൊണ്ടു കാര്യം പറയാൻ ശേഷിയുള്ള ഹിന്ദുക്കൾ ഏകസ്വരത്തിൽ അയിത്തോച്ചാടനം ആവശ്യപ്പെട്ടാൽപ്പോലും മർദ്ദിതസഹോദരർക്കു വളരെക്കാലത്തേക്കു പലതരത്തിലും സഹായം ആവശ്യമായിരിക്കുമെന്നും അനുഭവം എന്നെ പഠിപ്പിച്ചു. താത്ത്വപരമായി വാക്കുകൊണ്ടു് അയിത്തം നീക്കം ചെയ്യാശേഷവും, പ്രത്യേക പരിശ്രമമുണ്ടായില്ലെങ്കിൽ അവരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും അയിത്തോച്ചാടനംകൊണ്ടുള്ള ഗുണം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയില്ല; അറിവില്ലാത്ത ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങൾ അയിത്തക്കാരെ പൊറ്റുപ്പിക്കുകയുചില്ല—വിശേഷിച്ചും ഇവരുടെ പെരുമാറ്റം സ്വാഭാവികമായി വികൃതമായി കാണുമ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ ചിരകാലമായി തടഞ്ഞുവെച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം അനുഭവിക്കുന്നതിനു്, ക്ഷന്തച്യമാംവണ്ണമാണെങ്കിലും, അവർ വെമ്പൽകൊള്ളുമ്പോൾ. അതിനാൽ രണ്ടുകാര്യം ഒരുമിച്ചു തന്നെ വേണമെന്നു് എനിക്കു ബോധ്യമായിരിക്കുന്നു—സാധാരണ ക്ഷേത്രങ്ങളിലും സ്കൂളുകളിലും പ്രവേശിക്കുവാനും കിണറുകൾ ഉപയോഗിക്കുവാനുമുള്ള പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യവും അയിത്തക്കാരുടെ സൗകര്യത്തിനു പ്രത്യേകമായുള്ളതും അവരുടെ ആവശ്യത്തിനു മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ടു മറ്റുള്ളവർക്കും പ്രവേശമുള്ളതുമായ മാതൃകാവിദ്യാലയങ്ങളുടെയും മാതൃകാക്ഷേത്രങ്ങളുടെയും നിർമ്മാണവും. ഇങ്ങനെയൊക്കെ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടാണു് കൽക്കത്താ മുനിസിപ്പൽ ഗസറ്റിനു ഞാൻ നൽകിയ ചെറിയൊരു കുറിപ്പിൽ മർദ്ദിതജാതികൾക്കായി ക്ഷേത്രങ്ങളും മാതൃകാവിദ്യാലയങ്ങളും നിർമ്മിച്ചും അതോടൊപ്പം തന്നെ ഇന്നുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങൾ നമ്മുടെ ഈ നാട്ടുകാർക്കു തുറന്നുകൊടുക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കു് അയിത്തോച്ചാടനത്തെ സഹായിക്കാമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു്. അതിനാൽ ക്ഷേത്രങ്ങളിലേക്കും മറ്റും പ്രവേശം നിഷേധിക്കുന്നതു പൊറുക്കുവാനുള്ള ഒരൊഴികഴിവായി എന്റെ ആ കുറിപ്പു് ഒരുതരത്തിലും വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടരുതു്.

33

* 'ഞാൻ നൽകിയ നിർദ്ദേശം ഇതാണു്. ദിവസേന ഏതാനും മണിക്കൂർ സമയം ക്ഷേത്രം ഹരിജനങ്ങൾക്കും ഹരിജനങ്ങളുടെ

33. My Soul's Agony, pp. 114-115(The Removal of Untouchability, pp. 91-92)

* ഗുരുവായൂർ ക്ഷേത്രപ്രവേശനകാര്യം സംബന്ധിച്ചു് ഒരൊത്തുതീർപ്പു് എന്നു

സാന്നിധ്യത്തെക്കുറിച്ച് എതിർപ്പില്ലാത്ത മറ്റു ഹിന്ദുക്കൾക്കുമായി തുറന്നു കൊടുക്കണം, പിന്നെ കുറെ സമയം ഹരിജനങ്ങളുടെ പ്രവേശത്തിൽ വിരോധമുള്ളവർക്കുമാത്രമായി ക്ഷേത്രം തുറന്നുവെക്കണം. വൃശ്ചികമാസത്തിലെ ഏകാദശിദിവസം ഗുരുവായൂർക്ഷേത്രത്തിൽ മറ്റു ഹിന്ദുക്കൾക്കെന്നപോലെ ഹരിജനങ്ങൾക്കും പ്രവേശം അനുവദിക്കുന്നതുകൊണ്ടും പിന്നെ പുണ്യാഹം കഴിക്കുന്നതുകൊണ്ടും എന്റെ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടാവുകയില്ല.’

ഹരിജനങ്ങൾ ക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നുപോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ ദിവസേന പുണ്യാഹം വേണമെന്നാണോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായമെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: ‘സ്വന്തംനിലയ്ക്കു ഞാൻ പുണ്യാഹത്തിനു തീരെ എതിരാണ്. എങ്കിലും അതുകൊണ്ട് എതിർപ്പുകാരുടെ മനസ്സാക്ഷി സ്വസ്ഥമാക്കുമെങ്കിൽ സ്വന്തം നിലയ്ക്കു പുണ്യാഹത്തിനു ഞാൻ വിരോധം പറയുകയില്ല. പുണ്യാഹത്തിനു വല്ല വിലയുമുണ്ടെങ്കിൽ ഹരിജനങ്ങളെ പ്രവേശിക്കാൻ അനുവദിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും ദിവസേന പുണ്യാഹം ആചര്യമായിത്തീരുന്നതു മറ്റു ദിവസേന പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും അശുഭി സംഭവിക്കാവുന്നതാണ്.’ ഗാന്ധിജി നിർദ്ദേശിച്ച ഒത്തുതീർപ്പുകാരും ഹരിജനങ്ങളും ഉയർന്നുവന്നിട്ടും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യസ്തം പിന്നെയും നിലനിൽക്കുകയില്ലേ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, ഹരിജനങ്ങളുടെ നിലപാടു് ഇപ്രകാരമായിരിക്കണമെന്നു്: ‘എന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ എതിർപ്പുള്ള ഒരാളുണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ എതിർപ്പിനെ ഞാൻ മാനിക്കണം--അയാൾ എന്റെ അവകാശം അപഹരിക്കാത്തതിടത്തോളം കാലം. എന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ എതിർപ്പില്ലാത്തവരുടെ ഒപ്പം നിന്നു് ദിവസേന കുറെ സമയം ആരാധന നടത്താൻ എന്നുള്ള ന്യായമായ അവകാശം അനുവദിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം ഞാൻ സംരൂപ്തനാകണം.’

ഭൂരിപക്ഷമാളുകൾ ഹരിജനങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രപ്രവേശം അനുവദിക്കുന്നിടത്തു, ചിലപ്പോൾ ക്ഷേത്രം തങ്ങൾക്കുമാത്രമായി കിട്ടണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന സമർത്ഥഹിന്ദുക്കളുടെ എണ്ണം അവഗണനാർഹമാകാമു് ചെറുതായിരിക്കുമെന്നും ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു.

നിലയിൽ, യാഥാസ്ഥിതികപക്ഷക്കാരനായ പണ്ഡിത പഞ്ചാനന്തർക്കരത്നത്തിനു് താൻ നല്കിയ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ഗാന്ധിജി, 1933 ജനുവരി 2-ാംനം അസോഷ്യേറ്റഡ് പ്രസ്സ് ലേഖകനുമായി നടത്തിയ ഒരഭിമുഖസംഭാഷണമദ്ധ്യേ വെളിവാക്കിയതാണിതു്.

34

ഹരിജനങ്ങളിൽ ചിലർ പറയുന്നു: 'ഞങ്ങൾക്കു ക്ഷേത്രപ്രവേശം ആവശ്യമില്ല. ക്ഷേത്രങ്ങൾ നിർമിക്കേണ്ട. അങ്ങേയ്ക്കു കിട്ടുന്ന പണമൊക്കെ ഞങ്ങളുടെ സാമ്പത്തികോന്നമനത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചാലും.'

സാമ്പത്തികോന്നമനത്തെക്കുറിച്ചു പറയുകയാണെങ്കിൽ, അതു ക്ഷേത്രപ്രവേശത്തിനു പകരമുള്ള ഒന്നാണെന്നു കരുതുന്നതു തീരെ തെറ്റാണ്. ക്ഷേത്രപ്രവേശം ഇത്തരം ഉന്നമനത്തെ സഹായിക്കുകയല്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഹരിജനങ്ങൾ നിർബാധം ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെട്ടാൽ, സാമ്പത്തികോന്നമനത്തിനുള്ള എല്ലാ മാർഗങ്ങളും മറുത്തുവർക്കുന്നപോലെ ഹരിജനങ്ങൾക്കും തനിയെ തുറന്നുകിട്ടും. എന്നിങ്ങനെ കിട്ടുന്ന പണത്തെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ പഠിച്ച ഹരിജൻ ജീവിതപന്തയത്തിനു കൂടുതൽ സമർത്ഥനായിത്തീരുന്നതുകൊണ്ട് വിദ്യാഭ്യാസോന്നതി സാമ്പത്തികോന്നതിയാണെന്നു സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം ആ പണമൊക്കെ സാമ്പത്തികോന്നതിക്കു ഉപയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

2 ക്ഷേത്രപ്രവേശബില്ലിന്റെ ആവശ്യകത

35

എന്റെ പര്യടനകാലത്തു്, യാതൊരതിർശബ്ദവും കൂടാതെ, അനേകായിരംപേരുടെ അനുഭവങ്ങൾക്കിടയിൽ വളരെ ക്ഷേത്രങ്ങൾ തുറന്നുകൊടുക്കാനുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കുണ്ടായി. ഉൽഘാടനത്തെ എതിർക്കുന്ന ഗണനീയമായ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമുണ്ടായിരുന്ന ഒരിടത്തു്, ന്യൂനപക്ഷത്തെ സ്വാധീനമാക്കുന്നതുവരെ അഥവാ ഭൂരിപക്ഷത്തെ സ്വാധീനമാക്കാൻ ന്യൂനപക്ഷത്തിനു വേണ്ടത്ര സമയം അനുവദിക്കുന്നതുവരെ, ക്ഷേത്രം തുറക്കാൻ ഞാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. ഇത്തരം അനുഭവം കൂടാതെ അഥവാ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നിർബന്ധംകൊണ്ടു് ഒരൊറ്റ ക്ഷേത്രം തുറന്നുവെന്നു് ഞാൻ കണ്ടെത്തിയാൽ അതു വീണ്ടും അടയ്ക്കാൻ ഞാൻ സർവ്വകഴിവു ഉപയോഗിക്കും. ഇനി ക്ഷേത്രപ്രവേശബില്ലിൽ എടുക്കേ. ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ ഇഷ്ടം സാധിക്കണമെങ്കിൽ, ക്ഷേത്രപ്രവേശബില്ലോ അതുപോലെ മറ്റൊന്നെങ്കിലുമോ അവശ്യം ആവശ്യമാണു്. ഇന്നു് നിയമജ്ഞരുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ഒരൊറ്റയാൾ എതിർത്താൽ മതി ഒരു ക്ഷേത്രം ഹരിജനങ്ങളുടെ നേരെ അടച്ചിടാൻ. എന്നാലും സവണ്ണഹിന്ദുക്കളുടെ വ്യക്തമായ ഒരു ഭൂരിപക്ഷം അനുകൂലമായിട്ടില്ലെ

34. Harijan, 16-3-1934 (The Removal of Untouchability, pp. 99-100)
35. Harijan, 4-5-1934 (Removal of Untouchability, p. 101)

കിൽ തടസ്സം നിൽക്കുന്ന ഇത്തരം നിയമനിർമാണത്തിൽ ഞാൻ പങ്കാളിയാവുകയില്ല.

36

താഴെ ചേർക്കുന്ന വിളംബരം നിമിത്തം തിരുവിതാംകൂർ രാജ കുടുംബം ഹിന്ദുസമുദായത്തിന്റെയും ചിന്താശീലരായ സർവമനുഷ്യരുടെയും അഭിനന്ദനങ്ങൾ നേടിയിരിക്കുന്നു:

'നമ്മുടെ മതത്തിന്റെ പരമാർത്ഥതെക്കെറിച്ചു സാധുതയെക്കെറിച്ചു ഗാഢമായ ബോധമുണ്ടാവുകകൊണ്ട് അതു ദൈവികോപദേശത്തിന്മേലും സർവവ്യാപകമായ സഹിഷ്ണുതയിന്മേലും അടിയുറപ്പിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് നൂറ്റാണ്ടുകളിലുടനീളം മാറിവരുന്ന കാലങ്ങളുടെ ആവശ്യവുമായി അതു് അതിന്റെ പ്രയോഗത്തിൽ ഇണങ്ങിപ്പോന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടു്, നമ്മുടെ ഹിന്ദുപ്രജകളിൽ ഒരൊറ്റയാഠക്കം അയാളുടെ ജന്മമോ ജാതിയോ സമുദായമോ നിമിത്തം ഹിന്ദുമതത്തിലെ സമാധാനവും സാന്തപനവും നിഷേധിക്കപ്പെട്ടുകൂടുന്ന ഉൽക്കണ്ഠയുള്ളതുകൊണ്ടു്, ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ശരിയായ അന്തരീക്ഷം നിലനിർത്തുവാനും പുജാനപ്പാനങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാനുംവേണ്ടി നാം നിശ്ചയിക്കുകയും നടപ്പിൽവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്കും ഉപാധികൾക്കും വിധേയമായ നിലയിൽ, നാമോ നമ്മുടെ ഗവർണ്മെന്റോ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കടക്കുന്നതിലോ ആരാധിക്കുന്നതിലോ ഏതൊരു ഹിന്ദുവിന്റെമേലും, ജന്മത്തിന്റെ പേരിലോ മതത്തിന്റെ പേരിലോ യാതൊരു തടസ്സവും ചെയ്തുകൂടെന്നു നാം തീരുമാനിക്കുകയും ഇതിനാൽ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും കല്പിക്കുകയും ശാസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.'

ആ സ്റ്റേറ്റിന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന സവർണഹിന്ദുക്കളെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവരെപ്പോലെതന്നെ ഹരിജനങ്ങളും ആരാധന നടത്തുമെന്നാണു് ഈ വിളംബരത്തിനു വല്ല അർത്ഥവുമുണ്ടെങ്കിൽ ആ അർത്ഥം. മറ്റു വാക്കുകളിൽ തിരുവിതാംകൂറിലെ ദേവാലയങ്ങളിൽ മേലിൽ മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവും ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല, ഹരിജനം ഉയർന്നജാതിക്കാരനും ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. എല്ലാവരും ഹരിജനങ്ങളായിരിക്കും, ഈശ്വരസന്താനങ്ങളായിരിക്കും. മഹത്തായ ആ വിളംബരത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇതൊന്നുമല്ലെങ്കിൽ, അതു വെറുമൊരു കടലാസു തുണ്ടാണു്. പക്ഷേ, അതിന്റെ ആത്മാർത്ഥതയെ സംശയിക്കുവാനോ, മനസ്സിൽ എന്തെങ്കിലും കലവറയുണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കുവാനോ കാരണമില്ല. ആ വിളംബരത്തിനു യാതൊരു രാഷ്ട്രീയ പ്രാധാന്യവുമുണ്ടാകാൻ തരമില്ല, ഒന്നുമില്ല.

36. Harijan, 21-11-1936 (The Removal of Untouchability, pp 103-104)

താനും. ആ സ്റ്റേറ്റിന്റെ മതപരമായ കടമയുടെ നിർവഹണം മാത്രമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ആ സ്റ്റേറ്റിലെ ഹിന്ദുക്കളെല്ലാം ആ നിലയ്ക്ക് അതു സ്വീകരിക്കുകയും അതിനോടു പെരുമാറുകയും വേണം. അതിനു മറ്റൊന്നെങ്കിലും നിറം കൊടുക്കുന്നത് അതിന്റെ മഹത്തായ ആധ്യാത്മികോദ്ദേശ്യത്തെയും ഫലത്തെയും നശിപ്പിക്കലായിരിക്കും.

തിരുവിതാംകൂറിന്റെ മാതൃക സാംക്രമികമാകുമെന്നും മറ്റൊരാൾ ഹിന്ദുസ്റ്റേറ്റുകളും അതിനെ അനുഗമിക്കുമെന്നും നമുക്കു ആശിക്കാം. അവ അങ്ങനെ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതിനു യാതൊരു ന്യായവുമില്ല. വേദങ്ങളിൽനിന്നും ഉപലബ്ധമായ ഹിന്ദുമതത്തിലെ മൗലികതത്വങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമല്ലാത്തവയും കാലസ്വഭാവം ആവശ്യപ്പെടുന്നവയുമായ ധർമ്മശാസനങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുകയെന്നത് ഹിന്ദുരാജാവിന്റെ അവകാശവും കർത്തവ്യവുമാണ്. പുരോഗമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും സജീവവുമായ എല്ലാ മതങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ഇതുതന്നെയാണു വാസ്തവം. വളരെയധികം മനസ്സീരുത്താത്ത ഒരാൾക്കുപോലും സ്തുതികളിൽത്തന്നെയും കാണാവുന്ന വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾക്കും മൂലപ്രമാണവ്യതിയാനങ്ങൾക്കും ഇതാണു കാരണം. ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാർ ഈ പ്രാഥമിക ധർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അതവരുടെ കുറ്റമല്ല, നഷ്ടപ്പെട്ട ബ്രാഹ്മണ്യത്തിന്റെതാണ്. ബ്രാഹ്മണ്യം പുനരുദ്ധരിക്കപ്പെട്ടാൽ, രാജാക്കന്മാർ കർഷകർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന പ്രയത്നങ്ങൾക്കുള്ള കമ്മീഷനെന്ന നിലയിൽ തങ്ങളെ നിലനിർത്താനാവശ്യമായ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ സംഖ്യമാത്രം മുതലെടുപ്പിൽനിന്നു സ്വീകരിക്കുവാനും മുതലെടുപ്പു കർഷകർക്കുവേണ്ടി ന്യായമെന്ന നിലയിൽ കൈവശം വയ്ക്കുന്നവരുമായ ഋഷിമാരായിത്തീരും. ഇന്നത്തേപ്പോലെ അവർക്കു സ്വകാര്യസ്വത്തു് ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. കർഷകരോടോ അവരുടെ അഭിലാഷങ്ങളോടോ തങ്ങൾക്കു യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്ന് അവരോടു കരുതുകയുമില്ല.

എന്നാൽ ഇവിടെ വിവരിച്ച മാതൃകാവസ്ഥയിൽ നാം ഈ തലമുറക്കാലത്തോ എന്നെങ്കിലുമോ എത്തുമെങ്കിലാകട്ടെ, ഇല്ലെങ്കിലാകട്ടെ, തിരുവിതാംകൂറിൽ കാണിച്ച മാതൃക പിന്തുടരുന്നതിൽ നിന്നു ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരെ തടയുവാൻ യാതൊന്നും തന്നെയില്ല— അങ്ങനെ ഹിന്ദുമതത്തിൽനിന്നും അയിത്തം പൂർണ്ണമായി നീക്കം ചെയ്യുന്ന ദിവസത്തെ കൂടുതൽ വേഗം സമാഗതമാക്കുന്നതിൽനിന്നും ഉറച്ചു നാശത്തിൽനിന്നും അതിനെ രക്ഷിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നതിൽനിന്നും. ഇപ്പോൾത്തന്നെ വൈകിപ്പോയ ഈ പരിഷ്കാരം നടപ്പിൽവരുത്തുവാൻവേണ്ടി തങ്ങളുടെ ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരെ സമീപിക്കുവാൻ ഓരോ ഹിന്ദുസ്റ്റേറ്റിലെയും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട ഹിന്ദുക്കളെ ഞാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു.

37

ക്ഷേത്രപ്രവേശവിളംബരം പ്രഖ്യാപിച്ച കാലത്തു് എനിക്കു ശങ്കകളുണ്ടായിരുന്നു, അവയെ ഒളിച്ചുവെക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഞാൻ ഒളിച്ചുവെച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ യാഥാർത്ഥ്യം എല്ലാ പ്രതീക്ഷകളേയും കവച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഹരിജനങ്ങളുടെ ഉത്സാഹവും, ഏറ്റവും ഉയർന്ന ജാതിക്കാർക്കു ചെയ്യാവുന്ന അതിർത്തിവരെ അവർ ചെയ്യുന്നതിലുള്ള എതിർപ്പില്ലായ്മയും, പൂജ നടത്തുന്നവരുടെ ഇഷ്ടത്തോടുകൂടിയ, പോരാ, ഹൃദയപൂർവമായ സഹകരണവും മഹത്തും വ്യാപകവുമായ ആ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പരിപൂർണ്ണമായ ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയെ വെളിവാക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്താണു് മനുഷ്യനു് അസാധ്യമായിത്തോന്നിയോ അതു് ഈശ്വരൻ സാധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

വൈകുംക്ഷേത്രത്തിലേക്കുള്ള ചില റോഡുകൾ ഹരിജനങ്ങൾ മുറിച്ചുകടന്നാൽ ഹിംസിക്കുമെന്നു് വൈകാരിക സമ്പർന്നഹിന്ദുക്കൾ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയതു് കുറച്ചുകൊല്ലംമുമ്പു മാത്രമാണു്. ഇപ്പോൾ അതേ ക്ഷേത്രം മറ്റേതു സമ്പർന്നർക്കുമെന്നപോലെതന്നെ ഹരിജനങ്ങൾക്കു. തുറന്നുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇതൊക്കെയോ, ആരുടെയും യാതൊരു നിർബന്ധവും കൂടാതെ. ശാങ്കരസ്മൃതിയെന്ന പേരിൽ എനിക്കു ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിച്ചതിന്റെ സ്ഥാനത്തു് മഹാരാജസ്മൃതി എത്തിയിരിക്കുന്നു; അതിന്റെ സാധ്യതയാകട്ടെ, സമ്പർന്നഹിന്ദുക്കളുടെ അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ ആനുകൂല്യംകൊണ്ടും, മറ്റൊരാൾമാർക്കു അത്രതന്നെ അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ ഹരിജനങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യംകൊണ്ടും തെളിയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സത്യമായിട്ടും ഈശ്വരൻ വലിയവനാണു്, നമ്മുടെ വിവേകത്തിന്റെ കണ്ണു നാം തുറക്കുകമാത്രം ചെയ്യുമെങ്കിൽ. മഹാരാജാവിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലായിരുന്ന അമ്മയ്ക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാനായ ദിവാനും അതുപോലെ തിരുവിതാംകൂറിലെ ഹിന്ദുക്കൾക്കും എന്റെ അഭിനന്ദനങ്ങൾ. ഉയർന്ന നിലയെയും താണനിലയേയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന എല്ലാ ജാതിവ്യത്യാസങ്ങളും തിരുവിതാംകൂറിൽ നാമാവശേഷങ്ങളായെന്നു നമുക്കു് ആശിക്കുക. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഉത്സാഹവായുപു് നാം കളയാതെ സൂക്ഷിച്ചാൽ, അധികം താമസിക്കുന്നതിനുമുമ്പു് ഇന്ത്യ മുഴുവനും തിരുവിതാംകൂർ പ്രഭാവം ഉൾക്കൊള്ളും.

എഫ്. രാഷ്ട്രീയരംഗം

38

നിങ്ങൾ യാതൊരു രാഷ്ട്രീയകക്ഷിയിലും പെടരുതു്. ഇന്നത്തെ ഭരണസമ്പ്രദായത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ മാറിയിട്ടില്ല. എങ്കിലും വളരെക്കാലമായി നിങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു

37. Harijan, 12-12-1936 (The Removal of Untouchability, pp. 133-134)
 38. Harijan, 28-3-1936 (The Removal of Untouchability, p. 230)

പോരുന്ന പ്രത്യേകാവശതകൾ നിമിത്തം നിങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പുരോഗമനപരമായ കക്ഷിയിൽപ്പോലും പെടരുതെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. ഗവർണ്മെന്റു തന്നെതന്നെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കണം. എങ്കിലും നിങ്ങളുടെ ആത്മാഭിമാനം നിങ്ങൾ ബലികഴിക്കരുത്. ഇതുപോലെതന്നെ, കോൺഗ്രസ് പരിപാടിയിലെ നല്ല ഇനങ്ങളോടൊപ്പം—അതായത്, മദ്യനിരോധം, ഉപ്പുനികുതി വേണ്ടെന്നുവെക്കൽ മുതലായവയോട്, നിങ്ങൾ യോജിക്കുകയും, ആരുടെ താല്പര്യങ്ങളും നിങ്ങളുടേതും ഒന്നാണോ ആ ഇന്ത്യയിലെ ദരിദ്രരിൽനിന്നു നിങ്ങൾ അകന്നുനിൽക്കുകയില്ലെന്നു ലോകത്തോടു പറയുകയും വേണം. ഒരു കക്ഷിയിലും നിങ്ങൾ ചേരാൻ പാടില്ലെങ്കിലും നിങ്ങൾ യാതൊരു ചുറ്റുപാടുകളിലും രാജ്യത്തെ വിൽക്കരുത്. നിങ്ങൾക്കു ഇത്രയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, ഹരിജനങ്ങൾ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പ്രമുഖ ഘടകമായിത്തീരും. ഈ ഹരിജനങ്ങൾ ഉണരുമ്പോൾ അവർ തട്ടിനീക്കാൻ വയ്യാതൊരു ശക്തിയായിത്തീരും.

39

ചോദ്യം: കോൺഗ്രസ്സു് അയിത്തക്കാരെ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമായി കരുതുന്നുണ്ടോ?

ഉത്തരം: പാഴ്സികൾക്കും യെഹൂദന്മാർക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും തങ്ങളെ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെന്നു വിളിക്കാമെങ്കിലും, ആ അർത്ഥത്തിൽ അയിത്തക്കാർ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമല്ലാത്തതുകൊണ്ടു്, അവരെ കോൺഗ്രസ്സു് ന്യൂനപക്ഷമായി കരുതാൻ പാടില്ല. ബ്രാഹ്മണരും ക്ഷത്രിയരും വൈശ്യരും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും, ശൂദ്രർ ഭൂരിപക്ഷവുമാണെങ്കിൽ, ഹരിജനങ്ങൾ ന്യൂനപക്ഷമാണു്. നാം പരിചയിച്ച അർത്ഥത്തിൽ ഇവരൊന്നും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളോ ഭൂരിപക്ഷങ്ങളോ അല്ല. ഭാഗ്യവശാൽ ആ ഘട്ടത്തിൽ നാം എത്തിയിട്ടില്ല. എത്തിയാൽ ഏതു തരത്തിലുള്ള സ്വരാജ്യത്തോടു് വിടവാങ്ങലായിരിക്കും അതു്. ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഇന്നു പോയേക്കാം, എന്നെങ്കിലും അവർ പോകും; എന്നാൽ നാം പരസ്പരം കഴുത്തുറക്കുന്ന കാടന്മാരായിത്തീരുകയാണെങ്കിൽ കാടന്മാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യമാണു നമുക്കുണ്ടാവുക.

40

മറ്റു ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ ഉന്നയിച്ച വാദങ്ങൾ എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ അയിത്തക്കാർക്കുവേണ്ടി ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട വാദങ്ങൾ 'ഏറ്റവും നിർഭയമായ പ്രഹര'മായി എനിക്കു

39. Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 234)
 40. Young India, 26-11-1931 (The Removal of Untouchability, p. 229)

തോന്നുന്നു. ആ 'ദൃഷ്ടമായ പ്രതിബന്ധം' ശാശ്വതമാവുകയെന്നാണ് അതിനർത്ഥം. ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടാൻ വേണ്ടിപ്പോലും അയിത്തക്കാരുടെ സുപ്രധാന താത്പര്യങ്ങൾ ഞാൻ വിവേകപൂർവ്വമായിട്ട് അയിത്തക്കാരിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തെ ഞാൻ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു എന്നു ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. ഇപ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സിനുവേണ്ടി മാത്രമല്ല ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നത്, എന്നിക്കുതന്നെ വേണ്ടിയുമാണ്; അയിത്തക്കാരുടെ ഒരു റെഫറൻസ് ഉണ്ടായെങ്കിൽ അവരുടെ വോട്ട് എന്നിക്കു കിട്ടുമെന്നും, എന്നിക്കാണ് ഏറ്റവും മധ്യകം വോട്ടുകൾ കിട്ടുകയെന്നും ഞാൻ അവകാശപ്പെടുന്നു. യാഥാസ്ഥിതിക ഹിന്ദുക്കളുടെ—അയിത്തക്കാരുടെയല്ല—അവമാനമായ ആ 'ദൃഷ്ടമായ പ്രതിബന്ധം' നീക്കം ചെയ്യാനുള്ള വഴി, പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളും പ്രത്യേക സംവരണവുമല്ലെന്ന് അയിത്തക്കാരോടു പറയാൻ വേണ്ടി ഇന്ത്യയിൽ ഒരറ്റം മുതൽ മറ്റൊരറ്റം വരെ സഞ്ചരിച്ച് ഞാൻ പണിയെടുക്കും. അയിത്തമാകുന്ന ഈ കളങ്കം നീക്കം ചെയ്യാൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു ഹിന്ദുപരിഷ്കർത്താക്കളുടെ ഒരു സംഘം ഇന്നുണ്ടെന്ന് ഈ കമ്മിറ്റിയും ലോകം മുഴുവൻ തന്നെയും അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ. ഞങ്ങളുടെ റജിസ്റ്ററിലും കാനേഷുമാരിയിലും അയിത്തക്കാരെ ഒരു പ്രത്യേക വർഗമായി കാണിക്കാൻ ഞങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. സിക്കുകാർക്ക് എന്നും സിക്കുകാരായിത്തന്നെ നിൽക്കാം, അതുപോലെതന്നെ മുസ്ലീങ്ങൾക്കും അങ്ങനെയെന്നെ യൂറോപ്യന്മാർക്കും. അയിത്തക്കാർ എന്നെന്നും അയിത്തക്കാരായിത്തന്നെ വർത്തിക്കുമോ? അയിത്തം ജീവിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ഹിന്ദുമതം നശിക്കുന്നതാണ് എന്നിക്കു കൂടുതൽ ഇഷ്ടം.

അയിത്തക്കാരെ ഇസ്ട്രാമിലേക്കോ ക്രിസ്തുമതത്തിലേക്കോ മാറ്റുന്നതിൽ എന്നിക്കു വിരോധമില്ല. അതു ഞാൻ സഹിക്കും; എന്നാൽ ഗ്രാമങ്ങളിൽ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടു ഹിന്ദുമതത്തിന് എന്തു സംഭവിക്കുമോ അതു സഹിക്കാൻ എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. അയിത്തക്കാരുടെ രാഷ്ട്രീയവകാശങ്ങളെപ്പറ്റിപ്പറയുന്നവർക്ക് ഇന്ത്യയെ അറിഞ്ഞുകൂടാ, ഇന്ത്യൻസമുദായം എങ്ങനെയൊന്നു സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തെ ചെറുക്കുവാൻ ഞാൻ ഒരുത്തനേ ഉള്ളവെങ്കിൽപ്പോലും എന്റെ ജീവൻകൊണ്ടു ഞാൻ അതിനെ ചെറുക്കുമെന്ന് എന്റെ സർവശക്തിയും ഉപയോഗിച്ചു ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

41

അങ്ങു സാമൂഹിക പ്രാതിനിധ്യം വേണമെന്ന പക്ഷക്കാരനാണോ? എല്ലാ ഭരണസ്ഥിതികളിലും അയിത്തക്കാർക്കു പ്രാതിനിധ്യം വേണമെന്ന് അങ്ങേയ്ക്കു അഭിപ്രായമുണ്ടോ?

41. Young India, 5-2-1925 (The Removal of Untouchability, p. 275)

അല്ല. എങ്കിലും സ്വാധീനശക്തി കൂടിയ ജാതിക്കാർ അയിത്തക്കാർക്കെ മനഃപൂർവ്വം പുറംതള്ളുകയാണെങ്കിൽ, അതു സ്വരാജ്യത്തിലേക്കുള്ള വഴിതടയുന്ന ഒരനുചിത കർമ്മമായിരിക്കും. സാമുദായിക പ്രാതിനിധ്യത്തെ ഞാൻ അനുകൂലിക്കാത്തതിന് പ്രാതിനിധ്യത്തിൽനിന്ന് ഏതെങ്കിലും സമുദായത്തെ പുറംതള്ളുകയെന്നർത്ഥമില്ല; നേരേമറിച്ച്, പ്രാതിനിധ്യമില്ലാത്ത സമുദായങ്ങൾക്കും പ്രാതിനിധ്യം പോരാത്ത സമുദായങ്ങൾക്കും ശരിയായ പ്രാതിനിധ്യം നൽകേണ്ട ഭാരം പ്രാതിനിധ്യമുള്ള സമുദായങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കുകയാണ് അതു ചെയ്യുന്നത്.

42

ചോദ്യം. 1. നിമ്മിക്കപ്പെടാൻപോകുന്ന ഭാവിഭരണഘടനയിൽ ഹരിജനങ്ങളുടെ നിലയെന്തായിരിക്കും?

2. പഞ്ചായത്തുമ്പോർഡ് മുതൽ സ്റ്റേറ്റ് കൗൺസിൽവരെയുള്ള സീററുകളുടെ എണ്ണം ജനസംഖ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ നിശ്ചയിക്കുവാൻ അങ്ങു് ഗവർണ്മെന്റിനേയും കോൺഗ്രസ്സിനേയും ഉപദേശിക്കുമോ?

3. പട്ടികജാതി മെമ്പർമാരുടെ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ വിശ്വാസമർഹിക്കുന്നവരായ പട്ടികജാതി നിയമസഭാംഗങ്ങളിൽനിന്നു ചിലരെ മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങളായി നോമിനേറ്റചെയ്യുവാൻ കോൺഗ്രസ്സിനേയും നിയമസഭകളിലെ വിവിധ ഭൂരിപക്ഷനേതാക്കന്മാരേയും അങ്ങു് ഉപദേശിക്കുമോ?

4. ഹരിജനങ്ങൾ പിന്നണിയിൽപ്പെട്ടവരാകകൊണ്ടു്, അവർക്കു പ്രസിഡണ്ടുമാരും ചെയർമാന്മാരുമായിത്തീരാൻ കഴിയുന്നതിനുവേണ്ടി, ലോക്കൽബോർഡുകളിലും മുൻസിപ്പൽ കൗൺസിലുകളിലും എക്സിക്യൂട്ടീവ് സ്ഥാനങ്ങൾ വഹിക്കുന്നത് സാമുദായികമായ ഊഴം അനുസരിച്ചായിരിക്കണമെന്നു് നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥചെയ്യാൻ അങ്ങു് ഗവർണ്മെന്റിനെ ഉപദേശിക്കുമോ?

5. കോൺഗ്രസ്സിലെ ജില്ലാക്കമ്മിറ്റികൾ മുതൽ പ്രവർത്തകസമിതിവരെ ഹരിജനങ്ങൾക്കു് ഇത്രശതമാനം സീററുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് അങ്ങു നിശ്ചയിക്കാത്തതെന്തുകൊണ്ടാണു്?

ഉത്തരം: 1. എന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ഉണ്ടാകുന്ന ഭരണഘടനയിൽ ഏതുരൂപത്തിലുള്ള അയിത്താചരണവും കുറവാകുന്നവകുപ്പുണ്ടായിരിക്കും. അതതു നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ ജനസംഖ്യയനുസരിച്ചു്, എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സഭകളിലും അയി

42. Harijan, 2-8-1942 (The Removal of Untouchability, pp. 230-231)

ത്തക്കാരെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നവർക്കു് സ്ഥാനങ്ങൾ സംവരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കും.

2. ഉത്തരം, മുകളിൽ പറഞ്ഞതിൽ ഉൾപ്പെടുവെന്നു കാണാം.

3. എന്നെക്കൊണ്ടാവില്ല. ഈ തത്ത്വം ആവൽക്കരമാണു്. അധഗണിക്കപ്പെട്ട വർഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം അവർക്കും രാജ്യത്തിനും ഹാനികരമാകമാറു് അത്രയധികമാകരുതു്. പരക്കെ സമ്മതനായ ഒരു മികച്ച വ്യക്തിയായിരിക്കണം ക്യാബിനറ്റു് മന്ത്രി. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സഭയിൽ സ്ഥാനം കിട്ടിയ ഒരാരും മർമ്മസ്ഥാനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ തന്റെ നൈസർഗികയോഗ്യതകളേയും ജനസമ്മതിയേയുംതന്നെ ആശ്രയിക്കണം.

4. ഒന്നാമതു്, ചത്തതുപോലെയായിത്തീർന്ന ഇന്നത്തെ നിയമത്തിൽ എനിക്കു താൽപര്യമില്ല. എന്നാൽ, പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞ കാരണംകൊണ്ടുതന്നെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിനെതിരാണ്.

5. മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാരണങ്ങൾകൊണ്ടു ഞാനെതിരാണ്. എന്നാലും ഹരിജൻ അംഗങ്ങളെ കോൺഗ്രസ്സു് രജിസ്റ്ററിലെ അവരുടെ അംഗസംഖ്യയനുസരിച്ചു തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ തിരഞ്ഞെടുത്തുണ്ടാക്കുന്ന വലിയ കോൺഗ്രസ്സു് സംഘടനകളെ നിർബന്ധിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു് എനിക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്. നാലണ മെമ്പർമാരാകാൻ തക്കവണ്ണം ഹരിജനങ്ങൾക്കു കോൺഗ്രസ്സിൽ താൽപര്യമില്ലെങ്കിൽ, തിരഞ്ഞെടുത്ത സഭകളിൽ തങ്ങളുടെ പേർ കാണമെന്നു് അവർ പ്രതീക്ഷിക്കരുതു്. എങ്കിലും ഹരിജനങ്ങളെ സമീപിച്ചു കോൺഗ്രസ്സു് മെമ്പർമാരാകാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കണമെന്നു ഞാൻ കോൺഗ്രസ്സു് പ്രവർത്തകരോടു ശക്തിപൂർവം ആവശ്യപ്പെട്ടു കൊള്ളുന്നു.

43

ചോദ്യം: ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും നിയമസഭകളിലും ഹരിജനങ്ങൾക്കു് അർഹമായ പ്രാതിനിധ്യം ആവശ്യപ്പെട്ടു് അവർക്കു രാഷ്ട്രീയശക്തി നേടിക്കൊടുക്കുവാൻ ഹരിജൻസേവകു് സംഘം ശ്രമിക്കേണ്ടതല്ലേ?

ഉത്തരം: തീർച്ചയായും അതു ശ്രമിക്കണം. അതിനുവേണ്ടി എത്ര ശ്രമിച്ചാലും അധികമാവുകയില്ല.

43. Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 269)

44

* അദ്ദേഹം കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളിയെയോ മറ്റു അസംബ്ളികളെയോ കുറിച്ച് ആലോചിക്കരുതെന്നു പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നീരസം ഞാൻ സമ്പാദിക്കുകതന്നെവേണം. അവിടെ ആവശ്യമുള്ളവർ അവയിലേക്കു പോകട്ടെ. നശിച്ച ജാതി മനോഭാവം കളയുന്നതിനു പകരം അദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നു, ഏതെങ്കിലും ഹരിജൻപോരാ ഈ ആവശ്യത്തിനെന്നും മെഹ്ത്തർജാതിക്കാരനുതന്നെ മുൻഗണന നൽകണമെന്നും. ഇതു് ആർക്കും യാതൊരു ഗുണവും ചെയ്യാത്ത ദ്രോഹകരമായ ഒരു സമ്പ്രദായമാണെന്നു ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറയുന്നു.

എങ്ങനെയായാലും, എന്നെക്കൊണ്ടു സാധിക്കാത്തതാണു് അദ്ദേഹം എന്നിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു്. ഞാൻ ഈ വലിയ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കൊന്നും പറ്റിയ മട്ടിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവനല്ല. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു നടക്കുന്ന അസംബ്ളി തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ ഞാൻ യാതൊരു താത്പര്യവും കാണിച്ചിട്ടില്ല. ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടത്തുന്ന പ്രവർത്തകസമിതി യോഗങ്ങളിൽ ഞാൻ ഹാജരായിട്ടില്ല. ഇപ്പോഴത്തെ ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളെപ്പറ്റി ഞാൻ അറിയുന്നതു വർത്തമാനപത്രങ്ങളിൽനിന്നാണു്. ഞാനൊരു ഭംഗിയായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണു്—അതാണു് ഓരോ ഹിന്ദുവിനും പറ്റിയ തൊഴിൽ എന്നു കരുതുന്നതുകൊണ്ടു്, ഹിന്ദുക്കൾ സർവ്വതന്നാ ഭംഗികളായിത്തീർന്നു ജാതിവിഹീനരായാലേ ഇന്നു നാം കാണുന്ന വികൃതരൂപത്തിലുള്ള, പുരാതനമായ ചില അയിത്തവ്യവസ്ഥ മാനമായി നശിച്ചുപോകൂ എന്നു കരുതുന്നതുകൊണ്ടു്. എന്റെ ലേഖകൻ ഉദ്ദേശിച്ച അംഗത്വത്തിനു് ആഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ടു് ഇതു ചെയ്യാനൊക്കില്ല.

45

ഹരിജൻ സുഹൃത്തുക്കളിൽനിന്നു് എനിക്ക് എഴുത്തുകൾ കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. ചിലർ എന്നെ കാണാനും വന്നിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അധികാരം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കൈകളിൽ എത്തിയിരിക്കുകകൊണ്ടു്, അവർക്കു തോന്നുന്നു ഒന്നിലധികം ഹരിജൻ മന്ത്രിമാരുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു്. ജനസംഖ്യാനുപാതമനുസരിച്ചു് അവർക്കു മൂന്നു മന്ത്രിമാരെങ്കിലും വേണം. എന്നല്ല, ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലും അവർ പ്രാതിനിധ്യം അവകാശപ്പെടുന്നു. പ്രാപ്തിയുള്ളവർ അവരുടെ ഇടയിൽ വേണ്ടത്രയില്ലെന്നു വിചാരിക്കു:

44. Harijan, 14-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 234)
 * മെഹ്ത്തർ സമുദായത്തിന്നു കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ളിയിൽ തക്ക പ്രാതിനിധ്യം കിട്ടാൻ വേണ്ട വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്നന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു് ഒരു മെഹ്ത്തർ ബിരുദധാരി അയച്ചു എഴുത്തിന്നു മറുപടിയായി ഗംസിജി, മറ്റു ചിലതിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ എഴുതിയതു്.

45. Harijan, 6-10-1946 (The Removal of Untouchability, p. 235)

നന്തു് തെറ്റാണെന്നു് അവർ പറയുന്നു. പ്രാപ്തിയുടെ കാര്യം ഹരിജനങ്ങളല്ലാത്തവർക്കു് ബാധകമാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു് അവർ വാദിക്കുന്നു. സ്വജനപക്ഷപാതത്തിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണിക്കാൻ അവർക്കു കഴിയും.

അവർ പറയുന്നതെല്ലാം ശരിയാണെന്നു സമ്മതിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. എന്റെ മനസ്സു തികച്ചും മറ്റൊരുതരത്തിലാണു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു്. അധികാരത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഈ നെറികെട്ട മത്സരത്തിൽ എനിക്കു താൽപര്യമില്ല. ഹരിജനങ്ങൾ അവരുടെ കർത്തവ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു ആലോചിക്കാവൂ എന്നും, എന്നാൽ രാത്രികളു ശേഷം പകലെന്നോണം, അവകാശങ്ങൾ വന്നുചേരമെന്നും മാത്രമാണു് ഹരിജനങ്ങളോടു് എന്റെ ഉപദേശം.

46

ചോദ്യം: അങ്ങയുടെ സ്വരാജ്യത്തിൽ അയിത്തക്കാരുടെ സ്ഥാനം എന്തായിരിക്കും?

ഉത്തരം: ഞാൻ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന സ്വരാജ്യത്തിൽ അയിത്തക്കാരുടെ സ്ഥാനം സുവർണ ഹിന്ദുക്കളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവരുടേതിനോടു തുല്യമായിരിക്കും, സർവഥം.

ജി. പലവക

1. ജലസൗകര്യം

47

ഒരു ബങ്കാളിലേഖകൻ ചോദിക്കുന്നു:

1. ബങ്കാളിൽ കിണറുകളിൽനിന്നു് വെള്ളംകോരാൻ അയിത്തക്കാരെ അനുവദിക്കുന്നില്ല; കുടിക്കാനുള്ള വെള്ളം വച്ചു മുറിയിൽ അവർക്കു കടക്കാനും പാടില്ല. ഈ ദ്രോഹം ഇല്ലാതാക്കാൻ എന്തുചെയ്യണം? അപർക്കായി പ്രത്യേകം കിണറുകൾ കഴിച്ചാൽ, അഥവാ പ്രത്യേക സ്ത്രീകൾ സ്ഥാപിച്ചാൽ, ഈ ദ്രോഹത്തിനു് സമ്മതം മുളകയായിരിക്കും ഫലം.

2. ബങ്കാളിലെ അയിത്തക്കാരുടെ മനഃസ്ഥിതി ഉയർന്ന ജാതിക്കാർ അവരുടെ കൈയിൽനിന്നു വെള്ളം സ്വീകരിക്കണമെന്നാണു്. അവരോ, തങ്ങളിൽ താണവരുടെ കൈയിൽനിന്നു് വെള്ളം സ്വീകരിക്കുകയുമില്ല. ഈ തെറ്റിൽനിന്നു് അവരെ പിൻതിരിപ്പിക്കുവാൻ എന്തുചെയ്യണം?

46. Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 234)
47. Young India. 19-2-1925 (The Removal of Untouchability, p. 169)

3. ബങ്കാളിലെ ഹിന്ദുമഹാസഭയും പൊതുവേ ഹിന്ദുക്കളും പറയുന്നു, അയിത്തക്കാരുടെ കൈയിൽനിന്നു വെള്ളം സ്വീകരിക്കുന്നതു് അങ്ങേക്കിഷ്ടമല്ലെന്നു്.

എന്റെ മറുപടി:

1. ഈ ദ്രോഹം ഇല്ലാതാക്കാനുള്ള വഴികളിലൊന്നു് നാം അയിത്തക്കാരുടെ കൈയിൽനിന്നു വെള്ളം സ്വീകരിക്കുകയാണു്. അവർക്കായി പ്രത്യേകം കിണറുകൾ കഴിച്ചാൽ ഈ ദ്രോഹം എന്തെന്നും നിലനിൽക്കുമെന്നു് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അയിത്തത്തിന്റെ ദോഷങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കാൻ കുറേക്കാലം വേണ്ടിവരും. പൊതുക്കിണറുകൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ മറ്റുള്ളവർ ഒരിക്കലും അവരെ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്ന ഭയംകൊണ്ടു്, അയിത്തക്കാർക്കു പ്രത്യേക കിണറുകൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാതിരിക്കുന്നതു തെറ്റാണു്. എന്റെ വിശ്വാസം, നാം അയിത്തക്കാർക്കു് നല്ല കിണറുകൾ കഴിച്ചുകൊടുത്താൽ മറ്റുള്ളവരും അതു് ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങുമെന്നാണു്. സവർണഹിന്ദുക്കൾ അയിത്തക്കാരോടുള്ള കടമ മനസ്സിലാക്കി അവരുടെ നേരെയുള്ള അവജ്ഞ നശിപ്പിക്കുന്നതോടൊന്നിച്ചുതന്നെ അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിലും പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം.

2. 'ഉയന്ന'ജാതി ഹിന്ദുക്കളെന്നു പറയപ്പെടുന്നവർ 'അസ്പഷ്യര' 'സ്പർശിക്കാൻ' തുടങ്ങുമ്പോൾ, അയിത്തക്കാരുടെ ഇടയിൽത്തന്നെയുള്ള അയിത്തം തനിയേ നശിച്ചുകൊള്ളും. അയിത്തക്കാരിൽ ഏറ്റവും താണവരുടെ അടുത്തുനിന്നു തുടങ്ങണം നമ്മുടെ ജോലി.

3. ബങ്കാളിലെ ഹിന്ദുമഹാസഭ എന്താണു് എന്നെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞിരുന്നതെന്നു് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്റെ നില വ്യക്തമാണു്. അയിത്തക്കാരെ ശുഭ്രരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുത്തുകയും അവരോടു് ശുഭ്രരോടൊന്നപോലെ പെരുമാറുകയും വേണം. ശുഭ്രരുടെ കൈയിൽനിന്നു നാം വെള്ളം സ്വീകരിക്കാറുള്ളതുപോലെ അയിത്തക്കാരിൽനിന്നു് സ്വീകരിക്കാനും മടിക്കരുതു്.

48

ഗാന്ധിജി ബർദോളിയിൽവെച്ചു് ഹരിജൻസേവകരെ കാണുകയും അവരുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മറുപടി പറയുകയും ചെയ്തു. ആദ്യത്തെ ചോദ്യം കിണറുകളെപ്പറ്റിയായിരുന്നു.

'നാം ഹരിജനങ്ങളുടെ സഹകരണം തേടണമോ, വേണമെങ്കിൽ, എന്തുമാത്രം?'

48. Harijan, 1-2-1942 (The Removal of Untouchability, p. 186)

ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: 'സഹകരണം ആവശ്യമാണ്. എങ്കിലും നാം ഹരിജനങ്ങളെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി, സവർണ്ണ ഹിന്ദുക്കളുടെ വീടുകൾ ആക്രമിക്കരുത്. നാം കിണറുകളുടെ അടുത്തുചെന്ന്, ആരെല്ലാമാണ് അവ ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്നറിഞ്ഞ്, അവ ഉപയോഗിപ്പാൻ ഹരിജനങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ന്യായവാദം ചെയ്യണം. ലോക്കൽബോർഡ് വകയായ കിണറുകളുടെ കാര്യത്തിൽ, ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സഹായം യഥേഷ്ടം തേടാവുന്നതാണ്; ദേശഹോപദ്രവം സഹിക്കാൻ തയ്യാറുള്ള ഹരിജനങ്ങളോടു് അവ ഉപയോഗിക്കാനും പറയാം. എങ്കിലും, ഹരിജനങ്ങളുടെയും അവരെ ദ്രോഹിക്കുമെന്നോ അടിക്കുമെന്നോ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നവരുടെയും ഇടയ്ക്കുനിന്ന്, പ്രഹരം സേവകർ ഏൽക്കണം. വൃത്തിയുള്ള പാത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുവാനും ശുചിത്വത്തിന്റെ സാമാന്യ നിയമങ്ങളെല്ലാം പാലിക്കുവാനും ഹരിജനങ്ങളോടു് ഏല്പേഴും ആവശ്യപ്പെടണം. ഹരിജനങ്ങൾക്കായി കിണറുകൾ കുഴിച്ചുകൊടുക്കുകയും അവ ഉപയോഗിക്കുവാൻ സവർണ്ണരെ ക്ഷണിക്കുകയുമാകാം. ഹരിജനങ്ങളെ ബഹിഷ്കരിച്ചെന്നുവരാം. എന്നാൽ അവർക്കു് മറെറവിടെയെങ്കിലും ജോലി കിട്ടാൻ നാം ശ്രമിക്കണം. അഹിംസാനിരതരായി ഉറച്ചുനിൽക്കാൻ ഹരിജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കണം; അനീതി നീണാൾ നിലനിൽക്കാൻ തരമില്ലെന്നു സവർണ്ണരോടു് സമ്യഗ്മായി പറയുകയും വേണം. ഇതൊക്കെ സാമാന്യ തത്ത്വങ്ങളാണ്, ചുറ്റുപാടുകളനുസരിച്ചു് ഓരോരുത്തനും പെരുമാറണം.

2. പൊതുവായ പാർപ്പിടങ്ങൾ

49

ചോദ്യം: ക്ഷേത്രപ്രവേശത്തിനും പൊതുക്കിണറുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുമുള്ള തടസ്സം നീക്കൽ, വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു സ്കോളർഷിപ്പുകൾ നല്കൽ മുതലായതൊക്കെ നല്ലതാണെങ്കിലും, അയിത്തമാകുന്ന ശാപം സർവ്വഥാ ദൂരീകരിക്കാനുള്ള ശരിയായ വഴി ചേരികളും ഹരിജനങ്ങൾക്കു മാത്രമായുള്ള പാർപ്പിടങ്ങളും ഇല്ലാതാക്കുകയാണെന്നു് ഒരു മദിരാശി ഹരിജൻ എഴുതുന്നു.

ഉത്തരം: ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തു താമസിക്കാൻ ഹരിജനങ്ങളെ അനുവദിച്ചാൽ അയിത്തം കരകടക്കുമെന്നു പറയുന്നതു ശരിയാണെന്നുതോന്നാം. എന്നിക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം, ഹരിജനങ്ങൾ ഇന്നിന്ന ദിക്കിൽ താമസിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്ന നിയമമൊന്നും ഇന്നില്ല. ഒരു ദൂരാചാരമാണ് അവരെ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നതു്. ആ ആചാരം തകർന്നുവരുകയാണ്, വളരെ

49. Harijan, 13-10-1946 (The Removal of Untouchability, p. 193)

മെല്ലെയാണെങ്കിലും. ഇങ്ങനെയിരിക്കെ, അതു തീരെ ഇല്ലാതാക്കേണ്ടതു് എല്ലാവരുടെയും കടമയാണ്. ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിലു കേണ്ട ഒരു കാര്യമാണതു്. ശ്രേഷ്ഠമായ ത്യാഗംകൊണ്ടു് ഉദ്ദിഷ്ട ഫലം നേടാൻ കഴിയും. തുളസീദാസു് പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ:

‘ത്യാഗംകൊണ്ടു് ബ്രഹ്മാവു് വിശ്വം സൃഷ്ടിച്ചു,
ത്യാഗംകൊണ്ടു് വിഷ്ണു അതു് രക്ഷിക്കുന്നു.
ത്യാഗംകൊണ്ടാണു പരാചരങ്ങൾ മുഴുവൻ നിലനിർത്തപ്പെട്ട നതു്.

തന്നിമിത്തം. ഭവാനീ, പോയി ത്യാഗംചെയ്യൂ.’

ഈ ശ്രേഷ്ഠഗുണമുള്ള ഒരുത്തനുണ്ടായാൽ, ആ അശുദ്ധി തിരോഭവികും. മതം ശുദ്ധമാക്കപ്പെടും, സംരക്ഷിക്കപ്പെടും.

3. പൊതുശ്ചരണം

50

ഞാൻ ദുഃഖപുരസ്സരം ഈ വരികൾ എഴുതുമ്പോൾ, എന്റെ മുമ്പിൽ വരുന്ന ചിത്രം അഭിമാനം മുറിയ ഗുജറാത്തിന്റേതല്ല, ട്രാന്റുപിടിച്ച ഗുജറാത്തിന്റേതാണ്.

ശ്രീ പരീക്ഷിതലാൽ ഒരു ഹരിജനസേവകനാണ്. ആ നിലയിൽ ഗുജറാത്തിനെ സേവിക്കാൻ അദ്ദേഹം കൊതിക്കുന്നു; പക്ഷേ, അവിടത്തെ ജനങ്ങളെ പിടികൂടിയ ട്രാന്റു അദ്ദേഹത്തെ തോൽപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ജീവനുള്ള ഹരിജനങ്ങളെപ്പറ്റി നാം കേൾക്കാറുണ്ട്. പരീക്ഷിതലാലിന്റെ കഥയിലാകട്ടെ, മരിച്ച ഹരിജനങ്ങളും അയിത്തക്കാരാണ്. ശ്ചരണസ്ഥലത്തെങ്കിലും മനുഷ്യനും മനുഷ്യനും തമ്മിൽ വ്യത്യസ്തമുണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. ഇതിനെ വകവെക്കാതെ, ഹരിജനങ്ങളെ പൊതുശ്ചരണസ്ഥലത്തുനിന്നു പുറംതള്ളണമോ? ഒരു വൃദ്ധഹരിജന്റെ ശരീരം പൊതുശ്ചരണസ്ഥലത്തു് ദഹിപ്പിക്കുവാൻ നവശ്രീയിലെ മഹാജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുവാൻ വളരെ ക്ഷേമിക്കേണ്ടിവന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, ഒരു കൂട്ടർക്കു സൗജന്യം കാണിക്കാനോ, മറ്റേ കൂട്ടർക്കു ആഹ്ലാദിക്കാനോ ഒരു വകയുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും, ചിലപ്പോൾ നമുക്കു് ചില്ലറ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കുപോലും നന്ദി പറയേണ്ടിവരും. ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രക്ഷോഭം സഹലമായതു നന്നായി.

50. Harijan, 22-9-1946 (The Removal of Untouchability, p. 192)

4. ഹോട്ടലുകളിൽ, ക്ഷേത്രങ്ങൾ, അലക്കുകാർ മുതലായ ചരടെ സേവനം

51

ഒരു ഹരിജൻസേവകൻ എഴുതുന്നു.

1. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഹരിജനങ്ങൾക്കു പ്രവേശം അനുവദിക്കാത്ത ഹോട്ടലുകളും ക്ഷേത്രസ്ഥലങ്ങളുമുണ്ട്. നമ്മുടെ ദേശസേവകർ—വാടിപ്രവർത്തകരും ഹിന്ദിപ്രവർത്തകരും കോൺഗ്രസ് പ്രചാരകരും—ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ ബഹിഷ്കരിക്കുകയും ഹരിജനങ്ങളുടെ ഈ അവശതകൾ തീർക്കാൻ സ്വന്തം കഴിവ് ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതല്ലേ?

2. എ. ഐ. എസ്. എ. നിയമിച്ച അലക്കുകാരെ. ഇവരിൽ ചിലർ അയിത്തം ആചരിക്കുന്നവരും ബ്രാഹ്മണരുടേതും നായന്മാരുടേതുമല്ലാത്ത വസുങ്ങൾ അലക്കാൻ കൂട്ടാക്കാത്തവരുമാണ്. കടിക്കുന്ന ശീലമുള്ളവരെ എ. ഐ. എസ്. എ. നിയമിക്കാറില്ല. അതുപോലെ സ്വന്തം തൊഴിലിൽ അയിത്തം ആചരിക്കുന്ന അലക്കുകാരേയും എ. ഐ. എസ്. എ. നിയമിക്കാതിരിക്കേണ്ടതല്ലേ?

ഈ ചോദ്യങ്ങൾ സമൂഹചിന്തകളാണ്. രണ്ടിനും ഒരു തരത്തിലേ ഉത്തരം പറഞ്ഞുകൂടൂ. ഏതൊന്നിനുവേണ്ടി നാം ജീവിക്കുകയും വേണ്ടിവന്നാൽ മരിക്കുകയും ചെയ്യണമോ അത്തരം ഒരു മതമായി ഹിന്ദുമതം നിലനിൽക്കണമെങ്കിൽ അയിത്തശാപം ദൂരീകരിക്കേണ്ടതല്ലേ എന്നു ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നവരാൽ, അവർ കോൺഗ്രസ്സുകാരായാലും അല്ലെങ്കിലും, ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടേണ്ടവരാണ് ഹരിജനങ്ങൾക്കു പ്രവേശം നിഷേധിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം. ഈ സേവകൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതിരികാരുടെയിൽ, ചിലപ്പോൾ വലിയ വിഷമം നേരിടും. പക്ഷേ, ഗുരുതരങ്ങളായ വൈഷമ്യങ്ങളെ സഹജ്വരം നേരിട്ട് തരണം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ യാതൊന്നും നേടാനാവില്ല.

ഈ ചോദ്യം ചിലപ്പോൾ ധർമ്മസങ്കടമുണ്ടാക്കുന്ന ഒന്നാണ്. മറ്റു ജോലിക്കാരെപ്പോലെ എ. ഐ. എസ്. എ. യുടെ സഹായം ലഭിക്കുന്നവരാണ് ഈ അലക്കുകാർ. ഈ ശാപം ഒരന്ധവിശ്വാസമാണെന്നു അവരെ ധരിപ്പിക്കാനുള്ള സർവശ്രമവും നിഷ്ഫലമാക്കുന്ന മർക്കടമുഷ്ടിയോടുകൂടി അവർ അയിത്തത്തെ മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നു. അയിത്തം ആചരിക്കുന്ന ജോലിക്കാരെയെല്ലാം ബഹിഷ്കരിക്കണമെന്നു പെട്ടെന്നു എ. ഐ. എസ്. എ. യോടു ആവശ്യപ്പെടുവാൻ എനിക്കു നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും, ഈ കാര്യങ്ങളിൽ ഇതുവരെയുണ്ടായിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ജാഗ്രത വേണമെന്നതിനു സംശയമില്ല. ഈ അന്ധവിശ്വാസം വെടിഞ്ഞവർക്കു തീർച്ച

51. Harijan, 29-3-1942 (The Removal of Untouchability). pp. 187-188)

യായും മുൻഗണന നൽകണം. അയിത്തരോഗം ബാധിച്ചവരെ സമീപിക്കുന്ന മനോഭാവത്തെ ആശ്രയിച്ചാണ് പലതും നിൽക്കുന്നത്.

VI

ഹരിജനപ്രവർത്തനം-സംഘടനാപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ

എ. ഹരിജനപ്രവർത്തനം രാഷ്ട്രീയമല്ല

1

ഹരിജൻ സേവകസംഘം കോൺഗ്രസിന്റെ ഒരു ഭാഗമല്ല. 1932-ൽ ജയിലിലായിരുന്നപ്പോൾ ഞാൻ അനുഷ്ഠിച്ച ഉപവാസത്തിന്റെ ഫലമാണത്. എല്ലാ ജാതിക്കാരായ ഹിന്ദുക്കളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിയതും പണ്ഡിത മാളവ്യജിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നടത്തപ്പെട്ടതും പ്രസ്തുത സംഘത്തിനു ജന്മം നൽകിയതുമായ ആ സമ്മേളനം ആ സംഘത്തെ കോൺഗ്രസിൽനിന്നു വേറിട്ടു രാഷ്ട്രീയമല്ലാതെയും നിലനിർത്താൻ തീരുമാനിച്ചു. സംഘത്തിന്റെ ഈ സ്വഭാവമാണ് അതിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനാകാൻ സേതത് ജി. ഡി. ബിർളയ്ക്കും സെക്രട്ടറിയായാകാൻ തക്കർബാപയ്ക്കും സൗകര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തത്. എന്നാലും ആ സംഘത്തിൽ വളരെ കോൺഗ്രസ്സുകാരണ്ട്, ഉണ്ടായിരിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ എല്ലാ പരിഷ്കർത്താക്കളും കോൺഗ്രസിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ ആ സംഘത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സുകാരല്ലാത്തവരും ധാരാളമുണ്ടെന്നതു നേരാണ്. രാഷ്ട്രീയത്തിൽ മാത്രം താത്പര്യമുള്ള കോൺഗ്രസ്സുകാർ അതിലേക്ക് വരുന്നില്ലെന്നതും നേരാണ്. അതിനാൽ കോൺഗ്രസ്സുകാർ ആ സംഘത്തിൽ താത്പര്യം കാണിക്കുന്നില്ലെന്ന തെറ്റായ തോന്നൽ പിലപ്പോൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. സ്വജീവിതത്തിൽനിന്നും അയിത്തം സമൂലം നീക്കം ചെയ്യേണ്ടത് ഓരോ കോൺഗ്രസ്സുകാരന്റെയും കടമയാണ്.

ബി. പ്രവർത്തകരുടെ യോഗ്യതകൾ

2

അയിത്തം നീക്കം ചെയ്യാൻ നിങ്ങൾ എന്താണു ചെയ്യുക? അയിത്തം ഹിന്ദുമാതത്തിലെ ഒരു കളങ്കമാണെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ കടമ നിർവഹിച്ചുകഴിഞ്ഞുവെന്നും നിങ്ങൾ പരകയാണെങ്കിൽ അതൊരു വെറും പരിഹാസമാകും, ആവേശാധിക്യം

1. Harijan, 10-5-1942 (The Removal of Untouchability, p. 265)
2. Harijan, 20-6-1936 (The Removal of Untouchability, p. 237)

കൊണ്ടു നിങ്ങൾ ഓടിപ്പെന്ന് ഒരു ഹരിജനെ തൊടുകയും ആശ്രയിക്കുകയും ചെയ്തശേഷം അവനെപ്പറ്റി തീരെ വിസ്മരിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടും കാര്യമായില്ല. ഹരിജനങ്ങൾ താമസിക്കുന്നിടത്തു ദിവസേന ചെന്ന് നീങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തിന്റെ ലക്ഷണമെന്ന നിലയിൽ കറേപ്പേരെ തൊടുന്നതു പതിവാക്കിയാലും പോരാ.

നീങ്ങളുമായി പരിചയപ്പെടാറുള്ള ഹരിജനങ്ങൾക്കെല്ലാം തങ്ങൾക്കൊരു നല്ല കാലം വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു തികച്ചും തോന്നാൻ തക്കവണ്ണം സ്വന്തം ദൈനംദിനജീവിതം ക്രമപ്പെടുത്തുകയാണ് നിങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതു്.

3

സഹലമായ ഹരിജൻസേവനത്തിന്—ദരിദ്രർക്കും അനാഥർക്കും നിസ്സഹായർക്കുമായി ചെയ്യുന്ന എല്ലാ സേവനത്തിനും—ആവശ്യമായ ഒരസംഗതി സേവകന്റെ ജീവിത പരിശുദ്ധിയാണ്. അതില്ലെങ്കിൽ, ഏറ്റവും മികച്ച ബുദ്ധിശക്തിയും ഭരണനൈപുണ്യവും വ്യർത്ഥമാണ്. അവ തടസ്സമായെന്നും വരാം. എന്നാൽ, സേവനാഭിനിവേശത്തോടുകൂടെ സംശുദ്ധസ്വഭാവം കൂടിയുണ്ടെങ്കിൽ, ബുദ്ധിപരവും ഭരണപരവുമായ കഴിവു വികസിച്ചുകൊള്ളും, അല്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടായിക്കൊള്ളും.

ഒരു പൊതുപ്രവർത്തകൻ ഭരണയന്ത്രത്തിലെ ഒരു ഘടകമെന്ന നിലയിൽ നിപുണതയോടെ പണിയെടുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അയാളുടെ സ്വഭാവത്തെ തീരെ അവഗണിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രവണത ആധുനിക പൊതുജീവിതത്തിലുണ്ട്. ഓരോരുത്തന്റെയും സ്വഭാവം അവന്റെ സ്വന്തം കാര്യമാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. പലർക്കും ഈ അഭിപ്രായമുള്ളതായി കണ്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിനെ വിലമതിക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സ്വീകരിക്കാൻ തീരെ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സ്വഭാവശുദ്ധി ഒരു പ്രധാന സംഗതിയല്ലെന്നു കരുതിയ സംഘടനകൾക്കു സംഭവിച്ച അനർത്ഥങ്ങൾ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും മുകളുകുടങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിന്റെ ചുമതലയേറ്റെടുത്ത ഹരിജൻസേവകന് സംഘപോലുള്ള സംഘടനകൾക്കേ തൽക്കാലം ഞാൻ ഈ അഭിപ്രായം ബാധകമാക്കിയിട്ടുള്ളവെന്ന് വായനക്കാർക്കു കാണാം. പരിശുദ്ധസ്വഭാവം ഇത്തരം സേവനത്തിന്റെ അനുപേക്ഷണീയഘടകമാണെന്നതിൽ എനിക്കു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഹരിജൻ, ഖാദി, ഗ്രാമവ്യവസായങ്ങൾ എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ ബുദ്ധിശക്തിയിൽ ശിശുക്കളോടു് ഉപമിക്കാവുന്ന തനിശുദ്ധാത്മാക്കളും നിഷ്കളങ്കരും അജ്ഞരമായ സ്രീപുരുഷന്മാരുമായി ഏറ്റവും അടുത്തിടപെടേണ്ടവരാണ്. സ്വഭാവശുദ്ധി

3. Harijan, 7-11-1936 (The Removal of Untouchability, p. 238)

ല്ലെങ്കിൽ അവസാനം അവർ പരാജിതരാവുകയും, ഏറെടുത്ത കാര്യത്തെ അവർ സ്വന്തം പ്രവർത്തനരംഗങ്ങളിൽ തുല്യതയും ചെയ്യാതിരിക്കുകയില്ല. ഇത്തരം സംഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള അനുഭവം കൊണ്ടാണു ഞാൻ ഇതെഴുതുന്നത്. ഇത്തരം സേവനങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുത്തവരുടെ എണ്ണം നോക്കുമ്പോൾ, ഭാഗ്യവശാൽ ഈ വിധക്കാർ വളരെ കുറവാണ്; എന്നാലും ഈ സേവനങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുത്ത സംഘടനകളും പ്രവർത്തകരും പരസ്യമായി താക്കീതു നൽകുകയും കരുതിപ്പിരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതു് ആവശ്യമായി വരുമാറു്, അത്തരക്കാർ പലേടത്തുമുണ്ടു്.

4

ഹിന്ദുമതത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കാനുള്ള ഒരാവേശം ഓരോ പ്രവർത്തകനുമുണ്ടായിരിക്കണം. ആ പരിശ്രമത്തിൽ ജീവൻ വെടിയാൻ അവർ സന്നദ്ധരായിരിക്കുകയും വേണം. ഹിന്ദുമതത്തിലെ ഈ കളങ്കം നീക്കംചെയ്യാൻവേണ്ടി എല്ലാ കടുംബബന്ധങ്ങളും സാമുദായിക ലാഭങ്ങളും ജീവൻപോലും ബലികഴിക്കാൻ സേവകൻ തയ്യാറായിരിക്കണം. ഈ പണി, പ്രാർത്ഥന, സ്നാനം മുതലായവയെപ്പോലെയെ ജീവിതത്തിൽ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒന്നാകണം; പണമോ പ്രതിഫലമോ നേടിത്തരുന്ന ഒന്നാകരുതു്. പ്രവർത്തകൻ ഈ ആവേശമുണ്ടെങ്കിൽ, വഴി അവന്റെ മുമ്പിൽ തെളിഞ്ഞു കാണാം. ഇത്തരമൊരു പ്രവർത്തകൻ ഹരിജനങ്ങളെ പട്ടിണികിടത്തുന്നതിനേക്കാൾ താൻതന്നെ പട്ടിണികിടക്കുവാനാണ് ഇഷ്ടപ്പെടുക; ഹരിജനങ്ങൾക്കു നിഷേധിച്ച സൗകര്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ മടിക്കും; അവരുമായി ദിവസേന അധികമധികം താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ ജോലിയെല്ലാം രാഷ്ട്രീയഫലങ്ങൾ നോക്കാതെ ചെയ്യണം, ഹിന്ദുമതത്തെ ശുദ്ധവും സജീവവുമാക്കാൻ വേണ്ടിമാത്രമായിട്ടു്.

സി. ഭരണച്ചെലവു്

5

വിവിധ സംഘടനകളെ ലേഖകൻ തന്റെ ചാട്ടവാർപ്രയോഗത്തിനു വിധേയമാക്കിയിരിക്കുന്നു. തന്റെ പരിഗണനയിൽ ധൂർത്തരായ അവയുടെ ഭരണത്തെ അദ്ദേഹം കുർക്കശമായിട്ടാണ് വിമർശിക്കുന്നത്. സംഘടനാകാര്യങ്ങളിൽ ഒരു വിദഗ്ദ്ധനെ അപകാശപ്പെടുന്ന എന്റെ സാധാരണനിശ്ചയം ഭരണച്ചെലവു്, അതായതു തലപ്പത്തുള്ളവർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ചെലവു്, വരവിന്റെ 10 ശതമാനത്തിൽ കവിയരുതെന്നാണ്; 5 ശതമാനമാണ്

4. Harijan, 1-2-1942 (The Removal of Untouchability, p. 238)
5. Harijan, 1-3-1933 (The Removal of Untouchability, p. 255)

ആദർശം; ബാക്കിയൊക്കെ സംഘടനയെ സൃഷ്ടിച്ച കാര്യത്തിനുവേണ്ടി ചെലവു ചെയ്യണം. സെൻട്രൽ ബോർഡിനും സംസ്ഥാനബോർഡുകൾക്കും സവർണഹിന്ദുക്കൾ നടത്തുന്ന എല്ലാ സ്വതന്ത്ര ഹരിജൻസംഘടനകൾക്കും ഈ സമ്പ്രദായം ഞാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഹരിജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചെലവാക്കുന്നതിലുമധികം പണം നാം സംഘടനകൊണ്ടു നടത്താനാണു ചെലവാക്കുന്നതെന്നു നമ്മേപ്പറ്റിപ്പറയുവാൻ ഇടവരാതിരിക്കട്ടെ. ഹരിജൻ കാര്യത്തിനുവേണ്ടി സംഭാവനയായി കിട്ടുന്ന ഓരോ 100 ക.യിൽനിന്നും 90 ക. ശരിക്കും ഹരിജനങ്ങളുടെ പോക്കറ്റിലെത്തണം; അതിനാൽ നമ്മുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മിക്കവാറും പ്രതിഫലം വാങ്ങാതെ ജോലി ചെയ്യുന്നവരായിരിക്കണം; പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്ന സേവനം വേണമെങ്കിൽത്തന്നെ ഉയർന്ന ശമ്പളം ഒരിക്കലും കൊടുക്കരുത്. സാധിക്കുന്നിടത്തെല്ലാം ഹരിജനങ്ങളെത്തന്നെ നിയമിക്കണം. ഉദ്യോഗാർത്ഥികളെ തിരഞ്ഞെടുത്തു അവർക്കു പരിശീലനം നൽകണം. താൻ പരിശോധിച്ച സംഘടനകളിൽ ശിപായിമാരായിപ്പോലും ഹരിജനങ്ങളെ നിയമിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഈ ലേഖകൻ പറയുന്നു.

ഞാൻ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞ ഈ വിമർശനങ്ങളുടെയും എന്റെ ഈ അഭിപ്രായങ്ങളുടേയും വെളിച്ചത്തിൽ ഹരിജൻ സേവനത്തിനായുള്ള ഓരോ സംഘടനയും ആത്മപരിശോധന നടത്തട്ടെ.

ഡി. ഹരിജൻസേവകുസംഘവും സവർണരും

6

രാജമുദ്രിയിൽവെച്ചു ഹരിജനങ്ങളുടെ ഒരു നിവേദകസംഘം ഗാന്ധിജിയെക്കണ്ടു ദീർഘനേരം സംഭാഷണം നടത്തുകയുണ്ടായി. തങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പഠിപ്പം പ്രാപ്തിയുള്ള ധാരാളം പേരുള്ളതു കൊണ്ടു, ഹരിജൻസേവാസംഘത്തിന്റെ ഭരണം തങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കണമെന്നു. മറ്റു പലതിന്റെയും കൂട്ടത്തിൽ അവർ വാദിച്ചു. സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കു ഈ ജോലിയിൽ സഹായിക്കാം, എങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെല്ലാം ഹരിജനങ്ങളായിരിക്കണമെന്നു അവർ പറഞ്ഞു. ഗാന്ധിജി അവർക്കു താഴെച്ചേർക്കുന്ന മറുപടി നല്കി.

‘നിങ്ങൾ ഉന്നയിച്ച ഒരു പ്രധാന സംഗതി ഹരിജൻ സേവകുസംഘത്തിൽ മുഖ്യമായി നിങ്ങൾ അംഗങ്ങളായിരിക്കണമെന്നും അതിന്റെ ഭരണം നിങ്ങൾ നടത്തണമെന്നുമാണു്. നിങ്ങൾ ‘ഹരിജൻ’ വായിക്കാറില്ലെന്നാണു് ഇതു വ്യക്തമാക്കുന്നതു്. ആ ബോർഡിന്റെ ഉത്ഭവം നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു ഇതു വ്യക്തമാക്കുന്നു. പശ്ചാത്തപിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കു നഷ്ടപരിഹാരം നൽക

6. Harijan, 5-1-1934(The Removal of Untouchability, pp. 258-259)

കാണം സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കു കഴിവുണ്ടാക്കാൻവേണ്ടിയാണ് ആ ബോർഡ് രൂപവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടത്. അങ്ങനെ അത് അധമർണരുടേതായ ഒരു ബോർഡാണ്, നിങ്ങളാണ് ഉത്തമർണൻ. നിങ്ങൾ അധമർണർക്കൊന്നും കൊടുക്കാനില്ല; അതിനാൽ ഈ ബോർഡിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മുൻനിന്നു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത് അധമർണരാണ്. അധമർണർ കടം വീടുന്നുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നു നിങ്ങൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തണം. നിങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത് കടം വീട്ടാൻ അവർക്കു കഴിവുണ്ടാക്കുകയും അവരെ സഹായിക്കുകയുമാണ്. അതായത് എങ്ങനെയാണ് അവർ കടം വീട്ടേണ്ടത് എന്നു നിങ്ങൾക്കു പറയാം; ഭൂരിപക്ഷം ഹരിജനങ്ങളെ രൂപതരാക്കാൻ എന്തു ചെയ്യണമെന്നും നിങ്ങൾക്കു പറയാം, അവർ നിങ്ങളുടെ ഉപദേശം സ്വീകരിച്ചെന്നും ഇല്ലെന്നും വരാം. സ്വീകരിച്ചില്ലെങ്കിൽ, സ്വാഭാവികമായി, അവർ നിങ്ങളുടെ അപ്രീതിക്കു പാത്രമായിത്തീരുന്ന. ഒരുമർണൻ ഉത്തമർണന്റെ അടുത്തുചെന്നു ഇങ്ങനെ പറയാം: 'ഞാൻ ഇത്ര പണം കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്, നിങ്ങളിതു സ്വീകരിക്കുമോ?' ഉത്തമർണൻ പറയാം: 'പോട, പോ. എനിക്കു മുഴുവൻ കിട്ടണം, അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നും വേണ്ട.' അല്ലെങ്കിൽ ഇങ്ങനെയും പറയാം. 'നിങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നത് കടത്തിന്റെ ഒരു ശതമാനം, അതിലും മോശമാണ്.' ഉത്തമർണരായ നിങ്ങൾക്കു ഇതൊക്കെച്ചെയ്യാം. അതിനാൽ ഈ ബോർഡ് സ്ഥാപിച്ച കാലത്തു ചില ഹരിജൻ സുഹൃത്തുക്കൾ എനിക്കെഴുതിയപ്പോൾ, ഞാൻ അവരോടു പറഞ്ഞു ഹരിജനങ്ങൾക്കു ഉപദേശകബോർഡുകളോ പരിശോധനാബോർഡുകളോ രൂപവൽക്കരിക്കാമെന്നു്. ഈ വ്യത്യസ്തം നിങ്ങൾ പൂർണമായി മനസ്സിലാക്കണമെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഉപദേശമോ സഹകരണമോ സഹായമോ സ്വീകരിക്കരുതെന്ന വിചാരമില്ലെന്നു നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. സുബദ്ധവും യുക്തിയുക്തവുമായ നില നിങ്ങളെ അറിയിക്കുക മാത്രമാണു ചെയ്യുന്നതു്. ഈശ്വരൻ സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കായി സഭയും അനുവദിച്ചു കറച്ചു സമയമാണിതു്. ഈ കാലത്താണ് അവർ തങ്ങളുടെ ആത്മാർത്ഥത തെളിയിക്കേണ്ടതു്. സവർണഹിന്ദുക്കളുടെ ഈ കടം തികച്ചും വീട്ടണമെന്നു കരുതിയാണു ഞാൻ ഈ പാടുപെടുന്നതൊക്കെ, ഈ പാഞ്ഞുനടക്കുന്നതൊക്കെ.'

ബോർഡുതന്നെ തിരഞ്ഞെടുത്ത ഹരിജനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഉപദേശക കമ്മിറ്റികളെ നിയമിക്കണമെന്നു്, അപ്പോൾ നിവേദക സംഘത്തിലെ ഒരംഗം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. സോപ്തമായി ഹരിജനായിത്തീർന്ന ഒരുവനെ നിലയ്ക്കു ഗാന്ധിജി ഈ അഭിപ്രായത്തിലെ അപകടം അവർക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: 'ഹരിജനങ്ങളുടെ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കാൻ നിങ്ങൾ ബോർഡിനോ ഹാവശ്യപ്പെടരുതു്. അതിനുപകരം നിങ്ങൾതന്നെ ഒരു കമ്മിറ്റിയുണ്ടാക്കി, ബോർഡിനോടു പറയു, നിങ്ങൾ ഈ മെമ്പർമാരെ

നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അവരുമായി ബോർഡ് കത്തിടപാടുകൾ നടത്തണമെന്നും. നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഒരപകടംകൂടിയുണ്ടു്. നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കക്ഷികളും ഭിന്നിപ്പുകളുമുണ്ടായിരിക്കും. ഭിന്നകക്ഷികൾ വ്യത്യസ്ത കമ്മിറ്റികളെ നിയമിച്ചെന്നുവരാം. ബോർഡ് അവയെല്ലാം അംഗീകരിക്കും. അതു് നിർഭാഗ്യകരമായിത്തീരും. നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വഴക്കുകളില്ലാതിരിക്കട്ടെ. അധമർണരുടെ മുമ്പിൽ ഒററക്കെട്ടായി നിൽക്കുക. അധമർണർ നിങ്ങളെ ഭിന്നിപ്പിച്ചെന്നുവരാം.—ബോർഡ്, ആ പേർ അർഹിക്കുന്ന താണെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യുകയില്ലെങ്കിലും. ഒററക്കെട്ടായി അണി നിരക്കാൻ കോൺഗ്രസിനു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്നു കോൺഗ്രസിൽ നിറയെ നിങ്ങളെപ്പോലെയും എന്നെപ്പോലെയുമുള്ള എളിയവരാണ്. നിങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള സർവ വഴക്കുകളും കനത്ത കൈകൾകൊണ്ടില്ലാതാക്കുന്ന കുറെ സമർത്ഥന്മാർ നിങ്ങൾക്കുവേണം. എന്നാൽ ബോർഡിൽ കടന്നുകൂടാതെതന്നെ അതിനെ നയിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയും. എളുപ്പത്തിൽ കൃതാർത്ഥരാകരുതു്. ഉറപ്പികയിൽ നാലണ കിട്ടിയാൽ നിങ്ങൾ സംരൂപ്തരാകയില്ലെന്നും പതിനാറണതന്നെ കിട്ടണമെന്നും അധമർണരോടു പറയൂ. ഇതുവില പേശാനുള്ള ഒരു കാര്യമല്ല.’

ഇ ഹരിജൻ സേവക് സംഘവും ഹരിജനങ്ങളും

7

സവർണ മിന്ദുക്കൾ ഉൾപ്പെട്ട ഹരിജൻ സേവക് സംഘ ബോർഡുകളെ സഹായിക്കുവാൻ ഹരിജനങ്ങളുടെ ഉപദേശകകമ്മിറ്റികൾ ഉണ്ടാക്കണമെന്നു ഗാന്ധിജി അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നവല്ലോ. ഒരു ഹരിജൻ ലേഖകൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ മാർഗദർശനം ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഗാന്ധിജി മറുപടി പറഞ്ഞു:

‘അതതു ദിക്കിലെ ഹരിജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തെ ശരിക്കും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഒതുക്കമുള്ള കമ്മിറ്റികൾ ഉണ്ടാക്കണമെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അവ സ്വന്തം നടത്തിപ്പിനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുകയും സവർണ മിന്ദുക്കളിൽനിന്നു തങ്ങൾക്കു നേറ്റല്ലാം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു എന്നു വ്യക്തമാക്കുകയും ഹരിജൻ ബോർഡുകളുടെ നടപടികൾ വീക്ഷിക്കുകയും വേണം. ഈ ഹരിജൻ കമ്മിറ്റികൾ രൂപവൽകൃതങ്ങളായിക്കഴിഞ്ഞാൽ ഹരിജൻ ബോർഡുകളെ വിവരം അറിയിക്കുകയും അവയെ സഹായിക്കാനുള്ള സന്നദ്ധത വെളിവാക്കുകയും ചെയ്യണം. തങ്ങളുടെ കടം വീട്ടാനുള്ള ആത്മാർത്ഥമായ ആഗ്രഹം ഈ ബോർഡുകൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ, ഉപദേശ കമ്മിറ്റികളുമായി സൗഹാർദ്ദപൂർണ്ണമായ ബന്ധങ്ങൾ അവ

7. Harijan, 20-4-1934 (The Removal of Untouchability, p. 261)

സ്ഥാപിക്കും, തികഞ്ഞ സഹകരണവും രജിപ്പും നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്യും. പരസ്പരശങ്കകൾ നിമിത്തം ആദ്യകാലത്തു് ഉൾപ്പെടുത്താൻ വരാം. ഹരിജൻബോർഡുകൾ സ്വാഭാവികമായി കൂടുതൽ നല്ല മട്ടിൽ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടവയും എല്ലാംകൊണ്ടും അധികം മെച്ചപ്പെട്ടവയുമാകുകൊണ്ടു്, അതിർക്കടന്ന ആവശ്യങ്ങളെ തോന്നുന്നവയെ അവ നയത്തോടുകൂടി സമീപിക്കണം. ഉപദേശകക്കമ്മിറ്റികൾ മനസ്സിരുത്തി നിൽക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. എത്രയധികം മനസ്സിരുത്തുന്നുവോ അത്രയധികം അവർ അവർക്കുതന്നെ ഗുണം ചെയ്യും. അന്തസ്സോടുകൂടി പെരുമാറാനുള്ള പ്രാപ്തികൊണ്ടു്, വേണ്ടി വന്നാൽ സ്വശക്തി കാണിക്കാനുള്ള വിദ്യ അവർ പഠിക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഹരിജനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കു തങ്ങളുടെ കടം വീട്ടാൻ കഴികയില്ലെന്നു അവർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. എങ്കിലും അവർ സ്വശക്തി കാണിക്കേണ്ട സന്ദർഭം ഇനിയും എത്തിയിട്ടില്ല; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഭൂരിപക്ഷം ഹരിജനങ്ങളെയും അത്രയേറെ നിസ്സഹായരാക്കിയിരിക്കുകൊണ്ടു് മോഹമുണ്ടെങ്കിൽപ്പോലും അനീതിയെ എതിർക്കാനുള്ള ശക്തി അവർക്കില്ല. എന്താണു് ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നു വ്യക്തമാക്കാം. ഹരിജൻ ബോർഡിനു മൂന്നു ചുമതലകളുണ്ടു്—ഹരിജനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹ്യവും മതപരവുമായ പദവി ഉയർത്തൽ; മറ്റു തരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഹരിജനങ്ങൾ ജീവിതത്തിന്റെ ഏതു രംഗത്തിലും തല ഉയർത്തുന്നതിന്റെ മാർഗത്തിൽ നൂററാണ്ടുകളായി സവർണഹിന്ദുക്കൾ ഉണ്ടാക്കിവെച്ച പ്രതിബന്ധങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യൽ. അതിനാൽ ഹരിജൻ ബോർഡുകൾ ആവശ്യമുള്ളിടത്തെല്ലാം കിണറുകളും, സു്കോളർഷിപ്പുകളും ബോർഡിങ് ഹൗസുകളും സ്കൂളുകളും സാമൂഹ്യസുഖസൗകര്യങ്ങളും ഉണ്ടാക്കാൻ വേണ്ടതൊക്കെ ചെയ്യണം. ഈ സംഗതികളിലെല്ലാം, ബഹുഭൂരിപക്ഷം ഹരിജനങ്ങളും കിട്ടിയ സൗകര്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയേ ചെയ്യൂ. അതിനാൽ, ബോർഡുകൾക്കു ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നല്കിയും തങ്ങൾ ആരുടെ പ്രതിനിധികളാണോ അവരെ കഴിവനുസരിച്ചു സഹായിക്കാൻ ശ്രമിച്ചും ഈ കാര്യത്തിനും തങ്ങൾക്കു തന്നെയും നന്മ ചെയ്യാൻ ഉപദേശകക്കമ്മിറ്റികൾക്കു കഴിയും. ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്താൽ മാത്രമേ സ്വശക്തി വെളിവാക്കാൻ അവർക്കു കഴിയൂ. ചുരുക്കത്തിൽ ആഭ്യന്തരപരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തിയും തങ്ങളുടെ സമുദായത്തിലെ മറ്റൊല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കുമുള്ള അവകാശങ്ങൾ ലഭിക്കാൻ അർഹതയുള്ള സ്രീപുരുഷന്മാരാണ് തങ്ങളെന്നു ഹരിജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിത്തുടങ്ങാൻ തക്കവണ്ണം ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരുണർവുണ്ടാക്കിയും ഉപദേശകക്കമ്മിറ്റികൾക്കു് ഈ കാര്യത്തെ ഏറ്റവും നന്നായി സേവിക്കാവുന്നതാണു്.

എഫ്. ഫണ്ടുകൾ

8

ഹരിജൻ സേവകസംഘം നിങ്ങൾക്കു പണം തരുന്നില്ല. അതിന്റെ നിലപാടിൽനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ ഇതു ശരിയാണ്. തെറ്റായ അറുത്തുനിന്നാണു നാം തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതു്. സ്വശക്തിയെ ആശ്രയിക്കുന്നതിനു പകരം നാം പുറമേനിന്നുള്ള സഹായത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നു. മറ്റുള്ളവർ നമ്മെ ഉഴുതുന്നതു നിർത്തേണ്ട കാലമെത്തിയിരിക്കുന്നു. കട്ടികളെ അവരുടെ കോലായിലോ അവരുടെ സ്വന്തം ഷെഡ്ഡുകളിലോ വെച്ചു പഠിപ്പിച്ചു; എന്തുകൊണ്ടു് ആ വിദ്യാലയത്തെ സ്വന്തം മണ്ണിൽനിന്നുതന്നെയുള്ള ഒരു സ്വാഭാവികവളർച്ചയാക്കിക്കൂടാ? സ്വന്തം ആവശ്യത്തിനു വേണ്ട ധാന്യവും പച്ചക്കറികളും കൃഷിചെയ്തു ഭക്ഷണച്ചെലവു കുറയ്ക്കുവാൻ നിങ്ങളെ സഹായിക്കുവാൻ എന്തുകൊണ്ടു് അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചുകൂടാ? ഉദാഹരണത്തിനു് തിരുവനന്തപുരത്തു നടത്തുന്ന ഒരു വിദ്യാലയത്തിന്റെ ചെലവിനു ഡൽഹിയെ ആശ്രയിക്കുന്നതു വിസ്തീർത്തമാണു്. അതു് അത്രമാത്രം പ്രകൃതിക്കെതിരാണ്. ആദ്യകാലത്തു് അതാവശ്യമായിരിക്കാം; എങ്കിലും ഇനി ആവശ്യമാകരുതു്. ആ വിദ്യാലയത്തിന്റെ നടത്തിപ്പുകാരൻ ശമ്പളത്തിനു ഡൽഹിയെ ആശ്രയിച്ചാൽ അയാൾ അവിടെ ഒരു വിദേശീയനാണു്. അയാൾ തികച്ചും ഹരിജനങ്ങളോടു ഇണങ്ങിച്ചേർന്നാൽ, അവർ തങ്ങളുടെ എളിയ ആഹാരം അയാൾക്കു നൽകും, എങ്ങനെയായാലും പട്ടിണികിടക്കാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല തീർച്ച. എപ്പോഴും കേന്ദ്രബോർഡിന്റെ നേരേ നോക്കിയിട്ടു കാര്യമില്ല. കേന്ദ്രബോർഡ് എല്ലാം ഭംഗിയായി നടത്തുമെങ്കിലും, ബലം ശാഖകളിൽനിന്നു കിട്ടണം—സംസ്ഥാനബോർഡുകളിൽനിന്നു്. എന്റെ മനസ്സു ദിവസേന പലതും കണ്ടുപിടിച്ചുവരുന്നതുകൊണ്ടു്. ഞങ്ങൾ പണപ്പിരിവുതന്നെ വേണ്ടെന്നു വെച്ചേക്കാം. പണമില്ലെങ്കിൽ, ഞങ്ങൾ പിരിവുപോലും നിർത്തിയേക്കും. പണമില്ലെങ്കിൽ വേറെ ഉപായങ്ങളുണ്ടു്—കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ.

9

കേന്ദ്രീകരണനയത്തോടു ഞാൻ യോജിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സൗകര്യം കിട്ടിയാൽ ഉടനെ വികേന്ദ്രീകരണം വേണമെന്നാണു്. എന്റെ ആഗ്രഹം, ബോർഡിന്റെ ആഗ്രഹവും അതാണെന്നതിൽ എനിക്കു സംശയമില്ല. എന്നാൽ ആവശ്യമുള്ള പണം പിരിച്ചുണ്ടാക്കുവാൻ സംസ്ഥാനബോർഡുകൾ തയ്യാറാവുകയും അവയ്ക്കു് അതു സാധിക്കു

8. Harijan, 15-6-1935 (The Removal of Untouchability, pp. 244-245)
 9. Harijan, 17-8-1935 (The Removal of Untouchability, p. 263)

കയും ചെയ്താലേ ഇതൊക്കെ. ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും ഹരിജൻബോർഡുണ്ടാവുക, അതിനാവശ്യമുള്ള പണം അതുതന്നെ പിരിച്ചുണ്ടാക്കുക--ഇതിലുമേറെ ഇഷ്ടമായി എനിക്കു മററൊന്നുമില്ല. ആ കാലം വന്നാൽ പൂർണ്ണമായ അയിത്തോച്ചാടനത്തിന്റെയും കാലമായിരിക്കും അത്. ഇന്നാകട്ടെ, രാജ്യത്തിന്റെ പല ഭാഗത്തുമുള്ള ഒരുപിടി പരിഷ്കർത്താക്കളാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനം നയിക്കുന്നതെന്നു നിർഭാഗ്യവശാൽ സമ്മതിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. അതതുദിക്കൽ വേണ്ടത്ര പണമുണ്ടാക്കാൻ അവരിൽ എല്ലാവർക്കും കഴിവില്ല, എന്തു നയമാണു പിന്തുടരേണ്ടതെന്നും എല്ലാവർക്കും ഉറപ്പില്ല. നയമെന്ന വാക്ക് മനഃപൂർവ്വമാണു ഞാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ലക്ഷ്യമെന്നാണെന്നു എല്ലാവർക്കും അറിയാമെങ്കിലും, പരിഷ്കർത്താവിന്റെ ഗുരുതരങ്ങളായ പരിമിതികൾ എല്ലാവർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. തീരുമാനത്തിൽ പററാവുന്ന ഏറ്റവും നിസ്സാരമായ പിഴ, അവിവേകമായ ഒരു പ്രവൃത്തി, അവിവേകമായ ഒരു വാക്ക്--ഇതൊക്കെ പുരോഗതിയെ പുറകോട്ടു നീക്കിയേക്കാം. അതിനാൽ ഹരിജനങ്ങളെ സേവിക്കുകയും ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ ഈ കളങ്കമില്ലാതാക്കുകയും വേണമെന്നല്ലാതെ മററൊരു വിചാരവുമില്ലാത്ത കുറച്ചുപേരുടെ നിത്യാനുഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ശ്രദ്ധിച്ചുവേണം നയങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുവാൻ.

10

ഹരിജൻസേവകസംഘം നിലവിൽ വന്നതു മുതൽ കേന്ദ്രസംഘടനയാണു സംസ്ഥാനശാഖകളുടെ ചെലവു നടത്തുന്നത്, വേണ്ടത്രം അങ്ങനെതന്നെ. എങ്കിലും ശാഖകൾ, അവയുടെ പരിപാടിയുടെ ചില ഭാഗങ്ങൾ ബലികഴിച്ചിട്ടായാലും, സ്വന്തം കാലിന്മേൽ നിൽക്കുകയും സ്വന്തം ചെലവു നടത്തുകയും ചെയ്യേണ്ട കാലം തീർച്ചയായും എത്തിയിരിക്കുന്നു. ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിലെയും, എന്നല്ല, ഓരോ ജില്ലയിലെയും ഓരോ താലൂക്കിലെയും പ്രവർത്തനം സവർണരുടെ സജീവസഹായത്തിന്റെ അസന്ദിഗ്ദ്ധമായ തെളിവായിരിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സവർണഹൃദയം സ്പർശിച്ചു അതിൽ പരിവർത്തനമുളവാക്കുകയാണു സംഘത്തിന്റെ ചുമതല. കേന്ദ്രസംഘടന രണ്ടോ മൂന്നോ പരിഷ്കർത്താക്കളിൽനിന്നായി ഒരുക്കോടി ഉറപ്പിക ശേഖരിക്കുകയും അതുകൊണ്ടു ഇന്ത്യയിൽ സർവത്ര ഹരിജൻബാലികാബാലന്മാർക്കു സ്കൂളുകളും ഹോസ്റ്റലുകളും നടത്തുവാനായി എല്ലായിടത്തും ശാഖകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തവെന്നു വിചാരിക്കുക; എന്നാൽ അയിത്തം നശിക്കുന്ന നാൾ കൂടുതൽ അടുത്തെത്തുകയില്ല. കാരണം സവർണഹൃദയം എന്നത്തെപ്പോലെയും കല്ലായിത്തന്നെ അവശേഷിക്കും. നേരെ

10. Harijan, 10-10-1936 (The Removal of Untouchability, p. 264)

മറിച്ച്, ഒരൊറ്റ പൈ ചെലവുകളാതെ, എന്തെങ്കിലും ഭാഗ്യോദയംകൊണ്ട് സവർണഹൃദയത്തിൽ മാറ്റം വന്നുവെന്നും, അയിത്തം നാമാവശേഷമായെന്നും വിചാരിക്കുക; എന്നാൽ സംഘത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മുഴുവൻ സാധിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അപ്പോൾ എല്ലാ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളും ആരാധനാസ്ഥലങ്ങളും മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളും സവർണഹിന്ദുക്കൾക്കെന്നപോലെതന്നെ ഹരിജനങ്ങൾക്കും തുറന്നുകിട്ടും. ആ ദിവസം അകലെയായിരിക്കാം, അല്ലെങ്കിൽ പലരും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതിലും അടുത്തായിരിക്കാം. എങ്ങനെയായാലും അതാണ് ഹരിജൻസേവക സംഘത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം, അല്ലാതെ പ്രത്യേക സ്തുളകളും കിണറുകളും ക്ഷേത്രങ്ങളും മറ്റും ഹരിജനങ്ങൾക്കായി നിർമ്മിച്ചു അയിത്തം എന്നെന്നും നിലനിർത്തുകയല്ല. ഇന്ന് ഈ കാര്യങ്ങളെല്ലാം നിസ്സംശയം ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്, എങ്കിലും ഒരു ലക്ഷ്യത്തിലേക്കുള്ള മാർഗങ്ങൾ എന്ന നിലയിലാണ് ഒപ്പിച്ചുപെടുന്നത്. സവർണഹൃദയത്തിൽ പരിവർത്തനമുണ്ടാകാത്തതുകൊണ്ടാണ് അവ ആവശ്യമായിത്തീരുന്നത്.

ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പരിഷ്കർത്താക്കൾ അനങ്ങാതിരുന്നത്, തങ്ങൾ അയിത്തം വെടിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചാൽമാത്രം പോരാ. അവരുടെ വ്യക്തമായ പെരുമാറ്റംകൊണ്ട് ഈ മാറ്റം അവർ വെളിവാക്കണം. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി അവർ പണം ചെലവാക്കിയാൽ അതു വ്യക്തമായൊരു തെളിവാണു്; അതുകൊണ്ട് ഈ പരിപാടിയിലെ മുഖ്യമായ ഒരിനവുമാണതു്. പക്ഷേ ഉദാരമായ സംഭാവനകൾകൊണ്ട് മനസ്സാക്ഷിയെ പാട്ടിലാക്കുന്ന കുറച്ചു വ്യക്തികളുടെ ഒരേർപ്പാടായി അതു മാറിക്കഴിഞ്ഞാൽ, ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ച മട്ടിലുള്ള ഒരു ലക്ഷണമല്ലാതാകും അതു്. തന്നിമിത്തം പരിപാടിയുടെ ഈ മുഖ്യവശത്തേക്കു ശാഖകളുടെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കേണ്ടതു് കേന്ദ്രബോർഡിന്റെയും, അതിനെ ആദരിച്ചു് സ്വാവലംബികളായിത്തീരേണ്ടതു് ശാഖകളുടെയും കടമയാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, സ്വന്തം ചെലവുകൾ നടത്തേണ്ടതിന്റെ ഭാരം ക്രമേണ സംസ്ഥാനബോർഡുകളെ അധികമധികം ഏല്പിച്ചുകൊടുവേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും ഇക്കാര്യത്തിൽ വ്യക്തവും ദൃഢവുമായി പ്രവർത്തിപ്പാൻ കാലമായിരിക്കുന്നു.

മുഖ്യമായി ഇതൊരു ധാർമികപ്രസ്ഥാനമാണെന്നു പ്രവർത്തകർ ധരിക്കാതിരുന്നാൽ; സ്വാവലംബത്തിലേക്കുള്ള ഈമാറ്റം ഒരിക്കലും ഉണ്ടാവില്ല. ധാർമികമെന്നു ജനങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ധാരാളം ചെലവു ചെയ്യുന്ന ശീലമുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രമാണു് നാം. ഇതു വ്യക്തമായി കാണാൻ പുണ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ ചെല്ലുകയേ വേണ്ടൂ. നമ്മുടെ ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചരിത്രം പഠിച്ചാൽ കാണാം, എങ്ങനെ ചെലവാക്കുന്നുവെന്നു് നോക്കാൻ നിൽക്കാതെ ശുദ്ധാത്മാക്കൾ സംഭാവന ചെയ്തു സമ്പത്തുകളുടെ

ദുരന്തകഥ. സ്വാഭാപ്രായത്തിൽ ധർമ്മികമായ ഒരു കാര്യത്തിനു വേണ്ടി കഴിയുന്നത്ര കൊടുത്തുവെന്ന വിശ്വാസം മതി ജനങ്ങൾക്കു്. ഹരിജൻ പ്രവർത്തകർക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള കാര്യം ഏറ്റവും നല്ല അർത്ഥത്തിൽ തികച്ചും ധർമ്മികമായ ഒന്നാണു്. അവർക്കു് അതിൽ സജീവ വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ, മലമറിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും സ്വന്തം ചുമതലയിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ട പണം ചുറ്റുപാടുകളിൽനിന്നു ശേഖരിക്കാനെങ്കിലും കഴിയും.

ജി. പ്രവർത്തനപരിപാടികൾ

11

നിലവിലിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിഗതികളിൽ ആഭ്യന്തരപരിഷ്കാരം കഴിയുന്നത്ര കൈവരുത്തേണ്ടതു് ഹരിജൻപ്രവർത്തകരുടെ വ്യക്തമായ കടമയാണു്.

അതിനാൽ, ഹരിജനപ്രവർത്തകർ അവരുടെ കഴിവു മുഴുവൻ താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കു് ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

1. ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ശുചിത്വവും ആരോഗ്യവും വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
2. വൃത്തികെട്ട പണികൾ, ഉദാഹരണത്തിനു് ഗോട്ടിപ്പണിയും തോൽപ്പണിയും, ചെയ്യാൻ പരിഷ്കരിച്ച രീതികൾ നടപ്പിലാക്കുക.
3. മാംസത്തിന്റെ പൂർണ്ണമായ വർജനമല്ലെങ്കിൽ, ചത്ത ജന്തുക്കളുടെ മാംസത്തിന്റെയും ഗോമാംസത്തിന്റെയും വർജനമെങ്കിലും സാധിക്കുക.
4. ലഹരിപാനീയങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുക.
5. പകൽ നടത്തുന്ന വിദ്യാലയങ്ങൾ ഉള്ളിടത്തു് കുട്ടികളെ അവയിലേക്കു് അയയ്ക്കാനും, നിശാവിദ്യാലയങ്ങൾ ഉള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ അവയിലേക്കു് സ്വയം പോകാനും മാതാപിതാക്കളെ പ്രേരിപ്പിക്കുക.
6. തങ്ങളുടെ ഇടയിൽനിന്നുതന്നെ അയിത്തം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുക.

12

മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അശ്രദ്ധയെന്ന പൊതുവായ പരാതിയെക്കുറിച്ചു് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു. പ്രവർത്തകർ മെമ്പർമാരെ നേരിട്ടു കണ്ടും വോട്ടർമാരെ കാര്യങ്ങൾ ധരിപ്പിച്ചും, അവരുടെ ആല

11. My Soul's Agony, 14-11-1932
 12. Harijan, 10-8-1934 (The Removal of Untouchability, pp 241-242. കോൺപുരിൽ ചേർന്ന യു. പി. ഹരിജൻപ്രവർത്തകസമ്മേളനത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽനിന്നു്.)

സ്യം തീർക്കണമെന്നും; വോട്ടർമാർ കാര്യങ്ങൾ ധരിച്ചാൽ, മെമ്പർമാരെ അവർ നേരെ നിർത്തിക്കൊള്ളും.

എന്നാൽ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ എന്തുചെയ്യാലും ചെയ്തില്ലെങ്കിലും, ഹരിജനങ്ങൾക്കു മാന്യമായ പാർപ്പിടങ്ങൾ കിട്ടാൻ സംഘം ശ്രമിക്കണം. എല്ലുപുത്തിലും കനത്ത ചെലവുകൂടാതെയും ഇതു ചെയ്യാം. ഒന്നാമതും, ഹരിജനങ്ങൾ താമസിക്കുന്നേടത്തു് നല്ല ഓവുചാലുകളും ശുചീകരണവും റോഡുകളും വേണം. കാര്യം വെളിച്ചവും തടസ്സംകൂടാതെ കടക്കാൻതക്കവണ്ണം വീടുകളിൽ ചില്ലറ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തണം. ഹരിജനങ്ങൾ പാർക്കുന്നേടത്തെ ശുചീകരണം പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള ഒരു ചെറിയ പരിപാടി അവർ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ മുന്മാകെ വച്ചാൽ, അവ സംഘത്തിനു കുറച്ചു പണം കൊടുത്തു് സംഘത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കൊക്കെ പണി നടത്തിച്ചെന്നുവരാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ആവശ്യമുള്ള പണിക്കാർ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ പക്കലെണ്ടാവില്ല; ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ, ഇത്തരം പണിയിൽ അവർക്കു വലിയ താൽപര്യമുണ്ടാവില്ല.

രണ്ടാമതും, ഹരിജനങ്ങൾക്കു് ധാരാളം വെള്ളം കിട്ടാൻ ഏർപ്പാടു ചെയ്യണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ, ഗ്രാമങ്ങളിലെ ഹരിജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി നഗരങ്ങളിലുള്ള അവരുടെ സഹോദരരുടേതിനെക്കാൾ കഷ്ടമാണു്. കോടതിയുടെയോ മറ്റോ സഹായം തേടി, പൊതുക്കിണറുകളിൽനിന്നു വെള്ളം കോരാനുള്ള ശക്തി അപരിനിയം സമാജ്ജിക്ഷേണതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. അതിനിടയ്ക്കും, സ്വർണ്ണർക്കുപോലും വെള്ളം കോരാൻ കൊതി തോന്നുന്നമാതിരി നല്ല കിണറുകൾ സംഘം ഹരിജനങ്ങൾക്കു് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കണം; ഈ കിണറുകളുടെ പണി കഴിയുന്നതുവരെ പരിഷ്കർത്താക്കൾ വെള്ളം കോരി ഹരിജനങ്ങൾക്കു് ഒഴിച്ചുകൊടുക്കണം.

മൂന്നാമതും, സംഘം നല്ല പ്രവേശകവിദ്യാലയങ്ങൾ (പ്രിപ്പറേറ്ററി സ്കൂളുകൾ) ഹരിജൻ കുട്ടികൾക്കായി സ്ഥാപിക്കണം. അവിടെ അദ്ധ്യാപകർ വെറും എഴുത്തും വായനയും കണക്കും മാത്രം പഠിപ്പിക്കാതെ, ആദ്യമാസം കഴിഞ്ഞാൽ ആ കുട്ടികൾക്കു സ്വർണ്ണ ബാലരുടെ ഒപ്പമിരിക്കുവാൻ സാധിക്കത്തക്കവണ്ണം, ശരീരവും ഉടുപ്പും ശുചിയാക്കിവയ്ക്കാൻ പഠിപ്പിക്കണം. ഇതിനു് അദ്ധ്യാപകനിൽ പാണ്ഡിത്യത്തേക്കാൾ അധികം കാരണമാണു വേണ്ടതു്. സ്വർണ്ണബാലർക്കു് സ്വഗൃഹങ്ങളിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക പരിശീലനം എങ്ങനെയാണു തങ്ങളുടെ ശിഷ്യർക്കു നൽകുക എന്നു വ്യക്തമാക്കുന്ന ഒരു ഗൈഡ് ഹരിജൻ പ്രിപ്പറേറ്ററി സ്കൂൾമാസ്റ്റർക്കായി സംഘം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചാലും തരക്കേടില്ല.

നാലാമതും, ആശ്രമങ്ങളെക്കുറിച്ചാണെങ്കിൽ, ഗാന്ധിജിയുടെ അഭിപ്രായം അവർ വലിയ പേരു വിട്ടു് ഛത്രാലയങ്ങൾ (ഹോസ്റ്റൽ)

ലുകൾ) എന്നോ ഉദ്യോഗാലയങ്ങൾ എന്നോ ഉള്ള പേർ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത് എന്നത്രേ. സമ്പർമതിയിലെ സ്ഥാപനത്തിന് ഹരിജൻ ആശ്രമം എന്ന പേരിട്ടത് അദ്ദേഹത്തിന് പിടിച്ചിട്ടില്ല. സ്ത്രീകളിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന പഠിപ്പിന് പുറമെ ഈ ഹോസ്റ്റലുകളിൽ എന്തെങ്കിലും തൊഴിലും മതവും പാഠപ്പുസ്തകങ്ങൾ മുഖേനയല്ലാതെ, അനുഷ്ഠാനം മുഖേന കട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഹോസ്റ്റലിലെ അംഗങ്ങൾ കൈകാലുകൾകൊണ്ട് പണിയെടുക്കാനും സത്യം പറയാനും—ഇവയെക്കുറിച്ചുള്ള തത്ത്വങ്ങൾ ഉരുവിട്ടാൽ മാത്രം പോരാ—ശീലിക്കാൻ വേണ്ടതെല്ലാം സൂപ്രണ്ടു ചെയ്യണം. വാസ്തവത്തിൽ, അദ്ദേഹം അവരുടെ പിതാവിനെപ്പോലെയാകണം. ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിലും ഇത്തരം ഒന്നോ രണ്ടോ സ്ഥാപനമുണ്ടായാൽ, സംസ്കാരം പ്രചരിപ്പിക്കുവാനും വ്യാപകമായ പ്രചാരവേലയ്ക്കും അതു സഹായിക്കും.

പൂർണ്ണമായ മദ്യവർജനത്തെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞത്, മദ്യപന്മാരെ സമീപിച്ച് അവരുമായി ഉറസമ്പർക്കം പുലർത്തിയാലേ വല്ലതും ചെയ്യാനൊക്കൂ എന്നാണ്. അവരെക്കൊണ്ടു പ്രതിജ്ഞയിൽ ഒപ്പുവെച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടുമാത്രം പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. കടിക്കാൻ എന്താണു കാരണമെന്ന് അവർ കണ്ടുപിടിക്കണം. മദ്യത്തിന്പകരം വേറെ എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കണം—പാല്, ചായ മുതലായവ; വിനോദങ്ങൾ, പ്രസംഗങ്ങൾ മുതലായവയും ഏർപ്പാടു ചെയ്യണം.

എവിടമാണോ അയിത്തത്തിന്റെ ദുർഗം, എവിടെവെച്ചാണോ അതിനെ സംഹരിക്കാൻ കഴിയുക, ആ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുന്നതുവരെ ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ വക്കുപോലും അവർ തൊട്ടിട്ടുണ്ടാവില്ല എന്നും ഗാന്ധിജി അവസാനം ഊന്നിപ്പറയുകയുണ്ടായി.

13

ഞാൻ ഇതെഴുതുന്നതു് പദയാത്രയുടെ ആരംഭവസമാണ്. തീവണ്ടിയിലും കാറിലുമാണെങ്കിൽ, ഞാൻ ഏതാണ്ട് 750 നാഴിക സഞ്ചരിക്കുമായിരുന്നു; ഏതാണ്ട് 1,50,000 ആളുകളെ കാണുകയും ചെയ്തേനെ. പദയാത്രയാകുകൊണ്ട്, ആരംഭവസമായ ഇന്നുവരെ ഞാൻ നാൽപ്പതു നാഴികയിലേറെ നടന്നിട്ടില്ല. 20,000-ൽ താഴെ ആളുകളെ മാത്രമേ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ.

കൃത്രിമവും സ്വാഭാവികവുമായ യാത്രകൾകൊണ്ടു തീർക്കുന്ന പണിയുടെ തോതു്, ആദ്യത്തേതിൽ കുറവും രണ്ടാമത്തേതിൽ അധികവുമാണെന്നാണ് എന്റെ മനസ്സിന്റെ അഗാധതലത്തിലുള്ള

13. Harijan, 18-5-1934 (The Removal of Untouchability, p. 240)

തോന്നൽ. ഗ്രാമീണരും ഞാനും തമ്മിൽ കഴിഞ്ഞ കുറച്ചുദിവസങ്ങൾക്കിടയിലുണ്ടായ സമ്പർക്കം കൂടുതൽ യഥാർത്ഥമായിരുന്നു.

ഈ സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിക്കാൻവേണ്ടിയും, ജനങ്ങളിൽനിന്നും ഞാനവരെ നേരിട്ടു കണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു കിട്ടുമായിരുന്നതുപോലുള്ള പണക്കിഴികൾ ശേഖരിച്ചു എനിക്കയച്ചുതരുവാൻ പണപ്പിരിവു നടത്താൻ വേണ്ടിയും പ്രവർത്തകർ ഇന്ത്യയിൽ സർവ്വത്ര ഓരോസമയത്തു പദയാത്രകൾ നടത്തുമെന്ന് ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പ്രവർത്തകരും ഹരിജനങ്ങളും തമ്മിൽ കൂടുതൽ അടുത്തബന്ധം സ്ഥാപിക്കുകയും സനാതനികളെ ഏറ്റവും സൗഹാർദ്ദത്തോടുകൂടി സമീപിക്കുകയും വേണം. സന്ദർശിച്ച ഗ്രാമങ്ങളിലെ ഹരിജനങ്ങളുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകളും അവശതകളും കൂടുതൽ നന്നായി മനസ്സിലാക്കണം. കൂടുതൽ ക്ഷേത്രങ്ങൾ തുറക്കുകയും കൂടുതൽ ഹരിജൻകുട്ടികളെ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കു കൊണ്ടുവരുകയും വേണം. ഞാൻ ഉത്കൽ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു നടന്നുചെല്ലുന്നതുപോലെ അവരുടെ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കും നടന്നുചെല്ലുന്നുണ്ടെന്നു പ്രവർത്തകരും ഗ്രാമീണരും വിശ്വസിക്കട്ടെ. എന്തേതു് ഒരാധ്യാത്മിക കർമ്മമാണെങ്കിൽ, അതിനു് ആ പ്രാധാന്യമുണ്ടാകണം; ഈ കാര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പരിശ്രമം ഉർജ്ജിതമാക്കാൻ ജനങ്ങൾക്കു തോന്നണം. കൂടുതൽ പ്രവർത്തകരെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിലും ഇന്നുള്ള പ്രവർത്തകരുടെ പൂർണ്ണാധികമായ സമർപ്പണത്തിലും ഈ തീർത്ഥയാത്ര പരിണമിക്കണം.

14

അസാധാരണമായ പ്രയത്നമുണ്ടാകുമെങ്കിലേ ഒരു പ്രത്യേകദിവസം നിശ്ചയിക്കാൻ തരമുള്ളൂ. ഹരിജൻപ്രസ്ഥാനംപോലുള്ള ഒരു പുണ്യകാര്യത്തിൽ ഒരു വിശേഷദിവസം കൂടുതൽ സമർപ്പണത്തിനും പ്രാർത്ഥനയ്ക്കും തീവ്രപരിശ്രമത്തിനുമുള്ളതായിരിക്കണം.

ആ ദിവസത്തെ ഞാൻ ഏതാണ്ടു് ഇങ്ങനെ വിഭജിക്കും:

1. രാവിലെ അഞ്ചുമണിക്കു് ഞൻ പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടി ദിവസമാരംഭിക്കുകയും, എന്റെ കഴിവനുസരിച്ചു് കുറച്ചു പണമോ വസ്ത്രമോ ധാന്യമോ ഈ കാര്യത്തിനായി നീക്കിവയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ഏറ്റവും ദരിദ്രർക്കുപോലും യാതൊരു കോട്ടവും തട്ടാതെ ഒരു ക്ഷേണമോ, ഒന്നിലധികം ക്ഷേണമോ, അതിന്റെ ഒരംശമോ ഉപേക്ഷിച്ചു് ഇതു ചെയ്യാവുന്നതാണു്. സാധനമായി കിട്ടിയതു് പണമായി മാറുകയാണു് അധികം സൗകര്യം. ഇതു സാധ്യമല്ലാത്തതിടത്തു് ഏറ്റവും അർഹതയുള്ള, കഷ്ടപ്പാടുള്ള ഹരിജനങ്ങൾക്കു് അവ കൊടുക്കേണ്ടതാണു്.

14. Harijan, 15-4-1933 (The Removal of Untouchability, p. 257)

2. വീട്ടിൽ തോട്ടി വരാറുണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ പണി അന്നു വീട്ടിലുള്ളവർതന്നെ ചെയ്യണം. അല്ലെങ്കിൽ ആ പണിയിൽ പങ്കുകൊള്ളണം. തോട്ടി ചെയ്യുന്ന സേവനങ്ങളുടെ സ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കാൻ ഇതു സഹായിക്കും; ഇത്തരം ജോലി നടത്തുന്ന രീതി പരിഷ്കരിക്കുവാനും ഇതു കാരണമായെന്നുവരാം. ശുചീകരണസൗകര്യങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ 'ചുലേത്തുന്ന വീരടേ'നെപ്പറ്റി അധികം പേർക്കും യാതൊരാലോചനയുമില്ല. നമ്മളിൽ അയിത്തമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, തോട്ടികളുടെ പണിയിൽ ഇടയ്ക്കു നാമും പങ്കുകൊണ്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ, കുടുംബശുചീകരണത്തിന് ഒരു വ്യത്യസ്തസമ്പ്രദായം നമുക്ക് ഉണ്ടായേനെ.

3. ഇതു രണ്ടും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ, നാം അന്നത്തെ കൂടുപ്രവർത്തനത്തിനു തയ്യാറാവുകയായി; വീടുതോറും കയറിയിറങ്ങി പണമോ സാധനങ്ങളോ സംഭാവനയായി ശേഖരിക്കലാണ് ഇതിലെ ആദ്യത്തെ ഇനം. ഇതൊരു നിശ്ചിതസമയത്തു അവസാനിക്കണം. സംഭാവനകൾ കിട്ടിയതൊക്കെ പ്രാദേശിക കമ്മിറ്റിക്കുകൊടുക്കണം. പ്രാദേശിക കമ്മിറ്റി അതിന്റെ മീതേയുള്ള കമ്മിറ്റിക്കു, അങ്ങനെ സംസ്ഥാനത്തിലെ പ്രധാന കമ്മിറ്റിയിൽ എത്തണം. ലഘുലേഖകൾ, പുസ്തകങ്ങൾ, ഹരിജന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പിന്റെയോ ദേശഭാഷാപതിപ്പിന്റെയോ കോപ്പികൾ ഇവയുൾപ്പെടെ മനസ്സിലുത്തി തിരഞ്ഞെടുത്ത കുറെ സാഹിത്യം പിരിവുകാർ കൂടെ കൊണ്ടുപോകണം. സന്ദർഭമനുസരിച്ച് ഈ സാഹിത്യം വിൽക്കുകയോ വെറുതെ കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യാം. എങ്കിലും ഓരോ കമ്മിറ്റിയും വാങ്ങിയ സാഹിത്യത്തിന്റെ ചെലവു അതുതന്നെ വഹിക്കണം. 'ഹരിജ'ന്റെ കൂടുതൽ കോപ്പികൾ ആവശ്യമാണെങ്കിൽ, അധികം കോപ്പികൾ അടിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി, വിവരം കാലേകൂട്ടി പ്രസാധകരെ അറിയിക്കണം.

4. ഓരോ ദിക്കിലും ഹരിജൻപാർപ്പിടങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് ആവശ്യമാണെങ്കിൽ അവ വൃത്തിയാക്കണം. ഹരിജനസമ്മേളനങ്ങൾ നടത്തി അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ കുറിച്ചെടുക്കണം. അയിത്തോച്ചാടനത്തിൽ ഹരിജനങ്ങളുടെ ചുമതലയെന്താണെന്ന് അവർക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കണം. ചത്ത ജന്തുക്കളുടെ ഇറച്ചി തിന്നരുതെന്ന വാദത്തിനു താങ്ങായി ഡോക്ടർ ദേശമുഖിന്റെ അഭിപ്രായം എടുത്തുകാണിക്കണം. ഹരിജൻബാലകരുടെ യോഗങ്ങളും വിനോദയാത്രകളും മറ്റും കട്ടികൾക്ക് ഏർപ്പാടു ചെയ്യാവുന്നതാണ്. പരിഷ്കരിച്ച ശുചീകരണസമ്പ്രദായങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നു നോക്കണം. ജനങ്ങൾ സേപച്ഛയാ ഈ ചുമതല വഹിക്കുമെങ്കിൽ, ഇതു പ്രയാസമുള്ളതോ വലിയ ചെലവുള്ളതോ അല്ല. അവസാനം സമുദായത്തിന്റെ ആരോഗ്യവും സമ്പത്തും വർദ്ധിക്കുകയെന്നാണിതിനർത്ഥം.

അയിത്തോച്ചാടനം ചെയ്യാൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നതും ക്ഷേത്രപ്രവേശം അനുവദിക്കുന്ന നിയമനിർമ്മാണത്തിന്റെ ആവശ്യകത ഉന്നിപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ളതുമായ പ്രമേയങ്ങൾ പാസ്സാക്കുവാനായി വിളിച്ചുകൂട്ടുന്ന, സുവർണ്ണരും അവർണ്ണരും ഉൾപ്പെട്ട, പൊതുയോഗത്തോടുകൂടി ദിവസം അവസാനിക്കണം.

പൊതുജനാഭിപ്രായം അന്വേഷിക്കുന്നിടങ്ങളിൽ പൊതുക്കിണറുകളും പൊതുക്ഷേത്രങ്ങളും ഹരിജനങ്ങൾക്കു തുറന്നുകൊടുക്കണം.

ചെയ്ത പ്രവൃത്തിയുടെ ശരിയായ ഒരു റിപ്പോർട്ട് കേന്ദ്രക്കമ്മിറ്റിക്കു് അയച്ചുകൊടുക്കണം.

എച്ച്. പ്രചാരവേലകൾ

15

ചോദ്യം: അയിത്തോച്ചാടനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രചാരവേലയ്ക്കു് എന്തുമാർഗങ്ങളാണു് അങ്ങു നിർദ്ദേശിക്കുന്നതു്?

ഉത്തരം: ഇപ്പോൾ നാവുകൊണ്ടു വളരെ പ്രചാരവേല ആവശ്യമില്ല. പ്രവൃത്തിയാണു് പ്രചാരവേല. അയിത്തക്കാരുടെ സ്ഥിതി ഇന്നത്തേക്കാൾ നന്നാക്കാൻവേണ്ടി, സമുദായബഹിഷ്കരണത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാതെ നിങ്ങൾ നിർദ്ദേശം പ്രയത്നിക്കണം. നേതാക്കന്മാർ വരുമ്പോൾ പ്രസംഗങ്ങളും നടത്താവുന്നതാണു്.

16

ചോദ്യം: ഹരിജൻസേവനം വെറും ഹരിജനോദ്ധാരണമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. അയിത്തം നീക്കം ചെയ്യാൻവേണ്ടി സുവർണ്ണ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ യാതൊരു പണിയും ചെയ്യുന്നില്ല. ഇതിന്നെന്തൊ നിവൃത്തി?

ഉത്തരം: പൊതുജനസമ്മതരായ നേതാക്കന്മാർ മുഖേന മാത്രമേ സുവർണ്ണ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരവേല ചെയ്യാൻപറ്റൂ എന്നു് അനുഭവംകൊണ്ടു കാണുന്നു. ഇത്തരക്കാരെ കാണാൻ പ്രയാസമാണു്. എങ്കിലും നിശ്ശബ്ദമായ പ്രചാരവേല നടത്താൻ ഓരോ ഹരിജൻ പ്രവർത്തകനും കഴിയും. ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ സമുദ്ധരണജോലി ചെയ്തുകൊണ്ടു മാത്രം സംരൂപ്തരാവുകയാണു് മിക്കപ്പോഴും സുവർണ്ണ ഹിന്ദുപ്രവർത്തകർ; ഇതു പററില്ല. പ്രവർത്തകരിൽ പലരും സ്വന്തം നിലയ്ക്കു് അയിത്തം ആചരിക്കാത്തവരാണെങ്കിലും, സ്വന്തം കുടുംബാംഗങ്ങളുടെപോലും അഭിപ്രായം

15. Young India, 10-9-1925 (The Removal of Untouchability, p. 248)
16. Harijan, 10-5-1942 (The Removal of Untouchability, p. 265)

മാറ്റാൻ കഴിയാത്തവരാണ്. പിന്നെ, പുറമെയുള്ളവരെ അവരെങ്ങനെയാണ് സ്വാഭിപ്രായക്കാരാക്കുക? പിന്നെ, തങ്ങളുടെ പരിചയത്തിൽപ്പെട്ട സവർണ്ണ ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നു ഹരിജനങ്ങൾക്കായി കാലണയെങ്കിലും ഇരുന്നവാങ്ങാൻ ഓരോ ഹരിജൻപ്രവർത്തകനും ശ്രമിക്കണം എന്നാണെന്റെ ഉറച്ച അഭിപ്രായം. എല്ലാവരും ഹൃദയപൂർവ്വം ഈ ജോലിയിൽ നിമഗ്നരായാൽ, വളരെ നല്ല ഫലമുണ്ടാകാതിരിക്കുകയില്ല.

17

'കമ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി രൂപജോലിക്കാരുടെ യൂണിയനുകൾ വിജയപൂർവ്വം സംഘടിപ്പിക്കുകയും ഹത്താൽകൊണ്ടും മറ്റും സ്വന്തം അവകാശങ്ങൾ നേടാൻ അവരെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഹരിജൻസേവക് സംഘത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം മിക്കവാറും ക്ഷേമപ്രവർത്തനമാണ്. അതിനാൽ, ഹരിജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ജനസമ്മതി നേടുന്ന കാര്യത്തിൽ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കാര്യമായി മത്സരിക്കുവാൻ അതിനെക്കൊണ്ടാവില്ല. തന്മൂലം ഹരിജൻസേവക് സംഘം അതിന്റെ നയവും പ്രവർത്തനരീതിയും മാറ്റേണ്ടതാണെന്ന് അങ്ങേയ്ക്കു തോന്നുന്നില്ലേ?'

നമുക്ക് എന്തു ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നുവോ അതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിവേണം നമ്മുടെ നയം നിശ്ചയിക്കുക. അല്ലാതെ, എളുപ്പത്തിൽ ജനസമ്മതി നേടാനായിരിക്കരുത്. ശരിയായ മാർഗത്തിലൂടെയാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നു ഹരിജൻസേവക് സംഘത്തിന് ഉറപ്പുണ്ടെങ്കിൽ, അത് അതിൽത്തന്നെ ഉറച്ചുനിൽക്കണം, മറ്റുള്ളവർ എന്തുചെയ്യും-ചെയ്യില്ല എന്നു നോക്കാതെ. തന്നിമിത്തം നമുക്കു യൂണിയനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയോ ഹർത്താലുകൾക്കു പ്രേരണ നൽകുകയോ ചെയ്യാം—രാഷ്ട്രീയോദ്ദേശ്യങ്ങളോടുകൂടിയോ രാഷ്ട്രീയോദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കോ അല്ല, ഹരിജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവുമായ നില മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻവേണ്ടി.

18

ചോദ്യം: ക്രിസ്ത്യാനികളായിത്തീർന്ന ഹരിജനങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു? ഇവരുടെ സ്ഥിതി ഇന്ന് ഹരിജനങ്ങളുടേതിനെക്കാൾ മോശമാണ്.

ഉത്തരം: അയിത്തം ഇല്ലാതായാൽ എല്ലാം ശരിപ്പെടും. അയിത്തം ഇല്ലാതായാൽ പിന്നെ, അവർക്കു ഹിന്ദുക്കളുടേതല്ലാത്ത ഒരു രേഖബൽ തങ്ങളുടെ മേൽ ഒട്ടിക്കേണ്ട ആവശ്യം വരില്ല. പേരിൽ മാത്രം ക്രിസ്ത്യാനികളായവരെക്കുറിച്ചാണു ഞാൻ പറയുന്നത്. നാം

17. Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 268)
18. Harijan, 28-11-1946 (The Removal of Untouchability, p. 252)

നമ്മുടെ വീടു ശരിപ്പെടുത്തിയാൽ, ആളുകൾ വസ്രം മാറ്റുന്നതുപോലെ, ഹരിജനങ്ങൾ മതംമാറ്റമെന്ന ഉൽക്കണ്ഠയ്ക്ക് അവകാശമില്ല.

19

ചോദ്യം: ക്രിസ്തുമതത്തിലേക്കോ ഇസ്ലാമിലേക്കോ മതംമാറ്റപ്പെട്ടവരും ഇപ്പോഴും അയിത്തക്കാരായി കരുതപ്പെടുന്നവരുമായ ഹരിജനങ്ങളെ സംഘം സേവിക്കേണ്ടതല്ലേ? അയിത്തം സമൂലം ഇല്ലാതാക്കാനല്ലേ നാം പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്? അതിനാൽ അതിൽ അതുളളവരെയെല്ലാം സഹായിക്കേണ്ടതല്ലേ?

ഉത്തരം: ഈ ചോദ്യത്തിന് 'ഹരിജ'നിൽ ഇതിനു മുമ്പും മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാലും ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടവോഴെല്ലാം അതിനു മറുപടി നൽകണം. ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽനിന്നും അയിത്തം നീക്കംചെയ്യപ്പെട്ടാൽ ഉടനെ അതു മററിക്കളിയിൽനിന്നും തനിയെ പോയിക്കൊള്ളും. ഈ കാര്യത്തിന്റെ ഗുണമോ ദോഷമോ എന്തുതന്നെയായാലും, മതംമാറ്റപ്പെട്ടവരുടെ കാര്യത്തിൽ നാം ഇടപെട്ടാൽ അതു മുസ്ലീങ്ങളുമായും ക്രിസ്ത്യാനികളുമായും കലഹത്തിന് ഇടയാക്കും. മതംമാറിയ ഇവരെല്ലാം ഒന്നുകിൽ ഹിന്ദുക്കളുമായുള്ള എല്ലാ ബന്ധവും ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു; അല്ലെങ്കിൽ, ഹിന്ദുക്കളാൽ ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവർ മറ്റു മതക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കഴിയാൻ തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്; അവർ പഴയ ബന്ധങ്ങൾ തുടരുന്നതു് ഈ മറ്റു മതങ്ങളുടെ നേതാക്കന്മാർ അനുവദിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ ഹരിജൻസേവകസംഘം അതിന്റെ ആരംഭമുതൽക്കേ നിശ്ചയിച്ചു. അതിന്റെ പ്രവർത്തനം ഹിന്ദുസമുദായത്തിൽനിന്നു വിട്ടുപോകാത്തവരുടെ ഇടയിൽമാത്രം മതിയെന്നു്. മതം മാറി ആദ്യത്തെ സമുദായം വിട്ടുപോയ ഒരാളെ പിന്നീടു് ആ സമുദായം നയിക്കുകയോ നിയന്ത്രിക്കുകയോ ചെയ്യാറില്ല.

ഐ. പ്രവർത്തനപുരോഗതി

20

* അദ്ധ്യാനിക്കുക, ഉറച്ചുനിൽക്കുക എന്നല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും സന്ദേശവും അയാൾക്കു നൽകുവാൻ ഗാന്ധിജിയുടെ പക്കലുണ്ടായിരുന്നില്ല. 'ന്യൂറാണ്ടുകൾ പഴക്കമുള്ള അവലയായൊന്നു ജയിക്കാനുള്ളതെന്ന്' ഓർക്കുമ്പോൾ, ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ജീവിതത്തിലെ

19. Harijan, 10-5-1942 (The Removal of Untouchability, pp. 265-266)

20. Harijan, 15-6-1935 (The Removal of Untouchability, p. 244)

* വ്യക്തമായ ഫലങ്ങളൊന്നുമുളവാക്കാൻ കഴിയാതെ നാലുകൊല്ലം അദ്ധ്യാനിച്ചു നല്ലവനായ ഒരു ഹരിജൻസേവകന്റെ ചോദ്യത്തിനു മറുപടിയായി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞതു്.

നാലുകൊല്ലം എത്ര തൂപ്പമാണ്, അനന്തമായ കാലത്തിൽ ഒരു ജീവ കാലംതന്നെ എത്ര തൂപ്പമാണ്! പിന്നെ, നാം വേണ്ടത്ര ശ്രമിച്ചു കഴിഞ്ഞുവോ, വേണ്ടത്ര സഹിച്ചുകഴിഞ്ഞുവോ? ബുക്കർ ടി. വാ ഷിങ്ങ്നെ നോക്കൂ. അദ്ദേഹം സഹിച്ചപ്പോലെ നമ്മളിൽ ആരെങ്കിലും ക്ഷേമങ്ങൾ സഹിച്ചുവോ? ഹരിജനങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളെപ്പറ്റി നാം പറയാറുണ്ടെങ്കിലും, ആ സങ്കടങ്ങളിൽ നാം പങ്കുകൊള്ളാറുണ്ടോ? പട്ടിണികിടക്കേണ്ടിവരുന്നതു് അവർക്കാണെന്നും നാം പട്ടിണികിടക്കുന്നില്ലെന്നും, നമുക്കു ശുദ്ധജലം സുലഭമാണെന്നും അവർക്കു വൃത്തികെട്ട കഴികളെ ആശ്രയിക്കേണ്ടിവരുന്നുവെന്നും കാണാൻ തക്ക നിശിതബുദ്ധി ഹരിജനങ്ങൾക്കുണ്ടു്.'

21

....സവർണ ഹിന്ദുക്കളുടെ മനസ്സിലുക്കാൻ ഹരിജൻസേവകർക്കെന്തുകൊണ്ടാണു കഴിയാത്തതെന്നു നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കണം. സാഹചര്യമായ അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കു് ഒന്നാമതു് ആവശ്യമുള്ള ആ വിശ്വാസാഗതി, സേവനത്തിനുള്ള ആ തട്ടക്കവയ്യാത്ത തൃഷ്ണ, അവരുടെ ഹൃദയത്തിലില്ല. യഥാർത്ഥ മതപ്രചാരകൻറെ ആവേശത്തോടുകൂടി ഒരുപിടി സവർണഹിന്ദുക്കൾ മുന്നോട്ടിറങ്ങട്ടെ— ഹിന്ദുജനതയിൽ മുഴുവൻ ഒരു മാറ്റം വരുത്താൻ അവർക്കു കഴിയും. പ്രത്യേക, മതപ്രചാരകൻ എന്ന പേരു മാത്രമുള്ളവരുടെ ഒരു പട്ടാളംതന്നെ കൂടിയാലും അവരിൽ ഒരു ഫലവും ഉളവാക്കാൻ കഴികയില്ല.



21 Harijan, 28-7-1946 (The Removal of Untouchability, p. 272)

NAVAJIVAN PUBLICATIONS USED FOR REFERENCE

1. An Autobiography
2. Bapu's Letters to Mira
3. Communal Unity
4. Constructive Programme
5. Drink, Drugs and Gambling
6. For Pacifists
7. From Yeravda Mandir
8. Hind Swaraj
9. Sarvodaya
10. Self-restraint v. Self-indulgence
11. The Removal of Untouchability
12. To the Students
13. Women and Social Injustice

(Available from the Navajivan Publishing House, Ahmedabad-14)





സാമൂഹ്യജീവിതം

പുതിയൊരു സാമൂഹ്യമനുഷ്യൻ രൂപം കൊടുക്കുകയെന്നുള്ളതായിരുന്നു ഗാന്ധിജിയുടെ ലക്ഷ്യം. വ്യക്തിജീവിതത്തിന്റെ ഇടുങ്ങിയ ഭിത്തികൾ ഭേദിച്ച് സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേരുന്നതിനു് മനുഷ്യനെ ഒരുക്കിയെടുക്കാൻ ഗാന്ധിജി ചെയ്ത തപസ്യയുടെ വ്യക്തമായ ചിത്രമാണു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ താളുകളിൽ. കേവലമായ ആശയങ്ങളല്ല, പ്രായോഗികതയുടെ നിക്ഷേപത്തിലുൾപ്പെട്ടതായ കാര്യങ്ങളാണു് അനുവാചകൻ ഇതിൽ ദർശിക്കുക. ഭാവിസമൂഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ സങ്കല്പത്തിലേക്കു മനുഷ്യനെ വളർത്തി ഉയർത്തിയെടുക്കാനുള്ള ആശയങ്ങളും ആചരണപദ്ധതികളും ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

മതപരമായ ജീവിതം, സ്രീപുരുഷബന്ധം, ലഹരിവെച്ചേറും, സാമൂഹ്യസമത്വവും അയിത്തോച്ചാടനവും എന്നീ പ്രശ്നങ്ങളും വിശകലനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്, ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ.

ഓരോ കാര്യത്തിലും ഹൃദയപരിവർത്തനത്തിന്റെയും ധർമ്മികമായ സമീപനത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം അദ്ദേഹം ഉന്നിപ്പറയുന്നു. സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്കു താല്പാലിക പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുകയല്ല, ചിരസ്ഥായിയായ സാമൂഹ്യഭദ്രത കൈവരുത്തുകയാണു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉന്നം. ആദർശാത്മകത്വത്തിന്റെ ഗുണദോഷവിചിന്തനം ഇവിടെ പ്രസക്തമല്ല. അതിന്റെ സത്യസന്ധമായ ചിത്രീകരണംകൂടിയാണു് ഈ ഗ്രന്ഥം.

കേരളഗാന്ധിസ്മാരകനിധി പ്രസിദ്ധീകരണം

കറൻറ് ബുക്സ്

തിരുവനന്തപുരം, കോട്ടയം, എറണാകുളം, ആലപ്പുഴ, കോഴിക്കോട്, തൃശ്ശൂർ, തലശ്ശേരി